

BIBLIJA
ILI
SVETO PISMO
STAROGA I NOVOGA ZAVJETA

PREVEO STARI ZAVJET
ĐURA DANIČIĆ

NOVI ZAVJET PREVEO
VUK STEFANOVIĆ KARADŽIĆ

**BIBLIJA
ILI
SVETO PISMO
STAROGA I NOVOGA ZAVJETA**

Stari zavjet preveo:
Đura Daničić

Novi zavjet preveo:
Vuk Stefanović Karadžić

Obrada teksta:
prof. Tomislav Stefanović

Tehnička priprema:
Slavko Šnjegota
Danijel Živanović

Izdaje:
»GLAS MIRA«

Za izdavača:
Miodrag Živanović

Štampa:
»PREPOROD«

Tiraž: 2000

ISBN: 978-86-87489-00-4

GDJE JE ŠTO

KNJIGE STAROGA ZAVJETA:

	Strana		Strana
Prva knjiga Mojsijeva, 50 glava	1	Knjiga propovjednikova, 12 glava . . .	581
Druga knjiga Mojsijeva, 40 glava	52	Pjesma nad pjesmama, 8 glava	589
Treća knjiga Mojsijeva, 27 glava	93	Knjiga proroka Isaije, 66 glava	593
Četvrta knjiga Mojsijeva, 36 glava . .	123	Knjiga proroka Jeremije, 52 glave . . .	642
Peta knjiga Mojsijeva, 34 glave	166	Plač Jeremijin, 5 glava	697
Knjiga Isusa Navina, 24 glave	202	Knjiga proroka Jezekilja, 48 glava . . .	701
Knjiga o sudijama, 21 glava	226	Knjiga proroka Danila, 12 glava	751
Knjiga o Ruti, 4 glave	250	Knjiga proroka Osije, 14 glava	766
Prva knjiga Samuilova, 31 glava	253	Knjiga proroka Joila, 3 glave	773
Druga knjiga Samuilova, 24 glave . . .	284	Knjiga proroka Amosa, 9 glava	776
Prva knjiga o carevima, 22 glave	310	Knjiga proroka Avdija, 1 glava	781
Druga knjiga o carevima, 25 glava . .	342	Knjiga proroka Jone, 4 glave	782
Prva knjiga dnevnika, 29 glava	371	Knjiga proroka Miheja, 7 glava	784
Druga knjiga dnevnika, 36 glava	400	Knjiga proroka Nauma, 3 glave	788
Knjiga Jezdrina, 10 glava	434	Knjiga proroka Avakuma, 3 glave . . .	790
Knjiga Nemijina, 13 glava	444	Knjiga proroka Sofonije, 3 glave	792
Knjiga o Jestiri, 10 glava	459	Knjiga proroka Ageja, 2 glave	795
Knjiga o Jovu, 42 glave	466	Knjiga proroka Zaharije, 14 glava . . .	796
Psalmi Davidovi, 150 psalama	492	Knjiga proroka Malahije, 4 glave . . .	805
Priče Solomunove, 31 glava	559		

CIP – Каталогизacija y publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

27-23

BIBLIJA ili Sveto pismo Staroga i Novoga zavjeta /
Stari zavjet preveo Đura Daničić, Novi zavjet preveo
Vuk Stefanović Karadžić. - Beograd : Glas mira, 2008
(Beograd : Preporod). - 807, 267 str. ; 21 cm
Tiraž 2.000.
ISBN 978-86-87489-00-4
COBISS.SR-ID 149144844

PRVA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE POSTANJE

Stvaranje svijeta. Čovjek obličje Božije.

1. U *početku stvori Bog †nebo i †zemlju.

*Jovan 1,1.2. †Isa. 44,24. †O Jovu 38,4.

2. A zemlja bješe bez obličja i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i Duh Božji dizaše se nad vodom.

3. I reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost.

4. I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame.

5. I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noć. I bi veče i bi jutro, dan prvi.

6. Potom reče Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode.

7. I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako.

8. A svod nazva Bog nebo. I bi veče i bi jutro, dan drugi.

9. Potom reče Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako.

10. I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodena nazva mora; i vidje Bog da je dobro.

11. Opet reče Bog: neka pusti *zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i †drvo rodno, koje rađa rod po svojim vrstama, u kojem će biti sjeme njegovo na zemlji. I bi tako.

*Jevr. 6,7. †Mat. 7,17.

12. I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje rađa rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovim vrstama. I vidje Bog da je dobro.

13. I bi veče i bi jutro, dan treći.

14. Potom reče Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noć, da budu znaci vremenima i danima i godinama;

15. I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako.

16. I stvori Bog dva vidjela velika: vidjelo veće da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noću, i zvijezde.

17. I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju *zemlju.

*Psal. 8,1.

18. I da upravljaju danom i noću, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro.

19. I bi veče i bi jutro, dan četvrti.

20. Potom reče Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad *zemlje pod svodom nebeskim.

*Psal. 104,24.

21. I stvori Bog kitove velike i sve žive duše što se miču, što provrveše po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro;

22. I blagoslovi ih Bog govoreći: rađajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na *zemlji.*1.Moj. 8,17.

23. I bi veče i bi jutro, dan peti.

24. Potom reče Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako.

25. I stvori Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinijem, i sve sitne životinje na zemlji po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro.

26. Potom reče Bog: da načinimo *čovjeka po svojem obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar od riba morskih i od ptica

nebeskih i od stoke i od cijele †zemlje i od svih životinja što se miču po zemlji.

*Ef. 4,24. †O Jovu 20,4.

27. I stvori Bog *čovjeka po obličju svojemu, po obličju Božijemu stvori ga; muško i žensko stvori ih.

*Prop. 7,29.

28. I *blagoslovi ih Bog, i reče im Bog: rađajte se i množite se, i napunite †zemlju, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji.

*1.Moj. 9,1. †1.Moj. 6,1.

29. I još reče Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemlji, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to će vam biti za hranu.

30. A svjemu zvjerinju zemaljskom i svjema pticama nebeskim i svjemu što se miče na zemlji i u čem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako.

31. Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi večer i bi jutro, dan šesti.

Čovjek u raju. Božja zapovijest.
Stvaranje žene: brak.

2. Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova.

2. I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svih djela svojih, koja učini;

3. I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svih djela svojih, koja učini.

4. To je postanje neba i zemlje, kad postaje, kad Gospod Bog stvori zemlju i nebo,

5. I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemlji, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemlju, niti bješe čovjeka da radi zemlju,

6. Ali se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemlju.

7. A stvori Gospod Bog čovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta čovjek duša živa.

8. I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i ondje namjesti čovjeka, kojega stvori.

9. I učini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta, lijepa za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrta i drvo od znanja dobra i zla.

10. A voda tecijaše iz Edema natapajući vrt, i odande se dijeljaše u četiri *rijeke.

*Otkr. 22,1.

11. Jednoj je ime Fison, ona teče oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlata,

12. I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniksa.

13. A drugoj je rijeci ime Geon, ona teče oko cijele zemlje Huske.

14. A trećoj je rijeci ime *Hidekel, ona teče k Asirskoj. A četvrta je rijeka Efrat.

*Dan. 10,4.

15. I uzevši Gospod Bog čovjeka namjesti ga u vrtu edemskom, da ga radi i da ga čuva.

16. I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu;

17. Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umrijećeš.

18. I reče Gospod Bog: nije dobro da je čovjek sam; da mu načinim druga prema njemu.

19. Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i doveđe k Adamu da vidi kako će koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime;

20. I Adam nadjede ime svakom živinčetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne nađe Adamu drug prema njemu.

21. I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspa; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom;

22. I Gospod Bog stvori *ženu od rebra, koje uze Adamu, i doveđe je k Adamu.

*Priče 18,22.

23. A Adam reče: sada eto *kost od mojih kosti, i tijelo od mojeg tijela. Neka joj bude ime čovječica, jer je uzeta od čovjeka.

*1.Moj. 29,14.

24. Za to će ostaviti *čovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiće se k tženi svojoj, i biće dvoje tijelo. *Mat. 19,5. †Mar. 10,7.

25. A bjehu obje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih *sramota. *2.Moj. 32,25.

Prvi grijeh, prokletstvo i prvo obricanje.

3. **A**li *zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvorio Gospod Bog; pa reče ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?

*Mat. 10,16.

2. A žena reče zmiji: mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu;

3. Samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete.

4. A zmija reče ženi: nećete vi umrijeti;

5. Nego zna Bog da će vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo.

6. I žena videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojem, te i on okusi.

7. Tada im se otvoriše oči, i vidješe da su goli; pa spletoše lišća smokova i načiniše sebi pregače.

8. I začuše glas Gospoda Boga, koji iđaše po vrtu kad zahladi; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga među drveta u vrtu.

9. A Gospod Bog viknu Adama i reče mu: gdje si?

10. A on reče: čuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaših, jer sam go, te se sakrih.

11. A Bog reče: ko ti kaza da si go? da nisi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega?

12. A Adam reče: žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh.

13. A Gospod Bog reče ženi: zašto si to učinila? A žena odgovori: zmija me prevari, te jedoh.

14. Tada reče Gospod Bog *zmiji: kad si to učinila, da si prokleta mimo svako živinče i

mimo sve zvijeri poljske; na trbuhu da se vučeš i prah da jedeš do svojega vijeka.

*Isa. 65,25.

15. I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između potomstva tvojega i potomstva njezina; ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati.

16. A ženi reče: tebi ću mnoge muke zadati kad zatrudniš, s mukama ćeš *djecu rađati, i volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega, i on će ti biti gospodar. *1.Tim. 2,15.

17. Pa onda reče Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, *zemlja da je prokleta s tebe; s mukom ćeš se od nje hraniti do svojega vijeka; *1.Moj. 8,21.

18. Trnje i korov će ti rađati, a ti ćeš jesti zelje poljsko;

19. Sa znojem lica svojega ješćeš hljeb, dokle se ne vratiš u *zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah ćeš se vratiti.

*1.Kor. 15,47.

20. I Adam nadjede ženi svojoj ime Eva, zato što je ona mati svjema živima.

21. I načini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuče ih u njih.

22. I reče *Gospod Bog: eto, čovjek posta kao jedan od nas znajući što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i uzbere i s drveta od života, i okusi, te do vijeka živi. *1.Moj. 2,9.

23. I Gospod Bog izagna ga iz vrta edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzet;

24. I izagnav čovjeka postavi pred vrtom edemskim heruvima s plamenijem mačem, koji se vijaše i tamo i amo, da čuva put ka drvetu od života.

Adamovi sinovi. Kajin ubija brata svojega. Njihovi potomci.

4. **I**za toga Adam pozna Evu ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Kajina, i reče: dobih čovjeka od Gospoda.

2. I rodi opet brata njegova Avelja. I Avelj posta pastir a Kajin ratar.

3. A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu prinos od roda zemaljskoga;

4. A i Avelj prinese od prvina stada svojega i od njihove pretiline. I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos,

5. A na Kajina i na njegov prinos ne pogleda. Zato se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promijeni.

6. Tada reče Gospod Kajinu: što se središ? što li ti se lice promijeni?

7. Nećeš li biti mio, kad dobro činiš? a kad ne činiš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašću, i ti si mu stariji.

8. Poslije govoraše Kajin s Aveljem bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoči Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga.

9. Tada reče Gospod Kajinu: gdje ti je brat Avelj? A on odgovori: ne znam; zar sam ja čuvar brata svojega?

10. A Bog reče: šta učini! glas krvi brata tvojeja više sa *zemlje k meni.

*O Jovu 31,38.

11. I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvojeja iz ruke tvoje.

12. Kad zemlju uzradiš, neće ti više davati blaga svojega. Bićeš potukač i bjegunac na zemlji.

13. A Kajin reče Gospodu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti.

14. Evo me tjeraš danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemlji, pa će me ubiti ko me udesi.

15. A Gospod mu reče: zato ko ubije Kajina, sedam će se puta to pokajati. I načini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi.

16. I otide Kajin ispred *Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu.

*2.O car. 13,23.

17. I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh.

18. A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha.

19. I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela.

20. I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu.

21. A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudači i svirači.

22. A i Sela rodi Tovela, koji bješe vješt kovati svašta od mjedi i od gvožđa; a sestra Tovelu bješe Noema.

23. I reče Lameh svojim ženama, Adi i Seli: čujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte riječi moje: ubiću čovjeka za ranu svoju i mladića za masnicu svoju.

24. Kad će se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh će sedamdeset i sedam puta.

25. A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jer mi, reče, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin.

26. I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poče prizivati ime Gospodnje.

Spisak plemena patrijaraha
od Adama do Noja.

5. **O**vo je pleme *Adamovo. Kad Bog stvori čovjeka, po obličju svojemu stvori ga.

*Luka 3,38. †1.Moj. 1,26.

2. Muško i žensko stvori ih, i blagoslovi ih, i nazva ih čovjek, kad bjehu stvoreni.

3. I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po obličju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Sit.

4. A rodiv Sita poživje Adam osam stotina godina, rađajući sinove i kćeri;

5. Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije.

6. A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa;

7. A rodiv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, rađajući sinove i kćeri;

8. Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije.

9. A Enos poživje devedeset godina, i rodi Kajinana;

10. A rodiv Kajinana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, rađajući sinove i kćeri;

11. Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije.

12. A Kajinan poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila;

13. A rodiv Maleleila poživje Kajinan osam stotina i četrdeset godina, rađajući sinove i kćeri;

14. Tako poživje Kajinan svega devet stotina i deset godina; i umrije.

15. A Maleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda;

16. A rodiv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, rađajući sinove i kćeri;

17. Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije.

18. A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha;

19. A rodiv Enoha poživje Jared osam stotina godina, rađajući sinove i kćeri;

20. Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine, i umrije.

21. A Enoh poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala;

22. A rodiv Matusala poživje Enoh jednako po volji Božjoj trista godina, rađajući sinove i kćeri;

23. Tako poživje Enoh svega trista i šezdeset i pet godina;

24. I živeći *Enoh jednako po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog. *Jevr. 11,5.

25. A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha;

26. A rodiv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, rađajući sinove i kćeri;

27. Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije.

28. A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina,

29. I nadjede mu ime Noje govoreći: ovaj će nas odmoriti od poslova naših i od truda ruku naših na *zemlji, koju prokle Gospod. *1.Moj. 3,17.

30. A rodiv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, rađajući sinove i kćeri;

31. Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije.

32. A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sima, Hama i Jafeta.

Nevaljalstvo ljudi. Noje. Objavljenje potopa. Građenje kovčega.

6. **A** kad se ljudi počеше množiti na zemlji, i kćeri im se narodiše,

2. Videći sinovi Božji kćeri čovječije kako su lijepe, uzimaše ih za žene koje htješe.

3. A Gospod reče: neće se duh moj do vijeka preći s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina.

4. A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kćerima čovječijim, pa im one rađahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu.

5. I Gospod videći da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle,

6. Pokaja se Gospod što je stvorio čovjeka na zemlji, i bi mu žao u srcu.

7. I reče Gospod: hoću da istrijem sa zemlje ljude, koje sam stvorio, od čovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio.

8. Ali Noje nađe milost pred Gospodom.

9. Ovo su događaji Nojevi: Noje bješe čovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka; po volji Božjoj svagda življaše Noje.

10. I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafeta.

11. A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja.

12. I pogleda Bog na zemlju, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji.

13. I reče Bog Noju: kraj svakome tijelu dođe preda me, jer napuniše *zemlju bezakonjem; i evo hoću da ih zatrem sa zemljom. *Jezek. 7,2.

14. Načini sebi kovčeg od drveta gofera, i načini pregratke u kovčegu; i zatopi ga smolom iznutra i spolja.

15. I načini ga ovako: u dužinu neka bude trista lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata;

16. Pusti dosta svjetlosti u kovčeg; i krov mu svedi ozgo od lakta; i udari vrata kovčegu sa strane; i načini ga na tri boja: donji, drugi i treći.

17. Jer evo pustiću *potop na zemlju, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji sve će izginuti. *2.Petr. 2,5.

18. Ali ću s tobom učiniti zavjet svoj: i ući ćeš u kovčeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom.

19. I od svega živa, od svakoga tijela, uzećeš u kovčeg po dvoje, da sačuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude.

20. Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se miče na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka uđe s tobom, da ih sačuvaš u životu.

21. I uzmi sa sobom svega što se jede, i čuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima.

22. I *Noje učini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako učini. *1.Moj. 7,5.

Nastaje potop.

7. I reče *Gospod Noju: uđi u *kovčeg ti i sav dom tvoj; jer te nađoh pravedna pred sobom ovoga vijeka.

*2.Petr. 2,9. †Jevr. 11,7.

2. Uzmi sa sobom od svih životinja čistih po sedmero, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja nečistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu,

3. Također i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se sačuva sjeme na zemlji.

4. Jer ću do sedam dana pustiti dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći, i istrijebiću sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio.

5. I Noje učini sve što mu zapovjedi Gospod.

6. I bješe Noju šest stotina godina kad dođe potop na zemlju.

7. I uđe Noje u kovčeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim radi potopa.

8. Od životinja čistih i od životinja nečistih i od ptica i od svega što se miče po zemlji,

9. Uđe k Noju u kovčeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju.

10. A u sedmi dan dođe potop na zemlju.

11. Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugoga mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi *izvori velikoga *bezdana, i otvoriše se ustave nebeske; *1.Moj. 8,2. †Priče 3,20.

12. I udari dažd na zemlju za četrdeset dana i četrdeset noći.

13. Taj dan uđe u kovčeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovijeh s njima;

14. Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god miče po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim, i što god leti i ima krila,

15. Dođe k Noju u kovčeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša,

16. Muško i žensko od svakoga tijela udoše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa *Gospod zatvori za njim. *Psal. 145,20.

17. I bi potop na zemlji za četrdeset dana; i voda dođe i uze kovčeg, i podiže ga od zemlje.

18. I navali voda, i usta jako po zemlji, i kovčeg stade ploviti vodom.

19. I navaljivaše voda sve većma po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom.

20. Petnaest lakata dođe voda iznad brda, pošto ih pokri.

21. Tada izgibe svako tijelo što se micaše na *zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi. *1.Moj. 6,13.

22. Sve što imaše *dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije. *1.Moj. 2,7.

23. I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo *Noje osta i što s njim bješe u kovčegu. *Jezek. 14,14.

24. I stajaše voda povrh *zemlje sto i pedeset dana. *1.Moj. 8,3.

Kraj potopa. Nojeve zahvalne žrtve.
Obricanje Gospoda.

8. **A** Bog se opomenu Noja i svih zvjeri i sve stoke što bjehu s njim u kovčegu; i posla Bog vjatar na zemlju da uzbije vodu.

2. I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade.

3. I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana;

4. Te se ustavi kovčeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Araratu.

5. I voda opadaše sve većma do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaaše se vrhovi od brda.

6. A poslije četrdeset dana otvori Noje prozor na kovčegu, koji bješe načinio;

7. I ispusti gavrana, koji jednako odlijetaše i dolijetaše, dokle ne presahnu voda na zemlji.

8. Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje.

9. A golubica ne našavši gdje bi stala nogom svojom vrati se k njemu u kovčeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovčeg.

10. I počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovčega.

11. I pred veče vrati se k njemu golubica, i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa *zemlje. *Luka 2,14.

12. Ali počeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrati.

13. Šest stotina prve godine vijeka Nojeva prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovčegu, i ugleđa zemlju suhu.

14. A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha.

15. Tada reče Bog Noju govoreći:

16. Izidi iz kovčega ti i *žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom;

*1.Moj. 7,13.

17. Sve zvjeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po *ze-

mlji, izvedi sa sobom, neka se razidu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji.

*1.Moj. 1,22.

18. I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovijeh s njim.

19. Sve zvjeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se miče po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovčega.

20. I načini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake čiste stoke i od svih ptica čistijeh, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice.

21. I *Gospod omirisa miris ugodni, i reče u ʒrcu svojem: neću više kleti ʒzemlje s ljudi, što je misao srca čovječijega zla od malena; niti ću više ubijati svega što živi, kao što učinih.

*1.Sam. 26,19. †Rim. 1,21. †1.Moj. 3,17.

22. Osele dokle bude *zemlje, neće nestajati sjetve ni ʒetve, studeni ni vrućine, ljeta ni zime, dana ni noći. *Jer. 33,25.

Zakoni za novi svijet. Zavjet i duga.
Nojevo prokletstvo i blagoslov svoje djece.

9. **I** Bog *blagoslovi Noja i sinove njegove, i reče im: rađajte se i množite se, i napunite zemlju; *1.Moj. 1,28.

2. I sve zvjeri zemaljske i sve ptice nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke.

3. Što se god miče i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dadoh kao zelenu travu.

4. Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv.

5. Jer ću i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake ću je zvjeri iskati; iz ruke samoga čovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaću dušu čovječiju.

6. Ko prolije krv čovječiju, njegovu će krv proliti čovjek; jer je Bog po svojem obličju stvorio čovjeka.

7. Rađajte se, dakle, i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj.

8. I reče Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreći:

9. A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim potomstvom nakon vas,

10. I sa *svijem životinjama, što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijerja ze-

maljskoga što je s vama, sa svačim što je izišlo iz kovčega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim.

*1.Moj. 8,1.

11. Postavljam zavjet svoj s vama, te otsele neće nijedno tijelo poginuti od potopa, niti će više biti potopa da zatre zemlju.

12. I reče Bog: evo znak zavjeta koji postavljam između sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama do vijeka:

13. Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između mene i zemlje.

14. Pa kad oblake navučem na zemlju, vidjeće se duga u oblacima,

15. I opomenuću se zavjeta svojega, koji je između mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i neće više biti od vode potopa da zatre svako tijelo.

16. Duga će biti u oblacima, pa ću je pogledati, i opomenuću se vječnoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji.

17. I reče Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam učinio između sebe i svakoga tijela na zemlji.

18. A bijahu sinovi Nojevi koji iziđoše iz kovčega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima.

19. To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva *zemlja.

*1.Moj. 10,32.

20. A Noje poče raditi *zemlju, i posadi vinograd.

*1.Moj. 3,19.

21. I napiv se *vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega.

*1.Moj. 19,32.

22. A Ham, otac Hanancima, vidje golotinju oca svojega, i kaza obojici braće svoje na polju.

23. A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogrnuše je obojica na ramena svoja, i idući natraške pokriše njom golotinju oca svojega, licem natrag okrenuvši se da ne vide golotinje oca svojega.

24. A kad se Noje probudi od vina, dozna šta mu je učinio mlađi sin,

25. I reče: proklet da je Hanan, i da bude sluga slugama braće svoje!

26. I još reče: blagosloven da je *Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga!

*Psal. 144,15.

27. Bog da raširi Jafeta da živi u šatorima Simovijem, a Hanan da im bude sluga!

28. I poživje Noje poslije potopa trista i pedeset godina.

29. A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

Tablica naroda.

10. Ovo su plemena sinova Nojevijeh, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa.

2. Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mesh i Tiras.

3. A sinovi Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma.

4. A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.

5. Od njih se razdijeliše ostrva narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim.

6. A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan.

7. A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan.

8. Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji;

9. Bješe dobar lovac pred Gospodom; zato se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod.

10. A početak *carstvu njegovu bješe Vavilon i Oreh i Arhad i Halani u *zemlji Senaru.

*Amos 6,2. †Mih. 5,6.

11. Iz te zemlje izade Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah,

12. I Dasem između Ninevije i Halaha; to je grad velik.

13. A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje i Neftaleje,

14. I Patroseje i Hasmeje, odakle izadoše *Filisteji i Gaftoreji.

*1.Dnev. 1,12.

15. A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta,

16. I Jevuseja i Amoreja i Gergeseja,

17. I Eveja i Arukeja i Aseneja,

18. I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijaše plemena hananejska.

19. I bjehu međe hananejske od Sidona idući na Gerar pa do Gaze, i idući na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa.

20. To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim.

21. I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svih sinova Everovijeh.

22. Sinovi Simovi bjehu: *Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram. *1.Dnev. 1,17.

23. A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mas.

24. A *Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. *1.Moj. 11,12.

25. A *Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan. *1.Dnev. 1,19.

26. A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sar-mota i Jaraha,

27. I Odora i Evila i Deklu,

28. I Evala i Avimaila i Savu,

29. I Ufira i Evilu i Jovava; ti svi bjehu si-novi Jektanovi.

30. I življahu od Mase, kako se ide na Safir do gora istočniheh.

31. To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim;

32. To su porodice sinova Nojevijeh po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po *zemlji poslije potopa. *1.Moj. 9,19.

Građenje kule u Vavilonu.

Pometnja jezika. Spisak plemena od Sima do Avrama.

11. A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednake riječi.

2. A kad otiđoše od istoka, nađoše ravnicu u zemlji Senarskoj, i naseliše se ondje.

3. Pa rekoše među sobom: hajde da pravimo ploče i da ih u vatri pečemo. I bjehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreča.

4. Poslije rekoše: hajde da sazidamo grad i kulu, kojoj će vrh biti do neba, da stećemo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji.

5. A Gospod siđe da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi čovječiji.

6. I reče Gospod: gle, narod jedan, i jedan jezik u svih, i to počеше raditi, i neće im smetati ništa da ne urade što su naumili.

7. Hajde da siđemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore.

8. Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada.

9. Zato se prozva Vavilon, jer ondje pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji.

10. Ovo je pleme Simovo: bijaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa.

11. A rodiv Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, rađajući sinove i kćeri.

12. A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu;

13. A rodiv Salu poživje Arfaksad četiri stotine i tri godine, rađajući sinove i kćeri.

14. A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera;

15. A rodiv Evera poživje Sala četiri stotine i tri godine, rađajući sinove i kćeri.

16. A Ever poživje trideset i četiri godine, i rodi Faleka;

17. A rodiv Faleka poživje Ever četiri stotine i trideset godina, rađajući sinove i kćeri.

18. A Falek poživje trideset godina i rodi Ragava;

19. A rodiv Ragava poživje Falek dvjest a devet godina, rađajući sinove i kćeri.

20. A Ragav poživje trideset i dvije godine i rodi Seruha;

21. A rodiv Seruha poživje Ragav dvjest a sedam godina, rađajući sinove i kćeri.

22. A Seruh poživje trideset godina, i rodi Nahora;

23. A rodiv Nahora poživje Seruh dvjest a godina, rađajući sinove i kćeri.

24. A Nahor poživje dvadeset i devet godina, i rodi Taru;

25. A rodiv Taru poživje Nahor sto i devetnaest godina, rađajući sinove i kćeri.

26. A *Tara poživje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana. *Isus N. 24,2.

27. A ovo je pleme Tarino: Tara rodi *Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi †Lota. *1.Moj. 12,4. †1.Moj. 19,29.

28. I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbini svojoj, u Uru Haldejskom.

29. I oženi se Avram i Nahor, i *ženi Avramovoj bješe ime Sara a ženi Nahorovoj ime †Melha, kći Arana oca Melhe i Jeshe. *1.Moj. 17,15. †1.Moj. 22,20.

30. A *Sara bješe nerotkinja, i ne imaše poroda. *1.Moj. 16,1.

31. I uze Tara sina svojega *Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Saru snahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i pođoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u †zemlju hanansku, i dođoše do Harana, i ondje se nastaniše. *Nem. 9,7. †Djela 7,4.

32. I poživje Tara svega dvjesta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

Avramovo pozivanje. Polazak u zemlju hanansku. Prvo obricanje. Boravi kao stranac u Misiru.

12. I reče *Gospod Avramu: idi iz †zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju ću ti ja pokazati. *1.Moj. 15,7. †1.Moj. 24,4.

2. I učiniću od tebe velik narod, i blagosloviću te, i ime tvoje proslaviću, i ti ćeš biti blagoslov.

3. Blagosloviću one koji tebe uzblagosiljaju, i prokleću one koji tebe usproklinju; i u tebi će biti blagoslovena sva plemena na zemlji.

4. Tada pođe Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim pođe Lot. A bješe Avramu sedamdeset i pet godina kad pođe iz Harana.

5. I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i pođoše u zemlju hanansku, i dođoše u nju.

6. I prođe Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji.

7. I javi se Gospod Avramu i reče: tvojemu potomstvu daću zemlju ovu. I Avram načini ondje žrtvenik Gospodu, koji mu se javio.

8. Poslije otide odande na brdo koje je prema istoku od Vetilja, i ondje razape šator svoj, te mu Vetilj bješe za zapada a Gaj s istoka; i ondje načini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnje.

9. Odande otide Avram dalje idući na jug.

10. Ali nasta *glad u onoj zemlji, te Avram siđe u Misir da se ondje skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji. *1.Moj. 26,1.

11. A kad se približi da već uđe u Misir, reče Sari *ženi svojoj: gle, znam da si žena lijepa u licu. *1.Moj. 26,7.

12. Zato kad te vide Misirci reći će: ovo mu je *žena. Pa će me ubiti, a tebe će ostaviti u životu. *1.Moj. 20,11.

13. Nego hajde kaži da si mi *sestra, te će meni biti dobro tebe radi i ostaću u životu uz tebe. *1.Moj. 20,5.

14. I kad dođe Avram u Misir, vidješe Misirci ženu da je vrlo lijepa.

15. I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov.

16. I on činjaše dobro Avramu nje radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamila.

17. Ali *Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare žene Avramove. *1.Moj. 20,18.

18. Tada dozva Faraon *Avrama i reče mu: šta mi to učini? zašto mi nijesi kazao da ti je žena? *1.Moj. 20,9.

19. Zašto si kazao: sestra mi je? te je uzeh za ženu. Sad eto ti žene, uzmi je, pa idi.

20. I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i ženu njegovu i što god imaše.

Avram se odjeljuje od Lota. Ponovljeno obricanje.

13. Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i žena mu i sve što imaše, također i Lot s njim.

2. A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom.

3. I iđaše svojim putevima od juga sve do Vetilja, do mjesta gdje mu prvo bijaše šator, između Vetilja i Gaja,

4. Do mjesta, gdje pređe bježe načinio žrtvenik; i ondje prizva Avram ime Gospodnje.

5. A i Lot koji iđaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora.

6. I zemlja ne mogaše ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne mogahu živjeti zajedno,

7. I bijaše svada među pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji.

8. Pa Avram reče Lotu: nemoj da se svadamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braća.

9. Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako ćeš ti na lijevo, ja ću na desno; ako li ćeš ti na desno, ja ću na lijevo.

10. Tada Lot podiže oči svoje i sagleda svu ravnicu jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnji, kao *zemlja misirska, sve do Zagora, prije nego †Gospod zatre Sodom i Gomor.

*4.Moj. 32,1. †1.Moj. 19,24.

11. I Lot izabra sebi svu ravnicu jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga:

12. Avram življaše u zemlji hananskoj, a Lot življaše po gradovima u onoj ravnici premještajući svoje šatore do Sodoma.

13. A ljudi u *Sodomu bijahu nevaljali, i grijehahu Gospodu veoma. *1.Moj. 18,20.

14. A *Gospod reče Avramu, pošto se Lot odijeli od njega: podigni sada oči svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na †sjever i na jug i na istok i na zapad. *Isa. 49,18. †1.Moj. 28,14.

15. Jer svu *zemlju što vidiš tebi ću dati i potomstvu tvojemu do vijeka. *2.Dnev. 20,7.

16. I učiniću da potomstva tvoga bude kao praha na zemlji; ako ko uzmože izbrojiti prah na *zemlji, moći će izbrojiti i †potomstvo tvoje. *1.Moj. 26,4. †2.Moj. 32,13.

17. Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer ću je tebi dati.

18. I Avram diže šatore, i dođe i naseli se u ravnici mamrijskoj, koja je kod Hevrona, i ondje načini žrtvenik Gospodu.

Rat careva. Avram spasava Lota i Melhisedek ga blagosilja.

14. **A**kad bješe Amarfal car senarski, Arioh car elarski, Hodologomor car elamski i Targal car gojimski, 2. Zavojište na Valu cara sodomskoga, i na Varsu cara gomorskoga, i na Senara cara adamskoga, i na Simovora cara sevojimskoga i na cara od Valake, koja je sada Sigor.

3. Svi se ovi skupiše u dolini sidimskoj, koja je sada slano more.

4. Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se.

5. A četrnaeste godine dođe Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobiše Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju kirijatajskom,

6. I Horeje u planini njihovoj Siru do ravnice faranske pokraj pustinje.

7. Otuda vrativši se dođoše u En-Mispat, koji je sada Kadis, i isjekoše sve koji življahu u zemlji Amaličkoj, i Amoreje koji življahu u Asason-Tamaru.

8. Tada izide car sodomski i car gomorski i car adamski i car sevojimski i car od Valake, koja je sada Sigor, izidoše na njih u dolinu sidimsku,

9. Na Hodologomora cara elamskoga, i na Targala cara gojimskoga, i na Amarfala cara senarskoga, i na Arioha cara elarskoga, četiri cara na pet.

10. A u dolini sidimskoj bijaše mnogo rupe iz kojih se vadila smola; i pobježe car sodomski i car gomorski, i ondje padoše, a što osta pobježe u planinu.

11. I uzeše sve blago u Sodomu i Gomoru i svu hranu njihovu, i otidoše.

12. Uzeše i *Lota, sinovca Avramova, i blago njegovo, i otidoše, jer življaše u †Sodomu.

*1.Moj. 11,31. †1.Moj. 13,12.

13. A dođe jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejину, koji življaše u ravni

*Mamrija Amorejina, brata Esholu i brata Avnanu, koji bjehu u vjeri s Avramom.

*1.Moj. 14,24.

14. A kad *Avram ču da mu se zarobio sinovac, naoruža sluge svoje, trista osamnaest, koji se rodiše u njegovoj kući, i pođe u potjeru do Dana.

*1.Moj. 13,8.

15. Ondje razredivši svoje udari na njih noću sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska,

16. I povrati sve blago; povrati i Lota sinovca svojega s blagom njegovijem, i *žene i ljude.

*1.Sam. 30,18.

17. A car sodomski iziđe mu na susret kad se vrati razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u *dolinu Savinu, koje je sada dolina careva.

*2.Sam. 18,18.

18. A *Melhisedek car salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše †sveštenik Boga Višnjega.

*Jevr. 7,1. †Psal. 110,4.

19. I blagoslovi ga govoreći: blagosloven da je Avram Bogu Višnjemu, čije je nebo i zemlja!

20. I blagosloven da je Bog Višnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram *desetak od svega.

*Jevr. 7,4.

21. A car sodomski reče Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi.

22. A Avram reče caru sodomskom: dižem ruku svoju ka *Gospodu Bogu Višnjemu, čije je †nebo i †zemlja, zaklinjući se:

*Mat. 11,25. †Dan. 12,7. †Psal. 24,1.

23. Ni konca ni remena od obuće neću uzeti od svega što je tvoje, da ne rečeš: ja sam obogatio Avrama;

24. Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Esholu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

Avramu obrečen sin. Njegovo vjerovanje. Zavjet Boga sa njim.

15. Poslije ovijeh stvari dođe Avramu riječ Gospodnja u utvori govoreći: ne boj se, Avrame, ja sam ti *štit, i plata je tvoja vrlo velika.

*Psal. 84,11.

2. A Avram reče: Gospode, Gospode, šta ćeš mi dati kad živim bez djece, a na kome će ostati moja kuća to je Elijezer ovaj Damaštanin?

3. Još reče Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa će sluga rođen u kući mojoj biti moj našljednik.

4. A gle, Gospod mu progovori: neće taj biti našljednik tvoj, nego koji će izaći od tebe taj će ti biti našljednik.

5. Pa ga izvede napolje i reče mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reče mu: tako će biti sjeme tvoje.

6. I povjerova Avram Bogu, a On mu primi to u pravdu.

7. I reče mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja.

8. A on reče: Gospode, Gospode, po čemu ću poznati da će biti moja?

9. I reče mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupče.

10. I on uze sve to, i rasiječe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj; ali ne rasiječe ptica.

11. A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonjaše.

12. A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga.

13. I Gospod reče Avramu: znaj zacijelo da će *potomstvo tvoje biti došljaci u zemlji tuđoj, pa će joj služiti, i ona će ih mučiti četiri stotine godina.

*Djela 7,6.

14. Ali ću suditi i narodu kojemu će služiti; a poslije će oni izaći s velikim blagom.

15. A ti ćeš otići k ocima svojim u miru, i bićeš pogreben u dobroj starosti.

16. A oni će se u četvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima amorejskim još nije kraj.

17. A kad se sunce smiri i kad se smrče, gle, peč se dimljaše, i plamen ognjeni prolažaše između onijeh dijelova.

18. Taj dan učini Gospod *zavjet s Avramom govoreći: potomstvu tvojemu dadoh †zemlju ovu od vode misirske do velike vode, vode †Efrata,

*2.Moj. 6,4. †1.Moj. 17,8. †5.Moj. 1,7.

19. Kenejsku, kenezejsku i kedmonejsku,

20. I hetejsku i ferezejsku i rafajsku,
21. I amorejsku i hananejsku i gergesejsku i jevuesejsku.

Agara rađa Ismaila.
Njeno bježanje i povratak.

16. **A**li Sara *žena Avramova ne rađaše mu djece. A imaše robinju Misirku, po imenu Agaru. *Sud. 13,2.

2. Pa reče Sara Avramu: Gospod me je zatorvio da ne rodim; nego idi k robinji mojoj, ne bih li dobila djece od nje. I Avram prista na riječ Sarinu.

3. I Sara žena Avramova uze Agaru Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina otkako se nastani Avram u zemlji hananskoj.

4. I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospođe svoje.

5. A Sara reče Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod će suditi meni i tebi.

6. A Avram reče Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, čini s njom što ti je volja. I Sara je stade zlostaviti, te ona pobježe od nje.

7. Ali anđeo Gospodnji nađe je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur.

8. I reče joj: Agaro, robinjo Sarina, otkuda ideš, kuda li ideš? A ona reče: bježim od Sare gospođe svoje.

9. A anđeo joj Gospodnji reče: vrati se gospođi svojoj i pokori joj se.

10. Opet joj reče *anđeo Gospodnji: umnožiću veoma potomstvo tvoje, da se neće moći prebrojati od množine. *1.Moj. 22,15.

11. Jošte joj reče anđeo Gospodnji: eto si trudna, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvoju.

12. A biće čovjek ubojica; ruka će se njegova dizati na svakoga a svačija na njega, i nastavaće na pogledu svoj *braći svojoj.

*1.Moj. 25,18.

13. Tada Agara prizva ime *Gospoda koji govori s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje? *Sud. 6,22.

14. Toga radi zove se studenac onaj Studenac Živoga koji me vidi; a on je između Kadisa i Varada.

15. I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu svojemu, kojega mu rodi Agara, ime Ismailo.

16. A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

Avram i Sara dobijaju ime Avram i Sára.
Obrezivanje. Obricanje Isaka.

17. **A**kad *Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reče mu: ja sam Bog Svemogućí, po mojoj volji živi i budi pošten. *2.Moj. 6,3.

2. I učiniću zavjet između sebe i tebe, i vrlo ću te umnožiti.

3. A Avram pade ničice. I Gospod mu još govori i reče:

4. Od mene evo zavjet moj s tobom da ćeš biti otac mnogim narodima.

5. Zato se više nećeš zvati Avram, nego će ti ime biti Avraam, jer sam te učinio ocem mnogih naroda;

6. Daću ti porodicu vrlo veliku, i načiniću od tebe narode mnoge, i carevi će izaći od tebe.

7. A postavljam zavjet svoj između sebe i tebe i potomstva tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vječan, da sam Bog tebi i potomstvu tvojemu nakon tebe;

8. I daću tebi i potomstvu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju hanansku u državu vječnu, i biću im Bog.

9. I reče Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i potomstvo tvoje nakon tebe od koljena do koljena.

10. A ovo je zavjet moj između mene i vas i potomstva tvojega nakon tebe, koji ćete držati: da se obrezuje između vas sve muškinje.

11. A obrezivaćete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta između mene i vas.

12. Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kući ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od potomstva tvojega.

13. Da se obrezuje koje se rodi u kući tvojoj i koje se kupi za novce tvoje; tako će biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vječan.

14. A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegovoga, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj.

15. I još reče Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sàra nego neka joj bude ime Sàra.

16. I ja ću je blagosloviti, i daću ti sina od nje; blagosloviću je, i biće mati mnogim narodima, i carevi narodima izaći će od nje.

17. Tada pade Avram niče, i nasmija se govoreći u srcu svojem: eda će se čovjeku od sto godina roditi sin? i *Sari? eda će ŕžena od devedeset godina roditi?

*1.Moj. 18,12. †Luka 1,18.

18. I Avram reče Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom!

19. I reče Bog: zaista *Sara žena tvoja rodiće ti sina, i nadjećeš mu ime †Isak; i postaviću zavjet svoj s njim da bude zavjet vječan potomstvu njegovu nakon njega.

*1.Moj. 18,10. †Gal. 4,28.

20. A i za *Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daću mu porodicu veliku, i umnožiću ga veoma; i rodiće dvanaest knezova, i učiniću od njega velik narod.

*1.Moj. 25,12.

21. A zavjet svoj učiniću s Isakom kad ti ga rodi *Sara, dogodine u ovo doba.

*1.Moj. 21,2.

22. I Bog izgovorivši otide od Avrama gore.

23. I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodiše u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaćih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu каза Bog.

24. A bješe Avramu devedeset i devet godina kad obreza okrajak tijela svojega.

25. A Ismailu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegovoga.

26. U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo,

27. I svi domašnji njegovi, rođeni u kući i kupljeni za novce od stranaca, bjehu obrezani s njim.

Pohođenje u Mamriji. Isak još jednom obrečen. Propast Sodoma objavljena. Avramova molba.

18. Poslije mu se javi Gospod u ravnici *mamrijskoj kad sjedaše na vratima pred šatorom svojim u podne.

*1.Moj. 13,18.

2. Podigavši oči svoje pogleda, i gle, tri čovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrča im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje;

3. I reče: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proći sluge svojega.

4. Da vam donesemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom.

5. I iznijeću malo hljeba, te potkrijepite srce svoje, pa onda pođite, kad idete pored sluge svojega. I rekoše: učini što si kazao.

6. I Avram otrča u šator k Sari, i reče: brže zamijesi tri kopanje bijeloga brašna i ispeci pogače.

7. Pa otrča ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi.

8. Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jedahu.

9. I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reče: eno je pod šatorom.

10. A jedan između njih reče: dogodine u ovo doba opet ću doći k tebi, a *Sara će ŕžena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima od šatora iza njega.

*1.Moj. 17,19. †Luka 1,13.

11. A Avram i *Sara bijahu stari i vreme-niti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena.

*Jevr. 11,11.

12. Zato se nasmija *Sara u sebi govoreći: pošto sam ostarjela, sad li će mi doći radost? a i gospodar mi je star. *1.Moj. 17,17.

13. Tada reče Gospod Avramu: što se smije Sara govoreći: istina li je da ću roditi kad sam ostarjela?

14. Ima li što teško *Gospodu? Dogodine u ovo doba opet ću doći k tebi, a Sara će imati sina. *Zah. 8,6. Jer. 32,17.

15. A Sara udari u bah govoreći: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reče: nije istina, nego si se smijala.

16. Potom ustaše ljudi odande, i pođoše put Sodoma; i Avram pođe s njima da ih isprati.

17. A *Gospod reče: kako bih tajio od Avrama šta ću učiniti, *Amos 3,7.

18. Kad će od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu će se *blagosloviti svi narodi na ʔzemlji? *Gal. 3,8. †1.Moj. 12,3.

19. Jer znam da će zapovjediti sinovima svojima i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da čine što je pravo i dobro, da bi *Gospod navršio na Avramu što mu je obećao. *5.Moj. 4,10.

20. I reče *Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan. *Jak. 5,4.

21. Zato ću sići da vidim eda li sve čine kao što vika dođe preda me; ako li nije tako, da znam.

22. I ljudi okrenuvši se pođoše put Sodoma; ali *Avram još stajaše pred Gospodom, *1.Moj. 19,27.

23. I pristupiv Avram reče: hoćeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim?

24. Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoćeš li i njih pogubiti, i nećeš oprostiti mjestu za onih pedeset pravednika što su u njemu?

25. Nemoj to činiti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li *sudija cijele zemlje neće suditi pravo? *Psal. 58,11.

26. I reče Gospod: ako nađem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostiću cijelom mjestu njih radi.

27. A Avram odgovori i reče: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo.

28. Može biti pravednika pedeset manje pet, hoćeš li za ovijeh pet zatrti sav grad? Odgovori: neću, ako nađem četrdeset i pet.

29. I stade dalje govoriti, i reče: može biti da će se naći četrdeset. Reče: neću radi onih četrdeset.

30. Potom reče: nemoj se gnjeviti, *Gospode, što ću reći; može biti da će se naći trideset. I reče: neću, ako nađem trideset. *Isa. 55,8.

31. Opet reče: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da će se naći dvadeset. Reče: neću ih pogubiti za onih dvadeset.

32. Najposlije reče: nemoj se gnjeviti, Gospode, što ću još jednom progovoriti; može biti da će se naći deset. Reče: neću ih pogubiti radi onih deset.

33. I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vrati na svoje mjesto.

Uništenje Sodoma. Lotovo spasenje.
Grijeh kćeri Lotovih.

19. **A**uveče dođoše dva anđela u Sodomu; a Lot sjedaše na vratima sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje,

2. I reče: hodite, gospodo, u kuću sluge svojega, i prenoćite i operite noge svoje; pa sutra rano kad ustanete pođite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego ćemo prenoćiti na ulici.

3. Ali on navali na njih, te se uvrtiše k njemu i uđoše u kuću njegovu, i on ih ugsti, i ispeče hljebova prijesnijeh, i jedoše.

4. I još ne bjehu legli, a građani Sodomljani slegoše se oko kuće, staro i mlado, sav narod sa svih krajeva,

5. I vikahu Lota i govorahtu mu: gdje su ljudi što dođoše sinoć k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo.

6. A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom,

7. I reče im: nemojte, braćo, činiti zla.

8. Evo imam dvije kćeri, koje još ne poznaje čovjeka; njih ću vam izvesti, pa činite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u one ljude, jer su zato ušli pod moj krov.

9. A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam došao amo da živi kao došljak, pa još hoće da nam sudi; sad ćemo tebi učiniti gore nego njima. Pa navališe jako na čovjeka, na Lota, i stadoše istavljati vrata.

10. A ona dva čovjeka digoše ruke, i uvukoše Lota k sebi u kuću, i zatvoriše vrata.

11. A ljudi što bijahu pred vratima kućnim ujedanput oslijepiše od najmanjega do najvećega, te ne mogahu naći vrata.

12. Tada ona dva čovjeka rekoše Lotu: ako imaš ovdje još koga svoga, ili zeta ili sina ili kćer, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu odavde;

13. Jer hoćemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla *Gospod da ga zatremo.

*1.Dnev. 21,15.

14. I izide Lot, i kaza zetovima svojim, za koje ščase dati kćeri svoje, i reče im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer će sada zatrti Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovim učini da se šali.

15. A kad zora zabijelje, navališe anđeli na Lota govoreći: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kćeri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga.

16. A on se stade ščinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kćeri njegove, jer ga bješe žao *Gospodu, i izvedoše ga i pustiše iza grada.

*Psal. 31,23; 1.Dnev. 16,34.

17. I kad ih izvedoše napolje, reče jedan: izbavi dušu svoju i ne obziri se natrag, i u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš.

18. A Lot im reče: nemoj, Gospode!

19. Gle, sluga tvoj nađe milosti pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi učini sačuvavši mi život; ali ne mogu uteći na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem.

20. Eno grad blizu; onamo se može uteći, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te ću ostati živ.

21. A on mu reče: eto poslušaću te i zato, i neću zatrti grada, za koji reče.

22. Brže bježi onamo; jer ne mogu činiti ništa dokle ne stigneš onamo. Zato se prozva onaj grad *Sigor.

*1.Moj. 14,2.

23. I kad sunce ogranu po zemlji, Lot dođe u Sigor.

24. Tada pusti *Gospod na †Sodom i na Gomor od Gospoda s neba †dažd od sumpora i ognja,

*5.Moj. 29,23. †Isa. 13,19. †Psal. 11,6.

25. I zatre one *gradove i svu onu ravan, i sve ljude u gradovima i rod zemaljski.

*Psal. 9,6.

26. Ali žena Lotova bješe se obazrela idući za njim, i posta slan kamen.

27. A sjutra dan rano ustavši *Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom;

*1.Moj. 18,22.

28. I pogleda na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se diže dim od zemlje kao dim iz peći.

29. Ali kad Bog zatiraše gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i izvede Lota iz propasti kad zatre gradove gdje življaše Lot.

30. A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kćeri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i življaše u pećini s dvije kćeri svoje.

31. A starija reče mlađoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da dođe k nama kao što je običaj po svoj zemlji.

32. Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo sačuvale *potomstvo ocu svojemu.

*Mar. 12,19.

33. I dadoše ocu vina onu noć; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

34. A sjutra dan reče starija mlađoj: gle, noćas spavah s ocem svojim. Da mu damo vina i doveče, pa idi ti i leži s njim, eda bismo sačuvale potomstvo ocu svojemu.

35. Pa i to veče dadoše ocu vina i ustavši mlađa leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade.

36. I obje kćeri Lotove zatrudnješe od oca svojega.

37. I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana.

38. Pa i mlađa rodi sina, i nadjede mu ime Ven-Amij; od njega su Amonci do današnjega dana.

Avimelah uzima Saru od Avrama
i vraća mu je sa darom.

20. **A** *Avram otide odande na jug, i stani se između Kadisa i Sura; i življaše kao došljak u Geraru. *1.Moj. 18,6.

2. I govoraše za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car gerarski Avimeleh posla, te uze Saru.

3. Ali dođe Bog Avimelehu noću u snu, i reče mu: gle, poginućeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža.

4. A Avimeleh ne bješe se nje dotakao, i zato reče: Gospode, eda li ćeš i pravedan narod pogubiti?

5. Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Učinio sam u čistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih.

6. Tada mu reče Bog u snu: znam da si učinio u čistoti srca svojega, zato te sačuvah da mi ne sagriješiš, i ne dadoh da je se dotakneš.

7. A sada vrati čovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliće se za te, te ćeš ostati živ. Ako li ne vratiš, znaj da ćeš umrijeti ti i svi tvoji.

8. I ujutru rano usta Avimeleh, i sazva sve slugu svoje, i kaza im sve ovo da čuju. I uplašiše se ljudi veoma.

9. Tada Avimeleh dozva Avrama i reče mu: šta si nam učinio? šta li sam ti zgriješio, te navuče na me i na carstvo moje toliko zlo? Učinio si mi što ne valja činiti.

10. I još reče Avimeleh Avramu: šta ti je bilo, te si to učinio?

11. A Avram odgovori: veljah: jamačno nema straha Božijega u ovom mjestu, pa će me ubiti zbog žene moje.

12. A upravo i jest mi sestra, kći oca mojega; ali nije kći moje matere, pa pode za me.

13. A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: učini dobro, i kaži za me gdje god dođem: brat mi je.

14. Tada Avimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade *Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu. *1.Moj. 12,16.

15. I reče Avimeleh Avramu: evo, *zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja. *1.Moj. 13,9.

16. A Sari reče: evo dao sam tvojem bratu tisuću srebrnika; gle, on ti je očima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku.

17. I Avram se pomoli Bogu, i iscijeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te rađahu.

18. Jer *Gospod bješe sasvijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehovu radi Sare žene Avramove. *1.Moj. 12,17.

Rođenje Isaka. Istjerivanje Ismaila i majke njegove. Avramov zavjet sa Avimelehom.

21. **I** *Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i učini Gospod Sari kao što bješe kazao. *1.Sam. 2,21.

2. Jer zatrudnje i rodi Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod.

3. I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak.

4. I obreza Avram sina svojega Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog.

5. A Avramu bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak.

6. A Sara reče: Bog mi učini smijeh; ko god čuje, smijaće mi se.

7. I reče: ko bi rekao Avramu da će Sara dobiti djecu? ipak mu rodih sina u starosti njegovoj.

8. A kad dijete doraste da se odbije od sise, učini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise.

9. I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se potsmijeva;

10. Pa reče Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinijem, jer sin ove robinje neće biti našljednik s mojim sinom, s Isakom.

11. A to Avramu bi vrlo krivo zbog sina njegovoga.

12. Ali Bog reče Avramu: nemoj da ti je krivo radi djeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer će ti se u *Isaku potomstvo prozvati. *Rim. 9,7.

13. Ali ću i od sina robinjina učiniti narod, jer je tvoje *potomstvo. *1.Moj. 16,10.

14. I Avram ustav ujutru rano, uze hljeba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na leđa, i dijete, i otpusti je. A ona otišavši lutale po pustinji virsavskoj.

15. A kad nesta vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo,

16. Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer govoraše: da ne gledam kako će umrijeti dijete. I sjedeći prema njemu stade iza glasa plakati.

17. A Bog ču glas djetinji, i anđeo Božji viknu s neba Agar, i reče joj: što ti je, Agaro? ne boj se, jer Bog ču glas djetinji odande gdje je.

18. Ustani, digni dijete i uzmi ga u naručje; jer ću od njega učiniti velik narod.

19. I Bog joj otvori oči, te ugleda studenac; i otišavši napuni mješinu vode, i napoji dijete.

20. I Bog bijaše s djetetom, te odraste, i življaše u pustinji, i posta strijelac.

21. A življaše u *pustinji Faranu. I mati ga oženi iz ↑zemlje misirske.

*4.Moj. 10,12. †1.Moj. 24,4.

22. U to vrijeme reče *Avimeleh i Fihol vojvoda njegov Avramu govoreći: Bog je s tobom u svemu što radiš. *1.Moj. 20,2.

23. Zakuni mi se sada Bogom da nećeš prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da ćeš dobro onako kako sam ja tebi činio i ti činiti meni i zemlji u kojoj si došljak.

24. A Avram reče: hoću se zakleti.

25. Ali Avram prekori Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimelehove.

26. A Avimeleh reče: ne znam ko je to učinio; niti mi ti kaza, niti čuh do danas.

27. Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatiše vjeru među sobom.

28. I Avram odluči sedam jaganjaca iz stada.

29. A Avimeleh reče Avramu: šta će ono sedam jaganjaca što si odlučio?

30. A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedočanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac.

31. Otuda se prozva ono mjesto Virsaveja, jer se ondje zakleše obojica.

32. Tako uhvatiše vjeru na Virsaveji. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u *zemlju filistejsku. *Isus N. 13,2.

33. A *Avram posadi lug na Virsaveji, i ondje prizva ime †Gospoda Boga vječnoga.

*Isa. 63,16. †Pláč 5,19.

34. I Avram življaše kao došljak u zemlji Filistejskoj mnogo vremena.

Žrtvovanje Isaka. Potvrđivanje obricanja. Nahorovi potomci.

22. **P**oslije toga čcaše Bog okušati Avrama, pa mu reče: Avrame! A on odgovori: evo me.

2. I reče mu Bog: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje ću ti kazati.

3. I sutradan rano ustavši Avram osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu podiže se i pođe na mjesto koje mu kaza Bog.

4. Treći dan podigavši oči svoje Avram ugleda mjesto izdaleka.

5. I reče Avram momcima svojim: ostanite vi ovdje s magarcem, a ja i dijete idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratićemo se k vama.

6. I uzevši Avram drva za žrtvu naprti Isaku sinu svojem, a sam uze u svoje ruke oganj i nož; pa otidoše obojica zajedno.

7. Tada reče Isak Avramu ocu svojem: oče! A on reče: što, sine! I reče Isak: eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu?

8. A Avram odgovori: Bog će se, sinko, postarati za jagnje sebi na žrtvu. I iđahu obojica zajedno.

9. A kad dođoše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram načini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva;

10. I izmahnu Avram rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega.

11. Ali anđeo Gospodnji viknu ga s Neba, i reče: Avrame! Avrame! A on reče: evo me.

12. A anđeo reče: ne diži ruke svoje na dijete, i ne čini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi.

13. I Avram podigavši oči svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u česti rogovima; i otišavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega.

14. I nazva Avram ono mjesto: Gospod će se postarati. Zato se i danas kaže: na brdu, gdje će se Gospod postarati.

15. I anđeo Gospodnji opet viknu s Neba Avrama.

16. I reče: sobom se zakleh, veli Gospod: kad si tako učinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega,

17. Zaista ću te blagosloviti i *potomstvo tvoje veoma umnožiti, da ga bude kao zvizda na nebu i kao pijeska na brijegu morskome; i naslijediće potomstvo tvoje vrata neprijatelja svojih. *1.Moj. 15,5.

18. I blagosloviće se u potomstvu tvojem svi narodi na *zemlji, kad si poslušao †glas moj. *1.Moj. 12,3. †1.Moj. 3,10.

19. Tada se Avram vrati k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Virsaveju, jer Avram življaše u Virsaveji.

20. Poslije toga javiše Avramu govoreći: gle, i *Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru: *1.Moj. 11,29.

21. Uza prvenca i *Vuza brata mu, i Kamuila, oca Aramova, *O Jovu 32,2.

22. I Hazada i Azava i Faldesa i Jeldafa i Vatuila.

23. A *Vatuilo rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu.

*1.Moj. 24,15.

24. A inoča njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosa i Moha.

Sarina smrt i pogreb.

23. **A** poživje Sara sto i dvadeset i sedam godina; to su godine vjeka Sarina;

2. I umrije Sara u Kirijat-Arvi, a to je Hevron, u zemlji hananskoj. I dođe Avram da ožali Saru i oplače.

3. A kad usta Avram od mrtvacu svojega, reče sinovima Hetovijem govoreći:

4. Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvacu svojega ispred očiju svojih.

5. A sinovi Hetovi odgovoriše Avramu govoreći mu:

6. Čuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga među nama; u najboljem grobu našem pogrebi mrtvacu svojega; niko između nas neće ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvacu svojega.

7. Tada usta Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem;

8. I reče im govoreći: ako hoćete da pogrebem mrtvacu svojega ispred očiju svojih, poslušajte me, i govorite za mene Efronu sinu Sarovu,

9. Neka mi da pećinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da među vama koliko vrijedi, da imam grob.

10. A Efron sjedaše usred sinova Hetovijeh. Pa reče Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred *svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreći: *1.Moj. 24,20.

11. Ne, gospodaru; čuj me: poklanjam ti njivu, i pećinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvacu svojega.

12. A Avram se pokloni narodu zemlje one,

13. I reče Efronu pred narodom zemlje one govoreći: ako si voljan, čuj me; da ti

dam šta vrijedi njiva, uzmi od mene, pa ću onda pogrepsti mrtvacu svojega ondje.

14. A Efron odgovori Avramu govoreći mu:

15. Gospodaru, čuj me; zemlja vrijedi četiri stotine sikala srebra između mene i tebe; šta je to? samo ti pogrebi mrtvacu svojega.

16. A Avram čuvši *Efrona izmjeri mu srebro, koje reče pred sinovima Hetovijem, četiri stotine sikala srebra, kako su išli među trgovcima. *1.Moj. 49,29. †Jer. 32,9.

17. I njiva Efronova u Makpeli prema *Mamriji, njiva s pećinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po međi njezinoj unaokolo, *1.Moj. 49,30.

18. Posta Avramova pred sinovima Hetovijem, pred svjema koji ulaze na vrata grada onoga.

19. Potom pogrebe Avram Saru ženu svoju u pećini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji hananskoj.

20. I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i pećinu na njoj Avramu da ima grob.

Isak dobija Revenu za ženu.

24. A *Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avramu u svemu; *1.Moj. 13,2.

2. I reče Avram sluzi svojem najstarijemu u kući svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni ruku svoju pod stegno moje,

3. Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da nećeš dovesti žene sinu mojemu između kćeri ovijeh Hananeja, među kojima živim;

4. Nego da ćeš otići u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku.

5. A sluga mu reče: i ako djevojka ne htjedbude poći sa mnom u ovu zemlju; hoću li dovesti sina tvoga u zemlju iz koje si se iselio?

6. A Avram mu reče: pazi da ne odvedeš sina mojeg onamo.

7. Gospod Bog nebeski, koji me je uzeo iz doma oca mojeg i iz zemlje roda mojeg, i koji mi je rekao i zakleo mi se govoreći: sjemenu ću tvojemu dati zemlju ovu, On će

poslati anđela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande.

8. Ako li djevojka ne htjedbude poći s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojeg nemoj odvesti onamo.

9. I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojem, i zakle mu se za ovo.

10. Tada sluga uze deset kamila između kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom; i otišav dođe u Mesopotamiju do grada Nahorova.

11. I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veće kad izlaze građanke da zahvataju vode;

12. I reče: Gospode Bože gospodara mojeg *Avrama, daj mi sreću danas i učini milost gospodaru mojemu Avramu. *1.Moj. 24,27.

13. Evo, ja ću stajati kod ovoga studenca, a građanke će doći da zahvataju vode.

14. Kojoj djevojci rečem: nagni krčag svoj da se napijem, a ona reče: na pij, i kamile ću ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojem Isaku; i po tome da poznam da si učinio *milost gospodaru mojemu. *Sud. 6,17.

15. I on još ne izgovori, a to Revena, kći Vatuila sina *Melhe žene Nahora brata Avramova, dođe s krčagom na ramenu. *1.Moj. 11,29.

16. I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je čovjek ne bješe poznao. Ona siđe na izvor, i natoči krčag, i pođe;

17. A sluga iskoči pred nju i reče: daj mi da se napijem *malo vode iz krčaga tvoga. *1.O car. 17,10.

18. A ona reče: na pij, gospodaru. I reče spusti krčag na ruku svoju, i napoji ga.

19. I kad ga napoji, reče: i kamilama ću tvojim naliti neka se napiju.

20. I brže izruči krčag svoj u pojilo, pa opet otrča na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem.

21. A čovjek joj se divljaše, i čutaše, neće li poznati je li Gospod dao sreću putu njegovu ili nije.

22. A kad se kamilе napiše, izvadi čovjek zlatnu grivnu od po sikla i metnu joj oko čela, i dvije narukvice metnu joj na ruke od deset sikala *zlata. *1.Petr. 3,3.
23. I reče: čija si kći? kaži mi. Ima li u kući oca tvojega mjesta za nas da prenoćimo?
24. A ona mu reče: ja sam kći Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru.
25. Još reče: ima u nas mnogo slame i piće i mjesta za noćište.
26. Tada čovjek savivši se pokloni se *Gospodu, *2.Moj. 4,31; 1.Moj. 24,52.
27. I reče: *blagosloven da je Gospod Bog gospodar mojegа †Avrama, što ne ostavi †milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodarа mojegа. *2.Moj. 18,10. †1.Moj. 24,48. †1.Moj. 32,10.
28. A djevojka otrča i sve ovo kaza u domu matere svoje.
29. A Reveka imaše brata, kojemu ime bješe *Lavan; i istrča Lavan k čovjeku na studenac, *1.Moj. 29,5.
30. Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i ču gdje Reveka sestra mu reče: tako mi kaza čovjek; dođe k čovjeku; a on stajaše kod kamila na studencu.
31. I reče: hodi, koji si *blagosloven od Gospoda; što bi stajao napolju? spremio sam kuću, ima mjesta i za kamilе. *Sud. 17,2; 1.Moj. 26,29.
32. I dovede čovjeka u kuću, i rastovari kamilе; i dadoše slame i piće kamilama, i donesoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim;
33. I postaviše mu da jede; ali on reče: neću jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reče: govori.
34. Tada reče: ja sam sluga Avramov.
35. A *Gospod je blagoslovio gospodarа mojegа veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i govеda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca. *1.Moj. 24,1.
36. I još *Sara žena gospodarа mojegа rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima. *1.Moj. 21,2.
37. A mene zakle gospodar moj govoreći: nemoj dovesti sinu mojemu *žene između kćeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; *1.Moj. 24,3.
38. Nego idi u dom oca mojegа i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu.
39. A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka neće htjeti poći sa mnom.
40. A on mi reče: *Gospod, po čijoj volji svagda življah, poslaće †anđela svojega s tobom, i daće sreću tvojemu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojegа, iz doma oca mojegа. *1.Moj. 17,1. †1.Moj. 24,7.
41. Onda će ti biti prosta *zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet će ti biti prosta zakletva moja. *1.Moj. 24,8.
42. I kad dođoh *danas na studenac, rekoh: †Gospode Bože gospodarа mojegа Avrama, ako si dao sreću putu mojemu, kojim idem, *Nem. 1,11. †Psal. 90,17.
43. Evo, ja ću stajati kod studenca: koja djevojka dođe da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz krčaga tvojega,
44. A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama ću tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodarа mojegа.
45. Ja još ne izgovorih u *srcu svojem, a dođe †Reveka s krčagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvati; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem. *1.Sam. 1,13. †1.Moj. 24,15.
46. A ona brže spustivši sa sebe krčag reče: na pij, i kamilе ću ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamilе moje.
47. I zapitah je govoreći: čija si kći? A ona odgovori: ja sam kći Vatuila sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh *grivnu oko čela i narukvice na ruke; *Jezek. 16,11.
48. I padoh i poklonih se *Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodarа mojegа Avrama, što me dovede pravijem putem da nađem kćer brata gospodarа svojega za sina njegovа. *Isa. 48,17. 1.Moj. 24,26.
49. Ako ćete, dakle, učiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li nećete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo.

50. A Lavan i Vatuilo odgovarajući rekoše: od *Gospoda je ovo došlo; mi ti ne možemo kazati ni zlo ni dobro. *Psal. 118,23.

51. Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospod.

52. A kad ču sluga Avramov riječi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje;

53. I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Reveki; također i bratu njezinu i materi njezinoj dade *darove.
*2.Dnev. 21,3.

54. Potom jedoše i piše on i ljudi koji bija-hu s njim, i prenočiše. A kad ujutru ustaše, reče sluga: pustite me gospodaru mojemu.

55. A brat i mati njezina rekoše: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide.

56. A on im reče: nemojte me zadržavati, kad je *Gospod dao sreću mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu.
*1.Moj. 24,40.

57. Tada rekoše: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli.

58. I dozvaše Reveku i rekoše joj: hoćeš ići s ovijem čovjekom? A ona odgovori: hoću.

59. I pustiše Reveku sestru svoju i *dojki-nju njezinu sa slugom Avramovijem i lju-dima njegovijem.
*1.Moj. 35,8.

60. I blagosloviše Reveku i rekoše joj: se-stro naša, da se namnožiš na tisuće tisuća, i *potomstvo tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja!
*1.Moj. 22,17.

61. I podiže se Reveka s djevojkama svo-jim, i posjedaše na kamile, i pođoše s čo-vjekom; i sluga uzev Reveku otide.

62. A *Isak iđaše vraćajući se od studenca Živoga koji me vidi, jer življaše u južnom kraju;
*1.Moj. 25,11.

63. A bješe izašao Isak u polje predveče da se pomoli Bogu; i podigav oči svoje ugleda kamile gdje idu.

64. I Reveka podigavši oči svoje ugleda Isaka, te skoči s kamile,

65. I reče sluzi: ko je onaj čovjek što ide pre-ko polja pred nas? A sluga reče: ono je go-spodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice.

66. I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio.

67. I odvede je Isak u šator *Sare matere svoje; i uze Reveku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utješi za materom svojom.
*1.Moj. 18,9.

Avramov drugi brak, smrt i pogreb.
Ismailovo pleme. Isav i Jakov.
Isav prodaje svoje prvenastvo.

25. A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu.

2. I ona mu rodi Zomrana i Joksana i Ma-dana i Madijama i Jesvoka i Soijena.

3. A Joksan rodi Savana i Dedana. A De-danovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim.

4. A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoh i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina.

5. A Avram dade sve što imaše Isaku;

6. A sinovima svojih inoča dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za života svojega na istok, u istočni kraj.

7. I vijeka Avramova što poživje bješe sto i sedamdeset i pet godina.

8. I onemoćav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodu svojem.

9. I pogreboše ga Isak i Ismailo u pećini makpelskoj na njivi Efrona sina Sara Hete-jina, koja je prema Mamriji;

10. Na njivi koju kupi *Avram od sinova Hetovijeh, ondje je pogreben Avram sa Sa-rom ženom svojom.
*1.Moj. 23,16.

11. I po smrti Avramovoj blagoslovi Bog Isaka sina njegovga; a *Isak življaše kod stu-denca Živoga koji me vidi. *1.Moj. 24,62.

12. A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Misirka robinja Sarina,

13. I ovo su imena sinova Ismailovijeh, kako se zvali u plemenima svojim; prve-nac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam,

14. I Masma i Duma i Masa,

15. I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedma.

16. To su sinovi Ismailovi, i to su im ime-
na po selima i gradovima njihovijem, dva-
naest knezova nad svojim narodima.

17. A godine su vijeka Ismailova sto i tri-
deset i sedam godina. Poslije onemoćav
umrije, i bi pribran k rodu svojemu.

18. I življahu od Evilata do *Sura prema
Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu
prema svoj braći svojoj da živi. *1.Sam. 15,7.

19. A ovo je pleme *Isaka sina Avramova:
Avram rodi Isaka; *Mat. 1,2.

20. A Isaku bješe četrdeset godina kad se
oženi Revekom, kćerju *Vatuiila Sirina iz
Mesopotamije, sestrom †Lavana Sirina.

*1.Moj. 22,23. †1.Moj. 24,29.

21. I Isak se moljaše *Gospodu za ženu
svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospo-
da, te zatrudnje †Reveka žena njegova.

*2.Dnev. 33,13. 1.Sam. 1,11. †Rim. 9,10.

22. Ali udarahu jedno o drugo djeca u
utrobi njezinoj, te reče: ako je tako, našto
sam? I otide da pita Gospoda.

23. A Gospod joj reče: dva su plemena u
utrobi tvojoj, i dva će naroda izaći iz tebe; i
jedan će narod biti jači od drugoga naroda,
i veći će služiti manjemu.

24. I kad dođe vrijeme da rodi, a to blizan-
ci u utrobi njezinoj.

25. I prvi izađe crven, sav kao runo rutav;
i nadješe mu ime *Isav. *1.Moj. 27,11.

26. A poslije izađe brat mu, držeći rukom
za petu Isava; i nadješe mu ime *Jakov. A
bješe Isaku šezdeset godina, kad ih rodi
Reveka. *1.Moj. 27,36.

27. I djeca odrastoše, i *Isav posta lovac i
ratar, a †Jakov bješe čovjek krotak i ba-
vljaše se u šatorima. *1.Moj. 27,5. †1.Moj.
35,29. †O Jovu 1,1.

28. I *Isak milovaše Isava, jer rado jeđaše
lova njegovu; a †Reveka milovaše Jakova.
*1.Moj. 27,19. †1.Moj. 27,6.

29. Jednom Jakov skuha jelo, a Isav dođe
iz polja umoran.

30. I reče Isav Jakovu: daj mi da jedem to-
ga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda
se prozva Edom.

31. A Jakov mu reče: prodaj mi danas pr-
venaštvo svoje.

32. A Isav odgovori: evo, hoću da umrem,
pa što će mi prvenaštvo?

33. A *Jakov reče: zakuni mi se danas. I on
mu se zakle; tako prodade svoje prvena-
štvo Jakovu. *1.Moj. 27,36.

34. I Jakov dade Isavu hljeba i skuhanoga
leća, i on se najede i napi, pa usta i otide.
Tako Isav nije mario za prvenaštvo svoje.

Obricanje Isaku. Putovanje.
Dobri i rđavi dani.

26. **A** li nastu *glad u zemlji svrh pr-
ave gladi koja bješe za vremena
Avramova; i Isak otide k Avimelehu caru
filistejskom u Gerar. *1.Moj. 12,10.

2. I javi mu se Gospod i reče: nemoj ići u
Misir, nego sjedi u zemlji koju ću ti kazati.

3. Sjedi u toj zemlji, i ja ću biti s tobom, i
blagosloviću te; jer ću tebi i sjemenu tvoje-
mu dati sve ove zemlje, i potvrdiću zakle-
tvu, kojom sam se zakleo Avramu ocu
tvojemu.

4. I umnožiću potomstvo tvoje da ga bude
kao zvijezda na nebu, i daću potomstvu
tvojemu sve ove zemlje; i u potomstvu tvo-
jem blagosloviće se svi narodi na zemlji.

5. Zato što je Avram slušao glas moj i ču-
vao naredbu moju, zapovijesti moje, pravi-
la moja i zakone moje.

6. I osta Isak u Geraru.

7. A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu
njegovu, a on govoraše: sestra mi je. Jer se
bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne
ubiju ovi ljudi radi Reveke, jer je lijepa.

8. I kad provede mnogo vremena ondje,
dogodi se, te pogleda Avimeleh car filistej-
ski s prozora, i vidje Isaka gdje se šali s Re-
vekom ženom svojom.

9. I dozva Avimeleh Isaka i reče: ta to ti je
žena; kako si kazao: sestra mi je? A Isak
mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje.

10. A *Avimeleh reče: šta si nam učinio?
lako je mogao ko od naroda ovoga leći s
tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh.
*1.Moj. 20,9.

11. I zapovjedi Avimeleh svemu narodu
svojemu govoreći: ko se dotakne ovoga čo-
vjeka ili žene njegove, poginuće.

12. I Isak stade sijati u onoj *zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga †blagoslovi †Gospod. *Mat. 13,8. †O Jovu 42,12. †1.Moj. 24,1.

13. I obogati se čovjek, i napredovaše sve većma, te posta silan.

14. I imaše ovaca i goveda i mnogo slugu; a Filisteji mu zavidaahu,

15. Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Avrama oca njegovca zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom.

16. I Avimeleh reče Isaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas.

17. I Isak otide odande, i razape šatore u dolini gerarskoj, i nastani se ondje.

18. I stade Isak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Avrama oca njegovca, i koje zaroniše Filisteji po smrti Avramovoj; i prozva ih imenima koja im bješe nadio otac njegov.

19. I kopajući sluge Isakove u onom dolu nađoše studenac žive vode.

20. Ali se svadiše pastiri gerarski s pastirima Isakovim govoreći: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Esek, jer se svadiše s njim.

21. Poslije iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, zato ga nazva Sitna.

22. Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svađe; zato ga nazva Rehovot, govoreći: sad nam dade Gospod prostora da rastemo u ovoj *zemlji. *2.Moj. 1,7.

23. I otide odande gore u Virsaveju.

24. I istu noć javi mu se Gospod, i reče: ja sam Bog *Avrama oca tvoga. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagosloviću te i umnožiću potomstvo tvoje Avrama radi sluge svojega. *1.Moj. 15,1.

25. I načini ondje *žrtvenik, i prizva ime Gospodnje; i ondje razape šator svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje studenac. *1.Moj. 12,7.

26. I dođe k njemu Avimeleh iz Gerara s Ohozatom prijateljem svojim i s Fiholom vojvodom svojim.

27. A Isak im reče: što ste došli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe?

28. A oni rekoše: vidjesmo zaista da je Gospod s tobom, pa rekosmo: neka bude zakletva između nas, između nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom:

29. Da nam ne činiš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro činismo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si *blagosloven od Gospoda. *Psal. 115,15; 1.Moj. 24,31.

30. Tada ih on ugosti; te jedoše i piše.

31. A sjutra dan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom.

32. Isti dan došavši sluge Isakove kazaha mu za studenac koji iskopaše, i rekoše mu: nađosmo vodu.

33. I nazva ga Saveja; otuda se zove grad onaj Virsaveja do današnjega dana.

34. A kad bi Isavu četrdeset godina, uze za ženu Juditu kćer Veoha *Hetejina, i Vase-matu kćer Elona Hetejina. *1.Moj. 36,2.

35. I one zadavahu mnogo jada *Isaku i Reveki. *1.Moj. 28,1; 1.Moj. 27,46.

Jakov lukavstvom dobija blagoslov prvenca. Isav radi svojemu bratu o glavi.

27. Kad Isak ostarje i oči mu potam-
nješe, te ne viđaše, dozva Isava
starijega sina svojega, i reče mu: sine! A on
odgovori: evo me.

2. Tada reče: evo ostario sam, ne znam
kada ću umrijeti;

3. Uzmi oružje svoje, tul i luk, i iziđi u pla-
ninu, te mi ulovi lova;

4. I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi
mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja
dok nijesam umro.

5. A Reveka ću šta Isak reče sinu svojemu
Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i
donese.

6. A Reveka reče Jakovu sinu svojemu go-
voreći: gle, čuh oca tvoga, gdje besjedi s
Isavom bratom tvojim i reče:

7. Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem,
pa da te blagoslovim pred Gospodom dok
nijesam umro.

8. Nego sada, sine, poslušaj me što ću ti kazati.
9. Idi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede.
10. Pa ćeš unijeti ocu da jede i da te *blagoslovi dok nije umro. *1.Moj. 48,15.
11. A Jakov reče Reveki materi svojoj: ali je *Isav brat moj rutav, a ja sam gladak; *1.Moj. 25,25.
12. Može me opipati otac, pa će se osjetiti da sam ga htio prevariti, te ću navući na se prokletstvo mjesto blagoslova.
13. A mati mu reče: neka prokletstvo tvoje, sine, padne na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi.
14. Tada otišav uze i donese materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jeđашe rado otac njegov.
15. Pa onda uze Reveka najljepše haljine starijega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuće, i obuče Jakova mlađega sina svojega.
16. I jarećim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak.
17. I dade Jakovu sinu svojem u ruke jelo i hljeb što zgotovi.
18. A on uđe k ocu svojem u reče: oče. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine?
19. I Jakov reče ocu svojem: ja, Isav tvoj prvenac; učinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojeg, pa da me *blagoslovi duša tvoja. *1.Moj. 27,4.
20. A Isak reče sinu svojem: kad brže nađe, sine? A on reče: Gospod Bog tvoj dade, te izađe preda me.
21. Tada reče Isak Jakovu: hodi bliže, sine, da te opipam jesi li sin moj Isav ili ne.
22. I pristupi Jakov k Isaku ocu svojem, a on ga opipa, pa reče: glas je Jakovljevi, ali ruke su Isavove.
23. I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; zato ga blagoslovi;
24. I reče mu: jesi li ti sin moj Isav? A on odgovori: ja sam.
25. Tada reče: a ti daj sine, da jedem lova tvojega, pa da te *blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu donese i vina, te pi. *1.Moj. 27,4.
26. Potom Isak otac njegov reče mu: hodi sine, cjeluj me.
27. I on pristupi i cjeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovijeh, i blagoslovi ga govoreći: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod.
28. Bog ti dao rove nebeske, i dobre *zemlje i pšenice i †vina izobila! *1.Moj. 45,18. †4.Moj. 18,12.
29. Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar *braći svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usproklinje a blagosloven koji tebe uzblagosilja! *1.Moj. 9,25.
30. A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj čas dođe Isav brat njegov iz lova.
31. Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojem, i reče mu: ustani, oče, da jedeš što ti je sin ulovio, pa da me *blagoslovi duša tvoja. *1.Moj. 27,4.
32. A Isak otac njegov reče mu: ko si ti? A on reče: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Isav.
33. Tada se prepade Isak, i reče: ko? da gdje je onaj koji ulovi i donese mi lova, i od svega jedoh prije nego ti dođe, i *blagoslovih ga? on će i ostati blagosloven. *4.Moj. 23,20.
34. A kad ču Isav riječi oca svojega, vrište iza glasa i ožalosti se veoma, i reče ocu svojem: blagoslovi i mene, oče.
35. A on mu reče: dođe brat tvoj s prijeverom, i odnese tvoj blagoslov.
36. A Isav reče: pravo je što mu je ime *Jakov, jer me već drugom prevari. Prvenaštvo mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Potom reče: nijesi li i meni ostavio blagoslov? *1.Moj. 25,26.
37. A Isak odgovori, i reče Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara; i svu braću njegovu dadoh mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijepih ga; pa šta bih sada tebi učinio, sine?

38. A Isav reče ocu svojemu: eda li je samo jedan *blagoslov u tebe, oče? blagoslovi i mene, oče. I stade iza glasa plakati Isav.

*Jevr. 12,17.

39. A *Isak otac njegov odgovarajući reče mu: evo, stan će ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo.

*Jevr. 11,20.

40. Ali ćeš živjeti od mača svojega, i bratu ćeš svojemu služiti; ali će doći vrijeme, te ćeš pošto se naplačeš skršiti jaram njegov s vrata svojega.

41. I Isav omrže ljuto na *Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovi otac, i govoraše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada ću ubiti Jakova brata svojega.

*Avd. 10,11.

42. I kazaše Reveki riječi Isava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mlađega sina svojega, i reče mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijekom što hoće da te ubije.

43. Nego, sine, poslušaj što ću ti kazati; ustani i bježi k Lavanu bratu mojemu u Haran.

44. I ostani kod njega neko vrijeme, dokle prođe srdnja brata tvojega,

45. Dokle se gnjev brata tvojega odvрати od tebe, te zaboravi što si mu učinio; a onda ću ja poslati da te dovedu odande. Zašto bih ostala bez obojice vas u jedan dan?

46. A *Isaku reče Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženi Hetejkom, kakom između ♯kćeri ove zemlje, da što mi život?

*1.Moj. 28,8; 1.Moj. 26,35. †1.Moj. 24,3.

Bježanje u Haran. Nebeske ljestve.

28. Tada *Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom između kćeri hananejskih.

*1.Moj. 27,33.

2. Ustani, idi u Padan-Aram u dom Vatui-la oca matere svoje, i odande se oženi između kćeri Lavana ujaka svojega.

3. A Bog svemoguću da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvo naroda,

4. I da ti da blagoslov Avramov, tebi i potomstvu tvojemu s tobom, da naslijediš ze-

mlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu.

5. Tako opravi Isak Jakova, i on pođe u Padan-Aram k Lavanu sinu Vatui-la Sirina, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove.

6. A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljajući ga zapovjedi mu i reče: nemoj da se oženiš kojom između kćeri hananejskih,

7. I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram;

8. I vidje Isav da kćeri hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu.

9. Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kćer Ismaila sina Avramova, sestru Navajotovu.

10. A Jakov otide od Virsaveje idući u *Haran.

*Djela 7,2.

11. I dođe na jedno mjesto, i ondje zanoči, jer sunce bješe zašlo; i uze kamen na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspao na onom mjestu.

12. I usni, a to ljestve stajahu na zemlji, a vrhom ticahu u *nebo, i gle, anđeli Božji po njima se penjahu i slažahu; *Jovan 1,51.

13. I gle, na vrhu stajaše *Gospod, i reče: ja sam Gospod Bog †Avrama oca tvojega i Bog Isakov; tu ♯zemlju na kojoj spavaš tebi ću dati i potomstvu tvojemu;

*1.Moj. 26,24. †5.Moj. 1,8. †1.Moj. 13,15.

14. I potomstva će tvojega biti kao praha na zemlji, te ćeš se raširiti na zapad i na *istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagosloviće se u tebi i u potomstvu tvojem.

*1.Moj. 13,14.

15. I evo, ja sam s tobom, i čuvaću te kuda god pođeš, i dovešću te natrag u ovu *zemlju, jer te neću ostaviti dokle god ne učinim što ti rekoh.

*1.Moj. 31,3.

16. A kad se Jakov probudi od sna, reče: zacijelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah.

17. I uplaši se, i reče: kako je strašno mjesto ovo! ovdje je doista kuća Božja, i ovo su vrata nebeska.

18. I usta Jakov ujutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem.

19. I prozva ono mjesto *Vetilj, a pređe bješe ime onome gradu Luz. *Sud. 1,23.

20. I učini Jakov *zavjet, govoreći: ako Bog bude sa mnom i sačuva me na putu kojim idem i da mi hljeba da jedem i odijela da se oblačim, *Sud. 11,30.

21. I ako se vratim na miru u dom oca svojega, *Gospod će mi biti Bog; *2.Sam. 15,8.

22. A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biće dom Božji; i što mi god daš, od svega ću deseto dati tebi.

Jakovljevo služenje kod Lavana i brak.

29. Tada se podiže *Jakov i otide u zemlju *tistočnu.

*Os. 12,13. †4.Moj. 23,7.

2. I obzirujući se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen bijaše studencu na vratima.

3. Ondje se skupljahu sva stada, te pastiri odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslije opet privaljivahu kamen na vrata studencu na njegovo mjesto.

4. I Jakov im reče: braćo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo.

5. A on im reče: poznajete li Lavana sina Nahorova? Oni rekoše: poznajemo.

6. On im reče: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kćeri njegove, gdje ide sa stadom.

7. I on reče: eto još je rano, niti je vrijeme vraćati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je.

8. A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda ćemo napojiti stoku.

9. Dok on još govoraše s njima, dođe Rahilja sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce.

10. A kad Jakov vidje Rahilju kćer Lavana ujaka svojega, i *stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega. *2.Moj. 2,16.

11. I poljubi Jakov Rahilju, i povikavši za-plaka se.

12. I kaza se Jakov Rahilji da je rod ocu njezinu i da je sin Revekin; a ona otrča te javi ocu svojemu.

13. A kad Lavan ču za Jakova sina sestre svoje, istrča mu na susret, i zagrlji ga i poljubi, i uvede u svoju kuću. I on pripovjedi Lavanu sve ovo.

14. A Lavan mu reče: ta ti si *kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana. *1.Moj. 2,23.

15. Tada reče Lavan Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? Kaži mi šta će ti biti plata?

16. A Lavan imашe dvije kćeri: starijoj bješe ime Lija, a mlađoj Rahilja.

17. I u Lije bjehu kvarne oči, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepa lica.

18. I Jakovu omilje Rahilja, te reče: služiću ti sedam godina za Rahilju, mlađu kćer tvoju.

19. A Lavan mu reče: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene.

20. I otsluži *Jakov za Rahilju sedam godina, i učiniše mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljao. *Os. 12,13.

21. I reče Jakov Lavanu: damji *ženu, jer mi se navrših vrijeme, da legnem s njom. *Sud. 15,1.

22. I sazva Lavan sve ljude iz onoga mjesta i učini gozbu.

23. A uveče uze Liju kćer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom.

24. I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liji kćeri svojoj da joj bude robinja.

25. A kad bi ujutru, gle, ono bješe Lija; te reče Jakov Lavanu: šta si mi to učinio? ne služim li za Rahilju kod tebe? zašto si me prevario?

26. A Lavan mu reče: ne biva u našem mjestu da se uda mlada prije starije.

27. Navrših nedjelju dana s tom, pa ćemo ti dati i drugu za službu što ćeš služiti kod mene još sedam godina drugih.

28. Jakov učini tako, i navrših s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahilju kćer svoju za ženu.

29. I dade Lavan Rahilji kćeri svojoj robinju svoju Valu da joj bude robinja.

30. I tako leže *Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahilju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina. *Os. 12,13.

31. A Gospod videći da Jakov ne mari za Liju, otvori njoj matericu, a *Rahilja osta nerotkinja. *1.Moj. 30,1.

32. I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreći: Gospod pogleda na jade moje, sada će me ljubiti muž moj.

33. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: Gospod ću da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun.

34. I opet zatrudnje, i rodi sina, i reče: da ako se sada već priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Zato mu nadješe ime Levije.

35. I zatrudnje opet, i rodi sina, i reče: sada ću hvaliti Gospoda. Zato mu nadjede ime Juda; i presta rađati.

Jakovljevi blagoslov u djeci i bogatstvo.

30. A *Rahilja vidjevši gdje ne rađa djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reče Jakovu: daj mi djece, ili ću umrijeti. *1.Moj. 29,31.

2. A Jakov se rasrdi na Rahilju, i reče: zar sam ja, a ne Bog, koji ti ne da poroda?

3. A ona reče: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa ću i ja imati djece od nje.

4. I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom.

5. I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina.

6. A Rahilja reče: Gospod mi je sudio i čuo glas moj, te mi dade sina. Zato mu nadjede ime Dan.

7. I Vala robinja Rahiljina zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu;

8. A Rahilja reče: borih se žestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim.

9. A Lija vidjevši gdje presta rađati uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu.

10. I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina;

11. I Lija reče: dođe sreća. I nadjede mu ime Gad.

12. Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu;

13. I reče Lija: blago meni, jer će me *blazenom zvati žene. Zato mu nadjede ime Asir. *Luka 1,48.

14. A Ruvim izide u vrijeme žetve pšenične i nađe mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reče Liji: daj mi mandragoru sina svojega.

15. A ona joj reče: malo li ti je što si mi uzela muža? hoćeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reče: neka noćas spava s tobom za mandragoru sina tvojeaga.

16. I uveče kad se Jakov vraćao iz polja, izide mu Lija na susret i reče: spavaćeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noć.

17. A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina.

18. I reče Lija: Gospod mi dade platu moju što dadoh robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar.

19. I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina;

20. I reče Lija: dariva me Gospod darom dobrijem; da ako se sada već priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Zato mu nadjede ime Zavulon.

21. Najposlije rodi kćer, i nadjede joj ime Dina.

22. Ali se *Gospod opomenu Rahilje; i uslišiv je otvori joj matericu; *1.Moj. 29,31.

23. I zatrudnje, i rodi sina, i reče: uze Bog *sramotu moju. *Isa. 4,1.

24. I nadjede mu ime Josif, govoreći: neka mi doda Gospod još jednoga sina.

25. A kad Rahilja rodi Josifa, reče Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju.

26. Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu moju, da idem, jer znaš kako sam ti služio.

27. A Lavan mu reče: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je *blagoslovio †Gospod tebe radi.

*Isa. 61,9. †1.Moj. 26,24.

28. I još reče: išti koliko hoćeš *plate, i ja ću ti dati. *1.Moj. 29,15.

29. A Jakov mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene.

30. Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne dođoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod

blagoslovi kad ja dođoh. Pa kad ću i ja tako sebi kuću kućiti?

31. I reče mu Lavan: šta hoćeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego ću ti opet pasti stoku i čuvati, ako ćeš mi učiti ovo:

32. Da zađem danas po svoj stoci tvojoj, i odlučim sve što je šareno i s *biljegom, i sve što je crno između ovaca, i što je s biljegom i šareno između koza, pa što poslije bude tako, ono da mi je plata. *1.Moj. 31,8.

33. Tako će mi se poslije posvjedočiti *pravda moja pred tobom, kad dođeš da vidiš zaslugu moju: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno između ovaca i koza u mene, biće krađeno. *Psal. 37,6.

34. A Lavan reče: eto, neka bude kako si kazao.

35. I odluču Lavan isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na čem bijaše što bijelo, i sve crno između ovaca, i predade sinovima svojim.

36. I ostavi daljine tri dana hoda između sebe i Jakova. I Jakov pasijaše ostalu stoku Lavanovu.

37. I uze Jakov zelenijeh prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima.

38. I metaše naguljene prutove pred stoku u žljebove i korita kad dolažaje stoka da pije, da bi se upaljivala kad dođe da pije.

39. I upaljivaše se stoka gledajući u prutove, i što se mlađaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno.

40. I Jakov odlučivaše mlad, i obračaše stado Lavanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaje i ne obračaše ga prema stadu Lavanovu.

41. I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše Jakov prutove u korita pred oči stoci da bi se upaljivala gledajući u prutove;

42. A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Lavanove a rane Jakovljeve.

43. I tako se taj *čovjek obogati vrlo, te imaše mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca. *1.Moj. 26,13.

Jakovljevo bježanje sa svojima.
Pomirenje s Lavanom.

31. A Jakov ču gdje sinovi Lavanovi našega oca, i od onoga što bješe našega oca steče sve ovo blago.

2. I vidje Jakov gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije.

3. I Gospod reče Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja ću biti s tobom.

4. I poslav Jakov dozva Rahilju i Liju u plje k stadu svojemu.

5. I reče im: vidim gdje lice oca vašega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojeg bio sa mnom.

6. I vi znate da sam služio ocu vašemu kako sam god mogao;

7. A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteti;

8. Kad on reče: što bude šareno neka ti je plata, onda se mladilo sve šareno; a kad reče: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mladilo sve s biljegom.

9. Tako Bog uze stoku ocu vašemu i dade je meni;

10. Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oči svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jarci što skaću na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim.

11. A anđeo Gospodnji reče mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me.

12. A on reče: podigni sad oči svoje i gledaj, ovnovi i jarci što skaću na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti čini Lavan.

13. Ja sam Bog od Vetilja, gdje si prelio kamen i učinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove *zemlje, i vrati se na postojbinu svoju. *1.Moj. 31,3.

14. Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega?

15. Nije li nas držao kao tuđinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednako jeo.

16. Jer sve ovo blago što uze Gospod ocu našemu, naše je i naše djece. Zato čini sve što ti je Gospod kazao.

17. I podiže se Jakov, i metnu djecu svoju i žene svoje na kamile;

18. I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i pođe k Isaku ocu svojem u zemlju hanansku.

19. A Lavan bješe otišao da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole ocu svojem.

20. I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoće da ide.

21. I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijeđe preko vode, i uputi se ka gori Galadu.

22. A treći dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov.

23. I uze sa sobom *braću svoju, i pođe za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu. *1.Moj. 13,8.

24. Ali Bog dođe Lavanu Sirinu noću u snu, i reče mu: čuvaj se da ne govoriš s Jakovom ni lijepo ni ružno.

25. I stiže Lavan Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Lavan, također, razape svoj s braćom svojom na gori Galadu.

26. I Lavan reče Jakovu: šta učini te kradom pobježe od mene i odvede kćeri moje kao na mač otete?

27. Zašto tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reče da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i lirama?

28. Niti mi dade da izljubim sinove svoje i kćeri svoje? ludo si radio.

29. Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vašega noćas mi reče govoreći: čuvaj se da ne govoriš s *Jakovom ni lijepo ni ružno. *1.Moj. 31,24.

30. Idi dakle kad si se tako uželio kuće oca svojega; ali zašto ukrade bogove moje?

31. A Jakov odgovori i reče: bojah se i mišljah: hoćeš silom oteti kćeri svoje od mene.

32. A bogove svoje u koga nađeš, onaj neka ne živi više; pred našom braćom traži

što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja.

33. I uđe Lavan u šator Jakovljevi i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne nađe ih; i izašav iz šatora Lijina uđe u šator Rahiljin.

34. A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipao po cijelom šatoru, i ne nađe.

35. A ona reče ocu svojem: nemoj se srditi, gospodar, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne nađe *idola svojih. *1.Moj. 31,19.

36. I Jakov se rasrdi, i stade koriti Lavana, i govoreći reče mu: šta sam učinio, šta sam skrivio, te si me tako žestoko tjerao?

37. Pipao si sav prtljag moj, pa šta si našao iz svoje kuće? daj ovamo pred moju i svoju braću, neka rasude između nas dvojice.

38. Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh.

39. Što bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradenom danju ili noću.

40. Danju me ubijaše vrućina, a noću mraz; i san mi ne padaše na oči.

41. Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kući; služio sam ti četrnaest godina za dvije kćeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i *platu si mi mijenjao deset puta. *1.Moj. 31,7.

42. Da nije Bog oca mojega, Bog *Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me zacijelo otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noćas. *1.Moj. 31,53.

43. A Lavan odgovori Jakovu i reče: ove su kćeri moje kćeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god vidiš sve je moje; pa šta bih učinio danas kćerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše?

44. Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude *svjedočanstvo između mene i tebe. *Isus N. 24,27.

45. I *Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen. *1.Moj. 28,18.

46. I reče Jakov braći svojoj: nakupite kamenu. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu. I jedoše na gomili.

47. I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed.

48. I reče Lavan: ova gomila neka bude *svjedok između mene i tebe danas. Zato se prozva Galed. *Isus N. 22,27.

49. A prozva se i *Mispa, jer reče Lavan: neka †Gospod gleda između mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga. *Isus N. 11,3. †1.Sam. 20,23.

50. Ako ucvijeliš kćeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kćeri, neće čovjek biti između mene i tebe, nego gle Bog svjedok između mene i tebe.

51. I još reče Lavan Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh između sebe i tebe.

52. Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja neću prijeći preko ove gomile k tebi ni ti k meni da nećeš prijeći preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo.

53. Bog *Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude među nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka. *Isus N. 24,2.

54. I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braću svoju na večeru; i jedoše pa noćiše na gori.

55. A ujutru rano usta Lavan, i izljubi svoju unučad i *kćeri svoje, i †blagoslovi ih, pa otide i vrati se u svoje mjesto. *1.Moj. 28,1. †2.Sam. 6,20.

Jakovljev susret sa anđelima. Njegov strah od Isava. Molitva i borba. Ime Izrailj.

32. A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga anđeli Božiji;

2. A kad ih ugleda Jakov, reče: ovo je oko Božji. I prozva ono mjesto Mahanaim.

3. I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojem u zemlju Sir, krajinu edomsku.

4. I zapovjedi im govoreći: ovako kažite gospodaru mojemu Isavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se dosad.

5. A imam volova i magaraca, ovaca i sluga i sluškinja, i poslaha da javim tebi gospo-

daru svojem, eda bih našao milost pred tobom.

6. I vratit će se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega Isava, i eto on ti ide na susret s četiri stotine momaka.

7. A Jakov se uplaš i jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije čete.

8. I reče: ako Isav udari na jednu čet u razbije je, da ako druga utekne.

9. I reče Jakov: Bože oca mojega Avrama i Bože oca mojega Isaka, Gospode, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja ću ti biti dobrotvor!

10. Nijesam vrijedan tolike *milosti i tolike vjere što si učinio sluzi svojem; jer samo sa štapom svojim prijedoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije čete. *1.Moj. 24,27.

11. Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne dođe i ubije mene i majke s djecom.

12. A ti si kazao: zaista ja ću ti biti dobrotvor, i učiniću potomstvo tvoje da ga bude kao pijeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine.

13. I zanoći ondje onu noć, i uze što mu dođe do ruke, da pošlje na dar Isavu bratu svojem,

14. Dvjesto koza s dvadeset jaraca, dvjesto ovaca s dvadeset ovnova,

15. Trideset kamila dojljica s kamiladma, četrdeset krava s desetero teladi, dvadeset magarica s desetero magaradi.

16. I predade ih slugama svojim, svako stado napose, i reče slugama: idite naprijed preda mnom, ostavljajući dosta mjesta između jednoga stada i drugoga.

17. I zapovjedi prvome govoreći: kad srećeš Isava brata mojega, pa te zapita: čiji si? i kuda ideš? i čije je to što goniš pred sobom?

18. A ti reci: sluga tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojem Isavu, a eto i sam ide za nama.

19. Tako zapovjedi i drugome i trećemu i svijema koji idahu za stadom, i reče: tako kažite Isavu kad naidete na nj.

20. I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše: ublažicu ga darom koji ide preda mnoom, pa ću mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi.

21. Tako otide dar naprijed, a on prenoći onu noć kod čete svoje.

22. I po noći usta, i uze obje žene i dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok.

23. A pošto njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše.

24. A kad osta Jakov sam, tada se jedan čovjek rvaše s njim do zore.

25. I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu iščaiši stegno iz zglavka, kad se čovjek rvaše s njim.

26. Pa onda reče: pusti me, zora je. A Jakov mu reče: neću te pustiti dokle me ne blagosloviš.

27. A čovjek mu reče: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov.

28. Tada mu reče: otsele se nećeš zvati *Jakov, nego Izrailj; jer si se junački borio i s Bogom i s ljudima, i odolio si. *1.Moj. 25,31.

29. A Jakov zapita i reče: kaži mi kako je tebi ime. A on reče: što pitaš kako mi je ime? I blagoslovi ga ondje.

30. I Jakov nadjede ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi.

31. I sunce mu se rodi kad prođe Fanuil, i hramaše na stegno svoje.

32. Zato sinovi Izrailjevi ne jedu krajeva od mišića na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povijediše krajevi od mišića na zglavku u stegnu.

Jakovljevo pomirenje sa Isavom.
Jakov se nastanjuje kod Sihema.

33. A Jakov podigav oči svoje pogleda, a to Isav ide, i četiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje.

2. I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlije Rahilju i Josifa.

3. A sam prođe naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle dođe do brata svojega.

4. A Isav pritrča preda nj i zagrli ga i pade mu oko vrata i cjeliva ga, i obojica se zaplakaše,

5. I Isav podigav oči ugleda žene i djecu, pa reče: ko su ti ono? A Jakov reče: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu.

6. I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se.

7. Potom pristupi i Lija i djeca njezina, i pokloniše se; a najposlije pristupi Josif i Rahilja, i pokloniše se.

8. A Isav reče: šta će ti čitava vojska ona koju sretoh? A on reče: da nađem milost pred gospodarom svojim.

9. A Isav reče: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvoje.

10. A Jakov reče: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo dočekao.

11. Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navali na nj, te primi.

12. Poslije reče Isav: hajde da idemo, ići ću i ja s tobom.

13. A Jakov mu reče: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojljica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuće mi sve stado.

14. Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja ću polako ići koliko mogu djeca i stoka, dokle dođem ka gospodaru svojemu u Sir.

15. A Isav reče: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnoom. A on reče: našto? daj da nađem *milost pred gospodarom svojim. *Ruta 2,13.

16. I tako Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir.

17. A Jakov otide u *Sokot, i ondje načini sebi kuću a stoci svojoj načini staje; zato nazva ono mjesto Sokot. *Isus N. 13,27.

18. Poslije dođe Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu.

19. I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova *Emora oca Sihemova za sto novaca. *Isus N. 24,32.

20. I načini ondje *žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izrailjev. *1.Moj. 35,7.

Dina i Sihem. Pokolj u Sihemu.

34. A *Dina kći Lijina, koju rodi Jakovu, izađe da gleda djevojke u onom kraju. *1.Moj. 30,21.

2. A ugleda je Sihem, sin Emora Evejina, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je.

3. I prionu srce njegovo za Dinu kćer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše.

4. I reče Sihem Emoru ocu svojemu govoreći: oženi me ovom djevojkom.

5. A Jakov ču da je osramotio Dinu kćer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov očutje dokle oni ne dođu.

6. A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim.

7. A kad dođoše sinovi Jakovljevi iz polja i čuše šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što učini sramotu Izrailju obležav kćer Jakovljevu, kako ne bi valjalo činiti.

8. Tada im reče Emor govoreći: sin moj Sihem srcem prionu za vašu kćer; podajte mu je za ženu.

9. I oprijateljite se s nama; kćeri svoje udajte za nas i kćerima našim ženite se.

10. Pa živite s nama, i *zemlja će vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj. *1.Moj. 13,9.

11. I reče Sihem ocu djevojčinu i braći joj: da nađem milost pred vama, i daću što mi god kažete.

12. Ištite mi koliko god hoćete uzdarja i dara, ja ću dati što god kažete; samo mi dajte djevojku za *ženu. *2.Moj. 22,16.

13. A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Emoru ocu njegovu prijeverno, jer osramoti Dinu sestru njegovu.

14. I rekoše im: ne možemo to učiniti ni dati sestre svoje za čovjeka neobrezana, jer je to *sramota nama. *Isus N. 5,9.

15. Nego ćemo vam učiniti po volji, ako ćete se izjednačiti s nama i obrezati sve muškinje između sebe.

16. Onda ćemo udavati svoje kćeri za vas i ženićemo se vašim kćerima, i postaćemo jedan narod.

17. Ako li ne pristanete da se obrežete, mi ćemo uzeti svoju djevojku i otići ćemo.

18. I po volji bjehu riječi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu.

19. I momak ne oklijevaše učiniti to; jer mu kći Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan između svih u kući oca svojega.

20. I otide Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše građanima govoreći:

21. Ovi ljudi hoće mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njoj; a evo zemlja je široka i za njih; pa ćemo se kćerima njihovijem ženiti i svoje ćemo kćeri udavati za njih.

22. Ali će tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje među nama obreže, kao što su oni obrezani.

23. Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova neće li biti naša? složimo se samo s njima, pa će ostati kod nas.

24. I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušашe Emora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova.

25. A treći dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, *Simeun i Levi je, braća Dinina, svaki svoj mač i udoše slobodno u grad i pobiše sve muškinje.

*1.Moj. 49,5.

26. Ubiše i Emora i sina mu Sihema oštrim mačem, i uzevši Dinu iz kuće Sihemove otidoše.

27. Tada dođoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramočena sestra njihova.

28. I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarce njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju.

29. I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše i odvedoše, i što god bješe u kojoj kući.

30. A Jakov reče Simeunu i Leviju; smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima *malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoće me ubiti te ću se istrijebiti ja i dom moj.

*5.Moj. 4,27.

31. A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s bludnicom?

Jakov u Vetilju. Rahiljina i Isakova smrt.
Jakovljevi sinovi.

35. A Bog reče Jakovu: ustani, idi gore u *Vetilj i ondje stani; i načini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega.

*1.Moj. 28,19.

2. I Jakov reče porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tuđe bogove što su u vas, i očistite se i preobucite se;

3. Pa da se dignemo i idemo gore u Vetilj, da načinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je čuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao.

4. I dadoše Jakovu sve bogove tuđe koji bijahu u njihovijem rukama, i oboce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema.

5. Potom otidoše. A strah Božji dođe na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izrailjevijem.

6. I Jakov i sva čeljad što bijaše s njim dođoše u Luz u zemlji hananskoj, a to je Vetilj.

7. I ondje načini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiljski, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega.

8. Tada umrije Devora dojkinja Revekina, i pogreboše je ispod Vetilja pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut.

9. I javi se Bog Jakovu opet, pošto izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga,

10. I reče mu Bog: ime ti je Jakov; ali se otsele nećeš zvati *Jakov, nego će ti ime biti Izrailj. I nadjede mu ime Izrailj.

*1.Moj. 32,28.

11. I još mu reče Bog: ja sam Bog Svemogućići; rasti i množi se; narod i mnogi će narodi postati od tebe, i carevi će izaći iz bedara tvojih.

12. I daću ti *zemlju koju sam dao †Avramu i †Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daću zemlju ovu.

*1.Moj. 12,7. †1.Moj. 26,3.

‡2.Moj. 32,13.

13. Potom otide od njega Bog s mjesta gdje mu govori.

14. A *Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govori; spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem.

*1.Moj. 28,18.

15. I Jakov prozva mjesto gdje mu govori Bog Vetilj.

16. I otidoše od Vetilja. A kad im osta još malo puta do *Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak porođaj.

*Ruta 4,11.

17. I kad se veoma mučашe, reče joj babica: ne boj se, imaćeš još jednoga sina.

18. A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin.

19. I umrije *Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u †Efratu, a to je Vitlejem.

*1.Moj. 48,7. †Ruta 4,11.

20. I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na *grobu Rahiljinu do današnjega dana.

*1.Sam. 10,2.

21. Odatle otišav Izrailj razape šator svoj iza kule migdolederske.

22. I kad Izrailj življaše u onoj zemlji, otide Ruvim i leže s Valom inočom oca svojega. I to doču Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova.

23. Sinovi Lijini bjehu: *Ruvim prvenac †Jakovljevi, i Simeun i Levije i Juda i Isahar i Zavulon;

*2.Moj. 1,2. †1.Moj. 46,8.

24. A sinovi Rahiljini: Josif i *Venijamin;

*1.Moj. 43,29.

25. A sinovi Vale robinje Rahiljine: Dan i Neftalim;

26. A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu.

27. I Jakov dođe k Isaku ocu svojem u Mamriju u *Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje †Avram i Isak bijahu došljaci.

*Isus N. 14,15. †1.Moj. 13,18.

28. A Isaku bješe sto i osamdeset godina;

29. I onemoćav umrije *Isak, i bi pribran k rodu svojem star i sit života; i pogreboše ga Isav i †Jakov sinovi njegovi.

*1.Moj. 25,9. †1.Moj. 49,33.

Spisak plemena Isavova.

36. A ovo je pleme Isavovo, a on je *Edom. *1.Moj. 25,30.

2. Isav se oženi između kćeri hananejskih Adom kćerju Eloma Hetejina, i Olivemom kćerju Ane sina Seveгона Evejina,

3. I Vasemata kćerju Ismailovom, sestrom Navaotovom.

4. I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila.

5. A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodiše u zemlji hananskoj.

6. I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kćeri svoje i sve domašnje svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega.

7. Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu došljaci mogaše nositi od množine stoke njihove.

8. I Isav življaše na planini Siru. Isav je Edom.

9. A ovo je pleme Isava oca Edomcima na planini Siru.

10. Ovo su imena sinova Isavovijeh: *Elifas sin Ade žene Isavove, i Raguilo sin Vasemate žene Isavove. *1.Dnev. 1,35.

11. A Elifasovi sinovi bjehu: Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez.

12. A Tamna bješe inoča Elifasu sinu Isavovu, i rodi Elifasu *Amalika. To su sinovi Ade žene Isavove. *5.Moj. 25,17; 4.Moj. 24,20.

13. A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some i Moze. To bjehu sinovi Vasemate žene Isavove.

14. A ovo su sinovi Oliveme kćeri Ane sina Seveгона, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja.

15. Ovo su starješine sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starješina Teman, starješina Omar, starješina Sofar, starješina Kenez,

16. Starješina Korej, starješina Gotom, starješina Amalik. To su starješine od Elifasa u zemlji edomskoj. To su sinovi Adini.

17. A sinovi Raguila sina Isavova: starješina Nahot, starješina Zare, starješina Some, starješina Moze. To su starješine od Raguila u zemlji edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove.

18. A sinovi Oliveme žene Isavove: starješina Jeus, starješina Jeglom, starješina Korej. To su starješine od Oliveme kćeri Anine, žene Isavove.

19. To su sinovi Isavovi, i to su starješine njihove; a on je Edom.

20. A ovo su sinovi *Sira Horejina, koji življahu u onoj zemlji: †Lotan i Soval i Sevegon i Ana, *1.Moj. 14,6. †1.Dnev. 1,38.

21. I Dison i Asar i Rison. To su starješine Horejima, sinovi Sirovi u zemlji edomskoj.

22. A sinovi Lotanovi bjehu Horiya i Emam, a sestra Lotanova bješe Tamna.

23. A ovo su sinovi Savalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar.

24. A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. A taj je Ana koji pronađe tople izvore u pustinji pasući magarce Seveгона oca svojega.

25. A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kći Anina.

26. A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran.

27. A ovo su sinovi Asarovi: Valam i Zavan i Akan.

28. A ovo su sinovi Risonovi: Uz i Aran.

29. I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana,

30. Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu u zemlji Siru.

31. A ovo su *carevi koji carovaše u zemlji edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem. *1.Dnev. 1,43.

32. Carova u Edomskoj Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.

33. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore.

34. A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje temanovske.

35. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju moavskom, a gradu mu bješe ime Geten.

36. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.

37. A kad umrije *Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. *1.Dnev. 1,48.

38. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.

39. A kad umrije *Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Adar, a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveilja, koja bješe kći Matraide kćeri Mezevove. *1.Dnev. 1,50.

40. I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovijem, po mjestima njihovijem, po imenima njihovijem: starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter, 41. Starješina Olivema, starješina Ila, starješina Finon,

42. Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar,

43. Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomcima.

Josifovi snovi. Prodaja u Misir.

Jakovljevo tugovanje.

37. A Jakov življaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji hansknoj.

2. Ovo su događaji Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamnaest godina, pasi-jaše stoku s braćom svojom, koju rodiše

Vala i Zelfa žene oca njegova; i donošaše Josif zle glasove o njima ocu svojemu.

3. A Izrailj ljubljaše Josifa najvećma između svih sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i načini mu šarenu haljinu.

4. A braća videći gdje ga otac ljubi najvećma između sve braće njegove, stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe riječi progovoriti.

5. Uz to usni Josif san i pripovjedi braći svojoj, te oni još većma omrznu na nj.

6. Jer im reče: da čujete san što sam snio:

7. Veasmo snoplje u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi idahu unao-kolo i klanjahu se snopu mojemu.

8. Tada mu braća rekoše: da nećeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? Stoga još većma stadoše mrziti na nj zbog snova njegovijeh i zbog riječi njegovijeh.

9. Poslije opet usni drugi san, i pripovjedi braći svojoj govoreći: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjahu meni.

10. A pripovjedi i ocu svojemu i *braći svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li ćemo doći ja i mati tvoja i braća tvoja da se klanjamo tebi do zemlje? *1.Moj. 27,29.

11. I zaviđahu mu braća; ali otac njegov čuvaše ove riječi.

12. A kad braća njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema,

13. Reče Izrailj Josifu: ne pasu li braća tvoja stoku kod Sihema? hajde da te pošljem k njima. A on reče: evo me.

14. A on mu reče: idi, vidi kako su braća tvoja i kako je stoka, pa dođi da mi javiš. I opravi ga iz doline hevranske, i on otide put Sihema.

15. I čovjek jedan nađe ga, a on luta po polju, te ga zapita govoreći: šta tražiš?

16. A on reče: tražim braću svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom?

17. A čovjek reče: otišli su odavde, jer čuh gdje rekoše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braćom svojom, i nađe ih u Dotaimu.

18. A oni ga ugledaše izdaleka; i dok još ne dođe blizu njih, stadoše se dogovarati da ga ubiju,

19. I rekoše među sobom: gle, evo onoga što sne sanja.

20. Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa ćemo kazati: ljuta ga je zvjerkica izjela. Onda ćemo vidjeti šta će biti od njegovijeh snova.

21. Ali *Ruvim kad ču to, izbavi ga iz ruku njihovijeh rekav: nemojte da ga ubijemo.

*1.Moj. 42,22.

22. I još im reče Ruvim: nemojte krvi proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga sčaste izbaviti iz ruku njihovijeh i odvesti k ocu.

23. I kad Josif dođe k braći svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi.

24. I uhvativši ga baciše ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj.

25. Poslije sjedoše da jedu. I podigavši oči ugledaše, a to gomila Ismailjaca išaše od *Galada s kamilama natovarenim mirisavoga korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u †Misir.

*Jer. 8,22. †1.Moj. 37,36.

26. I reče Juda braći svojoj: kakva će biti korist što ćemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu?

27. Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušашe ga *braća njegova.

*Nem. 5,5.

28. Pa kad trgovci madijamski bijahu pored njih, oni izvukoše i izvadiše *Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrnika; i oni odvedoše Josifa u Misir.

*1.Moj. 45,4; 1.Moj. 39,1.

29. A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje,

30. Pa se vrati k *braći svojoj, i reče: nema djeteta; a ja kuda ću?

*1.Moj. 42,13.

31. Tada uzeše haljinu Josifovu, i zaklavši jare zamočiše haljinu u krv,

32. Pa onda poslaše šarenu haljinu ocu njegovu poručivši: nadosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina tvogega ili nije.

33. A on je pozna i reče: sina je mojega haljina; ljuta ga je *zvjerkica izjela; Josif je doista raskinut.

*1.Moj. 37,20.

34. I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kstrijet oko sebe; i tužашe za sinom svojim dugo vremena.

35. I svi sinovi njegovi i sve kćeri njegove ustadoše oko njega tješeci ga, ali se on ne dadijaše utješiti, nego govoraše: s tugom ću u *grob leći za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim.

*1.Moj. 42,38.

36. A Madijanci prodadoše ga u Misir *Petefriju, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku stražarskom.

*1.Moj. 39,1.

Judin grijeh.

38. **A**u to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braće svoje i uvрати se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras.

2. I ondje vidje Juda kćer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom;

3. I ona zatrudnje i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir.

4. I opet zatrudnevši rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan.

5. I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi, kad ona toga rodi.

6. I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom.

7. Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod.

8. A Juda reče Avnanu: uđi k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu.

9. A Avnan znajući da neće biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu.

10. Ali Gospodu ne bi milo što činjaše, te ubi i njega.

11. I Juda reče Tamari snahi svojoj: ostani udovicom u kući oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kao braća mu. I otide Tamara, i življaše u kući oca svojega.

12. A kad prođe mnogo vremena, umrije kći Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, pođe u Tamnu k ljudima što mu strizijahu *ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejcem. *2.Sam. 13,23.

13. I javiše Tamari govoreći: eto svekar tvoj ide u Tamnu da striže *ovce svoje. *1.Sam. 25,2.

14. A ona skide sa sebe udovičko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršće na putu koji ide u Tamnu. Jer vidje da je *Silom odrastao a nju još ne udaše za nj. *1.Moj. 38,11.

15. A Juda kad je vidje, pomisli da je bludnica, jer bješe pokrila lice svoje.

16. Pa svrnu s puta k njoj i reče joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reče: šta ćeš mi dati da legneš sa mnom?

17. A on reče: poslaću ti *jare iz stada. A ona mu reče: ali da mi daš zalog, dokle ga ne pošleš. *1.Moj. 38,20.

18. A on reče: kakav zalog da ti dam? A ona reče: eto, *prsten i rubac, i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega. *1.Moj. 38,25.

19. Poslije ustavši Tamara otide i skide *pokrivalo sa sebe i obuče udovičko ruho. *1.Moj. 38,14.

20. A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejcu da mu donese natrag od žene zalog. Ali je on ne nađe.

21. Pa pitaše ljude po onom mjestu gdje je ona bila govoreći: gdje je ona bludnica što je bila na raskršću na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo bludnice.

22. I vrati se k Judi i reče: ne našoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo bludnice.

23. A Juda reče: neka joj da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne nađe.

24. A kad prođe do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreći: Tamara snaha tvoja učini *preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reče: izvedite je da se spali. *Sud. 19,2.

25. A kad je povedoše, posla k svekru svom i poruči: s čovjekom čije je ovo zatrudnjela sam. I reče: traži čiji je ovaj prsten i rubac i štap.

26. A Juda pozna i reče: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom.

27. A kad dođe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj.

28. I kad se poradaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreći: ovaj je prvi.

29. Ali on uvuče ruku, i gle izađe brat njegov, a ona reče: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares.

30. A poslije izađe brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

Josifovo služenje kod Petefrija, čednost i tamnovanje.

39. A Josifa odvedoše u Misir; i *Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik stražarski, čovjek Misirac, kupi ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamo. *1.Moj. 37,36.

2. I Gospod bješe s Josifom, te bi srećan, i življaše u kući gospodara svojega Misirca.

3. I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj.

4. I Josif steče milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijelijem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke.

5. A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misirca radi Josifa; i blagoslov Gospodnji bješe na svemu što imaše u kući i u polju.

6. I ostavi u Josifovijem rukama sve što imaše, i ne razbiraše ni za što osim jela koje jeđашe. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica.

7. I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reče: lezi sa mnom.

8. A on ne htje, nego reče ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kući, nego što god ima dade meni u ruke.

9. Ni sam nije veći od mene u ovoj kući, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih učinio takvo grdno zlo i Bogu zgriješio?

10. I ona govoraše takve riječi Josifu svaki dan, ali je ne poslušala da legne s njom ni da se bavi kod nje.

11. A jedan dan kad dođe Josif u kuću da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domaćinjah u kući,

12. Ona ga uhvati za haljinu govoreći: leži sa mnom. Ali on ostavi joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide.

13. A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe,

14. Viknu čeljad svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je čovjeka Jevrejina da nas sramoti; dođe k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa;

15. A on kad ču gdje vičem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide.

16. I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe, dok mu gospodar dođe kući.

17. A tada mu reče ovako govoreći: sluga Jevrejina, kojega si nam doveo, dođe k meni da me osramoti;

18. A ja povikah iza glasa, te on ostavi haljinu svoju kod mene pobježe.

19. A kad gospodar njegov ču riječi žene svoje gdje mu reče: to mi je učinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo.

20. I gospodar Josifov uhvati ga, i baci ga u *tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi ondje u tamnici. *1.Moj. 40,3.

21. Ali *Gospod bješe s Josifom i raširi *milost svoju nad njim i učini te omilje tamničaru. *2.Moj. 11,3. †Nem. 1,11.

22. I povjeri tamničar Josifu sve sužnje u *tamnici, i što je god trebalo ondje činiti on uređivaše. *1.Moj. 40,3.

23. I tamničar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer *Gospod bješe s njim; i što god činjaše, Gospod vođaše u napredak. *1.Moj. 39,2.

Josif tumači dvama sužnjima njihove snove.

40. Poslije toga dogodi se, te *peharnik cara misirskoga i hljebar skriviše gospodaru svojemu, caru misirskom.

*Nem. 1,11.

2. I Faraon se razgnjevi na ta dva dvorani-na, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

3. I baci ih u tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužanj.

4. A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici.

5. I usniše san obojica u jednu noć, svaki po značenju svojega sna za sebe, i peharnik i hljebar cara misirskoga, koji bijahu sužnji u tamnici.

6. I sjutra dan kad dođe Josif k njima, pogleda ih, a oni bjehu vrlo neveseli.

7. Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kući gospodara njegovoga, i reče: što ste danas lica nevesela?

8. A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znače. A Josif im reče: šta znače, nije li u Boga? ali pripovjedite mi.

9. I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreći: snih, a preda mnom čokot;

10. I na čokotu bjehu tri loze, i napupi i procvate, i grožđe na njemu uzre;

11. A u ruci mi bješe čaša Faraonova, te pobrah zrelo grožđe i iscijedih ga u čašu Faraonovu, i dodadoh čašu Faraonu.

12. A Josif mu reče: ovo znači: tri su loze tri dana.

13. Još tri dana, i Faraon brojeći svoje dvorane uzeće i tebe, i opet te postaviti u pređašnju službu, i opet ćeš mu dodavati čašu kao i pređe dok si mu bio peharnik.

14. Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, učini *milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuće. *Isus N. 2,12.

15. Jer su me ukrali iz zemlje jevrejske, a ovdje nijesam ništa učinio da me bace u ovu jamu.

16. A kad vidje starješina nad hljebarima kako lijepo kaza san, reče Josifu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele;

17. I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolača za Faraona, i ptice jeđahu iz kotarice na mojoj glavi.

18. A Josif odgovori i reče: ovo znači: tri kotarice tri su dana.

19. Još tri dana, i Faraon brojeći dvorane svoje izbacice te i objesiće te na vješala, i ptice će jesti s tebe meso.

20. I kad dođe treći dan, to bješe dan u koji se rodio Faraon, i učini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naiđe među slugama svojim na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hljebarima;

21. I povrati starješinu nad peharnicima u *službu da dodaje čašu Faraonu;

*1.Moj. 40,13.

22. A starješinu nad hljebarima objesi, kao što kaza Josif.

23. I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

Faraonovi snovi. Josifovo tumačenje, unapređenje i staranje o Misiru.

41. A poslije dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rijeci.

2. I gle, iz rijeke izađe sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali.

3. I gle, iza njih izađe iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onijeh krava na obali.

4. I ove krave ružne i mršave pojedoh onijeh sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon.

5. Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

6. A iza njih isklija sedam klasova malijeh i šturijeh;

7. Pa ovi klasovi mali pojedoh onijeh sedam velikijeh i jedrijeh. U tom se probudi Faraon i vidje da je san.

8. I kad bi ujutru, on se zabrinu u duhu, i poslav sazva sve gatare misirske i sve mudrace, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može kazati Faraonu šta znači.

9. Tada progovori starješina nad peharnicima Faraonu i reče: danas se opomenuh grijeha svojega.

10. Kad se *Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u †tamnicu u kući zapovjednika stražarskoga mene i starješinu nad hljebarima,

*1.Moj. 40,2. †1.Moj. 39,20.

11. Usnismo u jednu noć ja i on, svaki za sebe po značenju sna svojega usnismo.

12. A ondje bijaše s nama momče Jevrejče, sluga zapovjednika stražarskoga, i mi mu pripovjedismo sne, a on nam kaza šta čiji san znači.

13. I zbi se kako nam kaza: mene povrati Faraon u službu, a onoga objesi.

14. Tada Faraon posla po Josifa, i brže ga izvedoše iz *tamnice, a on se obrija i preobuče se, te izađe pred Faraona. *Prop. 4,14.

15. A Faraon reče Josifu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znači; a za tebe čujem da umiješ kazivati sne.

16. A *Josif odgovori Faraonu i reče: to nije u mojoj vlasti, Bog će javiti dobro Faraonu. *1.Moj. 40,8.

17. I reče Faraon Josifu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali.

18. I gle, iz rijeke izađe sedam krava debelijeh i lijepijeh, te stadoše pasti po obali.

19. I gle, iza njih izađe sedam drugih krava rđavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji misirskoj.

20. I ove krave mršave i ružne pojedoh onijeh sedam debelijeh,

21. I kad im biše u trbuhu, ne poznavahu se da su im u trbuhu, nego opet bjehu onako ružne kao prije. U tom se probudih.

22. Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrijeh i lijepijeh;

23. A iza njih isklija sedam malijeh, tankijeh i šturijeh.

24. I ovi tanki klasovi proždriješe onijeh sedam lijepijeh. I ovo pripovjedih gatari-ma, ali mi nijedan ne zna kazati šta znači.

25. A Josif reče Faraonu: oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio.

26. Sedam lijepijeh krava jesu sedam godina, i sedam lijepijeh klasova jesu sedam godina; oba su sna jednaka.

27. A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izađoh iza onijeh, jesu sedam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturijeh biće sedam godina gladnijeh.

28. To je što rekoh Faraonu: Bog kaže Faraonu šta je naumio.

29. Evo doći će sedam godina vrlo rodni-
jeh svojoj zemlji misirskoj.

30. A iza njih nastaće sedam gladnijeh go-
dina, gdje će se zaboraviti sve obilje u *zem-
lji misirskoj, jer će †glad satrti zemlju,

*1.Moj. 47,13. †Psal. 105,16.

31. Te se neće znati to obilje u zemlji od
gladi potonje, jer će biti vrlo velika.

32. A što je dva puta zasopce Faraon snio,
to je zato što je zacijelo Bog tako naumio, i
naskoro će to učiniti Bog.

33. Nego sada neka potraži Faraon čovje-
ka mudra i razumna, pa neka ga postavi
nad zemljom misirskom.

34. I neka gleda Faraon da postavi starje-
šine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji
misirskoj za sedam rodniijeh godina;

35. Neka skupljaju od svakoga žita za rod-
niijeh godina koje idu, i neka snesu pod ru-
ku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i
neka čuvaju,

36. Da se nađe hrane zemlji za sedam go-
dina gladnijeh, kad nastanu, da ne propad-
ne zemlja od gladi.

37. I ovo se učini dobro Faraonu i svijem
slugama njegovijem.

38. I reče Faraon slugama svojim: može-
mo li naći *čovjeka kakav je ovaj, u kojem
bi bio Duh Božji? *Dan. 5,11; 4.Moj. 27,18.

39. Pa reče Faraon Josifu: kad je tebi javio
Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i ra-
zumna kao što si ti.

40. Ti ćeš biti nad domom mojim, i sav će
ti narod moj usta ljubiti; samo ću ovijem
prijestolom biti veći od tebe.

41. I još reče Faraon Josifu: evo, posta-
vljam te nad svom zemljom misirskom.

42. I skide Faraon *prsten s ruke svoje i
metnu ga Josifu na ruku, i obuče ga u halji-
ne od tankoga platna, i objesi mu zlatnu
verižicu o vratu, *Jest. 3,10.

43. I posadi ga na kola koja bijahu druga
za njegovijem, i zapovjedi da pred njim vi-
ču: klanjajte se! i da ga je postavio nad
svom zemljom *misirskom. *1.Moj. 45,8.

44. I još reče Faraon Josifu: ja sam Faraon,
ali bez tebe neće niko maći ruke svoje ni
noge svoje u svoj zemlji misirskoj.

45. I nadje Faraon Josifu ime Psontomfa-
nih, i oženi ga Asenetom, kćerju Potifere
sveštenika onskoga. I pođe Josif po zemlji
misirskoj.

46. A bijaše Josifu trideset godina kad iza-
đe pred Faraona cara misirskoga. I otišav
od Faraona obiđe svu zemlju misirsku.

47. I za sedam rodniijeh godina rodi ze-
mlja svašta izobila.

48. I stade Josif kupiti za tijeh sedam godi-
na svakoga žita što bješe po zemlji misir-
skoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad
snošase žito s njiva koje bjehu oko njega.

49. Tako nakupi Josif žita vrlo mnogo ko-
liko je pijeska morskoga, tako da ga presta
mjeriti, jer mu ne bješe broja.

50. I dokle još ne nasto gladna godina, ro-
diše se *Josifu dva sina, koje mu rodi Ase-
neta kći Potifere sveštenika onskoga.

*1.Moj. 46,20.

51. I prvencu nadjede Josif ime *Manasija,
govoreći: jer mi Bog dade da zaboravim
svu muku svoju i sav dom oca svojega.

*1.Moj. 48,1.

52. A drugome nadjede ime Jefrem, govo-
reći: jer mi Bog dade da rastem u zemlji
nevolje svoje.

53. Ali prođe sedam godina rodniijeh u ze-
mlji misirskoj;

54. I nasto sedam godina gladnijeh, kao
što je Josif naprijed kazao. I bješe *glad po
svijem zemljama, a po svoj †zemlji misir-
skoj bješe hljeba. *Psal. 105,16. †Djela 7,11.

55. Ali najposlije nasto glad i po svoj ze-
mlji misirskoj, i narod povika k Faraonu za
hljeb; a Faraon reče svima Misircima: idite
k Josifu, pa što vam on kaže ono činite.

56. I kad glad bješe po svoj *zemlji, otvori
†Josif sve žitnice, i prodavaše Misircima. I
glad posta vrlo velika u zemlji misirskoj.

*1.Moj. 42,6. †1.Moj. 47,14.

57. I iz svijeh zemalja dolažahu u Misir k
Josifu da kupuju; jer posta velika glad u
svakoj *zemlji.

*5.Moj. 9,28.

Put sinova Jakovljevih u
Misir bez Venijamina.

42. A *Jakov videći da ima žita u Misiru, reče sinovima svojim: šta gledate jedan na drugoga? *Djela 7,12.

2. I reče: eto čujem da u Misiru ima žita; idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo.

3. I desetorica braće Josifove otidoše da kupe žita u Misiru.

4. A Venijamina brata Josifova ne pusti otac s braćom govoreći: da ga ne bi zadesilo kakvo zlo.

5. I dođoše sinovi Izrailjevi da kupe žita s ostalima koji dolazahu; jer bješe glad u zemlji hananskoj.

6. A Josif upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braća Josifova došavši pokloniše mu se licem do zemlje.

7. A Josif ugledav braću svoju pozna ih; ali se učini da ih ne poznaje, i oštro im progovori i reče: odakle ste došli? A oni rekoše: iz zemlje hananske, da kupimo hrane.

8. Josif dakle pozna braću svoju; ali oni njega ne poznaše.

9. I opomenu se Josif snova koje je snio za njih; i reče im: vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba.

10. A oni mu rekoše: nijesmo, gospodar; nego sluge tvoje dođoše da kupe hrane.

11. Svi smo sinovi jednoga čovjeka, poštenu ljudi, nigda nijesu sluge tvoje bile uhode.

12. A on im reče: nije istina, nego ste došli da vidite gdje je zemlja slaba.

13. A oni rekoše: nas je bilo dvanaest *braće, sluga tvojih, sinova jednoga čovjeka u zemlji hananskoj; i eno, najmlađi je danas kod oca našega, a jednoga nema više.

*1.Moj. 37,30.

14. A Josif im reče: kažem ja da ste vi uhode.

15. Nego hoću da se uvjerim ovako: tako živ bio Faraon, nećete izaći odavde, dokle ne dođe amo najmlađi brat vaš.

16. Pošljite jednoga između sebe neka dovede brata vašega, a vi ćete ostati ovdje u

tamnici, pa ću vidjeti je li istina što govori-te; inače ste uhode, tako živ bio Faraon!

17. I zatvori ih u tamnicu na tri dana.

18. A treći dan reče im Josif: ako ste radi životu, ovo učinite, jer se ja Boga bojim:

19. Ako ste poštenu ljudi, jedan brat između vas neka ostane u tamnici, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim.

20. Pa onda dovedite k meni najmlađega brata svojega da se posvjedoče riječi vaše i da ne izginete. I oni učiniše tako.

21. I rekoše jedan drugom: doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušismo; zato dođe na nas ova muka.

22. A *Ruvim odgovori im govoreći: nije-sam li vam govorio: nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i zato se evo traži od nas krv njegovu. *1.Moj. 37,21.

23. A oni ne znadijahu da ih Josif razumi-je, jer se s njim razgovarahu preko tumača.

24. A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Potom se opet okrete k njima, i progovori s njima, i uzev između njih *Simeuna veza ga pred njima. *1.Moj. 43,23.

25. I zapovjedi Josif da im naspu vreće žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreću, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi učinjeno.

26. I natovarivši žito svoje na magarce svoje otidoše.

27. A jedan od njih otvoriv svoju vreću da nahrani magarca svojega u jednoj *gostionici, vidje novce svoje ozgo u vreći.

*1.Moj. 43,21.

28. I reče braći svojoj: ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreći. I zadržta srce u njima i uplašise se govoreći jedan drugome: što nam to učini Bog?

29. I došavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreći:

30. Oštro govoraše s nama čovjek, koji zapovijeda u onoj *zemlji, i dočeka nas kao uhode. *1.Moj. 42,7.

31. A kad mu rekosmo: mi smo poštenu ljudi, nigda nijesmo bili uhode;

32. Bilo nas je dvanaest braće, sinova oca našega; jednoga već nema, a najmlađi je danas kod oca našega u zemlji hananskoj;

33. Reče nam čovjek, koji zapovijeda u ovoj zemlji: ovako ću doznati jeste li *pošteni ljudi: brata jednoga između sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmite i idite.

*1.Moj. 42,19.

34. Poslije dovedite k meni brata svojega najmlađega, da se uvjerim da niste uhođe nego pošteni ljudi; brata ću vam vratiti, i moći ćete trgovati po ovoj *zemlji.

*1.Moj. 34,10.

35. A kad izručivahu vreće svoje, gle, svakome u vreći bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašise se i oni i otac im.

36. I reče im Jakov otac njihov: potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoćete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me.

37. A Ruvim progovori i reče ocu svojem: dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja ću ti ga opet dovesti.

38. A on reče: neće ići sin moj s vama, jer je brat njegov umro i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na koji ćete ići, svalili biste me stara s tugom u *grob.

*1.Moj. 37,35.

Put sinova Jakovljevih u
Misir sa Venijaminom.

43. **A** li *glad bješe vrlo velika u ovoj *zemlji.

*1.Moj. 12,10. †1.Moj. 26,1.

2. Pa kad pojedoh žito koje bijahu donijeli iz Misira, reče im otac: idite opet, i kupite nam malo hrane.

3. A Juda mu progovori i reče: tvrdo nam se zarekao onaj čovjek govoreći: nećete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

4. Ako ćeš pustiti s nama brata našega, ići ćemo i kupićemo ti hrane.

5. Ako li nećeš pustiti, nećemo ići, jer nam je kazao onaj čovjek: nećete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš.

6. A Izrailj reče: što mi to zlo učiniste i kazaste čovjeku da imate još jednoga brata?

7. A oni rekoše: čovjek je potanko raspitivao za nas i za rod naš govoreći: je li vam jošte živ otac? imate li još braće? a mi mu odgovarismo kako nas pitaše. Jesmo li mogli kako znati da će kazati: dovedite brata svojega?

8. I reče Juda Izrailju ocu svojem: pusti dijete sa mnom, pa ćemo se podignuti i otići, da ostanemo živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca.

9. Ja ti se jamčim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i preda te ne stavim, da sam ti kriv dovijeka.

10. Da nismo toliko oklijevali, dosada bismo se dva puta vratili.

11. Onda reče Izrailj otac njihov: kad je tako, učinite ovo: uzmite što najljepše ima u ovoj *zemlji u svoje vreće, i ponesite †čovjeku onom dar: malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema.

*Jezek. 27,17. †Priče 18,16.

12. A novaca ponesite dvojinom, i uzmite novce što bijahu ozgo u vrećama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogrješka.

13. I uzmite brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom čovjeku.

14. A Bog Svemogući da vam da da nađete milost u onoga *čovjeka, da vam pusti brata vašega drugoga i Venijamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece.

*Psal. 34,8.

15. Tada uzevši dare i novaca dvojinom, uzevši i Venijamina, podigoše se i otidoše u Misir, i izađoše pred Josifa.

16. A *Josif kad vidje s njima Venijamina, reče čovjeku koji upravljaše kućom njegovom: odvedi ove ljude u kuću, pa nakolji mesa i zgotovi, jer će u podne sa mnom jesti ovi ljudi.

*1.Moj. 39,4.

17. I učini čovjek kako Josif reče, i uvede ljude u kuću Josifovu.

18. A oni se bojahu kad ih čovjek vođaše u kuću Josifovu, i rekoše: za novce koji pređe bjehu metnuti u vreće naše vodi nas, dokle smisli kako će nas okriviti, da nas zarobi i uzme naše magarce.

19. Pa pristupivši k čovjeku koji upravljaše kućom Josifovom, progovoriše mu na vratima kućnim,

20. I rekoše: čuj, gospodaru; došli smo bili i pre, i kupismo hrane;

21. Pa kad dođosmo u jednu *gostionicu i otvorismo vreće, a to novci svakoga od nas bijahu ozgo u vreći njegovoj, novci naši na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag;

*1.Moj. 42,27.

22. A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naše u vreće.

23. A on im reče: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vašega metnuo je blago u vreće vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna.

24. I uvede ih čovjek u kuću Josifovu, i donese im vode te oprашe noge, i magarcima njihovijem položi.

25. I pripraviše dar čekajući dokle dođe Josif u podne, jer čuše da će oni ondje objedovati.

26. I kad Josif dođe kući, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do *zemlje.

*Ruta 2,10.

27. A on ih zapita kako su, i reče: kako je otac vaš stari, za koga mi govoriste? je li jošte živ?

28. A oni rekoše: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se.

29. A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reče: je li vam to najmlađi brat vaš za kojega mi govoriste? I reče: Bog da ti bude milostiv, sinko!

30. A Josifu goraše *srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potraži gdje će plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje.

*Jer. 31,20.

31. Poslije umiv se izade, i ustežući se reče: dajte objed.

32. I donesoše njemu napose, i njima napose, i *Misircima koji objedovahu u njega napose, jer ne mogahu Misirci jesti s Jevrejima, jer je to nečisto Misircima.

*1.Moj. 46,34.

33. A sjeđahu pred njim stariji po starješinstvu svojem a mlađi po mladosti svojoj. I zgedahu se od čuda.

34. I uzimajući jela ispred sebe slaše njima, i *Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

*1.Moj. 45,22.

Josifovu braću zastrašuju.

44. I zapovjedi Josif čovjeku što upravljaše kućom njegovom govoreći: naspi ovijem ljudima u vreće žita koliko mogu ponijeti, i svakome u vreću metni ozgo novce njegove.

2. I čašu moju, čašu srebrnu, metni najmlađemu u vreću ozgo i novce za njegovo žito. I učini kako mu Josif reče.

3. A ujutru kad svanu, otpustiše ljude s magarcima njihovijem.

4. A kad izađoše iz mjesta i još ne bijahu daleko, reče Josif čovjeku što upravljaše kućom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: zašto vraćate zlo za dobro?

5. Nije li to čaša iz koje pije moj gospodar? i neće li po njoj zacijelo poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste to učinili.

6. I on ih stiže, i reče im tako.

7. A oni mu rekoše: zašto govoriš, gospodaru, takve riječi? Sačuvaj Bože da sluge tvoje učine tako što!

8. Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje hanske novce koje našosmo ozgo u vrećama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuće gospodara tvojega srebro ili zlato?

9. U kojega se između sluga tvojih nađe, onaj neka pogine, i svrh toga mi ćemo biti robovi gospodaru mojemu.

10. A on reče: neka bude kako rekoste; ali u koga se nađe, onaj da mi bude rob, a vi ostali nećete biti krivi.

11. I brže poskidaše svi na zemlju vreće svoje, i razdriješiše svaki svoju vreću.

12. A on stade tražiti počev od najstarijega, i kad dođe na najmlađega, nađe se čaša u vreći Venijaminovoj.

13. Tada razdriješ haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojega magarca vratit će se u grad.

14. I dođe Juda s braćom svojom Josifu u kuću, dok on još bijaše kod kuće, i padoše pred njim na zemlju.

15. A Josif im reče: šta ste to učinili? zar niste znali da čovjek kao što sam ja može zacijelo doznati?

16. Tada reče Juda: šta da ti rečemo, gospodaru? šta da govorimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zločinstvo tvojih slugu. Evo, mi smo svi * robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla čaša.

*1.Moj. 44,9.

17. A Josif reče: Bože sačuvaj! neću ja to; u koga se našla čaša on neka mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu.

18. Ali Juda pristupiv k njemu reče: čuj me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, i neka se gnjev tvoj ne raspali na slugu tvoje, jer si ti kao sam Faraon.

19. Gospodar moj zapita sluge svoje govoreći: imate li oca ili brata?

20. A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmlađega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umro, i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi.

21. A ti reče slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim očima.

22. I rekosmo gospodaru svojemu: neće moći dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah će otac umrijeti.

23. A ti reče slugama svojim: ako ne dođe s vama brat vaš najmlađi, nećete više vidjeti lica mojega.

24. A kad se vratismo k sluzi tvojem, a ocu mojemu, kazasmo mu riječi gospodara mojega.

25. Poslije reče nam otac: idite opet, kupite nam hrane.

26. A mi rekosmo: ne možemo ići, osim ako bude brat naš najmlađi s nama, onda ćemo ići, jer ne možemo vidjeti lica onoga čovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlađi.

27. A sluga tvoj, otac moj, reče nam: znate da mi je * žena rodila dva sina. *1.Moj. 46,19.

28. I jedan od njih otide od mene, i rekoh: zacijelo ga je raskinula zvjerk; i dosada ga ne vidjeh.

29. Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kakvo zlo, svalićete me stara u *grob s tugom.

*1.Moj. 42,38.

30. Pa sada da otidem k sluzi tvojem, ocu svojem, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je *duša onoga vezana za dušu ovoga,

*1.Sam. 18,1.

31. Umrijeće kad vidi da nema djeteta, te će sluge tvoje svaliti staroga slugu tvoje, a oca svojega s tugom u *grob. *1.Moj. 42,38.

32. A tvoj se sluga podjemčio za dijete ocu svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem na trag, da sam kriv ocu svojemu dovijeka.

33. Zato neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojemu, a dijete neka ide s braćom svojom.

34. Jer kako bih se vratio k ocu svojem bez djeteta, da gledam jade koji bi mi oca zadesili?

Josif se pokazuje svojoj braći i učini da mu otac dođe u Misir.

45. Tada Josif ne mogući se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika: izađite svi napolje. Tako ne osta niko kod njega kad se Josif pokazao braći svojoj.

2. Pa briznu plakati tako da čuše Misirci, ču i dom Faraonov.

3. I reče Josif braći svojoj: ja sam Josif; je li mi otac još u životu? Ali mu braća ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoše od njega.

4. A Josif reče braći svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reče: ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir.

5. A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života vašega.

6. Jer je već dvije godine dana glad u zemlji, a biće još pet godina, gdje neće biti ni oranja ni žetve.

7. A Bog me posla pred vama, da vas sačuva na zemlji i da vam izbavi život izbjavljanjem prevelikim.

8. I tako nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskom.

9. Vratite se brže k ocu mojemu i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josif: Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodi k meni, nemoj oklijevati.

10. Sjedjećeš u *zemlji †gesemskoj i bićeš blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova tvojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje. *1.Moj. 46,28. †1.Moj. 47,1.

11. I ja ću te hraniti ondje, jer će još pet godina biti glad, da ne pogineš od gladi ti i dom tvoj i što je god tvoje.

12. A eto vidite očima svojima, i brat moj Venijamin svojima očima, da vam ja iz usta govorim.

13. Kažite ocu mojemu svu slavu moju u Misiru i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojeg.

14. Tada pade oko vrata Venijaminu bratu svojemu i plaka. I Venijamin plaka o vratu njegovu.

15. I izljubi svu braću svoju i isplaka se nad njima. Potom se braća njegova razgovarahu s njim.

16. I ću se glas u kući Faraonovoj, i rekoše: dođoše braća Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem;

17. I reče Faraon Josifu: kaži braći svojoj: ovako učinite: natovarite magarce svoje, pa idite i vratite se u zemlju hanansku,

18. Pa uzmite oca svojega i čeljad svoju, i dođite k meni, i daću vam najbolje što ima u *zemlji misirskoj, i ješćete najbolje obilje ove zemlje. *1.Moj. 27,28.

19. A ti im zapovjedi: ovako učinite: uzmite sa sobom iz zemlje misirske kola za djecu svoju i za žene svoje, i povežite oca svojega i dođite ovamo;

20. A na pokućstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemlji misirskoj vaše je.

21. I sinovi Izrailjevi učiniše tako; i Josif im dade kola po zapovijesti Faraonovoj; dade im i brašnice na put.

22. I svakome dade po dvoje haljine, a *Venijaminu dade trista srebrnika i petore haljine. *1.Moj. 43,34.

23. A ocu svojemu posla još deset magaraca natovarenijeh najljepšijeh stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hljeba i jestiva ocu na put.

24. Tako opravi braću svoju, i pođoše; i reče im: nemojte se koriti putem.

25. Tako se vratiše iz Misira, i dođoše u zemlju hanansku k Jakovu ocu svojemu.

26. I javiše mu i rekoše: još je živ Josif, i zapovjeda nad svom zemljom misirskom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše.

27. Ali kad mu kazaše sve riječi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova;

28. I reče Izrailj: dosta mi je kad je još živ sin moj Josif; idem da ga vidim dokle nijesam umro.

Jakovljevi put u Misir. Izrailjeva djeca. Josif ih dočekuje.

46. Tada pođe Izrailj sa svijem što imaše, i došav u Virsaveju prinese žrtvu Bogu oca svojega Isaka.

2. I Bog reče Izrailju noću u utvari: Jakove! Jakove! A on odgovori: evo me.

3. I Bog mu reče: ja sam Bog, Bog oca tvoga; ne boj se otići u Misir; jer ću ondje načiniti od tebe narod velik.

4. Ja ću ići s tobom u Misir, i ja ću te odvesti onamo, i Josif će metnuti ruku svoju na oči tvoje.

5. I pođe Jakov od Virsaveje; i sinovi Izrailjevi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj.

6. I uzeše stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemlji hananskoj; i dođoše u Misir Jakov i sva porodica njegova.

7. Sinove svoje i sinove sinova svojih, kćeri svoje i kćeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir.

8. A ovo su imena djece Izrailjeve što dođoše u Misir: Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljevi Ruvim;

9. I sinovi Ruvimovi: Enoh, Faluj, Esron i Harmija.

10. A sinovi Simeunovi: *Jemuilo, †Jamin, Aod, Jahin, Soar i Saul, sin jedne Hananejke.

*2.Moj. 6,15. †1.Dnev. 4,24.

11. Sinovi Levijevi: Girson, Kat i Merarije.

12. Sinovi Judini: Ir, Avnan, Silom, *Fares i Zara; a umrli bjehu Ir i Avnan u zemlji hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi †Esrom i Jemuilo.

*1.Moj. 38,29. †1.Dnev. 2,5.

13. Sinovi Isaharovi: Tola, Fuva, Jov i Simron.

14. Sinovi Zavulonovi: Sered, Alon, i Ahojilo.

15. To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kći njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kćeri njegovijeh bješe trideset i tri.

16. Sinovi Gadovi: Sifon, *Agije, Sunije, Esvon, Irije, Arodije i Arilije.

*4.Moj. 26,15.

17. Sinovi Asirovi: *Jemna, Jesva, Jesvija i Verija, i sestra njihova Sara. A sinovi Verijini Hovor i Melhilo.

*1.Dnev. 7,30.

18. To su sinovi *Zelfe, koju daje Lavan Liji kćeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, šesnaest duša.

*1.Moj. 30,10.

19. A sinovi Rahilje žene Jakovljeve: Josif i Venijamin.

20. A *Josifu se rodiše u Misiru od Asenete kćeri Potifere sveštenika onskoga: Manasija i Jefrem.

*1.Moj. 41,50.

21. A sinovi Venijaminovi: *Vela, †Veher, Asvil, Gira, Naman, Ihije, Ros, Mupim, Upim i Arad.

*4.Moj. 26,38. †1.Dnev. 7,6.

22. To su sinovi Rahiljini što se rodiše Jakovu, svega četrnaest duša.

23. I sin Danov: Asom.

24. A sinovi Neftalimovi: Asilo, Gunije, Jeser i Silim.

25. To su sinovi *Vale, koju daje Lavan Rahilji kćeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša.

*1.Moj. 29,29.

26. A svega *duša što dođoše s Jakovom u Misir a izađoše od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevijeh, svega duša bješe šezdeset i šest.

*2.Moj. 1,5.

27. I dva sina Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle *duša doma Jakovljeva, što dođoše u Misir, bješe sedamdeset.

*5.Moj. 10,22.

28. A Judu posla Jakov naprijed k Josifu, da mu javi da izađe preda nj u Gesem. I dođoše u zemlju gesemsku.

29. A Josif upreže u kola svoja, i izađe na susret Izrailju ocu svojemu u Gesem; i kad ga vidje Jakov, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vratu njegovu.

30. I reče Izrailj Josifu: sada ne marim umrijeti kad sam te vidio da si jošte živ.

31. A *Josif reče braći svojoj i domu oca svojega: idem da javim Faraonu; ali ću mu kazati: braća moja i dom oca mojega iz zemlje hananske dođoše k meni; *1.Moj. 47,1.

32. A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoše ovce svoje i goveda svoja i što god imaju.

33. A kad vas Faraon dozove, reći će vam: kakvu radnju radite?

34. A vi kažite: pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemlji gesemskoj; jer su *Misircima svi pastiri nečisti.

*2.Moj. 8,26.

Nastanjanje u zemlji Gesemskoj.
Jakov pred Faraonom. Glad u Misiru.
Jakovljevi kraj se približuje.

47. I otišav *Josif javi Faraonu i reče: otac moj i braća moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju dođoše iz †zemlje hananske, i evo ih u zemlji gesemskoj.

*1.Moj. 46,31. †1.Moj. 45,10.

2. I uzev nekolicinu braće svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona.

3. A Faraon reče braći njegovoj: kakvu radnju radite? A oni rekoše Faraonu: pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari.

4. Još rekoše Faraonu: dođosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvojih sluga, jer je velika glad u zemlji hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji gesemskoj sluge tvoje.

5. A Faraon reče Josifu: otac tvoj i braća tvoja dođoše k tebi;

6. U tvojoj je vlasti zemlja misirska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braću svoju, neka žive u zemlji gesemskoj; i ako koje znaš između njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom.

7. Poslije dovede Josif i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslovi Jakov Faraona.

8. A Faraon reče Jakovu: koliko ti ima godina?

9. Odgovori Jakov Faraonu: meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mogega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli.

10. I blagosloviv Jakov Faraona otide od Faraona.

11. A Josif naseli oca svojega i braću svoju, i dade im dobro u *zemlji misirskoj na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji ramejskoj, kao što zapovjedi Faraon. *1.Moj. 47,27.

12. I hranjaše Josif hljebom oca svojega i braću svoju i sav dom oca svojega do najmanjega.

13. Ali nesta hljeba u svoj *zemlji, jer tglad bijaše vrlo velika, i uzmuči se zemlja misirska i zemlja hananska od gladi.

*1.Moj. 41,30. †Djela 7,11.

14. I pokupi *Josif sve novce što se nalažahu po zemlji misirskoj i po zemlji hananskoj za žito koje kupovahu, i sлагаše novce u kuću Faraonovu. *1.Moj. 41,56.

15. A kad nesta novaca u *zemlji misirskoj i u zemlji hananskoj, stadoše svi Misirci dolaziti k Josifu govoreći: daj nam hljeba; zašto da mremo kod tebe, što novaca nema? *1.Moj. 47,19.

16. A Josif im govoraše: dajte stoku svoju, pa ću vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca.

17. I dovodaahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu.

18. A kad prođe ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreći: ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imamo u našega je gospodara; i nije ostalo ništa da do-

nesemo gospodaru svojemu osim tjelesa naših i njiva naših.

19. Zašto da mremo na tvoje oči? evo i nas i naših njiva; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj žita da ostanemo živi i ne pomremo i da zemlja ne opusti.

20. Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirci prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah među njima. I zemlja posta Faraonova.

21. A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga.

22. Samo ne kupi svešteničkih njiva; jer Faraon odredi dio sveštenicima, i hranjahu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva.

23. A Josif reče narodu: evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu; evo vam sjemena, pa zasijte njive.

24. A što bude roda, dacetete peto Faraonu, a četiri dijela neka budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onijema koji su po kućama vašim i za hranu djeci vašoj.

25. A oni rekoše: ti si nam život sačuvaao; neka nađemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu.

26. I postavi Josif zakon do današnjega dana za njive misirske da se daje peto Faraonu; samo njive svešteničke ne postaaše Faraonove.

27. A djeca *Izrailjeva življahu u t zemlji t misirskoj u kraju gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma.

*2.Moj. 1,7. †1.Moj. 15,13. †1.Moj. 47,11.

28. I Jakov poživje u zemlji misirskoj sedamnaest godina; i svega bi Jakovu sto i četrdeset i sedam godina.

29. A kad se približi vrijeme Izrailju da umre, dozva sina svojega Josifa, i reče mu: ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i učini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepsti u Misiru; 30. Nego neka ležim kod otaca svojih; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u *grobu njihovu. A on reče: učiniću kako si kazao.

*1.Moj. 50,13. 1.Moj. 50,5.

31. I reče mu *Jakov: zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izrailj preko uzglavlja od odra svojega. *Jevr. 11,21; 1.Moj. 48,2.

Jakov blagosilja Jefrema i Manasiju.

48. Poslije javiše Josifu: eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema.

2. I javiše Jakovu i rekoše: evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izrailj se okrijepi, te sjede na postelji svojoj.

3. I reče Jakov Josifu: Bog Svemogućići javi se meni u Luzu u zemlji hananskoj, i blagoslovi me;

4. I reče mi: učiniću te da narasteš i namnožiš se; i učiniću od tebe mnoštvo naroda, i daću zemlju ovu potomstvu tvojemu nakon tebe da je njihova dovijeka.

5. Sada, dakle, dva sina tvoja, što ti se rodiše u zemlji misirskoj prije nego dođoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija kao Ruvim i Simeun neka budu moji.

6. A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braće svoje zovu u našljedstvu svojem.

7. Jer kad se vratih iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate; i pogreboh je na putu u Efratu, a to je Vitlajem.

8. A vidjev Izrailj sinove Josifove, reče: ko su ovi?

9. A Josif reče ocu svojemu: moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reče: dovedi ih k meni, da ih blagoslovim.

10. A oči bjehu Izrailju otežale od starosti, te ne mogaše dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cjeliva ih i zagrli.

11. I reče Izrailj Josifu: nijesam mislio da ću vidjeti lice tvoje; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj.

12. A Josif odmače ih od koljena njegovijeh i pokloni se licem do zemlje.

13. Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izrailju s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izrailju s desne; i tako ih primače k njemu.

14. A Izrailj pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlađemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako namjestiv ruke navaš, ako i jest Manasija bio prvenac.

15. I *blagoslovi Josifa govoreći: Bog, kojemu su svagda ugađali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio otkako sam postao do današnjega dana, *Jevr. 11,21.

16. Anđeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslovi djecu ovu, i da se po momu imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na *zemlji! *1.Moj. 28,15.

17. A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu *Jefremu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu. *1.Moj. 48,14.

18. I reče Josif ocu svojemu: ne tako, oče; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu.

19. Ali otac njegov ne htje, nego reče: znam, sine, znam; i od njega će postati narod, i on će biti velik; ali će mlađi brat njegov biti veći od njega, i potomstvo će njegovo biti veliko mnoštvo naroda.

20. I blagoslovi ih u onaj dan i reče: tobom će Izrailj blagosiljati govoreći: Bog da te učini kao Jefrema i kao Manasiju. Tako postavi Jefrema pred Manasiju.

21. Poslije reče Izrailj Josifu: evo ja ću skoro umrijeti; ali će Bog biti s vama i odvešće vas opet u *zemlju otaca vaših.*1.Moj. 50,24.

22. I ja ti dajem jedan dio više nego braći tvojoj, koji uzeh iz ruku amorejskih mačem svojim i lukom svojim.

Jakovljevo blagosiljanje,
posljednje naređenje i smrt.

49. Poslije sazva Jakov sinove svoje i reče: skupite se da vam javim šta će vam biti do pošljedka.

2. Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izrailja oca svojega.

3. Ruvime, ti si prvenac moj, krjepost moja i početak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom.

4. Navro si kao voda; nećeš biti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrnio je legav na nju.

5. Simeun i Levije, braća, mačevi su im oružje nepravdi.

6. U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovijem da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove.

7. Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagao, i ljutina njihova, što bješe žestoka; razdijeliću ih po Jakovu, i rasuću ih po Izrailju.

8. Juda, tebe će hvaliti braća tvoja, a ruka će ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaće ti se sinovi oca tvoga.

9. Laviću Juda! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i leže kao lav i kao ljuti lav; ko će ga probuditi?

10. Palica vladalačka neće se odvojiti od *Jude niti od nogu njegovijeh onaj koji postavlja zakon, dokle ne dođe Onaj kome pripada, i njemu će se pokoravati narodi.

*1.Dnev. 5,2.

11. Veže za čokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlade od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ogrtač svoj u soku od grožđa.

12. Oči mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka.

13. Zavulon će živjeti pokraj mora i gdje pristaju lađe, a međa će mu biti do Sidona.

14. Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru,

15. I vidjev da je počivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuće ramena svoja da nosi, i plaćaće danak.

16. Dan će suditi svojemu narodu, kao jedno između plemena Izrailjevih.

17. Dan će biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kičicu, te pada kojnik nauznako.

18. *Gospode, tebe čekam da me izbaviš.

*Isa. 40,31.

19. A Gad, njega će vojska svladati; ali će najposlije on nadvladati.

20. U Asira će biti obilata hrana, i on će davati slasti carske.

21. Neftalim je košuta puštena, i govoriće lijepe riječi.

22. Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida.

23. Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i bjehu mu neprijatelji strijelci,

24. Opet osta jak luk njegov i ojačaše mišice ruku njegovijeh od ruku jakoga Boga Jakovljeva, odakle posta pastir, kamen Izrailju,

25. Od silnoga Boga oca tvoga, koji će ti pomagati, i od Svemogućega, koji će te blagosloviti blagoslovima ozgo sa *neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice.

*5.Moj. 33,13.

26. Blagoslovi oca tvoga nadvisiše blagoslove mojih starijeh svrh brda vječnijeh, neka budu nad glavom Josifovom i nad tjemnom odvojenoga između braće.

27. Venijamin je vuk grabljivi, jutrom jede lov, a večerom dijeli plijen.

28. Ovo su dvanaest plemena Izrailjevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih.

29. Potom im zapovjedi i reče im: kad se pribereš k rodu svojem, pogrebite me kod otaca mojih u *pećini koja je na njivi Efrona Hetejina,

*1.Moj. 50,13.

30. U pećini koja je na njivi makpelskoj prema *Mamriji u zemlji hananskoj, koju kupi †Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob. *1.Moj. 23,17. †1.Moj. 23,16.

31. Ondje pogreboše Avrama i *Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaka i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju.

*1.Moj. 23,19.

32. A kupljena je njiva i pećina na njoj u sinova Hetovijeh.

33. A kad izgovori Jakov zapovjesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k rodu svojem.

Jakovljeva pogreb u Hevronu.

Josifova plemenitost. Njegova smrt.

50. Tada *Josif pade na lice ocu svojem, i plaka nad njim cjelujući ga.

*1.Moj. 46,4.

2. I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegovu; i ljekari pomazaše mirisima Izrailja.

3. I navrši mu se četrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana.

4. A kad prodoše žalosni dani, reče Josif domašnjima Faraonovijem govoreći: ako sam našao milost pred vama, govorite Faraonu i recite:
5. Otac me je moj zakleo govoreći: evo, ja ću skoro umrijeti; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da pogrebem oca svojega, a poslije ću opet doći.
6. A Faraon mu reče: idi, pogrebi oca svojega kako te je zakleo.
7. I otide Josif da pogrebe oca svojega; i s njim pođoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje misirske,
8. I sav dom Josifov i braća njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji gesemskoj.
9. A pođe s njim i kola i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika.
10. A kad dođoše na gumno Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josif učini žalost za ocem svojim za sedam dana.
11. A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plač na gumnu Atadovu, rekoše: u velikoj su žalosti Misirci. Zato prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana Žalost misirska.
12. I učiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovjedio.
13. Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u pećini na njivi makpelskoj, koju kupi *Avram da ima svoj ħgrob u Efrona Hetejina prema ħMamriji.
*1.Moj. 23,16. †Djela 7,16. †1.Moj. 23,17.
14. I pogrebavši oca svojega vrati se Josif u Misir i braća njegova i svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegova.
15. A braća Josifova videći gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josif srdi na nas, pa će nam se osvetiti za sve zlo što mu učinismo.
16. Zato poručihše Josifu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reče:
17. Ovako kažite Josifu: molim te, oprosti braći svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše.
18. Poslije dođoše i *braća njegova i padoše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje.
*1.Moj. 37,10.
19. A Josif im reče: ne bojte se, zar sam ja mjesto Boga?
20. Vi ste mislili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da učini što se danas zbiva, da se sačuva u životu mnogi narod.
21. Ne bojte se, dakle; ja ću hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i oslobodi.
22. Tako življaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina.
23. I vidje Josif sinove Jefremove do trećega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodiše se i odrastoše na koljenima Josifovijem.
24. I reče *Josif braći svojoj: ja ću skoro umrijeti; ali će vas zacijelo Bog pohoditi, i izvešće vas iz ove ħzemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu.
*Jevr. 11,22. †1.Moj. 26,3.
25. I zakle Josif sinove *Izrailjeve i reče: zaista će vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite ħkosti moje odavde.
*2.Moj. 13,19. †Isus N. 24,32.
26. Potom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovčeg u Misiru.

DRUGA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE IZLAZAK

Umnožavanje i nevolja djece
Izrailjeve u Misiru.

1. Ovo su imena sinova Izrailjevijeh koji dođoše u Misir, dođoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom:

2. Ruvim, Simeun, Levije i Juda,
3. Isahar, Zavulon i Venijamin,
4. Dan i Neftalim, Gad i Asir.

5. A svega bijaše ih od bedara Jakovljevi-
jeh sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u
Misiru.

6. A Josif umrije i sva braća njegova i sav
onaj naraštaj.

7. I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnoži-
še se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih
se zemlja napuni.

8. Tada nasto nov car u Misiru, koji ne
znadijaše za Josifa;

9. I reče narodu svomeju: gle, narod sino-
va Izrailjevijeh veći je i silniji od nas.

10. Nego hajde mudro da postupamo s
njima, da se ne množe, i kad nastane rat da
ne pristanu s neprijateljima našim i ne
udare na nas i ne otidu iz zemlje.

11. I postaviše nad njima nastojnike da ih
muče teškim poslovima; i građaše narod
Izrailjev Faraonu gradove Pitom i Ramesu.

12. Ali što ga više mučahu to se više mno-
žaše i napredovaše, da se grožahu od sino-
va Izrailjevijeh.

13. I žestoko nagonjahu Misirci sinove
Izrailjeve na poslove,

14. I zagrcivahu im život teškim poslovi-
ma, blatom i opekama i svakim radom u
polju, i svakim drugim poslom, na koji ih
žestoko nagonjahu.

15. I još zapovjedi car misirski babicama
jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefo-
ra a drugoj Fuva,

16. I reče: kad babičite Jevrejke, i u poro-
đaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bu-
de žensko, nek ostane živo.

17. Ali se babice bojahu Boga, i ne činjahu
kako im reče car misirski, nego ostavljahu
djecu u životu.

18. A car misirski dozva babice, i reče im:
zašto to činite, te ostavljate u životu mušku
djecu?

19. A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nisu
kao *žene Misirke; jače su; dok im dođe
babica, one već rode. *Isus N. 2,4.

20. I Bog učini dobro babicama; i narod se
umnoži i osili veoma;

21. I što se babice bojahu Boga, načini im
kuće.

22. Tada zapovjedi Faraon svemu narodu
svojemu govoreći: svakoga sina koji se rodi
bacite u vodu, a kćeri sve ostavljajte u
životu.

Mojsijevo rođenje, neobično održanje i
odgajanje. Njegovo bježanje i brak.

2. A neko od plemena *Levijeva otide
i oženi se kćerju Levijevom.

*4.Moj. 26,59.

2. I ona zatrudnje i rodi sina; i videći ga li-
jepa krijaše ga tri mjeseca.

3. A kad ga ne može više kriti, uže kovče-
žić od site, i obli ga smolom i paklinom, i
metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj
rijeke.

4. A sestra njegova stade podalje da vidi
šta će biti od njega.

5. A kći Faraonova dođe da se kupa u rije-
ci, i djevojke njezine hodahu kraj rijeke; i
ona ugleda kovčežić u trsci, i posla dvorki-
nju svoju te ga izvadi.

6. A kad otvori, vidje dijete, i gle, dijete
plakaše; i sažali joj se, i reče: to je jevrejsko
dijete.

7. Tada reče sestra njegova kćeri Faraono-
voj: hoćeš li da idem da ti dozovem dojki-
nju Jevrejku, da ti doji dijete?

8. A kći Faraonova reče joj: idi. I otide dje-
vojčica, i dozva mater djetinju.

9. I kći Faraonova reče joj: uzmi ovo dije-
te, i odoj mi ga, a ja ću ti platiti. I uze žena
dijete i odoji ga.

10. A kad dijete odraste, odvede ga ka kće-
ri Faraonovoj, a ona ga posini; i nadjede

mu ime Mojsije govoreći: jer ga iz vode izvadih.

11. I kad *Mojsije bijaše velik, izide k tbraći svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije čovjeka Jevrejina između braće njegove.

*Jevr. 11,24. †Djela 7,23.

12. I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pijesak.

13. I sutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svadahu, i reče onomu koji činjaše krivo: zašto biješ bližnjega svojega?

14. A on reče: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? hoćeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se *Mojsije uplaši i reče: zaista se doznalo. *4.Moj. 16,12.

15. I Faraon čuv za to tražaše da pogubi Mojsija. Ali Mojsije pobježe od Faraona i dođe u zemlju madijamsku, i sjede kod jednoga studenca.

16. A sveštenik madijamski imao je sedam kćeri, i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i naljevati u pojila da napoje *stado oca svojega.

*1.Moj. 29,10.

17. A dođoše pastiri, i otjeraše ih; a Mojsije usta i odbrani ih, i napoji im stado.

18. I one se vratiše k ocu svojem Raguilu; a on reče: što se danas tako brzo vratiste?

19. A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado.

20. A on reče kćerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga čovjeka? zovite ga da jede.

21. I *Mojsije se skloni da živi kod onoga čovjeka, i on dade Mojsiju kćer svoju †Seforu.

*4.Moj. 12,1. †2.Moj. 18,2.

22. I ona rodi sina, i on mu nadjede ime *Girsam, jer sam, reče, došljak u t zemlji tuđoj.

*2.Moj. 18,3. †Jevr. 11,13.

23. A poslije mnogo vremena umrije car misirski; i uzdisahu od nevolje sinovi Izrailjevi i vikahu; i vika njihova zbog nevolje dođe do Boga.

24. I Bog ču uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom.

25. I pogleda Bog na sinove Izrailjeve, i vidje ih.

Pozivanje Mojsija.

3. **A** Mojsije pasijaše stado Jotoru t astu svojemu, svešteniku madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dođe na goru Božiju * Horiv. *1.O car. 19,8.

2. I javi mu se anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori, a ne sagorijeva.

3. I Mojsije reče: idem da vidim tu utvaru veliku, zašto ne sagorijeva kupina.

4. A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reče: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me.

5. A Bog reče: ne idi ovamo. Izuj obuću svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.

6. Još reče: ja sam Bog oca tvojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga.

7. I reče Gospod: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Misiru, i čuh viku njegovu od zla koje mu čine nastojnici, jer poznah muku njegovu.

8. I siđoh da ga izbavim iz ruku misirskih, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mlijeko i med teče, na mjesto gdje su Hananeji i He-teji i Amoreji i Ferezeji i Jevjeji i Jevuseji.

9. I sada evo vika sinova Izrailjevijeh dođe preda me, i vidjeh muku, kojom ih muče Misirci.

10. Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izrailjeve, iz Misira.

11. A Mojsije reče Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izrailjeve iz Misira?

12. A Bog mu reče: ja ću biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Misira, služićete Bogu na ovoj gori.

13. A Mojsije reče Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izrailjevijem, pa im rečem: Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku: kako mu je ime? šta ću im kazati?

14. A *Gospod reče Mojsiju: Ja sam onaj što jest. I reče: tako ćeš kazati sinovima Izrailjevijem: koji jest, On me posla k vama.

*2.Moj. 6,2.

15. I opet reče Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailjevijem: *Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi posla me k vama; to je ime moje dovijeka, i to je spomen moj od koljena na koljeno.

*Os. 12,6.

16. Idi, i skupi starješine izrailjske, pa im reci: *Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i †Jakovljevi, govoreći: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Misiru.

*2.Moj. 4,31. †Luka 1,68.

17. Pa rekoh: izvešću vas iz nevolje misirske u zemlju hananejsku i hetejsku i amorejsku i ferezejsku i jevejsku i jevusejsku, u zemlju gdje teče mlijeko i med.

18. I oni će poslušati glas tvoj; pa ćeš ti i starješine izrailjske otići k caru misirskom, i reći ćete mu: Gospod Bog jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u *pustinju da prinesemo †žrtvu Gospodu Bogu svojemu.

*2.Moj. 8,27. †4.Moj. 23,3.

19. A ja znam da vam neće dopustiti car misirski da izidete bez ruke krjepke.

20. Ali ću pružiti ruku svoju, i udariću Misir *svijem čudesima svojim, koja ću učiniti u njemu: i poslije će vas pustiti.

*Nem. 9,10.

21. I učiniću da narod nađe *ljubav u †Misiraca, pa kad pođete, nećete poći prazni;

*2.Moj. 11,3. †2.Moj. 12,36.

22. Nego će svaka *žena zaiskati u susjede svoje i u domaćice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnućete na sinove svoje i na kćeri svoje, i oplijenjećete Misir.

*2.Moj. 11,2.

Mojsije dobija dar da čini čuda.

Povratak u Misir.

4. A Mojsije odgovori i reče: ali neće mi vjerovati ni poslušati glasa mojega; jer će reći: nije ti se Gospod javio.

2. A Gospod mu reče: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap.

3. A Bog mu reče: baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobježe od nje.

4. A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj.

5. To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Gospod Bog otaca njihovijeh, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi.

6. I opet mu reče Gospod: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg.

7. A Bog mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovu.

8. Tako, reče Bog, ako ti ne uzvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak.

9. Ako li ne uzvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasa tvojega, a ti zahvati vode iz rijeke, i prolji na zemlju, i pretvoriće se voda koju zahvatiš iz rijeke, i provrći će se u krv na zemlji.

10. A *Mojsije reče Gospodu: molim ti se, †Gospode, nijesam rječit čovjek, niti sam prije bio niti sam otkako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika.

*2.Moj. 6,12. †Jer. 1,6.

11. A Gospod mu reče: ko je dao usta čovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Gospod?

12. Idi, dakle, ja ću biti s ustima tvojim, i učiću te šta ćeš govoriti.

13. A Mojsije reče: molim te, *Gospode, pošlji onoga koga treba da pošlješ. *Jona 1,3.

14. I razgnjevi se Gospod na Mojsija, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rječit; i evo on će te sresti, i kad te vidi obradovaće se u srcu svojem.

15. Njemu ćeš kazati i metnućeš ove riječi u usta njegova, i ja ću biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i učiću vas šta ćete činiti.

16. I on će mjesto tebe govoriti narodu, i on će biti tebi umjesto usta a ti ćeš biti njemu umjesto Boga.

17. A taj štap uzmi u ruku svoju, njim ćeš činiti čudesa.

18. I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem, da se vratim k braći svojoj u Misiru, da vidim jesu li još te u životu. I reče Jotor Mojsiju: idi s mirom.

19. I reče Gospod *Mojsiju u t zemlji mađijamskoj: idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju. *2.Moj. 2,15. †Mat. 2,20.

20. I uze *Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i pođe natrag u zemlju misirsku. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju. *2.Moj. 17,9.

21. I reče *Gospod Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Misir, gledaj da učiniš pred Faraonom sva t čudesa koja ti metnuh u ruku: a ja ću učiniti da mu otvrdne s srce i ne pusti naroda.

*Isus N. 11,20. †1.Sam. 6,6. †Psal. 105,25.

22. A ti ćeš reći Faraonu: ovako kaže Gospod: *Izrailj je sin moj, prvenac moj.

*Os. 11,1.

23. I kazah ti: pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja ću ubiti sina tvoje ga, prvenca tvoje ga.

24. I kad bijaše na putu u gostionici, dođe k njemu Gospod i šćaše da ga ubije.

25. A *Sefora uze oštar nož, i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoreći: ti si mi krvav zaručnik.

*2.Moj. 18,2.

26. Tada ga ostavi Gospod; a ona zbog obrezanja reče: krvav zaručnik.

27. A Gospod reče Aronu: iziđi u *pustinju na susret Mojsiju. I otide i sreće ga na gori Božijoj, i poljubi ga. *2.Moj. 3,1.

28. I Mojsije kaza Aronu sve riječi Gospodnje, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi.

29. I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve *starješine sinova Izrailjevijeh. *2.Moj. 3,16.

30. I Aron kaza sve riječi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a Mojsije učini znake pred narodom.

31. I narod vjerova; i razumješe da je *Gospod pohodio sinove t Izrailjeve i vidio nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

*2.Moj. 3,16. †2.Moj. 2,25.

Faraon prezire Mojsija,
a narod još više pati.

5. **A** poslije izide *Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: pusti narod moj da mi praznuju praznik u pustinji. *2.Moj. 10,9.

2. Ali Faraon reče: ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izrailja? Ne znam Gospoda, niti ću pustiti Izrailja.

3. A oni rekoše: Bog jevrejski sreće nas; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošlje na nas pomor ili mač.

4. A car misirski reče im: Mojsije i Arone, zašto odvlačite narod od rada njegova? Idite na svoj posao.

5. Još reče Faraon: eto, naroda je mnogo u zemlji; a vi još hoćete da ostavlja svoje poslove.

6. I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče:

7. Otsele nemojte davati narodu pljeve za opeke kao doslije, neka idu sami i kupe sebi pljevu.

8. A koliko su opeka doslije načinjali toliko izgonite i otsele, niti što smanjite; jer besposličje, i zato viču govoreći: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu.

9. Valja navaliti poslove na te ljude, pa će raditi i neće slušati lažljivijeh riječi.

10. I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoreći: tako veli *Faraon: ja vam neću davati pljeve. *2.Moj. 1,11.

11. Idite sami i kupite sebi pljeve gdje nađete, a od posla vam se neće popustiti ništa.

12. I razide se narod po svoj zemlji misirskoj da čupa strnjiku mjesto pljeve.

13. A nastojnici navaljivahu govoreći: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve.

14. I upravitelji sinova Izrailjevijeh, koje postavite nad njima nastojnici Faraonovi, dopadahu boja, i govoraše im se: zašto ni juče ni danas ne načiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije?

15. I otidoše upravitelji sinova Izrailjevijeh, i povikaše k Faraonu govoreći: zašto činiš tako slugama svojim?

16. Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a kriv je tvoj narod.

17. A on reče: besposličite, besposličite, i zato govorite: da idemo da prinesemo *žrtvu Gospodu.

*2.Moj. 5,8.

18. Nego idite, radite; pljeva vam se neće davati, a opeke da dajete na broj.

19. I upravitelji sinova Izrailjevijeh vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan.

20. I otišavši od Faraona sretoše Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih.

21. Pa im rekoše: Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im mač u ruku da nas pobiju.

22. I *Mojsije se vrati ka †Gospodu i reče: Gospode, zašto si navukao to zlo na narod? zašto si me poslao? *4.Moj. 11,11. †1.Sam. 30,6.

23. Jer otkako izidoh pred Faraona i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

Mojsije dobija nove zapovijesti od Boga.
Spisak plemena.

6. **A** *Gospod reče Mojsiju: sad ćeš vidjeti šta ću učiniti Faraonu; jer pod rukom krjepkom pustiće ih, i istjeraće ih iz zemlje svoje pod rukom krjepkom.

*2.Moj. 11,1.

2. Još govori Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Gospod.

3. I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog Svemogućí, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat.

4. I učinih zavjet svoj s njima da ću im dati zemlju hanansku, zemlju u kojoj bijahu došli, a u kojoj življahu kao stranci.

5. I ćuh uzdisanje sinova Izrailjevijeh, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega.

6. Zato kaži sinovima Izrailjevijem: ja sam Gospod, i izvešću vas ispod bremena misirskih, i oprostiću vas ropstva njihova, i izbaviću vas mišicom podignutom i sudovima velikim.

7. I uzeću vas da mi budete narod, i ja ću vam biti Bog, te ćete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena misirskih.

8. Pak ću vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju zaklinjući se da ću je dati Avramu, Isaku i Jakovu; i daću vam je u nasljedstvo, ja Gospod.

9. I Mojsije kaza tako sinovima Izrailjevijem; ali ne poslušашe Mojsija od slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva.

10. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

11. Idi, kaži Faraonu caru misirskom neka pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.

12. A Mojsije progovori pred Gospodom i reče: eto, sinovi Izrailjevi ne poslušашe me, a kako će me poslušati Faraon, kad sam neobrezanih usana?

13. Ali Gospod govori Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izrailjevijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izrailjeve iz zemlje misirske.

14. Ovo su starješine u domovima otaca svojih: sinovi *Ruvima prvenca Izrailjeva: †Enoh i Faluj, Asron i Harmija; to su porodice Ruvimove.

*1.Dnev. 5,3. †1.Moj. 46,9.

15. A sinovi Simeunovi: *Jemuilo i †Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Simeunove.

*1.Moj. 46,10. †1.Dnev. 4,24.

16. A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: *Girson i Kat i Merarije; a Levije poživje sto i trideset i sedam godina.

*1.Moj. 46,11.

17. A ovo su sinovi Girsonovi: Lovenije i Semej po porodicama svojim.

18. A sinovi Katovi: Amram i Isar i Hevron i Ozilo; a Kat poživje sto i trideset i tri godine.

19. A sinovi Merarijevi: Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim.

20. A Amram se oženi Johavedom bratučedom svojom, i ona mu rodi *Arona i Mojsija. A poživje Amram sto i trideset i sedam godina. *4.Moj. 26,59.

21. A sinovi Isarovi bjehu: *Korej i Nafek i Zehrija. *4.Moj. 16,1.

22. A sinovi Ozilovi: *Misailo i †Elisafan i Segrija. *3.Moj. 10,4. †4.Moj. 3,30.

23. A *Aron se oženi Jelisavetom kćerju Aminadavovom, sestrom Nasonovom; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazara i Itamara. *1.Dnev. 6,3.

24. A sinovi *Korejevi bjehu: Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve. *4.Moj. 26,11.

25. I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kćeri Futilovijeh, i ona mu rodi Finesa. To su starješine između otaca levitskih po svojim porodicama.

26. To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod: izvedite sinove *Izrailjeve iz †zemlje †misirske u četama njihovijem. *2.Moj. 7,4. †2.Moj. 12,17. †2.Moj. 12,51.

27. To su koji govoriše Faraonu caru misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misir; to je Mojsije i to je Aron.

28. I kad Gospod govoraše Mojsiju u zemlji misirskoj,

29. Reče Gospod Mojsiju govoreći: ja sam Gospod; kaži *Faraonu caru misirskom sve što sam ti kazao. *2.Moj. 7,2.

30. I *Mojsije reče pred Gospodom: evo sam neobrezanijeh usana, pa kako će me poslušati Faraon? *2.Moj. 4,10.

Mojsije i Aron čine čuda pred Faraonom.
Pretvaranje vode u krv.

7. I Gospod reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj biće prorok tvoj.

2. Govorićeš sve što ti zapovjedim; Aron pak brat tvoj govoriće Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje.

3. A ja ću učiniti da otvrdne srce Faraonu, te ću umnožiti znake svoje i čudesa svoja u zemlji misirskoj.

4. I neće vas, ipak, poslušati Faraon; a ja ću metnuti ruku svoju na Misir, i izvešću vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje misirske sudovima velikim.

5. I poznaće Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir, i izvedem sinove Izrailjeve između njih.

6. I učini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako učiniše.

7. A Mojsiju bijaše osamdeset godina, a Aronu osamdeset i tri godine, kad govoraahu s Faraonom.

8. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

9. Kad vam kaže Faraon i reče: učinite kako čudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te će se prometnuti u zmiju.

10. I izadoše *Mojsije i Aron pred Faraona, i učiniše kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju. *2.Moj. 4,3.

11. A Faraon dozva mudrace i vraćare; e te i *vračari †misirski učiniše tako svojim vraćanjem. *2.Moj. 7,22. †1.Moj. 41,8.

12. I baciše svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmije; ali štap Aronov proždrije njihove štapove.

13. I otvrdnu *srce Faraonovo, i ne poslušaa ih, kao što bješe kazao Gospod. *2.Moj. 4,21.

14. I reče *Gospod Mojsiju: oteža †srce Faraonovo; neće da pusti narod. *2.Moj. 8,15. †2.Moj. 10,1.

15. Idi ujutru k Faraonu. Gle, on će izaći na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku.

16. I reci mu: *Gospod Bog †jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u †pustinji. Ali ti eto još ne poslušaa. *2.Moj. 3,18. †2.Moj. 5,3. †2.Moj. 5,1.

17. Zato *Gospod ovako veli: ovako ćeš poznati da sam ja Gospod: evo, udariću štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuće se u krv. *Jezek. 25,17.

18. I ribe u rijeci pomriječe, i *rijeka će se usmrdjeti, i Misirci će se uzmučiti tražeći vode da piju iz rijeke. *2.Moj. 7,24.

19. I *Gospod reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode misirske, po potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborništa voda njihovijeh; i prometnuće se u krv, i biće krv po svoj zemlji misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem.

*2.Moj. 8,5. †2.Moj. 4,9. †2.Moj. 9,22.

20. I učiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv.

21. I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrđje se rijeka tako da ne mogahu Misirci piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji misirskoj.

22. Ali i vračari misirski učiniše tako svojim vraćanjem; i srce Faraonu otvrdnu, te ih ne poslušao, kao što bješe kazao Gospod.

23. I okrenuv se Faraon otide kući svojoj, i ne mari ni za to.

24. A Misirci svi kopaše oko rijeke tražeći vode da piju; jer ne mogahu piti vode iz rijeke.

25. I navršio se sedam dana kako rijeku udari Gospod.

Patnje od žaba, bubina i ušiju.

8. I reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod: pusti narod moj, da mi posluži.

2. Ako li nećeš pustiti, evo ću moriti svu zemlju žabama.

3. I rijeka će se napuniti žaba, i one će izaći i skakati tebi po kući i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po kućama sluga tvojih i naroda tvojega i po pećima tvojim i po načvama tvojim;

4. I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaće žabe.

5. I reče Gospod Mojsiju: kaži Aronu: pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i učini nek izađu žabe na zemlju Misirsku.

6. I pruži Aron ruku svoju na vode misirske, i izađoše žabe i pokriše zemlju misirsku.

7. Ali i vračari misirski učiniše tako svojim vraćanjem, učiniše te izađoše žabe na zemlju misirsku.

8. A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče: molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak ću pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu.

9. A Mojsije reče Faraonu: čast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuća tvojih, i samo u rijeci da ostanu?

10. A on reče: do sutra. A Mojsije reče: biće kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš.

11. Otići će žabe od tebe i iz kuća tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega; samo će u rijeci ostati.

12. I otide *Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka †Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona.

*2.Moj. 9,33. †2.Moj. 10,18.

13. A Gospod učini po riječi Mojsijevoj; i pocrkaše žabe, i oprostiše ih se kuće i sela i polja.

14. I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja.

15. A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdnu mu *srce, i ne poslušao ih, kao što bješe kazao Gospod. *Prop. 8,11.

16. A Gospod reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji misirskoj.

17. I učiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji, i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji misirskoj.

18. A gledaše i *vračari misirski vraćanjem svojim da učine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci.

*2.Moj. 7,11.

19. I rekoše vračari Faraonu: ovo je prst Božji. Ali opet otvrdnu srce Faraonu, te ih ne poslušao, kao što bješe kazao Gospod.

20. A Gospod reče Mojsiju: ustani rano i izađi pred *Faraona, evo, on će izaći k vodi,

pa mu reci: ovako veli Gospod: pusti narod moj da mi posluži. *2.Moj. 7,15.

21. Ako li ne pustiš naroda mojega, evo, pustiću na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuće tvoje svakojake bubine, i napuniće se bubina kuće misirske i zemlja na kojoj su.

22. Ali ću u taj dan odvojiti *zemlju gesemsku, gdje živi moj narod, i ondje neće biti bubina, da poznaš da sam ja †Gospod na zemlji. *2.Moj. 9,26. †2.Moj. 9,4.

23. I postaviću razliku između naroda svojega i naroda tvogega. Sjutra će biti znak taj.

24. I učini Gospod tako, i dođoše silne *bubine u kuću Faraonovu i u kuće sluga njegovijeh i u svu zemlju misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina. *Psal. 78,45.

25. I Faraon dozva Mojsija i Arona, i reče im: idite, prinesite žrtvu Bogu svojemu ovdje u zemlji.

26. A Mojsije reče: ne valja tako; jer bismo prinijeli na žrtvu *Gospodu Bogu svojemu što je nečisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je nečisto †Misircima na oči njihove, ne bi li nas pobili kamenjem?

*5.Moj. 12,31. †1.Moj. 46,34.

27. Tri dana hoda treba da idemo u *pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, kao što nam je kazao. *2.Moj. 3,18.

28. A Faraon reče: pustiću vas da prinesete *žrtvu †Gospodu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me.

*Jezd. 6,10. †2.Moj. 9,28.

29. A Mojsije reče: evo ja idem od tebe, i moliću se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od slugu njegovijeh i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i da ne pustiš naroda da prinese žrtvu Gospodu.

30. I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu.

31. I učini Gospod po riječi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova; ne osta ni jedna.

32. Ali opet otvrdnu *srce Faraonovo, i ne pusti naroda. *2.Moj. 4,21.

Pomor. Crne boginje. Grad.

9. Tada reče *Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod Bog jevrejski: pusti narod moj da mi posluži; *2.Moj. 8,1.

2. Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati,

3. Evo, ruka Gospodnja doći će na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamilе, na volove i na ovce, s pomorom vrlo velikim.

4. A odvojiće Gospod stoku Izrailjsku od stoke misirske; te od svega što je sinova Izrailjevijeh neće poginuti ništa.

5. I postavio je Gospod rok rekavši: sjutra će to učiniti na zemlji Gospod.

6. I Gospod učini to sjutra dan, i sva stoka misirska uginu; a od stoke sinova Izrailjevijeh ne uginu nijedno.

7. I posla Faraon da vide, i gle, od stoke izrailjske ne uginu nijedno; ipak otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti naroda.

8. Tada reče Gospod Mojsiju i Aronu: uzmite pepela iz peći pune pregršti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom;

9. I postaće prah po svoj zemlji misirskoj, a od njega će postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji misirskoj.

10. I uzeše pepela iz peći, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci.

11. I vračari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vračarima i na svijem Misircima.

12. I *Gospod učini te otvrdnu †srce †Faraonovo, i ne poslušā ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju.

*2.Moj. 4,21. †2.Moj. 7,14. †2.Moj. 8,32.

13. Poslije reče *Gospod Mojsiju: ustani rano i izađi pred Faraona, i reci mu: ovako veli Gospod Bog jevrejski: pusti narod moj da mi posluži. *2.Moj. 8,20.

14. Jer ću sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj, da znaš da niko nije kao ja na cijeloj *zemlji.

*5.Moj. 3,24.

15. Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji;

16. Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj *zemlji. *Rim. 9,17.

17. I ti se još podizeš na moj narod, i nećeš da gaпустиš?

18. Evo, sutra ću u ovo doba pustiti grad vrlo velik, kakvoga nije bilo u Misiru otkako je postao pa dosada.

19. Zato sada pošlji, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer će pasti grad na sve ljude i na stoku što se zateče u polju i ne bude skupljeno u kuću, i izginuće.

20. Koji se god između slugu Faraonovijeh poboja riječi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuću;

21. A koji ne maraše za riječ Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju.

22. I Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju k *nebu, neka udari grad po svoj zemlji misirskoj, na ljude i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji misirskoj. *Otkr. 16,21.

23. I Mojsije pruži štap svoj k *nebu, i †Gospod pusti gromove i †grad, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod učini, te pade grad na zemlju misirsku. *Isus N. 10,11. †Psal. 18,13. †Psal. 105,32.

24. A bješe grad i oganj smiješan s gradom silan veoma, kakvoga ne bješe u svoj zemlji misirskoj otkako je ljudi u njoj.

25. I pobi grad po svoj zemlji misirskoj što god bješe u polju od čovjeka do živinčeta; i sve bilje u polju potre grad, i sva drveta u polju polomi.

26. Samo u zemlji gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailjevi, ne bješe grada.

27. Tada posla *Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reče im: sada zgriješih; †Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici. *2.Moj. 10,16. †2.Dnev. 12,6.

28. Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grad, pa ću vas pustiti, i više vas neće niko ustavljati.

29. A Mojsije mu reče: kad izađem iza grada, raširiću ruke svoje ka Gospodu, a gromovi će prestati i grada neće više biti, da znaš da je Gospodnja *zemlja. *Psal. 24,1.

30. A ti i sluge tvoje znam da se još nećete bojati Gospoda Boga.

31. I propade lan i ječam, jer ječam bješe klasao, a lan se glavičio.

32. A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito.

33. I Mojsije otišav od Faraona iza grada raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grad, i dažd ne padaše na zemlju.

34. Ali Faraon vidjevši gdje presta dažd i grad i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrdnu i njemu i slugama njegovijem.

35. Otvrdnu srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailjevijeh, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

Skakavci i tama.

10. A *Gospod reče Mojsiju: idi k Faraonu, jer sam ja učinio da otvrdne †srce njegovo i srce slugu njegovijeh, da učinim ove znake svoje među njima, *2.Moj. 7,14. †5.Moj. 2,30.

2. I da pripovijedaš sinovima svojim i unucima svojim šta učinih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod.

3. I otide Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog jevrejski: dokle ćeš se protiviti da se ne poniziš predamnom? Pusti narod moj da mi posluži.

4. Jer ako nećeš pustiti naroda mojega, evo sutra ću nanijeti skakavce na zemlju tvoju;

5. I pokriće svu zemlju da se neće vidjeti zemlje, i poješće ostatak što se sačuvalo, koji vam je ostao iza grada, i poješće sva drveta što vam rastu u polju.

6. I napuniće ih se kuće tvoje i kuće svijeh slugu tvojih i kuće svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, otkako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraoni.

7. A sluge rekoše Faraonu: dokle će nas taj mučiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Misir?

8. I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reče im: idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što će ići?

9. A Mojsije reče: s djecom svojom i sa starcima svojim ići ćemo, sa sinovima svojim i sa kćerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom ići ćemo, jer imamo praznik Gospodnji.

10. A on im reče: tako bio Gospod s vama, kako ću vas ja pustiti s djecom vašom! Vidite da zlo mislite.

11. Neće biti tako; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodu, jer to ištete. I otjera ih od sebe Faraon.

12. Tada reče *Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju na zemlju misirsku, da dođu skakavci na zemlju misirsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grada.

*2.Moj. 7,19. †2.Moj. 10,4.

13. I pruži Mojsije štap svoj na zemlju misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlju, te duva cijeli dan i cijelu noć; a kad svanu, donese ustoka skakavce.

14. I dođoše skakavci na svu zemlju misirsku, i popadaše po svijem krajevima misirskim silni veoma, kakih prije nigda nije bilo niti će kad biti onakih.

15. I pokriše svu *zemlju, da se zemlja ne vidiše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grada, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji misirskoj. *2.Moj. 10,5.

16. Tada *Faraon brže dozva Mojsija i Arona, i reče: zgriješih Gospodu Bogu vašemu i vama. *2.Moj. 9,27.

17. Ali mi još sada samo oprostite grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt.

18. I otide *Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. *2.Moj. 8,30.

19. I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u Crveno more, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj *zemlji misirskoj. *Joil 2,20.

20. Ali *Gospod učini te otvrdnu †srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevijeh.

*2.Moj. 4,21. †2.Moj. 11,10.

21. I reče *Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, i biće tama po zemlji misirskoj takva da će je pipati. *2.Moj. 9,22.

22. I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji misirskoj za tri dana.

23. Ne viđahu jedan drugoga, i niko se ne mače s mjesta gdje bješe za tri dana; ali se kod svih sinova Izrailjevijeh vidjelo po stanovima njihovijem.

24. Tada Faraon dozva Mojsija, i reče: idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama.

25. A Mojsije reče: treba da nam daš i što ćemo prinijeti i sažeći na žrtvu Gospodu Bogu svojemu;

26. Zato i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer između nje treba da uzmemo čim ćemo poslužiti Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim ćemo poslužiti Gospodu, dokle ne dođemo onamo.

27. Ali *Gospod učini te otvrdnu †srce †Faraonu, i ne htje ih pustiti.

*2.Moj. 4,21. †2.Moj. 10,20. †2.Moj. 14,4.

28. I reče mu Faraon: idi od mene, i čuvaj se da mi više ne dođeš na oči, jer ako mi dođeš na oči, poginućeš.

29. A Mojsije reče: pravo si kazao; neću ti više doći na oči.

Zapovijest o izlasku iz Misira.

Prijetnja desetom patnjom.

11. A *Gospod reče Mojsiju: još ću jedno zlo pustiti na Faraona i na Misir, pa će vas onda pustiti; pustiće sav svijem, i još će vas tjerati. *Os. 12,14.

2. A sada kaži narodu neka svaki čovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjede svoje nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh.

3. I Gospod učini te narod nađe ljubav u Misiraca; i sam Mojsije bješe vrlo velik čovjek u zemlji misirskoj kod sluga Faraonovijeh i kod naroda.

4. I reče Mojsije: ovako veli Gospod: oko ponoći proći ću kroz Misir,

5. I pomrijeće svi prvenci u zemlji misirskoj, od prvenca Faraonova, koji sčaje sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac.

6. I biće vika velika po svoj zemlji misirskoj, kakve još nije bilo niti će je kad biti.

7. A kod sinova Izrailjevijeh nigdje neće ni pas jezikom svojim maći ni među ljudima ni među stokom, da znate da je Gospod učinio razliku između Izrailjaca i Misiraca.

8. I doći će sve te slugе tvoje k meni, i pokloniće mi se govoreći: idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda ću izaći. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom.

9. A Gospod reče Mojsiju: neće vas poslušati Faraon, da bih umnožio čudesa svoja u zemlji misirskoj.

10. I *Mojsije i Aron učiniše sva ova †čudesa pred Faraonom, a †Gospod učini te otvrdnu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevijeh iz zemlje svoje.

*2.Moj. 9,12. †2.Moj. 7,3. †2.Moj. 7,13.

Pasha. Pogubljenje prvenaca.
Početak izlaska.

12. I reče Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji misirskoj govoreći:

2. Ovaj mjesec da vam je početak mjeseci-ma, da vam je prvi mjesec u godini.

3. Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite: desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom;

4. Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojedsti jagnje ili jare.

5. A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; između ovaca ili između koza uzmite.

6. I čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada savkoliki zbor Izrailjev neka ga zakolje uveče.

7. I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kućama u kojima će ga jesti.

8. I neka jedu meso iste noći, na vatri pečeno, s hljebom prijesnijem i sa zeljem gorkim neka jedu.

9. Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri pečeno, s glavom i s nogama i s drobom.

10. I ništa nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri.

11. A ovako jedite: opasani, obuča da vam je na nogama i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji.

12. Jer ću proći po zemlji *misirskoj tu noć, i pobiću sve prvence u zemlji misirskoj od čovjeka do živinčeta, i sudiću †svijem bogovima misirskim, ja †Gospod.

*Jer. 43,12. †Amos 5,17. †2.Moj. 12,23.

13. A krv ona biće vam znak na kućama, u kojima ćete biti; i kad vidim krv, proći ću vas, te neće biti među vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji misirskoj.

14. I taj će vam dan biti za spomen, i praznovaćete ga *Gospodu od koljena do koljena; praznujte ga zakonom vječnijem.

*2.O car. 23,21.

15. Sedam dana jedite *hljebove prijesne, i prvoga dana uklonite †kvasac iz kuća svojih; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiće se ona †duša iz Izrailja.

*4.Moj. 28,17. †1.Kor. 5,7. †4.Moj. 9,13.

16. Prvi dan biće sveti sabor; tako i sedmi dan imaćete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakoj duši, to ćete samo gotoviti.

17. I držite dan prijesnijeh hljebova, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vječnijem.

18. Prvoga mjeseca četrnaesti dan uveče počnite jesti prijesne hljebove pa do dva-deset prvoga dana istoga mjeseca uveče.

19. Za sedam dana da se ne nađe kvasca u kućama vašim; jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiće se ona *duša iz zbora Izrailjeva, bio došljak ili rođen u zemlji.

*4.Moj. 9,13.

20. Ništa s kvascem nemojte jesti, nego jedite hljeb prijesan po svijem stanovima svojim.

21. I sazva *Mojsije sve starješine izrailjske, i reče im: izberite i uzmite sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite †pashu.

*4.Moj. 9,4. †Isus N. 5,10.

22. I uzmite kitu isopa i zamočite je u krv, koja će biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja će biti u zdjeli, i

nijedan od vas da ne izlazi na vrata kućna do jutra.

23. Jer će začu Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proći će Gospod mimo ona vrata, i neće dati krvniku da uđe u kuće vaše da ubija.

24. I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim do vijeka.

25. I kad dođete u zemlju koju će vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu.

26. I kad vam reku sinovi vaši: kakva vam je to služba?

27. Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnji, kad prođe kuće sinova Izrailjevih u Misiru ubijajući Misirce, a domove naše sačuva. Tada narod savi glavu i pokloni se.

28. I otidoše i učiniše sinovi Izrailjevi, kako zapovjedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako učiniše.

29. A oko ponoći pobi *Gospod sve prvence u zemlji misirskoj od prvenca Faraonova koji ščasa sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke.

*4.Moj. 33,4. †4.Moj. 8,17.

30. Tada usta Faraon one noći, on i sve slugе njegove i svi Misirci, i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuće u kojoj ne bi mrtvaca.

31. I dozva *Mojsija i Arona po noći i reče: ustajte, idite iz naroda mogega i vi i sinovi Izrailjevi, i otidite, poslužite Gospodu, kao što govoriste.

*2.Moj. 10,9.

32. Uzmite i ovce svoje i goveda svoja, kao što govoriste, i idite, pa i mene blagoslovite.

33. I Misirci navaljivahu na narod da brže idu iz *zemlje, jer govorahu: izgibosmo svi.

*5.Moj. 16,3.

34. I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja.

35. I učiniše sinovi Izrailjevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Misiraca nakita srebrnijeh i nakita zlatnijeh i haljina.

36. I *Gospod učini, te narod nađe †ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako oplijenše Misirce.

*1.Moj. 3,22. †2.Moj. 3,21.

37. I otidoše sinovi Izrailjevi iz *Ramese u Sohot, oko šest stotina tisuća pješaka, samijeh ljudi osim djece.

*4.Moj. 33,5.

38. I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo.

39. I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogače prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne mogaše oklijevati, niti spremiše sebi brašnjenice.

40. A baviše se sinovi Izrailjevi u *Misiru četiri stotine i trideset godina.

*4.Moj. 20,15.

41. I kad se navršu četiri stotine i trideset godina, u isti dan izađoše sve *vojske Gospodnje iz zemlje misirske.

*2.Moj. 7,4.

42. Ta se noć svetkuje Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noć Gospodnja, koju treba da svetkuju sinovi Izrailjevi od koljena na koljeno.

43. I reče Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude *zakon za pashu: nijedan tuđin da je ne jede;

*4.Moj. 9,14.

44. A svaki sluga vaš kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede.

45. Došljak ili najamnik da je ne jede.

46. U istoj kući da se jede, da ne iznesete mesa od nje iz kuće, i *kosti da joj ne prelomite.

*Psal. 34,20.

47. Sav zbor Izrailjev neka čini tako.

48. Ako bi kod tebe sjedio tuđin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao rođen u zemlji; a niko neobrezan da je ne jede.

49. Zakon jedan da je i rođenome u zemlji i došljaku koji sjedi među vama.

50. I učiniše svi sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako učiniše.

51. I taj dan izvede Gospod sinove Izrailjeve iz zemlje misirske u četama njihovijem.

Posvećivanje prvenaca. Zapovijest o prijesnom hljebu. Produženje izlaska.

Stub od oblaka i stub od vatre.

13. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izrailjevijeh, i od ljudi i od stoke; jer je moje.

3. I Mojsije reče narodu: pamтите ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma rop-skoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande; neka se, dakle, ne jede ništa s kvascem.

4. Danas izlazite, mjeseca Aviva;

5. Pa kad te Gospod uvede u zemlju hana-nejsku i hetejsku i amorejsku i jevejsku i je-vusejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati, zemlju u kojoj teče mlijeko i med, tada da služiš službu ovu ovoga mjeseca;

6. *Sedam dana jedi hljebove prijesne, a sedmi dan neka je praznik Gospodnji.

*2.Moj. 12,15,16.

7. Hljebovi prijesni da se jedu sedam da-na, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom.

8. I kazaćeš sinu svojemu u taj dan govo-reći: ovo je za ono što mi je učinio Gospod kad sam izlazio iz Misira.

9. I neka ti bude kao *znak na ruci tvojoj i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima; jer te je ru-kom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

*5.Moj. 6,8; 11,18.

10. Zato vrši zakon ovaj na vrijeme, od go-dine do godine.

11. I kad te uvede *Gospod u t zemlju Hana-nejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je, *1.Moj. 15,18. †1.Moj. 17,8.

12. Odvajaćeš *Gospodu što god otvara matericu, i od stoke tvoje što god otvara matericu, što je muško, da bude Gospodu.

*4.Moj. 18,15.

13. A svakoga magare prvenče otkupi jag-njetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca čovje-čijega između sinova svojih otkupi.

14. A kad te zapita sin tvoj unapredak go-voreći: šta je to? reci mu: rukom krjepkom izvede nas *Gospod iz Misira, iz doma rop-skoga. *5.Moj. 6,20.

15. Jer kad otvrdnu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji misirskoj od prvenca čovječijega do pr-venca od stoke; zato prinosis Gospodu

sve muško što otvara matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem.

16. I to neka ti je kao znak na ruci i kao počeonik među očima tvojima, da nas je rukom krjepkom izveo Gospod iz Misira.

17. A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji filistejskoj, ako i bje-še kraći, jer Bog reče: da se ne pokaje na-rod kad vidi rat, i ne vrati se u *Misir.

*5.Moj. 17,16.

18. Nego Bog povede narod putem preko *pustinje ka Crvenom moru. A vojničkim redom izidoše sinovi Izrailjevi iz zemlje misirske.

*4.Moj. 33,6.

19. I Mojsije uze *kosti †Josifove sa so-bom; jer bješe zakleo sinove Izrailjeve re-kavši: zaista će vas pohoditi Bog, a tada iz-nesite kosti moje odavde sa sobom.

*1.Moj. 50,25. †Isus N. 24,32.

20. Tako otišavši iz *Sohota stadoše u oko u Etamu, nakraj pustinje.

*4.Moj. 33,6.

21. A *Gospod idaše pred njima danju u stupu od †oblaka vodeći ih putem, a noću u stupu od ognja svijetleći im, da bi puto-vali danju i noću.

*Isa. 4,5. †5.Moj. 1,33.

22. I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noću.

Dovršenje izlaska. Propast Misiraca u Crvenom moru.

14. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem neka saviju i stanu u oko pred Pi-Airotom između Mig-dola i mora prema Vel-Sefonu; prema nje-mu neka stanu u oko pokraj mora.

3. Jer će Faraon reći za sinove Izrailjeve: zašli su u zemlju, zatvorila ih je pustinja.

4. I *učiniću da otvrdne srce Faraonu, te će poći u potjeru za vama, i ja ću se †pro-slaviti na njemu i na svoj vojsci njegovoj, i Misirci će poznati da sam ja Gospod. I učini-š tako. *2.Moj. 4, 21. †2.Moj. 9,16.

5. A kad bi objavljeno caru misirskom da je pobjegao narod, *promijeni se srce Farao-novo i sluga njegovijeh prema narodu, te

rekoše: šta učinismo, te pustismo Izrailja da nam ne služi?
*Ps. 105,25.

6. I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom.

7. I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola misirskih, i nad svjema vojvode.

8. I Gospod učini, te otvrdnu srce Faraonu caru misirskom, i pođe u potjeru za sinovima Izrailjevijem, kad sinovi Izrailjevi otiđoše pod rukom visokom.

9. I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bjehu u okolu na moru kod Pi-Airota prema Vel-Sefonu.

10. I kad se približi Faraon, podigoše sinovi Izrailjevi oči svoje, a to Misirci idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izrailjevi ka *Gospodu.
*Psal. 107,6.

11. I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u *Misiru, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta učini, te nas izvede iz Misira.
*Psal. 106,7.

12. Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli: prođi nas se, neka služimo Misircima? jer bi nam bolje bilo služiti Misircima nego izginuti u pustinji.

13. A Mojsije reče narodu: ne bojte se, stanite pa gledajte kako će vas *Gospod izbaviti danas; jer Misirce koje ste vidjeli danas, nećete ih nigda više vidjeti dovijeka.
*2.Dnev. 20,17.

14. *Gospod će se biti za vas, a vi ćete mučiti.
*5.Moj. 20,4.

15. A Gospod reče Mojsiju: što vičeš k meni? kaži sinovima Izrailjevijem neka idu.

16. A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailjevi posred mora suhim.

17. I gle, ja ću učiniti da otvrdne *srce Misircima, te će poći za njima; i proslaviću se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.
*2.Moj. 14,4.

18. I Misirci će poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem.

19. I podiže se *anđeo Gospodnji, koji iđaše pred vojskom izrailjskom, i otide im za leđa; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za leđa.
*Zah. 12,8.

20. I došav među vojsku misirsku i vojsku izrailjsku bješe onijem oblak mračan, a ovijem svijetlijaše po noći, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noć.

21. I pruži Mojsije ruku svoju na more, a *Gospod uzbi more vjetrom istočnijem, koji jako duvaše cijelu noć, i osuši more, i voda se rastupi.
*Isus N. 4,23.

22. I pođoše sinovi *Izrailjevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane.
*2.Moj. 15,19.

23. I Misirci tjerajući ih pođoše za njima posred mora, svi konji *Faraonovi, kola i konjici njegovi.
*2.Moj. 15,19.

24. A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku misirsku.

25. I pozbaca točkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izrailja, jer se Gospod bije za njih s Misircima.

26. A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misirce, na kola njihova i na konjike njihove.

27. I Mojsije pruži ruku svoju na more, i dođe opet more na silu svoju pred zoru, a Misirci nagoše bježati prema moru; i Gospod baci Misirce usred mora.

28. A vrativši se voda *potopi kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih nijedan.
*5.Moj. 11,4.

29. I sinovi Izrailjevi iđahu posred mora suhim; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane.

30. I izbavi Gospod Izrailja u onaj dan iz ruku misirskih; i vidje Izrailj mrtve Misirce na brijegu morskom.

31. I vidje Izrailj silu veliku, koju pokaza *Gospod na Misircima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i †Mojsiju sluzi njegovu.
*2.Moj. 19,9. †Jevr. 3,5.

Mojsijeva zahvalna pjesma. Gorka voda pretvara se u slatku.

15. Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izraeljevi ovu *pjesmu Gospodu, i rekoše ovako: Pjevaću Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more.

*2.Sam. 22,1.

2. Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviću ga; Boga oca mojega, i uzvišivaću ga.

3. Gospod je veliki ratnik; ime mu je Gospod.

4. Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more; izbrane vojvode njegove utopiše se u Crvenom moru.

5. Bezdani ih pokriše; padoše u dubinu kao kamen.

6. Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u silu; desnica tvoja, Gospode, satire neprijatelja.

7. I mnoštvom Veličanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i proždrije ih kao slamu.

8. Od daha nozdrva tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teče; stinuše se vali usred mora.

9. Neprijatelj reče: tjeraću, stignuću, dijeću plijen; nasitiće ih se duša moja, izvući ću mač svoj, istrijebiće ih ruka moja.

10. Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utonuše kao olovo u dubokoj vodi.

11. Ko je kao ti među silnima, *Gospode? ko je kao ti slavan u svetosti, strašan u hvatli, i da čini čudesa?

*2.Sam. 7,22.

12. Ti pruži desnicu svoju, i proždrije ih zemlja.

13. Vodiš milošću svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošću svojom u stan svetosti svoje.

14. Čuće narodi, i zadrhtaće; muka će spopasti one koji žive u *zemlji Filistejskoj.

*4.Moj. 14,14.

15. Tada će se prepasti starješine edomske, junake moavske spopašće drhat, uplašiće se svi koji žive u Hananskoj.

16. Spopašće ih strah i trepet; od veličine ruke tvoje zamuknuće kao kamen, dokle ne prođe narod tvoj, Gospode, dokle ne prođe narod, koji si zadobio.

17. Odvešćeš ih i posadićeš ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u *Svetinji, Gospode, koju su tvoje ruke utvrdile. *Psal. 78,54.

18. Gospod će carovati dovijeka.

19. Jer udoše konji Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izraeljevi prijedohu suhim posred mora.

20. I Marija proročica sestra Aronova uze *bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve tžene s #bubnjima i sviralama.

*Psal. 81,2. †Sud. 21,21. †Sud. 11,34.

21. I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more.

22. Potom krenu Mojsije sinove Izraeljeve od mora Crvenoga, i podoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne nađoše vode.

23. Odande dođoše u *Meru, ali ne mogoše piti vode u Meri, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mera.

*4.Moj. 33,8.

24. Tada stade narod vikati na Mojsija govoreći: šta ćemo piti?

25. I *Mojsije zavapi ka †Gospodu, a †Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša.

*Sud. 3,4. †2.O car. 2,21. †5.Moj. 8,2.

26. I reče: ako dobro uzaslušas *glas Gospoda Boga svojega, i učiniš što je pravo u očima njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovijem i uščuvaš sve uredbe njegove, nijedne tbolesti koju sam pustio na Misir neću pustiti na tebe; jer sam ja †Gospod, ljekar tvoj.

*Jer. 11,7. †Psal. 41,3. †5.Moj. 7,12.

27. I dođoše u *Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i ondje stadoše u oko kod vode.

*4.Moj. 33,9.

Prepelice i mana.

16. Od Elima se podigoše, i sav zbor sinova Izraeljevih dođe u *pustinju Sin, koja je između Elima i Sina-

ja, petnaestoga dana drugoga mjeseca pošto izidoše iz zemlje †misirske.

*4.Moj. 33,11. †Jezek. 30,15.

2. I stade vikati sav zbor sinova Izrailjevijeh na Mojsija i na Arona u pustinji,

3. I rekoše im sinovi Izrailjevi: kamo da smo pomrli od ruke Gospodnje u zemlji misirskoj, kad sjedasmo kod lonaca s mesom i jedasmo hljeba izobila! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glađu.

4. A Gospod reče Mojsiju: evo učiniću da vam daždi iz neba hljeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan koliko treba na dan, da ga okušam hoće li hoditi po mome zakonu ili neće.

5. A šestoga dana neka zgotove što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan.

6. I reče Mojsije i Aron svijem sinovima Izrailjevijem: doveče ćete poznati da vas je Gospod izveo iz zemlje misirske;

7. A sutra ćete vidjeti slavu Gospodnju; jer je čuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vičete na nas?

8. I reče Mojsije: doveče će vam dati Gospod mesa da jedete a ujutru hljeba da se nasitite; jer je čuo Gospod viku vašu, kojom vičete na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda.

9. I reče Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je čuo viku vašu.

10. I kad reče Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava *Gospodnja pokazala se u oblaku.

*2.Moj. 24,16.

11. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

12. Čuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: doveče ćete jesti mesa, a sutra ćete se nasititi hljeba, i poznaćete da sam ja *Gospod Bog vaš.

*2.Moj. 6,7.

13. I uveče doletješe prepelice i prekriliše oko, a ujutru pade rosa oko okola;

14. A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po *zemlji.

*Nem. 9,15.

15. I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govora-hu jedan drugome: šta je ovo? Jer ne znadijahu šta bješe. A Mojsije im reče: to je *hljeb što vam dade †Gospod da jedete.

*Jovan 6,31. †Isa. 25,6.

16. To je za što zapovjedi Gospod: kupite ga svaki dan koliko kome treba za jelo, po gomor na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru.

17. I učiniše tako sinovi Izrailjevi; i naku-piše koji više koji manje.

18. Pa mjeriše na gomor, i ne dođe više onom koji nakupi mnogo, niti manje onom koji nakupi *malo, nego svaki naku-pi koliko mu je trebalo da jede. *2.Kor. 8,15.

19. I reče im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sjutra.

20. Ali ne poslušajte *Mojsija, nego neki ostaviše od toga za sutra, te se ucerva i usmrdje. I rasrdi se Mojsije na njih.

*2.Moj. 16,24.

21. Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše.

22. A u šesti dan nakupiše hljeba dvoji-nom, po dva gomora na svakoga; i dođoše sve starješine od zbora, i javiše Mojsiju.

23. A on im reče: ovo kaza Gospod: sjutra je *subota, odmor svet Gospodu; što ćete peći, pecite, i što ćete kuhati, kuhajte da-nas; a što preteče, ostavite i čuvajte za sjutra.

*2.Moj. 31,15.

24. I ostaviše za sutra, kao što zapovjedi *Mojsije, i ne usmrdje se niti bješe crva u njemu.

*2.Moj. 16,20.

25. I reče Mojsije: jedite to danas, jer je da-nas *subota Gospodnja, danas nećete naći u polju.

*Mat. 12,12.

26. Šest ćete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga neće biti.

27. I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne nađoše.

28. A Gospod reče Mojsiju: dokle ćete se protiviti zapovjestima mojim i zakonima mojim?

29. Vidite, Gospod vam je dao subotu, za-to vam daje šestoga dana hljeba na dva da-na. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi niko sa svojega mjesta u sedmi dan.

30. I počinu narod u sedmi dan.

31. I dom Izrailjev prozva taj hljeb mana; a bijaše kao *sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolači. *4.Moj. 11,7.

32. I reče Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se čuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hranio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje misirske.

33. I reče Mojsije Aronu: uzmi krčag i napsi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se čuva od koljena do koljena vašega.

34. I ostavi ga Aron pred svjedočanstvom da se čuva, kao što zapovjedi *Gospod †Mojsiju. *4.Moj. 17,10. †1.O car. 8,9.

35. A sinovi *Izrailjevi jedoše manu četrdeset godina dok ne dođoše u †zemlju u kojoj će živjeti; jedoše manu dok ne dođoše na među zemlje hananske.

*Isus N. 5,12. †4.Moj. 33,38.

36. A gomor je desetina efe.

Djeca Izrailjeva piju iz stijene.
Pobjeda nad Amalicima.

17. I podiže se iz *pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovjesti Gospodnjoj, i stadoše u oko u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod pije. *2.Moj. 16,1.

2. I narod se svađaše s Mojsijem govoreći: daj nam vode da pijemo. A on im reče: što se svađate sa mnom? što kušate Gospoda?

3. Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsija, i govoraše: zašto si nas izveo iz Misira da nas i sinove naše i stoku našu pomoriš žeđu?

4. A Mojsije zavapi ka Gospodu govoreći: šta ću činiti s ovijem narodom? Još malo pa će me zasuti kamenjem.

5. A Gospod reče Mojsiju: prođi pred narod, i uzmi sa sobom starješine izrailske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju, i idi.

6. A ja ću stajati pred tobom ondje na stijeni na Horivu; a ti udari u stijenu, i poteći će iz nje voda da pije narod. I učini Mojsije tako pred starješinama izrailjskim.

7. A mjesto ono prozva Masa i Meriva zato što se svađaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreći: je li Gospod među nama ili nije?

8. Ali dođe Amalik da se bije s Izrailjem u Rafidinu.

9. A Mojsije reče Isusu: izberi nam ljude, te izađi i bij se s Amalikom; a ja ću sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci.

10. I učini Isus kako mu reče Mojsije, i pobije se s Amalikom; a Mojsije i Aron i Or izađoše na vrh brda.

11. I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izrailjci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amalici.

12. Ali ruke Mojsiju otežaaše, zato uzeše kamen i podmetnuše pod nj, te sjede; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne strane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunčanoga.

13. I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem mačem.

14. Potom reče *Gospod Mojsiju: zapiši to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da ću sasvijem istrijebiti spomen Amalikov ispod neba. *2.Moj. 34,27.

15. Tada načini Mojsije oltar, i nazva ga: Gospod zastava moja.

16. I reče: što se ruka bješe podigla na prijesto Gospodnji, Gospod će ratovati na Amalika od koljena do koljena.

Jotor pohodi Mojsija. Postavljanje sudija.

18. A Jotor sveštenik madijamski, tast Mojsijev, ču sve što učini Gospod Mojsiju i Izrailju narodu svojomu, kako izvede Gospod Izrailja iz Misira;

2. I uze Jotor tast Mojsijev Seforu ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag,

3. I dva sina njezina, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reče: tuđin sam u zemlji tuđoj,

4. A drugom bješe ime Eliezer, jer, reče, Bog oca mojega bi mi u pomoći i ote me od mača Faraonova.

5. I pođe Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju

u pustinju, gdje bješe u okolu pod gorom Božijom.

6. I poruči Mojsiju: ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom.

7. I Mojsije iziđe na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cjeliva ga; i upitaše se za zdravlje, pa udoše pod šator njegov.

8. I pripovjedi Mojsije tastu svojemu sve što učini Gospod Faraonu i Misircima radi Izrailja, i sve nevolje, koje ih nalaziše putem, i kako ih izbavi Gospod.

9. I radovaše se Jotor svemu dobru što učini Gospod Izrailju izbavivši ga iz ruke misirske;

10. I reče Jotor: blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz ropstva misirskoga.

11. Sad vidim da je *Gospod veći od svih bogova, jer čim se ponošahu onijem ih samijem nadvisi. *4.Moj. 33,4. †2.Dnev. 2,5.

12. I uze Jotor tast Mojsijev i prinese Bogu *žrtvu paljenicu i prinos; i dođe Aron i sve starješine izrailjske, i jedoše s tastom Mojsijevijem pred Bogom. *1.Kor. 10,18.

13. A sjutra dan sjede Mojsije da sudi narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera.

14. A tast Mojsijev gledajući sve šta radi s narodom, reče: šta to radiš s narodom? zašto sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera?

15. A *Mojsije reče tastu svojemu: jer dolazi narod k meni da pita Boga. *4.Moj. 9,6.

16. Kad imaju što među sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božje i zakone njegove.

17. A tast Mojsijev reče mu: nije dobro što radiš.

18. Umorićeš se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, nećeš moći sam vršiti.

19. Nego poslušaj mene; ja ću te svjetovati, i Bog će biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu;

20. I uči ih naredbama i zakonima njegovijem, i pokazuj im put kojim će ići i šta će raditi.

21. A iz svega naroda izberi ljude poštene, koji se boje Boga, ljude pravedne, koji mrze na mito, pa ih *postavi nad njima za poglavare, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike; *5.Moj. 16,18.

22. Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako će ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom.

23. Ako to učiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav će narod doći mirno na svoje mjesto.

24. I Mojsije poslušaj tasta svojega, i učini sve što reče.

25. I izabra Mojsije iz svega Izrailja ljude poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisućnike, stotinike, pedesetnike i desetnike,

26. Koji suđahu narodu u svako doba, a stvari teške javljahu Mojsiju, a male stvari raspravljahu sami.

27. Poslije otpusti *Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju. *4.Moj. 10,29.

Javljanje Boga na gori sinajskoj.
Pripremanje za davanje Zakona.

19. Prvog dana trećega mjeseca, pošto izađoše sinovi *Izrailjevi iz Misira, toga dana dođoše u †pustinju sinajsku. *4.Moj. 10,12. †4.Moj. 1,1.

2. Krenuvši iz Rafidina dođoše u pustinju sinajsku, i stadoše u oko u pustinji, a oko načiniše Izrailjci ondje pod gorom.

3. I Mojsije izađe na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži do mu Jakovljevu, i reci sinovima Izrailjevim:

4. Vidjeli ste šta sam učinio Misircima i kako sam vas kao na krilima orlovijem nosio i doveo vas k sebi.

5. A sada ako dobro uzaslušate glas moj i usćuvate zavjet moj, bićete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja.

6. I bićete mi carstvo svešteničko i narod svet. To su riječi koje ćeš kazati sinovima Izraeljevim.

7. A Mojsije dođe i sazva starješine narodne; i kaza im sve ove riječi koje mu Gospod zapovjedi.

8. A sav narod odgovori složno i reče: što je god kazao Gospod činicemo. I Mojsije javi Gospodu riječi narodne.

9. A Gospod reče Mojsiju: evo, ja ću doći k tebi u gustom oblaku, da narod čuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje do vijeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu riječi narodne.

10. I reče Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osveštaj ih danas i sutra, i neka operu haljine svoje;

11. I neka budu gotovi za treći dan, jer će u treći dan sići *Gospod na goru †sinajsku pred svijem narodom.

*2.Moj. 34,5. †Nem. 9,13.

12. A postavićeš narodu među unaokolo, i reći ćeš: čuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuće;

13. Toga da se niko ne dotakne rukom, nego kamenjem da se zaspe ili da se ustrijeli, bilo živinče ili čovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežući onda neka pođu na goru.

14. I Mojsije siđe s gore k narodu; i osvešta narod, i oprae haljine svoje.

15. I reče narodu: budite gotovi za treći dan, i ne liježite sa ženama.

16. A treći dan kad bi ujutru, gromovi zagrmješe i munje zasijevaše, i posta gust oblak na goru, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta sav narod koji bijaše u okolu.

17. Tada Mojsije izveo narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore.

18. A gora se sinajska sva dimljaše, jer siđe na nju *Gospod u ognju; i dim se iz nje podizaše kao dim iz peći, i sva se gora tresijaše veoma.

*5.Moj. 9,10.

19. I truba sve jače trubljaše, i Mojsije govoraaše a Bog mu odgovaraaše glasom.

20. I *Gospod sišavši na goru sinajsku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izađe Mojsije.

*1.O car. 19,11.

21. A *Gospod reče Mojsiju: siđi, opomeni narod da ne prestupe međe da vide †Gospoda, da ne bi izginuli od mene.

*1.Sam. 6,19. †1.Sam. 7,5.

22. I sami sveštenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osveštaju, da ih ne bi pobio *Gospod.

*3.Moj. 10,3.

23. A Mojsije reče Gospodu: neće moći narod izaći na goru sinajsku, jer si nas ti opomenuo rekavši: načini među gori i osveštaj je.

24. A Gospod mu reče: idi, siđi, pa onda dođi ti i Aron s tobom; a sveštenici i narod neka ne prestupe međe da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobio.

25. I siđe Mojsije k narodu i kaza im.

Deset svetijeh zapovijesti.

20. Tada reče Bog sve ove riječi govoreći:

2. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje misirske, iz doma ropskoga.

3. Nemoj imati drugih bogova uza me.

4. Ne gradi sebi lika rezana niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje.

5. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji pohodim grijeha otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na mene;

6. A činim milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

7. Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega; jer neće pred Gospodom biti pravko uzme ime njegovo uzalud.

8. Sjećaj se dana od *odmora da ga svetkuješ.

*subotnog

9. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

10. A sedmi je dan *odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi nijednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kći tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinče tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim.

*Subota

11. Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan počinu; zato je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga.

12. Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na *zemlji, koju ti da †Gospod Bog tvoj. *5.Moj. 5,16. †3.Moj. 19,3.

13. Ne ubij.

14. Ne čini *preljube. *Mat. 5,27.

15. Ne kradi.

16. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

17. Ne poželi kuće *bližnjega svojega, ne poželi †žene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. *Priče 6,29. †Mat. 5,28.

18. I sav narod vidje grom i munju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjevši to uzmače se i stade izdaleka,

19. I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušačemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo.

20. A Mojsije reče narodu: ne bojte se, jer Bog dođe da vas iskuša i da vam pred očima bude strah njegov da ne biste griješili.

21. I narod stajaše izdaleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog.

22. I Gospod reče Mojsiju: ovako kaži sinovima Izraeljevim: vidjeli ste gdje vam s neba govorih.

23. Ne gradite uza me bogova srebrnijeh, ni bogova zlatnijeh ne gradite sebi.

24. Oltar od *zemlje načini mi, na kojem ćeš mi prinostiti žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doći ću k tebi i †blagosloviću te. *2.O car. 5,17. †1.Moj. 12,2.

25. Ako li mi načiniš *oltar od kamena, nemoj načiniti od tesanoga kamena; jer ako povučesh po njemu gvožđem, oskvrnićeš ga. *5.Moj. 27,6.

26. Nemoj uz basamake ići k oltaru mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

Zakon o ropstvu, ubistvu
i tjelesnijem povredama.

21. **A**ovo su zakoni koje ćeš im postaviti:

2. Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa.

3. Ako bude došao inokosan, neka i otide inokosan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim.

4. Ako ga gospodar njegov oženi, i žena mu rodi sinove ili kćeri, žena s djecom svojom neka bude gospodaru njegovu, a on neka otide sam.

5. Ako li rob reče tvrdo: ljubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, neću da idem da budem slobodan,

6. Onda neka ga dovede gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod do vratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robuje do vijeka.

7. Ako ko proda kćer svoju da bude robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze.

8. Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tuđ narod učinivši joj nevjeru.

9. Ako li je zaruči sinu svojemu, da joj učini po pravu koje imaju kćeri.

10. Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice.

11. Ako joj ovo troje ne učini, onda nek otide bez otkupa.

12. Ko udari *čovjeka, te umre, da se pogubi. *1.Moj. 9,6.

13. Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediću ti mjesto kuda može uteći.

14. Ako bi ko nahvalice ustao na *bližnjega svojega da ga ubije iz prijevare, odvuci ga i od oltara mojeg da se pogubi. *5.Moj. 19,11.

15. Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

16. Ko ukrade *čovjeka i proda ili se nađe u njegovijem rukama, da se pogubi. *5.Moj. 24,7.

17. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi.

18. Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju,

19. Ako se pridigne i izađe o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangu-bu da mu naknadi i svu vidarinu da plati.

20. Ko udari roba svojega ili robinju štampom tako da mu umre pod rukom, da je kriv;

21. Ali ako preživi dan ili dva, da nije kriv, jer je njegov novac.

22. Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izađe iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reče, a da plati preko sudija;

23. Ako li se dogodi smrt, tada ćeš uzeti život za život,

24. Oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,

25. Užeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu.

26. Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo.

27. I ako izbije zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za zub njegov.

28. Ako vo ubode *čovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspše kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije kriv. *1.Moj. 9,5.

29. Ali ako je vo prije bio bodač i gospodar njegov znao za to pa ga nije čuvao, te ubije čovjeka ili ženu, vo da se zaspše kamenjem, i gospodar njegov da se pogubi.

30. Ako mu se odredi da se otkupi, neka da otkup za život svoj, koliko mu se odredi.

31. Ako ubode sina ili kćer, da mu bude po istom zakonu.

32. Ako li roba ubode vo ili robinju, da da gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspše kamenjem.

33. Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac,

34. Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo.

35. Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele.

36. Ako li se znalo da je vo prije bio bodač pa ga nije čuvao gospodar njegov, da da vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

Zakoni protiv oštećivanja svojine bližnjega, protiv tlačenja siromašnijeh itd.

22. Ko ukrade vola ili *ovcu ili kozu, Ki zakolje ili proda, da vrati pet volova za jednoga vola, a četiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu. *2.Sam. 12,6.

2. Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude kriv za krv onaj koji ga bude ubio;

3. Ali ako se bude sunce rodilo, da je kriv za krv. A lupež sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju krađu.

4. Ako se nađe što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vrati dvostruko.

5. Ko potre njivu ili vinograd pustivši stoku svoju da pase po tuđoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svoga vinograda.

6. Ako izađe vatra i naiđe na trnje, pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio.

7. Ako ko da bližnjemu svojemu novce ili posuđe na ostavu, pa se ukrade iz kuće njegove, ako se nađe lupež, da plati dvojinom;

8. Ako li se ne nađe lupež, onda gospodar od one kuće da stane pred sudije da se zakune da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega.

9. Za svaku stvar za koju bi bila raspra, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgublenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da dođe raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vrati bližnjemu svojemu dvojinom.

10. Ako ko da bližnjemu svojemu da čuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kakvo god živinče, pa uquine ili ohrone, ili ga ko otjera, a da niko ne vidi,

11. Zakletva Gospodnja neka bude između njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati.

12. Ako li mu bude ukradeno, neka plati gospodaru njegovu.

13. Ako li ga bude rastrgla zverka da donese od njega svjedodžbu, i da ne plati što je rastrgnuto.

14. Ako ko uzme u bližnjega svojega živinče na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gošpodar mu ne bude kod njega, da plati.

15. Ako li gošpodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam.

16. Ko bi prevario djevojku, koja nije zaručena, te bi spavao s njom, da joj da prćiju i uzme je za ženu.

17. A ako mu je otac njezin ne bi htio dati, da da novaca koliko ide u prćiju djevojci.

18. Vještici ne daj da živi.

19. Ko bi obležao živinče, da se pogubi.

20. Ko *žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao prokletnik. *4.Moj. 25,2.

21. Došljaku nemoj činiti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u *zemlji †misirskoj. *3.Moj. 19,33. †5.Moj. 10,19.

22. Nemojte cvijeliti *udovice i sirote. *Isa. 1,17.

23. Ako li koju cvijeliš u čem god, i poviče k meni, čuću viku njezinu,

24. I zapaliće se gnjev moj, i pobiću vas mačem, pa će vaše *žene biti udovice i vaša djeca sirote. *Psal. 109,9.

25. Kad daš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate.

26. *Ako uzmeš u zalogu haljinu bližnjemu svojemu, vrati mu je prije nego sunce zađe; *5.Moj. 24,10,13.

27. Jer mu je to sve odijelo čim zaklanja tijelo svoje; u čem će spavati? pa kad poviče k meni, ja ću ga čuti, jer sam milostiv.

28. Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno.

29. Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine; *prvenca između sinova svojih meni da daš. *2.Moj. 13,2,12.

30. Tako čini s volom svojim i s ovcom i s kozom; *sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmog dana da ga daš meni. *3.Moj. 22,27.

31. Bićete mi sveti ljudi; mesa u polju ras-trgnuta ne jedite, bacite ga psima.

Zakoni o pravdi i ljubavi prema bližnjem. Istjerivanje Hananeja.

23. Ne iznosi lažnijeh glasova; ne pristaj s bezbožnikom da svjedočiš krivo.

2. Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeći se za većim brojem da se izvrne pravda.

3. Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah.

4. Ako naiđeš na vola neprijatelja svojega ili na magaraca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu.

5. Ako vidiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomози.

6. Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj.

7. Riječi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer neću opravdati bezbožnika.

8. Ne uzimaj poklona, jer poklon zašlepljuje okate i izvrće riječi pravima.

9. Došljake ne cvijeli, jer vi znate kakva je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji misirskoj.

10. Šest godina zasijevaj *zemlju svoju i sabiraj rod njezin; *3.Moj. 25,2.

11. A sedme godine ostavi je neka počine, da jedu siromasi naroda tvojea, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim.

12. Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan počini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak.

13. Držite se svega što sam vam kazao. Ne pominite imena bogova tuđih, i da se ne čuje iz usta vaših.

14. Tri puta preko godine svetkuj mi:

15. Praznik prijesnijeh *hljebova drži; sedam dana jedi hljebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si tada izašao iz Misira; i niko da ne izađe preda me prazan; *2.Moj. 12,15.

16. I praznik *žetve prvina od truda tvoje- ga što posiješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive. *3.Moj. 23,10.

17. Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga.

18. Krvi od žrtve moje ne prinosi uz hljeb- ove kisele, i pretilina praznika mojega da ne prenoći do jutra.

19. Prvine od prvoga roda *zemlje svoje donesi u kuću †Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mlijeku majke njegove. *Nem. 10,35. †5.Moj. 14,21.

20. Evo, ja šaljem anđela svojega pred tobom da te čuva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripravio.

21. Čuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rarsdiš, jer vam neće oprostiti * †grijeha, jer je moje ime u njemu. *Isus N. 24,19. †1.Jov. 5,16.

22. Nego ako ga dobro uzaslušaj i ustvoriš sve što kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima.

23. Jer će anđeo moj ići pred tobom i odvešće te u *zemlju amorejsku i hetejsku i ferezejsku i hananejsku i jevejsku i jevusejsku, i ja ću ih istrijebiti. *Isus N. 24,8.

24. Nemoj se klanjati bogovima njihovim niti im služiti, ni činiti što oni čine, nego ih sasvijem obori i likove njihove sasvijem izlomi.

25. I služite *Gospodu Bogu svojemu, i On će blagosloviti hljeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniću †bolest između vas. *5.Moj. 10,12. †5.Moj. 7,15.

26. Neće biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniću.

27. Pustiću strah svoj pred tobom, i uplašiću svaki narod na koji dođeš, i obratiću k tebi pleći svih neprijatelja tvojih.

28. Poslaću i stršljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe.

29. Neću ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe.

30. Pomalo ću ih odgoniti ispred tebe, dokle se ne namnožiš i zauzmeš zemlju.

31. I postaviću međe tvoje od mora Crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer ću vama u ruke dati one koji žive u onoj *zemlji da ih otjeraš ispred sebe. *1.O car. 4,21.

32. Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem.

33. Neka ne sjede u *zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogriješiš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka. *2.Moj. 34,12.

Zavjetna knjiga i zavjetna žrtva. Sveštenici i sedamdeset starješina vide Gospoda. Mojsije ponovo izlazi na goru.

24. I reče Mojsiju: izađi gore ka *Gospodu ti i †Aron i †Nadav i Avijud i sedamdeset starješina Izrailjevih, i poklonite se izdaleka.

*2.Moj. 19,24. †2.Moj. 28,1. †3.Moj. 10,1.

2. I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodu, a oni neka ne pristupe; i narod neka ne ide na goru s njim.

3. I dođe Mojsije, i kaza narodu sve riječi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod jednjim glasom i rekoše: činićemo sve što je rekao Gospod.

4. I napisao Mojsije sve riječi Gospodnje, i ustavši rano načini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izrailjevih.

5. I posla mladiće između sinova Izrailjevih, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodu.

6. I uzevši Mojsije polovinu krvi, metnu u zdjele, a polovinu krvi izli na oltar.

7. I uze knjigu zavjetnu i pročita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod činićemo i slušaćemo.

8. A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reče: evo krv zavjeta, koji učini Gospod s vama za sve riječi ove.

9. Potom otide gore Mojsije i Aron, Nadav i Avijud, i sedamdeset starješina Izrailjevih.

10. I vidješe Boga Izrailjeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao *nebo kad je vedro. *Jezek. 1,26.

11. I ne pruži ruke svoje na izabrane između sinova Izrailjevih, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše.

12. I reče *Gospod Mojsiju: popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daću ti ploče od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih učiš. *5.Moj. 5,22.

13. Tada usta *Mojsije s Isusom, koji ga služaše, i izade Mojsije na goru Božiju.

*2.Moj. 33,11.

14. A starješinama reče: sjedite tu dok se vratimo k vama; a eto Aron i Or s vama; ko bi imao što, neka ide k njima.

15. I otide *Mojsije na goru, a †oblak pokri goru.

*2.Moj. 19,9. †Mat. 17,5.

16. I bijaše slava *Gospodnja na gori sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana; a u sedmi dan viknu Mojsija ispred oblaka.

*2.Moj. 16,10.

17. I slava Gospodnja bješe po viđenju kao ogranj koji sažiže navrh gore pred sinovima Izrailjevim.

18. I *Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na gori četrdeset dana i četrdeset noći.

*2.Moj. 32,1.

Prilozi. Kovčeg i zaklopac, sto za hljebove, svijetnjak.

25. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog: od svakoga koji drage volje da uzmete prilog meni.

3. A ovo je prilog što ćete uzimati od njih, zlato i srebro i mjed,

4. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

5. I kože ovnujske crvene obojene, i kože javavčje, i drvo sitim,

6. Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisavi kad,

7. Kamenje oniksovo i kamenje za ukivanja na oplećak i naprsnik.

8. I neka mi načine Svetinju, da među njima nastavam;

9. Kao što ću ti pokazati sliku od šatora i sliku od svijeh stvari njegovijeh, tako da načinite.

10. Neka načine *kovčeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta.

*2.Moj. 37,1.

11. I pokuj ga čistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu načini zlatan vijenac unaokolo.

12. I salij mu četiri biočuga od zlata, i metni mu ih na četiri ugla, da mu s jedne strane budu dva biočuga i s druge strane dva biočuga.

13. I načini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

14. I provuci poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se o njima nosi kovčeg;

15. U biočuzima na kovčegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih.

16. Pa u *kovčeg metni †Svjedočanstvo, koje ću ti dati.

*2.Moj. 40,20. †2.Moj. 31,18.

17. I načini zaklopac od čistoga *zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od poddrug lakta.

*2.Moj. 37,6.

18. I načini dva heruvima zlatna, jednostavne ih načini, na dva kraja zaklopcu.

19. I načini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju; na zaklopcu načinite dva heruvima na oba kraja.

20. I neka *heruvimi rašire krila uvis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okrenuti jedan drugom, prema zaklopcu neka su okrenuta lica heruvimima.

*1.O car. 8,7.

21. I metnućeš zaklopac ozgo na *kovčeg, a u kovčeg ćeš metnuti † Svjedočanstvo, koje ću ti dati.

*2.Moj. 26,34. †2.Moj. 40,20.

22. I tu ću se sastajati s tobom i govoriću ti ozgo sa zaklopca između dva heruvima, koji će biti na kovčegu od *Svjedočanstva, sve što ću ti zapovijedati za sinove Izrailjeve.

*4.Moj. 7,89.

23. Načini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednog lakta, a u visinu od podrug lakta.

24. I pokuj ga čistijem zlatom, i načini mu vijenac zlatan unaokolo.

25. I načini mu oplatu unaokolo s podlance, i načini zlatan vijenac oko oplate.

26. I načini mu četiri biočuga od zlata, i metni mu te biočuge na četiri ugla koji će mu biti kod četiri noge.

27. Pod oplatom neka budu biočuzi, da u njima stoje poluge da se nosi sto.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto.

29. I načini mu zdjele i *čaše i vijedra i kuttlice, kojima će se preljevati, a načinićeš ih od čistoga zlata. *2.Moj. 37,16.

30. I metaćeš na sto hljebove, da su postavljeni svagda preda mnom.

31. I načini svijetnjak od čistoga *zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i čašice, jabuke, i *cvjetovi neka budu u njega. *2.Moj. 37,17. †1.O car. 7,49.

32. A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka.

33. Tri čašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvijet, i tri čašice kao badem i jabuka i cvijet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka.

34. I na samom svijetnjaku neka budu četiri čašice kao badem i jabuke i cvjetovi.

35. Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega; tako će biti pod šest grana što će izlaziti iz svijetnjaka;

36. Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od čistoga zlata.

37. I načinićeš mu sedam žižaka, i palićeš ih da svijetle sa svake strane;

38. I usekači i spremice za gar neka budu od čistoga zlata.

39. Od talanta čistoga zlata neka bude načinjen sa svijem tijekom spravama.

40. I gledaj, te načini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

Šator sa objema zavjesima.

26. A *šator ćeš načiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi.

*2.Moj. 33,7.

2. Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i četiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere.

3. Pet zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljaju jedan s drugim.

4. I načini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa, gdje će se krajevi sastavljati, i tako načini po kraju drugoga zavjesa, gdje će se krajevi sastavljati.

5. Pedeset petalja načini na jednom zavjesu, a pedeset petalja načini na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj.

6. I načini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjese jedan za drugi kukama, i tako će biti šator jedan.

7. I načini zavjese od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takvih zavjesa načini.

8. Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug, a širok četiri lakta; tijeh jedanaest zavjesa da su jedne mjere.

9. I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalih zajedno, na dvoje ćeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu.

10. I načini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje će se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa, gdje će se sastavljati.

11. I načini kuka mjedjenih pedeset, i zapni kuke na petlje, i sastavi naslon, da bude jedno.

12. A što je više u zavjesa na naslonu, polovina zavjesa što pretječe, neka visi na stražnjoj strani šatoru.

13. I lakat s jedne strane a lakat s druge strane što ima više u dužinu u zavjesa na naslonu, neka visi šatoru sa strane i tamo i amo, da ga zaklanja.

14. I načini *pokrivač naslonu od koža ovnujskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivač od koža jazavćjih. *2.Moj. 36,19.

15. I načini za šator *daske od drveta sitima, koje će stajati pravo. *4.Moj. 4,31.

16. Deset lakata neka bude svaka daska duga, a podrug lakta široka.

17. Dva čepa neka budu na dasci, jedan prema drugome najednako; tako načini na svakoj dasci za šator.

18. Tako načini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani.

19. A pod dvadeset dasaka načini četrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

20. A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka.

21. Sa četrdeset stopica srebrnijeh, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku.

22. A na zapadnoj strani šatora načini šest dasaka,

23. I dvije daske na dva ugla od šatora.

24. I one neka se sastavljaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo biočugom; tako neka bude u obje koje će biti na oba ugla.

25. Tako će biti osam dasaka sa stopicama srebrnijem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

26. I načini *prijevornice od drveta sitima, pet za *daske na jednoj strani šatora, *2.Moj. 36,31. †4.Moj. 3,36.

27. I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla.

28. A srednja prijevornica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

29. A daske okuj zlatom, i biočuge im načini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom.

30. Tako ćeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori.

31. I načini *zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi. *3.Moj. 16,2.

32. I objesi ga o četiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na četiri stopice srebrne.

33. I objesi *zavjes o kuke, i unesi za zavjes †kovčeg od svjedočanstva, da vam zavjes rastavlja †Svetinju od Svetinje nad svetinjama. *2.Moj. 40,21. †2.Moj. 25,16. †3.Moj. 16,2.

34. I metni zaklopac na *kovčeg od †Svjedočanstva u †Svetinji nad svetinjama. *2.Moj. 25,21. †2.Moj. 40,20. †3.Moj. 16,2.

35. I namjesti sto pred zavjes, a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani.

36. I na vrata naslonu načinićeš *zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen; *2.Moj. 36,37.

37. I za taj zavjes načinićeš pet stupova od drveta sitima, koje ćeš okovati zlatom, sa kukama zlatnijem, i saličeš za njih pet stopica od mjedi.

O oltaru, trijemu i svetom ulju.

27. I načini *oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, četvorouglast da bude oltar, tri lakta visok. *2.Moj. 38,1.

2. I na četiri ugla načini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaćeš ga u mjed.

3. I načinićeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliče i viljuške i mašice; sve mu posuđe načini od mjedi.

4. I načini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i načini u rešetke četiri biočuga od mjedi na četiri ugla njezina.

5. I metni je ispod oltara unaokolo, da bude rešetka do sredine oltara.

6. Načini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima, i okuj ih u mjed.

7. I poluge da se provuku kroz biočuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi.

8. Načinićeš ga od dasaka da bude iznutra šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka načine.

9. I načinićeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani.

10. I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovih od srebra.

11. Tako i sa sjeverne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra.

12. A širina će trijemu imati sa zapadne strane zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih.

13. A na prednjoj strani prema istoku biće trijem širok pedeset lakata.

14. Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih;

15. Na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. A nad vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i četiri stupa za nj, i pod njih četiri stopice.

17. Svi stupovi u trijemu unaokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne, a stopice od mjedi.

18. U dužinu će trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi.

19. Sve posuđe u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od *mjedi. ^{*2.Moj. 38,20.}

20. I ti zapovjedi sinovima *Izrailjevima da ti donesu ulja maslinova čistoga cijedenoga za vidjelo, da bi žiści gorjeli svagda. ^{*3.Moj. 24,2.}

21. U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji će zaklanjati svjedočanstvo, neka ih *Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od večera do jutra pred †Gospodom. To neka je uredba vječna koljenima njihovijem među sinovima †Izrailjevim.

^{*2.Moj. 16,34. †2.Moj. 30,8. †2.Moj. 29,28.}

Izbor i svešteničke haljine za Arona i njegove sinove.

28. A ti uzmi k sebi *Arona brata svojega sa sinovima njegovijem između sinova Izrailjevih da mi budu

†sveštenici, Aron i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi †Aronovi.

^{*Psal. 106,16. †Psal. 99,6. †Psal. 115,12.}

2. I načini svete haljine Aronu bratu svojemu za čast i diku.

3. I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka načine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik.

4. A ovo su haljine što će načiniti: naprsnik i oplećak i plašt, košulja vezena, kapa i pojas. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici,

5. I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna;

6. I neka načine oplećak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen.

7. Dvije poramenice neka budu na njemu, koje će se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno.

8. A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

9. I uzmi dva kamena oniksa, i na njima izreži imena sinova Izrailjevih,

10. Šest imena njihovijeh na jednom kamenu, a šest imena ostalih na drugom kamenu po redu kako se koji rodio.

11. Vještinom kamenarskom, kojom se režu pečati, izrezaćeš na ta dva kamena imena sinova Izrailjevijeh, i optoči ih zlatom unaokolo.

12. I metni ta dva kamena na poramenice oplećku, da budu kameni za spomen sinovima *Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred † †Gospodom na oba ramena svoja za spomen.

^{*2.Moj. 39,7. †4.Moj. 16,40. †Psal. 135,13.}

13. I načini kopče od zlata.

14. I dva lanca od čistoga zlata načini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopče.

15. I naprsnik sudski načini naprave vezne onakve kao oplećak, od *zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga načini ga. ^{*2.Moj. 39,8.}

16. Neka bude četvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi.

17. I udari po njemu drago kamenje, u četiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragd;

18. A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamant;

19. A u trećem redu: ligur i ahat i ametist;

20. A u četvrtom redu: hrisolit, oniks i jaspis; neka budu ukovani u zlato u svom redu.

21. I tih kamenja s imenima sinova *Izrailjevih biće dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao pečat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena.

*Otkr. 21,12.

22. I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

23. I dvije grivne zlatne načini za naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku.

24. Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku.

25. A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopče, i metni na poramenice od oplečka sprijed.

26. I načini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od oplečka.

27. I načini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od oplečka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na oplecku.

28. Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na oplecku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasom od oplečka, i da se ne odvaja naprsnik od oplečka.

29. I neka nosi *Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na † srcu svom kad ulazi u †Svetinju za spomen pred Gospodom vazda.

*2.Moj. 28,12. †Pjes. 8,6. †Jevr. 9,24.

30. I metni na naprsnik sudski Urim i *Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred †Gospoda, i Aron će nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda.

*3.Moj. 8,8. †1.Sam. 28,6.

31. I načini plašt za oplećak sav od porfire.

32. I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optočen prorez svuda unaokolo

trakom tkanijem, kao prorez u oklopa, da se ne razdre.

33. A po skutu mu načini šipke od porfire i od skerleta i od crvca svuda unaokolo, i među njima zlatna zvonca svuda unaokolo:

34. Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu od plašta svuda unaokolo.

35. I to će biti na Aronu kad služi, da se čuje glas kad ulazi u Svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine.

36. I načini ploču od čistoga *zlata, i na njoj izreži kao na pečatu: †Svetinja †Gospodu.

*2.Moj. 39,30. †3.Moj. 21,12. †1.Dnev. 16,29.

37. I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji.

38. I biće na čelu Aronovu, da nosi Aron *grijehe svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svetijeh prinosa; biće na čelu njegovu vazda, da bi bili mili †Gospodu.

*3.Moj. 10,17; 3.Moj. 1,4. †3.Moj. 22,27.

39. I načini košulju od tankoga platna izmetanoga, i načini kapu od tankoga platna, a pojas načini vezen.

40. I sinovima Aronovijem načini *košulje, i načini im pojase, i kapice im načini za čast i diku.

*2.Moj. 39,27.

41. Pa to obuci *Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici.

*2.Moj. 30,30.

42. I načini im gaće lanene, da se pokrije golo tijelo; od bedara do dno stegna da budu.

43. I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u Svetinji, da ne bi noseći * grijehe poginuli. Ovo će biti uredba vječna njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

*3.Moj. 22,9.

Osvećenje sveštenika i oltara.

Žrtva svakog dana.

29. Učišćeš im ovo kad ih staneš osveštavati da mi vrše službu svešteničku: uzmi tele i dva ovna zdrava,

2. I hljebove prijesne i kolače prijesne zamiješane s uljem, i pogače prijesne na-

mazane uljem, od brašna pšeničnoga umijesi ih.

3. I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna.

4. I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata Šatora od sastanka, i umij ih vođom.

5. I uzevši haljine obuci Aronu košulju i plašt ispod oplečka i oplečak i naprsnik, i opaši ga pojasom od oplečka.

6. I metni mu kapu na glavu i svetu ploču na kapu.

7. I uzmi ulje za pomazanje, i izlij mu na glavu, i pomazaćeš ga.

8. I sinove njegove dovedi i obuci im košulje;

9. I opaši ih pojasima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vječnom. Tako ćeš posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem.

10. I dovedi tele pred Šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke tetu na glavu.

11. I zakolji tele pred Gospodom na vratima Šatora od sastanka.

12. I uzevši krvi od teleta pomaži *rogove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu proljij na podnožje oltaru. *2.Moj. 27,2.

13. I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru.

14. A meso od teleta i kožu i *balegu spali ognjem izvan okola; to je *žrtva za grijeh.

*3.Moj. 4,11. †3.Moj. 4,21.

15. Potom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovnu neka metnu ruke svoje *Aron i sinovi njegovi. *3.Moj. 8,18.

16. I zakolji ovna i uzmi krvi od njega i pokropi oltar unaokolo.

17. A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu.

18. I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

19. Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne *Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu. *3.Moj. 8,22.

20. I zakolji toga ovna, i uzmi krvi od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac desne ruke njihove i palac desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar unaokolo.

21. I uzmi krvi koja bude na oltaru i *ulja za *pomazanje, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove, i biće svet on i haljine njegove i sinovi njegovi i haljine njihove. *2.Moj. 30,25. †3.Moj. 8,30.

22. Potom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleće; jer je ovan posvetni;

23. I jedan hljeb i jedan *kolač s uljem i jednu pogaču iz kotarice u kojoj budu prijesni hljebovi pred Gospodom. *3.Moj. 8,26.

24. I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obrći tamo i amo, da bude žrtva obrtana pred Gospodom.

25. Po tom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svrhu *žrtve paljenice, da bude miris ugodan pred Gospodom; to je žrtva ognjena Gospodu. *3.Moj. 8,28.

26. I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za *Arona, i obrtaćeš ih tamo i amo, da bude *žrtva obrtana pred Gospodom; i to će biti tvoj dio.

*Psal. 99,6; 3.Moj. 7,31. †3.Moj. 8,29.

27. Tako ćeš osvetiti grudi od *žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane, što je obrtano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove. *5.Moj. 18,3.

28. I to će biti *Aronu i sinovima njegovijem uredbom vječnom od sinova Izrailjevitih, jer je *žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevitih od njihovijeh žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biće Gospodu. *3.Moj. 7,34. †3.Moj. 10,15.

29. A svete haljine Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posvećuju ruke.

30. Sedam dana neka ih oblači koji na njegovom mjestu bude sveštenik između sinova njegovijeh, koji će ulaziti u Šator od sastanka da služi u Svetinjii.

31. A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom.

32. I Aron i sinovi njegovi neka na vratima Šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hljeb što je u kotarici.

33. Neka ga jedu oni za koje je bilo očišćenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posvećeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta.

34. Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hljeba do jutra, onda što ostane sažeži ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta.

35. I tako učini Aronu i sinovima njegovim po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetićeš im ruke.

36. I svaki ćeš dan prinositi na *žrtvu tele za grijeh radi očišćenja; i očistićeš oltar činiči očišćenje na njemu, i pomazaćeš ga da se osveti. *Jevr. 10,11.

37. Sedam dana činićeš očišćenje na oltaru i osvetićeš ga, te će *oltar biti † svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biće sveto. *2.Moj. 40,10. †2.Moj. 30,29.

38. I ovo ćeš prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida.

39. Jedno *jagnje †prinosi jutrom a drugo prinosi večerom, *Jezek. 46,13. †2.O car. 3,20.

40. I jošte desetinu efe pšeničnoga brašna smiješana s uljem cijedenim, kojega da bude četvrt ina, i naljev vina, četvrt ina na jedno jagnje.

41. A drugo jagnje prinesi uveče; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinijem tako i s ovom čini da bude miris ugodan, *žrtva ognjena Gospodu. *2.O car. 16,15.

42. To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima Šatora od sastanka pred Gospodom, gdje ću se sastajati s vama da govorim s tobom.

43. I ondje ću se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osvećuju slavom mojom.

44. I osvetiću Šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiću da su mi sveštenici.

45. I nastavaću među sinovima Izrailjevijem, i biću im Bog.

46. I poznaće da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje misirske da nastavam među njima, ja Gospod Bog njihov.

Kadioni oltar, sveti porez, umivaonica od mjedi, ulje za pomazanje i kad.

30. Jošte načini *oltar kadioni, od drveta sitima načini ga.

*2.Moj. 37,25.

2. Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, četvorouglast da bude, i dva lakta visok; iz njega neka mu izlaze rogovi.

3. I pokuj ga čistijem zlatom, ozgo sa strana unaokolo, i rogove njegove; i načini mu vijenac zlatan unaokolo.

4. I načini mu po dva biočuga zlatna ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, i kroz njih ćeš provući poluge da se može nositi.

5. A poluge načini od drveta sitima, i okuj ih u zlato.

6. I metni ga pred zavjes koji visi pred kovčegom od svjedočanstva prema zaklopcu koji je nad Svjedočanstvom, gdje ću se s tobom sastajati.

7. I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi, kad spremi žiške.

8. I kad zapali Aron žiške uveče, neka kadi; neka bude kad svagdašnji pred Gospodom od koljena do koljena vašega.

9. Ne prinosite na njemu kada tuđega niti žrtve paljenice niti prinosa; ni naljeva ne ljevajte na njemu.

10. Samo očišćenje neka čini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od *žrtve za grijeh u dan očišćenja jednom u godini činiće očišćenja na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to †svetinja nad svetinjama Gospodu.

*3.Moj. 23,27. †3.Moj. 16,2.

11. Jošte reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Kad staneš brojiti sinove *Izrailjeve, između onih koji idu u broj svaki neka dade otkup za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kakvo zlo kad ih staneš brojiti. *2.Dnev. 24,6.

13. A neka da svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetom (a taj je sikal dvadeset novčića); po sikla biće prilog Gospodu.

14. Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu.

15. Bogati da ne da više a *siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodu na očišćenje duša vaših. *Priče 22,2.

16. I uzevši novce za očišćenje od sinova *Izrailjevijeh ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biće sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za očišćenje duša vaših. *4.Moj. 16,40.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Načini i *umivaonicu od mjedi i podnožje joj od mjedi za umivanje; i metni je između šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode. *1.O car. 7,38.

19. Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje.

20. Kad idu u Šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu.

21. Tada neka peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vječna *Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena. *2.Moj. 28,43.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Uzmi mirisa najboljih: smirne najčistije pet stotina sikala i *cimeta mirisavoga pola toliko, dvjesta pedeset, i idirotako-
đe dvjesta pedeset, *Pjes. 4,14.

24. I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in.

25. I od toga načini *ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja. *2.Moj. 30,32.

26. I njim pomaži *Šator od sastanka i kovčeg od svjedočanstva, *3.Moj. 8,10.

27. I sto i sve sprave njegove, i svijetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni,

28. I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino.

29. Tako ćeš ih osvetiti, te će biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biće sveto.

30. Pomaži i *Arona i sinove njegove, i osvetičeš ih da mi budu sveštenici. *3.Moj. 8,30.

31. A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega.

32. Tijelo čovječije neka se ne maže njim, niti pravite takvoga ulja kakvo je ono; sveto je, neka vam bude sveto.

33. Ako li bi ko načinio takvo ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiće se iz naroda svojega.

34. I reče Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniksa i halvana mirisavoga, i tamjana čistoga, koliko jednoga toliko drugoga.

35. I od toga načini kad, sastavljen vještinom apotekarskom, čist i svet.

36. I istucavši ga nasitno, metaćeš ga pred Svjedočanstvom u Šatoru od sastanka, gdje će se sastajati s tobom; to neka vam bude *svetinja nad svetinjama. *2.Moj. 29,37.

37. A takvoga kada kakav načiniš nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda.

38. Ako li bi ko načinio takav da ga miriše, istrijebiće se iz naroda svojega.

Pozivanje Veseleila i Elijava.
Praznovanje Subote. Ploče zakona.

31. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Gle, pozvah po imenu Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina.

3. I napunih ga Duha Svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine,

4. Da vješto izmišlja kako se što može načiniti od zlata i od srebra i od mjedi,

5. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi.

6. I evo udruženih s njim Elijava sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakome vještom čovjeku u srce dadoh vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio.

7. Šator od sastanka, i kovčeg za svjedočanstvo i zaklopac na njemu, i sve sprave u Šatoru,

8. I sto i sprave njegove, i svijetnjak čisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni,

9. I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino,

10. I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinova njegovijem, da vrše službu svešteničku,

11. I ulje pomazanja, i kad mirisni za Svetinjju. Sve neka načine onako kako sam ti zapovjedio.

12. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

13. A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ali *subote moje čuvajte, jer je znak između mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja †Gospod koji vas posvećujem. *3.Moj. 19,3. †3.Moj. 26,2.

14. Čuvajte dakle *subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskrvniio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u njoj, istrijebiće se ona duša iz naroda svojega. *2.Moj. 35,2.

15. Šest dana neka se radi; a sedmi je dan *subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi. *2.Moj. 16,23.

16. Zato će čuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujući subotu od koljena do koljena zavjetom vječnim.

17. To je znak između mene i sinova Izrailjevih dovijeka; jer je za šest dana stvorio *Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se. *Jezek. 20,12.

18. I izgovorivši ovo *Mojsiju na gori sinajskoj, dade mu dvije ploče †Svjedočanstva, ploče kamene pisane prstom Božijim. *2.Moj. 32,15. †2.Moj. 25,16.

Zlatno tele. Mojsije revnuje za Boga i moli se za narod.

32. A narod vidjevši gdje *Mojsije zadugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Arona, i rekoše mu: hajde, načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz †zemlje misirske ne znamo šta bi.

*2.Moj. 24,18. †Djela 7,40.

2. A Aron im reče: poskidajte zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kćeri vaših, i donesite mi.

3. I poskida sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu.

4. A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i načini tele saliveno. I rekoše: ovo su

bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje misirske.

5. A kad to vidje Aron, načini oltar pred njim; i povika Aron, i reče: sutra je praznik Gospodnji.

6. I sjutra dan ustavši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše, a poslije ustaše da se igraju.

7. A Gospod reče Mojsiju: idi, siđi, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje misirske.

8. Brzo zađoše s puta, koji sam im zapovjedio; načiniše sebi tele liveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedoše iz zemlje misirske.

9. Još reče Gospod Mojsiju: pogledah narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata.

10. I sada pusti me, da se raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebim; ali od tebe ću učiniti narod velik.

11. A *Mojsije se zamoli †Gospodu Bogu svojemu, i reče: zašto se, Gospode, raspaljuje †gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje misirske silom velikom i rukom krjepkom?

*Psal. 106,23. †5.Moj. 9,26. †Psal. 74,1.

12. Zašto da govore *Misirci i reku: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa †zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla.

*4.Moj. 14,13. †Isus N. 7,9.

13. Opomeni se *Avrama, Isaka i Izrailja, slugu svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiću †sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i † zemlju ovu, za koju govoriš, svu ću dati potomstvu vašemu da je njihova dovijeka.

*1.Moj. 12,7. †1.Moj. 26,4. †1.Moj. 13,15.

14. I ražali se *Gospodu učiniti zlo narodu svojemu, koje reče.

*1.Dnev. 21,15; 2.Sam. 24,16.

15. Tada se vrati Mojsije, i siđe s gore sa dvije ploče Svjedočanstva u rukama svojim; i ploče bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane.

16. I bjehu *ploče djelo Božije, i pismo bješe pismo Božije, urezano na pločama.

*2.Moj. 31,18.

17. A Isus čuvši viku u narodu, kad vikahu, reče Mojsiju: vika ubojna u okolu.

18. A on reče: nije to vika kako viču koji su jači, niti je vika kako viču koji su slabiji, nego čujem viku onijeh koji pjevaju.

19. I kad dođe blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploče, i razbi ih pod gorom.

20. Pa uze tele koje bijahu načinili i spali ga ognjem, i satre ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izrailjeve.

21. I reče Mojsije Aronu: šta ti je učinio ovaj narod, te ga uvali u toliki grijeh?

22. A Aron mu reče: nemoj se gnjeviti, gospodaru; ti znaš ovaj narod da je brz na zlo.

23. Jer rekoše mi: načini nam bogove, koji će ići pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje misirske ne znamo šta bi.

24. A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skada sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatru, i izađe to tele.

25. A Mojsije videći narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima nje-govijem,

26. Stade Mojsije na vrata od okola, i reče: k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi.

27. I reče im: ovako kaže Gospod Bog Izrailjev: pripašite svaki svoj mač uz bedro svoje, pa prođite tamo i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijte svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega.

28. I učiniše sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibe naroda u onaj dan do tri tisuće ljudi.

29. Jer Mojsije reče: posvetite danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dao danas blagoslov.

30. A sutradan reče Mojsije narodu: vi ljuto sagriješite; zato sada idem gore ka *Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprostí grijeh. *2.Sam. 16,12; 1.Sam. 12,20.

31. I vrati se Mojsije ka Gospodu, i reče: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi nači-nivši sebi bogove od zlata.

32. Ali oprostí im grijeh: ako li nećeš, izbriši me iz *Knjige svoje, koju si napisao.

*Psal. 69,28.

33. A Gospod reče Mojsiju: ko mi je zgri-ješio, onoga ću izbrisati iz Knjige svoje.

34. A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj će anđeo ići pred tobom, a kad ih pohodim, pohodiću na njima grijeh njihov.

35. I Gospod bi narod zato što načiniše te-le, koje sali Aron.

Mojsije se moli za skrušeni narod i žudi da vidi slavu Gospodnju.

33. I reče *Gospod Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreći: potomstvu tvomeću daću je. *1.Moj. 12,7.

2. I poslaću pred tobom anđela, i izagnaću Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jev-eje i Jevuseje.

3. I odvešće vas u zemlju gdje teče mlijeko i med; jer neću sam ići s tobom zato što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao sattri-putem.

4. A narod čuvši ovu zlu riječ ožalosti se, i niko ne metnu na se svojega nakita.

5. Jer Gospod reče Mojsiju: kaži sinovima Izrailjevijem: vi ste narod tvrdovrat; doći ću časom usred tebe, i istrijebiću te; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaću šta ću činiti s tobom.

6. I poskidaše sa sebe sinovi Izrailjevi nakite svoje kod gore Horiva.

7. A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga Šator od sastanka, i ko god tražашe Gospoda, dolazaše k Šatoru od sastanka iza okola.

8. I kad Mojsije iđашe u Šator, sav narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i gledahu za Mojsijem, dok ne uđe u Šator.

9. A kad Mojsije ulažашe u Šator, spuštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od Šatora, i Gospod govoraše s Mojsijem.

10. I sav narod videći stup od oblaka gdje stoji na vratima od Šatora, ustajaše sav na-

rod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora.

11. I *Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govori čovjek s prijateljem svojim. Potom se vraćaše †Mojsije u oko, a sluga njegov Isus sin Navin, momak, ne izlažaše iz šatora. *5.Moj. 5,24. †2.Moj. 24,13.

12. I reče Mojsije Gospodu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga ćeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom.

13. Ako sam, dakle, našao *milost pred tobom, pokaži mi put svoj, da te poznam i nađem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod. *2.Moj. 34,9.

14. I reče Gospod: moje će lice ići naprijed, i daću ti odmor.

15. A Mojsije mu reče: ako neće ići naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde.

16. Jer po čemu će se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tome što ti ideš s nama? tako ćemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na *zemlji. *4.Moj. 14,14.

17. A Gospod reče Mojsiju: učiniću i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu.

18. Opet reče Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju.

19. A *Gospod mu reče: učiniću da prođe sve dobro moje ispred tebe, i povikaću po imenu: Gospod pred tobom. Smilovaću se kome se smilujem, i požaliti ću koga požalim. *Jer. 31,14.

20. I reče: ali nećeš moći vidjeti lica mojega, jer ne može *čovjek mene vidjeti i ostati živ. *5.Moj. 5,24.

21. I reče Gospod: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu.

22. I kad stane prolaziti slava moja, metnuću te u rasjelinu kamenu, i zakloniću te rukom svojom, dok ne prođem.

23. Potom ću dignuti ruku svoju, i vidjećeš me s leđa, a lice se moje ne može vidjeti.

Novе ploče zakona. Javljanje Boga. Obnovljenje zavjeta. Mojsijevo svijetlo lice.

34. I reče *Gospod Mojsiju: isteži sebi dvije ploče od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijeм pločama riječi koje su bile na prvijem pločama, koje si razbio. *5.Moj. 10,4.

2. I budi gotov za sutra da rano izađeš na goru sinajsku, i staneš preda me na vrh gore.

3. Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni govoda da ne pasu blizu gore.

4. I istesa Mojsije dvije ploče od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano izađe na goru sinajsku, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoju dvije ploče kamene.

5. A Gospod siđe u oblaku, i stade ondje s njim, i povika po imenu: Gospod.

6. Jer prolazeći Gospod ispred njega vikao je: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i istinom.

7. Koji čuva milost tisućama, prašta bezakonja i nepravde i grijeha, koji ne pravda krivoga, i pohodi grijeha otačke na sinovima i na nacima do trećega i četvrtoga koljena.

8. A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se,

9. I reče: ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat; i oprostí nam bezakonje naše i grijeh naš, i uzmi nas za našljedstvo.

10. A on reče: evo postavljám zavjet; pred cijelim narodom tvojim učiniću čudesa, koja nijesu učinjena nigdje na *zemlji ni u kom narodu, i vidjećete djelo Gospodnje sav narod, među kojim si, jer će biti strašno što ću ja učiniti s tobom. *2.Sam. 7,23.

11. Drži što ti danas zapovjedam; evo, ja ću izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje.

12. Čuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u *zemlji u koju ćeš doći, da ti ne budu zamka usred tebe. *Sud. 2,2.

13. Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isijecite.

14. Jer ne valja da se klanjaš drugome bogu: jer se *Gospod zove Revnitelj, Bog je Revnitelj.
*2.Moj. 20,5.

15. *Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi čineći preljubu sa bogovima svojim i prinoseći žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove.
*2.Moj. 34,12.

16. I da ne bi *kćerima njihovijem ženio sinove svoje, i da ne bi kćeri njihove čineći preljubu sa bogovima svojim učinile da sinovi tvoji čine preljubu sa bogovima njihovijem.
*4.Moj. 25,1.

17. Livenih bogova ne gradi sebi.

18. Praznik prijesnijeh *hljebova drži; sedam dana jedi prijesne hljebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjeseca izašao iz Misira.
*2.Moj. 23,15.

19. Sve što otvara matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvara matericu, goveče ili sitna stoka.

20. Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca između sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom.

21. Šest dana radi, a u sedmi dan počini, i od oranja i od žetve počini.

22. Praznuj *praznik sedmica, prvina žetve pšenične, i praznik berbe na svršetku godine.
*2.Moj. 23,16.

23. Tri puta u godini da se svako muško između vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailjevim.

24. Jer ću izagnati narode ispred tebe, i međe tvoje raširiću, i niko neće poželjeti *zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodom Bogom svojim tri puta u godini.
*5.Moj. 7,1.

25. Nemoj prinostiti krvi od *žrtve moje uz hljebove kisele, i da ne prenoči do t'jutra žrtva praznika pashе.

*2.Moj. 23,18. †2.Moj. 12,10.

26. Prvine od prvoga roda *zemlje svoje donesi u kuću †Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove.
*5.Moj. 26,2. †5.Moj. 26,10.

27. I reče Gospod Mojsiju: napiši sebi te riječi; jer po tije m riječima učinih zavjet s tobom i s Izrailjem.

28. I *Mojsije osta ondje kod Gospoda četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući; i napisao †Gospod na ploče riječi zavjeta, deset riječi.
*2.Moj. 31,18. †5.Moj. 9,9.

29. I kad *Mojsije slažase s gore sinajske, i držaše u ruci dvije ploče Svjedočanstva slažeći s gore, ne znađase da mu koža na licu posta svijetla dokle govoraše s Njim.
*2.Moj. 32,15.

30. I vidje Aron i svi sinovi Izrailjevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu.

31. Ali ih zovnu Mojsije, i vratiše se k njemu Aron i svi glavari u zboru, i govori s njima Mojsije.

32. Potom pristupiše svi sinovi Izrailjevi, i zapovjedi im sve što mu kaza *Gospod na gori sinajskoj.
*2.Moj. 24,3.

33. A kad im *Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom.
*2.Kor. 3,13.

34. Ali kad Mojsije dolazaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izašao; a izašavši kazivaše sinovima Izrailjevijem što mu se zapovjedaše.

35. Tada viđahu sinovi Izrailjevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastiraše pokrivalom lice svoje, dokle ne bi opet ušao da govori s Njim.

Subota. Prilozi.

Pozivanje Veseleila i Elijava.

35. Potom sabra Mojsije sav zbor sinova Izrailjevih, i reče im: ovo je zapovjedio *Gospod da činite:

*2.Moj. 34,32.

2. Šest dana da se radi, a sedmi da vam je svet, subota počivanja Gospodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi.

3. Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni.

4. Još reče Mojsije svemu zboru sinova Izrailjevih govoreći: ovo je zapovjedio Gospod i rekao:

5. Skupite između sebe prilog Gospodu; ko god hoće drage volje, neka donese prilog Gospodu: zlato i srebro i mjed,

6. I porfiru i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet,

7. I kože ovnujske crvene obojene i kože jazavčije i drvo sitim,

8. I ulje za vidjelo, i mirise za ulje pomazanja i za kad mirisni,

9. I kamenje oniksovo, i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku.

10. I koji su god vješti među vama neka dođu da rade što je zapovjedio Gospod:

11. Šator, i naslon njegov, i pokrivač njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove,

12. Kovčeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes,

13. Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hljeb za postavljanje,

14. I svijetnjak za vidjelo sa spravama njegovijem, i žiške njegove, i ulje za vidjelo,

15. I *oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od Šatora, *2.Moj. 27,1.

16. Oltar za žrtvu paljenu, i rešetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,

17. Zavjese za trijem, stupove njegove i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema,

18. Kolje za šator, i kolje za trijem s užima njihovijem.

19. Haljine službene za *službu u ḥsvetinj, i haljine svete †Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovijem za službu svešteničku.

*2.Moj. 31,10. †2.Moj. 39,41. †2.Moj. 39,1.

20. Tada otide sav zbor sinova Izrailjevijeh od Mojsija;

21. I vratit će se, svaki kojega podiže *srce njegovo i koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za građenje Šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete. *2.Moj. 36,2.

22. Dolaziše ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki donese prilog zlata Gospodu.

23. Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnujskih crvenijeh obojenih i koža jazavčijih, svaki donosaše.

24. I ko god prilagaše srebro ili mjed, donosaše u prilog Gospodu; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donosaše.

25. I sve *žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoš za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno. *2.O car. 23,7.

26. I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet.

27. A glavari donosiše kamenje oniksovo i kamenje za ukivanje po oplećku i po naprsniku,

28. I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kad mirisni.

29. Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se načini, donesoše sinovi Izrailjevi dragovoljni prilog Gospodu.

30. Tada reče Mojsije sinovima Izrailjevijem: vidite, Gospod pozva po imenu *Veseleila sina Urije sina Orova od plemena Judina, *2.Moj. 31,2.

31. I napuni ga Duha Božijega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao,

32. Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i srebra i od mjedi,

33. Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto.

34. I dade mu u *srce, njemu i Elijavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu učiti druge. *2.Moj. 31,6.

35. Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajući.

Darežljivost naroda. Građenje Svetinje.

36. I stade raditi Veseleilo i Elijav i svi ljudi vješti, kojima bješe *Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za ↑službu u †Svetinji, i sve što je zapovjedio Gospod.

*3.Moj. 19,30. †1.Dnev. 28,21. †3.Moj. 4,6.

2. I pozva Mojsije Veseleila i Elijava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da dođu da rade taj posao.

3. I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izrailjevi da se uradi djelo za službu u Svetinji. Ali još donošahu k njemu dragovoljne priloge svako jutro.

4. Tada dođoše svi vješti ljudi, koji rađahu djelo za Svetinju, svaki od svojega posla, koji rađahu,

5. I rekoše Mojsiju govoreći: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi.

6. I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreći: ni čovjek ni žena da ne donosi više priloga za Svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi.

7. Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjecaše.

8. I ljudi vješti između onijeh, koji radiše ovo djelo, načiniše Šator od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima, vješto vezenim načiniše.

9. U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata, a u širinu od četiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere.

10. I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jedan s drugim.

11. I načiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje će se sastaviti s drugim; i tako načiniše na svakom zavjesu po kraju gdje će se sastaviti s drugim.

12. Pedeset petalja načiniše na prvom zavjesu, i pedeset petalja načiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj.

13. I načiniše pedeset zlatnijeh kuka, i sastaviše kukama zavjese jedan s drugim; tako se Šator sastavi.

14. I načiniše zavjese od *kostrijeti na naslon nad Šatorom; jedanaest takvih zavjesa načiniše.

*2.Moj. 26,7.

15. U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od četiri lakta; jedne mjere bješe svih jedanaest zavjesa.

16. I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno.

17. I načiniše pedeset petalja po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petalja načiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi.

18. I načiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon.

19. I načiniše *pokrivač na naslon od koža ovnujskih crvenih obojenih, i pokrivač od koža jazavčjih ozgo.

*2.Moj. 26,14.

20. I načiniše daske Šatoru od drveta sitima, koje će stajati pravo.

21. Daska bješe duga deset lakata, a pod drug lakta široka svaka daska.

22. Po dva čepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako načiniše na svijem dasnama za Šator.

23. A ovijeh dasaka za Šator načiniše dvadeset dasaka za južnu stranu;

24. I četrdeset stopica srebrnijeh načiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva čepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva čepa njezina.

25. Tako i na drugoj strani Šatora, prema sjeveru, načiniše dvadeset dasaka,

26. I četrdeset stopica srebrnijeh pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku.

27. A na zapadnoj strani Šatora načiniše šest dasaka;

28. I još dvije daske načiniše na uglovima Šatoru s obje strane;

29. One bijahu sastavljene ozdo, i bijahu sastavljene ozgo biočugom; tako načiniše s obje strane na dva ugla.

30. I tako bijaše osam dasaka i šesnaest stopica njihovijeh srebrnijeh, po dvije stopice pod svaku dasku.

31. I načiniše *prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani Šatora,

*2.Moj. 26,26.

32. I pet prijevornica za daske na drugoj strani Šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani Šatora do oba ugla.

33. I načiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga.

34. A daske okovaše zlatom, i biočuge na njih načiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice.

35. I načiniše *zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezenim načiniše ga.

*2.Moj. 26,31.

36. I načiniše za nj četiri stupa od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im četiri stopice od srebra.

37. I načiniše *zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga vezen,

*2.Moj. 26,36.

38. I pet stupova za nj s kukama njihovijem, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

Svete stvari.

37. I načini *Veselelo †kovčeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok.

*2.Moj. 35,30. †2.Moj. 25,10.

2. I pokova ga čistijem zlatom iznutra i spolja; i načini mu zlatan vijenac unaokolo.

3. I sali mu četiri biočuga od zlata na četiri ugla njegova: dva biočuga s jedne strane a dva s druge.

4. I načini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom.

5. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane kovčegu, da se može nositi kovčeg.

6. I načini zaklopac od čistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta.

7. I načini dva heruvima od zlata, jednostavne načini ih, na dva kraja zaklopcu,

8. Jednoga heruvima na kraju odovud, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopcu na oba kraja načini heruvime.

9. I u heruvima bjehu krila raširena uvis, i zaklanjahu krilima svojim zaklopac, i licem bjehu okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopcu heruvimi.

10. I načini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu.

11. I pokova ga čistim zlatom, i načini mu vijenac zlatan unaokolo.

12. I načini mu oplatu s podlanice unaokolo, i načini vijenac zlatan uz oplatu unaokolo.

13. I sali mu četiri biočuga od zlata, i metnu biočuge na četiri ugla, koji mu bijahu na četiri noge.

14. Prema oplati bijahu biočuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto.

15. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto.

16. I načini od čistoga *zlata posuđe što se meće na sto: zdjele i čaše i kutliče i vijedra, kojim će se preljevati.

*2.Moj. 25,29.

17. I načini svijetnjak od čistoga *zlata, jednostavan načini svijetnjak; stup mu i grane, čašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega.

*2.Moj. 25,31.

18. Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svijetnjaka s jedne strane, a tri grane svijetnjaka s druge strane;

19. Tri čašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvijet, a tri čašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvijet; tako na svijeh šest grana koje izlažahu iz svijetnjaka.

20. A na samom svijetnjaku bjehu četiri čašice kao badem sa svojim jabukama i cvjetovima,

21. Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega.

22. Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od čistoga zlata jednostavno.

23. I načini mu sedam žižaka i usekače i spremice za gar od čistoga zlata.

24. Od talanta čistoga zlata načini ga sa svijem spravama njegovijem.

25. I načini *oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od

jednoga lakta, četvorouglast, i od dva lakta u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi.

*2.Moj. 30,1.

26. I pokova ga čistijem zlatom ozgo i sa strane unaokolo, i rogove; i načini mu vijenac od zlata unaokolo.

27. I dva biočuga od zlata načini mu ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoje poluge da se može nositi o njima.

28. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih zlatom.

29. I načini ulje za sveto pomazanje i čisti kad mirisni vještinom apotekarskom.

Trijem i njegove stvari.

Količina zlata, srebra i mjedi.

38. I načini od drveta sitima *oltar za [†]žrtve paljenice u dužinu od pet lakata, i u širinu od pet lakata, četvorouglast visok tri lakta. *2.Moj. 27,1. †Jezeek. 44,11.

2. I načini mu na četiri ugla njegova rogove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjed.

3. I načini sve posuđe za oltar, lonce i lopatice i kotliće i viljuške i kliješta; sve mu posuđe načini od mjedi.

4. I načini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara unaokolo oda dna do sredine.

5. I sali četiri biočuga za četiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge.

6. A poluge načini od drveta sitima, i okova ih u mjed.

7. I provuče poluge kroz biočuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka načini ga šuplja.

8. I načini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledala koja donosahu gomilama žene dolazeći na vrata Šatoru od sastanka.

9. I načini trijem na južnoj strani, i zavjese trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata,

10. I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra.

11. Tako i na sjevernoj strani zavjese od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dva-

deset stopica pod njih od mjedi; a kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra;

12. A na zapadnoj strani zavjese od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovijeh od mjedi, kuke na stupove i pojaseve njihove od srebra;

13. A na prednjoj strani prema istoku zavjese od pedeset lakata;

14. S jedne strane zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih;

15. A s druge strane, do vrata od trijema otuda i odovuda, zavjese od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih.

16. Svi zavjesi na trijemu unaokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga;

17. A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojasevi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebrni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom.

18. A *zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu.

*2.Dnev. 3,14.

19. I četiri stupa za nj, i četiri stopice pod njih od mjedi, čepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojasevi od srebra.

20. A sve kolje Šatoru i trijemu unaokolo bijaše od mjedi.

21. Te su stvari prebrojene za *Šator, Šator od †Svjedočanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj †Itamar sin Arona sveštenika za službu levitsku.

*4.Moj. 1,50. †4.Moj. 1,53. †4.Moj. 4,28.

22. A *Veseleilo sin Urije sina Orova od plemena Judina načini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju,

*2.Moj. 31,2.

23. I s njim Elijah sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu.

24. A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za Svetinjju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet tala-nata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom sliku;

25. A srebra što dođe od zбора, sto talanata, i tisuća sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu;

26. Po sikla od glave, po siklu svetom, od svakoga koji uđe u broj, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

27. Od sto talanata srebra sališe se stopice za Svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talanat na stopicu.

28. A od tisuću i sedam stotina i sedamdeset i pet sikala načini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih.

29. A mjedi priložene bijaše sedamdeset talanata, i dvije tisuće i četiri stotine sikala.

30. I od toga načini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjedeni oltar i rešetku mjedenu za nj, i sve sprave za oltar,

31. I stopice u trijemu unaokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za Šator i sve kolje za trijem unaokolo.

Sveštениčke haljine i nakit.

Mojsije blagosilja završeno djelo.

39. A od porfire i skerleta i *crvca načiniše haljine za *službu, da se služi u Svetinji; i načiniše svete haljine †Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

*2.Moj. 35,23. †2.Moj. 31,10. †2.Moj. 35,19.

2. Načiniše oplećak od zlata, i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

3. Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfiru i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto.

4. Poramenice mu načiniše da se sastavlja, da se sastavlja na dva kraja svoja.

5. I pojas na oplećku izlažaše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga; kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

6. I ukovaše dva kamena oniksa u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailjevih, kao što se režu pečati.

7. I udariše ih na poramenice od oplećka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

8. I načiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u oplećka, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga;

9. Četvorouglast i dvostruk načiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk.

10. I udariše po njemu četiri reda kamenja; u prvom redu: sardonih, topaz i smaragd;

11. A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamant;

12. A u trećem redu: ligur, ahat i ametist;

13. A u četvrtom redu: hrisolit, oniks i jaspis, sve optočeno zlatom u svojim redovima.

14. Tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevijeh bješe dvanaest prema njihovijem imenima, rezani kao pečati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu.

15. I načiniše za naprsnik lance jednake, pletene, od čistoga zlata.

16. I načiniše dvije kopče zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku,

17. I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku,

18. A druga dva kraja od dva lanca zapeše za dvije kopče, i pritvrdiše ih za poramenice na oplećku sprijed.

19. I načiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema oplećku iznutra.

20. I načiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na oplećku ozdo naprijed gdje se sastavlja, više pojasa na oplećku.

21. Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na oplećku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od oplećka i da se ne razdvaja naprsnik od oplećka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

22. I načiniše plašt pod oplećak, tkan, sav od porfire.

23. I prorez na plaštu u srijedi kao prorez na oklopu, i oko proreza oplatu da se ne razdre.

24. I načiniše po skutu od plašta šipke od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga.

25. I načiniše zvonca od čistoga zlata, i metnuše zvonca među šipke, po skutu od plašta unaokolo između šipaka.

26. Zvonce pa šipak, zvonce pa šipak po skutu od plašta unaokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

27. I načiniše košulje od tankoga platna izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem;

28. I *kapu od tankoga platna, i kapice kičene od tankoga platna, i gaće platnene od tankoga platna uzvedenoga; *2.Moj. 28,4.

29. I pojas od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

30. I načiniše pločicu za sveto oglavlje od čistoga *zlata, i napisāše na njoj pismom kako se reže na pečatima: †svetinja ‡Gospodu.

*2.Moj. 28,36. †Zah. 14,20. ‡Psal. 93,5.

31. I pritvridiše za nju vrcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

32. I tako se svrši sav posao oko Šatora i naslona od sastanka. I načiniše sinovi Izrailjevi sve; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako načiniše.

33. I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice,

34. I pokrivač od koža ovnujskih crvenih obojenih i pokrivač od koža jazavčijih, i zavjes,

35. I kovčeg od svjedočanstva i poluge za nj, i zaklopac,

36. Sto sa svijem spravama, i hljeb za postavljanje,

37. Svijetnjak čisti, žiške njegove, žiške naređane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo.

38. I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od Šatora,

39. Oltar mjedeni i rešetku mjedenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino,

40. Zavjese za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, uža njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u Šatoru, za Šator od sastanka.

41. Haljine za službu, da se služi u Svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteničku.

42. Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailjevi sve ovo djelo.

43. I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, načiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga načiniše; i blagoslovi ih Mojsije.

Podizanje i osvećivanje Šatora;
slava Gospodnja ispunjava Šator.

40. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

2. Prvi dan prvoga mjeseca podigni Šator, Šator od sastanka,

3. I metni ondje kovčeg od Svjedočanstva, i zakloni ga zavjesom.

4. I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svijetnjak, i zapali žiške na njemu.

5. I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovčegom od Svjedočanstva; i objesi zavjes na vratima od Šatora.

6. I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata Šatoru, Šatoru od sastanka,

7. I metni umivaonicu između Šatora od sastanka i oltara, i u nju nalij vode.

8. I podigni trijem unaokolo, i metni zavjes na vrata od trijema.

9. I uzmi ulje pomazanja, i pomaži Šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biće svet.

10. Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te ćeš osvetiti oltar, i oltar će biti svetinja nad svetinjom.

11. Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je.

12. I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata Šatora od sastanka, i umij ih vodom;

13. I obuci *Arona u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrši službu svešteničku. *2.Moj. 28,41.

14. I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje.

15. I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu svešteničku; i *pomazanje njihovo biće im za vječno †sveštenstvo od koljena od koljena.

*4.Moj. 18,8. †4.Moj. 25,13.

16. I učini Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.
17. I podiže se *Šator druge godine prvo-ga mjeseca prvi dan. *4.Moj. 7,1.
18. I Mojsije podiže Šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i povuče prijevornice, i ispravi stupove.
19. Pa razape naslon nad Šator, i metnu pokrivač na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
20. I uzev *Svjedočanstvo metnu ga u ĩkovčeg, i provuče poluge na kovčegu, i metnu zaklopac ozgo na kovčeg. *2.Moj. 25,16. †5.Moj. 10,5.
21. I unese kovčeg u Šator, i objesi *zavjes, te zakloni kovčeg sa Svjedočanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. *2.Moj. 35,12.
22. I namjesti sto u Šatoru od sastanka na sjevernoj strani Šatora pred zavjesom,
23. I postavi na njemu hljeb pred Gospodom kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
24. I namjesti svijetnjak u Šatoru od sastanka, prema stolu na južnoj strani Šatora.
25. I zapali žiške na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
26. I namjesti oltar zlatni u Šatoru od *Svjedočanstva pred zavjesom. *2.Moj. 30,6.
27. I pokadi na njemu kadom mirisnijem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
28. I objesi *zavjes na vrata od Šatora. *2.Moj. 26,36.
29. I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vratima od Šatora, Šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
30. I metnu *umivaonicu između Šatora od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje. *2.Moj. 30,18.
31. I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i *Aron i sinovi njegovi. *2.Moj. 30,19.
32. Kad ulazahu u Šator od Svjedočanstva i kad pristupahu k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.
33. I podiže trijem oko Šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako završi Mojsije posao taj.
34. Tada *oblak pokri Šator od sastanka, i napuni se Šator slave † Gospodnje. *4.Moj. 9,15. †1.O car. 8,10.
35. I ne mogaše Mojsije ući u Šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave *Gospodnje bješe pun Šator. *1.O car. 8,11.
36. A kad se podizaše *oblak sa Šatora, tada polazahu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu. *4.Moj. 10,11.
37. A kad se ne podizaše *oblak, onda ni oni ne polazahu do dana kad se podiže. *4.Moj. 9,19.
38. Jer *oblak Gospodnji bješe na Šatoru danju, a noću oganj bješe na njemu pred očima svega doma Izrailjeva, dokle god putovahu. *4.Moj. 9,15.

TREĆA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE LEVITSKA

Zakon o žrtvama paljenicama.

1. I viknu *Gospod †Mojsija, i reče mu iz Šatora od sastanka govoreći:

*2.Moj. 19,3. †4.Moj. 12,4.

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko između vas hoće da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza.

3. Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima

Šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom.

4. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primiće mu se, i očistiće ga od grijeha.

5. I neka zakolje tele pred Gospodom, i neka sinovi Aronovi sveštenici prinesu krv, i pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo, koji je pred vratima Šatora od sastanka.

6. Potom neka se odere žrtva paljenica i rasiječe na dijelove.

7. I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na oganj.

8. Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru.

9. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. Ako li bi htio prinijeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo.

11. I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo.

12. I neka se rasiječe na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru.

13. A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

14. Ako li hoće da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od *grlica ili od golubića. *Luka 2,24.

15. I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasiječe nohtom, i zapali na oltaru iscijedišvi joj krv niz oltar sa strane.

16. I neka joj izvadi volju s nečistoćom i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo.

17. I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

Zakon o žrtvama jestivijem.

2. **A** kad ko hoće da prinese na *žrtvu †Gospodu dar, bijelo ‡brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polije uljem i metne na nju kad.

*3.Moj. 9,17. †3.Moj. 6,14. ‡4.Moj. 15,4.

2. I neka je donese sinovima Aronovijem sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kad, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

3. A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama između žrtava koje se pale Gospodu.

4. Ako li hoćeš da prineseš dar pečen u peći, neka budu pogače prijesne od bijeloga brašna, zamiješene s uljem, ili kolači prijesni, namazani uljem.

5. Ako li ti je dar pečeno što u tavi, neka je od bijeloga brašna bez kvasca zamiješeno s uljem.

6. Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar.

7. Ako li ti je dar gotovljen u kotliću, neka je od bijeloga brašna s uljem.

8. I donesi dar koji načiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on će ga odnijeti na oltar;

9. I uzeće sveštenik od dara spomen njegov, i zapaliće ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

10. A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je *svetinja nad svetinjama između žrtava koje se pale †Gospodu. *2.Moj. 29,37. †2.Moj. 29,18.

11. Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu.

12. Samo u žrtvi od prvina možete to prinijeti Gospodu; ali na oltar ne mećite za ugodni miris.

13. A svaki dar koji prinosiš osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli.

14. A kad prinosiš dar od prvina *Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih prinesi na dar od prvina svojih. *2.Moj. 23,19.

15. I polij ga uljem i kad metni na nj; to je dar.

16. I sveštenik uzevši istrvenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

Zakon o žrtvama zahvalnijem.

3. **K**ad ko prinosi *žrtvu zahvalnu, ako kod goveda prinosi, muško ili žensko neka prinese zdravo pred Gospodom.

*3.Moj. 22,21.

2. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je sveštenik zakolje na vratima Šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo unaokolo.

3. Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima;

4. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrežima.

5. I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

6. Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo.

7. Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom;

8. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred Šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo.

9. Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do leđa, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima;

10. I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi;

11. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od *žrtve ognjene Gospodu.

*3.Moj. 21,6.

12. Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom.

13. I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred Šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo.

14. Potom neka sveštenik prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima,

15. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi;

16. I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od *žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje.

*2.Dnev. 7,7.

17. Vječan *zakon neka vam bude od koljena do koljena u tsvijem stanovima vašim: da ne jedete sala ni krvi.

*3.Moj. 17,7. †3.Moj. 23,14.

Zakon o žrtvama za grijeh.

4. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ako ko zgriješi nehote i učini štogod što je Gospod zabranio da se ne čini,

3. Ako sveštenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je učinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za grijeh.

4. I dovedavši tele na vrata Šatoru od Svjedočanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom.

5. I neka uzme sveštenik pomazani krvi od teleta, i unese je u Šator od sastanka.

6. I neka zamoči sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od Svetinje.

7. I neka pomaže sveštenik tom krvlju rogove oltaru, na kome se kadi mirisima pred Gospodom u Šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kome se pale žrtve na vratima Šatora od sastanka.

8. I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima;

9. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrežima neka izvadi,

10. Onako kako se vadi iz govečeta za žrtvu zahvalnu; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kome se žrtva pali.

11. A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i * balegu,

*2.Moj. 29,14.

12. I cijelo tele neka iznese napolje iz okola na *čisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali.

*3.Moj. 6,11.

13. Ako li bi sav zbor sinova Izrailjevih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i učinili bi štogod što je *Gospod zabranio da se ne čini, te bi skrivali, *3.Moj. 5,17.

14. Kad se dozna za *grijež koji su učinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grijeh, i neka ga dovedu pred Šator od sastanka. *Jezek. 45,22. †3.Moj. 16,5.

15. I starješine od zbora neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i *sveštenik neka zakolje tele pred Gospodom. *3.Moj. 3,2.

16. I sveštenik pomazani neka unese krvi od teleta u Šator od sastanka,

17. I neka sveštenik zamoči prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom.

18. I tom krvlju neka pomaže robove oltaru koji je pred Gospodom u Šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kome se pali žrtva, na vratima Šatora od sastanka.

19. A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru.

20. I s tijem teletom neka čini onako kako čini s teletom za svoj *grijež, tako neka učini s njim; tako će ih sveštenik očistiti od †grijeha, i oprostiće im se. *4.Moj. 15,25. †Dan. 9,24.

21. A tele neka iznese napolje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za grijeh svega zbora.

22. Ako li poglavar zgriješi, i učini nehotice štogod što je Gospod Bog njegov zabranio da se čini, te skrivi,

23. Kad dozna za grijeh svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo.

24. I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i sveštenik neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za grijeh.

25. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i pomaže robove oltaru na kom se žrtva pali; a ostalu krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali.

26. A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od *žrtve zahvalne; i tako će ga očistiti †sveštenik od grijeha njegova, i oprostiće mu se. *3.Moj. 3,5. †4.Moj. 15,28.

27. Ako li ko iz prostoga naroda zgriješio nehotice, i učini štogod što je Gospod zabranio da se čini, te skrivi,

28. Kad dozna za *grijež svoj, koji je učinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grijeh, koji je učinio. *3.Moj. 4,23.

29. I neka metne ruku svoju na glavu *žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. *3.Moj. 4,24.

30. I neka uzme sveštenik krvi od nje na prst svoj, i pomaže robove oltaru na kome se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

31. I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz *žrtve zahvalne, i neka ga zapali †sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; a tako će ga očistiti od †grijeha sveštenik, i oprostiće mu se. *2.Moj. 29,18. †3.Moj. 1,9. †3.Moj. 4,26.

32. Ako li bi doveo između ovaca na žrtvu za grijeh, neka dovede žensko zdravo.

33. I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica.

34. I neka uzme sveštenik krvi od žrtve za grijeh na prst svoj, i neka pomaže robove oltaru na kome se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru.

35. I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za žrtvu zahvalnu; i neka ga *sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako će ga očistiti sveštenik od †grijeha njegova, koji je učinio, i oprostiće mu se. *3.Moj. 4,5. †Dan. 9,24.

Zakon o žrtvi za grijeh;
zakon o žrtvi za prijestup.

5. I kad ko zgriješio što čuje kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili čuvši, pa ne kaže, noseće svoje *bezakonje. *3.Moj. 19,8.

2. Ili kad se ko dotakne nečiste stvari, strva od nečiste zvijerke ili strva od nečista živinčeta ili strva od nečiste životinje koja gamiže, ako i u neznanju učini, ipak će se oskvrniti, i biće kriv.

3. Ili kad se dotakne nečistoće čovječije, bila nečistoća njegova kakva mu drago, kojom se oskvrni, znajući ili ne znajući, kriv je.

4. Ili kad se ko zakune govoreći svojim ustima da će učiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju čovjek govori zaklinjući se, znao ili ne znao, kriv je za jednu od tih stvari.

5. Kad bude kriv za koju od tih stvari, neka prizna grijeh svoj.

6. I neka dovede na žrtvu Gospodu za grijeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grijeh; i sveštenik će ga očistiti od grijeha njegova.

7. Ako li ne bi mogao prinijeti jagnjeta ili jareta, onda neka donese na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubića, jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu.

8. Neka donese svešteniku, a on neka prinese prvo ono što je za grijeh, i noktom neka mu zasiječe glavu k šiji, ali da ne razdvoji.

9. I krvlju od žrtve za grijeh neka pokropi strane oltaru; a što ostane krvi neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grijeh.

10. A od drugoga neka načini *žrtvu paljenicu po običaju; tako će ga očistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio, i oprostite mu se. *3.Moj. 1,14.

11. Ako li ne bi mogao prinijeti ni dvije grlice ili dva golubića, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio donese desetinu efe bijeloga *brašna da bude žrtva za grijeh, a neka ne dodaje ulja i ne meće kada, jer je žrtva za grijeh. *4.Moj. 5,15.

12. I kad donese k svešteniku, neka uzme *sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grijeh. *3.Moj. 4,35.

13. I očistite ga sveštenik od grijeha, kojim se ogriješio u čemu god od ovoga, i oprostite mu se; a ostatak će biti svešteniku kao od dara.

14. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

15. Ko se prevari, te se ogriješio *nehotice o stvari posvećene † Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom ti procijeniš svetu stvar na sikle srebrne, po siklima svetim, prema prijestupu. *3.Moj. 22,14. †2.Moj. 30,13.

16. I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka da svešteniku; a sveštenik će ga očistiti ovnom prinesenijem na *žrtvu za prijestup, i oprostite mu se. *3.Moj. 6,5.

17. Ko zgriješio i učini štogod što je Gospod zabranio da se ne čini, ako i nije znao, ipak je kriv, i nosiće svoje bezakonje.

18. Neka dovede k svešteniku ovna zdrava s cijenom kojom procijeniš prijestup; i očistite ga sveštenik od grijeha njegova, koji je učinio ne znajući, i oprostite mu se.

19. Prijestup je; zgriješio je *Gospodu.

*Isa. 53,10.

O žrtvi: paljenici, jestivoj i za grijeh.

6. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kad ko zgriješio i učini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega,

3. Ili nađe izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može čovjek učiniti i ogriješiti se njom,

4. Kad tako zgriješio i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao,

5. Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome čije je; neka mu da onaj dan kad prinese žrtvu za svoj grijeh.

6. A na žrtvu za grijeh svoj neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniš krivicu neka ga dovede svešteniku.

7. I očistite ga sveštenik pred Gospodom, i oprostite mu se svaka stvar koju je učinio, te skrivio.

8. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

9. Zapovjedi Aronu i sinovima njegovim, i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenicu: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelu noć do jutra, i oganj na oltaru neka gori jednako.

10. Sveštenik neka obuče svoju haljinu lanenu, i gaće lanene neka obuče na tijelo svoje, i neka zgrne pepeo kad oganj spali

na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruči kod oltara.

11. Potom neka svuče haljine svoje i obuče druge haljine, i neka iznese pepeo napolje iz okola na čisto mjesto.

12. A oganj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na oganj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih.

13. Oganj neka jednako gori na oltaru, neka se ne gasi.

14. A ovo je zakon za dar: sinovi Aronovi neka ga prinose *Gospodu pred oltarom.

*4.Moj. 15,4.

15. Uzevši šaku bijeloga brašna i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu.

16. A što preteče, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu Šatora od sastanka neka jedu.

17. Neka se ne mijesi s kvascem; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih; to je *svetinja nad svetinjama kao žrtva za žgrijev i kao žrtva za prijestup.

*2.Moj. 29,37. †3.Moj. 2,11. †4.Moj. 18,9.

18. Svako muško između sinova Aronovih neka to jede zakonom vječnim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu; što se god dotakne toga, biće sveto.

19. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

20. Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovih, koju će prinositi Gospodu onaj dan kad se koji pomaže: *desetinu efe bijeloga † brašna za dar svagdašnji, polovinu ujutru a polovinu uveče. *2.Moj. 16,36. †2.Moj. 29,2.

21. U tavi s uljem neka se gotovi; prženo neka donese; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu.

22. I sveštenik između sinova njegovih, koji bude pomazan nakon njega, neka čini tako isto zakonom vječnim; neka se pali *Gospodu sve to; *2.Moj. 29,25.

23. I svaki dar sveštenikov neka se sav zapali, a neka se ne jede.

24. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

25. Kaži Aronu i sinovima njegovim, i reci: ovo je zakon za *žrtvu zbog grijeha: na mjestu gdje se kolje žrtva †paljenica, neka se kolje i žrtva za žgrijev pred Gospodom; svetinja je nad svetinjama.

*3.Moj. 4,24. †3.Moj. 4,29. †Jezek. 42,13.

26. Sveštenik koji prinese *žrtvu za žgrijev neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka.

*Jezek. 44,27. †4.Moj. 18,9.

27. Što se god dotakne mesa njezina, biće sveto; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu.

28. I sud zemljani u kojem bude kuhano neka se razbije; ako li je kuhano u sudu mjedenom, neka se istre i vodom opere.

29. Svako muško između sveštenika neka to jede; *svetinja je nad svetinjama.

*4.Moj. 18,10.

30. Ali nijedna žrtva za *grijev, od koje se krv unese u Šator od sastanka da se učini očišćenje od žgrijeva u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažeže.

*3.Moj. 16,27. †Jevr. 13,11.

Drugi žrtveni zakon.

7. A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; *svetinja je nad svetinjama.

*2.Moj. 29,37.

2. Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo unaokolo.

3. A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva,

4. I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrezima,

5. I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu; to je žrtva za prijestup.

6. Svako muško između sveštenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama.

7. Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijev, jedan je zakon za obje; koji sveštenik učini njom očišćenje, njegova je.

8. A kad sveštenik prinese čiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegova je.

9. I svaki dar pečen u peći ili zgotovljen u kotliću ili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese.

10. I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovijeh, kako jednoga tako drugoga.

11. A ovo je zakon za *žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodu: *3.Moj. 3,1.

12. Ako bi je ko prinoseći da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolače bez kvasca zamiješene s uljem i pogače bez kvasca namazane uljem, i bijeloga *brašna popržena s tijem kolačima zamiješenim s uljem. *3.Moj. 2,4.

13. Osim kolača hljeb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje.

14. I od svega što *prinose neka prinese po jedno za žrtvu podignutu Gospodu; i to će biti onoga sveštenika koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne. *4.Moj. 18,8.

15. A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese; i neka ne ostaje ništa do jutra.

16. Ako li prinose žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako što ostane, neka se pojede sutradan.

17. Ako li što mesa od te žrtve ostane do trećega dana, neka se sažeže ognjem.

18. Ako li bi ko treći dan jeo mesa od *žrtve zahvalne, neće biti ugodan onaj koji je prinio, niti će mu se ona primiti, nego će biti mrska, i ko bi je god jeo, nosiće grijeh svoj. *Prop. 5,1.

19. I meso koje bi se dotaklo čega nečistoga, da se ne jede, nego neka se sažeže ognjem; a drugo meso može jesti ko je god čist.

20. A ko bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinoseći *Gospodu, a ne bi bio čist, taj da se istrijebi iz naroda svojega. *5.Moj. 26,14.

21. I ko se dotakne čega nečistoga, ili nečista čovjeka ili nečista živinčeta, ili kojega mu drago gada nečistoga, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinoseći Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda svojega.

22. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze.

24. Može se uzeti za svaku potrebu salo od živinčeta koje crkne ili ga zvjerka razdre; ali ga ne jedite;

25. Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi čovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede.

26. Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinčeta.

27. Svaki koji bi jeo kakvu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega.

28. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

29. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ko *prinoseći žrtvu svoju zahvalnu Gospodu, neka donese Gospodu prinos svoj od žrtve zahvalne. *3.Moj. 3,1. †1.Sam. 2,13.

30. Svojim rukama neka donese što se sažiže Gospodu, salo s grudima neka donese, i grudi neka se obrnu tamo i amo na *žrtvu pred †Gospodom. *2.Moj. 29,24. †3.Moj. 8,27.

31. A *sveštenik neka zapali salo na oltaru, grudi pak nek budu Aronu i sinovima njegovijem. *3.Moj. 3,11.

32. I desno pleće od svojih žrtava zahvalnih podajte svešteniku da bude *žrtva podignuta. *3.Moj. 9,21.

33. A koji između sinova Aronovijeh prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleće.

34. Jer grudi što se obrću i pleće što se podiže uzeh od sinova Izrailjevih od svijeh njihovijeh žrtava zahvalnih, i dadoh Aronu svešteniku i sinovima njegovijem zakonom vječnim da se uzimaju od sinova Izrailjevih.

35. To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovijeh od ognjenih žrtava Gospodnjih od dana kad ih dovede da vrše službu sveštenu Gospodu.

36. To zapovjedi Gospod da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izrailjevi zakonom vječnim od koljena na koljeno.

37. To je *zakon za †žrtvu †paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi pristupa, i za osveštanje i za žrtvu zahvalnu, *3.Moj. 6,9. †3.Moj. 6,20. †3.Moj. 6,25.

38. Što je Gospod zapovjedio Mojsiju na gori sinajskoj kad zapovjedi sinovima Izrailjevim u pustinji sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodu.

Posvećivanje sveštenika.

8. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odijelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeha i dva ovna i kotaricu prijesnijih hljebova.

3. I saberi sav zbor pred vrata Šatoru od sastanka.

4. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, i sabra se zbor pred vrata Šatoru od sastanka.

5. I reče Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospod da se učini.

6. I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opru ih vodom.

7. I obuče mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu svrh njega oplećak, i steže oko njega pojas od oplećka, i opasa ga njim.

8. I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim i Tumim.

9. Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprijed ploču zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

10. I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza *Šator i sve stvari u njemu, i osveti ih.

*2.Moj. 30,26.

11. I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino, da se osveti.

12. I izli *ulje ṫpomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti.

*2.Moj. 29,7. †3.Moj. 21,10.

13. I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuče im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod.

14. I dovede tele za *grijež, i †Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu tetu za grijeh.

*Jezek. 43,19. †2.Moj. 29,10.

15. I zakla ga Mojsije, i uzevši krvi njegove pomaza *rogove oltaru unaokolo prstom svojim, i očisti ṫoltar, a ostalu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu čini očišćenje od grijeha.

*2.Moj. 29,12. †2.Moj. 29,36.

16. I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba *bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru.

*2.Moj. 29,13. 17. A tele s kožom i s mesom i balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

18. I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i *Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu;

*2.Moj. 29,15.

19. I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo unaokolo.

20. I isjekavši ovna na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo.

21. A crijeva i noge opru vodom, i tako spali Mojsije svega ovna na oltaru; i bi *žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

*2.Moj. 29,18.

22. I dovede drugoga ovna, ovna za posvećenje; i *Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu.

*2.Moj. 29,19.

23. I zaklavši ga *Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha †Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

*3.Moj. 8,23. †2.Moj. 29,20.

24. I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvlju kraj desnoga uha i palac desne ruke i palac desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru unaokolo.

25. Potom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba *bubrega, i salo oko njih, i pleće desno,

*2.Moj. 29,22.

26. A iz *kotarice u kojoj stajahu prijesni hljebovi pred Gospodom uze jedan kolač prijesan, i jedan kolač hljeba s uljem i jednu pogaču, i metnu na salo i na pleće desno.

*2.Moj. 29,23.

27. I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovijem u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom.

28. Poslije uzevši to iz ruku njihovijeh Mojsije zapali na oltaru svrh *žrtve paljenice; to je posvećenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

*Ef. 5,2.

29. I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za *žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

*2.Moj. 29,26.

30. I uze Mojsije *ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi †Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim.

*2.Moj. 29,21. †2.Moj. 30,30.

31. Potom reče Mojsije Aronu i sinovima njegovijem: kuhajte to meso na vratima Šatora od sastanka, i ondje ga jedite i hljeb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to.

32. A što ostane mesa ili hljeba, ognjem sažežite.

33. I ne izlazite s vrata Šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navršše dani posvećenja vašega, jer ćete se sedam dana posvećivati.

34. Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se čini, da biste se očistili od grijeha.

35. Zato na vratima Šatora od sastanka ostanite danju i noću za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjedbano.

36. I Aron i sinovi njegovi učiniše sve što bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

Prvu Aronovu žrtvu vatra spaljuje.

9. **A** u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starješine izraillske.

2. I reče Aronu: uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdrava; i prinesi ih pred Gospodom.

3. A sinovima Izrailjevim kaži i reci: uzmite jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jag-nje, oboje od godine dana, i zdravo, za žrtvu paljenicu.

4. I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zami-ješen, jer će vam se danas javiti Gospod.

5. I uzeše što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred Šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom.

6. I reče Mojsije: učinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaće vam se slava Gospodnja.

7. I reče Mojsije Aronu: pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i očisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodu i očisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod.

8. Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se.

9. I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoči prst svoj u krv, i pomaza rogove oltaru; a ostalu krv izli na podnožje oltaru.

10. A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju.

11. A meso i kožu sažeže ognjem iza okola.

12. Potom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo.

13. I dodaše mu žrtvu paljenicu isječenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru.

14. I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice.

15. Potom prinese žrtvu narodnu: uze jare za †grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo.

16. Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i izvrši po zakonu.

17. Prinese i dar, i uzevši od njega punu šaku zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice.

18. Potom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo.

19. Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep, i salo što pokriva crijeva, i bubrege i mrežicu s jetre,

20. I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru.

21. A grudi i desno pleće obrnu Aron tamo i amo na *žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

*2.Moj. 29,24.

22. Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu i blagoslovi ih; i siđe svršiv žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu.

23. Potom uđe Mojsije s Aronom u Šator od sastanka, a kad opet izađe blagosloviše narod; i slava se *Gospodnja pokazala svemu narodu.

*4.Moj. 16,19.

24. Jer dođe *oganj od †Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade ničice.

*2.Dnev. 7,1. †1.O car. 18,39; 2.Moj. 29,18.

Nadava i Avijuda vatra spaljuje.

10. A sinovi Aronovi *Nadav i Avijud uzeverši svaki svoju kadioniku metnuše oganj u njih i na oganj metnuše kad, i prinesoše pred Gospodom oganj tuđ, a to im ne bješe zapovjedio.

*4.Moj. 26,61.

2. Tada dođe oganj od Gospoda i udari ih, te pogiboše pred Gospodom.

3. Tada reče Mojsije Aronu: to je što je kazao Gospod govoreći: u onima koji pristupaju k meni biću svet i pred cijelim narodom proslaviću se. A Aron oćutje.

4. A Mojsije dozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reče im: hodi te i iznesite braću svoju ispred Svetinje napolje iz okola.

5. I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovijem napolje iz okola, kao što reče Mojsije.

6. Tada reče Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem: nemojte otkrivati glava svojih, ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se Gospod ne razgnjevi na sav zbor; nego braća vaša, sav rod Izrailjev, neka plače zbog požara koji učini Gospod.

7. I s vrata Šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I učiniše po riječi Mojsijevoj.

8. I Gospod reče Aronu govoreći:

9. Vina i silovita pića nemoj piti ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka vam je uredba vječna od koljena na koljeno.

10. Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je čisto šta li nečisto,

11. I da biste učili sinove *Izrailjeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija.

*2.Dnev. 15,4.

12. A Mojsije reče Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovijem koji ostaše: uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hljebom prijesnijem kod oltara; jer je *svetinja nad svetinjama.

*4.Moj. 18,9.

13. Zato ćete ga jesti na svetom mjestu, jer je dio tvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih; jer mi je tako zapovjedio.

14. A grudi od žrtve obrtane i pleće od žrtve podizane jedite na čistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kćeri tvoje s tobom; jer je taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izrailjevih.

15. Pleće od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosice se sa salom što se sažiže, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biće tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vječnijem, kao što je zapovjedio Gospod.

16. I Mojsije potraži *jare za grijeh; ali gle, bješe izgorjelo; zato se razgnjevi na Eleazara i na Itamara sinove Aronove koji ostaše, i reče:

*3.Moj. 9,3.

17. Zašto ne jedoste *žrtve za grijeh na svetom mjestu? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je †Gospod da nosite grijeh svega zbora, da biste se očistili od †grijeha pred Gospodom.

*Jezeek. 44,29. †3.Moj. 22,16. †2.Moj. 28,38.

18. A eto krv njezina nije unesena u Svetinju; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio.

19. Tada reče *Aron Mojsiju: eto, danas prinesoše †žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju †paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jeo žrtve za grijeh, bi li bilo po volji Gospodu?

*3.Moj. 9,8. †3.Moj. 9,12. †Jer. 6,20.

20. Kad to ču Mojsije, prista na to.

O čistijem i nečistijem životinjama.

11. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći im:

2. Kažite sinovima Izrailjevim i recite: ovo su životinje koje ćete jesti između svijeh životinja na zemlji:

3. Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preživa između životinja, to jedite.

4. Ali onijeh što samo preživaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamila, jer preživa, ali nema papaka razdvojenih; da vam je nečista;

5. I pitomi zec, jer preživa, ali nema papaka razdvojenih; nečist da vam je;

6. I zec divlji, jer preživa, ali nema papaka razdvojenih; nečist da vam je;

7. I svinja, jer ima papke razdvojene, ali ne preživa; nečista da vam je;

8. Mesa od njih ne jedite niti se strva njihova dodijevajte; jer vam je nečisto.

9. A između svega što je u vodi ovo jedite: što god ima pera i ljusku u vodi, po moru i po rijekama, jedite.

10. A što nema pera i ljuske u moru i u rijekama između svega što se miče po vodi i živi u vodi, da vam je gadno.

11. Gadno da vam je; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite.

12. Što god nema pera i ljuske u vodi, to da vam je gadno.

13. A između ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete: orao i jastrijeb i morski orao,

14. Eja i kraguj po svojim vrstama,

15. I svaki gavran po svojim vrstama,

16. I sovuljaga i čuk i liska i kobac po svojim vrstama,

17. I buljina i gnjurac i ušara,

18. I labud i gem i svraka,

19. I roda i čaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljiljak.

20. Što god gamiže, a ima krila i ide na četiri noge, da vam je gadno.

21. Ali između svega što gamiže, a ima krila i ide na četiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skače po zemlji.

22. Između njih jedite ove: arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim.

23. A što još gamiže, a ima krila i četiri noge, da vam je gadno.

24. I o njih ćete se oskvrniti; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je nečist do večera.

25. I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

26. Svaka životinja koja ima papke, ali nerazdvojene i ne preživa, da vam je nečista; ko ih se god dotakne, da je nečist.

27. I što god ide na šapama između svijeh životinja četvoronogih, da vam je nečisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je nečist do večera.

28. I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera; to da vam je nečisto.

29. I između životinja koje pužu po zemlji da su vam nečiste: lasica i miš i kornjača po svojim vrstama,

30. I jež i gušter i tvor i puž i krtica.

31. To vam je nečisto između životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtvijeh, da je nečist do večera.

32. I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biće nečista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je nečista do večera, poslije da je čista.

33. A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biće nečist, i razbijte ga.

34. I svako jelo što se jede, ako na njega dođe onaka voda, da je nečisto, i svako piće što se pije u svakom takom sudu, da je nečisto.

35. I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je nečisto, i peć i ognjište neka se razvali, jer je nečisto i neka vam je nečisto.

36. A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biće čist; ali što se dotakne strva njihova, biće nečisto.

37. Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono će biti čisto.

38. Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je nečisto.

39. I kad uquine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je nečist do večera.

40. A ko bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je nečist do večera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je nečist do večera.

41. I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede.

42. Što god ide na trbuhu i što god ide na četiri noge ili ima više noga između svega što puže po zemlji, to ne jedite, jer je gad.

43. Nemojte se poganiti ničim što gamiže i nemojte se skvrniti njima, da ne budete nečisti s njih.

44. Jer ja sam *Gospod Bog vaš; zato se osvećujte i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti ničim što puže po zemlji.

*3.Moj. 19,2.

45. Jer ja sam *Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje misirske da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet.

*2.Moj. 6,7.

46. Ovo je zakon za zvijeri i za ptice, i za sve životinje što se miču po vodi, i za svaku dušu živu, koja puže po zemlji,

47. Da se raspoznaje nečisto od čistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

Naređenje za porodilje.

12. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, nečista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoći svoje, biće nečista.

3. A u osmi dan neka se obreže dijete.

4. A ona još trideset i tri dana neka ostane čisteći se od krvi; nijedne svete stvari da se ne dodijeva i u Svetinju da ne ide, dok se ne navrše dani čišćenja njezina.

5. A kad rodi žensko, onda da je nečista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoći svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane čisteći se od krvi.

6. A kad se navrše dani čišćenja njezina zbog sina ili zbog kćeri, neka donese svešteniku na vrata Šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupče ili glicu za žrtvu zbog grijeha.

7. I sveštenik će prinijeti žrtvu pred Gospodom, i očistit će je od grijeha njezina; i tako će se očistiti od tečenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko.

8. Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golubića, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu zbog grijeha; i očistit će je sveštenik od grijeha njezina i biće čista.

Obilježje gube na ljudima i haljinama.

13. Jošte reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Čovjek u koga bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na gubu, neka se dovede k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinu njegovu svešteniku.

3. I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oči niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglašit će ga da je nečist.

4. Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oči niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana čovjeka sa takvom boljeticom.

5. A sedmoga dana neka vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana.

6. I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglašit će ga sveštenik da je čist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biće čist.

7. Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, pošto ga sveštenik vidi i proglasi da je čist, nanovo neka se pokaže svešteniku;

8. Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglašit će sveštenik da je nečist; guba je.

9. Kad je guba na čovjeku, neka ga dovedu k svešteniku.

10. I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku,

11. Guba je zastarjela na koži tijela njegova; zato će ga sveštenik proglasiti da je nečist, i neće ga zatvoriti, jer je nečist.

12. Ako li se guba izaspe po koži i pokrije svu kožu čovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik očima pogledao,

13. Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglasice da je čovjek čist, jer je sve pobijeljelo, pa je čist.

14. Ali ako se pokaže na njemu divlje meso, biće nečist.

15. Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglasice ga da je nečist; ono je divlje meso nečisto, *guba je. *5.Moj. 24,8.

16. A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka dođe k svešteniku.

17. I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik će proglasiti da je čist; čist je.

18. Kad u koga na koži bude čir, pa prođe,

19. A poslije na mjestu gdje je bio čir izađe otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaže svešteniku.

20. Ako sveštenik vidi da je na oči niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglasice ga sveštenik da je nečist, guba je, izašla je iz čira.

21. Ako li sveštenik gledajući vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda će ga zatvoriti sveštenik za sedam dana.

22. Ako se raširi po koži, onda će ga sveštenik proglasiti da je nečist; bolest je.

23. Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, ožiljak je od čira; zato će ga sveštenik proglasiti da je čist.

24. Ako se ko po koži ožeže ognjem, pa pošto se zaliječi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela,

25. Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oči bude niža nego koža. *guba je, izašla je iz ožegline; zato će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je. *2.O car. 5,27. †3.Moj. 4,6.

26. Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvorice ga za sedam dana.

27. Pa će je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada će ga sveštenik proglasiti da je nečist; guba je.

28. Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; zato će ga sveštenik proglasiti da je čist, jer je ožiljak od ožegline.

29. Ako u čovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi,

30. Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oči bude niža od ostale kože i na njojzi dlaka žučkasta i tanka, sveštenik će proglasiti da je nečist; ospa je, *guba na glavi ili na bradi; *5.Moj. 24,8.

31. A kad sveštenik vidi boljeticu i opazi da na oči nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada će zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kome je ospa.

32. Pa kad sveštenik sedmi dan vidi, a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na njoj požutjela, niti je na oči ospa niža od kože,

33. Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kome je ospa.

34. I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oči niža od ostale kože, tada će ga proglasiti sveštenik da je čist, pa neka opere haljine svoje, i biće čist.

35. Ako li se raširi ospa po koži, pošto bude proglašen da je čist,

36. Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutih dlaka; nečist je.

37. Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zaliječila se ospa, čist je, i sveštenik će proglasiti da je čist.

38. Kad u čovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele,

39. Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa izašla po koži, čist je.

40. Kome opadne kosa s glave, ćelav je, čist je.

41. Ako mu sprijeda opadne kosa s glave, pola je ćelav, i čist je.

42. Kad na glavi sasvijem ćelavoj ili pola ćelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica,

guba je, izašla na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj.

43. I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj ćelavoj ili pola ćelavoj nalik na gubu po koži ostaloga tijela,

44. Čovjek je gubav, nečist je, i sveštenik će ga proglasiti da je nečist; guba mu je na glavi.

45. A gubavac na kome je ta *bolest, neka ide u haljinama razdrtijem i gologlav, i usta neka zastre, i neka viče: nečist, nečist.

*1.O car. 8,37.

46. Dokle je god bolest na njemu, neka bude nečist; nečist je, neka živi sam, iza okola neka mu bude stan.

47. I ako na haljini bude *guba, na haljini vunenoj ili lanenoj,

*3.Moj. 14,55.

48. Ili na osnovi ili na poučici od lana ili od vune, ili na koži, ili na čemu god od kože,

49. I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na poučici ili na čemu god od kože, guba je, i neka se pokaže svešteniku.

50. I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba.

51. I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla *bolest po haljini ili po osnovi ili po poučici ili po koži ili po čemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je nečista.

*3.Moj. 14,44.

52. Zato neka spali onu haljinu ili osnovu ili poučicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na čemu bude bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka se spali.

53. Ako li opazi sveštenik da se bolest nije razišla po haljini ili po osnovi ili poučici, ili po čemu god od kože,

54. Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na čemu je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana.

55. Pa neka vidi sveštenik pošto se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je nečista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani.

56. Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjilo pošto je oprano, onda neka ga otkine

od haljine ili od kože ili od osnove ili od poučice.

57. Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na poučici ili na čemu god od kože, guba je koja se širi, ognjem spali ono na čemu bude.

58. A haljinu ili osnovu ili poučicu ili što mu drago od kože, kad opereš, pa otiđe s njega ta bolest, operi još jednom, i biće čisto.

59. Ovo je zakon za gubu na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na poučici, ili na čemu god od kože, kako se može znati je li što čisto ili nečisto.

Čišćenje gube na ljudima i kućama.

14. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Ovo je zakon za gubavca kad se čisti: neka se dovede k svešteniku,

3. A sveštenik neka izađe iza okola; i ako vidi da je izlječena guba na gubavcu,

4. Onda će zapovjediti sveštenik onome koji se čisti da uzme dvije ptice žive čiste, i drvo kedrovo i crvca i isopa.

5. I neka zapovjedi sveštenik da se jedna ptica zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom.

6. Pa neka uzme živu pticu i drvo kedrovo i crvac i isop, i sve to zajedno sa živom pticom neka zamoči u krv od ptice zaklane nad vodom živom.

7. I neka pokropi sedam puta onoga koji se čisti od gube, i neka ga proglasi da je čist, i neka pusti živu pticu u polje.

8. Tada koji se čisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biće čist; potom neka uđe u oko, ali da stoji napolju ne ulazeći u svoj šator sedam dana.

9. A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad očima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi i biće čist.

10. A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdrava i jednu ovcu od godine zdravu i tri *desetine efe bijeloga tbrašna zamiješana s uljem za dar, i jedan log ulja.

*4.Moj. 15,4. †3.Moj. 2,1.

11. A sveštenik koji ga čisti neka postavi onoga koji se čisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodom na vratima Šatora od sastanka.

12. I uzevši *sveštenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamo i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu.

*3.Moj. 5,6. †2.Moj. 29,24.

13. A poslije neka zakolje *jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtva paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svešteniku kao i žrtva za grijeh; †svetinja je nad svetinjama.

*Isa. 53,7. †3.Moj. 7,7. †3.Moj. 2,3.

14. Tada neka sveštenik uzme krvi od *žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. *Rim. 12,1.

15. Potom neka uzme sveštenik od loga ulja i nalije na dlan svoj lijevi.

16. Pa neka zamoči sveštenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom.

17. A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvi od *žrtve za prijestup. *Rim. 12,1.

18. A što još ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se čisti, i tako će ga očistiti *sveštenik pred †Gospodom.

*3.Moj. 4,26. †Rim. 5,11; 4.Moj. 15,28.

19. Potom neka sveštenik prinese žrtvu za grijeh, i očistiće onoga koji se čisti od svoje nečistoće; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu.

20. I neka prinese sveštenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na oltaru; i tako će ga očistiti, i biće čist.

21. Ali ako je *siromah te ne može donijeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu zbog prijestupa da se prinese žrtva obrtana za očišćenje njegovo, i jednu desetinu efe bijeloga brašna zamiješana s uljem za dar, i log †ulja.

*Priče 22,2. †3.Moj. 5,7. †Jezek. 46,5.

22. I dvije *grlice ili dva golubića, koje može priskrbiti, da bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica. *3.Moj. 12,8.

23. I to neka donese u osmi dan svojega čišćenja svešteniku na vrata Šatora od sastanka pred Gospodom.

24. Tada sveštenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka sveštenik obrne pred Gospodom za žrtvu obrtanu.

25. I neka zakolje jagnje za žrtvu zbog prijestupa, i uzevši sveštenik krvi od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se čisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove.

26. I ulja neka nalije sveštenik na dlan svoj lijevi,

27. Pa neka zamoči prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i pokropi njim sedam puta pred Gospodom.

28. I uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se čisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od žrtve za prijestup.

29. A što ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se čisti; i tako će ga očistiti pred Gospodom.

30. Tako neka učini i s jednom grlicom ili golupčetom od onijeh koje priskrbi.

31. Što je priskrbio, jedno će biti žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica s darom; i tako će sveštenik očistiti pred Gospodom onoga koji se čisti.

32. To je zakon za gubavca koji ne može priskrbiti svega što treba za očišćenje.

33. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

34. Kad dođete u *zemlju hanansku, koju ću vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuću u zemlji koju ćete držati, *1.Moj. 17,8.

35. Onda onaj čija je kuća neka dođe i javi svešteniku govoreći: čini mi se kao da je guba na kući.

36. A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuća prije nego on dođe da vidi gubu, da se ne bi oskrvnilo što je u kući; potom neka dođe sveštenik da vidi kuću.

37. Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kućnim kao rupice zelenkaste ili crvenkaste i na oči niže od zida,

38. Neka izađe sveštenik iz kuće one na vrata kućna, i zatvori kuću za sedam dana.

39. Poslije opet neka dođe sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kućnim,

40. Zapovjediće sveštenik da povade kamenje na kome je bolest i da ga bace iza grada na mjesto nečisto.

41. A kuću zapovjediće da ostružu iznutra svuda unaokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto nečisto,

42. I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo pređašnje kamenje; tako i blato drugo uzevši da olijepe kuću.

43. Ako se povrati bolest i opet izraste po kući, pošto se povadi kamenje i ostruže kuća i nanovo olijepi,

44. Tada došav sveštenik, ako vidi da se *bolest razišla po kući, ljuta je guba na kući, nečista je. *3.Moj. 13,51.

45. Neka se razruši ona kuća, kamenje i drva i sav lijev od one kuće, i neka se iznese iza grada na mjesto nečisto.

46. A ko bi ušao u kuću onu, dok je zatvorena, da je nečist do večera.

47. I ko bi spavao u onoj kući, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kući, neka opere haljine svoje.

48. Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razišla po kući pošto je kuća nanovo olijepljena, neka proglašuje sveštenik da je čista, jer se izliječila bolest.

49. I neka uzme da bi se kuća očistila dvije ptice i drvo kedrovo i crvca i isopa,

50. I neka zakolje jednu pticu nad sudom zemljanim nad vodom živom.

51. Pa neka uzme drvo kedrovo i isop i crvac i drugu pticu živu, i neka zamoči u krv od zaklane ptice i u vodu živu, i pokropi kuću sedam puta.

52. I tako će očistiti kuću onu krvlju ptičjom i vodom živom i ptičjom živom i drvetom kedrovijem i isopom i crvcem.

53. Pa onda neka pusti pticu živu iza grada u polje; i očistiće kuću, i biće čista.

54. Ovo je zakon za svaku *gubu i za ospu, *3.Moj. 13,30.

55. Za *gubu na haljini i na kući, *3.Moj. 13,47.

56. I za otok i za krastu i za bubuljicu,

57. Da se zna kad je ko nečist i kad je ko čist. To je *zakon za *gubu.

*Psal. 78,5. †5.Moj. 24,8.

O tjelesnoj nečistoći.

15. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Kažite sinovima Izrailjevim i recite im: kome čovjeku teče sjeme od tijela njegova, nečist je.

3. A ovaka je nečistoća njegova od toga tečenja: ako ispusti tijelo njegovo tečenje svoje, ili se ustavi tečenje u tijelu njegovu, nečistoća je na njemu.

4. Svaka postelja na koju leže onaj kome teče sjeme, da je nečista; i sve na što sjede, da je nečisto.

5. I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

6. I ko sjede na ono na čemu je sjedio onaj kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

7. I ko se dotakne tijela onoga kome teče sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

8. I ako onaj kome teče sjeme pljune na čistoga, on neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

9. I svako sedlo na kome bi sjedio onaj kome teče sjeme, da je nečisto.

10. I ko bi se dotakao čega god što je bilo pod njim, da je nečist do večera; i ko bi što takvo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

11. I koga bi se dotakao onaj kome teče sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

12. I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teče sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom.

13. A kad se onaj kome teče sjeme očisti od tečenja svojega, neka broji sedam dana pošto se očisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biće čist.

14. A u osmi dan neka uzme dvije *grlice ili dva golubića, i neka dođe pred Gospoda na vrata Šatora od sastanka, i neka ih da svešteniku. *3.Moj. 14,22.

15. I *sveštenik neka prinese jedno od njih na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu; tako će ga očistiti sveštenik pred Gospodom od tečenja njegovog.

*3.Moj. 14,19. †3.Moj. 14,31.

16. I čovjek kome izađe *sjeme kad spava sa ženom neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biće nečist do večera. *3.Moj. 22,4.

17. I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude takvo sjeme, neka se opere vodom i biće nečisto do večera.

18. I *žena kod koje bude spavao takav čovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biće nečisti do večera. *1.Sam. 21,4.

19. A *žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je nečist do večera. *3.Moj. 12,2.

20. I na što god legne, dok se odvaja, da je nečisto, i na što god sjede, da je nečisto.

21. I ko se dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

22. I ko se dotakne čega na čemu je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biće nečist do večera.

23. I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na čemu je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je nečist do večera.

24. A ko bi spavao s njom te bi nečistoća njezina došla na nj, da je nečist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je nečista.

25. A *žena, od koje bi išla krv dugo vremena ili osim običnoga vremena ili u obično vrijeme ali duže, dokle god teče nečistoća njezina biće nečista kao u vrijeme kada se odvaja. *Mat. 9,20.

26. Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na

čemu bi god sjedjela da je nečisto kao što je nečisto kad se odvaja.

27. I ko se god dotakne tih stvari, nečist je; zato neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera.

28. A kad se očisti od tečenja krvi svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je čista.

29. I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubića, i neka ih odnese svešteniku na vrata Šatora od sastanka.

30. I neka sveštenik prinese jedno na *žrtvu za *grijehe a drugo na žrtvu paljenicu, i očistite je sveštenik pred Gospodom od tečenja nečistoće njezine. *Jevr. 10,1. †Ef. 1,7.

31. Tako ćete odlučivati sinove Izrailjeve od nečistoća njihovih, da ne ginu s nečistoća svojih skvrneći *Šator moj što je usred njih. *4.Moj. 19,13.

32. To je zakon za onoga kome teče sjeme i kome izađe sjeme kad spava sa ženom te bude nečist,

33. I za ženu kad boluje od tečenja krvi svoje, i za svakoga koji boluje od tečenja svoga, bilo muško ili žensko, i za čovjeka koji bi ležao s nečistom.

Velika svečanost za očišćenje
svake godine.

16. I reče Gospod Mojsiju pošto pogiboše dva sina *Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda, *3.Moj. 10,1.

2. I kaza Gospod Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u Svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovčegu, da ne pogine, jer ću se u oblaku nad zaklopcom javljati.

3. S ovijem neka ulazi Aron u Svetinju: s juncem za žrtvu zbog grijeha i s ovnom za žrtvu paljenicu.

4. Svetu košulju lanenu neka obuče, i gaće lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opase pojasom lanenijem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuče.

5. A od zbora sinova Izrailjevih neka uzme dva jarca za žrtvu zbog grijeha, i jednoga ovna za žrtvu paljenicu.

6. I neka prinese Aron junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj.

7. Potom neka uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospoda na vrata Šatora od sastanka.

8. I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodu, a drugi ždrijeb Azazelu.

9. I neka Aron prinese na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodnji, neka ga prinese na žrtvu za grijeh.

10. A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da učini očišćenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu.

11. I neka Aron prinese junca svojega na žrtvu za grijeh i očisti sebe i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za grijeh.

12. I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred *Gospodom, i pune pregršti kada mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes. *3.Moj. 10,1.

13. I neka metne kad na oganj pred *Gospodom, da dim od kada zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako neće poginuti. *4.Moj. 16,46; 4.Moj. 16,7.

14. Poslije neka uzme krvi od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcem neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega.

15. I neka zakolje jarca na *žrtvu za grijeh narodni, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka učini s krvlju njegovom kao što je učinio s krvlju junčijom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcem. *Jevr. 7,27.

16. I tako će očistiti Svetinju od nečistota sinova Izrailjevih i od prijestupa njihovijeh u svijem grijesima njihovijem; tako će učiniti i u Šatoru od sastanka, koji je među njima usred nečistota njihovijeh.

17. A niko da ne bude u Šatoru od sastanka kad on uđe da čini očišćenje u Svetinji, dokle ne izađe i završi očišćenje za se i za dom svoj i za sav zbor izrailjski.

18. A neka izađe k oltaru koji je pred Gospodom, i očisti ga; i uzevši krvi od junca i krvi od jarca neka pomaže rogove oltaru unaokolo;

19. I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako će ga očistiti i posvetiti ga od nečistota sinova Izrailjevih.

20. A kad očisti Svetinju i Šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga.

21. I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu živome, neka ispovjedi nad njim sva *bezakonja sinova Izrailjevih i sve prijestupe njihove u svijem grijesima njihovijem, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga da čovjeku spremnom da ga istjera u pustinju. *Isa. 53,6.

22. I jarac će odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiće onoga jarca u pustinju.

23. Potom neka opet uđe Aron u Šator od sastanka i svuče haljine lanene koje je obukao kad je išao u *Svetinju, i ondje neka ih ostavi. *Jezek. 42,14.

24. Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuče svoje haljine; i izašav neka prinese svoju žrtvu paljenicu i narodnu žrtvu paljenicu, i očisti sebe i narod.

25. A salo od *žrtve za grijeh neka zapali na oltaru. *3.Moj. 4,10.

26. A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka uđe u oko.

27. A junca za *grijeh i jarca za grijeh, od kojih je krv unesena da se učini očišćenje u †Svetinji, neka iznesu napolje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovu. *3.Moj. 4,21. †3.Moj. 6,30.

28. A ko ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dođe u oko.

29. I ovo neka vam bude vječna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca mučite *duše svoje, i ne radite nikakvoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama. *3.Moj. 23,27.

30. Jer u taj dan biva očišćenje za vas, da se očistite; bićete očišćeni od *svijeh grijeha svojih pred Gospodom. *Jezek. 36,25.

31. To neka vam je počivanje *subotno, i mučite †duše svoje po uredbi vječnoj.

*2.Moj. 35,2; 2.Moj. 31,15. †3.Moj. 23,32.

32. A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osvećen da vrši službu sveštenučku

namjesto oca svojega, on neka očišća obukavši se u haljine lanene, haljine svete.

33. I neka očisti Svetinju svetu i Šator od sastanka; i oltar neka očisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka očisti.

34. I ovo neka vam je vječna uredba da očišćate sinove Izrailjeve od *svijeh grijeha njihovijeh jedanput u godini. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod. *3.Moj. 23,31.

Određivanje mjesta za žrtve.

Zabranjeno jesti krv i meso.

17. Jošte reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevim, i reci im: ovo je zapovjedio Gospod govoreći:

3. Ko god od doma Izrailjeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola,

4. A ne dovede na vrata Šatora od sastanka, da prinese prinos Gospodu pred Šatorom Gospodnjim, kriv je za krv; prolio je krv; zato da se istrijebi onaj čovjek iz naroda svojega.

5. Zato sinovi Izrailjevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata Šatora od sastanka k svešteniku, i neka prinesu žrtve zahvalne Gospodu.

6. I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima Šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu.

7. I neka više ne prinose žrtve svoje đavolima, za kojima oni čine preljubu. Ovo neka im bude zakon vječan od koljena na koljeno.

8. Zato im reci: ko bi god od doma Izrailjeva ili između stranaca koji se bave među njima prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu,

9. A ne bi je doveo na vrata Šatora od sastanka da je prinese Gospodu, taj čovjek da se istrijebi iz naroda svojega.

10. A ko bi god od doma *Izrailjeva ili između stranaca koji se bave među njima jeo kakve god krvi, okrenuću lice svoje nasu-

prot onomu čovjeku koji bude jeo krvi, i istrijebiću ga iz naroda njegovoga. *Jer. 44,11.

11. Jer je duša tijelu u krvi; a ja sam vam je odredio za oltar da se *čiste duše vaše; jer je krv što duhu očišća. *Jevr. 9,22.

12. Zato rekoh sinovima Izrailjevim: niko između vas da ne jede krvi; ni došljak koji se bavi među vama da ne jede krvi.

13. I ko bi god između sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave kod njih ulovio zvjerku ili pticu, koja se jede, neka iscijedi krv iz nje, i zaspje je zemljom.

14. Jer je duša svakoga tijela krv njegovoga, to mu je duša. Zato rekoh sinovima Izrailjevim: krvi nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegovoga. Ko bi je god jeo, da se istrijebi.

15. A ko bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zvjerkom, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biće nečist do večera, a poslije će biti čist.

16. Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiće bezakonje svoje.

Zabrana ženidbe i udadbe sa bliskijem srođnicima i zabrana drugih velikijeh grijehova.

18. Jošte reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: ja sam Gospod Bog vaš.

3. Nemojte činiti što se čini u zemlji misirskoj, u kojoj ste živjeli, niti činite što se čini u zemlji hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovijem nemojte živjeti.

4. Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeći po njima. Ja sam Gospod Bog vaš.

5. Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ će biti kroz njih. Ja sam Gospod.

6. Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krvi, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod.

7. Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je; ne otkrij golotinje njezine.

8. Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinja je oca tvoga.

9. Golotinje sestre svoje, kćeri oca svojega ili kćeri matere svoje, koja je rođena u kući ili izvan kuće, ne otkrij golotinje njihove.

10. Golotinje kćeri sina svojega, ili kćeri kćeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja.

11. Golotinje kćeri žene oca svojega, koju je rodio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je.

12. Golotinje sestre oca svojega ne otkrij; jedna je krv s ocem tvojim.

13. Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom.

14. Golotinje brata oca svojega ne otkrij pristupajući k ženi njegovoj; strina ti je.

15. Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine.

16. Golotinje *žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvoga. *Mat. 14,3.

17. Golotinje žene i kćeri njezine ne otkrij; kćeri sina njezina ni kćeri kćeri njezine nemoj uzeti da otkriješ golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je.

18. Nemoj uzeti *žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajući golotinju drugoj za života njezina. *Mal. 2,15.

19. K *ženi dokle se odvaja radi nečistote svoje ne idi da otkriješ golotinju njezinu.

*Jezek. 18,6.

20. Sa ženom *bližnjega svojega ne lezi skvrneći se s njom. *Priče 6,29.

21. Od potomstva svojega ne daj da se odnese *Molohu, da ne oskvrniš imena Boga svojega; ja sam †Gospod.

*1.O car. 11,7. †2.O car. 16,3.

22. S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je.

23. Živinčeta nikakvoga nemoj obležati skvrneći se s njim; i žena da ne legne pod živinče; grdilo je.

24. Nemojte se skvrniti nijednom ovom stvarju; jer su se svijem tijekom stvarima oskvrnili narodi koje ću odagnati ispred vas.

25. Jer se oskvrnila *zemlja, i nevaljalstvo ću njezino pohoditi na njoj, i izmetnuće zemlja stanovnike svoje. *4.Moj. 35,34.

26. Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne činite nijednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama;

27. Jer sve ove gadove činiše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskvrnjena;

28. Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskvrnite, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas.

29. Jer ko učini štogod od ovijeh gadova, istrijebiće se iz naroda svojega duše koje učine.

30. Zato držite što sam naredio da se držite, da ne činite što od gadnijeh običaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

Objašnjavanje Deset zapovijesti.

19. J oš reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži svemu zboru sinova Izrailjevih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospod Bog vaš.

3. Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospod Bog vaš.

4. Ne obraćajte se k idolima, i bogova živih ne gradite sebi; ja sam Gospod Bog vaš.

5. A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodu, prinosite je drage volje.

6. U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutra dan; a što ostane do trećega dana, neka se ognjem sažeže.

7. A ako bi se što jelo treći dan, gad je, neće biti ugodna.

8. Ko bi je god jeo, nosiće svoje bezakonje, jer oskvrni svetinju Gospodu; zato će se istrijebiti ona duša iz naroda svojega.

9. A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sasvijem njive svoje, niti pabirči po žetvi.

10. Ni vinograda svojega nemoj pabirčiti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došljaku. Ja sam *Gospod Bog vaš. *Psal. 41,1.

11. Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega.

12. Ne kunite se imenom mojim krivo; jer ćeš oskrvniti ime Boga svojega. Ja sam Gospod.

13. Ne zakidaj bližnjega svojega i ne oti-maj mu; plata nadničareva da ne prenoći kod tebe do jutra.

14. Nemoj psovati gluha, ni pred slijepca metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospod.

15. Ne činite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogati-jem; pravo sudi bližnjemu svojem.

16. Ne idi kao opadač po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospod.

17. Nemoj mrziti na brata svojega u *srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemoj trpjeti grijeha na njemu.

*1.Moj. 27,41.

18. Ne budi osvetljiv, i ne nosi srdnje na si-nove naroda svojega; nego ljubi *bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod.

*Mat. 5,43.

19. Uredbe moje držite; živinčeta svojega ne puštaj na živinče druge vrste; ne zasije-vaj njive svoje dvojakim sjemenom, i ne oblači na se haljine od dvojakih stvari.

20. Ako bi ko obležao robinju koja je is-prošena, ali nije otkupljena ni oslobođena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila oslobođena.

21. I neka on prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata Šatora od sastanka, ovna za prijestup.

22. I neka ga očisti pred Gospodom sve-štenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je učinio; i oprostiće mu se gri-jeh njegov.

23. A kad dođete u zemlju i nasadite sva-kojakoga voća, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga.

24. A četvrte godine neka bude sav rod njegov posvećen u hvalu Gospodu.

25. Pa tek pete godine jedite voće s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš.

26. Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vra-ćati, ni gatati po vremenu.

27. Ne strizite kose svoje uokrug, ni grdite brade svoje.

28. Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod.

29. Nemoj skvrniti *kćeri svoje puštajući je da čini blud, da se ne bi zemlja prokur-vala i napunila se bezaknja. *5.Moj. 23,17.

30. Držite *subote moje, i Svetinju moju poštuju. Ja sam Gospod. *3.Moj. 26,2.

31. Ne obraćajte se k vračarima i gatarima, niti ih pitajte, da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

32. Pred sijedom glavom ustani, i poštuj lice starčevo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod.

33. Ako je u tebe došljak u *zemlji vašoj, ne čini mu krivo. *2.Moj. 22,21.

34. Ko je došljak među vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio među vama, i ljubi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili do-šljaci u *zemlji misirskoj. Ja sam †Gospod Bog vaš. *5.Moj. 10,19. †5.Moj. 23,20.

35. Ne činite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju.

36. Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam *Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje misirske. *5.Moj. 25,15.

37. Držite, dakle, sve uredbe moje i sve za-kone moje, i vršite ih. Ja sam *Gospod. *3.Moj. 18,4.

Kazne za razne velike grijehove.

20. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Još reci sinovima Izrailjevim: ko god iz-među sinova Izrailjevih ili između došljaka koji se bave u Izrailju, da od potomstva svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspe kamenjem.

3. I ja ću okrenuti lice svoje nasuprot takvom čovjeku, i istrijebiću ga iz naroda njegova, što od potomstva svojega dade Molohu, i zaprlja Svetinju moju i oskrvni sveto ime moje.

4. Ako li narod kakogod zatvori oči da ne vidi toga čovjeka kad da od svojega potomstva Molohu, i ne ubiju ga,

5. Ja ću okrenuti lice svoje nasuprot onom čovjeku i nasuprot domu njegovu, i istrijebiću ga, i sve koji za njim čine preljubu čineći preljubu sa Molohom, iz naroda njihova.

6. A ko se obrati k vračarima i gatarima da čini preljubu za njima, okrenuću lice svoje nasuprot njemu, i istrijebiću ga iz naroda njegov.

7. Zato posvećujte se, i budite sveti, jer sam ja Gospod Bog vaš.

8. I čuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posvećujem.

9. Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsovao je oca svojega ili mater svoju; krv njihova na nj.

10. A *čovjek koji učini †preljubu s tuđom ženom, što je učinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljubočina i preljubočinica. *5.Moj. 22,22. †Jer. 29,23.

11. Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega; oboje da se pogube; krv njihova na njih.

12. Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; učiniše sramotu; krv njihova na njih.

13. Ko bi muškarca obležao kao ženu, učiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih.

14. I ko bi uzeo *ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i ona, da ne bude zla među vama. *3.Moj. 18,17.

15. Ko bi obležao živinče, da se pogubi; ubijte i živinče.

16. I ako bi žena legla pod živinče, ubij i ženu i živinče, neka poginu, krv njihova na njih.

17. Ko bi uzeo *sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje, vidio bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; zato da se istrijebe ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestree svoje, neka nosi bezakonje svoje.

*1.Moj. 20,12.

18. I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkrivši tečenje njezinu, i ona bi otkrila tečenje krvi svoje, da se istrijebe oboje iz naroda svojega.

19. Golotinje *sestre matere svoje i sestree oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje.

*3.Moj. 18,12.

20. A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece.

21. Ko bi uzeo *ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu.

*3.Moj. 18,16.

22. Čuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite u njoj.

23. Nemojte živjeti po uredbama naroda koje ću otjerati ispred vas, jer su činili sve to, zato mi omrzoše.

24. I rekoh vam: vi ćete naslijediti *zemlju njihovu i ja ću vam je dati u državu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med. Ja sam †Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda.

*2.Moj. 3,17. †2.Moj. 6,8.

25. Zato razlikujte stoku čistu od nečiste, i pticu čistu od nečiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili čim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je nečisto.

26. I bićete mi sveti, jer sam svet ja, *Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji.

*3.Moj. 19,2.

27. A čovjek ili *žena, u kojima bi bio duh vračarski ili gatarski, da se pogube, kame-njem da se zaspu, krv njihova na njih.

*1.Sam. 28,7.

Sveštenici treba da budu sveti i bez mane.

21. Još reče Gospod Mojsiju: kaži sveštenicima, sinovima Aronovijem, i reci im: za mrtvacem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem,

2. Osim za rodnom svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kćerju svojom ili za braćom svojim,

3. Ili za rođenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskvrniti.

4. Ako je oženjen, da se ne oskvrni za ženom svojom u narodu svojem učinivši se nečist.

5. Da se ne načine ćelavi čupajući kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem.

6. Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, zato neka su sveti.

7. Neka se ne žene ženom bludnicom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu.

8. I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posvećujem.

9. A kći sveštenička koja se oskvrni čineći blud, skvrni oca svojega, ognjem neka se spali.

10. A sveštenik najviši između *braće svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posvećen da se oblači u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire. *3.Moj. 10,6.

11. I k mrtvacu nijednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskvrni.

12. I iz *Svetinje neka ne izlazi, da ne bi oskvrnio Svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ĩulje pomazanja Boga njegova; ja sam ĩGospod.

*2.Moj. 28,36. ĩ3.Moj. 8,12. ĩ3.Moj. 8,9.

13. On neka se *ženi djevojkom.

*Jezek. 44,22.

14. Udovicom ni puštenicom ni silovanom ni bludnicom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi.

15. I neka ne skvrni potomstva svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posvećujem.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

17. Kaži Aronu i reci: u koga bi iz potomstva tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

18. Jer niko na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveć mali ili preveć veliki,

19. Ni u koga je slomljena noga ili ruka.

20. Ni ĩrbav, ni drljav, ni ko ima bionu na oku, ni ĩugav, ni lišajiv, ni prosut.

21. U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega.

22. Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede;

23. Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni Svetinje moje, jer sam ja Gospod koji ih posvećujem.

24. I Mojsije kaza to Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevim.

Ko sme jesti od svete stvari. Žrtve treba da budu bez nedostataka.

22. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i sinovima njegovijem da se čuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi oskvrnili sveto ime moje u onom što mi oni posvećuju; ja sam Gospod.

3. Reci im: ko bi god iz roda vašega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izrailjevi Gospodu, kad je nečistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospod.

4. Ko bi god iz roda Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari, dokle ne bude čist; tako i koji bi se dotakao koga nečista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme.

5. Ili ko bi se dotakao čega što gamiže po zemlji, od čega bi se oskvrnio, ili čovjeka od kojega bi se oskvrnio kakve mu drago zbog nečistote njegove,

6. Ko bi se dotakao takvoga čega, biće nečist do večera; zato neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tijela svojega u vodi.

7. A kad zađe sunce, biće čist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana.

8. Mrcinoga ili što raskine zvjerk a neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod.

9. Tako neka drže što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskvrnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posvećujem.

10. Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukućanin sveštenikov, ni nadničar da ne jede svetijeh stvari.

11. A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kući njegovoj; oni neka jedu jela njegova.

12. Ali kći sveštenička kad se uda za čovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutih svetijeh stvari.

13. A kći sveštenička ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kući oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede.

14. A ko bi *nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadi svešteniku svetu stvar, *3.Moj. 5,15.

15. Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izrailjevih, koje prinosu Gospodu,

16. I da ne bi navlačili na njih kara za pristup jedući svete stvari njihove, jer sam ja Gospod, koji ih posvećujem.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Kaži Aronu i sinovima njegovijem i svijem sinovima Izrailjevijem, i reci im: ko god od doma Izrailjeva ili između stranaca koji su u Izrailju hoće da prinese *žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi †Gospodu na žrtvu paljenicu,

*3.Moj. 1,2. †4.Moj. 15,14.

19. Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza.

20. Na čem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo.

21. I kad ko hoće da prinese *žrtvu zahvalnu †Gospodu, izvršujući zavjet ili od svoje volje dajući dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikakve mane da nema na njemu.

*4.Moj. 15,3. †5.Moj. 23,21; 4.Moj. 15,8.

22. Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo, ni krastavo, ni lišajivo,

što je tako ne prinosite Gospodu, i ne mećite ih na oltar Gospodnji za žrtvu ognjenu.

23. A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš prinijeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet neće se primiti.

24. Ujalovljeno uvrtnjem, tučenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne činite toga u zemlji svojoj.

25. I iz ruke tuđinske nemojte uzimati nijedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojem; jer je kvar njihov u njima; imaju manju, neće vam se primiti.

26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

27. Tele i *jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biće pogodno za žrtvu ognjenu Gospodu. *1.Sam. 7,9.

28. A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mladetom njezinijem.

29. I kad prinosite Gospodu *žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno. *Psal. 107,22.

30. Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospod.

31. Zato držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam *Gospod. *3.Moj. 19,37.

32. I nemojte skvrniti svetoga imena mojeg, i ja ću se svetiti među sinovima Izrailjevim; ja sam *Gospod, koji vas posvećujem. *Isa. 6,3.

33. Koji sam vas izveo iz zemlje misirske da vam budem Bog; ja sam *Gospod. *2.Moj. 6,7.

O glavnijem praznicima: Suboti, Pashi, Prazniku prijesnijeh hljebova, Novoj godini, Danu očišćenja, Sjenicama.

23. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: praznici Gospodnji, koje ćete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji:

3. Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za počivanje, neka bude sveti sabor, ne radite nijednoga posla; subota je Gospodnja po svijem stanovima vašim.

4. Ovo su praznici Gospodnji, sabori sveti, na koje ćete se sabirati u vrijeme njihov:

5. Četrnaestoga dana prvoga mjeseca uveče pasha je Gospodnja.

6. A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne.

7. Prvi dan neka vam bude sabor sveti, ni kakvoga posla ropskoga ne radite.

8. Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijednoga posla ropskoga.

9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad dođete u *zemlju koju ću vam dati, i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvi na od †žetve svoje k svešteniku;

*4.Moj. 15,2. †2.Moj. 23,16.

11. A on neka obrće snop pred Gospodom, da bi vam se primio; sjutra dan po suboti neka ga obrće sveštenik.

12. A isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu;

13. I dar uza nj, dvije desetine efe bijeloga brašna zamiješana s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina četvrt ina.

14. A hljeba, ni zrna pržena ni zrna u klastu nemojte jesti do onoga dana kada prinesete žrtvu Bogu svojemu; to da vam je vječna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

15. Potom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam *nedjelja punijeh;

*5.Moj. 16,9.

16. Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu.

17. Iz stanova svojih donesite dva hljeba za žrtvu obrtanu; od dvije desetine efe bijeloga brašna da budu, s kvascem neka budu pečeni; to su prvine Gospodu.

18. A s tijem hljebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude *žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

*3.Moj. 23,37.

19. Zakoljite i jarca jednoga za *grijev i dva jagnjeta od godine za † žrtvu zahvalnu.

*3.Moj. 4,23. †3.Moj. 4,28.

20. I *sveštenik neka to obrne tamo i amo s hljebom od prvina i sa dva jagnjeta na †žrtvu obrtanu pred Gospodom; i biće svete stvari †Gospodu za sveštenika.

*3.Moj. 7,31. †3.Moj. 7,33. †4.Moj. 18,12.

21. I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; nijednoga posla ropskoga ne radite zakonom vječnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena.

22. A kad stanete žeti u *zemlji svojoj, nemoj sasvijem požeti njive svoje, ni pabirči po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam †Gospod Bog vaš. *3.Moj. 19,9. †5.Moj. 24,19.

23. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen *trubni, sabor sveti. *4.Moj. 29,1.

25. Nijednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu.

26. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

27. A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan očišćenja; sabor sveti neka vam je, i mučite *duše svoje, i prinesite †Gospodu žrtvu ognjenu. *4.Moj. 29,7. †2.Moj. 30,10.

28. U taj dan nemojte raditi nijednoga posla, jer je dan očišćenja, da se očistite pred Gospodom Bogom svojim.

29. A svaka duša koja se ne bi mučila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega.

30. I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja ću zatrti dušu onu u narodu njezinu.

31. Nijednoga posla nemojte raditi; to da je vječna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim.

32. Subota počivanja neka vam bude, i mučite *duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude večer, od večera do večera praznujte počinak svoj. *3.Moj. 16,31.

33. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

34. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca *praznik je sjenica za sedam dana †Gospodu.

*2.Moj. 23,16. †Nem. 8,14.

35. Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi.

36. Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, nijednoga posla ropškoga nemojte raditi.

37. To su praznici Gospodnji, koje ćete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je čemu dan,

38. Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svih zavjeta vaših i osim svih dobrovoljnijih prinosa vaših, koje ćete davati Gospodu.

39. Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznujte *praznik Gospodu sedam dana; u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor.

*2.Moj. 23,16.

40. U prvi dan uzmite voća s lijepijih drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana.

41. I praznujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vječnim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznujte ga.

42. I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god rođen u Izrailju neka bude pod sjenicama,

43. Da bi znalo natražje vaše da sam Ja učinio da žive pod sjenicama sinovi Izrailjevi kad sam ih izveo iz *zemlje misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. *5.Moj. 31,13.

44. I Mojsije kaza praznike Gospodnje sinovima Izrailjevijem.

Zakoni o žiškima i hljebovima.

Kamenovanje bogohulnika. Kazna za ubistvo i druga tjelesna povređivanja.

24. J oš reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka ti donesu ulja maslinova čista, cijedena, za vidjelo, da žišci gore vazda.

3. Pred zavjesom svjedočanstva u Šatoru od sastanka Aron će ih namještat i da gore od večera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vječnim od koljena do koljena.

4. Na svijetnjak čisti namještaće žiške pred Gospodom vazda.

5. I uzmi bijeloga brašna, i ispeci dvanaest kolača, svaki kolač da bude od dvije desetine efe.

6. I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na čistom stolu pred Gospodom.

7. I na svaki red metni kada čistoga, da bude za svaki hljeb spomen, žrtva ognjena Gospodu.

8. Svake subote neka ih postavlja sveštenik pred Gospodom vazda uzimajući od sinova Izrailjevijeh zakonom vječnim.

9. I biće Aronovi i sinova njegovijeh, koji će jesti na mjestu svetom, jer im je svetinja nad svetinjama od ognjenijeh žrtava Gospodnjih zakonom vječnim.

10. A izade sin jedne Izrailjke, kojemu je otac bio Misirac, među sinove Izrailjeve, i svadi se u okolu sin žene Izrailjke s nekim Izrailjcem.

11. I psujući sin žene Izrailjke pohuli na ime Božije, te ga dovedoše k Mojsiju; a mati mu bješe po imenu Salomita, kći Davrija, od plemena Danova.

12. I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta će činiti s njim po riječi Gospodnjoj.

13. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

14. Izvedi toga psovača napolje iz okola, i neka svi koji su čuli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspe kamenjem.

15. A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ko bi god pohulio na Boga svojega, nosiće *grijež svoj. *4.Moj. 9,13.

16. Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod da ga zaspe kamenjem; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi.

17. I ko ubije *čovjeka, da se pogubi.

*1.Moj. 9,6.

18. A ko ubije živinče, neka vrati drugo, živinče za živinče.

19. I ko rani bližnjega svojega, kako učini tako da mu bude:

20. Ulom za ulom, oko za oko, zub za zub; kako ošteti tijelo čovjeku, onako da mu se učini.

21. Ko ubije živinče, da vrati drugo; ali ko ubije čovjeka, da se pogubi.

22. Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rođenom u *zemlji. Jer sam ja †Gospod Bog vaš. *2.Moj. 12,49. †3.Moj. 19,34.

23. I Mojsije kaza sinovima Izrailjevim, a oni izvedoše psovača napolje iz okola, i zasuše ga kamenjem; i učiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

Subotna i oprosna godina.

25. Još reče Gospod Mojsiju na gori sinajskoj govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad dođete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznuje zemlja subotu Gospodnju.

3. Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod.

4. A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega.

5. Što samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožđa u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji.

6. Ali što rodi zemlja za počivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvome i sluškinji tvojoj i najamniku tvome i ukućaninu tvome koji je kod tebe.

7. I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana.

8. I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude četrdeset i devet godina.

9. Tada zapovjedi neka zatrubi truba deseti dan sedmoga mjeseca, na dan očišćenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj.

10. I posvetite godinu pedesetu, i proglasite *slobodu u *zemlji svima koji žive u njoj; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se. *Jer. 34,8. †2.Moj. 20,2.

11. Oproсна godina da vam je ta pedeseta godina; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožđa u vinogradima nerezanim.

12. Jer je oprosna godina; neka vam je sveta; sa svakoga polja jedite rod njegov.

13. Te godine oprosne vratite se svaki na svoju baštinu.

14. I ako prodaš što bližnjemu svojem ili kupiš što od *bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga. *3.Moj. 19,13.

15. Prema broju godina po oprosnoj godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje ćeš brati rod neka ti prodaje.

16. Što više bude godina to će cijena biti veća onome što kupuješ, a što manje bude godina to će manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina.

17. Zato ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega; jer sam ja *Gospod Bog vaš. *1.Sol. 4,6.

18. Držite uredbe moje i čuvajte zakone moje i vršite ih, pa ćete živjeti u *zemlji bez straha. *3.Moj. 26,5.

19. I zemlja će radati rod svoj, i ješćete ga, i bićete siti, i živjećete u njoj bez straha.

20. I ako biste rekli: šta ćemo jesti sedme godine, eto nećemo sijati niti ćemo brati ljetine?

21. Pustiću *blagoslov svoj na vas šeste godine, te će roditi za tri godine. *5.Moj. 28,8.

22. I sijaćete osme godine, a ješćete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prisprije rod njezin, ješćete stari.

23. Ali da se *zemlja ne prodaje zsvagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukućani kod mene. *5.Moj. 32,43.

24. Zato po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje.

25. Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dođe ko od roda njegova najbliži njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade.

26. Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglatio koliko treba za otkup,

27. Onda neka odbije godine otkako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao, i tako neka opet dođe do svoje baštine.

28. Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostaviće se, i on će se vratiti na svoju baštinu.

29. Ko proda kuću u kojoj se sjedi u mjestu ograđenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana otkako je prodao; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je.

30. A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuća u mjestu ograđenu zidom onome ko je kupio sasvijem od koljena na koljeno, i neće je ostaviti oprosne godine.

31. A kuće po selima, koja nijesu ograđena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraćaju se.

32. A mjesta levitska i kuće u mjestima njihovijem, svagda mogu otkupiti Leviti.

33. Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuću i što je imao u mjestu; jer kuće po mjestima levitskim jesu njihove među sinovima Izrailjevim.

34. Ali polje pod mjestima njihovijem da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje dovijeka.

35. Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka poživi uz tebe.

36. Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe.

37. Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozajmaj radi dobiti.

38. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje misirske da vam dam zemlju hanansku i da vam budem Bog.

39. I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba;

40. Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe.

41. A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati.

42. Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje misirske, neka se ne prodaju kao *robovi.

*1.Kor. 7,23.

43. Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega.

44. A rob tvoj i robinja tvoja što ćeš imati neka budu od onijeh naroda koji će biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju.

45. I između sinova stranaca, koji budu kod vas, između njih kupujte i iz porodica onijeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje.

46. Oni će postati vaši i sinova vaših nakon vas, i biće vam dostojanje, da vam svaku službu vrše dovijeka; ali nad braćom svojom, sinovima Izrailjevim, niko nad bratom svojim da ne gospodari žestoko.

47. Ako li se obogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tuđega roda,

48. Kad se proda, može se otkupiti; kogod od braće njegove neka ga otkupi;

49. Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi.

50. Neka se proračuna s kupcem svojim od godine kad se prodao do godine oprosne, da cijena za koju se prodao dođe prema broju godina; kao nadničaru neka mu se računa vrijeme koje je ot služio.

51. Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen.

52. Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proračuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama.

53. Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oči.

54. Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegovi s njim.

55. Jer su sinovi Izrailjevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

Obricanje blagoslova i prijetnja prokletstvom.

26. Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanih, niti stupova podižite, ni kamenja sa slikama mečite u

svojoj *zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospod Bog vaš. *2.Moj. 20,4.

2. Držite subote moje, i Svetinju moju poštuju; ja sam Gospod.

3. Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i učinite,

4. Davaću vam dažd na vrijeme, i zemlja će rađati rod svoj, i drveta će u polju rađati rod svoj;

5. I vršidba će vam stizati berbu vinogradsku, a berba će vinogradska stizati sijanje, i ješćete hljeb svoj do sitosti, i živjećete bez straha u zemlji svojoj.

6. Jer ću dati mir zemlji, te ćete spavati, a neće biti nikoga da vas plaši; učiniću, te će nestati zle zvijeri iz zemlje, i mač neće prolaziti preko vaše zemlje.

7. Nego ćete tjerati neprijatelje svoje, i padaće pred vama od mača.

8. Vas će petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjerace deset tisuća, i padaće neprijatelji vaši pred vama od mača.

9. I obratiću se k vama, i učiniću vam da rastete, i umnožiću vas, i utvrđiću zavjet svoj s vama.

10. I ješćete žito staro, od mnogo godina, i izasipaćete staro kad dođe novo.

11. I namjestiću stan svoj među vama, i duša moja neće mrziti na vas.

12. I hodiću među vama, i biću vam Bog, i vi ćete biti moj narod.

13. Ja sam *Gospod Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje misirske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo. *Jezek. 34,27.

14. Ako li me ne uzaslušate, i ne učinite sve ove zapovijesti,

15. Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinete *zavjet moj, *2.O car. 17,15.

16. I ja ću vama učiniti ovo: pustiću na vas strah, suhu bolest i vrućicu, koje će vam oči iskvariti i dušu ucvijeliti; i zaludu ćete sijati sjeme svoje, jer će ga jesti neprijatelji vaši.

17. I okrenuću lice svoje nasuprot vama, i sjeći će vas neprijatelji vaši, i koji mrze na

vas biće vam gospodari, i bježaćete kad vas niko ne tjera.

18. Ako me ni tada ne stanete slušati, karaću vas još sedam puta više za grijehе vaše.

19. Potrću ponos sile vaše, i učiniću da *nebo nad vama bude kao gvožđe a †zemlja vaša kao mjed. *5.Moj. 28,23. †Agej 1,10.

20. Snaga će se vaša trošiti uzalud, jer *zemlja vaša neće rađati roda svojega, i drveta po zemlji neće rađati roda svojega.

*5.Moj. 28,18.

21. Ako mi uzidete nasuprot i ne htjedbudete slušati me, dodaću vam sedam puta više muka prema grijesima vašim.

22. Pustiću na vas *zvijeri poljske, koje će vam djecu izjesti i stoku potrti i vas umaliti, i opustjeće putevi vaši. *Jezek. 5,17.

23. Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte uzidete nasuprot,

24. I ja ću vama ići nasuprot, i biću vas još sedam puta više za grijehе vaše.

25. Pustiću na vas mač, koji će osvetiti moj zavjet; a kad se sležete u gradove svoje, tada ću pustiti *pomor među vas, i bićete predani u ruke neprijatelju. *Amos 4,10.

26. I kad vam slomim potporu u hljebu, deset će žena peći hljeb vaš u jednoj peći, i davaće vam hljeb vaš na mjeru, i ješćete a nećete se nasititi.

27. Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi uzidete nasuprot,

28. I ja ću vama s gnjevom ići nasuprot, i sedam puta većma karaću vas za grijehе vaše.

29. I ješćete meso od sinova svojih, i meso od kćeri svojih ješćete.

30. Razvaliću visine vaše, i oboriću idole vaše, i metnuću trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziće duša moja na vas.

31. I obratiću gradove vaše u pustoš, i razoriću svetinje vaše, i neću više mirisati mirisa vašega.

32. I opustiću *zemlju da će joj se čuditi neprijatelji vaši, koji će živjeti u njoj.

*Jer. 25,11.

33. A vas ću rasijati po narodima, i učiniću da vas gone s golijem mačem; i *zemlja će vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani.
*3.Moj. 25,2.

34. Tada će *zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja će počivati, i biće joj mile subote njezine.
*3.Moj. 25,2.

35. Za sve vrijeme dokle bude pusta počivaće, jer nije počivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

36. A koji vas ostanu, metnuću strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovih, te će ih goniti list kad šušne zaljuljajući se, i oni će bježati kao ispred mača, i padaće, a niko ih neće tjerati.

37. I padaće jedan preko drugoga kao od mača, a niko ih neće tjerati; i nećete se moći držati pred neprijateljima svojim.

38. Nego ćete izginuti među narodima, i proždrijeće vas zemlja neprijatelja vaših.

39. A koji vas ostanu, čiljeće za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bezakonje otaca svojih čiljeće.

40. Ali ako priznađu bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi griješite i kojima mi idošće nasuprot,

41. Te i ja njima idoh nasuprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovih; ako se tada ponizi *srce njihovo †neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje,
*Djela 7,51. †Jer. 9,25.

42. Tada ću se opomenuti zavjeta svojega s *Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuću se, i zemlje ću se opomenuti.
*2.Moj. 2,24.

43. Kad se zemlja oprostí njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgošće i duši njihovoj omrzošće uredbé moje.

44. A zato ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih neću ih povrcí niti ću tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja *Gospod Bog njihov.
*5.Moj. 4,31.

45. Nego ću se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovim, koje izvedoh iz

*zemlje misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod.
*Jezek. 20,9.

46. Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod između sebe i sinova Izrailjevih na gori sinajskoj preko *Mojsija.
*5.Moj. 33,4.

Šta se smije zavjetovati i prema ocjeni sveštenikovoju otkupljivati, a šta ne.

27. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti mu kaži cijenu:

3. A ovako ćeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijenićeš pedeset sikala srebra, po siklu svetom.

4. Ako bude žensko, cijenićeš trideset sikala.

5. Ako je od pet do dvadeset godina, cijenićeš muško dvadeset sikala, a žensko deset sikala.

6. Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijenićeš muško pet sikala srebra, a žensko ćeš cijeniti tri sikla srebra.

7. Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijenićeš petnaest sikala, a žensko deset sikala.

8. Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka dođe k svešteniku da mu kaže cijenu sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka mu sveštenik kaže cijenu.

9. Ako bi zavjetovao živinčće od onih što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je.

10. Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rđavo, ni rđavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinčće, onda će biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono.

11. Ako li bi zavjetovao živinčće nečisto od onih što se ne prinose Gospodu, neka se dovede živinčće pred sveštenika;

12. I neka ga procijeni sveštenik, bilo dobro ili rđavo; i kako ga procijeni sveštenik, tako da bude.

13. Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio.

14. Kad bi ko zavjetovao kuću svoju, da je sveta Gospodu, neka je procijeni sveštenik, bila dobra ili rđava; kako je procijeni sveštenik, tako da bude.

15. Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuću svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova.

16. Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njegove svoje, cijenićeš je prema usjevu: gomer ječma gdje se posije, cijenićeš pedeset sika-la srebra.

17. Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni.

18. Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proračuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene.

19. I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova.

20. Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti;

21. Nego će ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, sveštenikova neka bude.

22. Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojanje njegovo,

23. Sveštenik neka mu proračuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan da tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu.

24. A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, čije je dostojanje ona njiva.

25. A svaka cijena tvoja neka bude na sikle svete, a u siklu ima dvadeset novaca.

26. Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetuje, bilo goveče ili sitna stoka, jer je Gospodnje.

27. Ako li bi bilo od životinja nečistijeh, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni.

28. Ali nijedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje *Gospodu od čega mu drago što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se ne prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu.

*Isus N. 6,17.

29. Živinče zavjetovano, koje čovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije.

30. I svaki *desetak zemaljski od usjeva zemaljskoga i od voća, Gospodnji je, svetinja je Gospodu.

*2.Dnev. 31,6.

31. Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio.

32. I desetak od goveda i od sitne stoke, koje dođe pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu.

33. Da se ne bira dobro ni rđavo, ni da se mijenja; ako li bi se kakogod promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi.

34. Ovo su zapovjesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izrailjeve na gori sinajskoj.

ČETVRTA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE BROJEVI

Broj sposobnih ljudi
za borbu u Izrailju.

1. Još reče *Gospod Mojsiju u ↑pustinji sinajskoj u Šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje misirske, govoreći:

*4.Moj. 9,1. †2.Moj. 19,1.

2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima

otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu,

3. Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju, izbrojte ih po četama njihovijem ti i Aron;

4. I s vama neka bude po jedan čovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih.

5. A ovo su imena ljudi koji će biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurov;

6. Od Simeunova Salamilo sin Surisadejev;
7. Od Judina Nason sin Aminadavov;
8. Od Isaharova Natanailo sin Sogarov;
9. Od Zavulonova Eljav Sin Helonov;
10. Od sinova Josifovijeh: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov;
11. Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev;
12. Od Danova *Ahijezer sin Amisadajev; *4.Moj. 7,66.
13. Od Asirova Fagailo sin Ehanov;
14. Od *Gadova Elisaf sin Raguilov; *4.Moj. 2,14.
15. Od Neftalimova Ahirej sin Enanov.
16. To su koji se sazivahu na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisućnici Izrailjevi.
17. I uze Mojsije i Aron te ljude, koji bjehu imenovani.
18. I sabraše sav zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu.
19. Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji sinajskoj.
20. I bješe sinova prvenca Izrailjeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,
21. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Ruvimova četrdeset i šest tisuća i pet stotina.
22. Sinova Simeunovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku,
23. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Simeunova pedeset i devet tisuća i tri stotine.
24. Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na *vojsku, *1.Moj. 49,19.
25. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Gadova četrdeset i pet tisuća, šest stotina i pedeset.
26. Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na *vojsku, *2.Sam. 24,9.
27. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Judina sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina.
28. Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na vojsku,
29. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Isaharova pedeset i četiri tisuće i četiri stotine.
30. Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na vojsku,
31. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuća i četiri stotine.
32. Od sinova Josifovijeh: sinova *Jefremovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na vojsku, *4.Moj. 2,18.
33. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Jefremova četrdeset tisuća i pet stotina.
34. Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na vojsku,
35. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Manasijina trideset i dvije tisuće i dvjesta.
36. Sinova Venijaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogaahu ići na vojsku,
37. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Venijaminova trideset i pet tisuća i četiri stotine.

38. Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogahu ići na *vojsku, *4.Moj. 2,25.

39. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Danova šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina.

40. Sinova Asirovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogahu ići na vojsku,

41. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Asirova četrdeset i jedna tisuća i pet stotina.

42. Sinova Neftalimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbrojiše po imenima od dvadeset godina i više, svi što mogahu ići na vojsku,

43. Bješe ih izbrojenijeh od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

44. Ovo su oni koje *Mojsije i Aron izbrojiše s knezovima izrailjskim, s dvanaest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih. *4.Moj. 26,64.

45. I svega bješe sinova Izrailjevijeh izbrojenijeh po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svijeh što mogahu ići na vojsku,

46. Bješe ih izbrojenijeh šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset.

47. Ali *Leviti po plemenu otaca svojih ne bjehu brojeni među njih. *4.Moj. 2,33.

48. Jer Gospod reče Mojsiju govoreći:

49. Plemena Levijeva nemoj brojati, niti broja njihova sastaviti sa sinovima *Izrailjevijem. *4.Moj. 26,62.

50. Nego postavi Levite nad Šatorom od *Svjedočanstva i nad svijem posuđem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose †Šator i sve posuđe njegovo, neka služe u njemu, i staju oko Šatora.

*Otkr. 15,5. †4.Moj. 4,25.

51. I kad se *Šator krene, neka ga složje Leviti; i kad Šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi. *4.Moj. 10,17.

52. I sinovi *Izrailjevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po četama svojim. *4.Moj. 2,2.

53. A *Leviti neka staju oko Šatora od svjedočanstva, da ne dođe †gnjev na zbor sinova Izrailjevijeh; i neka Leviti rade što treba oko Šatora od Svjedočanstva.

*4.Moj. 8,19. †4.Moj. 16,46.

54. I učiniše sinovi Izrailjevi kako Gospod zapovjedi, sve tako učiniše.

Raspored plemena u okolu.

2. Potom reče Gospod Mojsiju i Aro-nu govoreći:

2. Sinovi Izrailjevi neka staju u oko svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema Šatoru od sastanka unaokolo.

3. S istoka neka staje u oko zastava vojske Judine po četama svojim s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovijem;

4. A u vojsci njegovoj sedamdeset i četiri tisuće i šest stotina izbrojenijeh.

5. A do njega neka staje u oko pleme Isaharovo s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanailom sinom Sogarovijem;

6. A u vojsci njegovoj pedeset i četiri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

7. Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovijeh Elijavom sinom Helonovijem;

8. A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuća i četiri stotine izbrojenijeh.

9. Svega izbrojenijeh u vojsci Judinoj sto i osamdeset i šest tisuća i četiri stotine po četama njihovijem. Oni neka idu naprijed.

10. A zastava vojske Ruvimove po četama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovijeh Elisurom sinom Sedjurovijem;

11. A u vojsci njegovoj četrdeset i šest tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

12. A do njega neka staje u oko pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovijeh Salamilom sinom Surisadajevijem;

13. A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuća i tri stotine izbrojenijeh.

14. Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elisafom sinom Raguilovijem;

15. A u vojsci njegovoj četrdeset i pet tisuća i šest stotina i pedeset izbrojenijeh.

16. A svega izbrojenijeh u vojsci Ruvimovoj sto i pedeset i jedna tisuća i četiri stotine i pedeset po *četama njihovijem. I oni neka idu drugi. *4.Moj. 10,18.

17. Potom neka ide Šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako u oko staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom.

18. Zastava *vojske Jefremove po četama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom sinova †Jefremovijeh Elisamom sinom Emijudovim; *4.Moj. 10,22. †5.Moj. 33,17.

19. A u vojsci njegovoj četrdeset tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

20. A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalilom, sinom Fadasurovim;

21. A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuće i dvjesto izbrojenijeh.

22. Pa onda pleme *Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovijeh Avidanom sinom Gadeonijevim; *Otkr. 7,8.

23. A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuća i četiri stotine izbrojenih.

24. A svega izbrojenijeh u vojsci Jefremovoj sto i osam tisuća i sto po *četama njihovijem. I oni neka idu treći. *4.Moj. 10,22.

25. Zastava vojske Danove po četama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom sinova Danovijeh Ahijezrom sinom Amisadajevim;

26. A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuće i sedam stotina izbrojenih.

27. A do njega neka staje u oko pleme Asirovo s vojvodom sinova Asirovijeh Fagalom sinom E hranovijem;

28. A u vojsci njegovoj četrdeset i jedna tisuća i pet stotina izbrojenijeh.

29. Za njima pleme *Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovijeh Ahirejem sinom Enanovijem; *2.O car. 15,29.

30. A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuće i četiri stotine izbrojenijeh.

31. A svega izbrojenijeh u vojsci Danovoj sto i pedeset i sedam tisuća i šest stotina. I oni neka idu najposlije uza *zastave svoje. *4.Moj. 10,25.

32. To su sinovi *Izrailjevi koji bjehu izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega

izbrojenijeh u cijeloj vojsci po četama njihovijem šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset. *2.Moj. 12,37.

33. Ali *Leviti ne bjehu brojeni među sinove Izrailjeve, kao što †Gospod bješe zapovjedio †Mojsiju.

*4.Moj. 1,47. †4.Moj. 3,5. †4.Moj. 3,49.

34. I učiniše sinovi *Izrailjevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu u oko, i tako idahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih. *2.Moj. 39,42.

Aronova porodica. Služba i pleme Levita. Otkupljivanje prvenaca.

3. Ovo je pleme Aronovo i Mojsijem na Arvo, kad Gospod govori s Mojsijem na gori sinajskoj.

2. I ovo su imena sinova Aronovijeh: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar.

3. To su imena sinova Aronovijeh, sveštenika, koji bjehu pomazani i posvećeni da vrše službu svešteničku.

4. Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prinesoše oganj tuđ pred Gospodom u pustinji sinajskoj; i ne imаше djece; zato Eleazar i Itamar otpravljahu službu svešteničku za života Arona oca svojega.

5. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

6. Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom sveštenikom da mu služe,

7. I da rade za nj i za sav zbor pred Šatorom od sastanka služeći Šatoru,

8. I da čuvaju sve posuđe u Šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izrailjeve služeći Šatoru.

9. Pa ćeš dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu između sinova Izrailjevijeh.

10. A Arona i sinove njegove postavi da vrše *svešteničku †službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi.

*4.Moj. 18,7. †Rim. 12,7.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Evo uzeh *Levite između sinova †Izrailjevijeh za sve prvence što otvaraju matericu među sinovima Izrailjevijem; zato će moji biti Leviti. *4.Moj. 18,6. †4.Moj. 8,16.

13. Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kada pobih sve prvence u *zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvence u Izraelju od čovjeka do živinčeta; moji će biti; ja sam Gospod. *2.Moj. 13,15.
14. Još reče Gospod Mojsiju u *pustinji sinajskoj govoreći: *2.Moj. 19,1.
15. Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj.
16. I Mojsije ih izbroji po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjedbno.
17. I bjehu sinovi Levijevi po imenu ovi: *Girson i Kat i †Merarije. *1.Moj. 46,11. †4.Moj. 26,57.
18. A ovo su imena sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem: *Lovenije i Semej. *2.Moj. 6,17.
19. A sinovi *Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo. *4.Moj. 4,34.
20. A sinovi Merarijevi po porodicama svojim: Malije i Musije. To su porodice levitske po domovima otaca svojih.
21. Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove.
22. A izbrojenih među njima, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenijeh svega sedam tisuća i pet stotina.
23. Porodice Girsonove stajahu u okolu iza Šatora sa zapada.
24. A starješina od doma otačkoga u porodici Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov.
25. A sinovi Girsonovi čuvahu u Šatoru od sastanka *šator i naslon, †pokrivač njegov i †zavjes na vratima Šatora od sastanka, *2.Moj. 26,1. †2.Moj. 26,14. †2.Moj. 26,36.
26. I zavjese od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko Šatora i oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu.
27. A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove.
28. Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuća i šest stotina, koji služahu oko Svetinje.
29. Porodice sinova Katovijeh stajahu u okolu pored Šatora s juga.
30. A starješina od doma otačkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov.
31. A oni čuvahu *kovčeg i sto i svijetnjak i †oltar i posuđe u †Svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu. *2.Moj. 25,10. †2.Moj. 27,1. †4.Moj. 4,15.
32. A *starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin †Arona sveštenika, postavljen nad onima koji čuvaju Svetinju. *1.Dnev. 9,20. †4.Moj. 20,25.
33. A od Merarija bješe porodica Malijeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve.
34. I bješe ih izbrojenijeh, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuća i dvjesta.
35. A starješina od doma otačkoga u porodicama Merarijevim bješe Surilo sin Avihejev; oni stajahu u okolu pored Šatora sa sjevera.
36. I sinovi Merarijevi čuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada,
37. I stupce od trijema unaokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova.
38. A pred Šatorom od sastanka s *istoka stajahu u oko Mojsije i Aron i sinovi njegovi čuvajući †Svetinju za sinove Izrailjeve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi. *4.Moj. 2,3. †4.Moj. 18,5.
39. A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjesec dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuće.
40. I Gospod reče Mojsiju: izbroj sve prvence muške među sinovima Izrailjevim od mjesec dana i više, i saberi broj imena njihovijeh.
41. I uzmi *Levite za mene, Ja sam Gospod, mjesto †svijeh prvenaca među sinovima Izrailjevim, i stoku levitsku mjesto svijeh prvenaca od stoke sinova Izrailjevih. *4.Moj. 3,12. †4.Moj. 3,45.
42. I izbroji Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, sve prvence među sinovima Izrailjevijem;

43. I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenijih dvadeset i dvije tisuće i dvjesto i sedamdeset i tri.

44. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

45. Uzmi *Levite mjesto svih prvenaca među sinovima Izrailjevim i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod. *4.Moj. 3,12.

46. A da se otkupe onih dvjesto i sedamdeset i tri, što ima prvenaca među sinovima Izrailjevim više nego *Levita, *4.Moj. 3,39.

47. Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu, a u taj sikal ide dvadeset gera.

48. I podaj te novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov.

49. I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji bjehu promijenjeni za Levite.

50. I uze novce od prvenaca sinova *Izrailjevijeh, tisuću i trista i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu. *4.Moj. 3,46.

51. I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodnoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

Druga naređenja za Levite.

Brojanje Levita.

4. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Izbroj sinove Katove između sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh.

3. Od trideset godina i više do pedeset godina, sve koji su za posao da mogu raditi poslove u Šatoru od sastanka.

4. A ovo će biti posao sinovima Katovijem u Šatoru od sastanka u Svetinji nad svetinjama:

5. Kad polazi vojska, doći će Aron sa sinovima svojim, i skinuće zavjes s vrata, i pokriće njim kovčeg od Svjedočanstva.

6. Pa će po njemu prostrijeti pokrivač od koža jazavčjih, i ozgo će prostrijeti prostirač od same porfire, i provući će mu poluge.

7. I po stolu za hljebove postavljene neka prostru prostirač od porfire, i neka metnu

na nj zdjele i čaše i vijedra i kutliće, i hljeb svagda neka je na njemu.

8. Povrh toga neka prostru prostirač od crvca, i neka pokriju pokrivačem od koža jazavčjih, i neka mu provuku poluge.

9. I neka uzmu prostirač od porfire i pokriju svijetnjak i žiške njegove i usekače njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega.

10. I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu ga na poluge.

11. I po zlatnom oltaru neka prostru prostirač od porfire i pokriju ga pokrivačem od koža jazavčjih, i provuku mu poluge.

12. I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u Svetinji, i neka ih metnu u prostirač od porfire i zaviju u pokrivač od koža jazavčjih, i metnu na poluge.

13. I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostirač od skerleta,

14. I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliće i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivačem od koža jazavčjih, pa mu provuku poluge.

15. I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju *Svetinju i sve sprave za Svetinju, da pođe vojska, onda neka dođu sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu nijedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova †Katovijeh u Šatoru od sastanka.

*4.Moj. 3,31. †4.Moj. 7,9.

16. A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za *ulje za vidjelo, i za kad mirisni, i za †žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav Šator i na sve što je u njemu, na Svetinju i na posuđe njezino.

*2.Moj. 25,6. †4.Moj. 28,3.

17. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

18. Nemojte da se istrijebi koljeno porodića Katovijeh između Levita;

19. Nego im učinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k *Svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka dođu i odrede svakome šta će koji raditi i šta će nositi. *4.Moj. 4,4.

20. A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru.
21. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:
22. Izbroj i sinove Girsonove po domovima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem.
23. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u Šatoru od sastanka.
24. Ovo je posao porodicama Girsonovijem što će raditi i nositi:
25. Neka nose zavjese od naslona i Šator od sastanka, pokrivač njegov i pokrivač od koža jazavčjih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u Šator od sastanka,
26. I zavjese od trijema i *zavjes na vratima od trijema što je oko Šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posuđe za službu njihovu i što god treba oko toga raditi neka rade.
*4.Moj. 3,25.
27. Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što će nositi i što će raditi, i ostavite im neka čuvaju sve što su dužni nositi.
28. To je služba porodica sinova Girsonovijeh u Šatoru od sastanka; a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima.
29. Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,
30. Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za *službu da mogu služiti u Šatoru od sastanka.
*4.Moj. 4,23.
31. A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u Šatoru od sastanka: *daskе od Šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove, *4.Moj. 3,36.
32. I stupce od trijema unaokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što će oni nositi.
33. To je služba porodica sinova Merarijevih što su dužni raditi u Šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika.
34. I izbroji Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,
35. Od trideset godina i više do pedeset godina, sve koji su za *službu da mogu služiti u Šatoru od sastanka. *4.Moj. 8,24.
36. I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuće i sedam stotina i pedeset.
37. To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjehu za službu u Šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.
38. A sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,
39. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u Šatoru od sastanka,
40. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh dvije tisuće i šest stotina i trideset.
41. To su izbrojeni iz porodica sinova Girsonovijeh, što bjehu za službu u Šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj.
42. A iz porodica sinova Merarijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh,
43. Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za *službu da služe u Šatoru od sastanka, *4.Moj. 4,35.
44. Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuće i dvjesta.
45. To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevih, koje izbroji Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.
46. A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroji Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevim po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh,
47. Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjehu za službu da služe i da nose u Šatoru od sastanka,
48. Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuća i pet stotina i osamdeset.
49. Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, bjehu izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni bjehu oni koje je Gospod zapovjedio Mojsiju da se izbroje.

Odvajanje nečistijeh. Žrtva za grijeh zbog nevjernosti. Dar za ljubavnu sumnju i voda prokletstva.

5. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjeviem neka izdvoje iz okola sve gubave i sve kojima teče sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrtvaca,

3. Bio čovjek ili žena, izdvojte, iza okola izdvojte ih, da ne skvrne okola onima među kojima nastavam.

4. I učiniše tako sinovi Izrailjevi, i izdvojše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, tako učiniše sinovi Izrailjevi.

5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

6. Reci sinovima Izrailjeviem: čovjek ili žena kad učini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodu, i bude ona duša kriva,

7. Tada neka priznaju grijeh koji su učinili, i ko je kriv neka vrati cijelo čim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i da onome kome je skrivio.

8. I ako onaj nema nikoga kome bi pripala naknada za štetu, neka se da Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za očišćenje kojim će ga očistiti.

9. Tako i svaki prinos između svih stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi i donose svešteniku, njegov neka bude;

10. I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko da svešteniku, neka je njegovo.

11. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

12. Kaži sinovima Izrailjevim i reci im: čija bi žena zastranila te bi mu zgriješila,

*Priče 2,16.

13. I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla,

14. A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena;

15. Onda neka muž dovede ženu svoju k svešteniku, i neka donese za nju prinos njezin, deseti dio efe *brašna ječmenoga, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne

na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh;

*3.Moj. 5,11.

16. I neka je sveštenik privede i postavi pred *Gospodom.

*3.Moj. 1,3.

17. I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u Šatoru neka uzme i uspe u vodu.

18. I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen, koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo.

*1.Kor. 11,6.

19. I neka sveštenik zakune ženu, i reče joj: ako nije niko spavao s tobom, i ako nijesi zastranila od muža svojega na nečistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo.

20. Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i kogod drugi osim muža tvog spavao s tobom,

21. Tada sveštenik zaklinjući ženu neka je prokune i reče ženi: da te *Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom učinivši da ti bedro spadne a trbuh oteče. *Isa. 65,15.

22. I neka ti ova voda prokleta uđe u crijeva da ti oteče trbuh i da ti bedro spadne. A žena neka reče: amin, amin.

23. Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom.

24. I neka da ženi da se napije gorke vode proklete da uđe u nju voda prokleta i bude gorka.

25. I neka uzme sveštenik iz ruku ženi, dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltaru.

26. I neka uzme *sveštenik u šaku od tđara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka da ženi vodu da popije.

*3.Moj. 2,2. †3.Moj. 2,9.

27. A kad joj da vodu da pije, ako se bude oskvrnila i učinila nevjeru mužu svojem, onda će ući voda prokleta u nju i postaće gorka, i trbuh će joj oteći i spasti bedro, i ona će žena postati uklin u narodu svojem.

*Prop. 7,26.

28. Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude čista, neće joj biti ništa i imaće djece.

29. Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskrvni se;
30. Ili kad kome dođe sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu.

31. I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje *bezakonje. *3.Moj. 20,17.

Zakon o nazirejima. Blagoslov.

6. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem, i kaži im: kad čovjek ili žena učini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu,

3. Neka se uzdržava od vina i silovita pića, i neka ne pije octa vinskoga ni octa od silovita pića niti kakvoga pića od grožđa i neka ne jede grožđa ni novoga ni suhoga.

4. Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuske.

5. Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijeđe preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj.

6. Dokle traju dani za koje se učinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvacu.

7. Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skrvni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovoj.

8. Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu.

9. Ako li bi ko umro do njega na prečac, te bi oskrvni nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan čišćenja svojega, sedmi dan neka je obrije.

10. A osmi dan neka donese dvije *grlice ili dva golubića svešteniku na vrata Šatora od sastanka. *3.Moj. 5,7.

11. I sveštenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeh a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga očisti od onoga što je zgriješio kod mrtvaca; tako će posvetiti glavu njegovu u taj dan.

12. I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za

krivicu; a predašnji dani propadaju, jer mu se oskrvnilo nazirejstvo.

13. A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka dođe na vrata Šatora od sastanka.

14. I neka donese za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeh, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu,

15. I *kotaricu †hljebova prijesnijeh, kolača od bijeloga †brašna zamiješenijeh s uljem, i pogača prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem. *3.Moj. 8,2. †2.Moj. 29,2. †3.Moj. 2,4.

16. A to će sveštenik prinijeti pred Gospodom i učiniti žrtvu za grijeh njegov i žrtvu njegovu paljenicu.

17. A ovna će prinijeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hljebova; prinijeće sveštenik i dar njegov i naljev njegov.

18. Tada nazirej neka obrije glavu svojega nazirejstva na vratima Šatora od sastanka; i uzev kosu nazirejstva svojega neka je metne u oganj koji je pod žrtvom zahvalnom.

19. I sveštenik neka uzme pleće kuhano od ovna i jedan *kolač prijesan iz †kotarice i jednu pogaču prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, pošto obrije nazirejstvo svoje. *2.Moj. 29,23. †3.Moj. 8,31.

20. I sveštenik neka obrće te stvari na *žrtvu obrtanu pred Gospodom; to je svetinja, koja pripada svešteniku osim grudi obrtanih i pleća podignutoga; a poslije toga nazirej može piti †vina. *3.Moj. 9,21. †Prop. 9,7.

21. To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao učiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka učini osim zakona svojega nazirejstva.

22. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

23. Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljajte sinove Izrailjeve govoreći im:

24. Da te blagoslovi *Gospod i da te čuva!
*Psal. 121,7.

25. Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti *milostiv!
*1.Moj. 43,29.

26. Da Gospod obrati lice svoje k tebi i da-de ti mir!

27. I neka prizivlju ime moje za sinove Izrailjeve, i ja ću ih blagosloviti.

Žrtve plemenskih knezova za osvećivanje Šatora od sastanka.

7. I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže Šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posuđem njegovijem i *oltar sa svijem posuđem njegovijem, kad pomaza i osveti,

*1.O car. 8,64.

2. Donesoše knezovi Izrailjevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onih koji bjehu izbrojeni,

3. Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred Šator.

4. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

5. Uzmi to od njih da bude za službu u Šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakome prema službi njegovoj.

6. I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima.

7. Dvoja kola i četiri vola dade sinovima Girsonovijem prema službi njihovoj.

8. A ostala četvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika.

9. A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti Svetinji, i nošahu na ramenima.

10. I donesoše knezovi da se posveti oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar.

11. A Gospod reče Mojsiju: jedan knez u jedan dan, a drugi knez u drugi dan neka donose svoje priloge da se posveti oltar.

12. I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadavov od plemena Judina;

13. A prilog njegov bješe jedna zdjela *srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijeloga pomiješana s uljem za dar;

*4.Moj. 7,25. †2.Moj. 25,29. ‡4.Moj. 7,31.

14. Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kada;

15. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

16. Jedan jarac za grijeh;

17. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadavova.

18. Drugi dan donese Natanailo sin Sogarov, knez plemena Isaharova,

19. Donese prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu čašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

20. Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala punu kada;

21. Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za *žrtvu paljenicu; *1.Moj. 8,20.

22. Jednoga jarca za grijeh;

23. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova.

24. Treći dan donese knez sinova Zavulovijeh, Elijav sin Helonov;

25. Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

26. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

27. Jedno tele, jedan ovan, jedno *jagnje od godine za žrtvu paljenicu; *Isa. 53,7.

28. Jedan jarac za grijeh;

29. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova.

30. Četvrti dan donese knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijurov;

31. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

32. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

33. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

34. Jedan jarac za grijeh;

35. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijurova.

36. Peti dan donese knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev;

37. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

38. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

39. Jedno tele, jedan ovan, jedno *jagnje od godine za žrtvu paljenicu; *2.Moj. 12,5.

40. Jedan jarac za grijeh;

41. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Salamila sina Surisadajeva.

42. Šesti dan donese knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov;

43. Prilog njegov bješe: jedna zdjela *srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga †brašna pomiješana s uljem za dar; *4.Moj. 7,49. †3.Moj. 2,5.

44. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

45. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

46. Jedan jarac za grijeh;

47. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguilova.

48. Sedmi dan donese knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov;

49. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

50. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

51. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

52. Jedan jarac za grijeh;

53. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova.

54. Osmi dan donese knez sinova *Manasijinih †Gamalilo sin Fadasurov; *4.Moj. 2,20. †4.Moj. 1,10.

55. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

56. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

57. Jedno tele, jedan ovan, jedno *jagnje od godine za žrtvu paljenicu; *2.Moj. 12,5.

58. Jedan jarac za grijeh;

59. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasurova.

60. Deveti dan donese knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev;

61. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

62. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

63. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

64. Jedan jarac za grijeh;

65. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva.

66. Deseti dan donese knez sinova Danovijeh Ahijezer sin Amisadajev;

67. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

68. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

69. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

70. Jedan jarac za grijeh;

71. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezera sina Amisadajeva.

72. Jedanaesti dan donese knez sinova Asirovijenah Fagailo sin Ebranov;

73. Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar;

74. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

75. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

76. Jedan jarac za grijeh;

77. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ebranova.

78. Dvanaesti dan donese knez sinova Neftalimovijenah Ahirej sin Enanov;

79. Prilog njegov bješe: jedna zdjela *srebrna od sto i trideset sikala, jedna čaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; *Jer. 52,19.

80. Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada;

81. Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu;

82. Jedan jarac za grijeh;

83. A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahireja sina Enanova.

84. To je prilog od knezova Izrailjevijenah da se posveti oltar pošto bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnijeh, dvanaest čaša srebrnijeh, dvanaest kadionica zlatnijeh;

85. Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka čaša od sedamdeset sikala; svega srebra u tijem sudovima dvije tisuće i četiri stotine sikala, po siklu svetom;

86. Dvanaest kadionica zlatnijeh punijeh kada, svaka kadionica od deset sikala, po siklu svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala;

87. Svega stoke za *žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnova, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh; *3.Moj. 2,1.

88. A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i četiri vola, šezdeset ovnova, šezdeset

jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi prilog da se posveti oltar, pošto bi pomazan.

89. I kad Mojsije ulazaše u Šator od sastanka da govori pred Bogom, tada čujaše glas gdje mu govori sa zaklopca što bješe na kovčegu od Svjedočanstva između dva heruvima; i govoraše mu.

O zlatnom svijećnjaku.
Posvećivanje i doba službe.

8. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Kaži Aronu i reci mu: kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprijed na svijećnjaku.

3. I učini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprijed na svijećnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju.

4. A svijećnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijeće skovano; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju tako bješe načinio svijećnjak.

5. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

6. Uzmi Levite između sinova Izrailjevijenah, i očisti ih.

7. A učini im ovo da ih očistiš: pokropi ih vodom očišćenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i očistite se.

8. Potom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem; i drugo tele uzmi za grijeh.

9. Pa dovedi Levite pred Šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevijenah.

10. I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izrailjevi ruke svoje na Levite.

11. I *Aron neka prinese †Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevijenah da vrše službu Gospodu. *4.Moj. 8,21. †4.Moj. 8,15.

12. A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinеси jedno tele za *grijež a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se očiste Leviti. *3.Moj. 8,14. †3.Moj. 1,4.

13. I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovijem, i prinеси ih za prinos Gospodu.

14. I odvoj *Levite između sinova Izrailjevijenah da budu moji Leviti. *4.Moj. 3,45.

15. A poslije neka dođu Leviti da služe u Šatoru od sastanka, kad ih očistiš i prineseš za prinos.

16. Jer su meni dani između sinova Izrailjevijeh; za sve što otvara matericu, za sve prvence između sinova Izrailjevijeh uzeš njih.

17. Jer je moj svaki prvenac među sinovima *Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u t̄zemlji misirskoj, posvetio sam ih sebi.

*2.Moj. 13,2. †2.Moj. 13,15.

18. A Levite uzeš za sve prvence sinova Izrailjevijeh.

19. I dadoh *Levite na dar †Aronu i sinovima njegovijem između sinova Izrailjevijeh, da služe umjesto sinova Izrailjevijeh u Šatoru od sastanka, i da budu otkup za sinove Izrailjeve, da ne bi dolazio †pomor na sinove Izrailjeve, kad bi pristupali k Svetinjini sinovi Izrailjevi.

*4.Moj. 1,53. †4.Moj. 3,9. †4.Moj. 16,46.

20. I učini Mojsije i Aron i sav zbor sinova Izrailjevijeh Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše sinovi Izrailjevi.

21. I očistiše se Leviti, i oprawe haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i očisti ih Aron da bi bili čisti.

22. I onda tek pristupiše *Leviti da vrše †službu svoju u Šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovijem; kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im učiniše. *2.Dnev. 30,15. †2.Dnev. 31,2.

23. I opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u Šatoru od sastanka.

25. A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi.

26. Ali neka služi braći svojoj u šatoru od sastanka radeći što treba raditi, a sam neka ne vrši *službe. Tako učini Levitima za poslove njihove.

*4.Moj. 4,35.

Djeca Izrailjeva slave Pashu.

Pasha za nečiste i putnike.

Stub od oblaka i stub od vatre.

9. Još reče Gospod Mojsiju u pustinji sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje misirske prvoga mjeseca, govoreći:

2. Neka slave sinovi Izrailjevi pashu u određeno vrijeme.

3. Četrnaestoga dana ovoga mjeseca uveče slavite je u određeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slavite je.

4. I reče Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pashu.

5. I slaviše pashu prvoga mjeseca četrnaestoga dana uveče u pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako učiniše sinovi Izrailjevi.

6. A bijaše neki koji se oskvrniše o mrtvacu te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i dođoše isti dan pred Mojsija i pred Arona;

7. I rekoše mu ljudi oni: mi smo nečisti od mrtvacu; zašto da nam nije slobodno prijeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem?

8. A Mojsije im reče: stanite da čujem šta će zapovjediti Gospod za vas.

9. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

10. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio nečist od mrtvacu ili bi bio na daljnem putu između vas ili između vašega natražja, neka slavi pashu Gospodu,

11. Drugoga mjeseca četrnaestoga dana uveče neka je slave s prijesnijem *hljebom i s gorkim zeljem neka je jedu. *2.Moj. 12,8.

12. Neka ne ostavljaju od nje ništa do *jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu neka je slave. *2.Moj. 12,10.

13. A ko je čist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pashu, da se istrijebi *duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese † Gospodu †žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj čovjek.

*2.Moj. 12,15. †3.Moj. 17,4. †Jevr. 10,26.

14. I ako bi među vama živio stranac i slavio bi pashu Gospodu, po zakonu i uredbi za pashu neka je slavi; a *zakon da vam je jednak i strancu i onome ko se rodio u t̄zemlji.

*4.Moj. 15,15. †2.Moj. 12,49.

15. A u koji dan bi podignut Šator, pokri oblak Šator nad naslonom od svjedočanstva; a uveče bješe nad šatorom kao oganj do jutra.

16. Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noću bijaše kao oganj.

17. I kad bi se *oblak podigao iznad Šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljahu sinovi Izrailjevi. *2.Moj. 40,36.

18. Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljahu se; dokle god stajaše oblak nad Šatorom, oni stajahu u okolu,

19. I kad oblak dugo stajaše nad Šatorom, tada završavahu sinovi Izrailjevi što treba završavati Gospodu i ne polažahu.

20. I kad oblak bijaše nad Šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu.

21. Kad bi pak oblak stajao od večera do jutra, a ujutru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noću, kad bi se oblak podigao, oni polažahu.

22. Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu *oblak stajao nad Šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu. *2.Moj. 40,36.

23. Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u oko, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i završavahu što treba završavati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

Upotreba truba. Polazak naroda iz
Sinajske pustinje.

10. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Načini sebi dvije trube od srebra, kovanje da budu; njima ćeš sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska.

3. Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata Šatora od sastanka.

4. A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuća Izrailjevijeh.

5. A kad zatrubite potresajući, tada neka se kreće oko koji leži prema istoku.

6. A kad zatrubite drugi put potresajući, onda neka se kreće oko koji je prema jugu; potresajući neka se trubi kad treba da pođu.

7. A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajući.

8. A neka trube u trube sinovi Aronovi sveštenici; to da vam je uredba vječna od koljena do koljena.

9. I kad počete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajući; i Gospod Bog vaš opomenuće vas se, i sačuvaćete se od neprijatelja svojih.

10. Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i početke mjeseca svojih trubite u *trube prinoseći žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biće vam spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš. *1.Dnev. 15,24.

11. I u dvadeseti dan drugoga mjeseca druge godine podiže se *oblak iznad Šatora od Svjedočanstva. *4.Moj. 9,17.

12. I pođoše sinovi *Izrailjevi svojim redom iz *pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji *franskoj. *2.Moj. 40,36. †4.Moj. 1,1. †4.Moj. 13,1.

13. Tako pođoše prvi put, kao što *Gospod zapovjedi preko Mojsija. *4.Moj. 2,34.

14. I pođe naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u četama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadavov;

15. A nad vojskom plemena sinova Isaharovijeh Natanailo sin Sogarov;

16. A nad vojskom plemena sinova Zavulonovijeh Elijav sin Helonov.

17. I složiše *Šator, pa pođoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseći Šator. *4.Moj. 1,51.

18. Potom pođe zastava vojske sinova Ruvimovijeh u četama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedijurov,

19. A nad vojskom plemena sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev,

20. A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov.

21. I pođoše sinovi Katovi noseći Svetinju, da bi oni podigli Šator dokle ovi dođu.

22. Potom pođe zastava vojske sinova Jefremovijeh u četama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov,

23. A nad vojskom plemena sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasurov,

24. A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev.

25. Najposlije pođe zastava vojske sinova Danovijeh u četama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev,

26. A nad vojskom plemena sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehanov,

27. A nad vojskom plemena sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov.

28. Tijem redom pođoše sinovi Izrailjevi u četama svojim, i tako idahu.

29. A Mojsije reče Jovavu sinu Raguilovu Madijaninu, tastu svojemu: idemo na mjesto za koje reče *Gospod: vama ću ga dati. Hajde s nama, i dobro ćemo ti učiniti, jer je Gospod obećao Izrailju mnogo dobra.

*1.Moj. 12,7.

30. A on mu reče: neću ići, nego idem u svoju *zemlju i u rod svoj. *2.Moj. 18,27.

31. A Mojsije reče: nemoj nas ostaviti, jer znaš mjesta u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi vođ.

32. I ako pođeš s nama, kad dođe dobro koje će nam učiniti Gospod, učinićemo ti dobro.

33. I tako pođoše od gore Gospodnje, i idahu tri dana, i kovčeg zavjeta Gospodnjega išaše pred njima tri dana tražeći mjesto gdje bi počinuli.

34. I *oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polazahu s mjesta, gdje bija-hu u okolu. *Psal. 105,39.

35. I kad polazаше *kovčeg, govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bježe ispred tebe koji mrze na te. *Psal. 132,8.

36. A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, *Gospode, k mnoštvu tisuća Izrailjevijeh.

*Psal. 132,8.

Požar u okolu. Lakomost naroda.
Sedamdeset starješina, koji proriču.
Prepelice i Kivrot-Atava.

11. Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodu; i kad *Gospod ču, razgnjevi se; i raspali se na njih † oganj Gospodnji, i saže-že krajnje u okolu. *Jezek. 20,36. †3.Moj. 10,2.

2. Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu, i ugasi se oganj.

3. I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih oganj Gospodnji.

4. A svjetina što bijaše među njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreći: ko će nas nahraniti mesa?

5. Opomenusmo se riba što jeđasmo u Misiru zabadava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijeloga.

6. A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred očima našima.

7. A mana bješe kao sjeme korijandrovo, a boja mu bješe kao boja u bdela.

8. I izlažаше narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhahu u kotlu, ili miješahu pogače; a ukus joj bijaše kao ukus od novoga ulja.

9. I kad padaše rosa po okolu noću, padaše s njom i mana.

10. I ču Mojsije gdje narod plače u porodica-ma svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško.

11. Pa reče *Mojsije Gospodu: zašto učini tako zlo sluzi svojemu? i zašto ne nađoh milosti pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga? *2.Moj. 5,22.

12. Eda li ja začeh sav ovaj narod? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš: iznesi ga u naručju svojem, kao što nosi dojilja dijete, u onu *zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem. *1.Moj. 26,3.

13. Otkuda meni mesa da dam svemu ovom narodu? jer plaču preda mnom govoreći: daj nam mesa da jedemo.

14. Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene.

15. Ako ćeš tako činiti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega.

16. A Gospod reče Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi između * starješina Izrailjevijeh, koje znaš da su starješine narodu i upravitelji njegovi, i dovedi ih k Šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom.

*2.Moj. 24,1.

17. Tada ću sići i govoriti ondje s tobom, i uzeću od *duha koji je na tebi i metnuću na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam. *2.O car. 2,9.

18. A narodu reci: pripravite se za sutra da jedete mesa, jer plakaste da *Gospod ču, i rekoste: ko će nas nahraniti mesa? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daće vam dakle Gospod mesa i ješćete. *2.Moj. 19,10.

19. Nećete jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana;

20. Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, zato što odbaciste Gospoda koji je među vama i plakaste pred njim govoreći: zašto iziđosmo iz Misira?

21. A Mojsije reče: šest stotina tisuća pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kažeš: daću im mesa da jedu cio mjesec dana.

22. Eda li će im se poklati ovce i goveda da im dostane? ili će im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta?

23. A *Gospod reče Mojsiju: zar ruka Gospodnja neće biti dovoljna? Vidječeš hoće li biti što ti rekoh ili neće. *Jezek. 12,25.

24. I Mojsije izide i reče narodu riječi Gospodnje; i sabra sedamdeset ljudi između starješina narodnijeh, i postavi ih oko Šatora.

25. I *Gospod siđe u †oblaku, i govori k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset ljudi starješina; i kad duh dođe na njih, prorokovahu, ali više nikad. *2.Moj. 34,5. †4.Moj. 12,5.

26. A dva čovjeka ostaše u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje dođe duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne dođoše k Šatoru, i stadoše prorokovati u okolu.

27. I dotrča momak, te javi Mojsiju govoreći: Eldad i Modad prorokuju u okolu.

28. A Isus sin Navin, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovijeh, reče govoreći: Mojsije gospodaru moj, zabrani im.

29. A Mojsije mu odgovori: zar zavidiš mene radi? kamo da sav narod Gospodnji postanu proroci i da Gospod pusti Duh svoj na njih!

30. Potom se vrati Mojsije u oko sa starješinama Izrailjevijem.

31. Tada se podiže vjeter od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva lakta od zemlje.

32. I ustavši narod ceo onaj dan i svu noć i ceo drugi dan kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola.

33. Ali meso još im bijaše u zubima, jošte ga ne pojedoh, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim.

34. I prozva se ono mjesto *Kivrot-Atava jer ondje ukopaše narod koji se bješe polakomio. *4.Moj. 33,16.

35. I pođe narod od *Kivrot-Atave u Asirotu, i stadoše u †Asirotu.

*4.Moj. 33,17. †5.Moj. 1,1.

Marija, koja je gundala, dobija gubu.

12. I stadoše vikati Marija i Aron na *Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom.

*2.Moj. 2,21.

2. I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to ču Gospod.

3. A Mojsije bješe čovjek vrlo krotak mimo sve ljude na zemlji.

4. I odmah reče Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji: dođite vas troje u Šator od sastanka. I otidoše njih troje.

5. Tada siđe Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od Šatora. I viknu Arona i Mariju, i dođoše oboje.

6. I reče im: čujte sada riječi moje: prorok kad je među vama, ja ću mu se Gospod javljati u utvari i govoriću s njim u snu.

7. Ali nije takav moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem.

8. Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobjaste vikati na slugu mojega, na Mojsija?

9. I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i On otide.

10. I oblak se podiže sa Šatora; i gle, *Marija bješe gubava, bijela kao tsnjeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava.

*5.Moj. 24,9. †2.O car. 5,27.

11. Tada reče Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meći na nas grijeha ovoga, jer ludo učinismo i zgriješismo.

12. Nemoj da ova bude kao *mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje.

*Ef. 2,1.

13. I vapi Mojsije ka Gospodu govoreći: Bože, molim ti se, iscijeli je.

14. A Gospod odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odlučena sedam dana izvan okola, a poslije neka bude opet primljena.

15. Tako bi *Marija odlučena izvan okola sedam dana; i narod ne pođe odande dokle Marija ne bi opet primljena.

*5.Moj. 24,9.

U zemlju hanansku odlaze uhode; vraćaju se i zastrašuju narod.

13. A potom pođe narod od *Asiroti, i stadoše u pustinji Faranskoj.

*4.Moj. 33,18.

2. I Gospod reče Mojsiju govoreći:

3. Pošlji ljude da uhode zemlju hanansku, koju ću dati sinovima Izrailjevijem; po jednoga čovjeka od svakoga plemena otaca njihovijeh pošljite, sve glavare između njih.

4. I posla ih Mojsije iz pustinje faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bjehu glavari sinova Izrailjevijeh.

5. A ovo su im imena: od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov;

6. Od plemena Simeunova Safat sin Surin;

7. Od plemena Judina Halev sin Jefonijin;

8. Od plemena Isaharova Igal sin Josifov;

9. Od plemena Jefremova Avsije sin Navin;

10. Od plemena Venijaminova Faltije sin Rafujev;

11. Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin;

12. Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin;

13. Od plemena Danova Amilo sin Gamalin;

14. Od plemena Asirova Satur sin Mihailov;

15. Od plemena Neftalimova Navija sin Savin;

16. Od plemena Gadova Gudilo sin Mahilov.

17. To su imena ljudima koje posla *Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus.

*2.Moj. 17,9.

18. I šaljući ih Mojsije da uhode zemlju hanansku reče im: idite ovuda na jug, pa iziđite na goru;

19. I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik;

20. I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rđava; i kakva su mjesta u kojima živi, eda li pod šatorima ili u tvrdim gradovima;

21. I kakva je sama *zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni, i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđu.

*5.Moj. 8,7.

22. I otišavši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Reova kako se ide u Emat.

23. I idoše na jug, i dodoše do *Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Teliman, sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije †Soana Misirskoga.

*Isus N. 11,21. †Isa. 30,4.

24. Potom dodoše do potoka Eshola, i ondje otsjekoše lozu s grozdom jednjem, i ponesoše ga dvojica na motki; tako i šipaka i smokava.

25. I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji ondje otsjekoše sinovi Izrailjevi.

26. I poslije četrdeset dana vratili se iz zemlje koju uhodiše.

27. I vrativši se dodoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izrailjevijeh u *pustinju faransku, u Kadis; i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaha im rod one zemlje.

*Psal. 29,8.

28. I pripovijedajući im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teče u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina.

29. Ali je jak narod koji živi u onoj zemlji, i *gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo ondje i sinove Enakove. *5.Moj. 1,28.

30. *Amalik živi na južnoj strani; a Heteji i Jevuseji i Amoreji žive u planini, a Hana-neji žive na moru i na †Jordanu.

*2.Moj. 17,8. †Isus N. 5,1.

31. A Halev utišavaše narod pred Mojsi-jem; i govoraše: hajde da idemo da je uzmemo, jer je možemo pokoriti.

32. Ali drugi ljudi koji idoše s njim govo-rah: ne možemo ići na onaj narod, jer je jači od nas.

33. I prosuše zao glas o *zemlji koju uho-diše među sinovima Izrailjevijem govoreći: zemlja koju prodosmo i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav nar-od koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki. *Jezek. 36,13.

34. Vidjesmo ondje i divove, sinove Ena-kove, roda divovskoga, i činjaše nam se da smo prema njima kao skakavci, takvi se i njima činjasmo.

Narod gundā i biva kažnjen.

14. Tada se podiže sav zbor i stade vi-kati, i narod plakaše onu noć.

2. I vikahu na Mojsija i na Arona svi sino-vi Izrailjevi; i sav zbor reče im: kamo da smo pomrli u zemlji misirskoj ili da po-mremo u ovoj pustinji!

3. Zašto nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od mača, žene naše i djeca naša da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Misir?

4. I rekoše među sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir.

5. Tada Mojsije i Aron padoše niče pred svijem zborom sinova Izrailjevijeh.

6. A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin iz-među onijeh što uhodiše zemlju, razdriješe haljine svoje,

7. I rekoše svemu zboru sinova Izrailjevi-jeh govoreći: zemlja koju prodosmo i uho-dismo, vrlo je dobra zemlja.

8. Ako smo mili Gospodu, on će nas odve-sti u tu zemlju, i daće nam je; a to je zemlja u kojoj teče mlijeko i med.

9. Samo se ne odmećite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo po-jesti; ostupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se.

10. Tada reče sav zbor da ih pobiju kame-njem; ali se pokaza slava *Gospodnja svi-jem sinovima Izrailjevijem u Šatoru od sastanka. *2.Moj. 16,10.

11. I reče Gospod Mojsiju: dokle će me vrijeđati taj narod? kad li će mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam učinio među njima?

12. Udariću ga pomorom, i rasuću ga; a od tebe ću učiniti narod velik i jači od ovoga.

13. A Mojsije reče Gospodu: ali će čuti Misirci, između kojih si izveo ovaj narod silom svojom,

14. I reći će s ljudima ove *zemlje, koji su čuli da si ti, Gospode, bio usred naroda i da si se očima viđao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od †oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognje-nom noću; *2.Moj. 15,14. †Nem. 9,12.

15. Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jed-noga, govoriće narodi, koji su čuli pripovi-jest o tebi, govoreći:

16. Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u *zemlju koju im je sa zakletvom obećao, zato ih pobi u pustinji. *Isus N. 7,9.

17. Neka se, dakle, proslavi sila Gospod-nja, kao što si rekao govoreći:

18. *Gospod dugo čeka i obilan je milo-šću, prašta †bezakonje i grijeh, ali ne prav-da krivoga, nego pohodi bezakonje otačko na sinovima do trećega i četvrtoga koljena.

*Psal. 103,8. †2.Moj. 34,7.

19. Oprosti bezakonje ovome narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao na-rodu ovome od Misira dovde.

20. A Gospod reče: praštam po riječi tvojoj.

21. Ali tako ja živ bio, i tako sva *zemlja bila puna slave † Gospodnje,

*Psal. 72,19. †Avak. 2,14.

22. Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam učinio u Misiru i u ovoj *pu-stinji, i kušaše me već deset puta, i ne po-slušaaše riječi moje, *5.Moj. 1,31.

23. Neće vidjeti zemlje koju sa zakletvom obećah ocima njihovijem, neće vidjeti ni jedan od onijeh koji me uvrijediše.

24. A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sasvijem mene držao, njega ću odvesti u *zemlju u koju je išao, i tšjeme će je njegovu naslijediti.

*Psal. 37,11. †Psal. 25,13.

25. Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, zato se sutra vratite natrag, i idite u *pustinju k Crvenom moru.

*Sud. 11,16.

26. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

27. Dokle će taj zli zbor vikati na me? Čuo sam viku sinova Izrailjevijeh, kojom viču na me.

28. Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospod, učiniću vam onako kako ste govorili i ja ćuh.

29. U ovoj će *pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi između vas koji su izbrojeni u svem broju vašem, od dvadeset godina i više, koji vikaste na me,

*4.Moj. 26,64.

30. Nećete ući u *zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da ću vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

*5.Moj. 1,36.

31. A djecu vašu, za koju rekoste da će postati roblje, njih ću odvesti, i oni će poznati *zemlju za koju vi ne marite.

*Psal. 106,24.

32. A vaša tjelesa mrtva će popadati u ovoj *pustinji.

*1.Kor. 10,5.

33. A djeca vaša biće pastiri po *pustinji četrdeset godina, i nosiće kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji.

*4.Moj. 32,13.

34. Po broju dana, za koje uhadiste zemlju, četrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosićete grijehe svoje, četrdeset godina, i poznaćete da sam prekinuo s vama.

35. Ja Gospod rekoh, i tako ću učiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me: u *pustinji će propasti i tu pomrijeti.

*4.Moj. 27,3.

36. A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da viče na nj, prosviši zao glas o zemlji,

37. Ti ljudi, koji prosuše zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom;

38. A Isus sin Navin i *Halev sin Jefonijin ostaše živi između ljudi koji su išli da uhode zemlju.

*Isus N. 14,6.

39. I Mojsije kaza sve ove riječi svijem sinovima Izrailjevijem, i narod plaka veoma.

40. A sjutradan ustavši pođoše navrh gore, i rekoše: evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio *Gospod, jer zgriješismo.

*5.Moj. 1,41.

41. Ali Mojsije reče: zašto prestupate zapovijest *Gospodnju? Od toga neće biti ništa.

*2.Dnev. 24,20.

42. Ne idite gore, jer *Gospod nije među vama; nemojte da vas pobiju neprijatelji vaši.

*5.Moj. 1,42.

43. Jer je Amalik i Hananej tamo pred vama, i izginućete od mača, jer odustaviste Gospoda, pa neće ni *Gospod biti s vama.

*Sud. 16,20.

44. Ali oni, ipak, navališe da idu navrh gore; ali kovčeg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izadoše iz okola.

45. Tada siđe Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Orme.

O darovima u jelu i piću i prvinama od tijesta. Grijesi zbog slabosti i zbog pakosti. Kazna zbog obesvećenja Subote. Znak na haljinama radi opominjanja.

15. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad dođete u zemlju gdje ćete nastavati, koju ću vam ja dati,

3. I stanete prinostiti žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim, gotoveći miris ugodni Gospodu od krupne ili od sitne stoke,

4. Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, desetinu efe bijeloga brašna pomiješana s četvrtinom ina ulja.

5. I vina četvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje.

6. A uz ovna donesi dar, dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s trećinom ina ulja,

7. I vina za naljev trećinu ina prinijete za miris ugodni Gospodu.

8. A kad prinosis tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu,

9. Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijeloga brašna pomiješana s po ina ulja,

10. I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu.

11. Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinče između ovaca ili koza.

12. Prema broju koliko prinesete, učinite tako uza svako, koliko ih bude.

13. Svaki domorodac tako neka čini prinoseći žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu.

14. Tako ako bude među vama i došljak ili ko bi se bavio među vama, pa bi prinio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka čini onako kako vi činite.

15. Zbore! vama i došljaku koji je među vama jedan da je *zakon, zakon vječan od koljena na koljeno; došljak će biti kao i vi pred Gospodom. *4.Moj. 9,14.

16. Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i došljaku, koji je među vama.

17. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

18. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dođete u zemlju, u koju ću vas ja odvesti,

19. Pa stanete jesti hljeb one *zemlje, tada prinesite prinos Gospodu. *Isus N. 5,11.

20. Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolač, kao prinos od gumna tako ga prinosite.

21. Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena.

22. A kad biste pogriješili, te ne biste učinili svih ovijeh zapovijesti, koje каза *Gospod Mojsiju, *3.Moj. 4,2.

23. Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslije od koljena do koljena,

24. Ako se bude učinilo pogriješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na *žrtvu †paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom

negovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za *grieh.

*3.Moj. 4,23. †4.Moj. 28,15. †Jezd. 6,17.

25. I *sveštenik neka očisti sav zbor sinova Izrailjevijeh, i oprostite im se, jer je pogriješka i oni donesoše pred †Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za grieh svoj radi pogriješke svoje.

*3.Moj. 4,20. †Rim. 5,11.

26. Oprostite se svemu zboru sinova Izrailjevijeh i došljaku koji se bavi među njima, jer je pogriješka svega naroda.

27. Ako li jedna duša zgriješi ne znajući, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grieh.

28. I *sveštenik neka očisti dušu koja bude zgriješila ne znajući pred Gospodom, i kad je očisti oprostite joj se. *3.Moj. 4,35.

29. I za rođenoga u zemlji sinova Izrailjevijeh i za došljaka, koji se bavi među vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znajući.

30. Ali ko od sile zgriješi između rođenijeh u zemlji ili između došljaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega.

31. Jer prezre *riječ Gospodnju, i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; †bezakonje je njezino na njoj.

*2.Sam. 12,9. †Jezek. 18,20.

32. A kad bijahu sinovi Izrailjevi u pustinji, nađoše jednoga gdje kupi drva u *subotu.

*2.Moj. 35,2.

33. I koji ga nađoše gdje kupi drva, doveđoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu zboru.

34. I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta će se činiti s njim.

35. A Gospod reče Mojsiju: neka se pogubi taj *čovjek; neka ga zaspe kamenjem sav zbor iza okola. *1.O car. 21,13.

36. I sav zbor izvde ga iza okola i zasue ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

37. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

38. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka među vrcu plavu.

39. I imaćete rese zato da se gledajući ih opominjete *svijeh zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za očima svojima, za kojima činite preljubu;

*Jezek. 6,9.

40. Nego da pamтите i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu.

41. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

Pobuna i propast Korejeve družine.
Kadionice grješnika i Aronova kadionica.

16. **A** Korej sin Isara sina Kata sina Levijeva, i Datan i Aviron sinovi Elijavovi, i Anvan sin Faleta sina Ruvimova pobuniše se,

2. I ustaše na Mojsija, i s njima dvjesta i pedeset ljudi između sinova Izrailjevijeh, glavaru narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni.

3. I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i među njima je Gospod; zašto se vi podižete nad zborom Gospodnjim?

4. Kad to ču Mojsije, pade ničice.

5. Potom reče Koreju i svoj družini njegovo govoreći: sjutra će pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabrao onoga će pustiti k sebi.

6. Ovo učinite: uzmite kadionice, Korej sa svom družinom svojom.

7. I metnite sjutra u njih ognja i metnite u njih kada pred Gospodom, i koga izabere Gospod onaj će biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi!

8. I reče Mojsije Koreju: čujte sinovi Levijevi!

9. Malo li vam je što vas je Bog Izrailjev odvojio od zbora Izrailjeva pustivši vas k sebi da vršite službu u Šatoru Gospodnjem i da stojite pred zborom i služite za nj?

10. Pustio je k sebi tebe i svu braću tvoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i sveštenstvo?

11. Zato ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospoda. Jer Aron šta je da vičete na nj?

12. I posla Mojsije da dozovu Datana i Avirona sinove Elijavove. A oni odgovoriše: nećemo da idemo.

13. Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče mlijeko i med da nas pobiješ u ovoj pustinji, nego još hoćeš da vladaš nad nama?

14. Jesi li nas odveo u *zemlju gdje teče mlijeko i med? i jesi li nam dao da imamo njiva i vinograda? hoćeš li oči ovijem ljudima da iskopaš? Nećemo da idemo.

*2.Moj. 3,8.

15. Tada se rasrdi Mojsije vrlo, i reče Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; nijednoga *magarca nijesam uzео od njih, niti sam kome od njih učinio kakvog zla.

*1.Sam. 12,3.

16. Potom reče Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodom, ti i oni i Aron.

17. I uzmite svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvjesta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom.

18. I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja, metnuše u njih kada, i stadoše na vrata Šatora od sastanka s Mojsijem i Aronom.

19. A Korej sabra na njih sav zbor na vrata Šatora od sastanka; tada se pokazala slava *Gospodnja svemu zboru.

*3.Moj. 9,6.

20. I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

21. Odvojte se iz toga zbora, da ih odmah satrem.

22. A oni padoše ničice i rekoše: Bože, Bože *duhovima i svakom tijelu! ovaj jedan zgriješio, i na sav li ćeš se zbor gnjeviti?

*4.Moj. 27,16.

23. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

24. Reci zboru i kaži: otstupite od šatora Korejeva i Datanova i Avironova.

25. I ustavši Mojsije otide k Datanu i Avironu, a za njim otidoše starješine Izrailjeve.

26. I reče zboru govoreći: otstupite od šatora tih bezbožnika, i ne dodijevajte se ničega što je njihovo, da ne izginete sa svijeh *grijeha njihovijeh.

*Otkr. 18,4.

27. I otstupiše sa svih strana od šatora Korejeva i Datanova i Avironova; a Datan i Aviron izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom.

28. Tada reče Mojsije: ovako ćete poznati da me je *Gospod poslao da činim sva ova djela, i da ništa ne činim od sebe: *Jer. 23,16.

29. Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod;

30. Ako li što novo učini Gospod, i zemlja otvori usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i siđu živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda.

31. A kad izgovori riječi ove, rasjede se *zemlja pod njima, *4.Moj. 26,10.

32. I otvorivši *zemlja usta svoja proždrije ih, i domove njihove i sve ljude Korejeve i sve blago njihovo. *Psal. 106,17.

33. I tako sidoše sa svijem što imahu živi u *grob, i pokri ih zemlja i nesta ih iz zbora. *Isa. 38,18.

34. A svi Izrailjci koji bijahu oko njih pobjeogoše od vike njihove, jer govorahu: da nas ne proždre zemlja.

35. I izađe *oganj od Gospoda, i sažeže onijeh dvjesto i pedeset ljudi koji prinesoše kad. *3.Moj. 10,2.

36. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći:

37. Kaži Eleazaru sinu Arona sveštenika neka pokupi kadionice iz toga garišta, i ugljevlje iz njih neka razbaci, jer su svete;

38. Kadionice onijeh koji ogriješiše *duše svoje neka raskuju na ploče da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, zato su svete, i neka budu sinovima Izrailjevijem znak. *Priče 20,2.

39. I pokupi Eleazar sveštenik kadionice mjedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih za okov oltaru

40. Za spomen sinovima Izrailjevijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred *Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko †Mojsija.

*2.Dnev. 26,18; 1.Dnev. 23,13. †4.Moj. 3,38.

41. A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izrailjevijeh na *Mojsija i na Arona govoreći: pobiste narod Gospodnji. *4.Moj. 14,2.

42. A kad se stjecaše narod na *Mojsija i na Arona, pogledaše na †Šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokazao se slava †Gospodnja.

*2.Moj. 24,16. †2.Moj. 40,34. †2.Moj. 16,10.

43. I dođe Mojsije i Aron pred Šator od sastanka.

44. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

45. Uklonite se iz toga zbora da ih odmah potrem. A oni padoše ničice.

46. I reče *Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i očisti ih; jer †gnjev žestok izađe od Gospoda, i †pomor poče.

*3.Moj. 10,6. †4.Moj. 1,53. †4.Moj. 8,19.

47. I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reče Mojsije, otrča usred zbora, i gle, pomor već bješe počeo u narodu; i okadiv očisti narod.

48. I stajaše među mrtvima i živima, i ustavi se *pomor. *2.Sam. 24,25.

49. A onijeh koji pomriješe od toga pomora bješe četrnaest tisuća i sedam stotina, osim onijeh što izgiboše sa Korejem.

50. I vrati se Aron k Mojsiju na vrata Šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

Aronova palica procvjetava.

17. Potom reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Reci sinovima Izrailjevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovijeh, od svih knezova njihovijeh, po domovima otaca njihovijeh, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj.

3. A na palici Levijevoj napiši ime Aronovo, jer je svaka palica za jednog poglavara od doma otaca njihovijeh.

4. I ostavi ih u Šatoru od sastanka pred Svjedočanstvom, gdje se sastajem s vama.

5. I koga izaberem, njegova će palica procvjetati; tako ću utišati pred sobom viku sinova Izrailjevijeh što viču na vas.

6. Kad to reče Mojsije sinovima Izrailjevijem, dadoše mu svi knezovi njihovijeh palice,

svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe među palicama njihovijem.

7. I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u Šatoru od Svjedočanstva.

8. A sutradan dođe Mojsije u Šator od Svjedočanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na njoj.

9. I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailjevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu.

10. A *Gospod reče Mojsiju: donesi opet palicu †Aronovu pred Svjedočanstvo da se čuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu.

*4.Moj. 20,9. †Jevr. 9,4.

11. I učini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako učini.

12. Tada rekoše sinovi Izrailjevi Mojsiju govoreći: pomrijesmo, propadosmo, svi propadosmo.

13. Ko se god približi k Šatoru Gospodnjemu, gine; hoćemo li svi izginuti?

Služba i izdržavanje sveštenika i Levita.

18. A Gospod reče Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvoga s tobom nosite grijehe o Svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega.

2. I braću svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti ćeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred Šatorom od sastanka.

3. Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem Šatoru; ali k sudovima od Svetinje k oltaru neka ne pristupaju, da ne izginu i oni i vi.

4. Neka budu, dakle, uza te, i neka rade sve što treba u Šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupi s vama.

5. A vi radite što treba u Svetinji i što treba na oltaru, da više ne dođe gnjev na sinove Izrailjeve.

6. Jer evo ja uzeh braću vašu Levite između sinova Izrailjevijeh, i vama su dani na

dar za Gospoda, da vrše službu u Šatoru od sastanka.

7. A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svešteničku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vam, zato ko bi drugi pristupio, da se pogubi.

8. Još reče Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se uvis podižu, između svih stvari koje posvećuju sinovi Izrailjevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vječnim.

9. To neka je tvoje od stvari posvećenijeh, koje se ne sažiju; svaki prinos njihov između svih darova njihovijeh i između svih prinosa za grijeh i svih prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih.

10. U Svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je.

11. Tvoje su, dakle, *žrtve darova njihovijeh koje se uvis podižu; i svaku žrtvu sinova Izrailjevijeh koja se obrće tebi dajem i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; ko je god čist u domu tvojem, neka jede. *2.Moj. 29,27.

12. Najbolje od *ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju †Gospodu, tebi dajem.

*5.Moj. 18,4. †2.Moj. 23,19.

13. Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god čist u domu tvojem neka jede.

14. Sve zavjetovano Bogu i Izrailju, tvoje neka je.

15. Što god otvara matericu između svakoga tijela koje prinose Gospodu, i između ljudi i između stoke, tvoje da bude; ali prvenac čovječji neka se otkupljuje; i prvenac nečiste stoke neka se otkupljuje.

16. A otkup neka mu bude kad bude od mjesec dana po tvojoj cijeni pet sikala *srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera. *3.Moj. 27,6.

17. A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; sve te su stvari; krvlju njihovom pokropi *ol-

tar, i salo njihovo zapali, da bude †žrtva ognjena za miris ugodni †Gospodu.

*3.Moj. 3,2. †3.Moj. 3,5. †5.Moj. 15,19.

18. A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obrću i kao pleće desno, da je tvoje.

19. Sve prinose što se podižu od posvećenih stvari, što prinose sinovi Izrailjevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kćerima tvojim s tobom zakonom vječnim; to će biti zavjet osoljen, vječan pred Gospodom tebi i potomstvu tvojemu s tobom.

20. Još reče †Gospod Aronu: u †zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni †dijela među njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo među sinovima Izrailjevijem.

*5.Moj. 10,9. †Psal. 142,5. †5.Moj. 14,27.

21. A sinovima Levijevim izvadim dajem u našljedstvo sve †desetke od Izrailja za službu njihovu što služe u Šatoru od sastanka.

*5.Moj. 12,17.

22. A sinovi Izrailjevi neka više ne pristupaju k Šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izginu.

23. Nego sami Leviti neka služe službu u Šatoru od sastanka, i oni neka nose grijeh svoj zakonom vječnim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstva među sinovima Izrailjevijem.

24. Jer desetke sinova Izrailjevijeh, što će donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima u našljedstvo; toga radi rekoh za njih: među sinovima Izrailjevijem da nemaju našljedstva.

25. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

26. Reci †Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izrailjevijeh desetak koji vam dadoh od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže Gospodu, deseto od desetoga. *Nem. 10,38.

27. I primiće vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace.

28. Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svih desetaka svojih, koje ćete uzimati od sinova Izrailjevijeh, i dajte od njih prinos Gospodnji Aronu svešteniku.

29. Od svega što vam se da prinosite svaki prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio.

30. I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada će se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace.

31. A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je †plata za †službu vašu u Šatoru od sastanka.

*1.Tim. 5,18. †1.Kor. 9,13.

32. I nećete zato navući na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i nećete oskvrniti svetijeh stvari sinova Izrailjevijeh, i nećete izginuti.

O vodi od pepela crvene junice,
kojom se čisti.

19. Još reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći:

2. Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreći: reci sinovima Izrailjevijem neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu;

3. I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede napolje iz okola da je zakolju pred njim.

4. I uzevši Eleazar krvi njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema Šatoru od sastanka sedam puta.

5. Potom neka zapovjedi da se spali junica pred njegovijem očima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s balegom neka spale.

6. I sveštenik uzevši drveta kedrova, isopa i crvca, neka baci u oganj gdje gori junica.

7. Potom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka uđe u oko, i neka bude sveštenik nečist do večera.

8. Tako i ko je spali, neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude nečist do večera.

9. A čist čovjek neka pokupi pepeo od junice i izruči ga iza okola na čisto mjesto, da se čuva zboru sinova Izrailjevijeh za vodu očišćenja; to je žrtva za grijeh.

10. I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude nečist do večera. To neka je sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi među njima vječan zakon.

11. Ko se dotakne †mrtva tijela čovječijega, da je nečist sedam dana. *Ef. 2,1.

12. On neka se očisti onom vodom treći dan i sedmi dan, i biće čist; ako li se ne očisti treći dan i sedmi, neće biti čist.

13. Ko se dotakne mrtva tijela čovječijega pa se ne očisti, onaj je oskvrnio *Šator Gospodnji; zato da se istrijebi ona duša iz Izrailja; jer nije pokropljen vodom očišćenja, zato je nečist, i nečistota je njegova na njemu. *3.Moj. 15,31.

14. Ovo je zakon kad čovjek umre u šatoru: ko god uđe u onaj šator i ko god bude u šatoru, nečist da je sedam dana;

15. I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopljen, nečist je.

16. I ko se god dotakne u polju posječena-ga mačem ili umrloga ili kosti čovječije ili groba, nečist da je sedam dana.

17. I neka za nečistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijeh, i neka naliju na nj vode žive u sud.

18. Potom neka uzme čist čovjek isopa i zamoči u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljude koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili čovjeka posječena ili umrla ili groba.

19. Čisti nečistoga neka pokropi treći i sedmi dan; i kad ga očisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i biće *čist uveče. *3.Moj. 14,9.

20. A ko bude nečist pa se ne očisti, da se istrijebi ona duša iz zbora; jer je svetinju Gospodnju oskvrnio, a nije pokropljen vodom očišćenja; nečist je.

21. I ovo neka im je zakon vječan: i koji pokropi vodom očišćenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode očišćenja, da je nečist do večera.

22. I čega se god dotakne ko je nečist, da je nečisto; i ko se njega dotakne, da je nečist do večera.

Voda iz stijene. Edom brani prolaz.
Smrt Marijina i Aronova.

20. I dođoše u *pustinju sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu; i ondje umrije †Marija, i bi pogrebena ondje.

*4.Moj. 33,36. †4.Moj. 26,59.

2. A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona.

3. I svađaše se narod s Mojsijem, i govora-hu: kamo da smo pomrli kad pomriješe braća naša pred Gospodom!

4. Zašto dovedoste zbor Gospodnji u ovu pustinju da izginemo ovdje i mi i stoka naša?

5. I zašto nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđe ni šipak, a ni vode nema za piće?

6. I dođe Mojsije i Aron ispred zbora na vrata Šatora od sastanka, i padoše ničice; i pokaza im se slava Gospodnja.

7. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

8. Uzmi štap, i sazovite zbor ti i Aron brat tvoj, i progovorite stijeni pred njima, te će dati vodu svoju; tako ćeš im izvesti vodu iz stijene, i napojićeš zbor i stoku njihovu.

9. I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod.

10. I sazvaše Mojsije i Aron zbor pred stijenju, i on im reče: slušajte odmetnici! hoćemo li vam iz ove stijene izvesti vodu?

11. I diže *Mojsije ruku svoju i udari u stijenju štapom svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova.

*2.Moj. 17,6.

12. A *Gospod reče Mojsiju i Aronu: što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izrailjevim, zato nećete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao.

*3.Moj. 10,3.

13. To je voda od svađe, gdje se svađaše sinovi Izrailjevi s Gospodom, i On se proslavi među njima.

14. Iza toga posla Mojsije *poslanike iz †Kadisa k caru edomskom da mu reku: ovako kaže brat tvoj Izrailj: ti znaš sve nevolje koje nas snađoše: *Sud. 11,17. †Sud. 11,16.

15. Kako naši oci siđoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo činiše nama i ocima našim;

16. I vikasmo ka Gospodu, i Gospod ču glas naš, i posla anđela, koji nas izvede iz Misira; i evo smo u Kadisu, gradu na tvojoj međi.

17. Pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju; nećemo ići preko polja ni preko vinograda, niti ćemo piti vode iz kojega studenca; ići ćemo carskim putem, nećemo svrtati ni nadesno ni nalijevo dok ne prijeđemo među tvoju.

18. A Edom mu odgovori: ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s mačem preda te.

19. A sinovi Izrailjevi rekoše mu: ići ćemo utrenikom, i ako se napijemo vode tvoje, mi ili stoka naša, platićemo je; ništa više, samo da pješice prođemo.

20. A on im odgovori: nećete proći. I iziđe *Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom. *Amos 1,11.

21. I kad ne htje Edom dopustiti Izrailju da prijeđe preko međe njegove, Izrailj otiđe od njega.

22. I krenuvši se od Kadisa dođoše sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, ka gori Oru.

23. I Gospod reče Mojsiju i Aronu na gori Oru kod međe edomske govoreći:

24. Aron valja da se pribere k rodu svojem, jer neće ući u zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svade.

25. Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Or.

26. I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegovu, pa će se Aron pribрати i umrijeti ondje.

27. I učini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na goru Or pred svijem zborom.

28. I svuče Mojsije s Arona haljine njegove i obuče ih Eleazaru sinu njegovu, i umrije ondje *Aron navrh gore, a Mojsije i Eleazar sidoše s gore. *5.Moj. 10,6.

29. A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izrailjev za Aronom trideset dana.

Zmija od mjedi.

Pobjeda nad Sionom i Ogom.

21. A kad ču *Hananej car aradski, koji življaše na jugu, da ide Izrailj putem kojim idoše uhode, on se pobi s njima i zarobi ih nekoliko. *4.Moj. 33,40.

2. Tada se Izrailj zavjetova Gospodu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja ću raskopati gradove njihove.

3. I usliši Gospod glas Izrailjevi i dade mu Hananeje, a on zatre njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma.

4. Potom podoše od gore Ora k Crvenom moru obilazeći zemlju edomsku, i oslabi duh narodu od puta.

5. I vikaše narod na Boga i na Mojsija: zašto nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb već ogadio duši našoj.

6. A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izrailju.

7. Tada dođe narod k Mojsiju i rekoše: zgriješismo što vikasmo na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod.

8. I Gospod reče Mojsiju: načini zmiju vatrene, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa će ozdraviti.

9. I načini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija on pogleda u zmiju od mjedi, i ozdravi.

10. Potom podoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u oko u Ovotu.

11. I iz Ovota otišavši stadoše u oko na brdima avarimskim u pustinji koja je prema Moavskoj s istoka.

12. Odande otišavši stadoše u oko u dolini Zaredu.

13. I odatle otišavši stadoše u oko na brodu na Arnonu, koji je u *pustinji i izlazi od međe amorejske. Jer je Arnon međa *moavska između Moavaca i Amorejaca. *Sud. 11,18. †4.Moj. 22,36.

14. Zato se kaže u knjizi O ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke arnonske.

15. Jer ti potoci, koji dopiru do mjesta Ara, teku pokraj međe moavske.

16. A otuda dođoše k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daću im vode.

17. Tada pjeva Izrailj *pjesmu ovu: Diži se, studenče; pripijevajte ga; *2.Moj. 15,1.

18. Studenče, koji kopaše knezovi, koji iskopaje poglavari narodni s onijem koji postavi *zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail, *5.Moj. 33,4.

19. A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot,

20. A iz Vamota u dolinu koja je u polju moavskom kod gore Fazge i gleda u *pustinju. *4.Moj. 23,28.

21. Tada posla *Izrailj ↑poslanike k Sionu caru amorejskom govoreći:

*Sud. 11,19. ↑5.Moj. 2,26.

22. Pusti da prođemo kroz tvoju zemlju, nećemo svrtati ni u polje ni u vinograd, niti ćemo piti vode iz studenaca; ići ćemo carskim putem, dokle ne prijeđemo među tvoju.

23. Ali ne dade *Sion Izrailju da prođe kroz zemlju njegovu, nego sabra Sion sav narod svoj, i izađe na Izrailja u pustinju, i dođe u Jasu, i pobi se s Izrailjem. *5.Moj. 2,32.

24. Ali ga isiječe *Izrailj oštrim mačem, i osvoji ↑zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe među sinova Amonovijeh.

*Sud. 11,13. ↑Isus N. 12,1.

25. I uze *Izrailj sva ona mjesta i naseli se u svijem gradovima amorejskim, u Esevonu i u svijem selima njegovijem. *Sud. 11,26.

26. Jer Esevon bješe grad Siona cara amorejskoga, koji bješe prvi zavojštio na cara moavskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona.

27. Zato govore u priči: hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov.

28. Jer *oganj izađe iz Esevona, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini arnonskoj. *Jer. 48,45.

29. Teško tebi, Moave; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kćeri svoje u ropstvo Sionu caru amorejskom.

30. Ali ih postrijeljasmo, propade Esevon do Devona, i potrmsmo ih do Nofe, koja dopire do Medeve.

31. I tako živje Izrailj u zemlji amorejskoj.

32. Potom posla Mojsije da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izagnaše Amorejce koji bijahu ondje.

33. Potom obrativši se pođoše u *Vasan; i izide Og car vasanski pred njih, on i sav narod njegov na boj u Edrajin.

*Isus N. 13,12.

34. A *Gospod reče Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u tvoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i učini mu kako si učinio Sionu ↑caru amorejskom koji življaše u Esevonu. *5.Moj. 3,2. ↑Psal. 136,19.

35. I pobije ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta nijedan, i osvojiše zemlju njegovu.

Valam pozvan da prokune sinove Izrailjeve. Valamova magarica govori.

22. **O**datle se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše u oko u polju *moavskom s onu stranu ↑Jordana prema Jerihonu. *4.Moj. 33,48. ↑4.Moj. 36,13.

2. I vidje Valak sin Seforov sve što učini Izrailj Amoreju,

3. I uplaši se Moav od naroda veoma; jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevijeh.

4. Pa reče Moav starješinama madijanskim: sada će ova množina pojesti sve što je oko nas kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car moavski.

5. I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeci u zemlji naroda njegova, govoreći: evo narod iziđe iz Misira, evo prekrilio je zemlju, i stoji prema meni.

6. Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jači od mene, eda bih mu odolio i pobio ga ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagosloviš biće blagosloven, a koga prokuneš biće proklet.

7. I otidoše starjehine moavske i starjehine madijanske noseći darove za vraćanje; i dođoše k Valamu, i kazaše mu riječi Valakove.

8. A on im reče: ostanite ovdje ovu noć, i odgovoriću vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi moavski kod Valama.

9. A Bog dođe k Valamu i reče mu: kakvi su to ljudi kod tebe?

10. I reče Valam Bogu: Valak sin Seforov, car moavski, posla ih k meni govoreći:

11. Evo narod iziđe iz Misira i prekrili zemlju; nego hodi, prokuni mi ga, eda bih ga nadbio i otjerao ga.

12. A Bog reče Valamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven.

13. I ujutru ustavši Valam reče knezovima Valakovijem; vratite se u svoju zemlju jer mi ne da Bog da idem s vama.

14. I ustavši knezovi moavski dođoše k Valaku, i rekoše: ne htje Valam poći s nama.

15. Tada opet posla Valak više knezova i veće od prvijeh.

16. I oni došavši k Valamu rekoše mu: ovako veli Valak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego dođi k meni.

17. Jer ću te dobro darivati, i što mi god rečeš činiću; zato dođi, molim te, prokuni mi ovaj narod.

18. A *Valam odgovori i reče slugama Valakovijem: da mi da Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospoda Boga svojega da učinim što malo ili veliko. ^{*4.Moj. 24,13.}

19. Ali opet ostanite ovdje i vi ovu noć, da vidim što će mi sada kazati Gospod.

20. I dođe Bog noću k Valamu i reče mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da činiš.

21. I ujutru ustavši Valam osamari magaricu svoju, i pođe s knezovima moavskim.

22. Ali se razgnjevi Bog što on pođe; i stade anđeo Gospodnji na put da mu ne da; a on sjedaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja.

23. A kad magarica vidje anđela Gospodnjega, gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci, svrnu magarica s puta i pođe preko polja. A Valam je stade biti da je vrati na put.

24. A anđeo Gospodnji stade na stazu među vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud.

25. I magarica videći anđela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritište nogu Valamovu o zid; a on je stade opet biti.

26. Potom anđeo Gospodnji otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesta da se svrne ni nadesno ni nalijevo.

27. I magarica videći anđela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom.

28. Tada Gospod otvori usta magarici, te ona reče Valamu: šta sam ti učinila, te me biješ već treći put?

29. A Valam reče magarici: što mi prkosiš? da imam mač u ruci, sad bih te ubio.

30. A magarica reče Valamu: nijesam li tvoja magarica? jašeš me otkako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako učinila? A on reče: nijesi.

31. Tada *Gospod otvori oči Valamu, koji ugleda anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem mačem u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim. ^{*2.O car. 6,17.}

32. I reče mu anđeo Gospodnji: zašto si bio magaricu svoju već tri puta? evo ja iziđoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji.

33. Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene već tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih već ubio a nju bih ostavio u životu.

34. A Valam reče anđelu Gospodnjemu: zgriješio sam, jer nijesam znao da ti stojiš preda mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja ću se vratiti.

35. A anđeo Gospodnji reče Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govori što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim.

36. A kad ču Valak da ide Valam, izide mu na susret u grad moavski na međi arnonskoj nakraj međe.

37. I reče Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? zašto mi ne dođe? eda li te ne mogu darivati?

38. A Valam reče Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoću li moći što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono ću govoriti.

39. I otide Valam s Valakom, i dođoše u grad Uzot.

40. I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijahu s njim.

41. A ujutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

Valamovo proklinjanje Bog pretvara
dvaput u blagoslov.

23. I reče Valam Valaku: načini mi
ovdje sedam oltara, i pripravi mi
ovdje sedam telaca i sedam ovnova.

2. I učini Valak kako mu reče Valam; i pri-
nese Valak s Valamom na svakom oltaru
po jedno tele i ovna.

3. Pa reče Valam Valaku: stoj kod svoje žr-
tve paljenice; a ja idem eda bih se sreo s
Gospodom, pa što mi javi kazaću ti. I on
otide sam.

4. I srete Bog Valama, a on mu reče: sed-
dam oltara spremih, i prinesoh po tele i ov-
na na svakom oltaru.

5. A Gospod metnu riječi u usta Valamu, i
reče: vrati se k Valaku i tako mu reci.

6. I vrati se k njemu, a on stajaše kod žrtve
svoje paljenice i svi knezovi moavski.

7. A on otvori priču svoju, i reče: iz Arama
dovede me Valak car moavski s planine isto-
čne, govoreći: hodi, prokuni mi Jakova,
hodi, naruži Izrailja.

8. Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog?
ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne
ruži?

9. Jer svrh stijena vidim ga, i s humova
gledam ga. Gle, ovaj će narod nastavati
sam, i s drugim narodima neće se
pomiješati.

10. Ko će izbrojiti prah Jakovljev i broj od
četvrti Izrailja? Da bih ja umro smrću pra-
vedničkom, i kraj moj da bi bio kao njihov!

11. Tada reče Valak Valamu: šta to radiš
od mene? Ja te dozvah da prokuneš nepri-
jatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako.

12. A on odgovori i reče: zar neću paziti i
govoriti ono što mi je Gospod metnuo u
usta?

13. Tada mu reče Valak: hodi sa mnom na
drugo mjesto, odakle ćeš ga vidjeti; samo
mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni
mi ga odande.

14. I dovede ga u polje Zofim, navrh Fa-
zge, i načini sedam oltara, i prinese na sva-
kom oltaru po jedno tele i ovna.

15. Tada *Valam reče Valaku: stoj tu kod
žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na
susret Gospodu. *4.Moj. 24,1.

16. I srete Gospod Valama, i metnu mu ri-
ječ u usta, i reče: vrati se k Valaku, i tako
govori.

17. I dođe k njemu, a on stajaše kod žrtve
svoje paljenice i s njim knezovi moavski; i
reče Valak: šta veli Gospod?

18. A on otvori priču svoju, i reče: ustani
Valače, i poslušaj, čuj me sine Seforov!

19. Bog nije *čovjek da laže, ni sin čovjeđji
da se pokaje. Što kaže neće li učiniti, i što
reče neće li izvršiti? *1.Sam. 15,29.

20. Gle, primih da blagoslovim; jer je on
blagoslovio, a ja neću poreći.

21. Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na
nevaljalstvo u Izrailju; Gospod je njegov s
njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada.

22. Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao
snaga jednorogova.

23. Jer nema čini na Jakova ni vraćanja na
Izrailja; u ovo doba govoriće se o Jakovu i o
Izrailju, što je učinio Bog.

24. Evo, narod će ustati kao silan lav, i kao
lavić skoćiće; neće leći, dokle ne pojede lo-
va i popije krvi pobijenijeh.

25. Tada reče Valak Valamu: nemoj ga ni
kleti ni blagosiljati.

26. A Valam odgovori Valaku: nijesam li ti
kazao da ću činiti što mi god Gospod kaže?

27. A Valak reče Valamu: hodi, odvešću te
na drugo mjesto; da ako Bogu bude volja
da mi ga odande prokuneš.

28. I odvede Valak Valama navrh Fegora,
koji gleda u pustinju.

29. I reče Valam Valaku: načini mi ovdje
sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam te-
laca i sedam ovnova.

30. I učini Valak kako reče Valam i pri-
nese žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

Valam proriče Izrailju još jednom dobro:
Zvijezda iz Jakova.

24. I vidjevši Valam da je Božja volja
da blagosilja Izrailja, ne htje više
ni ići kao prije po vraćanje, nego se okrete
licem k pustinji,

2. I podigavši oči svoje ugleda Izrailja gdje stoji po plemenima svojim; i Duh Božji dođe na nj.

3. I otvori priču svoju, i reče: kaže Valam sin Veorov; kaže čovjek kojemu su otvorene oči;

4. Kaže onaj koji čuje riječi Božje, koji vidi utvaru Svemogućega, koji kad padne otvorene su mu oči:

5. Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i stanovi tvoji, Izrailju!

6. Pružili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kedri na vodi.

7. Poteći će voda iz vijedra njegova, i sjeme će njegovo biti među velikim vodama, i car će se njegov podignuti svrh Agaga, i carstvo će se njegovo uzvisiti.

8. Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova; poješće narode koji su mu neprijatelji, i kosti će njihove potrti, i strijelama svojim postrijelati ih.

9. Spustio se, leži kao lavić i kao ljuti lav; ko će ga probuditi? Ko tebe blagosilja, biće blagosloven; a ko tebe kune, biće proklet.

10. Tada se razgnjevi Valak na Valama, i pljesnu se rukama, i reče Valak Valamu: dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto već tri puta.

11. Odlazi u svoje mjesto; rekoh da ću te darivati, a eto Gospod ne da ti dara.

12. A Valam reče Valaku: nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreći:

13. Da mi da Valak kuću svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti riječi Gospodnje da učinim što dobro ili zlo od sebe; što kaže Gospod ono ću kazati.

14. Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kažem šta će taj narod učiniti narodu tvojemu najposlije.

15. Potom otvori priču svoju, i reče: kaže Valam sin Veorov, kaže čovjek kome su otvorene oči,

16. Kaže koji čuje riječi Božje, i koji zna znanje o Višnjem, i koji vidi utvaru Svemogućega i kad padne otvorene su mu oči:

17. Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne izbliza; izaći će *Zvijezda iz Jakova i ustaće

Palica iz Izrailja, koja će razbiti knezove moavske i razoriti sve sinove Sitove.

*Mat. 2,2.

18. I *Edoma će osvojiti i Sira će osvojiti neprijatelji njegovi; jer će Izrailj raditi junački.

*Psal. 60,8.

19. I vladace koji je od Jakova, i zatrče ostatak od grada.

20. A ugledav Amalika, otvori priču svoju, i reče: Amalik je početak narodima, ali će najposlije propasti.

21. A ugledav Keneja, otvori priču svoju, i reče: tvrd ti je stan, i na stijeni si savio gnijezdo svoje;

22. Ali će biti izagnan Kenej; Asur će ga zarobiti.

23. I opet otvori priču svoju, i reče: jaoh! ko će biti živ kad to učini Bog!

24. I *lađe iz zemlje kitimske doploviće i dosadiće Asircima i dosadiće Jevrejima; ali će i sami propasti.

*Isa. 23,1.

25. Potom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Valak otide svojim putem.

Kazna zbog preljube i klanjanja bogovima.

25. I življaše Izrailj u *Sitimu, i narod stade činiti preljubu sa kćerima moavskim.

*Mih. 6,5.

2. One pozivahu narod na žrtve svojim bogovima, i narod jeđaše, i klanjaše se bogovima njihovijem.

3. I Izrailj prionu uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailja.

4. I reče Gospod Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvrati gnjev Gospodnji od Izrailja.

5. I reče Mojsije sudijama Izrailjevijem: pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora.

6. I gle, jedan između sinova Izrailjevijeh dođe i dovede k braći svojoj jednu Madijanku na oči Mojsiju i na oči svemu zboru sinova Izrailjevijeh; a oni zaplakaše na vratima Šatora od sastanka.

7. A kad to vidje Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze koplje u ruku;

8. I uđe za čovjekom Izrailjcem u šator, i probode ih oboje, čovjeka Izrailjca i onu ženu, kroz trbuh, i presta pogibija među sinovima Izrailjevijem.

9. I izgibe ih od te pogibije dvadeset i četiri tisuće.

10. Tada reče Gospod Mojsiju govoreći:

11. *Fines sin Eleazara sina Arona sveštenika odvрати tgnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me među njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj. *Psal. 106,30. †Naum 1,2.

12. Zato mu kaži: evo dajem mu svoj zavjet mirni.

13. I imaće on i potomstvo njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vječnoga, jer revnova za Boga svojega i očisti sinove Izrailjeve.

14. A čovjeku Izrailjcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrije sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova.

15. A ubijenoj ženi Madijanki bješe ime Hazvija kći Sura kneza narodnoga u domu oca svojega među Madijancima.

16. I reče Gospod Mojsiju govoreći:

17. Zavojštite na Madijance, i bijte ih;

18. Jer oni zavojštite na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfegorom i Hazvijom kćerju kneza madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja dođe s Fegora.

Novo prebrojavanje plemena narodnih zbog podjele zemlje.

26. A poslije te pogibije reče Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronovu svešteniku govoreći:

2. Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu ići na vojsku u Izrailju.

3. I reče im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći:

4. Da se izbroje od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izadoše iz zemlje misirske.

5. Ruvim bješe prvenac Izrailjev; a sinovi Ruvimovi: od Enoha porodica Enohova; od Faluja porodica Falujeva;

6. Od Asrona porodica Asronova, od Harmije porodica Harmijina.

7. To su porodice Ruvimove; a izbrojenijeh bješe među njima četrdeset i tri tisuće i sedam stotina i trideset.

8. Sin Falujev bješe Elijav.

9. A sinovi Elijavovi: Namuilo i Datan i Aviron. Ovaj Datan i ovaj Aviron, koji bijahu od onijeh što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda;

10. I *zemlja otvorivši usta svoja proždrije njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih oganj dvjesta i pedeset ljudi, koji postaaše ugled. *4.Moj. 16,32.

11. A sinovi *Korejevi ne pogiboše.

*2.Moj. 6,24.

12. Sinovi *Simeunovi po porodicama svojim: od Namuila porodica Namuilova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova; *2.Moj. 6,15.

13. Od Zare porodica Zarina, od Saula porodica Saulova.

14. To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuće i dvije stotine.

15. A sinovi Gadovi po porodicama svojim: od Sifona porodica Sifonova; od *Agija porodica Agijeva; od Sunija porodica Sunijeva; *1.Moj. 46,16.

16. Od Azena porodica Azenova; od Irija porodica Irijeva;

17. Od Aroda porodica Arodova; od *Ari-lija porodica Arilijeva. *1.Moj. 46,16.

18. To su porodice sinova Gadovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh četrdeset tisuća i pet stotina.

19. Sinovi Judini: Ir i Avnan; ali umriješe Ir i *Avnan u zemlji Hananskoj.

*1.Moj. 46,12.

20. Bijahu pak sinovi *Judini po porodicama svojim: od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina. *Otkr. 7,5.

21. A sinovi Faresovi bjehu: od Asrona porodica Asronova; od Jamuila porodica Jamuilova.

22. To su porodice Judine, a među njima bješe izbrojenijih sedamdeset i šest tisuća i pet stotina.

23. A sinovi *Isaharovi po porodicama svojim: od †Tole porodica Tolina; od Fuve porodica Fuvina; *1.Dnev. 7,1. †1.Moj. 46,13.

24. Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova.

25. To su porodice Isaharove; a među njima bješe izbrojenijih šezdeset i četiri tisuće i tri stotine.

26. Sinovi Zavulonovi po porodicama svojim: od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova.

27. To su porodice Zavulonove, a među njima bješe izbrojenijih šezdeset tisuća i pet stotina.

28. Sinovi Josifovi po porodicama svojim: *Manasija i Jefrem; *1.Moj. 41,51.

29. Sinovi Manasijini: od *Mahira †porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica †Galadova.

*4.Moj. 32,39. †4.Moj. 36,1. †Isus N. 17,1.

30. Ovo su sinovi Galadovi: od Ahijejera *porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekova; *Sud. 6,34.

31. Od Esrila porodica Esrilova; od Sihema porodica Sihemova;

32. Od Simaera porodica Simaerova; od Oferu porodica Oferova;

33. A *Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kćeri, kojima su imena Mala i Nuja i Eglu i Melha i Tersa. *Isus N. 17,3.

34. To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijih pedeset i dvije tisuće i sedam stotina.

35. Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim: od *Sutala porodica Sotalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova. *1.Dnev. 7,20.

36. A ovo su sinovi Sotalovi: od Erana porodica Eranova.

37. To su porodice sinova Jefremovijeh; a među njima bješe izbrojenijih trideset i

dvije tisuće i pet stotina. To su sinovi *Josifovi po porodicama svojim. *Isus N. 17,14.

38. A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim: od *Vele porodica Velina; od †Asvila porodica Asvilova; od Ahirama porodica Ahiramova; *1.Moj. 46,21. †1.Dnev. 8,1.

39. Od Sufama porodica Sufamova; od Ufama porodica Ufamova.

40. A *Velini sinovi bjehu: Ader i Naman; od Adera porodica Aderova; od Namana porodica Namanova. *1.Dnev. 8,3.

41. To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenijih četrdeset i pet tisuća i šest stotina.

42. A ovo su sinovi *Danovi po porodicama svojim: od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim.

*1.Moj. 46,23.

43. U svijem porodicama Samejvijem bješe izbrojenijih šezdeset i četiri tisuće i četiri stotine.

44. Sinovi *Asirovi po porodicama svojim: od Jamina porodica Jaminova; od Jesuja porodica Jesujeva; od †Verija porodica Verijina. *1.Dnev. 7,30. †1.Moj. 46,17.

45. Sinovi Verijini: od Hovera porodica Hoverova; od Melhila porodica Melhilova.

46. A kćeri Asirovoj bješe ime Sara.

47. To su porodice sinova Asirovijeh; a među njima bješe izbrojenijih pedeset i tri tisuće i četiri stotine.

48. Sinovi Neftalimovi po porodicama svojim: od *Asila porodica Asilova; od †Gunija porodica Gunijeja;

*1.Moj. 46,24. †1.Dnev. 7,13.

49. Od Jesera porodica Jeserova; od Selima porodica Selimova.

50. To je rod Neftalimov po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenijih četrdeset i pet tisuća i četiri stotine.

51. To su izbrojeni među sinovima Izraelvijem, šest stotina i jedna tisuća i sedam stotina i trideset.

52. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

53. Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema broju imena;

54. Kojih ima više, podaj im veće našljedstvo, a kojih ima manje, njima manje; svi

prema broju izbrojenijeh svojih neka imaju našljedstvo.

55. Ali ždrijebom neka se podijeli zemlja: po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo.

56. Ždrijebom neka se podijeli svakome plemenu, bilo veliko ili malo.

57. A ovo su izbrojeni između Levita po porodicama svojim: od Girsona porodica Girsonova; od Kata porodica Katova; od *Merarija porodica Merarijeva. *1.Moj. 46,11.

58. Ovo su porodice Levijeve: porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rodio Amrama.

59. A ime je ženi Amramovoj Johaveta, kći *Levijeva, koja mu se rodila u Misiru; a ona rodi Amramu Arona i Mojsija, i Mariju sestru njihovu. *2.Moj. 2,1.

60. A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

61. Ali *Nadav i †Avijud pogiboše kad prinesoše tuđ ogranj pred Gospodom.

*3.Moj. 10,1. †4.Moj. 3,4.

62. I bješe ih izbrojenijeh dvadeset i tri tisuće, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne bjehu brojeni među sinove Izrailjeve, jer im nije dano našljedstvo među sinovima *Izrailjevijem. *4.Moj. 1,49.

63. To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar sveštenik izbrojiše sinove Izrailjeve u polju moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

64. A među njima ne bješe nijedan od onijeh koje izbrojiše *Mojsije i Aron sveštenik kad brojiše sinove Izrailjeve u †pustinji Sinajskoj. *4.Moj. 1,1. †4.Moj. 14,29.

65. Jer Gospod bješe rekao za njih: pomriječite u pustinji. I ne osta ih nijedan osim *Haleva sina †Jefonijina i Isusa sina Navina. *4.Moj. 14,30. †4.Moj. 32,12.

Pravo našljedstva kćeri. Isus posvećen za našljednika Mojsijeva.

27. Tada dođoše *kćeri †Salpada sina Ofera sina †Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Josifova, a imena im bjehu Mala, Nuja, Egl, Melha i Tersa.

*4.Moj. 26,33. †4.Moj. 36,2. †4.Moj. 36,1.

2. I stadoše pred Mojsija i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima Šatora od sastanka, i rekoše:

3. Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeha svojega, a ne ostavi sinova.

4. Zašto da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove zato što nije imao sina? Daj nam našljedstvo među braćom oca našega.

5. I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda.

6. A Gospod reče Mojsiju govoreći:

7. Pravo govore kćeri Salpadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo među braćom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih.

8. A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegovo na kćer njegovu;

9. Ako li ni kćeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći njegovoj;

10. Ako li ni braće nema, onda podajte našljedstvo njegovo braći oca njegovaj;

11. Ako li nema ni braće očine, onda podajte našljedstvo njegovo onome ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjevijem zakon za suđenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

12. Još reče Gospod Mojsiju: izidi na goru ovu *avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem. *5.Moj. 32,49.

13. I kad je vidiš, pribraćeš se k rodu svomemu i ti, kao što se pribrao *Aron brat tvoj. *4.Moj. 20,24.

14. Jer ne poslušaste riječi moje u *pustinji Sinu u svađi narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred očima njihovijem. To je voda od svađe u Kadisu u pustinji Sinu. *4.Moj. 20,1.

15. I reče Mojsije Gospodu govoreći:

16. Gospode Bože *duhovima i svakom tijelu, postavi †čovjeka nad ovijem zborom, *4.Moj. 16,22. †Zah. 12,1.

17. Koji će izlaziti pred njima i koji će dolaziti pred njima, koji će ih izvoditi i opet

dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnji kao *ovce koje nemaju pastira. *1.O car. 22,17.

18. A Gospod reče Mojsiju: uzmi k sebi Isusa sina Navina, *čovjeka u kome je Duh moj, i metni ruku svoju na nj, *1.Moj. 41,38.

19. I izvedi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima.

20. I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevijeh.

21. I neka staje pred Eleazara sveštenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom; po zapovijesti njegovoj neka polaze i po zapovijesti njegovoj neka dolaze, on i svi sinovi *Izrailjevi s njim i sav zbor. *Sud. 1,1.

22. I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod; i uzev Isusa postavi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor.

23. I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

Ponavljanje zakona o žrtvama:
svagdašnjoj, subotnoj, u početku mjeseca,
pashalnoj, danu prvina.

28. J oš reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im: prinosite moje, hljeb moj, žrtve što mi se sažižu za ugodni miris, pazite da mi prinosite na vrijeme.

3. Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što ćete prinositi Gospodu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka:

4. Jedno jagnje prinesi ujutru, a drugo jagnje prinesi uveče,

5. I desetinu efe bijeloga brašna za dar smiješana s četvrtinom ina čistoga ulja.

6. To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu.

7. I naljev njezin da bude četvrt ina na svako jagnje; u Svetinji prinosi naljev dobra pića Gospodu.

8. A drugo jagnje prinesi uveče; dar kao ujutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu.

9. A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijeloga brašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem.

10. To je subotna *žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina. *Jezek. 46,4.

11. I u početak mjeseca svojih prinosite *Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

*1.Dnev. 23,31. †4.Moj. 10,10. †2.Dnev. 2,4.

12. I tri *desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na ovna; *4.Moj. 15,4.

13. I po jednu desetinu bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu.

14. A naljev njihov da bude vina po ina na tele, trećina ina na ovna, i četvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u početak mjeseca, svakoga mjeseca u godini.

15. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem.

16. A prvoga mjeseca četrnaesti dan da je *pasha Gospodu; *3.Moj. 23,5.

17. A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne *hljebove. *2.Moj. 12,15.

18. Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite.

19. Nego prinesite *Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo; *4.Moj. 29,8.

20. A dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite.

21. Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

22. I jednoga jarca za *grijeh, radi očišćenja vašega. *Rim. 8,3.

23. To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja.

24. Tako prinosite svaki dan za onijeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na

ugodni miris Gospodu, osim svagdašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite.

25. I sedmi dan da imate sveti *sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite.

*3.Moj. 23,8. 2.Moj. 12,16.

26. I na dan prvina, kad prinosite nov dar *Gospodu poslije svojih *nedjelja, da imate sabor sveti, nijednoga posla ropskoga ne radite;

*5.Moj. 16,10. †3.Moj. 23,15.

27. Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine;

28. I dar uz njih: bijeloga brašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

29. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

30. Jednoga jarca, radi očišćenja vašega.

31. Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

Ponavljanje zakona o žrtvama
o trubnom danu, o danu očišćenja
i o svečanosti u sjenici.

29. A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je *trubni dan.

*4.Moj. 10,10; 3.Moj. 23,24.

2. I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh;

3. A dar uz njih bijeloga brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna,

4. I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca;

5. I jednoga jarca za grijeh, radi očišćenja vašega;

6. Osim žrtve paljenice u početku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh po uredbi njihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu.

7. I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i mučite duše svoje; ne radite nikakoga posla;

8. Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ov-

na, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo;

9. I dar uz njih bijeloga brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna,

10. Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca;

11. Jarca jednoga za grijeh, osim *žrtve za grijeh radi očišćenja, i osim svagdašnje žrtve †paljenice i dara njezina i naljeva njihovijeh.

*3.Moj. 16,3. †3.Moj. 16,5.

12. I petnaesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; nijednoga posla ropskoga ne radite; nego praznujte *praznik Gospodu sedam dana.

*2.Moj. 23,16.

13. I prinesite *žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi;

*Jezd. 3,4.

14. I dar uz njih brašna bijeloga smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od trinaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna,

15. I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh četrnaest jaganjaca;

16. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

17. A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

18. I dar njihov i naljev njihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

19. I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

20. A treći dan jedanaest telaca, dva ovna i četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

21. I darove njihove i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

22. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

23. A četvrti dan deset telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

24. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

25. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

26. A peti dan devet telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh;

27. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnovu i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

28. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

29. A šesti dan osam telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

30. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnovu i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

31. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

32. A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, četrnaest jaganjaca od godine zdravijeh,

33. I dar njihov i naljeve njihove, uz teoce, uz ovnovu i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

34. I jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

35. A osmi dan da vam je praznik; nijednoga posla ropskoga ne radite.

36. Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh,

37. I dar njihov i naljeve njihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce, po broju njihovu, kako je uređeno;

38. I jednoga jarca za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina.

39. To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili naljeve ili žrtve zahvalne.

Zakon o zavjetima

30. I kaza *Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što zapovjedi †Gospod.

*2.Moj. 24,3. †5.Moj. 5,27.

2. I reče Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevijeh govoreći: ovo je zapovjedio Gospod.

3. Kad koji čovjek učini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi riječi svoje, nego neka učini sve što izađe iz usta njegovijeh.

4. A kad žena učini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kući oca svojega,

5. I čuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reče ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve čim je vezala dušu svoju da je tvrdo.

6. Ako li otac njezin poreče to onaj dan kad čuje, zavjeti njezini i čim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospod će joj oprostiti, jer otac njezin poreče.

7. Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreče što na usta svoja čime bi se vezala,

8. A muž njezin čuvši ne reče joj ništa onaj dan kad čuje, onda da su tvrdi zavjeti njezini, i tvrdo da je sve čim je vezala dušu svoju.

9. Ako li muž njezin kad čuje onaj dan poreče, ukida se zavjet koji je bio na njoj ili što je izrekla na usta svoja te se vezala; i Gospod će joj oprostiti.

10. A zavjet koji učini udovica ili puštenica, i sve čim veže dušu svoju, da joj je tvrdo.

11. Ali ako bude u kući muža svojega učinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom,

12. I muž njezin čuvši oćuti i ne poreče, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju.

13. Ako li to poreče muž njezin onaj dan kad čuje, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve čim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospod će joj oprostiti.

14. Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muči dušu svoju, muž njezin potvrđuje i ukida.

15. Ako bi muž njezin od dana do dana ćutao, onda potvrđuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrđuje, jer joj ne poreče u onaj dan kad ču.

16. Ako li poreče pošto čuje, sam će nositi grijeh njezin.

17. Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kćer u mladosti njezinoj, dokle je u kući oca svojega.

Pobjeda nad Madijancima i veliki plijen.

31. **O**pet reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Osveti sinove Izrailjeve na Madijancima, pak ćeš se onda pribрати k rodu svojemu.

3. I Mojsije reče narodu govoreći: opremite između sebe ljude na vojsku da idu na Madijance da učine osvetu Gospodnju na Madijancima,

4. Po tisuću od plemena, od svakoga plemena Izrailjeva opremite na vojsku.

5. I dadoše od tisuća Izrailjevijeh po tisuću od svakoga plemena, dvanaest tisuća opremiše na vojsku.

6. I posla Mojsije po tisuću od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazara sveštenika, i u njega bjehu sudi sveti i trube.

7. I zavojštiše na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve muškinje.

8. Pobiše i careva madijanske, s drugima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva madijanskih, i Valama sina Veorova ubiše mačem.

9. I zarobiše sinovi Izrailjevi žene Madijanke i djecu njihovu, i zaplijeniše svu stoku njihovu, krupnu i sitnu, i sve blago njihovo.

10. A mjesta njihova u kojima življahu i gradove njihove sve popališe ognjem.

11. I sve roblje i sav plijen, ljude i stoku, uzeše;

12. I povedoše k Mojsiju i Eleazaru svešteniku i ka zboru sinova Izrailjevijeh, i roblje i ostali plijen i dobit u oko na polju moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu.

13. A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zbora iziđoše im na susret iz okola.

14. I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisućnike i stotinare, koji se vraćahu s vojske;

15. I reče im Mojsije: a što ostaviste u životu sve *žene? *5.Moj. 2,34.

16. Ta one po riječi Valamovoj navratiše sinove Izrailjeve da zgriješe Gospodu s Fegora, te dođe ona pogibija na narod *Gospodnji. *Isus N. 22,17.

17. Zato sada pobijte svu djecu mušku, i sve žene pobijte, koje su poznale *čovjeka. *Sud. 21,11.

18. A djevojke, koje ne poznaše čovjeka, ostavite u životu.

19. A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, očistite se treći dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje.

20. I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene očistite.

21. I reče Eleazar sveštenik vojnicima, kojih bijahu išli na vojsku: ovo je naredba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju:

22. Zlato, srebro, mjed, gvožđe, kositer i olovo,

23. Što god podnosi vatru, propustite kroz vatru, i očistiće se, ali pošto se očisti vodom očišćenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu.

24. I operite haljine svoje sedmi dan, i bićete čisti; i onda ćete ući u oko.

25. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

26. Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljude i stoku, ti i Eleazar sveštenik i poglavari od plemena narodnijeh.

27. I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor.

28. I uzmi dio za *Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca. *4.Moj. 18,26.

29. Od njihove polovine to uzmite, i podajte Eleazaru svešteniku za prinos Gospodu.

30. I od polovine koja dopade sinovima Izrailjevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za Šator Gospodnji.

31. I učini Mojsije i Eleazar sveštenik kako zapovjedi Gospod Mojsiju.

32. I bješe plijena, što osta od plijena koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuća ovaca,

33. I sedamdeset i dvije tisuće goveda,

34. I šezdeset i jedna tisuća magaraca,

35. I ženskinja što ne bješe poznalo čovjeka, svega trideset i dvije tisuće duša.

36. A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

37. A od toga dio *Gospodu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca; *5.Moj. 10,14.

38. I trideset i šest tisuća goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva;

39. I trideset tisuća i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodu šezdeset i jedan;

40. I šesnaest tisuća duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše.

41. I dade Mojsije Eleazaru svešteniku dio za prinos *Gospodu, kao što mu zapovjedi †Gospod. *4.Moj. 18,19. †4.Moj. 18,8.

42. A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bjehu išli na vojsku,

43. A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuća i pet stotina ovaca,

44. Trideset i šest tisuća goveda,

45. Trideset tisuća i pet stotina magaraca,

46. I šesnaest tisuća duša ljudskih.

47. Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za Šator Gospodnji, kao što mu Gospod zapovjedi.

48. I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisućnici i stotinari,

49. I rekoše mu: sluge tvoje prebrojiše vojnike koji bijahu pod našom rukom, i nijednoga nije manje.

50. Zato prinosimo *Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopača, narukvica, prstena, obodaca i lančića, da bi se očistile †duše naše pred Gospodom. *2.Moj. 30,12. †2.Moj. 30,16.

51. I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade.

52. A bješe svega zlata prinesenoga, što prinesoše Mojsiju tisućnici i stotinari, šesnaest tisuća i sedam stotina i pedeset sikala.

53. A vojnici zadržāše sebi što koji bješe zaplijenio.

54. I uzevši *Mojsije i Eleazar zlato od tisućnika i stotinara, unesoše ga u Šator od sastanka za spomen sinovima †Izrailjevijem pred Gospodom.

*4.Moj. 16,40. †2.Moj. 30,16.

Podjela zemlje istočno od Jordana.

32. **A** sinovi Ruvimovi i sinovi *Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe †zemlju jazirsku i zemlju galadsku da je dobra za stoku.

*2.Sam. 24,5. †Isus N. 13,25.

2. I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svešteniku i knezovima od zbora govoreći:

3. Atarot i Devon i Jazir i Namra i Esevon i Elealija i Sevama i Navav i Veav,

4. Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke.

5. Ako smo, rekoše, našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana.

6. A Mojsije reče sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem: braća će vaša ići na vojsku, a vi ćete ovdje da ostanete?

7. Zašto obarate srce sinovima Izrailjevijem da ne prijeđu u zemlju koju im je dao Gospod?

8. Tako su učinili oci vaši, kad ih poslāh iz Kadis-Varne da uhode zemlju;

9. I otidoše do potoka Eshola, i uhođiše zemlju; i oboriše srce sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospod;

10. I razgnjevi se onda *Gospod, i zakle se govoreći:

*4.Moj. 14,11.

11. Neće ti ljudi koji izadoše iz Misira, od dvadeset godina i više, vidjeti *zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držāše mene sasvijem,

*4.Moj. 14,24.

12. Osim Haleva sina Jefonijina Kenezeja i Isusa sina Navina, jer se sasvijem držāše *Gospoda.

*Isus N. 14,8.

13. I razgnjevi se Gospod na Izrailja, i učini te se potucaše po *pustinji četrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji činjāše zlo pred Gospodom. *4.Moj. 14,33.

14. A vi sada izađoste na mjesto otaca svojih, rod griješnih ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izrailja.

15. Ako se odvratite od njega, on će ga još ostaviti u pustinji, i tako ćete upropastiti sav onaj narod.

16. A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu: mi smo radi samo torove načiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju.

17. A sami ćemo naoružani junački poći pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto; a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje.

18. Nećemo se vratiti kućama svojim dokle sinovi Izrailjevi ne prime svaki svoje našljedstvo.

19. Niti ćemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu *Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema istoku. *Isus N. 12,1.

20. Tada im reče Mojsije: ako ćete učiniti tako i ići pod *oružjem pred Gospodom na tvojstvu, *Isus N. 1,14. †5.Moj. 3,18.

21. Ako svaki od vas pod oružjem prijeđe preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih,

22. I dokle se ne pokori *zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni †Izrailju, onda će ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom. *5.Moj. 3,12. †Isus N. 11,23.

23. Ako li ne učinite tako, gle, zgriješićete Gospodu, i znajte da će vas grijeh vaš stići.

24. Gradite sebi *gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izašlo iz usta vaših, učinite. *4.Moj. 32,16.

25. I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: sluge će tvoje učiniti kako gospodar naš zapovijeda.

26. Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje će ostati u gradovima galadskim;

27. A sluge će tvoje prijeći svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš.

28. Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavari-

ma od domova otačkih među sinovima Izrailjevijem,

29. I reče im: ako prijeđu sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da se biju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju galadsku u našljedstvo.

30. Ako li ne prijeđu s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo među vama u zemlji hananskoj.

31. I odgovoriše sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoreći: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako ćemo učiniti.

32. Prijeći ćemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana.

33. I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara amorejskoga i carstvo Oga cara vasanskoga, zemlju i gradove po međama njezinijem, gradove one zemlje unaokolo.

34. I sagradiše sinovi Gadovi Devon i Atarot i Aroir.

35. I Atrot-Sofan i Jazir i Jogveju,

36. I Vet-Nimru i Vet-Aran, gradove tvrde, i torove za stoku.

37. A sinovi Ruvimovi sagradiše Esevon i Elealiju i *Kirijatajim, *Isus N. 13,19.

38. I Navon i Velmeon predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješe druga imena gradovima koje sagradiše.

39. A sinovi *Mahira sina †Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje.

*1.Moj. 50,23. †Isus N. 17,1.

40. I Mojsije dade *Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli. *Isus N. 17,1.

41. I *Jair sin Manasijin otide i uze †sela njihova i prozva ih sela †jairova.

*5.Moj. 3,14. †Sud. 10,4. †1.Dnev. 2,23.

42. I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojemu.

Spisak mjesta gdje su bili okoli.

Zapovijest o istjerivanju Hananeja.

33. Ovo su putevi sinova Izrailjevijeh kad izađoše iz zemlje mirske u četama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom.

2. I Mojsije popisa kako iziđoše i gdje stajaše po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putevi njihovi kako putovaše.
3. Podoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i iziđoše sinovi Izrailjevi rukom podignutom pred očima svih Misiraca.
4. A Misirci pogrebavahu prvence koje pobi Gospod među njima, kad i na bogovima njihovijem izvrši Gospod sudove.
5. I otišavši sinovi Izrailjevi iz Ramese stadoše u oko u Sohotu.
6. A iz Sohota otišavši stadoše u oko u Etamu, koji je nakraj pustinje.
7. A iz Etama otišavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše u oko pred Magdalom.
8. A od Irota otišavši prijeđoše preko mora u pustinju, i išavši tri dana preko pustinje Etama stadoše u oko u Meri.
9. A iz Mere otišavši dođoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i ondje stadoše u oko.
10. A iz Elima otišavši stadoše u oko kod Crvenoga mora.
11. I otišavši od Crvenoga mora, stadoše u oko u *pustinji Sinu. *2.Moj. 16,1.
12. A iz pustinje Sina otišavši, stadoše u oko u Rafaku.
13. A iz Rafaka otišavši, stadoše u oko u Elusu.
14. A iz Elusa otišavši, stadoše u oko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da pije.
15. A iz Rafidina otišavši, stadoše u oko u *pustinji sinajskoj. *2.Moj. 16,1.
16. A iz pustinje Sinajske otišavši, stadoše u oko u *Kivrot-Atavi. *4.Moj. 11,34.
17. A iz Kivrot-Atave otišavši, stadoše u oko u Asirotu.
18. A iz *Asirota otišavši, stadoše u oko u Ratamu. *4.Moj. 13,1.
19. A iz Ratama otišavši, stadoše u oko u Remnon-Faresu.
20. A iz Remnon-Faresa otišavši, stadoše u oko u Lemvonu.
21. A iz Lemvona otišavši, stadoše u oko u Resanu.
22. A iz Resana otišavši, stadoše u oko u Makelatu.
23. A iz Makelata otišavši, stadoše u oko kod gore Safera.
24. A od gore Safera otišavši, stadoše u oko u Haradu.
25. A iz Harada otišavši, stadoše u oko u Makidotu.
26. A iz Makidota otišavši, stadoše u oko u Katatu.
27. A iz Katata otišavši, stadoše u oko u Taratu.
28. A iz Tarata otišavši, stadoše u oko u Meteku.
29. A iz Meteka otišavši, stadoše u oko u Aselmonu.
30. A iz Aselmona otišavši, stadoše u oko u Mosirotu.
31. A iz Mosirota otišavši, stadoše u oko u Vanakanu.
32. A iz Vanakana otišavši, stadoše u oko u planini Gadadu.
33. A iz planine Gadada otišavši, stadoše u oko u Etevati.
34. A iz Etevate otišavši, stadoše u oko u Evronu.
35. A iz Evrona otišavši, stadoše u oko u Gesion-Gaveru.
36. A iz Gesion-Gavera otišavši, stadoše u oko u *pustinji Sinu, a to je Kadis. *4.Moj. 13,22.
37. A iz *Kadisa otišavši, stadoše u oko kod gore Ora na međi t zemlje edomske. *4.Moj. 20,22. †4.Moj. 21,4.
38. I izide *Aron t sveštenik na goru Or po zapovijesti Gospodnjoj, i umrije ondje četrdesete godine po izlasku sinova Izrailjevijeh iz zemlje misirske, prvi dan petoga mjeseca. *4.Moj. 20,28. †5.Moj. 10,6.
39. A Aronu bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Oru.
40. Tada ču *Hananej car aradski, koji živiljaše na jugu u zemlji hananskoj, da idu sinovi Izrailjevi. *4.Moj. 21,1.
41. Potom otišavši od gore Ora, stadoše u oko u Selmonu.
42. A iz Selmona otišavši, stadoše u oko u Finonu.
43. A iz Finona otišavši, stadoše u oko u Ovotu.

44. A iz Ovota otišavši, stadoše u oko na humovima avarimskim na međi moavskoj.

45. A od tih humova otišavši, stadoše u oko u Devon-Gadu.

46. A iz Devon-Gada otišavši, stadoše u oko u Gelmon-Devlataimu.

47. A iz Gelmon-Devlataima otišavši, stadoše u oko u planinama avarimskim prema Navavu.

48. A iz planina avarimskih otišavši, stadoše u oko u polju *moavskom na Jordanu prema Jerihonu. *4.Moj. 22,1.

49. I stajahu u okoli kraj Jordana od Esimota do Vel-Satima u polju moavskom.

50. I reče Gospod Mojsiju u polju moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreći:

51. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad prijedete preko *Jordana u t zemlju hanansku, *5.Moj. 9,1. †5.Moj. 7,1.

52. Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj *zemlji, i potrite sve slike njihove, i sve likove njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite. *2.Moj. 34,12.

53. A kad ih istjerate iz *zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša. *5.Moj. 10,14.

54. I razdijelite je u nasljedstvo ždrijebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veće nasljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje nasljedstvo; koje mjesto kome ždrijebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite nasljedstvo.

55. Ako li ne otjerate od sebe onih koji žive u onoj *zemlji, onda će oni koje ostavite biti trnje očima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostiće vam u zemlji u kojoj ćete živjeti. *Isus N. 23,13.

56. I što sam mislio učiniti njima, učiniću vama.

Granice zemlje Hananske. Kako će biti podijeljena i ko će je podijeliti.

34. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem i reci im: kad dođete u zemlju hanansku, ta će vam zemlja pripasti u nasljedstvo, zemlja hananska s međama svojim.

3. Južni kraj da vam je od pustinje Sina, uz među edomsku, i da vam je južna međa od brijega Slanoga mora na istok;

4. I ta međa neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka iziđe na selo Adar i ide do Aselmona;

5. Potom neka se savije ta međa od Aselmona do potoka misirskoga i ide do mora.

6. A zapadna međa da vam bude Veliko more; to da vam je zapadna međa.

7. A sjeverna međa ovo da vam bude: od Velikoga mora povucite sebi među do gore Ora;

8. A od gore Ora povucite sebi među kako se ide u Emat, i ta međa neka ide na Sedad;

9. I neka ide ta međa do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna međa.

10. A s istoka povucite sebi među od sela Enana do Sefama;

11. A od Sefama neka ide ta međa k *Rivli, s †istoka Ainu, i neka ide dalje ta međa dokle dođe do mora †Hinerota k istoku;

*2.O car. 23,33. †5.Moj. 3,17. †Isus N. 11,2.

12. I neka se spusti ta međa ka Jordanu, i neka izađe na Slano more. Ta će zemlja biti vaša s međama svojim unaokolo.

13. I каза Mojsije sinovima Izrailjevijem govoreći: to je *zemlja koju ćete dobiti u nasljedstvo ždrijebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po.

*Isus N. 14,1.

14. Jer pleme sinova *Ruvimovijeh po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovijeh po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje nasljedstvo. *4.Moj. 32,33.

15. Ova dva plemena i po primiše nasljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istočne strane.

16. Opet reče Gospod Mojsiju govoreći:

17. Ovo su imena ljudi koji će vam razdijeliti u nasljedstvo zemlju: Eleazar sveštenik i Isus sin Navin.

18. I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmite da dijeli zemlju.

19. A ovo su imena tih ljudi: od plemena *Judina †Halev sin Jefonijin,

*5.Moj. 33,7; 4.Moj. 13,7. †4.Moj. 13,31.

20. Od plemena sinova Simeunovijeh Samuil sin Emijudov,

21. Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov,

22. Od plemena sinova Danovijeh knez Vokor sin Jeklinov,

23. Od sinova Josifovijeh: od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov,

24. Od plemena sinova Jefremovijeh, knez Kamuil sin Saftanov,

25. Od plemena sinova Zavulonovijeh knez Elisafan sin Harnahov,

26. Od plemena sinova Isaharovijeh knez Faltilo sin Ozainov,

27. Od plemena sinova Asirovijeh knez Ahior sin Selemijin,

28. I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov.

29. Ovima zapovjedi Gospod da razdijele nasljedstvo sinovima Izrailjevijem u zemlji hananskoj.

O gradovima za Levite
i o gradovima za utočište.

35. Još reče Gospod Mojsiju u polju Jerihonu govoreći:

2. Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka dadu od nasljedstva svojega Levitima gradove, gdje će živjeti; i podgrađa oko gradova podajte im,

3. Da u gradovima žive, a u podgrađima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove.

4. A podgrađa koja date Levitima neka budu na tisuću lakata daleko od zidova gradskih unaokolo.

5. Zato izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuće lakata, i na jug dvije tisuće lakata, i na zapad dvije tisuće lakata, i na sjever dvije tisuće lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgrađa njihova.

6. A od gradova koje date Levitima odvojte šest gradova za utočište, da onamo uteče ko bi koga ubio; i osim njih podajte im četrdeset i dva grada.

7. Svega gradova, koje ćete dati Levitima da bude četrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgrađem.

8. A tih gradova što ćete dati od nasljedstva sinova Izrailjevijeh, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema nasljedstvu koje će imati neka da od svojih gradova Levitima.

9. Još reče Gospod Mojsiju govoreći:

10. Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijedete preko Jordana u *zemlju hanansku,

*5.Moj. 19,2.

11. Od gradova koji vam dopadnu odvojte gradove za utočište da u njih uteče krvnik koji ubije koga nehotice.

12. I ti će vam gradovi biti utočišta od osvetnika, da ne pogine krvnik, dokle ne stane na sud pred zbor.

13. I tako od tih gradova koje date, šest gradova biće vam utočišta.

14. Tri takva grada podajte s ovu stranu *Jordana, a tri grada podajte u zemlji hananskoj, ti gradovi neka budu utočišta.

*5.Moj. 4,41.

15. Sinovima Izrailjevijem i došljaku i strancu, koji se bavi među njima, neka tih šest gradova budu utočišta, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice.

16. Ali ako gvoždem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi takav krvnik.

17. I ako kamenom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi takav krvnik.

18. Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može čovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi takav krvnik.

19. Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi.

20. Ako ga iz mržnje turi, ili se baci čim na nj navalice, te onaj umre,

21. Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi takav ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi.

22. Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj čim nehotice,

23. Ili kamenom od kojega može čovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla,
24. Tada da sudi zbor između ubojice i osvetnika po ovom zakonu.

25. I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utočište njegovo, kuda je utekao, i ondje neka ostane, dokle ne umre poglavar sveštenečki, koji je pomazan svetim uljem.

26. Ako krvnik kako god iziđe preko međe svojega utočišta, u koje je utekao,

27. I nađe ga osvetnik preko međe utočišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, neće biti kriv za krv.

28. Jer u utočištu svojem valja da stoji, dokle ne umre poglavar sveštenečki; pa kad umre poglavar sveštenečki, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega.

29. Ovo da vam je uredba za suđenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim.

30. Ko bi htio pogubiti *čovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedočiti da se ko pogubi.

*5.Moj. 17,6.

31. Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi.

32. Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteče u utočište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik;

33. Da ne biste skvrnili zemlju u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može očistiti od krvi koja se prolije na njoj drukčije nego krvlju onoga koji je prolije.

34. Zato ne skvrnite *zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja †Gospod nastavam usred sinova Izrailjevijeh.

*3.Moj. 18,25. †5.Moj. 21,23.

Kćeri našljednice ne treba da se udaju izvan svojega plemena.

36. Tada pristupiše starješine iz *porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovijeh, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otačkih među sinovima Izrailjevijem, *4.Moj. 26,29.

2. I govoriše: gospodar našemu zapovjedi Gospod da podijeli ždrijebom zemlju u

našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da da našljedstvo Salpada brata našega kćerima njegovijem.

3. Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevijeh, onda će se našljedstvo njihovo otkupiti od našljedstva otaca naših i dodade se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako će se dio naš okrnjiti.

4. I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet će ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako će od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo.

5. Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreći: pravo govori pleme sinova Josifovijeh.

6. Ovo zapovjedi Gospod za kćeri Salpadove i reče: neka se udaju za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udaju,

7. Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevijeh od jednoga plemena na drugo; jer će sinovi Izrailjevi držati svaki našljedstvo plemena otaca svojih.

8. I svaka kći u plemenima sinova Izrailjevijeh kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjevi držali svaki našljedstvo otaca svojih,

9. Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevijeh da drži svoje našljedstvo.

10. Kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako učiniše kćeri Salpadove.

11. Jer *Mala i Tera i Eglia i Melha i Nuja, kćeri Salpadove, udadoše se za sinove stričeva svojih, *4.Moj. 27,1.

12. U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova.

13. To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko *Mojsija sinovima †Izrailjevijem u polju †moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

*4.Moj. 26,3. †4.Moj. 31,12. †4.Moj. 22,1.

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE PONOVLJENI ZAKONI

Dobra djela Božija i
nezahvalnost Izrailjeva.

1. **O**vo su riječi koje govori *Mojsije svemu Izrailju s onu stranu řJordanu, u pustinji, u polju prema Crvenome moru, između Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava, *4.Moj. 32,6. ř4.Moj. 32,29.

2. Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije.

3. A bješe četrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailjevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže,

4. Pošto ubi Siona cara amorejskoga koji življaše u Esevonu, i Oga cara vasanskoga koji življaše u Astarotu i u Edrainu.

5. S onu stranu Jordana u zemlji moavskoj poče Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći:

6. Gospod Bog naš reče nam na Horivu govoreći: dosta ste bili na ovoj gori.

7. Obrnite se i podignite se i idite ka gori amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju hanansku i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata.

8. Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati i potomstvu njihovu nakon njih.

9. I rekoh vam onda govoreći: ne mogu vas nositi sam.

10. *Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao řzvijezda nebeskih. *5.Moj. 10,22. ř1.Moj. 15,5.

11. *Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuću puta više, i da vas blagoslovi kao što vam je kazao. *Psal. 115,14.

12. Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaša i raspre vaše?

13. Dajte iz plemena svojih ljude mudre i vješte i poznate da vam ih postavim za starješine.

14. Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se učini što si kazao.

15. Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljude mudre i poznate, postavih vam ih za starješine, za tisućnike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim.

16. I zapovjedih onda sudijama vašim govoreći: saslušavajte raspre među braćom svojom i sudite pravo između čovjeka i brata njegovu i između došljaka koji je s njim.

17. Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji, a stvar koja bi vam bila teška iznesite preda me da je čujem.

18. I zapovjedih vam onda sve što ćete činiti.

19. Potom otišavši od Horiva prijeđosmo svu onu *pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, idući ka gori amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i dođosmo do Kadis-Varnije. *4.Moj. 10,12.

20. Tada vam rekoh: dođoste do gore amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš.

21. Gle, dao ti je *Gospod Bog tvoj tu zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se. *Isus N. 1,9.

22. A vi svi dođoste k meni i rekoste: da pošljemo ljude pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim ćemo ići i za gradove u koje ćemo doći,

23. I to mi bi po volji, i uzeh između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga;

24. I oni se podigoše i izašavši na goru dođoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju;

25. I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoreći: dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš.

26. Ali ne htjeste ići nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega.

27. I vikaste u šatorima svojim govoreći: mrzi na nas *Gospod, zato nas izvede iz zemlje misirske, da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre. *5.Moj. 9,28.

28. Kuda da idemo? braća naša uplašiše srce naše govoreći: narod je veći i viši od nas, *gradovi su veliki i ograđeni do neba, pa i sinove Enakove vidjesmo ondje.

*4.Moj. 13,29.

29. A ja vam rekoh: ne plašite se i ne bojte ih se.

30. *Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on će se biti za vas onako kako vam je učinio u Misiru na vaše oči, *2.Moj. 14,14.

31. I u *pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što čovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli, dokle dođoste do ovoga mjesta. *Djela 13,18.

32. Ali zato opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu,

33. Koji iđашe pred vama putem tražeći vam mjesto gdje biste stali, iđашe noću u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u *oblaku. *2.Moj. 13,21.

34. I ču *Gospod glas riječi vaših, i razgnjevi se i zakle se govoreći: *5.Moj. 2,14.

35. Nijedan od ovoga roda zloga neće vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da ću dati vašim ocima,

36. Osim *Haleva sina Jefonijina; on će je vidjeti, i njemu ću dati zemlju po kojoj je išao, i sinovima njegovijem, jer se sasvijem držao Gospoda. *Sud. 1,20. †Isus N. 14,9.

37. Pa i na mene se razgnjevi *Gospod zbog vas; i reče: ni ti nećeš ući onamo.

*5.Moj. 3,26.

38. *Isus sin Navin, koji te služi, on će ući onamo, njega utvrdi; jer će je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u našljedstvo.

*2.Moj. 33,11.

39. A djeca vaša, za koju rekoste da će postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni šta je dobro ni šta je zlo, oni će ući onamo, i njima ću je dati i oni će je naslijediti.

40. Vi pak vratite se i idite u pustinju k Crvenome moru.

41. A vi odgovoriste i rekoste mi: sagriješismo Gospodu; ići ćemo i bićemo se sasvijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste ići na goru.

42. A Gospod mi reče: kaži im: ne idite i ne bijte se, jer nijesam među vama, da ne izginete pred neprijateljima svojim.

43. I ja vam rekoh; ali ne poslušaste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru.

44. Tada iziđoše pred vas Amoreji, koji sjedahu u onoj planini, i pogaše vas kao što čine pčele, i pobiše vas na Siru pa do Orme.

45. I vrativši se plakaste pred Gospodom, ali *Gospod ne poslušā glasa vašega niti okrete uha svojega k vama. *Psal. 66,18.

46. I ostadoste u *Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste. *4.Moj. 20,22.

Hod kroz pustinju
do pobjede nad Sionom.

2. Potom se vratismo, i idosmo u pustinju k Crvenome moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena.

2. I reče mi Gospod:

3. Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever.

4. I zapovjedi narodu i reci: sada ćete prijeći preko međe braće svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru; i oni će vas se bojati, ali se i vi dobro čuvajte.

5. Nemojte zametati boja s njima, jer vam neću dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u našljedstvo.

6. Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte.

7. Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo četrdeset godina bijaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo.

8. I prođosmo braću svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elata i od Gesion-Gavera; i odande savivši udarismo preko pustinje moavske.

9. I Gospod mi reče: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti neću dati zemlje njihove u našljedstvo; jer daдох sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar.

10. Pređe žvjljahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi;

11. O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zvaahu Emeji.

12. I *Horeji žvjljahu pređe u †Siru, ali ih sinovi Isavovi istjeraše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što učini Izrailj u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospod.

*1.Moj. 14,6. †1.Moj. 36,20.

13. A sada ustanite i prijedite preko potoka Zareda. I prijedšosmo preko potoka Zareda.

14. A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prijedšosmo preko potoka Zareda, bješe trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo *Gospod.

*5.Moj. 1,34.

15. Jer i ruka *Gospodnja bijaše protiv njih potirući ih iz okola dokle ne pomriješe.

*1.Sam. 5,6.

16. I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu,

17. Reče mi Gospod govoreći:

18. Ti ćeš danas prijeći preko međe moavske kod Ara;

19. I doći ćeš blizu sinova Amonovijeh; nemoj im pakostiti ni zametati boja sa njima, jer ti neću dati *zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovim u našljedstvo.

*Sud. 11,15.

20. I za nju se mislilo da je zemlja divovska; u njoj pređe žvjljahu divovi, koje Amonci zvaahu Zamzumi.

21. Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto;

22. Kao što učini sinovima Isavovijem, koji žvjljahu u *Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas.

*1.Moj. 36,8.

23. I Aveje, koji žvjljahu u Asirotu pa do *Gaze, istrijebiše Kaftoreji, koji izađoše od †Kaftora, i naseliše se na njihovo mjesto.

*Jer. 25,20. †Amos 9,7.

24. Ustanite, idite i prijedite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara esevonskoga i zemlju njegovu; počni uzimati našljedstvo, i zavojšti na nj.

25. Danas počinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god čuju za te, drhtaće i prepadaće se od tebe.

26. I poslah poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu *caru esevonskom s mirnijem riječima govoreći:

*Jest. 9,30.

27. Da prijedem preko tvoje zemlje; upravo ću putem ići, neću svrtati ni nadesno ni nalijevo.

28. Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da prođem pešice,

29. Kao što mi učiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijedem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš.

30. Ali ne htje *Sion car esevonski pustiti da prođemo kroz njegovu zemlju, jer †Gospod Bog tvoj učini te otvrdnu duh njegov i †srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas.

*4.Moj. 21,23. †2.Moj. 4,21. †2.Moj. 10,1.

31. I reče mi Gospod: gledaj, počeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; počni uzimati zemlju njegovu da je naslijediš.

32. I iziđe pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu.

33. I dade nam ga *Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem.

*5.Moj. 7,2.

34. I uzesmo tada sve *gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijekom gradovima, i †žene i djecu, ne ostavismo živa nijednoga.

*Isus N. 11,14. †1.Sam. 15,3.

35. Samo stoku zaplijenismo za se i plijen što bješe po gradovima koje uzesmo.

36. Od *Aroira koji je na potoku †Arnunu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolilo: sve to dade nam Gospod Bog naš.

*5.Moj. 3,12. †5.Moj. 4,48.

37. Samo k *zemlji sinova Amonovih nisi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku †Javoku, ni ka gradovima u gori niti

kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

*4.Moj. 21,24. †5.Moj. 3,16.

Pobjeda nad Ogom vasanskim.
Podjela zemlje istočno od Jordana.
Mojsije ne ide u obećanu zemlju.

3. Potom obrativši se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin.

2. I Gospod mi reče: ne boj ga se, jer ga dadoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da učiniš s njim onako kako si učinio sa Sionom carem amorejskim, koji sjedaše u Esevonu.

3. Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu ni jednoga živa.

4. I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj argovski, carstvo Oga u Vasanu.

5. Svi ti gradovi bjehu utvrđeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo.

6. I raskopasmo ih kao što učinismo Sionu caru esevonskom, pobivši po svijem mjestima i ljude i žene i djecu.

7. A svu stoku i plijen po gradovima zaplijenismo za se.

8. Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Ermona,

9. Sidonci zovu Ermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir,

10. Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu.

11. Jer samo Og car vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u *Ravi sinova †Amonovijeh? devet je lakata dug, a širok četiri lakta, lakta čovječija.

*2.Sam. 12,26. †Jer. 49,2.

12. Tako naslijedismo tu *zemlju onda; od †Aroira, koji je na potoku †Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadoh sinovima Ruvimovijem i Gadovijem.

*4.Moj. 32,33. †5.Moj. 2,36. †Isus N. 12,2.

13. I ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dadoh polovini plemena Manasiji-

na; sav kraj argovski po svemu Vasanu zvaše se zemlja divovska.

14. Jair sin Manasijin uze sav kraj argovski do međe gesurske i mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom: *sela Jairova do današnjega dana.

*1.Dnev. 2,23.

15. A *Mahiru dadoh †Galad.

*4.Moj. 26,29. †Isus N. 17,1.

16. A Ruvimovu plemenu i *Gadovu plemenu dadoh od Galada do potoka †Arnona, kako zahvata potok s međama, pa do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonovijeh,

*2.Sam. 24,5. †4.Moj. 21,24.

17. I polje i Jordan s međama od *Hinerota do mora uz polje, do mora Slanoga, ispod Fazge prema †istoku.

*4.Moj. 34,11. †Isus N. 12,3.

18. I zapovjedih vam onda i rekoh: Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u nasljedstvo; naoružani hajdete pred braćom svojom, sinovima Izrailjevijem, ko je god za *vojsku.

*4.Moj. 32,20.

19. A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša, znam da imate mnogo stoke, neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dadoh,

20. Dokle ne smiri *Gospod i braću vašu kao vas, da i oni naslijede †zemlju, koju će im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje nasljedstvo, koje vam dadoh.

*Isus N. 22,4. †4.Moj. 32,22.

21. A Isusu onda zapovjedih govoreći: oči tvoje vide sve što je učinio Gospod Bog vaš s ona dva cara; onako će Gospod učiniti sa svijem carstvima u koja dođeš.

22. Nemojte ih se bojati, jer će se *Gospod Bog vaš biti za vas.

*2.Moj. 14,14.

23. I molih se Gospodu onda govoreći:

24. *Gospode Bože! ti si počeo pokazivati sluzi svojem uveličinu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja?

*Psal. 145,3; 2.Moj. 15,11.

25. Daj mi da prijeđem i vidim *zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Livan.

*5.Moj. 4,22.

26. Ali Gospod bješe gnjevan na me zbog vas, i ne usliši me, nego mi reče: dosta; ne govori mi više za to.

27. Popni se na vrh ove gore, i podigavši oči svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi očima svojima, jer nećeš prijeći preko Jordana.

28. Nego podaj zapovijesti *Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer će on prijeći pred narodom tijekom, i on će im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš.

*5.Moj. 1,38; 4.Moj. 27,18.

29. I ostasmo u ovoj *dolini prema Vet-Fegoru.

*5.Moj. 4,46.

Poziv za pokoravanje zakonu. Odjeljivanje triju gradova za utočište s onu stranu Jordana.

4. **A** sada, Izraelju, čuj uredbu i zakone, koje vas učim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili.

2. Ništa ne dodajte k riječi koju vam ja zapovijedam, niti oduzmite od nje, da biste sačuvali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam.

3. Oči su vaše vidjele šta učini Gospod s Velfegorom; jer svakoga čovjeka koji pođe za Velfegorom, istrijebi Gospod Bog tvoj između tebe.

4. A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas.

5. Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite.

6. Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbu reći: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman.

7. Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš, kad ga god zazovemo?

8. I koji je narod veliki koji ima uredbu i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?

9. Samo pazi na se i dobro čuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onih stvari koje su vidjele oči tvoje, i da ne iziđu iz srca tvog

dokle si god živ; nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih.

10. Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi *Gospod reče: saberi mi narod da im kažem riječi svoje, kojima će se naučiti da me se boje, dok su živi na zemlji, i da uče tome i sinove svoje;

*2.Moj. 19,9.

11. Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraaše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak;

12. I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od riječi čuste, ali osim glasa, lika ne vidjeste;

13. I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset riječi, koje napisao na dvije ploče kamene.

14. I meni zapovjedi onda Gospod da vas učim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.

15. Zato čuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakvog lika u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja,

16. Da se ne biste pokvarili i načinili sebi lik rezan ili kakvu god sliku od *čovjeka ili od žene,

*Rim. 1,23.

17. Sliku od kakvog živinčeta koje je na zemlji, ili sliku od kakve ptice krilate koja leti ispod neba;

18. Sliku od čega što puže po zemlji, ili sliku od kakve ribe koja je u vodi pod zemljom;

19. I da ne bi podigavši oči svoje k *nebu i vidjevši †sunce i mjesec i zvijezde, svu svoju nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijelijem nebom;

*1.Moj. 2,1. †5.Moj. 17,3.

20. A vas uze *Gospod i izvede vas iz peći gvozdene, iz Misira, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas.

*1.Sam. 26,19.

21. Ali se Gospod razgnjevi na me za vaše riječi, i zakle se da neće prijeći preko Jordana ni ući u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

22. I ja ću umrijeti u ovoj zemlji i neće prijeći preko Jordana; a vi ćete prijeći i naslijediti onu dobru zemlju.

23. Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji učini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god stvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj.

24. Jer je *Gospod Bog tvoj †oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje.

*2.Moj. 20,5. †2.Moj. 24,17.

25. Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i načinite sliku rezanu od kakve stvari i učinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu, gnjeveći ga,

26. Svjedočim vam *danas nebom i zemljom da će vas brzo nestati sa †zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, nećete biti dugo u njoj, nego ćete se istrijebiti.

*5.Moj. 30,18. †Psal. 50,4.

27. Ili će vas rasijati *Gospod među narode, i †malo će vas ostati među narodima u koje vas odvede Gospod;

*5.Moj. 28,64. †5.Moj. 28,62.

28. I služićete ondje bogovima koje su načinile ruke čovječije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni čuju, niti jedu ni mirišu.

29. Ali ako i ondje potražiš *Gospoda Boga svojega, naći ćeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

*2.Dnev. 15,4.

30. Kad budeš u nevolji i sve te to snađe, ako se u posljednje vrijeme obratiš ka Gospodu Bogu svojem, i poslušаш glas njegov,

31. *Gospod je Bog tvoj †milostiv Bog, neće te ostaviti ni istrijebiti, jer neće zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo. *2.Moj. 34,6. †Nem. 9,31; 2.Dnev. 30,9.

32. Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog čovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugoga, je li kad bila ovakva stvar velika, i je li se kad čulo što tako?

33. Je li kad čuo koji narod *glas Božji gdje govori isred ognja, kao što si ti čuo i ostao živ?

*5.Moj. 5,26.

34. Ili, je li Bog pokušao da dođe te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i čudesima i ratom i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotama

velikim, kao što je učinio sve to za vas Gospod Bog naš u Misiru na vaše oči?

35. Tebi je to pokazano da poznaš da je *Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega.

*Isa. 45,5.

36. Dao ti je da čuješ glas njegov s *Neba da bi te naučio, i pokazao ti je na zemlji oganj svoj veliki, i riječi njegove čuo si isred ognja.

*1.Dnev. 29,11.

37. I što mu mili bijahu oci tvoji, zato izabra potomstvo njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira,

38. Da otjera ispred tebe narode veće i jače od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u nasljedstvo, kao što se vidi *danas.

*5.Moj. 9,1.

39. Znaj, dakle, i pamti u *srcu zavoje da je †Gospod Bog, gore na Nebu i dolje na zemlji, nema drugoga.*Isus N. 2,11. †Isa. 42,8.

40. I drži uredbu njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na *zemlji koju ti †Gospod Bog tvoj daje zasnagda.

*5.Moj. 5,16. †3.Moj. 22,31.

41. Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku,

42. Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrziviš prije na nj, i kad uteče u koji od tih gradova, da bi ostao živ:

43. *Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, Golan u Vasanskoj u plemenu Manasijinu.

*Isus N. 20,8.

44. Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem.

45. Ovo su svjedočanstva i uredbu i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem kad iziđoše iz Misira,

46. S ovu stranu Jordana u *dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara amorejskoga, koji življaše u Esevonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad iziđoše iz Misira,

*5.Moj. 3,29.

47. I osvojiše *zemlju njegovu i zemlju Oga †cara vasanskoga, dva cara amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku,

*4.Moj. 21,35. †5.Moj. 3,3.

48. Od *Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Ermon, *5.Moj. 2,36.

49. I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnicu pod Azdot-Fazgom.

Ponavljanje Deset zapovijesti Božjih.

5. Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i reče im: čuj Izrailju uredbe i zakone, koje ću danas kazati da čujete, da ih naučite i držite ih i tvorite.

2. Gospod Bog naš učini s nama zavjet na Horivu.

3. Nije s ocima našim učinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi živi.

4. Licem k licu govorio vam je Gospod na ovoj gori isred ognja;

5. Ja tada stajah između Gospoda i vas, da vam javim riječi Gospodnje, jer vas bješe strah od ognja i ne iziđoste na goru; i reče:

6. Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje misirske, iz doma ropskoga.

7. Nemoj imati bogova drugih do mene.

8. Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.

9. Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog Revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovijeh do trećega i do četvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me,

10. A činim *milost na tisućama onijeh koji me ljube i čuvaju zapovijesti moje.

*Jer. 32,18.

11. Ne uzimaj uzalud imena *Gospoda Boga svojega, jer neće pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

*3.Moj. 19,12; 2.Moj. 20,7.

12. Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj.

13. Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje.

14. A sedmi je dan *odmor Gospodu Bogu tvojemu; nemoj raditi nikakvoga posla ni ti ni sin tvoj ni kći tvoja ni sluga tvoj ni sluškinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje živinče tvoje, ni došljak koji je kod

tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i sluškinja tvoja kao i ti.

*Subota

15. I pamti da si bio rob u zemlji misirskoj, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mišicom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuješ dan od odmora.

16. Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovjedio *Gospod Bog tvoj, da bi se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti daje Gospod Bog tvoj.

*3.Moj. 19,3. †5.Moj. 4,40.

17. Ne ubij.

18. Ne čini preljube.

19. Ne kradi.

20. Ne svjedoči lažno na bližnjega svojega.

21. Ne poželi žene *bližnjega svojega, ne poželi kuće bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega.

*Gal. 5,14.

22. Te riječi izgovori *Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploče kamene koje mi dade.

*2.Moj. 24,12.

23. A vi kad čujete glas isred tame, jer gora ognjem goraše, pristupiste k meni, svi glavari od plemena vaših i starješine vaše,

24. I rekoste: gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i čusmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govori s čovjekom, i čovjek osta živ.

25. Pa sada zašto da pomremo? jer će nas spaliti onaj oganj veliki; ako još te čujemo glas Gospoda Boga svojega, pomriječemo.

26. Jer koje je tijelo čulo *glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mi, i ostalo živo?

*5.Moj. 4,33.

27. Idi ti, i saslušaj sve što će kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reče Gospod Bog naš, a mi ćemo slušati i tvoriti.

28. I Gospod ču glas od riječi vaših kad vi govoraste, i reče mi Gospod: čuh glas od riječi toga naroda, koje rekoše tebi; što rekoše dobro rekoše.

29. O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem dovijeka.

30. Idi, reci im: vratite se u šatore svoje.

31. A ti stani ovdje kod mene, i kazaću ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje ćeš ih naučiti da tvore u zemlji koju im dajem u nasljedstvo.

32. Gledajte dakle da činite kako vam je zapovjedio Gospod Bog vaš, ne svrćite ni nadesno ni nalijevo.

33. Cijelijem putem, koji vam je zapovjedio *Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u ↑zemlji koju ćete naslijediti.

*5.Moj. 4,40. †Ef. 6,3.

Objašnjenje prve zapovijesti.

O ljubavi prema Bogu.

6. **A**ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje *Gospod Bog vaš zapovjedi da vas učim da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite, *5.Moj. 12,1.

2. Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji.

3. Čuj, dakle, Izraelju, i gledaj da tako činiš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teče mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Čuj, Izraelju: Gospod je Bog naš jedini Gospod.

5. Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje.

6. I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom.

7. I često ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad liježeš i kad ustaješ.

8. I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao počeonik među očima.

9. I napiši ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim.

10. A kad te uvede Gospod Bog tvoj u *zemlju za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao,

*Isus N. 24,13.

11. I kuće pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u *maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasitiš se,

*Isus N. 24,13.

12. Čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje misirske, iz kuće ropske.

13. Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni.

14. Ne idite za drugim bogovima, između bogova drugih naroda, koji su oko vas.

15. Jer je Bog Revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje.

16. Nemojte kušati *Gospoda Boga svojega kao što ga kušaste u ↑Masi.

*2.Moj. 17,7. †5.Moj. 33,8.

17. Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedočanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio,

18. I čini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio,

19. Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod.

20. Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreći: kakva su to svjedočanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš?

21. Onda kaži sinu svomemu: bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom,

22. I učini Gospod znake i čudesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama,

23. A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da će nam je dati.

24. I zapovjedi nam *Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeći se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas sačuvalo u životu, kao što se vidi danas.

*Psal. 41,2.

25. I biće nam *pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

*Rim. 10,3.

Ne prijateljevati s lažnim bogovima i ne štedjeti ih!

7. Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda većih i jačih od tebe,

2. I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih;

3. Niti se prijatelji s njima; kćeri svoje ne daji za sina njihova, niti kćeri njihove uzimaj za sina svojega.

4. Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i služio bi bogovima drugim, te bi se raznjevio Gospod na vas i potro vas brzo.

5. Nego ovo im učinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite.

6. Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojem, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji.

7. Ne zato što bi vas bilo više nego drugih naroda, prihvatí vas Gospod i izabra vas; jer vas bijaše manje nego ikoga drugoga naroda;

8. Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, zato vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuće ropske, iz ruke Faraona cara misirskoga.

9. I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuću koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove,

10. I plaća onima koji mrze na nj, svakome istrebljujući ga, i ne odgađa onome koji mrzi na nj, plaća svakome.

11. Zato drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvoriš.

12. I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospod će Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim;

13. I milovaće te i blagosloviće te i umnožiće te; blagosloviće plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da će ti je dati.

14. Bićeš blagosloven mimo sve narode: neće biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni među stokom tvojom.

15. I ukloniće od tebe Gospod svaku bolest, i od ljutih zala misirskih koja znaš neće nijednoga pustiti na tebe, nego će ih pustiti na one koji mrze na te.

16. I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovijem, jer bi ti to bilo zamka.

17. Ako bi rekao u srcu svom: veći su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati?

18. Ne boj ih se; pamti dobro što je učinio *Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima, *Sud. 6,13.

19. Velika kušanja, koja vidješe oči tvoje, i znake i *čudesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako će učiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio.

*5.Moj. 29,3.

20. I stršljene će poslati Gospod Bog tvoj na njih, dokle ne izgину koji bi ostali i sakrili se od tebe.

21. Ne plaši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i strašni.

22. Gospod će Bog tvoj malo pomalo potrti te narode ispred tebe; nećeš ih moći odjedanput istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvijerje poljsko.

23. Ali će ih predati *Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraće ih zatiranjem velikim, dokle se ne zatru. *Isus N. 8,18.

24. I predaće *careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, neće se nijedan održati pred tobom, dokle ih ne potreš. *Isus N. 10,24.

25. Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato

što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred *Gospodom Bogom tvojim. *5.Moj. 17,1.

26. I nemoj da uneseš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je prokletu.

Uzdizati živu zahvalnost
prema Gospodu.

8. **D**ržite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi bili i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili.

2. I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj četrdeset godina po pustinji, da bi te namučio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoćeš li držati zapovijesti njegove ili nećeš.

3. I mučio te je, i glađu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da čovjek ne živi o samom hljebu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih.

4. Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti noga tvoja oteče za ovijeh četrdeset godina;

5. Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što čovjek gaji svoje dijete.

6. I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeći putevima njegovijem i bojeći se njega.

7. Jer Gospod Bog tvoj uveće te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima;

8. U zemlju izobilnu pšenicom i ječmom i vinovom lozom i smokvama i šipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom;

9. U zemlju, gdje nećeš sirotinjski jesti hljeba, gdje ti neće ništa nedostajati; u zemlju, gdje je kamenje gvožđe i gdje ćeš iz brda njezinijeh sjeći mjed.

10. Ješćeš i bićeš sit, pa blagosiljaj *Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da.

*Psal. 103,2.

11. I čuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti

njegove i zakone njegove i uredbе njegove, koje ti ja zapovijedam danas.

12. I kad uzjedeš i nasitiš se, i dobre kuće načiniš i u njima staneš živjeti,

13. I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži,

14. Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje misirske, iz kuće ropске;

15. Koji te je vodio preko one *pustinje velike i strašne gdje žive ↑zmije vatrene i skorprije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena;

*Os. 13,5. ↑4.Moj. 21,6.

16. Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaše oci tvoji, da bi te namučio i iskušao te, i najposlije da bi ti dobro učinio.

17. Niti govori u *srcu svojem: moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago.

*5.Moj. 9,4.

18. Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavljaš blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas.

19. Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i pođeš za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedočim vam danas da ćete zacijelo propasti,

20. Propašćete kao narodi koje *Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega. *Zah. 1,6.

Poziv na smjernost
pred Gospodom.

9. **Č**uj, Izrailju! ti *danas prelaziš pre-Jordana da uđeš i naslijediš narode veće i jače od sebe, ↑gradove velike i ograđene do neba; *5.Moj. 4,38. ↑5.Moj. 1,28.

2. Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko će odoljeti sinovima Enakovim.

3. Znaj, dakle, danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; On će ih istrijebiti i On će ih oboriti pred tobom, i izagnaćeš ih i istrijebiti brzo, kao što ti je kazao Gospod.

4. Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da rečeš u srcu svom: za prav-

du moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjera one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo!

5. Ne ideš za pravdu svoju ni za čistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tih naroda Gospod Bog tvoj tjera ih ispred tebe, i da održi riječ za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

6. Znaj dakle da ti Gospod Bog tvoj ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod.

7. Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje misirske pa doкле dođoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu.

8. I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva sčaste vas Gospod da istrijebi.

9. Kad izidoh na goru da primim ploče kamene, ploče zavjeta, koji s vama učini Gospod, tada stajah na gori četrdeset dana i četrdeset noći hljeba ne jedući ni vode pijući.

10. I dade mi Gospod dvije ploče kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu riječi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega.

11. Poslije četrdeset dana i četrdeset noći dade mi Gospod dvije ploče kamene, ploče zavjetne.

12. I reče mi Gospod: ustani, siđi brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, siđoše brzo s puta koji im zapovjedih, i načiniše sebi liven lik.

13. Još mi reče *Gospod govoreći: pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata.
*2.Moj. 32,9.

14. Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe ću učiniti narod jači i veći nego što je ovaj.

15. I ja se vratih i siđoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploče zavjetne bijahu mi u rukama.

16. I pogledah, a to zgriješiste Gospodu Bogu svojemu salivši sebi tele, i brzo siđoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod.

17. Tada uzeh one dvije ploče i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama.

18. Potom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći, hljeba ne jedući ni vode pijući, radi svih grijeha vaših, kojima se ogriješiste učinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga.

19. Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe *Gospod razljutio na vas da vas istrijebi; i usliši me Gospod i tada. *5.Moj. 10,10.

20. Bješe se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga sčaste ubiti; ali se molih tada i za Arona.

21. I uzeh *grijež vaš koji učiniste, tele, i sažegoh ga ognjem, i razbih ga i sattr ga u prah, i proskih prah njegov u potok, koji teče s one gore.
*Isa. 31,7.

22. I u Taveri i u *Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda.
*2.Moj. 17,7.

23. I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreći: idite i uzmite tu *zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste riječi Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu i ne poslušaste glasa njegovog.
*Psal. 106,24.

24. Nepokorni bijaste Gospodu otkad vas poznah.

25. Zato padoh i ležah pred Gospodom četrdeset dana i četrdeset noći, jer bješe rekao Gospod da će vas potrti.

26. I molih se *Gospodu i rekoh: Gospode, Gospode! nemoj potrti naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio Veličanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom.
*Priče 15,29; 1.Sam. 7,9.

27. Opomeni se slugu svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvrđu naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovog i na grijeh njegovog;

28. Da ne reku koji žive u *zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao †Gospod uvesti u zemlju koju im obeća, ili mrzio je na njih, zato ih izvede da ih pobije u pustinji.
*1.Moj. 41,57. †4.Moj. 14,16.

29. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

Novе ploče. Šta Gospod traži od Izrailja? Obrezivanje srca.

10. U to vrijeme reče mi Gospod: is-teši dvije ploče od kamena kao

što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i načini *kovčeg od drveta. *2.Moj. 25,10.

2. I napisaću na tijem pločama riječi koje su bile na prvijem pločama što si razbio, pa ćeš ih metnuti u kovčeg.

3. Tako načinih kovčeg od drveta sitima, i istesah dvije ploče od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema pločama u rukama.

4. I napisa na tijem pločama što bješe prvo napisao, Deset riječi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vašega; i dade mi ih Gospod.

5. I vratio se sidoh s gore, i metnuh ploče u kovčeg koji načinih, i ostaše ondje, kao što mi zapovjedi Gospod.

6. A sinovi Izrailjevi pođoše od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i ondje bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta sveštenik na njegovo mjesto.

7. Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka.

8. U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kovčeg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i služe mu i da blagosiljaju u ime njegovo do današnjega dana.

9. Zato nema pleme Levijevo dijela ni nasljedstva s braćom svojom; Gospod je nasljedstvo njegovo, kao što mu Gospod Bog tvoj kaza.

10. A ja stajah na gori kao prije, četrdeset dana i četrdeset noći; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrti,

11. Nego mi reče Gospod: ustani i idi pred narodom ovijem da uđu u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati, i da je naslijede.

12. Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe *Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš †Gospoda Boga svojega, da hodiš po svijem putevima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega †srca svojega i iz sve duše svoje,

*Mih. 6,8. †Mat. 22,37. †1.Tim. 1,5.

13. Držeći zapovijesti Gospodnje i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro?

14. Gle, Gospoda je Boga tvojega *nebo, i nebo nad †nebesima, †zemlja, i sve što je na njoj. *1.Moj. 14,19. †1.O car. 8,27. †Psal. 24,1.

15. Ali samo tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra potomstvo njihovo nakon njih, vas između svih naroda, kao što se vidi danas.

16. Zato obrežite *srce svoje, i nemojte više biti tvrdovrati. *3.Moj. 26,41.

17. Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i Gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i strašni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona;

18. Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi došljaka dajući mu hljeb i odijelo.

19. Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji misirskoj.

20. Boj se *Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni. *Isus N. 23,8.

21. On je hvala tvoja i On je Bog tvoj, koji tebe radi učini velike i strašne stvari, koje vidješe oči tvoje.

22. Sedamdeset *duša bješe otaca tvojih kad siđoše u Misir; a sada učini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih. *1.Moj. 46,27.

Podsećanje na čuda koja je Bog činio narodu svojemu. Blagoslov za slušanje, prokletstvo za neslušanje.

11. Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove.

2. I poznajte danas što vaši sinovi ne znaju niti vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, Veličanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu,

3. I znake njegove i djela njegova, što učini usred Misira na Faraonu caru misirskom i na svoj zemlji njegovoj,

4. I što učini vojsci misirskoj, konjima i kolima njihovijem, kako učini, te ih voda Crvenoga mora potopi kad vas tjerahu, i zatre ih Gospod do današnjega dana,

5. I što vama učini u pustinji, dokle ne dođete do ovoga mjesta,

6. I što učini Datanu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvori usta svoja i proždrije njih i porodice njihove i šatore njihove i sve blago njihovo što imahu, usred Izrailja.

7. Jer vaše oči vidješe sva djela Gospodnja velika, koja učini.

8. Zato držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite;

9. I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da će je dati njima i potomstvu njihovu, zemlju, u kojoj teče mlijeko i med.

10. Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja *misirska iz koje ste izišli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijevao na svojima nogama kao vrt od zelja; *Zah. 14,18.

11. Nego je *zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski; *5.Moj. 8,7.

12. Zemlja kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obraćene oči *Gospoda Boga tvoga od početka godine do kraja. *1.O car. 9,3.

13. Zato ako dobro uzaslušate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeći *Gospoda Boga svojega i služeći mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom, *2.Sol. 3,5; 5.Moj. 6,17.

14. Tada ću davati *dažd †zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraćeš žito svoje i vino svoje i ulje svoje;

*3.Moj. 26,4. †5.Moj. 28,12.

15. I za stoku ću tvoju dati travu u polju tvojem; i ješćeš i bićeš sit.

16. Čuvajte se da se ne prevari *srce vaše da se odmetnete i služite tuđim bogovima i poklanjate im se; *O Jovu 31,27.

17. Da se ne bi razgnjevio *Gospod na vas i zatvorio †nebo da ne bude dažda, i †zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izgинуli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje. *5.Moj. 6,15. †1.O car. 8,35. †2.Dnev. 7,13.

18. Nego složite ove riječi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao počeonik među očima vašim.

19. I učite ih, sinove svoje, govoreći o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, i kad liježeš i kad ustaješ.

20. I napiši ih na dovratnicima doma svojega i na vratima svojim,

21. Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da će im je dati, kao dani nebu nad zemljom.

22. Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeći *Gospoda Boga svojega, i hodeći svijem putevima njegovijem i njega se držeci,

*5.Moj. 6,17.

23. Tada će otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedićete narode veće i jače nego što ste sami.

24. Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše vaše će biti; od *pustinja do Livana, i od rijeke, rijeke †Efrata, do mora zapadnoga biće međa vaša.

*4.Moj. 34,3. †1.Moj. 15,18.

25. Neće se niko održati pred vama; strah i trepet vaš pustiće Gospod Bog vaš na svu zemlju na koju stupite, kao što vam kaza.

26. Gle, iznosim danas pred vas *blagoslov i prokletstvo: *5.Moj. 30,1.

27. Blagoslov, ako uzaslušate zapovijesti *Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam; *5.Moj. 28,2.

28. A prokletstvo, ako ne uzaslušate zapovijesti *Gospoda Boga svojega nego sidete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te pođete za drugim bogovima, kojih ne poznajete. *5.Moj. 28,15.

29. I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evalu.

30. One su s onu stranu Jordana, idući k zapadu, u zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod ravnice moreške.

31. Jer ćete prijeći preko Jordana da uđete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedićete je i nastavaćete u njoj.

32. Gledajte, dakle, da tvorite sve ove uredbe i zakone koje ja danas iznosim pred vas.

Mjesto i način prave službe Božije.
Istrebljenje idolopokloničke službe.

12. Ovo su uredbe i zakoni koje ćete držati i tvoriti u *zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji.

*5.Moj. 12,10.

2. Raskopajte sasvijem sva mjesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje ćete naslijediti, po visokim brdima i po humovima i pod svakijem zelenijem drvetom.

3. Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo iz onoga mjesta.

4. Ne činite tako Gospodu Bogu svojemu.

5. Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš između svih plemena vaših sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite.

6. Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne.

7. I jedite ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svačim, za što se prihvatite rukom svojom, čim te blagoslovi Gospod Bog tvoj.

8. Ne činite kako mi sada ovdje činimo, što je kome drago.

9. Jer još niste došli do odmora i nasljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj.

10. Nego kad prijedete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svih neprijatelja vaših unaokolo, te stanete živjeti bez straha,

11. Onda u mjesto koje izbere *Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam ja zapovijedam, †žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu.

*5.Moj. 15,20. †Isus N. 22,23.

12. I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kćeri vaše i sluge vaše i sluškinje vaše, i Levit koji je u mjestu

vašem, jer on nema *dijela ni nasljedstva s vama.

*5.Moj. 10,9.

13. Čuvaj se da ne prinosiš žrtava svojih *paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš;

*Isus N. 22,29.

14. Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi žrtve svoje paljenice, i ondje čini sve što ti zapovijedam.

15. Ali ćeš moći klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svojega, koji ti da; *čist i nečist može jesti kao †srnu i jelena.

*5.Moj. 12,22. †5.Moj. 14,5.

16. *Samo krvi ne jedite; prolijte je na †zemlju kao vodu.

*5.Moj. 15,23. †Jezek. 24,7.

17. Nećeš moći jesti u mjestu svojem desetka od žita svojega ni od vina svojega ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ; ni prinosa dragovoljnijih, ni prinosa ruku svojih.

18. Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svačim za što se prihvaćaš rukom.

19. Čuvaj se da ne ostaviš *Levita dok si god živ na zemlji.

*5.Moj. 14,27.

20. Kad raširi *Gospod Bog tvoj međe tvoje, kao što ti je kazao, ako rečeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje.

*1.Moj. 15,18.

21. Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje *Gospod Bog tvoj izbere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje.

*5.Moj. 14,24.

22. Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i čist i nečist neka jede.

23. Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv *duša, pa ne jedi duše s mesom.

*3.Moj. 17,11.

24. Ne jedi je; nego prolij na zemlju kao vodu.

25. Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad činiš što je ugodno Gospodu.

26. Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dođi na mjesto koje izbere Gospod.

27. I prinesi *žrtve svoje ĩpaljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih ųrtava tvojih neka se prolije na ųoltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi. *3.Moj. 1,9. †3.Moj. 1,13. ‡3.Moj. 1,5.

28. ųuvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe do vijeka kad činiš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

29. Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš *zemlju njihovu, i naslijedivši je kad se nastaniš u zemlji njihovoj, *2.Moj. 23,23.

30. ųuvaj se da se ne uhvatiš u zamku pošavši za njima, pošto se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovijeh, i rečeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako ću i ja činiti.

31. Ne čini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni činiše svojim bogovima sve što je gadno pred *Gospodom i na što On mrzi; jer su i sinove svoje i ĩkćeri svoje spaljivali bogovima svojim. *2.Dnev. 33,2. †Jer. 32,35.

32. Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmete od toga.

Kaųnjavanje laųnih proroka i zavodnika na idolopokloniĳku sluųbu.

13. Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaųe ti znak ili ĳudo,

2. Pa se zbude taj znak ili ĳudo koje ti kaųe, i on ti reĳe: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da sluųimo,

3. Nemoj posluųati ųto ti kaųe taj prorok ili sanjaĳ, jer vas kuųa Gospod Bog vaų da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duųe svoje.

4. Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti ųuvajte, i

glas njegov sluųajte, i njemu sluųite i njega se drųite.

5. A onaj prorok ili sanjaĳ da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete od Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje misirske i iskupi vas iz kuĳe ropske, i odvraĳao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe.

6. Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kĳi tvoja, ili ųena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duųa tvoja, govoreĳi ti tajno: hajde da sluųimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji,

7. Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga,

8. Ne pristaj s njim niti ga posluųaj; neka ga ne ųali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji,

9. Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda.

10. Zaspi ga kamenjem da pogine; jer te ųĳaše odvratiti od Gospoda Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje misirske, iz kuĳe ropske;

11. Da sav Izrailj ĳuje i boji se, i da se viųe ne uĳini takvo zlo među vama.

12. Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj da da u njemu ųivių, ĳuješ gdje govore:

13. Izidoųe ljudi nevaljali između tebe i otpadiųe sve koji ųive u gradu njihovu, govoreĳi: hajde da sluųimo drugim bogovima, kojih ne poznajete,

14. Tada istraųi i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se uĳinila ona gadena stvar među vama,

15. Pobij maĳem sve koji ųive u gradu onom, i zatri i njega i sve ųto bi u njemu bilo, i stoku maĳem pobij.

16. I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj *grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se viųe ne sazida. *Isa. 17,1.

17. I neka ti od prokletijeh stvari ne prione niųta za ruku, eda bi se *Gospod povra-

tio od žestine gnjeva svojega, učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim, *4.Moj. 25,4.

18. Kad slušaš glas *Gospoda Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi činio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

*5.Moj. 12,25.

Zabrana neznabožackijeh običaja žaljenja. Čista i nečista jela (uporedi: 3. Mojsijeva 11). Desetak.

14. Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti brižati među očima za mrtvacem.

2. Jer si narod svet Gospodu Bogu svojem, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit između svijeh naroda na zemlji.

3. Ne jedi ništa gadno.

4. Ovo su životinje koje ćete jesti: goveče, ovcu, kozu,

5. Jelena, srnu, bivola, divokozu, jednoroğa i kozu kamenjaču;

6. I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju između životinja, njih jedite.

7. Ali ne jedite onijeh koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer preživaju, a nemaju papaka razdvojenijeh; da vam je nečisto;

8. Ni svinjčeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je nečisto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte.

9. A između onijeh što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljuske, jedite;

10. A što nema pera i ljusaka, ne jedite; da vam je nečisto.

11. Sve ptice čiste jedite;

12. A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba, ni morskoga orla,

13. Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem,

14. Ni gavrana po vrstama njegovijem,

15. Ni čuka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem,

16. Ni buljine, ni ražnja, ni labuda,

17. Ni gema, ni svrake, ni gnjurca,

18. Ni rode, ni čaplje po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljljka.

19. I sve *bubine krilate da su vam nečiste; ne jedite ih. *Djela 11,6.

20. I sve ptice čiste jedite.

21. Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tuđinu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojem. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove.

22. Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dođe s njive tvoje, svake godine.

23. I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da ondje nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se učiš bojati se *Gospoda Boga svojega svagda. *Psal. 2,11.

24. Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti zato što je daleko od tebe mjesto, koje izbere *Gospod Bog tvoj da ondje namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagoslovi, *5.Moj. 12,21.

25. Onda učini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj,

26. I za te novce uzmi što zaželi duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugog jakog pića, i što god bi zaželjela duša tvoja, pa jedi ondje pred *Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj. *5.Moj. 12,7.

27. Ali *Levita koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema †dijela ni našljedstva s tobom. *5.Moj. 12,19. †4.Moj. 18,20.

28. Svake treće godine odvoj sav desetak od dohoda svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu.

29. Pa neka dođu Leviti, jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom, i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio *Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvojih, koji bi radio. *5.Moj. 15,10.

O oprosnoj godini.

O otpuštanju kupljenijeh slugu.

Posvećivanje prvenaca stoke.

15. Svake sedme godine opraštaj.

2. A opraštanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti

od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opraštanje Gospodnje oglašeno.

3. Od tuđina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprostí ruka tvoja,

4. Da ne bi bilo siromaha među vama, jer će te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj da u našljedstvo da je tvoja.

5. Samo ako dobro uzaslušáš glas Gospoda Boga svojega gledajući da činiš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas,

6. Blagosloviće te Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga nećeš uzimati u zajam, i vladat ćeš mnogim narodima, a oni tobom neće vladati.

7. Ako bude u tebe koji siromah između braće tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu.

8. Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj.

9. Čuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da rečeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on zato da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh.

10. Podaj mu, i neka ne žali srce tvoje kad mu daš; jer će za tu stvar blagosloviti tebe *Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom.

*5.Moj. 14,29.

11. Jer neće biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: otvaraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj.

12. Ako ti se proda brat tvoj Jevrejín ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

13. A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna.

14. Daruj ga čim između stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu čim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj.

15. I opominji se da si bio rob u zemlji mirsirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; zato ti ja zapovijedam ovo danas.

16. Ako li ti reče: neću da idem od tebe, zato što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe,

17. Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biće ti sluga do vijeka; i sluškinji svojoj učini tako.

18. Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna, jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio *Gospod Bog tvoj u svemu što radiš. *Isa. 16,14.

19. Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj što bude muško, posveti *Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih.

*4.Moj. 18,17.

20. Pred *Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere †Gospod.

*5.Moj. 14,23. †5.Moj. 12,5.

21. Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga *Gospodu Bogu svojemu.

*5.Moj. 17,1.

22. U svom mjestu pojedí ga; i *čist i nečist neka jede kao †srnu i jelena.

*5.Moj. 12,15. †5.Moj. 12,22.

23. *Samo krvi od njega ne jedi; prolíj je na zemlju kao vodu.

*5.Moj. 12,16.

O tri godišnja glavna praznika; o sudijama i upraviteljima.

16. D rži mjesec Aviv, te slavi *pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noću.

*3.Moj. 23,5.

2. I zakolji pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izabere Gospod da ondje nastani ime svoje.

3. Ne jedi s njom hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljnički, jer si hiteći izašao iz zemlje mirsirke, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira, dok si god živ.

4. I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje među granicama tvojim, i da

ne ostane preko noći ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan uveče.

5. Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj;

6. Nego na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji pashu uveče o sunčanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira.

7. A peci je i jedi na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore.

8. Šest dana jedi prijesne hljebove, a sedmi dan da je praznik Gospodnji, tada ne radi ništa.

9. Sedam sedmica nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda počni brojiti sedam sedmica.

10. Tada praznuj praznik *sedmica †Gospodu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj. *1.Kor. 16,2. †Joilo 2,14.

11. I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i došljak i sirota i udovica, što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje.

12. I opominji se da si bio rob u Misiru, te čuvaj i tvori uredbe ove.

13. Praznik sjenica praznuj sedam dana, kad zbereš s gumna svojega i iz kace svoje.

14. I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i kći tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i *Levit i došljak i sirota i udovica, što budu u mjestu tvojem. *5.Moj. 26,11.

15. Sedam dana praznuj praznik Gospodu Bogu svojemu na mjestu koje izabere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo.

16. Tri puta u godini neka dođe svako muško pred *Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izabere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik sedmica i na praznik sjenica, ali niko da ne dođe prazan pred Gospoda; *Psal. 84,8.

17. Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega kojim te je darivao.

18. Sudije i upravitelje *postavi sebi po †svijem mjestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo. *1.Sam. 8,1. †Jezd. 7,25.

19. Ne izvrći *pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer †poklon zašljepljuje oči mudrima i izvrće riječi pravednima. *2.Moj. 23,2. †2.Moj. 23,8.

20. Sasvijem idi za pravdom, da bi bio živ i naslijedio *zemlju koju ti daje †Gospod Bog tvoj. *5.Moj. 4,1. †5.Moj. 16,18.

21. Ne sadi luga ni od kakvih drveta kod oltara *Gospoda Boga svojega, koji načiniš; *1.O car. 14,15. Sud. 3,7.

22. I ne podiži nikakvoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

Kazna za idolopoklonstvo. Najviši sud sveštenika. Zakon o caru.

17. Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kakvo god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

2. Ako se nađe kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, čovjek ili žena da učini zlo pred Gospodom Bogom tvojim prestupajući zavjet njegov,

3. I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili *suncu ili mjesecu ili čemu god iz vojske nebeske, što nijesam zapovjedio, *5.Moj. 4,19.

4. I tebi se to javi i ti čuješ, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar u Izrailju,

5. Izvedi onoga čovjeka ili onu ženu, koji učiniše ono zlo, na vrata svoja, čovjeka onoga ili ženu, i zaspi ih kamenjem da poginu.

6. Na svjedočanstvo dva ili tri čovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedočanstvo jednoga čovjeka da se ne pogubi.

7. Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju; a potom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Kad ti bude teško rasuditi između krvi i krvi, između raspre i raspre, ili između rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem

mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izabere Gospod Bog tvoj;

9. I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni će ti kazati kako valja presuditi.

10. I učini onako kako ti kažu u mjestu koje izabere Gospod, i gledaj da učiniš savijem onako kako te nauče.

11. Po zakonu kojemu te nauče, i po presudi, koju ti kažu, učini; ne odstupi od onoga što ti kažu ni nadesno ni nalijevo.

12. Ako li bi se ko upro te ne bi htio poslušati sveštenika koji ondje stoji te služi Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, takav čovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izrailja,

13. Da sav narod čuje i boji se, i unapredak da ne radi uporno.

14. Kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i naseliš se u njoj, ako rečeš: da postavim sebi *cara, kao što imaju svi narodi oko mene, *1.Sam. 8,5.

15. Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izabere *Gospod Bog tvoj; između braće svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom čovjeka tuđina, koji nije brat tvoj. *Jer. 30,21.

16. Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća naroda u *Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je †Gospod kazao: ne vraćajte se više ovijem putem.

*2.Moj. 13,17. †Jer. 42,15.

17. I da nema mnogo *žena, da se ne bi otpadilo †srce njegovo, ni †srebra ni zlata da nema vrlo mnogo.

*2.Sam. 5,13. †1.O car. 11,3. †1.O car. 10,21.

18. A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepíše sebi u *knjigu †ovaj zakon od sveštenika Levita; *2.O car. 22,8. †5.Moj. 31,9.

19. I neka ga drži kod sebe i neka ga čita dok je živ, da se uči bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve riječi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;

20. Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad *braće njegove, i da ne bi otstupilo od ove zapovijesti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izrailju.

*1.Dnev. 28,2.

Izdržavanje sveštenika. Opomena zbog opsjene i vraćanja. Obricanje pravoga proroka.

18. Sveštenici Leviti i sve pleme *Le-Svijevo da nemaju †dijela ni nasljedstva s ostalijem sinovima Izrailjevijem; neka jedu ognjene †žrtve Gospodnje i njegovo nasljedstvo.

*Isus N. 13,14. †1.Kor. 9,13. †Jer. 33,18.

2. Nasljedstva, dakle, da nemaju među braćom svojom: Gospod je nasljedstvo njihovo, kao što im je kazao.

3. Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onih koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje svešteniku pleće i obje vilice i želudac.

4. Prvine od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu.

5. Jer njega izabra Gospod Bog tvoj između svihjeh plemena tvojih da stoji i služi u ime Gospodnje on i sinovi njegovi dovijeka.

6. I kad dođe koji Levit iz kojega god mjestu tvojega iz svega Izrailja, gdje nastava, kad dođe po želji duše svoje u mjesto koje izabere Gospod,

7. Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braća njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom.

8. Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodici otaca svojih.

9. Kad uđeš u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uči se činiti gadna djela onihjeh naroda.

10. Neka se ne nađe u tebe koji bi vodio sina svojega ili kćer svoju kroz oganj, ni vračar, ni koji gata po zvijezdama, ni koji gata po pticama, ni uročnik,

11. Ni bajač, ni koji se dogovara sa zlijem duhovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve.

12. Jer je gad pred Gospodom ko god tako čini, i za takve gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe.

13. Drži se savijem Gospoda Boga svojega.

14. Jer ti narodi koje ćeš naslijediti, slušaju gatare i vraćare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj.

15. Proroka isred tebe, između *braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti †Gospod Bog tvoj; njega slušajte,

*Djela 3,22. †Djela 7,37.

16. Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govoreći: da više ne čujem glasa Gospoda Boga svojega i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem.

17. Zato mi reče Gospod: dobro rekoše što rekoše.

18. Proroka ću im podignuti između braće njihove, kao što si ti, i metnuću riječi svoje u usta njegova, i kazivaće im sve što mu zapovjedim.

19. A ko god ne bi poslušao riječi mojih, koje će govoriti u moje ime, od toga ću ja tražiti.

20. Ali *prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovjedim da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, takav prorok da se pogubi.

*5.Moj. 13,5.

21. Ako li rečeš u srcu svojem: kako ćemo poznati riječ koje nije Gospod rekao?

22. Što bi *prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navrši se, to je riječ koju nije rekao Gospod; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se. *Jer. 28,9.

Gradovi utočista. Nepovredljivost granice.
Kazna za lažne svjedoke.

19. Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kućama njihovijem,

2. Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš,

3. Načini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u nasljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik.

4. A ovako neka bude s krvnikom koji uteče onamo, da bi ostao živ: ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj,

5. Kao kad bi ko otišao s bližnjim svojim u šumu da siječe drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posiječe drvo, a ona bi

spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteče u koji od tih gradova da ostane živ,

6. Da ne bi osvetnik potjerao krvnika, dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zaslužio smrti, jer nije prije mrzio na nj.

7. Zato ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj.

8. A kad raširi Gospod Bog tvoj međe tvoje, kao što se zakleo ocima tvojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim,

9. Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putevima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri,

10. Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo, i da ne bude na tebi krv.

11. Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega i vrebava ga, i skoči na nj, i udari ga tako da umre, a on uteče u koji od tih gradova,

12. Onda starješine mjesta njegova neka pošlju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi.

13. Neka ga ne žali oko tvoje, nego skini krv pravu s Izrailja, da bi ti dobro bilo.

14. Ne pomiči međe *bližnjega svojega koju postave stari u nasljedstvu tvojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš. *5.Moj. 27,17.

15. *Neka ne ustaje jedan svjedok na čovjeka ni za kakvo zlo i ni za kakav grijeh između svijeh grijeha koji se čine, nego na riječima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar.

*5.Moj. 17,6. Jovan 8,17.

16. Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoči na njega da se odmeće Boga,

17. Onda neka stanu ta dva čovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike i pred sudije koje budu u to vrijeme;

18. I neka dobro ispituju sudije; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoči na brata svojega,

19. Učinite mu onako kako je on mislio učiniti bratu svojem; i izvadi zlo iz sebe,

20. Da se ostali čuvši to boje, i unapredak više ne čine takvo zlo usred tebe.

21. Neka ne žali oko tvoje: život za život, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu.

Zakon o ratu, oslobađanju od vojničke dužnosti i o postupanju s neprijateljskim gradovima.

20. Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom *Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje misirske. *4.Moj. 23,21.

2. I kad pođete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu,

3. I neka im reče: slušaj Izrailju! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih.

4. Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biće se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.

5. Potom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio novu kuću, a nije počeo sjedjeti u njoj? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjedjeti u njoj.

6. I ko je posadio vinograd, a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao.

7. I *ko je isprosil djevojku, a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo.

*5.Moj. 24,5.

8. Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnulo srce braći njegovoj kao njemu.

9. I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od četa pred narod.

10. Kad dođeš pod koji *grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom. *2.Sam. 20,19.

11. Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nađe u njemu neka ti plaća *danak i bude ti pokoran.

*1.O car. 9,21.

12. Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij.

13. I kad ga *Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem.

*4.Moj. 31,7.

14. A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj.

15. Tako čini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda.

16. A u gradovima ovijeh naroda, koje ti *Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive. *5.Moj. 7,1.

17. Nego ih zatri sasvijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj.

18. Da vas ne nauče činiti gadna djela koja činiše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu.

19. Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijući ga da bi ga uzео, ne kvari drveta njegovijeh sjekiroм; jer možeš s njih jesti, zato ih ne sijeci; jer drvo poljsko je li čovjek da uđe u grad ispred tebe?

20. Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada koji se bije s tobom, dokle ne padne.

O nepoznatom ubistvu; o zarobljenijem ženama; o pravu prvenaštva u sinova od dve žene; o neposlušnijem sinovima i o obješenijem.

21. Kad se nađe ubijen čovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio,

2. Tada neka iziđu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do grada koji su oko njega.

3. Pa koji grad bude najbliže ubijenom, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz govеda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu,

4. I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu, gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu ondje u dolini.

5. Potom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodnje, i na njihovijem riječima da ostaje svaka raspra i svaka šteta;

6. I sve starješine onoga grada koji budu najbliže ubijenom *neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini,

*Matej 27,24.

7. I tvrdeći neka reku: ruke naše nijesu proklete ove krvi niti su oči naše vidjele;

8. Milostiv budi narodu svojemu Izrailju, koji si iskupio, Gospode, i ne meći prave krvi na narod svoj Izrailja. Tako će se očistiti od one krvi.

9. I ti ćeš skinuti pravu krv sa sebe kad učiniš što je pravo pred Gospodom.

10. Kad otiđeš na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih *Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobiš ih mnogo,

*Isus N. 21,44.

11. I ugledaš u roblju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu,

12. Odvedi je kući svojoj; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje;

13. I neka skine sa sebe haljine svoje u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kući tvojoj, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom leži s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena.

14. Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio.

15. Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodila sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile,

16. Onda kad dođe vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem učiniti sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac;

17. Nego za prvenca neka prizna sina od nemile i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on *početak sile njegove, njegovo je pravo prvenačko.

*1.Moj. 49,3.

18. Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša,

19. Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesta svojega,

20. I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i pijanica.

21. Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zapu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav *Izrailj čuje i boji se.

*5.Moj. 13,11.

22. Ko zgriješi tako da zasluži *smrt, te bude osuđen na smrt i objesiš ga na drvo,

*5.Moj. 22,26.

23. Neka ne prenoči tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; zato ne skvrni *zemlje koju ti †Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

*3.Moj. 18,25. †4.Moj. 35,34.

Razni propisi osobito o ljubavi prema ljudima i o sažaljenju prema životinjama. Zakoni zbog grijeha u nečednosti.

22. Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proći mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu.

2. Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kući neka budu kod tebe dokle ih ne potraži brat tvoj, i tada mu ih vrati.

3. Tako učini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako učini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi, a ti je nađeš, nemoj proći mimo nju.

4. Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proći, nego ih podigni s njim.

5. Žena da ne nosi muškoga odijela niti čovjek da se oblači u ženske haljine, jer je gađ pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako čini.

6. Kad naiđeš putem na gnijezdo ptičije, na drvetu ili na zemlji, sa ptičima ili sa jajcima, a majka leži na ptičima ili na jajcima, *nemoj uzeti majke s ptičima.

*3.Moj. 22,28.

7. Nego pusti majku a ptice uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani.

8. Kad gradiš novu kuću, načini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega.

9. *Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjemena da ne bi oskrvniro i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradski.

*3.Moj. 19,19.

10. Ne ori na volu i na magarcu zajedno.

11. Ne oblači haljine tkane od vune i od lana zajedno.

12. Načini sebi rese na četiri kraja od haljine koju oblačiš.

13. Ko se oženi, pa mu *žena omrzne pošto legne s njom,

*1.Moj. 29,21.

14. Pa da priliku da se govori o njoj i prospe rđav glas o njoj govoreći: oženih se ovom, ali legavši s njom ne nađoh u nje djevojaštva;

15. Tada otac djevočin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaštva njezina pred starješine grada svojega na vrata,

16. I neka reče otac djevočin starješinama: ovu kćer svoju dadoh ovomu čovjeku za ženu, a on mrzi na nju,

17. I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne nađoh u tvoje kćeri djevojaštva; a evo znaka djevojaštva kćeri moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim.

18. Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga,

19. I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevočinu zato što je iznio rđav glas na djevojku Izrailjku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ.

20. Ali ako bude ono *istina, da se nije našlo djevojaštvo u djevojke,

*5.Moj. 17,4.

21. Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kamenjem ljudi onoga mjesta da pogine, zato što učini *sramotu u Izrailju čineći blud u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

*1.Moj. 34,7. †Sud. 20,6.

22. Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, *čovjek ko-

ji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izrailja.

*3.Moj. 20,10.

23. Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je nađe kogod u mjestu i obleži je,

24. Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a čovjeka što je osramotio *ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

*Mat. 1,20.

25. Ako li u polju nađe čovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo čovjek koji je obleža;

26. A djevojci ne čini ništa, nije učinila grijeha koji zaslužuje smrt, jer kao kad ko skoči na bližnjega svojega i ubije ga, takva je i ta stvar;

27. Jer nađe je u polju, i djevojka isprošena je vikala, ali ne bi nikoga da je odbrani.

28. Ako ko nađe djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom, i zateku se,

29. Tada čovjek onaj koji je legao s njom da da ocu djevočinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena zato što je osramotio; da je ne može pustiti dok je živ.

30. Niko da se ne *ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

*3.Moj. 18,8.

Primanje i neprimanje u sabor Gospodnji.
Razni drugi zakoni.

23. U sabor Gospodnji da ne ulazi ni utučen ni uškopljen.

2. U sabor Gospodnji da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji.

3. Ni Amonac ni Moavac da ne ulazi u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo, da ne ulazi u sabor Gospodnji dovijeka.

4. Zato što ne iziđoše pred vas s hljbom i vodom na putu kad ste išli iz Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune,

5. Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj.

6. Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka.

7. Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio došljak u zemlji njegovoj.

8. Sinovi koji se rode od njih u trećem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji.

9. Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se čuvaj od svake zle stvari.

10. Ako se među vama ko oskrvni od čega što mu se noću dogodi, neka iziđe iza okola i ne ulazi u oko.

11. A predveče neka se opere vodom, pa kad sunce zađe neka uđe u oko.

12. I imaj mjesto iza okola gdje ćeš izlaziti napolje.

13. I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad iziđeš napolje, zakopaj njom, a kad pođeš natrag, zagrni nečist svoju.

14. Jer *Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je oko tvoj svet, da ne vidi u tebe nikakve nečistoće, da se ne bi odvratio od tebe. *Psal. 46,11.

15. Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteče k tebi od gospodara svojega;

16. Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; *nemoj ga cvijeliti. *2.Moj. 22,21.

17. Da ne bude *bludnice između kćeri Izrailjevijeh, ni *adžuvana između sinova Izrailjevijeh. *bludnica u verske svrhe †bludnik u verske svrhe

18. Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakvom zavjetu *plate bludničine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim. *Mih. 1,7.

19. Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti išta što se daje na dobit.

20. Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio *Gospod Bog tvoj u svemu zašto se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš. *3.Moj. 19,34.

21. Kad učiniš *zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer će ga tra-

žiti od tebe †Gospod Bog tvoj, i biće na tebi grijeh. *Prop. 5,4. †1.Sam. 20,16.

22. Ako li se ne zavjetuješ, neće biti na tebi grijeha.

23. Što ti iziđe iz usta, ono drži i učini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izrečeš ustima svojim.

24. Kad uđeš u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđa po volji dok se nasi tiš; ali ga ne meći u sud svoj.

25. Kad uđeš u usjev bližnjega svojega, možeš trgati *klasje rukom svojom; ali da ne zažnješ srpom u usjev bližnjega svojega. *Mat. 12,1.

Knjiga raspusna. Razni zakoni, osobito o siromasima, siročadi i strancima.

24. Kad ko uzme *ženu i oženi se Knjom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on nađe na njojzi što-god ružno, neka joj napiše †knjigu raspusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuće. *Mat. 5,31. †Isa. 50,1.

2. A ona otišavši iz kuće njegove, ako oti-de i uda se za drugoga,

3. Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu raspusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuće, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom,

4. Tada predašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, pošto se s njim ona oskrvnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gos-pod Bog tvoj daje u nasljedstvo.

5. Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameći na nj nikakvoga posla; neka bude slobodan u kući svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo.

6. Niko da ne uzima u zalogu žrvnja gor-njega ni donjega, jer bi uzeo dušu u zalogu.

7. Ko se nađe da je ukrao čovjeka između braće svoje, sinova Izrailjevijeh, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe.

8. Čuvaj se bolesti gube, i pazi dobro i čini sve što vas uče sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i činite.

9. Opominji se šta je učinio Gospod Bog tvoj *Mariji na putu kad izidoste iz Misira.

*4.Moj. 12, 10.

10. Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuću njegovu da mu uzmeš zalog;

11. Nego stoji napolju, a čovjek koji ti je dužan neka ti iznese napolje zalog svoj.

12. Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem;

13. Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sunčanoga, da bi ležeći na svojoj haljini blagosiljao te, a to će ti se primiti u *pravdu pred Gospodom Bogom tvojim.

*5.Moj. 6,25.

14. Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braće svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem.

15. Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zađe sunce u tebe, jer je siromah i tijekom dušu drži, da ne bi zavikao na te ka *Gospodu, i bilo bi ti grijeh.

*Jak. 5,4.

16. Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj *grijeh neka gine.

*2.O car. 14,6.

17. Ne izvrći pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine *udovici.

*Zah. 7,10.

18. Nego *se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; zato ti zapovijedam da ovo činiš.

*3.Moj. 16,12.

19. Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraćaj se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio *Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih.

*3.Moj. 23,22.

20. Kad tresesh masline svoje, ne zagledaj granu po granu pošto otreseš; neka došljaku, siroti i udovici.

21. Kad bereš vinograd svoj, ne pabirči pošto obereš; neka došljaku, siroti i udovici.

22. I opominji se da si bio rob u zemlji misirskoj; zato ti ja zapovijedam da ovo činiš.

Razno, osobito zapovijest o ženidbi bratovom udovicom i zabrana nepravde mjere. Zatiranje Amalika.

25. Kad je raspra među ljudima, pa dođu na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju, a krivoga neka osude.

2. I ako krivi zaslužuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj.

3. Do četrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi poništio brat tvoj u tvojim očima, kad bi mu se udarilo više udaraca.

4. Nemoj zavezati usta volu kad vrše.

5. Kad braća žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuće za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i učini joj dužnost djeversku.

6. I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izrailju.

7. Ako li onaj čovjek ne bi htio uzeti snaha svoje, onda snaha njegova neka dođe na vrata pred starješine, i reče: neću djever moj da podigne bratu svojemu potomstva u Izrailju, neću da mi učini dužnosti djeverske.

8. Tada neka ga dozovu starješine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reče: neću da je uzmem;

9. Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuje obuću s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reče: tako valja da bude čovjeku koji neću da zida kuće brata svojega.

10. I on neka se zove u Izrailju: dom bosoga.

11. Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muža svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za mošnice,

12. Otsijeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje.

13. Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu.

14. Nemoj imati u kući svojoj dvojaku efu, veliku i malu.

15. Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u *zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. *2.Moj. 20,12.

16. Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god čini tako, ko god čini krivo.

17. Opominji se šta ti je učinio *Amalik na putu kad idaste iz †Misira, *2.Moj. 17,8. †1.Sam. 15,2.

18. Kako te dočeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji idahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga.

19. Zato kad te Gospod Bog tvoj smiri od svih neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen *Amaliku pod nebom; ne zaboravi. *1.Sam. 15,3.

Izreke pri prinošenju prvijeh plodova i desetka. Opomena na slušanje Boga.

26. A kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u nasljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj,

2. Uzmi prvina od svakoga voća one zemlje, koje ćeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da ondje nastani ime svoje,

3. I došavši k svešteniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod Bog zakleo ocima našim da će nam je dati.

4. A sveštenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvoga.

5. Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom tvojim: otac moj bijaše siromah Sirin i siđe u Misir s malo čeljadi, i bi ondje došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju.

6. Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, mučiše nas i udaraše na nas teške poslove.

7. I mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih, i Gospod ču glas naš, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu.

8. I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i čudesima.

9. I dovede nas na ovo mjesto, i dađe nam zemlju ovu, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

10. Zato sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim.

11. I veseli se svakim dobrom koje ti da *Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i †Levit i došljak koji je kod tebe.

*5.Moj. 12,7. †5.Moj. 12,12.

12. A kad daš sve *desetke od dohodaka svojih treće godine, koja je godina desetka, i daš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se,

*4.Moj. 18,24.

13. Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sasvijem po zapovijesti koju si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih;

14. Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu nečistu, niti dadoh od toga na mrtvaca; slušah Gospoda Boga svojega, učinih sve kako si mi zapovjedio.

15. Pogledaj iz svetoga stana svojega s *Neba, i blagoslovi narod svoj Izrailja i †zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teče mlijeko i med.

*2.Dnev. 6,26. †Psal. 102,19.

16. Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvršuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi, dakle, i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje.

17. Danas si se zarekao Gospodu da će ti biti Bog i da ćeš ići putevima njegovijem i držati uredbe njegove, i zapovijesti njegove i zakone njegove, i da ćeš slušati glas njegov.

18. A *Gospod se tebi †danas zarekao da ćeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove;

*2.Moj. 6,7. †5.Moj. 29,13.

19. I da će te podignuti nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

Kamenje sa zakonima.
Proklinjanje sa gore Evala.

27. I zapovjedi Mojsije sa starješina-
ma Izrailjevijem narodu govoreći: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam.

2. I kad prijeđeš preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga krečom.

3. I napiši na njemu sve riječi ovoga zakona, kad prijeđeš da uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teče mlijeko i med, kao što ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih.

4. Kada, dakle, prijeđeš preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga krečom.

5. I načini ondje oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvožđem tesati.

6. Od cijela kamenja načini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice.

7. Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih ondje, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim.

8. I napiši na tom kamenju sve riječi ovoga zakona dobro i razgovijetno.

9. I reče Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izrailju govoreći: pazi i čuj Izrailju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega.

10. Zato slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

11. I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govoreći:

12. Ovi neka stanu da blagosiljaju narod na gori *Garizimu, kad prijedete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venijamin. *Sud. 9,7.

13. A ovi neka stanu da proklinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim.

14. I neka progovore *Leviti glasovito i reku svjema u Izrailju: *Nem. 8,7.

15. Proklet da je čovjek koji bi načinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetničkih, ako bi i na skrivenu mjestu metnuo. A sav narod odgovarajući neka reče: amin.

16. Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A sav narod neka reče: amin.

17. Proklet da je koji bi pomakao među bližnjega svojega. A sav narod neka reče: amin.

18. Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A sav narod neka reče: amin.

19. Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došljaku, siroti ili *udovici. A sav narod neka reče: amin. *Mal. 3,5.

20. Proklet da je koji bi obležao *ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A sav narod neka reče: amin. *3.Moj. 18,8.

21. Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinče. A sav narod neka reče: amin.

22. Proklet da je koji bi obležao *sestru svoju, kćer oca svojega ili kćer matere svoje. A sav narod neka reče: amin. *2.Sam. 13,1.

23. Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A sav narod neka reče: amin.

24. Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A sav narod neka reče: amin.

25. Proklet da je koji bi primio kakav poklon da ubije čovjeka prava. A sav narod neka reče: amin.

26. Proklet da je koji ne bi ostao na riječima ovoga zakona, i tvorio ih. A sav narod neka reče: amin.

Obricanje blagoslova,
prijetnja prokletstvom.

28. Ako dobro uzaslušaš *glas Gospoda Boga svojega hržeći i tvoreći sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiće te †Gospod Bog tvoj više svijeh naroda na †zemlji. *2.Moj. 15,26. †1.Dnev. 14,2. †Jer. 11,4.

2. I doći će na te svi ovi blagoslovi, i steći će ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega.

3. Blagosloven ćeš biti u gradu, i blagosloven ćeš biti u polju,

4. Blagosloven će biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad govoda tvojih i stada ovaca tvojih.
5. Blagoslovena će biti kotarica tvoja i načve tvoje.
6. Blagosloven ćeš biti kad dolaziš i blagosloven ćeš biti kad polaziš.
7. Daće ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih biješ; jednijem će putem doći na te, a na sedam će putova bježati od tebe.
8. Gospod će poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu zašto se prihvatiš rukom svojom, i blagosloviće te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.
9. Postaviće te Gospod da mu budeš narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiš zapovijesti Gospoda Boga svojega i uzideš putevima njegovijem.
10. I vidjeće svi narodi na *zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaće se tebe. *2.Dnev. 7,14.
11. I učiniće Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da će ti je dati.
12. Otvoriće ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da da dažd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagosloviće svako djelo ruku tvojih, te ćeš davati u zajam mnogim narodima, a sam nećeš uzimati u zajam.
13. I učiniće te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bićeš samo gore a nećeš biti dolje, ako uzaslušaš zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiš i tvoriš,
14. I ne otstupiš ni od jedne riječi koju vam danas ja zapovijedam, ni nadesno ni nalijevo, pristajući za drugim bogovima da im služiš.
15. Ali ako ne uzaslušaš glas *Gospoda Boga svojega da držiš i tvoriš sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doći će na tebe sve ove kletve i stignuće te. *Pláč 2,17; 2.Dnev. 34,24.
16. Proklet ćeš biti u gradu, i proklet ćeš biti u polju.
17. Prokleta će biti kotarica tvoja i načve tvoje.
18. Proklet će biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad govoda tvojih i stada ovaca tvojih.
19. Proklet ćeš biti kad dolaziš, i proklet ćeš biti kad polaziš.
20. Poslaće *Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što uzradiš, dokle se ne za treš i propadneš na prečac za zla djela svoja kojima si me odustavio. *Mał. 2,2.
21. Učiniće *Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te i pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideš da je naslijediš. *Amos 4,10. †3.Moj. 26,25. †Jer. 16,4.
22. Udariće te Gospod suhom bolešću i vrućicom, i groznicom i žegom i mačem, i sušom i medljikom, koje će te goniti dokle ne propadneš.
23. A nebo nad glavom tvojom biće od mjedi, a zemlja pod tobom od gvožđa.
24. Učiniće Gospod da dažd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji će padati s neba na te, dokle se ne istrijebiš.
25. Daće te *Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem ćeš putem izaći na njih, a na sedam ćeš puteva bježati od njih, i potucaćeš se po i svijem carstvima na zemlji. *5.Moj. 32,30. †Jer. 15,4.
26. I mrtvo tijelo tvoje biće hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti će biti ko da ih poplaši.
27. Udariće te Gospod prištevima misirskim i šuljevima i šugom i krastama, da se nećeš moći iscijeliti.
28. Udariće te Gospod ludilom i šljepotom i bjesnilom.
29. I pipaćeš u podne, kao što pipa slijepac po mraku, niti ćeš imati napretka na putevima svojim; i činiće ti se krivo i otimaće se od tebe jednako, i neće biti nikoga da ti pomogne.
30. Oženićeš se, a drugi će spavati sa tvojom ženom; sazidaćeš kuću, a nećeš sjedjeti u njoj; posadićeš vinograd, a nećeš ga brati.
31. Vo tvoj klače se na tvoje oči, a ti ga nećeš jesti; magarac tvoj oteće se pred tobom,

i neće ti se vratiti; ovce tvoje daće se neprijatelju tvojem, i neće biti nikoga da ti pomogne.

32. Sinovi tvoji i kćeri tvoje daće se drugome narodu, a oči će tvoje gledati i kapaće jednako za njima, a neće biti snage u ruci tvojoj.

33. Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izješće narod, kojega ne znaš, i činiće ti krivo i gaziće te jednako.

34. I poludjećeš od onoga što ćeš gledati svojim očima.

35. Udarice te Gospod prištem zlim u koljenima i na golijenima, da se nećeš moći iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena.

36. Odvešće *Gospod tebe i †cara tvojega, kojega postaviš nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu.

*2.Dnev. 33,11. †2.O car. 17,4.

37. I bićeš čudo i priča i potsmijeh *svijem narodima, u koje te odvede Gospod.

*1.O car. 9,7.

38. Mnogo ćeš sjemena iznijeti u polje, a malo ćeš sabrati, jer će ga izjesti skakavci.

39. Vinograde ćeš saditi i radićeš ih, a nećeš piti vina niti ćeš ih brati, jer će izjesti crvi.

40. Imaćeš maslina po svijem krajevima svojim, ali se nećeš uljem namazati, jer će opasti masline tvoje.

41. Rodićeš sinove i *kćeri, ali neće biti tvoji; jer će otići u ropstvo. *5.Moj. 28,32.

42. Sve voće tvoje i rod zemlje tvoje izješće bube.

43. Stranac koji je kod tebe popeće se na da te visoko, a ti ćeš sići dolje veoma nisko.

44. On će ti davati u zajam, a ti nećeš njemu davati u zajam; on će postati glava, a ti ćeš postati rep.

45. I doći će na te sve ove kletve i goniće te i stizaće te, dokle se ne istrijebiš, jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio.

46. I one će biti znak i *čudo na tebi i na potomstvu tvojem do vijeka. *Isa. 8,18.

47. Jer nijesi služio Bogu svojem radosna i vesela srca u svakom obilju.

48. I služiti će neprijatelju svojem, kojega će *Gospod poslati na tebe, u gladi i u žeđi, u golotinji i u svakoj oskudici; i metnuće ti gvozden †jaram na vrat, dokle te ne satire.

*Jer. 28,14. †Isa. 47,6.

49. Podignuće *Gospod na tebe narod izdaleka, s kraja †zemlje, koji će doletjeti kao †orao, narod, kojemu jezika nećeš razumjeti,

*Jer. 5,15. †Isa. 39,3. †Jer. 48,40.

50. Narod bezdušan, koji neće mariti za starca niti će djeteta žaliti.

51. I izješće plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiš; i neće ti ostaviti ništa, ni žita ni *vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre.

*Isa. 62,8.

52. I stegnuće te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrđi, u koje se uzdaš, po svoj zemlji tvojoj; stegnuće te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj;

53. Te ćeš u tjeskobi i u nevolji kojom će ti pritužiti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od *kćeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj. *3.Moj. 26,29.

54. Čovjek koji je bio mek i vrlo nježan među vama prozliće se prema bratu svojem i prema miloj ženi svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu,

55. Te neće dati nikome između njih mesa od sinova svojih koje će jesti, jer neće imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

56. Žena koja je bila meka i vrlo nježna među vama, koja od mekote i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliće se prema milome mužu svom i prema sinu svom i prema kćeri svojoj,

57. I posteljici, koja iziđe između nogu njezinijeh, i *djeci koju rodi; jer će ih jesti krišom u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe, kojom će ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim. *Plač 4,10.

58. Ako ne uzdržiš i ne ustvoriš sve riječi ovoga zakona, koje su napisane u ovoj

knjizi, ne bojeći se slavnoga i strašnoga imena *Gospoda Boga svojega, *Mal. 1,14.

59. Pustiće *Gospod na tebe i na potomstvo tvoje zla čudesna, velika i duga, bolesti ljute i duge. *1.O car. 9,9.

60. I obratiće na tebe sve pomore misirske, od kojih si se plašio, i prilijepiće se za tebe.

61. I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiće Gospod na tebe, dokle se ne istrijebiš.

62. I ostaće vas *malo, a pređe vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega. *Jer. 42,2.

63. I kao što vam se *Gospod radovao dobro vam čineći i množeći vas, tako će vam se Gospod radovati zatirući vas i istrebljujući vas; i nestaće vas sa ↑zemlje u koju idete da je naslijedite. *Isa. 1,24. †Jer. 32,41.

64. I rasijaće te *Gospod po svima narodima s jednoga kraja ↑zemlje do drugoga, i ondje ćeš služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu. *Zah. 2,6. †3.Moj. 26,33.

65. Ali u onijem narodima nećeš odahnuti, niti će se stopalo noge tvoje odmoriti; nego će ti Gospod dati ondje *srce plašljivo, oči iščiljele i dušu iznemoglu. *3.Moj. 26,36.

66. I život će tvoj biti kao da visi prema tebi, i plašiće se noću i danju, i nećeš biti miran životom svojim.

67. Jutrom ćeš govoriti: kamo da je veče! a večerom ćeš govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim će se strašiti srce tvoje, i od onoga što ćeš gledati očima svojima.

68. I vratiće te *Gospod u Misir na ladama, putem za koji ti rekoh: nećeš ga više vidjeti. I ondje ćete se prodati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a neće biti kupca. *Os. 8,13.

Obnovljenje zavjeta.

29. Ovo su riječi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da učini sa sinovima Izrailjevijem u zemlji moavskoj, osim zavjeta koji je učinio s njima na Horivu.

2. I sazva Mojsije sve sinove Izrailjeve i reče im: vidjeli ste sve što učini Gospod na vaše oči u zemlji misirskoj Faraonu i svijem slugama njegovijem i svoj zemlji njegovoj,

3. Kušanja velika, koja vidješe oči tvoje, one znake i čudesa velika.

4. Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni očiju, da vidite, ni ušiju, da čujete do ovoga dana.

5. I vodih vas četrdeset godina po pustinji; ne ovetšaje haljine vaše na vama, niti obuća tvoja ovetša na nogama tvojima.

6. Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita pića, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaš.

7. I kad dođoste na ovo mjesto, iziđe Sion car esevonski i Og car vasanski pred nas u boj; i pobismo ih.

8. I uzemosmo zemlju njihovu, i dadosmo je u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

9. Zato držite riječi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite.

10. Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svi ljudi Izrailjci,

11. Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji ti *drva siječe, i onaj koji ti vodu nosi. *Isus N. 9,21.

12. Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na zakletvu njegovu, koju učini s tobom danas Gospod Bog tvoj,

13. Da te danas postavi sebi za narod i da ti On bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

14. I ne s vama samima činim ovaj *zavjet i ovu zakletvu; *Jer. 31,31.

15. Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama.

16. Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji misirskoj, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli.

17. I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih.

18. Neka ne bude među vama čovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našega da ide da služi bogovima onijeh naroda; neka ne bude među vama korijena na kome bi rastao *otrov ili pelen, *Os. 10,4.

19. I čuvši riječi ove kletve da se ne pohvali u *srcu svom govoreći: biću miran ako uzidem za onijem što u srcu svom smislím, dodajući pijanstvo žeđi. *Psal. 14,1.

20. Neće *Gospod oprostiti takvome, nego će se onda raspaliti tgnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga čovjeka, i pašće na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiće Gospod ime njegovo pod nebom. *Jezek. 14,7. †Psal. 74,1.

21. I odlučíe ga Gospod na zlo od svihjeh plemena Izrailjevijeh po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona.

22. Tada će govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dođe iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje će Gospod pustiti na nju,

23. Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niče niti na njoj raste kakva biljka, kao gdje je propao *Sodom i †Gomor, Adama i Sevojím, koje zatre Gospod u gnjevu svojem u i u jarosti svojoj, *1.Moj. 19,24. †Sof. 2,9.

24. Govoriće svi narodi: zašto učini ovo *Gospod od ove †zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva? *1.O car. 9,8. †Jer. 5,19.

25. I odgovaraće se: jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji učini s njima kad ih izvede iz zemlje misirske.

26. Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše.

27. Zato se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi.

28. I istrijebi ih Gospod Bog iz *zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljutini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao što se vidi danas. *2.Dnev. 7,20.

29. Što je tajno ono je *Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših dovijeka, da bismo izvršavali sve riječi ovoga zakona. *Amos 3,7; Priče 3,32.

Mojsije javlja poslušnijem milost i blagoslov, a neposlušnijem prokletstvo i kaznu.

30. **A** kad dođe na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomeneš u srcu svojem, gdje bi god bio među narodima, u koje te zagna *Gospod Bog tvoj, *5.Moj. 28,1.

2. I obratiš se ka Gospodu Bogu svojem u poslušáš glas njegov u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje,

3. Tada će Gospod Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilovaće se na tebe, i opet će te sabrati između svihjeh naroda, po kojima te bude rasijao Gospod Bog tvoj.

4. Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda će te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti.

5. I odvešće te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijedićeš je, i učiniće ti dobro i umnožiće te većma nego oce tvoje.

6. I obrezaće Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce potomstva tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ.

7. A sve kletve ove obratiće Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidinike tvoje, koji su te gonili.

8. A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam,

9. Daće ti Gospod Bog tvoj sreću u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer će ti se Gospod Bog tvoj opet radovati čineći ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim,

10. Ako uzaslušáš glas Gospoda Boga svojega držeći sve zapovijesti njegove i uredbе njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svojem u svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

11. Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe;

12. Nije na *nebu, da rečeš: ko će nam se popeti na nebo da nam je skinje i kaže nam je, da bismo je tvorili? *Priče 30,4.

13. Niti je preko mora, da rečeš: ko će nam otići preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili?

14. Nego ti je vrlo blizu ova riječ, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorilo.

15. Gle, iznesoh *danas preda te život i dobro, smrt i zlo. *5.Moj. 11,26.

16. Jer ti zapovijedam danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeći putevima njegovim i držeći zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš.

17. Ako li se odvрати srce tvoje i ne uzaslušaj, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš,

18. Javljam vam *danas da ćete zaista propasti, niti ćete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš. *5.Moj. 4,26.

19. Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, *blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i potomstvo tvoje, *Isus N. 8,34.

20. Ljubeći *Gospoda Boga svojega, slušajući glas njegov i držeći se njega; jer je On život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da će im je dati.

*1.Moj. 15,18; 1.Moj. 12,7. †1.Moj. 13,15.

Mojsije ostavlja svoju službu i postavlja Isusa na svoje mjesto.

31. Potom dođe Mojsije i kaza ove riječi svemu Izrailju,

2. I reče im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao: nećeš prijeći preko toga Jordana.

3. Gospod će Bog tvoj ići pred tobom, i istrijebiće one narode ispred tebe, i ti ćeš ih naslijediti; Isus će ići pred tobom, kao što je kazao Gospod.

4. I učiniće Gospod s njima kako je učinio sa Sionom i Ogom carevima amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio.

5. Zato kad vam ih preda Gospod učinite im sasvijem onako kako sam vam zapovjedio.

6. Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, neće otstupiti od tebe, niti će te ostaviti.

7. Potom dozva Mojsije Isusa, i reče mu pred svijem Izrailjem: budi slobodan i hrabar; jer ćeš ti ući s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovim da će im je dati, i ti ćeš im je razdijeliti u našljedstvo.

8. Jer Gospod koji ide pred tobom biće s tobom, neće otstupiti od tebe, niti će te ostaviti, ne boj se i ne plaši se.

9. I Mojsije napisa ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izrailjevijem.

10. I zapovjedi im Mojsije govoreći: svake sedme godine, u određeno vrijeme godine oprosne, na *praznik sjenica, *3.Moj. 23,34.

11. Kad dođe sav Izrailj i stane pred *Gospoda Boga svojega na mjestu koje izbere, čitaj ovaj zakon pred svijem Izrailjem da čuju, *5.Moj. 16,16.

12. Sabravši narod, ljude i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da čuju i uče i da se boje Gospoda Boga vašega, i drže i tvore sve riječi ovoga zakona;

13. I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka čuju i uče bojati se *Gospoda Boga vašega, dokle ste god živi na zemlji u koju idete preko Jordana da je naslijedite. *5.Moj. 11,2.

14. A Gospod reče Mojsiju: evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u Šatoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u Šatoru od sastanka.

15. I javi se *Gospod u Šatoru u stupu od †oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od Šatora. *2.Moj. 33,9. †Psal. 99,7.

16. I reče *Gospod Mojsiju: evo, ti ćeš počinuti s ocima svojim; a narod ovaj ustaviš činiće †preljubu za tuđim bogovima one

zemlje u koju ide, i ostaviće me i pokvariće zavjet moj, koji učinih s njima.

*1.O car. 11,14. †Sud. 2,17.

17. I onda će se raspaliti moj gnjev na njih, i ostaviću ih, i sakriću lice svoje od njih; oni će se proždrijeti, i snaći će ih zla mnoga i nevolje; i onda će reći: da me ne snađoše ova zla zato što Bog moj nije posred mene?

18. A ja ću onda sasvijem sakriti lice svoje za sva zla koja učiniše obrativši se k drugim bogovima.

19. Zato sad napišite sebi ovu pjesmu, i nauči je sinove Izrailjeve; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok za sinove Izrailjeve.

20. Jer ću ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u kojoj teče mlijeko i med; ondje će jesti i nasitiće se i ugojiće se, pa će se onda obratiti k drugim bogovima i njima će služiti, a za mene neće mariti, i pokvariće zavjet moj.

21. A kad ga snađu zla mnoga i nevolje, onda će ta pjesma svjedočiti na njih; jer se neće zaboraviti niti će je nestati iz usta potomstva njihova. Jer znam misli njihove i što će još danas činiti, prije nego ih uvedem u *zemlju za koju sam se zakleo. *Os. 13,5.

22. I napisa Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nauči sinove Izrailjeve.

23. I Gospod dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreći: budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti uvesti sinove Izrailjeve u *zemlju za koju sam im se zakleo, i ja ću biti s tobom. *Isus N. 1,6.

24. I kad napisa Mojsije riječi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja,

25. Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu *kovčeg zavjeta Gospodnjega, govoreći: *Isus N. 6,12.

26. Uzmite ovu *knjigu zakona, i metnite je pokraj kovčega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas.

*1.Sam. 10,25.

27. Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu; a kamoli kad ja umrem?

28. Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje da im ka-

žem da čuju ove riječi, i da im zasvjedočim *neбом i zemljom. *5.Moj. 30,19.

29. Jer znam da ćete se po smrti mojoj pokvariti, i zaći s puta koji vam zapovjedih; i zato će vas zadesiti ovo zlo najposlije, kad stanete činiti što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga djelom ruku svojih.

30. I izgovori Mojsije da čuje sav zbor Izrailjev riječi ove pjesme do kraja:

Pesma Mojsijeva.

Bog ga priprema za smrt.

32. **S**lušaj, nebo, govoriću; i zemlja sneka čuje govor usta mojih.

2. Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mladu travu i kao krupan dažd na odraslu travu.

3. Jer ću javljati ime Gospodnje; veličajte Boga našega.

4. Djelo je te Stijene savršeno, jer su svi putevi njegovi pravda; Bog je vjeran, bez nepravde; pravedan je i istinit.

5. Oni se pokvariše prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovijeh; to je rod zao i pokvaren.

6. Tako li vraćate Gospodu, narode ludi i bezumni? nije li on Otac tvoj, koji te je zadobio? On te je načinio i stvorio.

7. Opomeni se negdašnjih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on će ti javiti, starije svoje i kazaće ti.

8. Kad Višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi među narodima po broju sinova Izrailjevih.

9. Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je uže našljedstva njegov.

10. Nađe ga u *zemlji pustoj, na mjestu strašnu gdje bući pustoš; vodi ga unaokolo, uči ga i čuva kao zjenicu oka svojega.

*5.Moj. 4,36.

11. Kao što orao izmamљуje orlice svoje, diže se nad pticima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim,

12. Tako ga Gospod vođaše, i s njim ne bješe tuđega boga;

13. Vodaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stijene i *ulje iz tvrdoga kamena, *O Jovu 29,6.

14. Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšeničnih; i pio si *vino, krv od grožđa. *1.Moj. 49,11.

15. Ali se Izrailj ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre Stijenu *spasenja svojega. *Psal. 89,26.

16. Na revnost pokrenuše ga tuđim bogovima, gadovima razgnjeviše ga.

17. Prinosiše žrtve đavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji izbliza dođoše, kojih se nijesu strašili oci vaši.

18. Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga Stvoritelja svojega.

19. Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kćeri svoje,

20. I reče: sakriću od njih lice svoje, vidjeću kakav će im biti posljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.

21. Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja ću njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljutiću ih.

22. Jer se *oganj razgorio u gnjevu mojem, i gorjeće do najdubljege tpacka; spalice zemlju i rod njezin, i popalice temelje brdima.

*Pláč 4,11. †mesta za mrtve

23. Zgrnuću na njih zla, strijele svoje pobaću na njih.

24. Glad će ih cijediti, vrućice i ljuti pomori proždiraće ih; i zube zvjerske poslaću na njih i jed zmija zemaljskih.

25. Spolja će ih ubijati mač, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijađa čovjeka.

26. Rekao bih: rasijaću ih po svijem uglovima zemaljskim, učiniću da nestane spomena njihova između ljudi,

27. Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Gospod učinio sve ovo.

28. Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma.

29. Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na posljedak svoj!

30. Kako bi jedan gonio tisuću a dvojica tjerala deset tisuća, da ih nije Stijena njihova prodala i *Gospod ih predao?

*Isus N. 23,10.

31. Jer stijena njihova nije kao naša Stijena; neprijatelji naši neka budu sudije.

32. Jer je čokot njihov od čokota sodomskoga i iz polja gomorskoga; grožđe je njihovo grožđe otrovno, puca su mu gorka.

33. Vino je njihovo otrov zmajevski, i ljuti jed aspidin.

34. Nije li to sakriveno kod mene, zapečaćeno u riznicama mojim?

35. Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuće noga njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što će ih zadesiti.

36. Sudiće *Gospod narodu svojem, i žao će mu biti slugu njegovijeh, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga. *Sud. 2,18.

37. I reći će: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaše?

38. Koji salo od žrtava njegovijeh jedoše i piše vino od naljeva njihovijeh. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon.

39. Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema Boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjelujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke.

40. Jer podižem k nebu ruku svoju i kažem: Ja sam živ dovijeka.

41. Ako naoštrim sjajni mač svoj i uzmem u ruku sud, učiniću osvetu na neprijateljima svojim i vratiću onima koji mrze na me.

42. Opojiću strijele svoje krvlju, i mač će se moj najesti mesa, krvlju isječenijeh i zarobljenijeh, kad počnem osvetu na neprijateljima.

43. Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer će pokajati krv slugu svojih, i osvetiće se neprijateljima svojim, i očistiće *zemlju svoju i narod svoj. *Psal. 85,1.

44. I dođe Mojsije i izgovori sve riječi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin.

45. A kad izgovori Mojsije sve riječi ove svemu Izrailju,

46. Reče im: privijte srce svoje k svijem riječima koje vam ja danas zasnjeđavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve riječi ovoga zakona i tvorili ih.

47. Jer nije prazna riječ da za nju ne marite, nego je život vaš; i tom ćete riječju produljiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

48. U isti dan reče *Gospod Mojsiju govoreći: *4.Moj. 27,12.

49. Izidi na ovu goru avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju hanansku koju dajem sinovima Izrailjevijem u državu.

50. I umri na gori na koju iziđeš, i priberi se k rodu svojemu, kao što je umro Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojemu.

51. Jer mi zgriješiste među sinovima Izrailjevijem na vodi od svađe u *Kadisu, u puštinji Sinu, što me ne proslaviste među sinovima Izrailjevijem. *Jezek. 47,19.

52. Pred sobom ćeš vidjeti *zemlju, ali nećeš u nju ući, u zemlju koju dajem sinovima Izrailjevijem. *5.Moj. 34,1.

Mojsijev posljednji blagoslov
i proricanje o dvanaest plemena.

33. Ovo je blagoslov kojim *blagoslovi Mojsije čovjeka Božji sinove Izrailjeve pred smrt svoju. *1.Moj. 49,28.

2. I reče: Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasje s gore faranske, i dođe s mnoštvom tisuća svetaca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih.

3. Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime riječi tvoje.

4. Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu.

5. Jer bijaše car u Izrailju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izrailjeva.

6. Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da ne bude malo!

7. A za Judu reče: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomazi protiv neprijatelja njegovijeh.

8. I za Levija reče: tvoj Tumim i tvoj Urim neka budu u čovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi;

9. Koji reče ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braće svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže riječi tvoje, i zavjet tvoj čuvaju.

10. Oni uče uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izrailja, i među kad pod nozdrve tvoje i *žrtvu što se sažiže na oltar tvoj. *Psal. 51,19.

11. Blagoslovi, Gospode, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu.

12. Za Venijamina reče: mili Gospodu nastavače bez straha s njim; zaklanjače ga svaki dan, i među plećima njegovijem nastavače.

13. I za Josifa reče: blagoslovena je *zemlja njegova od Gospoda blagom s tneba, rosom, i iz dubine ozdo, *1.Moj. 27,28. †1.Moj. 49,25.

14. I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca,

15. I blagom starijih brda i blagom vječnijeh humova,

16. I blagom na zemlji i obiljem njezinijem, i milošću Onoga koji stoji u kupini. Neka to dođe na glavu Josifu i na tjeme odvojenome između braće svoje.

17. Krasota je njegova kao u prvenca telea, i *rogovi njegovi kao rogovi u jednoroaga; njima će bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvo tisuća Jefremovijeh i tisuće Manasijine. *1.O car. 22,11.

18. A za Zavulona reče: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim.

19. Narode će sazvati na goru, ondje će prinijeti *žrtve pravedne; jer će obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku. *Psal. 4,5.

20. A za Gada reče: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu.

21. Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji daje zakon; zato će ići s knezovima narodnijem, i izvršivati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izrailjem.

22. A za Dana reče: Dan je lavić, koji će iskakati iz Vasana.

23. I za Neftalima reče: Neftalime, siti mi-losti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi.

24. I za *Asira reče: Asir će biti blagoslov mimo druge sinove, biće mio braći svojoj, zamakaće u šulje nogu svoju.

*1.Moj. 49,20. †O Jovu 29,6.

25. Gvožđe i mjed biće pod obućom tvojom; i dokle traju dani tvoji trajaće snaga tvoja.

26. Izrailju! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoć, i u Veličanstvu svojem na oblacima.

27. Zaklon je Bog vječni i pod mišicom vječnom; On će odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i reći će: zatri!

28. Da bi nastavao Izrailj sam bezbrižno, izvor Jakovljevi, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo će njegovo kropiti rosom.

29. Blago tebi, Izrailju! ko je kao ti, narod kojega je sačuvao *Gospod, Štit pomoći tvoje, i Mač slave tvoje? Neprijatelji će se tvoji poniziti, a ti ćeš gaziti visine njihove.

*Psal. 144,15.

Smrt Mojsijeva.

34. Tada izide Mojsije iz polja moavskoga na goru Navav, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu *zemlju od Galada do Dana;

*5.Moj. 32,52.

2. I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga,

3. I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora.

4. I reče mu Gospod: ovo je zemlja, za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreći: potomstvu tvojemu daću je. Pokazah ti je da je vidiš očima svojima, ali u nju nećeš ući.

5. I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnji u zemlji moavskoj po riječi Gospodnjoj.

6. A pogrebe ga Gospod u dolini u zemlji moavskoj prema Vet-Fegoru; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana.

7. I bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele oči njegove niti ga snaga izdala.

8. I plakaše sinovi Izrailjevi za Mojsijem u polju moavskom trideset dana; i prodoše plačni dani žalosti za Mojsijem.

9. A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušашe ga sinovi Izrailjevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija.

10. Ali ne usta više *prorok u Izrailju kao †Mojsije, kojega ‡Gospod pozna licem k licu, *4.Moj. 12,6. †2.Moj. 33,11. ‡5.Moj. 5,4.

11. U svijem znacima i čudesima, za koja ga posla Gospod da ih učini u zemlji misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovim i na svoj zemlji njegovoj,

12. I u svijem djelima krjepke ruke i u svijem strahotama velikim, koje učini Mojsije pred svijem Izrailjem.

KNJIGA ISUSA NAVINA

Bog potkrepljuje Isusa u njegovu pozivu.
Narod mu obećava poslušnost.

1. **A**po smrti Mojsija sluga Gospod-
njega reče Gospod Isusu sinu Navinu, služi Mojsijevu, govoreći:

2. Mojsije sluga moj umrije; zato sada ustani, prijeđi preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izrailjevijem.

3. Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju.

4. Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja hetejska do velikoga mora na zapadu, biće međa vaša.

5. Niko se neće održati pred tobom svega vijeka tvojega; s tobom ću biti kao što sam bio s Mojsijem, neću otkupiti od tebe niti ću te ostaviti.

6. Budi slobodan i hrabar, jer ćeš ti predati tome narodu u nasljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da ću im je dati.

7. Samo budi slobodan i hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne otkupaj od njega ni nadesno ni nalijevo, da bi napredovao kuda god pođeš.

8. Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan i noć, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano; jer ćeš tada biti srećan na putevima svojim i tada ćeš napredovati.

9. Nijesam li ti zapovjedio: budi slobodan i hrabar? ne boj se i ne plaši se; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš.

10. Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreći:

11. Prođite kroz oko i zapovjedite narodu govoreći: spremite sebi brašnjenice; jer ćete do tri dana prijeći preko *Jordana da uđete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u nasljedstvo. *5.Moj. 9,1.

12. A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Isus govoreći:

13. Opomenite se šta vam je zapovjedio *Mojsije sluga Gospodnji rekav: Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju.

*Isus N. 22,2.

14. Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana; vi pak prijeđite pod *oružjem pred braćom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im, *4.Moj. 32,20.

15. Dokle ne smiri *Gospod i braću vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš; pa se onda vratite na nasljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga.

*Isus N. 22,4.

16. A oni odgovoriše Isusu govoreći: što si nam god zapovjedio činićemo, i kuda nas god pošleš ići ćemo.

17. Slušaćemo te kako smo slušali Mojsija; samo neka *Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem.

*1.Moj. 26,24.

18. Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao riječi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi slobodan i hrabar.

Rava spasava dve izrailjske uhode u Jerihonu uz uslov da sa svojom porodicom bude pošteđena.

2. **A** Isus sin Navin posla iz *Sitima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otiđoše, i dođoše u kuću jednoj †bludnici, kojoj ime bješe Rava, i počinuše ondje.

*4.Moj. 25,1. †Jevr. 11,31.

2. Ali bi javljeno caru jerihonskom i kazano: evo, ljudi dođoše ovamo noćas između sinova Izrailjevih da uhode zemlju.

3. I posla car jerihonski k Ravi i poruči: izvedi ljude koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuću, jer su došli da uhode svu zemlju.

4. Ali žena uzevši ona dva čovjeka sakri ih; pa reče: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu;

5. I kad se vrata zatvarahu u sumrak, ljudi iziđoše; ne znam kuda otiđoše; idite brzo za njima; stignućete ih.

6. A ona ih bježe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netrven, koji bijaše razastrla po krovu.

7. I ljudi pođoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvoriše, kad izide potjera za njima.

8. Oni pak još ne bjehu pospali, a ona dođe k njima na krov,

9. I reče im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji.

10. Jer čusmo kako je *Gospod osušio pred vama Crveno more kad iziđoste iz Misira, i šta ste učinili od dva cara amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste. *4.Moj. 21,34.

11. I kad to čusmo, rastopi se *srce naše, i ni u kome već nema junaštva od straha vašega; jer je †Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na †zemlji.

*5.Moj. 4,39. †Isus N. 5,1. †2.Moj. 15,14.

12. Nego sada zakunite mi se Gospodom da ćete učiniti *milost domu oca mojega kao što ja vama učinih milost, i dajte mi znak istinit, *1.Moj. 40,14.

13. Da ćete sačuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braći i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da ćete izbaviti duše naše od smrti.

14. A ljudi joj odgovoriše: mi ćemo izgnuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod da ovu *zemlju, učinimo ti milost i vjeru. *Isus N. 6,22.

15. Tada ih ona spusti kroz prozor po kopncu; jer kuća njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše.

16. I reče im: idite u goru da ne naiđe na vas potjera, i ondje se krijte tri dana, dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem.

17. A ljudi joj rekoše: bićemo prosti od ove tvoje zakletve kojom si nas zaklela;

18. Evo, kad dođemo u *zemlju, veži ovu vrvicu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuću

oca svojega i mater i braću i sav dom oca svojega.

*Isus N. 6,23.

19. I ko bi god izašao iz tvoje kuće, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kući, krv njegova neka dođe na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne.

20. Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada ćemo biti prosti od tvoje zakletve, kojom si nas zaklela.

21. A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otiđoše; i ona veza vrvicu od skerleta na prozor.

22. A oni otišavši dođoše u goru, i ostaše ondje tri dana, dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražase po svijem putovima, ali ih ne nađe.

23. I vratiše se ona dva čovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i dođoše k Isusu sinu Navinu, i pripovjediše mu sve što im se dogodilo,

24. I rekoše Isusu: zaista dao nam je *Gospod u ruke svu tu †zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

*Isus N. 6,2. †2.Moj. 23,31.

Sinovi Izrailjevi prelaze preko Jordana ne okvasivši nogu.

3. I usta *Isus ujutru rano, i kretoše se od †Sitima i dođoše do Jordana on i svi sinovi Izrailjevi, i noćiše ondje, a ne prijedoše. *Isus N. 2,1. †4.Moj. 25,1.

2. A poslije tri dana prođoše upravitelji kroz oko,

3. I zapovjediše narodu govoreći: kad vidite kovčeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, pođite i vi s mjesta svojega i idite za njim.

4. Ali neka bude daljina između vas i njege do dvije tisuće lakata; bliže do njege ne primičite se, da biste poznali put kojim ćete ići, jer još nikada nijeste išli tijem putem.

5. I Isus reče narodu: osveštajte se, jer će sjutra učiniti Gospod čudesa među vama.

6. Potom reče Isus sveštenicima govoreći: uzmite kovčeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovčeg zavjetni i pođoše pred narodom.

7. A Gospod reče Isusu: danas te počinjem uzvišavati pred svijem Izrailjem da poznaju da ću i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem.

8. Zato ti zapovjedi sveštenicima, koji nose kovčeg zavjetni, i reci: kad dođete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu.

9. I reče Isus sinovima Izrailjevim: pristupite ovamo, i čujte riječi Gospoda Boga svojega.

10. Potom reče Isus: po ovom ćete poznati da je Bog živi posred vas, i da će doista odagnati ispred vas *Hananeje i †Heteje i Jeveje i Ferezeje i Gergeseje i Amoreje i Jevuseje: *2.Moj. 33,2. †5.Moj. 7,1.

11. Evo, kovčeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poći će pred vama preko Jordana.

12. Zato sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izrailjeva, po jednoga *čovjeka iz svakoga plemena. *Isus N. 4,2.

13. I čim sveštenici noseći kovčeg zavjeta Gospoda Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi jordanskoj, voda će se u Jordanu rastupiti, te će voda koja teče ozgo stati u gomilu.

14. I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijeđe preko Jordana, i *sveštenici poneseše †kovčeg zavjetni pred narodom, *2.Dnev. 6,41. †2.Moj. 25,10.

15. I kad oni što nošahu kovčeg dođoše do †Jordana, i sveštenici noseći kovčeg okvasiše noge svoje na kraju vode, jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve, †Jer. 12,5; 1.Dnev. 12,15.

16. Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo nadaleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more kraj polja, more Slano, oteče sasvijem; i narod prelažaše prema Jerihonu.

17. A sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdo, i sav Izrailj iđaše po suhu, dokle sav narod ne prijeđe preko Jordana.

Kamenovi za spomen o čudnom prelazu preko Jordana.

4. A kad sav narod prijeđe preko Jordana, reče Gospod Isusu govoreći: 2. Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena,

3. I zapovjedite im i recite: uzmite odavde, isred Jordana, s mjesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamenova, i odnesite ih sa sobom, i metnite ih ondje gdje ćete noćas noćiti.

4. Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio između sinova Izrailjevih, po jednoga čovjeka iz svakoga plemena.

5. I reče im Isus: idite pred kovčeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmite svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izrailjevijeh,

6. Da bude znak među vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: šta će vam to kamenje?

7. Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovčegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažaše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izrailjevim dovijeka.

8. I učiniše sinovi Izrailjevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamenova isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izrailjevih; i odnesoše ih sa sobom na noćište, i metnuše ih ondje.

9. A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamenova na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noseći kovčeg zavjetni, i ondje ostaše do danas.

10. Sveštenici pak koji nošahu kovčeg stajahu usred Jordana, dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sasvijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijeđe.

11. A kad prijeđe sav narod, onda prijeđe i kovčeg Gospodnji i sveštenici, a narod gledaše.

12. Prijeđoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijima pod *oružjem pred sinovima Izrailjevim, kao što im bješe kazao Mojsije. *4.Moj. 32,20.

13. Oko četrdeset tisuća naoružanijeh prijeđoše pred *Gospodom preko Jordana na boj u polje jerihonsko. *Isus N. 6,8.

14. Taj dan uzvisi *Gospod Isusa pred svijem Izrailjem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova.

*Isus N. 3,7.

15. I reče Gospod Isusu govoreći:
16. Zapovjedi sveštenicima koji nose *kovčeg od Svedočanstva neka iziđu iz Jordana.
*2.Moj. 25,16.

17. I zapovjedi Isus sveštenicima govoreći: iziđite iz Jordana.

18. A čim sveštenici koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega iziđoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteče kao i prije povrhn svih bregova svojih.

19. A iziđe narod iz Jordana desetoga dana prvoga mjeseca, i stadoše u oko u *Galgalu, s istoka Jerihonu.
*Amos 4,4.

20. A onijeh dvanaest kamenova, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu,

21. I reče sinovima Izrailjevim govoreći: kad unapredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreći: šta će to kamenje?

22. Tada obavijestite sinove svoje, i recite im: suhim prijeđe Izrailj preko ovoga Jordana.

23. Jer *Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijedoste, kao što je učinio Gospod Bog vaš od Crvenoga mora osušivši ga pred nama dokle prijedosmo;
*2.Moj. 14,21.

24. Da bi poznali svi narodi na *zemlji da je ruka †Gospodnja krjepka, da biste se svagda bojali †Gospoda Boga svojega.
*2.Moj. 9,16. †5.Moj. 28,10. †2.Moj. 14,31.

Strah stanovnika zemlje hananske. Obrezivanje i praznik Pashe u zemlji hananskoj. Mana prestaje. Isusu se pojavljuje anđeo Božji.

5. A kad čuše svi carevi amorejski, koji bijahu s ovu stranu *Jordana k zapadu, i svi carevi hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izrailjevijem dokle prijedodše, rastopi se srce u njima i nesta u njima junaštva od straha sinova Izrailjevijeh.
*4.Moj. 13,30.

2. U to vrijeme reče Gospod Isusu: načini oštre nože, i obreži opet sinove Izrailjeve.

3. I načini Isus oštre nože, i obreza sinove Izrailjeve na brdašcu Aralotu.

4. A ovo je uzrok zašto ih Isus obreza: *sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, pošto iziđoše iz Misira;

*4.Moj. 14,29; 26,64; 5.Moj. 2,16.

5. Jer bješe obrezan sav narod koji iziđe, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, pošto iziđoše iz Misira.

6. Jer četrdeset godina idahu sinovi Izrailjevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, što iziđoše iz Misira, jer ne slušаше glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im neće dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da će nam je dati, zemlju, gdje teče mlijeko i med;

7. I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu.

8. A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše.

9. Tada reče Gospod Isusu: danas skidoh s vas sramotu misirsku. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana.

10. I sinovi *Izrailjevi stojeći u okolu u Galgalu, slaviše pashu četrnaestog dana onoga mjeseca uveče u polju jerihonskom.
*4.Moj. 9,5.

11. I sutradan poslije pashe jedoše od žita one *zemlje hljebove prijesne i zrna pržena, isti dan.
*4.Moj. 15,19.

12. I presta mana sutradan pošto jedoše žita one *zemlje, i već više ne imaše mane sinovi Izrailjevi, nego jedoše od roda zemlje hananske one godine.
*2.Moj. 16,35.

13. I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oči svoje i pogleda, a to *čovjek stoji prema njemu s golijem mačem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reče mu: jesi li naš ili naših neprijatelja?
*Zah. 1,8.

14. A on reče: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnje, sada dođoh. I Isus pade ničice na zemlju, i pokloni se, i reče mu: šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu?

15. A vojvoda vojske Gospodnje reče Isusu: izuj obuću s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I učini Isus tako.

Sinovi Izrailjevi osvajaju i razaraju Jerihon, Ravu i njenu kuću štede.

6. A Jerihon se zatvori, i čuvaše se od sinova Izrailjevih; niko ne izlazaše, niti ko ulazaše.

2. A Gospod reče Isusu: evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove.

3. Zato obidite oko grada svi vojnici, idući oko grada jedanput na dan; tako učini šest dana.

4. A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube.

5. Pa kad otežući zatrebe u rogove ovnujske, čim čujete glas od trube, neka poviče sav narod iza glasa; i zidovi će gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki napremase.

6. Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reče im: uzmite kovčeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnujskih pred kovčegom Gospodnjim.

7. A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovčegom Gospodnjim.

8. A kad Isus reče narodu, sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih pođoše pred Gospodom, i zatrebiše u trube, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pođe za njima.

9. A vojnici pođoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali pođoše za kovčegom; idući trubljahu u trube.

10. A narodu zapovjedi Isus govoreći: ne vičite, i nemojte da vam se čuje glas, i nijedna riječ da ne iziđe iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: vičite; tada ćete vikati.

11. Tako obide kovčeg Gospodnji oko grada jednom; pa se vratiše u oko, i noćiše u okolu.

12. A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše *kovčeg Gospodnji. *5.Moj. 31,25.

13. I sedam sveštenika noseći sedam truba od rogova ovnujskih idahu pred kovčegom Gospodnjim, i idući trubljahu u trube; a vojnici idahu pred njima, a ostali idahu za kovčegom Gospodnjim; idući trubljahu u trube.

14. I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u oko; tako učiniše šest dana.

15. A sedmoga dana ustaše zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta.

16. A kad bi sedmi put da zatrebe sveštenici u *trube, Isus reče narodu: vičite, jer vam Gospod dade grad. *Sud. 7,20.

17. A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava bludnica nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kući, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali.

18. Ali se čuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uzevši što prokleta, i da ne navučete prokletstvo na oko Izrailjev i smetete ga.

19. Nego sve srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa neka bude sveto Gospodu, neka uđe u riznicu Gospodnju.

20. Tada povika narod i zatrebiše trube, i kad narod ču glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod uđe u grad, svaki napremase; i uzeše grad.

21. I pobiše kao prokleta oštrijem *mačem sve što bješe u gradu, i žene i ljude, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce.

*Isus N. 10,28. †1.Sam. 15,3.

22. A onoj dvojici što uhodiše *zemlju reče Isus: idite u kuću one žene †bludnice, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli. *Isus N. 2,14. †Jevr. 11,31.

23. I otišavši oni momci što uhodiše *zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i †braću joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostaviše ih iza okola Izrailjeva. *Isus N. 2,18. †Isus N. 2,13.

24. A grad spališe ognjem i što bješe u njemu; samo srebro i zlato i posuđe od mjedi i od gvožđa metnuše u riznicu doma Gospodnjega.

25. A Ravu bludnicu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta među Izrailjcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon.

26. I u to vrijeme prokle Isus govoreći: proklet da je pred Gospodom čovjek koji

bi ustao da gradi ovaj grad *Jerihon! na pr-
vencu svom osnovao ga, i na mjezincu
svom postavio mu vrata! *1.O car. 16,34.

27. I *Gospod bijaše s Isusom, i razglasi se
ime njegovo po svoj †zemlji.

*1.Moj. 39,2. †2.Sam. 7,9.

Ahanova krađa prokletijeh stvari
donosi nesreću narodu.

Ahan kažnjen kamenovanjem.

7. **A**li se ogriješiš sinovi Izrailjevi o
prokletinju, jer *Ahan sin Harmi-
je sina Zavdije sina Zarina od plemena Ju-
dina uze od prokletijeh stvari; zato se raz-
gnjevi Gospod na sinove Izrailjeve.

*Isus N. 22,20.

2. A Isus posla ljude iz Jerihona u Gaj, koji
bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetilju, i re-
če im govoreći: idite i uhodite zemlju. I lju-
di otiđoše i uhodiše Gaj.

3. I vrativši se k Isusu rekoše mu: neka ne
ide sav narod; do dvije tisuće ljudi ili do tri
tisuće ljudi neka idu, i osvojiće Gaj; nemoj
truditi svega naroda, jer ih je malo.

4. I otiđe ih onamo iz naroda oko tri tisu-
će ljudi; ali pobjegoše od Gajana.

5. I Gajani posjekoše ih do trideset i šest
ljudi; i goniše ih od vrata dori do Sivarima,
i pobiše ih na strmeni; i rastopi se srce u
narodu, i posta kao voda.

6. A Isus razdrije haljine svoje i pade li-
cem na zemlju pred kovčegom Gospod-
njim, i leža do večera, on i starješine Izrai-
ljeve, i posuše se prahom po glavi.

7. I reče Isus: jaoh! Gospode Bože, zašto
prevede ovaj narod preko Jordana da nas
predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju?
o, da ščasmo ostati preko Jordana!

8. Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je
Izrailj obratio pleći pred neprijateljima
svojim?

9. Čuće Hananeji i svi stanovnici te zem-
lje, i sleći će se oko nas, i istrijebiće ime
naše sa zemlje; i šta ćeš učiniti od velikoga
imena svojega?

10. A Gospod reče Isusu: ustani; što si pao
na lice svoje?

11. Zgriješio je Izrailj, i prestupio zavjet
moj koji sam im zapovjedio: jer uzeše od

prokletijeh stvari, i ukradoše, i zatajiše, i
metnuše među svoje stvari.

12. Zato neće moći sinovi Izrailjevi stajati
pred neprijateljima svojim; pleći će obra-
ćati pred neprijateljima svojim, jer su pod
prokletstvom; neću više biti s vama, ako ne
istrijebite između sebe prokletinje.

13. Ustani, osveštaj narod, i reci: osveštaj-
te se za sjutra; jer ovako veli *Gospod Bog
Izrailjev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju;
nećeš moći stajati pred neprijateljima svo-
jim, dokle ne uklonite prokletstva između
sebe.

*2.Moj. 19,10.

14. Pristupićete ujutru po plemenima svo-
jim; i koje pleme obličići Gospod ono će pri-
stupiti po porodicama svojim, i koju poro-
dicu obličići Gospod ona će pristupiti po do-
movima svojim; i koji dom obličići Gospod,
pristupiće ljudi iz njega jedan po jedan.

15. Pa ko se nađe u prokletstvu, neka se
spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestu-
pi zavjet Gospodnji i učini bezakonje u
*Izrailju.

*1.Moj. 34,7.

16. I ustavši Isus ujutru rano reče te pri-
stupi Izrailj po plemenima svojim; i obličići
se pleme Judino.

17. Potom reče te pristupiše porodice Ju-
dine; i obličići se porodica Zarina; potom re-
če te pristupi porodica Zarina, domaćin je-
dan po jedan, i obličići se Zavdija.

18. I reče, te pristupi njegov dom, ljudi
jedan po jedan, i obličići se Ahan sin Har-
mije sina Zavdije sina Zarina od plemena
Judina.

19. I reče Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu
*Gospodu Bogu †Izrailjevu, i priznaj pred
njim, i kaži mi šta si učinio, nemoj tajiti od
mene.

*4.Moj. 5,6. †1.Sam. 6,5.

20. A Ahan odgovori Isusu i reče: istina je,
ja zgriješih Gospodu Bogu Izrailjevu, i učini-
h tako i tako:

21. Vidjev u plijenu jedan lijep plašt vavi-
lonski, i dvjestu sikala srebra, i jednu šipku
zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i
uzeh; i eno je zakopano u zemlju usred
mojega šatora, i srebro ozdo.

22. Tada Isus posla poslanike, koji otrčaše
u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru nje-
govu, i ozdo srebro.

23. I uzeše iz šatora i donesoše k Isusu i svijem sinovima Izrailjevijem, i metnuše pred Gospoda.

24. Tada Isus i s njim sav Izrailj uzeše Aha-na sina Zarina, i srebro i plašt i šipku zlata, i sinove njegove i kćeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u *dolinu Ahor. *Isus N. 15,7.

25. I reče Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrailj, i spalije sve ognjem zasuvši kamenjem.

26. Potom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i *danas. I †Gospod se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto †dolina Ahor do danas. *Isus N. 8,29. †5.Moj. 13,17. †Isa. 65,10.

Osvajanje grada Gaja. Čitanje blagoslova i prokletstva na gori Garizimu i Evalu.

8. I se i ne plaši se; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj; evo predadoh ti u ruke †cara gajskog i narod njegov i grad njegov i †zemlju njegovu. *5.Moj. 1,21. †Isus N. 6,2. †Isus N. 2,11.

2. I učini s Gajem i carem njegovijem kako si učinio s Jerihonom i njegovijem carem; ali plijen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada.

3. I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj; i izabra Isus trideset tisuća junaka, i posla ih noću;

4. I zapovjedi im govoreći: gledajte vi koji ćete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi.

5. A ja i sav narod što je sa mnom primaknućemo se ka gradu; pa kad oni izidu pred nas, mi ćemo kao i prije pobjeći ispred njih.

6. Te će oni poći za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer će reći: bježe ispred nas kao i prije. I mi ćemo bježati ispred njih.

7. Tada vi iziđite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer će vam ga dati Gospod Bog vaš u ruke.

8. A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem; po riječi Gospodnjoj učinite. Eto, zapovjedio sam vam.

9. Tako ih posla Isus, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše između Vetilja i Gaja, sa zapada Gaju; a Isus prenoći onu noć među narodom.

10. A ujutru usta *Isus rano i prebroji narod, pa pođe sa starješinama Izrailjevijem pred narodom na Gaj. *Isus N. 3,1.

11. I sva vojska što bješe s njim pođe i primakavši se dođoše prema gradu i stadoše u oko sa sjevera Gaju; a bijaše dolina između njih i Gaja.

12. I uze oko pet tisuća ljudi, i namjesti ih u zasjedu između *Vetilja i Gaja, sa zapada gradu Gaju. *1.Moj. 28,19; 1.Moj. 12,8.

13. I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapada gradu, izide Isus onu noć usred doline.

14. I kad to vidje car gajski, ljudi u gradu pohitješe i uraniše; i iziđoše onaj čas u polje pred Izrailja u boj, car i sav narod njegov. A ne znađoše da ima zasjeda za njim iza grada.

15. Tada Isus i sav Izrailj, kao da ih pobiješe, nagoše bježati k *pustinji. *Isus N. 16,1.

16. A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjeraoše Isusa, i odvojioše se od svoga grada.

17. I ne osta niko u Gaju ni u Vetilju da ne pođe za Izrailjem; i ostaviše grad otvoren, i tjerahu Izrailja.

18. Tada reče *Gospod Isusu: digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer ću ti ga dati u ruke. I podiže Isus zastavu što mu bješe u ruci prema gradu. *5.Moj. 7,23.

19. A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaoše sa svojega mjesta, i potrčaoše čim on podiže ruku svoju, i udoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem.

20. A kad se Gajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do *neba, i ne imahu kuda bježati ni tamo ni amo; a narod koji bježaše u pustinju povrati se na one koji ga tjerahu. *Sud. 20,40.

21. I Isus i sav Izrailj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratiloše se i udariše na Gajane.

22. A oni iz grada iziđoše pred njih, te bijahu među Izrailjcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da nijedan ne osta živ niti uteče.

23. A cara gajskoga uhvatiše živa i doveđoše k Isusu.

24. A kad pobiše Izrailjci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padoše svi od oštrog mača, te se istrijebiše, onda se vratiše svi Izrailjci u Gaj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem mačem.

25. A svihj što izgiboše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuća, samijeh Gajana.

26. I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike gajske.

27. Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izrailjci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu.

28. I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vječnu, i u pustoš do današnjega dana.

29. A cara gajskoga objesi na drvo i ostavi do večera; a o zahodu sunčanom zapovijedi *Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i baciše pred vrata gradska, i nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i †danas.

*Isus N. 10,26. †Isus N. 7,26.

30. Tada Isus načini oltar *Gospodu Bogu Izrailjevu na gori †Evalu,

*1.Moj. 8,20. †5.Moj. 27,4.

31. Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji sinovima Izrailjevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, *oltar od cijeloga kamenja, preko kojega nije prevučeno gvožđe; i prinesoše na njemu †žrtve paljenice Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne.

*2.Moj. 20,25. †2.Moj. 20,24.

32. I prepisa ondje na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izrailjevijem.

33. I sav Izrailj i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovčega, prema sveštenicima *Levitima, koji nošahu †kovčeg zavjeta Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garizimu a polovina prema gori Evalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji da blagoslovi narod Izrailjev najprije.

*5.Moj. 31,25. †5.Moj. 31,9.

34. I potom pročita sve riječi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona.

35. Ne bi ni jedne riječi od svega što je Mojsije napisao, koje ne pročita Isus pred *svijem zborom Izrailjevim, i ženama i djecom i strancima koji idahu među njima.

*Zah. 8,23.

Stanovnici Gavaona zadobijaju lukavstvom prijateljstvo sinova Izrailjevih i budu određeni da stalno služe.

9. A kad to čuše svi carevi koji bijahu s Aovnu stranu *Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijegu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejcin, Hananejin, Ferezejcin, Jevejin i Jevusejin,

*5.Moj. 1,1.

2. Skupiše se svi da se složno biju s Isusom i s Izrailjem.

3. A koji življahu u Gavaonu čuvši šta učini Isus od Jerihona i od Gaja,

4. Učiniše i oni prijevaru; jer otidoše i načiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene,

5. I obuču staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hljeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv.

6. I otidoše k Isusu u oko u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izrailjcima: dođosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama.

7. A ljudi Izrailjci rekoše Jevėjima: može biti da sjedite usred nas, pa kako ćemo uhvatiti vjeru s vama?

8. Ali oni rekoše Isusu: mi smo sluge tvoje. A Isus im reče: ko ste i otkuda idete?

9. A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne dođoše sluge tvoje u ime Gospoda Boga tvoje; jer čusmo slavu njegovu i sve što je učinio u Misiru,

10. I sve što je učinio dvojici careva amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordana, Sionu caru esevonskom i Ogu caru vassanskom koji bijaše u Astarotu.

11. I rekoše nam starješine naše i svi stanovnici naše zemlje govoreći: uzmite brašnenice na put, i idite im na susret i recite

im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama.

12. Ovo je hljeb naš: vruć smo ponijeli na put od kuća svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljesnivo.

13. A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se već poderali; i haljine naše i obuća naša ovetša od daljnoga puta.

14. I povjerovaše ljudi po brašnjenici, a ne upitaše *Gospoda šta će reći.

*1.Sam. 30,8; Sud. 1,1.

15. I Isus učini s njima mir, i zadade im vjeru da će ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbora.

16. Ali poslije tri dana, kad uhvatiše vjeru s njima, čuše da su im susjedi i da žive usred njih.

17. Jer pođoše sinovi Izrailjevi i dođoše u gradove njihove treći dan; a gradovi im bijahu: *Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim.

*Isus N. 18,25.

18. I ne pobiše ih sinovi Izrailjevi, jer im se knezovi od zbora zakleše Gospodom Bogom Izrailjevijem. Ali sav zbor vikaše na knezove.

19. Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleli Gospodom Bogom Izrailjevijem; zato sada ne možemo dirati u njih.

20. Učinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne dođe gnjev na nas zbog zakletve kojom im se zaklesmo.

21. Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku * drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaaše.

*5.Moj. 29,11.

22. Potom ih dozva Isus i reče im govoreći: zašto nas prevariste i rekoste: vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas?

23. Zato sada da ste prokleti i da ste dovikajete robovi i da sijječete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mojega.

24. A oni odgovoriše Isusu i rekoše: doista je bilo objavljeno slugama tvojim kako je zapovjedio *Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam da svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred

vas; stoga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i učinismo tako.

*5.Moj. 7,1. †2.Moj. 15,14.

25. A sada eto smo ti u ruku; čini što mišliš da je dobro i pravo da s nama učiniš.

26. I učini im tako i sačuva ih od ruku sinova Izrailjevijeh, te ih ne pobiše.

27. I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnji do današnjega dana na mjestu koje izbere.

Čudna pobjeda Isusova nad pet careva Amorejaca. Drugi uspjesi.

10. **A** kad ču Adonisedek car jerusalimski da je *Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je učinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je učinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani učinili mir s Izrailjem i stoje usred njih,

*Isus N. 9,15.

2. Uplaši se vrlo; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veći od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri.

3. Zato posla Adonisedek car jerusalimski k Oamu caru hevranskom i k Piramu caru jarmutskom i k Jafiji caru lahiskom i k Daviru caru jeglonskom, i poruči:

4. Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer učini mir s Isusom i sa sinovima Izrailjevijem.

5. I skupi se i pođe pet careva amorejskih, car jerusalimski, car hevranski, car jarmutski, car lahiski, car jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavi u oko pod Gavaonom počese ga biti.

6. Tada Gavaonjani poslaše k Isusu u oko u Galgalu i rekoše: nemoj dignuti ruku svojih sa slugu svojih; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomози nam, jer se skupiše na nas svi carevi amorejski koji žive u gorama.

7. I izide Isus iz Galgala, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci.

8. I Gospod reče Isusu: ne boj ih se; jer ih dadoh tebi u ruke, nijedan ih se neće održati pred tobom.

9. I Isus udari na njih iznenada, išavši cijelu noć od Galgala,

10. I smete ih *Gospod pred †Izrailjem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potje-

ra putem kako se ide u Vetoron, i sjekoše ih do †Azike i do Makide.

*Sud. 4,15. †1.Sam. 7,10. †Isus N. 15,35.

11. A kad bježahu ispred Izrailja i bijahu niz vrlet vetoronsku, baci *Gospod na njih kamenje veliko iz †neba dori do Azike, te ginjahu: i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobije sinovi Izrailjevi mačem.

*Psal. 18,13. †Otkr. 16,21.

12. Tada progovori Isus Gospodu onaj dan kad Gospod predade Amorejca sinovima Izrailjevijem, i reče pred sinovima Izrailjevijem: stani sunce nad Gavaonom, i mjesec nad dolinom elonskom.

13. I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi Istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za cio dan.

14. I ne bi takvoga dana ni prije ni poslije, da *Gospod poslušna glas čovječji, jer Gospod vojeva za Izrailja.

*2.Moj. 14,14.

15. I vrati se Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

16. A onijeh pet careva utekoše i sakriše se u pećinu kod Makide.

17. I dođe glas Isusu: nađe se pet careva sakrivenijeh u pećini kod Makide.

18. A Isus reče: privalite veliko kamenje na vrata pećini, i namjestite ljude kod nje da ih čuvaju.

19. A vi ne stojte, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da uđu u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš.

20. A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih savijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove,

21. Vrati se sav narod zdravo u oko k Isusu u Makidu, i niko ne mače jezikom svojim na sinove Izrailjeve, ni na jednoga.

22. Tada reče Isus: otvorite vrata od one pećine, i izvedite k meni onijeh pet careva iz pećine.

23. I učiniše tako, i izvedoše k njemu onijeh pet careva iz pećine: cara jerusalimskoga, cara hevronsčkoga, cara jarmutskoga, cara lahiskoga, cara jeglonskoga.

24. A kad izvedoše te *careve k Isusu, sazva Isus sve ljude Izrailje, i reče vojvodama od vojske koje bijahu išle s njim: pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim.

*5.Moj. 7,24.

25. A Isus im reče: ne bojte se i ne plašite se; budite slobodni i hrabri, jer će tako učiniti *Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite.

*5.Moj. 3,21.

26. Potom ih pobi *Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseći na drvetima do večera.

*Isus N. 8,29.

27. A o zahodu sunčanom zapovjedi *Isus te ih skidoše s drveta i bacije ih u pećinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata pećini, koje osta ondje do danas.

*Isus N. 8,29.

28. Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isiječe oštrijem *mačem, i †cara njezina i njih pobi, sve duše koje bjehu u njoj, ne ostavi nijednoga živa; i učini s carem makidskim kao što učini s carem jerihonskim.

*Isus N. 6,21. †Isus N. 10,37.

29. Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Makide u *Livnu, i stade biti Livnu.

*Isus N. 15,42.

30. Pa i nju predade Gospod u ruke Izrailju i cara njezina; i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj nijednoga živa; i učini s carem njezinijem kao što učini s carem jerihonskim.

31. Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Livne na *Lahis, i stade u oko pred njim, i stade ga biti.

*2.O car. 14,19.

32. I Gospod predade Lahis u ruke Izrailju, i on ga uze sutradan, i isiječe sve oštrijem mačem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako učini s Livnom.

33. Tada dođe Oram car gezerski u pomoć Lahisu; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta nijedan živ.

34. Potom pođe Isus i sav Izrailj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši u oko prema njemu udariše na nj;

35. I uzeše ga isti dan, i isjekoše sve oštrijem mačem; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako učini s Lahisom.

36. Potom se podiže Isus i sav Izrailj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti;

37. I uzeše ga i isjekoše oštrijem mačem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa isto onako kako učini s Jeglonom; zatre ga sa svijem dušama što bijahu u njemu.

38. Potom se obrati Isus i sav Izrailj s njim na *Davir, i stade ga biti; *Isus N. 15,15.

39. I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isjekoše ih oštrijem mačem i zgubiše sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa; kao što učini s Hevronom, tako učini s Davirom i carem njegovijem, i kao što učini s Livnom i carem njezinijem.

40. Tako pobi *Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnice i doline, i sve careve njihove; ne ostavi nijednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev. *Isus N. 11,16.

41. I pobi ih *Isus od Kadis-Varnije do †Gaze, i svu zemlju gosensku do Gavaona.

*Isus N. 11,16. †1.Moj. 10,19.

42. A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus ujedanput; jer Gospod Bog Izrailjev vojevaše za Izrailja.

43. Potom se vrati Isus i sav Izrailj s njim u oko u Galgal.

Istrebljenje mnogijeh hananejskijeh plemena.

11. A kad to ču Javin car asorski, posla k Jovavu *caru madonskom i k caru simronskom i k caru ahsavskom,

*Isus N. 10,3.

2. I k carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad,

3. Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i k Jevejinu pod Ermonom u zemlji Mispi.

4. I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pijesak na brijegu morskom, i konji i kola mnoga veoma.

5. Svi ti carevi dogovoriše se i dođoše, i stadoše zajedno u oko na vodi Meromu, da udare na Izrailja.

6. A Gospod reče Isusu; ne boj ih se; jer sutra u ovo doba ja ću učiniti te će svi biti pobijeni pred Izrailjem; konjima njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem.

7. I iziđe Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iznenada, i udariše na njih.

8. I Gospod ih dade u ruke Izrailju, te ih razbiše i tjerаш ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Mispe na istok; i tako ih pobiše da ne ostaviše nijednoga živa.

9. I učini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod: konjima njihovijem ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem.

10. I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegova mačem; a Asor bješe prije glava svijem tijekom carstvima.

11. I pobiše sve živo što bješe u njemu oštrijem mačem sijekući, te ne osta ništa živo; a Asor spališe ognjem.

12. I sve gradove onijeh careva i sve careve njihove uze Isus i isiječe ih oštrijem mačem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji.

13. Ali nijednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izrailj, osim samoga Asora, koji spali Isus.

14. A sav plijen iz tjeih gradova i stoku pograbiše za sebe sinovi Izrailjevi; samo ljude sve isjekoše oštrijem mačem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa.

15. Kako zapovjedi *Gospod †Mojsiju sluzi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako učini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju.

*5.Moj. 7,2. †Isus N. 1,7.

16. I tako uze *Isus svu tu †zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju gosensku, i ravnicu i polje, goru Izrailjevu i ravnicu njegovu.

*Isus N. 10,41. †Isus N. 12,8.

17. Od gore *Alaka, koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju livanskom, pod gorom Ermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi.

*Isus N. 12,7.

18. Dugo vremena vojeva Isus na te careve.

19. Ne bi nijednoga grada koji učini mir sa sinovima Izrailjevijem, osim Jeveja koji življahu u Gavaonu; sve ih uzeše ratom.

20. Jer od *Gospoda bi, te otvrdnu †srce njihovo da izidu u boj na Izrailja, da bi ih potro i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio †Gospod Mojsiju.

*Sud. 14,4. †2.Moj. 4,21. †5.Moj. 20,16.

21. U to vrijeme dođe *Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz † Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izrailjeve, s gradovima njihovijem potre ih Isus.

*Isus N. 15,13. †4.Moj. 13,23.

22. Nijedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izrailjevih; samo u Gazi, u *Gatu i u †Azotu ostaše. *1.Sam. 17,4. †Isus N. 15,46.

23. Tako uze *Isus svu †zemlju, kao što bješe kazao †Gospod Mojsiju; i dade je u našljedstvo Izrailju prema dijelovima njihovijem, po plemenima njihovijem. I zemlja počinu od rata.

*Isus N. 23,1. †4.Moj. 26,53. †Isus N. 21,44.

Trideset i jedan pobijeđen car na objema stranama Jordana.

12. A ovo su *carevi zemaljski koje pobiješe sinovi Izrailjevi i zemlju njihovu osvojiše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Ermona i svu ravnicu k istoku: *5.Moj. 3,8.

2. Sion car amorejski koji stajaše u Esevonu i vladaše od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je međa sinova amonskih;

3. I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu;

4. I susjed mu Og car vasanski, koji bješe ostao od Rafaja i sjedaše u Astarotu i u Edrajinu,

5. I vladaše gorom Ermonom i Salhom i svijem Vasanom do međe gesurske i mahatske, i polovinom Galada do međe Siona cara esevonskoga.

6. Njih pobi Mojsije sluga Gospodnji i sinovi Izrailjevi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodnji u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

7. A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izrailjevijem s onu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju livanskom pa do gore Alaka kako se ide k Siru; i tu zemlju dade Isus plemenima Izrailjevijem u našljedstvo prema dijelovima njihovijem,

8. Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju, zemlju hetejsku, amorejsku i hananejsku, ferezejsku, jeveysku i jevusejsku:

9. Car jerihonski jedan; car gajski do Vetilja jedan;

10. Car jerusalimski jedan; car hevronski jedan;

11. Car jarmutski jedan; car lahiski jedan;

12. Car jeglonski jedan; car gezerski jedan;

13. Car davirski jedan; car gaderski jedan;

14. Car oramski jedan; car aradski jedan;

15. Car od Livne jedan; car odolamski jedan;

16. Car makidski jedan; car vetiljski jedan;

17. Car tafuvski jedan; car eferski jedan;

18. Car afečki jedan; car saronski jedan;

19. Car madonski jedan; car asorski jedan;

20. Car simron-meronski jedan; car ah-savski jedan;

21. Car tanaški jedan; car megidski jedan;

22. Car kedeski jedan; car jokneamski kod Karmela jedan;

23. Car dorski u Nafat-Doru jedan; car *gojimski u Galgalu jedan; *1.Moj. 14,1.

24. Car teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

Podjela zemlje. Našljedstva dvaju i po plemena s one strane Jordana.

13. A *Isus već bijaše star i vreme nit. I reče mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji. *Isus N. 23,1.

2. Ovo je zemlja što je ostala: sve međe filistejske i sva gesurska,

3. Od Siora, koji je pred Misirom, do međe akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina filistejskih, gazejska,

- azotska, askalonska, getejska i akaronska, i Aveji;
4. S juga sva zemlja hananejska i Meara, što pripada Sidoncima do Afeka, do međe amorejske.
5. I zemlja givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Ermonom pa do ulaska ematskoga;
6. Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja ću otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo je razdijeli ždriježom Izrailju u našljedstvo, kao što sam ti zapovjedio.
7. Razdijeli, dakle, tu zemlju u našljedstvo među devet plemena i polovinu plemena Manasijina.
8. Jer s drugom polovinom pleme Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnji,
9. Od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnicu medevsku do Devona,
10. I sve gradove Siona cara amorejskoga, koji carova u Esevonu, do međe sinova Amonovijeh,
11. I Galad i među gesursku i mahatsku i svu goru ermonsku i sav Vasan do Salhe;
12. Sve carstvo Ogovo u Vasanu, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi.
13. Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izrailjevi, nego Gesureji i Mahateji ostaše među Izrailjem do danas.
14. Samo plemenu *Levijevu ne dade našljedstva; žrtve ognjene Gospoda Boga Izrailjeva jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao. *5.Moj. 10,9.
15. A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem,
16. I međe im bjehu od Aroira koji je na brijegu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve,
17. Esevon sa svijem gradovima svojim u ravni, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon,
18. I Jasa i Kadimot i Mifat,
19. I *Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na gori kod doline, *4.Moj. 32,37.
20. I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot,
21. I svi gradovi u ravni, i sve carstvo Siona cara amorejskoga, koji carova u Esevonu, kojega ubi Mojsije s knezovima madijanskim, Evijom i Rekemom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji.
22. I *Valama sina Veorova vraća ubiše sinovi Izrailjevi mačem s drugima pobijenijem. *4.Moj. 22,5.
23. I bjehu međe sinova Ruvimovijeh Jordan sa međama svojim. To je našljedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.
24. I dade Mojsije plemenu Gadovu, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem,
25. I bjehu im međe *Jazir i svi gradovi galadski i polovina †zemlje sinova †Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi, *4.Moj. 32,35. †4.Moj. 21,26. †Sud. 11,13.
26. I od Esevona do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do međe davirske;
27. I u *dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i †Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara esevonskoga, Jordan i međa njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok. *Isus N. 11,2. †1.Moj. 33,17.
28. To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova.
29. I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim;
30. Međa im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara vasanskoga, i sva *sela Jairova, što su u Vasanu, šezdeset gradova. *1.Dnev. 2,23.
31. I polovina Galada, i Astarot i Edrajin, gradovi carstva Ogova u Vasanu, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem.
32. To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku.
33. A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospod je Bog Izrailjev njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

Podjela zemlje izvršena.
Halevovo nasljedstvo.

14. **A** ovo je što dobiše nasljedstvo sinovi Izrailjevi u zemlji hananskoj, što razdijeliše u nasljedstvo *Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otačkih po plemenima sinova Izrailjevih,

*4.Moj. 34,17.

2. Ždrijebom dijeleći im nasljedstvo, kao što zapovijedi Gospod preko Mojsija, među devet plemena i polovinu plemena.

3. Jer Mojsije dade nasljedstvo dvjema plemenima i polovini plemena s ovu stranu Jordana, a Levitima ne dade nasljedstva među njima.

4. Jer sinova Josifovijeh bjehu dva plemena: Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima će živjeti i podgrađa njihovijeh za stoku njihovu i za blago njihovo.

5. Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako učiniše sinovi Izrailjevi i podijeliše zemlju.

6. A sinovi Judini dođoše k Isusu u Galgalu, i reče mu Halev sin Jefonijin Kenezej: ti znaš šta je kazao Gospod Mojsiju sluzi Božijemu za me i za te u Kadis-Varniji.

7. Bilo mi je četrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnji iz Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu.

8. A braća moja što idoše sa mnom uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držah Gospoda Boga svojega.

9. I zakle se Mojsije onaj dan govoreći: zaista zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopašće tebi u nasljedstvo i sinovima tvojim do vijeka; jer si se sasvijem držao Gospoda Boga mojega.

10. A sada, eto, sačuva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima već četrdeset i pet godina kako to reče Gospod Mojsiju, kad Izrailj iđaše po pustinji; i sad, eto, ima mi danas osamdeset i pet godina.

11. I *danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je †Mojsije slao; krjepost

mi je i sad onakva kakva je bila onda za boj i da odlazim i dolazim.

*5.Moj. 31,2. †5.Moj. 34,7.

12. Zato daj mi sada ovu goru, za koju je govorio *Gospod u onaj dan; jer si čuo u onaj dan da su ondje Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao.

*1.Sam. 14,6.

13. I Isus ga *blagoslovi, i dade †Hevron Halevu sinu Jefonijinu u nasljedstvo.

*1.Moj. 47,7. †Isus N. 21,11.

14. Zato pripade Hevron *Halevu sinu Jefonijinu Kenezeju u nasljedstvo do današnjega dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izrailjeva.

*Isus N. 21,12.

15. A ime *Hevronu bijaše pređe †Kiritjat-Arva, a Arva bijaše velik čovjek među Enakimima. I žzemlja počinu od rata.

*Isus N. 15,13. †1.Moj. 23,2. †Isus N. 11,23.

Granice i gradovi Judinog plemena.

15. **A** ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz među *edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane;

*4.Moj. 34,3.

2. I bješe im južna međa od kraja Slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu.

3. A otuda ide na jug na brdo Akravim, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku;

4. Otuda idući do Aselmona izlazi na potok misirski, i kraj toj međi udara u more. To vam je južna međa.

5. A međa k istoku Slano more do kraja Jordana; a međa sa sjeverne strane od zaliva morskoga, do kraja Jordana;

6. Odatle ide ta međa na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave; i odatle ide ta međa na kamen Voana sina Ruvimova;

7. Odatle ide ta međa do Davira od doline Ahora, i na sjever ide na Galgal, prema brdu adumimskom na južnoj strani potoka; potom ide ta međa do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogil;

8. Odatle ide ta međa preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalim; otuda ide međa na vrh gore koja

je prema dolini Enomu k zapadu i koja je nakraj doline rafajske k sjeveru;

9. Potom se savija međa sa vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža međa do Vala, a to je Kirijat-Jarim;

10. Potom ide međa od Vala na zapad ka gori Siru, i ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne;

11. I ide međa pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta međa na more.

12. A međa je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh međa. To su međe sinova Judinijih unaokolo po porodicama njihovijem.

13. A *Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio među sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod: Kirijat-Arvu; a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron;

*Isus N. 14,13.

14. I odatle izagna Halev tri sina Enakova: *Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove †Enakove.

*Sud. 1,10. †4.Moj. 13,23.

15. I odatle otide na Davirane; a *Davir se prije zvaše †Kirijat-Sefer.

*Isus N. 10,38. †Sud. 1,11.

16. I reče *Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu za ženu Ahsu †kćer svoju.

*Sud. 1,12. †1.Sam. 17,25.

17. I uze ga *Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.

*Sud. 3,9.

18. I kad polažашe, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina; pa skoči s *magarca. A Halev joj reče: šta ti je?

*Sud. 1,14.

19. A ona reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore Gornje i izvore Donje.

20. Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem;

21. Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž međe edomske k jugu: Kavseil i Eder i Jagur,

22. I Kina i Dimona i Adada,

23. I Kades i Asor i Itnan,

24. Zif i Telem i Valot,

25. I Asor-Adata i Kiriote; Esron je Asor;

26. Amam i Sama i Molada,

27. I Asar-Gada i Esemone i Vet-Falet,

28. I Asar-Sual i Vir-Saveja i Viziotija,

29. Vala i Im i Asem,

30. I Eltolad i Hesil i Orma,

31. I Siklag i Madmana i Sansana,

32. I Levaot i Sileim i Ajin i Rimone; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim.

33. U ravni Estaol i Saraja i Asna,

34. I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam,

35. Jarmut i Odolam, Sohot i Azika.

36. I Sagarim i Aditajim i Gedira i Geditotajim; četrnaest gradova sa selima svojim.

37. Sevan i Adasa i Magdal-Gad,

38. I Dilan i *Mispa i †Jokteil,

*1.Moj. 31,49. †2.O car. 14,7.

39. *Lahis i Vaskat i Jeglon, *2.O car. 18,14.

40. I Havon i Lamas i Hitlis,

41. I Geditot, Vet-Dagon, i Nama i Maki-da; šesnaest gradova sa selima svojim.

42. Livna i Eter i Asan,

43. I Jefta i Asna i Nesiv,

44. I Keila i Ahziv i Marisa; devet gradova sa selima svojim.

45. Akaron sa selima i zaseocima;

46. Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim;

47. Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka misirskoga i do velikoga mora s međama.

48. A u gori: Samir i Jatir i Sohot,

49. I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir,

50. I Anav i Estemon i Anim,

51. I Gosen i Olon i Gilon; jedanaest gradova sa selima svojim.

52. Arav i Duma i Esan,

53. I Janum i Vet-Tafuja i Afeka,

54. I Humata i *Kirijat-Arva, a to je Hevron, i Sior; devet gradova sa selima svojim.

*1.Moj. 23,2.

55. Maon, Karmel i Zif i Juta,

56. Jezrael i Jogdeam i Zanoja,

57. Kajin, Gavaja i Tamna; deset gradova sa selima svojim.

58. Alul, Vet-Sur i Gedor,

59. I Marat i Vet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim.

60. *Kirijat-Val, to je †Kirijat-Jarim, i Rava; dva grada sa selima svojim.

*Isus N. 18,14. †1.Dnev. 13,6.

61. U pustinji: Vet-Arava, Midin i Sehaha,

62. I Nivsan, i grad Soni, i Engadija; šest gradova sa selima svojim.

63. A *Jevuseja koji življahu u Jerusalimu ne mogoše istjerati sinovi Judini; zato ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusalimu do †danas. *Sud. 1,21. †1.Sam. 24,19.

Našljedstvo Jefremovih sinova.

16. I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona, od vode jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetiljsku,

2. A od Vetilja ide na Luz i dolazi do međe arhijske do Atarota,

3. Potom ide na zapad do međe jafletske pa do međe donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more.

4. Tako dobiše našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem.

5. A bješe međa sinovima Jefremovijem po porodicama njihovijem, bješe međa našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona,

6. I izlazi međa na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obrće međa k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe,

7. Potom slazi od Janohe do Atarota i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan.

8. Od Tafuje ide međa k istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovijeh po porodicama njihovijem.

9. A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijinih, svi gradovi sa selima svojim.

10. A ne izagnaše Hananejina koji življaše u Gezeru; zato ostaše * Hananeji među sinovima Jefremovijem do †danas plaćajući danak.

*Isus N. 17,12. †Isus N. 15,63.

Našljedstvo druge polovine Manasijeve.

17. I dopade dio plemenu *Manasijinu, a on bješe prvenac Josifov; † Mahiru prvcenu Manasijinu ocu Galadovu, jer bješe čovjek junak, zato mu dopade Galad i Vasan; *1.Moj. 50,23. †5.Moj. 3,15.

2. Dobiše dio i ostali sinovi Manasijini po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovi, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova; ljuđi po porodicama svojim.

3. A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kćeri; i ovo su imena kćerima njegovijem: Mala i Nuja, Egla, Melha i Tera.

4. I one dođoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše: Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo među braćom našom. I dade im Isus po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo među braćom oca njihova.

5. I dopade Manasiji deset dijelova, osim zemlje galadske i vasanske, koje su s onu stranu Jordana.

6. Jer kćeri Manasijine dobiše našljedstvo među sinovima njegovijem, a zemlja galadska dopade drugim sinovima Manasijinim.

7. A međa Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, potom ide ta međa nadesno k stanovnicima En-Tafujskim.

8. A Manasijina je zemlja tafujska, ali Tafuja na međi Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem.

9. Odatle slazi međa na potok Kanu, s južne strane toga potoka; i gradovi su Jefremovi među gradovima Manasijinim; a međa je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more.

10. S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je međa; i s Asirom graniče na sjeveru a s Isaharom na istoku.

11. Jer je Manasijino u plemenu Isaharovu i Asirovu: *Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Ta-

našani sa selima svojim, i Megidani sa selima svojim; ta tri kraja. *1.Dnev. 7,29.

12. Ali sinovi Manasijini ne moguše izagnati Hananeja iz tih gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj *zemlji.

*2.Moj. 23,29.

13. Ali kad ojačaše sinovi Izrailjevi, udariše *danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše.

*Isus N. 16,10.

14. A sinovi *Josifovi rekoše Isusu govoreći: zašto si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio dovde?

*Isus N. 16,4.

15. A Isus im reče: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okrcite sebi u zemlji ferezejskoj i rafajskoj, ako vam je tjesna gora Jefremova.

16. A sinovi Josifovi rekoše: neće nam biti dosta ova gora; i svi Hananeji koji žive u *dolini imaju gvozdena kola; i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini † jezraelskoj.

*Sud. 1,19. †Os. 1,5.

17. A Isus reče domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreći: velik si narod i silan si, nećeš imati jednoga dijela.

18. Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak ćeš imati međe njezine; jer ćeš izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdena kola, ako i jesu jaki.

Šator od sastanka u Silomu.
Podjela još preostale zemlje.
Venijaminovo našljedstvo.

18. Isabra se sav zbor sinova *Izrailjevijeh u Silom i ondje namjestiše †Šator od sastanka, pošto pokoriše ‡zemlju.

*Isus N. 19,51. †Isus N. 22,19. ‡Isus N. 21,2.

2. Ali još bijaše sinova Izrailjevijeh sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo.

3. I Isus reče sinovima Izrailjevijem: dokle ćete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših?

4. Izaberite između sebe po tri čovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i prođu zemlju, i neka je prepisu na našljedstva svoja, pa onda neka dođu k meni.

5. I neka je razdijele na sedam dijelova; Ju-da će ostati u svojim međama s juga, i dom

će Josifov ostati u međama svojim sa sjevera.

6. A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrijeb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim.

7. Jer Leviti nemaju dijela među vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našljedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našljedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnji.

8. Tada ustaše ljudi i pođoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da prepisu zemlju govoreći: idite i prođite zemlju i prepišite je, pa onda dodite k meni, te ću baciti ždrijeb za vas ovdje pred Gospodom u Silomu.

9. I otidoše ljudi i prodoše zemlju i prepisasa je u knjigu, selo po selo na sedam dijelova; potom se vratiše k Isusu u oko u Silom.

10. I Isus baci ždrijeb za njih u Silomu pred Gospodom, i ondje podijeli Isus zemlju među sinove Izrailjeve po dijelovima njihovijem.

11. I izide ždrijeb za pleme sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem, i dođe međa dijela njihova među sinove Judine i sinove Josifove.

12. I bi im međa sa sjevera do *Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven;

*Isus N. 16,1.

13. A odatle ide ta međa do Luzu, s južne strane Luzu, a to je *Vetlji, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu.

*1.Moj. 28,19.

14. Otuda izlazi međa i savija se pokraj mora k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je *Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana.

*Isus N. 9,17.

15. A južna strana od kraja Kirijat-Jarima, i izlazi ta međa k zapadu, pa ide na izvor vode *Neftoje,

*Isus N. 15,9.

16. I slazi ta međa nakraj gore koja je prema *dolini sina †Enomova a u dolini rafajskoj k zapadu, i ide preko doline Judinove

pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogil;
*Isus N. 15,8. †2.Dnev. 28,3.

17. Potom se obrće od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori adumimskoj, i slazi na kamen *Voana sina Ruvimova;
*Isus N. 15,6.

18. Otuda ide stranom koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu;

19. Potom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv Šlanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna međa.

20. A Jordan je međa s istočne strane. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh s međama njihovijem unaokolo po porodicama njihovijem.

21. A gradovi plemena sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem jesu: *Jerihon i †Vet-Ogla i Emek-Kesis,

*Isus N. 2,1. †Isus N. 15,6.

22. I Vet-Arava i Semarajim i Vetilj,

23. I Avin i Fara i *Ofra, *1.Sam. 13,17.

24. I Hefar-Amona i Ofnija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim;

25. Gavaon i Rama i Virof,

26. I Mispa i Hefira i Mosa,

27. I Rekem i Jerfail i Tarala,

28. I Sila, Elef i Jevus, a to je Jerusalem, Gavaf, Kirijat; četrnaest gradova sa selima svojim. To je našljedstvo sinova Venijaminovijeh po porodicama njihovijem.

Našljedstvo ostalih šest plemena i Isusovo našljedstvo.

19. Potom izide drugi ždrijeb za Simeuna, pleme sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem, i bi našljedstvo njihovo usred našljedstva sinova Judinijeh.

2. I dopade im u našljedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada,

3. I Asar-Sual i Vala i Asem,

4. I Eltolad i Vetul i Orma,

5. I Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa,

6. I Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim;

7. Ajin, Remon i Eter i Asan, četiri grada sa selima svojim;

8. I sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat Južni. To je našljedstvo plemena sinova Simeunovijeh po porodicama njihovijem.

9. Od dijela sinova Judinijeh dopade našljedstvo sinovima Simeunovijem, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, zato sinovi Simeunovi dobiše našljedstvo na njihovu našljedstvu.

10. Potom izide treći ždrijeb za sinove Zavulonove po porodicama njihovijem; i međa našljedstvu njihovu bi do Sarida.

11. A odatle ide međa njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu,

12. Pa se okreće od Sarida na istok do međe Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe;

13. Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoeaf, a to je Neja;

14. Otuda se savija međa k sjeveru na Anaton, i izlazi u dolinu Jeftail,

15. S Katatom i s Nalalom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim.

16. To je našljedstvo sinova Zavulonovijeh po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

17. Za Isahara izide ždrijeb četvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovijem;

18. A međa im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim,

19. I Aferajim i Seon i Anaharat,

20. I Ravit i Kision i Aves,

21. I Remet i *En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis,
*Isus N. 21,29.

22. A otuda ide međa na *Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim. *Sud. 4,6.

23. To je našljedstvo plemena sinova Isaharovijeh po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

24. Potom izide ždrijeb peti za pleme sinova Asirovijeh po porodicama njihovijem.

25. I međa im bi: Helkat i Alija i Vetem, i Ahsaf,

26. I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnata,

27. I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftaila k sjeveru, i do Vetemeka i Naila, i ide do Havula nalijevo;

28. I Hevron i Reov i Amon i *Kana dori do Sidona velikoga; *Jovan 2,1.

29. Otuda se savija međa na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija na Osu i izlazi na more pokraj dijela ahsivskoga;

30. I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima svojim.

31. To je našljedstvo plemena sinova Asirovijen po porodicama njihovijem, to su gradovi i sela njihova.

32. Za sinove Neftalimove izide ždrijeb šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovijem,

33. I međa im bi od Elafa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan;

34. Potom se obrće međa na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka.

35. A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot,

36. I Adama i Rama i Asor,

37. I Kedes i Edrej i En-Asor,

38. I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim.

39. To je našljedstvo plemena sinova Neftalimovijen po porodicama njihovijem, to su gradovi sa selima svojim.

40. Sedmi ždrijeb izide za pleme sinova Danovijen po porodicama njihovijem,

41. I međa našljedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Ir-Semes,

42. I Salavin i Ajalon i Jetla,

43. I Elon i Tamnata i Akaron,

44. I Eltekon i Giveton i Valat,

45. I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon,

46. I Me-Jarkon i Rakon s međama svojim prema Jopi.

47. Ali međe sinova Danovijen izidoše male za njih; zato izidoše sinovi *Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobiše oštrijem mačem i osvojiše ga, i naseliše se u nje-

mu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega. *Sud. 18,1.

48. To je našljedstvo plemena sinova Danovijen po porodicama njihovijem; to su gradovi i sela njihova.

49. A kad podijeliše zemlju po međama njezinijem, dadoše sinovi Izrailjevi našljedstvo Isusu sinu Navinu među sobom.

50. Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori *Jeffremovoj, a on sagradi grad i naseli se u njemu. *Isus N. 24,30.

51. To su našljedstva koja *Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i glavari porodica otačkih u plemenima sinova Izrailjevijen podijeliše ždrijebom u Silomu pred Gospodom na vratima Šatora od sastanka, i tako podijeliše zemlju. *4.Moj. 34,17.

Naredba o gradovima za utočište.

20. Potom reče Gospod Isusu govoreći:

2. Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: odredite gradove za utočišta, za koje sam vam govorio preko Mojsija,

3. Da onamo uteče krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleći, da vam budu utočišta od osvetnika.

4. Pa kad ko uteče u koji od tih gradova, neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih.

5. I ako dođe za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega, niti je prije mrzio na nj.

6. Nego neka sjedi u gradu onom, dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštenečkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kući, u grad iz kojega je utekao.

7. I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jeffremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj.

8. A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i Golan u Vasanu od plemena Manasijina.

9. To su gradovi određeni svijem sinovima Izrailjevijem i došljaku koji se bavi među njima, da uteče u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove, dokle ne stane pred zbor.

Gdje Leviti žive. Obricanje se ispunilo.

21. Tada dođoše glavari otačkih *porodica levitskih k †Eleazaru svešteniku i k Isusu sinu Navinu i glavari-ma porodica otačkih i plemenima sinova Izrailjevijeh. *Isus N. 14,1. †Isus N. 17,4.

2. I rekoše im u Silomu u zemlji hananskoj govoreći: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje ćemo živjeti i podgrađa njihova za stoku našu.

3. I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjoj ove gradove i podgrađa njihova:

4. Izide ždrijeb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona sveštenika između Levita ždrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova.

5. A ostalijem sinovima Katovijem dopade ždrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina.

6. A sinovima Girsonovijem dopade ždrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova;

7. Sinovima Merarijevijem po porodicama njihovijem od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.

8. Dadoše, dakle, sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgrađa njihova ždrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

9. I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenima;

10. I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh između sinova Levijevih, za koje pade prvi ždrijeb,

11. Njima dopade: *Kirijat-Arva, a †Arva je otac Enakov, a taj je grad †Hevron u gori Judinoj, s podgrađem svojim unaokolo.

*Isus N. 14,15. †Isus N. 15,13. †1.Dnev. 6,55.

12. A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu u našljedstvo.

13. Dadoše, dakle, sinovima Arona sveštenika grad za utočište krvniku *Hevron s podgrađem, i †Livnu s podgrađem.

*Isus N. 15,54. †Isus N. 10,29.

14. I *Jatir s podgrađem, i Estemoju s podgrađem, *Isus N. 15,48.

15. I Olon s podgrađem, i *Davir s podgrađem, *Isus N. 15,49.

16. I Ajin s podgrađem, i *Jutu s podgrađem, i Vet-Semes s podgrađem: devet gradova od ta dva plemena. *Isus N. 15,55.

17. A od plemena Venijaminova Gavaon s podgrađem, i Gavaju s podgrađem,

18. *Anatot s podgrađem, i Almon s podgrađem: četiri grada. *1.Dnev. 6,60.

19. Svega gradova sinova Arona sveštenika trinaest gradova s pogađima.

20. A porodicama sinova *Katovijeh, Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ždrijeb gradovi od plemena Jefremova; *1.Dnev. 6,66.

21. Dopade im grad za utočište krvniku *Sihem s pogađem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgrađem, *Isus N. 20,7.

22. I Kivsajim s podgrađem, i Vet-Oron s podgrađem: četiri grada;

23. A od plemena Danova: Eltekon s podgrađem, Giveton s podgrađem,

24. Ajalon s podgrađem, Gat-Rimon s podgrađem: četiri grada.

25. A od polovine plemena Manasijina: Tanah s podgrađem i Gat-Rimon s podgrađem: dva grada.

26. Svega deset gradova s podgrađima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

27. A sinovima *Girsonovijem između porodica levitskih dadoše od polovine plemena †Manasijina grad za utočište krvniku Golan u Vasanu s podgrađem, i Vesteru s podgrađem: dva grada;

*1.Dnev. 6,71. †Isus N. 20,8.

28. A od plemena Isaharova: Kison s podgrađem, Davrot s podgrađem.

29. Jarmut s podgrađem, *En-Ganim s podgrađem: četiri grada; *Isus N. 19,21.

30. A od plemena Asirova: Misal s podgrađem, Avdon s podgrađem,

31. Helkat s podgrađem, i Reov s podgrađem: četiri grada;

32. A od plemena Neftalimova *grad za utočište krvniku Kedes u Galileji s podgrađem, i Amot-Dor s podgrađem, i Kartan s podgrađem: tri grada. *Isus N. 21,27.

33. Svega gradova sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgrađima.

34. A porodicama sinova *Merarijevih, ostalijem Levitima, dadoše od plemena Zavulonova Jokneam s podgrađem, Kartu s podgrađem, *1.Dnev. 6,77.

35. Dimnu s podgrađem, Nalol s podgrađem: četiri grada;

36. A od plemena Ruvimova: Vosor s podgrađem, i Jazu s podgrađem,

37. Kedimot s podgrađem, i Mifat s podgrađem: četiri grada;

38. A od plemena Gadova: grad za utočište krvniku *Ramot u †Galadu s podgrađem, i †Mahanajim s podgrađem.

*5.Moj. 4,43. †1.O car. 4,13. †2.Sam. 2,8.

39. Esevon s podgrađem, Jazir s podgrađem; svega četiri grada.

40. Sve ove gradove dadoše sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu između porodica levitskih; i dođe na ždrijeb njihov dvanaest gradova.

41. Svega gradova levitskih u nasljedstvu sinova Izrailjevijeh bješe četrdeset i osam gradova s podgrađima.

42. A svi gradovi imaju svoja podgrađa unaokolo; tako je u svakoga grada.

43. Tako dade Gospod Izrailju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da će im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj.

44. I umiri ih *Gospod otsvuda unaokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem; i niko se ne održa pred njima od svijeh neprijatelja njihovijeh; sve neprijatelje njihove predaše im Gospod u ruke. *Isus N. 11,23.

45. Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izrailjevu; sve se zbi.

Dva i po plemena podižu oltar na Jordanu; ostali narod je protiv toga, ali se umiruje.

22. Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina,

2. I reče im: vi držate sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao.

3. Ne ostaviste braće svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro čuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega.

4. A sada Gospod je Bog vaš smirio braću vašu, kako im je rekao; sada, dakle, vratite se i idite u šatore svoje u zemlju nasljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s onu stranu Jordana.

5. Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putevima njegovijem, i čuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom.

6. I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore.

7. A polovini plemena Manasijina bješe dao Mojsije nasljedstvo u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braćom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajući ih Isus u šatore njihov blagoslovi ih,

8. I reče im govoreći: s velikim blagom vraćate se u šatore svoje, sa stokom vrlo mnogom; sa srebrom i zlatom i mjedi i gvožđem i odijelom vrlo mnogim; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braćom svojom.

9. I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otiđoše od sinova Izrailjevijeh iz Siloma, koji je u zemlji hananskoj, idući u zemlju galadsku, u zemlju nasljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

10. A kad dođoše na među jordansku u zemlji hananskoj, načiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Ma-

nasijina *oltar ondje na Jordanu, oltar velik i naočit.

*Isus N. 22,16.

11. I čuše sinovi Izrailjevi gdje se govori: gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina načiniše oltar prema zemlji hananskoj na međi jordan-skoj, pokraj sinova Izrailjevijeh.

12. A kad čuše sinovi *Izrailjevi, skupi se sav zbor sinova Izrailjevijeh u Silom da idu da se biju s njima.

*Sud. 20,1.

13. I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku *Finesa sina Eleazara sveštenika,

*2.Moj. 6,25.

14. I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otačkoga od svih plemena Izrailjevijeh, a svaki od njih bješe *poglavar u domu otaca svojih u tisućama Izrailjevijem.

*4.Moj. 1,4.

15. A oni dođoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju galadsku, i rekoše im govoreći:

16. Ovako veli sav zbor Gospodnji: kakav je to *grieh kojim se ogriješiste Bogu †Izrailjevu odvrativši se danas od Gospoda načinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda?

*1.Sam. 15,23. †3.Moj. 17,8.

17. Malo li nam je *grieha Fegorova, od kojega se još nijesmo očistili do danas i s kojega dođe pogibao na zbor Gospodnji,

*2.Dnev. 28,13.

18. Te se danas odvrćate od Gospoda, i odmećete se danas od Gospoda, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izrailjev?

19. Ako je *zemlja našljedstva vašega nečista, prijedite u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji Šator Gospodnji, i uzmite našljedstvo među nama; samo se ne odmećite od Gospoda i ne odmećite se od nas gradeći sebi oltar mimo oltara Gospoda Boga našega.

*Isus N. 18,1.

20. Nije li se *Ahan sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te dođe gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grijeh svoj.

*Isus N. 7,1.

21. A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarima tisuća Izrailjevijeh:

22. Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, On zna, i Izrailj neka zna. Ako smo radi odmetati se i griješiti Gospodu, neka nas ne sačuva danas.

23. Ako smo načinili oltar da se odvratimo od *Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, †Gospod neka traži.

*Psal. 7,3. †1.Sam. 20,16.

24. Nego to učinismo bojeći se ovoga: rekosmo: sjutra će reći sinovi vaši sinovima našim govoreći: šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevijem?

25. Među je postavio Gospod između nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi, Jordan; vi nemate dijela u Gospoda. Te će sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda.

26. Zato rekosmo: učinimo tako, i načinimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu,

27. Nego da bude *svjedok među nama i vama, i među natražjem našim nakon nas, da bismo služili †Gospodu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kadgod sinovi vaši sinovima našim: vi nemate dijela u Gospoda.

*1.Moj. 31,48. †5.Moj. 12,26; 5.Moj. 12,11.

28. Jer rekosmo: ako kad reku tako nama ili natražju našem, tada ćemo im kazati: vidite sliku od oltara Gospodnjega koju načiniše oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedočanstvo među nama i vama.

29. Ne daj Bože da se odmećemo Gospodu i da se danas odvrćamo od Gospoda načinivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltara Gospoda Boga našega, koji je pred Šatorom njegovijem.

30. A kad ču Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuća Izrailjevijeh, koji bijahu s njim, riječi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji.

31. I reče Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovi-

jem i sinovima Manasijinim: danas poznasmo da je među nama *Gospod kad se ne ogriješiste Gospodu tijekom grijehom, i sačuvaste sinove Izrailjeve od ruku Gospodnjih. *Zah. 8,23.

32. I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratite se od sinova Ruvimovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje galadske u zemlju hanansku k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar.

33. I bi po volji sinovima Izrailjevijem; i hvališe Boga sinovi Izrailjevi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi.

34. I prozvaše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed govoreći: svjedok je među nama da je Gospod Bog.

Isus okuplja sve sinove Izrailjeve,
da ih opomene.

23. **A** poslije mnogo vremena, pošto *Gospod umiri Izrailja od svih neprijatelja njegovijeh unaokolo, i †Isus bi star i vremenit,

*Isus N. 21,44. †Isus N. 13,1.

2. Dozva Isus sve sinove Izrailjeve, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reče im: ja sam star i vremenit;

3. A vi ste vidjeli sve što je učinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas.

4. Vidite, razdijelio sam vam ždrijebom ove narode, koji ostaše, u nasljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebih do Velikoga mora na zapad.

5. I Gospod Bog vaš razagnaće ih ispred vas i istrijebiće ih ispred vas, i naslijedićete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospod Bog vaš.

6. Zato ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi zakona Mojsijeva, da ne otstupate od njega ni nadesno ni nalijevo,

7. Da se ne pomješate s tijem narodima što su ostali među vama, i da ne pominjete imena bogova njihovijeh, i da se ne kunete njima niti da im služite niti im se klanjate.

8. Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste činili do danas.

9. Zato je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas.

10. Jedan čovjek između vas goniće tisuću, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao.

11. Pazite, dakle, dobro da ljubite Gospoda Boga svojega.

12. Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda, što su još ostali među vama, i s njima se oprijateljite i pomiješate se s njima i oni s vama,

13. Znajte zaista da *Gospod Bog vaš neće više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego će vam oni postati zamka i mreža, i bič bokovima vašim, i trnje očima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš. *Jezek. 28,24.

14. I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte, dakle, svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa.

15. A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao *Gospod Bog vaš, tako će Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš, *5.Moj. 28,63.

16. Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; i raspaliće se gnjev Gospodnji na vas, i nestaće vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

Isusov posljednji sabor. Smrt njegova
i Eleazarova. Ukopavanje
kostiju Josifovijeh.

24. **P**otom sabra *Isus sva plemena Izrailjeva u †Sihem, i sazva starješine Izrailjeve i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom. *Isus N. 23,2. †Sud. 9,1.

2. I reče Isus svemu narodu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: s onu stranu rijeke

živješe negda oci vaši, Tara otac Avramov i otac Nahorov, i služite drugim bogovima.

3. Ali uzeh oca vašega Avrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju hanansku i umnožih potomstvo njegovo davši mu Isaka.

4. A Isaku dadoh Jakova i Isava, i dadoh Isavu goru Sir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi siđoše u Misir.

5. I poslah Mojsija i Arona, i mućih Misir, kako učinih usred njega, potom vas izvedoh.

6. A kad izvedoh iz Misira oce vaše, dođoše na more, a Misirci goniše oce vaše kolima i konjicima do Crvenoga mora.

7. Tada zavapiše ka Gospodu, i postavih tamu između vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrapa, i oči vaše vidješe šta učinih od Misiraca; potom ostaste u pustinji dugo vremena.

8. Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji življahu s onu stranu Jordana; i oni se pobiješe s vama, ali ih dadoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebih ih ispred vas.

9. A Valak sin Seforov car moavski podiže se da se bije s Izrailjem, i posla te dozva Valama sina Veorova da vas prokune.

10. Ali ne htjeh poslušati *Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove. *5.Moj. 23,5.

11. Potom prijedoste preko Jordana, i dođoste pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergeseji i Jeveji i Jevuseji; i dadoh ih vama u ruke.

12. I poslah pred vama stršljene, koji ih izagnaše ispred vas, dva cara amorejska; ne *mačem tvojim ni lukom tvojim. *Psal. 44,3.

13. I dadoh vam *zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste, i u njima živite; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete. *5.Moj. 6,10.

14. Zato sada bojte se *Gospoda i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove, kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu. *5.Moj. 10,12.

15. Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome ćete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služićemo Gospodu.

16. A narod odgovori i reče: ne daj Bože da ostavimo Gospoda da služimo drugim bogovima.

17. Jer Gospod Bog naš, On je izveo nas i oce naše iz zemlje misirske, iz doma ropškoga, i On je učinio pred našim očima one znake velike, i čuvao nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijem narodima kroz koje prođosmo.

18. I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji življahu u ovoj zemlji; i mi ćemo služiti Gospodu, jer je Bog naš.

19. A Isus reče narodu: ne možete služiti *Gospodu, jer je svet Bog, Bog Revnitelj, neće podnositi vaše nevjere i vaših grijeha.

*Psal. 99,9. Psal. 99,5.

20. Kad ostavite *Gospoda i stanete služiti tuđim bogovima, okreneće se i zlo će vam učiniti, i istrijebiće vas, i što vam je dobro činio. *Isa. 1,28. †Jevr. 10,26.

21. A narod reče Isusu: ne, nego ćemo Gospodu služiti.

22. A Isus reče narodu: sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekoše: svjedoci smo.

23. Povrzite dakle bogove tuđe što su među vama, i privijte *srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu. *1.Sam. 7,3.

24. A narod reče Isusu: Gospodu Bogu svojemu služićemo i glas njegov slušaćemo.

25. Tako učini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu.

26. I zapisa Isus ove riječi u *knjigu zakona Božijega; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hramom koji bijaše kod Svetinje Gospodnje. *5.Moj. 31,24.

27. I reče Isus svemu narodu: evo, kamen ovaj neka vam bude svjedočanstvo; jer je čuo sve riječi Gospodnje, koje nam je govorio; i neka vam bude svjedočanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu.

28. Potom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo nasljedstvo.

29. A poslije ovijeh stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bijaše sto i deset godina.

30. I pogreboše ga u međama našljedstva njegovu u Tamnat-Sarahu, koji je u gori *Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

*Isus N. 19,50.

31. I služi Izrailj *Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živješe iza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja, koja učini Izrailju.

*Sud. 2,7.

32. I *kosti †Josifove, koje donesoše sinovi Izrailjevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova †Emora oca Sihemova za sto novaca; i bjehu u sinova Josifovijeh u našljedstvu njihovu.

*1.Moj. 50,25. †2.Moj. 13,19. †1.Moj. 33,19.

33. I *Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegovu, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

*2.Moj. 6,25.

KNJIGA O SUDIJAMA

Judino pleme započinje rat poslije Isusove smrti. Svi Hananeji nisu protjerani.

1. **A** po smrti Isusovoj upitaše sinovi Izrailjevi *Gospoda govoreći: ko će između nas ići prvi na Hananeje da se bije s njima?

*Sud. 20,18; 2.Moj. 28,30.

2. I Gospod reče: Juda neka ide; eto dao sam mu zemlju u ruke.

3. A Juda reče Simeunu bratu svojemu: hajde sa mnom na moj dio da se bijemo s Hananejima; pak ću i ja ići s tobom na tvoj dio. I pođe Simeun s njim.

4. I iziđe Juda; i dade im Gospod Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobiše ih u Vezeku deset tisuća ljudi.

5. Jer nađoše Adoni-Vezeka u Vezeku, i udariše na nj, i pobiše Hananeje i Ferezeje.

6. I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjeraše i uhvativši ga otsjekoše mu palce u ruku i u nogu.

7. Tada reče Adoni-Vezek: sedamdeset careva otsječenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom; kako sam činio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalem, i ondje umrije.

8. Jer sinovi Judini udariše na Jerusalem i uzeše ga, i isjekoše građane oštrijem mačem, a grad sažegoše ognjem.

9. Potom iziđoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji življahu u gori i na jugu i u ravni.

10. I Juda iziđe na Hananeje koji življahu u *Hevronu, a Hevronu bijaše pređe ime

Kirijat-Arva; i pobiše Sesaja i Ahimana i Talmaja.

*Isus N. 14,15.

11. A odatle otidoše na Davirane, a Daviru prije bješe ime Kirijat-Sefer.

12. I reče Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daću mu Ahsu kćer svoju za ženu.

13. I uze ga *Gotonilo, sin Kenezov, mlađi brat Halevov; i dade mu Ahsu kćer svoju za ženu.

*Sud. 3,9.

14. I kad polažao, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoči s *magarca. A Halev joj reče: što ti je?

*Isus N. 15,18.

15. A ona mu reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe *zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj Halev izvore Gornje i izvore Donje.

*Jevr. 6,7.

16. A i sinovi *Keneja tasta Mojsijeva iziđoše iz grada palmova sa sinovima Judinijem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši življahu s narodom.

*Sud. 4,11.

17. Potom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobiše Hananeje koji življahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma.

18. I *Gazu uze Juda s međama njezinijem, i †Askalon s međama njegovijem, i Akaron s međama njegovijem.

*Isus N. 11,22. †1.Sam. 6,17.

19. Jer *Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji življahu u †dolini, jer imahu gvozdena kola.

*1.Moj. 39,2. †Isus N. 17,16.

20. I dadoše *Halevu †Hevron, kao što bješe zapovjedio †Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova.

*4.Moj. 14,24. †Isus N. 14,13. †Isus N. 14,9.

21. A sinovi Venijaminovi ne izagnaše *Jevuseja koji življahu u Jerusalmu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalmu sa sinovima Venijaminovijem do ovoga dana.

*Isus N. 15,63.

22. Izidoše i sinovi Josifovi na Vetilj, i Gopod bijaše s njima.

23. I uhođiše *Vetilj sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz.

*1.Moj. 28,19.

24. I uhode vidješe čovjeka koji iđaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda ćemo ući u grad, pa ćemo ti učiniti *milost.

*Isus N. 2,14.

25. A on im pokaza kuda će ući u grad; i isjekoše u gradu sve oštrijem mačem, a onoga čovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom.

26. I otide onaj čovjek u zemlju hetejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas.

27. A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaha i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Megida i sela njegovijeh; i *Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji.

*Isus N. 17,12.

28. A kad ojača Izrailj, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna.

29. Ni Jefrem ne izagna *Hananeja koji življahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru.

*Isus N. 16,10.

30. Zavulon ne izagna stanovnika iz Kित्रona, ni stanovnika iz Nalola; nego ostaše Hananeji s njim, i plaćahu danak.

31. Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Aha-ziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova;

32. Nego Asir življaše među Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna.

33. Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego življaše među Hananejima stanovni-

cima one zemlje; i stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaćahu im danak.

34. A Amoreji pritješnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu.

35. I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u *Ajalonu i u Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaćаше danak.

*Sud. 12,12.

36. A međa Amorejima bješe od gore akravimske, od stijene pa naviše.

Neposlušnost i kajanje, kolebljivost i kazna sinova Izrailjevih. Sudije.

2. I dođe *anđeo Gospodnji od Galgala u Vokim i reče: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u †zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: neću pokvariti zavjeta svojega s vama do vijeka.

*1.Moj. 16,7. †2.Moj. 6,4.

2. A *vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to učinili?

*5.Moj. 7,2.

3. Zato i ja rekoh: neću ih odagnati ispred vas, nego će vam biti kao trnje, i bogovi njihovi biće vam zamka.

4. A kad izgovori anđeo Gospodnji ove riječi svijem sinovima Izrailjevijem, narod podiže glas svoj i plaka.

5. Zato prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodu.

6. A Isus raspusti narod, i razidoše se sinovi Izrailjevi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju.

7. I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što učini Izrailju.

8. Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bješe sto i deset godina.

9. I pogreboše ga u međama našljedstva njegova u Tammat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu.

10. I sav onaj naraštaj pribra se k ocima svojim, i nasta drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavаше *Gospoda ni djela koja je učinio Izrailju.

*1.Dnev. 28,9; 2.Moj. 5,2.

11. I sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima.

12. I ostaviše *Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje misirske, i podoše za drugim bogovima između bogova onih naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgnjeviše Gospoda.

*1.Dnev. 28,9; 5.Moj. 13,5.

13. I ostaviše *Gospoda, i služiše Valu i Astarotama.

*2.Dnev. 7,22.

14. I razgnjevi se *Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke ljudima koji ih plijenjahu, i prodade ih u ruke neprijateljima njihovim unaokolo, i ne mogaše se više držati pred neprijateljima svojim.

*Sud. 3,8.

15. Kuda god polažahu, ruka Gospodnja bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji.

16. Tada im *Gospod podizaše †sudije, koji ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih plijenjahu.

*Sud. 3,9. †Djela 13,20.

17. Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego činiše *preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo dođoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajući zapovijesti Gospodne; oni ne činiše tako.

*2.Moj. 34,15.

18. I kad im *Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljao ih iz ruku neprijatelja njihovijeh svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo činjahu i koji ih cvijeljahu.

*1.Moj. 6,6.

19. A kad sudija umrije, oni se vraćahu opet i bivahu gori od otaca svojih idući za bogovima drugim i služeći im i klanjajući im se; ne ostavljahu se djela svojih niti puteva svojih opakih.

20. Zato se raspali *gnjev Gospodnji na Izrailja, i reče: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušao glasa mojega,

*Isus N. 23,16.

21. Ni ja neću više nijednoga goniti ispred njih između naroda koje ostavi Isus kad umrije,

22. *Da njima kušam Izrailja hoće li se držati puta Gospodnjega hoćedi po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili neće.

*Sud. 3,1.

23. I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

Idolopoklonstvo i podjarmljenje sinova Izrailjevih. Oslobođaju ih Gotonilo, Aod i Samegar.

3. **A**ovo su narodi koje ostavi *Gospod da njima kuša Izrailja, sve one koji ne znahu za ratove hananske,

*5.Moj. 8,2.

2. Da bi barem natražje sinova Izrailjevijeh znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali:

3. Pet kneževina filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveji, koji življahu na gori Livanu od gore Val-Ermona do Emata.

4. Ti narodi ostaše da se Izrailj njima kuša, da se vidi hoće li slušati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija.

5. I življahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja i Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jeveja i Jevuseja.

6. I ženjahu se kćerima njihovijem i udavahu kćeri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem.

7. I činjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviše Gospoda Boga svojega i služahu Valima i lugovima.

8. Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru mesopotamskom; i služiše sinovi Izrailjevijeh Husan-Risatajimu osam godina.

9. Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu, i podiže Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevijem da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlađega brata Halevova,

10. I bijaše na njemu Duh *Gospodnji, i sudaše Izrailju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara mesopotamskoga; i ruka njegova nadjača Husan-Risatajima.

*4.Moj. 11,29.

11. I zemlja bi mirna četrdeset godina. Potom umrije Gotonilo sin Kenezov.

12. A sinovi Izrailjevi stadoše opet činiti što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijepi Eglona cara moavskoga na Izrailja, jer činjahu što je zlo pred Gospodom.

13. Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izašavši pobi Izrailja, i osvojiše grad Palmov.

14. I sinovi Izrailjevi služiše Eglonu caru moavskom osamnaest godina.

15. Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiže izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, čovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru moavskom.

16. A Aod načini sebi mač s obje strane oštar, od lakta u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedricu.

17. I odnese dar Eglonu caru moavskom; a Eglon bješe čovjek vrlo debeo.

18. I kad predade dar, otpusti ljude koji su nosili dar.

19. Pa sam vrativ se od likova kamenijeh, koji bijahu kod Galgala, reče: imam, care, neku tajnu da ti kažem. A on reče: muči! I otidoše od njega svi koji stajahu pred njim.

20. A Aod pristupi k njemu; a on sjedaše sam u ljetnoj sobi; pa reče Aod: riječ Božiju imam da ti kažem. Tada on usta s prijestola.

21. A Aod poteže lijevom rukom svojom i uze mač od desne bedrice, i satjera mu ga u trbuh,

22. I držak uđe za mačem, i salo se sklopi za mačem, te ne može izvući mača iz trbuha; i izide nečist.

23. Potom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zaključa.

24. A kad on otide, dođoše sluge, i pogledaše, a to vrata od sobe zaključana, pa rekoše: valjda ide napolje u kljijeti do ljetne sobe.

25. I već im se dosadi čekati a vrata se od sobe ne otvaraju, te uzeše ključ i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav.

26. A Aod dokle se oni zabaviše pobježe i prođe likove kamene, i uteče u Seivot.

27. I kad dođe, zatrubi u *trubu u gori Jefremovoj; i sidoše s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed. *Sud. 6,34.

28. Pa im reče: hajdete za mnom, jer *Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoše za njim, i uzeše Moavcima brodove jordanske, i ne dadijahu nikome prijeći. *Sud. 7,15.

29. I tada pobiše Moavce, oko deset tisuća ljudi, sve bogate i hrabre, i nijedan ne uteče.

30. Tako u taj dan potpadoše Moavci pod ruku Izrailjevu; i *zemlja bi mirna osamdeset godina. *Ruta 1,2.

31. A poslije njega nastaje Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina *Filibiteja ostalom volujskim, i izbavi i on Izrailja. *Sud. 10,11.

Javin kinji sinove Izrailjeve, a njega pobjeđuju Varak i Devora.

Jailja ubija Sisaru.

4. **A** po smrti Aodovoj opet sinovi Izrailjevi činiše što je zlo pred Gospodom.

2. I Gospod ih dade u ruke Javinu caru hanskome, koji vladaše u Asoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sisara, koji življaše u Arosetu neznabožackom.

3. I sinovi Izrailjevi vapiše ka Gospodu; jer on imaše devet stotina gvozdenijeh kola, i veoma pritješnjavaše sinove Izrailjeve dvadeset godina.

4. U to vrijeme Devora proročica, žena Lafidotova, sudaše Izrailju.

5. I Devora stanovaše pod palmom između Rame i Vetilja u gori Jefremovoj, i dolazahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud.

6. A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesu Neftalimova, i reče mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailjev: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzmi sa sobom deset tisuća ljudi između sinova Neftalimovijeh i sinova Zavulonovijeh?

7. Jer ču dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo njegovo, i predaću ga tebi u ruke.

8. A Varak joj reče: ako ćeš ti ići sa mnom, ići ću; ako li nećeš ići sa mnom, neću ići.

9. A ona reče: ja ću ići s tobom, ali nećeš imati slave na putu kojim ćeš ići; jer će ženi u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otide s Varakom u Kedu.

10. I Varak sazavši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuća ljudi; i Devora iđaše s njim.

11. A Ever Kenejin bješe se odvojio od *Keneja, od sinova Jovava tasta †Mojsijeja, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova zajajmskih, a to je kod Kedes.

*4.Moj. 24,21. †Sud. 1,16.

12. I javiše Sisari da je izašao Varak sin Avinejemov na goru Tavor.

13. I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdjenih, i sav narod koji bijaše s njim od Aroseta neznabožackoga do potoka Kisona.

14. Tada reče Devora Varaku: ustani, jer je ovo dan, u koji ti daje *Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom? I Varak side s gore Tavora, i deset tisuća ljudi za njim.

*5.Moj. 9,3.

15. I *Gospod smete Sisaru i sva kola njegova i svu vojsku oštrim mačem pred Varakom; i Sisara side s kola svojih i pobježe pješice.

*Isus N. 10,10.

16. A Varak potjera kola i vojsku od Aroseta neznabožackoga; i pade sva vojska Sisarina od oštrog mača, ne osta nijedan.

17. A Sisara uteče pješice do šatora Jailje žene Evera Kenejina; jer bijaše mir među Javinom carem asorskim i domom Evera Kenejina.

18. I izide Jailja na susret Sisari, i reče mu: skloni se, gospodaru, skloni se kod mene; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokri pokrivačem.

19. A on joj reče: daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvori mijeh mlijeka i napoji ga, pa ga pokri.

20. A on joj reče: stoj na vratima od šatora, i ako ko dođe i zapita te i reče: ima li tu ko? reci: nema.

21. Tada Jailja žena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepo oči, te prođe u zemlju, kad spavaše tvrdo umoran, i umrije.

22. I gle, Varak tjeraše Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reče mu: hodi da ti pokazem čovjeka kojega tražiš. I uđe k njoj, i

gle, Sisara ležaše mrtav, i kolac mu u slijepijem očima.

23. Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara hananskoga pred sinovima Izrailjevijem.

24. I ruka sinova Izrailjevijeh bivaše sve teža Javinu caru hananskom, dokle ne istrijebiše Javina cara hananskoga.

Devorina i Varakova zahvalna pjesma.

5. I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreći:

2. Blagosiljajte Gospoda što učini osvetu u Izrailju i što narod dragovoljno prista.

3. Čujte carevi, slušajte knezovi; ja, ja ću Gospodu pjevati, popijevaću Gospodu Bogu Izrailjevu.

4. Gospode! *kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja edomskoga, †zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom.

*5.Moj. 33,2. †Avak. 3,3.

5. Brda se rastapahu pred Gospodom; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

6. Za vremena *Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesta puteva, i koji idahu stazama, idahu krivijem putevima.

*Sud. 3,31.

7. Nesta sela u Izrailju, nesta ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izrailju.

8. On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima; viđaše li se štit ili koplje među četrdeset tisuća u Izrailju?

9. Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailjevijem, koji dragovoljno pristaše između naroda. Blagosiljajte Gospoda.

10. Koji jašete na bijelijem magaricama, koji sjedite u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte.

11. Prestala je praska streljačka na mjestima gdje se voda crpe; ondje neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izrailju; tada će narod Gospodnji slaziti na vrata.

12. Ustani, ustani, Devoro; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu; ustani, Varače, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov.

13. Sada će potlačeni ovladati silnima iz naroda; Gospod mi dade da vladam silnima.

14. Iz Jefrema iziđe korijen njihov na Amalike; za tobom bješe Venijamin s narodom tvojim; od *Mahira iziđoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari.

*4.Moj. 32,39.

15. I knezovi Isaharovi bjehu s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje vođaše. U dijelu Ruvimovu bija-hu ljudi visokih misli.

16. Što si sjedio među torovima slušajući kako bleje stada? U dijelu *Ruvimovu bija-hu ljudi visokih misli.

*4.Moj. 32,1.

17. Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod lađa? Asir zašto sjede na brijegu morskom i u krševima svojim osta?

18. Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Nefalim, na visokom polju.

19. Dođoše carevi, biše se; biše se carevi hananski u Tanahu na vodi megidskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše.

20. S *neba se vojeva, zvijezde s mjesta svojih vojevaše na Sisaru.

*Isus N. 10,11.

21. Potok *Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison; pogazila si, dušo moja, snažno.

*Sud. 4,7.

22. Tada izotpadaše konjima kopita od tjeranja junaka njihovijeh.

23. Proklinjite Miroz, reče anđeo *Gospodnji, proklinjite stanovnike njegove; jer ne dođoše u pomoć †Gospodu, u pomoć Gospodu s junacima.

*1.Sam. 17,47. †Sud. 21,5.

24. Da je *blagoslovena mimo žena Jailja žena Evera Kenejina; mimo žena u šatorima da je blagoslovena.

*Luka 1,28.

25. Zaiska vode, mlijeka mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku.

26. Lijevom rukom maši se za kolec, a desnom za malj kovački, i udari Sisaru, razmrška mu glavu; probode i probi mu slijepe oči.

27. Među noge njezine savi se, pade, leža; među noge njezine savi se, pade; gdje se savi, ondje pade mrtav.

28. S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraćaju kola njegovaja? što se tako polako miču točkovi kola njegovijeh?

29. Najmudrije između dvorkinja njezini-jeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi:

30. Nijesu li našli? ne dijele li plijen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Plijen šaren Sisari, plijen šaren, vezen; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijeniše.

31. Tako da izginu svi neprijatelji tvoji, Gospode; a koji te ljube da budu kao *sunce kad izlazi u sili svojoj. I †zemlja bi mirna četrdeset godina. *2.Sam. 23,4. †Psal. 58,11.

Gedeon pozvan za sudiju.

6. A sinovi Izrailjevi činiše što je zlo Apred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina.

2. I osili ruka madijanska nad Izrailjem, te od straha madijanskoga načiniše sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i pećine i ograde.

3. I kad bi Izrailjci posijali, dolažahu Madijani i Amalici i Istočni narod, dolažahu na njih.

4. I stavši u oko protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavljahu hrane u Izrailju, ni ovce ni vola ni magarca.

5. Jer se podizahu sa stadima svojim i sa šatorima svojim, i dolažahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovijem, i dolazeći u zemlju puštošahu je.

6. Tada osiromaši Izrailj veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi.

7. A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijanaca,

8. Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga,

9. I izbavio sam vas iz ruke misirske i iz ruke svijeh onijeh koji vas mučahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu.

10. Pak vam rekoh: ja sam *Gospod Bog vaš, ne bojte se bogova †Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mogega. *2.O car. 17,35. †Isus N. 24,15.

11. Potom dođe anđeo Gospodnji i sjede pod hrastom u Ofri koji bijaše Joasa Avijezerita; a sin njegov Gedeon vrsijaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijanaca.

12. I javi mu se anđeo Gospodnji, i reče mu: Gospod je s tobom, hrabri junace!

13. A Gedeon mu reče: o gospodaru moj! kad je Gospod s nama, zašto nas snađe sve ovo? i gdje su sva čudesa njegova, koja nam pripovijedaše oci naši govoreći: nije li nas Gospod izveo iz Misira? a sada nas je ostavio Gospod i predao u ruke Madijancima.

14. A *Gospod ga pogleda i reče mu: idi u toj sili svojoj, i izbavićeš Izrailja iz ruku madijanskih. Ne poslaj li te? *1.Sam. 12,11.

15. A on mu reče: o Gospode, čim ću izbaviti Izrailja? eto, rod je moj najsiromašniji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega.

16. Tada mu reče Gospod: ja ću biti s tobom, te ćeš pobiti Madijance kao jednoga.

17. A Gedeon mu reče: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govoriš sa mnom.

18. Nemoj otići odavde, dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim preda te. A on reče: čekaću dokle se vratiš.

19. Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hljebove prijesne, i metnu meso u kotaricu, a juhu u lonac, i donese mu pod hrast, i postavi.

20. A *anđeo Božji reče mu: uzmi to meso i te hljebove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolj. I on učini tako. *Sud. 13,19.

21. Tada anđeo *Gospodnji pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotaće se mesa i hljebova prijesnijeh; i podiže se †oganj sa stijene i spali meso i hljebove prijesne. I anđeo Gospodnji otide ispred očiju njegovih. *2.Dnev. 7,1. †3.Moj. 9,24.

22. A Gedeon vidjeći da bješe anđeo Gospodnji, reče: ah Gospode Bože! zato li vidjeh anđela Gospodnjega licem k licu?

23. A Gospod mu reče: budi miran, ne boj se, nećeš umrijeti.

24. I *Gedeon načini ondje oltar Gospodu, i nazva ga mir Gospodnji. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj. *Sud. 8,32.

25. I istu noć reče mu Gospod: uzmi junca, koji je oca tvojega, junca drugoga od sedam godina; i raskopaj oltar Valov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega.

26. I načini oltar Gospodu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isijeeše.

27. Tada uze Gedeon deset ljudi između sluga svojih, i učini kako mu zapovjedi Gospod; ali se bojaše doma oca svojega i mještana, te ne učini danju nego učini noću.

28. A kad ujutru ustaše mještani, a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isječen; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na oltaru načinjenom.

29. I rekoše jedan drugome: ko to učini? I traživši i raspitavši rekoše: Gedeon sin Joasov učini to.

30. Pa rekoše mještani Joasu: izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isijeeče lug kod njega.

31. A Joas reče svjema koji stajahu oko njega: vi li hoćete da branite Vala? vi li hoćete da ga izbavite? ko ga brani, poginuće jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar.

32. I prozva ga onoga dana Jeroval govoreći: neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar.

33. A svi Madijanci i Amalici i Istočni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali u oko u *dolini †Jezraelu,

*Isus N. 17,16. †1.O car. 21,1.

34. A Duh *Gospodnji naoruža Gedeona, i on zatrubi u †trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu. *Sud. 3,10. †Sud. 3,27.

35. I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega; posla glasnike i u pleme Asirovo i Zavulonovo i Neftalimovo, te i oni iziđoše pred njih.

36. Tada reče Gedeon Bogu: ako ćeš Ti izbaviti mojom rukom Izrailja, kao što si rekao,

37. Evo, ja ću metnuti runo na gumnu: ako rosa bude samo na runu, a po svoj zemlji suho, onda ću znati da ćeš mojom rukom izbaviti Izrailja, kao što si rekao.

38. I bi tako; jer kad usta sjutra dan, iscijedi runo, i isteče rose iz runa puna zdjela.

39. Opet reče Gedeon Bogu: nemoj se gneviti na me, da progovorim još jednom; da obiđem runom još jednom, neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa.

40. I Bog učini tako onu noć; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

Gedeon pobjeđuje Madijance.

7. I urani *Jeroval, to je Gedeon, i sav narod što bijaše s njim, i stadoše u oko kod izvora Aroda; a vojska madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini.

*Sud. 6,32.

2. A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, zato im neću dati Madijance u ruke, da se ne bi hvalio Izrailj suprot meni govoreći: moja me ruka izbavi.

3. Nego sada oglasi da čuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vrati i nek ide odmah ka gori Galadu. I vrati se iz naroda dvadeset i dvije tisuće; a deset tisuća osta.

4. Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i ondje ću ti ih prebrati; za kojega ti god rečem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god rečem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide.

5. I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapće pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije.

6. I onijeh koji laptашe, rukom svojom k ustima prinesavši vodu, bješe tri stotine ljudi; a sav ostali narod kleče na koljena svoja da piju vode.

7. Tada reče Gospod Gedeonu: s tih tri stotine ljudi koji laptашe vodu izbaviću vas i predaću ti u ruke Madijance; neka, dakle, odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto.

8. I narod uze brašnjence i trube; i Gedeon otpusti sve ljude Izrailjce da idu svaki u svoj šator, a onijeh trista ljudi zadržā. A oko madijanski bijaše niže njega u dolini.

9. I onu noć reče mu Gospod: ustani, siđi u oko, jer ti ga dadoh u ruke.

10. Ako li se bojiš sam sići, siđi u oko sa Furom momkom svojim,

11. I čučeš šta govore, pa će ti osiliti ruke i udarićeš na oko. I siđe on i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu.

12. A *Madijanci i Amalici i sav narod Istočni ležahu po dolini kao skakavci, tako ih bješe mnogo; i kamilama njihovijem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pijeska po brijegu morskome.

*Sud. 6,33.

13. I kad dođe Gedeon, a to jedan pripovijedaše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to pečen hljeb ječmen kotrljaše se k okolu madijanskom i dođe do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih, i popadaše šatori.

14. A drug mu odgovori i reče: to nije drugo nego mač Gedeona sina Joasova čovjeka Izrailjca; predao mu je u ruke Bog Madijance i sav ovaj oko.

15. I kad Gedeon ću kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumači, pokloni se i vrati se u oko izrailjski i reče: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko madijanski.

16. Potom razdijeli trista ljudi u tri *čete, i dade svakome po †trubu u ruku i po prazan žban i po luč u žban.

*1.Sam. 11,11. †Isus N. 6,4.

17. I reče im: na mene gledajte, pa tako činite; gle, je ću doći na kraj okola, pa šta ja učinim, to činite.

18. Kad ja zatrubim u trubu i svi koji budu sa mnom, tada i vi zatrubite u trube oko svega okola, i vičite: mač Gospodnji i Gedeonov.

19. I dođe Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u početak srednje straže, istom bijahu promijenili stražu; a oni zatrubiše u trube i polupaše žbanove koje imahu u rukama.

20. Tako tri čete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci lučeve

a u desnoj trube trubeći, i povikaše: mač Gospodnji i Gedeonov.

21. I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bježati.

22. A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, *Gospod obrati mač svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježe vojska do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata. *Jezeek. 38,21.

23. A Izrailjci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madijance.

24. I Gedeon poslao glasnike po svoj gori Jefremovoj govoreći: siđite pred Madijance i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatiše vode do Vetvare duž Jordana.

25. I uhvatiše dva kneza *madijanska, †Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni Orivovoj, a Ziva ubiše kod tijeska Zivova; i goniše Madijance, i donesoše glavu Orivovu i Zivovu ka Gedeonu preko Jordana.

*Sud. 8,3. †Isa. 10,26.

Gedeon goni neprijatelja i služi
nepravu službu Bogu. Njegova
djeca i njegova smrt.

8. A ljudi od plemena *Jefremova rekoše mu: šta nam to učini te nas ne pozva kad pođe u boj na Madijance? I vikahu na nj žestoko. *Sud. 12,1.

2. A on im reče: pa šta sam učinio tako kao vi? nije li pabirčenje Jefremovo bolje nego berba Avijezzerova?

3. Vama je u ruke dao Gospod knezove madijanske, Oriva i Ziva; pa što ja mogoh učiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori.

4. A kad Gedeon dođe na Jordan, prijeđe preko njega s trista ljudi koji bjehu s njim, a bjehu umorni goneći.

5. Pa reče ljudima Sokoćanima: dajte nekoliko hljebova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve madijanske.

6. A glavari sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salmanova već u tvojoj ruci da damo hljeba tvojoj vojsci?

7. A Gedeon im reče: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruke, tada ću pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i dračom.

8. I otide odande u Fanuil, i reče Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu.

9. Zato i ljudima Fanuiljanima reče: kad se vratim zdravo, razvaliću tu kulu.

10. A Zevej i Salman bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima, oko petnaest tisuća, što ih god osta od sve vojske istočne; a pobijenijeh bijaše sto i dvadeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

11. I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i *Jogveji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrižna. *4.Moj. 32,35.

12. A Zevej i Salman pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara madijanska, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku.

13. I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunčanoga rođaja.

14. I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi.

15. Pa kad dođe k Sokoćanima, reče: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreći: je li pesnica Zevejeva i Salmanova već u tvojoj ruci, da damo hljeba umornijem ljudima tvojim?

16. I uzevši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i drače dade na njima ugled Sokoćanima.

17. I kulu fanuilsku razvali i pobi ljude tamošnje.

18. Potom reče Zeveju i Salmanu: kakvi bjehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: takvi kao ti; svaki bješe na očima kao carski sin.

19. A on reče: to bjehu moja braća, sinovi moje matere. Tako *Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio. *Ruta 3,13.

20. Tada reče Jeteru prvencu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuče mača svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete.

21. Tada reče Zevej i Salman: ustani ti, uložni na nas; jer kakav je čovjek onakva mu

je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjesećice koji bijahu o vratovima kamila njihovijeh.

22. Potom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojeja, jer si nas izbavio iz ruke madijanske.

23. A Gedeon im reče: neću vam ja biti gospodar, niti će vam sin moj biti gospodar; Gospod će vam biti Gospodar.

24. Još im reče Gedeon: jedno ću iskati od vas: da mi date svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bjehu Ismailjci.

25. I odgovoriše: daćemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega.

26. I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuća i sedam stotina sikala zlata, osim mjesećica i lančića i haljina skerletnijeh, što nošahu carevi madijanski, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovijeh.

27. I Gedeon načini od toga oplećak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i ondje sav Izrailj stade činiti *preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegovu zamka. *Psal. 73,27.

28. Tako bjehu pokoreni Madijani pred sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna četrdeset godina za vijeka Gedeonova.

29. I otišav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kući.

30. A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovijeh, jer imaše mnogo žena.

31. A inoča njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime *Avimeleh. *Sud. 9,1.

32. Potom umrije *Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri. *Sud. 6,24.

33. A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi činiše preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga.

34. I ne sjećaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svijeh neprijatelja njihovijeh unaokolo,

35. I ne učiniše milosti domu *Jerovala Gedeona prema svemu dobru što je on učinio Izrailju. *Sud. 9,16.

Avimelehovo bratoubistvo, carstvo i nečastan svršetak. Jotamova basna.

9. I *Avimeleh sin Jerovalov otide u Sihem k braći matere svoje i reče njima i svemu rodu otačkoga doma matere svoje govoreći: *Sud. 8,31.

2. Kažite svijem Sihemljanima: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan čovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše.

3. Tada rekoše braća matere njegove za nj svijem Sihemljanima sve te riječi, i srce njihovo privi se k Avimelehu, jer rekoše: naš je brat.

4. I dadoše mu sedamdeset sikala srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimeleh ljudi praznova i skitnica, te idahu za njim.

5. I dođe u kuću oca svojega u Ofru, i pobi braću svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Jotam najmlađi sin Jerovalov, jer se sakri.

6. Tada se skupiše svi Sihemljani i sav dom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu.

7. A kad to javiše Jotamu, otide i stade na vrh gore Garizima, i podigavši glas svoj povika i reče im: čujte me, Sihemljani, tako vas Bog čuo!

8. Išla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car.

9. A maslina im reče: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se čast čini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za druga drveta?

10. Potom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car.

11. A smokva im reče: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za druga drveta?

12. Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car.

13. A loza im reče: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljude, pa da idem da tumaram za druga drveta?

14. Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car.

15. A trn odgovori drvetima: ako doista hoćete mene da pomazete sebi za *cara, hodište sklonite se u hlad moj; ako li nećete, neka izide †oganj iz trna i spali kedre livanske.

*2.O car. 14,9. †Jezeq. 19,14.

16. Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Avimeleha carem? i jeste li dobro učinili *Jerovalu i domu njegovu? i jeste li mu učinili kako vas je zadužio? *Sud. 8,35.

17. Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku madijanskih.

18. A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanima zato što je brat vaš.

19. Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veseliste se s Avimelehom i on neka se veseli s vama.

20. Ako li niste, neka iziđe oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka iziđe oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha.

21. Tada pobježe Jotam, i pobjegav dođe u Vir, i ondje osta bojeći se Avimeleha brata svojega.

22. I vlada Avimeleh Izrailjem tri godine.

23. Ali Bog pusti zlu volju među Avimeleha i među Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha,

24. Da bi se osvetila nepravda učinjena na sedamdeset sinova Jerovalovijeh, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukrije-piše ruku njegovu da ubije braću svoju.

25. I Sihemljani pometаше mu zasjede po vrhovima gorskim, pa plijenjahu sve koji prolazahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu.

26. Potom dođe Gal sin Evedov sa svojom braćom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj.

27. I izašavši u polje braše vinograde svoje i gaziše grožđe, i veseliše se; i udoše u kuću boga svojega, i jedoše i piše, i psovaše Avimeleha.

28. I Gal sin Evedov reče: ko je Avimeleh i šta je *Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? a Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tome?

*1.Moj. 34,2.

29. O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reče Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i iziđi.

30. A kad ču Zevul, upravitelj gradski, riječi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo.

31. I posla tajno poslanike k Avimelehu i poruči mu: evo Gal sin Evedov i braća mu dođoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te.

32. Nego ustani noću ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju.

33. A ujutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaći će preda te, pa učini s njim što ti može ruka.

34. I Avimeleh usta noću i sav narod što bješe s njim; i zasjedošе Sihemu u četiri čete.

35. A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim; a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede.

36. A Gal vidjev narod reče Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga čine ti se ljudi.

37. Opet progovori Gal i reče: eno narod slazi s visa, i četa jedna ide putem k šumi meonenimskoj.

38. A Zevul mu reče: gdje su ti sada usta, kojima si govorio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to onaj narod koji si prezirao? Iziđi sada, i bij se s njim.

39. I iziđe Gal pred Sihemljanima, i pobi se s Avimelehom.

40. Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padoše mnogi pobijeni do samijeh vrata gradskih.

41. I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braću njegovu, te ne mogahu sjeteti u Sihemu.

42. A sutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu.

43. A on uze narod svoj i razdjeli ga u tri čete, i namjesti ih u zasjedu u polju; i kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoči na njih i pobi ih.

44. Jer Avimeleh i četa koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije čete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih.

45. I Avimeleh bijaše grad ceo onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu.

46. A kad to čuše koji bijahu u kuli sihemskoj, uđoše u kulu kuće boga Verita.

47. I bi javljeno Avimelehu da su se ondje skupili svi koji bijahu u kuli sihemskoj.

48. Tada Avimeleh iziđe na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku otsiječe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reče narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja učinio, brzo činite kao ja.

49. I svaki iz naroda otsiječe sebi granu, i pođoše za Avimelehom i pometашe grane oko kule, i zapališe njima grad; i izgiboše svi koji bijahu u kuli sihemskoj, oko tisuću ljudi i žena.

50. Potom otide Avimeleh na Teves, i stade u oko kod Tevesa, i uze ga.

51. A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjgoše svi ljudi i žene i svi građani, i zatvorivši se popeše se na krov od kule.

52. A Avimeleh dođe do kule i udari na nju, i dođe do vrata od kule da je zapali ognjem.

53. Ali jedna *žena baci komad žrvnja na glavu †Avimelehu i razbi mu glavu.

*Sud. 4,17. †2.Sam. 11,21.

54. A on brže viknu momka koji mu nošашe *oružje, i reče mu: izvadi mač svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije.

*1.Sam. 31,4.

55. A kad vidješe Izrailjci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto.

56. Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je učinio ocu svojem ubivši sedamdeset braće svoje.

57. I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steče im se kletva Jotama sina Jerovalova.

Sudije Tola i Jair. Filisteji i sinovi Amonovi kinje idolopokloničke sinove Izrailjeve.

10. A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailja Tola sin Fuve sina Dodova, čovjek iz plemena Isaharova, koji sjedaše u Samiru u gori Jefremovoj.

2. I bi sudija Izrailju dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru.

3. Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izrailju dvadeset i dvije godine;

4. I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovoj.

5. I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu.

6. A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i Astartama, i bogovima sirska, i bogovima sidonskim, i bogovima moavskim, i bogovima sinova Amonovijeh i bogovima filistejskim; i ostaviše Gospoda i ne služiše mu.

7. Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem.

8. A oni gaziše i satiraše sinove Izrailjeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izrailjeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji amorejskoj, koja je u Galadu.

9. I prijeđoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izrailj u velikoj nevolji.

10. Tada vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu govoreći: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služismo Valima.

11. A *Gospod reče sinovima Izrailjevijem: od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovijeh i od †Filisteja,

*2.Moj. 14,30. †Sud. 3,31.

12. I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji vas mučiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni?

13. Ali vi ostaviste mene i služiste drugim bogovima; zato vas više neću izbavljati.

14. Idite i vičite one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj.

15. A sinovi Izrailjevi rekoše Gospodu: sagriješismo; čini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi.

16. I pobacaše između sebe bogove tuđe, i stadoše služiti Gospodu; i sažali mu se radi muke sinova Izrailjevijeh.

17. A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše u oko u Galadu; skupiše se i sinovi Izrailjevi i stadoše u oko u *Mispi. *1.Moj. 31,49.

18. A narod i knezovi *galadski rekoše jedan drugomu: ko će početi boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu. *Sud. 11,8.

Jeftaj kao sudija,
njegova pobjeda i zavjet.

11. A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne bludnice, s kojom Galad rodi Jeftaju.

2. Ali Galadu i žena njegova rodi sinova, pa kad dorasteše sinovi te žene, otjeraše Jeftaju rekavši mu: nećeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene.

3. Zato pobježe Jeftaj od braće svoje, i nastani se u zemlji Tovu; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i iđahu s njim.

4. A poslije nekoga vremena zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja;

5. I kad zavojštiše sinovi Amonovi na Izrailja, otidoše starješine galadske da dovedu Jeftaju iz zemlje Tova.

6. I rekoše Jeftaju: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem.

7. A Jeftaj reče starješinama galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste, dakle, došli k meni sada kad ste u nevotiji?

8. A starješine galadske rekoše Jeftaju: zato smo sada došli opet k tebi da pođeš s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Galadu.

9. A Jeftaj reče starješinama galadskim: kad hoćete da me odvedete natrag da voju-

jem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih da Gospod, hoću li vam biti poglavar?

10. A starješine galadske rekoše Jeftaju: *Gospod neka bude †svjedok među nama, ako ne učinimo kako si kazao.

*Jer. 29,23. †1.Moj. 31,50.

11. Tada otide Jeftaj sa starješinama galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u *Mispi sve riječi koje bješe rekao. *Sud. 10,17.

12. Potom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruči: šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji?

13. A car sinova *Amonovijeh reče poslanicima Jeftajevim: što je uzeo Izrailj moju zemlju kad dođe iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana; sada, dakle, vrati mi je s mirom. *4.Moj. 21,24.

14. Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Amonovijeh,

15. I poruči mu: ovako veli Jeftaj: nije uzeo Izrailj *zemlje moavske ni zemlje sinova Amonovijeh. *4.Moj. 22,13.

16. Nego izašavši iz *Misira prijeđe Izrailj preko †pustinje do Crvenoga mora i dođe do †Kadisa.

*Isus N. 5,6. †4.Moj. 13,27. †5.Moj. 1,46.

17. I posla Izrailj *poslanike k caru edomskomu i reče: pusti da prođem kroz tvoju zemlju. Ali ne poslušaj car edomski. Posla takođe k caru moavskomu; ali ni on ne htje. I tako staja Izrailj u Kadisu.

*4.Moj. 20,14.

18. Potom idući preko *pustinje obiđe †zemlju edomsku i zemlju moavsku, i došavši s istoka zemlji moavskoj stade u oko s onu stranu Arnona; ali ne prijeđeše preko međe moavske, jer Arnon bješe međa moavska.

*4.Moj. 21,11. †4.Moj. 21,4.

19. Nego posla *Izrailj †poslanike k Sionu caru amorejskomu, caru esevonskomu, i reče mu Izrailj: dopusti nam da prođemo kroz tvoju †zemlju do svojega mjesta.

*4.Moj. 21,21. †5.Moj. 2,26. †4.Moj. 21,35.

20. Ali Sion ne vjerova Izrailju da ga pusti da prijeđe preko međe njegove, nego Sion

skupi sav svoj narod i stadoše u oko u Jasi, i pobi se s Izrailjem.

21. A *Gospod Bog Izrailjev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailjevim, te ih pobiše; i zadobi †Izrailj svu zemlju Amoreja, koji življahu u onoj zemlji. *5.Moj. 2,33. †4.Moj. 21,24.

22. Zadobiše svu zemlju amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana.

23. Tako je, dakle, Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izrailja, pa ti li hoćeš da je zemlja njihova tvoja?

24. Nije li tvoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj? tako koga god *Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je †zemlja naša. *5.Moj. 9,3. †2.Moj. 23,31.

25. Ili si ti po čem bolji od Valaka sina Seforova cara moavskog? Je li se on kad svađao s Izrailjem? Je li kad vojevao s nama?

26. Izrailj živi u Esevonu i u selima njegovim i u *Aroiru i selima njegovim i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; zašto ne otete za toliko vremena? *5.Moj. 2,36.

27. I tako nijesam ja tebi skrivio, nego ti meni činiš zlo ratujući na me. Gospod *sudi ja nek sudi danas između sinova Izrailjevih i sinova Amonovijeh. *1.Moj. 18,25.

28. Ali car sinova Amonovijeh ne poslušaj riječi koje mu poruči Jeftaj.

29. I siđe na Jeftaju Duh *Gospodnji, te prođe kroz Galad i kroz Manasiju, prođe i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske dođe do sinova Amonovijeh. *Sud. 3,10.

30. I zavjetova Jeftaj zavjet Gospodu i reče: ako mi daš sinove Amonove u ruke,

31. što god izide na vrata iz kuće moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biće Gospodnje, i prinijeću na žrtvu paljenicu.

32. I tako dođe Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima; i Gospod mu ih dade u ruke.

33. I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom; i sinovi Amonovi bjehu pokoreni pred sinovima Izrailjevim.

34. A kad se vraćашe Jeftaj kući svojoj u *Mispu, gle, kći njegova izide mu na susret s †bubnjima i sviralama; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imашe ni sina ni kćeri.

*Sud. 10,17. †2.Moj. 15,20.

35. Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reče: ah *kćeri moja! veoma me obori! ti si od onijeh što me cvijele; jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreći.

*Sud. 21,18.

36. A ona mu reče: oče moj, kad si otvorio usta svoja ka *Gospodu, učini mi, kako je izašlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh. *2.Sam. 18,19; 4.Moj. 30,3.

37. Još reče ocu svojemu: učini mi ovo: ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplaćem svoje djevojaštvo s drugama svojim.

38. A on joj reče: idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojaštvo svoje po gorama.

39. A kad prodoše dva mjeseca, vrati se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna čovjeka. I posta običaj u Izrailju,

40. Da od godine do godine idu kćeri Izrailjeve da plaću za kćerju Jeftaja od Galada, četiri dana u godini.

Propast plemena Jefremova.

Avesan, Elon i Avdon sudije u Izrailju.

12. A ljudi od plemena *Jefremova askupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju: zašto si išao u boj na sinove Amonove a nas nijesi pozvao da idemo s tobom? spalićemo ognjem dom tvoj i tebe.

*Sud. 8,1.

2. A Jeftaj im reče: imah veliku raspru sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njihovih.

3. Pa videći da me ne izbaviste, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom?

4. Tada Jeftaj skupi sve ljude od Galada, i udari na Jefrema; i ljudi od Galada pobiše

Jefrema; jer govorahu: bjegunci ste Jefremovi vi, ljudi od Galada, koji se bavite među Jefremom i među Manasijom.

5. I Galad uze Jefremu brodove jordanske. I kad koji od Jefrema dobježe i reče: pusti me da prijedem, rekoše mu oni od Galada: jesi li od Jefrema? I kad on reče: nijesam,

6. Onda mu rekoše: reci: Šibolet. A on reče: Šibolet, ne mogući dobro izgovoriti. Tada ga uhvatiše i zaklaše na brodu jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Jefremova četrdeset i dvije tisuće.

7. I Jeftaj bi sudija Izrailju šest godina; i umrije, i bi pogreben u gradu galadskom.

8. A poslije njega bi sudija Izrailju Avesan iz Vitlejema.

9. I imaše trideset sinova i trideset kćeri, koje razuda iz kuće, a trideset djevojaka dovede sinovima svojim iz drugih kuća; i bi sudija Izrailju sedam godina.

10. Potom umrije Avesan, i bi pogreben u Vitljemu.

11. A poslije njega bi sudija Izrailju Elon od Zavulona; on bi sudija Izrailju deset godina.

12. Potom umrije Elon od Zavulona i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj.

13. Poslije njega bi sudija Izrailju Avdon sin Elilov Faratonjanin.

14. On imaše četrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izrailju osam godina.

15. Potom umrije Avdon sin Elilov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u *zemlji Jefremovoj na gori Amaličkoj.

*1.Moj. 14,7.

Samsonovo rođenje objavljuje anđeo.

13. A sinovi Izrailjevi opet činiše što je zlo pred Gospodom, i Gopod ih dade u ruke *Filistejima za četrdeset godina.

*1.Sam. 12,9.

2. A bijaše jedan čovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne rađaše.

3. Toj ženi javi se anđeo Gospodnji i reče joj: gle, ti si sad nerotkinja, i nijesi rađala; ali ćeš zatrudnjeti i rodićeš sina.

4. Nego sada čuvaj se da ne piješ vina ni silovita pića, i da ne jedeš ništa nečisto.

5. Jer gle, zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i britva da ne prijede po njegovoj glavi, jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on će početi izbavljati Izrailja iz ruku filistejskih.

6. I žena dođe i reče mužu svojemu govoreći: čovjek Božji dođe k meni, i lice mu bijaše kao lice anđela Božijega, vrlo strašno; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena.

7. Nego mi reče: gle, ti ćeš zatrudnjeti, i rodićeš sina; zato sada ne pij vina ni silovita pića i ne jedi ništa nečisto; jer će dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti.

8. Tada se Manoje pomoli Gospodu i reče: o Gospode! neka opet dođe k nama čovjek Božji, kojega si slao, da nas nauči šta ćemo činiti s djetetom, kad se rodi.

9. I usliši Gospod glas Manojev; i dođe opet anđeo Gospodnji k ženi kad sjedaše u polju; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje.

10. Tada žena brže otrča i javi mužu svojemu govoreći mu: evo, javi mi se onaj čovjek, koji mi je prije dolazio.

11. A Manoje ustaviši pođe sa ženom svojom; i kad dođe k čovjeku, reče mu: jesi li ti onaj čovjek što je govorio ovoj ženi? On odgovori: jesam.

12. A Manoje reče: kad bude što si kazao, kako će biti pravilo za dijete i šta će činiti s njim?

13. A anđeo Gospodnji reče Manoju: žena neka se čuva od svega što sam joj kazao.

14. Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovita pića neka ne pije, i ništa nečisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži.

15. Tada reče Manoje anđelu Gospodnjemu: radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare.

16. A anđeo Gospodnji odgovori Manoju: da me i ustaviš, neću jesti tvoga jela; nego ako hoćeš zgotoviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je anđeo Gospodnji.

17. Opet reče Manoje anđelu Gospodnjemu: kako ti je ime? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao.

18. A anđeo Gospodnji odgovori mu: što pitaš za ime moje? Čudno je.

19. Tada Manoje uze jare i dar, i prinese Gospodu na stijeni; a *anđeo učini čudo pred Manojem i ženom njegovom;

*Sud. 6,20.

20. Jer kad se podiže plamen s oltara k *nebu, anđeo Gospodnji podiže se u plamenu s oltara; a Manoje i žena njegova videći to padoše ničice na zemlju;

*1.Dnev. 21,16.

21. I *anđeo se Gospodnji ne javi više Manoju ni ženi njegovoj. Tada Manoje razumje da je anđeo Gospodnji.

*Sud. 6,22.

22. I reče Manoje ženi svojoj: zacijelo ćemo umrijeti, jer vidjesmo Boga.

23. A žena mu reče: kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takve stvari.

24. I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson; i dete odraste, i *Gospod ga blagoslovi.

*1.Sam. 3,19.

25. I Duh *Gospodnji poče hoditi s njim po okolu Danovu, između †Saraje i Estaola.

*Sud. 3,10. †Isus N. 15,33.

Samsonova borba sa lavom,
ženidba i zagonetka.

14. I siđe Samson u Tamnat, i vidje ondje jednu djevojku između kćeri filistejskih.

2. I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreći: vidjeh djevojku u Tamnatu između kćeri Filistejskih; oženite me njom.

3. A otac i mati rekoše mu: zar nema djevojke među kćerima tvoje braće u svem narodu mom, da ideš da se oženiš između Filisteja neobrezanijeh? A Samson odgovori ocu svojemu: njom me oženi, jer mi je ona omiljela.

4. A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevicu s Filistejima; jer u ono vrijeme Filisteji vladahu sinovima Izrailjevijem.

5. I tako siđe Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad dođoše do vinograda tamnatskih, gle, mlad lav ričući sukobi ga.

6. I Duh Gospodnji siđe na nj, te rastrže lava kao jare nemajući ništa u ruci: i ne kaza ocu ni materi šta je učinio.

7. I tako došavši govori s djevojkom, i ona omilje Samsonu.

8. A poslije nekoliko dana idući opet da je odvede, svrne da vidi mrtvoga lava; a gle, u mrtvom lavu roj pčela i med.

9. I izvadi ga u ruku, i poče putem jedući; i kad dođe k ocu i materi, dade im te jedoš; ali im ne reče da je iz mrtvoga lava izvadio med.

10. I tako dođe otac njegov k onoj djevojci, i Samson učini ondje veselje, jer tako činjahu momci.

11. I kad ga vidješe Filisteji, izabraše trideset druga da budu s njim.

12. I reče im Samson: ja ću vam zagone-tnuti zagonetku, pa ako mi je odgonetnete za sedam dana, dok je veselje i pogodite, daću vam trideset košulja i tridesetore svečane haljine.

13. Ako li ne odgonetnete, vi ćete dati meni trideset košulja i tridesetore svečane haljine. A oni mu rekoše: zagonetni zagonetku svoju, da čujemo.

14. Tada im reče: od onoga koji jede iziđe jelo, i od ljutoga izide slatko. I ne mogoše odgonetnuti zagonetke tri dana.

15. I sedmi dan rekoše *ženi Samsonovoj: nagovori muža svojega da nam kaže zagonetku, ili ćemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas zato pozvali da nam uzmete imanje? je li tako? *1.Moj. 3,6.

16. I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreći: ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonetnuo si zagonetku sinovima naroda mojega, a nećeš meni da je kažeš. A on joj reče: gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem?

17. I ona plaka pred njim za sedam dana dokle tražase veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj; a ona kaza zagonetku sinovima naroda svojega.

18. Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zađe: šta je slađe od meda, i šta je ljucé od lava? A on im reče: da nijeste orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke.

19. I dođe na nj Duh *Gospodnji, te siđe u Askalon, i pobi ondje trideset ljudi, i uze odijelo s njih i dade svečane haljine onima koji odgonetnuše zagonetku; i rasrdi se vrlo i otide kući oca svojega. *Sud. 3,10.

20. A *žena Samsonova udade se za druga njegovga, s kojim se bijaše udružio.

*1.Sam. 18,19.

Samson nanosi Filistejima veliku štetu.

15. A poslije nekoliko dana, o pšeničnoj žetvi, dođe Samson da pohodi ženu svoju donesavši joj *jare, i reče: idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da uđe. *1.Moj. 38,17.

2. Jer reče otac njezin: ja misljah zacijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu; nego mlađa sestra njezina nije li ljepša od nje? uzmi nju mjesto one.

3. A Samson im reče: ja neću biti kriv Filistejima kad im učinim zlo.

4. I otišavši Samson uhvati trista lisica, i uze luča, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luč među dva repa,

5. Pa zapali lučeve, i pusti u ljetinu filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepožnjevenu, i vinograde i maslinike.

6. Tada Filisteji rekoše: ko je to učinio? I odgovoriše: Samson zet Tamnačaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada dođoše Filisteji i spalije ognjem nju i oca njezina.

7. A Samson im reče: ako ste i učinili tako, opet ću vam se osvetiti, pa ću se onda okaniti.

8. I polomi ih ljuto nogama po bedrima: potom otide i nastani se u pećini od stijene Itama.

9. Tada iziđoše Filisteji i stadoše u oko prema Judi, i raširiše se do Lehije.

10. A ljudi od Jude rekoše: što ste izašli na nas? I odgovoriše: izašli smo da svežemo Samsona i da mu učinimo kako je on nama učinio.

11. Tada iziđe tri tisuće ljudi iz Jude k pećini u stijeni Itamu, i rekoše Samsonu: ne znaš li da *Filisteji vladaju nad nama? zašto si nam, dakle, to učinio? A on im reče: kako su oni meni učinili tako ja učinih njima. *Sud. 14,4.

12. Oni mu rekoše: došli smo da te svežemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reče: zakunite mi se da nećete vi uložiti na me.

13. Oni mu odgovoriše i rekoše: nećemo; nego ćemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te nećemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoše ga iz stijene.

14. I kad on dođe do Lehije, Filisteji ga sretoše vičući od radosti; a Duh Gospodnji siđe na nj, i uža na rukama njegovima postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoše sveze s ruku njegovijeh.

15. I on nađe čeljust magareću još sirovu, i pruživ ruku svoju uze je, i pobi njom tisuću ljudi.

16. Potom reče Samson: čeljušću magarećom jednu gomilu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobih tisuću ljudi.

17. A kad izreče, baci čeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija.

18. I bijaše žedan jako, te zavapi ka *Gospodu i reče: ti si učinio rukom sluge svojega ovo izbavljenje veliko; a sada hoću li umrijeti od žeđi, ili ću pasti u ruke neobrezanima? *Psal. 3,7.

19. Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiji, i proteče voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Zato se prozva onaj izvor En-Akore, koji je u Lehiji do današnjega dana.

20. I bi *sudija Izrailju za vremena filistejskoga dvadeset godina. *Sud. 16,31.

Samsonov pad, bijeda i posljednja osveta.

16. Potom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu bludnicu, i uđe k njoj.

2. I ljudima u Gazi bi kazano: dođe Samson ovamo. I opkoliše i vrebale ga cijelu noć na vratima gradskim; i stajahu u potaji cijelu noć govoreći: dok svane, ubićemo ga.

3. Ali Samson spavav do ponoći usta u ponoći, i ščepa vrata gradska s oba dovratka i iščuči ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu.

4. Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida.

5. I dođoše k njoj knezovi filistejski i rekoše joj: prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo; a mi ćemo ti dati svaki po tisuću i sto srebrnika.

6. I Dalida reče Samsonu: hajde kaži mi gdje stoji tvoja velika snaga i čim bi se mogao svezati i svladati.

7. A Samson joj reče: da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi čovjek.

8. I donesoše joj knezovi filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima.

9. A kod nje bijaše zasjeda u sobi; i ona mu reče: eto Filisteja na te, Samsone! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru; i ne dozna se za snagu njegovu.

10. Potom reče Dalida Samsonu: gle, prevario si me, i slagao si me; nego hajde kaži mi čim bi se mogao svezati.

11. A on joj reče: da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa rađeno, tada bih izgubio snagu i bio bih kao drugi čovjek.

12. I Dalida uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reče: eto Filisteja na te, Samsone! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac.

13. Tada reče Dalida Samsonu: jednako me varaš i lažeš me; kaži mi čim bi se mogao svezati? A on joj reče: da sedam pramena kose na glavi mojoj priviješ na vratilo.

14. I ona zaglavivši vratilo kocem, reče: evo Filisteja na te, Samsone! A on se probudi od sna, i istrže kolac i osnovu i vratilo.

15. Opet mu ona reče: kako možeš govoriti: ljubim te, kad srce tvoje nije kod mene?

Već si me tri puta prevario ne hoteci mi kazati gdje ti je velika snaga.

16. I ona mu dosađivaše svojim riječima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu premože da umre,

17. Te joj otvori cijelo *srce svoje, i reče joj: †britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam †nazirej Božji od utrobe matere svoje; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja i oslabio bih, i bio bih kao svaki čovjek. *1.Dnev. 28,9. †4.Moj. 6,5. †Sud. 13,5.

18. A Dalida videći da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove filistejske poručivši im: hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada dođoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim.

19. A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva čovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova.

20. I ona reče: eto Filisteja na te, Samsone! A on probudiv se od sna reče: izaći ću kao i prije i oteču se. Jer ne znadijaše da je *Gospod otstupio od njega. *4.Moj. 14,42.

21. Tada ga uhvatiše Filisteji, i iskopaše mu oči, i odvedoše ga u Gazu i okovaše ga u dvoje verige mjedene; i meljaše u tamnici.

22. A kosa na glavi njegovoj poče rasti kao što je bila kad ga obrijaše.

23. I knezovi *filistejski skupiše se da prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se provesele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega. *1.Sam. 31,9.

24. Također i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreći: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatirača *zemlje naše i koji pobi tolike između nas. *1.Sam. 31,9.

25. I kad se razveseli *srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam †igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da im igra, i namjestiše ga među dva stupa. *2.Sam. 13,28. †Mat. 14,6.

26. Tada Samson reče momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuća, da se naslonim na njih.

27. A kuća bijaše puna ljudi i žena i svi knezovi filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuće ljudi i žena, koji gledahu kako Samson igra.

28. Tada Samson zavapi ka *Gospodu i reče: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrijepi me, molim te, samo sada, o Bože! da se osvetim jedanput Filistejima za oba oka svoja. *Jer. 15,15.

29. I zagrlji Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuća, i nasloni se na njih, na jedan desnom, a na drugi lijevom rukom svojom.

30. Pa onda reče Samson: neka umrem s Filistejima. I naleže jako, i pade kuća na knezove i na sav narod koji bješe u njoj; i bi mrtvih koje pobi umirući više nego onih koje pobi za života svojega.

31. Poslije dođoše braća njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga između *Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izrailju dvadeset godina. *Sud. 13,25.

Miha vrši
idolopokloničku službu.

17. **A** bijaše jedan čovjek iz gore Jefremove po imenu Miha.

2. On reče materi svojoj: tisuća i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reče: Gospod da te blagoslovi, sine!

3. A kad vrati tisuću i sto srebrnika materi svojoj, reče mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se načini od njega lik rezan i liven; zato ti ga sada dajem natrag.

4. Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvjesto srebrnika i dade zlataru, a on načini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kući Mihinoj.

5. I taj Miha imaše kuću za bogove, i načini oplećak i likove, i posveti jednoga između sinova svojih da mu bude sveštenik.

6. U to vrijeme ne bješe cara u Izrailju: svaki činjaše što mu bijaše drago.

7. A bješe jedan mladić iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljaše.

8. On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje može; i idući svojim putem dođe u goru Jefremovu do kuće Mihine.

9. A Miha mu reče: otkuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu.

10. A *Miha mu reče: ostani kod mene, i budi mi otac i ṡsveštenik, a ja ću ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hranu. I otide Levit k njemu.

*Sud. 18,4. †Sud. 18,19.

11. I Levitu bi po volji da ostane kod njege, i bi mu taj mladić kao da mu je sin.

12. I Miha posveti Levita da mu je sveštenik taj mladić, i osta u kući Mihinoj.

13. Tada reče Miha: sada znam da će mi Gospod učiniti dobro zato što imam Levita sveštenika.

Pleme Danovo osvaja Lais i tu
ustanovljava Mihinu
idolopokloničku službu.

18. **U** to vrijeme ne bješe *cara u Izrailju, i u to vrijeme pleme †Danovo tražalo sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu dotada ne bješe dopalo našljedstvo među plemenima Izrailjevijem.

*Sud. 17,6. †Isus N. 19,47.

2. Zato poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi između sebe, hrabre ljude od Saraje i Estaola, da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otiđoše u goru Jefremovu u kuću Mihinu i zanočiše ondje.

3. I kad bijahu kod kuće Mihine, poznaše glas onoga mladića Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta ćeš tu?

4. A on im reče: tako i tako učini mi Miha, i najmi me da mu budem sveštenik.

5. A oni mu rekoše: upitaj Boga da znamo hoće li nam biti srećan put na koji podosmo.

6. A sveštenik im reče: idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete.

7. I tako pošavši onih pet ljudi dođoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po običaju sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im čimgod dosađivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim.

8. Pa kad se vratite k braći svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braća: što je?

9. A oni rekoše: ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju.

10. Kad dođete, doći ćete k narodu bezbrižnom i u *zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostataka ni u čemu što ima na zemlji.

*5.Moj. 8,9.

11. Tada pođoše odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanih.

12. I otišavši stadoše u oko kod Kirijat-Jarima u Judi; zato se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima.

13. A odande pošavši u goru Jefremovu dođoše u kuću Mihinu.

14. Tada progovoriše petorica što bijahu išli da uhode zemlju laisku, i rekoše braći svojoj: znate li da u ovijem kućama ima oplećak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada, dakle, gledajte što ćete raditi.

15. A oni svrativši se onamo uđoše u kuću gdje bješe mladić Levit, u kuću Mihinu, i upitaše ga za zdravlje.

16. A šest stotina ljudi naoružanih od sinova Danovijeh stadoše pred vratima.

17. A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otišavši uđoše i uzeše lik rezan i oplećak i likove i lik liven; a sveštenik stajaoše na vratima sa šest stotina ljudi naoružanih.

18. I oni što uđoše u kuću Mihinu kad uzeše lik rezani, oplećak, likove i lik liveni, sveštenik im reče: šta radite?

19. A oni mu rekoše: muči, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i *sveštenik. Šta ti je bolje, biti sveštenik kući

jednoga čovjeka ili biti sveštenik plemenu i porodici u Izraelju?

*Sud. 17,10.

20. I sveštenik se obradova u srcu, i uze oplećak i likove i lik rezani, i uđe među narod.

21. I okrenuvši se pođoše pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed.

22. A kad bijahu daleko od kuće Mihine, onda ljudi koji življahu u kućama blizu kuće Mihine skupiše se i pođoše u potjeru za sinovima Danovijem.

23. I vikaše za sinovima Danovijem, a oni obazrevši se rekoše Mihi: što ti je, te si skupio tolike ljude?

24. A on reče: uzeli ste moje bogove koje sam načinio, i sveštenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete: šta ti je?

25. A sinovi Danovi rekoše mu: nemoj da ti se čuje glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te ćeš izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega.

26. I sinovi Danovi otidoše svojim putem, a Miha videći da su jači od njega vrati se i otide kući svojoj.

27. I oni uzevši što bješe načinio Miha, i sveštenika, kojega imaše, dođoše u Lais k narodu mirnom i bezbrižnom; pa ih isjekoše oštrijem *mačem, a grad upališe ognjem.

*Isus N. 19,47.

28. I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od *Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaše u †dolini koja je kod †Vet-Reova. Poslije sazidaše grad i naseliše se u njemu.

*1.Moj. 49,13. †Isus N. 8,11. †2.Sam. 10,6.

29. I nazvaše grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodi Izraelju; a prije se grad zvaše Lais.

30. I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani; a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveštenici plemenu Danovu, dokle se god ne iseli iz zemlje.

31. I namješten im stajaoše onaj lik rezani, koji načini Miha, za sve vrijeme, dokle dom Božji bijaše u Silomu.

Strašno djelo stanovnika Gavaje u
Venijaminovu plemenu.

19. I u to vrijeme, kad ne bješe *cara u Izrailju, bješe jedan Levit koji živi-jaše kao došljak kraj gore Jefremove, i uze inoću iz Vitlejema Judina. *Sud. 17,6.

2. A inoča njegova činjaše preljubu kod njega, pa otide od njega kući oca svojega u Vitlejem Judin, i osta ondje četiri mjeseca.

3. A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajući sa sobom momka svojega, i dva magarca; i ona ga uvede u kuću oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu.

4. I ustavi ga tast njegov, otac mladičin, i osta kod njega tri dana, i ondje jeđahu i pijahu i noćivahu.

5. A četvrti dan kad ustaše rano, usta i on da ide; ali otac mladičin reče zetu svomemu: potkrijepi srce svoje zalogačem hljeba, pa onda idite.

6. I tako sjedoše i jedoše obojica zajedno i napiše se; pa reče otac mladičin mužu: hajde ostani još noćas, i budi veseo.

7. Ali čovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noći ondje.

8. Potom urani petoga dana da ide; i reče mu otac mladičin: potkrijepi srce svoje. I jedući zajedno zabaviše se dokle i dan naže.

9. Tada usta čovjek da ide, on i inoča mu i momak; a tast njegov, otac mladičin, reče mu: eto, dan je već nagao, veče je, prenoćite ovdje; eto dockan je, prenoći ovdje, i budi veseo, pa sutra uranite na put, i idi k svomemu šatoru.

10. Ali čovjek ne htje noćiti; nego usta i pođe; i dođe do Jevusa, a to je *Jerusalim, i s njim dva magarca natovarena i inoča njegova. *Isus N. 18,28.

11. A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaše nagao vrlo, pa reče sluga gospodaru svomemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noćimo.

12. A gospodar mu reče: nećemo svrtati u tvoj grad, koji nije sinova Izrailjevijeh, nego ćemo ići do *Gavaje. *1.Sam. 10,26.

13. Još reče momku svomemu: hajde brže da stignemo u koje od tjih mjesta i da noćimo u Gavaji ili u Rami.

14. I minuše onuda i otdoše; i sunce ih zađe blizu Gavaje Venijaminove.

15. I okretoše onamo da otidu i prenoće u Gavaji; i kad uđe, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuću da prenoće.

16. I gle, jedan starac vraćaše se s posla svojega iz polja uveče, a bijaše iz gore Jefremove i življaše kao došljak u Gavaji; a ljudi onoga mjesta bjehu sinovi Venijaminovi.

17. I on podigav oči svoje ugleda onoga čovjeka putnika na ulici gradskoj; i reče mu starac: kuda ideš? i otkuda ideš?

18. A on mu odgovori: idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuću.

19. A imamo i slame i piće za magarce svoje, i hljeba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka, koji je sa slugom tvojim, imamo svega dosta.

20. A starac mu reče: budi miran; što ti god nedostaje, ja ću se starati za to; samo nemoj noćiti na ulici.

21. I uvede ga u svoju kuću, i položi magarcima; potom oprашe noge, i jedoše i piše.

22. A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkoliše kuću, i stadoše lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuće, govoreći: izvedi toga *čovjeka što je ušao u tvoju kuću, da ga poznamo.

*1.O car. 21,10.

23. I izašav k njima onaj čovjek, gospodar od kuće, reče im: ne, braćo, ne činite zla; kad je čovjek ušao u moju kuću, ne činite toga *bezumlja. *2.Sam. 13,12.

24. Evo kći moja djevojka i inoča njegova, njih ću vam izvesti, pa njih osramotite i činite s njima što vam je volja, samo čovjeku ovome ne činite toga bezumlja.

25. Ali ga ne htješe poslušati oni ljudi; tada onaj čovjek uze inoću svoju i izvede je napolje k njima, i oni je poznaše, i zlostaviše je cijelu noć do zore, i pustiše je kad zora zabijelje.

26. I došavši žena u zoru pade kod vrata od kuće onoga čovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu.

27. A gospodar njezin usta ujutru, i kad otvori vrata i izađe da ide svojim putem, a to žena inoča njegova ležase na vratima kućnijem, i ruke joj na pragu.

28. I reče joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovora; tada je metnu na magarca, i ustavši čovjek pođe u mjesto svoje,

29. I došav kući svojoj uze mač, i uze inoču svoju i isiječe je s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izrailjeve.

30. I ko god vidje govoraše: nije se učinilo niti se vidjelo tako što otkad iziđoše sinovi Izrailjevi iz Misira do danas. Promislite o tome i vijećajte i govorite.

Ostala plemena vojuju protiv plemena Venijaminova i gotovo ga zatiru.

20. Tada iziđoše svi sinovi *Izrailjevi, i sabra se sav narod jedno-dušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka †Gospodu u ‡Mispu.

*Isus N. 22,12. †Sud. 21,5. ‡Sud. 10,17.

2. I glavari svega naroda, svih plemena Izrailjevijeh, dođoše na zbor naroda Božijega, četiri stotine tisuća ljudi pješaka koji mahahu mačem.

3. A sinovi Venijaminovi čuše da su sinovi Izrailjevi otišli u Mispu. Sinovi Izrailjevi rekoše: kažite kako se dogodilo to zlo.

4. A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reče: dođoh s inočom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoćim.

5. A Gavajani ustaše na me, opkoliše me u kući noću, i htješe me ubiti; i inoču moju zlostaviše tako da umrije.

6. Zato uzev inoču svoju isjekoh je na komade i razaslah je u sve krajeve našljedstva Izrailjeva; jer učiniše grdilo i sramotu u Izrailju.

7. Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi; promislite i vijećajte.

8. A sav narod usta jedno-dušno i reče: da ne idemo nijedan k šatoru svojem, i nijedan da se ne vraća kući svojoj.

9. Nego ovo da učinimo Gavaji: da bacimo ždrijeb za nju.

10. Da uzmemo po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevijem, i po stotinu od tisuće, i po tisuću od deset tisuća, da donese hranu narodu, a on da ide da učini Gavaji Venijaminovoj kako je zaslužila grdilom koje je učinila Izrailju.

11. I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jedno-dušno.

12. Tada poslaše plemena *Izrailjeva ljude u sve porodice Venijaminove, i poručihše im: kakvo se to zlo učini među vama?

*Isus N. 22,13.

13. Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo iz *Izrailja. Ali ne htješe sinovi Venijaminovi poslušati braće svoje, sinova Izrailjevijeh.

*5.Moj. 17,12.

14. Nego se skupihše sinovi Venijaminovi iz svojih mjesta u Gavaju da iziđu da se biju sa sinovima Izrailjevijem.

15. I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovijeh iz njihovijeh gradova dvadeset i šest tisuća ljudi koji mahahu mačem, osim stanovnika gavajskih, kojih bješe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh.

16. U svem tom narodu bješe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevaci, i svaki gađase kamenom iz pračke u dlaku ne promašujući.

17. A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovijeh četiri stotine tisuća ljudi koji mahahu mačem, samijeh vojnika.

18. I ustavši otidoše k domu Boga sinoga, i upitaše Boga i rekoše sinovi *Izrailjevi: ko će između nas ići prvi u boj na sinove Venijaminove? A Gospod reče: Juda nek ide prvi.

*4.Moj. 27,21; 2.Moj. 28,30.

19. Potom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u oko prema Gavaji.

20. I iziđoše sinovi Izrailjevi u boj na sinove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju.

21. A sinovi Venijaminovi iziđoše iz Gavaje, i povaljaše po zemlji između Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuće ljudi.

22. Ali se narod sinova Izrailjevijeh oslobodi, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana.

23. Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do večera, i upitaše Gospoda govoreći: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Venijamina brata svojega? A Gospod im reče: iziđite na njih.

24. I iziđoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan.

25. I sinovi Venijaminovi iziđoše pred njih iz *Gavaje drugi dan; i povaljaše po zemlji između sinova Izrailjevijeh opet osamnaest tisuća ljudi, koji svi mahahu mačem.

*Os. 10,9.

26. Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod iziđoše i dođoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše ondje pred Gospodom, i postiše se onaj dan do večera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom.

27. Pa upitaše sinovi Izrailjevi Gospoda; jer ondje bijaše *kovčeg zavjeta Božijega u ono vrijeme;

*1.Sam. 4,3.

28. I *Fines sin †Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoćemo li opet izaći u boj na sinove Venijamina brata svojega ili ćemo se okaniti? A †Gospod im reče: iziđite, jer ću ih sutra predati vama u ruke.

*4.Moj. 25,7. †Isus N. 22,13. †5.Moj. 10,8.

29. Tada namjesti Izrailj zasjede oko Gavaje.

30. I sinovi Izrailjevi iziđoše treći dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom.

31. A sinovi Venijaminovi izašavši pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeći narod kao prvom i drugom po putevima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izrailja.

32. I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bježimo da ih otrgnemo od grada na puteve.

33. Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskočiše iz mjesta svojega, iz luka gavajskih.

34. I dođe na Gavaju deset tisuća ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i boj posta žešći, a oni ne opaziše da će ih zlo zadesiti.

35. I Gospod pobi Venijamina pred Izrailjem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća i sto ljudi, koji svi mačem mahahu.

36. I sinovi Venijaminovi vidješe da su nadbijeni: jer sinovi Izrailjevi uzmakooše ispred sinova Venijaminovijeh uzdajući se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gavaje;

37. A oni što bijahu u zasjedi navalisoše brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem mačem.

38. A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada.

39. Tako sinovi Izrailjevi stadoše bježati iz boja, a sinovi Venijaminovi počeoše ubijati, i isjekoše do trideset ljudi između sinova Izrailjevijeh govoreći: doista padaju pred nama kao u pređašnjem boju.

40. Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreše se sinovi Venijaminovi, i gle, ogranj se iz grada dizaše do neba.

41. Tada se vratiše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videći da ih je zlo zadesilo;

42. I pobjegoše ispred sinova Izrailjevijeh k pustinji; ali ih vojska gonjaše, i koji iz gradova izlažahu, biše ih među sobom.

43. Tako opkoliše sinove Venijaminove, goniše ih, tlačiše ih od Menuje do Gavaje k istoku.

44. I pogibe sinova Venijaminovijeh osamnaest tisuća ljudi, samijeh junaka.

45. A onijeh što se okretoše i pobjegoše u pustinju k stijeni Rimonu, napabirčiše ih po putevima pet tisuća ljudi, i tjeraoše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuće ljudi.

46. I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovijeh dvadeset i pet tisuća ljudi koji mahahu mačem, sve samijeh junaka.

47. I bješe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stijeni Rimonu, i ostaše na stijeni Rimonu četiri mjeseca.

48. Potom sinovi Izrailjevi vrativši se k sinovima Venijaminovijem isjekoše oštrijem

mačem i ljude po gradovima i stoku i što se god nađe; i sve gradove koji ostaše popaljiše ognjem.

Kako se ponovo podiglo pleme Venijaminovo.

21. **A** sinovi *Izrailjevi bijahu se zakleli u **†**Mispi rekavši: nijedan između nas da ne da kćeri svoje za ženu sinu Venijaminovu. *Sud. 20,1. **†**1.Sam. 7,5.

2. Zato otide narod k domu Božijemu, i ostaše ondje do večera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo,

3. I rekoše: zašto se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izrailju, danas da nestane jednoga plemena iz Izrailja?

4. I sjutradan urani narod, i načini ondje oltar, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne.

5. Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svih plemena Izrailjevijeh ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne dođe u Mispu ka Gospodu rekavši: da se pogubi.

6. Jer se sinovima Izrailjevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše: danas se istrijebi jedno pleme iz Izrailja.

7. Šta ćemo činiti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kćeri svojih za žene?

8. Pa rekoše: ima li ko iz plemena Izrailjevijeh da nije došao u Mispu ka Gospodu? I gle, ne bješe došao na vojsku, na zbor, niko iz Javisa Galadova.

9. Jer kad se narod prebroji, gle, ne bješe ondje nijednoga od onijeh koji žive u Javisu Galadovu.

10. Zato posla zbor onamo dvanaest tisuća hrabrijih ljudi, i zapovjedi im govoreći: idite i pobijte stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem mačem i žene i djecu.

11. Ovo ćete, dakle, učiniti: sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo *čovjeka pobijte. *4.Moj. 31,17.

12. I nađoše među stanovnicima Javisa Galadova četiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale čovjeka, i dovedoše ih u oko u *Silom, koji je u **†**zemlji hananskoj.

*Isus N. 18,1. **†**Isus N. 22,9.

13. Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovijem, koji bjehu u stijeni *Rimonu, i objaviše im mir. *Sud. 20,47.

14. Tako se vratiše sinovi Venijaminovi u vrijeme, i dadoše im žene koje ostaviše u životu između žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bješe dosta za njih.

15. A narodu bješe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izrailjeva.

16. Pa rekoše starješine od zbora: šta ćemo činiti s ovima što su ostali da bi imali žene? jer su izginule žene u plemenu Venijaminovu.

17. Potom rekoše: nasljedstvo Venijaminovo pripada onima što su ostali, da se ne bi zatrlo pleme iz Izrailja.

18. A mi im ne možemo dati žena između *kćeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izrailjevi rekavši: da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovijem. *Sud. 11,35.

19. Potom rekoše: evo, godišnji je praznik Gospodnji u Silomu, koji je sa sjevera Vetilju, k istoku, na putu koji ide od Vetilja u Sihem, i s juga Levoni.

20. I zapovjediše sinovima Venijaminovijem govoreći: idite, i zasjedite po vinogradima.

21. I pazite: pa kad iziđu *kćeri silomske da igraju, iziđite iz vinograda i otmite svaki sebi **†**ženu između kćeri silomskih; i idite u zemlju Venijaminovu.

*Sud. 11,34. **†**2.Moj. 15,20.

22. A kad dođu oci njihovi ili braća njihova k nama da se sude, mi ćemo im kazati: smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, i tako nećete biti krivi.

23. Tada sinovi Venijaminovi učiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom između igračica koje oteše, i otišavši vratiliše se na nasljedstvo svoje, i sazidaše opet *gradove i naseliše se u njima. *Sud. 20,48.

24. I tako razidoše se sinovi Izrailjevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje nasljedstvo.

25. U ono vrijeme ne bješe *cara u Izrailju; svaki činjaše što mu bješe drago.

*Sud. 17,6.

KNJIGA O RUTI

Ruta putuje sa Nojeminom u Vitlejem.

1. **A**u ono vrijeme kad suđahu *sudije **1.** **A**bi †glad u zemlji; i jedan čovjek iz †Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji moavskoj sa ženom svojom i sa dva sina svoja.

*Sud. 2,16. †1.Moj. 12,10. †Sud. 17,8.

2. A ime tome čovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena dvojice sinova njegovijeh Malon i Heleon; i bijahu Efraćani, iz Vitlejema Judina; i dođoše u zemlju moavsku i nastaniše se ondje.

3. Potom umrije Elimeleh muž Nojeminin i ona osta sa dva sina svoja.

4. Oni se oženiše Moavkama: jednoj bješe ime Orfa a drugoj Ruta; i ondje stajahu do deset godina.

5. Potom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega.

6. Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje moavske, jer ču u zemlji moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj davši im hljeba.

7. I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; pođoše putem da se vrate u zemlju Judinu.

8. Tada reče Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Gospod neka vam učini milost kao što vi učiniste umrlima i meni.

9. Da vam da Gospod da nađete počinak svaka u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikavši zaplakaše,

10. I rekoše joj: ne, nego ćemo se s tobom vratiti u tvoj narod.

11. A Nojemina im reče: idite natrag, kćeri moje; što biste išle sa mnom? zar ču još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi?

12. Vratite se, kćeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noćas udam, i da rodim sinove,

13. Zar ćete ih vi čekati dok odrastu? zar ćete toga radi stajati neudate? Nemojte,

kćeri moje; jer su moji jadi veći od vaših, jer se ruka *Gospodnja podigla na me.

*Sud. 2,15.

14. Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje.

15. A ona joj reče: eto, jetrva se tvoja vratila narodu svojemu i k bogovima svojim; vrati se i ti za jetrvom svojom.

16. Ali Ruta reče: nemoj me nagovarati da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniću se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog.

17. Gdje ti umriješ, umrijeću i ja, i ondje ću biti pogrebena. To neka mi učini Gospod i to neka mi doda, *smrt će me samo rastaviti s tobom.

*1.O car. 2,23.

18. A ona kad vidje da je tvrdo naumila ići s njom, preta je odvrataći.

19. Tako idoše obje dok ne dođoše u Vitlejem; a kad dođoše u Vitlejem, sav *grad uzavre njih radi, i govorahu: je li to Nojemina?

*Isa. 23,7.

20. A ona im govoraše: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade Svemogućí.

21. Obilna sam otišla, a praznu me vrati Gospod. Zašto me zovete Nojemina, kad me Gospod obori i Svemogućí me ucvijeli.

22. Tako dođe natrag Nojemina i s njom Ruta *Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje moavske; a dođoše u Vitlejem o početku ječmene žetve.

*Ruta 2,6.

Ruta kupi klasje po Vozovu polju i nalazi milost u njega.

2. **A**bijaše jedan *čovjek, rod mužua Nojemininu, čovjek bogat od porodice Elimelehove, kojemu ime bijaše Voz.

*Ruta 2,20.

2. I Ruta Moavka reče Nojeminu: da idem u polje da pabirćim klasje za onijem pred kim nađem milost. A ona joj reče: idi, kćeri moja.

3. I ona otide, i došavši stade pabirćiti po njivi za žeteocima: i dogodi se, te dođe na

njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelehove.

4. I gle, dođe Voz iz Vitlejema, i reče žeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod!

5. Tada reče Voz sluzi svojemu koji bijaše nad žeteocima: čija je ona mladica?

6. A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje moavske.

7. I reče: da pabirčim, da kupim klasje između snopova za žeteocima. I došavši bavi se od jutra dosada; samo je malo bila kod kuće.

8. Tada Voz reče Ruti: čuješ, kćeri moja; nemoj ići na drugu njivu da pabirčiš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih djevojaka.

9. Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te niko ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahitaju.

10. Tada ona pade ničice i pokloni se do zemlje, i reče mu: kako nađoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tuđinka?

11. A Voz odgovori i reče joj: čuo sam ja sve što si činila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca svojega i mater svoju i postojbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije.

12. *Gospod da ti tplat i za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izrailjeva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš.

*1.Sam. 24,20. †Psal. 19,11. †2.Tim. 1,18.

13. A ona reče: nađoh *milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvojih sluškinja.

*1.Sam. 1,18.

14. A Voz joj reče: kad bude vrijeme jesti, dođi ovamo i jedi hljeba i umoči zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteče joj.

15. Potom usta da pabirči. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreći: neka pabirči i među snopovima, nemojte da je zastidite.

16. Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavljajte joj neka kupi, i ne korite je.

17. I ona pabirči na njivi do večera, i ovrše što napabirči, i dođe oko efe ječma.

18. I uzevši otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirčila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo pošto se nasitila.

19. I reče joj svekrva: gdje si pabirčila danas? i gdje si radila? Da je blagosloven koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreći: ime je čovjeku kod kojega sam danas radila Voz.

20. A Nojemina reče snahi svojoj: *Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reče joj Nojemina: taj je čovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših.

*Ruta 3,10.

21. A Ruta Moavka reče: još mi je rekao: drži se moje čeljadi, dokle ne požanju sve moje.

22. A Nojemina reče Ruti snahi svojoj: dobro je, kćeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi.

23. I tako se držaše djevojaka Vozovijeh pabirčeći dokle se ne svrši žetva ječmena i žetva pšenična; i življaše kod svekrve svoje.

Ruta sluša Nojeminin savjet.

3. Potom reče joj Nojemina svekrva njezina: kćeri moja, ne treba li da ti potražim počinka, da bi ti dobro bilo?

2. Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on će ovu noć vijati ječam na gumnu.

3. Umij se, dakle, i namaži se, i obuci haljine svoje na se, pa idi na gumno; ali da ne dozna za te čovjek dokle ne jede i ne napije se.

4. Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivač s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on će ti kazati šta ćeš raditi.

5. A Ruta joj reče: što mi god kažeš, učiniću.

6. I otide na gumno i učini sve što joj zapovjedi svekrva.

7. A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona dođe polako, podiže pokrivač s nogu njegovijeh i leže.

8. A kad bi oko ponoći trže se čovjek i obrnu se, a gle, žena ležase kod nogu njegovijeh.

9. I on joj reče: ko si? Odgovori: ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvjetnik.

10. A on reče: *Gospod da te †blagoslovi, kćeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veća je od prve, što nijesi tražila mladića, ni siromašna ni bogata.

*Ruta 1,8. †Ruta 2,20.

11. Zato sada, kćeri moja, ne boj se; što god rečeš učiniću ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena *žena.

*Priče 12,4.

12. Jest istina, ja sam ti osvjetnik; ali ima jošte bliži od mene.

13. Prenoći ovdje; pa sutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; ako li ne htjedbude uzeti, ja ću te uzeti, tako živ bio *Gospod! Spavaj do jutra.

*Sud. 8,19.

14. I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra; potom usta, dok još ne mogaše čovjek čovjeka raspoznati, jer Voz reče: da se ne dozna da je žena dolazila na gumno.

15. I reče: daj ogrtač koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj izmjeri šest mjerica ječma, i naprti joj i ona otide u grad.

16. I dođe svekrvi svojoj, koja joj reče: šta bi, kćeri moja? A ona joj kaza sve što joj učini onaj čovjek.

17. I reče: ovijeh šest mjerica ječma dade mi, jer mi reče: nemoj se vratiti prazna k svekrvi svojoj.

18. A ona joj reče: počekaj, kćeri moja, dok doznaš kako će izaći; jer onaj čovjek neće se smiriti, dok ne završi stvar danas.

Vozova se ženidba izvršuje i blagosilja.

Spisak Davidova plemena.

4. A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naiđe onaj osvjetnik, za kojega Voz govoraše, i reče mu Voz: hodi ovamo, sjedi ovdje. I on dođe i sjede.

2. Potom uze Voz deset ljudi između starješina gradskih i reče: posjedajte ovdje. I posjedaše.

3. Tada reče onome osvjetniku: njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje moavske.

4. Zato rekoh: da javim tebi, i kažem ti: uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega; ako ćeš otkupiti, otkupi; ako li nećeš otkupiti, kaži mi da znam; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reče: ja ću otkupiti.

5. A Voz reče: u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojeminine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlome u našljedstvu njegovu.

6. Tada reče onaj osvjetnik: ne mogu otkupiti, da ne raspem svojega našljedstva; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti.

7. A bijaše od starine običaj u Izrailju o otkupljanju i promijenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuje obuću svoju i da drugome, i to bijaše svjedodžba u Izrailju.

8. Kad, dakle, onaj osvjetnik reče Vozu: uzmi ti, izu obuću svoju.

9. A Voz reče starješinama i svemu narodu: vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojeminine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Heleonovo i Malonovo;

10. I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlo-me u našljedstvu njegovu, da ne bi poginulo ime umrlomu među braćom njegovom i u mjestu njegovu; vi ste svjedoci danas.

11. I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekoše: svjedoci smo; da da Gospod da *žena koja dolazi u dom tvoj bude kao †Rahilja i Lija, koje obje sazi-daše dom Izrailjev; bogati se u †Efrati, i proslavi ime svoje u Vitilejemu!

*Priče 14,1. †1.Moj. 35,16. †Mih. 5,2.

12. I od potomstva koje ti *Gospod da od te žene, da postane dom tvoj kao dom †Faresa kojega rodi Tamara Judi.

*1.Sam. 2,20. †Mat. 1,3.

13. I tako uze Voz Rutu i bi mu žena, i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina.

14. I rekoše žene Nojemini: da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez osvetnika, da se ime njegovo slavi u Izrailju!

15. On će ti utješiti dušu i biće potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova.

16. I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bješe mu dadilja.

17. I susjede nadješe mu ime govoreći: rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova.

18. A ovo je pleme Faresovo: Fares rodi Esroma;

19. A Esrom rodi Arama; a Aram rodi Aminadav;

20. A Aminadav rodi Nasona; a *Nason rodi Salmona; *4.Moj. 1,7.

21. A Salmon rodi Voza; a Voz rodi Ovida;

22. A Ovid rodi Jeseja; a Jesej rodi Davida.

PRVA KNJIGA SAMUILOVA

KOJA SE ZOVE I PRVA KNJIGA O CAREVIMA

Anina molitva i uslišenje.

Samuilovo rođenje i posvećivanje za službu u Svetinji.

1. **B**ijaše jedan čovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe *Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraćanin. *1.Dnev. 6,27.

2. I imашe dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imашe djece, a Ana nemaše djece.

3. I iđашe taj čovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese žrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bija-hu dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnji.

4. I jednog dana kad Elkana prinese žrtvu, dade Fenini ženi svojoj i svijem sinovima njezinijem i kćerima njezinijem po dio;

5. Ani pak dade dva dijela, jer ljubljашe Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu.

6. I protivnica je njezina vrlo cvijeljашe prkoseći joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu.

7. Tako činjашe Elkana svake godine, i Ana hođашe u dom Gospodnji, a ona je cvijeljашe, te plakaše i ne jeđашe.

8. A Elkana muž njezin reče joj jednom: Ana, zašto plačeš? i zašto ne jedeš? i zašto je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova?

9. A Ana usta, pošto jedoše i piše u Silomu; a Ilije sveštenik sjedaše na stolici na pragu doma Gospodnjega.

10. I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plačući mnogo.

11. I zavjetova se govoreći: *Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboraviš sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško čedo, ja ću ga dati Gospodu, dokle je god živ, i britva neće prijeći preko glave njegove. *1.Sam. 1,27; 4.Moj. 6,5.

12. I kad se ona dugo moljашe pred Gospodom, Ilije motraše na usta njezina.

13. Ali Ana govoraše u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne čujашe; stoga Ilije pomisli da je pijana.

14. Pa joj reče Ilije: dokle ćeš biti pijana? otrijezni se od vina svojega.

15. Ali Ana odgovori i reče: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita pića; nego *izlijevam dušu svoju pred Gospodom. *Psal. 62,8.

16. Nemoj jednačiti sluškinje svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila dosad.

17. Tada odgovori Ilije i reče: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispuni molbu, za što si ga molila.

18. A ona reče: neka nađe sluškinja tvoja *milost pred tobom! Tada otide žena svo-

jim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije.

*1.Moj. 33,15.

19. I sjutradan uraniše, i pokloniše se *Gospodu, i vratiše se i dođoše kući svojoj u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i †Gospod se opomenu nje.

*1.Sam. 7,17. †1.Moj. 30,22.

20. I kad bi vrijeme pošto Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, reče, isprosih ga u Gospoda.

21. Potom pođe onaj čovjek Elkana sa svim domom svojim da prinese Gospodu godišnju žrtvu i zavjet svoj.

22. Ali Ana ne pođe, jer reče mužu svojem: dokle odojim dijete, onda ću ga odvesti da izide pred *Gospoda i ostane ondje do vijeka.

*1.Sam. 2,11.

23. I reče joj Elkana muž njezin: čini kako ti drago; ostani dokle ga ne odojiš; samo da hoće Gospod ispuniti *riječ svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoji.

*2.Sam. 7,25.

24. A kad ga odoji, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu brašna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodnji u Silomu; a dijete bijaše još malo.

25. I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Iliju.

26. I ona reče: čuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovdje kod tebe moleći se Gospodu.

27. Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila.

28. Zato i ja dajem njega Gospodu, dokle je god živ, da je dat Gospodu. I pokloniše se ondje Gospodu.

Anina zahvalna pjesma. Grijech sinova Ilijevih; objavljivanje suda.

2. I Ana se pomoli i reče: razveseli se *srce moje u Gospodu; podiže se rog moj u Gospodu; otvoriše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi †spasenja tvogoga.

*Psal. 13,5. †Psal. 9,14.

2. Nema svetoga kao što je Gospod; jer nema drugoga osim tebe; i nema stijene kao što je Bog naš.

3. Ne govorite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših riječi ohole; jer je Gospod Bog koji sve zna, i On udešava namjere.

4. Luk junacima slomi se, i iznemogli opasaše se snagom.

5. Koji bijahu siti, naimaju se za hljeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotkinja rodi sedmero, a koja imaše djece, iznemogne.

6. Gospod ubija, i oživljuje; spušta u grob, i izvlači.

7. Gospod siromaši, i bogati; ponižuje, i uzvišuje.

8. Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta uzvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijede prijesto slave; jer su Gospodnji temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu.

9. Sačuvaće noge milijeh svojih, a bezbožnici će umuknuti u mraku; jer svojom snagom neće čovjek nadjačati.

10. Koji se suprote Gospodu, satrće se; na njih će zagrmjeti s Neba; *Gospod će suditi krajevima zemaljskim, i daće snagu caru svojemu, i uzvisiće rog pomazaniku svojemu.

*Jezek. 29,21.

11. Potom otide Elkana u Ramat kući svojoj, a dijete služaše *Gospodu pred Ilijem sveštenikom.

*1.Sam. 3,1.

12. A sinovi Ilijevi bijahu nevaljali, i ne znadijahu za Gospoda.

13. Jer u tih sveštenika bješe običaj prema narodu: kad ko prinošaše žrtvu, dolažaše momak sveštenikov, dok se kuhaše meso s viljuškama trokrakim u ruci,

14. I zabadaše u sud, ili u kotao, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako činjahu svemu Izrailju koji dolažaše u Silom.

15. Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak sveštenikov, te bi rekao čovjeku koji prinošaše žrtvu: daj meso da ispečem svešteniku, jer ti neću primiti mesa kuhanu, nego sirovo.

16. Ako bi mu tada čovjek odgovorio: neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi; on bi rekao: ne, nego daj sada, ako li ne daš, uzeću silom.

17. I grijeh onijeh mladića bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos *Gospodnji. *Mal. 1,7.

18. A Samuilo služaše pred Gospodom još dijete u oplecku lanenom.

19. A mati mu načini mali plašt i donese mu, i tako činjaše svake godine dolazeći s mužem svojim da prinese žrtvu godišnju.

20. A Ilije blagoslovi Elkanu i *ženu njegovu govoreći: Gospod da ti da poroda od te žene za ovoga kojega je dala Gospodu! I otidoše u svoje mjesto. *Ruta 4,12.

21. I *Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kćeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom.

*1.Moj. 21,1.

22. A Ilije bijaše vrlo star, i ču sve što činjahu sinovi njegovi svemu Izrailju, i kako spavahu sa ženama koje dolazahu gomilama na vrata Šatora od sastanka.

23. I govoraše im: zašto to radite? jer čujem zle riječi o vama od svega naroda.

24. Nemojte, djeco moja; jer nije dobro što čujem; otpađujete narod Gospodnji.

25. Kad čovjek zgriješi čovjeku, sudije mu sudija; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko će moliti za nj? Ali ne poslušajte oca svojega, jer Gospod šćaše da ih ubije.

26. A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i *Gospodu i ljudima. *Rim. 14,8.

27. Tada dođe *čovjek Božji k †Iliju, i reče mu: ovako veli Gospod: ne javih li se domu oca tvoga, kad bijahu u Misiru u kući Faraonovoj? *1.O car. 13,1. †1.Sam. 3,12.

28. I izabrah ga između svojih plemena Izrailjevijeh sebi za sveštenika da prinosi žrtve na oltaru mojem i da kadi kadom i nosi oplecak preda mnom, i dadoh domu oca tvoga sve žrtve ognjene sinova Izrailjevijeh?

29. Zašto gazite žrtvu moju i prinos moj, koje sam zapovjedio da se prinose u Šatoru? i paziš sinove svoje većma nego mene, da se gojite prvinama *svijeh prinosa Izrailja naroda mojega? *5.Moj. 12,5.

30. Zato *Gospod Bog Izrailjev kaže: rekao sam doista: dom tvoj i dom oca tvoga služice preda mnom dovijeka; ali kaže

†Gospod: neće biti tako, jer one ću poštovati koji mene poštuju, a koji mene preziru, biće prezreni. *1.Dnev. 15,2. †4.Moj. 11,20.

31. Gle, idu dani, kad ću odsjeći tebi ruku i ruku domu oca tvoga, da ne bude starca u domu tvomem.

32. I vidjećeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je *Gospod činio Izrailju; neće biti starca u domu tvomem dovijeka.

*Zah. 8,4.

33. A koga od tvojih ne istrijebim ispred oltara svojega, onaj će ostati da ti čile oči i da ti se cvijeli duša; i sav podmladak doma tvoga umiraće u najboljim godinama.

34. I ovo da ti je znak što će doći na oba sina tvoja, na *Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuće obojica. *1.Sam. 4,11.

35. A sebi ću podignuti sveštenika vjerna, on će raditi po srcu mojemu i po duši mojoj; i sazidaću mu tvrd dom, i on će hoditi pred pomazanikom mojim vazda.

36. I ko ostane od doma tvoga, doći će da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hljeba, i govoriće: primi me u kakvu službu sveštenučku da imam komad hljeba.

Samuilo udostojen prvoga otkrivenja i poznaše da je vjeran prorok Gospodnji.

3. A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i riječ Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare.

2. Jednom u to vrijeme Ilije ležase na svom mjestu; a oči mu počinjahu tamnjeti te ne mogaše vidjeti;

3. I Samuilo ležase u domu Gospodnjem gdje bijaše kovčeg Božji, i žišci Gospodnji još ne bjehu pogašeni.

4. I viknu Gospod Samuila, a on reče: evo me.

5. I pritrča k Iliju, i reče mu: evo me, što si me zvao? A on reče: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leže.

6. A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? A on reče: nijesam te zvao, sine; idi lezi.

7. A Samuilo još ne poznaš Gospoda, i još mu ne bješe javljena riječ Gospodnja.

8. Tada opet viknu Gospod Samuila treći put, i on usta i otide k Iliju, i reče: evo me, što si me zvao? Tada razumje Ilije da Gospod zove dijete.

9. I reče Ilije Samuilu: idi leži; a ako te zovne, a ti reci: govori Gospode, čuje sluga tvoj. I Samuilo otide, i leže na svoje mjesto.

10. A *Gospod dođe i stade; i zovnu kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reče: govori, čuje sluga tvoj. *Psal. 85,8.

11. I reče *Gospod Samuilu: evo učiniću nešto u Izrailju da će zujati oba uha svakome ko čuje. *2.O car. 21,12.

12. U taj dan ću učiniti Iliju sve što sam govorio za kuću njegovu, od početka do kraja.

13. Jer sam mu javio da ću suditi domu njegovu dovijeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlače na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio.

14. Zato se zakleh domu Ilijevu da se neće očistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakvom žrtvom ni prinosom dovijeka.

15. I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru.

16. A Ilije zovnu Samuila i reče: Samuilo, sine! A on reče: evo me.

17. A on reče: kakve su riječi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene; tako ti učinio Bog i tako ti dodao, ako zatajiš od mene što god što ti je kazao.

18. I *Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reče: †Gospod je, neka čini što mu je volja. *1.Sam. 16,10. †O Jovu 1,21.

19. A Samuilo rastijaše, i *Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju nijedna riječ njegova. *1.Moj. 39,2.

20. I sav Izrailj od Dana do *Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnji. *Sud. 20,1.

21. I *Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuilu u Silomu riječju Gospodnjom. *1.Moj. 12,7.

Filisteji pobjeđuju sinove Izrailjeve i odnose kovčeg zavjeta. Smrt Ilijeva i njegovih sinova.

4. I što reče *Samuilo, zbi se svemu Izrailju. Jer Izrailj iziđe na vojsku na Filisteje, i stadoše u oko kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u oko u Afeku. *1.Sam. 7,12.

2. A Filisteji se uvrstaše prema Izrailju, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izrailja, i izgibe ih u boju u polju oko četiri tisuće ljudi.

3. I kad narod dođe u oko, rekoše starješine Izrailjeve: zašto nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donesemo iz Siloma kovčeg zavjeta Gospodnjega, da bude među nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših.

4. I narod posla u Silom da donesu odande kovčeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovčega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines.

5. A kad dođe kovčeg zavjeta Gospodnjega u oko, povika sav Izrailj od radosti da zemlja zajecha.

6. A Filisteji čuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu jevrejskom? I razumješe da je došao kovčeg Gospodnji u oko njihov.

7. I uplašise se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u oko. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije.

8. Teško nama! ko će nas izbaviti iz ruku tih silnijih bogova? to su bogovi što pobije Misirce u pustinji svakojakim mukama.

9. Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite.

10. I Filisteji udariše, i Izrailjci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj bješe vrlo velik, jer pade iz *Izrailja trideset tisuća pješaka. *Jer. 7,12.

11. I kovčeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogiboše.

12. A jedan između sinova Venijaminovih pobježe iz boja, i dođe u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom.

13. I kad dođe, gle, *Ilije sjeđaše na stolici ukraj puta pogledajući; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovčeg Božji. I došav onaj čovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada.
*1.Sam. 1,9. †2.Sam. 18,24.

14. A Ilije čuvši viku reče: kakva je to vrea? I čovjek brže dotrča da javi Iliju.

15. A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oči mu bijahu potamnjele, te ne mogaše vidjeti.

16. I reče čovjek Iliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reče: šta bi, sine?

17. A glasnik odgovarajući reče: pobježe Izrailj ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina tvoja pogiboše, Ofnije i Fines, i kovčeg Božji otet je.

18. A kad spomenu kovčeg Božji, pade Ilije sa stolice nauznakom, kod vrata i slomi vrat i umrije, jer bijaše čovjek star i težak. On bi sudija Izrailju četrdeset godina.

19. A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom dobu, pa čuvši glas da je kovčeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj dođoše bolovi.

20. I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to.

21. Nego djetetu nadje ime Ihavod govoreći: *otide slava od Izrailja; jer kovčeg Božji bi otet, i svekar joj i muž pogiboše.
*Psal. 78,61.

22. Zato reče: otide slava od Izrailja; jer bi otet kovčeg Božji.

Kovčeg zavjeta u Dagonovom hramu.
Zlo pogađa Filisteje.

5. A Filisteji uzeše kovčeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot.

2. I uzevši Filisteji kovčeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona.

3. A sutradan kad ustaše Azoćani rano, a to Dagon ležaoše ničice na zemlji pred kovčegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto.

4. A kad sutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaoše ničice na zemlji pred kovče-

gom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke otsječene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao.

5. Zato sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas.

6. Tada oteža ruka Gospodnja Azoćanima, i moraoše ih i udaraše ih šuljevima u Azotu i međama njegovijem.

7. A kad Azoćani vidješe šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovčeg Boga Izrailjeva; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim.

8. I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove filistejske, i rekoše im: što ćemo činiti s kovčegom Boga Izrailjeva? A oni rekoše: da se prenese u Gat kovčeg Boga Izrailjeva. I preneseše kovčeg Boga Izrailjeva.

9. A kad ga preneseše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti građane od maloga do velikoga, i dođoše na njih tajni šuljevi.

10. Zato poslaše kovčeg Božji u Akaron; a kad dođe kovčeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoreći: doneseše k nama kovčeg Boga Izrailjeva da pomori nas i naš narod.

11. Zato poslaše, te sabraše sve knezove filistejske, i rekoše: pošljite kovčeg Boga Izrailjeva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtni strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja ondje.

12. Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizaoše do neba.

Kovčeg zavjeta
vraćen s darovima.

6. I bijaše kovčeg Gospodnji u zemlji Filistejskoj sedam mjeseci.

2. Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vrače, pa im rekoše: šta ćemo činiti s kovčegom Gospodnjim? naučite nas kako ćemo ga poslati natrag na njegovo mjesto.

3. A oni rekoše: ako ćete natrag poslati kovčeg Boga Izrailjeva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada

ćete ozdraviti i doznaćete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas.

4. A oni rekoše: kakav ćemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjema vama i na knezovima vašim.

5. Načinite, dakle, slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da će olakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom.

6. I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto učini čudesa na njima, eda li ih tada ne pustite, te otidoše?

7. Zato načinite jedna kola nova, i uzmite slavu Bogu dojilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kući.

8. Pa uzmite kovčeg Gospodnji i metnite ga na kola; a zaklade zlatne što ćete mu dati za grijeh metnite u kovčezik pokraj njega, i pustite ga neka ide.

9. I gledajte: ako pođe putem k međi svojoj u Vet-Semes, on nam je učinio ovo veliko zlo; ako li ne pođe tako, onda ćemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo slučajno.

10. I učiniše tako oni ljudi; i uzevši dvije krave dojilice upregoše ih u kola, a telad njihovu zatvoriše kod kuće.

11. I metnuše kovčeg Gospodnji na kola, i mali kovčezik s mišima zlatnijem i sa slikama svojih šuljeva.

12. I pođoše krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako idahu istijem putem mučuci i ne svrćući ni nadesno ni nalijevo; a knezovi filistejski idahu za njima do međe vet-semeske.

13. A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oči svoje vidješe kovčeg, i obradovaše se vidjevši ga.

14. I dođoše kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoše ondje. A bijaše ondje velik kamen; i iscjepaše *drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu.

*2.Sam. 24,22.

15. A Leviti snimivši kovčeg Gospodnji i kovčezik što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan.

16. A to vidjevši pet knezova *filistejskih vratiše se u Akaron isti dan.

*1.Sam. 29,2; Isus N. 13,3.

17. A ovo bjehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan.

18. I miši zlatni bjehu prema broju svojih gradova filistejskih, u pet kneževina, svojih zidanih gradova i sela neograđenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovčeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina.

19. Ali pobi *Gospod neke između Vet-Semešana koji zagledaše u kovčeg Gospodnji, i pobi iz naroda sedamdeset ljudi od pedeset tisuća. I plaka narod što ga Gospod udara velikom pogibljju.

*2.Moj. 19,21.

20. I ljudi iz Vet-Semesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetim? i ka kome će otići od nas?

21. I poslaše poslanike k stanovnicima kirijat-jarimskim govoreći: donesoše natrag Filisteji kovčeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi.

Pokajanje sinova Izrailjevih i pobjeda nad Filistejima. Even-Ezer. Samuilo kao sudija.

7. Tada dođoše ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše *kovčeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuću †Avinadavovu na brdu, a Eleazara sina njegova posvetiše da čuva kovčeg Gospodnji. *1.Sam. 6,21. †2.Sam. 6,4.

2. A kad kovčeg osta u Kirijat-Jarimu, prođe mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom.

3. A Samuilo reče svemu domu Izrailjevu govoreći: ako se svijem srcem svojim obraćate ka Gospodu, povrzite tuđe bogove između sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomemu služite, pa će vas izbaviti iz ruku filistejskih.

4. I povrgoše sinovi Izrailjevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu.

5. Potom reče Samuilo: skupite svega Izraelija u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas.

6. I skupiše se u Mispi, i crpući vodu proljevaše pred Gospodom, i postiše onaj dan, i ondje rekoše: sagriješismo Gospodu. I Samuilo sudaše sinovima Izrailjevijem u Mispi.

7. A Filisteji kad čuše da su se sinovi Izrailjevi skupili u Mispi, iziđoše knezovi filistejski na Izraelija. A kad to čuše sinovi Izrailjevi, uplašiše se od Filisteja.

8. I rekoše sinovi Izrailjevi Samuilu: ne prestaj vapiti za nas ka Gospodu Bogu našem, eda bi nas izbavio iz ruku filistejskih.

9. Tada Samuilo uze jedno jagnje odojče, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izraelija, i usliši ga Gospod.

10. I kad Samuilo prinošaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izraelija; ali zagrmje *Gospod grmljavinom velikom u onaj dan na Filisteje i smete ih, i biše pobijeni pred Izrailjem. *Isus N. 10,10.

11. A Izrailjci iziđoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har.

12. Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga između Mispe i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reče: dovde nam Gospod pomože.

13. Tako bjehu pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na među *Izrailjevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuилоva. *Sud. 13,1.

14. I povратиše se Izrailju gradovi, koje bjehu uzeli Filisteji Izrailju, od Akarona do Gata, i međe njihove izbavi Izrailj iz ruku filistejskih; i bi mir među Izrailjem i Amorejima.

15. A *Samuilo sudaše Izrailju svega vijeka svojega. *1.Sam. 12,11.

16. I idući svake godine obilazaše Vetilj i Galgal i Mispu, i sudaše Izrailju u svijem tijekom mjestima.

17. Potom se vraćаше u Ramu, jer ondje bijaše kuća njegova, i sudaše ondje Izrailju, i ondje načini *oltar Gospodu. *Sud. 21,4.

Sinovi Izrailjevi žude za carem.
Samuilo objavljuje carevo pravо.

8. **A** kad Samuilo ostarje, *postavi sinove svoje za t sudije Izrailju. *5.Moj. 16,18. †Sud. 12,14.

2. A ime sinu njegovu prvencu bješe Joilo, a drugomu Avija, i sudahu u Virsaveji.

3. Ali sinovi njegovi ne hođahu putovima njegovijem, nego udariše za dobitkom, i primahu poklone i izvrtahu pravdu.

4. Tada se skupiše sve starješine Izrailjeve i dođoše k Samuilu u Ramu.

5. I rekoše mu: eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima: zato postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda.

6. Ali Samuilu ne bi po volji što rekoše: daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se pomoli Gospodu.

7. A Gospod reče Samuilu: poslušaj glas narodni u svemu što ti govore; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima.

8. Kako činiše od onoga dana kad ih izvedoh iz Misira do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovima, po svijem tijekom djelima čine i tebi.

9. Zato sada poslušaj glas njihov; ali im dobro zasjeđoči i kaži način kojim će car carovati nad njima.

10. I kaza Samuilo sve riječi Gospodnje narodu koji iskaše od njega cara;

11. I reče: ovo će biti način kojim će car carovati nad vama: sinove vaše uzimaće i metati ih na kola svoja i među konjike svoje, i oni će trčati pred kolima njegovijem;

12. I postaviće ih da su mu tisućnici i pedesetnici, i da mu oru njive i žanju ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što treba za kola njegova.

13. Uzimaće i kćeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hljebarice.

14. I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaće i razdavati slugama svojim.

15. Uzimaće desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaće dvoranima svojim i slugama svojim.

16. I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiće vaše najljepše i magarce vaše uzimaće, i obrtati na svoje poslove.

17. Stada će vaša desetkovati i vi ćete mu biti robovi.

18. Pa ćete onda vikati zbog cara svojega, kojega izabrate sebi; ali vas Gospod neće onda uslišiti.

19. Ali narod ne htje poslušati riječi Samuilovijeh, i rekoše: ne, nego car neka bude nad nama,

20. Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove.

21. A Samuilo čuvši sve riječi narodne, kaza ih Gospodu.

22. A Gospod reče Samuilu: poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuilo reče Izrailjcima: idite svaki u svoj grad.

Saul dolazi Samuilu.

9. A bješe jedan čovjek od plemena *Venijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina Afije, sina jednoga čovjeka od plemena Venijaminova, hrabar junak.

*Djela 13,21.

2. On imашe sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega među sinovima Izrailjevijem, a glavom bješe viši od svega naroda.

3. A Kisu ocu Saulovu nesta magarica, pa reče Kis Saulu sinu svojemu: uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarice.

4. I on prođe goru Jefremovu, i prođe zemlju salisku; ali ne nađoše; pa prodoše i zemlju salimsku, i ne bješe ih; pa prodoše i zemlju Venijaminovu, i ne nađoše.

5. A kad dođoše u zemlju sufsku, reče Saul momku svojemu koji bijaše s njim: hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas.

6. A on mu reče: evo, u ovom gradu ima čovjek Božji, kojega veoma poštuju; što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da će nas uputiti kuda bismo išli.

7. A Saul reče momku svojemu: hajde da idemo; ali šta ćemo odnijeti čovjeku? jer nam je hljeba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo čovjeku Božijemu. Šta imamo?

8. A momak opet odgovarajući reče Saulu: eto u mene četvrt srikla srebra; to da dam čovjeku Božijemu da nas uputi.

9. A u staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govoraše: hajde da idemo k vidiocu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac.

10. I Saul reče momku svojemu: dobro veliš; hajde da idemo. I pođoše u grad gdje bješe čovjek Božji.

11. I kad idahu uz brdo gradsko, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše: je li tu vidjelac?

12. A one odgovarajući rekoše: jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima *žrtvu na gori.

*1.Moj. 31,54.

13. Kako uđete u grad, naći ćete ga prije nego pođe na goru da jede; jer narod neće jesti dokle on ne dođe, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda će zvanice jesti; zato idite, jer ćete ga sada naći.

14. I otidoše u grad; a kad dođoše usred grada, gle, Samuilo polazeći na goru sreće ih.

15. A *Gospod bješe objavio Samuilu dan prije nego dođe Saul, rekavši: *1.Sam. 15,1.

16. Sjutra u ovo doba poslaću k tebi jednoga čovjeka iz zemlje Venijaminove, njegova pomaži da bude vođ narodu mojemu Izrailju, i on će izbaviti moj narod iz ruku filistejskih. Jer pogledah na narod svoj, jer vika njegova dođe do mene.

17. I kad Samuilo ugleda Saula, reče mu Gospod: eto čovjeka za kojega ti rekoh; taj će vladati mojim narodom.

18. I Saul pristupi k Samuilu na vratima, i reče: kaži mi, gdje je kuća vidiočeva?

19. A Samuilo odgovori Saulu i reče: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i

danas ćete sa mnom jesti; a sutra ću te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaću ti.

20. A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se; jer su se našle. I čije će biti sve što je najbolje u Izraelju? eda li ne tvoje i svega doma oca tvoga?

21. A *Saul odgovori i reče: nijesam li od plemena Venijaminova, najmanjega plemena Izrailjeva, i dom moj najmanji između svih domova plemena Venijaminova? što mi, dakle, govoriš tako? *1.Sam. 18,17.

22. A Samuilo uze Saula i njegovu momka, i odvede ih u sobu, i posadi ih u začelje među zvanicama kojih bješe do trideset ljudi.

23. I Samuilo reče kuharu: donesi dio koji ti dadoh i za koji ti rekoh: ostavi ga kod sebe.

24. Tada donese kuhar pleće i što bješe na njemu; a Samuilo ga metnu pred *Saula, i reče: evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je sačuvano doslije za tebe, kad rekoh: pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuилоm onaj dan. *1.Sam. 18,10.

25. Potom siđoše s gore u grad, i Samuilo se razgovara sa Saulom na krovu.

26. A ujutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reče mu: digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, iziđoše obojica, on i Samuilo.

27. I kad dođoše na kraj grada, reče Samuilo Saulu: reci momku neka ide naprijed, i on prođe naprijed, a ti stani malo da ti javim riječ Božiju.

Samuilo pomazuje Saula za cara i pokazuje ga narodu.

10. Tada *Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reče mu: eto, nije li te pomazao †Gospod nad našljedstvom svojim da mu budeš vođ? *1.Sam. 16,13. †Jer. 10,16.

2. Kad otideš danas od mene, naći ćeš dva čovjeka kod groba Rahiljina u kraju Venijaminovu u Selsi, koji će ti reći: našle su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareći za magarice zabrinuo se za vas govoreći: šta ću činiti poradi sina svojega?

3. I otišavši odande dalje, kad dođeš u ravnicu tavorsku, sreće te ondje tri čovjeka idući k Bogu u Vetilj, noseći jedan tri jareta, a drugi noseći tri hljeba, a treći noseći mješinu vina.

4. Pa će te upitati za zdravlje, i daće ti dva hljeba, koje primi iz ruku njihovih.

5. Potom ćeš doći na hum Božji, gdje je straža filistejska, i kad uđeš u grad, sreće te gomila proroka slazeći s gore, a pred njima psaltiri i bubnji i svirale i harfe; i oni će prorokovati.

6. I sići će na te Duh Gospodnji, te ćeš prorokovati s njima, i postaćeš drugi čovjek.

7. I kad ti dođu ti znaci, čini što ti dođe na ruku, jer je Bog s tobom.

8. Potom ćeš otići prije mene u Galgal, i gle, ja ću doći k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana čekaj, dokle dođem k tebi i kažem ti šta ćeš činiti.

9. I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dađe drugo srce; i svi se oni znaci zbiše onaj dan.

10. I kad dođoše na hum, gle, sreće ga gomila *proroka, i dođe na nj Duh Božji, i prorokova među njima. *1.Sam. 19,20.

11. I kad ga vidješe svi koji ga poznavahu od pređe gdje prorokuje s *prorcima, rekoše jedan drugome: šta to bi od sina Kiso-va? eda li je i Saul među prorocima? *1.Sam. 19,24.

12. A jedan odande odgovori i reče: ko li im je otac? Otuda posta priča: eda li je i Saul među prorocima?

13. I prestavši prorokovati dođe na goru.

14. A stric Saulov reče njemu i momku njegovu: kuda ste išli? A on odgovori: da tražimo magarice; i kad vidjesmo da ih nigdje nema, otidosmo k Samuilo.

15. A stric Saulov reče: kaži mi šta vam je rekao Samuilo?

16. A Saul reče stricu svojemu: kazao nam je da su se našle magarice. Ali mu ne reče za carstvo što mu je kazao Samuilo.

17. A Samuilo sazva narod u *Mispu ka †Gospodu. *Sud. 11,11. †1.Sam. 7,5.

18. I reče sinovima Izrailjevijem: ovako veli *Gospod Bog †Izrailjev: ja izvedoh Izrailja iz †Misira, i izbavih vas iz ruku misirskih i iz ruku svijeh carstava koja vas mučahu. *5.Moj. 4,34. †Sud. 6,8. †2.Moj. 3,7.

19. A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavlja od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoste mu: postavi *cara nad nama. Sada, dakle, stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisućama svojim. *5.Moj. 17,14.

20. I privede Samuilo sva plemena Izrailjeva, i pade na pleme Venijaminovo.

21. Potom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu; potom pade na Saula sina Kisova. I tražiše ga, ali se ne nađe.

22. Tada opet upitaše Gospoda: hoće li još doći ovamo taj čovjek? A *Gospod reče: eto sakrio se za prtljagom. *1.Sam. 23,2.

23. Tada otrčaše, i dovedoše ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glavom viši od svega naroda.

24. I reče *Samuilo svemu narodu: vidite li koga je izabrao Gospod da niko nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reče: da živi car! *1.Sam. 12,1.

25. Tada Samuilo kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Potom Samuilo raspusti narod da ide svak svojoj kući.

26. I Saul, također, otide svojoj kući u Gavaju, i s njim otidoše vojnici, kojima Bog taknu srca.

27. A ljudi nevaljali rekoše: taj li će nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu donesoše *dara. Ali se on učini kao da nije čuo. *1.O car. 4,21.

Saulova prva pobjeda nad Amoncima; velikodušnost prema onim koji ga preziru; žrtva zahvalnica u Galgalu.

11. Tada dođe Nas Amonac, i *stade u oko prema †Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisu rekoše Nasu: učini vjeru s nama, pa ćemo ti služiti.

*1.Moj. 21,28. †Sud. 21,8.

2. A Nas Amonac odgovori im: ovako ću učiniti vjeru s vama: da vam svakome isko-

pam desno oko, i tu sramotu učinim svemu Izrailju.

3. A starješine javiske rekoše mu: ostavi nam sedam dana, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izrailjeve; pa ako ne bude niko-ga da nas izbavi, tada ćemo izaći k tebi.

4. I dođoše poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove riječi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu.

5. A gle, Saul iđaše za govedima svojim iz polja, i reče: šta je narodu te plače? I kazaše mu šta su poručili Javišani.

6. Tada siđe Duh Božji na Saula kad ču te riječi, i on se razgnjevi vrlo.

7. Pa uze dva vola, i isiječe ih na komade, i razasla ih u sve krajeve Izrailjeve po istijem poslanicima poručivši: ko ne pođe za Saulom i za Samuilom, ovako će biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnji popade narod, te izidoše jednodušno.

8. I izbroji ih u Vezeku, i bješe sinova Izrailjevijeh trista tisuća, a sinova Judinijeh tri-deset tisuća.

9. Potom rekoše poslanicima koji bijahu došli: ovako recite ljudima u Javisu Galadovu: sjutra ćete se izbaviti, kad ogrije sunce. I poslanici se vratiše, i javiše ovo Javišanima, i oni se obradovaše.

10. I rekoše Javišani Amoncima: sjutra ćemo izaći k vama, da učinite od nas što vam bude drago.

11. I sjutra dan razdijeli Saul narod u tri *čete, i uđoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amonce dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, raspršaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno. *Sud. 7,16.

12. Tada reče narod Samuilu: koji je ono što reče: eda li će Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo.

13. Ali Saul reče: da se ne pogubi *danas niko, jer je danas †Gospod učinio †spasenje u Izrailju.

*2.Moj. 14,13. †2.Moj. 14,30. †1.Sam. 14,45.

14. Tad Samuilo reče narodu: hajdete da idemo u *Galgal, da ondje ponovimo carstvo. *1.Sam. 10,8.

15. I sav narod otide u Galgal, i postaviše ondje Saula carem pred Gospodom u Gal-

galu, i ondje prinesošte žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se ondje Saul i sav Izrailj veoma.

Samuilo svečano ostavlja svoju sudijsku službu.

12. Tada reče *Samuilo svemu Izrailju: eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih †cara nad vama. *1.Sam. 10,24. †1.Sam. 8,5.

2. I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osjedio; i sinovi moji eto su među vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas.

3. Evo me; odgovorite mi pred Gospodom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam učinio nasilje? kome sam učinio krivo? ili iz čije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oči njega radi? pak ću vam vratiti.

4. A oni rekoše: nijesi nam učinio sile niti si kome učinio krivo, niti si uzeo što iz čije ruke.

5. Jošte im reče: svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da nijeste našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je.

6. Tada reče Samuilo narodu: Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oće vaše iz zemlje misirske.

7. Sada, dakle, stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je činio Gospod vama i vašim ocima.

8. Pošto dođe Jakov u Misir, vikaše oći vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oće vaše iz Misira i naseliše ih na ovom mjestu.

9. Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, *te ih dade u ruke Sisari vojvodi asorskom, i †u ruke Filistejima, i †u ruke caru moavskomu, koji vojevaše na njih. *Sud. 4,2. †Sud. 10,7. †Sud. 3,12.

10. Ali vikaše ka Gospodu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospoda i služismo Valima i Astarotama; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa ćemo ti služiti.

11. I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jef-taja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših unaokolo, te živjeste bez straha.

12. Ali kad vidjeste Nasa cara amonskoga gdje dođe na vas, rekoste mi: ne, nego car neka caruje nad nama, premda *Gospod Bog vaš bješe Car vaš. *Sud. 8,23.

13. Sada, dakle, eto *cara kojega izabrate, kojega iskaste; evo, Gospod je postavio cara nad vama. *Os. 13,11.

14. Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzaslužite, i uzaslušate *glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada ćete i vi i car vaš koji caruje nad vama ići za Gospodom Bogom svojim. *5.Moj. 13,4.

15. Ako li ne uzaslušate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada će biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših.

16. Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju će učiniti Gospod pred vašim očima.

17. Nije li danas žetva pšenična? Ja ću prizvati Gospoda, i spustiće gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što učiniste pred Gospodom iskavši sebi *cara. *1.Sam. 8,6.

18. Tada Samuilo zavapi ka Gospodu, i *Gospod spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod poboja vrlo Gospoda i Samuila. *2.Moj. 13,1.

19. I reče sav narod Samuilu: moli se za sluge svoje *Gospodu Bogu svomeju da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo ištući sebi cara. *2.Moj. 9,28.

20. Tada reče Samuilo narodu: ne bojte se, vi ste učinili sve ovo zlo; ali ne ostupajte od *Gospoda, nego služite Gospodu svijem srcem svojim. *2.Moj. 32,30.

21. Ne ostupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaју, jer su ništave.

22. Jer Gospod neće ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega; jer *Gospodu bi volja da vas učini svojim narodom. *Mal. 1,2.

23. A meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanem moliti se za vas; nego ću vas upućivati na put dobar i prav.

24. Samo se Bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari učinio za vas.

25. Ako li zlo učinite, propašćete i vi i car vaš.

Jonatan tuče Filisteje. Samuilo kažnjava Saulovu prenatagljenu žrtvu. Novi rat.

13. Kad Saul bi car godinu dana, a carova dvije godine nad Izrailjem, 2. Izabra sebi Saul tri tisuće između sinova Izrailjevih; i bijahu kod Saula dvije tisuće u Mihmasu i u gori vetiljskoj, a jedna tisuća s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove.

3. I Jonatan pobi stražu filistejsku koja bješe u Gavaji, i čuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube po svoj zemlji govoreći: neka čuju Jevreji.

4. I tako ču sav Izrailj gdje rekoše: pobi Saul stražu filistejsku; i stoga Izrailj omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal.

5. A Filisteji se skupiše da vojuju na Izrailja, trideset tisuća kola i šest tisuća konjika, i mnoštvo naroda kao pijesak na brijegu morskom; i izašavši stadoše u oko u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena.

6. I Izrailjci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiješnjen; te se sakri u pećine i u česte i u kamenjake i u rasjeline i u jame.

7. A drugi Jevreji prijedohše preko Jordana u zemlju Gadovu i Galadovu. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što iđaše za njim bijaše u strahu.

8. I počeka sedam dana do roka Samuilo-va. Ali Samuilo ne dođe u Galgal; te se narod stade razlaziti od njega.

9. Tada reče Saul: dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu.

10. I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, dođe Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi.

11. A Samuilo mu reče: šta si učinio? A Saul odgovori: kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne dođe do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu,

12. Rekoh: sad će udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolih Gospodu; te se usudih i prineseh žrtvu paljenicu.

13. Tada reče *Samuilo Saulu: ludo si radio što nijesi držao zapovijesti Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrdio carstvo tvoje nad Izrailjem do vijeka. *1.Sam. 15,11.

14. A sada *carstvo tvoje neće se održati. Gospod je našao sebi čovjeka po srcu svojemu, i njemu je zapovjedio Gospod da bude vođ narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod. *1.Sam. 15,28.

15. Potom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I *Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi. *1.Sam. 14,2.

16. I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj; a Filisteji stajahu u okolu u Mihmasu.

17. I izidoše tri čete iz okola filistejskoga da plijene: jedna četa udari putem k *Ofri u zemlju sovalsku; *Isus N. 18,23.

18. A druga četa udari putem k Vet-Oronu; a treća udari putem k međi koja gleda prema dolini sevojimskoj u pustinju.

19. A u cijeloj *zemlji izrailjskoj ne bješe kovača, jer Filisteji rekoše: da ne bi gradili Jevreji mačeva ni kopalja. *2.O car. 24,14.

20. Zato slažahu svi Izrailjci k Filistejima kad koji šćaše poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp.

21. I bijahu se zatupili raonici i motike i vile trorage i sjekire, i same ostane trebaše zaoštriti.

22. Zato kad dođe vrijeme boju, ne nađe se mača ni koplja ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bijaše u Saula i u Jonatana sina njegova.

23. I straža filistejska izide u klanac kod *Mihmasa. *1.Sam. 14,5.

Jonatanovo junačko djelo. Saulova žestina u nevrijeme. Njegovi ratovi i njegov dom.

14. Jedan dan reče Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje: hajde da idemo k straži filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa.

2. A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migronu; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi.

3. I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilija sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaše oplećak. I narod ne znadijaše da je otišao Jonatan.

4. A u klancu kojim šćaše Jonatan otići k straži filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a druga Sene.

5. I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji.

6. I Jonatan reče momku koji mu nošaše oružje: hajde da otidemo k straži tjih neobrezanijeh; može biti da će nam učiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom.

7. A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu: čini što ti je god u srcu, idi, evo ja ću ići s tobom kuda god hoćeš.

8. A Jonatan mu reče: evo, otići ćemo k tim ljudima, i pokazaćemo im se.

9. Ako nam reku: čekajte dokle dođemo k vama, tada ćemo se ustaviti na svom mjestu, i nećemo ići k njima.

10. Ako li reku: hodite k nama, tada ćemo otići; jer nam ih *Gospod predade u ruke. To će nam biti znak. *2.Sam. 5,24.

11. I pokazaaše se obojica straži filistejskoj; a Filisteji rekoše: gle, izlaze Jevreji iz rupa u koje su se sakrili.

12. I stražari rekoše Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje: hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reče onome što mu nošaše oružje: hajde za mnom, jer ih predade Gospod u ruke Izrailju.

13. Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje.

14. I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, otprilike na po rala zemlje.

15. I uđe strah u oko u polju i u sav narod; i straža i oni koji bjehu izašli da plijene prepadoše se, i *zemlja se usколеba, jer bješe strah od Boga. *Isus N. 2,9.

16. A straža Saulova u Gavaji Venijaminoj opazi gdje se mnoštvo uzbunilo i isprepadalo.

17. Tada reče Saul narodu koji bijaše s njim: pregledajte i vidite ko je otišao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje.

18. I reče Saul Ahiji: donesi kovčeg Božji; jer kovčeg Božji bijaše tada kod sinova Izrailjevijeh.

19. A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu filistejskom bivaše sve veća, i Saul reče svešteniku: ostavi.

20. I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i dođoše do boja, i gle, povadili bjehu mačeve jedan na drugoga, i zabuna bješe vrlo velika.

21. A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji idahu s njima na vojsku svuda; pa i oni pristaše uz Izrailjce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom.

22. I svi *Izrailjci koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj, kad čuše da bježe Filisteji, naklopiše se i oni za njima bijući ih.

*1.Sam. 13,6.

23. I izbavi *Gospod †Izrailja u onaj dan; i boj otide dori do †Vet-Avena.

*2.Moj. 14,30. †5.Moj. 33,29. †1.Sam. 13,5.

24. I Izrailjci se vrlo umoriše onaj dan; a Saul zakle narod govoreći: da je proklet koji jede što do večera, da se osvetim neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa.

25. I sav narod one *zemlje dođe u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemlji.

*2.Moj. 3,8.

26. I kad dođe narod u šumu, vidje med gdje teče; ali niko ne prinese ruke k ustima svojim: jer se narod bojaše zakletve.

27. Ali Jonatan ne ču kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoči kraj u sat, i primače ruku svoju k ustima svojim, i zasvijetliše mu se oči.

28. A jedan iz naroda progovori i reče: otac je tvoj zakleo narod rekavši: da je proklet ko bi jeo što danas; stoga susta narod.

29. Tada reče Jonatan: smeo je zemlju otac moj; vidite kako mi se zasvijetliše oči, čim okusih malo meda.

30. A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji nađe! ne bi li polom filistejski bio još veći?

31. I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalona, i narod se vrlo umori.

32. I naklopi se narod na plijen, i nahvataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na *zemlji, i stade narod jesti s krvlju.

*5.Moj. 12,16.

33. I javiše Saulu govoreći: evo narod griješi Gospodu jedući s krvlju. A on reče: ne vjeru učiniste; dovaljajte sada k meni velik kamen.

34. Zatijem reče Saul: razidite se među narod i recite: dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i nećete griješiti Gospodu jedući s krvlju. I donese sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noći, i ondje klaše.

35. I načini Saul *oltar Gospodu; to bi prvi oltar koji načini †Gospodu.

*Sud. 21,4. †2.Sam. 24,25; 1.Sam. 7,17.

36. Potom reče Saul: hajdemo za Filistejima noćas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo nijednoga. A oni rekoše: čini što ti je god volja. Ali sveštenik reče: da pristupimo ovdje k Bogu.

37. I upita *Saul Boga: hoću li ići za Filistejima? hoćeš li ih dati u ruke Izrailju? Ali ne odgovori mu onaj dan.

*1.Sam. 28,6.

38. Zato reče Saul: pristupite ovamo svi glavari narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh *danas.

*1.Sam. 10,19.

39. Jer kako je živ *Gospod koji izbavlja Izrailja, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuće zaista. I ne odgovori mu niko iz svega naroda.

*1.Sam. 19,6.

40. Potom reče svemu Izrailju: vi budite s jedne strane, a ja i Jonatan sin moj bićemo s druge strane. A narod reče Saulu: čini što ti je drago.

41. Tada reče Saul Gospodu Bogu Izrailjevu: pokaži pravoga. I obliči se Jonatan i Saul, a narod izide prav.

42. I reče Saul: bacite ždrijeb za me i za Jonatana sina mojega. I obliči se Jonatan.

43. Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si učinio? I kaza mu *Jonatan i reče: samo

sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoću li poginuti?

*1.Sam. 14,27.

44. A Saul reče: to neka mi učini Bog i to neka doda, poginućeš, Jonatane!

45. Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je učinio ovo spasenje veliko u Izrailju? Bože sačuvaj! Tako živ bio *Gospod, neće pasti na zemlju nijedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoću Božjom učinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe.

*2.Sam. 14,11.

46. Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto.

47. I *Saul carujući nad Izrailjem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove †Amonove i na Edomce i na careve sovske i na Filisteje, i kuda se god obračaje, nadvlađivaše.

*1.Sam. 11,11. †2.Sam. 10,6.

48. Skupi, također, vojsku i pobi Amalika; i izbavi Izrailja iz ruku onijeh koji ga plijenjahu.

49. A Saul imaše sinove: *Jonatana i Isuja i Melhisuja; a dvjema kćerima njegovijem bjehu imena prvenici Merava a mlađoj Mihala.

*1.Sam. 31,2.

50. A ženi Saulovoj bješe ime Ahinoama kći Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova.

51. Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenirov bijahu sinovi Avilovi.

52. I bijaše velik rat s Filistejima svega vijeka Saulova; i koga god viđaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

Saul tuče Amalike i bi odbačen zbog neposlušnosti prema zapovijesti Božijoj.

15. A *Samuilo reče Saulu: Gospod me je poslao da te pomazem za cara nad narodom njegovijem, nad Izrailjem; slušaj dakle riječi Gospodnje.

*1.Sam. 9,15.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se šta je učinio Amalik Izrailju, kako mu se opro na putu kad je išao iz Misira.

3. Zato idi, i pobij Amalika, i zatri kao proklete sve što god ima; ne žali ga, nego

pobij i ljude i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce.

4. Tada Saul sazva narod, i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvjesta tisuća pješaka i deset tisuća ljudi od Jude.

5. I dođe Saul do grada amaličkoga, i namjesti zasjedu u potoku.

6. I reče Saul Kenejima: idite, odvojte se, uklonite se od Amalika, da vas ne bih potro s njima; jer ste vi učinili milost svijem sinovima Izrailjevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika.

7. I Saul pobi Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru.

8. I uhvati Agaga cara amaličkoga živa, a sav narod njegov pobi oštrijem mačem.

9. I Saul i narod njegov pošteditje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjce i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobiše.

10. Zato dođe riječ Gospodnja k Samuilu govoreći:

11. Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je otpustio od mene, i nije izvršio mojih riječi. I rasrdi se *Samuilo vrlo, i vikaše ka †Gospodu svu noć.

*1.Sam. 8,6. †1.Sam. 13,13. Isus N. 22,16.

12. I ustavši rano Samuilo pođe pred Saula. I javiše Samuilu govoreći: Saul dođe u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i siđe u Galgal.

13. Kad *Samuilo dođe k Saulu, reče mu Saul: †blagosloven da si Gospodu! izvršio sam riječ Gospodnju.

*1.Sam. 13,10. †Ruta 3,10; 1.Moj. 14,19.

14. A Samuilo reče: kakva je to bleka ovaca u ušima mojim? i rika volova koju čujem?

15. A Saul reče: od Amalika dognaše ih; jer narod pošteditje najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu; ostalo pak pobismo kao prokletu.

16. A Samuilo reče Saulu: stani da ti kažem što mi je rekao Gospod noćas. Reče mu: govori.

17. Tada reče Samuilo: nijesi li bio mali sam u svojim očima, pak si postao glava

plemenima Izrailjevijem, i Gospod te pomaza za cara nad Izrailjem?

18. I Gospod te posla na ovaj put i reče: idi, pobij grješne Amalike, i vojuy na njih dokle ih ne istrijebite.

19. Zašto, dakle, ne poslušaj glasa Gospodnjega, nego se naklopi na plijen, i učini zlo pred Gospodom?

20. A Saul odgovori Samuilu: ta poslušao sam glas Gospodnji, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara amaličkoga, a Amalike sam istrijebio.

21. Nego narod uzme od plijena ovce i volove, najbolje između prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu.

22. Ali Samuilo reče: zar su mile *Gospodu †žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša †glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost od pretiline ovnujske.

*Priče 21,3. †Psal. 50,8. †2.Moj. 19,5.

23. Jer je neposlušnost kao grijeh od čaranja, i nepokornost kao sujevjerstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si riječ Gospodnju, zato je i On tebe odbacio da ne budeš više car.

24. Tada reče Saul Samuilu: zgriješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnju i tvoje riječi; jer pobojah se naroda i poslušah glas njegov.

25. Nego sada oprost mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu.

26. A Samuilo reče Saulu: neću se vratiti s tobom, jer si odbacio riječ Gospodnju, i zato je tebe *Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izrailjem.

*1.Sam. 2,30.

27. I *Samuilo se okrete da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegovoga, te se odadrije.

*1.Sam. 28,14.

28. Tada mu reče Samuilo: odadro je *Gospod †carstvo Izrailjevo od tebe danas, i dao ga †bližnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe.

*1.Sam. 13,14. †1.Sam. 18,8. †1.Sam. 28,17.

29. I doista junak Izrailjev neće slagati, ni ti će se raskajati; jer nije *čovjek da se kaj.

*4.Moj. 23,19.

30. A on reče: zgriješio sam; ali mi sad učini *čast pred starješinama naroda mo-

jega i pred †Izrailjem, i vrati se sa mnom da se poklonim †Gospodu Bogu tvojemu.

*Priče 26,1. †1.Sam. 2,30. †Djela 8,24.

31. I vrativši se Samuilo otide za Saulom, i pokloni se Saulu Gospodu.

32. Potom reče Samuilo: dovedite mi *Agaga cara amaličkoga. I dođe k njemu Agag veseo, jer govoraše Agag: zaista, prošla je gorčina smrtna.

*4.Moj. 24,7.

33. Ali Samuilo reče: kako je tvoj mač učinio te su *žene ostale bez djece, tako će ostati bez djece tvoja majka među ženama. I isijee Samuilo Agaga pred Gospodom u Galgalu.

*Jer. 18,21.

34. Potom otide Samuilo u Ramu, a Saul otide kući svojoj u *Gavaju Saulovu.

*1.Sam. 11,4.

35. I Samuilo više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Saula carem nad Izrailjem.

Pozivanje Davida i prvo pomazivanje za cara. Njegovo guslanje razveseljava sjetna Saula.

16. **A** Gospod reče Samuilu: dokle ja odbaciš ti plakati za Saulom kad ga ja odbaciš da ne caruje više nad Izrailjem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer između njegovijeh sinova izabrah sebi cara.

2. A Samuilo reče: kako da idem? jer će čuti Saul, pa će me ubiti. A Gospod odgovori: uzmi sa sobom junicu iz govoda, pa reci: dođoh da prinesem žrtvu Gospodu.

3. I pozovi Jeseja na žrtvu, a ja ću ti pokazati šta ćeš činiti, i pomaži mi onoga koga ti kažem.

4. I učini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dođe u Vitlejem; a starješine gradske uplašivši se istrčaše preda nj, i rekoše mu: jesi li došao dobro?

5. A on reče: dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseja i sinove njegove i pozva ih na žrtvu.

6. I kad dođoše vidjevši Elijava reče: jamračno je pred Gospodom pomazanik njegov.

7. Ali Gospod reče Samuilu: ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što čovjek gleda: čovjek gleda što je na očima, a Gospod gleda na srce.

8. I dozva Jesej Avinadava, i reče mu da ide pred Samuila. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

9. Potom Jesej reče Sami da ide. A on reče: ni toga nije izabrao Gospod.

10. Tako reče *Jesej te prodoše sedam sinova njegovijeh pred Samuikom; a Samuilo reče Jeseju: nije Gospod izabrao tih.

*1.Sam. 17,12.

11. Potom reče Samuilo Jeseju: jesu li ti to svi sinovi? A on reče: ostao je još najmlađi; eno ga, pase ovce. Tada reče Samuilo Jeseju: pošlji, te ga dovedi, jer nećemo sjediti za sto dokle on ne dođe.

12. I posla, te ga dovede. A bijaše smeđ, lijepijeh očiju i lijepa stasa. I *Gospod reče: ustani, pomaži ga, jer je to.

*1.Dnev. 28,4.

13. Tada Samuilo uze rog s uljem, i pomaža ga usred braće njegove; i siđe Duh *Gospodnji na †Davida i osta na njemu od toga dana. Potom usta Samuilo i otide u Ramu.

*Sud. 11,29. †Psal. 89,20.

14. A Duh *Gospodnji otide od †Saula, i uznemiravaše ga zao duh od Gospoda.

*1.Sam. 19,9. †1.Sam. 18,10.

15. I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznemiruje zli duh Božiji.

16. Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže čovjeka koji zna udarati u harfu, pa kad te napadne zli duh Božiji, neka udara rukom svojom, i odlakšaće ti.

17. I reče Saul slugama svojim: potražite čovjeka koji zna dobro udarati u harfu, i dovedite mi ga.

18. A jedan između slugu njegovijeh odgovori i reče: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u harfu, i hrabar je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim.

19. I Saul posla ljude k Jeseju i poruči: pošlji mi Davida sina svojega koji je kod ovaca.

20. A Jesej uze magarca i hljeba i mješinu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu.

21. I David dođe k Saulu i izide preda nj, i omilje Saulu veoma, te ga postavi da mu nosi oružje.

22. Potom posla Saul k Jeseju i poruči: neka David ostane kod mene, jer je našao milost preda mnom.

23. I kad bi duh Božji napao *Saula, David uzevši harfu udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otišao od njega. *1.Sam. 18,10.

David i Golijat.

17. Tada *Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u oko između Sokota i †Azike na međi damimskoj.

*2.Dnev. 28,18. †Isus N. 15,35.

2. A Saul i Izrailjci skupiše se i stadoše u oko u dolini Ili, i uvrstaše se prema Filistejima.

3. I Filisteji stajahu na brdu odonuda, a Izrailjci stajahu na brdu odovuda, a među njima bješe dolina.

4. I izide iz okola filistejskoga jedan zatočnik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakata i ped.

5. I na glavi mu bješe kapa od mjedi, i oklop pločast na njemu od mjedi; i bijaše oklop težak pet tisuća sikala.

6. I nogavice od mjedi bjehu mu na nogama, i štit od mjedi na ramenima.

7. A kopljača od koplja mu bješe kao vrtilo, a gvožđa u koplju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše išaše pred njim.

8. On stavši vikaše vojsku izrailjsku, i govoraše im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga između sebe, pa neka izađe k meni.

9. Ako me nadjača i pogubi me, mi ćemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjačam i pogubim ga, onda ćete vi biti nama sluge, i služićete nam.

10. Još govoraše Filistejin: ja osramotih danas vojsku izrailjsku; dajte mi čovjeka da se bijemu.

11. A kad Saul i sav Izrailj ču šta reče Filistejin, prepadoše se i uplašise se vrlo.

12. A bijaše *David sin jednoga Efraćanina, iz Vitlejema Judina, kojemu ime bješe †Jesej, koji imaše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulovo star i vremenit među ljudima. *1.Sam. 17,58. †Ruta 4,22.

13. I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovijeh koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Elijav a drugome Avinadav a trećemu *Sama. *1.Dnev. 2,13.

14. A David bijaše najmlađi. I ona tri najstarija otidoše za Saulom.

15. A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega.

16. A Filistejin izlazaše jutrom i večerom, i staja četrdeset dana.

17. A Jesej reče Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braću svoju efu ovoga prženoga žita i ovijeh deset hljebova, i odnesi brže u oko braći svojoj.

18. A ovijeh deset mladijeh siraca odnesi tisućniku, i vidi *braću svoju kako su, i donesi od njih znak. *1.Moj. 37,14.

19. A Saul i oni i sav Izrailj bijahu u dolini Ili ratujući s Filistejima.

20. I tako David usta rano i ostavi ovce na čuvaru; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i dođe na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlazaše da se vrsta za boj, i podizaše ubojnu viku.

21. I stajaše vojska izrailjska i filistejska jedna prema drugoj.

22. Tada ostavi David svoj prtljag kod čuvara, koji čuvaše prtljag, i otrča u vojsku, i dođe i zapita braću svoju za zdravlje.

23. I dokle govoraše s njima, gle, onaj zatočnik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske filistejske i govoraše kao prije, i David ču.

24. A svi Izrailjci kad vidješe toga čovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma.

25. I govorahu Izrailjci: vidjeste li toga čovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izrailja.

A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i *kćer svoju dao bi mu; i oslobodio bi dom oca njegova u Izrailju. *Isus N. 15,16.

26. Tada reče David ljudima koji stajahu oko njega govoreći: šta će se učiniti čovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine *sramotu s Izrailja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga?

*1.Sam. 11,2.

27. A narod mu odgovori iste riječi govoreći: to će se učiniti onome ko ga pogubi.

28. A kad ču Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razljuti se Elijav na Davida, i reče mu: što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja objest tvoju i zloču srca tvoje-ga; došao si da vidiš boj.

29. A David reče: šta sam sad učinio? zapovjedeni mi je.

30. Potom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije.

31. I kad se čuše riječi koje govaraše David, javiše ih Saulu, a on ga dozva k sebi.

32. I David reče Saulu: neka se niko ne plaši od onoga; sluga će tvoj izaći i biće se s Filistejinom.

33. A Saul reče Davidu: ne možeš ti ići na Filistejina da se biješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje.

34. A David reče Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad dođe lav ili medvjed i odnese ovcu iz stada,

35. Ja potrčah za njim, i udarih ga i oteh mu iz čeljusti; i kad bi skočio na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih.

36. I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa će i taj Filistejin neobrezani proći kao oni; jer osramoti vojsku Boga živoga.

37. Još reče David: *Gospod koji me je sačuvao od lava i medvjeda, on će me sačuvati i od ovoga Filistejina. Tada reče Saul Davidu: idi, i Gospod neka bude s tobom.

*1.Sam. 7,12.

38. I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjedi i metnu oklop na nj.

39. I pripasa David mač njegov preko svojega odijela i pode, ali ne bješe navikao, pa

reče David Saulu: ne mogu ići s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe.

40. I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena i metnu ih u torbu pastirsku, koju imaše, i uze praću svoju u ruku, i tako pođe ka Filistejinu.

41. A i Filistejin idaše sve bliže k Davidu, a čovjek koji mu nošaše oružje, idaše pred njim.

42. A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, potsmjehnu mu se, što bješe mlad i smeđ i lijepa lica.

43. I reče Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim.

44. I reče Filistejin Davidu: hodi k meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

45. A David reče Filistejinu: ti ideš na me s mačem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime *Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izrailjeve, kojega si ružio.

*2.Dnev. 32,8; 2.Dnev. 14,11.

46. Danas će te Gospod dati meni u ruke, i ubiće te, i skinuću glavu s tebe, i daću danas tjelesa vojske filistejske pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim, i poznaće sva zemlja da je Bog u Izrailju.

47. I znaće sav ovaj zbor da *Gospod ne spasava tmačem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, zato će vas dati nama u ruke.

*Zah. 4,6. †Os. 1,7.

48. A kad se Filistejin podiže i dođe bliže k Davidu, David brže istrča na bojište pred Filistejina.

49. I David turi ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga iz praće, i pogodi Filistejina u čelo i uđe mu kamen u čelo, te pade ničice na zemlju.

50. Tako *David praćom i kamenom nadjača Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga; a nemaše David mača u ruci. *1.Sam. 21,9.

51. I pritrčav David stade na Filistejina, i zgrabi mač njegov i izvuče ga iz korica i pogubi ga i otsiječe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše.

52. A Izrailjci i Judejci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata aka-

ronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu sarajimskom do Gata i do Akarona.

53. Potom se vratiše sinovi Izrailjevi tje-ravši Filisteje, i opljeniše oko njihov.

54. A *David uze glavu Filistejinovu, i od-nese je u Jerusolim, a oružje njegovo ostavi u svom šatoru. *1.Sam. 21,9.

55. A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reče Aveniru vojvodi: čiji je sin taj mladić, Avenire? A Avenir reče: kako je živa duša tvoja, care, ne znam.

56. A car reče: pitaj čiji je sin taj mladić.

57. A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejinova.

58. I *Saul reče mu: čiji si sin, dijete? A †David reče: ja sam sin slugе tvogе Jeseja Vitlejemca. *1.Sam. 22,7. †1.Sam. 20,6.

David se sprijateljuje s Jonatanom,
narod ga slavi, Saul ga mrzi,
a David se ženi Mihalom.

18. I kad svrši razgovor sa Saulom, *duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i †Jonatan ga zapazi kao svoju dušu. *1.Moj. 44,30. †1.Sam. 19,2.

2. I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kući oca svojega.

3. I Jonatan učini vjeru s Davidom, jer ga ljubljāše kao svoju dušu.

4. I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošāše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i mač svoj i luk svoj i pojas svoj.

5. I iđāše David na što ga god Saul pošiljāše, i bijaše srećan, i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem.

6. A kad se vraćahu, i kad se David vraćaše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrailjeva pjevajući i igrajući na susret caru Saulu, s bubnjima i s veseljem i kimvalama.

7. I otpijevajući žene jedne drugima uz svirku govorahu: Saul zgubi svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća.

8. I razgnjevi se Saul vrlo, i ne bjehu mu po volji te riječi, i reče: Davidu dadoše de-

set tisuća, a meni dadoše tisuću; još mu samo carstvo treba.

9. I od toga dana Saul gledāše poprijeko Davida.

10. A sutradan napade *Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kući, a †David mu udaraše rukom svojom u harfu kao prije: a Saulu u ruci bješe koplje.

*1.Sam. 19,24; 16,14. †1.Sam. 19,9.

11. I *Saul baci koplje govoreći: da prikujem †Davida za zid. Ali mu se David izmače dva puta. *1.Sam. 19,10. †1.Sam. 20,33.

12. I *Saula bješe strah od †Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe otstupio. *1.Sam. 28,15. †1.Sam. 16,13.

13. Zato ga ukloni *Saul od sebe, i postavi ga tisućnikom; i on odlāžāše i dolāžāše pred narodom. *2.Sam. 5,2.

14. I David bijaše srećan u svemu što činjāše, jer Gospod bijaše s njim.

15. A Saul videći da je veoma srećan, bojaše ga se.

16. A sav Izrailj i Juda ljubljāše Davida, jer on odlāžāše i dolāžāše pred njima.

17. I reče *Saul Davidu: evo, †kćer svoju stariju Meravu daću ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Gospodnje. Jer Saul govoraše: neću da se digne moja ruka na nj, nego filistejska ruka neka se digne na nj.

*1.Sam. 18,25. †1.Sam. 17,25.

18. A *David reče Saulu: ko sam ja i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izrailju, da budem zet carev? *2.Sam. 7,18.

19. A kad dođe vrijeme da Meravu kćer *Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolačaninu za ženu. *2.Sam. 21,8.

20. Ali Davida ljubljāše Mihala kći Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji.

21. I reče Saul: daću mu je da mu bude zamka i da se diže na nj ruka filistejska. A Davidu reče Saul: bićeš mi danas zet s drugom.

22. I zapovjedi Saul slugama svojim: recite Davidu tajno i govorite: gle, omilio si caru, i sve slugе njegove ljube te; budi sada zet carev.

23. I slugе Saulove rekoše te riječi Davidu, a David reče: mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali čovjek.

24. I Saulu javiše ovo sluge njegove govoreći: ovako reče David.

25. A *Saul reče: ovako recite Davidu: ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul misljaše kako bi David pao u ruke Filistejima. *1.Sam. 14,24.

26. I sluge njegove kazaaše Davidu te riječi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navršši.

27. A *David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvjesta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kćer svoju. *2.Sam. 3,14.

28. I Saul vidje i pozna da je Gospod sa Davidom; i Mihala kći Saulova ljubljaaše ga.

29. A Saul se još većma poboja Davida; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu.

30. A knezovi filistejski udarahu; i kad god udarahu, *David bijaše srećniji od svih sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi. *2.Sam. 11,1.

Saul goni Davida, David bježi Samuilu.
I Saul među prorocima.

19. I Saul govori Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaaše veoma Davida.

2. I javi Jonatan Davidu i reče mu: Saul otac sklon traži da te ubije; nego se čuvaj sjutra, skloni se gdjeog i prikrivaj se.

3. A ja ću izaći i stajaću pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoriću o tebi s ocem svojim, i što doznam javiću ti.

4. I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reče mu: da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je činio.

5. Jer nije mario za život svoj i pobio je Filisteje, i Gospod učini spasenje veliko svemu Izrailju; vidio si i radovao si se; pa zašto bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što?

6. I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul: tako živ bio Gospod, neće poginuti.

7. Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i dovede Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao pređe.

8. I nastala opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega.

9. Potom zli duh Gospodnji napade Saula kad sjedaše kod kuće i držaaše koplje u ruci, a David udaraše rukom u harfu.

10. I Saul šćaaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmače Saulu, te koplje udari u zid, a David pobježe i izbavi se onu noć.

11. A Saul poslala ljude ka kući Davidovoj da ga čuvaju i ujutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoreći: ako noćas ne izbaviš duše svoje, ujutru ćeš poginuti.

12. Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobježe i izbavi se.

13. A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom.

14. I kad Saul poslala ljude da uhvate Davida, ona reče: bolestan je.

15. A Saul poslala opet ljude da vide Davida govoreći: donesite mi ga u postelji da ga pogubim.

16. A kad dođoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu.

17. I reče Saul Mihali: što me tako prevari i pusti neprijatelja mojega da uteče? A Mihala reče Saulu: on mi reče: pusti me, ili ću te ubiti.

18. Tako David uteče i izbavi se, i dođe k Samuilu u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je učinio Saul. I otidoše on i Samuilo, i ostaše u Najotu.

19. A Saulu dođe glas i rekoše mu: eno Davida u Najotu u Rami.

20. Tada poslala Saul ljude da uhvate Davida; i oni vidješe zbor *proroka gdje prorokuju a Samuilo im starješina. I Duh Gospodnji dođe na poslanike Saulove, te i oni prorokovahu. *1.Sam. 10,5.

21. A kad to javiše Saulu, on poslala druge poslanike, ali i oni prorokovahu; te Saul opet poslala treće poslanike, ali i oni prorokovahu.

22. Tada sam pođe u Ramu, i kad dođe na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreći: gdje je Samuilo i David? I rekoše mu: eno ih u Najotu u Rami.

23. I pođe u Najot u Rami; ali i na njega siđe Duh Božji, te idući dalje prorokovaše, dokle dođe u Najot u Rami.

24. Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilom, i padnuvši ležaše go ceo onaj dan i svu noć. Stoga se govori: eda li je i *Saul među prorocima?

*1.Sam. 10,11.

David i Jonatan učvršćuju svoje prijateljstvo.

20. **A** David pobježe iz Najota u Rami, i dođe i reče Jonatanu: šta sam učinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio ocu tvojemu, te traži dušu moju?

2. A on mu reče: sačuvaj Bože! nećeš ti poginuti. Evo otac moj ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Neće to biti.

3. A David zaklinjući se opet reče: otac tvoj zna dobro da sam našao ljubav u tebe, pa veli: ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak između mene i smrti.

4. A Jonatan reče Davidu: šta želi duša tvoja? Ja ću ti učiniti.

5. I David reče Jonatanu: evo sutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me, dakle, da se sakrijem u polju do trećega večera.

6. Ako zapita za me otac tvoj, ti reci: vrlo mi se molio David da otrči u Vitlejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova.

7. Ako reče: dobro, biće miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio.

8. Učini, dakle, milost sluzi svojemu, kad si vjeru Gospodnju uhvatio sa slugom svojim; ako je kakva krivica na meni, ubij me sam, jer zašto bi me vodio k ocu svojemu?

9. A Jonatan mu reče: Bože sačuvaj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio?

10. A David reče Jonatanu: ko će mi javiti ako ti otac odgovori što zlo?

11. A Jonatan reče Davidu: hodi da izidemo u polje. I iziđoše obojica u polje.

12. I Jonatan reče Davidu: *Gospode Bože Izrailjev! kad iskušam oca svojega sutra u ovo doba ili prekosjutra, i bude dobro po Davida, ako ne pošljem k tebi i ne javim ti,

*Isus N. 22,22.

13. Neka Gospod učini tako Jonatanu i tako neka doda. Ako li otac moj bude naučio da ti učini zlo, ja ću ti javiti, i opraviću te, i otići ćeš s mirom; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim.

14. A i ti, dokle sam živ, činićeš meni milost Gospodnju da ne poginem;

15. I nećeš ukratiti milosti svoje domu mojemu do vijeka, ni onda kad Gospod istrijebi sve neprijatelje Davidove sa *zemlje.

*1.Moj. 21,23.

16. Tako Jonatan učini vjeru s domom *Davidovijem govoreći: †Gospod neka traži iz ruku neprijatelja Davidovijeh.

*1.Sam. 25,22. †Isus N. 22,23.

17. I još zakle *Jonatan Davida ljubaviju svojom k njemu, jer ga ljubljaje kao svoju dušu.

*1.Sam. 20,42.

18. Potom reče mu Jonatan: sutra je mladina, i pitaće se za te, jer će tvoje mjesto biti prazno.

19. A ti čekaj do trećega dana, pa onda otidi brzo i dođi na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila.

20. A ja ću baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da gađam biljegu.

21. I evo poslaću momka govoreći mu: idi, nađi strijele. Ako rečem momku: eto strijele su za tobom ovamo bliže, digni ih; tada dođi, dobro je po te, i neće ti biti ništa, tako živ bio Gospod!

22. Ako li ipak rečem momku: eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje.

23. A za ove riječi što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je svjedok između mene i tebe do vijeka.

24. Potom se David sakri u polju; i dođe mladina, i car sjede za sto da jede.

25. A kad car sjede na svoje mjesto po običaju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a *Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno. *1.Sam. 14,50.

26. I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mišljaše: dogodilo mu se što god, te nije čist, zacijelo nije čist.

27. A sutradan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojemu: zašto sin Jesejev ne dođe na objed ni juče ni danas?

28. A Jonatan odgovori Saulu: vrlo me je molio David da otide do Vitlejema,

29. Rekavši: pusti me, jer porodica naša ima *žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam, dakle, našao milost pred tobom, da otidem i vidim braću svoju. Zato nije došao na carev objed. *1.Sam. 16,2.

30. Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče: nevaljali i neposlušni sine! zar ja ne znam da si izabrao sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaljoj majci?

31. Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, nećeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; zato pošlji sada i dovedi ga k meni, jer je zaslužio smrt.

32. A *Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reče mu: zašto da se pogubi? šta je učinio? *1.Sam. 19,4.

33. Tada se *Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida. *1.Sam. 19,10.

34. I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti.

35. A kad bi ujutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno momče.

36. I reče momku svojemu: trči da mi nađeš strijele koje ću pustiti. I momče otrča, a on pusti strijelu preko njega.

37. A kad dođe momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreći: nije li strijela dalje naprijed?

38. Još viknu Jonatan za momkom: brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu.

39. Ali momak ne znaše ništa, samo Jonatan i David znahu šta je.

40. I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reče mu: idi, odnesi u grad.

41. I kad momak otide, David usta s južne strane i pade ničice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plakaše obojica, a David osobito.

42. I reče Jonatan Davidu: idi s mirom, kao što smo se zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši: Gospod da je svjedok između mene i tebe i između mogega roda i tvogega roda do vijeka.

43. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

David dobija od sveštenika Ahimeleha svete hljebove i mač Golijatov; bježi kralju Ahisu.

21. Tada David dođe u Nov k Ahimelehu svešteniku; a Ahimeleh se uplaši i istrča pred Davida, i reče mu: zašto si sam, i nema nikoga s tobom?

2. A David reče Ahimelehu svešteniku: car mi nešto zapovjedi, i reče mi: niko da ne dozna zašto te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluga sam opravio u to i to mjesto.

3. Nego šta imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili šta imaš.

4. A sveštenik odgovori Davidu i reče: nemam pri ruci običnoga hljeba; nego ima svetoga hljeba; ali jesu li se momci čuvali od žena?

5. A David odgovori svešteniku i reče mu: nije bilo žena kod nas ni juče ni onomadne, otkako sam pošao, i sudovi su u momaka bili sveti. A ako bi put i nečist bio, osvetiče se danas sudovima.

6. Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenih, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni užeše.

7. A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovijeh baveći se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac, starješina nad pastirima Saulovijem.

8. I David reče Ahimelehu: imaš li tu kako koplje ili mač? jer ni mača svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna.

9. A sveštenik reče: ovdje je mač Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza oplećka; ako hoćeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovdje. A David reče: takvoga više nema, daj mi ga.

10. Potom se podiže *David, i pobježe onaj dan od Saula, i dođe k Ahisu caru gatskom.

*1.Sam. 27,3.

11. A Ahisu rekoše sluge njegove: nije li ovo *David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajući i govoreći: Saul zgubi svoju tisuću, a David svojih deset tisuća?

*1.Sam. 18,7.

12. I David metnu ove riječi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara gatskoga.

13. I pretvori se pred njima i učini se lud u rukama njihovijem; i šaraše po vratima, i bacaaše pjenu niz bradu svoju.

14. I Ahis reče slugama svojim: eto, vidite da je čovjek lud; što ste mi ga doveli?

15. Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da luduje preda mnom? zar će taj ući u kuću moju?

David bježi dalje. Pomoću izdajnika Doika, Saul ubija osamdeset i pet sveštenika.

22. Tada David otide odande i uteče u *pećinu †odolamsku. A kad to čuše braća njegova i sav dom oca njegova, dođoše onamo k njemu.

*2.Sam. 23,13. †Isus N. 12,15.

2. I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduženi i koji god bijahu tužna srca; i on im posta voda; i bješe ih s njim oko četiri stotine ljudi.

3. I odande otide David u Mispu Moavsku, i reče caru moavskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas, dokle vidim šta će Bog učiniti sa mnom.

4. I izvede ih pred cara moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme, dokle David bješe u onom gradu.

5. Ali prorok Gad reče Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i dođe u šumou Aret.

6. A Saul ču da se pojavio David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjeđaše u Gavaji pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim.

7. I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: čujte sinovi Venijaminovi; hoće li vama svjema sin Jesejev dati njive i vinograde? hoće li sve vas učiniti tisućnicima i stotinicima?

8. Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesevijem, i nema nikoga među vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi.

9. Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reče: vidio sam sina Jesejeva gdje dođe u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu.

10. On pita za nj *Gospoda, i dade mu brašnjenice: i mač †Golijata Filistejina dade mu.

*1.Sam. 21,6. †1.Sam. 21,9.

11. Tada car posla da dovedu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I dođoše svi k caru.

12. Tada reče Saul: čuj sada sine Ahitovov. A on odgovori: evo me, gospodaru.

13. A Saul mu reče: zašto ste se složili na me ti i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i mač, i pitao si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas?

14. A Ahimeleh odgovori caru i reče: a ko je između svih slugu tvojih kao David, vjeran, i zet carev i poslušan tebi i poštovan u kući tvojoj?

15. Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj? Sačuvaj Bože! neka car ne bijedi takvim čim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga tvoj od svega toga ništa.

16. Ali car reče: poginućeš, Ahimeleše! i ti i sav dom oca tvojega.

17. Tada car reče slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davi-

dom, i znajući da je pobjegao ne javiše mi. Ali sluge careve ne htješe podignuti ruke svoje da ulože na sveštenike Gospodnje.

18. Tada car reče Doiku: okreni se ti, te ulož i na sveštenike. I okrenuvši se Doik Idumejac ulož i na sveštenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu oplećak laneni.

19. I u Novu, gradu sveštetićkom, isiječe oštrijem maćem i ljude i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem maćem.

20. Ali uteće jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu *Avijatar, i pobježe k Davidu. *1.Sam. 23,6.

21. I Avijatar javi Davidu da je Saul pobio sveštenike Gospodnje.

22. A David reče Avijataru: znao sam onoga dana kad je bio ondje Doik Idumejac da će zacijelo kazati Saulu; ja sam kriv za sve duše doma oca tvogega.

23. Ostani kod mene, ne boj se; jer ko traži moju dušu, tražiće i tvoju; kod mene ćeš biti saćuvan.

David oslobađa grad Keilu od Filisteja;
izdaju ga i gone, ali se spasava
na ćudesan naćin.

23. Tada javiše Davidu govoreći: evo Filisteji udariše na *Keilu, i haraju gumna. *Isus N. 15,44.

2. I upita David Gospoda govoreći: hoću li ići i udariti na te Filisteje? A Gospod reče Davidu: idi, i pobićeš Filisteje i izbaviti Keilu.

3. A Davidu rekoše ljudi njegovi: evo nas je strah ovdje u Judinoj zemlji, a šta će biti kad poćemo u Keilu na oko filistejski.

4. Zato David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reče: ustani, idi u Keilu, jer ću ja predati Filisteje u ruke tvoje.

5. Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto; tako izbavi David stanovnike keilske.

6. A kad Avijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Keilu, donese sobom oplećak.

7. Potom javiše Saulu da je David došao u Keilu; i reče Saul: dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice.

8. I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljude njegove.

9. Ali David doznavši da mu Saul zlo kuje, reče Avijataru sveštetiću: uzmi na se oplećak.

10. I reče David: Gospode Bože Izrailjev! ćuo je sluga tvoj da se Saul sprema da doće na Keilu da raskopa grad mene radi.

11. Hoće li me Keiljani predati u njegove ruke? hoće li doći Saul kao što je ćuo sluga tvoj? Gospode Bože Izrailjev! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori: doći će.

12. Opet reče David: Keiljani hoće li predati mene i moje ljude u ruke Saulove? A Gospod odgovori: predaće.

13. Tada se *David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobjegao iz Keile, tada on ne htje ići. *1.Sam. 25,13.

14. A *David se bavljao u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražao jednako, ali ga †Gospod ne dade u njegove ruke. *1.Sam. 27,1. †Psal. 121,8.

15. I David videći da je Saul izao te traži *dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi. *2.Sam. 4,8.

16. A Jonatan sin Saulov podiže se i doće k Davidu u šumu, i ukrijepi mu ruku u Gospodu;

17. I reče mu: ne boj se, jer te neće stignuti ruka cara Saula oca mojeg; nego ćeš carovati nad Izrailjem, a ja ću biti drugi za tobom; i Saul otac moj zna to.

18. I učiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom; i David osta u šumi, a *Jonatan otide kući svojoj. *1.Sam. 18,3.

19. Tada doćoše *Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše: ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli nadesno od Gesimona? *1.Sam. 26,1.

20. Sada, dakle, po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše će biti da ga predamo u ruke caru.

21. A Saul reče: Gospod da vas blagoslovi, što te me požaliste.

22. Idite sada i doznajte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje vidio; jer mi kažu da je vrlo lukav.

23. Promotrite i vidite sva mjesta gdje se krije, pa opet dođite k meni kad dobro doznate, i ja ću poći s vama; i ako bude u zemlji, tražiću ga po svijem tisućama Judinijem.

24. Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji *Maonu u ravnici nadesno od Gesimona.

*1.Sam. 25,2.

25. I Saul iziđe sa svojim ljudima da ga traži; a Davidu javiše, te on siđe sa stijene i stade u pustinji Maonu. A Saul kad to ču, otide za Davidom u pustinju Maon.

26. I Saul iđaše jednom stranom planine, a *David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hičaše da uteče Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše †Davida i njegove ljude da ih pohvata.

*2.Sam. 15,14. †1.Sam. 19,12.

27. U tom dođe glasnik Saulu govoreći: brže hodi; jer Filisteji udariše na zemlju.

28. Tada se vrati Saul ne tjerajući dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Sela-Amalekot.

David šteti Saula u pećini.

Saul uviđa svoju nepravdu.

24. A David otišavši odande stade na tvrdijem mjestima engadskim.

2. I kad se Saul vrati odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreći: eno Davida u pustinji engadskoj.

3. Tada uze Saul tri tisuće ljudi izabranijeh iz svega Izrailja, i otide da traži Davida i ljude njegove po vletima gdje su divokoze.

4. I dođe k torovima ovčijim ukraj puta gdje bijaše pećina; i Saul uđe u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjedahu u kraju u pećini.

5. I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reče Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke da učiniš s njim

što ti je volja. I David usta, te polako otsiječe skut od plašta Saulova.

6. A poslije zadržta srce Davidu što otsiječe skut Saulu.

7. I reče svojim ljudima: ne dao Bog da to učinim gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj, jer je pomazanik Gospodnji.

8. I odvrti riječima David ljude svoje i ne dade im da ustanu na Saula. I Saul izašav iz pećine pođe svojim putem.

9. Potom David usta, i izašav iz pećine stade vikati za Saulom govoreći: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se.

10. I reče *David Saulu: zašto slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje? *1.Sam. 20,1.

11. Evo, danas vidješe oči tvoje da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj pećini, i rekoše mi da te ubijem: ali te poštedjeh, i rekoh: neću dignuti ruke svoje na gospodara svojega, jer je pomazanik Gospodnji.

12. Evo, oče moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci; otsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni *nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgriješio; a ti vrebaš †dušu moju da je uzmeš. *Psal. 7,3. †Psal. 35,7.

13. *Gospod neka sudi između mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja neće podignuti na te. *1.Moj. 16,5.

14. Kako kaže stara priča: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; zato se ruka moja neće podignuti na te.

15. Za kim je izašao car *Izrailjev? koga goniš? †mrtva psa, buhu jednu.

*1.Sam. 26,20. †2.Sam. 9,8.

16. *Gospod neka bude sudija, i neka rasudi između mene i tebe; On neka vidi i raspravi moju parnicu i izbavi me iz ruke tvoje. *2.Dnev. 24,22.

17. A kad izgovori *David ove riječi Saulu, reče Saul: je li to tvoj glas, sine Davide? I podigavši Saul glas svoj zaplaka. *1.Sam. 26,17.

18. I reče Davidu: praviji si od mene, jer si mi vratio dobro za zlo koje sam ja tebi učinio.

19. I danas si mi pokazao da mi dobro činiš; jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi.

20. I ko bi našavši neprijatelja svojega puštio ga da ide dobrijem putem? Gospod neka ti vrati dobro za ovo što si mi učinio danas.

21. I sada, evo, znam da ćeš zacijelo biti car, i jako će biti u tvojoj ruci carstvo Izrailjevo.

22. Zato mi se sada zakuni Gospodom da nećeš istrijebiti potomstva mojega poslije mene, ni imena mojega zatrti u domu oca mojega.

23. I zakle se *David Saulu; i Saul otide kući svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto. *1.Sam. 26,25.

Samuilova smrt. Navalova nerazumnost i Avigejina razumnost.

25. U tom umrije *Samuilo i sabra se sav Izrailj, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i siđe u †pustinju faransku.

*1.Sam. 28,3. †1.Moj. 14,6.

2. A bijaše jedan čovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše čovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuće ovaca i tisuću koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu.

3. I bješe ime tomu čovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Halevova.

4. I David ču u pustinji da Naval striže ovce.

5. I posla David deset momaka, i reče David momcima: idite na Karmil, i otidite k Navalu, i pozdravite ga od mene.

6. I recite mu: zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir!

7. Čuo sam da strižeš ovce; pastiri su tvoji bivali kod nas, i ne učinismo im nepravde, i ništa im nije nestalo, dokle god bijahu na Karmilu.

8. Pitaj sluge svoje, i kazaće ti. Neka ovi momci nađu milost pred tobom, jer dođemo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti dođe do ruke.

9. I dođoše momci Davidovi, i kazaše Navalu u ime Davidovo sve ove riječi, i umučaše.

10. A Naval odgovori slugama Davidovijem i reče: ko je David? i ko je sin Jesejev? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara.

11. E da li ću uzeti hljeb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su?

12. Tada se vratiše momci Davidovi svojim putem, vratiše se, i došavši kazaše mu sve ove riječi.

13. A *David reče svojim ljudima: pripašite svaki svoj mač. I pripasaše svaki svoj mač, i David pripasa svoj mač; i pođe za Davidom do četiri stotine ljudi, a dvjesta ostaše kod prtljaga. *1.Sam. 27,2.

14. Ali Avigeji ženi Navalovoj kaza jedan između slugu njegovijeh govoreći: evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdravi gospodara našega, a on ih otjera.

15. A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam učiniše krivo, niti nam čega nesta, dokle god bijasmo kod njih u polju.

16. Nego nam bijahu zidovi i noću i danju, dokle god bijasmo kod njih pasući ovce.

17. Zato sada gledaj i promisli šta ćeš činiti, jer je gotovo zlo gospodaru našem i svemu domu njegovu; a on je zao čovjek, da mu se ne može govoriti.

18. Tada Avigeja brže uze dvjesta hljebova i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhoga grožđa i dvjesta gruda suhih smokava, i metnu na magarce.

19. I reče momcima svojim: hajdete naprijed, a ja ću ići za vama. A mužu svojemu Navalu ništa ne reče.

20. I sjedavši na magarca idaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima.

21. A David govoraše: ele sam zaludu čuvaov sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima; jer mi vrati zlo za dobro.

22. To neka učini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore

od svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid.

23. A kad Avigeja ugleda Davida, brže siđe s *magarca, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje; *Isus N. 15,18.

24. I padnuvši mu k nogama reče: na meni, gospodaru, neka bude ta krivica; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i čuj riječi sluškinje svoje.

25. Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga čovjeka, Navala, jer je kao ime što mu je; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao.

26. Zato sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Zato sada neka bude neprijateljima tvojim kao *Navalu i svjema koji traže zla gospodaru mojemu. *1.Sam. 25,34.

27. Evo dar što je donijela sluškinja gospodaru svojemu, da se da momcima koji idu za gospodarom mojim.

28. Oprosti sluškinji svojoj krivicu; jer će *Gospod zacijelo načiniti tvrdi kuću gospodaru mojemu; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka. *2.Sam. 7,11.

29. I da ustane čovjek da te goni i traži *dušu tvoju, duša će gospodara mojega biti vezana u svežnju živijeh kod †Gospoda Boga tvojea, a duše će neprijatelja tvojih baciti kao iz praće. *Psal. 66,9. †Jer. 10,18.

30. I kad Gospod učini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vođom Izrailju,

31. Neće ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad učini Gospod dobro gospodaru mojemu, opomenućeš se sluškinje svoje.

32. Tada reče David Avigeji: da je *blagosloven †Gospod Bog †Izrailjev, koji te danas posla meni na susret!

*1.Moj. 24,27. †2.Moj. 18,10. †Psal. 72,18.

33. I da su blagoslovene riječi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvratila danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom.

34. Doista, tako živ bio Gospod Bog Izrailjev, koji mi ne daje da ti učinim zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri.

35. I primi David iz ruke njezine što mu bješe donijela, i reče joj: idi s mirom kući svojoj; eto, poslušah te, i pogledah na te.

36. Potom se Avigeja vrati k Navalu; a gle, kod njega gozba u kući, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Zato mu ona ne reče ništa do jutra.

37. A ujutru, kad se Naval otrijezni, kaza mu žena sve ovo; a u njemu obamrije srce njegovo, i on posta kao kamen.

38. A kad prođe do deset dana, udari *Gospod Naval, te umrije. *2.Moj. 12,29.

39. A kad *David ču da je umro Naval, reče: da je blagosloven †Gospod, koji osveti sramotu moju od Naval, i zadrža slugu svojega oda zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloću njegovu. Potom posla David i poruči Avigeji da će je uzeti za ženu.

*2.Sam. 3,28. †Priče 22,23.

40. I sluge Davidove dođoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreći: David nas posla k tebi da te uzme za ženu.

41. A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reče: evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega.

42. Potom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinijeh pođe za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena.

43. A *David uze i †Ahinoamu iz Jezraela: i obje mu bjehu žene.

*1.Sam. 27,3. †2.Sam. 3,2. †1.Moj. 2,24.

44. Jer Saul dade Mihalu kćer svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

David uzima Saulovo koplje i čašu za vodu i posramljuje ga po drugi put, jer mu opet šteti život.

26. Opet dođoše *Zifeji k Saulu u Gavaju govoreći: ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu?

*1.Sam. 23,19.

2. A Saul se podiže i siđe u pustinju zifsku, i s njim tri tisuće ljudi izabranijeh iz Izrailja, da traži Davida u pustinji zifskoj.

3. I stade Saul u oko na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju.

4. I posla David uhode, i od njih dozna za cijelo da je došao Saul.

5. Tada se podiže David i dođe na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirov vojvoda njegov; a spavaše Saul među kolima a narod ležaše oko njega.

6. I David progovori i reče Ahimelehu He-tejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu: ko će sići sa mnom k Saulu u oko? A Avisaj odgovori: ja ću sići s tobom.

7. I tako David i Avisaj dođoše noću k narodu; a gle, Saul ležaše i spavaše između kola, i koplje mu bješe čelo glave pobodeno u zemlju; Avenir pak i narod ležahu oko njega.

8. Tada reče Avisaj Davidu: danas ti dade Bog neprijatelja tvogega u ruke; zato sada da ga pobodem kopljem za zemlju jedanput, neću više.

9. A David reče Avisaju: nemoj ga ubiti; jer ko će podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav?

10. Još reče David: tako živ bio Gospod, Gospod će ga ubiti, ili će doći dan njegov da umre, ili će izaći u boj i poginuti.

11. Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na *pomazanika Gospodnjega! Nego uzmi sada koplje što mu je čelo glave i čašu za vodu, pa da idemo. *1.Sam. 24,7.

12. I David uze koplje i čašu za vodu, što bješe čelo glave Saulu, i otidoše; i niko ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavahu; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda.

13. I David prešav na drugu stranu stade navrh brda izdaleka; i bješe između njih mnogo mjesta.

14. I stade David vikati narod i Avenira sina Nirova govoreći: što se ne odzivaš, Avenire? A Avenir se odazva i reče: koji si ti što višeš cara?

15. A David reče Aveniru: nijesi li ti junak? i ko je kao ti u Izraelju? Zašto nijesi čuvao cara gospodara svojega? Jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvogega.

16. Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zaslužili ste smrt što nijeste čuvali gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i čaša za vodu što mu bješe čelo glave?

17. Tada *Saul pozna glas Davidov, i reče: je li to tvoj glas, sine Davide? A David reče: moj je glas, care gospodaru! *1.Sam. 24,17.

18. Još reče: zašto gospodar moj goni slugu svojega? jer šta sam učinio? i kakvo je zlo u ruci mojoj?

19. Zato sada care gospodaru moj, poslušaj riječi sluge svojega. Ako te *Gospod diže na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj; ako li sinovi čovječiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše: idi, služi tuđim bogovima. *5.Moj. 4,20.

20. Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od očiju Gospodnjih; jer car *Izrailjev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini. *1.Sam. 24,15.

21. Tada reče Saul: zgriješio sam; vrati se, sine Davide, neću ti otsele činiti zla, kad ti danas draga bi duša moja; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma.

22. A David odgovori i reče: evo koplja careva; neka dođe koji od momaka i neka ga uzme.

23. A *Gospod će platiti svakome po tpravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjed dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodnjega. *1.Sam. 24,19. †Psal. 7,8.

24. I zato, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz svake nevolje.

25. A Saul reče Davidu: da si blagosloven, sine moj Davide! izvršičeš i nadvladaćeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

David u Siklagu u zemlji filistejskoj.

27. **A**li David reče u srcu svojem: poginuću kadgod od ruke Saulove; nema bolje za me nego da pobjeg-

nem u zemlju filistejsku, te će me se Saul okaniti i neće me više tražiti po krajevima Izrailjevijem; tako ću se izbaciti iz ruku njegovijeh.

2. Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijahu s njim k Ahisu sinu Maohovu caru gatskom.

3. I osta David kod Ahisa u Gat i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom.

4. I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti.

5. A David reče Ahisu: ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim ondje, jer zašto da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu?

6. I dade mu Ahis onoga dana Siklag. Zato Siklag pripada carevima Judinijem do današnjega dana.

7. I osta David u zemlji filistejskoj godinu i četiri mjeseca.

8. I izlažaše David sa svojim ljudima, i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike; jer ti narodi življahu od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje misirske.

9. I pustošaše David onu zemlju ne ostavljajući u životu ni čovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraćajući se dolazaše k Ahisu.

10. I Ahis pitaše: gdje ste danas udarali? A David govoraše: na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu jerameilsku, i na južnu stranu kenejsku.

11. Ali ne ostavljaše David u životu ni čovjeka ni žene da dovede u Gat govoreći: da nas ne tuže govoreći: tako je uradio David. I takav mu bijaše običaj za sve vrijeme, dokle bijaše u zemlji filistejskoj.

12. I Ahis vjerovaše Davidu, i govoraše: baš se omrazio s narodom svojim Izrailjem; zato će mi biti sluga dovijeka.

Saul kod žene u Endoru.

28. I u ono vrijeme skupiše *Filisteji vojsku svoju da zavojuše na Izrai-

lja; i reče Ahis Davidu: znaj da ćeš ići sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi. *1.Sam. 29,1.

2. A David reče Ahisu: sad ćeš vidjeti šta će učiniti tvoj sluga. A Ahis reče Davidu: zato ću te postaviti da si čuvar glave moje svagda.

3. A Samuilo bijaše umro, i plaka za njim sav Izrailj, i pogreboše ga u Rami, u njegovu gradu. I Saul bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vračare.

4. I Filisteji skupivši se dođoše i stadoše u oko kod Sunima; skupi i Saul sve Izrailjce, i stadoše u oko kod Gelvuje.

5. Saul pak videći vojsku filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma.

6. I upita Saul Gospoda, ali mu Gospod ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko proroka.

7. I Saul reče slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vračarskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vračarski.

8. Tada se Saul pruruši obukav druge haljine, i otide sa dva čovjeka, i dođe k onoj ženi noću; i on joj reče: hajde vračaj mi duhom vračarskim, i dozovi mi onoga koga ti kažem.

9. Ali mu žena reče: ta ti znaš šta je učinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vračare; zašto, dakle, mećeš zamku duši mojoj da me ubiješ?

10. A Saul joj se zakle Gospodom govoreći: tako živ bio Gospod! neće ti biti ništa za to.

11. Tada reče žena: koga da ti dozovem? A on reče: Samuila mi dozovi.

12. A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reče žena Saulu govoreći: zašto si me prevario? ta ti si Saul.

13. A car joj reče: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reče Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje.

14. On joj opet reče: kakav je? Ona mu reče: star čovjek izlazi ogrnut plaštem. Tada razumje *Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se. *1.Sam. 15,27.

15. A Samuilo reče Saulu: zašto si me uznemirio i izazvao? Odgovori *Saul: u nevo-

lji sam velikoj, jer Filisteji zavojštiše na me, a Bog je ostupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko proroka ni u snu, zato pozvah tebe da mi kažeš šta ću činiti.

*1.Sam. 18,12.

16. A Samuilo reče: pa što mene pitaš, kad je Gospod ostupio od tebe i postao ti neprijatelj?

17. Gospod je učinio kako je kazao preko mene; jer je Gospod istrgao carstvo iz tvoje ruke i dao ga bližnjemu tvojemu Davidu;

18. Jer nijesi poslušao glasa Gospodnjega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku; zato ti je danas Gospod to učinio.

19. I Gospod će predati i Izrailja s tobom u ruke Filistejima; te ćeš sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i oko izrailjski predaće Gospod u ruke Filistejima.

20. A Saul ujedanput pade na zemlju koliko je dug, jer se vrlo uplašio od riječi Samuilovijeh, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo ceo dan i svu noć.

21. Tada žena pristupi k Saulu, i videći ga vrlo uplašena reče mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao.

22. Nego sada i ti poslušaj šta će ti sluškinja tvoja kazati: postaviću ti malo hljeba, te jedi da se okrijepiš da se možeš vratiti svojim putem.

23. A on ne htje, i reče: neću jesti. Ali naveliše na nj slugu njegove i žena, te ih poslušala, i ustavši sa zemlje sjede na postelju.

24. A žena imaše kod kuće tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze brašna te umijesi i ispeče hljebove prijесne.

25. Potom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noći.

Filisteji vraćaju Davida.

29. A *Filisteji skupiše svu tvojsku svoju kod Afeka, a Izrailj stade u oko kod izvora u Jezraelu.

*1.Sam. 4,1. †1.Sam. 28,1. ‡1.O car. 21,1.

2. I knezovi filistejski idahu sa stotinama i tisućama; a David i njegovi ljudi idahu najposlije s Ahisom.

3. I rekoše knezovi filistejski: što će ti Jevreji? A Ahis reče knezovima filistejskim: nije li ovo David sluga cara izrailjskoga Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne nađoh na njemu ništa otkako je dobjegao do ovoga dana?

4. Ali se rasrdiše na nj knezovi filistejski, i rekoše mu knezovi filistejski: pošlji natrag toga čovjeka, neka se vrati u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer čim bi se opet umilio gospodaru svojemu ako ne glavama ovijeh ljudi?

5. Nije li to David o kojem se pjevalo igrajući i govorilo: zgubi Saul svoju tisuću, ali David svojih deset tisuća?

6. Tada Ahis dozva Davida, i reče mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodiš sa mnom u boj; jer ne nađoh nikakvoga zla na tebi otkako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesi po volji knezovima.

7. Nego vrati se i idi s mirom da ne učiniš što što ne bi bilo milo knezovima filistejskim.

8. A David reče Ahisu: Ali šta sam učinio? šta li si našao na sluzi svojem otkako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara?

9. A Ahis odgovarajući reče Davidu: znam; doista si mi mio kao anđeo Božji; ali knezovi filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj.

10. Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustanite rano čim svane, pa idite.

11. I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

Amalici opljačkali Siklag a David im oduzima plijen.

30. I treći dan dođe *David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili Siklag i ognjem ga spalili. *1.Sam. 27,8.

2. I bjehu zarobili ženskinje koje bješe ondje, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili niko-

ga, nego ih bjehu odveli i otišli svojim putem.

3. I kad David dođe sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kćeri njihove zarobljene.

4. I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle već ne mogoše plakati.

5. I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova.

6. I David bješe na mucu velikoj, jer narod govoraše da ga zaspu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kćerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem.

7. I reče David Avijataru svešteniku sinu Ahimeléhovu: uzmi oplećak za me. I uze Avijatar oplećak za Davida.

8. I upita David Gospoda govoreći: hoću li potjerati tu četvu? hoću li je stignuti? A Gospod mu reče: potjeraj, jer ćeš zacijelo stignuti i izbavićeš.

9. I pođe David sa šest stotina ljudi što bijahu s njim, i dođoše do potoka Vosora; i ondje ostaše jedni.

10. A David sa četiri stotine ljudi potjera dalje, a dvjesto ljudi osta, koji susaše te ne mogoše prijeći preko potoka Vosora.

11. I nađoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da pije,

12. I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noći ne bješe ništa jeo niti vode pio.

13. Tada mu reče David: čiji si ti? i odakle si? A on reče: ja sam rodod Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana.

14. Udarismo na južnu stranu heretejsku i na Judinu i na južnu stranu Halevovu, i Siklag spalismo ognjem.

15. A David mu reče: bi li me mogao odvesti k toj četi? A on reče: zakuni mi se Bogom da me nećeš pogubiti ni izdati u ruke mojemu gospodaru, pa ću te odvesti k toj četi.

16. I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svojoj zemlji onoj jedući i pijuću i vesel-

ći se velikim plijenom koji zaplijeniše iz zemlje filistejske i iz zemlje Judine.

*Otkr. 11,10.

17. I *David ih bi od večera do večera drugoga dana, te niko ne uteče, osim četiri stotine mladića, koji sjedavši na kamile pobjegoše.

*2.Sam. 1,1.

18. I tako izbavi *David sve što bijahu uzeli Amalici, i obje žene svoje izbavi David.

*1.Sam. 30,8. †1.Moj. 14,16.

19. I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kćeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David.

20. Također, uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneći pred svojom stokom govoraše: ovo je plijen Davidov.

21. I kad se vrati *David k onijem dvjesto ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše ići za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izidoše na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih.

*1.Sam. 30,10.

22. Tada progovoriše svi zli i nevaljali ljudi između onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše: što nijesu išli s nama, zato da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu.

23. Ali David reče: nemojte tako činiti, braćo moja, s onijem što nam je dao Gospod koji nas je sačuvalao i dao nam u ruke četvu koja bješe izašla na nas.

24. I ko će vas poslušati u tome? jer kakav je dio onome koji ide u boj takav je i onome koji ostane kod prtljaga; jednako treba da podijele.

25. Tako bi od toga dana unapredak, i to posta uredba i zakon u Izraelju do danas.

26. I kad dođe David u Siklag, posla od plijena starješinama Judinijem, prijateljima svojim, govoreći: evo vam dar od plijena neprijatelja Gospodnjih;

27. Onima u *Vetilju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru,

*1.Moj. 12,8.

28. I onima u *Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji,

*Isus N. 13,16.

29. I onima u Rahalu, i onima u gradovima jerameilskim, i onima u gradovima kenejskim,

30. I onima u Ormi, i onima u Hor-Asanu, i onima u Atahu,

31. I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio *David s ljudima svojim. *2.Sam. 2,1.

Propast Saula i njegovijeh sinova.

31. A *Filisteji se pobiše s Izrailjcima, i pobjegoše †Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.

*1.Sam. 28,4. †1.Dnev. 10,1.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhisuja, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nađoše ga strijelci, i on se vrlo uplašī od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi mač svoj i probodi me, da ne dođu ti neobrezani i probodu me i naruga ju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač, i baci se na nj.

5. A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj mač i umrije s njim.

6. Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana.

7. A Izrailjci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izrailjci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjegoše, te dođoše Filisteji i ostaše u njima.

8. A sutradan dođoše Filisteji da svlače mrtve; i nađoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelvuji.

9. I otsjekoše mu glavu, i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju filistejsku na sve strane da se objavi u kući njihovijeh lažnijeh bogova i po narodu.

10. I ostaviše oružje njegovo u kući Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid vet-sanski.

11. A čuše stanovnici u *Javisu Galadovu šta učiniše Filisteji od Saula. *2.Sam. 2,4.

12. I podigoše se svi ljudi hrabri, i išavši svu noć skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh sa zida vet-sanskoga, pa se vratiše u Javis, i ondje ih spalīše.

13. I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

DRUGA KNJIGA SAMUILOVA

KOJA SE ZOVE I DRUGA KNJIGA O CAREVIMA

David naređuje da se pogubi donosilac krune Saulove. Njegova tužbalica zbog Saula i Jonatana.

1. A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike i osta u Siklagu dva dana,

2. Trećega dana, gle, dođe jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom; i došav k Davidu pade na zemlju i pokloni se.

3. I reče mu David: otkuda ideš? A on mu reče: iz okola izrailjskoga utekoh.

4. A David mu reče: šta bi? kaži mi. A on reče: narod pobježe iz boja; i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan.

5. A David reče momku koji mu donese glas: kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan?

6. A momak koji mu donese glas reče: slučajno dođoh na goru Gelvuju, a to se Saul naslonio na koplje svoje, kola i konjici približavahu se k njemu.

7. A on obavrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh: evo me.

8. A on mi reče: ko si? A ja mu rekoh: Amalik sam.

9. A on mi reče: pristupi k meni ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sasvijem duša u meni.

10. I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da neće ostati živ pošto pade; i uzeh vijenac carski koji mu bješe na glavi i griv-

nu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodarstvu svojem.

11. Tada *David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim. *2.Sam. 3,31.

12. I ridaše i plakaše, i postiše do večera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevijem što izgiboše od mača.

13. I reče David momku koji mu donese glas: odakle si? A on reče: ja sam sin jednoga došljaka Amalika.

14. Reče mu David: kako te nije bilo strah podići ruku svoju i ubiti *pomazanika †Gospodnjega? *1.Sam. 24,7. †1.Sam. 26,9.

15. I dozva David jednoga između momaka svojih i reče: hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije.

16. I reče mu David: krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedočiše na te govoreći: ja sam ubio *pomazanika Gospodnjega. *1.Sam. 26,9.

17. Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem,

18. I izgovori, da bi se učili sinovi Judini Pjesmi o luku, i eto je napisana u knjizi Istinitoga:

19. Diko Izrailjeva! na tvojim visinama pobijeni su; kako padoše junaci?

20. Ne kazujte u *Gatu, i ne razglašujte po ulicama askalonskim, da se ne vesele kćeri †filistejske i da ne igraju kćeri neobrezanijeh. *Mih. 1,10. †1.Sam. 31,9.

21. Gore gelvujske! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos, jer je tu bačen štit s junaka, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem.

22. Bez krvi pobijenijeh i bez masti od junaka nije se vraćao luk Jonatanov, niti je mač Saulov dolazio natrag prazan.

23. Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastaviše; lakši od orlova bijahu.

24. Kćeri Izrailjeve! plaćite za Saulom, koji vas je oblačio u skerlet lijepo, i kitio vas zlatnijem zakladima po haljinama vašim.

25. Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama!

26. Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veća mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske.

27. Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

David car nad domom Judinijem,
Isvostež nad domom Izrailjevijem.
Avenir ubija Asaila.

2. **A** poslije toga *David upita †Gospoda govoreći: hoću li otići u koji grad Judin? A Gospod mu reče: otiđi. A David reče: u koji da otiđem? Reče: Hevron.

*1.Sam. 23,2. †1.Sam. 23,4.

2. I David otide onamo sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navala iz Karmila.

3. I ljude koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima hevronskim.

4. I dođoše ljudi od Jude, i pomazaše ondje Davida za cara nad domom Judinijem. I javiše Davidu govoreći: ljudi iz Javisa Galadova pogreboše Saula.

5. I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reče im: da ste blagosloveni Gospodu što učiniste milost gospodarstvu svojem, Saulu, i pogrebošte ga.

6. Zato da učini Gospod vama milost i vjeru; a ja ću vam učiniti dobro, što ste to učinili.

7. I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom.

8. Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze Isvostežu sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim.

9. I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izrailjem.

10. Četrdeset godina bješe Isvostežu sinu Saulovu kad poče carovati nad Izrailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida.

11. A David carova u Hevronu nad domom Judinijem sedam godina i šest mjeseci.

12. Potom izide Avenir sin Nirov i sluge Isvosteže sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon.

13. Takođe i *Joav sin Serujin i sluge Davidove iziđoše i sretoše se s njima kod jezera gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane. *2.Sam. 20,8.

14. Tada reče Avenir Joavu: neka ustanu momci i neka se proigraju pred nama. I reče Joav: neka ustanu.

15. I ustaše, i iziđoše na broj: dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest između sluga Davidovijeh.

16. I uhvatiše jedan drugoga za glavu, i tisu jedan drugomu mač svoj u bok, i popadaše zajedno. Otuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gavaona.

17. I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbiše Avenira i Izrailjce.

18. A ondje bijahu tri sina Serujina: Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao *srna u polju; *1.Dnev. 12,8.

19. I potjera Asailo Avenira, i ne svrnu ni nadesno ni nalijevo iza Avenira.

20. I Avenir obazre se natrag i reče: jesi li ti, Asailo? A on reče: ja sam.

21. A Avenir mu reče: svrni nadesno ili nalijevo, i uzmi jednoga od tih momaka, i skini odoru s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega.

22. I Avenir opet reče Asailu: otstupi od mene; zašto da te sastavim sa zemljom? i kako bih smeo pogledati u Joava brata tvojeja?

23. Ali on ne htje otstupiti; i *Avenir ga udari kopljem pod peto †rebro, i izađe mu koplje na leđa, te on pade ondje i umrije na mjestu. I ko god dođe na ono mjesto gdje pade i pogibe †Asailo, ustavljaše se.

*2.Sam. 3,27. †2.Sam. 4,6. †2.Sam. 3,30.

24. Ali Joav i Avisaj potjeraše Avenira, i sunce zađe kad dođoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju gavaonsku.

25. I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se načini četa, i stadoše na vrh jednoga brda.

26. I Avenir viknu Joava i reče: hoće li mač proždirati dovijeka? ne znaš li da jadi biva ju napošljeku? zašto već ne kažeš narodu da se prođu *braće svoje? *Djela 7,26.

27. A Joav reče: tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otišao, nijedan ne bi tjerao brata svojega.

28. Tada zaturbi Joav u trubu, i ustavi se sav narod i prestaše tjerati Izrailja, i ne biše se više.

29. I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noć, i prijedohu preko *Jordana, i prošavši sav Vitron dođoše u †Mahanajim. *2.Sam. 17,24. †Isus N. 21,38.

30. A Joav se vrati od Avenira, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovijeh devetnaest ljudi i Asaila.

31. Ali sluge Davidove pobiše sinova Venijaminovijeh, ljudi Aveniromvijeh, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgiboše.

32. A Asaila uzeše i pogreboše u *grobu oca njegova koji bijaše u Vitlajemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noć, i osvanuše u Hevronu. *2.Sam. 17,23.

Davidovi sinovi. Avenir pristaje uz Davida, ali ga Joav ubija.

3. I dugo bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova; ali David sve većma jačaše, a dom Saulov postajahu sve slabiji.

2. I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu: prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraeljanke;

3. Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Navaala Karmilca; treći Avesalom sin Mahe kćeri Talmaja cara gesurskoga;

4. Četvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin;

5. I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu.

6. I dok bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov.

7. A Saul imaše inoću po imenu Resfu kćer Ajinu; i Isvostej reče Aveniru: zašto si spavao kod inoće oca mojega?

8. I Avenir se razgnjevi na riječi Isvostejeve i reče: jesam li ja pasja glava, koji sada činim na Judi milost domu Saula oca tvojeja i braći njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene?

9. Tako neka učini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne učinim Davidu kako mu se Gospod zakleo,

10. Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi prijesto Davidov nad Izrailjem i nad Judom, od Dana do *Virsaveje. *Sud. 20,1.

11. I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše.

12. I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poručí: čija je zemlja? I poručí mu: učini vjeru sa mnom, i evo ruka će moja biti s tobom, da obratim k tebi svega Izrailja.

13. A on odgovori: dobro; ja ću učiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to: da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš *Mihalu kćer Saulovu, kad dođeš da vidiš lice moje. *1.Sam. 18,20.

14. I posla *David poslanike k Isvosteju sinu Saulovu, i poručí mu: daj mi ŕženu moju Mihalu, koju isprosih za sto okrajaka filistejskih. *1.Sam. 18,25. †1.Sam. 18,27.

15. I Isvostej posla te je uze od muža, od Faltila, sina *Laisova. *1.Sam. 25,44.

16. A muž njezin pođe s njom, i jednako plakaše za njom do *Vaurima. Tada mu reče Avenir: idi, vrati se natrag. I on se vrati. *2.Sam. 19,16.

17. Potom Avenir govori starješinama izrailjskim, i reče im: pređe tražite Davida da bude car nad vama.

18. Eto sada učinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreći: preko Davida sluge svojega izbaviću narod svoj Izrailja iz ruku filistejskih i iz ruku svih neprijatelja njihovijeh.

19. Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Potom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro nađe Izrailj i sav dom Venijaminov.

20. I kad dođe Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, učini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim.

21. I reče Avenir Davidu: da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izrailjev da učine vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti *duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom. *5.Moj. 14,26.

22. A gle, sluge Davidove vraćahu se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir već ne bješe kod Davida u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom.

23. Joav, dakle, i sva vojska što bješe s njim dođoše onamo; i javiše Joavu govoreći: Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom.

24. I Joav otide k caru i reče: šta učini? Gle, Avenir je dolazio k tebi; zašto ga pusti te otide?

25. Poznaješ li Avenira sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodiš i da dozna sve šta radiš.

26. Potom otišav Joav od Davida posla ljude za Avenirom da ga vrate od studenca Sire, a David ne znadijaše za to.

27. I kad se vrati *Avenir u Hevron, odvede ga †Joav na stranu pod vrata kao da govori s njim nasamo; ondje ga udari pod peto †rebro, te umrije za krv Asaila brata njegovu. *2.Sam. 2,22. †2.Sam. 20,9. †2.Sam. 2,23.

28. A kad David poslije to ču, reče: ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom dovijeka za krv Avenira sina Nirova.

29. Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegovu; i neka dom Joavov ne bude nikad bez *čovjeka bolna od tečenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od mača ili koji nema hljeba. *3.Moj. 15,2.

30. Tako Joav i Avisaj brat njegov ubiše Avenira što on pogubi *Asaila brata njihova kod Gavaona u boju. *2.Sam. 2,23.

31. I reče *David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim: razderite haljine svoje i pripašite †kostrijeh, i plačite za Avenirom. I car David iđaše za nosilima. *2.Sam. 1,11. †1.Moj. 37,34.

32. A kad pogreboše Avenira u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Avenirovu; plaka i sav narod.

33. I naričući za Avenirom reče: umrije li Avenir kako umire bezumnik?

34. Ruke tvoje ne bjehu vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pao si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još većma plaka za njim sav narod.

35. I dođe sav narod nudeći Davida da jeđe što, dok još bijaše dan; ali se David zakle

i reče: Bog neka mi učini tako, i tako neka doda, ako okusim hljeba ili što drugo dok ne zađe sunce.

36. I sav narod ču to, i bi im po volji; što god činjaše car, bješe po volji svemu narodu.

37. I pozna sav narod i sav Izrailj u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov.

38. I car reče slugama svojim: ne znate li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izrailju?

39. Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Serujini, vrlo su mi silni. Neka *Gospod plati onome koji čini zlo prema zloći njegovoj.

*2.Tim. 4,14.

Isvoštej ubijen. David sveti njegovu smrt.

4. **A** kad ču sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše mu ruke, i sav se Izrailj smete.

2. A imaše sin Saulov dvije vojvode nad četama; jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Viroćanina, od sinova Venijaminovijeh; jer se i Virot brojaše Venijaminu;

3. A Viroćani bijahu pobjegli u Gitajim, gdje ostaše kao došljaci do današnjega dana.

4. I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dođe glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dadilja njegova i pobježe, i kad brzo bježaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mefivostej.

5. I podoše sinovi Rimona Viroćanina, Rihav i Vana, i dođoše u podne u kuću Isvoštejevu; a on počivaše u podne.

6. I uđoše u kuću kao da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobjegoše.

7. Kad uđoše u kuću, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i otsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noć.

8. I donesoše glavu Isvoštejevu Davidu u Hevron, i rekoše caru: evo glave Isvošteja sina Saulova, neprijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod osveti danas

cara gospodara mojega od Saula i potomstva njegova.

9. Ali David odgovarajući Rihavu i Vani bratu njegovu, sinovima Rimona Viroćanina, reče im: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje.

10. Kad onoga koji mi javi govoreći: gle, pogibe Saul, i mišljaše da će mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove,

11. A kamoli ljude bezbožne, koji ubiše *čovjeka prava, u kući njegovoj, na postelji njegovoj! neću li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje? *1.Moj. 9,5.

12. I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše, i otsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera hevronskoga; a glavu Isvoštejevu uzeše i pogreboše u grobu Aveniru u *Hevronu. *2.Sam. 3,22.

Ostala plemena pomazuju Davida. Jerusalem osvojen. Davidov dom i pobjeda.

5. **T**ada dođoše sva plemena Izrailjeva k *Davidu u †Hevron, i rekoše mu govoreći: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. *1.Dnev. 11,1. †1.Dnev. 12,23.

2. I prije, dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod ti je rekao: ti ćeš pasti narod moj Izrailja i ti ćeš biti vođ Izrailju.

3. Tako dođoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem.

4. Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova četrdeset godina.

5. U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseci; a u Jerusolimu carova trideset i tri godine nad svijem Izrailjem i Judom.

6. A car otide sa svojim ljudima u Jerusalem na Jevuseje, koji življahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreći: nećeš ući ovamo dok ne uzmeš slijepe i hrome, hoteći kazati: neće ući ovamo David.

7. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

8. Jer reče David u onaj dan: ko god pobije Jevuseje i dođe do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, biće vojvoda. Zato se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuću.

9. I sjede David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem: i pogradi je David unaokolo od Milona i unutra.

10. I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim.

11. I Hiram car tirski posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradiše kuću Davidu.

12. I razumje David da ga je *Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem, i da je uzvisio ꞑcarstvo njegovo radi naroda svojega ꞑIzrailja. *2.Dnev. 2,11. ꞑJest. 4,14. ꞑIsa. 45,4.

13. I uze David još inoča i žena iz Jerusaliima, pošto dođe iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kćeri.

14. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav i Natan i Solomun,

15. I Jevar i Elisuja i Nafig i Jafija,

16. I Elisama i Elijada i Elifalet.

17. A Filisteji čuvši da su pomazali Davida za cara nad Izrailjem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a *David čuvši to, otide u kulu. *2.Sam. 23,14.

18. I *Filisteji došavši raširiše se po ꞑdolini rafajskoj. *2.Sam. 5,22. ꞑIsa. 17,5.

19. Tada David upita Gospoda govoreći: hoću li izaći na Filisteje? Hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod reče Davidu: izađi; doista ću dati Filisteje u tvoje ruke.

20. Tada David dođe u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reče: prodrije *Gospod neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Otuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim. *Isa. 28,21.

21. I ostaviše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih.

22. I opet nanovo dođoše *Filisteji, i raširiše se u dolini rafajskoj. *1.Dnev. 14,13.

23. I David upita Gospoda, koji reče: ne idi pred njih, nego im zađi za leđa, pa udari na njih prema dudovima.

24. Pa kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer će onda poći

*Gospod pred tobom da pobije vojsku filistejsku. *2.O car. 7,6.

25. I David učini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavaje do Gezera.

Odnosenje kovčega zavjeta u Jerusalim.
Mihalino ruganje.

6. Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izrailja, trideset tisuća.

2. Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovčeg Božji, kod kojega se prizivlje ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima.

3. I metnuše kovčeg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljahu novijem kolima.

4. I odvezoše kovčeg Božji iz kuće Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo idaše pred kovčegom.

5. A David i sav dom Izrailjev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kedrova, u harfe, u psaltire, u bubnje, u svirale i u kimvale.

6. A kad dođoše do gumna Nahonova, Uza se maši za kovčeg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu.

7. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovčega Božijega.

8. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu. Zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

9. I uplašī se David od Gospoda u onaj dan, i reče: kako će doći k meni kovčeg Gospodnji?

10. I ne htje David odvesti kovčega Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuću Ovid-Edoma Getejina.

11. I osta kovčeg Gospodnji u kući Ovid-Edoma Getejina tri mjeseca, i blagoslovi *Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov. *1.Moj. 30,27.

12. I javiše caru Davidu govoreći: Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovčega Božijega. Tada otide David, i prenese kovčeg Božji iz kuće Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem.

13. I kad oni koji nošahu *kovčeg Gospodnji postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna. *1.Dnev. 15,2.

14. I David igraše iz sve snage pred *Gospodom, i bješe ogrnut oplečkom lanenijem. *1.Sam. 2,18.

15. Tako *David i sav dom Izrailjev nošahu kovčeg Gospodnji podvikujući i trubeći u trube. *1.Dnev. 15,25.

16. A kad kovčeg Gospodnji ulažаше u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida gdje skače i igra pred Gospodom, i podrugnu mu se u srcu svojem.

17. A kad donesoše *kovčeg Gospodnji, namjestiše ga na njegovo mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. *1.Dnev. 15,1.

18. Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama.

19. I razdade među sav narod, među sve mnoštvo Izrailjevo, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Potom otide narod, svak svojoj kući.

20. I David se vrati da blagoslovi svoj dom; a Mihala kći Saulova izide na susret Davidu, i reče: kako je slavan bio danas car Izrailjev, kad se danas otkrivao pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikakvi ljudi!

21. A David reče Mihali: pred Gospodom, koji me je izabrao preko oca tvojega i preko svega doma njegovoga, te mi zapovjedio da budem vođ narodu Gospodnjemu, Izrailju, igrao sam, i igraću pred Gospodom.

22. I još ću se većma poniziti, i još ću manji sebi biti; i opet ću biti slavan pred sluškinjama, za koje govoriš.

23. I Mihala kći Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

David hoće da gradi hram i dobija obricanje za vječito carstvo potomstva svojega. Njegova molitva.

7. A kad car sjeđaše kod kuće svoje, i Gospod mu dade mir svuda unakolo od svijeh neprijatelja njegovijeh,

2. Reče car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg Božji stoji pod zavjesima.

3. A Natan reče caru: šta ti je god u srcu, idi, čini, jer je Gospod s tobom.

4. Ali onu noć dođe riječ Gospodnja k Natanu govoreći:

5. Idi i reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod: ti li ćeš mi načiniti kuću da u njoj nastavam?

6. Kad nijesam nastavao u kući od kad izvedoh sinove Izrailjeve iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu,

7. Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izrailjevim, jesam li jednu riječ rekao kome od sudija Izrailjevijeh, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izrailja, i kazao: zašto mi ne načiniti kuće od kedra?

8. Ovako, dakle, reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mojemu, Izrailju;

9. I bjeħ s tobom kuda si god hodio, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji.

10. I odrediću mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i neće se više pretresati, niti će ih više mučiti nepravednici kao prije,

11. I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izrailjem; i smiriću te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja *Gospod da će ti Gospod načiniti kuću.

*1.O car. 2,24.

12. Kad se navršše dani tvoji, i počineš kod otaca svojih, podignuću potomstvo tvoje nakon tebe, koje će izaći iz utrobe tvoje, i utvrdiću *carstvo njegovu. *2.Dnev. 7,18.

13. On će sazidati dom imenu mojemu, i utvrdiću *prijesto carstva njegovoga dovijeka.

*Psal. 89,4.

14. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; ako učini što zlo, karaću ga prutom ljudskim i udarcima sinova čovječijih.

15. Ali milost moja neće se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe.

16. Nego će tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje dovijeka pred tobom, i *prijesto će tvoje stajati dovijeka. *Psal. 89,4.

17. Po svijem ovijem riječima i po svojoj utvari kaza Natan Davidu.

18. Tada dođe car *David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dovde? *1.Dnev. 17,16.

19. Pa i to ti se još čini malo, *Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon čovječji, Gospode, Gospode! *Isa. 55,8.

20. Ali šta će još te David da ti govori? ta ti znaš slugu svojega, Gospode, Gospode!

21. Radi riječi svoje i po *srcu svojemu učinio si sve ove velike stvari obznanjujući ih sluzi svojemu. *1.Dnev. 17,19.

22. Zato si velik, *Gospode Bože, nema takvog kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

*1.Dnev. 16,25; 5.Moj. 3,24.

23. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? kojega je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da steče sebi ime i da vam učini velika i strašna djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od naroda i bogova njihovijeh.

24. Jer si utvrdio sebi narod svoj Izrailja da ti bude narod dovijeka; a ti si im, Gospode, Bog.

25. I tako, Gospode Bože, *riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrdi zasnagda, i učini kako si rekao.

*1.O car. 2,4.

26. Neka se veliča ime tvoje dovijeka, da se govori: Gospod je nad vojskama Bog nad Izrailjem; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom.

27. Jer si ti, Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, javio sluzi svojemu govoreći: dom ću sazidati tebi. Zato sluga tvoj nađe u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom.

28. Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i riječi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu.

29. Budi, dakle, voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovijeka pred to-

bom; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim će blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega dovijeka.

Davidove pobjede i skupocjenosti.
Postavljanje vlasti.

8. Poslije toga razbi *David †Filisteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku filistejskih.

*2.Sam. 21,15. †1.Dnev. 18,1.

2. Razbi i Moavce, i izmjeri ih užem povajlvaši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uže da se ostave u životu. I Moavci postaše sluge Davidove, i plaćahu mu danak.

3. David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara sovsckoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I zarobi ih David tisuću i sedam stotina konjanika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. I bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adad-Ezeru caru sovsckom, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaćajući mu danak. I Gospod čuvaše Davida kuda god iđaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalm.

8. I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovijeh odnese car David silnu mjed.

9. A kad ču Toja car ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezerovu,

10. Posla Toja Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adad-Ezerom; i donese Joram zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenijeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa *srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori, *1.Dnev. 18,11.

12. Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova cara sovsckoga.

13. I David steče ime kad se vrati pobiv Sirce, osamnaest tisuća, u Slanoj *dolini.

*2.O car. 14,7.

14. I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postase sluge Davidove. I *Gospod čuvaše Davida kuda god iđaše.

*Psal. 37,28.

15. Tako carova David nad svijem Izraijem, sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

16. I *Joav sin Serujin bješe nad vojskom; a †Josafat sin Ahiludov pametar;

*2.Sam. 20,23. †1.O car. 4,3.

17. A Sadok sin Ihitovov i Ahimeleh sin Avijatarov sveštenici; a Seraja pisar;

18. A *Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

*1.Dnev. 18,17.

Milost Davidova prema Mefivostejju.

9. I reče David: ima li jošte ko da je I ostao od doma Saulova? da mu učinim milost radi Jonatana.

2. A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva; i dozvaše ga k Davidu. I reče mu car: jesi li ti Siva? A on reče: ja sam, sluga tvoj.

3. A car reče: ima li jošte ko od doma Saulova da mu učinim milost Božiju? A Siva reče caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu.

4. I reče mu car: gdje je? A Siva reče caru: eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru.

5. Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova.

6. A kad dođe k Davidu, Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reče: Mefivostejju! A on reče: evo sluge tvojega.

7. A David mu reče: ne boj se; jer ću ti učiniti milost Jonatana radi oca tvojega, daću ti natrag sve njive Saula oca tvojega; a ti ćeš svagda jesti za mojim stolom.

8. A on se pokloni i reče: ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja?

9. I car dozva Sivu slugu Saulova, i reče mu: što je god bilo Saulova i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara.

10. Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hljeba da jede; ali Mefivostej sin gospodara tvojega ješće svagda za mojim stolom. *Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset slugu.

*2.Sam. 19,17.

11. I reče *Siva caru: kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve će činiti sluga tvoj. Ali Mefivostej, reče car, ješće za mojim stolom kao carski sin.

*2.Sam. 16,1.

12. A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha; a svi koji življahu u domu Sivinu bijahu sluge Mefivostejjeve.

13. A Mefivostej sjeđaše u *Jerusalimu, jer svagda jeđaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

*2.Sam. 19,33.

Sinovi Amonovi sramote poslanike Davidove, ali i njih i narode, njihove pomagače, nadbija David.

10. A poslije toga umrije car sinova *Amonovijeh, i zacari se Anun sin njegov na njegovo mjesto.

*2.Sam. 17,27.

2. I reče David: da učinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni učinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I dođoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da te potješe, što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nije zato poslao David k tebi sluge svoje da promotri grad i uhodi, pa poslije da ga raskopa?

4. Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola i otsiječe im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grдно osramoćeni, i poruči im car: sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda dođite natrag.

6. Tada sinovi Amonovi videći gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuća pješaka, i u cara

od Mahe tisuću ljudi, i od Is-Tova dvanaest tisuća ljudi.

7. A David kad to ču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom.

8. I iziđoše sinovi Amonovi, i uvrstaše se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Is-Tova i iz Mahe bijahu za sebe u polju.

9. I Joav videći namještenu vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabrane iz sve vojske izrailjske, i namjesti ih prema Sircima;

10. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem.

11. I reče: ako Sirci budu jači od mene, dođi mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću doći tebi u pomoć.

12. Budi hrabar, i držimo se hlabro za svoj narod i za gradove Boga svojega; a *Gospod neka učini što mu je po volji.

*5.Moj. 31,6.

13. Tada Joav i narod koji bješe s njim pri-makoše se da udare na Sirce, ali oni pobje-goše ispred njega.

14. A sinovi *Amonovi videći gdje pobje-goše Sirci, pobje-goše i oni ispred Avisaja, i uđoše u svoj grad. I vrati se Joav od sinova Amonovijeh, i dođe u Jerusalem.

*2.Sam. 11,1.

15. Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, skupiše se opet.

16. I Adad-Ezer posla, te dovede Sirce ispreko rijeke, koji dođoše u Elam; a Sovak vojvoda Adad-Ezerov iđашe pred njima.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijeđe preko Jordana i dođe u Elam; i Sirci se namjestiše protiv Davida i pobiše se s Davidom.

18. Ali pobje-goše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam stotina kola i četrdeset tisuća konjika; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe ondje.

19. I kad vidješe svi carevi, sluge Adad-Ezerove, da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Izrailjem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati sinovima Amonovijem.

Davidova preljuba
i krivica za krv.

11. **A**kad prođe godina, u vrijeme kad *carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izrailja, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Ravu; a David osta u Jerusalemu.

*1.Dnev. 20,1.

2. I predveče usta David s postelje svoje, i hodajući po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mije, a žena bijaše vrlo lijepa na oči.

3. I David posla da propitaju za ženu i rekoše: nije li to Vitsaveja kći Elijamova žena Urije Hetejina?

4. I David posla poslanike da je dovedu; i kad dođe k njemu, on leže s njom, a ona se bješe očistila od nečistote svoje; poslije se vrati svojoj kući.

5. I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreći: trudna sam.

6. Tada David posla k Joavu i poruči: pošlji mi Uriju Hetejina. I posla Joav Uriju k Davidu.

7. I kad Urija dođe k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat.

8. Potom reče David Uriji: idi kući svojoj, i operi noge svoje. I Urija iziđe iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko.

9. Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kući svojoj.

10. I javiše Davidu govoreći: Urija nije otišao kući svojoj. A David reče Uriji: nijesi li došao s puta? zašto ne ideš kući svojoj?

11. A *Urija reče Davidu: †kovčeg i Izrailj i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuću svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, neću to učiniti.

*1.Dnev. 11,41. †1.Sam. 4,4.

12. Tada reče David Uriji: ostani ovdje još danas, pa ću te sutra otpustiti. Tako osta Urija u Jerusalemu onaj dan i sutradan.

13. I pozva ga David da jede i pije s njim, te ga opije. A uveče otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kući svojoj ne otide.

14. A ujutru napisu David *knjigu Joavu, i posla po Uriju. *1.O car. 21,8.

15. A u knjizi pisa i reče: namjestite *Uriju gdje je najžešći boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da pogine. *2.Sam. 12,9.

16. I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi.

17. I izidoše ljudi iz grada i pobiše se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovijeh; pogibe i Urija Hetejin.

18. Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju.

19. I zapovjedi glasniku govoreći: kad pripovjediš caru sve što je bilo u boju,

20. Ako se razgnjevi car i reče ti: zašto ste išli tako blizu grada da se bijete? zar nijeste znali kako se strijelja s grada?

21. Ko je ubio *Avimeleha sina Jeruvesetova? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu? zašto ste išli blizu zida? tada reci: poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin. *Sud. 9,53. †2.Sam. 20,21.

22. I otide glasnik, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav.

23. I reče glasnik Davidu: bijahu jači od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih.

24. A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevijeh, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe.

25. Tada reče David glasniku: ovako reci Joavu: ne budi zlovoljan za to; jer mač proždire sad ovoga sad onoga; udri još jače na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri.

26. A žena Urijina čuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim.

27. A kad prođe žalost, posla David i uze je u kuću svoju, i ona mu posta *žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što učini David. *2.Sam. 12,9.

Natanova besjeda za pokajanje. David priznaje svoj grijeh i dobija oprostjenje. Solomunovo rođenje. Osvajanje Rave.

12. I posla Gospod Natana k Davidu; i on došav k njemu reče mu: u jednom gradu bijahu dva čovjeka, jedan bogat a drugi siromah.

2. Bogati imаше ovaca i goveda vrlo mnogo;

3. A siromah nemaše ništa do jednu malu ovčicu, koju bješe kupio, i hranjaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jeđaše od njegova zalogaja, i iz njegove čaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kći.

4. A dođe putnik k bogatome čovjeku, a njemu bi žao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dođe k njemu; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je čovjeku, koji dođe k njemu.

5. Tada se David vrlo razgnjevi na onoga čovjeka, i reče Natanu: tako živ bio Gospod, zaslužio je smrt onaj koji je to učinio.

6. I ovcu neka plati učetvoro, što je to učinio i nije mu žao bilo.

7. Tada reče Natan Davidu: ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam te pomazao za cara nad Izrailjem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovijeh.

8. I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti dom Izrailjev i Judin; i ako je malo, dodao bih ti to i to.

9. Zašto si prezreo riječ Gospodnju čineći što njemu nije po volji? Uriju Hetejina ubio si mačem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio mačem sinova Amonovijeh.

10. Zato neće se odmaći mač od doma tvojega dovijeka, što si me prezreo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena.

11. Ovako veli Gospod: evo, ja ću podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeću žene tvoje na tvoje oči, i daću ih bližnjemu tvojemu, te će spavati sa ženama tvojim na vidiku svakome.

12. Jer ti si učinio tajno, ali ću ja ovo učiniti pred svijem Izrailjem i svakome na vidiku.

13. Tada reče *David Natanu: sagriješih †Gospodu. A Natan reče Davidu: i Gospod je pronio grijeh tvoj; nećeš umrijeti.

*2.Sam. 24,10. †Psal. 32,5.

14. Ali što si tijekom djelom dao priliku neprijateljima Gospodnjim da hule, zato će ti umrijeti sin koji ti se rodio.

15. Potom Natan otide svojoj kući. A Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt.

16. I David se moljaše Bogu za dijete, i poćčaše se David, i došavši ležaše preko noći na *zemlji.

*2.Sam. 13,31.

17. I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima.

18. A kad bi sedmi dan, umrije dijete; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu: evo, dok dijete bijaše živo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati; a kako ćemo mu kazati: umrlo je dijete? hoće ga ucvijeliti.

19. A David videći gdje sluge njegove šapću među sobom, dosjeti se da je umrlo dijete; i reče David slugama svojim: je li umrlo dijete? A oni rekoše: umrlo je.

20. Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuče se; i otide u dom Gospodnji, i pokloni se. Potom opet dođe kući svojoj, i zaiska da mu donesu da jede; i jede.

21. A sluge njegove rekoše mu: šta to radiš? dok bijaše dijete živo, postio si i plakao; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš.

22. A on reče: dok dijete bijaše živo, postio sam i plakao, jer govorah: ko zna, može se smilovati *Gospod na me da dijete ostane živo.

*Isa. 38,5.

23. A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti? ja ću otići k njemu, ali ono neće se vratiti k meni.

24. Potom *David utješi Vitsaveju ženu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Solomun. I mio bješe Gospodu.

*Mat. 1,6.

25. I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda.

26. A *Joav bijući †Ravu sinova Amonovih, uze carski grad.

*1.Dnev. 20,1. †5.Moj. 3,11.

27. I posla poslanike k Davidu, i reče: bih Ravu, i uzeh grad na vodi.

28. Nego sada skupi ostali narod, i stani u oko prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu.

29. I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je.

30. I uze *caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

*1.Dnev. 20,2.

31. A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod pile i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peći gdje se opeke peku. I tako učini svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalem.

Amnonov grijeh i smrt.
Avesalomovo bježanje.

13. A potom se dogodi: Avesalom sin Davidov imaše lijepu *sestru po imenu †Tamaru, i zamilova je †Amnon sin Davidov.

*5.Moj. 27,22. †1.Dnev. 3,9. †2.Sam. 3,2.

2. I tužaaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu činjaše teško da joj učini što.

3. A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davidova; i Jonadav bješe vrlo domišljat.

4. I reče mu: što se tako suiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazao? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestru Avesaloma brata svojega.

5. Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i učini se bolestan; pa kad dođe otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dođe Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim očima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem.

6. I Amnon leže i učini se bolestan; i kad dođe car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dođe Tamara sestra moja i zgotovi preda mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke.

7. Tada David posla k Tamari kući, i poruči joj: idi u kuću brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo.

8. I Tamara otide u kuću brata svojega Amnona, i on ležашe; i uze brašna i zamijesi i zgotovi jelo pred njim i skuha.

9. Potom uze tavicu i izruči preda nj; ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka iziđu svi koji su kod mene. I iziđoše svi.

10. Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, i donese Amnonu bratu svojem u klijet.

11. A kad mu pruži da jede, on je uhvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja!

12. A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u *Izrailju, ne čini toga †bezumlja. *1.Moj. 34,7. †Sud. 19,23.

13. Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izrailju. Nego govori caru; on me neće tebi odreći.

14. Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je.

15. A poslije omrže na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržашe na nju bješe veća od ljubavi kojom je prije ljubljашe. I reče joj Amnon: ustani, odlazi.

16. A ona mu reče: to će biti veće zlo od onoga koje si mi učinio što me tjeraš. Ali je on ne htje poslušati.

17. Nego viknu momka koji ga služашe, i reče mu: vodi ovu od mene napolje, i zaključaj vrata za njom.

18. A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer takve haljine nošahu carske kćeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je napolje, i zaključa za njom vrata.

19. Tada Tamara posu se pepelom po glavi i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vičući.

20. A brat njezin Avesalom reče joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, čuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kući brata svojega Avesaloma.

21. I car David čuvši sve ovo razgnjevi se vrlo.

22. Avesalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Avesalom mržашe na Amnona što mu osramoti sestru Tamaru.

23. A poslije dvije godine kad se strizijahu *ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve.

*1.Moj. 38,12.

24. I dođe Avesalom k caru i reče mu: evo, sad se strigu ovce sluzi tvojemu; neka pođe car i sluge njegove sa slugom svojim.

25. Ali car reče Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje ići, nego ga blagoslovi.

26. A Avesalom reče: kad ti nećeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reče: što da ide s tobom?

27. Ali navalali Avesalom na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske.

28. Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoreći: pazite, kad se *srce Amnonu razveseli od †vina, i ja vam rečem: ubijte Amnona; tada ga ubijte; ne bojte se, jer vam ja zapovijedam, budite slobodni i hrabri.

*1.Sam. 25,36. †1.Moj. 9,21.

29. I učiniše s Amnonom sluge Avesalomove kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi i pojavaše svak svoju mazgu i pobjegoše.

30. A dokle još bijahu na putu, dođe glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostao od njih nijedan.

31. Tada ustaviš car razdrije haljine svoje, i leže na zemlju, i sve sluge njegove, koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje.

32. A Jonadav sin Same brata Davidova progovori i reče: neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru sestru njegovu.

33. Neka, dakle, car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreći: svi sinovi carevi pogiboše; jer je samo Amnon poginuo.

34. A Avesalom pobježe. A momak na straži podiže oči svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore.

35. I Jonadav reče caru: evo idu sinovi carevi; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo.

36. I kad izreče, a to sinovi carevi dođoše, i podigavši glas svoj plakaše; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo.

37. *Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amijudovu caru gesurskom. A David plakaše za sinom svojim svaki dan.

*2.Sam. 3,3.

38. A kad Avesalom uteče i dođe u *Gesur, osta ondje tri godine. *2.Sam. 14,23.

39. Potom zaželjše car David otići k Avesalomu, jer se utješši za Amnonom što pogibe.

Joav dobiva milost za Avesaloma pomoću jedne žene iz Tekuje.

14. A Joav sin Serujin opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu.

2. I posla Joav u Tekuju te dozva otuda ženu lukavu, pa joj reče: učini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavna žali za mrtvijem.

3. I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauči je Joav šta će govoriti.

4. I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade ničice na zemlju i pokloni se, i reče: pomagaj, care!

5. A car joj reče: što ti je? A ona reče: udovica sam, umro mi je muž.

6. A imaše sluškinja tvoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga.

7. I gle, sav dom usta na sluškinju tvoju govoreći: daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika; i tako hoće da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostatka na zemlji.

8. A car reče ženi: idi kući svojoj, a ja ću narediti za te.

9. A žena Tekujanka reče caru: care gospodaru! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav.

10. A car reče: ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i neće te se više dotaći.

11. A ona reče: neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnože osvetnici koji ubijaju, i da ne ubiju sina mojega. A on reče: tako živ bio *Gospod, nijedna dlaka s tvajega sina neće pasti na zemlju. *1.Sam. 14,45.

12. A žena reče: da kaže sluškinja tvoja nešto caru gospodaru. A on reče: govori.

13. A žena reče: a zašto si namislio takvu stvar narodu Božijemu? jer car kao da je kriv govoreći tako, jer neće car da dozove natrag onoga koga je odagnao.

14. Jer ćemo doista pomrijeti, i jesmo kao voda koja se prospe na zemlju i više se ne može skupiti; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega.

15. I tako dođoh da kažem ovo caru gospodaru svojem, jer me narod uplašši; zato reče sluškinja tvoja: da govorim caru, može biti da će učiniti car što sluškinja njegova kaže.

16. Jer će car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoće da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega.

17. I sluškinja tvoja reče: riječ cara gospodara mojega biće mi utjeha, jer je car gospodar moj kao *anđeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod će Bog tvoj biti s tobom. *1.Sam. 29,9.

18. A car odgovori i reče ženi: nemoj tajiti od mene što ću te pitati. A žena reče: neka govori car gospodar moj.

19. Tada car reče: da nije Joavov posao u svemu tome što činiš? A žena odgovori i reče: tako da je živa duša tvoja, *care gospodaru, ne može se ni nadesno ni nalijevo od svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joav zapovijedio mi je i naučio sluškinju tvoju sve ovo da govorim. *2.Sam. 14,3.

20. Sluga je tvoj Joav učinio, te sam ovako izvila besjedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao *anđeo Božji, te zna sve što biva na zemlji. *2.Sam. 19,27.

21. Tada reče car Joavu: evo, ti si učinio to, idi, dovedi natrag dijete Avesaloma.

22. Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reče Joav: danas

vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car učinio što mu sluga njegov reče.

23. Potom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusalam Avesaloma.

24. I car reče: neka ide svojoj kući, a lica mojega da ne vidi. I otide *Avesalom svojoj kući, i ne vidje lica careva. *2.Sam. 13,20.

25. A ne bješe čovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izrailju, da ga tako hvale; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane.

26. I kad bi strigao glavu, a imaše običaj svake godine strići je, jer mu bijaše teško, mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvjesta sikala carskom mjerom.

27. I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kći, kojoj bijaše ime Tamara, i ona bijaše lijepa.

28. I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusalamu, a lica careva ne vidje.

29. Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru; ali on ne htje doći k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doći.

30. Tada reče slugama svojim: vidite li njivu Joavovu pored moje? na njoj je ječam; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalomove onu njivu.

31. Tada se podiže Joav, i dođe k Avesalomu u kuću, i reče mu: zašto sluge tvoje upališe moju njivu?

32. Avesalom reče Joavu: eto slao sam k tebi govoreći: hodi ovamo da te pošljem k caru da mu kažeš: zašto sam došao iz Gesura? bolje bi bilo da sam još ondje. Zato da vidim lice carevo; ako li ima kakva krivica na meni, neka me pogubi.

33. I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesaloma; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cjelova Avesaloma.

Avesalomova buna.

Davidovo bekstvo.

15. A poslije toga nabavi sebi Avesalom kola i konja i pedeset ljudi, koji trčahu pred njim.

2. I ustajашe rano Avesalom, i stajашe kraj puta kod vrata; i ko god imaše parnicu i idaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k

sebi i govoraše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izrailjeva,

3. Tada bi mu rekao Avesalom: vidiš, tvoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko sa-slušati kod cara.

4. Još govoraše Avesalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu.

5. I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio.

6. Tako činjaše Avesalom sa svakim Izrailjcem, koji dolazaše na sud k caru; i Avesalom primamljivaše srca ljudi Izrailjaca.

7. A kad prođe četiri godine, reče Avesalom caru: da otidem u Hevron da izvršim zavjet koji sam zavjetovao Gospodu.

8. Jer kad sjeđah u Gesuru u Siriji, učini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospod odvede natrag u Jerusalam, poslužiću Gospodu.

9. A car mu reče: idi s mirom. I on se podiže i otide u Hevron.

10. I razasla Avesalom po svijem plemenima Izrailjevim uhode poručivši: kad čujete trube da zatrube, recite: zacari se Avesalom u Hevronu.

11. A s Avesalomom otide dvjesta ljudi iz Jerusalama pozvanijeh; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajući ništa.

12. A Avesalom posla i po Ahitofela Gilonjanina, savjetnika Davidova, da dođe iz grada svojega Gilona, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stjecaše k Avesalomu.

13. Tada dođe glasnik k Davidu i reče: *srce Izrailju prista za Avesalomom. *Sud. 9,3.

14. A David reče *svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jerusalamu: ustajte, da bježimo; inače nećemo uteći od Avesaloma; brže pohitajte, da ne pohita on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod mač. *2.Sam. 19,9.

15. A slugе careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našem, evo slugu tvojih.

16. I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset *žena inoča ostavi car da mu čuvaju kuću. *2.Sam. 12,11.

17. I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko.

18. A sve slugе njegove idahu uza nj, i svi *Hereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Gata, idahu pred carem. *2.Sam. 20,7.

19. I reče car *Itaju Getejinu: što i ti ideš s nama? Vрати se i ostani kod cara; jer si stranac i opet ćeš otići u svoje mjesto.

*2.Sam. 18,2.

20. Juče si došao, pa zar danas da te krećem da se potucaš s nama? Ja ću ići kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braću svoju. Neka milost i vjera bude s tobom.

21. A Itaj odgovori caru i reče: tako živ da je *Gospod i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, ondje će biti i sluga tvoj.

*1.Sam. 20,3.

22. Tada reče David Itaju: a ti hodi. I tako pođe Itaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim.

23. I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažашe. I tako car prijeđe preko potoka *Kedrona, i sav narod prijeđe idući k *pustinji. *1.O car. 2,37. †2.Sam. 16,2.

24. A gle i Sadok bijaše ondje i svi Leviti s njim noseći kovčeg zavjeta Božijega; i spustiše kovčeg Božji, a pođe i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada.

25. I reče car Sadoku: nosi *kovčeg Božji natrag u grad; ako nađem milost pred Gospodom, on će me dovesti natrag, i daće mi da opet vidim njega i dom njegov.

*2.Sam. 6,17.

26. Ako li ovako reče: nijesi mi mio; evo me, neka učini sa mnom što mu bude volja.

27. Još reče car Sadoku svešteniku: nijesi li ti vidjelac? vrati se u *grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i †Jonatan sin Avijatarov, dva sina vaša s vama. *2.Sam. 17,17. †1.O car. 1,42.

28. Vidite, ja ću se zabaviti u polju u *pustinji, dokle ne dođe od vas glasnik da mi javi.

*2.Sam. 17,16.

29. I tako Sadok i Avijatar odnesoše kovčeg Božji natrag u Jerusalem, i ostaše ondje.

30. A David iđашe uz goru *Maslinsku, i idući plakaše, i pokrivene glave i bos iđашe; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivene glave iđашe, i idući plakaše.

*Zah. 14,4.

31. Tada javiše *Davidu i rekoše mu: Ahitofel je među onima koji se pobuniše s Avesalomom. A David reče: razbij namjeru Ahitofelovu, †Gospode!

*2.Sam. 16,23. †Psal. 3,1.

32. I kad David dođe navrh gore, gdje se šćaše pokloniti Bogu, gle, srete ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i glave posute prahom.

33. I reče mu David: ako pođeš sa mnom bićeš mi na tegotu.

34. Ali da se vratiš u grad i rečeš Avesalomu: biću tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada ću tako biti tebi sluga; razbićeš mi namjeru Ahitofelovu.

35. I sveštenici Sadok i Avijatar neće li biti s tobom? Što god čuješ iz kuće careve, dokaži Sadoku i Avijataru sveštenicima.

36. Eto, ondje su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avijatarov, po njima mi javljajte što god dočujete.

37. I otide u grad *Husaj †prijatelj Davidov, i †Avesalom dođe u Jerusalem.

*2.Sam. 16,16. †Prie 17,17. †2.Sam. 16,15.

Siva opada Mefivosteja. Simej proklinje Davida. Avesalom izvršava sraman savjet Ahitofelov.

16. **A**kad *David prijeđe malo pre-kad vrha, gle, †Siva, momak Mefivostejev, srete ga, sa dva magarca natovarena, na kojima bješe dvjest a hljebova i sto grozdova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina. *2.Sam. 15,30. †2.Sam. 9,2.

2. I reče car Sivi: šta će ti to? A Siva mu reče: magarci su za čeljad carevu, da jašu, a hljebovi i voće da jedu momci, a vino da pije ko se umori u pustinji.

3. A car mu reče: a gdje je sin tvoga gospodara? Reče Siva caru: eno ga, ostao je u Jerusalemu, jer reče: danas će mi dom Izraeljev vratiti carstvo oca mojega.

4. Tada reče car Sivi: evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostejevo. A Siva reče: klanjam ti se, da nađem milost pred tobom, care gospodaru!

5. I dođe car David do Vaurima; a gle, izide odande jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej, sin Girin, i idući psovaše.

6. I bacaše se kamenjem na Davida i na sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci.

7. A Simej ovako govoraše psujući: odlazi, odlazi, krvopijo i zlikovče!

8. Obrati Gospod na tebe sve krvi doma Saulova, na čije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija.

9. Tada reče caru Avisaj sin Serujin: zašto da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega? Idem da mu skinem glavu.

10. Ali car reče: šta je vama do mene, sinovi *Serujini? neka psuje; jer mu je †Gospod rekao: psuj Davida. Pa ko smije kazati: zašto tako činiš? *2.Sam. 3,39. †2.O car. 18,25.

11. Još reče David Avisaju i svijem slugama svojim: eto, moj sin, koji je izašao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako neće ovaj sin Venijaminov? Ostavite ga neka psuje, jer mu je *Gospod zapovjedio.

*1.Sam. 26,19.

12. Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospod dobro za psovku njegovu današnjju.

13. I tako David sa svojim ljudima iđaše svojim putem; a Simej iđaše pokraj gore prema njemu jednako psujući i bacajući se kamenjem na nj, i podižući prah.

14. I dođe car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se ondje.

15. A Avesalom i sav narod Izrailjev dođoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim.

16. A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dođe k Avesalomu, reče Husaj Avesalomu: da živi car! da živi car!

17. A *Avesalom reče Husaju: takva li je ljubav tvoja prema prijatelju tvojemu? zašto nijesi otišao s prijateljem svojim?

*2.Sam. 15,37.

18. A Husaj reče Avesalomu: ne; nego koga je izabrao Gospod i ovaj narod i svi Izrailjci, njegov ću biti i kod njega ću ostati.

19. Svrh toga, kome bih služio? eda li ne sinu njegovu? kako sam služio ocu tvojemu, tako ću i tebi.

20. A Avesalom reče Ahitofelu: svjetuj šta ćemo činiti.

21. A Ahitofel reče Avesalomu: lezi s inočama oca svojega, koje je ostavio da mu čuvaju kuću, pa kad čuje sav *Izrailj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliće ruka svjema koji su s tobom. *1.Moj. 35,22.

22. Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inočama oca svojega na vidiku svjemu Izrailju.

23. I svjet koji davaše *Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao; takav bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u †Avesaloma. *2.Sam. 15,31. †2.Sam. 15,12.

Ahitofelov lukav savjet se razbija.
Njegov sraman svršetak.

17. Još reče Ahitofel Avesalomu: da odaberem dvanaest tisuća ljudi, pa da idem i tjeram Davida noćas.

2. Pa ću ga stignuti dok je umoran i iznemoglih ruku; i uplašiću ga, te će pobjeći sav narod što je s njim, pa ću ubiti cara samoga.

3. I obratiću sav narod k tebi; jer za onim koga tražiš stoji da se svi vrate k tebi; tada će se sav narod umiriti.

4. I to se učini dobro Avesalomu i svijem starješinama Izrailjevijem.

5. Ali reče Avesalom: dozovite i Husaja Arhijanina da čujemo što će i on reći.

6. A kad dođe Husaj k Avesalomu, reče mu Avesalom govoreći: tako i tako reče Ahitofel; hoćemo li činiti kako on reče ili nećemo? kaži ti.

7. A Husaj reče Avesalomu: nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel.

8. Još reče Husaj: ti znaš oca svojega i ljude njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediće u polju; svrh toga, tvoj je otac ratnik, neće noćiti s narodom.

9. Gle, on se je sada sakrio u kakvu jamu ili na drugo kakvo mjesto. Pa ako u prvi mah koji od ovijeh poginu, ko god čuje svaki će reći: pobijen je narod koji prista za Avesalomom.

10. A tada će najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrailj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim.

11. Zato ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izrailjce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idi u boj.

12. Tada ćemo poći na nj, gdje bi se god nalazio, i napašćemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane nijedan od svijeh ljudi što su s njim.

13. Ako li uteče u grad, sav narod izrailjski neka donese uža pod onaj grad, pa ćemo ga svući u potok, da se ni kamen ne nađe ondje.

14. Tada reče Avesalom i svi Izrailjci: bolji je svjet Husaja Arhijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesaloma.

15. Potom reče Husaj sveštenicima Sado-ku i Avijataru: tako i tako svjetova Ahitofel Avesaloma i starješine Izrailjeve, a ja svjetovah tako i tako.

16. Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite: nemoj noćas noćiti u polju u pustinji, nego prijeđi prijeko, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim.

17. A *Jonatan i †Ahimas stajahu kod studenca †Rogila, i dođe jedna sluškinja i kaza im, da bi otišli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni ući u grad.

*2.Sam. 15,27. †2.Sam. 15,36. †Isus N. 15,7.

18. Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu; a oni obojica brže otidoše, i dođoše u Vaurim u kuću jednoga čovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj.

19. I *žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, i povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna. *Isus N. 2,4.

20. Jer dođoše sluge Avesalomove k onoj *ženi u kuću, i rekoše joj: gdje je Ahimas i

Jonatan? A žena im reče: otidoše preko potoka. Tako traživši i ne našavši vratise se u Jerusalim. *2.Moj. 1,19.

21. A kad otidoše, oni izidoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekoše mu: ustanite i prijeđite brže preko vode; jer je tako i tako svjetovao Ahitofel na vas.

22. Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijeđoše preko Jordana prije zore, ne osta nijedan da ne prijeđe preko Jordana.

23. Ahitofel pak videći gdje se ne učini kako on svjetova, osedla svojega magarca, pa se podiže i otide kući svojoj, u svoj grad, i naredivši za svoju kuću objesi se te umrije, i bi pogreben u grobu oca svojega.

24. A David dođe u Mahanajim; Avesalom pak prijeđe preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim.

25. I postavi Avesalom Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo; a Amasa bješe sin nekoga čovjeka po imenu Itre Izrailjca, koji obleža Avigeju kćer Nasovu, sestru Seruje matere Joavove.

26. I stade u oko Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovoj.

27. A kad dođe David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova *Amonovijeh i Mahir sin Amilov iz †Lodevara i †Varzelaj od Galada iz Rogelima

*2.Sam. 10,1. †2.Sam. 9,4. †2.Sam. 19,31.

28. Donesoše postelje i čaša i sudova zemljanih i pšenice i ječma i brašna i prekrupe i boba i leća i prženijeh zrna,

29. I meda i masla i ovaca i sira kralvljega; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu: narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

Avesalom potučen i Joav ga ubija.
Glas Husijev.

18. I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisućnike i stotinique.

2. I predade David trećinu naroda Joavu, i trećinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i trećinu Itaju Getejinu. Pa onda reče car narodu: i ja ću ići s vama.

3. Ali narod reče: nemoj ti ići; jer i da pobegnemo, neće mariti za to; ili da nas pola izgine, neće mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuća, zato je bolje da nam iz grada pomažeš.

4. A car im reče: što vam se čini da je dobro učiniću. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuću.

5. I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reče: čuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod ču kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesaloma.

6. I tako iziđe narod u polje pred Izrailja, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj.

7. Ondje razbiše narod Izrailjev sluge Davidove, i mnogo izgibe ondje u onaj dan, dvadeset tisuća.

8. Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrije naroda u onaj dan šuma nego što proždrije mač.

9. A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na mazgi, i mazga naiđe pod granat veliki hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseći između neba i zemlje, a mazga ispod njega otrča.

10. Vidjevši to jedan čovjek javi Joavu, i reče: gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu.

11. A Joav reče čovjeku koji mu to kaza: gle, vidje, pa zašto ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas.

12. A čovjek reče Joavu: da mi je u rukama izmjereno tisuća sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo čuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govoreći: čuvajte mi svi dijete Avesaloma.

13. Ili da sam učinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me.

14. A Joav reče: neću ja dangubiti s tobom. Pa uzev tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu.

15. Potom opkoliše Avesaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše.

16. Tada Joav zatrubi u trubu, i narod preta goniti Izrailja, jer Joav ustavi narod.

17. I uzeše Avesaloma i baciše u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja; a *Izrailjci svi pobješe svaki k svome šatoru. *2.Sam. 19,8.

18. Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u *dolini carskoj; jer govoraše: nemam sina, da se sačuva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo do današnjega dana. *1.Moj. 14,17.

19. Tada reče *Ahimas sin Sadokov: da otrčim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh. *2.Sam. 15,36. †2.Sam. 17,17.

20. A Joav mu reče: nemoj danas biti glasnik, nego ćeš javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo.

21. Zatijem reče Joav Husiju: idi, javi caru što si vidio. I pokloni se Husije Joavu, i otrča.

22. A Ahimas sin Sadokov opet reče Joavu: što mu drago, da trčim i ja za Husijem. Reče Joav: što bi trčao, sine, kad nemaš dobra glasa?

23. Opet reče: što mu drago, da trčim. Odgovori mu: a ti trči. I otrča Ahimas prečim putem, i preteče Husija.

24. A David sjeđaše među dvojim vratima, i *stražar iziđe na krov od vrata, na zid, i podigavši oči svoje ugleda, a to jedan čovjek trči. *2.O car. 9,17. †1.Sam. 4,13.

25. Pa povika stražar i javi caru. A car reče: ako je jedan, glas nosi. I onaj idaše sve bliže.

26. Potom ugleda stražar drugoga čovjeka gdje trči. I povika stražar k vrataru i reče: evo još jedan, trči sam. A car reče: i on nosi glas.

27. I reče stražar: trk prvoga čini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reče car: dobar je čovjek, i ide s dobrijem glasom.

28. Tada povika Ahimas i reče caru: sretno! I pokloni se caru licem do zemlje, i reče: da je blagosloven Gospod Bog tvoj, koji predađe ljude koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega.

29. A car mu reče: je li zdravo dijete Avesalom? Odgovori Ahimas: vidio sam veli-

ku vrevu, kad Joav posla slugu careva i me-
ne slugu tvojega, ali ne znam šta bješe.

30. A car mu reče: ukloni se, i stani tamo. I
on se ukloni, i stade.

31. Tada, gle, dođe Husije i reče: glas caru
i gospodaru mojemu da te je Gospod izba-
vio danas iz ruku svih koji ustaše na te.

32. A car reče Husiju: je li zdravo dijete
Avesalom? A Husije reče: neka neprijatelji
gospodara mojega cara i koji god ustaju na
te zla radi, neka prođu kao to dijete.

33. Tada se car sneveseli, i pope se u gor-
nju klijet nad vratima, i stade plakati, a
idući govoraše: sine moj *Avesalome, sine
moj, sine moj Avesalome! kamo da sam ja
umro mjesto tebe! Avesalome sine moj, si-
ne moj!

*2.Sam. 19,4.

Davidovo jadikovanje. Ljudi od Jude
vraćaju ga kao cara. Njegova carska
velikodušnost i zahvalnost.

19. I javiše Joavu: evo car plače i tuži
za Avesalomom.

2. I pobjeda onoga dana pretvori se u žal-
ost svemu narodu, jer narod ču u onaj dan
gdje govore: žali car sina svojega.

3. I narod se u onaj dan krijaše ulazeći u
grad kao što se krije narod koji se stidi kad
pobjegne iz boja.

4. A car pokri lice svoje; i vikaše iza glasa:
sine moj Avesalome! Avesalome sine moj,
sine moj!

5. Tada uđe Joav k caru u kuću, i reče: po-
srmio si danas sve sluge svoje, koje ti dan-
as dušu sačuvaše, i sinovima tvojim i kće-
rima tvojim i ženama tvojim i inočama
tvojim.

6. Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na
one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne
mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas
da bi ti bilo da je Avesalom živ, a mi
svi da smo izginuli.

7. Zato ustani sada, i iziđi i progovori lije-
po slugama svojim; jer zaklinjem se Go-
spodom, ako ne izideš, neće nijedan ostati
kod tebe ovu noć, i to će biti gore po te ne-
goli sva zla koja su te snalazila od mladosti
tvoje do sada.

8. Tada usta car, i sjede na vratima; i kaza-
še svemu narodu govoreći: evo, sjedi car na
vratima. I dođe sav narod pred cara. Ali
Izrailjci bjehu pobjegli, svak u svoj šator.

9. I sav se narod svađaše među sobom po
svijem plemenima Izrailjevim govoreći:
car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših,
i izbavio nas je iz ruku filistejskih; a sada je
pobjegao iz zemlje od Avesaloma.

10. Avesalom pak, kojega pomazasmo za
cara nad sobom, pogibe u boju. Sada da-
kle zašto oklijevate te ne dovedete natrag
cara?

11. Zato car David posla k Sadoku i Avija-
taru sveštenicima i poruči: govorite starje-
šinama Judinjim i recite: zašto vi da bude-
te posljednji koji će cara natrag dovesti u
kuću njegovu? Jer govor svega Izrailja do-
đe do cara u kuću njegovu.

12. Vi ste moja *braća, vi ste tkost moja i
tijelo moje. Zašto biste, dakle, bili posljed-
nji koji će natrag dovesti cara?

*2.Sam. 19,41. †1.Moj. 2,23.

13. Recite i Amasi: nijesi li kost moja i tije-
lo moje? Bog neka mi učini tako i tako ne-
ka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si
živ namjesto Joava.

14. I skloni *srca svih ljudi od roda Judi-
na kao jednoga čovjeka, te poslaše k caru
govoreći: vrati se sa svijem slugama svojim.

*Djela 4,32.

15. I tako se car vrati, i dođe do Jordana; a
Juda dođe do Galgala da sreće cara i da ga
prevede preko Jordana.

16. Pohitje i *Simej sin Girin od Venijami-
na, koji bijaše iz Vaurima, i siđe s ljudima
roda Judina na susret caru Davidu;

*2.Sam. 16,5.

17. I tisuća ljudi bješe s njim od roda Ve-
nijaminova; također i *Siva sluga doma Sa-
ulova s petnaest sinova svojih i dvadeset
slugu svojih; i prijedohše preko Jordana
pred cara.

*2.Sam. 9,2.

18. Preturiše i lađu da prevezu čeljad care-
vu i da učine što bi mu bilo ugodno. A Si-
mej sin Girin pade pred carem, kad čšaše
da prijeđe preko Jordana,

19. I reče caru: ne primi mi bezakonja, go-
spodaru moj, i ne pominji pakosti koju je

učinio sluga tvoj u onaj dan, kad je car gospodar moj izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom.

20. Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio; i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretnem cara gospodara svojega.

21. Ali odgovori Avisaj sin Serujin i reče: eda li toga radi neće poginuti *Simej što je psvoao †pomazanika Gospodnjega?

*2.Sam. 16,5. †1.Sam. 24,7.

22. A David reče: šta je vama do mene, sinovi *Serujini, te ste mi †danas protivnici? zar će danas poginuti ko u Izrailju? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izrailjem?

*2.Sam. 16,10. †1.Sam. 11,13.

23. I reče car Simeju: nećeš poginuti. I zakle mu se car.

24. Tako i *Mefivostej sin Saulov dođe caru na susret; on pak ne opru nogu svojih, niti brade svoje očešlja, ni opru haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vrati s mirom.

*2.Sam. 9,6.

25. I sreće cara kad se vraćaše u Jerusalem; i reče mu car: zašto ne pođe sa mnom, Mefivostej?

26. A on reče: caru gospodaru moj, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reče: osedlaću sebi magarca i uzjahaću ga i poći ću s carem; jer je hrom sluga tvoj.

27. I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao *anđeo Božji; zato čini što ti je drago.

*1.Sam. 29,9.

28. Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zaslužiše smrt pred carem gospodarom mojim, a ti posadi slugu svojega među one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru?

29. A car mu reče: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i *Siva podijelite njivu.

*2.Sam. 9,9.

30. A Mefivostej reče caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj.

31. I Varzelaj od *Galada dođe iz Rogelima, i pođe s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana.

*1.O car. 2,7.

32. A bješe *Varzelaj vrlo star, bješe mu osamdeset godina, i hranjaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat čovjek.

*2.Sam. 17,27.

33. I reče car Varzelaju: hajde sa mnom; ja ću te hraniti kod sebe u Jerusalmu.

34. Ali Varzelaj reče caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalm?

35. Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznovati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što će jesti i što će piti? mogu li jošte slušati *glas pjevačima i pjevačicama? i zašto bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu? *Prop. 12,4.

36. Malo će proći sluga tvoj preko Jordana s carem; a zašto bi mi car tako naplatio?

37. Neka se sluga tvoj vrati, da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarom mojim, učini njemu što ti bude drago.

38. A car reče: neka ide sa mnom Himam; ja ću mu učiniti što bude tebi drago, i što god zaišteš u mene, sve ću ti učiniti.

39. I kad prijeđe sav narod preko Jordana i car prijeđe, cjelova car Varzelaja i *blagoslovi ga, i on se vrati u mjesto svoje.

*1.Moj. 14,19.

40. Otuda car otide u Galgal, i Himam otide s njim. I tako sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izrailjeva.

41. A gle, svi ljudi Izrailjci dođoše k *caru i rekoše mu: zašto te ukrađoše braća naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljude Davidove s njim?

*2.Sam. 19,15.

42. A svi ljudi od *Jude odgovoriše ljudima od Izrailja: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli †caru? je li nas darom darivao?

*Ruta 4,12. †2.Sam. 19,12.

43. Tada odgovoriše ljudi od Izrailja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; zašto, dakle, ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi govorili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrđa od besjede ljudi od Izrailja.

Propast vođe Seve. Joav ubija Amasa.
Sluge Davidove.

20. **A** ondje se desi nevaljao čovjek, po imenu Seva sin Vihrijev, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reče: mi nemamo dijela s *Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izrailju! *2.Dnev. 10,16; 1.O car. 12,16.

2. Tako svi Izrailjci ostupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevijem; ljudi pak od Jude držeše se cara svojega i otpratiše ga od Jordana do Jerusalmima.

3. A kad car David dođe u kuću svoju u Jerusalmim, uze car deset žena inoča, koje bješe ostavio da mu čuvaju kuću, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranjaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice.

4. Potom reče car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i nađi se i ti ovdje.

5. I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe određen.

6. A David reče Avisaju: sad će nam Seva sin Vihrijev činiti gore nego Avesalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne nađe za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz očiju.

7. Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteji i Feleteji i svi junaci, izidoše iz Jerusalmima da gone Sevu sina Vihrijeva.

8. I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, srete ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imaše na sebi, i ozgo bijaše pripisao mač uz bedricu u koricama. I kad pođe, mač mu ispade.

9. Tada reče Joav Amasi: jesi li zdravo, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cjeluje.

10. A Amasa ne uzimaše na um mača, koji bijaše Joavu u ruci; a on ga udari njim pod peto *rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Potom Joav i Avisaj brat njegov otidoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevijem. *2.Sam. 2,23.

11. A jedan od momaka Joavovijeh stade kod njega i reče: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom!

12. A Amasa se valjaše u svojoj krvi nased putu. I videći onaj čovjek gdje se ustavlja sav narod odvuče Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naiđe na nj.

13. I kad bi uklonjen s puta prodoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva.

14. I on prođe kroz sva plemena *Izrailjeva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranimama, koji se okupiše te idahu za njim. *1.O car. 15,20.

15. I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i iskopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivaše da obori zid.

16. Tada viknu jedna mudra žena iz grada: čujte, čujte! Kažite Joavu: pristupi ovamo da govorim s tobom.

17. A kad on pristupi k njoj, reče žena: jesi li ti Joav? A on reče: jesam. A ona reče: poslušaj riječi sluškinje svoje. A on reče: da čujem.

18. A ona reče govoreći: od starine se govori: valja pitati u Avelu. I tako se izvršivaše.

19. Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izrailju, a ti hoćeš da zatreš *grad, i to majku u Izrailju. Zašto hoćeš da proždreš našljedstvo Gospodnje? *5.Moj. 20,10.

20. A Joav odgovori i reče: sačuvaj Bože! sačuvaj Bože! neću da proždrem ni da raskopam.

21. Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijev, podigao je ruku svoju na *cara Davida; dajte samo njega, pa ću otići od grada. A žena reče Joavu: evo, glava njegova baciće ti se preko zida. *1.O car. 11,26.

22. I žena otide k svemu narodu s mudročću svojom; i otsjekoše glavu Sevi sinu Vihrijevju, i baciše je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusalmim k caru.

23. A bijaše *Joav nad svom vojskom Izrailjevom; a Venaja sin Jodajev bijaše nad Heretejima i Feletejima; *2.Sam. 8,16.

24. A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar;

25. Seja pisar; a *Sadok i Avijatar sveštenici.
*2.Sam. 8,17.

26. I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

Glad zbog Saulove krvne krivice
prema Gavaonjanima. Resfa.

Pobjede nad Filistejima.

21. I bi glad za vremena Davidova tri
godine zasopce. I David potraži
lice Gospodnje; a *Gospod mu reče: to je sa
Saula i s doma njegova krvničkoga, što po-
gubi Gavaonjane. *2.Sam. 16,8.

2. Tada car sazva Gavaonjane i govori im.
A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izrailje-
vijeh, nego ostatak od Amoreja, kojima se
bjehu zakleli sinovi Izrailjevi, ali Saul gle-
daše da ih pobije revnujući za sinove Izrai-
ljeve i Judine.

3. I reče David Gavaonjanima: šta da vam
učinim i čim da vas namirim, da blagoslo-
vite dostojanje Gospodnje?

4. A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni
srebra ni zlata od Saula ili od doma njego-
va, niti da se ko pogubi u Izrailju. A on re-
če: šta, dakle, velite da vam učinim?

5. Tada rekoše caru: ko nas je potro i radio
da nas istrijebi, da nas ne bude nigdje u
međama Izrailjevijem,

6. Od njegovijeh sinova neka nam se da
sedam ljudi da ih objesimo Gospodu u Ga-
vaji Saula izbranika Gospodnjega. I reče
car: ja ću dati.

7. Ali car poštuje Mefivosteja sina Jona-
tana sina Saulova radi zakletve Gospodnje,
koja bi među njima, među Davidom i Jo-
natanom sinom Saulovijem.

8. I uze car dva sina Resfe kćeri Ajine, koje
rodi Saulu, Armonija i Mefivosteja, i pet si-
nova Mihale kćeri Saulove, koje rodi Adri-
lu sinu Varzelaja Meolačanina.

9. I dade ih u ruke Gavaonjanima, a oni ih
objesiše na gori pred Gospodom; i sva sed-
morica pogiboše zajedno; a biše ubijeni pr-
vijeh dana žetve, u početku ječmene žetve.

10. A *Resfa kći Ajina uze vreću, i prostri-
je po stijeni u početku žetve, dokle ne pade
na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama

nebeskim da padaju na njih danju ni zvj-
rima poljskim noću. *2.Sam. 3,7.

11. I javiše Davidu šta učini Resfa kći Aji-
na, inoča Saulova.

12. I David otide te uze kosti Saulove i ko-
sti Jonatana sina njegova od građana u *Ja-
visu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice
vet-sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad
ubiše Filisteji Saula na Gelvuji.*1.Sam. 31,11.

13. I odnese odande kosti Saulove i kosti
Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti
obješenijeh.

14. I pogreboše ih s kostima Saulovijem i
Jonatana sina njegova u zemlji Venijami-
novoj u *Sili u grobu Kisa oca njegova, i
učiniše sve kako zapovjedi car. Tako se po-
slije toga umilostivi †Gospod zemlji.

*Isus N. 18,28. †Isus N. 7,26.

15. I nasta opet rat između Filisteja i Izrai-
lja, i David otide sa slugama svojim, i biše
se s Filistejima tako da David susta.

16. Tada Jesvi-Venov, koji bješe od sinova
Rafajevijeh, i u koplju mu bješe trista sikala
mjedi, i imaše novo oružje, ščaaše da ubije
Davida.

17. Ali mu pomože Avisaj sin Serujin, i
udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše
ljudi Davidovi rekavši mu: nećeš više ići s
nama u boj da ne ugašiš vidjela Izrailjeva.

18. Poslije toga nasta opet rat s Filistejima
u Govu; i tada *Sivehaj †Husačanin ubi Sa-
fa, koji bijaše od sinova Rafajevih.

*1.Dnev. 11,29. †1.Dnev. 27,11.

19. I opet nasta drugi rat u Govu s Filiste-
jima; i tada Elhanan sin Jare-Oregimov Vi-
tlejamac ubi brata Golijata Getejina, koje-
mu kopljača bješe kao vratilo.

20. I opet nasta rat u *Gatu, gdje bijaše je-
dan čovjek vrlo visok, koji imaše po šest pr-
sta na rukama i na nogama, svega dvadeset
i četiri, i on bijaše, također, roda Rafajeva.

*1.Dnev. 20,6.

21. I ružaše Izrailja te ga ubi Jonatan sin
Same brata Davidova.

22. Ta četvorica bijahu sinovi istoga Rafaja
iz Gata, i pogiboše od ruke Davidove i od
ruke slugu njegovijeh.

Davidova zahvalna pjesma za spasenje od neprijatelja. (Vidi psalam 18)

22. Izgovori *David †Gospodu riječi
Love pjesme, kad ga izbavi Gos-
pod iz ruku svojih neprijatelja njegovijeh i
iz ruke Saulove; *1.Dnev. 16,7. †2.Moj. 15,1.

2. I reče: Gospod je moja stijena i grad
moj i izbavitelj moj.

3. Bog i stijena moja, u njega ću se uzdati,
štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i
utočište moje, Spasitelj moj, koji me izba-
vlja od sile.

4. Prizivljam Gospoda, kojega valja hvaliti,
i opraštam se neprijatelja svojih.

5. Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci
nevaljalijeh ljudi uplašise me.

6. Bolovi grobni opkolise me, stegoše me
zamke smrtnne.

7. U tjeskobi svojoj prizvah Gospoda, i k
Bogu svojemu povikah, On ču iz dvora svo-
jega glas moj, i vika moja dođe mu do ušiju.

8. Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji
nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se
On razgnjevi.

9. Podiže se dim iz nozdrva njegovijeh i iz
usta njegovijeh oganj koji proždire, živo
ugljevlje otskakaše od njega.

10. Savi *nebesa i side; a mrak bijaše pod
nogama njegovijem. *Isa. 64,1.

11. I sjede na heruvima i poletje, i pokazao
se na krilima vjetrenijem.

12. Od mraka načini oko sebe šator, od
mračnijeh voda, oblaka vazdušnjeh.

13. Od sijevanja pred njim goraše živo
ugljevlje.

14. Zagrmje s nebesa *Gospod, i Višnji pu-
sti glas svoj. *Isa. 30,30.

15. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; mu-
nje, i razasu ih.

16. Pokazaše se dubine morske, i otkriše
se temelji vasiljenoj od prijetnje Gospod-
nje, od dihanja duha iz nozdrva njegovijeh.

17. Tada pruži s visine ruku i uhvati me,
izvuče me iz vode velike.

18. Izbavi me od neprijatelja mojega sil-
noga i od mojih nenavidnika, kad bijahu
jači od mene.

19. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali
mi Gospod bi potpora.

20. I izvede me na prostrano mjesto, izba-
vi me, jer sam mu mio.

21. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po
čistoti ruku mojih dariva me.

22. Jer se držah puteva Gospodnjih, i ne
odmetnuh se od Boga svojega.

23. Nego su svi zakoni njegovi preda
mnom, i zapovijesti njegovijeh ne ukla-
njam od sebe.

24. I bih mu vjeran, i čuvah se od bezako-
nja svojega.

25. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po
čistoti mojoj pred očima njegovima.

26. Sa svetima postupaš sveto, s čovjekom
vjernijem vjerno;

27. S čistijem čisto postupaš, a s nevaljali-
jem nasuprot njemu.

28. Jer pomažeš narodu nevoljnom, a na
ponosite spuštaš oči svoje i ponižavaš ih.

29. Ti si vidjelo moje, Gospode, i Gospod
prosvjetljuje tamu moju.

30. S tobom razbijam vojsku, s Bogom
svojim skačem preko zida.

31. Put je Božji vjeran, riječ *Gospodnja
čista. On je †štit svjema koji se uzdaju u nj.
*Psal. 12,6. †Priče 30,5.

32. Jer ko je Bog osim *Gospoda? i ko je
stijena osim Boga našega? *1.Sam. 2,2.

33. Bog je krjepost moja i sila moja, i čini
da mi je put bez mane.

34. Daje mi noge kao u jelena, i na visine
moje stavlja me.

35. Uči ruke moje boju, te lome luk mje-
deni mišice moje.

36. Ti mi daješ štit spasenja svojega, i mi-
lost tvoja čini me velika.

37. Širiš korake moje poda mnom, te se ne
omiču gležnji moji.

38. Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih,
i ne vraćam se dokle ih ne istrijemim.

39. I istrebljujem ih, i obaram ih da ne
mogu ustati, nego padaju pod noge moje.

40. Jer me ti opasuješ snagom za boj: koji
ustanu na me, obaraš ih poda me.

41. Neprijatelja mojih pleći ti mi obračaš, i
potirem nenavidnike svoje.

42. Obziru se, ali nema pomagača: viču ka
*Gospodu, ali ih ne sluša. *1.Sam. 28,6.

43. Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmećem.

44. Ti me izbavljaš od bune naroda mojeg, čuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi.

45. Tuđini laskaju mi, čujući pokoravaju mi se.

46. Tuđini blijede, dršću u gradovima svojim.

47. Živ je Gospod, i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena *spasenja mojeg. *Psal. 89,26.

48. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,

49. Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od čovjeka žestoka izbavlja me.

50. Toga radi hvalim te, *Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu, *Rim. 15,9.

51. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu Davidu i potomstvu njegovu dovijeka.

Davidove posljednje riječi;
njegovi junaci.

23. Ovo su posljednje riječi Davidove: Reče *David sin Jesejev, reče čovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevim: *1.Dnev. 16,7.

2. Duh Gospodnji govori preko mene, i besjeda njegova bi na mojem jeziku.

3. Reče Bog Izrailjev, kaza mi Stijena Izrailjeva: koji vlada ljudima neka je pravedan, vladajući u strahu Božijem;

4. I biće kao svjetlost jutrenja, kad sunce izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda.

5. Ako i nije takav dom moj pred Bogom, ipak je učinio zavjet vječan sa mnom, u svemu dobro uređen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da da raste.

6. A bezakonicu će svikoliki biti kao trnje počupani, koje se ne hvata rukom.

7. Nego ko hoće da ga se dohvati, uzme govožđe ili kopljaču; i sažiže se ognjem na mjestu.

8. Ovo su imena junaka Davidovijeh: Jesev-Vasevet Tahmonac prvi između trojice; njemu milina bi udariti kopljem na osam stotina, i pobi ih ujedanput.

9. Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, između tri junaka koji bijahu s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izrailjci otidoše;

10. On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoči se pri maču; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen.

11. A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i ondje bješe njiva puna leća, i narod pobježe od Filisteja,

12. Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje.

13. I ta tri prva između trideset siđoše i dodoše o žetvi k *Davidu u tpećinu Odolamsku, kad vojska filistejska stajaše u okolu u dolini rafajskoj.

*1.Dnev. 14,11. †1.Sam. 22,1.

14. A David bijaše onda u gradu, i bješe onda straža filistejska u Vitlejemu.

15. A *David zaželje, i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca vitlejemskoga što je kod vrata! *1.Dnev. 11,16.

16. Tada ona tri junaka prodriješe kroz oko filistejski, i zahvatiše vode iz studenca vitlejemskoga što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje piti, nego je proli pred Gospodom;

17. I reče: ne daj Bože da bih to učinio. Ni je li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareći za život svoj idoše. I ne htje piti. To učiniše ova tri junaka.

18. I *Avisaj brat Joavov sin Serujin bješe prvi između trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se među trojicom. *2.Sam. 2,18.

19. Između te trojice bješe najslavniji, i posta im poglavar; ali one trojice ne stiže.

20. I *Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka tmoavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg. *1.Dnev. 27,6. †2.Moj. 15,15.

21. On ubi i jednoga Misirca, znatna čovjeka; imaše Misirac koplje u ruci, a on izi-

đe na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

22. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka.

23. Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim.

24. *Asailo brat Joavov bješe među tridesetoricom, a to bjehu: Elhanan sin Dodo-nov iz Vitlejema, *2.Sam. 2,18.

25. Sama Arodanin, Elika Arodanin.

26. Helis Falčanin, Ira sin Iksiv Tekojanin,

27. Avijezer Anatočanin, Mevunaj Husačanin,

28. Salmon Ahošanin, Maraj Netofaćanin,

29. Helev sin Vanin Netofaćanin, Itaj sin Rivejev iz Gavaje sinova Venijaminovih,

30. Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline *Gasa. *Sud. 2,9.

31. Avi-Alvon Arvaćanin, Azmavet Varumljanin,

32. Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih,

33. Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin,

34. Elifelet, sin Asveja Mahaćanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina,

35. Esraj Karmilac, Farej Arvljanin,

36. Igal sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada,

37. Selek Amonac, Naraj Viroćanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu,

38. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

39. *Urija †Hetejin; svega trideset i sedam. *2.Sam. 11,3. †2.Sam. 11,6.

Davidovo prebrojavanje
naroda kažnjeno pomorom.

Žrtva na gumnu Orne Jevusejina.

24. A *Gospod se opet razgnjevi na njih govoreći: hajde izbroj Izrailja i Judu.

*4.Moj. 1,19. †1.Dnev. 27,23; 2.Sam. 16,10.

2. I reče car Joavu, vojvodi svom: prođi po svijem plemenima Izrailjevijem od Dana do Virsaveje, i izbrojte narod, da znam koliko ima naroda.

3. A Joav reče caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta

toliko, i da car gospodar moj vidi svojim očima; ali zašto car gospodar moj hoće to?

4. Ali riječ careva bi jača od Joava i vojvoda; i otide Joav i vojvode od cara da prebroje narod Izrailjev.

5. I prešavši preko Jordana stadoše u oko u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Zajira.

6. Potom dođoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan i u okolinu sidonsku.

7. Potom dođoše do grada Tira i u sve gradove jevejske i hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveju.

8. I obišavši svu zemlju vratiše se u Jerusolim poslije devet mjeseci i dvadeset dana.

9. I Joav dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuća ljudi za vojsku koji mahahu mačem, a ljudi od Jude pet stotina tisuća.

10. Tada *Davida taknu u †srce, pošto prebroji narod, i reče David Gospodu: sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakone sluge svojega, jer veoma ludo radih. *2.Sam. 12,13; †1.Sam. 24,6.

11. A kad *David usta ujutru, dođe riječ Gospodnja Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reče: *1.Sam. 22,5.

12. Idi i kaži Davidu: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

13. I dođe Gad k Davidu, i kaza mu govoreći: hoćeš li da bude sedam gladnijih godina u *zemlji tvojoj, ili da bježiš tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u tvojoj zemlji? Sad promisli i gledaj šta ću odgovoriti onome koji me je poslao. *1.Dnev. 21,12.

14. A David reče Gadu: u tjeskobi sam ljutoj; ali neka zapadnemo *Gospodu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke. *Psal. 119,156.

15. I tako pusti *Gospod pomor na Izrailja od jutra do određenoga vremena, i pomrije naroda od Dana do Virsaveje sedamdeset tisuća ljudi. *1.Dnev. 21,14.

16. A kad *anđeo pruži ruku svoju na Jerusolim da ga ubija, sažali se †Gospodu sa zla, i reče †anđelu koji ubijaše narod: do-

sta, spusti ruku. A anđeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina.

*1.Dnev. 21,15. †1.Sam. 15,11. ‡Psal. 104,4.

17. A *David kad vidje anđela gdje bije narod, progovori i reče Gospodu: evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo učinio, a te ovce što su učinile? neka se ruka tvoja obrati na mene i na dom oca mojega. *1.Dnev. 21,17.

18. Potom opet dođe Gad k Davidu isti dan, i reče mu: idi, načini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina.

19. I otide David po riječi Gadovoj, kako Gospod zapovjedi.

20. Tada Orna obazrevši se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu; i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje,

21. I reče: što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reče: da kupim od

tebe to gumno, da načinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao *pomor u narodu. *4.Moj. 16,48.

22. A Orna reče Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na *žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva. *1.Sam. 6,14.

23. Sve to davaše caru Orna kao car, i reče Orna caru: *Gospod Bog tvoj neka te milostivo primi. *Jezek. 20,40.

24. A car reče Orni: ne; nego ću kupiti od tebe po cijeni, niti ću prinijeti *Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi †David gumno i volove za pedeset sikala srebra.

*1.Dnev. 21,24. †1.Dnev. 21,25.

25. I ondje načini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izrailju.

PRVA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I TREĆA KNJIGA O CAREVIMA

Davidovo slabljenje. Adonija hoće da bude našljednik prijestola. Solomunovo pozamanje za cara.

1. A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivaču haljinama ne mogaše se zagrijati.

2. Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našem mladu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvorici, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš.

3. I potražiše lijepu djevojku po svijem krajevima izrailjskim, i nađoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru.

4. A ta djevojka bijaše vrlo lijepa, i dvoraše cara i služaše mu: ali je car ne pozna.

5. A Adonija sin Agitin podiže se govoreći: ja ću biti car. I nabavi sebi kola i konjika, i pedeset ljudi koji trčahu pred njim.

6. I otac ga nigda ne nakara, niti mu reče: zašto radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodi iza Avesaloma.

7. I dogovarase se s Joavom sinom Serujinim i s Avijatarom sveštenikom, koji pomagahu Adoniji.

8. Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovini ne pristaaše za Adonijom.

9. Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoeleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braću svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve;

10. Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalih junaka, ni Solomuna brata svojega.

11. Tada reče Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći: jesi li čula da se zacario *Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna. *2.Sam. 3,4.

12. Nego sada hajde, ja ću te svjetovati kako ćeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna.

13. Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu: nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći: Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem? Zašto se, dakle, zacari Adonija?

14. I gle, dok ti još budeš ondje govoreći s carem, ja ću doći za tobom, i dopuniću tvoje riječi.

15. I tako uđe Vitsaveja k caru u klijet. A car bijaše vrlo star; i Avisaga Sunamka dvoraše ga.

16. I savivši se Vitsaveja pokloni se caru; a car joj reče: šta ćeš?

17. A ona mu reče: gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojoj: Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem.

18. A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš.

19. Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatara sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna slugu tvoga nije pozvao.

20. Sada, care gospodaru moj, oči su svega Izrailja uprte u tebe, da im kažeš ko će sjesti na prijesto tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe.

21. Inače kad gospodar moj car počine kod otaca svojih, bićemo ja i sin moj Solomun krivi.

22. I gle, dok ona još govoraše caru, dođe prorok Natan.

23. I javiše caru govoreći: evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje.

24. I reče Natan: care, gospodaru moj, jesi li ti kazao: Adonija će biti car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem?

25. Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim i govore: da živi car Adonija.

26. Mene pak, slugu tvoga, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaje sina Jodajeva, ni Solomuna slugu tvoga.

27. Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav služi svojemu ko će sjesti na prijesto gospodara mojega cara poslije njega.

28. A car David odgovori i reče: zovite mi Vitsaveju. I ona dođe pred cara, i stade pred carem.

29. Tada se zakle car govoreći: tako da je živ *Gospod, koji je izbavio tđušu moju od svake nevolje, *Sud. 8,19. †2.Sam. 4,9.

30. Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izrailjevim rekavši: Solomun sin tvoj biće car poslije mene, i on će sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako ću učiniti danas.

31. Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se *caru, pa reče: da živi gospodar moj car David do vijeka! *Dan. 2,4.

32. Potom reče car David: zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. I oni dođoše pred cara.

33. A car im reče: uzmite sa sobom slugu gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona;

34. I neka ga ondje Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za *cara nad †Izrailjem, i zatrubite u †trubu i recite: da živi car Solomun!

*2.Sam. 2,4. †2.Sam. 5,3. †2.Sam. 15,10.

35. Potom se vratite za njim, i on neka dođe i sjede na prijesto moj i caruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vođ Izrailju i Judi.

36. A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reče: amin! neka tako reče Gospod Bog gospodara mojega cara.

37. Kako je *Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomonom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida. *5.Moj. 2,7.

38. I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i *Venaja sin Jodajev i Hereteji i Feleteji, i posadiše Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona. *2.Sam. 8,18.

39. I *Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Potom zatrubise u trubu i sav narod reče: da živi car Solomun! *1.O car. 1,34.

40. I sav narod pođe za njim, i narod sviraše u svirale i veseljaše se veoma da se zemlja razlije gaše od vike njihovih.

41. I začu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, pošto jedoše; začu i Joav glas trubni, pa reče: kakva je to vika i vrevu u gradu?

42. I dokle on još govoraše, gle, dođe Jonatan sin Avijatara sveštenika; i Adonija mu reče: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase.

43. A Jonatan odgovori i reče Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem.

44. Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva, i Hereteje i Feleteje, i posadiše ga na carevu mazgu.

45. I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veseleći se tako da je grad uzavreo; to je vika koju čuste.

46. I *Solomun je već sjeo na carski prijesto. *1.Dnev. 29,23.

47. I došle su sluge careve, i blagosloviše gospodara našega cara Davida govoreći: da Bog proslavi ime Solomunovo još većma nego tvoje, i prijesto njegov da podigne još više nego tvoj. I pokloni se car na postelji svojoj.

48. Još ovako reče car: da je blagosloven *Gospod Bog Izrailjev, koji daje i danas ko će sjedjeti na prijestolu mojemu, da vide moje oči. *Psal. 132,11. †1.O car. 3,6.

49. Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svak svojim putem.

50. A Adonija bojeći se Solomuna usta i otide, i uhvati se za rogove oltaru.

51. I javiše Solomunu govoreći: eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za rogove oltaru, i veli: neka mi se zakune car Solomun da neće ubiti sluge svojega mačem.

52. A Solomun reče: ako bude pošten čovjek, ni dlaka s glave njegove neće pasti na zemlju; ali ako se nađe zlo na njemu, poginuće.

53. I tako posla car Solomun, te ga doveoše od oltara; i kad dođe, pokloni se caru Solomunu; a Solomun mu reče: idi kući svojoj.

Davidova posljednja volja i smrt. Solomun sjeda na prijesto, njegova strogost pri stupanju na vladu.

2. A kad dođe vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svome govoreći:

2. Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi čovjek.

3. I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeći putevima njegovim i držeći uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedočanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevu, da bi napredovao u svemu što uzradiš i za čim se god okreneš,

4. Da bi Gospod ispunio riječ svoju koju mi je rekao govoreći: ako uspaze sinovi tvoji na put svoj hodeći preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti neće nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevu.

5. A ti znaš šta mi je učinio Joav sin Serujin, šta je učinio dvjema vojvodama Izrailjevijem, *Aveniru sinu Nirovu i †Amasi sinu Jeterovu, koje ubi proliviše u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojas svoj oko sebe, i obuču svoju na nogama.

2.Sam 3,27. †2.Sam. 20,10.

6. Učini, dakle, po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s mirom u grob.

7. Sinovima pak Varzelaja od Galada učini milost, i neka budu među onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesaloma brata tvoga.

8. I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je ljuto ružio kad idah u Mahanajim; ali mi dođe na susret na Jordan, i zakleh mu se Gospodom rekavši: neću te ubiti mačem.

9. Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mudar čovjek i znaćeš šta ćeš mu učiniti, da opraviš sijuđu glavu njegovu s krvlju u grob.

10. Tako počinu *David kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu.

*2.Sam. 5,7. Djela 13,36.

11. A carova *David nad Izrailjem četrdeset godina: u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalamu carova trideset i tri godine. *1.Dnev. 29,26.

12. I *Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i ↑carstvo se njegovo utvrdi jako. *1.Dnev. 29,23. †2.Dnev. 1,1.

13. Tada dođe Adonija sin Agitin k Vitsaveji materi Solomunovoj; a ona reče: jesi li dobro došao? A on reče: dobro.

14. Potom reče: imam nešto da ti kažem. A ona reče: govori.

15. Tada reče: ti znaš da je moje bilo *carstvo, i da je u mene bio upro oči sav Izrailj da ja budem car; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojemu, jer mu ga †Gospod dade. *1.Dnev. 28,5. †Psal. 33,10.

16. Zato te sada molim za jedno; nemoj me odbiti. A ona mu reče: govori.

17. A on reče: govori caru Solomunu, jer ti on neće odbiti, neka mi da za ženu *Avisagu Sunamku. *1.O car. 1,3.

18. A Vitsaveja reče: dobro, ja ću govoriti caru za te.

19. I dođe Vitsaveja k caru Solomunu da mu govori za Adoniju; a car usta i sreće je i pokloniv joj se sjede na svoj prijesto, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane.

20. Tada ona reče: iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reče: išti, majko, neću te odbiti.

21. Ona reče: podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu.

22. A car Solomun odgovori materi svojoj i reče: zašto išteš Avisagu Sunamku za *Adoniju? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina. *1.O car. 1,7.

23. I zakle se car Solomun Gospodom govoreći: tako da mi učini Bog i tako da dođa, sebi na smrt kaza to Adonija danas.

24. I zato, tako da je živ Gospod, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je načinio kuću kao što je rekao, danas će poginuti Adonija.

25. I posla car Solomun Venaju sina Jodajeva, koji uloži na nj, te pogibe.

26. A Avijatara svešteniku reče car: idi u *Anatot na njivu svoju, jer si zaslužio smrt, ali te neću danas pogubiti, jer si nosio †kovčeg Gospodnji pred Davidom ocem mojim i podnosio si sve nevolje koje je podnosio otac moj. *Isus N. 21,18. †2.Sam. 15,24.

27. Tako Solomun svrgne Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnji, da ispuni riječ Gospodnju što reče u Silomu za dom Ilijev.

28. I ovaj glas dođe do Joava; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao; i uteče Joav u Šator Gospodnji i uhvati se za *rogove oltaru. *1.O car. 1,50.

29. I javiše caru Solomunu: Joav uteče u Šator Gospodnji, i eno ga kod oltara. A Solomun posla Venaju sina Jodajeva govoreći: idi, uloži na nj.

30. I ušav Venaja u Šator Gospodnji reče mu: car je kazao: izidi. A on reče: neću; nego ovdje hoću da umrem. A Venaja javi caru govoreći: tako reče Joav i tako mi odgovori.

31. A car mu reče: učini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolio Joav.

32. I neka Gospod obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva čovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih mačem bez znanja oca mojega Davida: Avenira sina Nirova vojvodu Izrailjeva i *Amasu sina Jeterova vojvodu Judina; *2.Sam. 20,10.

33. Neka se dakle krv njihova vrati na glavu *Joavovu i na glavu potomstva njegova dovijeka; a †Davidu i potomstvu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir dovijeka od †Gospoda. *2.Sam. 3,29. †Djela 7,45. †Priče 16,7.

34. I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuće svoje u *pustinji. *Mat. 3,1.

35. Tada postavi car Venaju sina Jodajeva na njegovo mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatara.

36. Potom posla car i dozva Simeja, i reče mu: sagradi sebi kuću u Jerusalamu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda.

37. Jer u koji dan izideš i prijeđeš preko potoka *Kedrona, znaj zacijelo da ćeš poginuti, i krv će tvoja pasti na tvoju glavu.

*2.Sam. 15,23.

38. A Simej reče caru: dobra je ta riječ; kako je rekao gospodar moj car, tako će učiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusalmu dugo vremena.

39. Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k *Ahisu sinu Mašinu caru gatskom. I bi javljeno Simeju: eno ti slugu u †Gatu.

*1.Sam. 27,2. †1.Sam. 27,3.

40. Tada usta Simej, i osamari svoga margarca, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i dovede natrag sluge svoje iz Gata.

41. I javiše Solomunu da je Simej bio otišao iz Jerusalmu u Gat, i da se vratio.

42. Tada car poslav dozva Simeja, i reče mu: nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao: u koji dan izideš kuda mu drago, znaj zacijelo da ćeš poginuti? I ti mi reče: dobra je ta riječ koju čuh.

43. Zašto, dakle, nijesi držao *zakletve Gospodnje i zapovijesti koju sam ti zapovjedio?

*Jezek. 17,19.

44. Potom reče car Simeju: ti znaš sve zlo za koje zna srce tvoje, što si učinio Davidu ocu mojemu; Gospod vraća tvoje zlo na tvoju glavu.

45. A car će Solomun biti blagosloven i *prijesto Davidov utvrđen pred Gospodom dovijeka.

*Prič. 25,5.

46. I zapovjedi car Venaji sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovoj.

Solomunov brak, molitva i sud.

3. **A** *Solomun se oprijatelj s Faraonom carem misirskim, i oženi se kćerju Faraonovom, i dovede je u grad Davidov, dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnji i zid oko Jerusalmu. *1.O car. 9,15.

2. Ali narod prinošaše žrtve na visinama; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada.

3. A Solomun ljubljāše Gospoda hodeći po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kadaše.

4. Zato otide car u Gavaon da ondje prinese žrtvu, jer to bijaše velika visina; i Solomun prinese tisuću žrtava paljenica na onom oltaru.

5. I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noću u snu, i reče Bog: išti šta hoćeš da ti dam.

6. A Solomun reče: ti si učinio veliku milost sluzi svojemu Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi; i sačuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas.

7. I tako, Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti.

8. I tvoj je sluga među narodom tvojim, koji si izabrao, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proračunati od množine.

9. Daj, dakle, sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom?

10. I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska.

11. I reče mu Bog: kad to išteš, a ne išteš duga života niti išteš *blaga niti išteš †duša neprijatelja svojih nego išteš razuma da umiješ suditi;

*2.Dnev. 1,11. †Jer. 45,5.

12. Evo učinih po tvojim riječima; evo ti dajem *srce mudro i razumno da takvoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti će poslije tebe nastati takav kakav si ti. *1.O car. 4,29.

13. A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavu, da takvoga kakav ćeš ti biti neće biti među carevima svega vijeka tvojega.

14. I ako uzideš mojim putevima držeci uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljuču dane tvoje.

15. Tada se probudi *Solomun, i gle, ono bješe san. I dođe u Jerusalm, i stavši pred kovčeg zavjeta Gospodnjega prinese † žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i počasti sve sluge svoje. *1.O car. 8,65. †1.Moj. 31,54.

16. Tada dođoše dvije žene *bludnice k caru, i stadoše pred njim. *3.Moj. 19,29.

17. I reče jedna žena: ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kući, i porodih se kod nje u istoj kući.

18. A treći dan poslije moga porođaja porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kući, samo nas dvije bijasmo u kući.

19. I umrije sin ove žene noćas, jer ona leže na nj.

20. Pa ustavši u ponoći uze sina mojega iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naručje, a svoga sina mrtvog stavi meni u naručje.

21. A kad ustah ujutru da podojim sina svojega, a to, mrtav; ali kad razgledah ujutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rodih.

22. Tada reče druga žena: nije tako; nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reče: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem.

23. A car reče: ova kaže: ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin ovaj mrtvi; a ona kaže: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi.

24. I reče car: dajte mi mač. I donesoše mač pred cara.

25. Tada reče car: rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj i polovinu drugoj.

26. Tada *žena kojoj sin bješe živi reče caru, jer joj se uskoleba utroba za sinom: ah, gospodaru, podajte njojzi dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reče: neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga. *Isa. 49,15.

27. Tada odgovori car i reče: podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati.

28. I sav Izrailj ču sud koji izreče car, i pobojaše se cara; jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

Solomunovi pristavi; njegovu moć i mudrost.

4. A car Solomun carovaše nad svijem Izrailjem.

2. A ovo bijahu knezovi njegovi: Azarija, sin Sadokov, namjesnik;

3. Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari; Josafat, sin Ahiludov, pametar;

4. Venaja, sin Jodajev, vojvoda; a Sadok i Avijatar sveštenici;

5. A Azarija, sin Natanov, bješe nad pristavima; a Zavud, sin Natanov, prvi vicećnik, prijatelj carev;

6. A Ahisar upravitelj dvorski; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima.

7. I imaše Solomun dvanaest pristava po svemu Izrailju, koji hranjahu cara i sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bijaše dužan hraniti.

8. A ovo su im imena: sin Urov u gori Jefremovoj;

9. Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i Vetsemesu i Elonu Vetananskom;

10. Sin Esedov u Aruvotu; pod njim bijaše Sohot i sva zemlja Eferova;

11. Sin Avinadavov nad svijem dorskim; žena mu bješe Tafata kći Solomunova;

12. Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vet-Sana do Avel-Meola, do preko Jok-Meama;

13. Sin Geverov u Ramotu Galadskom; imaše *sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj †argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevornicama mjedenijem; *4.Moj. 32,41. †5.Moj. 3,4.

14. Ahinadav sin Idov u Mahanajimu;

15. Ahimas u Neftalimu; i on bješe oženjen kćerju Solomunovom Vasematom;

16. Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu;

17. Josafat sin Farujin u Isaharu;

18. Simej sin Ilin u Venijaminu;

19. Gever sin Urijev u *zemlji galadskoj, u zemlji Siona cara amorejskoga i Oga cara vasanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji. *5.Moj. 3,8.

20. Jude i Izrailja bijaše mnogo kao pijeska pokraj mora; i jedahu i pijahu i veseljahu se.

21. A Solomun vladaše *svijem carstvima od trijeke do †zemlje filistejske i do međe

misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova.

*2.Dnev. 9,26. †5.Moj. 11,24. †1.Moj. 15,18.

22. A hrana Solomunova bijaše na dan trideset kora bijeloga brašna, i šezdeset kora drugoga brašna;

23. Deset volova ugojenijeh i dvadeset spaše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica.

24. Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do *Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa sviju strana unaokolo. *1.Moj. 10,19.

25. I življahu *Juda i †Izrailj bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, svega vijeka Solomunova. *Jer. 23,6. †5.Moj. 33,28.

26. I imaše *Solomun četrdeset tisuća konja za jaslma za kola svoja, i dvadeset tisuća konjika. *2.Dnev. 1,14.

27. I pristavi hranjahu cara Solomuna i sve koji dolažahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se čega premakne.

28. A ječam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bijaše određeno.

29. I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pijesak na brijegu morskom.

30. Jer mudrost Solomunova bijaše veća od mudrosti svih istočnihijeh naroda i od sve mudrosti misirske.

31. Mudriji bijaše od svakoga čovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Maolovijeh; i razglasi se ime njegovo po svijem narodima unaokolo.

32. I izgovori tri tisuće priča, i bijaše pjesama njegovijeh tisuća i pet.

33. Govorio je i o drveću, od kedra na Livanu do isopa koji niče iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubinama i o ribama.

34. I dolažahu iz svih naroda da čuju mudrost Solomunovu, od svih careva na zemlji, koji čuše za mudrost njegovu.

Solomunov savez sa Hiramom i priprema za zidanje Hrama.

5. I Hiram car tirski posla sluge svoje k Solomunu čuvši da su ga pomazali za cara namjesto oca njegova, jer Hiram ljubljša Davida svagda.

2. A Solomun posla ka HIRAMU i poruči mu:

3. Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi doma imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkoliše, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove.

4. A sada Gospod Bog moj dao mi je mir otsvuda, nemam nijednoga neprijatelja ni zle smetnje.

5. Zato, evo, velim da sagradim dom imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu mojemu govoreći: sin tvoj, kojega ću posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on će sagraditi dom imenu mojemu.

6. Zato zapovjedi sada neka mi nasijeku drva kedrovijeh na Livanu, a sluge će moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daću ti kako god rečeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeći drva kao Sidonci.

7. I kad Hiram ču riječi Solomunove, obradova se veoma i reče: da je blagosloven Gospod danas, koji daje Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim.

8. I posla Hiram Solomunu, i poruči: čuo sam čega radi si slao k meni; ja ću učiniti svu volju tvoju za drva kedrova i za drva jelova.

9. Moje će sluge snijeti s Livana na more, i ja ću ih povezati u splavove i spustiti morem do mjesta koje mi kažeš, i ondje ću razvezati, pa ih nosi; a ti ćeš učiniti moju volju i dati hranu čeljadi mojoj.

10. I tako davaše Hiram Solomunu drva kedrova i drva jelova, koliko mu bješe volja.

11. A Solomun davaše HIRAMU dvadeset tisuća kora pšenice za hranu čeljadi njegovoj, i dvadeset kora *ulja cijedenoga; toliko davaše Solomun HIRAMU svake godine.

*2.Dnev. 2,10.

12. I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir između

Hirama i Solomuna, i uhvatiše vjeru među sobom.

13. I odredi Solomun ljude iz svega Izraelja, i bi određenijeh trideset tisuća ljudi.

14. I slaše ih na Livan po deset tisuća svakoga mjeseca naizmjenice; jedan mjesec bijahu na Livanu, a dva mjeseca kod kuća svojih. A Adoniram bješe nad ovijem poslasticima.

15. I imaše *Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća tesača u planini, *2.Dnev. 2,2.

16. Osim nastojnika Solomunovijeh, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuće i trista, koji upravljahu narodom koji poslovaše taj posao.

17. I zapovjedi car da nose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje.

18. I tesahu poslenici Solomunovi i poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljahu drvo i kamenje da se zida dom.

Zidanje Hrama.

6. Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izrailjevijeh iz zemlje misirske, četvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailjem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poče zidati dom Gospodu.

2. A dom što ga zida car Solomun Gospodu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata.

3. I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom.

4. I načini prozore na domu iznutra široke a spolja uske.

5. I uza zid domu načini hodnike svuda unaokolo uza zid domu oko crkve i Svetinje nad svetinjama, i načini klijeti svuda unaokolo.

6. Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treći sedam lakata širok; jer načini zasjeka na domu spolja unaokolo, da se grede ne ulažu u zid od doma.

7. A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožahu sasvijem prigotovljen, te se

ni čekić ni sjekira niti kakvo oruđe gvozdeno ne ču u domu kad se zidaše.

8. Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojnicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treći.

9. Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kedrovijem.

10. I načini hodnike oko cijeloga doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljahu ih s domom grede kedrove.

11. Tada dođe riječ Gospodnja Solomunu govoreći:

12. To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeći po njima, potvrdiću ti riječ svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu.

13. I stanovaću među sinovima Izrailjevijem, i neću ostaviti naroda svojega Izrailja.

14. I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga.

15. I obloži zidove domu iznutra daskama kedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem.

16. I načini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kedrovijeh, od poda do vrh zidova; i to načini unutra za šator, za *Svetinju nad svetinjama. *2.Moj. 26,33.

17. A dom, crkva naprijed, bijaše od četrdeset lakata.

18. A po daskama kedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od kedra tako da se ne vidaše nigdje kamen.

19. I *Svetinju nad svetinjama uredi unutra u domu, da se ondje namjesti †kovčeg zavjeta Gospodnjega.

*1.O car. 8,6. †2.Moj. 40,20.

20. A *Svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je čistijem zlatom; tako obloži i oltar od kedra. *Jezek. 41,4.

21. I tako obloži Solomun dom iznutra čistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred Svetinjom nad svetinjama, koju takođe obloži zlatom.

22. I sav dom obloži zlatom; tako i sav *oltar pred Svetinjom nad svetinjama obloži zlatom. *2.Moj. 30,1.

23. A u Svetinji nad svetinjama načini dva *heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki. *2.Moj. 25,20.

24. A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima; i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila.

25. Tako i drugi heruvim bijaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprave bjehu oba heruvima.

26. Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi.

27. I namjesti *heruvime usred unutrašnjeg doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo. *1.O car. 8,7.

28. I obloži heruvime zlatom.

29. A sve zidove domu unaokolo iskiti rezanijem heruvimima i palmama i razvijeni-
jem cvjetovima iznutra i spolja.

30. I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja.

31. I na ulasku u Svetinju nad svetinjama načini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova.

32. I na tijem dvokrilnijem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i heruvime i palme obloži zlatom.

33. Tako i na ulasku u crkvu načini pragove od drveta maslinova na četiri ugla;

34. I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvaraše jedno krilo, i na dvije strane otvaraše se drugo krilo.

35. I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano.

36. Potom načini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drve-
ta kedrova strugana.

37. Četvrte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu;

38. A jedanaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

Zidanje carskih zgrada;
stubovi i posuđe u Hramu.

7. Potom zida Solomun sebi dom tri-
naest godina, i završi ga.

2. Sazida i dom iz šume livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na četiri reda stupova kedrovijeh, s gredama kedrovijem svrh stupova.

3. I bješe pokriven drvetom kedrovijem gore na gredama, koje bijahu na četrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu.

4. I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda.

5. I sva vrata i pragovi bjehu na četiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda.

6. I načini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed.

7. I načini trijem u kojem bješe prijesto, gdje suđaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kedrom od poda do vrha.

8. I u njegovoj kući gdje življaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti. Načini dom i kćeri Faraonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem.

9. Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sječenoga, iznutra i spolja od poda do krova, i spolja do velikoga trijema.

10. I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata.

11. A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kedrove.

12. I veliki trijem unaokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma.

13. I posla car Solomun i pozva Hiramom iz Tira.

14. A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova, a otac mu bješe iz Tira,

umjetnik mjedarski, vrlo vješt i razuman, te umijaše svašta graditi od mjedi; on došav k *caru Solomunu izradi mu sav posao. *2.Dnev. 4,16.

15. Sali dva stupa od mjedi, jedan stup bješe od osamnaest lakata u visinu, a unaokolo od dvanaest lakata; takav bješe i drugi stup.

16. I načini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mjedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje.

17. I pletenice isprepletane i vrvce kao vevrige načini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje.

18. Tako načini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu unaokolo da pokrivaju oglavlje koje bijaše na vrhu; tako načini i na drugom oglavlju.

19. I na ta dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu načinjeni ljiljani od četiri lakta.

20. I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvjesto u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju.

21. I *postavi te stupove u trijemu crkvenom, i postavivši desni stup nazva ga Jahin, potom postavivši stup lijevi nazva ga Voas. *2.Dnev. 3,17.

22. I navrh stupova namjesti izrađeno cvijeće ljiljanovo. I tako se svršise stupovi.

23. I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, a pet lakata bješe visoko, a unaokolo mu bješe trideset lakata.

24. I ispod kraja njegova bijahu ispupčene kao jabuke svuda unaokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optočeno more unaokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim.

25. I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledahu na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana *svijeh njih bijaše unutra. *Jer. 52,20.

26. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet ljiljanov, a primaše dvije tisuće vata.

27. I načini deset podnožja od mjedi, u dužinu od četiri lakta bješe svako podnožje, a u širinu od četiri lakta, a u visinu od tri lakta.

28. A naprava bješe u svakoga podnožja ovaka: oplata bijaše u njih unaokolo, i oplata bijaše između uglova.

29. A na oplati među uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vijenac kovan.

30. I pod svakim podnožjem bijahu po četiri točka od mjedi s pločama mjedenijskim, i na četiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu.

31. Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s lakta, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac koji bijaše od podrug lakta, i po vrhu joj bijaše rezano, a oplata joj bijaše na četiri ugla, ne okrugla.

32. I tako po četiri točka bijahu pod tom oplatom, i osovine točkovima izlažahu na podnožju, i svaki točak bijaše visok podrug lakta.

33. I naprava u tih točkova bijaše kao naprava u točkova kolskih; osovine njihovih, glavčine, naplaci i paoci, sve bješe liveno.

34. I četiri ramena bijahu na četiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja izlažahu njegova ramena.

35. A ozgo u podnožju bijaše visine po lakta, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnožju bjehu strane njegove i oplate koje izlažahu iz njega.

36. I po stranama njegovijem i po oplatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijence unaokolo.

37. Na taj način načini deset podnožja; sva bijahu jednako salivena, jedne mjere i jedne naprave.

38. I načini deset *umivaonica od mjedi; po četrdeset vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od četiri lakta; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja. *2.Dnev. 4,6.

39. I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a

more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga.

40. Tako načini Hiram umivaonice i lopate i kotliče; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnji:

41. Dva stupa i dva ogavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva ogavlja okrugla navrh stupova;

42. I četiri stotine šipaka na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva ogavlja okrugla navrh stupova;

43. I deset podnožja, i deset umivaonica na njima;

44. I more jedno, i volova dvanaest pod morem;

45. I lonce i lopate i kotliče; a svi sudovi što načini *Hiram caru Solomunu za dom Gospodnji bjehu od ṫmjedi uglađene.

*2.Dnev. 4,16. †2.Moj. 27,3.

46. To je car salivao u ravnici *jordanskoj u zemlji ilovači između Sohota i Sartana.

*2.Dnev. 4,17.

47. I *Solomun ne izmjeri tih sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mjedi.

*2.O car. 25,16.

48. Načini Solomun i sve drugo posuđe za dom Gospodnji: zlatni *oltar, i zlatni sto, na kome stajahu ṫhljebovi postavljeni,

*2.Moj. 37,25. †2.Moj. 25,30.

49. I pet svijetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred Svetinjom od čistoga zlata, i cvjetove i žiške i usekače od zlata,

50. I čaše i viljuške i kotliče i kadionice i mašice od čistoga zlata; i čepovi na vratima unutrašnjega doma, Svetinje nad svetinjama, i čepovi na vratima crkvenijem bijahu od zlata.

51. I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjemu; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

Osvećenje Hrama i Solomunova molitva.

8. Tada sabra *Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezova domova otačkih sinova Izrailjevijeh, k sebi u Jerusalim da se prenese ṫkov-

čeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davido-va, a to je ṫSion.

*1.O car. 3,15. †4.Moj. 10,33. †2.Sam. 5,7.

2. I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima na praznik, a taj je mjesec sedmi.

3. I kad dođoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovčeg;

4. I preneseše kovčeg Gospodnji i Šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u Šatoru; preneseše ih sveštenici i Leviti.

5. A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovčegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proračunati od mnoštva.

6. I uneseše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u Svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

7. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg, i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

8. I povukoše mu poluge tako da se krajevi viđahu u Svetinji na prednjoj strani Svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viđahu; i ondje ostaše do današnjega dana.

9. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod učini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto iziđoše iz zemlje misirske.

10. A kad sveštenici iziđoše iz Svetinje, oblak napuni dom Gospodnji,

11. Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

12. Tada reče Solomun: *Gospod je rekao da će nastaviti u mraku.

*3.Moj. 16,2.

13. Sazidaj dom tebi za stan, mjesto, da u njemu nastavaš dovijeka.

14. I okrenuvši se licem svojim car *blagoslovi sav zbor † Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše.

*Isus N. 22,6. †2.Dnev. 6,3.

15. I reče: blagosloven da je *Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći:

*Luka 1,68.

16. Od onoga dana kad izvedoh iz *Misira narod svoj †Izrailja ne izabrah nijednoga grada među svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. *2.Sam. 7,6. †2.Dnev. 6,5.

17. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

18. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio;

19. Ali nećeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj, koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

20. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju reče; jer ustah na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što reče Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

21. I odredih ovdje mjesto kovčegu u kom je zavjet Gospodnji što je učinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje misirske.

22. Potom *stade Solomun pred oltar †Gospodnji pred †svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu,

*2.Dnev. 6,12. †2.Moj. 9,29. †2.O car. 23,3.

23. I reče: *Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takvoga kakav si ti gore na Nebu ni dolje na zemlji, koji čuvaš †zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; *5.Moj. 7,9; 2.Moj. 15,11. †Nem. 1,5.

24. Koji si ispunio sluzi svojem Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

25. Sada, dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojem Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći: neće ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji ušćuvaju put svoj hodeći preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom.

26. Sada, dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi *riječ tvoja koju si rekao sluzi svojem Davidu ocu mojemu. *2.Sam. 7,25.

27. Ali hoće li doista Bog stanovati na *zemlji? Eto, †nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamoli ovaj dom što ga sazidah? *Isa. 66,1. †2.Dnev. 2,6.

28. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu, kojim ti se danas moli sluga tvoj;

29. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noć, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu će biti ime moje; da čuješ * molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. *1.O car. 9,3.

30. Čuj molbu sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojom će se moliti na ovom mjestu; čuj s mjesta gdje stanuješ, s Neba, čuj, i smiluj se.

31. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva dođe pred tvoj oltar u ovom domu,

32. Ti čuj s Neba, i učini i sudi slugama svojim, osuđujući krivca i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

33. Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izrailja zato što ti zgriješe, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

34. Ti čuj s Neba, i oprosti grijeh narodu svojem Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovijem.

35. Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

36. Ti čuj s Neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojem Izrailju pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojem u našljedstvo.

37. Kad bude *glad u zemlji, kad bude pomor, suša, medljika, skakavci, gusjenice, ili kad ga pritijesni neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kakva god †bolest, *2.Dnev. 20,9. †3.Moj. 26,16.

38. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega tvoga naroda Izrailja, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu,

39. Ti čuj s Neba, iz stana svojega, i smiluj se i učini i podaj svakome po svijem putevi-

ma njegovijem, koje znaš u *srcu njegovu; jer ti sam znaš srca svih sinova čovječijih;

*1.Dnev. 28,9.

40. Da te se boje dokle su god živi na zemlji koju si dao ocima našim.

41. I stranac, koji nije od tvojega naroda Izrailja, nego dođe iz daljnje zemlje imena tvojega radi,

42. Jer će se čuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu, kad dođe i pomoli se u ovom domu,

43. Ti čuj s Neba, iz stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na * zemlji i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovijem domom, koji sazidah. *1.Sam. 17,46.

44. Kad narod tvoj iziđe na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošleš, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

45. Čuj s Neba molbu njihovu, i podaj im pravicu.

46. Kad ti zgriješe, jer nema *čovjeka koji ne griješi, i razngjeviš se na njih daš ih neprijateljima njihovijem, te ih zarobe i odvedu u *zemlju neprijateljsku daleko ili blizu, *O Jovu 9,2; 2.Dnev. 6,36. †Prop. 7,20.

47. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onijeh koji ih zarobiše, i reku: sagriješismo i zlo učinismo, skrivismo,

48. I tako se obrate k tebi *svijem srcem svojim i svom dušom svojom u *zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koji si dao ocima njihovijem, ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, *5.Moj. 4,29. †2.Dnev. 6,38.

49. Tada čuj s Neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu,

50. I oprostí narodu svojem što ti budu zgriješili, i sve prijesteupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih.

51. Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo iz Misira, isred peći gvozdena.

52. Neka budu oči tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izrailja, i čuj ih kad te god prizovu.

53. Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svih naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode!

54. A kad Solomun moleći se Gospodu završi svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebu;

55. I stojeći *blagoslovi sav zbor Izrailjev, glasom velikim govoreći: *2.Sam. 6,18.

56. Blagosloven da je *Gospod koji je smirio narod svoj Izrailja, kao što je govorio; nije izostala nijedna riječ od svih dobrih riječi njegovijeh, koje je govorio preko Mojsija sluge svojega. *5.Moj. 12,10.

57. Da *Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. *5.Moj. 31,6.

58. Nego neka prigne *srce naše k sebi da bismo hodili svijem putevima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim. *Psal. 119,36.

59. I neka budu ove riječi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noć, da bi davao pravicu sluzi svojem i narodu svojem Izrailju u svako doba;

60. Da bi poznali svi narodi na *zemlji da je †Gospod sam Bog i da nema drugoga.

*Isus N. 4,24. †5.Moj. 4,35.

61. I neka *srce vaše bude cijelo prema Gospodu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas. *1.O car. 11,4.

62. Tada car i sav Izrailj s njim prinesoše žrtve pred Gospodom.

63. I Solomun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prinese Gospodu, dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca. Tako posvetiše dom Gospodnji car i svi sinovi Izrailjevi.

64. U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prinese žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjedeni oltar koji

bijaše pred Gospodom bijaše malen i ne mogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh.

65. I u to vrijeme praznova Solomun *praznik i sav Izrailj s njim, sabor velik od ulaska u †Emat do potoka misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je četrnaest dana.

*3.Moj. 23,34. †4.Moj. 34,8.

66. A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše cara i otidoše k šatorima svojim radujući se i veseleći se u srcu za sve dobro što učini Gospod Davidu sluzi svojemu i Izrailju narodu svojemu.

Bog govori sa Solomunom. Solomun zida gradove; njegovo brodogvlje.

9. A kad *Solomun završi dom †Gospodnji i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše načiniti,

*1.O car. 7,1. †2.Dnev. 7,11.

2. Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu;

3. I reče mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; posvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje do vijeka; i oči će moje i srce moje biti ondje vazda.

4. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem, tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

5. Utvrdiću prijesto carstva tvogega nad Izrailjem navijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreći: neće ti nestati čovjeka na prijestolu Izrailjevju.

6. Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

7. Tada ću istrijebiti Izrailja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbaciću od sebe, i Izrailj će postati priča i potsmijeh među svijem narodima;

8. A dom ovaj koliko je slavan, ko god prođe mimo njega, začudiće se i zapištaće,

i reći će: zašto učini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma?

9. I odgovaraće se: jer odustaše Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje misirske, i uzeše druge bogove, i klanjaše im se i služuše im; zato pusti na njih Gospod sve ovo zlo.

10. A kad prođe dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnji i dom carski,

11. A Hiram car tirski dade Solomunu drva kedrovijeh i drva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car Solomun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji galilejskoj.

12. I dođe Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne bjehu mu po volji.

13. Pa reče: kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih: zemlja Kavul; i osta im to ime do danas.

14. A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata.

15. I tako car *Solomun odredi ljude, te sazida dom Gospodnji i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i †Asor i Megidon i Gezer.

*1.O car. 3,1. †Isus N. 19,36.

16. Jer Faraon car misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi *Hananeje koji življahu u gradu, i dade ga u prćiju kćeri svojoj, ženi Solomunovoj.

*Isus N. 16,10.

17. A Solomun sazida Gezer i *Vet-Oron donji.

*2.Dnev. 8,5.

18. I *Valat i Tadmor u pustinji u zemlji,

*Isus N. 19,44.

19. I sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svojoj zemlji carstva svojega.

20. I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailjevijeh,

21. Sinove njihove, koji bjehu ostali iza njih u *zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailjevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaćaju †danak i robuju do današnjega dana.

*1.Dnev. 22,2. †5.Moj. 20,11.

22. A od sinova Izrailjevijeh ne učini nijednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovjednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem.

23. I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovijem pet stotina i pedeset, koji upravljahu narodom koji rađaše posao.

24. A kći Faraonova preseli se iz grada *Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i †Milon. *2.Dnev. 8,11. †1.O car. 11,27.

25. I Solomun prinošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji načini Gospodu, i kadaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad završi dom.

26. I *lađe načini car Solomun u Esion-Gaveru, koji je kod Elota na brijegu Crvenoga mora u zemlji edomskoj. *1.O car. 22,49.

27. I posla Hiram na tijem lađama sluge svoje, lađare vješte moru, sa slugama Solomunovijem;

28. I dođoše u *Ofir, i uzeše odande zlata četiri stotine i dvadeset talanata, i donesoše caru Solomunu. *2.Dnev. 8,18.

Carica savska pohodi Solomuna.
Bogatstvo i slava Solomunova.

10. A carica *savska ču †glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i dođe da ga iskuša zagonetkama.

*2.Dnev. 9,1. †Jezek. 16,14.

2. I dođe u Jerusalem sa silnom pratnjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu.

3. I Solomun joj odgovori na sve riječi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

4. A kad carica savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao,

5. I jela na stolu njegovu i stanove slugu njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegove i žrtve njegove paljenice, koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dođe izvan sebe;

6. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

7. Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne dođem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrot nadvišuje glas koji sam slušala.

8. Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

9. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na prijesto Izrailjev; jer Gospod ljubi Izrailja uvijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu.

10. Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja: nigda više ne dođe toliko takvih mirisa koliko dade carica savska caru Solomunu.

11. I lađe Hiramove, koje donošahu *zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta algumima i dragoga kamenja.

*O Jovu 22,24.

12. I načini car od toga drveta *algumima zgradu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevače; nigdje se više nije dovezlo takvoga drveta algumima niti se vidjelo do današnjega dana.

*2.Dnev. 9,11.

13. A car Solomun dade carici savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po mogućstvu cara Solomuna. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

14. A zlata što dohodaše Solomunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

15. Osim onoga što dohodaše od trgovaca i onijeh koji prodavahu mirise i od svijeh careva arapskih i upravitelja zemaljskih.

16. I car Solomun načini dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajući na jedan štit:

17. I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajući na svaki štit; i ostavi ih car u domu od *šume livanske.

*1.O car. 7,2.

18. I načini car velik *prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

*2.Dnev. 9,17.

19. Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ručice bjehu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tih ručica.

20. I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi takav načinjen ni u kojem carstvu.

21. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume livanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

22. Jer car imaše *lađe †tarsiske na moru s lađama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraćahu se lađe tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune.

*1.O car. 22,49. †Psal. 48,7.

23. Tako car Solomun bijaše veći od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

24. I iz cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da čuju mudrost njegovu, koju mu daje Gospod u srce.

25. I donošahu mu svi *dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine. *Psal. 68,29.

26. Tako nakupi *Solomun kola i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje razredi po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u †Jerusalimu. *1.O car. 4,26. †2.Dnev. 1,14.

27. I učini car, te u Jerusalimu bijaše srebra kao kamenja, i kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

28. I dovodahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu trg različan za cijenu.

29. I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi *carevi †hetejski i carevi sirske dobijahu konje preko njih.

*2.O car. 7,6. †Isus N. 1,4.

Želje, idolopoklonstvo,
neprijatelji i smrt Solomunova.

11. Ali car *Solomun ljublaše mnogo žene tuđinke osim kćeri Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke, *Nem. 13,26. †1.Moj. 6,2.

2. Od ovijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer će zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeći ih.

3. Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoča; i žene njegove zanesoše srce njegovo.

4. I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tuđim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegovoga.

5. I Solomun hođaše za Astarotom, boginjom sidonskom, i za Melhomom, gadom amonskim.

6. I činjaše Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hođaše sasvijem za Gospodom kao David otac njegov.

7. Tada sagrađi Solomun visinu Hemosu, gadu moavskom, na gori prema Jerusalimu, i Molohu gadu amonskom.

8. Tako učini svijem ženama tuđinkama, te kađahu i prinošahu žrtve svojim bogovima.

9. A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvрати srce njegovo od Gospoda Boga Izrailjeva, koji mu se bješe javio dva puta.

10. I bješe mu zapovjedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi.

11. I reče *Gospod Solomunu: što se to nađe na tebi, i nijesi držao zavjeta mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, zato ću otrgnuti od tebe carstvo i daću ga sluzi tvojemu. *1.O car. 12,15.

12. Ali za tvojega vijeka neću to učiniti radi Davida oca tvojega; nego ću ga otrgnuti iz ruku sina tvojega,

13. Ali neću otrgnuti svega carstva; jedno ću pleme dati sinu tvojemu radi Davida sluge svojega i radi *Jerusalima, koji izabrah. *2.O car. 21,4.

14. I podiže *Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Idumeji. *5.Moj. 31,16.

15. Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda dođe da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji.

16. Jer Joav osta ondje šest mjeseci sa svim Izrailjem, dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji.

17. Tada uteče Adad s nekoliko Idumejaca slugu oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe tada dijete.

18. I otišavši iz Madijana dođoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana dođoše u Misir k Faraonu caru misirskom, koji mu dade kuću i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje.

19. I Adad nađe veliku milost u Faraona, te ga oženi sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese.

20. I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega othrani Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvat u dvoru Faraonovu među sinovima Faraonovijem.

21. A kad Adad ču u Misiru da je *David počinio kod otaca svojih i da je umro Joav vojvoda, reče Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju. *1.O car. 2,10.

22. A Faraon mu reče: a šta ti je malo kod mene, te hoćeš da ideš u svoju zemlju? A on reče: ništa; ali me pusti.

23. Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adad-Ezera *cara sovsokoga. *2.Sam. 8,3.

24. I skupiv k sebi ljude posta starješina od čete kad ih *David ubijaše; potom otišavši u Damask ostaše ondje i obladaše Damaskom. *2.Sam. 10,18.

25. I bješe protivnik Izrailjev svega vijeka Solomunova, i to osim zla koje činjaše Adad; i mržaše na Izrailja carujući u Siriji.

26. I *Jerovoam sin †Navatov Efraćanin iz Saride, čija mati bješe po imenu Seruja žena udovica, sluga Solomunov, podiže se na cara. *1.O car. 12,2. †2.Dnev. 13,6.

27. A ovo bi uzrok zašto se podiže na cara: Solomun građaše *Milon i zaziđivaše prolom grada Davida oca svojega; *1.O car. 9,24.

28. A Jerovoam bijaše krjepak i hrabar; zato videći Solomun mladića da nastaje za poslom *postavi ga nad svijem dancima doma Josifova. *1.Moj. 47,6.

29. Pa u to vrijeme kad *Jerovoam otide iz Jerusalima, nađe ga na putu Ahija Silomljanin prorok imajući na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju. *1.O car. 14,2.

30. I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada.

31. I reče Jerovoamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo istrgnuću *carstvo iz ruke Solomunove, i daću tebi deset plemena. *1.O car. 14,8.

32. Samo će jedno pleme ostati njemu radi sluge mojega Davida i radi grada Jerusalima, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih.

33. Jer ostaviše mene i pokloniše se Astaroti boginji sidonskoj i Hemosu bogu moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hodiše putovima mojim čineći što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov.

34. Ali neću uzeti carstva iz ruku njegovijeh, nego ću ga ostaviti neka vlada, dokle je god živ zbog Davida sluge svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje.

35. Nego ću uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daću tebi od njega deset plemena.

36. A sinu ću njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu sluzi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje.

37. Tebe ću, dakle, uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i bićeš car nad Izrailjem.

38. I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i učiniš što je pravo preda mnom, držeći uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je činio David sluga moj, biću s tobom i sazidaću ti tvrd dom, kao što sam sazidao *Davidu, i daću ti Izrailja. *1.Dnev. 17,24.

39. I mučiću potomstvo Davidovo za to, ali ne svagda.

40. Zato tražaše Solomun da ubije Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i pobježe u Misir k Sisaku caru misirskom, i bi u Misiru dok ne umrije Solomun.

41. A ostala djela Solomunova i što je god činio, i mudrost njegova, nije li to zapisano u knjizi djela Solomunovijeh?

42. A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem četrdeset godina.

43. I počinu *Solomun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Rovoam sin njegov zacari se na njegovo mjesto. *Mat. 1,7.

Deset plemena se buni i bira Jerovoama za cara; idolopoklonstvo Jerovoamovo.

12. Tada otide *Rovoam u Sihem: jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare. *2.Dnev. 10,1.

2. A Jerovoam sin Navatov, koji još bijaše u Misiru pobjegavši onamo od cara Solomuna, kad ću, on još osta u Misiru.

3. Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Jerovoam i sav zbor Izrailjev dođoše i rekoše Rovoamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak ćemo ti služiti.

5. A on im reče: idite, pa do tri dana dođite opet k meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeće sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svjetujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći: ako danas ugodiš narodu i poslušaj ih i odgovoriš im lijepijem riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše starci, i učini vijeće s mladićima, koji odrastoh s njim i koji stajahu pred njim.

9. I reče im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreći: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac?

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odrastoh s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reče: tvoj je otac metnuo na nas težak *jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj je mali prst deblji od bedara oca mojega. *2.Dnev. 10,10.

11. Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu, kako im bješe kazao car rekavši: dođite opet k meni do tri dana.

13. I car odgovori oštro narodu ostavivši svjet što ga svjetovaše starci;

14. I reče im kako ga svjetovaše mladići govoreći: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja ću još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljivijem bičevima.

15. I car ogлуši se naroda, jer Gospod bješe tako uredio da bi potvrdio riječ svoju što je rekao preko Ahije Silomljanina Jerovoamu sinu Navatovu.

16. A kad vidje sav Izrailj gdje ih se car ogлуši, odgovori narod *caru govoreći: kakav dio mi imamo s †Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. U šatore svoje, Izrailju! a ti Davide, sad gledaj svoju kuću. Tako otide Izrailj u šatore svoje.

*Isa. 7,17. †2.Sam. 20,1.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Rovoam.

18. I car *Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj zasu kamenjem, te pogibe; a car Rovoam brže sjeđe na kola, te pobježe u Jerusalm.

*2.Dnev. 10,13.

19. Tako otpade *Izrailj od doma †Davida do današnjega dana.

*2.Dnev. 10,19. †2.O car. 17,21.

20. I kad ću sav Izrailj da se vratio Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izrailjem. Ne prista za domom Davidovijem nijedno pleme osim samoga plemena Judina.

21. A *Rovoam došav u Jerusalm sazva sav dom Judin i pleme Venijaminovo, sto i osamdeset tisuća odabranih vojnika, da zavojuše na dom Izrailjev da povrate carstvo Rovoamu sinu Solomunovu. *2.Dnev. 11,1.

22. Ali dođe riječ Božja Semeju, čovjeku Božijemu, govoreći:

23. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci:

24. Ovako veli Gospod: ne idite, i ne bijte se s braćom svojom, sinovima Izrailjevima-

jem; vratite se svak svojoj kući, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušajte riječ Gospodnju i vrativši se otidoše kako *Gospod reče.

*Priče 16,9.

25. Potom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida *Fanuil.

*Sud. 8,8.

26. I reče Jerovoam u srcu svom: može se carstvo povratiti domu Davidovu.

27. Ako ovaj narod stane ići u Jerusalem da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce će se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu *caru Judinu, te će me ubiti, i povratit će se k Rovoamu caru Judinu.

*1.O car. 15,17.

28. Zato car smisli, te načini dva teleta od zlata, pa reče narodu: ne treba više da idete u Jerusalem; evo bogova tvojih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje misirske.

29. I namjesti jedno u *Vetilju a drugo namjesti u Danu.

*Jer. 48,13.

30. I to bi na *grijež, jer narod iđaše k jednome do Dana.

*1.O car. 13,34.

31. I načini kuću na visini, i *postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih.

*4.Moj. 3,10.

32. I učini Jerovoam *praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako učini i u †Vetilju prinoseći žrtve teocima koje načini; i postavi u Vetilju sveštenike visinama koje načini.

*4.Moj. 29,12. †Amos 7,13.

33. I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinosaše žrtve na oltaru koje načini u Vetilju, i praznovaše praznik sa sinovima Izrailjevijem, i pristupi k oltaru da kadi.

Carstvo Izrailjevo.

Prorok iz zemlje Judine proriče protiv idolopoklonstva u Vetilju, čini znak na Jerovoamu, bude zaveden i lav ga zakolje.

13. **A**gle, čovjek Božji dođe iz *zemlje Judine s riječju Gospodnjom u Vetilj, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi.

*1.O car. 12,32.

2. I povika put oltara riječju Gospodnjom govoreći: Oltare! oltare! Ovako veli Go-

spod: evo, rodiće se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji će na tebi klati sveštenike visina, koji kade na tebi, i ljudske će kosti spaliti na tebi.

3. I učini znak istoga dana govoreći: ovo je znak da je Gospod to rekao: eto, oltar će se raspasti, i prosuće se pepeo što je na njemu.

4. A kad car Jerovoam ču riječi čovjeka Božijega koje vikaše oltaru vetiljskom, pruži ruku svoju s oltara govoreći: držite ga! Ali usahnu mu ruka koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi.

5. A oltar se raspade, i prosu se pepeo s oltara po znaku koji učini čovjek Božji riječju Gospodnjom.

6. Tada car reče čovjeku Božijemu: pripadni ka Gospodu Bogu svojem, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I čovjek se Božji pomoli Gospodu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila.

7. I reče car čovjeku Božijemu: hodi sa mnom kući mojoj, i potkrijepi se, i daću ti dar.

8. Ali čovjek Božji reče caru: da mi daš po kuće svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu.

9. Jer mi je tako zapovjedio svojom riječju Gospod govoreći: ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraćaj istijem putem kojim otideš.

10. I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetilj.

11. A u Vetilju življaše jedan star prorok, kojemu dođe sin njegov i pripovjedi sve što učini prorok Božji onaj dan u Vetilju, i riječi koje reče caru; i pripovjediše sinovi toga *proroka ocu svojem.

*2.O car. 23,18.

12. A otac im reče: kojim je putem otišao? I pokazaoše sinovi put kojim otide čovjek Božji koji bješe došao iz zemlje Judine.

13. A on reče sinovima svojim: osamarite mi magarca. I osamariše mu magarca, te usjede na nj.

14. I pođe za čovjekom Božjim, i nađe ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reče: jesi li ti čovjek Božji što dođe iz zemlje Judine? On mu odgovori: ja sam.

15. A on mu reče: hodi sa mnom mojoj kući da jedeš hljeba.

16. Ali on odgovori: ne mogu se vratiti s tobom ni ići s tobom; niti ću jesti hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu.

17. Jer mi je rečeno riječju Gospodnjom: ne jedi hljeba ni pij vode ondje, niti se vraćaj putem kojim otiđeš.

18. A on mu reče: i ja sam prorok kao ti, i *anđeo Gospodnji reče mi riječju Gospodnjom govoreći: vrati ga sa sobom u svoju kuću neka jede hljeba i pije vode. Ali mu sлага. *Gal. 1,8.

19. I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kući i pi vode.

20. A kad sjedahu za stolom, dođe riječ Gospodnja proroku koji ga bješe vratio;

21. I povika na čovjeka Božijega, koji bješe došao iz zemlje Judine, i reče: ovako veli Gospod: što nijesi poslušao riječi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj,

22. Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao: ne jedi hljeba ni pij vode; zato neće tvoje tijelo doći u grob tvojih otaca.

23. I pošto se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i pošto se napi, osamari mu magarca.

24. A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležase na putu, i magarac stajase kod njega; također i lav stajase kod tijela.

25. I gle, ljudi prolazeći vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem življaše stari prorok.

26. A kad to ču prorok koji ga bješe vratio s puta, reče: ono je čovjek Božji, koji ne posluša riječi Gospodnje, zato ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrtni po riječi Gospodnjoj koju mu reče.

27. I reče sinovima svojim govoreći: osamarite mi magarca. I osamariše.

28. I otišav nađe tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela: lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao.

29. Tada prorok podiže tijelo čovjeka Božijega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dođe u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe.

30. I metnu tijelo u svoj *grob, i plakahu nad njim govoreći: jaoh brate!

*1.O car. 14,13.

31. A pošto ga pogrebe, reče sinovima svojim govoreći: kad umrem, pogrebite me u grobu gdje je pogreben čovjek Božji, pokraj kostiju njegovijeh metnite kosti moje.

32. Jer će se zacijelo zbiti što je oglasio po riječi *Gospodnjoj za oltar vetiljski i za sve kuće visina koje su po gradovima †samarijskim. *2.O car. 23,16. †2.O car. 23,19.

33. Pošto ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet načini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoćase, tome on posvećivaše ruke i taj postajase *sveštenik visinama. *2.Dnev. 13,9.

34. I to bi na *grijež domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje. *1.O car. 12,30.

Carstvo Izrailjevo. Ahijevo proricanje protiv Jerovoama. Jerovoam umire. Carstvo Judino. Vladavina, grijeh i kazna Rovoama.

14. U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov.

2. I Jerovoam reče ženi svojoj: ustani i preobuci se da te ne poznadu da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto, ondje je Ahija prorok, koji mi je kazao da ću biti car nad ovijem narodom.

3. I ponesi deset hljebova i kolača i žban meda, pa otidi k njemu; on će ti kazati šta će biti od djeteta.

4. I učini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i uđe u kuću Ahijinu. Ahija pak ne mogaše vidjeti, jer mu oči bijahu potamnjele od starosti.

5. Ali Gospod reče Ahiji: eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dođe učiniće se da je druga.

6. I Ahija čuvši šuštanje nogu njezinijeh kad uđe na vrata, reče: hodi, ženo Jerovoa-

movu; što se činiš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem.

7. Idi, reci Jerovoamu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: što sam te podigao između naroda i postavio te vođem narodu svojem Izrailju,

8. I otrgav carstvo od doma Davidova dadoh tebi, a ti ne bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srcem svojim čineći samo što je pravo preda mnom;

9. Nego si radio gore od svih koji bjehu prije tebe, i otišao si i načinio sebi druge bogove i likove livene da bi me gnjevio, pa si me bacio za leđa svoja;

10. Zato, evo, ja ću pustiti zlo na dom *Jerovoamov, i istrijebiću Jerovoamu i ono što mokri uza zid, i uhvaćenoga i ostavljenoga u †Izrailju, i dom ću Jerovoamov omesti kao što se mete kao da ga ne ostane ništa.

*1.O car. 16,3; 1.O car. 15,29; †1.O car. 21,21.

11. Ko Jerovoamov pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske; jer Gospod reče.

12. A ti ustani, idi kući svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah će umrijeti dijete.

13. I sav će Izrailj plakati za njim, i pogrepšće ga; jer će on sam od doma Jerovoamova doći u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu nađe nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailjevijem.

14. A Gospod će podignuti sebi cara nad Izrailjem, koji će istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da, šta? sad već.

15. I udariće *Gospod Izrailja da će se zaljuljati kao što se ljulja trska u vodi, i išćupaće Izrailja iz ove dobre †zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuće ih daleko preko rijeke zato što načiniše sebi †lugove gnjeveći Gospoda.

*2.Moj. 34,14. †5.Moj. 29,28. †5.Moj. 12,3.

16. I napustiće *Izrailja za grijeh Jerovoamove, kojima je grijeshio i na †grijev naveo Izrailja.

*1.O car. 16,2. †1.O car. 12,30.

17. Tada usta žena Jerovoamova, i otide i dođe u Tersu; i kad stupi na prag kućni umrije dijete.

18. I pogreboše ga, i sav Izrailj plaka za njim po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluge svojega Ahije proroka.

19. A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

20. A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i počinu kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovom mjesto.

21. A *Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoamu četrdeset i jedna godina kad poče carovati, i carova sedamnaest godina u †Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svih plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka.

*1.O car. 14,31. †1.O car. 11,36.

22. I Juda činjaše što je zlo pred Gospodom; i grijesima svojim kojim grijeshahu gnjeviše ga većma nego oci njihovi svijem što činiše.

23. Jer i oni načiniše sebi visine i stupove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenim drvetom.

24. A bijaše i adžuvana u *zemlji, i činjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova †Izrailjevijeh.

*1.O car. 15,12. †5.Moj. 23,17.

25. A pete godine carovanja *Rovoamova dođe Sisak car †misirski na Jerusalem.

*2.Dnev. 12,2. †2.Dnev. 12,9.

26. I uze blago iz doma *Gospodnjega i blago iz doma †careva, sve to uze; i uze sve štitove zlatne koje načini †Solomun.

*1.O car. 7,51. †1.O car. 15,18. †2.Dnev. 9,15.

27. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima, koji čuvahu vrata doma careva.

28. I kad car iđase u dom Gospodnji, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu svoju.

29. A ostala djela Rovoamova, i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

30. A bijaše rat između *Rovoama i Jerovoama jednako.

*1.O car. 15,6.

31. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davi-

dovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovo zacari se Avijam sin njegov.

Carstvo Judino. Avijam, Asa.
Carstvo Izrailjevo. Nadav, Vasa.

15. **A** osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom.

2. I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kći Avesalomova.

3. On hođаше u svijem grijesima oca svojega, koje je činio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegovga.

4. Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegovga nakon njega i utvrdiv Jerusalim;

5. Jer je David činio što je pravo pred Gospodom niti je odstupaо od čega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom.

6. A rat bješe između Rovoama i Jerovoama do njegovga vijeka.

7. A ostala djela Avijamova i sve što je činio nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? A bijaše rat između Avijama i Jerovoama.

8. I Avijam počinu kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovo mjesto zacari se Asa sin njegov.

9. Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se Asa nad Judom.

10. Četrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kći Avesalomova.

11. I tvoraše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu.

12. Jer istrijebi adžuvane iz *zemlje i ukiđe sve gadne bogove koje bjehu načinili oci njegovi. *1.O car. 14,24.

13. I mater svoju *Mahu svrže s vlasti, jer ona načini idola u lugu; i Asa izloml idola i sažeže na potoku Kedronu. *2.Dnev. 15,16.

14. Ali visine ne bjehu oborene; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegovga.

15. I unese u dom Gospodnji što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove.

16. I bješe rat između Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

17. Jer *Vasa car Izrailjev iziđe na Judu i stade zidati †Ramu da ne da nikome otići k Asi †caru Judinu ni od njega doći.

*2.Dnev. 16,1. †Isus N. 18,25. †1.O car. 12,27.

18. Ali Asa uzev sve *srebro i zlato što bješe ostalo u riznici Gospodnjoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, †caru sirscom, koji stanovaše u †Damasku, i poručl:

*2.O car. 18,15. †1.O car. 11,23. †1.Moj. 14,15.

19. Vjera je između mene i tebe, između oca tvojega i oca mojega; evo šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otišao od mene.

20. I posluša Ven-Adad *cara Asu, i posla vojvode svoje na †gradove †Izrailjeve i pokori Ijon i Dan i Avel-Vetmahu i sav Hine-rot i svu zemlju Neftalimovu.

*2.O car. 15,29. †1.O car. 20,34. †2.Sam. 20,14.

21. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu.

22. Tada car Asa sazva sav narod *Judin, nikoga ne izuzimajući; te odnesoše kamenje iz Rame i drva, čim zidaše Vasa, i od njega sazida car Asa Gevu †Venijaminovu i Mispu. *2.Dnev. 16,6. †Isus N. 21,17.

23. A ostala sva djela Asina i sva junaštva njegovga, i što je god činio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinijeh? Ali u starosti svojoj bolovaše od nogu.

24. I Asa počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se *Josafat sin njegov. *1.O car. 22,41.

25. A Nadav sin Jerovoamov počе carovati nad Izrailjem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine.

26. I činjaše što je zlo pred Gospodom hođeći putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izrailja.

27. I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod *Givetona, koji bijaše filistejski, kad Nadav i sav Izrailj bjehu opkolili †Giveton.

*1.O car. 16,15. †Isus N. 19,44.

28. I tako ga ubi Vasa treće godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

29. A kad se zacari, pobi sav dom *Jerovoamov, i ne ostavi nijedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluga svojega Ahije Silomljanina,

*1.O car. 14,14.

30. Za grijeh Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izrailja, i za draženje kojim je gnjevio Gospoda Boga Izrailjeva.

31. A ostala djela Nadavova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

32. I bješe rat između Ase i Vase cara Izrailjeva svega vijeka njihova.

33. Treće godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izrailjem u Tersi, i carova dvadeset i četiri godine.

34. I činjaše što je zlo pred Gospodom hođeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh *Izrailja.

*1.O car. 12,28.

Carstvo Izrailjevo. Vasina smrt.
Carevi Ila, Zimrije, Amrije i Ahav.
Samarija i Jerihon sazidani.

16. I dođe riječ *Gospodnja Juju sinu Ananijevu za Vasu govoreći:

*2.Dnev. 19,2.

2. Što te podigoh iz praha i postavih vođom narodu svomemu Izrailju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izrailja da me gnjevi grijesima svojim,

3. Evo, ja ću zatrti natražje Vasino i natražje doma njegova, i učiniću s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova.

4. Ko Vasin pogine u gradu, izješće ga psi, a ko pogine u polju, izješće ga ptice nebeske.

5. A ostala djela Vasina i što je činio, i junaštvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

6. I počinu Vasa kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov.

7. I tako preko proroka *Juja sina Ananijeva dođe riječ Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što učini pred Gospodom gnjeveći ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i zato što ga pobi.

*1.O car. 16,1.

8. Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izrailjem, i carova dvije godine u Tersi.

9. A sluga njegov Zimrije, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Ilu, kad pijaše u Tersi i opi se u kući Arse, koji upravljaše domom njegovijem u Tersi.

10. I *dođe Zimrije i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto.

*2.O car. 9,31.

11. A čim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove.

12. Tako Zimrije zatre sav dom Vasin po riječi Gospodnjoj koju reče za Vasu preko Juja proroka,

13. Za sve grijehove Vasine i za grijehove Ila sina njegova, kojima griješiše i kojima na grijeh navodiše Izrailja gnjeveći Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim.

14. A ostala djela Ilina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

15. Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrije, i carova sedam dana u Tersi; a narod tada stajaše u okolu kod *Givetona, koji bješe filistejski.

*1.O car. 15,27.

16. I narod što bješe u okolu kad ču da je Zimrije digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izrailj u okolu postavi carem nad Izrailjem Amrija vojvodu.

17. I Amrije i sav Izrailj s njim otidoše od Givetona i opkoliše Tersu.

18. A Zimrije kad vidje gdje osvojiše grad, otvire u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe,

19. Za grijehne svoje kojima je grijehio čineći što je zlo pred Gospodom, hodeći putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim je grijehio navodeći na grijeh *Izrailja. *1.O car. 12,28.

20. A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

21. Tada se razdijeli narod Izrailjev na dvoje: polovina naroda prista za Tivnijom sinom Ginatovijem da ga učini carem, a druga polovina prista za Amrijem.

22. Ali narod koji prista za Amrijem bi jači od naroda koji prista za Tivnijom sinom Ginatovijem. I umrije Tivnija, a carova Amrije.

23. Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom poče carovati Amrije nad Izrailjem, i carova dvanaest godina; u Terši carova šest godina.

24. I kupi goru samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samarija po imenu Semera gospodara od gore.

25. A Amrije činjaše što je zlo pred Gospodom, i gore činjaše od *svijeh koji bijahu prije njega. *1.O car. 14,9.

26. Jer hođaše svijem putevima Jerovoama sina Navatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izrailja gnjeveći *Gospoda Boga Izrailjeva taštinama svojim. *Jer. 16,19.

27. A ostala djela Amrijeva i sve što je činio, i junaštva koja je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

28. I počinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov.

29. I Ahav sin Amrijev poče carovati nad Izrailjem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrije nad Izrailjem u Samariji dvadeset i dvije godine.

30. I činjaše Ahav sin Amrijev što je zlo pred Gospodom, više od svijeh koji bijahu prije njega.

31. I *malo mu bijaše što hođaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se još oženi Jezaveljom kćerju Etvala cara sidonskoga, i otide, te služaše Valu i klanjaše mu se. *2.O car. 10,18.

32. I načini oltar Valu u domu *Valovu koji sazida u Samariji. *2.O car. 10,21.

33. I načini *Ahav gaj, i učini Ahav više od svijeh careva Izrailjevijeh koji bijahu prije njega, da bi razgnjevio Gospoda Boga Izrailjeva. *1.O car. 21,25.

34. Za njegova vremena Hil Vetiljanin sazida *Jerihon. Na Avironu prvencu svojem osnova ga, a na Seguvu mjezinu svojem metnu mu vrata po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Isusa sina Navina. *Isus N. 6,26.

Carstvo Izrailjevo. Ilija objavljuje sušu; gavrani ga hrane; čudom hrani udovicu u Sarepti i budi njenog sina.

17. Tada reče Ahavu *Ilija Tesvićanin, jedan od naseljenika galadskih: tako da je živ †Gospod Bog Izrailjev, pred kojim stojim, ovijeh godina neće biti rose ni dažda dokle ja ne rečem.

*1.O car. 18,15. †5.Moj. 10,8.

2. Potom dođe njemu riječ Gospodnja govoreći:

3. Idi odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu.

4. I iz onoga potoka pij, a gavranima sam zapovjedio da te hrane ondje.

5. I on otide i učini po riječi Gospodnjoj, i otišav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu.

6. I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i večerom, a iz potoka pijaše.

7. Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe dažda u zemlji.

8. Tada dođe njemu riječ Gospodnja govoreći:

9. Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani.

10. I ustavši otide u Sareptu; i kad dođe na vrata gradska, gle, * žena udovica kupljaše

ondje drva; i on je dozva i reče joj: donesi mi malo vode u sudu da se napijem.

*1.Moj. 24,7.

11. I ona pođe da donese; a on je viknu i reče: donesi mi i hljeba malo.

12. A ona reče: tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam pečena hljeba do grst *brašna u zdjeli i malo ulja u krčagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo, pa onda da umremo.

*1.Moj. 18,6.

13. A Ilija joj reče: ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolačić od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu.

14. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev: brašno se iz zdjele neće potrošiti niti će ulja u krčagu nestati, dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju.

15. I ona otide i učini kako reče Ilija; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana;

16. Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u krčagu nesta po riječi Gospodnjoj, koju reče preko Ilije.

17. A poslije toga razbolje se sin ženi domaćici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu.

18. I ona reče Iliji: *šta je tebi do mene, čovječe Božji? Jesi li došao k meni da spomeneš bezakonje moje i da mi umoriš sina?

*Luka 5,6.

19. A on joj reče: daj mi sina svojega. I uzev ga iz naručja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjeđaše, i položi ga na postelju svoju.

20. Tada zavapi ka Gospodu i reče: Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina?

21. I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreći: Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete *duša njegova.

*Djela 20,10.

22. I Gospod usliši glas Ilijin, te se povrati u dijete *duša njegova, i oživje. *Djela 20,10.

23. A Ilija uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuću, i dade ga materi njegovoj, i reče Ilija: vidi, živ je tvoj sin.

24. A žena reče Iliji: sada znam da si čovjek Božji i da je riječ Gospodnja u tvojim ustima istina.

Ilija i Avdija.

Sud Božji na gori Karmilu.

18. Poslije mnogo vremena, treće godine, dođe riječ Gospodnja Iliji govoreći: idi, pokaži se Ahavu, i pustiću *dažd na zemlju.

*5.Moj. 28,12.

2. I otide Ilija da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji.

3. I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegovga; a Avdija se bojaše Gospoda veoma.

4. Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdija sto proroka, i sakri ih, po pedeset u jednu pećinu, i hrani ih hljebom i vodom.

5. I reče Ahav Avdiji: pođi po zemlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da sačuvamo u životu konje i mazge, da nam ne izgine stoka.

6. I podijeliše među se zemlju kuda će ići; Ahav otide jednjim putem sam, a Avdija otide drugim putem sam.

7. A kad Avdija bijaše na putu, gle, sreće ga Ilija; i on ga pozna, i pade ničice, i reče: jesi li ti, gospodaru moj Ilija?

8. A on mu reče: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

9. A on reče: šta sam zgriješio, da slugu svojega predaš u ruke Ahavu da me pogubi?

10. Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže: i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da nađu.

11. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilije.

12. A kad ja otidem od tebe, Duh će te *Gospodnji odnijeti, a ja neću znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on da te ne nađe, ubiće me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje.

*2.O car. 2,16.

13. Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam učinio kad Jezavelja ubijaše *proroke

Gospodnje? kako sakrih stotinu proroka Gospodnjih, po pedeset u jednu pećinu, i hranih ih hljebom i vodom. *1.O car. 19,10.

14. A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svjemu: evo Ilije. Ubiće me.

15. A Ilija reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, danas ću mu se pokazati.

16. Tada otide Avdija pred Ahava, i kaza mu; i Ahav otide pred Iliju.

17. A kad vidje *Ahav Iliju, reče mu Ahav: jesi li ti onaj što nesreću donosiš na Izrailja? *1.O car. 21,20.

18. A on reče: ne donosim ja nesreće na Izrailja, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavši za Valima.

19. Nego sada pošlji i saberi k meni svega Izrailja na goru karmilsku, i četiri stotine i pedeset *proroka Valovijeh i četiri stotine proroka iz luga, koji jedu za stolom Jezaveljinim. *1.O car. 18,22.

20. I posla Ahav k svijem sinovima Izrailjevijem, i sabra one *proroke na goru karmilsku. *1.O car. 22,6.

21. Tada pristupi Ilija ka svemu narodu i reče: dokle ćete hramati na obje strane? Ako je *Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni riječi. *1.O car. 18,39.

22. A Ilija reče narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a * proroka Valovijeh ima četiri stotine i pedeset. *1.O car. 19,10.

23. Dajte nam dva junca, i neka oni izaberu sebi jednoga, i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeću; a ja ću pripremiti drugoga junca, i metnuću ga na drva, ali ognja neću podmetati.

24. Tada prizovite ime svojih bogova, a ja ću prizvati ime *Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reče: dobro reče. *Jer. 27,18.

25. Potom reče Ilija prorocima Valovijem: izaberite sebi jednoga junca i pripremite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmećite.

26. I uzeše junca, kojega im dade, i pripremiše, i stadoše prizivati ime Valovo od jutra do podne govoreći: Vale, usliši nas! Ali nikakva glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji načiniše.

27. A kad bi u podne, stado im se rugati Ilija govoreći: vičite većma; jer je on bog! valjada se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi.

28. A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se noževima i šilima po svom običaju, dokle ih krv ne obli.

29. A kad prođe podne, stadoše prorokovati dokle dođe vrijeme da se prinese dar; ali nikakva glasa, nikoga da odgovori, nikoga da čuje.

30. Tada reče Ilija svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi *oltar Gospodnji koji bješe razvaljen. *2.Dnev. 15,8.

31. I uze Ilija dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu dođe riječ Gospodnja govoreći: Izrailj će ti biti ime.

32. I načini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita.

33. I namjesti drva, i junca isječena na komade metnu na drva.

34. I reče: napunite četiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet reče: učinite još jednom. I učiniše još jednom. Pa opet reče: učinite i trećom. I učiniše trećom,

35. Te voda poteče oko oltara, i napuni se opkop vode.

36. A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilija prorok i reče: Gospode Bože *Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznaju da si ti Bog u Izrailju i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj riječi učinio sve ovo. *2.Moj. 3,6.

37. Usliši me, *Gospode, usliši me, da bi poznao ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova. *Jer. 10,23.

38. Tada pade *oganj †Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi.

*3.Moj. 9,24. †Sud. 6,21. †2.Dnev. 7,1.

39. A narod kad to vidje sav popada ničice, i rekoše: Gospod je Bog, Gospod je Bog.

40. Tada im reče Ilija: pohvatajte te *proroke Valove da nijedan ne uteče. I pohvataše ih, i Ilija ih odvede na potok Kison, i pokla ih ondje. *Otkr. 19,20; 1.O car. 19,1.

41. I reče Ilija Ahavu: idi, jedi i pij, jer uji veliki *dažd. *1.O car. 8,36.

42. I otide Ahav da jede i pije; a *Ilija se pope na vrh Karmila, i saže se k zemlji i metnuo lice svoje među koljena svoja. *Jak. 5,17.

43. A momku svojemu reče: idi, pogledaj put mora. A on otišav pogleda, pa reče: nema ništa. I reče mu: idi opet sedam puta.

44. A kad bi sedmi put, reče: eno, mali oblak kao dlan čovječji diže se od mora. Tada reče: idi, reci Ahavu: preži i idi, da te ne uhvati dažd.

45. Utom se zamračí nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael.

46. A ruka *Gospodnja dođe nad Iliju, i on opasavši se otrča pred Ahavom, dokle dođe u Jezrael. *2.O car. 3,15.

Ilija bježi od Jezavelje. Bog mu se javlja na gori Horivu. Jelisije njegov učenic.

19. **A** Ahav pripovjedi Jezavelji sve što je učinio *Ilija i kako je sve proroke isjekao mačem. *1.O car. 18,40.

2. Tada Jezavelja posla glasnike k Iliji i poručí mu: tako da učine bogovi i tako da dodadu, ako sutra u ovo doba ne učinim od tebe što je od kojega god tjih.

3. A on videći to usta i otide duše svoje radi, i dođe u Virsaveju Judinu, i ondje ostavi momka svojega.

4. A sam otide u pustinju dan hoda; i došav sjede pod smreku, i *zaželje da umre, i reče: dosta je već, Gospode, primi dušu moju, jer nijesam bolji od otaca svojih. *Jona 4,3.

5. Potom leže i zaspá pod smrekom. A gle, anđeo taknu ga i reče mu: ustani, jedi.

6. A on pogleda, i gle, čelo glave mu hljeb na ugljenu pečen i krčag vode. I jede i napi se, pa leže opet.

7. A anđeo Gospodnji dođe opet drugom, i taknu ga govoreći: ustani, jedi, jer ti je put dalek.

8. A on ustavši jede i napi se; potom okrijepiv se onijem jelom ide četrdeset dana i četrdeset noći, dokle dođe na goru Božiju Horiv.

9. A ondje uđe u jednu pećinu i zanoći u njoj; i gle, riječ Gospodnja dođe mu govoreći: šta ćeš ti tu, Ilija?

10. A on reče: revnovah veoma za *Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i †proroke tvoje pobiše mačem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmu. *1.O car. 19,14. †1.O car. 18,22.

11. A on reče: iziđi i stani na gori pred Gospodom. I gle, *Gospod prolazaše, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljivaše i stijene razlamaše; ali Gospod ne bješe u vjetru; a iza vjetra dođe trus; ali Gospod ne bješe u trusu; *2.Moj. 24,12.

12. A iza trusa dođe oganj; ali *Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja dođe †glas tih i tanak. *4.Moj. 14,18. †Jovan 10,3.

13. A kad to ču Ilija, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima od pećine. I gle, dođe mu glas govoreći: šta ćeš ti tu, Ilija?

14. A on reče: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostaviše zavjet tvoj, tvoje oltare razvališe, i proroke tvoje pobiše mačem; a ja ostah sam, pa traže moju dušu da mi je uzmu.

15. Tada mu reče Gospod: idi, vrati se svojim putem u pustinju damaštansku, i kad dođeš pomaži *Azaila za cara nad Sirijom. *2.O car. 8,12.

16. A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izrailjem, a *Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za †proroka umjesto sebe. *2.O car. 9,1. †Luka 4,27.

17. Jer ko uteče od mača Azailova njega će pogubiti Juj; a ko uteče od mača Jujeva njega će pogubiti Jelisije.

18. Ali sam ostavio u Izrailju sedam tisuća, koji nijedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cjelivaše.

19. I otiđe odande, i nađe Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i idući mimo njega Ilija baci na nj plašt svoj.

20. A on ostavi volove, i otrča za Ilijom i reče: da cjelujem oca svojega i mater svoju; pa ću ići za tobom. A on mu reče: idi, vrati se, jer šta sam ti učinio?

21. I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; *potom ustavši otiđe za Ilijom i služaše mu.

*Luka 5,27.

Carstvo Izrailjevo. Dvostruki rat i pobjeda Ahavova nad sirskim carem Ven-Adadom.

20. A *Ven-Adad car sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti. *2.O car. 8,7.

2. I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad,

3. I poruči mu: ovako veli Ven-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji lijepi sinovi moji su.

4. A car Izrailjev odgovori i reče: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam.

5. A poslanici opet dođoše i rekoše: ovako veli Ven-Adad: poslao sam k tebi i poručio: srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš.

6. Zato ću sutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuću tvoju i kuće sluga tvojih, i što ti je god mило, oni će uzeti i odnijeti.

7. Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reče: gledajte i vidite kako ovaj traži zlo; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih.

8. A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj.

9. I reče poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo

poručio sluzi svojemu sve ću učiniti; ali ovo ne mogu učiniti. Tako otiđoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor.

10. A Ven-Adad posla k njemu i poručiti: tako da mi učine bogovi i tako dodaju, neće biti dosta praha od Samarije da svemu narodu koji ide za mnomo dopadne po jedna grst.

11. A car Izrailjev odgovori i reče: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspasuje.

12. A kad on to ču pijuci s carevima pod šatorima, reče slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad.

13. Tada gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reče: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnoštvo? evo, ja ću ti ga dati u ruke danas da poznaš da sam ja Gospod.

14. A Ahav reče: preko koga? A on reče: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reče: ko će zametnuti boj? A on reče: ti.

15. Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvjesto i trideset i dva; poslije njih prebroji sav narod, sve sinove Izrailjeve, i bješe ih sedam tisuća.

16. I iziđoše u podne; a Ven-Adad pijuci opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dođoše u pomoć.

17. I iziđoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše mu i rekoše: iziđoše ljudi iz Samarije.

18. A on reče: ako su izašli mira radi, pohvatajte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatajte ih žive.

19. I iziđoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima.

20. I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjogoše a Izrailjci ih potjeraše. I Ven-Adad car sirski pobježe na konju s konjicima.

21. I car Izrailjev iziđe i pobi konje i kola, i učini velik pokolj među Sircima.

22. Potom dođe prorok k caru Izrailjevu i reče mu: idi, budi hrabar; i promisli i vidi šta ćeš činiti, jer će dogodine opet doći car sirski na te.

23. A caru sirsom rekoše sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, zato nas nadjačaše; nego da se bijemo s njima u polju, zacijelo ćemo ih nadjačati.

24. Učini, dakle, ovako: ukloni te careve s mjesta njihovijeh, i postavi vojvode umjesto njih.

25. Pa skupi vojsku kakva je bila ona koja ti je izginula, i konje kakvi su bili oni konji, i kola kao ona kola; pa da se pobijemo s njima u polju; zacijelo ćemo ih nadjačati. I poslušaj ih, i učini tako.

26. A kad prođe godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i pođe u Afek da vojuje na Izrailja.

27. I sinovi Izrailjevi prebrojiše se, i ponešavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u oko sinovi Izrailjevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili *zemlju. *Sud. 6,5.

28. Tada dođe čovjek Božji, i progovori caru Izrailjevu i reče: ovako veli *Gospod: što Sirci rekoše da je †Gospod gorski Bog, a nije Bog poljski, zato ću ti dati u ruke sve ovo mnoštvo veliko da znate da sam ja Gospod. *Isus N. 24,19. †2.Moj. 20,5.

29. I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izrailjevi pobiše Sirce, sto tisuća pješaka u jedan dan.

30. A ostali pobjegoše u grad Afek, i pade zid na dvadeset i sedam tisuća ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobjegav u grad uđe u najtajniju klijet.

31. A sluge mu rekoše: evo čuli smo da su carevi doma Izrailjeva milostivi carevi; da vežemo *kostrijet oko sebe i da metnemo uzice sebi oko vratova, pa da izidem pred cara Izrailjeva, da ako ostavi u životu dušu tvoju. *1.Moj. 37,34.

32. I vežaše kostrijet oko sebe, i metnuše uzice sebi oko vratova, i dođoše k caru Izrailjevu i rekoše: sluga tvoj Ven-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reče: je li još živ? brat mi je.

33. A ljudi uzeše to za dobar znak, i odmah da bi ga uhvatili za riječ rekoše: brat je tvoj Ven-Adad. A on reče: idite, dovedite

ga. Tada Ven-Adad iziđe k njemu; a on ga posadi na svoja kola.

34. Tada mu reče Ven-Adad: *gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratiću, i načini sebi ulice u Damasku kao što je otac moj učinio u Samariji. A on odgovori: s tom vjerom otpustiću te. I učini vjeru s njim, i otpusti ga. *1.O car. 15,20.

35. Tada jedan između sinova proročkih reče drugome po riječi Gospodnjoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti.

36. A on mu reče: što ne poslušaj glasa Gospodnjega, zato, evo kad otideš od mene, lav će te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga.

37. Opet našav drugoga reče mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga.

38. Tada otide prorok i stade na put kuda će car proći, i nagrdi se pepelom po licu.

39. A kad car prolazaše, on viknu cara i reče: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi *čovjeka i reče: čuvaj ovoga čovjeka; ako li ga nestane, biće tvoja †duša za njegovu dušu, ili ćeš platiti talanat srebra. *2.Sam. 12,1. †2.O car. 10,24.

40. A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reče car Izrailjev: to ti je sud, sam si otsudio.

41. A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izrailjev pozna ga da je jedan od proroka.

42. A on mu reče: ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku čovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša će tvoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod.

43. I otide car Izrailjev kući svojoj zlovoljan i ljutit, i dođe u Samariju.

Carstvo Izrailjevo. Navutej ubijen po Jezaveljinom nalogu. Ilija proriče istrebljenje doma Ahavova.

21. A poslije ovijeh stvari dogodi se: Navutej Jezraeljanin imaše vinograd u *Jezraelu do dvora Ahava cara samarijskoga. *Sud. 6,33.

2. I reče Ahav Navuteju govoreći: daj mi svoj vinograd da načinim od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojeg; a ja ću ti

dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daću ti u novcu šta vrijedi.

3. A Navutej reče Ahavu: Sačuvaj Bože da bih ti dao nasljedstvo otaca svojih.

4. Tada Ahav dođe kući zlovoljan i ljutit radi riječi koju mu reče Navutej Jezraeljanin govoreći: ne dam ti nasljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba.

5. Tada dođe k njemu Jezavelja žena njegova i reče mu: zašto je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba?

6. A on joj reče: jer govorih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daću ti drugi vinograd za taj. A on reče: ne dam ti svoga vinograda.

7. Tada mu reče Jezavelja žena njegova: ti li si car nad Izrailjem? Ustani, jedi hljeba i budej veseo. Ja ću ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina.

8. I napisala knjigu na ime Ahavovo, i zapečati je pečatom njegovijem i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem.

9. A u knjizi napisala ovo: oglasite post, i posadite Navuteja među glavare narodne.

10. I postavite dva nevaljala *čovjeka prema njemu, pa neka zasvjedoče na nj govoreći: hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine.

*2.Sam. 20,1; Sud. 19,22.

11. I učiniše ljudi onoga grada, starješine i glavari, koji življahu u gradu njegovu, kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla.

12. I oglasiše post, i posadiše Navuteja među glavare narodne.

13. I dođoše dva nevaljala čovjeka, i sjeđoše prema njemu; i svjedočiše na Navuteja ti nevaljali ljudi pred narodom govoreći: Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe.

14. Potom poslaše k Jezavelji i poručiše joj: zasut je kamenjem Navutej, i poginuo je.

15. A kad Jezavelja ču da je Navutej zasut kamenjem i poginuo, reče Ahavu Jezavelja: ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umro.

16. A kad ču Ahav da je umro Navutej, usta i pođe u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme.

17. Ali dođe riječ Gospodnja k Iliji Tesvičaninu govoreći:

18. Ustani, iziđi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otišao da ga uzme.

19. I reci mu i kaži: ovako veli Gospod: nijesi li ubio i nijesi li prisvojio? Pa mu kaži i reci: ovako veli Gospod: *kako psi lizaše krv Navutejevu, tako će lizati psi i tvoju krv.

*1.O car. 22,38.

20. A *Ahav reče Iliji: nađe li me, neprijatelju moj? A on reče: nađoh, jer si se prodao da činiš što je zlo pred †Gospodom.

*1.O car. 18,17. †Jezek. 14,4.

21. Evo, pustiću zlo na te, i uzeću natražje tvoje, i istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u *Izrailju.

*1.O car. 14,10.

22. I učiniću s domom tvojim kao s domom *Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izrailja.

*1.O car. 16,3.

23. Takođe i za Jezavelju reče Gospod govoreći: psi će izjesti Jezavelju ispod zidova jezraelskih.

24. Ko Ahavov pogine u gradu izješće ga psi, a ko pogine u polju izješće ga ptice nebeske.

25. I ne bi takvoga kao *Ahav, koji se prodade da čini što je zlo pred Gospodom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezavelja.

*1.O car. 16,30. †1.Moj. 6,2.

26. I počini vrlo grdna djela idući za gadnim bogovima sasvijem kao što činiše *Amoreji, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

*2.O car. 21,11.

27. A kad Ahav ču te riječi, razdrije haljine svoje, i priveza *kostrijet oko tijela svojega, i pošćaše, i spavaše u kostrijetu, i hođашe polagano.

*1.Moj. 37,34.

28. I dođe riječ Gospodnja Iliji Tesvićani-
nu govoreći:

29. Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda
mnom, neću pustiti onoga zla za njegova
života; nego za sina njegova pustiću ono
zlo na dom njegov.

Rat protiv Siraca. Prorok Mihej
proriče polom. Ahavova propast.
Josafatova vladavina nad Judom.
Ohozija u Izrailju.

22. I prodoše tri godine bez rata iz-
među Siraca i Izrailjaca.

2. A treće godine dođe Josafat car Judin k
caru Izrailjevu.

3. I reče car Izrailjev slugama svojim: ne
znate li da je naš Ramot u Galadu? a mi
ne radimo da ga uzmemo iz ruku cara
sirskoga.

4. I reče Josafatu: hoćeš li ići sa mnom na
vojsku na Ramot Galadski? A Josafat reče
caru Izrailjevu: ja kao ti, narod moj kao
tvoj narod, konji moji kao tvoji konji.

5. Još reče Josafat caru Izrailjevu: upitaj
danas šta će Gospod reći.

6. Tada car Izrailjev sabra oko četiri stoti-
ne proroka, i reče im: hoću li ići na vojsku
na Ramot Galadski ili ću se okaniti? A oni
rekoše: idi, jer će ga Gospod dati u ruke
caru.

7. A Josafat reče: ima li tu još koji prorok
Gospodnji da ga pitamo?

8. A car Izrailjev reče Josafatu: ima još je-
dan čovjek, preko kojega bismo mogli upi-
tati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne
proriče dobra nego zlo; to je Mihej sin Je-
mlin. A Josafat reče: neka car ne govori
tako.

9. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvora-
nina, i reče mu: brže dovedi Miheja sina
Jemlina.

10. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjeđa-
hu svaki na svojem prijestolu obučeni u
carske haljine na poljani kod vrata sama-
rijskih, i svi proroci prorokovahu pred
njima.

11. I Sedekija sin Hananin načini sebi
gvozdenne rogove, i reče: ovako veli Go-
spod: ovijem ćeš pobosti Sirce, dokle ih ne
istrijebiš.

12. Tako i svi *proroci prorokovahu govo-
reći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan,
jer će ga Gospod dati caru u ruke.

*Jer. 23,25.

13. A poslanik koji otide da dozove Mihe-
ja reče mu govoreći: evo, proroci proriču
svi jednijem glasom dobro caru; neka i
tvoja riječ bude kao riječ njihova, govori
dobro.

14. A *Mihej reče: tako da je živ †Gospod,
govoriću ono što mi Gospod kaže.

*2.Dnev. 18,13. †Psal. 27,1.

15. I kad dođe k caru, reče mu car: Miheja!
hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski
ili ćemo se okaniti? A on mu reče: idi, bićeš
srećan, jer će ga Gospod dati caru u ruke.

16. A car mu reče: koliko ću te puta zakli-
njati da mi ne govoriš nego istinu u ime
Gospodnje?

17. Tada reče: vidjeh sav narod Izrailjev
razasut po planinama kao *ovce koje ne-
maju pastira; jer reče Gospod: ovi nemaju
gospodara; neka se vrate svak svojju kući s
mirom.

*Mat. 9,36.

18. Tada reče car Izrailjev Josafatu: nije-
sam li ti rekao da mi neće prorokovati do-
bro nego zlo?

19. A Mihej mu reče: zato čuj *riječ Go-
spodnju; vidjeh †Gospoda gdje sjedi na
†prijestolu svojem, a sva vojska nebeska
stajaše mu s desne i s lijeve strane.

*Psal. 103,20. †Isa. 6,1. †Dan. 7,9.

20. I reče Gospod: ko će prevariti Ahava
da otide i padne kod Ramota Galadskoga?
I jedan reče ovo a drugi ono.

21. Tada izide jedan duh i stavši pred Go-
spoda reče: ja ću ga prevariti. A Gospod
mu reče: kako?

22. Odgovori: izaći ću i biću lažljiv duh u
ustima svih *proroka njegovijeh. A Go-
spod mu reče: prevarićeš ga i nadvladaćeš,
idi i učini tako.

*Jezeq. 14,9.

23. Zato sada eto, *Gospod je metnuo la-
žljiv duh u usta svijem tvojim prorocima, a
Gospod je izrekao zlo po te.

*Isa. 19,14.

24. Tada pristupi *Sedekija sin Hananin, i udari Miheja po obrazu govoreći: kuda je otišao Duh Gospodnji od mene da govori s tobom?
*2.Dnev. 18,23.

25. A Mihej mu reče: eto, vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

26. Tada car Izrailjev reče: uhvati Miheja i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu;

27. I reci im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajte mu pomalo hljeba i pomalo vode dokle se ne vratim u miru.

28. A Mihej reče: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: čujte, svi narodi!

29. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

30. I reče car Izrailjev Josafatu: ja ću se preobući kad pođem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuče se car Izrailjev i otide u boj.

31. A car sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reče: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izrailjeva.

32. I kad *vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: zacijelo je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare; ali Josafat povika.
*2.Dnev. 18,31.

33. A vojvode od kola vidješe da nije car Izrailjev, te ostupiše od njega.

34. A jedan zastrijeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuča oklop. A on reče svojemu vozaču: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

35. I boj bi žestok onoga dana; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije uveče, i krv iz rane njegove tecijaše u kola.

36. I prođe glasnik po vojsci o zahodu sunčanom govoreći: svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju.

37. Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju; i pogreboše cara u Samariji.

38. A kad prahu kola na jezeru samarijskom, lizaše psi krv njegovu, tako i kad

prahu oružje njegovo, po riječi koju reče *Gospod.
*Isa. 14,27.

39. A ostala djela Ahavova i sve što je učinio, i za kuću od *slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?
*Amos 3,15.

40. Tako počinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov.

41. A *Josafat sin Asin zacari se nad Judom četvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem;
*2.Dnev. 20,31.

42. I imашe Josafat trideset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Azuva kći Silejeva.

43. I hođашe putem Ase oca svojega sasvijem, i ne ostupi od njega čineći sve što je pravo pred Gospodom.

44. Ali visine ne oboriše; narod još prinošaše žrtve i kadaše na visinama.

45. I učini mir Josafat s carem Izrailjevijem.

46. A ostala djela Josafatova i junaštva što učini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

47. On istrijebi iz *zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova.
*1.O car. 14,24.

48. U to vrijeme ne bijaše *cara u Idumeji, nego bijaše namjesnik carev.
*2.O car. 8,20.

49. I *Josafat načini tlađe tarsiske da idu u Ofir po zlato; ali ne otidoše; jer se lađe razbiše u Esion-Gaveru.
*2.Dnev. 20,35. †1.O car. 9,26.

50. Tada reče Ohozija sin Ahavov Josafatu: neka idu moje slugе s tvojim slugama na lađama. Ali Josafat ne htje.

51. I počinu *Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davida oca njegova; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.
*2.Dnev. 21,1.

52. Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine.

53. I činjaše što je zlo pred *Gospodom, i hođaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izrailja. *1.O car. 15,26.

54. I služjaše *Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga † Izrailjeva sasvijem kako je činio otac njegov.

*1.O car. 16,31. †Sud. 2,11.

DRUGA KNJIGA O CAREVIMA

KOJA SE ZOVE I ČETVRTA KNJIGA O CAREVIMA

Carstvo Izrailjevo.

Bolest i smrt Ohozijina. Ilija pušta vatru sa neba.

1. **A**po smrti Ahavovoj odmetnuše se *Moavci od Izrailja. *2.Sam. 8,2.

2. A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se; pa posla poslanike i reče im: idite, pitajte Velzevula boga akaronškoga hoću li ozdraviti od ove bolesti.

3. Ali anđeo Gospodnji reče Iliji Tesvićaninu: ustani, iziđi na susret poslanicima cara samarijskoga i reci im: eda li nema Boga u Izrailju, te idete da pitate Velzevula boga u Akaronu?

4. A zato ovako veli Gospod: nećeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti. Potom otide Ilija.

5. A sluge se vratiše k Ohoziji, i on im reče: što ste se vratili?

6. A oni mu rekoše: sreće nas jedan čovjek, i reče nam: idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu: ovako veli Gospod: eda li nema Boga u Izrailju, te šalješ da pitaš Velzevula boga u Akaronu? Zato nećeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

7. A on im reče: kakav bješe na oči taj čovjek koji vas sreće i to vam reče?

8. A oni mu odgovoriše: bješe sav kosmat i opasan kožnijem pojansom. A on reče: to je Ilija Tesvićanin.

9. Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedeseticom; i on otide k njemu; i gle, on sjeđaše navrh gore; i pedesetnik mu reče: čovječe Božji, car je zapovjedio, siđi.

10. A *Ilija odgovarajući reče pedesetniku: ako sam čovjek Božji, neka siđe †oganj

s neba i proždre tebe i tvoju pedeseticu. I siđe oganj s neba i proždrije njega i njegovu pedeseticu. *Luka 9,54. †4.Moj. 11,1.

11. Opet posla k njemu drugog pedesetnika s njegovom pedeseticom, koji progovori i reče mu: čovječe Božji, car je tako zapovjedio, siđi brže.

12. A Ilija odgovori i reče im: ako sam čovjek Božji, neka siđe oganj s neba i proždre tebe i tvoju pedeseticu. I siđe oganj Božji s neba i proždrije njega i njegovu pedeseticu.

13. Tada opet posla trećega pedesetnika s njegovom pedeseticom. A ovaj treći pedesetnik kad dođe, kleče na koljena svoja pred Ilijom, i moleći ga reče mu: čovječe Božji, da ti je draga *duša moja i duša ove pedesetorice, sluga tvojih. *1.Sam. 26,21.

14. Eto, sišao je oganj s neba i proždrio prva dva pedesetnika s njihovom pedeseticom; ali sada da ti je draga duša moja.

15. A anđeo Gospodnji reče Iliji: idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilija i otide s njim k caru.

16. I reče mu: ovako veli Gospod: zato što si slao poslanike da pitaju Velzevula boga u Akaronu kao da nema Boga u Izrailju da bi ga pitao, nećeš se dignuti s postelje na koju si legao, nego ćeš umrijeti.

17. I umrije po riječi Gospodnjoj, koju reče Ilija, a *na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Josafatova nad Judom, jer on nema sina.

*2.O car. 3,1.

18. A ostala djela Ohozijina što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevih?

Carstvo Izrailjevo.
Ilijin odlazak na Nebo. Jelisije
iscjeljuje vodu u Jerihonu i
proklinje djecu u Vetilju.

2. **A** kad Gospod šcaše uzeti Iliju u vi-
horu na Nebo, pođoše Ilija i Jelisi-
je iz Galgala.

2. I reče Ilija Jelisiju: ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetilja. Ali Jelisije reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti. I dođoše u Vetilj.

3. Tada dođoše k Jelisiju sinovi proročki koji bijahu u Vetilju, i rekoše mu: znaš li da će danas Gospod uzeti gospodara tvoga od tebe? A on reče: znam, mučite.

4. Opet mu reče Ilija: Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neću te ostaviti. Tako dođoše u Jerihon.

5. A sinovi proročki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu: znaš li da će danas uzeti Gospod od tebe gospodara tvoga? A on reče: znam, mučite.

6. Opet mu reče Ilija: ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reče: tako živ bio Gospod i tako živa tvoja duša, neću te ostaviti. Tako otidoše obojica.

7. I pedeset ljudi između sinova proročkih otidoše i stadoše prema njima izdaleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana.

8. I uze Ilija plašt svoj, i savij ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tamo i amo, te prijedoše obojica suhim.

9. A kad prijedoše, reče Ilija Jelisiju: išti šta hoćeš da ti učinim, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reče: da budu dva dijela duha tvoga u mene.

10. A on mu reče: zaškao si tešku stvar; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biće ti tako; ako li ne vidiš, neće biti.

11. I kad iđahu dalje razgovarajući se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilija otide u vihoru na Nebo.

12. A *Jelisije videći to vikaše: oče moj, oče moj! kola †Izrailjeva i konjici njegovi! I

ne vidje ga više; potom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada.

*2.O car. 13,14. †Isus N. 7,6.

13. I podiže plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vratio se stade na brijegu jordan-
skom.

14. I uzev plašt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi i reče: gdje je Gospod Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, *rastupi se voda tamo i amo, i prijeđe Jelisije.

*2.O car. 2,8.

15. A kad s druge strane vidješe sinovi proročki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše: počinu duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje.

16. I rekoše mu: evo ima u sluga tvojih pedeset junaka, neka idu i traže tvoga gospodara, da ga ne bude uzeo Duh *Gospodnji i bacio ga na kakvo brdo ili u kakav do. A on reče: ne šaljite. *1.O car. 18,12.

17. Ali oni navaljivahu na nj, dokle mu se ne dosadi, te reče: pošljite. I poslaše pedeset ljudi koji ga tražiše tri dana, ali ne nađoše.

18. I vratiše se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reče: nijesam li vam govorio da ne idete?

19. Tada građani rekoše Jelisiju: gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna.

20. A on im reče: donesite mi nov kutao, i metnite u nj soli. I donesoše mu.

21. A on izide na izvor i baci u nj so, govoreći: ovako veli *Gospod: iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti.

*2.Moj. 15,25.

22. I voda posta zdrava do današnjega dana po riječi Jelisijevoj, koju izreče.

23. Potom otide odande u Vetilj; i kad iđahu putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreći mu: hodi, čelo! hodi, čelo!

24. A Jelisije obazre se i videći ih prokle ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše četrdeset i dvoje djece.

25. Odande otide na goru karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

Carstvo Izrailjevo.

Joramem vladavina i rat sa Josafatom carem Judinim, protiv Moavaca.

3. A *Joram sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina. *2.O car. 1,17.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe načinio otac njegov.

3. Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja, i ne ostupi od njih.

4. A Misa car moavski imашe mnogo stoke, i davaše caru Izrailjevu sto tisuća jaganjaca i sto tisuća ovnova pod runom.

5. Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car moavski od cara Izrailjeva.

6. A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izrailja.

7. I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruči mu: car moavski odmetnu se od mene; hoćeš li ići sa mnom na vojsku na Moavce? A on reče: hoću, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji.

8. Iza toga reče: a kojim ćemo putem ići? A on reče: preko pustinje edomske.

9. I tako iziđe car Izrailjev i car Judin i car edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja iđaše za njima.

10. I reče car Izrailjev: jaoh! dozva Gospod ova tri *cara da ih preda u ruke Moavcima.

*Isa. 8,21.

11. A *Josafat reče: ima li tu koji prorok Gospodnji da upitamo †Gospoda preko njega? A jedan između slugu cara Izrailjeva odgovori i reče: ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Iliji poljevao vodom ruke.

*1.O car. 22,7. †Amos 3,7.

12. Tada reče Josafat: u njega je riječ Gospodnja. I otidoše k njemu car Izrailjev i Josafat i car edomski.

13. A Jelisije reče *caru Izrailjevu: šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega

i ka prorocima matere svoje. A car Izrailjev reče mu: ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. *Dan. 5,17.

14. A Jelisije reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za te niti bih te pogledao.

15. Nego sada dovedite mi svirača. I kad svirač sviraše, dođe ruka *Gospodnja nad nj;

*Jezeq. 1,3.

16. I reče: ovako veli Gospod: načinite po ovoj dolini mnogo jama.

17. Jer ovako veli Gospod: nećete osjetiti vjetra niti ćete vidjeti dažda, ali će se dolina ova napuniti vode, te ćete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša.

18. Pa i to je malo *Gospodu, nego i Moavce će vam predati u ruke. *1.O car. 20,28.

19. I raskopaćete sve tvrde *gradove, i sve izabrane gradove, i posjeći ćete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potrcete kamenjem.

*2.O car. 3,25.

20. A ujutru kad se *prinosi dar, gle, dođe voda od Edomske, i napuni se zemlja vode.

*2.Moj. 29,39.

21. A svi Moavci čuvši da su izišli carevi da udare na njih, sazvaše sve koji se počinjahu pasati i starije i stadoše na međi.

22. A ujutru kad ustaše i sunce ogranu nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv.

23. I rekoše: krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci!

24. A kad dođoše do okola Izrailjeva, podigoše se Izrailjci i razbiše Moavce, te pobjegoše ispred njih, a oni uđoše u zemlju moavsku bijući ih.

25. I gradove njihove raskopaše, i na svačku dobru njivu bacajući svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga pračari stadoše ga biti.

26. A car moavski kad vidje da će ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina

ljudi, koji mahahu mačem, da prodru kroz vojsku cara edomskoga, ali ne moguše.

27. Tada uze sina svojega prvenca koji ščaste biti car na njegovo mjesto, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev u Izrailju, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

Carstvo Izrailjevo.

Jelisije umnožava udovičino ulje, obriče Sunamki sina, budi ga iz smrti, od škodljivijih jela stvara zdrava i hrani mnoge malim.

4. A jedna između *žena sinova pro-ročkih povika k †Jelisiju govoreći: sluga tvoj, muž moj, umrije, i ti znaš da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada dođe rukodavalac da mi uzme dva sina u roblje.

*Nem. 5,1. †2.O car. 2,3.

2. A Jelisije joj reče: što ću ti? kaži mi šta imaš u kući? A ona reče: sluškinja tvoja nema u kući ništa do sudić ulja.

3. A on joj reče: idi, išti u naruč praznijih sudova u svih susjeda svojih, nemoj malo da išteš.

4. Pa otidi, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone.

5. I ona otide od njega, i zatvori se u kuću sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše.

6. A kad se sudovi napuniše, ona reče sinu svojem: daj još jedan sud. A on joj reče: nema više. Tada stade ulje.

7. Potom ona otide i kaza čovjeku Božijemu; a on joj reče: idi, prodaj ulje, i oduži se; a što preteče, onijem se hrani sa svojim sinovima.

8. Poslije toga jednom idaše Jelisije kroz Sunam, a ondje bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i otada kad god prolazaše, uvraćaše se k njoj da jede hljeba.

9. I ona reče mužu svojem: gle, vidim da je svet čovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda.

10. Da načinimo malu klijet, i da mu namjestimo *postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad dođe k nama, neka se tu skloni.

*2.O car. 4,21.

11. Potom on dođe jednom onamo, i ušav u klijet počinu ondje.

12. I reče momku svojemu Gijeziju: zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim.

13. I on reče Gijeziju: kaži joj: eto staraš se za nas svakojako; šta hoćeš da ti učinim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reče: ja živim usred svojega naroda.

14. A on reče: šta bih joj dakle učinio? A Gijezije reče: eto nema sina, a muž joj je star.

15. A on reče: zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima.

16. A on reče: dogodine u ovo doba glicieš sina. A ona reče: nemoj gospodaru moj, čovječe Božji, nemoj varati sluškinje svoje.

17. I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reče Jelisije.

18. I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima;

19. I reče ocu svojemu: jaoh glava, jaoh glava! A on reče momku: nosi ga materi.

20. I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do podne, pa umrije.

21. Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju čovjeka Božijega, i zatvorivši ga iziđe.

22. Potom viknu muža svojega i reče mu: pošlji mi jednoga momka i jednu magaricu da otrčim do čovjeka Božijega i da se vratim.

23. A on reče: zašto danas hoćeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reče: ne brini se.

24. I ona osamarivši magaricu reče momku svojemu: vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem.

25. Tako pošavši dođe k čovjeku Božijemu na goru *karmilsku. A kad je čovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reče Gijeziju sluzi svojemu: evo Sunamke. *2.O car. 2,25.

26. Trči sad pred nju i reci joj: jesi li zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li zdravo sin tvoj? A ona reče: zdravo smo.

27. A kad dođe k čovjeku Božijemu na goru, zagrlji mu noge, a Gijezije pristupi da je otjera; ali čovjek Božji reče: ostavi je, jer joj

je duša u jadu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi.

28. A ona reče: jesam li iskala sina od gospodara svojega? nijesam li kazala: nemoj me varati?

29. A on reče Gijeziju: opaši se i uzmi štap moj u ruku, pa idi; ako sretnoš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu.

30. A mati djetinja reče: tako da je živ *Gospod i tako da je živa duša tvoja, neću te se ostaviti. Tada on usta i pođe za njom.

*2.O car. 2,2.

31. A Gijezije otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjećanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govoreći: ne probudi se dijete.

32. I Jelisije uđe u kuću, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji.

33. I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se *Gospodu.

*1.O car. 17,20.

34. Potom stade na postelju i leže na dijete metnuv usta svoja na usta djetetu, i oči svoje na oči njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrija tijelo djetetu.

35. Potom usta, i prijeđe po kući jednom tamo i jednom amo, potom otide opet i pruži se nad djetetom. I kihnu dijete sedam puta, i otvori dijete oči svoje.

36. Tada dozva Gijezija i reče mu: zovi Sunamku. I on je dozva, te dođe k njemu. I on joj reče: uzmi sina svojega.

37. I ona ušavši pade k nogama njegovijem, i pokloni mu se do zemlje, i uzevši sina svojega otide.

38. Potom vrati se *Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi proročki sjedahu pred njim; a on reče momku svojemu: pristavi veliki lonac i skuhaj zelja sinovima proročkim.

*2.O car. 2,1.

39. A jedan otide u polje da nabere zelja, i nađe divlju lozu i nabra s nje divljih plodova pun plašt, i došavši sasiječe ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu.

40. I usuše ljudima da jedu; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govoreći: *smrt je u loncu, čovječe Božji! I ne mogahu jesti.

*2.Moj. 10,17.

41. A on reče: donesite brašna. I sasuj brašno u lonac, i reče: uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakvoga zla u loncu.

42. A dođe neko iz Val-Salise, i donese čovjeku Božijemu hljeba od prvina, dvadeset hljebova ječmenijeh, i novijeh zrna u kvasu. A on reče: postavi narodu, neka jedu.

43. A sluga mu reče: kako ću to postaviti pred sto ljudi? Opet reče: postavi narodu, neka jedu; jer je tako kazao Gospod: ješće, i preteći će.

44. A on im postavi, te jedoše; i preteče po riječi Gospodnjoj.

Carstvo Izrailjevo.

Jelisije iscjeljuje gubavoga Nemana iz Sirije i kažnjava Gijezija gubom.

5. I bješe Neman vojvoda cara sirsčkoga i u časti, jer preko njega sačuva Gospod Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav.

*2.Moj. 11,3.

2. A iz Sirije iziđe četa i zarobi u zemlji izrailjskoj malu djevojku, te ona služuše ženu Nemanovu.

3. I ona reče svojoj gospođi: o da bi moj gospodar otišao k proroku u Samariji, on bi ga oprostio od gube.

4. Tada on otide k svome gospodaru i javi mu govoreći: tako i tako kaže djevojka iz zemlje izrailjske.

5. A car sirski reče mu: hajde idi, a ja ću poslati knjigu caru Izrailjevu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuća sikala zlata i desetore stajaće haljine.

6. I odnese knjigu caru Izrailjevu, koja ovako govoraše: eto, kad ti dođe ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemana slugu svojega da ga oprostiš gube.

7. A kad car Izrailjev pročita knjigu, razdrije haljine svoje i reče: zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da oprostim čovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadjevica sa mnom.

8. A kad ču Jelisije čovjek Božji da je car Izrailjev razdro haljine svoje, posla k caru i poruči: zašto si razdro haljine svoje? neka dođe k meni, da pozna da ima prorok u Izrailju.

9. I tako dođe Neman s konjima i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva.

10. A Jelisije posla k njemu i poruči: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdraviće tijelo tvoje, i očistićeš se.

11. Tada se rasrdi Neman i poče govoreći: gle, ja mišljah, on će izaći k meni, i staće, i prizvaće ime Gospoda Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i očistiti gubu.

12. Nijesu li Avana i Farfar vode u Dama-sku bolje od svih voda izrailjskih? ne bih li se mogao u njima okupati i očistiti? I okrenuvši se otide gnjevan.

13. Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreći: oče, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li učinio? a zašto ne bi kad ti reče: okupaj se, pa ćeš se očistiti?

14. I tako siđe, i zaroni u Jordan sedam puta po riječi čovjeka Božijega, i tijelo njegovo posta kao u maloga djeteta, i očisti se.

15. Tada se vrati k *čovjeku Božijemu sa pratnjom svojom, i došav stade pred njim, i reče: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izrailju. Nego uzmi dar od sluge svojega.

*1.Sam. 9,7.

16. Ali on reče: tako da je živ *Gospod, pred kojim stojim, neću uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje.

*2.O car. 3,14.

17. Tada reče Neman: kad nećeš, a ono neka se da služi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj neće više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu.

18. A *Gospod neka oprostí ovo služi tvojemu: kad gospodar moj uđe u dom Rimonov da se pokloni ondje, pa se prihvati za moju ruku, da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprostí Gospod služi tvojemu, kad se tako poklonim u domu Rimonovu.

*2.O car. 7,2.

19. A on mu reče: idi s mirom. I on otide od njega, i prijeđe jedno potkralište.

20. Tada reče Gijezije sluga Jelisija čovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemana Sirca što bješe donio. Ali tako da je živ Gospod, potrčaću za njim i uzeću što od njega.

21. I Gijezije otrča za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trči za njim, skoči s kola svojih i sreće ga, pa mu reče: je li dobro?

22. A on reče: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad dođoše k meni dva mladića iz gore Jefremove, pro-ročki sinovi, daj za njih talanat srebra i dvoje stajaće haljine.

23. A Neman reče: uzmi i dva talanta. I natjera ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaće haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim.

24. A on kad dođe na brdo, uze iz ruku njihovijeh i ostavi u jednoj kući, a ljude otpusti, te otidoše.

25. Potom došavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reče: otkle Gijezije? A on reče: nije išao sluga tvoj nikuda.

26. Ali mu on reče: zar srce moje nije išlo onamo kad se čovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje?

27. Zato *guba Nemanova neka prione za te i za potomstvo tvoje do vijeka. I otide od njega gubav, bio kao *snijeg.

*3.Moj. 14,3. †2.Moj. 4,6.

Carstvo Izrailjevo. Gvožđe pliva.
Sirci slijepi. Glad u Samariji.

6. **A** sinovi proročki rekoše Jelisiju: Agle, mjesto gdje sjedimo pred tobom tijesno nam je.

2. Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo ondje svaki po brvno i načini-mo ondje mjesto gdje ćemo boraviti. A on reče: idite.

3. A jedan reče: budi voljan, pođi i ti sa slugama svojim. A on reče: hoću.

4. I tako poče s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva.

5. A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pa-de mu sjekira u vodu; a on povika govore-ći: avaj gospodaru, još je u naruč uzeta.

6. A čovjek Božji reče mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on otsiječe drvo i baci ga onamo, i učini te sjekira ispliva.

7. A on reče: uzmi je. I čovjek pruži ruku, te je uze.

8. A kad car sirske vojevaše na Izrailja, vijećaše sa slugama svojim, i reče: tu i tu neka stane vojska moja.

9. A čovjek Božji poslao k caru Izrailjevu i poručio: čuvaj se da ne ideš onuda, jer su ondje Sirci u zasjedi.

10. I car Izrailjev poslao na ono mjesto, za koje reče čovjek Božji i opomenu ga, te se čuvaše. I to ne bi jedanput ni dva puta.

11. I smuti se srce caru sirskom zato, i sazvavši sluge svoje reče im: hoćete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izrailjevu?

12. A jedan od slugu njegovijeh reče mu: niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izrailju dokazuje caru Izrailjevu riječi koje govoriš u ložnici svojoj.

13. Tada reče: idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreći: eno ga u Dotanu.

14. I poslao onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noću opkoliliše grad.

15. A ujutru sluga čovjeka Božjega ustaviši iziđe, a to vojska oko grada i konji i kola. I reče mu sluga: jaoh gospodaru, šta ćemo sad?

16. A on mu reče: ne boj se, jer je više naših nego njihovijeh.

17. I pomolio se Jelisije govoreći: Gospode, otvori mu oči da vidi. I Gospod otvori oči momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenijeh oko Jelisija.

18. A kad pođoše Sirci k njemu, pomolio se Jelisije Gospodu i reče: oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po riječi Jelisijevoj.

19. Tada im reče Jelisije: nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odvešću vas čovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju.

20. A kad dođoše u Samariju, reče Jelisije: Gospode, otvori im oči da vide. I Gospod im otvori oči, i vidješe, a to bijahu usred Samarije.

21. A car Izrailjev reče *Jelisiju kad ih ugleda: hoću li biti, hoću li biti, oče moj?

*2.O car. 2,12.

22. A on reče: nemoj biti; eda li ćeš one pobiti koje nisi zarobio mačem svojim i lukom svojim? Iznesi im hljeba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu.

23. I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i otada ne dolaziše *čete sirske u zemlju Izrailjevu.

*2.O car. 5.2.

24. A poslije toga Ven-Adad car sirske skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju.

25. I nastala velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareća bijaše za osamdeset sikala srebra, a četvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra.

26. I kad car išao po zidovima, jedna žena povikala k njemu govoreći: pomagaj, care gospodaru!

27. A on reče: Gospod ti ne pomáže, kako ću ti ja pomoći? s gumna li, ili iz kace?

28. Još joj reče car: što ti je? A ona reče: ova žena reče mi: daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sutra ćemo pojesti moga sina.

29. I *skuhasmo sina mojega i pojedosmo ga, a sutradan rekoh joj: daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina.

*5.Moj. 28,53.

30. A kad car ču riječi žene, razdrije haljine svoje; i kad išao po zidu, vidje narod gdje *kostiriet bijaše ozdo na tijelu njegovu.

*1.Moj. 37,34.

31. Tada reče car: tako da mi učini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu.

32. A Jelisije sjedaše u svojoj kući, i *starješine sjedaše kod njega. I poslao car jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne dođe poslani k njemu, on reče starješinama: vidite li gdje onaj krvnički sin poslao da mi otsiječe glavu? Gledajte kad dođe poslani, zaključajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim.

*Jezek. 8,1.

33. I dok još govoraše s njima, gle, poslani dođe k njemu, i reče; gle, ovo je zlo od Gospoda; čemu ću se još nadati od *Gospoda?

*Priče 30,9; Psal. 27,14.

Jelisije objavljuje sutrašnju jevtinoću u Samariji, koja nastaje pošto je Gospod na čudan način otjerao Sirce.

7. Tada reče Jelisije: čujte riječ Gospodnju: tako veli Gospod: sutra će u ovo doba biti mjera bijeloga *brašna za sikal, a dvije mjere ječma za sikal na vratima samarijskim. *2.O car. 7,18.

2. A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori čovjeku Božijemu i reče: da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo to biti? A Jelisije reče: eto, ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga nećeš jesti.

3. A bijahu na vratima četiri čovjeka gubava, i rekoše jedan drugome: što sjedimo ovdje da umremo?

4. Da rečemo: da uđemo u grad, glad je u gradu, te ćemo umrijeti ondje: a da ostanemo ovdje, opet ćemo umrijeti; nego hajde da uskočimo u oko sirski: ako nas ostave u životu, ostaćemo u životu, ako li nas pogube, poginućemo.

5. I tako ustaviš u sumrak pođoše u oko sirski, i dođoše do kraja okola sirskog, i gle, ne bješe nikoga.

6. Jer Gospod učini te se u okolu sirskom ču lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu: eto car je Izrailjev najmio na nas careve hetejske i careve misirske da udare na nas.

7. Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i oko kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih.

8. Pa kad dođoše gubavci na kraj okola, uđoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratiše i uđoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše.

9. Tada rekoše među sobom: ne radimo dobro; ovaj je dan dan dobrih glasova; a

mi šutimo. Ako uščekamo do zore, stignuće nas bezakonje. Zato sada hajde da idemo i javimo domu carevu.

10. I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreći: idosmo u oko sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa čovječijega; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili.

11. A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev.

12. A car ustavši po noći reče slugama svojim: kazaću vam sada šta su nam učinili Sirci. Znaju da gladujemo, zato otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreći: kad iziđu iz grada, pohvataćemo ih žive i ući ćemo u grad.

13. A jedan od slugu njegovijeh odgovori i reče: da uzmemo pet ostalih konja što još ima u gradu; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja izrailjskih; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja izrailjskih; da pošljemo da vidimo.

14. I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom sirskom, govoreći: idite i vidite.

15. I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bijaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratiše poslanici i javiše caru.

16. Tada iziđe narod i razgrabi oko sirski; i bješe mjera bijeloga brašna za sikal, i dvije mjere ječma za sikal, po riječi Gospodnjoj.

17. I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po riječi čovjeka Božijega, koju reče kad car k njemu dođe.

18. Jer kad čovjek Božji reče caru: dvije mjere ječma za sikal i mjera bijeloga *brašna za sikal biće sutra u ovo doba na vratima samarijskim, *2.O car. 7,1.

19. A onaj vojvoda odgovori čovjeku Božijemu govoreći: da Gospod načini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš? A Jelisije reče: ti ćeš vidjeti svojim očima, ali ga nećeš jesti.

20. I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

Sedmogodišnja glad. Sunamka.
Azailo car u Siriji. Carstvo Judino.
Carevi Joram i Ohozija.

8. I govori Jelisije *ženi kojoj sina povratu u život, i reče: ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš; jer je †Gospod dozvao glad koja će doći i biti na †zemlji sedam godina.

*3.Moj. 26,26. †1.O car. 17,1. †3.Moj. 26,19.

2. A žena usta, i učini kako reče čovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji filistejskoj sedam godina.

3. A kad prođe sedam godina, vrati se žena iz zemlje filistejske, i otide da moli cara za kuću svoju i za njivu svoju.

4. A car govoraše s Gijezijem, momkom čovjeka Božijega, i reče: pripovjedi mi sva velika djela koja je učinio Jelisije.

5. A kad on pripovjedaše caru kako je mrtva oživio, gle, žena, kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuću svoju i za njivu svoju. A Gijezije reče: gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio.

6. Tada car zapita ženu, i ona mu pripovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reče mu: povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada.

7. Poslije toga dođe Jelisije u Damask, a car sirske Ven-Adad bijaše bolestan, i javiše mu govoreći: došao je čovjek Božji ovamo.

8. A car reče Azailu: uzmi sa sobom dar i idi na susret čovjeku Božijemu, i preko nje ga pitaj Gospoda hoću li ozdraviti od ove bolesti.

9. Tada otide Azailo na susret njemu ponosavši dar, svakojakih dobrih stvari iz Damaska natovarenijeh na četrdeset kamila; i došav stade pred njim i reče: sin tvoj Ven-Adad car sirske posla me k tebi govoreći: hoću li ozdraviti od ove bolesti?

10. A Jelisije mu reče: idi, reci mu: ozdravićeš; ali mi je Gospod pokazao da će umrijeti.

11. I uprvši oči u nj gledaše dugo i zaplaka se čovjek Božji.

12. A *Azailo mu reče: što plače gospodar moj? A on reče: jer znam kakvo ćeš zlo učiniti sinovima Izrailjevijem, gradove ćeš njihove paliti ognjem, i mladiće ćeš njihove sjeći mačem, i †djecu ćeš njihovu razbijati i trudne žene njihove rastrzati.

*2.O car. 10,32. †Psal. 137,9. †2.O car. 15,16.

13. A *Azailo reče: a šta je sluga tvoj, pas, da učini tako veliku stvar? A Jelisije mu reče: pokazao mi je Gospod da ćeš ti biti car u Siriji.

*1.O car. 19,15.

14. Tada otišav od Jelisija dođe ka gospodaru svojem; a on mu reče: što ti reče Jelisije? A on odgovori: reče mi da ćeš ozdraviti.

15. Ali sjutra dan uze Azailo pokrivač i zamotivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo.

16. Pete godine carovanja *Jorama sina Ahavova nad Izrailjem, kad Josafat bješe car Judin, poče carovati Joram sin Josafatov car Judin.

*2.Dnev. 21,3.

17. Imaše trideset i dvije godine kad poče carovati, i carova osam godina u Jerusalimu.

18. I hođaše putem careva Izrailjevijeh, kao što je činio dom Ahavov; jer kći Ahavova bješe mu žena, te on činjaše što je zlo pred Gospodom.

19. Ali *Gospod ne htje zatrti Jude radi †Davida sluge svojega, kao što mu bješe rekao da će mu dati vidjelo između sinova njegovijeh dovijeka.

*2.Dnev. 21,7. †1.O car. 11,36.

20. Za njegova vremena odvrgne se *Edom da ne bude pod Judom, i postavi †cara nad sobom.

*2.Dnev. 21,8. †1.O car. 22,48.

21. Zato otide Joram u Sair i sva kola njegova s njim; i usta noću i udari na Edomce, koji ga bijahu opkolili, i na zapovjednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore.

22. Ipak se odvrgoše *Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i †Livna.

*2.Dnev. 21,10. †Isus N. 21,13.

23. A ostala djela Joramova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

24. I Joram počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija.

25. Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailjem poče carovati Ohozija sin Joramov, car Judin.

26. Imaše *Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrija cara Izrailjeva. *2.Dnev. 22,2.

27. On hođaše putem doma Ahavova, i činjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu.

28. Zato pođe s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara sirsokoga u Ramot Galadski; ali Sirci razbiše Jorama.

29. I vrati se car *Joram da se liječi u †Jezeraelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad se bijaše s Azailom carem sirsokim; a †Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Jorama sina Ahavova u Jezeraelu, jer bijaše bolestan.

*2.O car. 9,15. †2.Dnev. 22,6. †2.O car. 10,13.

Carstvo Izrailjevo. Juj pomazan za cara, ubija Jorama, Ohoziju i Jezavelju.

9. A Jelisije prorok dozva jednoga između sinova proročkih, i reče mu: opaši se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u *Ramot Galadski. *2.O car. 8,28.

2. I kad dođeš onamo, vidjećeš ondje Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga između braće njegove i odvedi ga u najtajniju klijet.

3. I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu, i reci: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. Zatijem otvori vrata i bježi, i ne zabavljaj se.

4. I otide mladić, momak prorokov, u Ramot Galadski.

5. I kad uđe, gle, sjedahu vojvode; a on reče: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juj mu reče: kome između svijeh nas? A on reče: tebi, vojvodo.

6. Tada usta, i uđe u kuću, a on mu izli na glavu ulje, i reče mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailjem.

7. I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoću da pokajem krv slugu svojih pro-roka, i krv svijeh sluga Gospodnjih od ruke Jezaveljine.

8. I tako će izginuti sav dom Ahavov, i *istrijebiću Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaćenoga i ostavljenoga u Izrailju.

*1.O car. 21,21.

9. I učiniću s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina.

10. I Jezavelju će izjesti psi u polju jezrael-skom i neće biti nikoga da je pogrebe. Potom otvori vrata i pobježe.

11. A Juj iziđe k slugama gospodara svojega, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im reče: znate *čovjeka i besjedu njegovu. *Jer. 29,26.

12. A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reče: tako i tako reče mi govoreći: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem.

13. Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Juj posta car.

14. Tako se pobuni Juj sin Josafata sina Nimsijina na Jorama; a Joram čuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara sirsokoga.

15. A bješe se vratio car *Joram da se liječi u †Jezeraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bijaše s Azailom carem sirsokim. I reče Juj: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezerael.

*2.O car. 8,29. †2.Dnev. 22,6.

16. I Juj sjede na kola i otide u Jezerael, jer Joram ležaoše ondje; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Jorama.

17. A stražar koji stajao na kuli u Jezeraelu, kad ugleda ljudstvo Jujevo gdje ide, reče: neko ljudstvo vidim. Tada reče Joram: uzmi konjika i pošlji ga pred njih, i neka zapita: je li mir?

18. I otide konjik preda nj, i reče: ovako veli car: je li mir? A Juj reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreći: glasnik dođe do njih, ali se ne vraća.

19. I posla drugoga konjika, koji kad dođe k njima reče: ovako veli car: je li mir? A Juj reče: šta je tebi do mira? hajde za mnom.

20. Opet javi stražar govoreći: dođe do njih, ali se ne vraća; a hod kao da je hod Jujev, jer ide pomamno.

21. Tada reče *Joram: preži. I upregoše u kola njegova. Tako iziđe Joram car Izrailjev i †Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otiđoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina.

*2.O car. 8,29. †2.Dnev. 22,7.

22. I kad Joram ugleda Juja, reče mu: je li mir, Juju? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga bludničenja Jezavelje matere tvoje i čaranja njezinijeh.

23. Tada Joram okrete se i pobježe govoreći Ohoziji: izdaja, Ohozija!

24. Ali Juj zgrabi luk svoj i ustrijeli Jorama među pleći da mu strijela prođe kroz srce, te pade u kolima svojim.

25. Tada reče Juj Vadekaru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivu Navuteja Jezraeljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako *Gospod izreče za nj ovo zlo: *Jer. 23,33.

26. Zaista, krv *Navutejevu i krv sinova njegovijeh vidjeh sinoć, reče Gospod, i platiću ti na ovoj njivi, reče Gospod. Zato uzmi ga sad i baci na tu njivu po riječi Gospodnjoj.

*1.O car. 21,19.

27. A *Ohozija car Judin vidjevši to pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Juj, i reče: ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Guru, koje je kod †Ivleama. I uteče u †Megidon, i ondje umrije.

*2.Dnev. 22,9. †Sud. 1,27. †1.O car. 9,15.

28. I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezoše u Jerusalm, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu.

29. A jedanaeste godine carovanja Jorama sina Ahavova poče carovati Ohozija nad Judom.

30. Iza toga Juj dođe u Jezrael. A Jezavelja kad ču, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora.

31. I kad Juj ulažашe na vrata, reče ona: je li mir, *Zimrije, krvniče gospodara svojega?

*1.O car. 16,9.

32. A on pogleda na prozor i reče: ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dvoranina.

33. A on im reče: bacite je dolje. I baciše je, i pršte krv njezina po zidu i po konjima, i pogazi je.

34. Potom ušavši jede i pi, pa reče: vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kći.

35. I otiđoše da je pogrebu, i ne nađoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake.

36. I dođoše natrag i javiše, a on reče: to je riječ Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilije Tesvičanina govoreći: u polju jezraelskom izješe psi tijelo Jezaveljino.

37. Neka bude tijelo Jezaveljino kao *gnoj na njivi u polju jezraelskom da se ne može kazati: ovo je Jezavelja.

*Jer. 8,2.

Zatiranje doma Ahavova i
svštenika Valovijeh.

10. A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji; i Juj napisao knjigu i poslao je u Samariju ka glavarima jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reče:

2. Kako ova knjiga dođe k vama, u kojih su sinovi gospodara vašega i kola i konji i grad tvrdi i oružje,

3. Gledajte koji je najbolji i najvještiji između sinova gospodara vašega, te ga posadite na prijesto oca njegovoga, i bijte se za dom gospodara svoga.

4. Ali se oni vrlo uplašiše i rekoše: eto, dva cara ne odolješe mu, a kako ćemo mu mi odoljeti?

5. I koji bijaše nad domom, i koji bijaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreći: mi smo sluge tvoje, činićemo sve što nam kažeš; nećemo nikoga postavljati carem; čini što ti je volja.

6. I on im napisao drugu knjigu govoreći: ako ste moji i slušate mene, uzmite glave svih sinova gospodara svojega i dođite k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi

carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznatnijih građana, koji ih hranjahu.

7. I kad im dođe ova knjiga, uzeše sinove carevi i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnūvi glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael.

8. I dođe glasnik, koji mu javi govoreći: donesoše glave sinova carevijeh. A on reče: složite ih u dvije gomile na vratima, neka stoje do sjutra.

9. A ujutru izašav stade i reče svemu narodu: vi nijeste krivi; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga; ali ko pobi sve ove?

10. Vidite sada da nije izostala nijedna *riječ †Gospodnja koju reče ‡Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod učinio što je govorio preko sluge svojega Ilije.

*1.Sam. 3,19. †Psal. 33,11. ‡2.Dnev. 22,7.

11. Potom pobi Juj sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta nijedan.

12. Potom se podiže i pođe da ide u Samariju; i kad bijaše kod Vet-Ekeda na putu,

13. Nađe Juj braću *Ohozije cara Judina, i reče: ko ste? Oni rekoše: mi smo braća Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove carevi i sinove caričine.

*2.O car. 8,29.

14. Tada reče: pohvatajte ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studentu kod Vet-Ekeda, njih četrdeset, i ne ostavi nijednoga od njih.

15. Potom otišav odande nađe Jonadava sina *Rihavova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reče mu: je li srce tvoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A †Jonadav odgovori: jest. Ako jest, odgovori Juj, daj mi ruku. I dade mu ruku; a on ga uze k sebi u kola.

*1.Dnev. 2,55. †Jer. 35,6.

16. I reče: hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezoše ga na njegovijem kolima.

17. I kad dođe u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po riječi koju *Gospod reče Iliji.

*Psal. 145,20.

18. Potom sabra Juj sav narod i reče mu: Ahav je *malo služio Valu, Juj će mu služiti više.

*1.O car. 16,31.

19. Zato dozovite mi sve *proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, nijedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoću da prinesem Valu; ko ne dođe, poginuće. A Juj činjaše tako iz prijevare hoteci pobiti sluge Valove.

*1.O car. 22,6.

20. I reče Juj: svetkujte svetkovinu Valu. I oglasiše je.

21. I posla Juj po svemu Izrailju, te dođoše sve sluge *Valove, i ne izosta nijedan da ne dođe; i uđoše u kuću Valovu, i napuni se kuća Valova od kraja do kraja.

*1.O car. 16,32.

22. Tada reče onome koji bijaše nad riznicom: iznesi haljine svijem slugama Valovijem. I iznese im haljine.

23. Zatijem uđe Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuću Valovu, i reče slugama Valovijem: promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnji, nego same sluge Valove.

24. I tako uđoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juj namjesti napolju osamdeset ljudi, i reče: ako uteče koji od ovijeh ljudi koje vam dajem u ruke, *duša će vaša biti za dušu njegovu.

*1.O car. 20,39.

25. A kad se svrši žrtva paljenica, zapovjedi Juj vojnicima i vojvodama: uđite, pobijte ih, da ne izađe nijedan. I tako ih pobiše oštrijem mačem i pobacaše ih vojnici i vojvode; potom otidoše u svaki grad gdje bješe kuća Valova.

26. I izbaciše likove iz kuće Valove, i spalili ih.

27. I izlomiše lik Valov i raskopaše kuću Valovu, i od nje načiniše prohode do današnjega dana.

28. Tako Juj istrijebi Vala iz Izrailja.

29. Ali ne odstupi Juj od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh *Izrailja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetilju i u Danu.

*2.Moj. 32,4.

30. A *Gospod reče Juju: što si dobro završio što je pravo preda mnom, i što si učinio domu Ahavovu sve što mi je bilo u srcu,

zato će sinovi tvoji sjedjeti na †prijestolu Izrailjevu do četvrtoga koljena.

*Jezek. 29,20. †2.O car. 15,12.

31. Ali Juj ne pažaše da hodi po zakonu *Gospoda Boga Izrailjeva svijem srcem svojim, ne odstupi od grijehova Jerovoa-movijeh, kojima navede na † grijeh Izrailja.

*5.Moj. 28,15. †1.O car. 12,30.

32. U to vrijeme poče Gospod krnjiti *Izrailja, jer ih pobi Azailo po svijem me-đama Izrailjevim.

*2.O car. 13,22.

33. Od Jordana k istoku sunčanom, svu zemlju galadsku, Gadovu i Ruvimovu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i *Galad i Vasan.

*Amos 1,3.

34. A ostala djela Jujeva i sve što je činio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevijeh?

35. I počinu Juj kod otaca svojih, i pogre-boše ga u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov.

36. A carova Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

Carstvo Judino. Nasilje Gotolijino.

Joas postaje car, Gotolija gine.

11. A *Gotolija mati †Ohozijina vi-djevši da joj pogibe sin usta i pobi sav rod carski.

*2.O car. 8,26. †2.Dnev. 22,10.

2. Ali Josaveja kći cara Jorama sestra Oho-zijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga između sinova carevijeh, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe.

3. I bi sakriven s njom u domu Gospod-njem šest godina, a Gotolija carovaše u zemlji.

4. A sedme godine poslao Jodaj i dozva sto-tinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnji, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva.

5. I zapovjedi im govoreći: ovo učinite: vas trećina, koji dolazite u subotu, neka čuvaju stražu u dvoru carskom.

6. A trećina neka bude na vratima sur-skim, a trećina na vratima koja su iza voj-nika; i čuvajte dom od sile.

7. A dva dijela vas svijeh koji odlaze u su-botu neka čuvaju stražu u domu Gospod-njem oko cara.

8. I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio među vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti.

9. I stotnici učiniše sve kako zapovjedi Jo-daj sveštenik; i uzeše svaki svoje ljude koji dolazahu u subotu s onima koji odlazahu u subotu, i dođoše k svešteniku Jodaju.

10. I *sveštenik dade stotnicima koplja i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem.

*1.Sam. 21,9.

11. I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do li-jeve strane doma prema oltaru i prema do-mu oko cara.

12. Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu Svjedočanstvo, i postaviše ga carem, i pomazaše ga, i plje-skajući rukama govoraahu: da živi car!

13. A kad *Gotolija ču viku naroda, koji se stjećaše, dođe k narodu u dom Gospodnji;

*2.Dnev. 23,12.

14. I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po običaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube tru-bljahu. Tada Gotolija razdrije haljine svoje i povika: buna! buna!

15. A sveštenik Jodaj zapovjedi stotnici-ma koji bijahu nad vojskom, i reče im: iz-vedite je iz vrsta napolje, i ko poče za njom pogubite ga mačem; jer reče sveštenik: da ne pogine u domu Gospodnjem.

16. I načiniše joj mjesto; i kad dođe na put kojim se ide u dom carski konjskim vrati-ma, ondje je ubiše.

17. Tada Jodaj učini zavjet između Gospo-da i cara i naroda da će biti narod Gospod-nji, također i između cara i naroda.

18. Potom sav narod zemaljski otide u dom *Valov, i raskopaše dom i †oltar, i izlomise likove njegove sasvijem; a Matana svešteni-ka †Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem.

*Sud. 6,25. †Sud. 6,28. †2.O car. 10,26.

19. I uze stotnike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše * cara iz doma

Gospodnjega, i udoše u dom carski putem na vrata vojnička. I sjede na carski prijesto.

*2.Dnev. 23,20.

20. I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri pošto Gotoliju ubiše mačem kod carskoga doma.

21. Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

Carstvo Judino. Joas car. Popravljanje hrama. Joasa ubijaju.

12. Sedme godine Jujeve poče carovati Joas, i carova četrdeset godina u *Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje.

*2.Dnev. 24,1.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom, dokle ga god učaše sveštenik Jodaj.

3. Ali visine ne bjehu oborene; narod još prinošaše žrtve i kadaše na visinama.

4. I Joas reče sveštenicima: sav novac posvećeni, što se donosi u dom Gospodnji, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svačije, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodnji,

5. Neka sveštenici uzimaju, svaki od svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god nađe da treba opraviti.

6. Ali do godine dvadeset treće carovanja Joasova sveštenici još ne opraviše što bijaše trošno u domu.

7. Tada car Joas dozva Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reče im: zašto ne opravljate što je trošno u domu? Osele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu.

8. I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu.

9. Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovčeg, i prozera rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnji; i sveštenici koji čuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošaše u dom Gospodnji.

10. A kad viđahu da ima mnogo novaca u kovčegu, tada dolažaaše pisar *carev s poglavarom svešteničkim, i izbrojivši sve-

zivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem.

*2.Dnev. 24,11.

11. Potom davahu gotove novce onima koji upravljahu poslom i starahu se za dom Gospodnji, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji opravljahu dom Gospodnji,

12. I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom.

13. Ali novcima koji se donošaše u dom Gospodnji ne građahu čaša srebrnijeh za dom Gospodnji, ni viljušaka, ni kotlića, ni truba, niti kakvih sudova zlatnijeh ni srebrnijeh;

14. Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnji.

15. I ne tražahu računa od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno rađahu.

16. Novci za *prijestup i novci za grijeh ne donošaše se u dom Gospodnji; pripadahu sveštenicima.

*3.Moj. 5,15.

17. Tada iziđe *Azailo car sirski, i udari na Gat i uze ga; potom se okrete Azailo da ide na Jerusalim.

*2.O car. 8,12.

18. A Joas car Judin uze sve posvećene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovi *carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se nađe u riznicama doma †Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru sirskom; i tako otide od Jerusalima.

*1.O car. 15,18. †2.O car. 16,8. †2.Dnev. 16,2.

19. A ostala djela Joasova i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

20. A sluge njegove podigoše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu u Milonu, kuda se ide u Silu.

21. Joazahar sin Simeatov i *Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

*2.Dnev. 24,26.

Carstvo Izrailjevo. Joahaz i Joas. Jelisije umire. Njegov leš budi mrtvaca.

13. Godine dvadeset treće carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jujev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, jer hođaše za grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja i ne ostupi od njih.

3. Zato se razgnjevi Gospod na Izrailja i dade ih u ruke Azailu caru sirsksom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme.

4. Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga usliši, jer vidje nevolju Izrailjevu, kako ih muči car sirski.

5. I dade Gospod Izrailju izbavitelja, te se oprustiše ruke sirske, i življahu sinovi Izrailjevi u šatorima svojim kao prije.

6. Ali ne ostupiše od grijehova doma Jerovoamova kojima na grijeh navede Izrailja, nego hodiše u njima, i sam lug još stajaše u Samariji.

7. A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuća pješaka; nego ih pobi car sirski i satire ih, te biše kao prah kad se vrše.

8. A ostala djela Joahazova i sve što je činio, i junaštva njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

9. I počinu Joahaz kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov.

10. Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailjem u Samariji, i carova šesnaest godina.

11. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne ostupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izrailja na grijeh, nego u njima hođaše.

12. A ostala djela *Joasova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

*2.O car. 14,15.

13. I počinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izrailjevijeh.

14. A *Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izrailjev dođe k njemu, i plačući pred njim govoraše: oče moj, oče moj, kola Izrailjeva i konjici njegovi!

*2.O car. 2,12.

15. A Jelisije mu reče: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele.

16. Tada reče caru Izrailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke.

17. I reče: otvori prozor s istoka. I otvori, a Jelisije reče: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Jelisije reče: strijela izbačljena Gospodnjega, strijela izbačljena od Siraca; jer ćeš pobiti *Sirce u Afeku, i satrćeš ih.

*1.O car. 20,26.

18. Još reče: uzmi strijele. I uze, a on reče caru Izrailjevu: udari u zemlju. I udari tri puta, pa stade.

19. Tada se rasrdi na nj čovjek Božji i reče: da si udario pet puta ili šest puta, tada bi pobio Sirce sasvijem; a sada ćeš ih samo tri puta razbiti.

20. Potom umrije Jelisije, i pogreboše ga. A druge godine udariše *čete moavske na zemlju.

*2.O car. 5,2.

21. I dogodi se kad pogrebavahu nekoga čovjeka, ugledaše četvu i bacije čovjeka u grob Jelisijev; i kad čovjek pade i dotače se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje.

22. A *Azailo car sirski muččaše Izrailja svega vijeka Joahazova.

*2.O car. 8,12.

23. Ali se Gospodu sažali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih zavjeta radi svojega s *Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvzre ih od sebe dosada.

*2.Moj. 32,13; 2.Moj. 2,24.

24. I umrije Azailo car sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adad sin njegov.

25. A Joas sin Joahazov povratu iz ruke Ven-Adada sina Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo ratom Joahazu ocu njegovu; tri puta ga razbi Joas, i povratu gradove Izrailjeve.

Carstvo Judino.
Amasija i Azarija carevi.
Carstvo Izrailjevo.
Jerovoam Drugi, car.

14. Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad *Izrailjem zacari se † Amasija sin Joasov nad Judom.

*2.O car. 13,10. †2.Dnev. 25,1.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne kao David otac njegov; sasvijem činjaše onako kako je činio otac njegov Joas.

4. Jer visine ne bjehu oborene: narod još prinošaše žrtve i kadaše na visinama.

5. A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova.

6. Ali sinova tih krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

7. On pobi deset tisuća Edomaca u Slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jokteil, koje osta do danas.

8. Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i reče: dođi da se ogleđamo.

9. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu; ali naiđe zvijerje livansko, i izgazi trn.

10. Pobio si Edomce, pa se ponese *srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? *2.Dnev. 32,25.

11. Ali ne poslušā Amasija; i podiže se Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu.

12. Ali Judu razbi Izrailj, te pobje goše svaki k svojemu šatoru.

13. A *Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailjev u Vetsemesu; potom dođe u Jerusalim i obo-

ri zid jerusalimski od vrata †Jefremovijeh do vrata na uglu četiri stotine lakata.

*2.Dnev. 25,23. †Nem. 8,16.

14. I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju.

15. A ostala djela *Joasova, što je učinio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh? *2.O car. 13,12.

16. I počinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailjevijeh, a na njegovo se mjesto zacari Jerovoam sin njegov.

17. *Amasija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izrailjeva. *2.Dnev. 25,25.

18. A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

19. I digoše bunu na nj u *Jerusalimu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje. *2.Dnev. 25,27.

20. A odande ga donesoše na konjma, i bi pogreben u Jerusalimu kod otaca svojih u gradu Davidovu.

21. Tada sav narod *Judin uze Azariju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. *2.Dnev. 26,1.

22. On sazida *Elat povrativ ga Judi pošto car počinu kod otaca svojih. *2.O car. 16,6.

23. Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailjem u Samariji, i carova četrdeset i jednu godinu.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom i ne ostupi ni od jednoga grijeha Jerovoama sina Navatova kojima navede na grijeh Izrailja.

25. On povrati međe Izrailjeve od Emata do mora uz polje, po riječi Gospoda Boga Izrailjeva, koju reče preko sluge svojega *Jone sina Amatijina, †proroka iz Gatefera.

*Jona 1,1. †Mat. 12,39.

26. Jer *Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailj, i da nema ništa ni od uhvaćenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomogne Izrailju. *5.Moj. 32,36.

27. I ne bješe rekao *Gospod da zatre ime Izrailjevo pod nebom; zato ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova. *2.O car. 13,5.

28. A ostala djela Jerovoamova, i sve što je činio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damask i Emat od Jude Izrailju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

29. Potom počinu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailjevijeh, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

Carstvo Judino. Azarija ili Ozija i Jotam carevi.

Carstvo Izrailjevo. Carevi Zaharija, Salum, Menajim, Fakija i Fekaj. Početak asirskog ropstva.

15. Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailjem zacari se * Azarija sin Amasijin nad Judom. *2.O car. 14,21.

2. Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusolimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusolima.

3. On činjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je činio Amasija otac njegov.

4. Ali visine ne bjehu oborene: narod još prinošaše žrtve i kađaše na visinama.

5. A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i življaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljajaše dvorom i suđaše narodu u zemlji.

6. A ostala djela Azarijina i sve što je činio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

7. I počinu Azarija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov.

8. Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoamov nad Izrailjem u Samariji, i carova šest mjeseci.

9. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što su činili oci njegovi; ne odstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

10. I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto.

11. A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailjevijeh.

12. To je *riječ †Gospodnja koju reče Juju govoreći: sinovi tvoji do četvrtoga koljena sjedeće na †prijestolu Izrailjevu. I zbi se tako. *1.Petr. 1,25. †Psal. 33,11. †2.O car. 10,30.

13. Salum sin Javisov zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji.

14. Jer Menajim sin Gadijev iz *Terse podiže se i dođe u Samariju i ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. *Pjes. 6,3.

15. A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

16. Tada Menajim raskopa *Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u međama njezinijem od Terse, jer mu ne otvoriše, zato ih pobi i sve trudne †žene njihove raspori. *1.O car. 4,24. †2.O car. 8,12.

17. Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Izrailjem, i carova deset godina u Samariji.

18. I činjaše što je zlo pred *Gospodom, ne odstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja. *2.O car. 15,24.

19. Tada Ful car asirski udari na zemlju, a Menajim dade *Fulu tisuću talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi †carstvo u svojoj ruci. *1.Dnev. 5,26. †2.O car. 14,5.

20. A te novce uze Menajim od Izrailja, od svih bogatijeh ljudi, da ih da caru asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car asirski, i ne zabavi se ondje u zemlji.

21. A ostala djela Menajimova i što je god činio, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh?

22. I počinu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov.

23. Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad *Izrailjem u Samariji, i carova dvije godine. *1.O car. 15,25.

24. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

25. I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovijeh; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto.

26. A ostala djela Fakijina i što je god činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

27. Godine pedeset druge Azarije *cara Judina zacari se †Fekaj sin Remalijin nad Izrailjem u Samariji, i carova dvadeset godina. *Isa. 7,1. †2.Dnev. 28,6.

28. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izrailja.

29. U vrijeme Fekaja *cara Izrailjeva dođe Telgat-Felnasar car †asirski, i uze Ijon i Avel-Vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i †Galileju, svu zemlju Neftalimovu, i preseli narod odande u Asiriju.

*1.O car. 15,20. †Jer. 50,17. †Isa. 9,1.

30. Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina.

31. A ostala djela Fekajeva i sve što je činio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevijeh.

32. Druge godine carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailjem zacari se * Jotam sin Ozijin nad Judom. *1.Dnev. 3,12.

33. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

34. I činjaše što je pravo pred Gospodom, sasvijem činjaše kako je činio Ozija otac njegov.

35. Ali visine ne bjehu oborene: narod još prinošaše žrtve i kadaše na visinama. On načini najviša vrata na domu Gospodnjem.

36. A ostala djela *Jotamova i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? *2.Dnev. 27,7.

37. U to vrijeme poče *Gospod puštati na Judu Resina †cara sirskega i Fekaja sina Remalijina. *2.O car. 10,32. †Isa. 7,1.

38. I Jotam počinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

Carstvo Judino. Ahaz car.

16. Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin.

2. Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu, ali ne činjaše što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov.

3. Jer hođaše putem careva Izrailjevijeh, pa i sina svojega pusti kroz oganj po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kadaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Tada dođe Resin car sirskega i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev, dodoše da biju Jerusalim, i opkoliše Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti.

6. U to vrijeme Resin car sirskega povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i dođe Sirci u Elat i ostaše ondje do danas.

7. Ali Ahaz posla poslanike k Telgat-Felnasaru caru asirskom i poruči mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara sirskega i iz ruku cara Izrailjeva, koji se podigoše na me.

8. I uze Ahaz zlato i srebro što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskega, i posla na dar caru asirskom.

9. I poslušala ga car asirski, i dođe na Damask i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resina pogubi.

10. Tada car Ahaz otide na susret Telgat-Felnasaru caru asirskom u Damask; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svešteniku *Uriji sliku od toga oltara i od sve naprave njegove. *Isa. 8,2.

11. I načini sveštenik Urija oltar sasvijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako

načini Urija sveštenik, dokle se vrati car Ahaz iz Damaska.

12. Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu.

13. I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih.

14. A mjedeni *oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji između njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru. *2.Moj. 40,6.

15. I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreći: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar večernji i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i svakom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promisliću.

16. I učini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz.

17. I oplata s podnožja skide car *Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mjedenijeh koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni. *2.Dnev. 28,24.

18. I strehu subotnu, koju bijahu načinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše spolja, ukloni također od doma Gospodnjega, bojeći se cara asirskoga.

19. A ostala djela Ahazova što je činio, nije-su li zapisana u dnevniku careva *Judinijeh? *2.Dnev. 28,26.

20. I počinu *Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezekija sin njegov. *2.Dnev. 28,27.

Carstvo Izrailjevo. Osija, posljednji car. Asirsko ropstvo kao kazna zbog otpada djece Izrailjeve. Postanak novijeh Samarijana.

17. Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izrailjem *Osija sin Ilin, i carova devet godina. *2.O car. 15,30.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izrailjevi koji bjehu prije njega.

3. Na njega dođe Salmanasar car asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaćаше danak.

4. Ali car asirski opazi da Osija hoće da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru misirskom i ne posla danka godišnjega caru asirskom; zato ga opkoli car asirski i svezavši baci ga u tamnicu.

5. I car asirski prođe svu zemlju i dođe na Samariju, i bi je tri godine.

6. Devete godine Osijine uze car asirski Samariju i odvede Izrailja u Asiriju i naseli u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima midskim.

7. A to bi što sinovi Izrailjevi griješiše Gospodu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje misirske ispod ruke Faraona cara misirskoga, i bojaše se drugih bogova,

8. I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh, i kako činiše carevi Izrailjevi;

9. I tajno činiše sinovi Izrailjevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovijem, i gradiše visine po svijem gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh.

10. I podigoše likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem drvetom.

11. I kađahu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i činjahu zle stvari gnjeveći Gospoda.

12. I služahu gadnijem bogovima, za koje im bješe *Gospod rekao: ne činite to.

*3.Moj. 26,1.

13. I Gospod opominjaše Izrailja i Judu preko svih proroka i svih vidjelaca govoreći: vratite se sa zlijeh puteva svojih i držite zapovijesti moje i uredbе moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima.

14. Ali ne poslušаше; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodu Bogu svojemu.

15. I odbaciše uredbе njegove i *zavjet njegov, koji učini s ocima njihovijem, i svjedočanstva njegova, kojima im svjedočаше, i hodiše za ništavilom i tpostаше ni-

štavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne čine kao oni. *5.Moj. 29,25. †Jer. 2,5.

16. I ostaviše sve zapovijesti *Gospoda Boga svojega, i načiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše †Valu.

*1.O car. 14,15. †1.O car. 16,31.

17. I provodiše sinove svoje i *kćeri svoje kroz †oganj, i davaše se na vraćanje i gatanje, i prodaše se da čine zlo pred †Gospodom gnjeveći ga.

*Psal. 106,37. †5.Moj. 18,10. †2.O car. 21,6.

18. Zato se Gospod razgnjevi vrlo na Izraelja, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino.

19. Pa ni *Juda ne držeše zapovijesti †Gospoda Boga svojega, nego hođaše po uredbama koje načiniše Izrailjci.

*Jer. 3,8. †Amos 2,4.

20. Zato *Gospod povrže sve potomstvo Izrailjevo, i muči ih, i predade ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe.

*2.O car. 13,3.

21. Jer se ocijepiše Izrailjci od doma Davidova, i *postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izrailjce od Gospoda i navede ih da griješe grijehom velikim.

*1.O car. 12,20.

22. I hodiše sinovi Izrailjevi u svijem grijesima Jerovoamovijem koje je on činio, i ne otstupiše od njih;

23. Dokle Gospod ne odbaci *Izrailja od sebe kao što je govorio preko svih slugu svojih proroka, i tako preseljen bi Izrailj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana.

*1.O car. 14,16.

24. Potom dovede car asirski ljude iz Vavilona i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima samarijskim mjesto Izrailjaca, i naslijediše *Samariju, i življahu po gradovima njezinijem.

*2.O car. 18,34.

25. A kad počеше živjeti ondje, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove, koji ih davljahu.

26. Zato rekoše caru asirskom govoreći: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima samarijskim ne znaju zakona Boga

one zemlje; zato posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje.

27. Tada zapovjedi car asirski i reče: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi ondje, neka ih uči zakonu Boga one zemlje.

28. I tako jedan od sveštenika, koje bijahu odveli iz Samarije, dođe i nastani se u Vetilju, i učaše ih kako će se bojati Gospoda.

29. Ali načiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pometашe ih u kuće na visinama, koje bijahu načinili Samarjani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu.

30. Jer Vavilonjani načiniše Sokot-Venotu, a Hućani načiniše Nergala, a Emaćani načiniše Asima;

31. I Avljani načiniše Nivaza i Tartaka, a Sefarvimci spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima sefarvimskim.

32. Ali se bojahu Gospoda, i postaviše između sebe sveštenike visinama, koji im služahu u domovima visina;

33. Bojahu se *Gospoda, ali i svojim bogovima služahu po običaju onijeh naroda iz kojih ih preseliše.

*Isa. 29,13.

34. I do današnjega dana rade po starijem običajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i običajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime *Izrailj;

*1.Moj. 32,28.

35. S kojima učini *Gospod zavjet i zapovjedi im i reče: ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtava;

*2.Moj. 20,5.

36. Nego *Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojte i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve; *5.Moj. 10,20.

37. I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vada, i ne bojte se drugih bogova.

38. I ne zaboravljajte zavjeta koji je učinio s vama, i ne bojte se drugih bogova.

39. Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i On će vas izbaviti iz ruku svih neprijatelja vaših.

40. Ali ne poslušашe, nego radiše po strom svom običaju.

41. Tako ovi narodi bojahu se *Gospoda i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh čine do današnjega dana onako kako su činili oci njihovi.

*Isus N. 24,14.

Carstvo Judino. Jezeckija car.
Senahirim opsjeda Jerusalim.

18. A treće godine carovanja Osije sina Iliina nad Izrailjem zacari se *Jezeckija sin Ahazov nad Judom.

*2.Dnev. 28,27.

2. Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

3. I činjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je činio David otac njegov.

4. On obori visine, i izlomi likove i isječe lugove, i razbi zmiju od mjedi, koju bješe načinio Mojsije*, jer joj dotada kađahu sinovi Izrailjevi; a zvali su je Neustan. *4.Moj. 21,9.

5. Uzdaše se u Gospoda Boga Izrailjeva, i ne bi takoga između svijeh careva Judinih poslije njega ni prije njega.

6. Jer prionu za Gospoda, ne odstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju.

7. I Gospod bijaše s njim; kuda god išaše napredovaše; i odmetnu se od cara asirskoga, te mu ne bi sluga.

8. On pobi Filisteje do Gaze i međe njezine, od kule stražarske do grada ozidana.

9. A četvrte godine carovanja Jezeckijina, a to je sedma godina carovanja Osije sina Iliina nad Izrailjem, podiže se Salmanasar car asirski na Samariju, i opkoli je.

10. I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezeckijina, a devete godine carovanja *Osijina nad Izrailjem, bi uzeta Samarija.

*2.O car. 17,6.

11. I odvede car asirski Izrailjce u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima midskim.

12. Jer ne slušaše glasa *Gospoda Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, ne slušaše niti tvoriše.

*2.O car. 17,7.

13. A četrnaeste godine carovanja Jezeckijina podiže se *Senahirim car asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. *2.Dnev. 32,1.

14. Tada Jezeckija car Judin posla u Lahis k *caru asirskom i poruči mu: zgriješio sam; vrati se od mene, što god nametneš na me nosiću. A car asirski nametnu na Jezeckiju cara Judina trista talanata srebra i trideset talanata zlata.

*2.O car. 19,8.

15. I dade car *Jezeckija sve †srebro što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora.

*Isa. 39,2. †2.O car. 16,8.

16. U to vrijeme car Jezeckija raskopa vrata na crkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru asirskom.

17. Ali car *asirski posla Tartana i Ravsarisu i Ravsaka iz Lahisa k caru Jezeckiju u Jerusalim s velikom vojskom; i oni se podi-goše i dođoše u Jerusalim; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza Gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju †Bjeljarevu.

*Isa. 20,1. †Isa. 7,3.

18. I stadoše vikati cara. Tada dođe k njima Elijahim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

19. I reče im Ravsak: kažite caru Jezeckiju: ovako kaže veliki car, car asirski: kakva je to uzdanica, u koju se uzdaš?

20. Ti veliš, ali su prazne riječi, da imaš svjeta i sile za rat. U što se, dakle, uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

21. Gle, uzdaš se u *Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; takav je Faraon car †misirski svima koji se uzdaju u nj.

*Isa. 36,6. †Jezeck. 29,6.

22. Ako li mi rečete: uzdamo se u *Gospoda Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Jezeckija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu.

*Isa. 36,7.

23. Hajde, zateci se momemu gospodaru caru asirskom; i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobiti koji će jahati na njima.

24. Kako ćeš, dakle, odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih slugu gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

25. Svrh toga, da li sam ja bez *Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je.

*Isa. 7,17; 2.O car. 19,6.

26. Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti judejski da sluša narod na zidu.

27. A Ravsak im reče: da li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tjem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

28. Tada stade Ravsak i povika iza glasa judejski, i reče govoreći: čujte riječ velikoga cara, cara asirskoga.

29. Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezeckija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke.

30. Nemojte da vas nagovori Jezeckija da se pouzdate u Gospoda, govoreći: Gospod će nas izbaviti, i ovaj se grad neće dati u ruke caru asirskom.

31. Ne slušajte Jezeckije; jer ovako kaže car asirski: učinite mir sa mnomo, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca.

32. Dokle ne dođem i odnesem vas u *zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa ćete živjeti i nećete izginiti. Ne slušajte Jezeckije, jer vas vara govoreći: Gospod će nas izbaviti.

*5.Moj. 8,7.

33. Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara asirskoga?

34. Gdje su bogovi *ematski i arfadski? gdje su bogovi sefarvinski, enski i avski? jesu li izbavili †Samariju iz mojih ruku?

*2.O car. 19,13. †2.O car. 17,24.

35. Koji su između svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke?

a *Gospod će izbaviti Jerusalim iz moje ruke?

*Psal. 2,4.

36. Ali narod mučашe, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

37. Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i *Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezeckiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

*Isa. 22,15.

Jezeckija se moli Bogu. Isaija obriče spasenje. Senahirim ubijen.

19. **A** kad to ču car *Jezeckija, razdri je haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji.

*Isa. 37,1.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu: ovako veli Jezeckija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispješe djeca do porodađa, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj sve što reče Ravsak, kojega posla car asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeda riječima, koje je čuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za Ostatak koji se nalazi.

5. I dođoše k Isaiji sluge cara Jezeckije.

6. I reče im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nađe cara asirskoga gdje bješe Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara huskoga gdje kazaše: evo ide da se bješe s tobom. Zato opet posla poslanike k Jezeckiji govoreći:

10. Ovako recite *Jezeckiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: neće se dati Jerusalim u ruke caru asirskom.

*Isa. 37,10.

11. Eto čuo si šta su učinili carevi asirski svijem zemljama potvrši ih sasvijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car *ematski i car arfadski i car od grada †Sefarvima, od Ene i Ave?

*2.O car. 18,34. †2.O car. 17,24.

14. A kad *Jezeckija primi knjigu iz ruku poslanika i pročita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezeckija pred Gospodom.

*Isa. 37,14.

15. I pomoli se Jezeckija *Gospodu govoreći: Gospode Bože †Izrailjev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju,

*Psal. 96,5; 1.Sam. 4,4. †Psal. 80,1.

16. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj riječi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga.

17. Istina je, Gospode, opustošili su carevi asirski one narode i zemlje njihove;

18. I pobacali su bogove njihove u oganj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen; zato ih potreše.

19. I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznaju sva carstva na zemlji da si ti Gospode sam Bog.

20. Tada posla Isaija sin Amosov k Jezeckiji, i poruči mu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara asirskoga.

21. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kći *sionska, za tobom maše glavom kći jerusalimska.

*Pláč 2,13.

22. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao uvis oči svoje? Na sveca *Izrailjeva.

*Isa. 5,24.

23. Preko poslanika svojih ružio si *Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane livanske, i posjeći ću visoke kedre njegove i lijepe jele njegove, i ući ću u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila.

*Psal. 20,7.

24. Ja sam kopao i pio vodu tuđu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

25. Nijesi li čuo da ja to odavno činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u pušte gomile.

26. Zato koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

27. Znam sjedenje tvoje, i polazeње tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me.

28. Jer bjesniš na me, i tvoja objijest dođe do mojih ušiju; zato ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

29. A tibi ovo neka bude znak: ješčete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod s njih.

30. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

31. Jer će iz *Jerusalima izaći Ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost †Gospoda nad vojskama učiniće to.

*Isa. 37,32. †Isa. 9,7.

32. Zato ovako veli Gospod za cara asirskoga: neće ući u ovaj grad niti će baciti amo strijele, neće se primaći ka njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

33. Vratit će se putem kojim je došao, a u grad ovaj neće ući, veli Gospod.

34. Jer ću braniti taj *grad, i sačuvaću ga sebe radi i radi †Davida slugе svojega.

*2.O car. 20,6. †1.O car. 11,12.

35. I istu noć anđeo Gospodnji izide i pobi u okolu asirskom sto i osamdeset i pet tu-suća; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci.

36. Te se podiže Senahirim car asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji.

37. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacementari Esaradon sin njegov.

Jezejkino iscjeljenje i produženje života.

Razmetljivost pred poslanicima iz
Vavilona i smrt.

20. U to vrijeme razbolje se *Jezejkija na smrt; i dođe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reče mu: ova-ko veli Gospod: naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i nećeš ostati živ.

*2.Dnev. 32,24. †Isa. 38,1.

2. A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreći:

3. Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezejkija veoma.

4. I Isaija još ne bješe otišao do polovine dvora, a dođe mu riječ Gospodnja govoreći:

5. Vрати se i reci Jezekiji, vođu naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje; evo iscijeliću te, do tri dana ići ćeš u dom Gospodnji.

6. I dodaću ti vijeku petnaest godina, i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara asirskoga, i braniću ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega.

7. Potom reče Isaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši previše mu na otok, i iscijeli se.

8. A Jezejkija reče Isaiji: šta će biti znak da će me Gospod iscijeliti i da ću do tri dana otići u dom Gospodnji?

9. A Isaija reče: ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao: hoćeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag?

10. A Jezejkija reče: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag.

11. I Isaija prorok zavapi ka *Gospodu, i vrati Gospod sjen po koljencima po kojima bijaše otišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. *Isus N. 10,12.

12. U to vrijeme Verodah-Valadan, sin *Valadanov, car vavilonski posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe čuo da je bolestan Jezejkija. *Isa. 39,1.

13. I *Jezejkija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalazalo u riznicama njegovim, ne osta ništa da im ne pokaza Jezejkija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svojem.

*2.Dnev. 32,27.

14. Tada dođe prorok Isaija k caru Jezekiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezejkija reče: iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona.

15. A on reče: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezejkija reče: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

16. Tada reče Isaija Jezekiji: čuj riječ Gospodnju.

17. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u *Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neće ostati ništa, veli † Gospod. *2.O car. 25,13. †2.O car. 24,2.

18. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru *cara vavilonskoga. *2.O car. 24,12.

19. A Jezejkija reče Isaiji: dobra je riječ *Gospodnja, koju si rekao. Još reče: je li? za mojega vijeka biće mir i vjera? *Plač 3,22.

20. A ostala djela Jezekijina i sva junaštva njegova, i kako je načinio jezero, i vođu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

21. I počinu Jezejkija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

Carstvo Judino.

Carevi Manasija i Amon.

21. Dvanaest godina bješe Manasija kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Efsiva.

2. I činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima naroda, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevijeh;

3. Jer opet načini visine, koje bješe potro Jezejkija otac njegov, i podiže oltare Valu, i načini lug kao što bješe načinio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj.

4. I načini oltare u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalmu ću namjestiti ime svoje;

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I sina svojega provede kroz oganj, i vračaje i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vračare; i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeveći ga.

7. I postavi rezan lik šumski koji načini u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalmu, koji izabrah između svojih plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje dovijeka;

8. I neću više dati da se makne noga sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dadoh ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije.

9. Ali ne poslušaje, jer ih zavede Manasija, te činiše gore nego narodi, koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. A Gospod govoraše preko slugu svojih proroka govoreći:

11. Što učini *Manasija car Judin ta gadna djela čineći gore od svega što su činili †Amoreji koji prije njega bjehu, i navede na grijeh i Judu gadnijem bogovima svojim;

*2.O car. 23,26. †1.O car. 21,26.

12. Zato ovako veli *Gospod Bog †Izrailjev: evo, ja ću pustiti zlo na Jerusalm i na Judu, da će svakome ko čuje zujati oba uha.

*1.Sam. 3,11. †Jer. 19,3.

13. Jer ću zategnuti nad Jerusalmom uže samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbrisaću Jerusalm, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne.

14. I ostaviću ostatak nasljedstva svojega, i daću ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim.

15. Jer činiše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad iziđoše oci njihovi iz Misira do danas.

16. Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasija tako da napuni *Jerusalm od kraja do kraja, osim †grijeha svojega kojim

navede Judu na grijeh da čini što je zlo pred Gospodom. *2.O car. 24,4. †Plaç 4,13.

17. A ostala djela Manasijina i sve što je činio, i grijeh, kojim je grijedio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

18. I počinu Manasija kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov.

19. Dvadeset i dvije godine imaše *Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, kći Arusova, iz Joteve. *2.Dnev. 33,21.

20. On činjaše što je zlo pred Gospodom, kao što je činio Manasija otac njegov.

21. I hođaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služjaše gadnijem bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se.

22. I ostavi *Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim. *Sud. 2,12.

23. A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše cara u dvoru njegovu.

24. A narod zemaljski pobi sve koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova.

25. A ostala djela Amonova, što je činio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh?

26. I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i *Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto. *Mat. 1,10.

Carstvo Judino. Car Josija. Nađena knjiga zakona. Proročica Olda.

22. **O**sam godina bijaše *Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u †Jerusalmu. Materi mu bješe ime Jedida, kći Adajeva, iz Voskata. *1.Dnev. 3,14. †2.Dnev. 34,1.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, i hođaše svijem putem Davida oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni nalijevo.

3. A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulama, pisara, u dom Gospodnji, govoreći:

4. Idi ka Helkiji poglavaru svešteničkom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnji, što su nakupili od naroda vratari.

5. I neka ih da poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnji, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu,

6. Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom.

7. Ali da im se ne traže računi od novaca koji im se dadu, jer će vjerno raditi.

8. Tada reče Helkija poglavar sveštenički Safanu pisaru: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je pročitao.

9. A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreći: pokupiše sluge tvoje novce što se nađoše u domu, predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnji.

10. I kaza Safan pisar *caru govoreći: †knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročitao je Safan caru. *Jer. 36,21. †Jer. 36,13.

11. A kad car ču riječi u zakoniku, razdrije haljine svoje.

12. I zapovjedi car *Helkiji svešteniku i †Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći: *2.Dnev. 34,20. †Jer. 26,24.

13. Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi riječi ove knjige što se nađe; jer je velik gnjev *Gospodnji koji se raspalio na nas zato što oči naši ne slušaju riječi ove knjige da čine sve onako kako nam je napisano. *Psal. 25,14.

14. I tako otide *Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proroci Ol-di ženi Saluma sina Tekuja sina Arasa rižničara; a ona stajaše u Jerusalmu u drugom kraju; i govoriše s njom. *2.Dnev. 34,22.

15. A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

16. Ovako veli Gospod: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što govori knjiga koju je pročitao car Judin,

17. Zato što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima

ruku svojih; zato se gnjev moj raspalio na to mjesto, i neće se ugasiti.

18. A *caru †Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo: *2.Dnev. 34,26. †Jer. 37,7.

19. Što je umeknulo *srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si čuo šta sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da će biti pustoš i prokletinja, i što si razdro haljine svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli †Gospod.

*Psal. 34,18. †2.Moj. 10,3.

20. Zato, evo, ja ću te pribрати k ocima tvojim i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i nećeš očima svojim vidjeti zla koje ću pustiti na to mjesto. I kazaše to caru.

Josija obnavlja zavjet narodni pred Gospodom, satire idolopoklonstvo i praznuje Pashu. Njegova smrt. Carovanje Joahazovo i Joakimovo.

23. Tada posla car, te se skupiše k njemu sve *starješine Judine i jerusalimske. *2.Dnev. 34,29.

2. I otide car u dom Gospodnji i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusallimljani i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i pročitao im sve riječi knjige zavjetne, koja se nađe u domu Gospodnjem.

3. I car stojeći kod stupa učini zavjet pred Gospodom da će oni ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeci riječi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet.

4. Tada zapovjedi car Helkiji poglavaru svešteničkom i sveštenicima drugoga reda i onima koji čuvahu vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijahu načinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalmu u polju kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vetilj.

5. I svrže sveštenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalmima;

tako i one koji kađahu Valu, suncu i mjesecu i zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj.

6. I iznese gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalisa na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satire u prah, i prosu prah na grobove sinova narodnjih.

7. I pokvari kuće bludničke koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastirače za gaj.

8. I dovedavši sve sveštenike iz gradova Judinijeh oskrvni visine gdje kađahu sveštenici od Geve do Virsaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovjednika gradskoga nalijevo od vrata gradskih.

9. Ali sveštenici onijeh visina ne pristupahu k oltaru Gospodnjemu u Jerusalmu, nego jedahu prijesne hljebове među braćom svojom.

10. Oskrvni i *Tofet, koji bijaše u †dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vođio sina svojega ni kćeri svoje kroz oganj †Molohu.

*Isa. 30,33. †Isus N. 15,8. †3.Moj. 18,21.

11. I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini *suncu od ulaska u dom Gospodnji do kuće Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunčana sažeže ognjem.

*5.Moj. 4,19.

12. I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu načinili *carevi Judini, i oltare koje bijaše načinio Manasija u oba trijema doma †Gospodnjega, pokvari car, i uzevši ih odande baci prah od njih u potok Kedron.

*Jer. 19,13. †2.O car. 21,5.

13. I visine prema *Jerusalmu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše načinio †Solomon car Izrailjev Astaroti gadu sidonskom i Hemosu gadu moavskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskrvni car.

*Jer. 11,13. †Nem. 13,26.

14. I izlomi likove i isiječe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih.

15. I oltar, koji bješe u *Vetilju, visinu, koju bješe načinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh †Izrailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satire je u prah, i spali gaj.

*1.O car. 12,33. †1.O car. 12,28.

16. I obazrevši se *Josija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvaditi kosti iz grobova, i sažeže ih na oltaru i oskrvni ga, po riječi Gospodnjoj, koju reče čovjek Božji, koji naprijed каза te stvari.

*1.O car. 13,2.

17. I reče: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu građani: ono je grob čovjeka Božijega koji dođe iz Jude i naprijed каза to što si učinio na oltaru u Vetilju.

18. A on reče: ostavite ga, niko da mu ne kreće kosti. Tako se sačuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji dođe iz Samarije.

19. I sve domove visina po gradovima samarijskim koje načiniše carevi Izrailjevi gnjeveći Gospoda, pokvari Josija; i učini s njima sve onako kako učini u Vetilju.

20. I pokla sve sveštenike visina, koji bijahu onuda, na oltarima, i sažeže *kosti ljudske na njima; potom se vrati u Jerusalm.

*2.Dnev. 34,5.

21. Tada zapovjedi car svemu narodu govoreći: praznujte *pashu †Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj.

*3.Moj. 23,5. †5.Moj. 16,2.

22. Jer ne bi praznovana ovako *pasha od vremena sudija koje sudiše Izrailju i za sve vrijeme careva Izrailjevijeh i careva Judinijeh,

*2.Dnev. 35,18.

23. Kao što bi osamnaeste godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalmu.

24. I one što se dogovaraju s *duhovima i vraćare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se viđahu u zemlji Judinoj i u Jerusalmu istrijebi Josija da izvrši riječi zakona napisane u knjizi koju nađe †Helkija †sveštenik u domu Gospodnjem.

*5.Moj. 18,11. †2.O car. 22,8. †2.Dnev. 34,14.

25. Ni prije njega ne bješe takvoga cara, koji bi se obratio ka *Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sasvijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njega nasta takav kao on.

*2.O car. 18,5.

26. Ali se Gospod ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe

raspalio gnjev njegov na *Judu za sve draženje kojim ga bješe gnjevio †Manasija.

*2.O car. 21,11. †Jer. 15,4.

27. I reče Gospod: i *Judu ću odbaciti od sebe kao što sam odbacio † Izrailja, i † grad ću ovaj odbaciti, koji sam izabrao, Jerusalem, i dom, za koji rekoh: tu će biti ime moje. *2.O car. 24,2. †2.O car. 17,18. †Jer. 32,31.

28. A ostala djela Josijina i sve što je činio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

29. U njegovo vrijeme iziđe Faraon *Nehaon car misirski na †cara asirskoga k riječi †Efratu, i car Josija izide preda nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu.

*2.Dnev. 35,20. †2.O car. 14,8. †Jer. 46,2.

30. I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalem, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze *Joahaza sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova.

*2.Dnev. 36,1.

31. Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poče carovati, i carova tri mjeseca u *Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne. *2.O car. 24,18.

32. On činjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su činili oci njegovi.

33. I sveza ga faraon Nehaon u *Rivli u †zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalemu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

*4.Moj. 34,11. †Jezek. 19,4.

34. A *carem postavi faraon Nehaon Elijakima sina Josijina na mjesto †Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije ondje.

*Jer. 22,11; 2.O car. 24,17. †Mat. 1,11.

35. A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajući kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da da faraonu Nehaonu.

36. Dvadeset i pet godina bijaše *Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalemu. Materi mu bješe ime Zevuda, kći Fedajeva, iz Rume. *2.Dnev. 36,4.

37. A on činjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su činili oci njegovi.

Carstvo Judino. Joakim, Joahin i Sedekija. Navuhodonosor opsjeda Jerusalem.

Početak vavilonskoga robovanja.

24. Z a njegova vremena dođe *Navuhodonosor car vavilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; potom odusta i odmetnu se od njega. *2.Dnev. 36,6.

2. I Gospod posla na nj čete haldejske i čete sirske i čete moavske i čete sinova Amovijeh; posla ih na Judu da ga potru, po riječi Gospodnjoj koju govori preko slugu svojih proka.

3. Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijeha Manasijine po svemu što bješe učinio;

4. I za krv pravu koju bješe prolio napunivši Jerusalem krvi prave; zato Gospod ne htje oprostiti.

5. A ostala djela Joakimova i sve što je učinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh?

6. I počinu Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin.

7. A car misirski ne iziđe više iz zemlje svoje, jer car vavilonski uze od rijeke misirske do rijeke Efrata sve što bješe cara misirskoga.

8. Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalemu. Materi mu bješe ime Neusta, kći Elnatanova, iz Jerusalima.

9. I on činjaše zlo pred Gospodom sasvijem kako je činio otac njegov.

10. U to vrijeme dođoše sluge Navuhodonosora *cara vavilonskoga na Jerusalem, i grad bi opkoljen.

*Dan. 1,1.

11. Dođe i Navuhodonosor car *vavilonski na grad kad ga sluge njegove opkoliše.

*Jezek. 17,12.

12. Tada *Joahin car Judin iziđe k †caru vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i sa dvoranima svojim; a car ga †vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja.

*2.O car. 25,27. †2.O car. 20,18. †Jer. 24,1.

13. I odnese sve blago doma *Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe načinio Solomon

car Izrailjev za $\dagger$ crkvu Gospodnju, kao što bješe rekao $\ddagger$ Gospod.

*Jer. 27,16. $\dagger$ Dan. 5,2. $\ddagger$ 1.O car. 14,15.

14. I preseli sav Jerusalem, sve knezove i sve junake, deset tisuća robova, i sve drvodjelje i sve kovače, ne osta ništa osim siromašnoga naroda po *zemlji. *1.Sam. 13,19.

15. Odvede i Joahina u *Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u $\dagger$ ropstvo iz Jerusalamu u Vavilon. *2.Dnev. 36,10. $\dagger$ Jest. 2,6.

16. I sve junake, na broj sedam tisuća, i drvodjelje i kovače, tisuću, sve što bijahu za vojsku odvede car vavilonski u Vavilon u ropstvo.

17. I *postavi $\dagger$ carem car vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predje mu ime $\ddagger$ Sedekija.

*2.O car. 23,34. $\dagger$ 2.Dnev. 36,4. $\ddagger$ 1.Dnev. 3,15.

18. Dvadeset i jedna godina bješe *Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u $\dagger$ Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kći Jeremijina, iz Livne.

*2.Dnev. 36,11. $\dagger$ 2.O car. 23,31.

19. On činjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je činio Joakim.

20. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalimu i *Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od $\dagger$ cara vavilonskoga.

*2.O car. 23,26. $\dagger$ 2.Dnev. 36,13.

Razorenje Jerusalamu. Vavilonsko ropstvo. Ismailu ubija Godoliju.

Car vavilonski pušta iz tamnice Joahina.

25. I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana dođe *Navuhodonosor car $\dagger$ vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim, i stadoše u oko pod njim, i načiniše opkope oko njega. *Jer. 39,1. $\dagger$ Jer. 52,4.

2. I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina.

3. I devetoga dana mjeseca četvrtoga posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

4. Tada grad bi provaljen, a vojnici svi pobjgoše noću na vrata između dva zida uz vrt carev; a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji.

5. Ali vojska haldejska potjera cara, i sti-goše ga u polju jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

6. I uhvatiše cara, i odvedoše ga k caru vavilonskom u Rivlu, i ondje mu sudiše.

7. I sinove Sedekijine poklaše na njegove oči, pa onda Sedekiji iskopaše oči, i svezaše ga u dva lanca mjedena, i odvedoše ga u Vavilon.

8. A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara vavilonskoga dođe u Jerusalem Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara vavilonskoga.

9. I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuće popali ognjem.

10. I zidove *jerusalimske unaokolo razvali sva vojska haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim. *Nem. 1,3.

11. A ostatak naroda što osta u gradu, i prebježe što prebješko k *caru vavilonskom, i ostali prosti narod odvede $\dagger$ Nevuzardan zapovjednik stražarski.

*Jer. 52,15. $\dagger$ Jer. 39,9.

12. *Samo od siromaha u $\dagger$ zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari. *Jer. 39,10. $\dagger$ 2.O car. 24,14.

13. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomihše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u *Vavilon. *2.O car. 20,17.

14. I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

15. I kliješta i kotliče, što god bješe zlatno i što god bješe *srebrno, uze zapovjednik stražarski, *2.Dnev. 24,14.

16. Dva stupa, jedno more i podnožja, što načini Solomun za dom Gospodnji; ne bješe mjere mjedi od svih njih sudova;

17. Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše ogjavlje mjedeno, i ogjavlje bijaše visoko tri lakta, i pletenice i šipci oko ogjavlja, sve od mjedi; takav bijaše i drugi stup s pletenicom.

18. Uze zapovjednik stražarski i *Seraju prvoga sveštenika i $\dagger$ Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. *1.Dnev. 6,14. $\dagger$ Jer. 21,1.

19. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nađoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nađoše u gradu.

20. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru vavilonskom u Rivlu.

21. A car ih vavilonski pobi i pogubi u Rivli u *zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen †Juda iz zemlje svoje.

*3.Moj. 26,33. †2.O car. 23,27.

22. A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car *vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova.

*Jer. 40,5.

23. A kad čuše sve *vojvode i ljudi njihovi da je car vavilonski postavio Godoliju, dođoše ka Godoliji u Mispu, na ime: Ismailo sin Netanijin, i Joanan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanja sin Mahatov, oni i ljudi njihovi.

*Jer. 40,7.

24. I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reče: ne bojte se službe Haldeji-

ma; sjedite u zemlji i služite *caru vavilonskom, i biće vam dobro.

*Jer. 27,12.

25. Ali sedmoga mjeseca dođe *Ismailo sin Netanije sina Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi.

*Jer. 41,1.

26. Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i *vojvode, te otidoše u Misir, jer se pojaše Haldeja.

*Jer. 41,16.

27. A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina.

28. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

29. I promijeni mu haljine tamničke, i on jeđaše svagda s njim svega vijeka svojega.

30. I hrana mu se jednako davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PRVA KNJIGA DNEVNIKA

Spisak praotaca od Adama do Isaka.

Sinovi Isavovi i edomski carevi.

1. Adam, Sit, Enos,
2. Kajinan, Maleleilo, Jared,
3. Enoh, Matusal, Lameh,
4. Noje, Sim, Ham i Jafet.
5. Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras.
6. A sinovi Gomerovi: Ashenas i Rafat i Togarma.
7. A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim.
8. Sinovi Hamovi: Hus i Misraim, Fut i Hanan.
9. A sinovi Husovi: Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dedan.

10. I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji.

11. A Misraim rodi Ludeje i Anameje i Leaveje i Naftuheje,

12. I Patruseje i Hasluheje, od kojih iziđoše *Filisteji i †Kaftoreji. *Amos 9,7. †5.Moj. 2,23.

13. A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta,

14. I Jevuseje i Amoreje i Gergeseje,

15. I Jeveje i Arukeje i Aseneje,

16. I Arvadeje i Samareje i Amateje.

17. Sinovi Simovi: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Mesh.

18. A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera.

19. A Everu se rodiše dva sina; jednome beše ime Falek, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja; a ime bratu njegovu Jektan.

20. A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha,

21. I Adorama i Uzala i Diklu,

22. I Evala i Avimaila i Savu,

23. I Ofira i Evilu i Jovava: ti svi bjehu sinovi Jektanovi.

24. Sim, Arfaksad, Sala,

25. Ever, Falek, Ragav,

26. Seruh, Nahor, Tara,

27. Avram, to je Avraam.

28. Sinovi Avramovi: Isak i *Ismailo.

*1.Moj. 16,15.

29. Ovo je pleme njihovo: prvenac Ismailov *Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam.

*1.Moj. 25,13.

30. Misma i Duma, Masa, Adad i Tema,

31. Jetur, Nafis i Kedma; to su sinovi Ismailovi.

32. A sinovi *Heture inoče Avramove: ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suja. A sinovi Joksanovi: Sava i Dedan.

*1.Moj. 25,1.

33. A sinovi Madijanovi: Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini.

34. Tako Avram rodi Isaka; a sinovi Isakovi bjehu *Isav i Izrailj.

*1.Moj. 25,25.

35. Sinovi Isavovi: Elifas, Raguilo i Jeus i Jglom i Korej.

36. Sinovi Elifasovi: Teman i Omar, Sofar i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik.

37. Sinovi Raguilovi: Nahat, Zara i Soma i Moza.

38. A sinovi Sirovi: *Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan.

*1.Moj. 36,20.

39. A sinovi Lotanovi: Horije i Emam; a sestra Lotanova Tamna.

40. Sinovi Sovalovi: Elan i Manahat i Eval, Sefija i Onam. A sinovi Sevegonovi: Aja i Ana.

41. Sinovi Anini: *Dison, i sinovi Disonovi Amram i Asvan i Itran i Haran.

*1.Moj. 36,25.

42. Sinovi Eserovi: Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi: Uz i Aran.

43. A ovo su *carevi koji carovaše u zemlji edomskoj prije nego se zacari car nad sino-

vima Izrailjevijem: Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava.

*1.Moj. 36,31.

44. A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore.

45. A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje temanovske.

46. A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isiječe Madijance u polju moavskom; a gradu mu bješe ime Getem.

47. A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa.

48. A kad umrije *Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci.

*1.Moj. 36,37.

49. A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov.

50. A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveila kći Matraide kćeri Mezovove.

51. A kad umrije Adad, nastaje knezovi u edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez *Jetet,

*1.Moj. 36,40.

52. Knez Olivema, knez Ila, knez Finon,

53. Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar,

54. Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi edomski.

Sinovi Jakovljevi i Judini.

2. Ovo su sinovi Izrailjevi: *Ruvim, †Simeun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon,

*1.Moj. 29,32. †2.Moj. 1,2.

2. Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir.

3. Sinovi Judini: Ir i Avnan i Sila; ta mu tri rodi kći Suvina Hananejka; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi.

4. A Tamara snaha njegova rodi mu Fareasa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh.

5. Sinovi Faresovi: Ebron i Amul.

6. A sinovi Zarini: Zimrije i Etan i Eman i Halkol i Dara; svega pet.

7. I sinovi Harmijini: Ahan, koji smuti Izrailja ogriješiv se o stvari proklete.

8. A sinovi Etanovi: Azarija.

9. A sinovi Esonovi, što mu se rodiše: Jerameilo i Aram i Halev.

10. A *Aram rodi †Aminadava, a Aminadav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh;

*Ruta 4,19. †Mat. 1,4.

11. A Nason rodi Salmona; a Salmon rodi Voza;

12. A Voz rodi Ovida; a Ovid rodi Jeseja;

13. A Jesej rodi prvenca svojega *Elijava, i Avinadava drugoga i Samu trećega,

*1.Sam. 16,6.

14. Natanaila četvrtoga, Radaja petoga,

15. Osema šestoga, Davida sedmoga,

16. I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi *Serujini bjehu †Avisaj i Joav i Asailo, trojica.

*1.Sam. 26,6. †2.Sam. 2,18.

17. A *Avigeja rodi Amasu; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac.

*2.Sam. 17,25.

18. A Halev sin Esonov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon.

19. A kad umrije Azuva, Halev se oženi Efratom, koja mu rodi Ora;

20. A Or rodi *Uriju, a Urija rodi †Veseleila.

*2.Moj. 31,2. †2.Dnev. 1,5.

21. Potom otide Eson *kćeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bijaše šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva.

*4.Moj. 27,1.

22. A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji galadskoj.

23. Jer uze Gesurejima i Sircima *sela †Jairova i Kenat sa selima njegovijem, šezdeset gradova. To sve uzeše sinovi Mahira oca Galadova.

*4.Moj. 32,41. †5.Moj. 3,14.

24. I kad umrije Eson u Halev-Efrati, *žena Esonova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima.

*2.Sam. 14,2.

25. A sinovi Jerameila prvenca Esonova bjehu: prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija.

26. Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova.

27. A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu: Mas i Jamin i Eker.

28. I sinovi Onamovi bjehu: Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur.

29. I ime ženi Avisurovoj bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida.

30. A sinovi Nadavovi: Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece.

31. A sinovi Apailovi: Jesej; a sinovi Jesejevi: Sisan, i kći Sisanova Alaja.

32. A sinovi Jadaja brata Samajeva: Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece.

33. A sinovi Jonatanovi: Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi.

34. A Sisan ne imaše sinova nego kćeri; i imaše Sisan slugu Misirca po imenu Jaraju.

35. Zato Sisan dade kćer svoju Jaraji sluzi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja.

36. A Ataj rodi Natana; a Natan rodi Zavada;

37. A Zavad rodi Eflala; a Eflal rodi Ovida;

38. A Ovid rodi Juja; a Juj rodi Azariju;

39. A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasu;

40. A Eleasa rodi Sisamaja; a Sisamaj rodi Saluma;

41. A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama.

42. A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu: Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova.

43. A sinovi Hevronovi: Korej i Tafuja i Rekem i Sema.

44. A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja.

45. A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru.

46. I Gefa inoča Halevova rodi Harana i Mosu i Gazesa.

47. A sinovi Jadajevi: Regem i Jotam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf.

48. Maha inoča Halevova rodi Severa i Tirhanu.

49. Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kći *Halevova bijaše Ahsa.

*Isus N. 15,17.

50. Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Efratina; Soval otac Kirijat-Jarimu,

51. Salma otac Vitlejemu, Aref otac Vet-Gaderu.

52. A imaše sinove Soval otac Kirijat-Jarimu: Aroja i Asi-Amenuhota.

53. A porodice kirijat-jarimske bjehu: Je-
trani i Fućani i Sumaćani i Misrajani. Od
njih izidoše Saraćani i Estaoljani.

54. Sinovi Salmimi: Vitlejemci i Netofa-
ćani, Ataroćani od doma Joavova, i Zorani,
polovina Manahaćana,

55. I porodice pisarske u Javisu, Tiraćani,
Simeaćani, Suhaćani; to su *Keneji, koji se
narodiše od Emata, oca doma †Rihavova.
*4.Moj. 24,21. †2.O car. 10,15.

Spisak sinova Davidovijeh i kraljeva Judinijeh.

3. A ovo su sinovi Davidovi koji mu se
rodiše u Hevronu: prvenac *Am-
non od †Ahinoame Jezraeljanke, drugi
Hileav od Avigeje Karmilke,

*2.Sam. 3,2. †1.Sam. 25,43.

2. Treći Avesalom, sin Mahe kćeri Talma-
ja cara gesurskoga, četvrti Adonija, sin
Agitin,

3. Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od
Egle žene njegove.

4. Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova
sedam godina i šest mjeseci, a trideset i tri
carova u Jerusalimu.

5. A ovi mu se rodiše u Jerusalimu: Sama-
ja i Sovav i Natan i Solomun, četiri, od Vit-
saveje kćeri Amilove.

6. I Jevar i Elisama i Elifalet,

7. I Noga i Nefeg i Jafija,

8. I Elisama i Elijahada i Elifelet, devet,

9. Sve sinovi Davidovi osim sinova inoča
njegovijeh i osim Tamare sestre njihovih.

10. A sin Solomunov bijaše *Rovoam, a
njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov
sin Josafat, *1.O car. 11,43.

11. A njegov sin Joram, a njegov sin Oho-
zija, a njegov sin Joas,

12. A njegov sin Amasija, a njegov sin
Azarija (ili Ozija), a njegov sin Jotam,

13. A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezeki-
ja, a njegov sin Manasija,

14. A njegov sin Amon, a njegov sin Josija.

15. A sinovi Josijini: prvenac Joanan, dru-
gi Joakim, treći Sedekija, četvrti Salum.

16. A sinovi Joakimovi: Jehonija sin mu, i
njegov sin Sedekija.

17. A sinovi *Jehonije sužnja: Salatilo sin
mu. *Mat. 1,12.

18. A njegovi sinovi Malhiram i Fedaja i
Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija.

19. A sinovi Fedajini: *Zorovavelj i Simej;
a sinovi Zorovaveljevi: Mesulam i Ananija
i sestra im Selometa. *Jezd. 3,2.

20. A sinovi Mesulamovi: Asuva i Oilo i
Varahija i Asadija i Jusavesed, pet.

21. A sinovi Ananijini: Felatija i Jesaja, si-
novi Refajini, sinovi Arnanovi, sinovi Ova-
dijini, sinovi Sehanijini.

22. A sinovi Sehanijini: Semaja, i sinovi
Semajini: Hatus i Igeal i Varija i Nearija i
Safat, šest.

23. A sinovi Nearijini: Elioinaj i Jezekija i
Azrikam, tri.

24. A sinovi Elioinajevi: Odaja i Eliasiv i
Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan,
sedam.

Potomci Judini i Simeunovi.

4. Sinovi *Judini bjehu: †Fares, Esron i
Harmija i Or i Soval.

*4.Moj. 26,20. †1.Moj. 38,29.

2. A Reaja sin Sovalov rodi Jata, a Jat rodi
Ahumaja i Lada. To su porodice saratske.

3. A ovo su od oca Itama: Jezrael i Jesma
i Jedvas, a sestri njihovoj bješe ime Ase-
lelfonija.

4. I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac
Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate
oca Vitlejemcima.

5. A Ashor otac Tekujanima imaše dvije
žene, Elu i Naru.

6. I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Te-
mana i Ahastara. To su sinovi Narini.

7. A sinovi Elini: Seređ, Jesoar i Etnan.

8. A Kos rodi Anuva i Sovivu i porodice
Aharila sina Arumova.

9. A Javis bješe slaviji od svoje braće, i
mati mu nadje ime Javis govoreći: rodih ga
s bolom.

10. I Javis prizva Boga Izrailjeva govoreći:
o da bi me blagoslovio i raširio međe moje,
i ruka tvoja da bi bila sa mnom, i da bi me

sačuvaao oda zla da me ne ucvijeli! I učini Bog za što ga moli.

11. A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov.

12. A Eston rodi Vet-Rafu i Feseju i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi.

13. A sinovi Kenezovi bjehu Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi: Atat.

14. A Meonotaj rodi Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u *Dolini drvodjeljskoj, jer bijahu drvodjelje. *Nem. 11,35.

15. A sinovi Haleva sina Jefonijina bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez.

16. A sinovi Jeleleilovi: Zif i Zifa, Tirija i Asareilo.

17. A sinovi Ezrini: Jeter i Mered i Efer i Jalon; a žena Meredova rodi Marijama i Samaja i Jesvu, oca Estemoji.

18. A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vitije kćeri Faranovne, kojom se oženi Mered.

19. A sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaćanin.

20. A sinovi Simonovi: Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi: Zohet i Ven-Zohet.

21. A sinovi Sile sina Judina: Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina.

22. I Jokim i Hasivljani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvi-Lehem. Ali to su stari događaji.

23. To bijahu lončari i življahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove.

24. Sinovi Simeunovi: Nemuilo i Jamin, Jariv, Zera, Saul;

25. A njegov sin Salum, a njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma.

26. A sinovi Mismini: Amuilo sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej.

27. A Simej imaše šesnaest sinova i šest kćeri; a braća njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh.

28. A življahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu,

29. I u Vali i u Asemu i u Toladu,

30. I u Vetuilu i u Ormi i u Siklagu,

31. I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-Vireju i u Saraimu. To bjehu gradovi njihovi do cara Davida.

32. A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova,

33. I sva sela njihova što bijahu oko tih gradova do Vala. To bijahu stanovi njihovi po rodu njihovu.

34. A Mesovav i Jamlah i Josa sin Amasijin,

35. I Joilo i Juj sin Josivije sina Seraje sina Asilova,

36. I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja,

37. I Zisa sin Sifija sina Alona sina Jedaje sina Simrija sina Semajina;

38. Ti imenovani bijahu knezovi u porodici svojom, i domovi otaca njihovijeh umnožiše se veoma.

39. I zato otidoše u Gedor do istočne strane doline da traže pašu stoci svojoj.

40. I nađoše pašu obilatuu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje življahu koji bijahu od Hama.

41. Ti, dakle, zapisani po imenu došavši za Jezekije cara Judina razbiše šatore njihove i stanovnike koji se nađoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta nijedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše pašarstvo za stoku njihovu.

42. A između njih, sinova Simeunovijeh, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavari im bijahu Felatija i Nearija i Refaja i Ozilo, sinovi Jesejevi.

43. I pobiše ostatak što bijahu utekli između *Amalika, i naseliše se ondje do današnjega dana. *2.Sam. 8,12.

Potomci Ruvimovi, Gadovi
i Manasijini.

5. A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskvrni postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenastvo sinovima *Josifa sina Izrailjeva, ali ne tako da se broji prvenac,

*1.Moj. 48,15.

2. Jer Juda bi najsilniji među braćom svojom i od njega je vođ, ali prvenastvo dobi Josif;

3. Sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva bija-hu: Anoh i Faluj, Eson i Harmija,

4. Sinovi Joilovi: Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej,

5. A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a njegov sin Val,

6. A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felnasar car asirski; on bijaše knez plemena Ruvimova.

7. A braći njegovoj po porodicama njihovijem kad se izbrojiše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija,

8. I Vela sin Azaza sina Seme sina Joilova; on življaše u Aroiru i do Nevona i Valmeona.

9. Potom življaše k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji galadskoj.

10. I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgiboše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovijem po sve-mu istočnom kraju zemlje galadske.

11. A sinovi *Gadovi življahu prema njima u zemlji vasanskoj do Salhe.

*Isus N. 13,24.

12. Joilo im bijaše poglavar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu.

13. A braća njihova po domovima otačkim bijahu: Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica.

14. Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova.

15. Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovijeh.

16. I življahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovijem i u svijem podgrađima saronskim do međa njegovijeh.

17. Svi ovi bjehu izbrojeni za vremena Jotama *cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izrailjeva.

*2.O car. 15,5.

18. Sinova Ruvimovijeh i Gadovijeh i polovine plemena Manasijina, hrabrijeih ljudi, što nošahu štit i mač, i zatezahu luk, i ještijeh boju, bijaše četrdeset i četiri tisuće

i sedam stotina i šezdeset, koji idahu na vojsku;

19. I vojevaše na Agarene, na Jeturje i Nafiseje i Nodaveje,

20. I dođe im pomoć suprot njih, i Agareni im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj.

21. I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuća kamila i dvjesta i pedeset tisuća ovaca i dvije tisuće magaraca i sto tisuća duša ljudskih.

22. A ranjenijeh mnogo pade; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje.

23. A sinovi polovine plemena Manasijina življahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Ermona; bijahu se umnožili.

24. A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovijeh: Efer i Jesej i Elilo i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih.

25. Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i činiše preljubu za bogovima naroda one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih,

26. Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara asirskoga i duh Telgat-Felnasara cara asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

Imena i gradovi sinova Levijevih i Aronovijeh.

6. Sinovi Levijevi bijahu: *Girson, Kat i Smerarije.

*1.Moj. 46,11.

2. A sinovi Katovi: Amram, Isar i Hevron i Ozilo.

3. A sinovi Amramovi: Aron i Mojsije, i kći Marija. A sinovi Aronovi: Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar.

4. Eleazar rodi Finesa; a Fines rodi Avisuju;

5. A Avisuja rodi Vukija; a Vukije rodi Oziju;

6. A Ozija rodi Zeraju; a Zeraja rodi Merajota;

7. A Merajot rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova;

8. A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimasa;
9. A Ahimas rodi Azariju; a Azarija rodi Joanana;
10. A Joanan rodi *Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida †Solomun u Jerusalimu; *2.Dnev. 26,17. †2.Dnev. 3,1.
11. A *Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; *Jezd. 7,3.
12. A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Saluma;
13. A Salum rodi Helkiju; a Helkija rodi Azariju;
14. A Azarija rodi Seraju; a *Seraja rodi Josedeka. *Nem. 11,11.
15. A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusalim rukom Navuhodonosorovom.
16. Sinovi Levijevi bijahu: *Girson, Kat i Merarije. *2.Moj. 6,16.
17. A ovo su imena sinovima Girsonovijem: Lovenije i Simej.
18. A sinovi Katovi bjehu: Amram i Isar i Hevron i Ozilo.
19. Sinovi Merarijevi: *Molija i Musija. I ovo su †porodice Levitske po ocima svojim: *1.Dnev. 6,47. †4.Moj. 3,33.
20. Girsonova: Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima,
21. A njegov sin Joah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj.
22. Sinovi Katovi: Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir.
23. A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijsaf, a njegov sin Asir,
24. A njegov sin Tahat, a njegov sin Urilo, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul.
25. A sinovi Elkanini: Amasaj i Ahimot,
26. Elkana; sinovi Elkanini: Sufija sin mu, a njegov sin Mahat;
27. A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroram, a njegov sin *Elkana. *1.Dnev. 6,34.
28. A sinovi Samuilovi: Vasnija prvenac, pa Avija.
29. Sinovi Merarijevi: Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza,
30. A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja.
31. A ovo su koje postavi *David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjesti †kovčeg, *2.Sam. 6,17. †1.Dnev. 16,1.
32. Koji služahu pred Šatorom od sastanka pjevajući, dok ne sazida Solomun dom Gospodnji u Jerusalimu, i stajahu po redu svom u službi svojoj;
33. Ovi su što stajahu i sinovi njihovi: od sinova Katovijeh Eman pjevač, sin Joila sina Samuila,
34. Sina Elkane, sina Jeroama, sina Elila, sina Toje,
35. Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja,
36. Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije,
37. Sina Tahate, sina Asira, sina Aviasafa, sina Koreja,
38. Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izrailjeva.
39. I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje,
40. Sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije,
41. Sina Etnija, sina Zera, sina Adaje,
42. Sina Etana, sina Zime, sina Simeja,
43. Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva.
44. A sinovi Merarijevi, braća njihova, stajahu s lijeve strane: Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha,
45. Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije,
46. Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira,
47. Sina Molije, sina Musije, sina Merarija, sina Levijeva.
48. A braća njihova, ostali Leviti, bjehu određeni na svu službu u Šatoru doma Božijega.
49. A Aron i sinovi njegovi paljahu na oltaru za žrtve paljenice i na oltaru kadionom, vršeći sve poslove u svetinji nad svetinjama, i čineći očišćenje za Izrailja po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji.
50. A ovo su sinovi Aronovi: Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuja,
51. A njegov sin Vukije, a njegov sin Ozije, a njegov sin Zeraja,
52. A njegov sin Merajot, a njegov sin Amarija, a njegov sin Ahitov,
53. A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas.

54. A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem: sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrijebom,

55. I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgrađa njegova oko njega;

56. A polje gradsko i sela njegova dadoše *Halevu sinu Jefonijinu; *Isus N. 14,13.

57. Dadoše, dakle, sinovima Aronovijem gradove Judine: *Hevron utočiste, i Livnu i podgrađa njezina, i Jatir i Estemoju i podgrađa njezina, *Isus N. 21,13.

58. I Ilon i podgrađa njegova, Devir i podgrađa njegova,

59. I Asan i podgrađa njegova, i Vet-Semes i podgrađa njegova;

60. A od plemena Venijaminova: Gavaju i podgrađa njezina, i Alemet i podgrađa njegova, i Anatot i podgrađa njegova; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem.

61. I ostalijem sinovima *Katovijem od porodice toga plemena dadoše ždrijebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset †gradova. *Isus N. 21,5. †1.Dnev. 6,66.

62. A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu.

63. Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem dadoše ždrijebom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova.

64. Tako dadoše sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgrađa njihova.

65. I dadoše ždrijebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše poimence.

66. I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh, a gradovi njihovi i međe njihove bijahu u plemenu Jefremovu,

67. Njima dadoše grad za utočiste Sihem i podgrađa njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgrađa njegova,

68. I Jokmeam i podgrađa njegova, i Vet-Oron i podgrađa njegova,

69. I Ejalon i podgrađa njegova, i Gat-Rimon i podgrađa njegova,

70. I od polovine plemena Manasijina Anir i podgrađa njegova, i Vileam i podgrađa njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem.

71. A sinovima *Girsonovijem dadoše od porodice polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgrađa njegova, i Astarot i podgrađa njegova; *Isus N. 21,27.

72. A od plemena Isaharova Kedes i podgrađa njegova, Davrat i podgrađa njegova,

73. I Ramot i podgrađa njegova, i Anim i podgrađa njegova;

74. A od plemena Asirova Masal i podgrađa njegova, i Avdon i podgrađa njegova,

75. I Hukok i podgrađa njegova, i Reov i podgrađa njegova;

76. A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgrađa njegova, i Amon i podgrađa njegova, i Kirijatajim i podgrađa njegova.

77. Sinovima Merarijevim ostalijem dadoše od plemena Zavulonova Rimon i podgrađa njegova, Tavor i podgrađa njegova;

78. A preko Jordana prema Jerihonu na istočnoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgrađa njegova, i Jasu i podgrađa njezina,

79. I Kedimot i podgrađa njegova, i Mifat i podgrađa njegova;

80. A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgrađa njegova, i Mahanajim i podgrađa njegova,

81. I *Esevon i podgrađa njegova, i Jazir i podgrađa njegova. *Isa. 15,4.

Spisak potomaka ostalih sinova Jakovljevijeh.

7. **A** sinovi Isaharovi bijahu: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, četvorica.

2. A sinovi Tolini: Ozije i Refaja i Jerilo i Jamaj i Jefsam i Samuilo, poglavari otačkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuće i šest stotina.

3. A sinovi Ozijevi: Izraja, i sinovi Izrajini: Mihailo i Ovadija i Joilo i Jesija, skupa pet poglavara.

4. I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovijeh bješe vojnika

trideset i šest tisuća, jer imahu mnogo žena i sinova.

5. I braće njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrijih ljudi, bijaše osamdeset i sedam tisuća, svega izbrojenijeh.

6. Sinovi Venijaminovi: Vela i Veher i Jediallo, trojica.

7. A sinovi Velini: Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irije, pet poglavara domova otačkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuće i trideset i četiri.

8. A sinovi Veherovi: Zemira i Joas i Elijezer i Elioinaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamet, svi sinovi Veherovi.

9. I izbrojenijeh po porodicama svojim, po poglavarima roda otačkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuća i dvjesto hrabrijih ljudi.

10. A sinovi Jediallovi: Valan, i sinovi Valanovi: Jeus i Venijamin i Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar.

11. Svijeh ovijeh sinova Jediallovih po poglavarima porodica otačkih, hrabrijih ljudi, bješe sedamdeset tisuća i dvjesto, koji išahu na vojsku.

12. I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi.

13. Sinovi *Neftalimovi: Jasilo i Gunije i Jereser i Salum, sinovi Valini. *1.Moj. 46,24.

14. Sinovi Manasijini: Azrilo, kojega mu žena rodi; inoča njegova Sirka rodi *Mahira, oca Galadova; *4.Moj. 27,1.

15. A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kćeri.

16. A Maha žena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Seres, a njegovi sinovi bjehu Ulam i Rakem.

17. I sinovi Ulamovi: Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina.

18. A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda i Aviježera i Malu.

19. A sinovi Semidini bejahu Ahijan i Sihem i Lihija i Anijam.

20. A sinovi Jefremovi: *Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat, *4.Moj. 26,35.

21. A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata,

rođeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku.

22. Zato tužашe Jefrem otac njihov dugo vremena, i dođoše braća njegova da ga tješe.

23. Potom leže sa ženom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreća zadesi dom njegov.

24. I kći mu bješe Sera, koja sazida Vetrodon Donji i Gornji i Uzen-Seru.

25. I sin mu bješe Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan,

26. A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama,

27. A njegov sin Non, a njegov sin Isus.

28. A dostojanje njihovo i naselje bješe Vetilj i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinijeh.

29. I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izrailjeva.

30. Sinovi Asirovi bijahu Jemna i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera sestra njihova.

31. A sinovi Verijini: Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov.

32. A Ever rodi Jafilita i Somira i Hotama i Suju sestru njihovu.

33. A sinovi Jaflitovi bijahu: Fasah i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Jaflitovi.

34. A sinovi Somirovi: Ahije i Roga, Jehuva i Aram.

35. A sinovi Elema brata njegova: Sofa i Jemna i Selis i Amal.

36. Sinovi Sofini: Suja i Arnefer i Sogal i Verije i Jemra,

37. I Vosor i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira.

38. A sinovi Jeterovi: Jefonija i Fispa i Ara.

39. I sinovi Ulini: Arah i Anilo i Risija.

40. Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otačkih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari među knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuća ljudi.

Kuća Venijaminova i Saulova.

8. A Venijamin rodi Velu prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru trećega,

2. Noja četvrtoga, i Rafu petoga.
3. A sinovi Velini bijahu: Adar i Gira i Avijud,
4. I Avisuja i Naman i Ahoja,
5. I Gira i Sefuvan i Uram.
6. A ovi bijahu sinovi Ehudovi, bijahu poglavari domova otačkih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat:
7. Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda.
8. A Sarajim, pošto ih posla, rodi sinove u zemlji moavskoj s Usimom i Varom ženama svojim.
9. Rodi s Odesom ženom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama,
10. I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bijahu sinovi njegovi, poglavari domova otačkih.
11. A s Usimom rodi Avitova i Elfala.
12. I sinovi Elfalovi bjehu: Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova;
13. I Verija i Sema, koji bijahu poglavari domova otačkih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjeraše stanovnike gatske;
14. A Ahijo, Sasak i Jeremot,
15. I Zevadija i Arad i Ader,
16. I Mihailo i Jespa i Joha bjehu sinovi Verijini;
17. A Zavadija i Mesulam i Ezekije i Ever,
18. I Ismeraj i Jezlija i Jovav bjehu sinovi Elfalovi;
19. A Jakim i Zihrije i Zavidje,
20. I Elinaj i Ziltaj i Elilo,
21. I Adaja i Veraja i Simrat bjehu sinovi Semini;
22. A Jesvan i Ever i Elilo,
23. I Avdon i Zihrije i Anan,
24. I Ananija i Elam i Antotija,
25. I Jefedija i Fanuilo bjehu sinovi Sasakovi;
26. A Samseraj i Searija i Gotolija,
27. I Jaresija i Ilija i Zihrije bjehu sinovi Jeroamovi.
28. To bjehu poglavari domova otačkih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalimu.
29. A u *Gavaonu nastavaše otac Gavaonu; a ženi mu bješe ime Maha. *1.Dnev. 9,35.
30. A sin prvenac njegov bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav,
31. I *Gedor i Ahijo i Zaher, *1.Dnev. 9,37.

32. I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom.

33. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a *Saul rodi †Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. *1.Sam. 14,49. †1.Dnev. 9,39.

34. A sin *Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihui; *1.Dnev. 9,40.

35. A Mišini sinovi bjehu: Fiton i Meleh i Tareja i *Ahaz. *1.Dnev. 9,42.

36. A Ahaz rodi Joadu; a Joado rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu;

37. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.

38. A Asilo imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovadija i Anan. Ti svi bjehu sinovi Asilovi.

39. A sinovi Iseka brata njegova: Ulam prvenac mu, Jeus drugi, i Elifelet treći.

40. I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezahu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bjehu od sinova Venijaminovijeh.

Stanovnici u Jerusalimu i Gavaonu. Službe u Svetinji.

9. I tako sav Izrailj bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailevijem i Judinijem; i bjehu preseljeni u *Vavilon za bezakonje svoje. *2.Dnev. 33,11.

2. A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izrailjci, sveštenici, Leviti i Netineji,

3. Nastavahu u Jerusalimu i od sinova Judinijeh i sinova Venijaminovijeh i od sinova Jefremovijeh i Manasijinih:

4. Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina;

5. I od sinova Silonovijeh: Asaja prvenac i sinovi njegovi;

6. A od sinova Zeriniijeh Jeulo i braće njegove šest stotina i devedeset;

7. A od sinova Venijaminovijeh Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Asenujina,

8. I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrijeva, i Mesulam sin Sefatije sina Raguila, sina Ivnijina;

9. I braće njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest; svi bjehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih.

10. A od sveštenika: Jedaja i Jojariv i Jahin,

11. I Azarija sin Helkije sina Mesalama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem,

12. I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesalama, sina Mesilemita, sina Imirova;

13. I braće njihove, poglavara otačkih domova svojih, tisuća i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednijih na poslu u službi u domu Gospodnjem.

14. A od Levita *Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, između sinova Merarijevih; *Nem. 11,15.

15. I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija, sin Mihe sina Zihrija, sina Asafova;

16. I Ovadija sin Semaje sina Galala, sina Jedutunova, i Varahija sin Ase sina Elkani-na, koji stanovaše u selima netofatskim.

17. I vratari: Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braća njihova; a Salum bješe poglavar.

18. On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po četama sinova Levijevih.

19. A Salum sin Koreja sina Evijasafa, sina *Korejeva, i braća njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom čuvahu pragove kod Šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem čuvahu ulazak; *4.Moj. 26,11.

20. A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bijaše s njim.

21. Zaharija sin Meselemijin bijaše vratar na vratima Šatora od sastanka.

22. Svijeh ovijeh izabranijeh za vratare na pragovima bijaše dvjesta i dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuilo vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove,

23. Da oni i sinovi njihovi čuvaju stražu na vratima doma Gospodnjega, doma od Šatora.

24. Na četiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru.

25. I braća njihova po selima svojim dolazahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima.

26. Jer u službi bijahu svagda četiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad rznicama doma Božijega;

27. I oko doma Božijega noćivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvarati svako jutro.

28. I neki od njih bijahu nad posuđem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu.

29. A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posvećenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima.

30. A neki sinovi sveštencički gotovljahu mast od tjih mirisa.

31. A Matatija između Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi.

32. A između sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveći ga svake subote.

33. Između njih bijahu i pjevači poglavari domova otačkih među Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noć bijahu u svom poslu.

34. To su poglavari domova otačkih među Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalimu.

35. A u Gavaonu stanovaše Jehilo otac Gavaonu; a ime ženi njegovoj bješe Maha;

36. A sin mu prvenac bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav,

37. I Gedor, i Ahijo i Zaharija i Miklot;

38. A Miklot rodi Simeama; i oni nastava-hu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom.

39. A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a *Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. *1.Dnev. 8,33.

40. A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu.

41. A sinovi *Mišini bjehu: Fiton i Meleh i Tareja. *1.Dnev. 8,35.

42. A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu;

43. A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo.

44. Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voherurj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

Saulova propast u borbi sa Filistejima.

10. A *Filisteji se pobiše s Izrailjem, i pobjegoše †Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelvuji.

*1.Sam. 7,7. †1.Sam. 31,1.

2. I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Malhisuja, sinove Saulove.

3. I boj posta žešći oko Saula, i nađoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca.

4. I reče Saul momku koji mu nošаше oružje: izvadi mač svoj, i probodi me da ne dođu ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošаше oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze mač i baci se na nj.

5. A kad momak koji mu nošаше oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj mač, i umrije.

6. Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva čeljad njegova pogiboše zajedno.

7. A kad svi Izrailjci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše Izrailjci i gdje pogibe Saul i sinovi njegovi, ostaviše gradove svoje i pobjegoše, te dođoše Filisteji i ostanuše u njima.

8. A sutradan dođoše Filisteji da svlače mrtve, i nađoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelvuji.

9. I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijih bogova njihovijeh i po narodu.

10. I ostaviše *oružje njegovo u kući bogova svojih, a glavu mu objesiše u kući Dagonovoj.

*1.Sam. 31,10.

11. A kad čuše svi u Javisu Galadskom sve što učiniše Filisteji od Saula,

12. Podigoše se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovijeh, i doneso-

še ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana.

13. I tako pogibe Saul za bezakonje svoje, koje učini Gospodu što ne sluša riječi Gospodnje i što traži da pita duh vračarski,

14. A ne pita Gospoda; zato ga ubi, i prenese *carstvo na Davida sina Jesejeva.

*1.Sam. 13,14.

David jednodušno pomazan za cara, osvaja Sion i nastanjuje se u njemu.

Njegovi junaci.

11. I sabraše se svi Izrailjci k *Davidu u †Hevron, i rekoše: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje.

*2.Sam. 5,1. †1.Dnev. 12,23.

2. I pređe dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izrailja; i Gospod Bog tvoj rekao ti je: ti ćeš pasti narod moj Izrailja; i ti ćeš biti vođ narodu mojemu Izrailju.

3. Tako dođoše sve starješine Izrailjeve k caru u Hevron, i učini s njima David vjeru u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailjem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila.

4. Potom otide David sa svijem Izrailjem na Jerusalem, a to je Jevus, jer ondje bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji.

5. I rekoše Jevušani Davidu: nećeš ući ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov.

6. Jer David reče: ko prvi nadbije Jevuseje, biće knez i vojvoda. I Joav sin Serujin iziđe prvi, i posta knez.

7. Poslije sjeđaše David u tom gradu, zato ga prozvaše grad Davidov.

8. I sazida grad unaokolo, od Milona unaokolo; a Joav opravi ostatak grada.

9. I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim.

10. A ovo su starješine među junacima Davidovijem, koji junacki radiše uza nj za carstvo njegovo sa svijem *Izrailjem da bude car nad Izrailjem po riječi Gospodnjoj;

*1.Sam. 16,1.

11. I ovo je broj junaka Davidovijeh: *Jasoveam sin Ahmonijev, prvi između trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih ujedanput.

*1.Dnev. 27,2.

12. A za njim *Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka.

*2.Sam. 23,9.

13. On bijaše s Davidom u Fas-Damimu, kad se Filisteji skupiše na boj; i ondje bijaše njiva puna ječma, i narod pobježe od Filisteja,

14. A oni stadoše usred njive, i odbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko.

15. I ta tri prva između trideset siđoše ka stijeni k *Davidu u pećinu odolamsku, kad vojska filistejska stajaše u okolu u †dolini rafajskoj.

*2.Sam. 23,13. †1.Dnev. 14,9.

16. A David bijaše onda u gradu, a straža filistejska bijaše tada u Vitlejemu.

17. I David zaželje i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca vitlejemskoga što je kod vrata?

18. Tada ta trojica prodriješe kroz oko filistejski, i zahvatiše vode iz studenca vitlejemskoga koji je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodu.

19. I reče: ne dao mi Bog moj da to učinim! eda li ću piti krv tih ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je donesoše ne mareći za život svoj. I ne htje je piti. To učiniše ta tri junaka.

20. I *Avisaj brat Joavov bješe prvi između trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se među trojicom;

*1.Sam. 26,6.

21. Među trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im starješina; ali one trojice ne stiže.

22. Venaja sin Jodajev, sin čovjeka junaka iz Kavseila, koji učini velika djela, on pogubi dva junaka moavska, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg.

23. On ubi i nekoga Misirca visoka pet lakata. Imaše Misirac u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istrže Misircu koplje iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem.

24. To učini Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka.

25. Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratricima svojim.

26. Junaci između vojnika bijahu: *Asailo brat †Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema,

*2.Sam. 2,18. †1.Dnev. 27,7.

27. Samot Arorarin, Helis Felonjanin,

28. Ira sin Ikisov iz Tekoje, *Avijezer iz Anatota,

*1.Dnev. 27,12.

29. Sivehaj iz Husata, Ilaj iz Ahoha,

30. Maraj iz Netofata, Heled sin Vanin iz Netofata,

31. Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venjaminovih, Venaja iz Faratona,

32. Uraj od potoka gaskih, Avilo iz Arvata,

33. Azmavet iz Varuma, Eljava iz Salvona,

34. Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin,

35. Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov,

36. Efer iz Mehirata, Ahija iz Felona,

37. Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev,

38. Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirijev,

39. Selek Amonac, Naraj Viročanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu,

40. Ira Jetranin, Gariv Jetranin,

41. *Urija Hetejin, Zavad sin Alajev,

*2.Sam. 11,3.

42. Adina sin Sizin od sinova Ruvimovijeh, poglavar sinova Ruvimovijeh, i trideset s njim,

43. Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne,

44. Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina,

45. Jediailo sin Simrijev i Joha brat mu iz Tise,

46. Elilo Mavljanin, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac,

47. Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

Borci koji pomažu Davida.

12. **A**ovo su koji dodoše k Davidu u *Siklag dok se još krijaše od Saula sina Kisova, i bijahu među junacima pomažući u ratu,

*1.Sam. 27,6.

2. Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve gađahu kamenjem i iz luka strijelja-

ma, između braće Saulove, od plemena Venijaminova:

3. Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, Žezilo i Felet sinovi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatota,

4. I Ismaja Gavaonjanin, junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota,

5. Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa,

6. Elkana i Jesija i Azareilo i Joezer i Jasoveam Korijani,

7. I Joilo i Zevadija sinovi Jeroamovi iz Gedora.

8. I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vješti boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama:

9. Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treći,

10. Mismana četvrti, Jeremija peti,

11. Ataj šesti, Elilo sedmi,

12. Joanan osmi, Elzaval deveti,

13. Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti.

14. To bijahu između sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveći nad tisućom.

15. Oni prijeđoše preko Jordana prvoga mjeseca, kad se razli preko svojih bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad.

16. A dođoše i od sinova Venijaminovijeh i Judinijeh k Davidu u grad.

17. I iziđe im David na susret, i govoreći reče im: ako mira radi idete k meni, da mi pomognete, srce će se moje združiti s vama; ako li ste došli da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi *Gospod otaca naših i neka sudi. *Zah. 3,2.

18. Tada duh dođe na Amasaja poglavara među vojvodama, te reče: tvoji smo, Davide, i s tobom ćemo biti, sine Jesejev; mir, mir tebi i pomagačima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih među poglavare nad četama.

19. I od sinova Manasijinih neki prebjegoše Davidu, kad iđaše s Filistejima na Saula

u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi *filištejski dogovorivši se vratit će ga govoreći: na pogibao našu prebjegnuće gospodaru: njegovu Saulu. *1.Sam. 29,2.

20. Kad se vraćao u Siklag, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: Adna i Jozavad i Jedailo i Mihailo i Jozavad i Eliuj i Saltaj, tisućnici u plemenu Manasijinu.

21. I oni pomagahu Davidu protivu četi, jer hrabri junaci bjehu svi, te postaše vodovi u njegovoj vojsci.

22. Jer svaki dan dolazahu k Davidu u pomoć, dokle posta velika vojska kao vojska Božija.

23. A ovo je broj ljudi naoružanih za vojsku koji dođoše k *Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po riječi Gospodnjoj: *2.Sam. 5,1. †1.Dnev. 10,14.

24. Sinova Judinijeh koji nošahu štit i koplje šest tisuća i osam stotina naoružanih za vojsku;

25. Sinova Simeunovijeh hrabrih vojnika sedam tisuća i sto;

26. Sinova Levijevih četiri tisuće i šest stotina;

27. I Jodaj poglavar između sinova Aro-novijeh i s njim tri tisuće i sedam stotina;

28. I *Sadok mladić, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza;

*1.O car. 1,8.

29. I sinova Venijaminovih, braće Saulove, tri tisuće; jer ih se mnogi još držahu doma Saulova;

30. I sinova Jefremovijeh dvadeset tisuća i osam stotina hrabrih junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih;

31. A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuća, koji bjehu imenovani po imenima da dođu da postave Davida carem;

32. I sinova Isaharovijeh, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta će činiti Izrailj, knezova njihovijeh dvjesto, i sva braća njihova slušahu ih;

33. Sinova Zavulonovijeh, koji idahu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuća, koji se postavljahu u vrste pouzdana srca;

34. A od plemena Neftalimova tisuća poglavara i s njima trideset i sedam tisuća sa štitovima i kopljima;

35. A od plemena Danova dvadeset i osam tisuća i šest stotina naoružanih za boj;

36. A od plemena Asirova četrdeset tisuća vojnika vještijih postaviti se za boj;

37. A onih ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuća sa svakojakim oružjem ubojitijem.

38. Svi ovi vojnici u vojničkom redu dođoše cijela srca u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailjem. A i ostali svi Izrailjci bijahu složni da carem postave Davida.

39. I bijahu ondje s Davidom tri dana jeđući i pijući, jer im braća bijahu pripravila.

40. A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavulona i Neftalima, donošahu hljeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhoga grožđa i vina i ulja, volova, ovaca izobila; jer bijaše radost u Izrailju.

David donosi kovčeg zavjeta i sklanja ga u kuću Ovid-Edoma.

13. I David učini vijeće s tisućnicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama,

2. I reče David svemu zboru Izrailjevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga našega, da pošaljemo na sve strane k braći svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailjevijem, i k sveštenicima i Levitima po gradovima i podgrađima njihovijem, da se skupe k nama,

3. Pa da donesemo k sebi kovčeg Boga svojega, jer ga ne tražismo za vremena Saulova.

4. A sav zbor reče da se tako učini, jer to bi po volji svemu narodu.

5. I tako David sabra sav narod Izrailjev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovčeg Božji iz Kirijat-Jarima.

6. I otide David sa svijem Izrailjem u Valu, u Kirijat-Jarim Judin, da prenesu odande kovčeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, čije se ime prizivlje.

7. I povezoše kovčeg Božji na novijem kolima iz kuće Avinadavove; a Uza i Ahijo upravljahu kolima.

8. A David i sav narod Izrailjev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajući i udarajući u harfe i u psaltire i u bubnje i u kimvale i trubeći u trube.

9. A kad dođoše do gumna Hidonova, Uza se maši rukom da prihvati kovčeg, jer volovi potegoše na stranu.

10. I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za *kovčeg, te umrije ondje pred Bogom. *1.Dnev. 15,15.

11. I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu: zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas.

12. I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reče: kako ću donijeti k sebi kovčeg Božji?

13. I ne prenese David kovčega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuću Ovid-Edoma Getejina.

14. I osta *kovčeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kući njegovoj tri mjeseca. I †Gospod †blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što imaše.

*2.Sam. 6,11. †1.Moj. 30,27. †1.Dnev. 26,5.

Davidov dvor, žene, djeca i pobjede nad Filistejima.

14. A *Hiram car tirski posla poslanike k †Davidu i drva kedrovijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrađe kuću. *2.Sam. 5,11. †2.Dnev. 2,3.

2. I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailjem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izrailja.

3. I David uze jošte žena u Jerusalimu i izrodi još sinova i kćeri.

4. I ovo su imena onijeh koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav, Natan i Solomun,

5. I Jevar i Elisuja i Elfalet,

6. I Noga i Nefeg i Jafija,

7. I Elisama i Velijada i Elifalet.

8. A Filisteji čuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailjem, izidoše svi Fili-

steji da traže Davida; a David čuvši to iziđe pred njih.

9. I Filisteji došavši raširiše se po dolini rafajskoj.

10. Tada David upita Gospoda govoreći: hoću li izaći na Filisteje? i hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reče: izađi, i daću ih u tvoje ruke.

11. Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobi ih ondje David, i reče David: prodrrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim.

12. I ostaviše ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spalíše ognjem.

13. A *Filisteji opet po drugi put raširiše se po onom dolu. *2.Sam. 5,22.

14. I David opet upita Boga, a Bog mu reče: ne idi za njima, nego se vrati od njih, pa udari na njih prema dudovima.

15. I kad čuješ da zašušti po vrhovima od dudova, tada iziđi u boj; jer će poći Bog pred tobom da pobije vojsku filistejsku.

16. I učini *David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku filistejsku od Gavaona do Gezera. *2.Sam. 5,25.

17. I razglasi se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

Kovčeg zavjeta prenesen na svoje mjesto.

15. I načini sebi *David kuće u gradu Davidovu, i spremi mjesto za †kovčeg Božji, i †razape mu šator.

*2.Sam. 6,17. †1.Dnev. 16,1. †2.Dnev. 1,4.

2. Tada reče David: ne valja da nosi kovčeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovčeg Božji i da mu služe dovijeka.

3. I skupi David sve sinove Izrailjeve u Jerusalem da prenesu kovčeg Gospodnji na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio.

4. Skupi David i sinove Aronove i Levite,

5. Od sinova Katovijeh: Urila poglavara i braće njegove sto i dvadeset;

6. Od sinova Merarijevih: Asaju poglavara i braće njegove dvjesta i dvadeset;

7. Od sinova Girsonovijeh: Joila poglavara i braće njegove sto i trideset;

8. Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braće njegove dvjesta;

9. Od sinova Hevronovijeh: Elila poglavara i braće njegove osamdeset;

10. Od sinova Ozilovijeh: Aminadava poglavara i braće njegove sto i dvanaest.

11. Tada dozva David Sadoka i Avijatara sveštenike, i Levite Urila i Asaju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava,

12. I reče im: vi ste poglavari porodica otačkih među Levitima; osveštajte sebe i *braću svoju, da donesete †kovčeg Gospoda Boga †Izrailjeva na mjesto koje sam mu spremio. *Rim. 12,1. †1.Sam. 7,1. †Jezek. 48,11.

13. Jer što pređe ne učiniste toga, *Gospod Bog naš prodrrije nas; jer ga ne tražismo kako treba. *1.Dnev. 13,10.

14. I osveštaše se sveštenici i Leviti da prenesu kovčeg Gospoda Boga Izrailjeva.

15. I nosiše sinovi levitski kovčeg Božji kao što je zapovjedio Mojsije po riječi Gospodnjoj na ramenima svojim i polugama.

16. I reče *David poglavarima levitskim da postave između braće svoje pjevače sa spravama muzičkim, sa psaltirima i harfama i kimvalima, da pjevaju uglas veselo.

*1.Dnev. 6,31.

17. I postaviše Leviti Emanu sina Joilova, i od *braće njegove Asafa sina Varahijina, i od sinova Merarijevih, braće njihove, Etna sina Kisajina;

*1.Dnev. 6,44.

18. I s njima braću njihovu drugoga reda: Zahariju i Venu i Jazila i Semiramota i Jehila i Unija i Elijava i Venaju i Masiju i Matatiju i Elifela i Mikneju i Ovid-Edoma i Jehila, vratara.

19. I pjevači Eman i Asaf i Etan udarahu u kimvale mjedene;

20. A Zaharija i Ozilo i Semiramot i Jehilo i Unije i Elijav i Masija i Venaja u psaltire visoko,

21. A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i Azazija u citre nisko.

22. A Henanija poglavar među Levitima koji nošahu kovčeg uređivaše kako će se nositi, jer bješe vješt.

23. A Varahija i Elkana bjehu vratari kod kovčega.

24. A Sevanija i Josafat i Natanailo i Amasaj i Zaharija i Venaja i Elijezer, sveštenici, trubljahu u *trube pred kovčegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bjehu vratari kod kovčega. *4.Moj. 10,8.

25. I tako *David i starješine Izrailjeve i tisućnici iđahu prateći kovčeg zavjeta Gospodnjega iz kuće Ovid-Edomove s veseljem. *2.Sam. 6,12.

26. I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovčeg zavjeta Gospodnjega prinesoše sedam volova i sedam ovnova.

27. I David bijaše ogrnut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovčeg i pjevači, i Henanija koji upravljaoše nosiocima među pjevačima. I David imaše na sebi oplećak lanen.

28. I tako sav narod *Izrailjev praćaše kovčeg zavjeta Gospodnjega klikujući i trubeći u trube i u rogove i udarajući u kimvale i u psaltire i u harfe. *1.Dnev. 13,8.

29. A kad *kovčeg zavjeta Gospodnjega ulažao u grad Davidov, Mihala kći Saulova gledajući s prozora vidje cara Davida gdje skače i igra, i podrugnu mu se u srcu svom. *2.Sam. 6,16.

Davidov psalam u slavu donošenja kovčega zavjeta. David naređuje ko će služiti pred kovčegom.

16. I kad donesoše *kovčeg Božji, namjestiše ga usred Šatora, koji mu trazape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom.

*2.Sam. 6,17. †1.Dnev. 15,1.

2. Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnje.

3. I razdade svijem Izrailjcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hljeb i komad mesa i vrč vina.

4. Potom postavi pred kovčegom Gospodnjim sluge između Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izrailjeva:

5. Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramota i Jehila i Matati-

ju i Elijava i Venaju i Ovid-Edoma; i Jeilo udaraše u psaltire i harfe, a Asaf u kimvale,

6. A Venaja i Jazilo sveštenici bijahu jednako s trubama pred kovčegom zavjeta Gospodnjega.

7. U taj dan naredi David prvi put da hvalje Gospoda Asaf i braća njegova:

8. Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova.

9. Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva čudesa njegova.

10. Hvalite se svetijem imenom njegovim; neka se veseli srce onih koji traže *Gospoda. *Psal. 34,3.

11. Tražite *Gospoda i silu njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka.

*Amos 5,14; Amos 5,6.

12. Pamтите čudesa njegova, koja je učinio, znake njegove i sudove usta njegovih.

13. Potomstvo Izrailjevo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izabrani njegovi.

14. On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi.

15. Pamтите uvijek zavjet njegov, riječ koju je dao na tisuću koljena.

16. Što je zavjetovao *Avramu i za što se kleo Isaku, *1.Moj. 26,3.

17. To je postavio Jakovu za zakon i Izraelju za zavjet vječni,

18. Govoreći: tebi ću dati zemlju hanan-sku u našljedni dio.

19. Tada vas još bijaše *malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došljaci. *1.Moj. 34,30.

20. Iđahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu.

21. Ne dade nikome da im naudi, i karaše za njih careve:

22. Ne dirajte u *pomazanike moje, i procima mojim ne činite zla. *Psal. 105,15.

23. Pjevaj Gospodu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

24. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

25. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; strašniji je od svih bogova.

26. Jer su svi bogovi u naroda ništa; a *Gospod je nebasa stvorio. *3.Moj. 19,4.

27. Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u stanu njegovu.

28. Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.

29. Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu, nosite dare i idite preda nj, poklonite se Gospodu i svetoj krasoti.

30. Strepi pred njim, sva zemljo; zato je vasiljena tvrda i neće se pomjestiti.

31. Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: *Gospod caruje.

*Isa. 35,10.

32. Neka pljeska more i što je u njemu; neka skače polje i sve što je na njemu.

33. Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji.

34. Hvalite *Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka †milost njegova.

*Psal. 106,1. †Psal. 107,1.

35. I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od naroda da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom.

36. Blagosloven *Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reče: amin; i hvališe †Gospoda.

*Psal. 72,18. †Nem. 8,6.

37. I ostavi ondje pred kovčegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braću njegovu da služe pred kovčegom bez prestanka kao što treba od dana na dan,

38. I Ovid-Edoma i braću njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratari;

39. A Sadoka sveštenika i braću njegovu sveštenike pred Šatorom Gospodnjim na visini u *Gavaonu,

*1.Dnev. 21,29.

40. Da prinose žrtve paljenice Gospodu na oltaru za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i večerom, i da čine sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izrailju,

41. I s njima Emana i Jedutuna i druge izabrane, koji bjuhu poimence imenovani da hvale *Gospoda, jer je do vijeka †milost njegova, *Jak. 5,11; 2.Dnev. 5,13. †2.Dnev. 7,3.

42. S njima Emana i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzičke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratari.

43. Potom se razide sav narod, svak svojoj kući, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

David hoće da podigne Hram. Gospod obriče do vijeka vladu njegovu sjemenu.

17. **A**kad *David sjedaše kod kuće svoje, reče David Natanu proroku: gle, ja stojim u kući od kedrova drveta, a kovčeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima.

*1.Dnev. 15,1.

2. A Natan reče Davidu: što ti je god u srcu, čini, jer je Bog s tobom.

3. Ali onu noć dođe riječ Božija Natanu govoreći:

4. Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi nećeš sazidati kuće da u njoj nastavam.

5. Kad nijesam nastavao u kući otkad izvedoh Izrailja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona,

6. Kuda sam god hodio sa svijem Izrailjem, jesam li jednu riječ rekao kome između sudija Izrailjevijeh kojima zapovijedah da pasu narod moj, i kazao: zašto mi ne načinite kuću od kedra?

7. Ovako, dakle, reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mojemu Izrailju.

8. I bjeh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikih ljudi na zemlji.

9. I odrediću mjesto narodu svojemu Izrailju, i posadiću ga, te će nastavati u svom mjestu, i neće se više pretresati; niti će im više dosađivati nepravednici kao prije,

10. I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailjem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljam da će ti Gospod sazidati kuću.

11. I kad se navršše dani tvoji da otiđeš k ocima svojim, podignuću potomstvo tvoje nakon tebe, koje će biti između sinova tvojih, i utvrdiću carstvo njegovo.

12. On će mi sazidati dom, i utvrdiću prijesto njegov dovijeka.

13. Ja ću mu biti otac, i on će mi biti sin; a milosti svoje neću ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe.

14. Nego ću ga utvrditi u domu svom i u *carstvu svom dovijeka, i †prijesto će njegov stajati dovijeka. *Dan. 2,44. †Psal. 89,36.

15. Po svijem ovijem riječima i po svojoj utvari kaza Natan Davidu.

16. Tada dođe car *David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, †Gospode Bože, i šta je dom moj, te si me doveo dovdje?

*2.Sam. 7,18. †Psal. 144,3.

17. I to ti se čini *malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom čovječijim, Gospode Bože.

*2.Sam. 7,19.

18. Šta će još David da ti govori o časti sluge tvoga, kad ti znaš slugu svojega?

19. Gospode, sluge svojega radi i po srcu svojemu činiš svu ovu veliku stvar, obznajući sve ove velike stvari.

20. *Gospode, nema takvoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što čusmo svojim ušima.

*2.Moj. 15,11.

21. Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailj? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steče sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneći narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira.

22. Jer si učinio narod svoj Izrailja svojim narodom dovijeka; a ti si im, Gospode, Bog.

23. I tako, Gospode, riječ koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda dovijeka, i učini kako si rekao.

24. Neka bude tvrda, da se veliča ime tvoje dovijeka i da se govori: Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev jest Bog nad Izrailjem, i dom Davida sluge tvoga neka stoji tvrdo pred tobom.

25. Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da ćeš mu sazidati dom, zato se sluga tvoj usudi da ti se pomoli.

26. Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu tu dobro.

27. Budi, dakle, voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovijeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagosloviš, biće blagosloven dovijeka.

David zadobija u srećnijem ratovima zlato, srebro i mjed i to namjenjuje građenju Hrama. Njegove sluge i sveštenici.

18. A poslije toga pobi *David Filisteje i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku filistejskih. *2.Sam. 8,1.

2. Pobi i Moavce, i postade Moavci sluge Davidove i plaćahu mu danak.

3. Razbi David i Adad-Ezera cara sovskoga u Ematu izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata.

4. I uze mu David tisuću kola i sedam tisuća konjika i dvadeset tisuća pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola.

5. A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoć Adar-Ezeru caru sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuće Siraca.

6. I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postade sluge Davidove plaćajući mu danak. I Gospod čuvaše Davida kuda god iđaše.

7. I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalem.

8. I iz Tivata i iz Huna gradova Adad-Ezerovijeh odnese David silnu mjed, od koje Solomun načini more mjedeno i stupove i posuđe mjedeno.

9. A kad ču Toja car ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezera cara sovskoga,

10. Posla Adorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu čestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga, jer Toja imade rat s Adad-Ezerom, i da mu preda svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrnijeh i mjedenjeh.

11. Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svih naroda, od Edomaca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika.

12. I Avisaj sin Serujin pobi osamnaest tisuća Idumejaca u Slanoj *dolini.

*2.Sam. 8,13.

13. I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postade sluge Davidove. I Gospod čuvaše Davida kuda god iđaše.

14. Tako carova David nad svijem Izraeljem sudeći i dajući pravdu svemu narodu svojemu.

15. I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar,

16. A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov svećenici, a Susa pisar,

17. A *Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

*2.Sam. 8,18.

David se sveti sinovima Amonovijem za sramotu nanesenu njegovijem poslanicima.

19. A poslije toga umrije Nas car sinova *Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto. *2.Sam. 10,1.

2. I reče David: da učinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov učinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I dođoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Anunu da ga potješe.

3. A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da te potješe što je rad učiniti čast ocu tvojemu? a nijesu zato došle sluge njegove k tebi već da promotre i uhođe i obore zemlju?

4. Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija ih i otsiječe im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag.

5. A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljude, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grdno osramoćeni, i poruči im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda dođite natrag.

6. A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omraziše s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuću talanata srebra da najme kola i konjika iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove.

7. I najmiše trideset i dvije tisuće kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji dođoše i stadoše u oko prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i dođoše na boj.

8. A David kad to ču, posla Joava sa svom hrabrom vojskom.

9. I iziđoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji dođoše bijahu za se u polju.

10. I Joav vidjeći namještenu vojsku prema sebi sprijeđ i sastrag, uze odabrane iz sve vojske izrailske, i namjesti ih prema Sircima.

11. A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu; i namjestiše ih prema sinovima Amonovijem.

12. I reče: ako Sirci budu jači od mene, dođi mi u pomoć; ako li sinovi Amonovi budu jači od tebe, ja ću tebi doći u pomoć.

13. Budi junak i drżimo se junački za svoj narod i za gradove Boga svojega; a *Gospod neka učini što mu je drago.

*Psal. 34,22.

14. Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih.

15. A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i uđoše u svoj grad. Potom se Joav vrati u Jerusalem.

16. Ali *Sirci kad vidješe gdje ih nadbiše Izrailjci, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adad-Ezerov iđaše pred njima.

*2.Sam. 10,16.

17. Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izrailjce, i prijeđe preko Jordana, i dođe k njima i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiješe se s njim.

18. Ali pobjegoše Sirci ispred Izrailja, i pobi David Siraca sedam tisuća kola i četrdeset tisuća pješaka, i Sofaka vojvodu pogubi.

19. I kad vidješe sluge Adad-Ezerove da ih razbi Izrailj, učiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

Osvajanje gradova Amonovijeh.

20. **A** kad prođe godina, u vrijeme kad *carevi idu na vojsku, †Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalmu. I Joav osvoji †Ravu i raskopa je.

*2.Sam. 11,1. †2.Sam. 12,26. ‡2.Sam. 12,27.

2. I David uze caru njihovu s glave krunu, i nađe da poteže talanac zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada plijen vrlo velik.

3. A narod što bijaše u njemu izvede i isiječe ih pilama i gvozdijenim branama i sjekirama. I tako učini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalm.

4. A poslije toga nastat rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaćanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i bjehu pokoreni.

5. Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljača bijaše kao vratilo.

6. I opet nastat rat u Gatu, gdje bijaše jedan čovjek vrlo visok, koji imашe po šest prsta, skupa dvadeset i četiri; i on bijaše roda divovskoga.

7. I ružашe Izrailja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova.

8. Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogoše od ruke Davidove i od ruke slugu njegovijeh.

Zbog prebrojavanja naroda David kažnjen pomorom. David žrtvuje na gumnu Ornanovu.

21. **A** li usta *sotona na †Izrailja i navrati Davida da izbroji Izrailja.

*Djela 5,3. †2.Sam. 24,1.

2. I reče David Joavu i knezovima narodnijem: idite, izbrojte sinove Izrailjeve od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima.

3. Ali Joav reče: neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? zašto traži to gospodar moj? zašto da bude na grijeh Izrailju?

4. Ali riječ careva nadjača Joava. I tako otide Joav i obiđe svega Izrailja, pa se vrati u Jerusalm.

5. I dade Joav broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izrailjeva tisuća i sto tisuća ljudi koji mahahu mačem, a naroda Judina četiri stotine i sedamdeset tisuća ljudi koji mahahu mačem.

6. A plemena Levijeva i Venijaminova ne izbroji s njima, jer mrska bješe Joavu zapovijest careva.

7. A ne bješe mila Bogu ta stvar; zato udari Izrailja.

8. I David reče Bogu: sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih.

9. A Gospod reče Gadu vidiocu Davidovu govoreći:

10. Idi kaži Davidu i reci: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti učinim.

11. I dođe Gad k Davidu i reče mu: tako veli Gospod, biraj:

12. Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i mač neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana mač Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izrailjevijem. Sada, dakle, gledaj što ću odgovoriti Onome koji me je poslao.

*2.Sam. 24,13.

13. A David reče Gadu: u tjeskobi sam lju-toj; ali neka zapadnem Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegovaj; a ljudima da ne zapadnem u ruke.

14. I tako pusti Gospod pomor na Izrailja, te pade Izrailja sedamdeset tisuća ljudi.

15. I posla *Gospod †anđela u †Jerusalm da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reče anđelu koji ubijaše: dosta, spusti ruku svoju. A anđeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornana Jevusejina,

*1.Moj. 6,6. †2.Sam. 24,16. ‡Jer. 26,18.

16. A David podiže oči svoje i vidje anđela Gospodnjega gdje stoji između zemlje i neba a u ruci mu go mač, kojim bješe zahmahnuo na Jerusalem; i pade David i starješine ničice, obučeni u kostrijet.

17. I reče David Bogu: nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam, dakle, zgriješio i zlo učinio; a te ovce šta su učinile? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega; ali ne na taj narod da ga potre.

18. Tada anđeo Gospodnji reče Gadu da kaže Davidu da iziđe gore i načini oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejina.

19. I izide David po riječi Gadovoj, koju mu reče u ime Gospodnje.

20. A Ornan okrenuv se ugleda anđela, i sakri se sa četiri sina svoja. Jer Ornan vrsijaše pšenicu.

21. Utom dođe David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida iziđe iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje.

22. Tada reče David Ornanu: daj mi to gumno da načinim na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga, da bi prestao *pomor u narodu. *4.Moj. 16,48.

23. A Ornan reče Davidu: uzmi i neka čini gospodar moj car što mu je drago; evo damjem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to damjem.

24. A car David reče Ornanu: ne, nego ću kupiti za novce šta vrijedi, jer neću da prinesem Gospodu što je tvoje ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene.

25. I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata.

26. I ondje načini *David oltar †Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši oganj s neba na oltar žrtve paljenice. *2.Dnev. 3,1. †3.Moj. 9,24.

27. I zapovjedi Gospod anđelu, te vrati mač svoj u korice.

28. U ono vrijeme vidjev David da ga Gospod usliši na gumnu Ornana Jevusejina prinošaše žrtve ondje.

29. A Šator Gospodnji, koji načini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu.

30. I *David ne može ići k njemu da traži Boga, jer se uplaši od mača anđela Gospodnjega. *2.Sam. 6,9.

Davidove pripreme za građenje Hrama i njegovi savjeti sinu Solomunu.

22. I reče *David: ovo je kuća †Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju.

*1.Dnev. 21,26; 2.Sam. 24,18. †1.Dnev. 21,18.

2. I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijahu u zemlji Izrailjevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji.

3. I gvožđa mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjedi mnogo bez mjere,

4. I drva kedrovijeh bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovijeh Davidu.

5. Jer David govoraše: Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zemljama; zato ću mu pripraviti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje.

6. Potom dozva sina svojega Solomuna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodu Bogu Izrailjevu.

7. I reče David Solomunu: sine! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega.

8. Ali mi dođe riječ Gospodnja govoreći: mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio; nećeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom.

9. Evo, rodiće ti se sin, on će biti miran čovjek i smiriću ga od svih neprijatelja njegovijeh unaokolo; zato će mu biti ime Solomun; i mir i pokoj daću Izrailju za njegova vremena.

10. On će sazidati dom imenu mojemu, i on će mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrdiću *prijesto carstva njegova nad Izrailjem do vijeka. *2.Sam. 7,13.

11. Zato, sine, Gospod će biti s tobom, i bićeš srećan, te ćeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te.

12. Samo da ti da Gospod *razum i mudrost kad te postavi nad Izrailjem da držiš zakon Gospoda Boga svojega. *5.Moj. 4,6.

13. Tada ćeš biti srećan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio *Gospod preko †Mojsija Izrailju. Budi slabodan i hrabar, ne boj se i ne plaši se.

*1.Dnev. 11,9. †Isus N. 1,7.

14. I evo, u nevolji svojoj pripravio sam za dom Gospodnji sto tisuća talanata zlata i tisuću tisuća talanata srebra; a mjedi i gvožđa bez mjere, jer ga ima mnogo, također i drva i kamena pripravio sam; a ti dodaj još.

15. A imaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještijeh svakom poslu.

16. Ima zlata, srebra, i mjedi i gvožđa bez mjere; nastani, dakle, i radi, i Gospod će biti s tobom.

17. Potom zapovjedi David svijem knezovima Izrailjeviem da pomažu Solomunu sinu njegovu:

18. Nije li s vama *Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir ovduda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlja je pokorena Gospodu i narodu njegovu.

*5.Moj. 12,10.

19. Sada, dakle, upravite srce svoje i dušu svoju da tražite *Gospoda Boga svojega; nastanite i zidajte †Svetinju Gospodu Bogu da unesete †kovčeg zavjeta Gospodnjega i sveto posuđe Božije u dom koji će se sazidati imenu Gospodnjemu.

*2.Dnev. 20,3. †1.O car. 8,6. †2.Dnev. 5,7.

Broj Levita, raspored i služba.

23. I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega *carem nad †Izrailjem. *1.Dnev. 29,22. †1.Dnev. 28,5.

2. I sabra sve knezove Izrailjeve i sveštenike i Levite.

3. I bjehu izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuća ljudi.

4. Između njih bijaše dvadeset i četiri tisuće određenijeh na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuća upravitelja i sudija;

5. A četiri tisuće vratara i četiri tisuće koji hvaljahu Gospoda uz oruđa koja načini za hvalu.

6. I razdjeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju.

7. Od Girsona bijahu: Ladan i Simej;

8. Sinovi Ladanovi: poglavar Jehilo i Zetam i Joilo, trojica;

9. Sinovi Simejevi: Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otačkih porodica Ladanovijeh.

10. A sinovi Simejevi: Jat, Zina i Jeus i Verija, ta su četvorica sinovi Simejevi.

11. A Jat bijaše poglavar, a Ziza drugi; a Jeus i Verija nemahu mnogo djece, zato se brojahu u jedan dom otački.

12. Sinovi *Katovi: †Amram, Isar, Hevron i Ozilo, četvorica. *2.Moj. 6,18. †1.Dnev. 6,2.

13. Sinovi Amramovi: *Aron i †Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osvećuje Svetinju nad svetinjama, on i sinovi njegovi dovijeka, da kade pred †Gospodom, da mu služe i da blagosiljaju u ime njegovom dovijeka.

*2.Moj. 28,1. †4.Moj. 16,40. †3.Moj. 10,1.

14. A sinovi Mojsija čovjeka Božijega broje se u pleme Levijevo.

15. Sinovi Mojsijevi: Girsom i Elijezer.

16. Sinovi Girsomovi: Sevuilo poglavar.

17. A sinovi Elijezerovi: Reavija poglavar. A nemaše Elijezer više sinova, nego se sinovi Reavijini umnožiše veoma.

18. Sinovi Isarovi: Selomit poglavar.

19. Sinovi Hevronovi: *Jerija prvi, †Amarija drugi, Jazilo treći, i Jekameam četvrti.

*1.Dnev. 26,31. †1.Dnev. 24,23.

20. Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi.

21. Sinovi Merarijevi: Malije i Musije. Sinovi Malije: Eleazar i Kis.

22. A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo *kćeri, i njima se oženiše sinovi Kisovi, braća njihova. *4.Moj. 36,6.

23. Sinovi *Musijevi: Malije i Eder i Jeremot, trojica. *1.Dnev. 24,30.

24. To su sinovi Levijevi po otačkim domovima svojim, poglavari domova otačkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji rađahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više.

25. Jer David reče: mir dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojemu, i nastavaće u Jerusalimu dovijeka.

26. I Leviti neće više nositi Šatora i posuđa njegova za službu njegovu.

27. Jer po posljednjoj naredbi Davidovoj bjehu izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više;

28. Jer određeni bijahu da pomažu sinovima Aronovijem u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da čiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem,

29. I oko *hljebova postavljenijeh, i oko bijeloga †brašna za dar i oko kolača prijensnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere, *2.Moj. 25,30. †3.Moj. 2,4.

30. I da stoje jutrom i hvale i slave *Gospoda, i tako večerom, *2.Dnev. 31,2.

31. I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom,

32. I da rade što treba raditi u Šatoru od sastanka i u Svetinji, i za sinove Aronove, braću svoju, u službi u domu Gospodnjem.

Starješine u dvadeset i četiri reda sveštenika i Levita.

24. A među sinovima Aronovijem ovi su redovi: sinovi *Aronovi bjehu †Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar.

*3.Moj. 10,1. †4.Moj. 3,2.

2. Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; zato bjehu sveštenici Eleazar i Itamar.

3. I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovijeh, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itamarovijeh, po redu njihovu u službi njihovoj.

4. I nađe se sinova Eleazarovijeh više starješina nego sinova Itamarovijeh, kad ih razdijeliše: od sinova Eleazarovijeh bijaše starješina po domovima otačkim šesnaest, a od sinova Itamarovijeh osam po domovima otačkim.

5. I bjehu razdijeljeni ždrijebom i jedan i drugi; jer poglavari u Svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovijeh i od sinova Itamarovijeh.

6. I popisa ih Semaja sin Natanailov pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otačkih među sveštenicima i Levitima, jedan dom otački uzevši za Eleazara a jedan za Itamara.

7. I pade prvi ždrijeb na Jojariva, drugi na Jedaju,

8. Treći na Harima, četvrti na Seorima,

9. Peti na Malhiju, šesti na Mejamina,

10. Sedmi na Akosa, osmi na Aviju,

11. Deveti na Isuja, deseti na Sehaniju,

12. Jedanaesti na Eliasiva, dvanaesti na Jakima,

13. Trinaesti na Ufu, četrnaesti na Jesevava,

14. Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira,

15. Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa,

16. Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezekilja,

17. Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula,

18. Dvadeset treći na Delaju, dvadeset četvrti na Maziju.

19. To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnji na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev.

20. A od ostalih sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovijeh Suvailo; od sinova Suvailovijeh Jedaja,

21. Od Reavije, od sinova Reavijinih poglavar Jesija;

22. Od sinova Isarovijeh Selomot, od sinova Selomotovijeh Jat;

23. A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo treći, Jekameam četvrti;

24. Od sinova Uzilovijeh Miha; od sinova Mišinijeh Samir;

25. Brat Mišin Jesija; od sinova Jesijinih Zaharija.

26. Sinovi Merarijevi: Malije i Musije; od sinova Jazijinih Veno.

27. Sinovi Merarijevi od Jazije: Veno i Soam i Zahur i Ivrije;

28. Od Malija Eleazar, koji nemaše sinova;

29. Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo;

30. I od sinova Musijevih Malije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi levitski po domovima otaca svojih.

31. I oni bacāše ždrijeb prema braći svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otačkih među sveštenicima i Levitima, od domova otačkih svaki poglavar prema bratu svojemu mlađemu.

Dvadeset i četiri reda pjevača
svetijeh pjesama.

25. I odvoji *David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji će prorokovati uz ħarfe i psaltire i kimvale; i bjehu između njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi:

*1.Dnev. 15,16. †2.Dnev. 8,14. ‡Psal. 150,3.

2. Od sinova Asafovijeh: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj;

3. Od Jedutuna: šest sinova Jedutunovijeh: Gedalija i Sorije i Jesajja, Asavija i Matatija i Simej pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz citru hvaleći i slaveći Gospoda;

4. Od Emana: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevulo i Jerimot, Ananija i Ananije, Elijata, Gidaltija i Romamti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot.

5. Ti svi bijahu sinovi Emana vidioca careva u riječima Božijim da se uzvišuje rog; jer Bog dade Emanu četrnaest sinova i tri kćeri.

6. Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajući u domu Gospodnjem uz kimvale i psaltire i harfe za službu u domu Božijem, kako car naređivaše Asafu i Jedutunu i Emanu.

7. I bješe ih na broj s braćom njihovom obučenom pjesmama Gospodnjim, dvjesti i osamdeset i osam, samijeh vještaka.

8. I baciše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, učitelj kao učenik;

9. I pade prvi ždrijeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braćom i sinovima njegovijem, njih dvanaest;

10. Treći na Zahura, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

11. Četvrti na Iserija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

12. Peti na Netaniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

13. Šesti na Vukiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

14. Sedmi na Jesarilu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

15. Osmi na Jesajju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

16. Deveti na Mataniju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

17. Deseti na Simeja, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

18. Jedanaesti na Azareila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

19. Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

20. Trinaesti na Savuila, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

21. Četrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

22. Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

23. Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

24. Sedamnaesti na Josvekasa, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

25. Osamnaesti na Ananija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

26. Devetnaesti na Malotija, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

27. Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

28. Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

29. Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

30. Dvadeset treći na Maziota, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest;

31. Dvadeset četvrti na Romanti-Ezera, sinove njegove i braću njegovu, njih dvanaest.

Postavljanje vratara doma Božijega, blagajnika i sudija.

26. A redovi vratarski bijahu: od sinova Korejevih bijaše Meselemija sin Korejev između sinova Asafovijeh;

2. A sinovi Meselemijini: Zaharija prvenac, Jedailo drugi, Zevadija treći, Jatnilo četvrti,

3. Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi;

4. I Ovid-Edomovi sinovi: Semaja prvenac, Jozavad drugi, Joah treći i Sahar četvrti i Natanailo peti,

5. Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovi Bog.

6. I Semaji sinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci.

7. Sinovi Semajini: Gotnije i Rafailo i Ovid i Elzavad braća njegova, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija.

8. Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovijeh, i oni i sinovi njihovi i braća njihova, svi hrabri ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma.

9. A Meselemijinih sinova i braće, hrabrih ljudi, bijaše osamnaest.

10. A Osini sinovi, od sinova Merarijevih: Simrije poglavar, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem;

11. Helkija drugi, Tevalija treći, Zaharija četvrti; svijeh sinova i braće Osine bijaše trinaest.

12. Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarima da čuvaju stražu naizmjenice s braćom svojom služeći u domu Gospodnjem.

13. Jer metaše ždrijeb za maloga kao i za velikoga po domovima svojih otaca, za svaka vrata.

14. I pade ždrijeb na istok Selimiji; a Zahariji sinu njegovu, mudromu savjetniku, kad baciše ždrijeb, pade mu ždrijeb na sjever;

15. A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovijem na riznicu;

16. Sufimu i Osi na zapad s vratima salehetskima na putu koji ide gore; straža bješe prema straži:

17. S istoka šest Levita; sa sjevera četiri na dan; s juga na dan četiri; a kod riznice po dva;

18. Na Parvaru sa zapada četiri na putu, dva kod Parvara.

19. To su redovi vratarski među sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim.

20. I ovi još bijahu Leviti: Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posvećenijeh stvari.

21. Od sinova Ladanovijeh između sinova *Girsonovijeh od Ladana, između glavara domova otačkih od Ladana sina Girsonova bijaše Jehilo, *1.Dnev. 29,8.

22. Sinovi Jehilovi: Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega;

23. Od sinova Amramovijeh, Isarovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh,

24. Bijaše *Sevulo sin Girsona sina Mojsijeva starješina nad blagom. *1.Dnev. 23,16.

25. A braća njegova od Elijezera: Reavija sin mu, a njegov sin Jesaija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit;

26. Ovaj Selomit i braća njegova bijahu nad svijem blagom od posvećenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otačkih i tisućnici i stotinici i vojvode;

27. Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnji;

28. I što god bješe posvetio Samuilo vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Serujin; ko god posvećivaše, davaše u ruke Selomitu i braći njegovoj.

29. Od sinova Isarovijeh: Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u *Izrailju, upravitelji i sudije. *2.Dnev. 19,8.

30. Od sinova Hevronovijeh *Asavija i braća njegova, tisuća i sedam stotina hrabrih ljudi, bijahu nad Izrailjem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku. *1.Dnev. 27,17.

31. Između sinova Hevronovijeh bijaše *Jerija poglavar sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otačkim. Četrdesete godine carovanja Davidova potražiše ih i nađoše među njima hrabrih junaka u Jaziru Galadskom.

*1.Dnev. 23,19.

32. I braće njegove, hrabrih ljudi, bijaše dvije tisuće i sedam stotina glavara u domovima otačkim; i postavi ih car David nad sinovima Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

Starješine nad dvanaest redova u vojsci, knezovi plemenski, dvorani i sluge Davidove.

27. A sinovi Izrailjevi po svom broju, glavari domova otačkih, tisućnici i stotnici i upravitelji njihovi, služahu caru u svakom poslu u redovima, koji dolazahu i odlazahu od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i četiri tisuće.

2. Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov; i u njegovu redu bijaše dvadeset i četiri tisuće.

3. Od sinova Faresovijeh bijaše poglavar nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca.

4. A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

5. Treći vojvoda trećega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavar; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

6. Ovaj Venaja bješe junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizavad sin mu.

7. Četvrti, četvrtoga mjeseca Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće.

8. Peti, petoga mjeseca, poglavar Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

9. Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Ikisov Tekojanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

10. Sedmi, sedmoga mjeseca, *Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

*1.Dnev. 11,27.

11. Osmi, osmoga mjeseca, *Sivehaj Husačanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

*2.Sam. 21,18.

12. Deveti, devetoga mjeseca, *Avijezer Anatočanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

*1.Dnev. 11,28.

13. Deseti, desetoga mjeseca, *Maraj Netofačanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

*2.Sam. 23,28.

14. Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, *Venaja Faratonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće.

*2.Sam. 23,30.

15. Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Hel-daj Netofačanin od *Gotonila, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. *Sud. 3,9.

16. A nad plemenima Izrailjevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrije; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin;

17. Nad Levijem *Asavija sin Kemuilov; nad Aronovijem Sadok;

*1.Dnev. 26,30.

18. Nad Judinijem Eliuj od braće Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov;

19. Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov;

20. Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin;

21. Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirov;

22. Nad Danovijem Azareilo sin Jeroamov. To bijahu knezovi plemena Izrailjevijeh.

23. A ne izbroji David onijeh koji imahu manje od dvadeset godina, jer *Gospod bješe rekao da će umnožiti sinove Izrailjeve kao †zvijezde †nebeske.

*5.Moj. 1,10. †1.Moj. 15,5. †Jevr. 11,12.

24. Joav sin Serujin poče brojiti, ali ne dovrši; jer dođe gnjev Božji za to na Izrailja; zato taj broj ne dođe u knjigu o caru Davidu.

25. Nad blagom carevijem bijaše Azmavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama Jonatan sin Ozijin.

26. A nad ratarima, koji radahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov;

27. A nad vinogradarima Simej Ramaćanin; a nad rodnom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejnin;

28. A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas;

29. Nad govedima što pasijahu u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat Adlajev;

30. Nad kamilama Ovil Ismailjac; nad magarcima Jedaja Meroñoćanin;

31. A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida.

32. A Jonatan stric Davidov bijaše savjetnik, mudar čovjek i književnik; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem.

33. I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev.

34. A poslije Ahitofela bijaše Jodaj sin Vejnjin i Avijatar, a vojvoda carev bješe Joav.

David pokazuje narodu Solomuna kao svojega našljednika, predaje mu sliku Hrama i stvari za Hram.

28. I David sabra u Jerusalem sve poglavare *Izrailjeve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služahu caru, i tisućnike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre,

*1.Dnev. 11,10; Isus N. 23,2.

2. I ustavši car David na noge reče: čujte me, braćo moja i narode moj! ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi počivao kovčeg Gospodnji i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje.

3. Ali mi Bog reče: nećeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao.

4. Ali Gospod Bog Izrailjev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad

Izrailjem do vijeka; jer Judu izabra za vođa, i iz doma Judina dom oca mojega; i između sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izrailjem.

5. A tako između svih sinova mojih, jer mnogo sinova dade mi Gospod, izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izrailjem.

6. I reče mi: Solomun sin tvoj sazidaće moj dom i trijemove moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja ću mu biti otac.

7. I utvrdiću carstvo njegovo do vijeka, ako bude postojan da izvršuje zapovijesti moje i zakone moje kao danas.

8. Sada, dakle, pred svijem Izrailjem, zborom Gospodnjim, i da čuje Bog naš, kažem vam: držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe do vijeka.

9. A ti, Solomune sine, znaj Boga oca svojega, i služi mu cijelim srcem i dušom dragovoljom; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naći ćeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciće te zasnagda.

10. Vidi sada da te je *Gospod izabrao da sazidaš dom za Svetinju; budi hrabar i radi.

*1.Dnev. 22,16.

11. Tada predade David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuća njegovijeh, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac očišćenja,

12. I sliku od svega što bješe smislio za trijemove doma Gospodnjega i za sve klijeti unaokolo i za riznicu doma Božijega i za riznicu od svetijeh stvari,

13. I za redove svešteničke i levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posuđe u domu Gospodnjem;

14. Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu;

15. Pod mjeru za svijetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovijeh, i za svijetnjake srebrne po

težini svakoga svijetnjaka i žičaka njegovih, prema potrebi svakoga svijetnjaka;

16. I *zlata pod mjeru za stolove na kojima će stajati ṫhljevovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne;

*2.Dnev. 4,8. †1.O car. 7,48.

17. I za viljuške i za kotliće i za zdjele zlata čistoga, i za zlatne čaše pod mjeru, za svaku čašu, i za srebrne čaše srebra pod mjeru za svaku;

18. I za *oltar kadioni čistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnijeh ṫheruvima, koji će raširivši krila zaklanjati ṫkovčeg zavjeta Gospodnjega.

*2.Moj. 30,1. †2.Moj. 25,18. †1.Sam. 4,4.

19. To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi.

20. I tako reče David Solomunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer će *Gospod Bog, Bog moj, biti s tobom, neće te ostaviti niti će odstupati od tebe, dokle ne završiš sav posao za službu u domu Gospodnjem.

*5.Moj. 31,7.

21. A evo redovi sveteučenički i levitski za svaku *službu u domu Božijem; i imaš uza se za svaki posao ljudi dragovoljnjih i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

*1.Dnev. 25,1.

Bogati prilozi za građenje Hrama. David zahvaljuje Gospodu. Solomunovo pomazanje. Davidova smrt.

29. Potom reče car *David svemu zboru: jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer neće biti čovjeku taj dvor nego ṫGospodu Bogu.

*1.Dnev. 22,5. †1.O car. 3,7.

2. Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjedi za mjedene, gvožđa za gvozdenne, i drva za drvene, kamenja oniksova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobila.

3. I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što

sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega:

4. Tri tisuće talanata zlata ofirskoga, i sedam tisuća talanata čistoga srebra, da se oblože zidovi domovima.

5. Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetničkih. A bi li još te htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu?

6. Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otačkih i knezovi plemena Izrailjevi-
jih i tisućnici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim.

7. I dadoše za službu u domu Božijem zlata pet tisuća talanata i deset tisuća zlatice, i srebra deset tisuća talanata, i mjedi osamnaest tisuća talanata, i gvožđa sto tisuća talanata.

8. I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovijeh.

9. I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma.

10. Potom David blagoslovi Gospoda pred svijem zborom, i reče *David: ṫblagosloven si Gospode Bože Izrailja oca našega od vijeka do vijeka.

*1.O car. 8,15. †2.Dnev. 6,4.

11. Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i vječnost i *čast, i sve što je na ṫnebu i na zemlji; tvoje je, Gospode, ṫcarstvo, i ti si uzvišen svrh svega poglavar;

*1.Tim. 1,17. †Dan. 4,34. †Mat. 6,13.

12. Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vladaš svijem, i u tvojoj je ruci moć i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukriepiti sve.

13. Sada, dakle, Bože naš, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno.

14. Jer ko sam ja i šta je moj narod da bi smo mogli ovoliko prinijeti tebi dragovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti.

15. Jer smo došljaci pred tobom i *gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen i nema stajanja.

*Jevr. 11,13.

16. Gospode Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za građenje doma imenu tvome svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje.

17. Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ *srca i što je pravo hoćeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošću vidjeh narod tvoj koji je ovdje kako ti dragovoljno prinosi.

*5.Moj. 8,2.

18. Gospode Bože Avrama, Isaka i Izrailja, otaca naših, sačuvaj dovijeka ovu volju i pomisao srdačnu naroda svojega, i upravljaj srce njihovo k sebi.

19. I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedočanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi tvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj za koji sam pripravo.

20. Potom reče David svemu zboru: blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovi Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru.

21. I prinesoše Gospodu žrtve, i prinesoše Gospodu žrtve paljenice sjutradan: tisuću volova, tisuću ovnova, tisuću jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod.

22. I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan veseleći se veoma. I postaviše drugom Solomuna sina Davidova carem, i pomaže ga Gospodu za vođa, a Sadoka za sveštenika.

23. I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnji da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše srećan, i slušaše ga sav Izrailj.

24. I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da će biti pokorni caru Solomunu.

25. I *Gospod uzvisi veoma Solomuna pred *svijem Izrailjem i dade mu slavu carsku kakve nijedan car prije njega nije imao u Izrailju.

*2.Dnev. 1,1. †Prop. 2,9.

26. Tako David sin Jesejev carova nad svijem Izrailjem.

27. A vremena za koje carova nad *Izrailjem bijaše četrdeset godina: a u †Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine.

*2.Sam. 5,5. †1.O car. 2,11.

28. I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun sin njegov na njegovo mjesto.

29. A djela cara Davida prva i posljednja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioca i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioca,

30. Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja prodoše preko njega i Izrailja i svijeh carevina zemaljskih.

DRUGA KNJIGA DNEVNIKA

Solomun prinosi žrtve u Gavaonu.

Bog se javlja Solomunu i uslišivši mu molitvu, daje mu mudrost i bogatstvo.

1. I Solomun sin Davidov utvrdi se u *carstvu svom, i †Gospod Bog njegov bješe s njim, i uzvisi ga veoma.

*1.O car. 2,46. †1.Dnev. 29,25.

2. I Solomun reče svemu Izrailju, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izrailja, glavarima domova otačkih,

3. Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer ondje bijaše Šator od sastanka Božijega, koji načini Mojsije sluga Gospodnji u pustinji.

4. A kovčeg Božji bješe prenio David iz Kirijat-Jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape Šator u Jerusalimu.

5. I oltar mjedeni koji načini Veseleilo, sin Urija sina Orova, bijaše ondje pred Šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor.

6. I prinese Solomun ondje pred Gospodom na oltaru mjedenom, koji bijaše pred Šatorom od sastanka, prinese na njemu tisuću žrtava paljenica.

7. Onu noć javi se Bog Solomunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam.

8. A Solomun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto.

9. Neka, dakle, Gospode Bože, bude tvrda riječ tvoja, koju si rekao Davidu odu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji.

10. Zato daj mi *mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu?

*Priče 3,13.

11. Tada reče Bog Solomunu: što ti je to u *srcu, a ne išteš bogatstva, ĩblaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem, *1.Sam. 16,7. †1.O car. 3,11.

12. Mudrost i znanje daje ti se; a daću ti i bogatstva i slave, kakve nijesu imali *carevi prije tebe niti će poslije tebe imati.

*2.Dnev. 9,22.

13. I vrati se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred Šatora od sastanka u Jerusolimu, i carovaše nad Izrailjem.

14. I nakupi *Solomun kola i konjika, i imaše tisuću i četiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusolimu.

*1.O car. 4,26.

15. I učini car te bijaše u Jerusolimu srebra i *zlata kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava, koje rastu po polju, tako mnogo.

*O Jovu 22,24.

16. I dovođahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimahu svakojaki trg za cijenu.

17. I odlažahu, te dogonjahu iz Misira kola po šest stotina sikala srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi hetejski i carevi sirski preko njih dobivahu.

Solomonova pogodba s Hiramom carem tirkim o zidanju Hrama.

2. Inaumi Solomun da zida dom ime-
nu Gospodnjemu i dom carski sebi.

2. I odbroji Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji će tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima.

3. I posla Solomun ka Hiramu caru tirkom i poručiti mu: kako si činio Davidu

ocu mojemu i slao mu drva kedrovijeh da zida sebi kuću gdje će sjedjeti, učini tako i meni.

4. Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posvetim da se kadi pred njim kadom mirisnijem i da se postavljaju hljebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i večerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospoda Boga našega, što treba da biva u Izrailju dovijeka.

5. A dom koji ću zidati biće velik, jer je Bog naš veći od svih bogova.

6. A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim.

7. Tako sada pošlji mi čovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožđa i od skerleta i od crvca i od porfire, i koji zna rezati, da radi s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusolimu, koje je dobio David otac moj.

8. I pošlji mi drva kedrovijeh i jelovijeh i algumima s Livana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeći drva livanska; a evo sluge će moje biti s tvojim slugama,

9. Da mi pripreme mnogo drva, jer dom što ću zidati biće velik i divan.

10. A evo, poslenicima koji će sjeći *drvo, slugama tvojim, daću pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i dvadeset tisuća kora ječma, i vina dvadeset tisuća vata, i ĩulja dvadeset tisuća vata. *Jezd. 3,7. †1.O car. 5,11.

11. I odgovori Hiram car tirkim u knjizi koju posla Solomunu: što Gospod ĩubi svoj narod zato te postavi carem nad njim.

12. I govoraše Hiram: *blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je stvorio ĩnebo i ĩzemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji će sazidati dom Gospodu i carski dom sebi.

*1.O car. 5,7. †1.Moj. 1,1. †Psal. 102,25.

13. Šaljem ti, dakle, čovjeka vješta i razumna, Hiram Aviva,

14. Sina jedne žene između kćeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvo-

žđa, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfire i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmisliti svašta vješto što mu se da, neka radi s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega.

15. Neka, dakle, pšenicu i ječam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošlje slugama svojim.

16. A mi ćemo nasjeći *drva na Livanu koliko ti god treba, i spustićemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusolim. *1.O car. 5,8.

17. Tada *Solomon izbroji sve inostrance koji bijahu u t zemlji Izrailjevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i nađe ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina; *1.O car. 5,13. †1.Dnev. 22,2.

18. I odredi od njih sedamdeset tisuća koji će nositi, i osamdeset tisuća koji će tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

Opis Hrama.

3. I poče Solomon zidati dom *Gospodnji u Jerusalimu na brdu † Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu na mjestu koje bješe pripravio David, na gumnu Ornana Jevusejina.

*1.Dnev. 21,18. †1.Moj. 22,2.

2. A poče zidati drugoga dana drugoga mjeseca četvrte godine carovanja svojega.

3. A ovako zasnova Solomon da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata.

4. A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imaše dvadeset lakata, a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra čistijem zlatom.

5. A dom veliki obloži drvetom jelovijem, potom ga obloži čistijem zlatom, i ozgo načini palme i lance.

6. I obloži dom kamenjem dragim da je nakićen, a zlato bijaše parvajimsko.

7. Obloži zlatom dom, grede, pragove i zidove i vrata, i izreza heruvime po zidovima.

8. I načini dom za Svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga čistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata.

9. A na kline dade pedeset sikala zlata; i kljieti obloži zlatom.

10. I načini u domu *Svetinje nad svetinjama dva heruvima, naprave umjetničke, i obloži ih zlatom. *1.O car. 6,23.

11. I krila tih heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima;

12. Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljalo se s krilom drugoga heruvima.

13. Krila tih heruvimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenutim u dom.

14. I načini *zavjes od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu načini heruvime. *2.Moj. 26,31.

15. I načini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlja ozgo na svakom od pet lakata.

16. I načini lance kao u Svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i načini sto šipaka, i metnu ih među lance.

17. I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

Opis pojedinih odjeljenja i posuda u Hramu.

4. I načini *oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok. *2.Moj. 27,1.

2. I sali more, deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, pet lakata visoko; a unaokolo mu bješe trideset lakata.

3. A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda unaokolo, po deset na jednom laktu, te okružavahu more: dva reda bijaše tih volova, salivenijeh s morem.

4. I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra.

5. Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u čaše, kao cvijet ljiljanov, a primaše tri tisuće vata.

6. I načini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za sveštenike da se u njemu umivaju.

7. I načini deset svijetnjaka od zlata, oblika kakvi im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve.

8. I načini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane, a pet s lijeve; i načini stotinu čaša od zlata.

9. I načini trijem sveštenički i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjed.

10. A more metnu na desnu stranu k *istoku s juga. *1.O car. 7,39.

11. Još načini Hiram lonce i lopate i kotliće, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božiji:

12. Dva stupa, i dva ogjavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva ogjavlja navrh stupova;

13. I četiri stotine šipaka na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva ogjavlja navrh stupova;

14. I načini podnožja, i *umivaonice načini na podnožja; *1.O car. 7,43.

15. Jedno more, i dvanaest volova pod njim;

16. I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih načini * Hiram Aviv † caru Solomunu za dom Gospodnji od ugladene mjedi.

*1.O car. 7,45. †1.O car. 7,14.

17. To je car saljevao u ravni *jordanskoj u zemlji ilovači između Sohota i Saridate.

*1.O car. 7,46.

18. I načini Solomun svega ovoga posuđa vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjedi.

19. Načini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni;

20. I svijetnjake sa žiškima njihovijem od čistoga zlata da gore pred Svetinjom nad svetinjama po običaju;

21. I cvjetove i žiške i usekače od zlata; a to *zlato bijaše veoma dobro; *2.Moj. 25,31.

22. I noževe i kotliće i kadionice i kliješta od čistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od Svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulazaše u crkvu, bijahu od zlata.

Osvećenje Hrama.

5. I tako se svrši sav posao što uradi *Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega. *1.O car. 7,51.

2. Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otačkih sinova Izrailjevijeh u Jerusalam da prenesu kovčeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, koje je Sion.

3. I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmoga mjeseca.

4. I kad dođoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovčeg.

5. I prenesoše kovčeg i Šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u Šatoru, prenesoše sveštenici i Leviti.

6. A car Solomun i sav zbor izrailjski koji se sabra k njemu prinesoše pred kovčegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnoštva ni izbrojiti ni proračunati.

7. I unesoše sveštenici kovčeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u Svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima.

8. Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje će stajati kovčeg i zaklanjahu heruvimi kovčeg i poluge njegove ozgo.

9. I povukoše mu poluge tako da im se krajevi viđahu od kovčega na prednjoj strani Svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viđahu, i ostaše ondje do danas.

10. U kovčegu ne bješe ništa osim dvije ploče koje metnu Mojsije na Horivu, kad

Gospod učini *zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto iziđoše iz Misira. *2.Dnev. 6,11.

11. A kad sveštenici iziđoše iz Svetinje, jer sveštenici koji se nađoše osveštaše se ne pazeći na red,

12. I *Leviti pjevači svi, koji bijahu uz Asafa i Emana i Jedutuna, i sinovi njihovi i †braća njihova, obučeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltirima i s harfama s istočne strane oltaru, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube,

*2.Dnev. 7,6. †1.Dnev. 15,16.

13. I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevahu, složno jednijem glasom hvaljahu i slavljahu *Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i harfe, hvaleći Gospoda da je dobar, da je dovijeka †milost njegova, tada se napuni oblaka dom †Gospodnji,

*1.Dnev. 16,34. †1.Dnev. 16,41. †2.Dnev. 7,3.

14. Te ne mogahu *sveštenici stajati da služe od oblaka, jer se slave †Gospodnje napuni dom Božji. *2.Dnev. 7,2. †2.Moj. 40,35.

Molitva Solomunova
prilikom osvećenja Hrama.

6. Tada reče Solomun: *Gospod je rekao da će nastaviti u mraku.

*3.Moj. 16,2.

2. A ja sazidah Dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš dovijeka.

3. I okrenuvši se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše.

4. I reče: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreći:

5. Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje misirske, ne izabrah grada među svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah čovjeka koji bi bio vođ narodu mojemu Izrailju,

6. Nego izabrah Jerusalem da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem.

7. I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva,

8. Ali Gospod reče Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si učinio što si to naumio,

9. Ali nećeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji će izaći iz bedara tvojih, on će sazidati dom imenu mojemu.

10. I tako ispuni Gospod riječ svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva.

11. I namjestih ovdje *kovčeg, u kome je †zavjet Gospodnji što je učinio sa sinovima Izrailjevijem. *2.Moj. 40,20. †2.Dnev. 5,10.

12. Potom *stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje. *1.O car. 8,22.

13. A bješe načinio Solomun podnožje od mjedi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugo i pet lakata široko, a tri lakta visoko; pa stade na nj, i kleče na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu,

14. I reče: *Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takvoga kakav si ti ni na Nebu ni na zemlji, koji čuvaš †zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim;

*5.Moj. 4,39; 2.Moj. 15,11. †Dan. 9,4.

15. Koji si ispunio sluzi svojem Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas.

16. Sada, dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreći: neće ti nestati čovjeka ispred mene koji bi sjedio na *prijestolu Izrailjevu, samo ako usčuvaju sinovi tvoji put svoj hođeći po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom. *Psal. 132,12.

17. Sada, dakle, Gospode Bože Izrailjev, neka se potvrdi riječ tvoja koju si rekao sluzi svojem Davidu.

18. Ali hoće li doista Bog stanovati s čovjekom na *zemlji? Eto, †nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, a kamaoli ovaj dom što ga sazidah.

*Isa. 66,1. †2.Dnev. 2,6.

19. Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, čuj viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj.

20. Da budu oči tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noću, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da ćeš namjestiti ime svoje, da čuješ molitvu kojom će se moliti sluga tvoj na ovom mjestu.

21. Čuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojima će se moliti na ovom mjestu, čuj s mjesta gdje stanuješ, s Neba, čuj i smiluj se.

22. Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva dođe pred tvoj oltar u ovom domu,

23. Ti čuj s Neba, i učini, i sudi slugama svojim plaćajući krivcu i djela njegova obraćajući na njegovu glavu, a pravoga pravdajući i plaćajući mu po pravdi njegovoj.

24. I kad se razbije pred neprijateljem narod tvoj *Izrailj zato što ti zgriješe, pa se obrate i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu,

*5.Moj. 32,15.

25. Ti čuj s Neba, i oprostí grijeh narodu svojemu Izrailju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem.

26. Kad se zatvori *nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namučiš,

*3.Moj. 26,19.

27. Ti čuj s *neba, i oprostí grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobri kojim će hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo.

*5.Moj. 26,15.

28. Kad bude *glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kakvo god zlo i kakva god bolest,

*2.Dnev. 20,9.

29. Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god čovjeka ili od svega naroda tvoje Izrailja, ko pozna muku svoju i bol svoj i podigne ruke svoje u ovom domu,

30. Ti čuj s Neba, iz Stana svojega, i oprostí i podaj svakome po putevima njegovijem, što znaš u *srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova čovječijih;

*1.Dnev. 28,9.

31. Da te se boje hodeći putevima tvojim, dokle su god živi na zemlji, koju si dao ocima našim.

32. I inostranac koji nije od naroda tvoje Izrailja, nego dođe iz daleke zemlje imena radi tvoje velikoga i ruke tvoje krjepke i mišice tvoje podignute, kad dođe i pomoli se u ovom domu,

33. Ti čuj s Neba, iz Stana svojega, i učini sve za što poviče k tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izrailj, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah.

34. Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošlješ, i pomole ti se okrenuvši se ka gradu ovome, koji si izabrao, i k ovome domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

35. Čuj s Neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu.

36. Kad ti zgriješe, jer nema *čovjeka koji ne grijehi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnu ili koja je blizu,

*Prop. 7,20.

37. Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i reku: sagriješismo i zlo učinismo i skrivismo;

38. I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu,

39. Tada čuj s Neba, iz Stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprostí narodu svojemu što ti budu zgriješili.

40. Tako, Bože moj, neka budu oči tvoje otvorene i uši tvoje prignute na molbu u ovom mjestu.

41. I tako, stani, *Gospode Bože, na počivalištu svojem, ti i tkočvećeg sile tvoje; sve-

štenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u ʒspasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru. *Psal. 132,8. †1.Dnev. 28,2. †Psal. 132,16.

42. Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanika svojega; opominji se *milosti obećane †Davidu sluzi tvojemu.

*Isa. 55,3. †Psal. 89,20.

Svršetak svečanosti osvećenja.

Gospod se po drugi put javlja Solomunu.

7. **A**kad svršši Solomun *molitvu, siđe †oganj s neba i spali ʒrtvu paljenicu i druge ʒrtve, i slave Gospodnje napuni se dom,

*1.O car. 8,38. †3.Moj. 9,24.

2. Te ne mogahu sveštenici ući u dom Gospodnji, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnji.

3. A svi sinovi Izrailjevi videći gdje siđe oganj i slava Gospodnja na dom saviše se licem k zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je dovijeka milost njegova.

4. I car i sav narod prinesoše ʒrtve pred Gospodom.

5. I prinese car Solomun na ʒrtvu dvadeset i dvije tisuće volova i sto i dvadeset tisuća ovaca, i tako posvetiše dom Božji car i sav narod.

6. A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje, što ih bješe načinio car David da hvale Gospoda, jer je dovijeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im daje; a drugi sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izrailjevi stajahu.

7. I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer ondje prinese ʒrtve paljenice i pretilinu od ʒrtava zahvalnijeh, jer na mjedenom oltaru, koji načini Solomun, ne moguše stati ʒrtve paljenice i dari i pretilina njihov.

8. U to vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izrailj s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka misirskoga.

9. I u osmi dan praznovaše praznik, jer posvećivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana.

10. A dvadeset trećega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovim, i bijahu radosni i veseli zbog dobra što učini *Gospod Davidu i Solomunu i Izrailju narodu svojemu.

*1.O car. 8,66.

11. I svršši *Solomun dom Gospodnji i dom carski, i bi srećan u svemu što bješe naumio da načini u domu Gospodnjem i u domu svom.

*1.O car. 9,1.

12. Potom javi se *Gospod Solomunu noću i reče mu: uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za ʒrtve.

*1.Moj. 12,7.

13. Ako zatvorim *nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj,

*2.Dnev. 6,26.

14. I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraži lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja ću tada uslišiti s *neba i oprostiti im grijeh njihov, i iscijeliću †zemlju njihov.

*2.Dnev. 6,27. †5.Moj. 28,10.

15. I oči će moje biti otvorene i uši moje prignote k molitvi s toga mjesta.

16. Jer sada izabrah i posvetih dom taj da bude ime moje tu dovijeka; i biće tu oči moje i srce moje vazda.

17. A ti ako uzideš preda mnom kako je išao *David otac tvoj, tvoreći sve što sam ti zapovjedio i držeći uredbe moje i zakone moje,

*1.O car. 9,4.

18. Utvrdiću prijesto carstva tvajega kako sam obećao Davidu ocu tvome govoreći: neće ti nestati čovjeka koji bi vladao u Izrailju.

19. Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovjesti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se,

20. Tada ću ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaću od sebe, i učiniću od njega priču i potsmijeh među svijem narodima.

21. I dom ovaj koliko je slavan, ko god prođe mimo njega, začudiće mu se i reći će: zašto učini ovo *Gospod od ove †zemlje i od ovoga doma?

*5.Moj. 29,24. †Plaç 2,15.

22. I odgovoriće se: jer odustaviše *Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služuše im, zato pusti na njih sve ovo zlo. *2.O car. 17,18; Sud. 2,13.

Solomun podiže gradove. Raspored službe Božije. Putovanje morem u Ofir.

8. **A** kad prođe dvadeset godina, u koje je sazida *Solomun dom Gospodnji i dom svoj, *1.O car. 9,10.

2. Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izrailjeve.

3. Potom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga.

4. I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu.

5. Sazida i Vet-Oron Gornji i Vet-Oron Donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama,

6. I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bija-hu kola, i gradove u kojima bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusali-mu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega.

7. I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izrailja,

8. Od sinova njihovijeh koji bjehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne potreše sinovi Izrailjevi, njih nagna Solomun da plaćaju danak do današnjega dana.

9. A od sinova Izrailjevijeh, kojih ne učini Solomun robovima za svoj posao, nego bi-jahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem,

10. Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imaše car Solomun, dvjesta i pedeset, koji upravljahu narodom.

11. I kćer faraonovu preseli *Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reče: neće sjedjeti žena moja u domu Davi-da cara Izrailjeva, jer je svet što je došao u njega kovčeg Gospodnji. *1.O car. 3,1.

12. Tada prinošaše Solomun žrtve paljeni-ce Gospodu na oltaru Gospodnjem koji načini pred trijemom,

13. Što trebaše od dana na dan prinostiti po zapovijesti Mojsijevoj, u *subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na †praznik prijesnijeh hljebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica.

*4.Moj. 28,9. †5.Moj. 16,16.

14. I postavi po naredbi Davida oca svoje-ga redove svešteničke prema *službi njihovoj, i levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale Boga i služe pred sveštenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem nad svakim vratima; jer takva bi-jaše zapovijest Davida čovjeka Božijega.

*1.Dnev. 25,1.

15. I ne otpustiše od zapovijesti careve za sveštenike i Levite ni u čem, ni za riznice.

16. Tako se svršši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospod-nji pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnji.

17. Tada otide *Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijegu morskom u zemlji edomskoj. *1.O car. 9,26.

18. A *Hiram posla mu po svojim sluga-ma lađe i sluge vješte moru, i otidoše sa slugama Solomunovijem u Ofir i uzeše odande četiri stotine i pedeset talanata †zlata i donesoše caru Solomunu.

*1.O car. 9,27. †2.Dnev. 9,10.

Solomuna pohodi carica savska i daruje ga. Njegovo bogatstvo i smrt.

9. **A** carica *savska ču glas o Solomu-Anu, pa dođe u Jerusolim da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom prat-njom i s kamilama koje nošahu mirisa i †zlata vrlo mnogo i dragog kamenja; i do-šavši k Solomunu govori s njim o svemu što joj bješe u srcu. *1.O car. 10,1. †2.Dnev. 9,9.

2. I Solomun joj odgovori na sve riječi nje-zine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio.

3. A kad carica savska vidje mudrost Solo-munovu i dom koji bijaše sazidao,

4. I jela na stolu njegovu, i stanove slugu njegovijeh i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharnike njegovih i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dođe izvan sebe,

5. Pa reče caru: istina je što sam čula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj.

6. Ali ne htjeh vjerovati što govorahu dokle ne dođem i vidim svojim očima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala.

7. Blago ljudima tvojim i blago svijem slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju.

8. Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izraelja da bi ga utvrdio do vijeka, zato im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu.

9. Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takvih mirisa kakve dade carica savska caru Solomunu.

10. I slugu *Hiramove i slugu Solomunove koje donesoše †zlata iz Ofira, dovezoše drveta alumguma i dragoga kamenja.

*1.O car. 10,11. †2.Dnev. 8,18.

11. I načini car od toga drveta alumguma put u dom Gospodnji i u dom carev, i harfe i psaltire za pjevače; nigda se prije nijesu vidjele takve stvari u zemlji Judinoj.

12. A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijela caru. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim.

13. A zlata što dohodaše Solomunu svake godine bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata,

14. Osim onoga što donošaahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi *carevi arapski i glavari zemaljski donošaahu Solomunu †zlato i srebro.

*Psal. 68,29. †Isa. 60,6.

15. I načini car Solomun dvjesto štitoava od kovanoga zlata, šest stotina sikala kovanoga zlata dajući na jedan štit,

16. I tri stotine malijeh štitoava od kovanoga zlata, dajući trista sikala zlata na jedan štitić. I ostavi ih car u domu od šume livanske.

17. I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga čistijem zlatom.

18. A bijaše šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljeno s prijestolom, i ručice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ručica.

19. I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi takav načinjen ni u kojem carstvu.

20. I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume livanske bijahu od čistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova.

21. Jer *careve †lađe hođahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraćahu se lađe †tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune.

*Psal. 72,10. †1.O car. 10,22. †Psal. 48,7.

22. Tako car Solomun bijaše veći od svihje *careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću.

*Psal. 89,27.

23. I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da čuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce.

24. I donošaahu mu svi *dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine,

*Psal. 72,10.

25. Tako da imaše *Solomun četiri tisuće staja za konje i kola, i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u †Jerusalimu.

*1.O car. 4,26. †2.Dnev. 1,14.

26. I vladaše nad *svijem carevima od †trijeke do †zemlje filistejske i do međe misirske.

*1.O car. 4,21. †Psal. 72,8. †1.Moj. 15,18.

27. I učini car, te u *Jerusalimu bješe †srebra kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo.

*1.O car. 10,27. †2.Dnev. 1,15.

28. I dovođahu Solomunu konje iz *Misira i iz svihje zemalja.

*Isa. 31,1. 2.Dnev. 1,16.

29. A ostala djela Solomunova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana

*proroka i u proročanstvu †Ahije Silomljani-
nina i u utvori Ida vidioca o Jerovoamu si-
nu Navatovu? *2.Dnev. 12,15. †1.O car. 11,29.

30. A carova *Solomun u Jerusalimu nad
svijem Izrailjem četrdeset godina.

*1.O car. 11,42.

31. I počinu Solomun kod otaca svojih, i
pogreboše ga u gradu Davida oca njegova;
a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin
njegov.

Rovoam postaje car. Podjela carstva.

10. Tada otide *Rovoam u Sihem,
jer se ondje skupi sav Izrailj da
ga zacare. *1.O car. 12,1.

2. A kad ču Jerovoam sin Navatov, koji bi-
jaše u Misiru pobjegav onamo od cara So-
lomuna, vrati se Jerovoam iz Misira.

3. Jer poslaše, te ga dozvaše; i dođe Jerovo-
am i sav Izrailj i rekoše Rovoamu govoreći:

4. Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram;
nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svoje-
ga i teški jaram koji je metnuo na nas, pa
ćemo ti služiti.

5. A on im reče: do tri dana dođite opet k
meni. I narod otide.

6. Tada car Rovoam učini vijeće sa starci-
ma koji stajaše pred Solomunom ocem
njegovijem dok bijaše živ, i reče: kako svje-
tujete da odgovorim narodu?

7. A oni mu odgovoriše govoreći: ako se
udobriš narodu i ugodiš im i odgovoriš im
lijepim riječima, oni će ti biti sluge svagda.

8. Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše
starci, i učini vijeće s mladićima koji odras-
toše s njim i koji stajahu pred njim;

9. I reče im: šta vi svjetujete da odgovori-
mo narodu koji mi rekoše govoreći: olakšaj
jaram koji je metnuo na nas tvoj otac.

10. Tada mu odgovoriše mladići koji odras-
tastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu
što ti reče: otac je tvoj metnuo na nas težak
jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci:
moj mali prst deblji je od bedara oca
mojega.

11. Otac je moj metnuo na vas težak ja-
ram, a ja ću još dometnuti na vaš jaram;
otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću vas
šibat i bodljivijem bičevima.

12. A treći dan dođe Jerovoam i sav narod
k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav:
dođite opet k meni do tri dana.

13. I car im odgovori oštro, jer ostavi car
Rovoam svjet starački,

14. I odgovori im kako ga svjetovaše mla-
dići, govoreći: moj je otac metnuo na vas
težak jaram, a ja ću još dometnuti na nj;
otac vas je moj šibao bičevima, a ja ću bo-
dljivijem bičevima.

15. I car se ogluši od naroda, jer Bog bješe
tako uredio da bi potvrdio Gospod *riječ
svoju što je rekao preko †Ahije Silomljani-
na Jerovoamu sinu Navatovu.

*2.Dnev. 11,4. †1.O car. 11,29.

16. A kad vidje sav Izrailj da ih se car oglu-
ši, odgovori narod caru govoreći: kakav
dio mi imamo s Davidom? nemamo na-
šljedstva sa sinom Jesejevijem. Svak u svo-
j šator, Izrailju! A ti, Davide, sad gledaj svoju
kuću. Tako otide sav Izrailj u šatore svoje.

17. Samo nad sinovima Izrailjevijem koji
življahu po gradovima Judinijem zacari se
Rovoam.

18. I car Rovoam posla Adorama koji bi-
jaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailjevi
zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Ro-
voam brže sjede na kola, te pobježe u
Jerusalim.

19. Tako otpade *Izrailj od doma †Davi-
dova do današnjega dana.

*1.O car. 12,19. †2.O car. 17,21.

Bog zabranjuje Rovoamu da ratuje s
Izrailjem. Rovoamove tvrđave. Sveštenici
nalaze u njega pribježište. Njegove
žene i djeca.

11. A kad dođe *Rovoam u Jerusa-
lim, sazva dom Judin i Venija-
minov, sto i osamdeset tisuća odabranijeh
vojnika, da zavojšte na Izrailja da povrate
carstvo Rovoamu. *1.O car. 12,21.

2. Ali dođe riječ Gospodnja Semaji čovje-
ku Božijemu govoreći:

3. Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru
Judinu i svijem sinovima Izrailjevijem od
Jude i Venijamina, i reci:

4. Ovako veli Gospod: ne idite i ne bijte se
s braćom svojom, vratite se svak svojoj ku-

ći, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušajte riječ Gospodnju i vratite se i ne idite na Jerovoama.

5. I Rovoam sjede u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj;

6. Sazida Vitlejem i Itam i Tekuju,

7. I Vet-Sur i Sohot i Odolam,

8. I Gat i Marisu i Zif,

9. I Adoraim i Lahis i Aziku,

10. I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrdi gradovi.

11. A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i za vino,

12. I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin.

13. I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izrailju, sabraše se k njemu iz svih krajeva svojih.

14. Jer ostaviše *Leviti podgrađa svoja i dostojanja svoja, i otiđoše u Judejsku i u Jerusalim, jer ih otjera Jerovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe svešteničke Gospodu.

*2.Dnev. 13,9.

15. I *postavi sebi sveštenike za visine i za đavole i za teoce, koje načini. *1.O car. 12,31.

16. A za njima iz svih plemena *Izrailjevijeh koji upraviše †srce svoje da traže Gospoda Boga †Izrailjeva, dođoše u Jerusalim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih. *Jezek. 37,16. †Psal. 69,32. †2.Dnev. 15,9.

17. I tako utvrdiše carstvo Judino, i ukrijiše Rovoama sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hođahu putem Davidovijem i Solomunovijem.

18. A Rovoam se oženi Maeletom kćerju Jerimota sina Davidova i Avihailom kćerju Esijava sina Jesejeva,

19. Koja mu rodi sinove: Jeusa i Samariju i Zama.

20. A poslije nje oženi se Mahom kćerju Avesalomovom, koja mu rodi *Aviju i Ataju i Zivu i Selomita. *2.Dnev. 13,2.

21. A ljubljaše Rovoam Mahu kćer Avesalomovu većma od svih žena svojih i inoča svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset

inoča, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kćeri.

22. I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braćom njegovom, jer ga šćaše postaviti carem.

23. I mudro radeći rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Venijaminovijem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobila, i dovede im mnogo žena.

Rovoama pobjeđuje Sisak, car misirski.

Ostatak njegove vlade i smrt.

12. A kad Rovoam utvrdi *carstvo i kad osili, ostavi zakon Gospodnji i sav Izrailj s njim. *2.Dnev. 11,17.

2. A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car misirski na Jerusalim, jer zgriješise Gospodu,

3. S tisuću i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuća konjika, i ne bješe broja narodu koji dođe s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima.

4. I uze tvrde gradove Judine i dođe do Jerusalima.

5. Tada dođe Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jerusalim od Sisaka, i reče im: ovako veli Gospod: vi ostaviste mene, zato i ja ostavljam vas u ruke Sisaku.

6. Tada se poniziše knezovi Izrailjevi i car i rekoše: pravedan je Gospod.

7. A kad ih vidje Gospod gdje se poniziše, dođe riječ Gospodnja Semaji govoreći: poniziše se, neću ih potrti, nego ću im sada dati izbavljenje, i neće se izliti jarost moja na Jerusalim preko Sisaka.

8. Nego će mu biti sluge da poznaju šta je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim.

9. I tako dođe Sisak car misirski u Jerusalim i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze; uze i štitove zlatne, koje bješe načinio Solomun;

10. I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji čuvahu vrata doma careva.

11. I kad iđaše car u dom Gospodnji dolazahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavljahu u riznicu stražarsku.

12. Što se, dakle, ponizi, odvрати se od nje-ga gnjev Gospodnji, i ne zatre pa sasvijem; jer još u Judi bješe dobra.

13. I utvrdi se car *Rovoam u Jerusalimu, i carova; jer bijaše †Rovoamu četrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusalimu gradu, koji izabra †Gospod između svojih plemena Izrailjevijeh da ondje namjesti ime svoje. A materi njegovoj bješe ime Nama, Amonka.

*1.O car. 14,21. †2.Dnev. 13,7. †Psal. 48,1.

14. Ali on činjaše zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospoda.

15. Ali djela *Rovoamova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi †proroka Semaje i vidioca Ida, gdje se kazuju koljena, a i ratovi koji bijahu jednako među Rovoamom i Jerovoamom?

*1.O car. 14,29. †2.Dnev. 9,29.

16. I počinu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Avija sin njegov.

Avija pobjeđuje Jerovoama.

13. Godine osamnaeste carovanja Jerovoamova zacari se Avija nad *Judom.

*1.O car. 15,1.

2. Tri godine carova u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mihaja, kći Urilova iz Gava-je. A bijaše rat između Avije i Jerovoama.

3. I Avija iziđe na boj s hrabrom vojskom, četiri stotine tisuća izabranijeh vojnika; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotina tisuća izabranijeh hrabrijeh vojnika.

4. I sta Avija navrh brda Semarajima u gori Jefremovoj, i reče: čujte me, Jerovoame i sav Izrailju!

5. Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailjev predao Davidu carstvo nad Izrailjem do vijeka, njemu i sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem?

6. Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrije se od gospodara svojega.

7. I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odupriješe se Rovoamu sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i strašljiva srca, te im se ne oduprije.

8. Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u rukama sinova Davidovijeh, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jerovoam da su vam bogovi.

9. Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i načinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dođe da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi.

10. Ali s nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao;

11. I pale *Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako večje, i kađe mirisima, i hljebovi †postavljeni stoje na čistom stolu, i pale se svako večje žišci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste.

*2.Dnev. 2,4. †Nem. 12,44.

12. Zato evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i *trube glasne da trube protivu vas. Sinovi Izrailjevi, ne vojujte na †Gospoda Boga otaca svojih, jer nećete biti srećni.

*4.Moj. 10,8. †Psal. 20,7.

13. Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zađu za leđa, i tako Judejcima bijahu sprijed jedni, a s leđa zasjeda.

14. I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprijed i sastrag, te povikaše ka Gospodu, a sveštenici zatrubiše u trube.

15. I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izrailja pred Avijom i Judom.

16. I pobješkoše sinovi Izrailjevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke.

17. I pobi ih ljuto Avija i narod njegov, i pade od Izrailja pobijenijeh pet stotina tisuća odabranijeh ljudi.

18. Tako bjehu pokoreni sinovi Izrailjevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pozudaše u *Gospoda Boga otaca svojih.

*2.Dnev. 16,8.

19. I Avija potjera Jerovoama, i uze mu *gradove Vetilj i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova. *Isus N. 15,9.

20. I *Jerovoam se više ne oporavi za života Avijina; i udari ga †Gospod, te umrije.

*1.O car. 14,20. †1.Sam. 25,38.

21. A Avija utvrdi se, i uze četrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kćeri.

22. A ostala djela Avijina i putevi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi *proroka Ida.

*2.Dnev. 9,29.

Asa obara idole i pobjeđuje Etiopljane.

14. A kad počinu Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu *Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena počinu zemlja deset godina.

*1.O car. 15,8.

2. I Činjaše Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem.

3. Jer obori oltare tuđe i visine, i izlomi likove njihove i isiječe lugove njihove.

4. I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu.

5. Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunčane likove, i počinu carstvo za njegova vremena.

6. I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onijeh godina, jer mu Gospod dade mir.

7. I reče Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražismo Gospoda Boga svojega, tražismo ga i dade nam mir otkuda. I tako zidaše, i bjehu srećni.

8. I imaše Asa vojske trista tisuća od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvjesto i osamdeset tisuća sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici.

9. I iziđe iz njih Zara Etiopljanin s tisuću tisuća vojske i s trista kola, i dođe do Marise.

10. I Asa iziđe preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise.

11. I zavapi Asa ka *Gospodu Bogu svojemu govoreći: Gospode, tebi je ništa pomoći množini ili nejakomu; pomози nam, Gospode Bože naš, jer se u te uzdamo, i u tvoje ime dođosmo na ovo mnoštvo. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te †čovjek.

*Sud. 7,7; 2.Moj. 14,10. †Psal. 9,19.

12. I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred *Judom, i pobjegoše Etiopljani.

*2.Dnev. 13,15.

13. I tjera ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih nijedan ne osta živ, jer se satreše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše plijen velik veoma.

14. I pobiše sve *gradove oko Gerara, jer dođe na njih strah †Gospodnji, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena.

*1.Moj. 35,5. †2.Dnev. 17,10.

15. Pobiše i po stanovima pastirskim ljude, i odvedoše mnogo ovaca i kamila; i vratiše se u Jerusalem.

Asa nastavlja gonjenje idolopoklonstva i proslavlja Gospoda posle pobjede.

15. Tada Duh Božji dođe na Azariju sina Odidova;

2. Te otide pred Asu i reče mu: čujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naći ćete ga; ako li ga ostavite, i on će vas ostaviti.

3. Dugo je Izrailj bez pravoga Boga i bez sveštenika-učitelja, i bez zakona.

4. A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izrailjevu i tražili ga, našli bi ga.

5. Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik među svijem stanovnicima zemaljskim;

6. I potiru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama.

7. Zato vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud.

8. A kad ču Asa te riječi i proroštvo proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bo-

gove iz sve zemlje Judine i Venijaminove i iz gradova koje bješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnji, koji bijaše pred trijemom Gospodnjim.

9. Potom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake koji bijahu kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebježe k njemu iz naroda Izrailjeva, kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim.

10. I skupiše se u Jerusalam trećega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina.

11. I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognashe, sedam stotina volova i sedam tisuća ovaca.

12. I uhvatiše vjeru da traže *Gospoda Boga otaca svojih †svijem srcem svojim i svom dušom svojom;

*Nem. 10,29. †2.Dnev. 34,31.

13. A ko god ne bi tražio *Gospoda Boga Izrailjeva, da se pogubi, bio mali ili veliki, čovjek ili žena. *5.Moj. 13,5; 2.Moj. 22,20.

14. I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove.

15. I radovaše se sav narod Judin zbog te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i nadoše ga; i Gospod im dade mir otvuda.

16. Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe načinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomlji ga i sažeže na potoku Kedronu.

17. Ali srcline ne bjehu oborene u Izrailju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegova.

18. I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove.

19. I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

Asa se, kad mu zaprijeti Vasa, car Izrailjev, griješi o Gospoda i njegova proroka. Smrt njegovga.

16. Godine trideset šeste carovanja Asina izide *Vasa car Izrailjev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu otići k Asi caru Judinu ni od njega doći.

*1.O car. 15,17.

2. Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru sirsokome, koji življaše u Damasku, i poručl:

3. Vjera je između mene i tebe, između oca mojega i oca tvojega, evo šaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevijem, eda bi otišao od mene.

4. I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izrailjeve, i osvojiše Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u kojima bijahu žitnice.

5. A kad Vasa to ču, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje.

6. Tada car Asa uze sav narod Judin, te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, čim zidaše Vasa, i od njega sazida Gavaju i Mispu.

7. A u to vrijeme dođe Ananije vidjelac k Asi caru Judinu i reče mu: što si se pouzdao u cara sirsokoga a nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, zato se vojska cara sirsokoga izmače iz tvojih ruku.

8. *Nijesu li Etiopljani i Luveji imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao u Gospoda, dade ti ih u ruke.

*2.Dnev. 14,9.

9. Jer oči Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; zato će otešle biti ratovi na te.

10. Tada se Asa razgnjevi na proroka, i vrže ga u *tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlači Asa neke iz naroda u to vrijeme.

*2.Dnev. 18,26.

11. Ali gle, djela Asina, prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

12. I razbolje se Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži *Gospoda nego ljekare. *Jer. 17,5.

13. I tako počinu Asa kod otaca svojih, i umrije četrdeset prve godine carovanja svojega.

14. I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napunio mirisa-

vijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i *spališe mu ih vrlo mnogo. *2.Dnev. 21, 19; Jer. 34, 5.

Pobožna i blagoslovena vlada
Josafatova.

17. Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrijepi se na Izrailja.

2. I ponamješta vojsku po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Jefremovijem, koje zadobi Asa otac njegov.

3. I bijaše Gospod s Josafatom, jer hođaše prvijem putevima Davida oca svojega i ne tražаше Vala.

4. Nego Boga oca svojega tražаше i po zapovijestima njegovijem hođaše, i ne činjaše kao sinovi Izrailjevi.

5. Zato utvrdi Gospod carstvo u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te imaše veliko blago i slavu.

6. I srce se njegovo oslobodi na putevima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji.

7. I treće godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheja da uče po gradovima Judinijem;

8. I s njima Levite: Semaju i Nataniju i Zevadiju i Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju, Levite, i s njima Elisamu i Jorama sveštenike.

9. I učahu po Judeji imajući pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohodahu sve gradove Judine učeći narod.

10. I dođe strah *Gospodnji na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata. *2.Dnev. 14,14.

11. I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i *danak u novcu; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuća i sedam stotina ovnova i po sedam tisuća i sedam stotina jaraca. *2.Sam. 8,2.

12. Tako napredovaše Josafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice.

13. I imaše mnogo dobra po gradovima Judinijem, i vojnika, hrabrijih junaka u Jerusalimu.

14. A ovo je broj njihov po domovima otaca njihovijeh; od Jude tisućnici: Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuća hrabrijih junaka.

15. A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvjesta i osamdeset tisuća;

16. A za njim Amasija sin Zihrijevi, koji se dragovoljno dade *Gospodu, i s njim bijaše dvjesta tisuća hrabrijih junaka. *Sud. 5,2.

17. A od Venijamina: hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvjesta tisuća naoružanih lukom i štitom;

18. A za njim Jozavad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuća naoružanih za boj.

19. Ovi služahu caru osim onijeh koje ponamješta car po tvrdijem gradovima u svojoj zemlji Judinoj.

Pohod Josafatov s Ahavom na Sirce. Mihej proriče propast. Ahavova pogibao.

18. I Josafat imajući veliko *blago i slavu oprijatelj se s Ahavom.

*5.Moj. 8,18.

2. I poslije nekoliko godina otide k Ahavu u Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraše ga da pođe na Ramot Galadski.

3. I reče Ahav car Izrailjev Josafatu caru Judinu: hoćeš li ići sa mnom na Ramot Galadski? A on reče: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod; hoćemo s tobom na vojsku.

4. Još reče Josafat caru Izrailjevu: pitaj danas šta će Gospod reći.

5. Tada sazva car Izrailjev proroke svoje, četiri stotine ljudi, i reče im: hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili će se okaniti? A oni rekoše: idi, jer će ga Gospod dati u ruke caru.

6. A Josafat reče: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo?

7. A car reče Josafatu: ima još jedan čovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne proriče dobra nego svagda zlo; to je Mihej sin Jemlin. A Josafat reče: neka car ne govori tako.

8. Tada car Izrailjev dozva jednoga dvorana, i reče mu: brže dovedi Miheja sina Jemlina.

9. A car Izrailjev i Josafat car Judin sjedahu svaki na svom prijestolu obučeni u carske haljine, sjedahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima.

10. I Sedekija sin Hananin načini sebi gvozdena rogove, i reče: ovako veli Gospod: ovijem ćeš biti Sirce, dokle ih ne istrijebiš.

11. Tako i svi proroci prorokovahu govoreći: idi na Ramot Galadski, i bićeš srećan, jer će ga Gospod predati caru u ruke.

12. A poslanik koji otide da dozove Miheja reče mu govoreći: evo proroci proriču svi jednijem glasom dobro caru; neka i tvoja riječ bude kao njihova, i govori dobro.

13. A *Mihej reče: tako da je živ †Gospod, govoriću ono što reče Bog moj.

*1.O car. 22,14. †4.Moj. 24,13.

14. I kad dođe k caru, reče mu car: Miheja! hoćemo li ići na vojsku na Ramot Galadski, ili ću se okaniti? A on reče: idite, bićete srećni, i daće vam se u ruke.

15. A car mu reče: koliko ću te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje?

16. Tada reče: vidio sam sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reče Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrate svak svojoj kući s mirom.

17. Tada reče car Izrailjev Josafatu: nije-sam li ti rekao da mi neće prorokovati dobro nego zlo?

18. A Mihej reče: zato čujte *riječ Gospodnju: vidjeh Gospoda gdje sjedi na †prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane;

*Psal. 103,20. †Dan. 7,9.

19. I Gospod reče: ko će prevariti Ahava cara Izrailjeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reče: jedan reče ovo, a drugi ono.

20. Tada iziđe jedan duh, i stavši pred Gospoda reče: ja ću ga prevariti. A Gospod mu reče: kako?

21. Odgovori: izići ću, i biću lažljiv duh u ustima svih *proroka njegovijeh. A Gospod mu reče: prevarićeš ga i nadvladaćeš, idi i učini tako.

*Zah. 13,2.

22. Zato sada eto, *Gospod je metnuo lažljiv duh u usta tijekom prorocima tvojim; a Gospod je izrekao zlo po te.

*Isa. 19,14.

23. Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheja po obrazu govoreći: kojim je putem otišao Duh Gospodnji od mene da govori s tobom?

24. A Mihej mu reče: eto, vidjećeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ.

25. Tada car Izrailjev reče: uhvatite Miheja, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu.

26. I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u *tamnicu, a dajte mu pomalo hljeba i pomalo vode, dokle se ne vratim u miru.

*2.Dnev. 16,10.

27. A Mihej reče: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reče: čujte svi narodi.

28. I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski.

29. I reče car Izrailjev Josafatu: ja ću se preobući kad pođem u boj, a ti obuci svoje odijelo. I preobuće se car Izrailjev, i otidoše u boj.

30. A car sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreći: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga nego na samoga cara Izrailjeva.

31. A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: to je car Izrailjev. I okrenuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvratih ih Bog od njega.

32. Jer vidjevši vojvode od kola da nije car Izrailjev, otstupiše od njega.

33. A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izrailjeva gdje spuča oklop. A on reče svojem vozaču: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen.

34. I boj bi žestok onoga dana, a car Izraeljev zaosta na kolima svojim prema Sircima do večera, i umrije o sunčanom zahodu.

Josafat pokaran od Juja zbog prijateljstva s Ahavom; vraća narod Gospodu i popravlja sudove.

19. **A** kad se Josafat car Judin vraćao s mirom kući svojoj u Jerusolim,

2. Izide preda nj Juj sin Ananijev, vidjelac, i reče Josafatu: bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? zato se podigao na te gnjev Gospodnji.

3. Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje da tražiš Boga.

4. Potom Josafat sjedaše u Jerusolim, i opet prođe po narodu od Virsaveje do gore Jefremove, i povrati ih ka Gospodu Bogu otaca njihovijeh.

5. I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu.

6. I reče sudijama: gledajte šta ćete raditi, jer nećete suditi za čovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite.

7. Zato neka bude strah Gospodnji u vama; pazite i radite, jer u Gospoda Boga našega nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona.

8. Također, i u Jerusolim postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavara domova otačkih u Izraelju za sudove Gospodnje i za raspre; jer dolazahu opet u Jerusolim.

9. I zapovjedi im govoreći: tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca.

10. I u svakoj *parnici koja dođe k vama od braće vaše što sjede po gradovima svojim, da rasudite između krvi i krvi, između zakona i zapovijesti, između uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi grijehili †Gospodu, da ne bi došao gnjev njegov na vas i na braću vašu; tako činite, te nećete zgriješiti.

*5.Moj. 17,8. †4.Moj. 16,46.

11. I evo, Amarija poglavar sveštenički biće nad vama u svijem poslovima Gospod-

njim, a Zavdija sin Ismailov vođ doma Judina u svijem poslovima carskim; također Leviti upravitelji biće uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod će biti s dobrijem.

Josafatova pobjeda nad sinovima Amonovijem i Moavovijem. Njegov savez s Ohozijom.

20. **A** poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive među sinovima Amonovijem, dođoše da vojuju na Josafata.

2. I dođoše te javiše Josafatu govoreći: ide na te veliko mnoštvo ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad.

3. A Josafat se uplašio, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj.

4. I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svih gradova Judinijeh dođoše da traže Gospoda.

5. Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem,

6. I reče: Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebu i vladáš svijem carstvima narodnijem? nije li u tvojoj ruci moć i sila da ti niko ne može odoljeti?

7. Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izraelja, i dao je navijek potomstvu Avrama prijatelja svojega?

8. Te se naseliše u njoj, i sagradiše ti u njoj Svetinju za ime tvoje govoreći:

9. Kad nas zadesi kako zlo, mač osvetni ili pomor ili glad, staćemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapićemo tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi.

10. A sad evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izraeljevijem proći kad išahu iz zemlje misirske, nego ih obidoše i ne istrijebiše;

11. A evo, oni nam vraćaju došavši da nas istjeraju iz našljedstva tvoga, koje si nam predao.

12. Bože naš, zar im nećeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo šta bismo činili, nego su oči naše uprte u te.

13. A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi.

14. Tada siđe Duh Gospodnji usred zbora na Jazila sina Zaharije sina Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita između sinova Asafovijeh,

15. I reče: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti *care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji. *2.Dnev. 32,7.

16. Sjutra iziđite na njih; oni će poći uz brdo Zis, i naći ćete ih nakraj potoka prema pustinji Jeruilu.

17. Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stojte pa gledajte kako će vas izbaviti *Gospod, Judo i Jerusalime! ne bojte se i ne plašite se, sutra iziđite pred njih, i Gospod će biti s vama. *2.Moj. 14,13.

18. Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jerusalimljani padoše pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu.

19. A Leviti od sinova Katovijeh i sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izrailjeva glasom veoma visokim.

20. A ujutru ustavši rano iziđoše u pustinju tekusku; a kad izlažahu, stade Josafat i reče: čujte me, Judejci i Jerusalimljani: vjerujte Gospodu Bogu svojemu i bićete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i bićete srećni.

21. I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevače *Gospodnje da hvale svetu krasotu iduću pred vojskom i govoreći: hvalite †Gospoda, jer je do vijeka †milost njegova.

*2.Dnev. 5,13. †1.Dnev. 16,29. †1.Dnev. 16,34.

22. A kad počeo pjesmu i hvalu, obrati *Gospod zasjedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji iziđoše na Judu, te se razbiše. *Sud. 7,22.

23. Jer sinovi Amonovi i sinovi Moavovi ustaše na one iz gore Sira da ih pobiju i po-

tru; i kad pobiše one iz gore Sira, udariše jedni na druge, te se potreše.

24. A kad Juda dođe do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvo, a to mrtva tjelesa leže po *zemlji, i nijedan ne bješe ostao živ. *Psal. 110,6.

25. Zato dođe Josafat sa narodom svojim da pokupe plijen; i nadoše kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvacima, i naplijeniše da već ne moguše nositi; tri dana kupiše plijen, jer ga bješe mnogo.

26. A četvrti dan skupiše se u Dolini blagoslovnoj, jer ondje blagosloviše Gospoda; zato se prozva mjesto Dolina blagoslovna do danas.

27. Potom okrenuše svi Judejci i Jerusalimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalim s veseljem, jer ih oveseli Gospod neprijateljima njihovijem.

28. I dođoše u Jerusalim sa psaltirima i harfama i trubama u dom Gospodnji.

29. I strah Božji dođe na sva *carstva zemaljska kad čuše da je Gospod vojevao na neprijatelje Izrailjeve. *2.Dnev. 17,10.

30. I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir otvuda.

31. I carovaše Josafat nad Judom; trideset i pet godina bijaše mu kad počeo carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Azuva, kći Silejeva.

32. I hođaše putem oca svojega Ase, niti zađe s njega, čineći što je pravo pred Gospodom.

33. Ali visine ne bjehu oborene, jer još ne bješe narod upravio *srca svojega k Bogu otaca svojih. *2.Dnev. 12,14.

34. A ostala djela Josafatova prva i posljednja, eno zapisana su u knjizi *Juja sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem. *1.O car. 16,1.

35. Potom zdружи se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji činjaše bezakonja.

36. A zdружи se s njim zato da načine *lađe da idu u Tarsis; i načiniše lađe u Esion-Gaveru. *2.Dnev. 9,21.

37. Tada prorokova Elijezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreći: što si se

združio s Ohozijom, zato Gospod razmetnu djela tvoja. I razbiše se *lađe i ne moguše ići u †Tarsis. *1.O car. 10,22. †1.Moj. 10,4.

Bezbožna vlada Joramova; odmeće se Edom; Ilijina knjiga; smrt Joramova.

21. Potom počinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov.

2. A braća mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izrailjeva.

3. I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joram, jer bješe prvenac.

4. A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utvrdiv se, pobi svu braću svoju mačem i neke knezove Izrailjeve.

5. Imaše Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalmu.

6. I hodaše putem careva Izrailjevijeh, kao što činjaše dom Ahavov, jer se oženi kćerju Ahavovom; i činjaše što je zlo pred Gospodom.

7. Ali Gospod ne htje zatrti doma Davidova zbog zavjeta koji učini s Davidom i što mu bješe rekao da će dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem uvijek.

8. Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviše sebi cara.

9. Zato otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noću, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola.

10. Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih.

11. Još i visine načini po brdima Judinijem, i navede na *preljubu Jerusalmijane i prelasti Judu. *3.Moj. 17,7.

12. Tada mu dođe knjiga od Ilije proroka, gdje mu govoraše: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: što nijesi hodio putevi-

ma Josafata oca svojega i putevima Ase cara Judina,

13. Nego si hodio putem careva Izrailjevijeh i naveo si na *preljubu Judu i Jerusalmijane, kao što je dom Ahavov naveo na preljubu Izrailja, i još si pobio braću svoju, dom oca svojega, bolje od sebe,

*2.Moj. 34,15.

14. Evo, Gospod će udariti velikim zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaš.

15. I ti ćeš bolovati teško, od bolesti u crijevima, da će ti crijeva izaći od bolesti, koja će trajati dvije godine.

16. I tako podiže *Gospod na Jorama duh Filistejima i †Arapima koji žive pored Etiopljana. *2.Sam. 24,1. †2.Dnev. 22,1.

17. I oni došavši na zemlju Judinu prodriješe u nju, i odnesoše sve blago što se nađe u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta nijedan sin osim Ohozije najmlađega sina njegovga.

18. I poslije svega toga udari ga Gospod bolešću u crijevima, kojoj ne bješe lijeka.

19. I dan po dan prolažaaše, i kad se navršisho dvije godine, iziđoše mu crijeva s bolešću i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali mirisa kao što je činio ocima njegovijem.

20. Imaše trideset i dvije godine kad počeo carovati, i carova osam godina u Jerusalmu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

Ohozijina rđava vlada i propast. Osveta njegove majke Gotolije.

22. A Jerusalmijani zacariše na njegovo mjesto Ohoziju najmlađega sina njegova, jer starije sve pobi četa koja dođe s Arapima u oko; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin.

2. Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad počeo carovati, i carova godinu dana u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Gotolija, kći Amrijeva.

3. I on hodaše putevima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraše na zla djela.

4. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrtni oca njegovu na pogibao njegovu.

5. I po njihovu svjetu hodeći iziđe s Joramom sinom Ahavovijem carem Izrailjevijem na vojsku na Azaila cara sirsokoga u Ramot Galadski; i ondje Sirci raniše Jorama.

6. A on se vrati da se liječi u Jezraelu od rana koje mu zadaše u Rami, kad se bijaše s Azailom carem sirsokim. A Azarija sin Joramov car Judin dođe u Jezrael da vidi Jorama sina Ahavova, jer bijaše bolestan.

7. Ali bijaše od Boga na propast Ohoziji što dođe k Joram; jer došav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojega Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov.

8. Jer kad Juj izvršivaše osvetu na domu Ahavovu, nađe knezove Judine i sinove braće Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih.

9. Potom potraži Ohoziju, i uhvatiše ga kad se krijaše u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiše ga, i pogreboše ga; jer rekoše: sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car.

10. Zato Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina.

11. Ali Josaveta kći careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga između sinova carevijen, koje ubijahu; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kći cara Jorama žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaše sestra Ohozijina, te ga ne ubi.

12. I bijaše s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Gotolija carovaše u zemlji.

Sveštenik Jodaj pomazuje Joasa za cara; Gotolija pogubljena i raskopan dom Valov.

23. A sedme godine oslobodi se *Jodaj, i uze k sebi stotnike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina

Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvati vjeru s njima, *2.O car. 11,4.

2. Te prolazeći zemlju Judinu sabraše Levite iz svih gradova Judinijeh i glavare porodica otačkih u Izrailju, i dođoše u Jerusalem.

3. I sav zbor učini vjeru u domu Božijem s carem; i Jodaj im reče: evo, sin će carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove.

4. Ovo učinite: trećina vas koji dolazite u subotu između sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu;

5. A druga trećina neka bude u carskom dvoru; a ostala trećina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega.

6. Niko da ne ulazi u dom Gospodnji osim sveštenika i onijeh Levita koji služe; oni neka ulaze, jer su posvećeni, a sav narod neka čini što je Gospod zapovjedio da čini.

7. I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i ko bi god ušao u dom, da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti.

8. I učiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj; i uzeše svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu i koji odlazahu u subotu; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova.

9. I dade Jodaj sveštenik stotnicima koplja i štitove i štitiće cara Davida što bijahu u domu Božijem.

10. I postavi sav narod sve s oružjem u ruci, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara.

11. Tada izvedoše sina *careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i dadoše mu †Svjedočanstvo, i zacariše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekoše: da živi car!

*Psal. 2,10. †2.Moj. 25,16.

12. A kad Gotolija ču viku naroda koji se stječaše i hvaljaše cara, dođe k narodu u dom Gospodnji.

13. I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevači pjevahu uz oruđa muzička i oni koji počinjahu u pjevanju. Tada

razdrije Gotolija haljine svoje i povika: buna! buna!

14. A Jodaj sveštenik zapovjedi da iziđu stotinci koji bijahu nad vojskom, i reče im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko pođe za njom neka se pogubi mačem; jer reče sveštenik: nemojte je ubiti u domu Gospodnjem.

15. I načiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše.

16. Tada *Jodaj učini vjeru među sobom i ĩsvijem narodom i carem da će biti narod Gospodnji. *2.O car. 11,17. †2.Dnev. 15,12.

17. Potom sav narod otide u dom *Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika †Valova ubiše pred oltarima.

*2.O car. 11,18. †2.O car. 10,23.

18. I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem među sveštenicima i Levitima, koje *David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili †žrtve paljenice †Gospodu, kao što piše u zakonu Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj.

*1.Dnev. 23,6. †4.Moj. 28,2. †1.Dnev. 23,30.

19. Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio nečist oda šta mu drago.

20. I uze stotinique i znatnije ljude i koji upravljahu narodom, sav narod zemaljski, i izvede *cara iz doma Gospodnjega i udoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto. *2.O car. 11,19.

21. I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše mačem.

Dobra djela Joasova, idolopoklonstvo, kazna i smrt.

24. Bijaše *Joasu sedam godina kad se zacari, i carova četrdeset godina u Jerusalamu. Materij mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. *2.O car. 11,21.

2. I činjaše Joas što je pravo pred Gospodom, dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik.

3. I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kćeri.

4. Potom Joas naumi da opravi dom Gospodnji.

5. I sazva sveštenike i Levite, pa im reče: pođite po gradovima Judinijem i kupite od svega Izrailja novaca da se opravla dom Boga vašega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješe Leviti.

6. Zato car dozva Jodaja poglavara i reče mu: zašto ne nastojiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalama priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnji zboru Izrailjevu za šator od sastanka?

7. Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodnji i sve stvari posvećene domu Gospodnjemu obratiše na vale.

8. I tako zapovjedi car te načiniše kovčeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodnjega spolja.

9. I oglosiše po Judeji i po Jerusalamu da donose Gospodu prilog, koji je naredio Mojsije sluga Božji Izrailju u pustinji.

10. I obradovaše se knezovi i sav narod, i donoseći metahu u kovčeg, dokle se ne svrši.

11. I kad donošahu Leviti kovčeg po zapovijesti carevoj, vidjevši da ima mnogo novaca, dolazaše pisar carev i poslanik poglavara sveštencičkoga, te izručivahu kovčeg, potom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto; i tako činjahu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca.

12. I davaše ga car i Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnji, i kovače koji rade od gvožđa i od mjedi, da se opravi dom Gospodnji.

13. I poslovaahu poslenici, i opravljjanje napredovaše pod njihovijem rukama, te povratiše domu Božijemu obličje njegovo, i utvrdiše ga.

14. A kad svršiše, donesoše pred cara i Jodaja novce što pretekoše; i od toga načini sudove za dom Gospodnji, sudove za službu i za *žrtve, i kadionice, i druge sudove zlatne i srebrne. I tako prinošahu žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva. *Jevr. 7,27.

15. Potom ostarjevši Jodaj sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije.

16. I pogreboše ga u gradu *Davidovu kod careva; jer činjaše dobro Izrailju i Bogu i domu njegovu. *1.O car. 2,10.

17. A kad umrije Jodaj, dođoše knezovi Judini i pokloniše se caru; tada ih poslušaa car,

18. Te ostaviše dom *Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se †gnjev Gospodnji na †Judu i na Jerusalm za taj grijeh njihov.

*2.Dnev. 19,2. †Išus N. 22,20. †2.Sam. 24,1.

19. I slaše im *proroke da ih vrate ka Gospodu, i oni im svedočahu, ali ih ne poslušaaše. *Nem. 9,26.

20. I dođe Duh Gospodnji na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reče im: ovako veli Bog: zašto prestupate zapovijesti Gospodnje? nećete biti srećni; što ostaviste Gospoda, zato i On vas ostavi.

21. A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevoj u trijemu doma Gospodnjega.

22. I ne opomenu se Joas milosti koju mu učini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umirući reče: Gospod neka vidi i traži.

23. A kad prođe godina, podiže se na nj vojska *sirska i uđe u zemlju judejsku i u Jerusalm, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i sav plijen od njih poslaše caru u Damask. *2.O car. 12,17.

24. Ako i mala bješe vojska sirska koja dođe, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I tako na Joasu izvršise sud.

25. A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim.

26. A ovo su što se pobuniše na nj: Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke.

27. A o sinovima njegovijem i o velikoj porezi što bi pod njim, i o građenju doma

Božijega, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

Amasija car Judin.

25. Bijaše *Amasiji dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalmu. Materi mu bješe ime Joadana iz Jerusalmu. *2.O car. 14,1.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelijem srcem.

3. I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koji ubiše cara oca njegova.

4. Ali sinova njihovijeh ne pogubi, nego učini kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoreći: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine.

5. Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otačkim tisućnike i stotinique po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj, i izbroji ih od dvadeset godina i više, i nađe ih trista tisuća vojnika izabranijeh, koji nošahu koplje i štit.

6. I jošte najmi između Izrailjaca sto tisuća hrabrije ljudi za sto talanata srebra.

7. Ali dođe mu čovjek Božji i reče: care, da ne ide s tobom vojska izrailjska, jer Gospod nije s Izrailjcima niti sa sinovima Jefremovijem,

8. Nego idi ti, i budi hrabar u boju; inače će te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i oboriti.

9. Tada reče Amasija čovjeku Božijemu: a šta će biti od sto talanata što sam dao vojski Izrailjevoj? A čovjek Božji reče: ima Gospod da ti da više od toga.

10. I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratiše se u svoje mjesto s velikim gnjevom.

11. A Amasija oslobodivši se povede narod svoj i otide u Slanu *dolinu, i pobi deset tisuća sinova Sirovijeh; *2.O car. 14,7.

12. I deset tisuća živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrha stijene da se svi raspadoše.

13. A vojnici koje Amasija posla natrag da ne idu s njim u boj, navaliliše na gradove Judine od Samarije do Vet-Orona, i pobiše po njima tri tisuće, i zaplijeniše velik plijen.

14. A kad se vrati Amasija razbivši Idumeje, donese bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kadaše im.

15. Tada se razgnjevi *Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reče: zašto tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke?

*2.Dnev. 28,9.

16. I kad govoraše caru, on mu reče: jesi li postavljen caru za savjetnika? prestani; zašto da pogineš? I tako preta prorok, ali reče: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš, a ne slušaš svjeta mojega.

17. Tada smisli *Amasija car Judin, i posla k Joasu sina Joahaza sina Jujeva, caru Izrailjevu, i poruči: hodi da se ogledamo.

*2.O car. 14,8.

18. A Joas car Izrailjev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kedru na Livanu, i poruči: daj svoju kćer sinu mojemu za ženu. Ali naiđe zvijerje livansko i izgazi trn.

19. Veliš, pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i tražiš slave; sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom?

20. Ali ne poslušaj Amasija, jer od Gospoda to bi da ih da u ruke neprijatelju, što tražiše bogove edomske.

21. I otide Joas car Izrailjev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu.

22. Ali Judu razbi Izrailj, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru.

23. A Amasiju cara *Judina sina Joasa sina Ohozijina uhvati Joas car Izrailjev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusalem; i obori zid jerusalimski od vrata Jefremovijeh do vrata na uglu, četiri stotine lakata.

*2.Dnev. 22,1; 2.Dnev. 21,17.

24. I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Božijem u Ovid-Edoma i

u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vrati u Samariju.

25. I poživje *Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailjeva petnaest godina. *2.O car. 14,17.

26. A ostala djela Amasijina prva i pošljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinjem i Izrailjevijem?

27. I pošto Amasija otstupi od Gospoda, digoše bunu na nj u Jerusalmu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje.

28. I donesoše ga na konjima i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u gradu Judinu.

Ozija vlada u početku dobro i srećno, ali se ponese srce njegovo; zbog kađenja kažnjen gubom.

26. Tada sav narod Judin uze Oziju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije.

2. On sazida Elot povrativ ga Judi pošto car počinu kod otaca svojih.

3. Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalmu. Materi mu bijaše ime Jeholija iz Jerusalmima.

4. On činjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je činio Amasija otac njegov.

5. I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božije; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreću Bog.

6. Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gatu i zidove Javni i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima.

7. I Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Gurvalu, i protiv Maonaca.

8. I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma.

9. I sazida Ozija kule u Jerusalmu na vratima na uglu, i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrdi ih.

10. Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogra-

dara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja.

11. I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja iđāše u rat u četama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Masija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva.

12. Svega na broj bijaše glavara domova otačkih hrabrih junaka dvije tisuće i šest stotina,

13. A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuća i pet stotina hrabrih vojnika, da pomažu caru protiv neprijatelja.

14. I načini Ozija svoj vojsci štitove i kolpja i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praće.

15. I načini u Jerusalmu bojne sprave vrlo vješto izmišljene da stoje na kulama i na uglovima da među strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagāše dokle osili.

16. Ali kad osili, ponese se *srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi †Gospodu Bogu svojemu, jer uđe u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kasionom:

*5.Moj. 8,14. †2.Dnev. 16,12.

17. A za njim uđe *Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrih ljudi;

*1.Dnev. 6,10.

18. I opriješe se caru Oziji govoreći: nije tvoje, Ozija, kaditi *Gospodu, nego sveštenika sinova Aronovijeh koji su posvećeni da kade; izidi iz Svetinje, jer si zgriješio, i neće ti biti na čast pred †Gospodom Bogom.

*2.Dnev. 19,2. †4.Moj. 16,40.

19. Tada se razgnjevi Ozija držeći u ruci kasionicu da kadi; i kad se gnjevljaše na sveštenike, izide mu guba na čelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kasionoga.

20. I pogleda ga Azarija poglavar sveštenički i svi sveštenici, a on gubav na čelu; i brže ga izvedoše napolje, a i sam pohitje da izide, jer ga Gospod udari.

21. I osta car Ozija gubav do smrti svoje, i sjedaše u odvojenom domu gubav, jer bi odlučen od doma Gospodnjega; a *Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i suđaše narodu u zemlji.

*2.O car. 15,5.

22. A ostala djela Ozijina prva i posljednja zapisao je prorok *Isaija sin Amosov.

*Isa. 1,1.

23. I počinu *Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovijeh u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

*Isa. 6,1.

Dobra i srećna vlada Jotamova.

27. Dvadeset i pet godina bijaše Jotam kad počē carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalmu; materi mu bješe ime Jerusa, kći Sadokova.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je činio Ozija otac njegov, samo što ne uđe u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren.

3. On načini visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida.

4. Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule.

5. I vojeva s carem sinova Amonovijeh i svlada ih; i dādoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuća korā pšenice i jećma deset tisuća. Toliko mu dādoše sinovi Amonovi i druge i treće godine.

6. I tako osili Jotam, jer upravi puteve svoje pred Gospodom Bogom svojim.

7. A ostala djela Jotamova i svi ratovi njegovi i putevi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

8. Dvadeset i pet godina bješe mu kad počē carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalmu.

9. I počinu Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

Ahazova idolopoklonička vlada; prorok Odid; Bog kažnjava Ahaza.

28. Dvadeset godina bijaše Ahazu kad počē carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalmu; ali ne činjaše što je pravo pred *Gospodom kao David otac njegov.

*2.O car. 16,2.

2. Jer hođаше putovima careva Izrailjevijeh, i još sali likove valima.

3. I sam kadaše u dolini sina Enomova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

4. I prinošaše žrtve i kadaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom.

5. Zato ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštvo, i odvedoše ih u Damask. Još bi dat u ruke i caru Izrailjevu, te ga razbi ljuto.

6. Jer Fekaj sin Remalijin pobi sto i dvadeset tisuća Judejaca u jedan dan, sve hrabrije ljudi, jer ostaviše Gospoda Boga otaca svojih.

7. I Zihrije junak od Jefrema ubi Masiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara.

8. I zarobiše sinovi Izrailjevi braći svojoj dvjesto tisuća žena i sinova i kćeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju.

9. A ondje bijaše prorok Gospodnji po imenu Odid, i izide pred vojsku koja iđаше u Samariju, i reče im: gle, Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, zato ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije.

10. I još mislite podvrći sinove Judine i Jerusalimske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu?

11. Zato poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braći svojoj, jer se raspalio gnjev Gospodnji na vas.

12. Tada ustaše poglavari sinova Jefremovijeh: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Salumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraćahu s vojske,

13. I rekoše im: nećete dovesti ovamo toga roblja, jer bi nam bilo na grijeh pred Gospodom što vi mislite domećući na *grije-

he naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i gnjev se raspalio na Izrailja.

*Isus N. 22,17.

14. I ostaviše vojnici roblje i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom.

15. I ustaše ljudi imenovani i uzeše roblje, i sve gole između njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahraniše ih i napojiše i namazaše, i odvedoše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braći njihovoj, pa se vratise u Samariju.

16. U to vrijeme posla car *Ahaz k carevima asirskim da mu pomogu. *2.O car. 16,7.

17. Jer još i Idumejci dođoše i razbiše Judu i odvedoše roblje;

18. I *Filisteji udariše na gradove po ravni i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-Semes, i Ejalon i Gedirot i Sohota i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima. *Isa. 9,12.

19. Jer *Gospod obaraše Judu s Ahaza ĩcara Izrailjeva, jer odvuče Judu da grdno griješi Gospodu. *Isa. 7,17. ĩ2.Dnev. 21,2.

20. I dođe k njemu Telgat-Felnasar car *asirski, i ojadi ga, a ne utvrdi. *2.O car. 15,29.

21. Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru asirskom, ali mu ne pomože.

22. I kad bijaše u nevolji, on još većma griješaše Gospodu; takav bijaše car Ahaz.

23. I prinošaše žrtve bogovima damaštanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi *careva sirskih njima pomažu, prinosiću njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni bjehu na to da padne on i sav Izrailj. *Jer. 44,17.

24. A *Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izloml sudove doma Božijega, i zatvori vrata doma Gospodnjega i načini sebi oltare po svijem uglovima u ĩJerusalimu.

*2.O car. 16,17. ĩ2.Dnev. 33,4.

25. I u svakom gradu Judinu načini visine da kadi bogovima tuđim; i gnjevi Gospoda Boga otaca svojih.

26. A ostala djela njegova i svi putevi njegovi prvi i posljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima *Judinijem i †Izrailjevijem.

*2.O car. 16,19. †2.Dnev. 27,7.

27. I počinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalamu; ali ga ne metnuše u grob careva Izrailjevijeh. I zacari se na njegovo mjesto Jezekija sin njegov.

Jezekija čisti i osvećuje dom
Gospodnji.

29. Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poče carovati, i carova dvadeset i devet godina u *Jerusalamu. Mater mu bješe ime Avija, kći Zaharijina.

*2.O car. 18,2.

2. I činjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je činio David otac njegov.

3. Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvori vrata na domu Gospodnjem, i opravi ih.

4. I sazva sveštenike i Levite, i sabra ih na istočnu ulicu,

5. I reče im: čujte me, Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite nečistotu iz Svetinje.

6. Jer sagriješite oci naši i činiše što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostaviše ga; i odvratit će lice svoje od Šatora Gospodnjega i okrenuše mu leđa;

7. I zatvoriše vrata od trijema, i pogasiše žiške, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u Svetinji Bogu Izrailjevu.

8. Zato se razgnjevi Gospod na Judu i na Jerusalam, te ih dade da se potucaju, i da budu čudo i potsmijeh, kako vidite svojim očima.

9. Jer eto padoše oci naši od mača, i sinovi naši i kćeri naše i žene naše zarobiše se zato.

10. Sada, dakle, naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izrailjevu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova.

11. Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete sluge i da mu kadite.

12. Tada ustaše Leviti Mat sin Amasajev i Joilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od

sinova Merarijevih Kis sin Avdijev i Azarija sin Jaleilov; i od sinova Girsonovijeh Joah sin Zimin i Eden sin Joahov;

13. I od sinova Elisafanovijeh Simrije i Jeilo, i od sinova Asafovijeh Zaharija i Matanija;

14. I od sinova Amonovijeh Jeilo i Simej, i od sinova Jedutunovijeh Semaja i Ozilo;

15. I skupiše braću svoju, i osveštavši se dođoše, kako bješe zapovjedio car po riječi Gospodnjoj, da očiste dom Gospodnji.

16. I ušavši sveštenici u dom Gospodnji da ga očiste, iznosiše svu nečistotu što nađoše u crkvi Gospodnjoj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše i iznosiše napolje na potok Kedron.

17. A počеше osvećivati prvoga dana prvoga mjeseca; a osmoga dana toga mjeseca uđoše u trijem Gospodnji, i osvećivaše dom Gospodnji osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca završiše.

18. Potom dođoše k caru Jezekiji i rekoše: očistismo sav dom Gospodnji i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove,

19. I sve sudove koje bješe bacio car *Ahaz, dokle carovaše griješeći, i spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim.

*2.Dnev. 28,24.

20. Potom car Jezekija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodnji.

21. I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za *grijež, za carstvo i za Svetinju i za Judu; i reče sinovima Aronovijem sveštenicima da prinesu na oltaru Gospodnjem. *3.Moj. 4,3.

22. Tada zaklaše goveda, i sveštenici uzevši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjce i krvlju njihovom pokropiše *oltar. *3.Moj. 8,19.

23. Potom dovedoše jarce za *grijež pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih. *3.Moj. 4,24.

24. I zaklaše ih sveštenici, i očistiše krvlju njihovom oltar na očišćenje svemu Izrailju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izrai-

ljev prinese *žrtva paljenica i žrtva za grijeh. *3.Moj. 14,20.

25. I *postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltirima i harfama, kako bješe zapovjedio †David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od †Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovijeh.

*1.Dnev. 16,4. †2.Sam. 24,11. †1.Dnev. 23,5.

26. I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a *sveštenici s trubama.

*1.Dnev. 15,24.

27. Tada zapovjedi Jezeckija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poče žrtva paljenica, poče se *pjesma †Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izrailjeva.

*Psal. 137,4. †2.Dnev. 20,21.

28. I sav se zbor klanjaše, i pjevači pjevahu i trubači trubljahu, i to sve dokle se ne svrši žrtva paljenica.

29. A kad svršiše žrtvu, car i svi koji bijahu s njim padoše i pokloniše se.

30. Potom reče car i knezovi Levitima da hvale *Gospoda riječima Davidovijem i Asafa vidioca; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se. *Psal. 32,11.

31. Tada Jezeckija progovori i reče: sada posvetite ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i *žrtve zahvalne u dom Gospodnji. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice. *3.Moj. 7,12.

32. I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvjesta jaganjaca, sve za žrtvu paljenicu Gospodu;

33. A drugih stvari posvećenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuće ovaca.

34. Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drijeti svih žrtava paljenica; zato im pomagahu braća njihova *Leviti, dokle se ne svrši posao i dokle se ne osveštaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radiji osveštati se nego sveštenici. *4.Moj. 8,15.

35. I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretilinom od žrtava zahvalnijeh i naljeva na *žrtve paljenice. Tako bi povraćena služba u domu Gospodnjem. *3.Moj. 3,16.

36. I radovaše se Jezeckija i sav narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

Oglašavanje i praznovanje Pashe.

30. Potom posla Jezeckija k svemu Izrailju i Judi, i napisu knjige sinovima Jefremovijem i Manasijinim da dođu u dom Gospodnji u Jerusalem da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu.

2. Jer car i knezovi njegovi i sav zbor sviječaše u Jerusalemu da slave pashu drugoga mjeseca.

3. Jer je ne mogaše slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posvećenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalem.

4. I to bi po volji caru i svemu zboru.

5. I odrediše da oglase po svemu Izrailju od Virsaveje do Dana da dođu u Jerusalem da proslave pashu Gospodu Bogu Izrailjevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano.

6. I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izrailju i Judi, i po zapovijesti carevoj govorahu: sinovi Izrailjevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izrailjevu, pa će se i on obratiti k Ostatku koji ste ostali od ruku careva asirskih.

7. Ne budite kao oci vaši i kao braća vaša što griješiše Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dađe da budu čudo, kako vidite.

8. Ne budite, dakle, tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u Svetinju njegovu koju je osvetio navijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa će se odvratiti od vas žestina gnjeva njegova.

9. Jer ako se obratite ka Gospodu, braća će vaša i sinovi vaši steći milost u onijeh koji ih zarobiše, te će se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i neće odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu.

10. A kad ti glasnici iđahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, potsmijevahu im se i rugahu im se.

11. Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se dođoše u *Jerusalim.

*2.Dnev. 11,16.

12. I nad Judu dođe ruka Gospodnja, te im dađe jedno srce da učine što bješe zapovjedio car i knezovi po riječi Gospodnjoj.

13. I skupi se u Jerusolim mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnijeh hljebova drugog mjeseca, i bi sabor veoma velik.

14. Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u *Jerusalimu, i sve oltare kadione oboriše i baciše u potok Kedron.

*2.Dnev. 28,24.

15. Potom zaklaše pashu četrnaestoga dana drugoga mjeseca; a *sveštenici i Leviti postidjevši se osveštaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnji. *2.Dnev. 29,24.

16. I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božijega; i *sveštenici kropiše krvlju primajući iz ruku Levita.

*2.Dnev. 34,30.

17. I jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osveštali; zato *Leviti klahu pashu za svakoga koji ne bješe čist da bi ih posvetili Gospodu.

*2.Dnev. 29,34.

18. Jer mnoštvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne očistise se, nego jedoše pashu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezeckija govoreći: *Gospod blagi neka očisti svakoga,

*2.Moj. 12,43.

19. Ko je upravio *srce svoje da traži Boga †Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio čist prema svetom očišćenju.

*1.Sam. 7,3. †1.Dnev. 29,18.

20. I usliši *Gospod Jezeckiju, i sačuva narod.

*2.Moj. 15,26.

21. I tako sinovi Izrailjevi koji bjehu u Jerusalamu praznovaše *praznik prijesnijeh †hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz oruđa za slavu Gospodnju.

*Luka 22,1. †2.Moj. 12,15.

22. I Jezeckija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoj; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseći *žrtve zahvalne i slaveći †Gospoda Boga otaca svojih.

*5.Moj. 33,10. †Jezd. 10,11.

23. I sav zbor dogovori se da praznuje još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju.

24. Jer Jezeckija, car Judin, dade zboru tisuću junaca i sedam tisuća ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuću junaca i deset tisuća ovaca; i osvešta se mnogo sveštenika.

25. I tako se provedeli sav zbor Judin i sveštenici i Leviti, i sav zbor što bješe došao od Izrailja, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izrailjeve i koji življahu u zemlji Judinoj.

26. I bi veselje veliko u Jerusalamu; jer od vremena Solomuna sina Davidova cara Izrailjeva ne bi tako u Jerusalamu.

27. Potom ustaše sveštenici i Leviti i blagosloviše narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova dođe u stan Svetinje Gospodnje na Nebo.

Jezeckija zatire idolopoklonstvo i postavlja redove svešteničke i levitske.

31. **A** kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izrailjevi što se nađoše ondje, zađoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše *lugove, i oboriše visine i oltare po svoj †zemlji Judinoj i Venijaminovoj i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svršiše; potom se vratiše svi sinovi Izrailjevi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove. *2.O car. 18,4. †2.Dnev. 34,7.

2. A Jezeckija opet uredi redove svešteničke i levitske po redovima njihovijem, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegova.

3. I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose jutrom i večerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem.

4. I zapovjedi narodu, Jerusallimljanima, da daju dio sveštenicima i Levitima, da se jače drže zakona Gospodnjega.

5. A čim se to razglasi, stadoše donositi sinovi Izrailjevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetak od svega donosiše vrlo mnogo.

6. I sinovi Izrailjevi i Judini, koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od govoda i ovaca, i desetak od svetijeh stvari posvećenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile.

7. Trećega mjeseca počeše metati u gomile, a sedmoga mjeseca završiše.

8. I dođe Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagosloviše Gospoda i narod njegov Izrailja.

9. I Jezekija zapita sveštenike i Levite za gomile.

10. A *Azarija poglavar sveštencički od doma Sadokova reče mu: otkad počеше donositi ove priloge u dom Gospodnji, jedemo i siti smo i pretječe mnogo, jer je †Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo. *2.Dnev. 31,13. †Mal. 3,10.

11. Tada zapovjedi Jezekija da se načine klijeti u domu Gospodnjem; i načiniše;

12. I ondje ostavljahu vjerno priloge i desetke i stvari posvećene; i nad tijem bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega.

13. A Jehilo i Azazija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Elilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božijem.

14. A Korej sin Jemne Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdjeljivao prinos Gospodnji i stvari svete nad svjetjem.

15. A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaja i Amarija i Sehanija po gradovima sveštencičkim, ljudi pouzdani, da razdaju braći svojoj dijelove, velikome i malome,

16. Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakome koji ulazaše u dom Gospodnji na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu,

17. I onima koji bjehu izbrojeni u rodu sveštencičkom po domovima otaca njihovih, i Levitima od dvadeset godina i više po *službi njihovoj po redovima njihovijem, *1.Dnev. 23,24.

18. I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kćerima njihovijem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše Svetinji;

19. I sinovima Aronovijem sveštenicima u podgrađima *gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu

dijelove svakome muškarcu između sveštenika i svakome roda Levitskoga.

*4.Moj. 35,2.

20. I tako učini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i činjaše što je dobro i pravo i istinito pred *Gospodom Bogom njegovijem.

*1.O car. 15,5.

21. I u svakom poslu koji počē za službu doma Božijega i u zakonu i u zapovijesti tražeći Boga svojega, trudaše se svijem srcem svojim, i srećan bijaše.

Senahirim opkoljava Jerusalem.

Jerusalem čudom spasen.

Jezekijina bolest, taština i smrt.

32. Poslije tih stvari i pošto se one utvrdiše, dođe *Senahirim car asirski, i uđe u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti.

*2.O car. 18,13.

2. A kad vidje Jezekija gdje dođe Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusalem,

3. Učini vijeće s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu.

4. Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teče posred zemlje govoreći: zašto kad dođu carevi asirski da nađu toliko vode?

5. I ohrabri se, te ozida sav zid oboreni, i podiže kule, i spolja ozida još jedan zid; i utvrdi Milon u gradu Davidovu, i načini mnogo oružja i štitova.

6. I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulicu kod vrata gradskih, i govori im ljubazno i reče:

7. Budite slobodni i hrabri, ne bojte se i ne plašite se cara asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veći nego s njim.

8. S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naš da nam pomaže i da bije naše bojeve. I narod se osloni na riječi Jezekije cara Judina.

9. Potom Senahirim car asirski, dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla slugе svoje u Jerusalem k Jezekiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jerusalemu, i poruč:

10. Ovako veli Senahirim car asirski: u šta se uzdate, te stojite u Jerusalmu zatvoreni?

11. Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori gladu i žeđu govoreći: Gospod Bog naš izbaviće nas iz ruku cara asirskog?

12. Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalmimljanima govoreći: klanjajte se samo pred jednijem oltarom i na njemu kadite?

13. Eda li ne znate šta sam učinio ja i moji stari od svih naroda na *zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku? *2.O car. 18,33.

14. Koji je između svih bogova onih naroda koje zatreše oci moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš Bog vas izbaviti iz moje ruke?

15. Nemojte, dakle, da vas vara Jezekija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer nijedan bog nijednoga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, a kamoli će vaš Bog izbaviti vas iz mojih ruku?

16. I još više govoriše sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezekiju slugu njegova.

17. A i knjigu napisala ružeci Gospoda Boga Izrailjeva i govoreći na nj riječima: kao što bogovi naroda zemaljskih nijesu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako neće ni Bog Jezekijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku.

18. I vikahu iza glasa *judejski narodu jerusalimskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad. *2.O car. 18,28.

19. I govorahu o Bogu jerusalimskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelovali ruku čovječijih.

20. Tada se pomoli toga radi car Jezekija i prorok Isaija sin Amosov, i vapiše k nebu.

21. I poslala Gospod anđela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojsci cara asirskog, te se vrati sa sramotom u svoju zemlju. I kad uđe u kuću svojega boga, ubiše ga ondje mačem koji iziđe od bedara njegovijeh.

22. Tako sačuva Gospod Jezekiju i narod jerusalimski od ruku Senahirima cara asirskog; i od ruku svih drugih, i čuva ih na sve strane.

23. I mnogi donošahu dare Gospodu u Jerusalm i zaklade Jezekiji caru Judinu; i od tada se uzvisi pred *svijem narodima.

*1.Dnev. 29,25.

24. U to vrijeme razbolje se *Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i učini mu čudo.

*Isa. 38,1.

25. Ali Jezekija ne postupi prema dobru koje mu se učini, jer se ponese *srce njegovo; zato se podiže na nj †gnjev i na †Judu i na Jerusalm.

*5.Moj. 8,17. †2.Dnev. 24,18. †2.Dnev. 25,19.

26. Ali se ponizi *Jezekija zato što se bješe ponijelo srce njegovo, i on i Jerusalmijani, te ne dođe na njih gnjev Gospodnji za života Jezekijina.

*2.O car. 20,19.

27. A imaše *Jezekija vrlo veliko blago i slavu; i načini sebi riznice za srebro i zlato i za drago kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade,

*2.O car. 20,13.

28. I staja za dohode od žita i od vina i od ulja, i staja za svakojaku stoku, i torove za ovce.

29. I gradove sazida sebi, i imaše mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago.

30. Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše srećan Jezekija u svakom poslu svom.

31. Samo kad dođoše poslanici knezova vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za čudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu.

32. A ostala djela *Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Isaije sina Amosova i u knjizi o carevima Judinijem i Izrailjevijem.

*Isa. 36,1.

33. I počinu Jezekija kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovijeh; i učiniše mu na smrtni čast svi Judejci i Jerusalmijani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

Manasijino idolopoklonstvo,
dopadanje ropstva, pokajanje i molitva.
Njegova našljednika Amona,
idolopoklonika, ubijaju.

33. Dvanaest godina bješe *Manasiji kad poče carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalmu.

*2.O car. 21,1.

2. A činjaše što je zlo pred Gospodom po gadnijem djelima onijeh naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

3. Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare valima, i načini lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaaše joj.

4. Načini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalmu će biti ime moje dovijeka.

5. Načini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega.

6. I provodi sinove svoje kroz oganj u dolini sina Enomova, i gledaaše na vremena i gataše i vraćaše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraćare, i činjaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom gnjeveći ga.

7. I postavi lik rezan koji načini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalmu, koji izabrah između svijeh plemena Izrailjevijeh, namjestiću ime svoje dovijeka.

8. I neću više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio ocima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove.

9. Ali Manasija zavede Judu i Jerusalm, te činiše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevijeh.

10. I Gospod govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati.

11. Zato dovede *Gospod na njih glavare od vojske cara asirskoga, i uhvatiše Manasiju na trnju, i svezavši ga u dvoje verige mjedene odvedoše ga u Vavilon.

*5.Moj. 28,36.

12. I kad bijaše u nevolji, moljaše se *Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih. *5.Moj. 4,30.

13. I moleći se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jerusalm na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog.

14. A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko *Ofila, i izvede ga vrlo visoko; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem.

*2.Dnev. 27,3.

15. I iznese iz doma Gospodnjega bogove tuđe i lik i sve oltare koje bješe načinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusalmu, i baci iza grada.

16. Pa opravi *oltar Gospodnji i prinese na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izrailjevu. *1.O car. 18,30. †3.Moj. 7,12.

17. Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, ali samo Gospodu Bogu svojemu.

18. A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovu i riječi koje mu govoriše vidioci u ime Gospoda Boga Izrailjeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevijem.

19. A molitva njegova i kako se umolio, i svi grijesi njegovi i prijestupi, i mjesta gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proročkim.

20. I počinu Manasija kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov.

21. Dvadeset i dvije godine imaaše Amon kad poče carovati, i carova dvije godine u Jerusalmu.

22. I činjaše što je zlo pred Gospodom kao što je činio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanijem, koje načini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaaše im.

23. Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon još više griješaše.

24. I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kući njegovoj.

25. Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

Josija zatire idolopoklonstvo i popravlja Hram. Čita narodu Knjigu zavjetnu. Proročica Olda. Obnovljenje zavjeta.

34. O sam godina bijaše *Josiji kad poče carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalmu. *2.O car. 22,1.

2. On činjaše što je pravo pred Gospodom i hođaše putovima Davida oca svojega i ne ostupaše ni nadesno ni nalijevo.

3. Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijete, poče tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poče čistiti Judeju i Jerusalm od visina i od lugova i od likova rezanijeh i livenijeh.

4. Jer pred njim raspopaše oltare Valima, i likove sunčane koji bijahu na njima isiječe, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satre, i razasu po grobovima onijeh koji im prinosiše žrtve;

5. A kosti svešteničke sažeže na oltarima njihovijem; i očisti Judeju i Jerusalm;

6. Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustoši njihove unaokolo.

7. I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satre, i sve likove sunčane isiječe po svoj zemlji Izrailjevoj; potom se vrati u Jerusalm.

8. A osamnaeste godine carovanja svojega pošto očisti zemlju i dom, poslao Safana sina Azalijina i Masiju zapovjednika gradskoga i Joaha sina Joahazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova.

9. I oni otiđoše ka Helkiji poglavaru svešteničkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijinih i Jefremovijeh i od svega ostatka Izrailjeva, i od svega Jude i Venjamina, pa se vratiše u Jerusalm;

10. I dadoše nastojnicima nad poslom, koji bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji rađahu u domu

Gospodnjem opravljajući što je trošno i utvrđujući dom;

11. Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrvnaju kuće koje bijahu razvalili carevi Judini.

12. A ti ljudi rađahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharija i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave muzičke.

13. I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratari bijahu Leviti.

14. I kad iznošahu novce donesene u dom *Gospodnji, nađe Helkija sveštenik †Knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija. *2.Dnev. 34,21. †5.Moj. 31,24.

15. I kaza Helkija Safanu pisaru i reče: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu.

16. A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreći: sluge tvoje rade sve što im je zapovjedbno.

17. Jer pokupivši novce što se nađoše u domu Gospodnjem, dadoše ih nastojnicima i poslenicima.

18. I još kaza Safan pisar caru govoreći: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I pročita je Safan caru.

19. A kad car ču šta govori *Zakon, razdrije haljine svoje. *Nem. 8,9.

20. I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreći:

21. Idite upitajte Gospoda za me i za Ostaćak u *Izrailju i Judi radi riječi ove knjige što se nađe, jer je velik gnjev Gospodnji koji se izlio na nas zato što oci naši ne držaše riječi Gospodnje da čine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi. *2.O car. 17,6.

22. I tako otide *Helkija i ljudi carevi k Oldi †proročici, žženi Saluma sina Tekuja sina Asre rizničara, a ona sjedaše u Jerusalmu u drugom kraju, i govoriše s njom o tom. *2.O car. 22,14. †2.Moj. 15,20. †Sud. 4,4.

23. A ona im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite čovjeku koji vas je poslao k meni:

24. Ovako veli *Gospod: evo pustiću zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su pročitali caru Judinu. *Jer. 25,9. Isus N. 23,16.

25. Zato što me ostaviše i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih, zato će se izliti gnjev moj na to mjesto i neće se ugasiti.

26. A *caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu reče: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za riječi koje si čuo: *2.O car. 22,18.

27. Što je odmeknulo *srce tvoje i ponizio si se pred Bogom, kad si čuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se preda mnogom razdro si haljine svoje i plakao preda mnogom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. *Psal. 51,17.

28. Evo, ja ću te pribрати k ocima tvojim, i na miru ćeš biti pribran u grob svoj, i nećeš vidjeti svojim očima zla koje ću pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru.

29. Tada posla car te skupi sve *starješine Judine i jerusalimske. *2.O car. 23,1.

30. I otide car u dom Gospodnji i svi ljudi iz zemlje Judine i Jerusallimljani, i sveštenici i Leviti i sav narod, malo i veliko, i pročita im sve riječi Knjige zavjetne, koja se nađe u domu Gospodnjem.

31. I car stojeći na svom mjestu zadade vjeru pred Gospodom da će ići za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedočanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeći riječi toga Zavjeta napisane u toj knjizi.

32. I kaza, te pristaše svi koji se nađoše u Jerusallimu i u plemenu Venijaminovu; i činjahu Jerusallimljani po zavjetu Boga, Boga otaca svojih.

33. I ukide Josija sve gadove po *svijem krajevima sinova Izrailjevih, i učini, te svi koji bijahu u Izrailju služahu Gospodu Bo-

gu svojemu. Svega vijeka njegova ne odstupaše od Gospoda Boga otaca svojih.

*Jer. 3,10.

Josija svečano praznuje Pashu i gine u ratu sa carem misirskim Nehaonom.

35. I praznova Josija u Jerusallimu *pashu Gospodu; i klaše pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

*2.O car. 23,21.

2. I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem.

3. I reče Levitima, koji učahu sav narod Izrailjev i bijahu posvećeni Gospodu: namjestite sveti kovčeg u domu koji je sazi-dao Solomun sin Davidov car Izrailjev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izrailju.

4. I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim kako je naredio David car Izrailjev i Solomun sin njegov.

5. I stojte u Svetinji po redovima domova otačkih braće svoje, sinova narodnjih, i po redovima domova otačkih među Levitima.

6. I tako zakoljite pashu, i osveštajte se i pripravite braću svoju da bi činili kako je rekao Gospod preko Mojsija.

7. I Josija dade narodu od stoke jaganjaca i jarića, sve za pashu, svjema koji bijahu ondje, na broj dvije tisuće i šest stotina, i tri tisuće goveda, sve od careva blaga.

8. I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitima: Helkija i Zaharija i Jehilo starješine u domu Božijem dadoše sveštenicima za pashu dvije tisuće i šest stotina jaganjaca i jarića i tri stotine goveda.

9. A Honanija i Semaja i Natanailo braća njegova, i Asavija i Jeilo i Jozavad, poglavari levitski dadoše Levitima za pashu pet tisuća jaganjaca i jarića, i pet stotina goveda.

10. I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj.

11. I klahu pashu, i *sveštenici kropljahu krvlju primajući iz njihovih ruku, a †Leviti derahu. *3.Moj. 1,5. †2.Dnev. 29,34.

12. I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otačkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako učiniše i s govedima.

13. I pekoše pashu na ognju po običaju; a druge posvećene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu.

14. Potom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noći; zato Leviti gotoviše i sebi i sveštenicima sinovima Aronovijem.

15. I pjevači sinovi *Asafovi stajahu na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Emanovoj i Jedutuna vodioca careva; i vratari na svakim vratima; ne mica-hu se od službe svoje, nego †braća njihova, ostali Leviti, gotoviše im.

*1.Dnev. 25,1. †1.Dnev. 9,17.

16. Tako bi uređena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesu žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije.

17. I praznovaše sinovi *Izrailjevi koji se nađoše ondje †pashu u to vrijeme i praznik prijesnijeh †hljebova sedam dana.

*2.Dnev. 30,21. †1.Kor. 5,7. †2.Moj. 12,15.

18. I ne bi pasha praznovana kao ova u Izrailju od vremena Samuila proroka, niti koji od careva Izrailjevijeh praznova pashu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitima i sa svijem Judom i Izrailjem što ga se nađe, i s Jerusalmijanima.

19. Osamnaeste godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha.

20. Poslije svega toga, kad *Josija uredi dom, dođe Nehaon car misirski da bije Harkemis na †Efratu, i Josija izide preda nj.

*2.O car. 23,29. †Jer. 46,2.

21. A on posla k njemu poslanike i poručih: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Prođi se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije.

22. Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobuče da se bije s njim, i ne poslušah riječi Nehaonovijeh iz usta Božjih, nego dođe da se pobije u polju megidonskom.

23. I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reče slugama svojim: izvezite me odavde, jer sam ljuto ranjen.

24. I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoše ga u *Jerusalim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i †Jerusalim plaka za Josijom. *Zah. 12,11. †2.O car. 23,30.

25. I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevači i pjevačice spominjaše u tužbalicama svojim Josiju do današnjega dana, i uvedoše ih u običaj u Izrailju, i eto zapisane su u Plaču.

26. A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem,

27. Djela njegova prva i posljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem.

Joahaz, Joakim, Joahin, Sedekija.

Ropstvo vavilonsko. Kir dopušta povratak iz ropstva.

36. Tada uze narod zemaljski *Joahaza sina Josijina, i zacariše ga namjesto oca njegova u Jerusalimu.

*2.O car. 23,30.

2. Dvadeset i tri godine imaše Joahaz kad poče carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu.

3. Jer ga svrže car misirski u Jerusalimu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata.

4. I postavi car misirski Elijahama brata njegova carem nad Judom i Jerusalimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehaon i odvede ga u Misir.

5. Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poče carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu; i činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim.

6. I dođe na nj Navuhodonosor car vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mjedene i odvede ga u Vavilon.

7. I sudove doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu.

8. A ostala djela Joakimova i gadovi koje je činio, i što se na njemu nađe, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevijem i

Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov.

9. Bijaše Joahinu* osamnaest godina kad poče carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusalamu; i činjaše što je zlo pred Gospodom. *2.O car. 24,8.

10. I kad prođe ona godina, posla car *Navuhodonosor, te ga odvedoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusalomom. *2.Dnev. 36,7.

11. Dvadeset i jedna godina bijaše *Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u †Jerusalamu.

*2.O car. 24,17. †2.O car. 24,18.

12. I činjaše zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govoraše iz usta Gospodnjih;

13. Nego se još odvrže od *cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleo Bogom; i otvrdnu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka †Gospodu Bogu Izrailjevu. *Jer. 52,3. †Jer. 43,2; 2.O car. 17,14.

14. I svi glavari između sveštenika i narod griješiše veoma mnogo po svijem gadnjem djelima drugih naroda, skvrneći dom Gospodnji, koji bješe osvetio u Jerusalamu.

15. I Gospod Bog otaca njihovijeh slaše k njima zarana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda svojega i Stana svojega.

16. A oni se rugahu glasnica Božjim, i ne marahu za riječi njegove, i smijahu se prorcima njegovijem, dokle se ne raspali *gnjev Gospodnji na narod njegov, te ne bi lijeka.

*Psal. 74,1.

17. I doveđe na njih cara haldejskoga, koji pobi mladiće njihove mačem u domu *sve-tinje njihove, i ne požali ni mladića ni djevojke, ni starca ni nemoćna. Sve mu dađe u ruke. *Jezek. 9,6.

18. I sve sudove doma Božijega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovijeh, sve odnese u *Vavilon. *2.O car. 25,13.

19. I upališe dom Božji, i razvališe jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvariše sve dragocjene zaklade njegove.

20. I što ih osta od mača, odnese ih u Vavilon i bjehu robovi njemu i sinovima njegovijem, dokle ne nasta carstvo persijsko,

21. Da se ispuni *riječ Gospodnja koju reče ustima Jeremijinijem, dokle se †zemlja ne izdovolji subotama svojim, jer počivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina.

*Jer. 29,10. †3.Moj. 25,4.

22. Ali prve godine Kira cara persijskoga, da bi se ispunila *riječ Gospodnja koju reče na usta Jeremijina, podiže †Gospod duh Kira cara persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojem u raspisa govoreći:

*Jer. 29,10. †Agej 1,14.

23. Ovako veli Kir car *persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalamu u Judeji. Ko je između vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

*Jezd. 1,2.

KNJIGA JEZDRINA

Kir dopušta Judejcima slobodan povratak iz ropstva radi zidanja Hrama.

1. Prve godine *Kira †cara persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže †Gospod duh Kira cara persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojem u raspisa govoreći:

*2.Dnev. 36,22. †Jezd. 5,13. †Jer. 25,12.

2. Ovako veli Kir car persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i

on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalamu u Judeji.

3. Ko je između vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalam u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izrailjeva, Boga koji je u Jerusalamu.

4. A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomognu srebrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga za dom Božji u Jerusalamu.

5. Tada ustaše glavari porodica otačkih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnji u Jerusalimu.
6. I potpomogoste ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrnijem i zlatnijem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše.
7. I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusalima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova;
8. A izdade ih Kir car persijski preko Mitridata rizničara, koji ih izbroji Sasavasaru knezu judejskom.
9. A ovo im je broj: zdjela zlatnijeh trideset, zdjela srebrnijeh tisuća, noževa dvadeset i devet,
10. Čaša zlatnijeh trideset, drugih čaša srebrnijeh četiri stotine i deset, drugih sudova tisuća;
11. Svega sudova zlatnijeh i srebrnijeh pet tisuća i četiri stotine; sve to ponese Sasavasara kad se vrati iz Vavilona u Jerusalem.
- Spisak Judejaca koji se vratiliše iz ropstva.
Njihovi prilozi za zidanje Hrama.
- 2.** A ovo su ljudi one *zemlje što podoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car vavilonski u Vavilon, i vratiliše se u Jerusalem i u Judeju, svaki u svoj grad:
- *2.O car. 24,14. †Jezd. 8,35. ‡2.Dnev. 36,20.
2. Koji dođoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva:
3. Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva;
4. Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva;
5. Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet;
6. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest;
7. Sinova Elamovijeh tisuća i dvjesta i pedeset i četiri;
8. Sinova Zatujevih devet stotina i četrdeset i pet;
9. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;
10. Sinova Vanijevih šest stotina i četrdeset i dva;
11. Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i tri;
12. Sinova Azgadovijeh tisuća i dvjesta i dvadeset i dva;
13. Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest;
14. Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest;
15. Sinova Adinovijeh četiri stotine i pedeset i četiri;
16. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam;
17. Sinova Visajevih trista i dvadeset i tri;
18. Sinova Jorinijeh sto i dvanaest;
19. Sinova Asumovijeh dvjesta i dvadeset i tri;
20. Sinova Givarovijeh devedeset i pet;
21. Sinova vitlejemskih sto i dvadeset i tri;
22. Ljudi iz Netofata pedeset i šest;
23. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;
24. Sinova azmavetskih četrdeset i dva;
25. Sinova kirijat-jarimskih, hefirskih i virotskih sedam stotina i četrdeset i tri;
26. Sinova ramskih i gavajskih šest stotina i dvadeset i jedan;
27. Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva;
28. Ljudi iz Vetilja i Gaja dvjesta i dvadeset i tri;
29. Sinova nevonjskih pedeset i dva;
30. Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest;
31. Sinova *Elama drugoga tisuća i dvjesti i pedeset i četiri; *Nem. 7,34.
32. Sinova Harimovijeh trista i dvadeset;
33. Sinova lodskih, adidskih i ononskih sedam stotina i dvadeset i pet;
34. Sinova *jerihonskih trista i četrdeset i pet; *Nem. 7,36.

35. Sinova senajskih tri tisuće i šest stotina i trideset.

36. Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri;

37. Sinova Imirovijeh tisuća i pedeset i dva;

38. Sinova *Pashorovijeh tisuća i dvjesta i četrdeset i sedam; *Jezd. 10,22.

39. Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest;

40. Levita: sinova Isusovih i Kadmilovih između sinova Odujinih sedamdeset i četiri;

41. Pjevača: sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam;

42. Sinova vratarskih: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet;

43. Netineja: sinova Sišinih, sinova Asufinih, sinova Tavaotovijeh,

44. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinih, sinova Fadonovih,

45. Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Akuvovih,

46. Sinova Agavovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh,

47. Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinih,

48. Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinih, sinova Gazamovijeh,

49. Sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih, sinova Visajevih,

50. Sinova Aseninih, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh,

51. Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinih, sinova Arurovijeh,

52. Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinih, sinova Arsinijeh,

53. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinih, sinova Taminijeh,

54. Sinova Nesijinih, sinova Atifinijeh,

55. Sinova sluga Solomonovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinijeh,

56. Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh,

57. Sinova Sefatijinijeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh,

58. Svega *Netineja i sinova sluga Solomonovijeh trista i devedeset i dva.

*1.Dnev. 9,2.

59. I ovi pođoše iz Tel-Melaha i Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i potomstva svojega, eda li su od Izrailja,

60. I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva;

61. I od sinova svešteničkih: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi jednom između kćeri Varzelaja Galađanina, te se prozva njihovijem imenom.

62. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nađoše, zato biše odlučeni od *sveštenstva. *Nem. 7,64.

63. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od Svetinj nad svetinjama, dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom.

64. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,

65. Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam, a među njima bijaše dvjesta pjevača i pjevačica.

66. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvjesta i četrdeset i pet mazgi,

67. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.

68. I neki između domova otačkih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalimu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu.

69. Po mogućstvu svojemu dadoše u riznicu za posao: zlata šezdeset i jednu tisuću drama, srebra pet tisuća mina, i haljina svešteničkih stotinu.

70. I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevači i vratari i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailj u svojim gradovima.

Podizanje oltara za žrtvu paljenicu. Praznik sjenica. Polaganje temelja Hramu.

3. **A** kad dođe sedmi mjesec i sinovi Izrailjevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalim.

2. Tada usta Isus sin Josedekov s braćom svojom sveštenicima i Zorovavelj sin Sala-

tilov s braćom svojom, i izgradiše oltar Boga Izrailjeva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija čovjeka Božijega.

3. I podigoše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinosiše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i večerom;

4. I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseći žrtve paljenice svaki dan na broj kako je uređeno za svaki dan.

5. A potom prinosiše žrtvu paljenicu svagdašnjju, i na mladine i na sve praznike Gospodnje osvećene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu.

6. Od prvoga dana mjeseca sedmoga počeše prinostiti žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnji još ne bješe osnovan.

7. I dadoše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piće i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kedrova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car persijski.

8. I druge godine po povratku njihovu k domu Božijemu u Jerusalem, drugoga mjeseca počeše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braća njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji dođoše iz ropstva u Jerusalem, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega.

9. I bi postavljen Isus i sinovi njegovi i braća njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božijem, i sinovi Inadodvi i njihovi sinovi i braća njihova Leviti.

10. I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postaviše sveštenike obučene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale *Gospoda po uredbi Davida cara Izrailjeva. *Zah. 7,3.

11. I pjevahu naizmjenice hvaleći i slaveći Gospoda: jer je do vijeka *milost njegova nad Izrailjem. I sav narod podvikivaše iza glasa hvaleći †Gospoda što se osnivaše dom Gospodnji.

*2.Dnev. 7,3. †Jer. 33,11; 2.Moj. 15,21.

12. A mnogi od sveštenika i Levita i glavara domova otačkih, starci koji bijahu vidje-

li pređašnji dom, plakahu iza glasa gledajući *ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivahu od radosti, *Agej 2,3.

13. Te narod ne mogaše razaznati vike radosne od vike plačne u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se čujaše daleko.

Smetnje u zidanju Hrama i zidova jerusalimskijeh. Tužba na Judejce.

4. **A** kad čuše neprijatelji Judini i Venijaminovi da oni koji se vratiše iz ropstva zidaju crkvu Gospodu Bogu Izrailjevu,

2. Dođoše k Zorovavelju i ka glavarima domova otačkih, i rekoše im: da i mi zidamo s vama, jer ćemo kao i vi tražiti Boga vašega, i njemu prinosisimo žrtve od vremena Esaradona cara asirskoga, koji nas je doveo ovamo.

3. A Zorovavelj i Isus i ostali glavari domova otačkih u Izrailju rekoše im: ne možete vi s nama zidati doma Bogu našem, nego ćemo mi sami zidati Gospodu Bogu Izrailjevu, kako nam je zapovjedio Kir car persijski.

4. Tada narod zemaljski dosađivaše narodu Judinu i smetaše im u zidanju;

5. I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Kira cara persijskoga do vlade Darija cara persijskoga.

6. A kad se zacari Asvir, u početku njegova carovanja napisahu tužbu na stanovnike judejske i jerusalimske.

7. I za vremena Artakserksova pisa Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru persijskom; a knjiga bješe pisana sirske pismom i sirske jezikom.

8. Reum starješina u vijeću i Simsaj pisar napisahu jednu knjigu protiv Jerusalima caru Artakserksu ovako:

9. Reum starješina u vijeću i Simsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsašani, Tarfaljani, Afaršani, Arhevljani, Vavilonjani, Susanašani, Deavljani, Elamljani,

10. I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Asenafar i naseli po gradovima sa-

marijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada.

11. Ovo je prijepis od knjige koju mu pošlaše: caru Artakserksu. Sluge tvoje, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada.

12. Da je na znanje *caru da Judejci koji pođoše od tebe k nama, dođoše u Jerusolimu, i grad odmetnički i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu.

*Amos 7,10.

13. Nego da je na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni neće davati danka ni poreze ni carine, te će biti šteta riznici carskoj.

14. Što, dakle, platu od dvora primamo, te nam ne priliči da gledamo štetu carevu, toga radi šaljemo i javljamo caru,

15. Da se potraži u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa ćeš naći u knjizi dnevnika i doznati da je ovaj grad odmetnički i da je na štetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te zato bi raskopan ovaj grad.

16. Dajemo na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovu oprave, onda ovaj dio preko rijeke neće više biti tvoj.

17. Tada car posla odgovor Reumu starješini u vijeću i Simsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovijem koji sedahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke: Pozdravlje, tada i tada.

18. Knjiga koju nam poslaste razgovijetno bi pročitana preda mnom.

19. I zapovjedih te potražiše i nađoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune,

20. I da su silni carevi bivali u Jerusolimu, koji vladahu svijem što je preko *rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine.

*1.Dnev. 18,3.

21. Zato naredite da se zabrani onijem ljudima da se onaj grad ne zida, dokle ja ne zapovjedim.

22. I pazite da ne pogriješite u tom. Jer zašto bi zlo raslo na štetu carevima?

23. A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa pročitava pred Reumom i Simsajem pisarem i pred drugovima njihovijem, oni

brže otidoše u Jerusolimu k Judejcima, te im zabraniše oružanom silom.

24. Tada stade posao oko doma Božijega u Jerusolimu, i staja do druge godine carovanja Darija cara persijskoga.

Nastavljeno zidanje Hrama onako kako su prorokovali Agej i Zaharija.

Izvjestaj o tome caru Dariju.

5. Tada Agej prorok i *Zaharija sin Idov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusolimu u ime Boga Izrailjeva.

*Zah. 1,1.

2. I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i počеше opet zidati dom Božji u Jerusolimu, i bjehu s njima proroci Božji pomažući im.

3. U to vrijeme dođe k njima Tatnaj upravitelj s ovu stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako: ko vam je dao vlast da zidate tu kuću i da opravljate te zidove?

4. Tada im odgovorismo imenujući ljude koji građahu tu građevinu.

5. Ali bješe oko Božije na starješinama ju-dejskim, te im ne zabraniše, dokle ne otide stvar do Darija i donesu odgovor o tom.

6. A ovo je prijepis od knjige koji posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsašanima koji bijahu s ove strane rijeke.

7. Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako: Dariju caru svako dobro.

8. Da je na znanje caru da dođosmo u ju-dejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvlje meću u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovijem.

9. I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im: ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove?

10. Pa ih i za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavari među njima.

11. A oni nam odgovoriše ovako govoreći: mi smo sluge Boga besbeskoga i zemaljsko-

ga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car *Izrailjev. *1.O car. 6,1.

12. Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru *caru vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom, a narod preseli u Vavilon.

*2.Dnev. 34,24.

13. Ali prve godine *Kira cara vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji. *Jezd. 1,1.

14. Još i sudove doma Božijega zlatne i srebrne koje *Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve jerusalimske i odnio u crkvu vavilonsku, iznese car Kir iz crkve vavilonske, i bjehu dani po imenu Sasavasaru, kojega postavi upraviteljem, *Jezd. 1,7.

15. I reče mu: uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalmu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu.

16. Onda taj Sasavasar dođe i postavi *temelj domu Božijemu u Jerusalmu; i od toga vremena dosad zida se i još nije dovršen. *Jezd. 3,10.

17. Ako je, dakle, ugodno caru, neka se potraži u riznici carskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalmu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

Pošto je od Darija stigao povoljan odgovor, Hram se dovršuje, posvećuje i praznuje Pasha.

6. Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjižnici gdje se ostavljaše blago u Vavilonu.

2. I nađoše u Ahmeti u dvoru carskom u zemlji midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen:

3. Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir: dom Božji u Jerusalmu da se sazida da bude mjesto gdje će se prinostiti žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata.

4. Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma.

5. I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve je-

rusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem.

6. Zato Tatnaju upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsašanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle.

7. Ostavite neka se gradi taj dom Božji, upravitelj judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu.

8. Još zapovijedam šta ćete činiti starješinama judejskim da bi se sazidao taj dom Božji; od blaga carskoga, od dohodaka s one strane rijeke, da se daje bez oklijevanja trošak onijem ljudima da se ne ustavljaju.

9. I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici jerusalimski, da im se daje svaki dan bez odgađanja,

10. Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskome i da se mole za život carev i sinova njegovijeh.

11. Još zapovijedam: ko bi učinio drukčije, iz njegove kuće da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuća da bude bunište za to.

12. I Bog koji je ondje nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jerusalmu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši.

13. Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi učiniše odmah kako zapovjedi Darije.

14. I starješine judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i *Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti †Kira i †Darija i Artakserksa cara persijskoga.

*Jezd. 5,1. †Jezd. 1,1. †Jezd. 4,24.

15. I svrši se taj dom do trećega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darija.

16. I sinovi *Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali između onijeh koji se vratiše iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujući se.

*1.O car. 8,63.

17. I prinesoše na posvećenje toga doma Božijega sto junaca, dvjesto ovnova, četiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na *žrtvu za *grijeih za svega Izrailja prema broju plemena Izrailjevijeh.

*1.Dnev. 16,1. †Jezd. 8,35.

18. I postaviše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalmu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj.

19. Potom slaviše koji se vratīše iz ropstva pashu četrnaestoga dana prvoga mjeseca.

20. Jer se očistiše i *sveštenici i †Leviti, te bijahu svi čisti, i klaše *pashu za sve koji se vratīše iz ropstva i za braću svoju sveštenike i za sebe same.

*2.Dnev. 29,34. †2.Dnev. 35,11. †2.Moj. 12,21.

21. I jedoše sinovi Izrailjevi koji se vratīše iz ropstva i svi koji se od nečistote naroda zemaljskih odvojiše k njima da traže *Gospoda Boga Izrailjeva. *Psal. 93,5.

22. I praznovaše praznik prijesnijeh *hljebova sedam dana veseleći se; jer ih razveseli †Gospod i obrati srce cara asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izrailjeva.

*2.Moj. 12,15. †Jezd. 7,27.

Jezdra s dopuštenjem i potporom cara Artakserksa opet uvodi službu Božiju.

7. A poslije ovijeh stvari za carovanja Artakserksa cara persijskoga Jezdra, sin *Seraje sina †Azarije, sina Helkije, *2.O car. 25,18. †1.Dnev. 6,14.

2. Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova,
3. Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota,

4. Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija,
5. Sina Avisuje, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara sveštentičkoga,

6. Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevu, koji dađe Gospod Bog Izrailjev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim,

7. I vratīše se u Jerusalm neki sinovi Izrailjevi i sveštenici i Leviti i pjevači i vratari i Netineji sedme godine cara Artakserksa.

8. A dođe u Jerusalm petoga mjeseca sedme godine toga cara.

9. Jer prvoga dana prvoga mjeseca pođe iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca dođe u Jerusalm, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim.

10. Jer *Jezdra bješe upravio †srce svoje da istražuje zakon Gospodnji i da ga izvršuje i da uči *Izrailja uredbama i zakonima.

*Nem. 8,1. †1.Sam. 7,3. †5.Moj. 33,10.

11. A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserks Jezdri svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izrailju:

12. Artakserks car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro; tada i tada.

13. Ja zapovijedam: ko god u mom carstvu od naroda Izrailjeva i od sveštenika njegovijeh i Levita hoće od svoje volje da ide s tobom u Jerusalm, nek ide.

14. Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovijeh da nadgledaš Judeju i Jerusalm po zakonu Boga svojega koji ti je u ruci,

15. I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi dragovoljno prinosu Bogu Izrailjevu, kojemu je stan u *Jerusalmu, *Psal. 135,21.

16. I sve *srebro i zlato što nakupiš u svojoj zemlji vavilonskoj s dragovoljnijem prilozima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalmu. *Jezd. 8,26.

17. Pa odmah za te novce kupi junaca i ovnova i jaganjca s darovima njihovijem i nahljevima njihovijem, i prinesi ih na oltar doma Boga vašega u Jerusalmu.

18. I što se tebi i braći tvojoj sviđi učiniti s ostalijem srebrom i zlatom, učinite po volji Boga svojega.

19. I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga tvojega, ostavi pred Bogom u Jerusalmu.

20. I što bi još trebalo domu Boga tvojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice.

21. I još zapovijedam ja car Artakserks *svijem rizničarima s one strane trijeke,

da što god zaište od vas Jezdra sveštenik, književnik vješti zakonu Boga nebeskoga, odmah da se učini, *Jezd. 4,20. †Jezd. 4,16.

22. Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere,

23. Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se učini za dom Boga nebeskoga, da ne dođe gnjev na *carstvo, na cara i na sinove njegove. *Isa. 60,12.

24. I još vam javljamo da se ni od jednoga između sveštenika i Levita i pjevača i vratara i Netineja i drugih slugu toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina.

25. A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data * postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke između †svijeh koji znadu †zakon Boga tvojega, i ko ne zna, učite ga.

*2.Moj. 18,21. †5.Moj. 16,18. †Mal. 2,7.

26. A ko ne bi izvršivao zakona Boga tvogjega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se prognja ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu.

27. Blagosloven da je *Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u †srce da ukrasi dom Gospodnji u Jerusalimu,

*Jezd. 6,22. †Nem. 2,12.

28. I dade mi, te nađoh *milost pred †carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnijem knezovima carevijem. I ja se oslobodih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izraelja da idu sa mnom. *Jezd. 9,9. †Nem. 1,11.

Jezdrini saputnici, postovi i darovi.
Dolazak u Jerusalim.

8. A ovo su glavari domova otačkih i pleme onijeh što podoše sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa:

2. Od sinova Finesovijeh Girsom; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus;

3. Od sinova Sehanija, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset;

4. Od sinova Fat-Moavovijeh Elioinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvjesta;

5. Od sinova Sehanijinih sin Jasilov i s njim muškinja tri stotine;

6. I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset;

7. I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset;

8. I od sinova Sefatijinih Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset;

9. Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvjesta i osamdeset;

10. I od sinova Selomitovijeh sin Josifijin i s njim muškinja sto i šezdeset;

11. I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam;

12. I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset;

13. I od sinova Adonikamovijeh posljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaja i s njima muškinja šezdeset;

14. I od sinova Vigvajevijeh Gutaj i Zavud, i s njima muškinja sedamdeset.

15. I sabra ih kod rijeke koja teče u Avu, i ondje stajasma u okolu tri dana; poslije pregledah narod i sveštenike, ali ne nađoh ondje nijednoga od sinova Levijevih.

16. Zato poslah Elijezera, Arila, Semaju i Elnatana i Jariva i Elnatana i Natana i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana učitelje,

17. I opravih ih k Idu poglavaru u mjestu Kasifiji, i naučih ih šta će govoriti Idu i braći njegovoj Netinejima u mjestu Kasifiji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega.

18. I dovedoše nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, čovjeka razumna između sinova Malija sina Levija sina Izrailjeva, *Serevijem sa sinovima njegovijem i braćom njegovom, njih osamnaest; *Nem. 8,7.

19. I Asaviju i s njim Isaiju od sinova Merarijevih, s braćom njegovom i njihovijem sinovima, njih dvadeset,

20. I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvjesta i dvadeset Netineja, koji svi bjehu imenovani poimence.

21. Tada oglaših ondje na rijeci Avi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega srećan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu.

22. Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoreći: ruka je Boga našega na dobro nad svima koji ga traže, i jačina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju.

23. Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga.

24. Tada odvojih između glavara svešteničkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima desetericu braće njihove.

25. I izmjerih im *srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izrailjev koji se nađe; *Jezd. 7,15.

26. Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrnijih sto talanata, i sto talanata zlata,

27. I dvadeset čaša zlatnijih od tisuću drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato.

28. I rekoh im: vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših.

29. Pazite i čuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima svešteničkim i Levitima i glavarima otačkih domova Izrailjevijeh u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega.

30. I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereni srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga našega.

31. I pođosmo od rijeke Ave dvanaestoga dana prvoga mjeseca da idemo u *Jerusalim, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedačkih na putu. *Jezd. 7,9.

32. I dođosmo u *Jerusalim i stajasmo ondje tri dana. *Nem. 2,11.

33. A četvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Merimotu sinu Urijinu svešteniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Venujev, Leviti.

34. Sve na broj i na mjeru, i mjera bi zapisana od svega u isto vrijeme.

35. I koji bjehu u ropstvu pa se vratiše iz ropstva prinesoše na *žrtvu paljenicu Bogu Izrailjevu dvanaest junaca za svega Izrailja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu.

*Jezd. 6,17.

36. I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane *rijeke, i oni potpomogoše narod i dom Božji.

*Jezd. 7,21.

Ženidba tuđinkama.
Jezdrino putovanje i
pokajnička molitva.

9. **A** kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreći: narod Izrailjev i sveštenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih zbog gadova njihovijeh, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja.

2. Jer uzeše kćeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveti rod s narodima zemaljskim; i ruka sveštenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu.

3. I kad čuh to, razdrijev haljinu svoju i plašt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i brađu svoju, i sjedoh tužan.

4. I skupiše se k meni svi koji se bojahu riječi Boga Izrailjeva za prijestup onijeh koji dođoše iz ropstva, a ja sjedah tužan do večernje žrtve.

5. A o večernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdrtoj haljini i plaštu, i klekavši na koljena svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu,

6. I rekoh: Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oči svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba.

7. Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod

mač, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas.

8. A sada začas dođe nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi Ostatak i dade nam *klin u svetom mjestu svom da bi prosvjetlio oči naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem.

*Isa. 22,23.

9. Jer roblje smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te našdosmo milost pred carevima persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline njegove, i davši nam ogradu u Judeji u Jerusalimu.

10. Sada, dakle, šta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje,

11. Koje si zapovjedio preko slugu svojih proroka govoreći: zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja je nečista od nečistote naroda zemaljskih, s gadova njihovijeh, kojima je napuniše od kraja do kraja u nečistoti svojoj.

12. I zato *kćeri svojih ne dajte za sinove njihove, i kćeri njihovijeh ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova dovijeka da biste se okrijepili i jeli dobra one zemlje i ostavili je u nasljedstvo sinovima svojim dovijeka.

*5.Moj. 7,3.

13. I poslije svega što dođe na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što grijesi naši zaslužuju, i dao si nam Ostatak ovakav,

14. Eda li ćemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovijem gadnijem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas, dokle nas ne bi potro da nijedan ne ostane i ne izbavi se?

15. *Gospode Bože Izrailjev! ti si pravedan, jer ostasmo Ostatak, kao što sa vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

*Dan. 9,14; Psal. 130,3.

Izrailjci otpuštaju žene tuđinke.

10. **A**kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše grijeha plačući i ležeći pred domom Božjim, skupi se k njemu iz *Izrailja veliko mnoštvo ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma. *Dan. 9,20.

2. Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovijeh i reče Jezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzemosmo žene tuđinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izrailju za to.

3. Da učinimo sada zavjet Bogu svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onijeh koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude.

4. Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi ćemo biti uza te, budi slobodan i radi.

5. Tada usta Jezdra, i zakle glavare svešteničke i Levite i svega Izrailja da učine tako. I zakleše se.

6. Potom usta Jezdra ispred doma Božijega, i otide u klijet Joanana sina Eliasivova; i ušavši ne jede hljeba niti vode pi, jer tužaaše radi prijestupa onijeh koji bjehu u ropstvu.

7. Potom oglašise po Judeji i Jerusalimu, svijem koji se vratise iz ropstva, da se okupe u Jerusalimu,

8. A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru kneževskom i starješinskom, da se sve imanje njegovo razaspe, a sam da se odluči od zbora onijeh koji se vratise iz ropstva.

9. Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalim za tri dana, mjeseca devetoga. I sjedaše sav narod na ulici pred domom Božjim dršćući zbog te stvari i od dažda.

10. Tada ustavši Jezdra sveštenik reče im: vi sagriješiste što se oženiste tuđinkama, te umnožiste krivicu Izrailjevu.

11. Zato sada ispovjedite se *Gospodu Bogu otaca svojih, i učinite volju njegovu, i odvojte se od naroda zemaljskih i žena tuđinaka. *Jer. 3,13.

12. I sav zbor odgovori i reče iza glasa: kako nam kazal učinićemo.

13. Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati napolju, a taj posao nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješismo u tom.

14. Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tuđinkama neka dolaze u određeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije, dokle ne odvratimo od sebe žestoki *gnjev Boga svojega za tu stvar.

*4.Moj. 25,4.

15. I suprotstaviše se tome Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagaše im.

16. I učiniše tako koji se vratiše iz ropstva. I odvojiše se Jezdra sveštenik i glavari domova otačkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedoše prvoga dana desetoga mjeseca da izviđaju stvar.

17. I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tuđinkama.

18. A nađoše se između sinova svešteničkih oženjeni tuđinkama: između sinova *Isusa sina †Josedeкова i braće njegove: Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija; Agej 1,1; *Agej 1,12. †Zah. 6,11.

19. I dadoše ruke da će pustiti žene svoje; i koji bijahu zgriješili prinesoše po jednoga ovna za krivicu svoju;

20. I od sinova Imirovijen Ananije i Zevadija;

21. I od sinova Harimovijen Masija i Ilija i Semaja i Jehilo i Ozija,

22. I od sinova Pashorovijen Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa,

23. I od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer;

24. I od pjevača Elijasiv; i od vratara Salum i Telem i Urija;

25. A od Izrailja, od sinova *Farosovijen Ramija i Jezija i Malhije i Mijamin i Eleazar i Malhija i Venaja; *Jezd. 2,3.

26. I od sinova Elamovijen: Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Ilija;

27. I od sinova Zatovijen Elioinaj, Elijasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza;

28. I od sinova Vivajevijen Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj,

29. I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot;

30. I od sinova Fat-Moavovijen Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezeleilo i Vinuj i Manasija;

31. I od sinova Harimovijen Elijezer, Jesija, *Malhija, Semaja, Simeun, *Nem. 3,11.

32. Venijamin, Maluh, Semarija;

33. Od sinova Asumovijen Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej;

34. Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo.

35. Venaja, Vedeja, Heluj,

36. Vanija, Merimot, Elijasiv,

37. Matanija, Matenaj i Jasav,

38. I Vanije, Vinuj, Simej,

39. I Selemija i Natan i Adaja,

40. Mahnadevaj, Sasaj, Saraj,

41. Azareilo i Selemija, Semarija,

42. Salum, Amarija, Josif;

43. Od sinova Nevovijen: Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja.

44. Svi se ovi bijahu oženili tuđinkama i neke između njih bijahu i djecu izrodile.

KNJIGA NEMIJINA

Nemijina molitva za njegovu nesrećnu otadžbinu.

1. Riječi *Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u †Susanu gradu,

*Nem. 10,1. †Jest. 1,2.

2. Dođe Ananije jedan od braće moje s nekima iz Judeje; i zapitah ih za Judejce, za Ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jerusalim.

3. A oni mi rekoše: Ostatak što osta od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i

sramoti, i zid je jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena.

4. A kad čuh te riječi, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim,

5. I rekoh: oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji čuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti.

6. Neka bude uho tvoje prignuto i oči tvoje otvorene da čuješ molitvu sluge svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noć za sinove Izrailjeve, sluge tvoje, i ispovijedam grijeha sinova Izrailjevijeh kojima ti zgriješismo.

7. Skrivismo ti i ne držasmo zapovijesti ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega.

8. Ali se opomeni riječi, koju si zapovjedio Mojsiju sluzi svojemu govoreći: vi ćete zgriješiti i ja ću vas rasijati među narode;

9. Ali ako se obratite k meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraču vas odande i odvešću vas na mjesto koje sam izabrao da ondje nastanim ime svoje.

10. A ovo su sluge tvoje i narod tvoj, koji si iskupio silom svojom velikom i rukom svojom krjepkom.

11. Oh *Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi slugu tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreću sluzi svojemu i učini da nađe t milost pred ovijem čovjekom. A ja bijah peharnik carev.

*Jezd. 7,28. †Jer. 42,12.

Car dopušta Nemiji da obnovi Jerusalam.

2. A mjeseca Nisana godine dvadesete *Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzeh vino dadoh ga caru. A pređe ne bijah neveseo pred njim. *Jezd. 7,1.

2. I reče mi car: što si lica nevesela, kad nisi bolesan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo.

3. I rekoh caru: da je živ car dovijeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena?

4. A car mi reče: šta hoćeš? Tada se pomolih Bogu nebeskome,

5. I rekoh caru: ako je ugodno caru i ako ti je mio sluga tvoj, pošlji me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagrađim.

6. A car mi reče, a žena njegova sjedaše do njega: koliko ti vremena treba za put, i kad ćeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me, kad mu kazah vrijeme.

7. Potom rekoh caru: ako je ugodno caru, da mi se da knjiga na knezove preko rijeke da me prate, dokle ne dođem u Judeju,

8. I knjiga na Asafa čuvara šume careve da mi da drva za brvna za vrata od dvora uz dom Božji i za zid gradski i za kuću u koju ću ući. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nada mnom.

9. I tako dođoh ka knezovima preko rijeke, i dadoh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike.

10. A kad to ču Sanvalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dođe čovjek da se postara za dobro sinovima Izrailjevijem.

11. Potom dođoh u *Jerusalam, i bih ondje tri dana.

*Jezd. 8,32.

12. Pa ustah noću s nekoliko ljudi, a nikome ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da učinim u Jerusalamu; i ne imah kljusetu sa sobom osim onoga na kome jahah.

13. I iziđoh noću na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove *jerusalimske kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjehu ognjem popaljena.

*Nem. 1,3.

14. Otuda prođoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesta da kljuse poda mnom prijeđe.

15. Zato jahah uz potok po noći i razgledah zid, pa se vratih na vrata od *doline, i tako dođoh natrag.

*Jer. 31,40.

16. Ali poglavari ne znadijahu kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni sveštenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom.

17. Zato im rekoh: vidite u kakvom smo zlu, Jerusolim pust i vrata mu popaljena ognjem; dajte da zidamo zidove *jerusalimske, da više ne budemo rug.

*2.O car. 25,10.

18. I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i riječi careve koje mi je rekao. Tada rekoše: ustanimo i zidajmo. I ukrijepiše im se ruke na dobro.

19. A kad to ču Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga, Amonac i Gisem Arapin, potsmijevaše nam se i rugaše nam se govoreći: šta to radite? da se nećete odmetnuti caru?

20. A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski daće nam sreću, a mi sluge njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jerusalimu.

Opis zidova jerusalimskih.

3. Usta *Elijasiv poglavar sveštencički i braća njegova sveštenici i zidaše vrata ovčija, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule †Meje, do kule †Ananelove.

*Nem. 12,10. †Nem. 12,39. †Jer. 31,38.

2. A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imrijev;

3. A vrata riblja zidaše sinovi Asenajini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

4. A od njih opravljaju Merimot sin Urije sina Akosova; a do njih opravljaju Mesulam sin Varahije sina Mesizaveilova; a do njih opravljaju Sadok sin Vanin.

5. A do njih opravljaju Tekojani, ali starješine njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu.

6. A stara vrata opravljaju Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice.

7. A do njih opravljaju Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke.

8. Do njih opravljaju Uzilo sin Arahijin zlatar; a do njega opravljaju Ananija sin apotekarski. I utvrdiše Jerusolim do širokoga zida.

9. A do njih opravljaju Refaja sin Orov poglavar nad polovinom kraja jerusalimskog.

10. A do njih opravljaju Jedaja sin Arumafov prema svojoj kući, a do njega opravljaju Hatus sin Asavnijin.

11. Toliko opravljaju Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod peći.

12. A do njega opravljaju Salum sin Loisov, poglavar nad polovinom kraja jerusalimskog sa kćerima svojim.

13. Vrata dolinska opravljaju Anun sa stanovnicima zanojskim; oni ih sagradiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuću lakata zida do gnojnih vrata.

14. A gnojna vrata opravljaju Malhija sin Rihavov poglavar nad krajem vet-keremskim, on ih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice.

15. A vrata izvorska opravljaju Salum sin Hol-Ozin, *poglavar nad krajem u †Mispi, on ih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Siloamske od vrta †careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova.

*Nem. 3,19. †Isus N. 18,26. †2.O car. 25,4.

16. Za njim opravljaju Nemija sin Azvukov poglavar nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera načinjenoga i do kuće junačke.

17. Za njim opravljaju Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravljaju Asavija poglavar nad polovinom kraja keilskoga sa svojim krajem.

18. Za njim opravljaju braća njihova, Vavaj sin Inadadov poglavar nad polovinom kraja keilskoga.

19. A do njega opravljaju Eser sin Isusov poglavar od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu.

20. Za njim razgorjevi se Varuh sin Zavajev opravljaju toliko od ugla do vrata od kuće Elijasiva poglavara sveštencičkoga.

21. Za njim opravljaju Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuće Elijasivove do kraja kuće Elijasivove.

22. A za njim opravljaju sveštenici koji življahu u ravnici.

23. Za njima opravlja Venijamin i Asuv prema svojim kućama; a za njima opravlja Azarija sin Masije sina Ananijina uz svoju kuću.

24. Za njim opravlja Vinuj sin Inadadov toliko od kuće Azarijine do savitka i do ugla.

25. Falal sin Uzajev opravlja prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamničoga; za njim Fedaja sin Farosov;

26. I Netineji koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenijem na istok i kuli visokoj;

27. Za njima opravljaje Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida ofilskoga;

28. Od vrata konjskih opravljaje sveštenici svaki prema svojoj kući;

29. Za njima opravlja Sadok sin Imirov prema svojoj kući; a za njim opravlja Semaja sin Sehanijin, čuvar vrata istočnihijeh;

30. Za njim opravlja Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, toliko; za njima opravlja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti;

31. Za njim opravlja Malhija sin zlatarev do kuće netinejske i trgovačke prema vratima mifkadskim do uzbrdice na uglu;

32. A između uzbrdice na uglu i ovčjih vrata opravljaje zlatari i trgovci.

Zidanje se nastavlja i pored poruga i smetnji.

4. A kad ču *Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima, *Nem. 2,10.

2. I govoraše pred braćom svojom i vojnicima samarijskim: šta rade ti nemoćni Judejci? hoćemo li ih ostaviti? hoće li prinositi žrtve? hoće li sada završiti? eda li će u život povratiti iz praha kamenje spaljeno?

3. A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reče: neka zidaju; da lisica dođe, provaliće kameni zid njihov.

4. Čuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali.

5. I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te gnjeviše na one koji zidaju.

6. I tako zidasmo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imao je volju da radi.

7. A kad ču Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonci i Azoćani da se opravlja zid jerusalimski i da se počelo zatvarati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo;

8. I složiše se svi zajedno da dođu i da udare na Jerusolim i da smetu.

9. A mi se molismo Bogu svojemu i postavljasmu stražu prema njima dan i noć od straha njihova.

10. A *Judejci rekoše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne možemo zidati zida. *Nem. 4,2.

11. A naši neprijatelji rekoše: da ne doznadu i ne opaze, dokle ne dođemo usred njih, pa ćemo ih pobiti i prekinuti posao.

12. Ali dođoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: čuvajte sva mjesta kuda se ide k nama.

13. Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s mačevima i kopljima i lukovima.

14. I razgledavši ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte ih se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braću svoju, za sinove svoje i kćeri svoje, za žene svoje i kuće svoje.

15. A kad čuše neprijatelji naši da smo doznali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao.

16. I otada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše koplja i štitove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina.

17. I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom rađaše, a u drugoj držaše koplje.

18. A koji zidahu, svaki imahu mač pripisan uz bedricu, i tako zidahu. A trubač stajaše kod mene.

19. Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga.

20. Gdje čujete trubu da trubi, onamo trčite k nama; Bog naš vojevaće za nas.

21. Tako rađasmo posao, i polovina ih držaše koplja od zore pa dokle zviježde ne iziđu.

22. U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noćuje u Jerusaliimu da bi nam noću stražili, a danju radili.

23. A ja i moja braća i momci moji i stražari što idu za mnom nećemo svlačiti sa sebe haljina; u svakoga da je mač i voda.

Nemija oslobađa siromahe od tereta državnih. Nesebičan državnik.

5. I stade velika vika ljudi i žena na braću njihovu †Judejce.

*5.Moj. 15,7. †Isa. 5,7.

2. Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kćeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi.

3. Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuće da dobijemo žita u ovoj gladi.

4. Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski.

5. A tijelo je naše kao tijelo braće naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto treba da damo sinove svoje i kćeri svoje u roblje, i neke kćeri naše već su robinje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi.

6. Zato se rasrdih vrlo, kad čuh viku njihovu i te riječi.

7. I smislih u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im: vi mećete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi.

8. I rekoh im: mi otkupismo koliko mogosmo braću svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li ćete prodavati braću svoju ili će se prodavati nama? A oni umukoše i ne nađoše što bi odgovorili.

9. I rekoh: nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši?

10. I ja i braća moja i momci moji davali smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug.

11. Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuće i što im na stotinu uzimate od novca i žita i vina i ulja.

12. A oni odgovoriše: vratićemo i nećemo iskati od njih; učinimoćemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakleh ih da će tako učiniti.

13. I istresoh njedra svoja i rekoh: ovako da istrese Bog svakoga iz kuće njegove i iz truda njegova ko god ne ispuni ove riječi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reče: amin. I hvališe Gospoda, i učini narod po toj riječi.

14. I otkad mi car zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine *cara †Artakserksa, dvanaest godina, ja i braća moja ne jedosmo hrane upraviteljske.

*Nem. 2,6. †Nem. 13,6.

15. A pređašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzimajući od njega hljeba i vina osim četrdeset sikala srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja tako ne činih bojeći se Boga.

16. Nego i oko građenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa ondje na poslu.

17. I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolazaahu k nama iz okolnijeh naroda bijahu za mojim stolom.

18. I gotovljaše se svaki dan po jedno goveče, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljaahu mi se, i svakih deset dana davaše se svakojakoga vina izobila. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška narodu.

19. Pomeni me, Bože moj, na dobro za sve što sam činio ovome narodu.

Nemija izbjegava neprijateljske zamke i dovršava gradski zid.

6. A kad ču *Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provaljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vrata, *Nem. 2,10.

2. Posla Sanavalat i Gisem k meni i poručih: hodi da se sastanemo u nekom od sela u polju onoskom. A oni mišljahu zlo po me.

3. I poslao k njima glasnike i poručih: u poslu sam velikom, zato ne mogu doći. Jer bi stao posao, kad bih ga ostavio da dođem k vama.

4. I slaše tako k meni četiri puta; i ja im onako odgovorih.

5. Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci.

6. A u njoj pisaše: čuje se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, zato zidaš zid, i hoćeš da im budeš car, kako se govori,

7. I da si postavio proroke da razglašuju za tebe u Jerusalimu i govore: car je u Judeji. A to će doći do cara; nego hodi da se dogovorimo.

8. Tada poslao k njemu i poručih: nije tako kako ti kažeš; nego si sam izmislio.

9. Jer oni svi šćahu nas uplašiti govoreći: klonuće ruke njihove od posla i neće ga završiti. Zato, Bože, ukrijepi ruke moje.

10. Jošte otidoh u kuću Semaji sinu Dalaje sina Metaveliova, koji se bješe zatvorio, i reče mi: da otidemo zajedno u dom Božji usred crkve i da zaključamo vrata crkvi, jer će doći da te ubiju, doći će noću da te ubiju.

11. A ja rekoh: zar će čovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovakav kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? neću ići.

12. I razumjeh da ga nije Bog poslao, nego to proroštvo kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkupiše.

13. Zato bješe potkupljen da me uplaši da onako učinim i zgriješim da bih se osramotio da me mogu ružiti.

14. Pomeni, Bože moj, Toviju i Sanavalata po ovijem djelima njihovijem, i Noadiju proročicu i druge proroke koji me šćahu uplašiti.

15. I tako dovrši se zid dvadeset petoga dana mjeseca Elula za pedeset i dva dana.

16. I kad čuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas, uplašise se vrlo, jer poznaše da je Bog naš učinio to djelo.

17. I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige.

18. Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Sehaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegov bješe oženjen kćerju Mesulama sina Varahijina.

19. I govorahu preda mnogom dobro o njemu, i riječi moje dokazivahu mu; i Tovija slaše knjige da me uplaši.

Postavljanje gradskih stražara.
Prebrojavanje naroda. Dobrovoljni prilozii.

7. **A** kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni bjehu vratari i pjevači i Leviti,

2. Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovjedniku od grada jerusalimskog, jer bješe vjeran čovjek i bojaše se Boga više nego mnogi,

3. I rekoh im: da se ne otvaraju vrata jerusalimska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stoje ondje zatvore vrata, ogleđajte, i da se postave stražari između stanovnika jerusalimskih, svaki na svoju stražu i svaki prema svojoj kući.

4. A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuće ne bjehu pogađene.

5. I Bog moj dade mi u srce, te sabraoh glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I nađoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onih koji se vratiše prvi put; i nađoh u njoj zapisano:

6. Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratiše iz ropstva između onih koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car vavilonski, pa se vratiše u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad,

7. Koji dođoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanim, Mardohejem, Vilsanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izrailjeva:

8. Sinova Farosovijeh dvije tisuće i sto i sedamdeset i dva;

9. Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva;

10. Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva;
11. Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuće i osam stotina i osamnaest;
12. Sinova Elamovijeh tisuća i dvjesta i pedeset i četiri;
13. Sinova Zatujevih osam stotina i četrdeset i pet;
14. Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset;
15. Sinova Vinujevih šest stotina i četrdeset i osam;
16. Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam;
17. Sinova Azgadovijeh dvije tisuće i tri stotine i dvadeset i dva;
18. Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam;
19. Sinova Vlgvajevijeh dvije tisuće i šezdeset i sedam;
20. Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet;
21. Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam;
22. Sinova Asumovijeh trista i dvadeset i osam;
23. Sinova Visajevijeh trista i dvadeset i četiri;
24. Sinova Arifovijeh sto i dvanaest;
25. Sinova gavaonskih devedeset i pet;
26. Ljudi iz *Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam; *2.Dnev. 11,6. Ruta 2,4.
27. Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam;
28. Ljudi iz Vet-Asmaveta četrdeset i dva;
29. Ljudi iz Kirijat-Jarima, Hefire i Virota sedam stotina i četrdeset i tri;
30. Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan;
31. Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva;
32. Ljudi iz Vetilja i Gaja sto i dvadeset i tri;
33. Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva;
34. Sinova Elama drugoga tisuća i dvjesta i pedeset;
35. Sinova Harimovijeh trista i dvadeset;
36. Sinova jerihonskih trista i četrdeset i pet;
37. Sinova lodskih, adidskih i ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan;
38. Sinova senajskih tri tisuće i devet stotina i trideset;
39. Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri;
40. Sinova Imrovijeh tisuća i pedeset i dva;
41. Sinova Pashorovijeh tisuća i dvjesta i četrdeset i sedam;
42. Sinova *Harimovijeh tisuća i sedamnaest; *Jezd. 2,39.
43. Levita: sinova Isusovijeh i Kadmilovijeh između sinova Odavijinih sedamdeset i četiri;
44. Pjevača: sinova Asafovijeh sto i četrdeset i osam;
45. Vrata: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam;
46. Netineja: sinova Sišinih, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh,
47. Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajinih, sinova Fadanovijeh,
48. Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Salmajevih,
49. Sinova Ananovijeh, sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh,
50. Sinova Reajinih, sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh,
51. Sinova Gazamovijeh, sinova Uzinijeh, sinova Fasejinih,
52. Sinova Visajevih, sinova Meunimovijeh, sinova Nafusesimovijeh,
53. Sinova Vakkukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh,
54. Sinova Vaslitovijeh, sinova Meidinih, sinova Arsinijeh,
55. Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinih, sinova Taminijeh,
56. Sinova Nesijinih, sinova Atifinijeh;
57. Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinijeh,
58. Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh,
59. Sinova Sefatijinih, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amonovijeh,
60. Svega Netineja i sinova slugu Solomunovijeh, trista i devedeset i dva.

61. I ovi dođoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mogoše pokazati otačkoga doma svojega i roda svojega, eda li su od Izrailja,

62. I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i četrdeset i dva,

63. I od sveštenika: sinovi *Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se oženi između kćeri Varzelaja Galađanina, te se prozva njihovijem imenom. *Jezd. 2,61.

64. Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nađe, zato bjehu odlučeni od sveštenstva.

65. I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od Svetinj e nad svetinjama, dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom.

66. Svega zbora skupa bješe četrdeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset,

67. Osim slugu njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam; i među njima bješe pjevača i pjevačica dvjesta i četrdeset i pet;

68. Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i četrdeset i pet mazgi,

69. Četiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuća i sedam stotina i dvadeset magaraca.

70. Tada neki između glavara domova otačkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuću drama zlata, pedeset čaša, pet stotina i trideset haljina svešteničkih.

71. A glavari domova otačkih dadoše u *riznicu za posao dvadeset tisuća drama zlata, i srebra dvije tisuće i dvjesta mina.

*Jezd. 2,69.

72. A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuća drama zlata, i dvije tisuće mina srebra, i šezdeset i sedam haljina svešteničkih.

73. I tako se naseliše sveštenici i *Leviti i vratari i pjevači i ljudi iz naroda i Netineji i sav Izrailj u svojim gradovima; i kad dođe sedmi mjesec, sinovi †Izrailjevi bijahu u svojim gradovima. *Nem. 11,20. †Jezd. 3,1.

Narod pažljivo sluša čitanje Zakona. Praznovanje Sjenica.

8. Tada se skupi sav narod jednostavno na ulicu koja je pred vratima vodenijem, i rekoše *Jezdri književniku da

dones e †knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospod †Izrailju.

*Jezd. 7,6. †2.Dnev. 34,15. †Mal. 4,4.

2. I donese Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca.

3. I čita je na ulici koja je pred vratima vodenijem od jutra do podne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obračene ka knjizi zakonskoj.

4. A Jezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu načinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Masija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadana, Zaharija i Mesulam.

5. I otvori Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod.

6. I Jezdra blagoslovi Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje.

7. A Isus i Vanije i Serevija, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti poučavahu narod zakonu, i narod stajaše na mjestu.

8. I čitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te se razumijevaše što se čitaše.

9. Potom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji poučavahu narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospodu Bogu vašemu; ne tužite ni plačite. Jer plakaše sav narod slušajući što govori zakon.

10. I reče im: idite i jedite pretilo i pijte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet *Gospodu našem. Zato ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila. *Zah. 14,21.

11. I Leviti utišaše narod govoreći: mučite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni.

12. I otide sav narod da jede i pije i da šalje dijelove, i veseliše se veoma što razumješe riječi koje im se kazaše.

13. A sjutra dan skupiše se glavari domova otačkih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uče što zakon govori.

14. I nađoše napisano u zakonu da je Gospod zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na *praznik sedmoga mjeseca. *3.Moj. 23,34.

15. I objaviše i proglasiše po *svijem gradovima svojim i u Jerusalmu govoreći: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palмова i granja od šumnatijeh drveta, da načinite sjenice, kako je napisano. *Jer. 36,6.

16. I narod iziđe i donese i načini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenijeh i na ulici kod vrata *Jefremovijeh. *2.O car. 14,13.

17. I tako načini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navinaka do toga dana ne činiše tako sinovi Izrailjevi. I bi veselje veoma veliko.

18. I čitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do pošljednjega; i praznovaše *praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je uređeno. *5.Moj. 31,10.

Javno pokajanje narodno.

9. Potom dvadeset četvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi *Izrailjevi posteći i u kostrijeti i posuviše se zemljom. *Isus N. 7,6.

2. I odvoji se rod Izrailjev od svih tuđinaca, i stadoše te ispovijedahu grijeh svoje i bezakonja otaca svojih.

3. I stajahu na svom mjestu, te im se čitaše zakon Gospoda Boga njihova četvrt dana, a drugu četvrt ispovijedahu se i poklanjahu se Gospodu Bogu svojemu.

4. A Isus i Vanije, Kadmilo, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu.

5. I rekoše Leviti Isus i Kadmilo, Vanije, Asavnija, Serevija, Odiya, Sevanija i Petaja: ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svoje-

ga od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale.

6. Ti si sam Gospod; ti si stvorio nebo, nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja.

7. Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Avrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Avram;

8. I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i učinio si s njim zavjet da ćeš dati zemlju hanansku, hetejsku, amorejsku, ferezejsku i jevusejsku i gergesejsku, da ćeš dati rodu njegovom, i ispunio si riječi svoje, jer si pravedan.

9. Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu čuo si na moru Crvenom;

10. I učinio si znake i *čudesa na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na svem narodu ↑zemlje njegove, jer si znao da su objesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi ♯danas.

*Jer. 32,20. †2.Moj. 9,16. ♯Dan. 9,15.

11. I more si razdvojio pred njima, te prijeđoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu.

12. I u stupu od *oblaka vodio si ih danju, a noću u stupu ognjenom svijetleći im putem kojim će ići. *2.Moj. 13,21.

13. *I sišao si na goru sinajsku i govorio s njima s Neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre.

*2.Moj. 20,1.

14. I obznanio si im *subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega. *Isa. 56,2.

15. I *hljeb s neba dao si im u gladi njihovoj, i ↑vodu iz kamena izveo si im u žeđi njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede ♯zemlju za koju si podigao ruku svoju da ćeš im je dati.

*Jovan 6,31. †2.Moj. 17,6. ♯2.Moj. 15,14.

16. Ali oni i oci naši uzobijestīše se i otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih.

17. Ne htješe slušati, i ne opominjaše se *čudesa tvojih, koja si im činio, nego otvrdnuše vratom svojim, i u odmetu svom postavljajući sebi vođa da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji opraštaš, koji si žalostiv i *milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio. *Psal. 78,11. †2.Moj. 34,6.

18. I onda kad načiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma,

19. Ni onda ih radi velike *milosti svoje nijesi ostavio u pustinji; stup od oblaka nije otpustao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noću svijetleći im putem kojim će ići.

*Psal. 106,45. †4.Moj. 14,14; 2.Moj. 13,21.

20. I dao si im dobri svoj Duh da ih urazumljuje, i mane svoje nijesi ustegao od usta njihovih, i vode si im dao u žeđi njihovoj.

21. I četrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odijelo im ne ovetša i noge im ne otekoše.

22. I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara esevonskoga, i zemlju cara vasanskoga;

23. I umnožio si sinove njihove kao *zvijezde *nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovim da će ući u nju i naslijediti je. *1.Moj. 15,5. †1.Dnev. 27,23.

24. I udoše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da čine od njih što im je volja.

25. I tako uzeše tvrde *gradove i †zemlju rodnu, i naslijediše kuće pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, *maslinike i vočke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti.

*Dan. 11,24. †5.Moj. 8,7. †5.Moj. 6,11.

26. Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe: baciše zakon tvoj za leđa i *proroke tvoje pobiše, koji im svjedočahu da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma. *Mat. 23,37.

27. Zato si ih davao u ruke neprijateljima njihovim koji ih mučiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s Neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaše iz ruku neprijatelja njihovih.

28. Ali čim otpočinuše, opet činiše zlo pred tobom, zato si ih ostavljao u rukama neprijatelja njihovih da vladaju njima; a kad se obračaše i vikaše k tebi, ti si ih uslišio s Neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta.

29. I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojem, ali oni bijahu objesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i griješiše o tvoje zakone, koje ko vrši živ će biti kroz njih; i izmičući ramena svoja otvrdnuše vratom svojim i ne slušaše.

30. I trpio si ih mnogo godina opominjući ih *Duhom svojim preko †proroka svojih; ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim. *Psal. 78,8. †Jer. 7,25.

31. Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sasvijem propadnu niti si ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv.

32. Sada, dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji čuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snađe sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i *proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva asirskih do †danas.

*Dan. 9,6. †2.O car. 17,3.

33. Ti si prevedan u svemu što nas je snašlo, jer si ti pravo učinio, a mi smo bezborno radili.

34. I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedočanstva tvoja, kojima si im svjedočio.

35. Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im činio, i u zemlji prostranoj i rodnoj koju si im dao, ne služiš tebi niti se povратиše od zlijeh djela svojih.

36. Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj.

37. I ona rod svoj obilati rađa carevima koje si postavio nad nama za grijehe naše, i

koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi.

38. A radi svega toga činimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši pečate.

Narod se zaklinje da će hoditi
po zakonu Božijem.

10. A koji zapečatiše bjehu ovi: *Nemija †Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija, *Nem. 1,1. †Nem. 8,9.

2. Seraja, Azarija, Jeremija,
3. Pashor, Amarija, Malhija,
4. Hatus, Sevanija, Maluh,
5. Harim, Merimot, Ovadija,
6. Danilo, Gineton, Varuh,
7. Mesulam, Avija, Mijamin,
8. Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici;
9. A Leviti: Isus sin Azanijin, Vinuj između sinova Inadadovijeh, Kadmilo,
10. I braća njihova: Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan,
11. Miha, Reov, Asavija,
12. Zahur, Serevija, Sevanija,
13. Odija, Vanije, Veninuj;
14. Glavari narodni: Faros, Fat-Moav, Elam, Zatur, Vanije,
15. Vunije, Azgad, Vivaj,
16. Adonija, Vigvaj, Adin,
17. Atir, Jezekija, Azur,
18. Odija, Asum, Visaj,
19. Arif, Anatot, Nevaj,
20. Magfija, Mesulam, Ezir,
21. Mesizaveilo, Sadok, Jadva,
22. Felatija, Anan, Anaja,
23. Osija, Ananija, Asuv,
24. Lois, Fileja, Sovik,
25. Reum, Asavna, Masija,
26. Ahija, Anan, Ganan,
27. Maluh, Harim, Vana.
28. I ostali narod, *sveštenici, Leviti, vratari, pjevači, Netineji i svi koji se odvojiše od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove, svi koji znahu i razumijevahu, *Jezd. 9,1.

29. Pristaše s braćom svojom, glavarima svojim, i dođoše te se zakleše i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija sluge Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti *Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove. *Isa. 14,1; 5.Moj. 29,12.

30. I da ne dajemo *kćeri svojih narodima zemaljskim, niti kćeri njihovijeh da uzimamo za sinove svoje. *1.Moj. 6,2.

31. I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kakvu god hranu u *subotu na prodaju, da ne uzimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine da počiva †zemlja i opraštamo svaki dug. *3.Moj. 23,3. †2.Moj. 23,10.

32. I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine trećinu sikla na službu u domu Boga svojega:

33. Na *hljebove postavljene, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na Svetinju i na žrtve za grijeh da se očišća Izrailj, i na svako djelo u domu Boga našega. *2.Dnev. 2,4.

34. I bacismo ždrijeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja *drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu; *3.Moj. 6,12.

35. I da donosimo prvine od *zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnji; *2.Moj. 23,19.

36. I prvence od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvence od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenicima koji služe u domu Boga našega;

37. I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svih drveta, *vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima †desetak od zemlje svoje, i Leviti da uzimaju desetak po svijem mjestima gdje uzradimo; *5.Moj. 18,4. †3.Moj. 27,30.

38. I da bude sveštenik sinu Aronov s *Levitima kad †Leviti uzimaju desetak, i da

Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spreme njegove.

*4.Moj. 18,26. †1.Dnev. 9,26.

39. Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailjevi i *Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

*Nem. 13,10.

Spisak novijih stanovnika u gradu i po poljima.

11. I naseliše se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrijev da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalih devet dijelova po drugim gradovima.

2. I blagoslovi narod sve ljude koji sami od svoje volje pristaše da sjede u Jerusalimu.

3. Ovo su glavari zemaljski koji se naseliše u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima ju-dejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrailjci, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi slugu Solomonovijeh:

4. U Jerusalimu, dakle, naseliše se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovijeh: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovijeh;

5. I Masija sin Varuha sina Holoze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Šilonijeva;

6. Svega sinova Faresovijeh što se naseliše u Jerusalimu, četiri stotine i šezdeset i osam hrabrih ljudi;

7. A između sinova Venijaminovijeh: Saluj sin Mesulama, sina Joadaa, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, sina Isajijna,

8. I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam;

9. A Joilo sin Zihrijevi bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom;

10. Od sveštenika: *Jedaja sin Jojarivov, Jahin,

*1.Dnev. 9,10.

11. Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem,

12. A braće njihove što služahu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora, sina Malhijina,

13. I braće njegove glavara u domovima otačkim dvjesta i četrdeset i dva; i Amasaj sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, sina Imirova,

14. I braće njihove hrabrih ljudi sto i dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov;

15. I od Levita: Semaja sina Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunijeva;

16. I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spoljašnjim za dom Božji između glavara levitskih,

17. A *Matanija sin Mihe sina Zavdije, sina Asafova bijaše poglavar koji počinjaše hvale u molitvi, i Vakvukija drugi između braće svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova;

*1.Dnev. 9,15.

18. Svega Levita u Svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i četiri;

19. A od vratara: *Akuv, †Talmon, i braće njihove što čuvahu strazu na vratima, sto i sedamdeset i dva;

*1.Dnev. 9,17. †Nem. 12,25.

20. A ostatak naroda Izrailjeva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu.

21. A *Netineji naseliše se u †Ofilu, i Siha i Gispa bjehu nad Netinejima.

*Jezd. 2,58. †2.Dnev. 27,3.

22. A nad Levitima u Jerusalimu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Između sinova Asafovijeh pjevači bijahu u službi za dom Božji.

23. Jer bješe careva zapovijest za njih i bješe određena plata pjevačima za svaki dan.

24. I Petaja sin Mesizaveilov od sinova *Zare sina Judina bješe mjesto †cara za svaki posao s narodom.

*1.Moj. 38,30. †1.Dnev. 18,17.

25. A po selima i poljima njihovijem neki od sinova *Judinijeh nastaniše se u †Kirijat-Arvi i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem, *Isus N. 15,21. †1.Moj. 23,2.

26. I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu,
27. I u Asar-Sualu i Virsaveji i zaseocima njezinijem,
28. I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem,
29. I u En-Rimonu i u Sareji i u Jarmutu,
30. U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Aziki i zaseocima njezinijem. I tako se naseliše od Virsaveje do doline Enoma.
31. A sinovi Venijaminovi naseliše se od Gavaje u Mihmasu i Aji i Vetilju i zaseocima njegovijem,
32. U Anatotu, u Novu, u Ananiji,
33. U Asoru, u Rami, u Gitajimu,
34. U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu,
35. U Lodu, u Ononu, i u *Dolini drvo-djeljskoj. ^{*1.Dnev. 4,14.}
36. A Leviti podijeliše se među Judom i Venijaminom.

Imena sveštenika i Levita. Osvećenje gradskih zidova. Postavljanje čuvara nad darovima Hramu.

12. Ovo su sveštenici i Leviti koji dođoše sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom: *Seraja, Jeremija, Jezdra, ^{*Nem. 10,2.}

2. Amarija, Maluh, Hatus,
3. Sehanija, Reum, Lerimot,
4. Ido, Gineto, Avija,
5. Mijamin, Madija, Vilga,
6. Semaja, Jojariv, Jedaja,
7. Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjehu glavari između sveštenika i braće svoje za vremena Isusova.
8. A Leviti: Isus, Vinuj, Kadmilo, Serevija, Juda i Matanija, koji s braćom svojom bješe nad pjevanjem.
9. A Vakovkija i Unije braća njihova bijahu prema njima u redovima svojim.
10. A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Elijasiva, a Elijasiv rodi Jojadu;
11. A Jojada rodi Jonatana, a Jonatan rodi Jadvu.
12. A za vremena Joakimova bjehu sveštenici, glavari domova otačkih: od doma Serajina Meraja, od Jeremijina Ananija,

13. Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan,
14. Oda Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif,
15. Od Harimova Adna, od Merajotova Elkaj,
16. Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam,
17. Od Avijina Zihrije, od Minijaminova i Moadijina Filtaj,
18. Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan,
19. Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije,
20. Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever,
21. Od Helkijina Asavija, od Jedajina Natanailo.
22. A Leviti, glavari doma otačkih, za vremena Elijasiva, Jojade, Joanana i Jadvu bjehu popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara persijskoga;
23. Sinovi Levijevi, glavari domova otačkih, bjehu popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova;
24. I glavari levitski bjehu: Asavija, Serevija i Isus sin Kadmilov i braća njihova prema njima da hvale i slave Boga po zapovijesti Davida čovjeka Božijega, red prema redu;
25. Matanija i Vakovkija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji čuvahu stražu kod riznica na vratima.
26. Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena *Nemije kneza i sveštenika †Jezdre književnika. ^{*Nem. 8,9. †Jezd. 7,6.}
27. A kad se osvećivaše zid jerusalimski, tražiše Levite po svijem mjestima njihovijem da ih dovedu u Jerusalem da se svrši posvećenje s veseljem, hvalom i pjesmama uz *kimvale, psaltire i †gusle. ^{*1.Dnev. 25,6. †2.Dnev. 5,13.}
28. I skupiše se sinovi pjevački i iz ravnica oko Jerusalima i iz sela netofatskih,
29. I iz Vet-Gilgala i iz polja gevskih i azmavetskih, jer pjevači bijahu naselili sela oko Jerusalima.
30. I očistiše se sveštenici i Leviti, i očistiše narod i vrata i zid.

31. Iza toga zapovjedih knezovima judejskim da izađu na zid, i postavih dva velika zbora pjevačka, i jedan od njih iđaše nadesno s gornje strane zida k vratima gnojnijem.

32. A za njima iđaše Osaja i polovina knezova Judinijeh,

33. I Azarija, Jezdra i Mesulam,

34. Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija,

35. I od sinova sveštenečkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova,

36. I braća njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanailo i Juda i Ananije sa spravama muzičkim *Davida čovjeka Božijega, a Jezdra književnik pred njima;

*2.Dnev. 8,14.

37. Potom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, idahu uz *basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku.

*Nem. 3,15.

38. A drugi zbor pjevački iđaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule Pečke do širokoga zida,

39. I iznad vrata *Jefremovijeh k vratima starijem i k vratima ribljim i ka kuli Ananeilovoj i kuli †Meji, pa do vrata ovčijih; i stadoše kod vrata tamničkih.

*2.O car. 14,13. †Nem. 3,1.

40. Potom stadoše oba zbora pjevačka u domu Božijem, i ja i polovica glavara sa mnom,

41. I sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Mihaja, Elionaj, Zaharija, Ananija s trubama,

42. I Masija i Semaja i Eleazar i Ozije i Joanan i Malhija i Elam i Eser. I pjevači pjevahu glasno s Jezrajom načelnikom svojim.

43. I prinesoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje jerusalimsko čujaše se daleko.

44. I postavljeni bjehu taj dan ljudi nad kljetima u kojima se ostavljahu *prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i

za Levite, jer se Juda radovaše sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu, *Nem. 13,5.

45. I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za očišćenje, kao i pjevači i vratari *po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegovoga.

*1. Dnev. 25.

46. Jer otprije, za vremena Davidova i Asafova bjehu postavljeni glavari pjevački i pjesme u hvalu i slavu Bogu.

47. I zato sav Izrailj za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevačima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posvećeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posvećeno.

Nemija odlučno suzbija
razne zloupotrebe.

13. U to vrijeme čita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se nađe napisano da ne ulazi *Amonac ni Moavac u sabor Božji dovijeka;

*5.Moj. 23,3.

2. Jer ne sretoše sinova Izrailjevijeh s hljebom i vodom, nego namiše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov.

3. A kad čuše taj zakon, odlučiše od Izrailja sve tuđince.

4. A prije toga Eliasiv sveštenik, koji bješe nad kljetima doma Boga našega, oprijatelji se s Tovijom,

5. I načini mu veliku kljet, gdje se prije ostavljahu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, određeni Levitima i pjevačima i vratarima, i prinosi za sveštenike.

6. A kad to sve bivaše, ne bjehu u Jerusalmu, jer trideset druge godine Artakserksa cara vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara.

7. I kad dođoh u Jerusalm, vidjeh zlo što učini Eliasiv radi Tovije načinivši mu kljet u trijemu doma Božijega.

8. I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokućstvo Tovijino napolje iz kljetji.

9. I zapovjedih, te očistiše klijeti; i unesoh u njih opet posuđe doma Božijega, dare i kad.

10. Potom doznah da se *Levitima nijesu davali dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i †Leviti i pjevači, koji radahu posao. *4.Moj. 35,2. †Nem. 10,37.

11. I ukorih starješine i rekoh: zašto je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto.

12. I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spremu.

13. I postavih nastojnike nad spremama, Selemiju sveštenika i Sadoka književnika, i između Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braći svojoj.

14. Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobra mojih, koja učinih domu Boga svojega i službi njegovoj.

15. U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u *subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđe i smokve i svakojake toware, i nose u Jerusalem u subotu, i prekoriah ih onaj dan kad prodavahu žitak. *Jer. 17,21.22.

16. I Tirci koji življahu u Jerusalemu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jerusalemu.

17. Zato prekoriah glavare judejske i rekoh im: kako je to zlo što činite te skvrnite subotu?

18. Nijesu li tako činili oci vaši, te Bog naš pusti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate gnjev na Izrailja skvrneći subotu.

19. I kad dođe sjen na vrata *jerusalimska uoči †subote, zapovjedih te zatvoriše vrata, i zapovjedih da ih ne otvaraju do poslije subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu. *Nem. 7,3. †2.Moj. 31,14.

20. I prenočiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jerusolima jednom i drugom.

21. I opomenuh ih i rekoh im: zašto noćujete oko zida? Ako još jednom to učinite, uložiću na vas. Od tada ne dolaziše u subotu.

22. A Levitima zapovjedih da se očiste i da dođu i čuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprost mi po velikoj milosti svojoj.

23. Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azočankama, Amonkama i Moavkama.

24. I sinovi njihovi govorahu pola azotski, i ne umijahu govoriti judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda.

25. Zato ih karah i psovah, i neke između njih bih i čupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kćeri svojih sinovima njihovijem, niti da uzimaju kćeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe.

26. Nije li tijekom zgriješio *Solomun car Izrailjev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojem u Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izrailjem? pa opet ga navratije na grijeh †žene tuđinke. *2.Sam. 12,24. †1.O car. 11,1.

27. A vama li ćemo dopustiti da činite to sve veliko zlo i grijehite Bogu našem uzimajući *žene tuđinke? *Jezd. 10,2.

28. I od sinova Jojade sina *Elijasiva poglavara svešteničkoga jedan bješe zet Sana-valatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe. *Nem. 12,10.

29. Pomeni ih, Bože moj, što oskvrniše sveštenstvo i *zavjet sveštencički i levitski.

*Mal. 2,4.

30. I tako ih očistih od svih tuđinaca, i opet postavih redove sveštencičke i levitske, svakoga na posao njegov,

31. I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

KNJIGA O JESTIRI

Asvirova (Kserksova) gozba i proglas.

1. U vrijeme *Asvirovo, a taj Asvir carovaše od †Indije do Etiopije u sto i dvadeset i sedam zemalja,

*Dan. 9,1. †Jest. 8,9.

2. U to vrijeme, kad sjedaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu,

3. Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim, ta bijaše kod njega sila persijska i midska, vlastelji i upravitelji zemaljski;

4. I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veličine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana.

5. I poslije tih dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora.

6. Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrcama bijelijem, lanenijem i skerletnijem o biočuzima srebrnijem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijeloga, žutoga i crvenoga mramora.

7. A piće davahu u sudovima zlatnijem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara.

8. I pićem niko ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da čine kako ko hoće.

9. I carica Astina učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira.

10. Sedmi dan kad se car razveseli od vina reče Meumanu, Visati, Arvoni, Vikti, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom,

11. Da dovedu carica Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljepotu njezinu, jer bijaše lijepa.

12. Ali carica Astina ne htje doći na riječ carevu, koju joj poruči po dvoranima; zato

se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu.

13. I reče car mudracima koji razumijevahu vremena, jer tako car iznošaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i *pravdu,

*Dan. 9,24.

14. A najbliži do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova persijskih i midskih, koji gledahu lice carevo i sjedahu na prvijem mjestima u carstvu;

15. Što treba po zakonu činiti s caricom Astinom što nije učinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana?

16. Tada reče Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira.

17. Jer će se djelo caričino razići među sve žene, pa će prezirati muževe svoje govoreći: car Asvir zapovjedi da dovedu preda nj carica Astinu, a ona ne dođe.

18. I od danas će kneginje persijske i midske, koje čuju šta je učinila carica, tako govoriti svijem knezovima carevijem; te će biti mnogo prkosa i svađe.

19. Ako je ugodno *caru, da iziđe †carska zapovijest od njega i da se upiše među zakone persijske i midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da će car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje.

*Jest. 2,1. †Dan. 6,12.

20. I kad se zapovijest careva koju učini čuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve će *žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga.

*1.Petr. 3,1.

21. I ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reče Memukan.

22. I razasila knjige po svijem zemljama carskim, u svaku *zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kući; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

*Jest. 8,9.

Jestira postaje carica. Mardohej, njen poočim, otkriva zavjeru protiv cara.

2. Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je učinila i što je naređeno za nju.

2. I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh;

3. I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da okupe sve djevojke mlade i lijepe u Susanu gradu carskom, u ženskom dvoru pod ruku Igaja dvoranina careva, čuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljepotu.

4. Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astininom mjestu. I to bi po volji caru, i učini tako.

5. Bijaše u Susanu carskom gradu Judejac po imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova,

6. *Koji bi odveden u ropstvo iz Jerusali-
ma s robljem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car vavilonski.

*2. O car. 24, 14, 15.

7. On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kći strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kćer.

8. I kad se razglasi riječ careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka okupi u Susanu gradu carskom pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igaja čuvara ženskoga.

9. I djevojka mu omilje i nađe milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljepotu i dio njezin, i sedam pristalijeh djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu.

10. *Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje.

*Jest. 2,20.

11. A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što će biti od nje.

12. A kad bi došao red na koju djevojku da uđe k caru Asviru, pošto bi joj se činilo

po ženskom zakonu dvanaest mjeseci, jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseci uljem od smirne a šest mjeseci mirisima i drugim stvarima za *ljepotu žensku,

*Jest. 2,3.

13. Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuće u dom carev.

14. Uveče bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuću žensku pod ruku Szazga dvoranina careva, čuvara inočkoga; više ne bi išla k caru, već ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu.

15. I tako kad dođe red na Jestiru kćer Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kćer, da uđe k caru, ona ne zaiska ništa nego što reče Igaj dvoranin *carev, čuvar ženski; i Jestira nalažaha milost u svakoga ko je viđaše.

*Djela 7,10.

16. Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova.

17. I caru omilje Jestira mimo sve druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Astinino.

18. I učini car veliku *gozbu †svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darove kako car može.

*1.Moj. 29,22. †Jest. 1,3.

19. A kad se drugom skupljahu djevojke, *Mardohej sjeđaše na vratima carevijem.

*Jest. 3,2.

20. A Jestira ne kaza svojega roda ni naroda, kao što joj bješe zapovjedio Mardohej, i Jestira činjaše što joj Mardohej govoraše, kao kad se odgajaše kod njega.

21. U te dane, kad *Mardohej sjeđaše na vratima carevijem, rasrdiše se Vihtan i Teres dva dvoranina careva između onijeh koji strážahu na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira.

*Jest. 6,2.

22. A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo.

23. I kad se stvar izvidje i nađe, bjehu obješena ona obojica na *drvo, i to se zapisa u †knjigu dnevnika pred carem.

*5.Moj. 21,22. †Jest. 6,1.

Amanova taština i želja
da zatre Judejce.

3. Poslije toga podiže car Asvir Amana sina Amedatina, Agageja, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega.

2. I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjahu se i padahu pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše.

3. I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: zašto prestopaš zapovijest carevu?

4. I pošto mu od dana na dan govoriše, a on ne poslušā, javiše Amanu da vide hoće li ostati riječi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac.

5. A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman.

6. Ali mišljaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judejce što bijahu po sve-mu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev.

7. Prvoga mjeseca, a to je mjesec Nisan, godine dvanaeste carovanja Asvirova, bacaše Fur, to jest ždrijeb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar.

8. I Aman reče caru Asviru: ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvogega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svijeh naroda, i ne izvršuje zakona carevijeh, pa nije probitačno caru da ih ostavi.

9. Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe; i ja ću izmjeriti deset tisuća talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu.

10. Tada car snimi *prsten s ruke svoje i dade ga †Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju judejskom.

*1.Moj. 41,42. †Jest. 8,2.

11. I reče Amanu: to srebro neka tebi, a od naroda čini što ti je drago.

12. Zato dozvaše pisare *careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisā se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vojvodama u svakoj †zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinijem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime †cara Asvira napisā se i prstenom carevijem zapečati se.

*Jest. 8,8. †Jest. 1,22. †Jest. 8,10.

13. I razaslaše se *knjige po glasnicima u sve †zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve †Judejce, staro i mlado, djecu i žene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihov.

*Jest. 8,10. †Jest. 8,11. †Jest. 3,6.

14. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po *svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan.

*Jest. 8,13.

15. Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjedahu i pijahu, a *grad se Susan smete.

*Jest. 8,15.

Mardohej poziva Jestiru da moli
cara da porekne zapovijest o
istrebjenju Judejaca.

4. A Mardohej doznā sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuče se u kostrijet i posu se pepelom i pođe po gradu vičući iza glasa gorko.

2. I dođe do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno ući na vrata careva u kostrijeti.

3. I u svijem zemljama, u koje god mjesto dođe riječ careva i zapovijest njegova, bi velika žalost među Jevrejima i post i plač i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu.

4. I dodoše djevojke Jestirine i dvorani njezini, i javiše joj: i carica se ožalosti veoma, i poslā haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet; ali on ne primi.

5. Tada dozva Jestira Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da joj služi, i zapovjedi mu za Mardoheja da dozna šta mu je i zašto.

6. I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem.

7. I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za *srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi; *Jest. 3,9.

8. I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebe, dađe mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruči da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod.

9. I vrativši se Atah kaza Jestiri riječi Mardohejeve.

10. A Jestira reče Atahu i zapovjedi mu da kaže Mardoheju:

11. Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, čovjek ili žena, ušao k caru unutra u dvor ne budući pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ; a ja nijesam zvana da uđem k caru, ovo je trideset dana.

12. I kazane biše Mardoheju riječi Jestirine.

13. A Mardohej opet poruči Jestiri: nemoj misliti da ćeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu.

14. Jer ako ti uzmučiš sada, doći će pomoć i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginućete; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do *carstva.

*Amos 9,8.

15. Tada reče Jestira da odgovore Mardoheju:

16. Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni pijte za tri dana ni danju ni noću; i ja ću sa svojim djevojkama postiti, također, pa ću onda otići k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem.

17. Tada otide Mardohej i učini sve kako mu zapovjedi Jestira.

Jestira ide caru. Aman sprema vješala Mardoheju.

5. **A** treći dan obuče se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu;

a car sjedaše na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora.

2. I kad car ugleda caricu Jestiru gdje stoji u trijemu, ona nađe milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotače se kraja od palice.

3. I reče joj car: što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daće ti se.

4. A Jestira reče: ako je ugodno caru, neka dođe car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila.

5. A car reče: zovite brže Amana da učini što reče Jestira. I dođe car s Amanom na objed koji zgotovi Jestira.

6. Potom car napiv se vina reče Jestiri: šta želiš? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

7. A Jestira odgovarajući reče: želim i molim:

8. Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i učini što molim, neka opet dođe car s Amanom na objed koji ću im zgotoviti, i sjutra ću učiniti po riječi carevu.

9. I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem, a on ne usta niti se maće pred njim, napuni se Aman gnjeva na Mardoheja.

10. Ali se uzdrža Aman, dokle dođe kući svojoj; potom posla i sazva prijatelje svoje i Seresu ženu svoju.

11. I pripovjedi im Aman o slavi *bogatstva svojega i o mnoštvu sinova svojih i o svemu čim ga je podigao car i kako ga je uzvisio svrh knezova i sluga carskih.

*Mar. 10,24.

12. I doda Aman: pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem.

13. Ali sve to nije mi ni na što, dokle gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem.

14. Tada mu reče Seresa žena njegova i svi prijatelji njegovi: neka načine *vješala vi-

soka pedeset lakata, i ujutru reci †caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s † car-em veselo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

*Jest. 6,4. †Jest. 7,9. ‡Jest. 7,10.

Aman po zapovijesti carevoj čini počasti Mardoheju.

6. **O**nu noć ne mogaše car spavati, i zapovjedi te mu donesoše * knjigu od znamenitijeh događaja, dnevničke, te je čitaše caru.

*Jest. 2,23.

2. I nađe se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvorani-na, koji čuvahu stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira.

3. Tada reče car: kakva je čast i kakvo je dobro učinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše: nije mu učinjeno ništa.

4. A car reče: ko je u trijemu? A Aman bješe došao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala, koja mu je pripravio.

5. A momci carevi rekoše mu: gle, Aman stoji u trijemu. A car reče: neka dođe.

6. I Aman dođe, a car mu reče: šta treba učiniti čovjeku kojega car hoće da proslavi? A Aman reče u sebi: koga bi car htio proslaviti ako ne mene?

7. I reče Aman caru: koga car hoće da proslavi,

8. Treba donijeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vijenac carski;

9. I odijelo i konja treba dati kome između najvećih knezova carevijeh da obuku čovjeka onoga kojega car hoće da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i viču pred njim: ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

10. Tada reče car Amanu: brže uzmi odijelo i konja kao što reče, i učini tako Mardoheju, Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao.

11. I uze Aman odijelo i konja, i obuče Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vičući pred njim: ovako biva čovjeku koga car hoće da proslavi.

12. Potom se vrati *Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kući svojoj žalostan i pokriven glave.

*Jest. 2,19.

13. I pripovjedi Aman Seresi ženi svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodilo. Tada mu rekoše mudraci njegovi i Seresa žena njegova: kad je od judejskoga roda Mardohej pred kojim si počeo padati, nećeš mu odoljeti, nego ćeš pasti pred njim.

14. I dok oni još govorahu s njim, dođoše dvorani carevi i brže odvedoše Amanu na objed koji zgotovi Jestira.

Aman na vješalima koja je podigao za Mardoheja.

7. **I**tako dođe car i Aman na objed carici Jestiri.

2. I reče car Jestiri opet drugi dan napivši se vina: šta želiš, carice Jestiro? daće ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biće.

3. Tada odgovori carica Jestira i reče: ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju želju i narod moj na moju molbu.

4. Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge i sluškinje, mučala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru.

5. A car Asvir progovori i reče carici Jestiri: ko je taj? i gdje je taj koji se usudio tako činiti?

6. A Jestira reče: protivnik i neprijatelj ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplašio od cara i od carice.

7. Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj.

8. Potom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuću gdje bješe pio vino; a Aman bješe pao na odar gdje sjedaše Jestira. I car reče: eda li će i caricu osramotiti kod mene u kući?

Čim ta riječ izide iz usta carevijeh, pokriše lice Amanu.

9. I Arvona, jedan od dvorana carevijeh, reče: evo i vješala što je načinio Aman za Mardoheja, koji je govorio dobro po cara, stoje kod kuće Amanove, visoka pedeset lakata. I reče car: objesite ga na njih.

10. I tako objesiše Amanu na *vješala koja bješe pripravio Mardoheju. I gnjev carev utiša se. *Jest. 9,25.

Mardohej na vlasti.

Nova careva zapovijest o Judejcima.

8. Istoga dana dade car Asvir carici *Jestira kuću Amanu neprijatelja judejskoga. A Mardohej iziđe pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on; *Jest. 2,7.

2. I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amanu, dade ga Mardoheju; a Jestira postavi Mardoheja nad kućom Amanovom.

3. Potom Jestira opet govori caru i padnuvši pred noge njegove i plačuci moljaše ga da ukloni zloću Amanu Agageja i misao njegovu koju bješe smislio na Judejce.

4. Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem,

5. I reče: ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amanu sina Amedatina, Agageja, koje je raspisao da se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem.

6. Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj?

7. A car Asvir reče carici Jestiri i Mardoheju Judejcu: eto, dao sam kuću Amanovu Jestiri, a njega su objesili na vješala zato što ščaise dignuti ruku svoju na Judejce.

8. Vi, dakle, pišite za Judejce kako vam je drago u ime carevo i zapečatite prstenom carevijem; jer što se piše u ime carevo i zapečati prstenom carevijem ne može se poreći.

9. I dozvaše pisare carevu u isto vrijeme, trećega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dva-deset trećega dana, i pisa se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakom narodu njegovijem jezikom, i Judejcima njihovijem pismom i njihovijem jezikom.

10. I napisa u ime cara Asvira i zapečati prstenom carevijem, i razasla *knjige po glasnicima, koji jahahu na brzijem konjima i na mladijem mazgama: *1.O car. 21,8.

11. Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku voj-sku kojega mu drago naroda i *zemlje, koji bi udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe, *Jest. 3,13.

12. U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec *Adar. *Jest. 3,13.

13. U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po *svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima. *Jest. 3,14.

14. Glasnici koji jahahu na brzijem konjima i mazgama otidoše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu.

15. A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubičastom i bijelom i pod zlatnijem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i *grad Susan radovaše se i veseljaše se. *Jest. 3,15.

16. Judejcima dođe svjetlost i veselje i radost i slava.

17. I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dođe zapovijest careva i naredba njegova, bješe *radost i veselje među Judejcima, gozba i blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu †Judejci, jer ih popade strah od Jevreja. *Nem. 8,10. †Jest. 9,2.

Judejci se svete svojijem neprijateljima i uvode praznik za spomen svojega spasenja.

9. I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec *Adar, trinaestoga dana, kad dođe da se izvrši riječ careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji judejski nadahu da će obladati njima, preokrenu se, te Judejci obladaše svojim nenavidnicima.

*Jest. 3,13.

2. Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dignu ruke na one koji im tražahu zlo; i niko ne mogaše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode.

3. I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljahu poslove careve, podupirahu Judejce, jer ih popade strah od Mardoheja.

4. Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolažala sve zemlje, jer taj čovjek Mardohej bivaše sve veći.

5. I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje mačem i potrše i istrijebiše, i učiniše što htješe od nenavidnika svojih.

6. I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi.

7. I Farsandatu i Dalfona i Aspatu,

8. I Poratu i Adaliju i Aridatu,

9. I Farmastu i Arisaja i Aridaja i Vajezatu,

10. Deset sinova Amana sina Amedatina neprijatelja judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

11. U onaj dan kad javiše caru broj pobijelih u Susanu carskom gradu,

12. Reče car Jestiri carici: u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su učinili po ostalijem zemljama carevi-jem? Šta želiš? daće ti se; i šta još moliš? biće.

13. A Jestira reče: ako je ugodno *caru, da se dopusti †Judejcima u Susanu i sutra da učine po današnjoj naredbi i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala.

*2.Sam. 21,6. †Jest. 8,11.

14. I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh.

15. I Judejci koji bijahu u Susanu skupivši se i četrnaestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje.

16. A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuća nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje.

17. To bi trinaestoga dana mjeseca Adara; a četrnaestoga počinuše, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

18. A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i četrnaestoga dana istoga mjeseca, a počinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan gosteći se i veseleći se.

19. Zato *Judejci seljani, koji žive po mjestima neograđenijem, praznuju četrnaesti dan mjeseca Adara veseleći se i gosteći se i blagujući, i šaljući dijelove jedan drugom.

*Jest. 8,17.

20. Jer Mardohej napisa ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko,

21. Naređujući im da praznuju dan četrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine;

22. Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvori žalost u *radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteći se i veseleći se i šaljući dijelove jedan drugom, i siromasima darove.

*Psal. 30,11.

23. I primiše svi Judejci da čine što su počeli i što im pisa Mardohej.

24. Jer Aman sin Amedatin Agagej neprijatelj svih Judejaca namisli za *Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrijev, da ih potre i istrijebi.

*Jest. 3,6.

25. Ali kad Jestira iziđe pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na *vješala.

*Jest. 7,10.

26. Zato prozvaše te dane Furim od imena Fur; i radi svih riječi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodilo,

27. Postaviše *Judejci i primiše na se i na potomstvo svoje i na sve koji se udruže s njima da je nepromjenito da slave ta dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih određeno, svake godine,
*Jest. 8,17.

28. I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu među Judejcima i spomen njihov da ne pogine u potomstvu njihovu.

29. I pisa carica *Jestira kći Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrdom potvrđujući †knjigu za Furim drugi put.

*Jest. 2,15. †Jest. 8,10.

30. I Mardohej razasla knjigu svijem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s riječima ljubaznijem i istinjem,

31. Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu.

32. Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

Moćni Mardohej stara se za dobro svojega naroda.

10. **P**otom car Asvir udari *danak na zemlju i na ostrva morska.

*Psal. 72,10.

2. A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o veličini Mardohejevoj kako ga je car učinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva midskih i persijskih.

3. Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mio mnoštvu braće svoje starajući se za dobro svojemu narodu i govoreći za sreću svega potomstva svojega.

KNJIGA O JOVU

Bogatstvo pravednoga Jova. Njegova strpljivost u teškijem iskušenjima.

1. **B**ijaše *čovjek u †zemlji Uzu po imenu Jov; i taj čovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla.

*1.Moj. 6,9. †Jer. 25,20.

2. I rodi mu se sedam sinova i tri kćeri.

3. I imашe stoke sedam tisuća ovaca i tri tisuće kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i čeljadi veoma mnogo; i bijaše taj čovjek najveći od svih ljudi na istoku.

4. I sinovi njegovi sastajahu se i davahu gozbe kod kuće, svaki svoga dana, i slahu te pozivahu tri sestre svoje da jedu i piju s njima.

5. I kad bi se obredili gozbom, pošiljaše Jov i osvećivaše ih, i ustajući rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svih njih; jer govoraše Jov: može biti da su se ogrije-

šili sinovi moji i pohulili na Boga u srcu svom. Tako činjaše Jov svaki put.

6. A jedan dan dođoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a među njih dođe i sotona.

7. I Gospod reče sotoni: otkuda ideš? A sotona odgovori Gospodu i reče: prohodih zemlju i obilazih.

8. I reče Gospod sotoni: jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakvoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla.

9. A sotona odgovori Gospodu i reče: eda li se uzalud Jov boji Boga?

10. Nijesi li ga ti ogradio i kuću njegovu i sve što ima svuda unaokolo? djelo ruku njegovijeh blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji.

11. Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, prokleće te u oči.

12. A Gospod reče sotoni: evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide sotona od Gospoda.

13. A jedan dan kad sinovi njegovi i *kćeri njegove jeđahu i pijahu vino u kući brata svojega najstarijega, *O Jovu 1,18.

14. Dođe glasnik Jovu i reče: volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih,

15. A Saveji udariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

16. Dok ovaj još govoraše, dođe drugi i reče: oganj Božji spade s neba i spali ovce i momke, i proždrije ih; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

17. Dokle ovaj još govoraše, dođe drugi i reče: *Haldejci u tri čete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke oštrijem mačem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. *Jezek. 23,23.

18. Dokle ovaj još govoraše, dođe drugi i reče: sinovi tvoji i kćeri tvoje jeđahu i pija-hu vino u kući brata svojega najstarijega;

19. A to vjetar velik dođe ispreko pustinje i udari u četiri ugla od kuće, te pade na dje-cu i pogiboše; i samo ja jedan utekoh da ti javim.

20. Tada usta Jov i razdrije plašt svoj, i ostrizhe glavu, i pade na zemlju i poklo-ni se,

21. I reče: go sam izašao iz utrobe matere svoje, go ću se i vratiti onamo. *Gospod dade, Gospod uze, da je blagosloveno ime Gospodnje. *Ruta 1,21.

22. Uza sve to ne sagriješi Jov, niti reče bezumlja za Boga.

Sotona opet optužuje Jova pred Gospodom. Jova snalazi bolest; vrijeđa ga žena i pohode tri prijatelja.

2. Opet jedan dan dođoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a dođe i sotona među njih da stane pred Gospodom.

2. I Gospod reče sotoni: otkuda ideš? A sotona odgovori Gospodu i reče: prohodih zemlju i obilazih.

3. I reče Gospod sotoni: jesi li vidio slugu mojega Jova? nema onakvoga čovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što.

4. A sotona odgovori Gospodu i reče: kožu za kožu, i sve što čovjek ima daće za dušu svoju.

5. Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovijeh i mesa njegovga, prokleće te u oči.

6. A Gospod reče sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu čuvaj.

7. I sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena,

8. Te on uze crijep pa se strugaše, i sjedaše u pepelu.

9. I reče mu žena: hoćeš li se još držati do-brote svoje? prokuni Boga, pa umri.

10. A on joj reče: govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar neće-mo primiti? Uza sve to ne sagriješi Jov usnama svojim.

11. A tri prijatelja Jovova čuše za sve zlo koje ga zadesi, i dođoše svaki iz svojega mjesta, Elifas Temanac i Vildad Sušanin i *Sofar Namačanin, dogovorivši se da dođu da ga požale i potješe. *1.Moj. 36,11.

12. I podigavši oči svoje izdaleka ne po-znaše ga; tada podigoše glas svoj i stadoše plakati i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajući ga u nebo.

13. I sjeđahu kod njega na *zemlji sedam dana i sedam noći, i nijedan mu ne progovori riječi, jer viđahu da je bol vrlo velik. *Plać 2,10.

Jovovo jadanje.

3. Potom otvori usta svoja Jov i stade kleti dan svoj.

2. I progovoriv Jov reče:

3. Ne bilo dana u koji se rodih, i noći u kojoj rekoše: rodi se djetić!

4. Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljavala ga svjetlost!

5. Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani!

6. Noć onu osvojila tama, ne radovala se među danima godišnjim, ne brojila se u mjesece!

7. Gle, noć ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj!

8. Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila!

9. Potamnjele zvijezde u sumračje njezino, čekala vidjelo i ne dočekala ga, i ne vidjela zori trepavica;

10. Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih očiju.

11. Zašto ne umriješ u utrobi? ne izdahnuh izlazeći iz utrobe?

12. Zašto me prihvaćaš koljena? zašto si-se, da sem?

13. Jer bih sada ležao i počivao; spavao bih, i bio bih miran,

14. S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline,

15. Ili s knezovima, koji imaše zlata, i kuće svoje puniše srebra.

16. Ili zašto ne bih kao *nedonošče sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela?

*Prop. 6,3.

17. Ondje bezbožnici prestaju dosađivati, i ondje počivaju iznemogli,

18. I sužnji se odmaraju i ne čuju glasa nastojnikova.

19. Mali i veliki ondje je, i rob slobodan od svoga gospodara.

20. Zašto se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca,

21. Koji čekaju smrt a nje nema, i traže je većma nego zakopano * blago, *Priče 2,4.

22. Koji igraju od radosti i vesele se kad nađu grob?

23. Čovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio otkuda?

24. Jer prije jela mojega dolazi uzdah moj, i kao voda razljeva se jauk moj.

25. Jer čega se bojah dođe na mene, i čega se strašah zadesi me.

26. Ne počivah niti imah mira niti se odmarah, i opet dođe strahota.

Elifasov prvi govor. Bog ne kažnjava pravoga.

4. Tada odgovori Elifas Temanac i reče:

2. Ako ti progovorimo, da ti neće biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govori?

3. Gle, učio si mnoge, i ruke iznemogle krijepio si;

4. Riječi su tvoje podizale onoga koji padaše, i utvrđivao si koljena koja klecahu.

5. A sada kad dođe na tebe, klonuo si; kad se tebe dotače, smeo si se.

6. Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrotu putova tvojih nadanje tvoje?

7. Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebljeni?

8. Kako sam ja vidio, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju.

9. Od dihanja Božijega ginu, i od daha nozdrva njegovijeh nestaje ih.

10. Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi lavićima satiru se.

11. Lav gine nemajući lova, i lavići rasipaju se.

12. Još dođe tajno do mene riječ, i uho moje doču je malo.

13. U mislima o noćnijem utvarama, kad tvrd san pada na ljude,

14. Strah poduze me i drhat, od kojega us-treptaše sve kosti moje,

15. I duh prođe ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostriješiše se.

16. Stade, ali mu ne poznah lica; prilika bijaše pred očima mojima, i mučeći čuh glas:

17. Eda li je čovjek pravedniji od Boga? eda li je čovjek čistiji od Tvorca svojega?

18. Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u *anđela svojih nalazi nedostataka;

*2.Petr. 2,4.

19. A kamoli u onijeh koji stoje u kućama zemljanim, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac.

20. Od *jutra do večera satru se, i nestane ih navijek da niko i ne opazi. *Isa. 38,12.

21. Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

Nastavak: Bezbožnik propada; koji se klanja Gospodu, izbavlja se.

5. Zovi; hoće li ti se ko odazvati? i kome ćeš se između svetijeh obratiti?

2. Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmrćuje srdnja.

3. Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah prokleh stan njegov.

4. Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima, a nema ko da izbavi.

5. Ljetinu njegovu jede gladni i ispred trnja kupi je, i lupež ždere blago njegovo.

6. Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje niče.

7. Nego se čovjek rađa na nevolju, kao što iskre iz ugljevlja uzlijeću uvis.

8. Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju,

9. Koji čini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja;

10. Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja;

11. Koji podiže ponižene, i žalosne uzvišuje k spasenju;

12. Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa;

13. Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara;

14. Danju nailaze na mrak, i u podne pipaju kao po noći.

15. On izbavlja ubogoga od mača, od usta njihovijeh i od ruke silnoga.

16. Tako ima nadanja siromahu, a zloća zatiskuje usta svoja.

17. Gle, blago *čovjeku koga Bog kara; i zato ne odbacuj karanja Svemogućega.

*Psal. 94,12.

18. Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove iscjeljuju.

19. Iz šest nevolja izbaviće te; ni u sedmoj neće te se zlo dotaći.

20. U gladi izbaviće te od smrti i u ratu od mača.

21. Kad jezik šiba, bićeš sakriven, niti ćeš se bojati pustoši kad dođe.

22. Smijaćeš se pustoši i gladi, niti ćeš se bojati zvijerja zemaljskoga.

23. Jer ćeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje će poljsko biti u miru s tobom.

24. I vidjećeš da je mir u šatoru tvom, kućićeš kuću svoju i nećeš se prevariti.

25. Vidjećeš kako će ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod će tvaj biti kao trava na zemlji.

26. Star ćeš otići u grob kao što se žito snosi u stog u svoje vrijeme.

27. Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

Jov pravda svoje jadikovanje i prebacuje prijateljima što su nemilostivi.

6. A Jov odgovori i reče:
2. O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila!

3. Pretegla bi pijesak morski; zato mi i riječi nedostaje.

4. Jer su strijele Svemogućega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božije udaraju na me.

5. Riče li divlji magarac kod trave? muče li vo kod piće svoje?

6. Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca?

7. Čega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji.

8. O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što čekam!

9. I da bi Bog htio satrti me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me!

10. Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio riječi Svetoga.

11. Kakva je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj?

12. Je li sila moja kamena sila? je li tijelo moje od mjedi?

13. Ima li još pomoći u mene? i nije li daleko od mene što bi me pridržalo?

14. Nesrećnome treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah Svemogućega.

15. Braća moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci prodoše,

16. Koji su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg;

17. Kad se otkrave, oteku; kad se zagriju, nestane ih s mjesta njihovijeh.

18. Tamo amo svrću od putova svojih, idu u ništa i gube se.

19. Putnici iz Teme pogledahu, koji idahu u Sevu uzdahu se u njih;

20. Ali se postidješe što se pouzdaše u njih, došavši do njih osramotiše se.

21. Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je.

22. Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi;

23. Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilničke iskusite me?

24. Poučite me, i ja ću mučati; i u čemu sam pogriješio, obavijestite me.

25. Kako su jake riječi istinite! Ali šta će ukor vaš?

26. Mislite li da će riječi ukoriti, i da je govor čovjeka bez nadanja vjetar?

27. I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu.

28. Zato sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama.

29. Pregledajte; da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom.

30. Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

Nastavak: Jov se moli Bogu ili da se smiluje na nj ili da učini kraj njegovu životu.

7. Nije li čovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadničarski?

2. Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadničar čeka da završi,

3. Tako su meni dati u nasljedstvo mjeseci zaludni i noći mučne određene mi.

4. Kad legnem, govorim: kad ću ustati? i kad će proći noć? i sitim se prevrćući se do svanuća.

5. Tijelo je moje obučeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i raščinja se.

6. Dani moji brži bjehu od čunka, i prodoše bez nadanja.

7. Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje neće više vidjeti dobra,

8. Niti će me vidjeti oko koje me je vidalo; i tvoje oči kad pogledaju na me, mene neće biti.

9. Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko siđe u grob, neće izaći,

10. Neće se više vratiti kući svojoj, niti će ga više poznati mjesto njegovo.

11. Zato ja neću braniti ustima svojim, govoriću u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje.

12. Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene?

13. Kad rečem: potješiće me odar moj, postelja će mi moja oblakšati tužnjavu,

14. Tada me strašiš snovima i prepadaš me utvarama,

15. Te duša moja voli biti udavljena, voli smrt nego kosti moje.

16. Dodijalo mi je; neću dovjeka živjeti; prođi me se; jer su dani moji taština.

17. Šta je *čovjek da ga mnogo cijeniš i da mariš za nj? *Psal. 8,4.

18. Da ga pohodiš svako jutro, i svaki čas kušaš ga?

19. Kad ćeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju?

20. Zgriješio sam; šta ću ti činiti, o Čuvaru ljudski? zašto si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu?

21. Zašto mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer ću sad leći u prah, i kad me potražiš, mene neće biti.

Vildadov prvi govor: Samo je pokajanje za Jova put sreći; bezbožnici propadaju.

8. Tada odgovori Vildad Sušanin i reče:

2. Dokle ćeš tako govoriti? i riječi usta tvojih dokle će biti kao silan vjetar?

3. Eda li Bog krivo sudi? ili Svemogući izvrcē pravdu?

4. Što su sinovi tvoji zgriješili njemu, zato ih je dao bezakonju njihovu.

5. A ti da potražiš Boga i pomoliš se Svemogućemu,

6. Ako si čist i prav, zaista će se prenuti za te i čestit će učiniti pravedan stan tvoj;

7. I početak će tvoj biti malen, a posljedak će ti biti vrlo velik.

8. Jer pitaj pređašnji naraštaj, i nastani da razbereš od otaca njihovijeh;

9. Jer smo mi jučerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen.

10. Neće li te oni naučiti? neće li ti kazati i iz srca svojega iznijeti riječi?

11. Niče li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode?

12. Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave.

13. Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada.

14. Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuća paukova;

15. Nasloni se na kuću svoju, ali ona ne stoji tvrdo; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati.

16. Zeleni se na suncu, i uvrh vrta njegova pružaju se ogranci njegovi;

17. Žile njegove zapleću se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se;

18. Ali kad se iščupa iz mjesta svojega, ono ga se odriče: nijesam te vidjelo.

19. Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha niče drugi.

20. Gle, Bog ne odbacuje dobrog, ali ne prihvata za ruku zlikovca.

21. Još će napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja.

22. Nenavidnici tvoji obući će se u sramotu, i šatora bezbožničkoga neće biti.

Jovov drugi govor: Sa Svemogućijem se ne može niko prepirati.

9. **A** Jov odgovori i reče:

2. Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao čovjek biti prav pred Bogom?

3. Ako bi se htio preći s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuće na jednu.

4. Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opro njemu i bio srećan?

5. On premješta gore, da niko i ne opazi; prevraća ih u gnjevu svom;

6. On kreće zemlju s mjesta njezina da joj se stupovi drmaju;

7. On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on za pečaćava zvijezde;

8. On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim;

9. On je načinio zvijezde kola i štape i vlašice i druge jugu u dnu;

10. On čini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja.

11. Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; prođe, a ja ga ne opazim.

12. Gle, kad uhvati, ko će ga nagnati da vrati? ko će mu kazati: šta radiš?

13. Bog ne usteže gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoćnici.

14. A kako bih mu ja odgovarao i birao riječi protiv njega?

15. Da sam i prav, neću mu se odgovoriti, valja da se molim Sudiji svojemu.

16. Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je čuo glas moj.

17. Jer me je vihorom satio i zadao mi mnogo rana ni za što.

18. Ne da mi da odahnem, nego me siti grčinama.

19. Ako je na silu, gle, on je najsilniji; ako na sud, ko će mi svjedočiti?

20. Da se pravdam, moja će me usta osuditi; da sam dobar, pokazaća da sam nevaljao.

21. Ako sam dobar, neću znati za to; omrzao mi je život moj.

22. Svejedno je; zato rekoh: i dobrog a *bezbožnoga on potire. *Jezek. 21,8.

23. Kad bi još ubio bič najedanput! ali se smije iskušavanju pravijeh.

24. Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinijeh zaklanja; ako ne on, da ko?

25. Ali dani moji bjehu brži od glasnika; pobješkoše, ne vidješe dobra.

26. Prodoše kao brze lađe, kao orao kad leti na hranu.

27. Ako rečem: zaboraviću tužnjavu svoju, ostaviću gnjev svoj i okrijepiću se;
28. Strah me je od svih muk mojih, znam da me nećeš opravdati.
29. Biću kriv; zašto bih se mučio uzalud?
30. Da se izmijem vodom šnježanicom, i da očistim sapunom ruke svoje,
31. Tada ćeš me zamočiti u jamu da se gade na me moje haljine.
32. Jer nije *čovjek kao ja da mu odgovoram, da idem s njim na sud; *Prop. 6,10.
33. Niti ima među nama sudije da bi stavio ruku svoju među nas dvojicu.
34. Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši;
35. Tada ću govoriti, i neću ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

Nastavak: Jov jadikuje.

10. D odijao je duši mojoj život moj; pustiću od sebe tužnjavu svoju, govoriću u jadu duše svoje.

2. Reći ću Bogu: nemoj me osuditi; kaži mi zašto se preš sa mnom.
3. Je li ti milo da činiš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnički obasjavaš?
4. Jesu li u tebe oči tjelesne? vidiš li kao što vidi čovjek?
5. Jesu li dani tvoji kao dani čovječji, i godine tvoje kao vijek ljudski,
6. Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiraš?
7. Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz tvoje ruke.
8. Tvoje su me ruke stvorile i načinile, i ti me otsvuda potireš.
9. Opomeni se da si me kao od kala načinio, i opet ćeš me u prah obratiti.
10. Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me?
11. Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me.
12. Životom i milošću darivao si me; i staranje tvoje čuvalo je duh moj.

13. I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebe.

14. Ako sam zgriješio, opazio si me, i nije si me oprostio bezakonja mogega.

15. Ako sam skrivio, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videći muku svoju.

16. I ako se podignem, goniš me kao lav, i opet činiš čudesa na meni.

17. Ponavljaš svjedočanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na me; vojske jedna za drugom izlaze na me.

18. Zašto si me izvadio iz utrobe? o da umriješ! da me ni oko ne vidi!

19. Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen.

20. Nije li malo dana mojih? prestani, dakle, i okani me se da se malo oporavim,

21. Prije nego otidem odakle se neću vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni,

22. U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

Sofarov prvi govor: Jov mora da se pokori pred sveznajućim Bogom.

11. A Sofar Namaćanin odgovori i areče:

2. Zar na mnoge riječi nema odgovora? ili će čovjek govornjiv ostati prav?
3. Hoće li tvoje laži učutkati ljude? i kad se ti rugaš, zar te neće niko posramiti?
4. Jer si rekao: čista je nauka moja, i čist sam pred očima tvojim.
5. Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te,
6. I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zaslužuje tvoje bezakonje.
7. Možeš li ti tajne Božije dokučiti, ili dokučiti savršenstvo Svemogućega?
8. To su visine nebeske, šta ćeš učiniti? dublje je od pakla, kako ćeš poznati?
9. Duže od zemlje, šire od mora.
10. Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko će mu braniti?
11. Jer zna ništavilo ljudsko, i videći nevaljalstvo zar neće paziti?

12. Čovjek bezuman postaje razuman, premda se čovjek rađa kao divlje magare.

13. Da ti upraviš *srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu, *1.Sam. 7,3.

14. Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim,

15. Tada ćeš podignuti lice svoje bez mane i stajaćeš tvrdo i nećeš se bojati;

16. Zaboravićeš muku, kao vodu koja protječe opominjaćeš je se;

17. Nastaće ti vrijeme vrednije nego podne, sinućeš, bićeš kao jutro;

18. Uzdaćeš se imajući nadanje, zaštićen mirno ćeš spavati.

19. Ležaćeš, i niko te neće plašiti, i mnogi će ti se moliti.

20. Ali oči će bezbožnicima iščiljeti, i utočišta im neće biti, i nadanje će im biti izdisanje.

Jovov treći govor: On kori nadmenu mudrost prijatelja i prevazilazi ih u opisu neograničene moći Božije.

12. A Jov odgovori i reče:
2. Da, vi ste ljudi, i s vama će umrijeti mudrost.

3. I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga?

4. Na potsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na potsmijeh je pravedni i dobri.

5. Bačen je luč po mišljenju srećnoga onaj koji hoće da popuzne.

6. Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje sve u ruke.

7. Zapitaj stoku, naučiće te; ili ptice nebeske, kazaće ti.

8. Ili se razgovori sa zemljom, naučiće te, i ribe će ti morske pripovjediti.

9. Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja to učinila?

10. Kojemu je u ruci *duša svega živoga i duh svakoga tijela čovječijega. *Dan. 5,23.

11. Ne raspoznaje li uho riječi kao što *grlo kuša jelo? *O Jovu 6,30.

12. U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum.

13. U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum.

14. Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori čovjeka, i ne može se otvoriti.

15. Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevrću zemlju.

16. U njega je jačina i mudrost, njegov je koji je prevaren i koji vara.

17. On dovodi savjetnike u ludilo, i *sudi je obezumljuje. *Dan. 9,12.

18. On razdrešuje pojas carevima, i opasuje bedra njihova.

19. On dovodi knezove u ludilo, i obara jake.

20. On uzima besjedu rječitima, i starcima uzima razum.

21. On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake.

22. On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni.

23. On umnožava narode i zatire ih, raspasava narode i sabira.

24. On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u *pustinju gdje nema puta, *Psal. 107,40.

25. Da pipaju po mraku bez vidjela, i čini da tumaraju kao pijani.

Nastavak: Jov opominje svoje prijatelje na pravednost Božiju i počinje svoj govor o Gospodu.

13. E to, sve je to vidjelo oko moje, čulo uho moje, i razumjelo.

2. Što vi znate, znam i ja, nijesam gori od vas.

3. Ipak bih govorio sa Svemogućim, i rad sam s Bogom pravdati se.

4. Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljekari.

5. O da biste sasvijem mučali! bili biste mudri.

6. Čujte moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih.

7. Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj?

8. Treba li da mu gledate ko je? treba li da se prepirete za Boga?

9. Hoće li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoćete li ga prevariti kao što se vara čovjek?

10. Zaista će vas karati, ako tajno uzgledate ko je.

11. Veličanstvo njegovo neće li vas uplašiti? i strah njegov neće li vas popasti?

12. Spomeni su vaši kao pepeo, i vaše visine kao gomile blata.

13. Mučite i pustite me da ja govorim, pa neka me snađe šta mu drago.

14. Zašto bih kidao meso svoje svojim zubima i dušu svoju metao u svoje ruke?

15. Gle, da me i ubije, opet ću se uzdati u nj, ali ću braniti puteve svoje pred njim.

16. I On će mi biti spasenje, jer licemjer neće izaći preda nj.

17. Slušajte dobro besjedu moju, i neka vam uđe u uši što ću iskazati.

18. Evo, spremio sam parbu svoju, znam da ću biti prav.

19. Ko će se preti sa mnom? da sad umuknem, izdahnuo bih.

20. Samo dvoje nemoj mi učiniti, pa se neću kriti od lica tvojega.

21. Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši.

22. Potom zovi me, i ja ću odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovaraj.

23. Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj.

24. Zašto sakrivaš lice svoje i držiš me za neprijatelja svojega?

25. Hoćeš li skršiti list koji nosi vjetar, ili ćeš goniti suhu slamku,

26. Kad mi pišeš gorčine i daješ mi u našljedstvo grijeha mladosti moje,

27. I mećeš noge moje u klade, i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustopce?

28. A on se raspada kao trulina, kao haljina koju jede moljac.

Kraj: Jov se tuži na čovjekovu ništavnost i uzalud traži utješnu nadu.

14. Čovjek rođen od *žene kratka je vijeka i pun nemira.

*O Jovu 15,14.

2. Kao cvijet niče, i otsijeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje.

3. I na takvoga otvaraš oko svoje, i mene vodiš na sud sa sobom!

4. Ko će čisto izvaditi iz nečista? Niko.

5. Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseci njegovijeh u tebe je; postavio si mu među, preko koje ne može prijeći.

6. Odrvati se od njega da počine, dokle ne navrši kao nadničar dan svoj.

7. Jer za drvo ima nadanja, ako se posijeće, da će se još omladiti i da neće biti bez izdanaka;

8. Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov,

9. Čim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad.

10. A čovjek umire iznemogao; i kad izdahne čovjek, gdje je?

11. Kao kad voda oteče iz jezera i rijeka opadne i usahne,

12. Tako čovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je *nebesa neće se probuditi niti će se prenuti oda sna svojega. *Isa. 51,6.

13. O da me hoćeš u grobu sakriti i skloniti me, dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad ćeš me se opomenuti!

14. Kad umre čovjek, hoće li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je određeno čekaću dokle mi dođe promjena.

15. Zazvaćeš, i ja ću ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjeteš.

16. A sada brojiš korake moje, i ništa ne ostavljaš za *grijev moj. *O Jovu 10,6.

17. Zapečaćeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ *bezakonja moja. *Os. 13,12.

18. Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesta svojega,

19. I kao što voda spira kamenje i povodanj odnosi prah zemaljski, tako nadanje čovječije obraćaš u ništa.

20. Nadvlađuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga.

21. Ako sinovi njegovi budu u časti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine.

22. Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

Elifasov drugi govor: On osuđuje Jovove preterane govore i opisuju nesreću bezbožnikovu.

15. A Elifas Temanac odgovori i reče:

2. Hoće li mudar čovjek kazivati prazne misli i puniti trbuh svoj vjetrom istočnijem,
3. Prepirući se govorom koji ne pomaže i riječima koje nijesu ni na što?

4. A ti uništavaš strah Božji i ukidaš molitve k Bogu.

5. Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesi izabrao jezik lukav.

6. Osuđuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoče na te.

7. Jesi li se ti prvi čovjek rodio? ili si prije humova sazdan?

8. Jesi li tajnu Božiju čuo i pokupio u sebe mudrost?

9. Šta ti znaš što mi ne bismo znali? šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas?

10. I sijedijeh i starijih ljudi ima među nama, starijih od oca tvogega.

11. Male li su ti utjehe Božije? ili imaš što sakriveno u sebi?

12. Što te je zanjelo srce tvoje? i što sijeva ju oči tvoje,

13. Te obraćaš protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take riječi?

14. Šta je čovjek, da bi bio *čist, i rođeni od žene, da bi bio prav? *Priče 20,9.

15. Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu *čista pred očima njegovijem;

*O Jovu 25,5.

16. A kamoli gadni i smrdljivi *čovjek, koji pije †nepravdu kao vodu?

*O Jovu 34,7; †Priče 19,28.

17. Ja ću ti kazati, poslušaj me, i pripovjediću ti što sam vidio,

18. Što mudraci kazaše i ne zatajiše, što primiše od otaca svojih,

19. Kojima samijem dana bi zemlja, i tuđin ne prođe kroz nju.

20. Bezbožnik se muči svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno.

21. Strah mu zuji u ušima, u mirno doba napada pustošnik na nj.

22. Ne vjeruje da će se vratiti iz tame, otsvuda priviđa mač.

23. Tumara za hljebom govoreći: gdje je? Zna da je za nj spremljen dan tamni.

24. Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj.

25. Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i Svemogućemu se opro.

26. Trči ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim.

27. Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje.

28. I sjedio je u gradovima raskopanijem i u kućama pustijem, obraćenijem u gomilu kamenja.

29. Neće se obratiti niti će ostati blago njegovo, i neće se raširiti po zemlji dobro njegovo.

30. Neće izaći iz mraka, ogranke njegove osušiće plamen, odnijeće ga duh usta njegovijeh.

31. Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer će mu taština biti plata.

32. Prije svojega vremena svršiće se, i grana njegova neće zelenjeti.

33. Otkinuće se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci će se njegovi kao s masline pobacati.

34. Jer će opustjeti zbor licemjerni, i oganj će spaliti šatore onijeh koji primaju poklone.

35. Začinju nevolju i rađaju muku, i trbuh njihov sastavlja *prijevaru. *Psal. 7,14.

Jovov četvrti govor: Prijatelji ga nijesu razumjeli, i on se jada Bogu.

16. A Jov odgovori i reče:

2. Slušao sam mnogo takvih stvari; svi ste dosadni tješioći.

3. Hoće li biti kraj praznijem riječima? ili šta te tjera da tako odgovaraš?

4. I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas riječi i mahati glavom na vas,

5. Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih olakšalo bi bol vaš.

6. Ako govorim, neće odahnuti bol moji; ako li prestanem, hoće li otići od mene?

7. A sada me je umorio; opustošio si sav zbor moj.

8. Navukao si na me mrštine za svjedočanstvo; i moja mrša podiže se na me, i svjedoči mi u oči.

9. Gnjev njegov rastrže me, nenavidi me, škrguće zubima na me, postavi mi neprijatelj sijeva očima svojima na me.

10. Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me.

11. Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me.

12. Bijah miran i zatre me, i uhvativši me za vrat smrska me i metnu me sebi za *biljegu. *O Jovu 7,20.

13. Opkoliše me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuć moju.

14. Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak.

15. Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju.

16. Lice je moje podbulo od plača, na vjeđama je mojim smrtni sjen;

17. Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja čista.

18. Zemljo, ne krij krvi što sam prolio, i neka nema mjesta vikanju mojemu.

19. I sada eto na nebu je *Svjedok moj, Svjedok je moj na visini. *Rim. 1,9.

20. Prijatelji se moji podruguju mnom; oko moje roni suze Bogu.

21. O da bi se čovjek mogao pravdati s Bogom, kao sin čovječiji s prijateljem svojim!

22. Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se neću vratiti.

Nastavak: Jov vidi oko sebe samo bijedu, a pred sobom samo grob.

17. **D**uh se moj kvari, dana mojih nestaje; grobovi su moji.

2. Kod mene su rugači, i oko moje provodi noći u jadu koji mi zadaju.

3. Daj mi ko će jamčiti kod tebe; ko je taj koji će se rukovati sa mnom?

4. Jer si od njihova srca sakrio razum; zato ih nećeš uzvisiti.

5. Ko laska prijateljima, njegovijem će sinovima oči posahnuti.

6. Učinio je od mene priču narodima, i postao sam bubnjanje među njima.

7. Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postase kao sjen.

8. Začudiće se tome pravi, i bezazleni će ustati na licemjere.

9. Ali će se pravednik držati svojega puta, i ko je čistijeh ruku većma će ojačati.

10. A vi vratite se svikoliki i hodite; neću naći mudra među vama.

11. Dani moji prodoše, misli moje pokiđase se, šta imah u srcu.

12. Od noći načiniše dan, i svjetlost je bližu mraka.

13. Da bih se nadao, grob će mi biti kuća; u tami ću prostrijeti postelju sebi.

14. Grobu vičem: ti si otac moj; crvima: ti si mati moja, ti si sestra moja.

15. I gdje je sada nadanje moje? moje nadanje ko će vidjeti?

16. U *grob će sići, počinuće sa mnom u grobu. *Psal. 88,4.

Vildadov drugi govor: Opisuje, posle oštrog govora Jovu, neizbježnu propast bezbožnikovu.

18. **A**reče: Vildad Sušanin odgovori i

2. Kad ćete svršiti razgovor? Urazumite se, pa ćemo onda govoriti.

3. Zašto se misli da smo kao stoka? zašto smo gadni u vašim očima?

4. Koji rastržeš dušu svoju u jarosti svojoj, hoće li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesta?

5. Da, vidjelo bezbožnijeh ugasiće se, i iskra ognja njihova neće sijati.

6. Vidjelo će pomrknuti u šatoru njegovu, i žizak će se njegov ugasiti u njemu.

7. Silni koraci njegovi stegnuće se, i oboriće ga njegova namjera.

8. Jer će se uvaliti u zamku nogama svojim i naići će na mrežu;

9. Uhvatiće ga zamka za petu i svladaće ga lupež.

10. Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi.

11. Otsvuda će ga strahote strašiti i tjeraće ga ustopce.

12. Izgladnjeće sila njegova, i nevolja će biti gotova uza nj.

13. Poješće žile kože njegove, poješće žile njegove prvenac smrti.

14. Išćupaće se iz stana njegova uzdanica njegova, i to će ga odvesti k caru strašnom.

15. Nastavaće se u šatoru njegovu, koji neće biti njegov, posuće se sumporom stan njegov.

16. Žile će se njegove posušiti ozdo, i ozgo će se sasjeci grane njegove.

17. Spomen će njegov poginuti na *zemlji, niti će mu imena biti po ulicama.

*Psal. 34,16.

18. Odagnaće se iz svjetlosti u mrak, i izbaciće se iz svijeta.

19. Ni sina ni unuka neće mu biti u narodu njegovu, niti kakvoga ostatka u stanovima njegovijem.

20. Čudiće se danu njegovu koji budu poslije njega, a koji su bili prije obuzeće ih strah.

21. Takvi su stanovi bezakonikovi, i takvo je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

Jovov peti govor: Žali se na nemilost prijatelja, opisuje svoju veliku bijedu, ali najposlije dolazi do blažene istine da njegov Spasitelj živi.

19. A Jov odgovori i reče:
2. Dokle ćete mučiti dušu moju i satirati me riječima?

3. Već ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me?

4. Ali ako sam doista pogriješio, pogrješka će moja ostati kod mene.

5. Ako li se još hoćete da dižete na me i da me korite mojom sramotom,

6. Onda znajte da me je Bog oborio i mrežu svoju razapeo oko mene.

7. Eto, vičem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda.

8. Zagradio je put moj da ne mogu proći; na staze moje metnuo je mrak.

9. Svukao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje.

10. Porušio me je otsvuda, da me nema; i kao drvo išćupao je nadanje moje.

11. Raspalio se na me gnjev njegov, i uzео me je među neprijatelje svoje.

12. Vojske njegove dođoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše u oko oko šatora mojega.

13. Braću moju udaljio je od mene, i znanци moji tuđe se od mene.

14. Bližnji moji ostaviše me, i znanci moji zaboraviše me.

15. Domašnji moji i moje sluškinje gledaju me kao tuđina; stranac sam u očima njihovijem.

16. Zovem slugu svojega, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim.

17. Dah je moj mrzak ženi mojoj, a preklinjem je sinovima utrobe svoje.

18. Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruže me.

19. Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postase mi protivnici.

20. Za kožu moju kao za meso moje prionuše *kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih.

*Plać 4,8.

21. Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene.

22. Zašto me gonite kao Bog, i mesa moje-ga ne možete da se nasitite?

23. O kad bi se napisale riječi moje! kad bi se stavile u knjigu!

24. Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamentu za vječni spomen kad bi se urezale!

25. Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na posljedak da će stati nad prahom.

26. I ako se ova koža moja i raščini, opet ću u tijelu svom vidjeti Boga.

27. Ja isti vidjeću ga, i oči moje gledaće ga, a ne druge. A bubrega mojih nestaje u meni.

28. Nego bi trebalo da rećete: zašto ga gonimo? kad je korijen besjede u meni.

29. Bojte se mača; jer je mač osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

Sofarov drugi govor: On ponavlja rečenicu: radost bezbožnička ne traje dugo.

20. A Sofar Namaćanin odgovori i reče:

2. Zato me misli moje nagone da odgovorim, i zato hitam.

3. Čuo sam ukor koji me sramoti, ali će duh iz razuma mojega odgovoriti za me.

4. Ne znaš li da je tako otkako je vijeka, od kako je postavljen čovjek na zemlji.

5. Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za čas?

6. Da bi mu visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka,

7. Nestaće ga zasvagda kao kala njegova; i koji ga vidješe reći će: kuda se djede?

8. Kao san odletjeće, i neće se naći, i išče-znuće kao noćna utvara.

9. Oko koje ga je gledalo neće više, niti će ga više vidjeti mjesto njegovo.

10. Sinovi njegovi umiljavaće se siromasima i ruke će njegove vraćati što je oteo.

11. Kosti će njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni će ležati s njim u prahu.

12. Ako mu je i slatka u ustima zloća i krije je pod jezikom svojim,

13. Čuva je i ne pušta je, nego je zadržava u grlu svom,

14. Ipak će se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovijem, postaće u njemu jed aspidin.

15. Blago što je proždri izbljuvaće, iz trbuha njegova istjeraće ga Bog.

16. Jed će aspidin sisati, ubiće ga jezik gujin.

17. Neće vidjeti potoka ni rijeka kojima teče med i maslo.

18. Vratit će muku, a neće je pojesti; prema blagu biće promjena, i neće se radovati.

19. Jer je tlačio i ostavljao uboge, kuće je otimao i nije zidao.

20. Jer nije nigda osjetio mira u trбуhu svom, ni što mu je najmilije neće sačuvati.

21. Ništa mu neće ostati od hrane njegove. Zato ne može dobro njegovo trajati.

22. Kad se ispuni izobilje njegovo, tada će biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udarit će na nj.

23. Kad bi napunio trбуh svoj, poslaće na nj Bog jarost gnjeva svojega, i pustiće je kao dažd na njega i na jelo njegovo.

24. Kad stane bježati od oružja gvozdenoga, prostrijelice ga luk mjedeni.

25. Strijela puštena proći će kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvožđe izaći će iz žuči njegove; kad pođe, obuzeće ga strahote.

26. Sve će tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovijem; proždriće ga *oganj neraspiren, i ko ostane u šatoru njegovu zlo će mu biti. *Psal. 21,9.

27. Otkriće nebesa *bezakonie njegovo, i zemlja će ustati na nj. *Isa. 26,21.

28. Otići će ljetina doma njegova, rastočić će se u dan gnjeva njegova.

29. To je dio od Boga *čovjeku bezbožnomu i našljedstvo od Boga za besjedu njegovu. *5.Moj. 29,20.

Jovov šesti govor: Ipak, bezbožnicima je često dobro do suda.

21. A Jov odgovori i reče: 2. Slušajte dobro riječi moje, i to će mi biti od vas utjeha.

3. Potrpit me da ja govorim, a kad izgovorim, potsmijevajte se.

4. Eda li se ja čovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj?

5. Pogledajte na me, i divite se, i metnite ruku na usta.

6. Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje.

7. Zašto bezbožnici žive? stare? i bogate se?

8. Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natraže njihovo pred njihovijem očima.

9. Kuće su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima.

10. Bikovi njihovi skaču, i ne promašaju; krave njihove tele se, i ne jalove se.

11. Ispuštaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi poskakuju.

12. Podvikuju uz bubanj i uz gusle, vesele se uza sviralu.

13. Provode u dobru dane svoje, i začas slaze u grob.

14. A Bogu kažu: idi od nas, jer nećemo da znamo za puteve tvoje.

15. Šta je Svemogućći, da mu služimo? i kava nam je korist, da mu se molimo?

16. Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožnička daleko je od mene.

17. Koliko se puta gasi žižak bezbožnički i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom Bog?

18. Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor?

19. Čuva li Bog sinovima njihovijem pogibao njihovu, plaća im da osjete?

20. Vide li svojim očima pogibao svoju, i piju li gnjev Svemoguććega?

21. Jer šta je njima stalo do kuće njihove nakon njih, kad se broj mjeseci njihovijeh prekрати?

22. Eda li će Boga ko učiti mudrosti, koji sudi visokima?

23. Jedan umire u potpunjoj sili svojoj, u miru i u sreći.

24. Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlažne od moždina.

25. A drugi umire ojađene duše, koji nije uživao dobra.

26. Obojica leže u prahu, i crvi ih pokrivaju.

27. Eto, znam vaše misli i sudove, kojima mi činite krivo.

28. Jer govorite: gdje je kuća silnoga, i gdje je šator u kome nastavaju bezbožnici?

29. Nijeste li nikad pitali putnika? i što vam kazaše nećete da znate,

30. Da se na dan pogibli ostavlja zalac, kad se pusti *gnjev. *Naum 1,2.

31. Ko će ga ukoriti u oči za život njegov? i ko će mu vratiti što je učinio?

32. Ali se iznosi u groblje i ostaje u gomili.

33. Slatke su mu grude od doline, i vuče za sobom sve ljude, a onima koji ga pretekoše nema broja.

34. Kako me, dakle, naprazno tješite kad u odgovorima vašim ostaje prijevera?

Elifasov posljednji govor: Osuđuje Jova zbog velikijeh grijeha, govori mu da ne bude slobodan i opominje ga na pokajanje.

22. A Elifas Temanac odgovori i reče:

2. Može li Bogu biti čovjek koristan? Sam je sebi koristan čovjek mudar.

3. Je li Svemoguććemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiš bez mane?

4. Hoće li te karati i ići na sud s tobom zato što te se boji?

5. Nije li zloća tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja?

6. Jer si uzimao zalog od braće svoje ni za što, i svlačio si haljine s golijeh.

7. Umornoga nijesi napojio vode, i gladnome nijesi dao hljeba.

8. Zemlja je bila čovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj.

9. Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si.

10. Zato su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada.

11. I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodan pokriva te.

12. Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko.

13. Ali ti kažeš: šta zna Bog? eda li će kroz tamu suditi?

14. Oblaci ga zaklanjaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom.

15. Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici,

16. Koji se iskorijeniše prije vremena i voda se razli po temelju njihovu?

17. Govorahu Bogu: idi od nas. Šta bi im učinio Svemogućći?

18. A on im je napunio kuće dobra. Ali namjera *bezbožnička daleko je od mene.

*O Jovu 21,16.

19. Vidjeće pravednici i radovaće se, i bezazleni potsmijevaće im se.

20. Da, još nije uništeno dobro naše, a ostatak je njihov proždri oganj.

21. Složi se s njim i pomiri se; tako će ti biti dobro.

22. Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi riječi njegove u *srcu svom. *Psal. 119,11.

23. Ako se vratiš k Svemoguććemu, opet ćeš se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih *bezakonje, *O Jovu 11,14.

24. Tada ćeš metati po prahu zlato i ofirsko zlato po kamenju iz potoka.

25. I Svemogućići biće ti zlato i srebro i sila tvoja.

26. Jer ćeš se tada radovati o Gospodu, i podignućeš k Bogu lice svoje.

27. Molićeš mu se, i uslišiće te, i zavjete svoje izvršićeš.

28. Što god naumiš, izlaziće ti; i na putovima tvojim svijetlice vidjelo.

29. Kad drugi budu poniženi, reći ćeš: da se podignu; i Bog će izbaviti onoga ko je oborenijeh očiju.

30. Izbaviće i onoga koji nije bez krivice; izbaviće se čistotom ruku tvojih.

Jovov sedmi govor: Želi, iako bez nade, da ga Bog izvede na svoj sud.

23. A Jov odgovori i reče:
2. Još je tužnjava moja odmet
a nevolja je moja teža od uzdaha mojih.

3. O kad bih znao kako bih našao Boga! da otidem do prijestola njegovga,

4. Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga,

5. Da znam šta bi mi odgovorio, i razumijem šta bi mi rekao.

6. Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao.

7. Ondje bi se pravedan čovjek mogao pravdati s njim, i oslobodio bih se zavrada od svoga sudije.

8. Gle, ako pođem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga;

9. Ako nalijevo radi, ne vidim ga; ako nadesno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti.

10. Ali on zna put moj; kad me okuša, izaći ću kao zlato.

11. Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zađoh.

12. Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam otstupao; čuvao sam riječi usta njegovijeh više nego svoj užitak.

13. Ali kad on što naumi, ko će ga odvratiti? što duša njegovga zaželi, ono čini.

14. I izvršiće što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo.

15. Zato sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega.

16. Bog je rastopio *srce moje, Svemogućići me je uplašio. *Psal. 22,14.

17. Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

Nastavak: Božja je popustljivost prema bezbožnicima zagonetna.

24. Zkrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovijeh?

2. Međe pomiču bezbožni, otimaju stado i pasu;

3. Magarca sirotama odgone; u zalogu uzimaju vola udovici;

4. Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi.

5. Gle, kao divlji magarci u pustinji izlaze na posao svoj ustajući rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj;

6. Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov;

7. Gola nagone da noćuje bez haljine, koji se nemaju čim pokriti na zimi,

8. Okisli od pljuska u gori, nemajući zaklona, privijaju se k stijeni.

9. Grabe siroče od dojke i sa siromaha skidaju zalog.

10. Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju.

11. Koji među njihovijem zidovima ulje cijede i grožđe u kacama gaze, podnose žed.

12. Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh viču, a Bog ne ukida toga.

13. Oni se protivte svjetlosti, ne znajući za puteve njezine i ne staju na stazama njezinijem.

14. Zorom ustajući krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noću je kao lupež.

15. I oko bludnikovo pazi na sumrak govoreći: da me oko ne vidi. I sakriva lice.

16. Prokopavaju po mraku kuće, koje obdan sebi zabilježe; ne znaju za svjetlost.

17. Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjena smrtnoga.

18. Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; neće vidjeti puta vinogradskoga.

19. Kao što suša i vrućina grabi vode šnježne, tako grob grješnike.

20. Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skršće se nepravednik.

21. Združuje s njim nerotkinju koja ne rađa, i udovici ne čini dobra.

22. Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj.

23. Da mu Bog u što će se pouzdati; ali oči njegove paze na njihove pute.

24. Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa otsijekaju se.

25. Nije li tako? ko će me utjerati u laž i obratiti u ništa riječi moje?

Vildadov posljednji govor: Šta je čovjek pred Bogom?

25. A Vildad Sušanin odgovori i reče:

2. Vlast je i strah u njega, čini mir na visinama svojim.

3. Vojskama njegovijem ima li broja? i ko ga ne obasjava vidjelo njegovo?

4. I kako će čovjek biti pravedan pred Bogom? i kako će čist biti rođeni od žene?

5. Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile čiste pred njim,

6. A kamoli čovjek, crv, i sin čovječji, moljac.

Jovov osmi govor: Pokazuje da i on priznaje neobjašnjivu veličanstvenost Božiju.

26. A Jov odgovori i reče:
2. Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nekaku!

3. Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobila!

4. Kome si govorio te riječi? i čiji je duh izašao iz tebe?

5. I mrtve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi.

6. Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivača pogibli.

7. On je razastro sjever nad prazninom, i zemlju objesio ni na čem.

8. Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima.

9. Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim.

10. Među je *postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku. *Jer. 5,22.

11. Stupovi nebeski tresu se i drhću od prijetnje njegove.

12. Silom je svojom pocijepao more i razumom svojim razbio bjesnilo njegovo.

13. Duhom je svojim ukrasio *nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju. *Psal. 33,6.

14. Gle, to su dijelovi puteva njegovijeh; ali kako je mali dio što čusmo o njemu? i ko će razumjeti grom sile njegove?

Jovovi završni govori: Tvrđi da je nevin i pokazuje prolaznost sreće bezbožnikove.

27. I Jov nastavi besjedu svoju i reče:

2. Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i Svemoguću, koji je ojadio dušu moju,

3. Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdrvama mojim,

4. Neće usne moje govoriti bezakonja, niti će jezik moj izricati prijekare.

5. Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, neću odstupati od svoje dobrote.

6. Držaću se pravde svoje, niti ću je ostaviti; neće me prekorigi srce moje dokle sam živ.

7. Neprijatelj moj biće kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik.

8. Jer kakvo je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog će iščupati dušu njegovu?

9. Hoće li Bog uslišiti viku njegovu, kad na nj dođe nevolja?

10. Hoće li se Svemogućemu radovati? hoće li prizivati Boga u svako vrijeme?

11. Učim vas ruci Božjoj, i kako je u Svemogućega ne tajim.

12. Eto, vi svi vidite, zašto dakle jednako govorite zaludne stvari?

13. To je dio čovjeku bezbožnom od Boga, i nasljedstvo koje primaju nasilnici od Svemogućega.

14. Ako mu se množe sinovi, množe se za mač, i natražje njegovo neće se nasititi hljeba.

15. Koji ostanu iza njega, na smrti će biti pogrebeni, i udovice njihove neće plakati.

16. Ako nakupi srebra kao praha, i nabavi haljina kao blata,

17. Što nabavi, obući će pravednik, i srebro će dijeliti bezazleni.

18. Gradi sebi kuću kao moljac, i kao kolicu koju načini čuvar.

19. Bogat će umrijeti a neće biti pribran; otvoriće oči, a ničega neće biti.

20. Stignuće ga strahote kao vode; noću će ga odnijeti oluja.

21. Uzeće ga vjetar istočni, i otići će; vihor će ga odnijeti s mjesta njegova.

22. To će Bog pustiti na nj, i neće ga žaliti; on će jednako bježati od ruke njegove.

23. Drugi će pljeskati rukama za njim, i zviždaće za njim s mjesta njegova.

Ono što priroda skriva, čovjek može i da objasni, ali mudrost Božiju ne; put ka njoj strah je Božiji.

28. **D**a, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi.

2. Gvožđe se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjed.

3. Mraku postavlja među, i sve istražuje čovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu smrtnom.

4. Rijeka navre s mjesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom čovječjim.

5. Iz zemlje izlazi hljeb, i pod njom je drugo, kao oganj.

6. U kamenju je njezinu mjesto safiru, a ondje je prah zlatni.

7. Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo;

8. Ne ugazi je mlado zvijerje, niti njom prođe lav.

9. Na kremen diže ruku svoju; prevraća gore iz dna.

10. Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko.

11. Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo.

12. Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu?

13. Ne zna joj čovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živijeh.

14. Bezdana veli: nije u meni; i more veli: nije kod mene.

15. Ne može se dati čisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenu za nju.

16. Ne može se cijeniti zlatom ofirskim, ni dragim oniksom ni safirom.

17. Ne može se izjednačiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne.

18. Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veća nego dragom kamenju.

19. Ne može se s njom izjednačiti topaz etiopski, niti se može cijeniti čistijem zlatom.

20. Otkuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu?

21. Sakrivena je od očiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena.

22. Pogibao i smrt govore: ušima svojim a čusmo slavu njezinu.

23. Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino.

24. Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom.

25. Kad davaše vjetru težinu, i mjeraše vodu mjerom,

26. Kad postavljашe zakon daždu i put munji gromovnoj.

27. Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je.

28. A čovjeku reče: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

Jov opisuje svoju pređašnju sreću.

29. **J**oš nastavi Jov besjedu svoju i reče:

2. O da bih bio kao pređašnjih mjeseci, kao onijeh dana kad me Bog čuvaše,

3. Kad svijetljaše svijećom svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hođah po mraku,

4. Kako bijah za mladosti svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom,

5. Kad još bijaše Svemoguću sa mnom, i djeca moja oko mene,

6. Kad se trag moj oblivaše maslom, i stijena mi točaše ulje potocima,

7. Kad izlazah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu:

8. Mladići videći me uklanjahu se, a starci ustajahu i stajahu,

9. Knezovi prestajahu govoriti i metahu ruku na usta svoja,

10. Upravitelji ustezahu glas svoj i jezik im prijanjaše za grlo.

11. Jer koje me uho čujaše, nazivaše me blaženijem; i koje me oko viđaše, svjedočaše mi

12. Da izbavljam siromaha koji viče, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomogne;

13. Blagoslov onoga koji propadaše dolazhaše na me, i udovici srce raspijevah;

14. U *pravdu se oblačih i ona mi bijaše odijelo, kao plašt i kao vijenac bijaše mi sud moj. *Psal. 132,9.

15. Oko bijah slijepcu i noga hromu.

16. Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah.

17. I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež.

18. Zato govorah: u svojem ću gnijezdu umrijeti, i biće mi dana kao pijeska.

19. Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noć na mojim granama.

20. Slava moja pomlađivaše se u mene, i luk moj u ruci mojoj ponavljaše se.

21. Slušaahu me i čekahu, i mučahu na moj svijet.

22. Poslije mojih riječi niko ne pogovarahaše, tako ih natapaše besjeda moja.

23. Jer me čekahu kao dažd, i usta svoja otvarahu kao na pozni dažd.

24. Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega ne razgonjahu.

25. Kad bih otišao k njima, sjedah u začelje, i bijah kao car u vojsci, kad tješi žalosne.

Jov opisuje svoju sadašnju nesreću.

30. **A**sada smiju mi se mladi od mehtio metnuti sa psima stada svojega.

2. A na što bi mi i bila sila ruku njihovih? u njima bješe propala starost.

3. Od siromaštva i gladi samovahu bježeći na suha, mračna, pusta i opustošena mjesta;

4. Koji brahu lobodu po čestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana.

5. Između ljudi bijahu izgonjeni i vikaše se za njima kao za lupežom.

6. Življahu po strašnijem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu.

7. Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljahu.

8. Bijahu ljudi nikakvi i bez imena, manje vrijedni nego zemlja.

9. I njima sam sada pjesma, i postah im priča.

10. Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice.

11. Jer je Bog odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbaciše uzdu preda mnom.

12. S desne strane ustaju momci, potkidaju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste.

13. Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže.

14. Kao širokim prolomom naviru, i navaľju preko razvalina.

15. Strahote navališe na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak prođe sreća moja.

16. I sada se *duša moja razľjeva u meni, stigoše me dani mućni. *1.Sam. 1,15.

17. Noću probada mi *kosti u meni, i žile moje ne odmaraju se. *O Jovu 33,19.

18. Od teške sile promijenilo se odijelo moje, i kao ogrlica u košulje moje steže me.

19. Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo.

20. Vićem k tebi, a ti me ne slušaš; stojim pred tobom, a ti ne gledaš na me.

21. Pretvorio si mi se u ľjuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se.

22. Podižeš me u vjetar, posaduješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro.

23. Jer znam da ćeš me odvesti na smrt i u dom određeni svjema živima.

24. Ali neće pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni neće vikati.

25. Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogoga?

26. Kad se dobru nadah, dođe mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, dođe mrak.

27. Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani mučni.

28. Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vičem u zboru.

29. Brat postah zmajevima i drug sovama.

30. Pocrnjela je koža na meni i *kosti moje posahnuše od žege. *Plać 1,13.

31. Harfa se moja pretvori u zapijevku, i svirala moja u plač.

Kraj govora Jovovijeh: Tvrdi da nije kriv ni pred Bogom ni pred ljudima.

31. Vjeru učinih sa očima svojim, pa kako bih pogledao na djevojkju?

2. Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od Svemogućega s visine?

3. Nije li pogibao nevaljalome i čudo onima koji čine bezakonje?

4. Ne vidi li On puteve moje, i sve korake moje ne broji li?

5. Ako hodih s lažju ili ako pohitje noga moja na prijevaru,

6. Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju.

7. Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za očima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo štogod,

8. Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji.

9. Ako se zanjelo srce moje za kojom ženom, i ako sam vrebao na vratima bližnjega svojega,

10. Neka drugomu melje žena moja, i neka se drugi nad njom povijaju.

11. Jer je to grdilo i bezakonje za sudije.

12. Jer bi to bio oganj koji bi proždirao do uništenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio.

13. Ako nijesam htio doći na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene;

14. Jer šta bih činio kad bi se Bog podigao, i kad bi potražio, šta bih mu odgovorio?

15. Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas On isti sazdao u materici?

16. Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oči udovici zamutio,

17. I ako sam zalogaj svoj sam jeo, a nije ga jela i sirota,

18. Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodio sam je;

19. Ako sam gledao koga gdje gine nemajući haljine, i siromaha gdje se nema čim pokriti,

20. Ako me nijesu blagosiljala bedra njegova što se runom ovaca mojih utoplio,

21. Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoć svoju,

22. Neka mi ispadne rame iz pleća, i ruka moja neka se otkine od zgloba.

23. Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veličanstvu ne bih odolilo.

24. Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili čistome zlatu govorio: uzdanico moja!

25. Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steče ruka moja,

26. Ako sam gledao na *sunce, kad sjaji, i na mjesec, kad ponosito hodi, *5.Moj. 4,19.

27. I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja,

28. I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo;

29. Ako sam se radovao nesreći nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao, kad ga je zlo zadesilo,

30. Jer ne dadoh jeziku svojem da griješi tražeći dušu njegovu s proklinjanjem;

31. Ako ne govorahu domašnji moji: ko bi nam dao mesa njegovga? ne možemo se ni najesti;

32. Stranac nije noćivao na polju; vrata svoja otvarao sam putniku;

33. Ako sam kao što čine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima,

34. Ako sam i mogao plašiti veliko mnoštvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; zato mučah i ne odlažah od vrata.

35. O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi Svemoguću odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu.

36. Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac,

37. Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu.

38. Ako je na me vikala moja zemlja, i brazde njezine plakale,

39. Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosađivao duši gospodara njezinijeh,

40. Mjesto pšenice neka mi rada trnje, i mjesto ječma kukolj. Svršiš se riječi Jovove.

Elijujev prvi govor: Objasnjava zašto prekida ćutanje i pored svoje mladosti.

32. Tada prestaše ona tri čovjeka odgovarati Jovu, jer se činjaše da je pravedan.

2. A Elijuj sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam grđaše pravedniji od Boga;

3. I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne nađoše odgovora i opet osuđivahu Jova.

4. Jer Elijuj čekaše, dokle oni govorahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega.

5. Pa kad vidje Elijuj da nema odgovora u ustima ona tri čovjeka, raspali se gnjev njegov.

6. I progovori Elijuj sin Varahilov od Vuza, i reče: ja sam najmlađi, a vi ste starci, zato se bojah i ne smijah vam kazati šta mislim.

7. Mišljah: neka govori starost, i mnoge godine neka objave mudrost.

8. Ali je duh u ljudima, i duh Svemogućega urazumljuje ih.

9. Veliki nijesu svagda mudri, i starci ne znaju svagda šta je pravo.

10. Zato velim: poslušaj me da kažem i ja kako mislim.

11. Eto, čekao sam da vi izgovorite, slušao sam razloge vaše dokle izviđaste besjedu.

12. Pazio sam, ali gle, nijedan od vas ne sapre Jova, ne odgovori na njegove riječi.

13. Može biti da ćete reći: nađosmo mudrost, Bog će ga oboriti, ne čovjek.

14. Nije na me upravio besjede, ni ja mu neću odgovarati vašim riječima.

15. Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je riječi.

16. Čekao sam, ali ne govore, stadoše, i više ne odgovaraju.

17. Odgovoriću i ja za se, kazaću i ja kako mislim.

18. Jer sam pun riječi, tijesno je duhu u meni.

19. Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov mijeh.

20. Govoriću da odahnem, otvoriću usne svoje, i odgovoriću.

21. Neću gledati ko je ko, i čovjeku ću govoriti bez laskanja.

22. Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo Tvorac moj.

Nastavak: Elijuj kori Jova zbog njegova pravdanja. Božija karanja vode spasenju duše.

33. Čuj dakle, Jove, besjedu moju, i slušaj sve riječi moje.

2. Evo, sad otvaram usta svoja; govori jezik moj u ustima mojim.

3. Po pravom srcu mom biće riječi moje, i misao čistu izreći će usne moje.

4. Duh Božji stvorio me je, i dah Svemogućega dao mi je život.

5. Ako možeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi nasuprot.

6. Evo, ja ću biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam načinjen i ja.

7. Eto, strah moj neće te strašiti, i ruka moja neće te tišitati.

8. Rekao si dakle preda mnom, i čuo sam glas tvojih riječi:

9. Čist sam, bez grijeha, prav sam i nema bezakonja na meni.

10. Evo, traži zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja.

11. Meće u klade noge moje, vreba po svim stazama mojim.

12. Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veći od *čovjeka. *Prop. 7,20.

13. Zašto se preš s njim, što za sva djela svoja ne odgovara?

14. Jedanput govori Bog i dva puta; ali čovjek ne pazi.

15. U snu, u utvari noćnoj, kad tvrd san padne na ljude, kad spavaju u postelji,

16. Tada otvara uho ljudima i nauku im zapečaćava,

17. Da bi odvratio čovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost;

18. Da bi sačuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naiđe na mač.

19. I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teškom bolešću.

20. Tako da se životu njegovu gadi hljeb i duši njegovoj jelo najmilije;

21. Nestaje tijela njegova naočigled, i izmalaju se *kosti njegove, koje se prije nije-suu vidjele, *Psal. 102,5; O Jovu 19,20.

22. I duša se njegova približuje grobu, i život njegov smrti.

23. Ako ima glasnika, tumača, jednoga od tisuće, koji bi kazao čovjeku dužnost njegovu,

24. Tada će se smilovati na nj, i reći će: izbavi ga da ne otiđe u grob; našao sam otkup.

25. I pomladiće se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratit će se na dane mladosti svoje,

26. Moliće se Bogu, i pomilovaće ga, i gledaće lice njegovo radujući se, i vratiće čovjeku po pravdi njegovoj.

27. Gledajući ljudi reći će: bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomože.

28. On izbavi dušu moju da ne otiđe u jamu, i život moj da gleda svjetlost.

29. Gle, sve ovo čini Bog dva puta i tri puta čovjeku,

30. Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živijeh.

31. Pazi, Jove, slušaj me, muči, da ja govorim.

32. Ako imaš što reći, odgovori mi; govori, jer sam te rad opravdati;

33. Ako li ne, slušaj ti mene; muči, i naučit ću te mudrosti.

Elijujev drugi govor: Osuđuje slobodne riječi Jovove. Svemoguću ne izvrće pravdu.

34. ¹Još govori Elijuj i reče: ²Čujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me.

3. Jer uho poznaje besjedu kao što grlo kuša jelo.

4. Razberimo što je pravo, izvidimo među sobom što je dobro.

5. Jer Jov reče: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu.

6. Hoću li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice.

7. Koji je čovjek kao Jov da kao vodu pije potsmijeh?

8. I da se druži s onima koji čine bezakone, i da hodi s bezbožnijem ljudima?

9. Jer reče: ne pomaže čovjeku da ugađa Bogu.

10. Zato, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloća i nepravda od Svemogućega.

11. Jer po djelu plaća čovjeku i daje svakome da nađe prema putu svojem.

12. Doista Bog ne radi zlo i svemoguću ne izvrće pravdu.

13. Ko mu je predao zemlju? i ko je uredio vasiljenu?

14. Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo;

15. Izginulo bi svako tijelo, i čovjek bi se povratio u prah.

16. Ako si, dakle, razuman, čuj ovo: slušaj glas riječi mojih.

17. Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoće li osuditi Onoga koji je najpravedniji?

18. Kaže li se caru: nitkove! i knezovima: bezbožnici?

19. A kamoli Onome koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovijeh.

20. Umiru začas, i u po noći uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke ljudske.

21. Jer su oči njegove obraćene na puteve čovječije i vidi sve korake njegove.

22. Nema mraka ni sjena smrtnoga gdje bi se sakrili koji čine bezakonje.

23. Jer nikome ne odgađa kad dođe da se sudi s Bogom.

24. Satire jake nedokučljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto.

25. Jer zna djela njihova, i dok obrati noć, satru se.

26. Kao bezbožne razbija ih na vidiku.

27. Jer odstupiše od njega i ne gledaše ni na koje puteve njegove;

28. Te dođe do njega vika siromahova, i ču viku nevoljnijeh.

29. Kad On umiri, ko će uznemiriti? i kad On sakrije lice, ko će ga vidjeti? i to biva i narodu i čovjeku,

30. Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu.

31. Zaista, treba kazati Bogu: podnosio sam, neću više grijesiti.

32. A što ne vidim, ti me nauči; ako sam činio nepravdu, neću više.

33. Eda li će po tebi plaćati, jer tebi nije po volji, jer ti biraš a ne On? Ako znaš što, govori.

34. Ljudi će razumni sa mnom kazati, i mudar će čovjek pristati,

35. Da Jov ne govori razumno, i da riječi njegove nijesu mudre.

36. Oče moj, neka se Jov iskuša do kraja, što odgovara kao iz ljudi.

37. Jer domeće na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama među nama, i mnogo govori na Boga.

Elijujev treći govor: Čovjek svojijem jadanjem udi samo sebi. Bog pravo sudi.

35. Još govori Elijui i reče:
2. Misliš li da si pravo rekao: mo-
ja je pravda veća od Božije?

3. Jer si rekao: šta će mi pomoći, kakva će mi biti korist, da ne grijesim?

4. Ja ću odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom.

5. Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe.

6. Ako griješiš, šta ćeš mu učiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta ćeš mu nauditi?

7. Ako si pravedan, šta ćeš mu dati? ili šta će primiti iz ruke tvoje?

8. Čovjeku kakav si može nauditi tvoja zloća, i sinu čovječijemu pomoći tvoja pravda.

9. Vapiju od velikoga nasilja kojima se čini, i viču na ruku silnijeh;

10. A nijedan ne govori: gdje je Bog, Stvoritelj moj, koji daje * pjesmu noću;

*Psal. 42,8.

11. Koji čini te smo razumniji od zvijerza zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih.

12. Tamo viču s oholosti zlijeh ljudi, ali ne bivaju uslišeni.

13. Jer Bog ne sluša taštine, i Svemoguća ne gleda na nju.

14. A kamoli kad kažeš: ne vidiš to. Pred njim je sud; čekaj ga.

15. A sada čim te gnjev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što si učinio;

16. Zato Jov naprazno otvara usta svoja, i bezumno umnožava riječi.

Elijujev posljednji govor: Govori opet o pravičnosti i veličini Božijoj.

36. Još govori Elijui i reče:
2. Potrpi me malo, i pokazaću ti, jer još ima što bih govorio za Boga.

3. Počeću izdaleka besjedu svoju, i pokazaću da je Tvorac moj pravedan.

4. Doista, neće biti lažne riječi moje, kod tebe je koji pravo misli.

5. Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom srčanom.

6. Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima čini pravdu.

7. Ne odvraća od pravednika očiju svojih, nego još s carevima na prijesto posadauje ih navijek, te se uzvišuju.

8. Ako li su okovani u puta i svezani užima nevoljničkim,

9. Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna.

10. I otvara im uho da bi se popravili, i govori im da se vrate od bezakonja.

11. Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti.

12. Ako li ne poslušaju, ginu od mača i umiru zbog bezumlja.

13. A koji su licemjerna srca, navlače gnjev i ne viču kad ih poveže;

14. Umire u mladosti duša njihova i život njihov među bludnicama.

15. Izbavlja nevoljnika iz nevolje njegove i otvara mu uho u mucu.

16. Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosađuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline.

17. Ali si zaslužio sud bezbožnički; i sud i pravda snađe te.

18. Doista, gnjev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karanju, te te veliki otkup neće izbaviti.

19. Hoće li gledati na tvoje bogatstvo? neće ni na zlato ni na kakvu silu blaga tvoga.

20. Ne uzdiši za noći u kojoj narodi odlaze na svoje mjesto.

21. Čuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju.

22. Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je učitelj kao On?

23. Ko mu je odredio put njegov? ili ko će mu reći: činiš nepravdo?

24. Opominji se da veličaš djela njegova, koja gledaju ljudi.

25. Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda izdaleka.

26. Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovijeh ne može se dokučiti.

27. Jer On steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovijeh;

28. Kad teku oblaci, kaplju na mnoštvo ljudsko.

29. I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavinu u šatoru njegovu?

30. Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva?

31. Tijem sudi narodima, daje hrane izobila.

32. Rukama zaklanja svjetlost, i naređuje koga da sretne,

33. Javlajući prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

Kraj Elijova govora:
Veličanstvenost Božija u oluji.

37. I od toga drhće srce moje, i otklače sa svojega mjesta.

2. Slušajte dobro gromovni glas njegov i govor što izlazi iz usta njegovijeh.

3. Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do krajeva zemaljskih.

4. Za njom riče grom, grmi glasom veličanstva svojega, niti što odgađa kad se čuje glas njegov.

5. Divno Bog grmi glasom svojim, čini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti.

6. Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitnome i daždu silnome.

7. Zapečaćava ruku svakom čovjeku, da pozna sve poslanike svoje.

8. Tada zvijer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži.

9. S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima.

10. Od dihanja Božijega postaje led, i široke vode stiskuju se.

11. I da se natapa zemlja, natjeruje *oblak, i rasipa oblak svjetlošću svojom.

*O Jovu 26,8.

12. I on se obrće i tamo i amo po volji njegovoj da čini sve što mu zapovjedi po vasiljenoj.

13. Čini da se nađe ili za kar ili za zemlju ili za dobročinstvo.

14. Čuj to, Jove, stani i gledaj čudesa Božija.

15. Znaš li kako ih Bog uređuje i kako sija svjetlošću iz oblaka svojega?

16. Znaš li kako vise oblaci? Znaš li čudesa Onoga koji je savršen u svakom znanju?

17. Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga?

18. Jesi li ti s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdo kao saliveno ogledalo?

19. Nauči nas šta ćemo mu reći; ne možemo od tame govoriti po redu.

20. Hoće li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista, bio bih podrđt.

21. Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaji na nebu, pošto vjetar prođe i očisti ga;

22. Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava.

23. Svemoguć je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muči.

24. Zato ga se boje ljudi: ne može ga vidjeti nikakav mudrac.

Prvi Gospodnji govor iz vihora:
Opisuje čuda stvaranja svijeta i vladanja svijetom i osuđuje Jovovu brzopletost.

38. Tada odgovori *Gospod Jovu iz vihora i reče: *2.Moj. 19,18.

2. Ko je to što zamračuje moj savjet riječima nerazumnim?

3. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati, a ti mi kazuj.

4. Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman.

5. Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uže preko nje?

6. Na čemu su podnožja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni?

7. Kad pjevahu zajedno zvijezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovahu.

8. Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe iziđe?

9. Kad ga odjed oblakom i povih tamom;

10. Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata;

11. I rekoh: dovde ćeš dolaziti, a dalje nećeš, i tu će se ustavljati ponositi valovi tvoji.

12. Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino,

13. Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici,

14. Da se ona promijeni kao blato pečatno, a oni da stoje kao haljina,

15. Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi?

16. Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesi li hodio?

17. Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesi li vidio?

18. Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to.

19. Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tami,

20. Da bi je uzeo i odveo do međe njezine, i znao staze k domu njezinu?

21. Znaš ti; jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih veliki.

22. Jesi li ulazio u riznice šnježne? ili riznice gradne jesi li vidio,

23. Koje čuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata?

24. Kojim se putem dijeli svjetlost i ustoka se razilazi po zemlji?

25. Ko je razdijelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj?

26. Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema čovjeka,

27. Da napoji pusta i nerodna mjesta, i učini da raste trava zelena.

28. Ima li *dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne? *1.Sam. 12,17.

29. Iz čije je utrobe izašao led, i ko je rodio slanu nebesku,

30. Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju?

31. Možeš li svezati miline vlašćićima? ili svezu štapima razdriješiti?

32. Možeš li izvesti južne zvijezde na vrijeme? ili kola sa zvijezdama njihovijem hoćeš li voditi?

33. Znaš li red nebeski? možeš li ti uređivati vladu njegovu na *zemlji? *1.Moj. 1,10.

34. Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoštvo vode pokrilo?

35. Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas?

36. Ko je metnuo *čovjeku u †srce mudrost? ili ko je dao duši razum?

*Prop. 2,26. †Psal. 51,6.

37. Ko će izbrojiti *oblake mudročću, i mjhove †nebeske ko će izliti,

*O Jovu 38,34. †1.Moj. 8,2.

38. Da se raskvašen prah zgusne i grude da se slijepe?

Nastavak: Čuda u životinjskom svijetu svjedoče o mudrosti Božijoj.

39. L oviš li ti lavu lov? i lavicama tr-
buh puniš,

2. Kad leže u pećinama i vrebaju u zaklo-
nu svom?

3. Ko gotovi gavranu hranu njegovu, kad
ptiči njegovi viču k Bogu i lutaju nemajući
šta jesti?

4. Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i
jesi li vidio kad se košute legu?

5. Jesi li izbrojio mjesece, dokle nose? znaš
li vrijeme kad se legu?

6. Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i
opraštaju se bolova?

7. Kako jača mlad njihova, raste po polju i
otišavši ne vraća se k njima?

8. Ko je pustio divljega magarca da je slobodan,
i remene divljemu magarcu ko je razdriješio?

9. Kojemu odredih pustinju za kuću i za
stan slatinu.

10. On se smije vrevi gradskoj, i ne sluša
vike nastojnikove.

11. Što nalazi u gorama, ono mu je pića, i
traži svaku zelen.

12. Bi li ti jednorog htio služiti? bi li noćivao
za jaslina tvojim?

13. Možeš li vezati užem jednoroga da
ore? hoće li vlačiti brazde za tobom?

14. Hoćeš li se osloniti na nj što mu je sna-
ga velika? i ostaviti na njemu svoj posao?

15. Hoćeš li se pouzdati u nj da će ti svesti
ljetinu i na gumno tvoje složiti?

16. Jesi li ti dao paunu lijepa krila i perje
čaplji ili noju?

17. Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi
da ih prah grije?

18. I ne misli da će ih noga razbiti i zvijer
poljska zgaziti;

19. Nemilostiv je pticima svojim kao da
nijesu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud
ne boji se.

20. Jer mu Bog nije dao mudrost niti mu
je udijelio razuma.

21. Kad se podigne uvis, smije se konju i
konjiku.

22. Jesi li ti dao konju jačinu? jesi li ti oki-
tio vrat njegov rzanjem?

23. Hoćeš li ga poplašiti kao skakavca? fr-
ktanje nozdrva njegovijeh strašno je;

24. Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na
susret oružju;

25. Smije se strahu i ne plaši se niti uzmiče
ispred mača;

26. Kad zveckće nad njim tul i sijeva koplje
i sulica;* *vrsta hladnog oružja

27. Od nemirnoće i ljutine kopa zemlju, i
ne može da stoji kad truba zatrubi.

28. Kad truba zatrubi, on vrišti, izdaleka
čuje boj, viku vojvoda i poklič.

29. Eda li po tvome razumu leti jastrijeb?
širi krila svoja na jug?

30. Eda li se na tvoju zapovijest diže uvis
*orao, i na visini vije gnijezdo? *Jer. 49,16.

31. Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene,
na tvrdu mjestu.

32. Odatle gleda hrane, daleko mu vide
oči.

33. I ptiči njegovi piju krv, i gdje su mrtva
tjelesa ondje je on.

34. I tako odgovarajući Gospod Jovu reče:

35. Ko se prepire s Bogom, hoće li ga učiti?
koji kudi Boga, neka odgovori na to.

36. Tada Jov odgovori *Gospodu i reče:
*O Jovu 42,1.

37. Gle, ja sam malen, šta bih ti odgovorio?
Mećem ruku svoju na usta svoja.

38. Jednom govoriš, ali neću odgovarati; i
drugom, ali neću više.

Jov pada pred Bogom. Drugi govor
Gospodnji iz vihora. Opisuje svoju moć.

40. A Gospod opet odgovarajući Jo-
vu iz vihora reče:

2. Opaši se sada kao čovjek; ja ću te pitati,
a ti mi kazuj.

3. Hoćeš li ti uništiti moj sud? hoćeš li mene
osuditi da bi sebe opravdao?

4. Je li u tebe mišica kao u Boga? grmiš li
glasom kao On?

5. Okiti se sada čašću i veličanstvom, u
slavu i krasotu obuci se.

6. Prospi jarost gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih.

7. Pogledaj sve ponosite, i ponizi ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu.

8. Zatrpaј ih sve u prah, i poveži im lice na skrivenu mjestu.

9. Tada ću te i ja hvaliti da te čuva desnica tvoja.

10. A gle, slon, kojega sam stvorio s tobom, jede travu kao vo;

11. Gle, snaga mu je u bedrima njegovim, i sila mu je u pupku trbuha njegova;

12. Diže rep svoj kao kedar, žile od jaja njegovijeh spletene su kao grane;

13. Kostj su mu kao cijevi mjedene, zglavci kao poluge gvozdene.

14. On je prvo između djela Božijih, Tvorac njegov dao mu je mač.

15. Gore nose mu piću, i sve zvijerje poljsko igra se ondje.

16. U hladu liježe, u gustoj trsci i u glibu.

17. Granata drveta zaklanjaju ga sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima.

18. Gle, ustavlja *rijeku da ne teče, uzda se da će ispitati †Jordan gubicom svojom.

*1.Moj. 13,10. †Jer. 12,5.

19. Hoće li ga ko uhvatiti na oči njegove? zamku mu provući kroz nos?

20. Hoćeš li udicom izvući krokodila ili užem podvezati mu jezik?

21. Hoćeš li mu provući situ kroz nos? ili mu šiljkom provrtjeti *čeljusti? *Jezek. 29,4.

22. Hoće li te mnogo moliti, ili će ti laskati?

23. Hoće li učiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga dovijeka?

24. Hoćeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili ćeš ga vezati djevojkama svojim?

25. Hoće li se njim častiti drugovi? razdijeliti ga među trgovce?

26. Hoćeš li mu napuniti kožu šiljcima i glavu ostvama?

27. Digni na nj ruku svoju; nećeš više pominjati boja.

28. Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda čovjek, ne pada li?

Produženje opisivanja.

41. Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko će stati preda me?

2. Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod svijem nebom, moje je.

3. Neću mučati o udima njegovim ni o sili ni o ljepoti stasa njegova.

4. Ko će mu uzgrnuti gornju odjeću? k čeljustima njegovim ko će pristupiti?

5. Vrata od grla njegova ko će otvoriti? strah je oko zuba njegovijeh.

6. Krljušti su mu jaki štitovi spojeni tvrdo.

7. Blizu su jedna do druge da ni vjetar ne ulazi među njih.

8. Jedna je za drugu prionula, drže se i ne rastavljaju se.

9. Kad kiha kao da munja sijeva, a oči su mu kao trepavice u zore.

10. Iz usta mu izlaze lučevi, i iskre ognjene skaču.

11. Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla.

12. Dah njegov raspaljuje ugljvlje i plamen mu izlazi iz usta.

13. U vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah.

14. Udi mesa njegova spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmiču se.

15. Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo kao donji žrvanj.

16. Kad se digne, dršču junaci, i od straha očišćaju se od grijeha svojih.

17. Da ga udari mač, ne može se održati, ni koplje ni strijela ni oklop.

18. Njemu je gvožđe kao pljeva, a mjed kao trulo drvo.

19. Neće ga potjerati strijela, kamenje iz pračke njemu je kao slamka;

20. Kao slama su mu ubojne sprave, i smije se bačenom koplju.

21. Pod njim su oštri crepovi, stere sebi oštre stvari u glibu.

22. Čini, te vri dubina kao lonac, i more se muti kao u stupi.

23. Za sobom ostavlja svijetlu stazu, rekao bih da je bezdana osijedjela.

24. Ništa nema na zemlji da bi se isporедило s njim, da bi stvoreno bilo da se ničega ne boji.

25. Što je god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

Jovovo pokajanje. Bog ga pravda i blagosilja više nego prije.

42. Tada Jov odgovori Gospodu i reče:

2. Znam da sve možeš, i da se ne može smesti što naumiš.

3. Ko je to što zamračuje savjet nerazumno? Zato kažem da nijesam razumijevao; čudesno je to za me, te ne mogu znati.

4. Slušaj kad uzgovorim, i kad zapitam, kaži mi.

5. Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.

6. Zato poričem, i kajem se u prahu i pepelu.

7. A kad Gospod izgovori one riječi Jovu, reče Gospod Elifasu Temanacu: raspalio se gnjev moj na tebe i na dva prijatelja tvoja što ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.

8. Zato sada uzmite sedam telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer ću doista pogledati na nj da ne učinim s vama po vašoj ludosti,

jer ne govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov.

9. I tako otide Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namačanin, i učiniše kako im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova.

10. I Gospod povрати što bješe uzeto Jovu pošto se pomoli za prijatelje svoje; i umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao.

11. I dođoše k njemu sva braća njegova i sve sestre njegove i svi pređašnji znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kući i žaleći ga tješiše ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki po novac i po grivnu zlatnu.

12. I *Gospod blagoslovi posljedak Jovov više nego ↑početak, te imашe četrnaest tisuća ovaca i šest tisuća kamila i tisuću jarmova volova i tisuću magarica.

*Jezek. 36,11. †O Jovu 8,7.

13. I imашe sedam sinova i tri *kćeri.

*O Jovu 1,2.

14. I prvoj nadje ime Jemima, a drugoj Kesija a trećoj Kerenapuha.

15. I ne nahađoše se u svoj zemlji tako lijepijeh djevojaka kao kćeri Jovove, i otac im dade našljedstvo među braćom njihovom.

16. I poslije poživje Jov sto i četrdeset godina, i vidje sinove i unuke do četvrtoga koljena.

17. I umrije Jov star i sit života.

PSALMI DAVIDOVI

Blaženstvo pobožnijeh.

Nesreća bezbožnika.

1. Blago čovjeku koji ne ide na vijeće bezbožničko, i na putu grješničkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi,

2. Nego mu je omilio zakon Gospodnji i o zakonu njegovu misli dan i noć!

3. On je kao drvo usađeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje.

4. Nijesu takvi bezbožnici, nego su kao prah koji rasipa vjetar.

5. Zato se neće bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravedničkom.

6. Jer Gospod zna put pravednički; a put bezbožnički propašće.

Proricanje o carstvu Sina Božijega i poraz njegovijeh neprijatelja.

2. Zašto se bune narodi i plemena pomišljaju zaludne stvari?

2. Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na Pomazanika njegova.

3. »Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov.«

4. Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se potsmijeva.

5. Pa im govori u gnjevu svojem i jarošću svojom zbunjuje ih:

6. »Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj.«

7. Kazaću naredbu Gospodnju; On reče meni: »Ti si Sin moj, ja te sad rodih.

8. Iđi u mene, i daću ti narode u našljedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu.

9. Udarićeš ih gvozdenom palicom; razbićeš ih kao lončarski sud.«

10. Sad, carevi, urazumite se; naučite se *sudije zemaljske!

*Dan. 9,12.

11. Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom.

12. Poštujte Sina, da se ne razgnjevi, i vi ne izginete na putu svome; jer će se *gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

*Sof. 2,2.

Pouzdanje u Boga protiv svijeh neprijatelja.

Psalam Davidov, kad je bježao od Avesaloma sina svojega.

3. Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me.

2. Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoći od Boga.

3. Ali ti si, Gospode, Štit koji me zaklanja, Slava moja; ti podižeš glavu moju.

4. Glasom svojim vičem ka Gospodu, i čuje me sa svete gore svoje.

5. Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod čuva.

6. Ne bojim se mnogo tisuća naroda što sa svijeh strana navaljuju na me.

7. Ustani, Gospode! pomози mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijaš zube bezbožnicima.

8. Od Gospoda je spasenje; neka bude na narodu tvom blagoslov tvoj!

Davidova večernja molitva puna hrabrosti, date vjerom, protiv neprijatelja.

Bog zastiđuje malodušnost prijatelja.

Načelniku pjevačkom. Uz žice.
Psalam Davidov.

4. Kad te zovem, čuj me, Bože, Pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju.

2. Sinovi čovječiji! dokle će slava moja biti u sramoti? dokle ćete ljubiti ništavilo i tražiti laži?

3. Znajte da Gospod divno čuva svetoga svojega; Gospod čuje kad ga zovem.

4. Gnjeveći se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite.

5. Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda.

6. Mnogi govore: ko će nam pokazati šta je dobro? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje.

7. A meni si dao u srce radost veću nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino.

8. Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

Davidova jutarnja molitva puna vjere u pomoć pravednoga Boga protiv bezbožnijeh neprijatelja.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu.
Psalam Davidov.

5. Čuj, *Gospode, riječi moje, razumij čpomisli moje.

*Psal. 13,3.

2. Slušaj viku moju, Care moj i Bože moj! jer se tebi molim, Gospode!

3. Ujutru slušaš glas moj, ujutru stojim pred tobom, i čekam.

4. Jer si ti Bog koji neće bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao.

5. Bezbožnici neće izaći pred oči tvoje; ti nenavidiš sve koji čine bezakonje.

6. Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod.

7. A ja po velikoj milosti tvojoj ulazim u dom tvoj, i klanjam se u svetoj crkvi tvojoj sa strahom tvojim.

8. Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj.

9. Jer nema u ustima njihovijem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvoličenje.

10. Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniše na tebe.

11. Pa će se radovati svi koji se u te uzdaju; dovijeka će se veseliti koje ti zaklanjaš; dičiće se koji ljube ime tvoje.

12. Jer ti, Gospode, blagosiljaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošću svojom.

Pokajnička molitva.

Uzdanje u pomoć Gospodnju.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Na osam žica. Psalam Davidov.

6. Gospode! nemoj me pokarati u ja-rosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakaziti.

2. Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale,

3. I duša je moja vrlo uzdrhtala. A ti, Gospode, dokle ćeš?

4. Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomози mi radi milosti svoje.

5. Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko će te slaviti?

6. Iznemogoh uzdišući; svaku noć kvasim odar svoj, suzama svojim natapam postelju svoju.

7. Usahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih.

8. Idite od mene svi koji činite bezakonje, jer Gospod ču plač moj.

9. Ču Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi.

10. Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

Pravedni Bog spasava bezazlenost Davidovu od nepravednoga neprijatelja.

Tužna pjesma Davidova, koju je pjevao Gospodu zbog Husa iz plemena Venijaminova.

7. Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, sačuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me.

2. Da mi neprijatelj ne iščupa duše kao lav. Čupa, a nema ko da izbavi.

3. Gospode, Bože moj! ako sam to učinio, ako je nepravda u rukama mojima,

4. Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo učinio onima koji na me na pravdi napadahu;

5. Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati.

6. Ustani, Gospode, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoć, i otvori sud.

7. I ljudstvo će se sleći oko tebe; iznad nje-ga izađi u visinu.

8. Gospod sudi narodima. Sudi mi, Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj neka mi bude.

9. Nek se prekine zloća bezbožnika, a pravednika potpomози, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravedni!

10. Štit je meni u Boga, koji čuva one koji su prava srca.

11. Bog je pravedan Sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnev.

12. Ako neće bezbožnik da se obrati, On oštri mač svoj, nateže luk svoj, i naperuje ga;

13. I zapinje smrtnu strijelu, čini strijele svoje da pale.

14. Gle, bezbožnik zače nepravdu, trudan bijaše zločinstvom, i rodi sebi prijeveru.

15. Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je načinio.

16. Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zločinstvo njegovo pade na tjeme njegovo.

17. Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda Višnjega.

Božija stvaralačka veličina.
Čovjekova niskost i visina.

Načelniku pjevačkom. Uz getsku muzičku spravu. Psalam Davidov.

8. Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svojoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa.

2. U ustima male djece i koja sisaju činiš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi učinio da zamukne neprijatelj i nemirnik.

3. Kad pogledam nebesa tvoja, djelo prsta tvojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio;

4. Šta je čovjek, te ga se opominješ, ili sin čovječji, te ga polaziš?

5. Učinio si ga malo manjega od anđela, slavom i čašću vjenčao si ga;

6. Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove,

7. Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje,

8. Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putevima.

9. Gospode, Gospode naš! kako je veličanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

Zahvalna pjesma za spasenje od neprijatelja i molba za dalju pomoć.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu. Benu. Psalm Davidov.

9. Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva čudesa tvoja.

2. Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, Višnjil!

3. Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotačoše se i nesta ih ispred lica tvojega;

4. Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, Sudijo pravedni.

5. Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika, ime si im zatro dovijeka, zasvagda.

6. Neprijatelju nesta mačeva sasvijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov.

7. Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj.

8. On će suditi vasionome svijetu po pravdi, usudiće narodima pravo.

9. Gospod je Utočište ubogome, Utočište u nevolji.

10. U tebe se uzdaju koji znaju ime tvoje, jer ne ostavljaš onih koji te traže, Gospode!

11. Pojte *Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova; *Isa. 8,18.

12. Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevoljnih.

13. Smiluj se na me, Gospode; pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnih,

14. Da bih kazivao sve hvale tvoje na vratima kćeri Sionove, i slavio *spasenje tvoje.

*Psal. 13,5.

15. Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se noga njihova.

16. Poznaše Gospoda; On je sudio; u djela ruku svojih zaplete se bezbožnik.

17. Vratiće se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga;

18. Jer neće svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima neće nigda poginuti.

19. Ustani, Gospode, da se ne posili čovjek, i da prime narodi sud pred tobom.

20. Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznaju narodi da su ljudi.

Jadikovanje zbog nestizanja Božije pomoći protiv objesti bezbožnikove i molitva za spasenje podjarmljenih.

10. Zašto, Gospode, stojiš daleko, *kriješ se kad je nevolja?

2. S oholosti bezbožnikove muče se ubogi; hvataju se ubogi prijevarom koju izmišljaju bezbožnici.

3. Jer se bezbožnik diči željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje.

4. Bezbožnik u objesti svojoj ne mari za Gospoda: »On ne vidi.« Nema Boga u mislima njegovijem.

5. Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove tvoje ne zna; na neprijatelje svoje neće ni da gleda.

6. U srcu svojem veli: neću posrnuti; zlo neće doći nigda.

7. Usta su mu puna nevaljalijeh riječi, prijevare i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao.

8. Sjedi u zasjedi iza kuće; u potaji ubija pravoga; oči njegove vrebaju ubogoga.

9. Sjedi u potaji kao lav u pećini; sjedi uz sjedni da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvukavši ga u mrežu svoju.

10. Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake nokte njegove.

11. Kaže u srcu svome: »Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, neće vidjeti nigda.«

12. Ustani, Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevoljnih.

13. Zašto bezbožnik da ne mari za Boga govoreći u srcu svom da ti nećeš vidjeti?

14. Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si Pomoćnik.

15. Satri mišicu bezbožnome i zlome, da se traži i ne nađe bezbožnost njegova.

16. Gospod je Car svagda, dovijeka, nestaće neznabožaca sa zemlje njegove.

17. Gospode! ti čuješ želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje,

18. Da daš sud siroti i nevoljniku, da prestanu goniti čovjeka sa zemlje.

Pritiješnjen od svojijeh neprijatelja,
David se uzda u Gospoda.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

11. U Gospoda se uzdam; zašto govorite duši mojoj: »Leti u goru kao ptica;

2. Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijelaju prave srcem.

3. Kad su raskopani temelji, šta će činiti pravednik?«

4. Gospod je u svetom dvoru svom, priješto je Gospodnji na nebesima; oči njegove gledaju; vjeđe njegove ispituju sinove čovječije.

5. Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo činiti zlo nenavidi duša njegova.

6. Pustiće na bezbožnike dažd od živoga ugljehlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biće im dio iz čaše;

7. Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice će njegovo vidjeti pravednici.

Jadikovanje zbog nestajanja pobožnijeh i objijesti zlijeh.
Uzdanje u Božiju pomoć.

Načelniku pjevačkom. Uz spravu od osam žica. Psalam Davidov.

12. Pomagaj, Gospode; jer nesta svetijeh, jer je malo vjernijeh među sinovima čovječijim.

2. Laž govore jedan drugome, usnama lažljivijem govore iz srca dvolična.

3. Istrijebiće Gospod sva usta lažljiva, jezik veličavi,

4. Ljude, koji govore: jezikom smo jaki, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama?

5. Videći stradanje nevoljnih i uzdisanje ništih, sad ću ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe.

6. Riječi su Gospodnje riječi čiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno.

7. Ti ćeš nas, Gospode, odbraniti, i sačuvati nas od roda ovoga dovijeka.

8. Bezbožnici idu naokolo; kad se oni podižu, sramote se sinovi čovječiji.

Čežnja za dugo očekivanom pomoći pod pritiskom neprijatelja.
Čvrsto uzdanje u Božiju milost.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

13. Dokle ćeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle ćeš odvrćati lice svoje od mene?

2. Dokle ću se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noć? dokle će se neprijatelj moj podizati nada mnom?

3. Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijetli oči moje da ne zaspim na smrt.

4. Da ne reče neprijatelj moj: nadvladao sam ga; da se ne raduju koji me gone, ako posrnem.

5. A ja se uzdam u milost tvoju; radovaće se srce moje za spasenje tvoje.

6. Pjevaću Gospodu, koji mi dobro čini.

Uzdisanje za oslobođenjem od opšte pokvarenosti ljudi.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

14. Reče bezumnik u srcu svojem: Nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori.

2. Gospod pogleda s Neba na sinove čovječije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga.

3. Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema nijednoga.

4. Zar se neće opametiti koji čine bezakone, jedu narod moj kao što jedu hljeb, ne prizivaju Gospoda?

5. Ondje će zadržtati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom.

6. Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja.

7. Ko će poslati sa Siona pomoć Izrailju? Kad Gospod povratu zarobljeni narod svoj, onda će se radovati Jakov i veselice se Izrailj.

Ko će ostati pred Bogom?

Psalam Davidov.

15. Gospode! ko može sjedjeti u sjenici tvojoj? ko može nastavati na svetoj gori tvojoj?

2. Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega;

3. Ko ne opada jezikom svojim, ne čini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega;

4. Ko ne gleda onoga koga je Bog odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne poriče;

5. Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, neće posrnuti dovijeka.

Dobro našljedstvo svetijeh i njihovo spasenje od smrti.

Zapis Davidov.

16. Čuvaj me, Bože; jer se u tebe uzdam.

2. Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe.

3. U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja.

4. Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trče k tuđima; ja im neću ljevati krvavih naljeva, niti ću metnuti imena njihovijeh u usta svoja.

5. Gospod je moj dio našljedstva i čaše; ti podižeš dostojanje moje.

6. Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio.

7. Blagosiljam Gospoda, koji me urazumljuje; tome me i noću uči što je u meni.

8. Svagda vidim pred sobom Gospoda: On mi je s desne strane da ne posrnem.

9. Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još će se i tijelo moje smiriti u uzdanju;

10. Jer nećeš ostaviti *duše moje u tpaklu, niti ćeš dati da †Svetac tvoj vidi truhlost.

*Psal. 49,15. †mestu za mrtve †Djela 2,27.

11. Pokazaćeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjeha u desnici tvojoj dovijeka.

Molitva pravednikova radi spasenja od lukavstva moćnijeh i bogatijeh neprijatelja.

Molitva Davidova.

17. U sliši, Gospode, pravdu, čuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivijeh.

2. Od lica tvojega neka izađe sud moj, oči tvoje neka pogledaju na pravicu.

3. Ispitaj srce moje, obidi noću; u ognju me okušaj, i nećeš naći nepravde moje.

4. Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi riječi usta tvojih držim se puteva oštarih.

5. Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji.

6. Tebe prizivljem, jer ćeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i čuj riječi moje.

7. Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnici tvojoj.

8. Čuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me

9. Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili.

10. Srce svoje zatvoriše; ustima svojim govore oholo.

11. Izagnavši me opet su oko mene; oči su svoje uprli da me obore na zemlju.

12. Oni su kao lav koji hoće da rastrže, i kao lavić koji sjedi u potaji.

13. Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odrani dušu moju mačem svojim od bezbožnika,

14. Rukom svojom, Gospode, od ljudi ovijeh, od ljudi ovoga svijeta, kojima je dio ovaj život, kojima si trbuh napunio svoga *bogatstva, da će im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci. *Prop. 6,2.

15. A ja ću u pravdi gledati lice tvoje; kad se probudim, biću sit od prilike tvoje.

Zahvalnost na čudesnom spasenju i uzdanje u jaku Božiju desnicu.

Načelniku pjevačkom. Sluge Gospodnjega Davida, koji izgovori Gospodu riječi pjesme ove, kad ga izbavi Gospod iz ruku svijeh neprijatelja njegovijeh i iz ruke Saulove. On reče:

18. Ljubiću te, *Gospode, Krjeposti moja, *1.Sam. 2,2.

2. Gospode, Grade moj, Zaklone moj, koji se oboriti ne može, Izbavitelju moj, Bože moj, Kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, Štite moj, Rože spasenja mojega, Utočište moje!

3. Prizivljam Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opraštam se neprijatelja svojih.

4. Obuzeše me smrtno bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašišu me.

5. Opkoliše me bolesti paklene, stegoše me zamke smrtno.

6. U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu povikah; on ću iz dvora svojega glas moj, i vika moja dođe moju do ušiju.

7. Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se On razljuti.

8. Podiže se dim od gnjeva njegovoga, iz usta njegovijeh oganj, koji proždire, i živo ugljvlje otskakaše od njega.

9. Savi nebesa i siđe. Mrak bješe pod nogama njegovijem.

10. Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem.

11. Od mraka načini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mračnijeh voda, oblaka vazdušnjeh.

12. Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo ugljvlje.

13. Zagrmje na nebesima Gospod, i Višnji pusti glas svoj, grad i živo ugljvlje.

14. Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih.

15. I pokazāše se izvori vodeni, i otkriše se temelji vasionoj od *prijetnje tvoje, Gospode, od dihanja duha gnjeva tvojega. *Psal. 104,7.

16. Tada pruži s visine ruku, uhvati me, izvuče me iz vode velike.

17. Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jači od mene.

18. Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora.

19. Izvede me na prostrano mjesto, i izbavi me, jer sam mu mio.

20. Dade mi *Gospod po *pravdi mojoj, i za čistotu ruku mojih dariva me. *2.Sam. 22,21. †Psal. 18,24.

21. Jer se držah puteva Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega,

22. Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovijeh ne uklanjam od sebe.

23. Bih mu vjeran, i čuvah se od bezakona svojega.

24. Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po čistoti ruku mojih pred očima njegovima.

25. Sa svetima postupāh sveto, s čovjekom vjernim vjerno,

26. S čistim čisto, a s nevaljalim nasuprot njemu.

27. Jer ti pomažeš ljudima nevoljnim, a oči ponosite ponižavaš.

28. Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospod moj prosvjetljuje tamu moju.

29. S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skaćem preko zida.

30. Put je Božji vjeran, riječ *Gospodnja čista. On je štit svima koji se u nj uzdaju.

*Psal. 12,6.

31. Jer ko je Bog osim *Gospoda, i ko je odbrana osim Boga našega? *2.Sam. 22,32.

32. Ovaj Bog opasuje me snagom, i čini mi vjeran put.

33. Daje mi noge kao u jelena, i na visine stavlja me.

34. Uči ruke moje boju, i mišice moje čini da su luk od mjedi.

35. Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost tvoja čini me velika.

36. Ti širiš korak moj, te se ne spotiču noge moje.

37. Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraćam se dok ih ne istrijebim.

38. Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje.

39. Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih preda mnom.

40. Neprijatelja mojih pleći ti mi obraćaš, i potirem nenavidnike svoje.

41. Oni viču, ali nema pomagača, ka Gospodu, ali ih On ne sluša.

42. Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazim ih.

43. Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljaš me da sam glava tuđim plemenima; narod kojega ne poznavah, služi mi.

44. Po samome čuvenju slušaju me, tuđini pokorni su mi.

45. Tuđini blijede, dršću u gradovima svojim.

46. Živ je *Gospod, i da je blagosloven Branič moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega,

*Jer. 10,10.

47. Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode,

48. Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me iznad onih koji ustaju na me i od čovjeka žestoka izbavlja me!

49. Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu tvomemu,

50. Koji slavno izbavljaš cara svojega, i činiš milost pomazaniku svojemu *Davidu i natražju njegovu dovijeka.

*Psal. 144,10.

Krasota Božija u prirodi i riječima njegovijem. Molitva radi oprostjenja grijeha i čuvanja od nepravde.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

19. Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski.

2. Dan danu dokazuje, i noć noći javlja.

3. Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov.

4. Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i riječi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima;

5. I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teče putem.

6. Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i niko nije sakriven od toplote njegove.

7. Zakon je Gospodnji savršen, krijepi dušu; svjedočanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevještome.

8. Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvjetljuje oči.

9. Strah je Gospodnji čist, ostaje dovijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki.

10. Bolji su od zlata i dragog kamenja, slađi od meda koji teče iz sata.

11. I slugu tvojega oni su prosvjetlili; ko ih drži ima veliku platu.

12. Ko će znati sve svoje pogriješke? Očisti me i od tajnijeh;

13. I od voljnijeh sačuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada ću biti savršen i čist od velikoga prijestupa.

14. Da su ti riječi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, Krjeposti moja i Izbavitelju moj!

Narodna molitva za cara u doba ratne nevolje.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

20. Da te usliši Gospod u dan žalosti, da te zaštititi *ime Boga Jakovljeva.

*Priče 18,10.

2. Da ti pošlje pomoć iz Svetinje, i sa Siona da te potkrijepi.

3. Da se opomene svih prinosa tvojih, i žrtva tvoja paljenica da se nađe pretila.

4. Da ti da Gospod po srcu tvojemu; što god počneš, da ti izvrši.

5. Radovaćemo se za spasenje tvoje, i u ime Boga svojega dignućemo zastavu. Da ispuni Gospod sve molbe tvoje.

6. Sad vidim da Gospod čuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga Neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava.

7. Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svojega.

8. Oni posrću i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se.

9. Gospode! pomози caru, i usliši nas kad te zovemo.

Pjesma zahvalnosti Bogu na dobročinstvima i pobjedama darovanijem caru.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

21. Gospode! od tvoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomažeš!

2. Što mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovih nijesi odbio.

3. Jer si ga dočekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vijenac od dragoga kamenja.

4. Molio te je za život i dao si mu da mu se produže dani dovijeka.

5. Velika je slava njegova tvojom pomoću; slavu si i krasotu metnuo na nj.

6. Dao si mu blagoslove dovijeka, razveselio si ga radošću lica svojega.

7. Jer se car uzda u Gospoda i u milost Višnjega; i ne koleba se.

8. Naći će ruka tvoja sve neprijatelje tvoje, naći će desnica tvoja one koji mrze na tebe.

9. Učinićeš ih kao peč zažarenu, kad se razgnjeviš; gnjev će ih Gospodnji progutati, i oganj će ih proždrijeti.

10. Rod njihov istrijebićeš sa zemlje, i sje-me njihovo između sinova čovječijih;

11. Jer podigoše na tebe zlo, smisliše i ne moguše izvršiti.

12. Jer ćeš ih metnuti za biljegu, iz lukova svojih pustićeš strijele u lice njihovo.

13. Podigni se, *Gospode, silom svojom; mi ćemo pjevati i slaviti jakost tvoju.

*Otkr. 15,3.

Stradanje i slava pravednikova.
(Psalam Hristov na krstu)

Načelniku pjevačkom. Kad zora zabijeli.
Psalam Davidov.

22. Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mogega, od riječi vike moje?

2. Bože moj! vičem danju, a ti me ne slušaš, i noću, ali nemam mira.

3. Sveti, koji živiš u pohvalama Izrailjevim!

4. U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao.

5. Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajahu u sramoti.

6. A ja sam crv, a ne čovjek; potsmijeh ljudima i rug narodu.

7. Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom,

8. I govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomogne, neka ga izbavi, ako ga miluje.

9. Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje.

10. Za tobom pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj.

11. Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomoćnika.

12. Opteće me mnoštvo telaca; jaki volovi vasanski opkoliše me;

13. Razvališe na me usta svoja. Lav je gladan lova i riče.

14. Kao voda razlih se; rasuše se sve *kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni. *Plać 1,13.

15. Sasuši se kao crijep krjepost moja, i jezik moj prionu za *grlo, i u prah smrtni mećeš me. *Plać 4,4.

16. Opkoliše me psi mnogi; četa zlikovaca ide oko mene, *probodoše ruke moje i noge moje. *Jovan 20,25.

17. Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene načiniše stvar za gledanje.

18. Diješe haljine moje među sobom, i za dolamu moju bacaju ždrijež.

19. Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi u pomoć.

20. Izbavi od mača dušu moju, od psa jedinicu moju.

21. Sačuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, čuvši, izbavi me.

22. Kazujem ime tvoje braći; usred skupštine hvaliću te.

23. Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuju ga. Boj ga se, sve sjeme Izrailjevo!

24. Jer se ne oglušī molitve ništega niti je odbi; ne odvrti od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva.

25. Tebe ću hvaliti na skupštini velikoj; zavjete svoje svršiću pred onima koji se njega boje.

26. Neka jedu ubogi i nasite se, i neka hvalē Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše dovijeka.

27. Opomenuće se i obratiće se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniće se pred njim sva plemena neznabožačka.

28. Jer je Gospodnje carstvo; On vlada narodima.

29. Ješće i pokloniće se svi pretili na zemlji; pred njim će pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu sačuvati *duše svoje u životu. *Psal. 49,8.

30. Sjeme će njihovo služiti njemu. Kazivaće se za Gospoda rodu potonjemu.

31. Doći će, i kazivaće pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji će se roditi; jer je On učinio ovo.

Pastir dobri.

Psalam Davidov.

23. Gospod je *Pastir moj, ništa mi neće nedostajati. *Jovan 10,11.
2. Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu.

3. Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega.

4. Da pođem i dolinom sjena smrtnoga, neću se bojati zla; jer si ti sa mnom; štap tvoj i palica tvoja tješī me.

5. Postavio si preda mnom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i čaša je moja preopuna.

6. Da! dobrota i milost tvoja pratiće me u sve dane života mojega, i ja ću nastavati u domu Gospodnjem za dugo.

Dolazak Cara slave.

Psalam Davidov.

24. Gospodnja je *zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. *2.Moj. 9,29.

2. Jer je On na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je.

3. Ko će izaći na goru Gospodnju? i ko će stati na svetom mjestu njegovu?

4. U koga su čiste ruke i srce bezazleno, ko ne izriče imena njegova uzalud i ne kune se lažno.

5. On će dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega.

6. Takav je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljevi!

7. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide Car slave.

8. Ko je taj Car slave? Gospod krjepak i silan, Gospod silan u boju.

9. Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vječna! Ide Car slave.

10. Ko je taj Car slave? Gospod nad vojškama; On je Car slave.

Molitva za Božiju zaštitu, milostivo vođenje i oproštenje grijehova.

Psalam Davidov.

25. K tebi, *Gospode, podižem †dušu svoju. *Psal. 86,4. †1.Sam. 1,15.
2. Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelj moji.

3. I koji se god u te uzdaju, neće se osramotiti; osramotiće se oni koji se odmeću od tebe besputno.

4. Pokaži mi, Gospode, puteve svoje, nauči me hoditi stazama tvojim.

5. Uputi me istini svojoj, i nauči me; jer si ti Bog spasenja mogega, tebi se nadam sva-ki dan.

6. Opomeni se milosrđa svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su otkako je vijeka.

7. Grijeхова mladosti moje, i mojih prijestupa ne pominji; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode!

8. Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grješnicima put.

9. Upućuje krotke istini, uči krotke hoditi putem njegovijem.

10. Svi su putevi Gospodnji milost i *istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo. *Psal. 85,10.

11. Radi imena svojega, *Gospode, oprosti grijeh moj, jer je velik.

*Jer. 14,7. †Rim. 5,20.

12. Koji se čovjek boji Gospoda? On će mu pokazati koji put da izbere.

13. Duša će njegova u dobru počivati, i sjeme će njegovo vladati zemljom.

14. Tajna je Gospodnja u onih koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im.

15. Oči su mi svagda upravljene ka *Gospodu, jer On izvlači iz zamke noge moje.

*Psal. 141,8.

16. Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnik.

17. Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvadi me.

18. Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grijehe moje.

19. Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavišću nenavide.

20. Sačuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzdam.

21. Bezazlenost i pravda neka me sačuva, jer se u tebe uzdam.

22. Izbavi, Bože, *Izrailja od svih nevolja njegovijeh.

*Psal. 130,8.

Molitva za spasenje bezazlenoga.

Psalam Davidov.

26. Sudi mi, *Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; neću se pokolebati.

*Psal. 28,7; Psal. 7,8.

2. Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; preto-pi što je u meni i srce moje.

3. Jer je milost tvoja pred očima mojima, i hodim u istini tvojoj.

4. Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam.

5. Nenačim društvo bezakoničko, i s bezbožnicima ne sjedim.

6. Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvogega, Gospode,

7. Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva čudesa tvoja.

8. Gospode! omilio mi je stan doma tvoje-ga, i mjesto naselja slave tvoje.

9. Nemoj duše moje pogubiti, ni života mogega s krvopilcima,

10. Kojima je zločinstvo u rukama, i koji-ma je desnica puna mita.

11. A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me.

12. Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama ću blagosiljati Gospoda.

David i u ratnoj nevolji traži Božiju zaštitu.

Psalam Davidov.

27. Gospod je vidjelo moje i spase-nje moje; koga da se bojim? Gospod je krjepost života mogega; koga da se strašim?

2. Ako navale na me zlikovci da pojedu ti-jelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaći će se i pašće.

3. Ako protiv mene vojska u oko stane, neće se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda neću bojati.

4. Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu.

5. Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me.

6. Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevao bih i hvalio Gospoda.

7. Čuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljem, smiluj se na me i usliši me.

8. Srce moje govori pred tobom što si rekao: »Tražite lice moje«; tražim lice tvoje, Gospode!

9. Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; budi Pomoćnik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, Spasitelju moj!

10. Jer otac moj i mati moja ostaviše me; ali *Gospod neka me prihvati. *2.Tim. 4,18.

11. Uputi me, *Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju. *Psal. 26,12.

12. Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaše na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe.

13. Vjerujem da ću vidjeti dobrotu Gospodnju na zemlji živijeh.

14. Uzđaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krjepko, uzđaj se u Gospoda.

Molitva za spasenje od grješnika.
Zahvalnost za uslišenje molitve.

Psalam Davidov.

28. **K** tebi, Gospode, vičem; Grade moj, nemoj mi mučati, da ne bih, ako uzmučiš, bio kao oni koji odlaze u grob.

2. Čuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad dižem ruke svoje k svetoj crkvi tvojoj.

3. Nemoj me zahvatiti s grješnicima, i s onima koji čine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo.

4. Podaj im, Gospode, po djelima njihovim, po zlome postupanju njihovom; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zaslužili.

5. Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku njegovijeh. Da ih razori i ne sazida.

6. Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega!

7. Gospod je Krjepost moja i Štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Zato se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga.

8. Gospod je Krjepost naroda svojega, i odbrana koja spasava pomazanika njegova.

9. Spasi narod svoj, blagoslovi dostojan je svoje; spasi ih i uzdiži ih do vijeka.

Slava Božija u nepogodi.

Psalam Davidov.

29. **D**ajte *Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i čast.
*1.Dnev. 16,28.

2. Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti.

3. Glas je Gospodnji nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom.

4. Glas je Gospodnji silan, glas je Gospodnji slavan.

5. Glas Gospodnji lomi kedre, Gospod lomi kedre livanske.

6. Kao tele skaču od njega; Livan i *Sirion kao mlad bivo. *5.Moj. 3,9.

7. Glas Gospodnji sipa plamen ognjeni.

8. Glas Gospodnji potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades.

9. Glas Gospodnji oprašta košute bremena, i sa šuma skida odijelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi njegovoj.

10. *Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeće Gospod kao Car uvijek. *Psal. 93,4.

11. Gospod će dati silu narodu svojem, Gospod će blagosloviti narod svoj mirom.

Davidova zahvalna pjesma zbog spasenja njegovog života.

Psalam Davidov. Pjesma kad se osveti dom.

30. **U**zvišivaću te, Gospode, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete.

2. Gospode, Bože moj! zavikah k tebi, i iscijelio si me.

3. Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne siđem u grob.

4. Pojte Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovu.

5. Gnjev je njegov za trenuće oka, a do života milost njegova, večerom dolazi plač, a jutrom radost.

6. I ja rekoh u dobru svom: neću posrnuti dovijeka.

7. Ti šćaše, Gospode, te gora moja stajaše tvrdo. Ti odvrati lice svoje, i ja se smetoh.

8. Tada tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih:

9. »Kakva je korist od krvi moje, da siđem u grob? hoće li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju?

10. Čuj, Gospode, i smiluj se na me; Gospode! budi mi Pomoćnik.«

11. I ti promijeni plač moj na radost, skide s mene vreću, i opasa me veseljem.

12. Zato će ti pjevati slava moja i neće umuknuti; Gospode, Bože moj! dovijeka ću te hvaliti.

Koji se u Gospodu uzda
neće dopasti sramote.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

31. **U** tebe se, Gospode, uzdam; ne-
moj me ostaviti pod sramotom dovijeka, po pravdi svojoj izbavi me.

2. Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomoz mi. Budi mi kameni grad, tvrda oграда, gdje bih se spasao.

3. Jer si ti Kamena gora moja i Ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravljaj mnom.

4. Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja.

5. U tvoju ruku predajem duh svoj; izbavljao si me, Gospode, Bože istiniti!

6. Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospoda uzdam.

7. Radovaću se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaš tugu duše moje,

8. Ne daš me u ruke neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu.

9. Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemože oko moje, duša moja i srce moje.

10. Iščilje u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnuše.

11. Od množine neprijatelja svojih postadoh potsmijeh i susjedima svojim, i strašilo zncanima svojim; koji me vide na ulici, bježe od mene.

12. Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srcima; ja sam kao razbijen sud.

13. Jer slušam grdnju od mnogih, otsvuda strah, kad se dogovaraju na me, misle iščupati dušu moju.

14. A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj.

15. U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojijeh, i od onijeh, koji me gone.

16. Pokaži svijetlo lice svoje služi svojemu; spasi me milošću svojom.

17. Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljam. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao.

18. Neka onijeme usta lažljiva, koja govore na pravednika objesno, oholo i s porugom.

19. Kako je mnogo u tebe dobra, koje čuvaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima čovječijim!

20. Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika.

21. Da je blagosloven Gospod, što mi pokaziva divnu milost kao da me uvede u tvrđ grad!

22. Ja rekoh u smetnji svojoj; odbačen sam od očiju tvojijeh; ali ti ću molitveni glas moj, kad te prizvah.

23. Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru; i uvršeno vraća onima koji postupaju oholo.

24. Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate.

Blaženstvo zbog oprostene krivice.

Nauk Davidov.

32. Blago onome, kojemu je oprostena krivica, kojemu je grijeh pokriven.

2. Blago čovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u čijem duhu nema lukavstva.

3. Kad mučah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mogega po vas dan.

4. Jer dan i noć tištaše me ruka tvoja; nesta soka u meni kao na ljetnoj pripeci.

5. Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispovijedam Gospodu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mogega.

6. Zato neka ti se moli svaki svetac, kad se možeš naći; i onda potop velike vode neće ga stignuti.

7. Ti si zaklon moj, ti me čuvaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju.

8. Urazumiću te, i pokazaću ti put kojim da ideš; svjetovaću te, oko je moje na tebi.

9. Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi.

10. Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u *Gospoda, oko njega je milost.

*Jer. 17,7. Psal. 34,8.

11. Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

Hvala svemogućoj milosti
Božijoj.

33. Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje slaviti.

2. Slavite Gospoda harfama, udarajte mu u psaltir od deset žica.

3. Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujući;

4. Jer je prava riječ Gospodnja, i svako djelo njegovo istinito.

5. On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja.

6. Riječju Gospodnjom nebesa se stвориše, i duhom usta njegovijeh sva vojska njihova.

7. Kao u gomilu sabra vodu morskou, i propasti metnu u spremu.

8. Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj;

9. Jer On reče, i postade; On zapovjedi, i pokazao se.

10. Gospod razbija namjere neznabošcima, uništava pomisli narodima.

11. Namjera je Gospodnja tvrda dovijeka, misli *srca njegova od koljena na koljeno.

*Priče 19,21.

12. Blago narodu, kojemu je Bog *Gospod, plemenu, koje je On izabrao sebi za naslijeđe.

*Zah. 2,12.

13. S neba gleda *Gospod, vidi sve sinove ljudske;

*Psal. 11,4.

14. S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji.

15. On je stvorio sva *srca njihova, On i zna sva djela njihova.

*Psal. 44,21.

16. Neće pomoći caru velika sila, neće zaštititi jakoga velika snaga;

17. Nije u konju uzdanje da će pomoći; ako mu je i velika snaga, neće izbaviti.

18. Gle, oko je *Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji čekaju milost njegovu.

*Psal. 34,15.

19. On će dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine.

20. Duša se naša uzda u Gospoda; On je pomoć naša i štit naš.

21. O njemu se veseli srce naše; jer se u sveto ime njegovo uzdamo.

22. Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

Potsticanje da se slavi pomoć Božija i da se čovjek uči strahu Gospodnjemu.

Psalam Davidov, kad se pred Avimelehem učini lud, i on ga otjera, te otide.

34. Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima.

2. Gospodom se hvali duša moja; neka čuju koji stradaju, pa neka se raduju.

3. Veličajte Gospoda sa mnom, uzvišujmo ime njegovo zajedno.

4. Tražih Gospoda, i ču me, i svihjeh nevolja mojih oprosti me.

5. Koji u njega gledaju prosvjetljuju se, i li- ca se njihova neće postidjeti.

6. Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga ču, i oprosti ga svihjeh nevolja njegovijeh.

7. Anđeli Gospodnji stanom stoje oko onijeh koji se njega boje, i izbavljaju ih.

8. Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago čovjeku koji se uzda u nj.

9. Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice.

10. Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premiče im se nijednoga dobra.

11. Hodite, djeco, poslušajte me; naučiću vas strahu Gospodnjemu.

12. Koji čovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro?

13. Ustavljaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevorne riječi.

14. Kloni se oda zla, i čini dobro, traži mira i idi za njim.

15. Oči su Gospodnje obraćene na pravednike, i uši njegove na nauk njihov.

16. Ali je strašno lice Gospodnje za one koji čine zlo, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov.

17. Viču pravedni, i Gospod ih čuje, i izbavlja ih od svihjeh nevolja njihovijeh.

18. Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha.

19. Mnogo nevolja ima pravednik, ali ga od svihjeh izbavlja Gospod.

20. Čuva Gospod sve kosti njegove, nijedna se od njih neće slomiti.

21. Bezbožnika ubiće zlo, i koji nenavide pravednika prevariće se.

22. *Gospod iskupljuje dušu slugu svojih, i koji se god u njega uzdaju, neće se prevariti. *2.Sam. 4,9.

Molitva za spasenje od pakosnijeh neprijatelja.

Psalam Davidov.

35. Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me.

2. Uzmi oružje i štit, i digni se meni u pomoć.

3. Potegni koplje, i presijeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: Ja sam Spasenje tvoje.

4. Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoće.

5. Neka budu kao prah pred vjetrom, i anđeo Gospodnji neka ih progoni.

6. Neka bude put njihov taman i klizav, i anđeo Gospodnji neka ih tjera.

7. Jer ni za što zastriješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše jamu duši mojoj.

8. Neka dođe na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao.

9. A duša će se moja radovati o Gospodu, i veselice se za pomoć njegovu.

10. Sve će kosti moje reći: Gospode! ko je kao ti, koji izbavljaš stradalca od onoga koji mu dosađuje, i ništa ga i ubogoga od onoga koji ga upropašćuje?

11. Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju.

12. Plaćaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj.

13. Ja se u bolesti njihovoj oblačih u vreću, mućih postom dušu svoju, i molitva se moja vraćaše u prsima mojima.

14. Kao prijatelj, kao brat postupah; bijah sjetan i s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali.

15. A oni se raduju, kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam zašto, čupaju i ne prestaju.

16. S nevaljalijem i podrugljivijem besposličarima škrguću na me zubima svojim.

17. Gospode! hoćeš li dugo gledati? Otmidi dušu moju od napadanja njihova, od ovijeh lavova jedinicu moju.

18. Priznavaću te na *saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliću te:

*Psal. 149,1.

19. Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali očima koji mrze na me ni za što.

20. Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari.

21. Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše.

22. Vidiš, Gospode! nemoj mučati; Gospode! nemoj otpustiti od mene.

23. Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju.

24. Sudi mi po *pravdi svojoj, †Gospode, Bože moj, da mi se ne svete.

*Psal. 7,8. †Psal. 26,1.

25. Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrije-smo ga.

26. Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeću nada mnom.

27. Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik *Gospod, koji želi mira sluzi svojemu! *Psal. 40,16.

28. I moj će jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

Žalba na bezbožnike. Milost Božija prema pravednicima.

Načelniku pjevačkom. Psalam sluge Gospod-njega Davida.

36. Bezakoniku je bezbožna riječ u srcu; nema straha Božijega pred očima njegovijem.

2. Ali laže sebi u oči, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj.

3. Riječi su usta njegovijeh nepravda i lukavstvo, neće da se opameti da tvori dobro.

4. Bezakonje smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rđavom, zlo mu nije mrsko.

5. Gospode! do neba je milost tvoja, i istina tvoja do oblaka.

6. Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljude i stoku ti čuvaš, Gospode!

7. Kako je dragocjena milost tvoja, Bože! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se.

8. Hrane se od izobila doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš.

9. Jer je u tebe izvor životu, tvojom svjetlošću vidim svjetlost.

10. Raširi milost svoju na one koji te znaju, i pravdu svoju na dobra srca.

11. Ne daj da stane na mene noga ohola, i ruka bezbožnička da me zaljulja.

12. Onamo neka padnu koji čine bezakone, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

Sreća bezbožnika ne treba da žesti pravednike.

Psalam Davidov.

37. Nemoj se žestiti gledajući nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji čine bezakonje.

2. Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu.

3. Uzda se u Gospoda i tvori dobro; živi na zemlji i hrani istinu.

4. Tješ se Gospodom, i učiniće ti što ti srce želi.

5. Predaj Gospodu put svoj, i uzda se u njega, On će učiniti.

6. I izvešće kao vidjelo pravdu tvoju, i pravicu tvoju kao podne.

7. Osloni se na Gospoda, i čekaj ga. Nemoj se žestiti gledajući koga gdje napreduje na putu svojem, čovjeka, koji radi što namisli.

8. Utišaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo činiš.

9. Jer će se istrijebiti koji čine zlo, a koji čekaju Gospoda naslijediće zemlju.

10. Još malo, pa neće biti bezbožnika; pogledaćeš na mjesto njegovo, a njega nema.

11. A smjerni će naslijediti zemlju, i naslađivaće se množinom mira.

12. Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škrguće na nj zubima svojim.

13. Ali mu se *Gospod smije, jer vidi da se primiće dan njegov. *1.Sam. 26,10.

14. Mač potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništoga i pokolju one koji idu pravim putem.

15. Mač će njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomiće se.

16. Bolje je *malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika. *Priče 15,16.

17. Jer će se mišice *bezbožnicima potrti, a pravednike utvrđuje Gospod.

*O Jovu 38,15.

18. Zna *Gospod dane bezazlenima, i dio njihov traje dovijeka.

*Psal. 1,6.

19. Neće se postidjeti u zlo doba, u dane gladne biće siti.

20. A *bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnji kao ljepota šumska prolaze, kao dim prolaze.

*Psal. 68,2.

21. Bezbožnik uzaima i ne vraća, a pravednik poklanja i daje.

22. Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebe.

23. *Gospod utvrđuje korake svakoga čovjeka i mio mu je put njegov.

*Priče 16,9.

24. Kad posrne da padne, neće pasti, jer ga *Gospod drži za ruku.

*Mih. 7,8.

25. Bijah mlad i ostarjeh, i ne vidjeh pravednika ostavljena, ni djece njegove da prose hljeba.

26. Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na natražju je njegovu blagoslov.

27. Uklanjam se oda zla, i čini dobro, i živi dovijeka.

28. Jer *Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojijeh; uvijek se oni čuvaju; a pleme će se bezbožničko istrijebiti.

*Psal. 11,7.

29. Pravednici će naslijediti zemlju, i živjeće na njoj dovijeka.

30. Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu.

31. Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotiču.

32. Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije;

33. Ali ga Gospod neće pustiti u ruke njegove, niti će dati da ga okrive kad se stanu suditi.

34. Čekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on će te postaviti da vladaš zemljom; vidjećeš kako će se istrijebiti bezbožnici.

35. Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo;

36. Ali prođe, i evo nema ga; tražim ga i ne nađohim.

37. Hrani čistotu i pazi *pravdu, jer će u čovjeka mirna ostati natražje.

*Isa. 32,17.

38. A bezakonika će nestati sasvijem; natražje će se bezbožničko zatrti.

39. Od *Gospoda je tšpajenje pravednicima; On je krjepost njihova u nevolji.

*Isa. 12,2; Psal. 3,8. tPsal. 62,1.

40. Gospod će im pomoći, i izbaviće ih; izbaviće ih od bezbožnika, i sačuvaće ih, jer se u njega uzdaju.

Jadikovanje Davidovo zbog teških iskušenja u borbi sa bolešću i neprijateljima.

Psalam Davidov. Za spomen.

38. Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakaziti u jarosti svojoj.

2. Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti.

3. Nema zdrava mjesta na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojega.

4. Jer bezakonja moja izadoše vrh glave moje, kao teško breme otežase mi.

5. Usmrđeše se i zagnojše se rane moje od bezumlja mojega.

6. Zgrčio sam se i pogurio veoma, vas dan idem sjetan;

7. Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava mjesta na tijelu mojem.

8. Iznemogoh i veoma oslabih, ričem od trzanja srca svojega.

9. Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdisanje moje nije od tebe sakriveno.

10. Srce moje jako kuca, ostavi me snaga moja, i vid očiju mojih, ni njega mi nema.

11. *Drugovi moji i prijatelji moji videći rane moje otstupiše, daleko stoje bližnji moji.

*Psal. 31,11.

12. Koji traže dušu moju namještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari.

13. A ja kao gluh ne čujem i kao nijem koji ne otvara usta svojijeh.

14. Ja sam kao čovjek koji ne čuje ili nema u ustima svojim pravdanja.

15. Jer tebe, Gospode, čekam, ti odgovaraj za mene, Gospode, Bože moj!

16. Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeću nada mnom, kad se spotakne noga moja.

17. Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom.

18. Priznajem krivicu svoju, i tužim radi *grijeha svojega. *Psal. 32,5.

19. Neprijatelji moji žive, jaki su, i sila ih ima što me nenavide na pravdi.

20. Koji mi *vraćaju zlo za dobro, neprijatelji su mi zato što sam pristao za dobrim. *Psal. 35,12.

21. Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene.

22. Pohitaj u pomoć meni, Gospode, Spasitelju moj!

Odluka da strpljivo čuti videći ništavilo čovječije. Molba za Gospodnju utjehu.

Načelniku pjevačkom Idutunu. Psalam Davidov.

39. Rekoh: čuvaću se na putevima svojim; zauzdavaću usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom.

2. Bijah nijem i glasa ne pustih; mučah i o dobru. Ali se tuga moja podiže,

3. Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se oganj; progovorih jezikom svojim;

4. Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle će trajati dani moji? da znam kako sam ništa.

5. Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki čovjek živ.

6. Baš hodi čovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna kome će dopasti.

7. Pa šta da čekam, Gospode? Nad je moj u tebi.

8. Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnome na potsmijeh.

9. Nijem sam, neću otvoriti usta svojijeh; jer si me ti udario.

10. Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoja ubi me.

11. Ako ćeš karati čovjeka za prijestupe, rastočiće se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki čovjek.

12. Slušaj *molitvu moju, †Gospode, i čuj jauk moj. Gledajući suze moje nemoj mučati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi stari moji. *Psal. 4,1. †Psal. 28,1.

13. Nemoj me više gnjevno gledati, pa ću odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

Spaseni pravednik zahvaljuje Bogu; pokornost i molba.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

40. Dugo čekah Gospoda, i saže se ko meni, i ču viku moju.

2. Izvadi me iz jame, koja buči, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje.

3. I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našem. Vide mnogi, i počinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega.

4. Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraća se oholima i onijem koji teže na laž.

5. Mnoga su čudesa tvoja, koja si učinio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli tvoje s nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema.

6. Žrtve i darova nećeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš.

7. I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene;

8. Hoću činiti volju tvoju, Bože moj, i zakon je tvoj meni u srcu.

9. Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš.

10. Pravde tvoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost tvoju i spasenje tvoje; i ne tajim milosti tvoje i istine tvoje od sabora velikog.

11. Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost tvoja i * istina tvoja jednako neka me čuvaju. *Psal. 43,3.

12. Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi.

13. *Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoć. *Psal. 70,1.

14. Nek se *postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoj! Nek se vrate natrag i postide koji mi žele zlo! *Psal. 71,13.

15. Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha!

16. Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: veliki je Gospod!

17. Ja sam nesrećan i ništ, neka se Gospod postara za me! Ti si Pomoć moja i Izbavitelj moj, Bože moj, ne časi.

Jadikovanje u bolesti zbog zloradijeh neprijatelja i nevjernih prijatelja.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

41. Blago onome koji razumije ništa! Gospod će ga izbaviti u zli dan.

2. Gospod će ga sačuvati i poživice ga; biće blažen na zemlji. Nećeš ga dati na volju neprijateljima njegovijem.

3. Gospod će ga ukrijepiti bolna na odru. Sasvijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj.

4. Ja vičem: Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješih ti.

5. Neprijatelji moji govore zlobno za mene: »Kada će umrijeti, i ime njegovo poginuti!«

6. I ako ko dođe da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otišavši kazuje.

7. Šapću o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo:

8. »Zla stvar dođe na njega, legao je; neće više ustati.«

9. I čovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeđaše hljeb moj, podiže na me petu.

10. Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja ću im vratiti.

11. Po tome ću poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom.

12. A mene cijela sačuvaj, i daj mi da stojim pred licem tvojim dovijeka.

13. Blagosloven Bog Izrailjev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

Žudnja za svetinjom u tuđoj zemlji.

Načelniku pjevačkom. Nauk sinova Korejevih.

42. Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože!

2. *Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kada ću doći i pokazati se licu Božijemu?

*Psal. 84,2.

3. Suze su mi hljeb dan i noć, kad mi svaki dan govore: gdje je Bog tvoj?

4. Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo prazujući pjevaše i podvikivaše.

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzday se u Boga; jer ću ga još slaviti, Spasitelja mojega i Boga mojega.

6. Klonula je u meni duša zato te pominjem u zemlji jordanskoj, na Ermonu, na gori maloju.

7. Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode tvoje i vali tvoji na mene navalise.

8. Danju je javljao Gospod milost svoju, a noću mu je pjesma u meni, molitva Bogu života mojega.

9. Reći ću Bogu, gradu svojemu: zašto si me zaboravio? zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

10. Koji mi pakoste, prebijajući kosti moje, rugaju mi se govoreći mi svaki dan: gdje ti je Bog?

11. Što si klonula, *dušo moja, i što si žalosna? Uzday se u Boga; jer ću ga još slaviti, Spasitelja mojega i Boga mojega. *Psal. 43,5.

Nastavak.

43. Sudi *mi, Bože, i raspravi parbu moju s narodom rdavim! od čovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me.

*Psal. 26,1.

2. Jer si ti Bog krjeposti moje; zašto si me odbacio? Zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve?

3. Pošlji vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru tvoju i u dvorove tvoje.

4. Onda ću pristupiti k žrtveniku Božijemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviću te, Bože, Bože moj!

5. Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdam se u Boga; jer ću ga još slaviti, Spasitelja mojega i Boga mojega.

Jadikovanje što je Bog ostavio
narod svoj.

Načelniku pjevačkom. Nauk sinova
Korejevih.

44. Bože, svojim ušima slušasmo, Boci nam naši pripovijedaše djelo koje si učinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme.

2. Rukom svojom izгнаo si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio.

3. Jer ne zadobiše zemlje svojim mačem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoja desnica i tvoja mišica, i svjetlost lica tvojega, jer ti bijahu omiljeli.

4. Bože, Care moj, ti si Onaj isti, pošlji pomoć Jakovu!

5. S tobom ćemo izbosti neprijatelje svoje, i imenom tvojim izgazićemo one koji ustaju na nas.

6. Jer se ne uzdam u luk svoj, niti će mi mač moj pomoći.

7. Nego ćeš nas ti izbaviti od neprijatelja naših, i nenavidnike naše posramićeš.

8. Bogom ćemo se hvaliti svaki dan, i ime tvoje slavićemo dovijeka.

9. Ali sad si nas povrgao i posramio, i ne ideš s vjerskom našom.

10. Obraćaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju.

11. Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasijao si nas.

12. U bescjenje si prodao narod svoj, i nije si mu podigao cijene.

13. Dao si nas na potsmijeh susjedima našim, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas.

14. Načinio si od nas priču u naroda, gledajući nas mašu glavom tuđinci.

15. Svaki je dan *sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje *Psal. 69,7.

16. Od riječi potsmjevačevih i rugačevih, i od pogleda neprijateljevih i osvetljivčevih.

17. Sve ovo snađe nas; ali ne zaboravismo tebe, niti prestupismo zavjeta tvoje.

18. Ne odstupi natrag srce naše, i stope naše ne zadoše s puta tvoje.

19. Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivaio nas sjenom smrtnijem,

20. Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k Bogu tuđemu,

21. Ne bi li Bog iznašao to? Jer on zna tajne u *srcu.

*1.Sam. 16,7.

22. A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovcama klanicama.

23. Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti za svagda.

24. Zašto kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu?

25. Duša naša pade u prah, tijelo je naše bačeno na zemlju.

26. Ustani, pomoći naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

U slavu Božijega pomazanika
i njegove nevjeste.

Načelniku pjevačkom. Uz muzičku spravu
sosan. Nauk sinova Korejevih. Pjesma
ljubavi.

45. Teče iz srca mojega riječ dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara.

2. Ti si najljepši između sinova ljudskih, blagodat teče iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog dovijeka.

3. Pripaši, junače, uz bedro svoje mač svoj, čast svoju i krasotu svoju.

4. I tako okičen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica će tvoja pokazati čudesa.

5. Oštre su strijele tvoje; narodi će pasti pod vlast tvoju; prostrijelice srca neprijatelja carevijen.

6. Prijesto je tvoj, Bože, vječan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvoga skiptar pravice.

7. Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosi više nego drugove tvoje.

8. Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alogom i kasijom. Koji žive u dvorima od minijske slonove kosti, oni te vesele.

9. Carske kćeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u ofirskom zlatu.

10. Čuj, kćeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega.

11. I Caru će omiljeti ljepota tvoja; jer je on *Gospod tvoj, i njemu se pokloni. *Isa. 54,5.

12. Kći Tirova doći će s darovima, najboгатiji u narodu tebe će moliti.

13. Sva je ukrašena kći careva iznutra, haljina joj je zlatom iskićena.

14. U vezenoj haljini vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine.

15. Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev.

16. Mjesto otaca tvojih biće sinovi tvoji, postavićeš ih knezovima po svoj zemlji.

17. Učiniću da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tome će te slaviti narodi uvijek vijeka.

Gospod je naša sigurna tvrđava.

Načelniku pjevačkom. Psalam Korejevih sinova. Uz muzičku spravu alatot.

46. Bog nam je Utočište i Sila, Pomoćnik, koji se u nevoljama brzo nalazi.

2. Zato se nećemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalile u srce morima.

3. Neka buči i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovijeh;

4. Potoci vesele grad Božji, sveti stan Višnjega.

5. Bog je usred njega, neće se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore.

6. Uzbučaše narodi, zadrmaše se carstva; ali On pusti glas svoj i zemlja se rastapaše.

7. Gospod nad vojskama s nama je, Branič je naš Bog Jakovljevi.

8. Hodite i vidite djela Gospoda, koji učini čudesa na zemlji,

9. Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, koplje slomi, i kola sažeže ognjem.

10. Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji.

11. Gospod nad vojskama s nama je, Branič je naš Bog Jakovljevi.

Bog je Car.

Načelniku pjevačkom. Psalam sinova Korejevih.

47. Svi narodi, zaplještite rukama, pokliknite Bogu glasom radošnjem.

2. Jer je Višnji Gospod strašan, Car veliki nad svom zemljom.

3. Pokori nam narode i plemena pod noge naše.

4. Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje.

5. Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni.

6. Pojte Bogu, pojte; pojte Caru našem, pojte;

7. Jer je Bog Car sve zemlje, pojte pjesmu.

8. *Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom. *Psal. 93,1.

9. Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

Radost Siona zbog Božije pomoći u ratnoj nevolji.

Pjesma. Psalam sinova Korejevih.

48. Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj.

2. Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani njezinoj grad cara velikoga.

3. Bog u dvorima njegovijem zna se da je Branič.

4. Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali prodoše svi.

5. Vidješe i začudiše se, prepadoše se i pobjegoše.

6. Trepet obuze ih ondje, mučiše se kao porodilja.

7. Vjetrom istočnim razbio si korablje tarsijske.

8. Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi dovijeka.

9. Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje.

10. Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja.

11. Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kćeri judejske sudova radi tvojih.

12. Pođite oko Siona i obiđite ga, izbrojte kule njegove;

13. Pogledajte bedeme njegove, razmotrite dvorove njegove, da pripovijedate mladim naraštajima.

14. Jer je ovaj Bog naš Bog uvijek i dovijeka, on će biti Vođ naš dovijeka.

Sreća se bezbožnikova završava bezbožnikovom smrću.

Načelniku pjevačkom. Psalam sinova Korejevih.

49. Slušajte ovo svi narodi, pazite svi koji živite po vasiljenoj,

2. Prostaci i gospodo, bogati i siromasi.

3. Usta će moja kazati premudrost, i srce moje reći će razum.

4. Prignuću uho svoje k priči, uz gusle ću otvoriti zagonetku svoju.

5. Čega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkoli?

6. Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim!

7. Čovjek neće nikako brata osloboditi, neće dati Bogu otkupa za nj.

8. Velik je otkup za dušu, i neće biti nigda
9. Da ko dovijeka živi, i ne vidi groba.

10. Svi vide gdje umiru kao i neznalica i bezumni što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje.

11. Oni misle da će kuće njihove trajati dovijeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje;

12. Ali čovjek u časti neće dugo ostati, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

13. Ovaj im se put čini probitačan, i koji za njima idu, hvale misli njihove;

14. Ali će ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt će im biti pastir; i ujutru hodiće po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaće pakao rastavivši ih s naseljem.

15. Ali će Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima.

16. Ne boj se kad se ko bogati; kad raste slava doma njegova.

17. Jer kad umre, neće ništa ponijeti, niti će poći za njim slava njegova.

18. Jer dušu njegovu blagosiljaju za života njegova, i slave tebe, što ugađaš sebi.

19. Ali će on otići u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide.

20. Čovjek u časti, ako nije razuman, izjednačiće se sa stokom, koju kolju.

Prava žrtva zahvalnica.

Psalam Asafov.

50. Bori, i doziva zemlju od istoka sunčanoga do zapada.

2. Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog.

3. Ide Bog naš, i ne muči; pred njim je oganj koji proždire, oko njega je bura velika.

4. Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu:

5. »Skupite mi svece moje, koji su učinili sa mnoom zavjet na žrtvi.

6. I nebesa oglašiše pravdu njegovu, jer je taj sudija Bog.

7. Slušaj, narode moj, što ću ti kazati, Izraelju, što ću ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj.

8. Neću te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom.

9. Ne treba mi uzimati teleta iz doma tvojega, ni jarića iz torova tvojih.

10. Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na hiljade.

11. Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je.

12. Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj.

13. Zar ja jedem meso volujsko, ili krv ja-reću pijem?

14. Prinesi Bogu hvalu na *žrtvu, i izvršuj Višnjemu zavjete svoje. *Os. 14,2.

15. Prizovi me u nevolji svojoj, izbaviću te, i ti me proslavi.«

16. A bezbožniku reče Bog: zašto kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima?

17. A sam mržiš na nauku, i riječi moje bacaš za leđa.

18. Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljubočincima imaš dijel.

19. Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevare.

20. Sjediš i govoriš na brata svojega, sina matere svoje opadaš.

21. Ti si to činio, ja mučah, a ti pomisli da sam ja kao ti. Obličiću te, metnu ću ti pred oči grijeha tvoje.

22. Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! inače ću zgrabiti, pa neće niko izbaviti.

23. Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja ću mu pokazati spasenje Božije.

Davidova pokajnička molitva.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Kad dođe prorok Natan, posle Davidovog posrnuća sa Vitsavejom. (2.Samuilova 12)

51. Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj očisti bezakonje moje.

2. Operi me dobro od bezakonja mojeg, i od grijeha mojeg očisti me.

3. Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom.

4. Samome tebi zgriješih, i na tvoje oči zlo učinih, a ti si pravedan u riječima svojim i čist u sudu svojem.

5. Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom.

6. Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost.

7. Pokropi me isopom, i očistiću se; umij me, i biću bjelji od snijega.

8. Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro.

9. Odvрати lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja očisti.

10. Učini mi, Bože, čisto *srce, i duh prav ponovi u meni. *Priče 20,9.

11. Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i Svetoga Duha svojega nemoj uzeti od mene.

12. Vрати mi radost spasenja svojega, i duh vladalački neka me potkrijepi.

13. Naučiću bezakonike putevima tvojim, i grješnici k tebi će se obratiti.

14. Izbavi me od krvi, Bože, Bože, Spasite-lju moj, i jezik će moj glasiti pravdu tvoju.

15. Gospode! otvori usta moja, i ona će kazati hvalu tvoju.

16. Jer žrtve nećeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš.

17. Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože.

18. Po dobroti svojoj, Gospode, čini dobro Sionu, podigni zidove jerusalimske.

19. Onda će ti biti mile žrtve *pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda će metati na žrtvenik tvoj teoce. *Mal. 3,3.

Pravednikova utjeha kad mu se potsmijevaju opadači.

Načelniku pjevačkom. Nauk Davidov. Kad dođe Doik Idumejac i prokaza Saulu i reče mu da je David došao u kuću Avimelehovu.

52. Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan s mnom.

2. Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebi kao britva naoštrena, lukavi!

3. Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu govoriti.

4. Ljubiš svakojake riječi od pogibli, i jezik lukav.

5. Toga radi Bog će te poraziti sasvijem, izbaciće te i iščupaće te iz stana, i korijen tvoj iz zemlje živijeh.

6. Vidjeće pravednici i pobojaće se, i potsmijevaće mu se:

7. Gle čovjeka koji ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega i utvrđivaše se zloćom svojom.

8. A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovijeka.

9. Dovijeka ću hvaliti tebe, jer dobro činiš, i uzdaću se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

Uzdisanje za oslobođenjem od opšte pokvarenosti ljudi.

Načelniku pjevačkom. Uz sviralu.
Nauk Davidov.

53. Reče bezumnik u srcu svojemu: Nema Boga; pronevaljališe se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori.

2. Bog s Neba pogleda na sinove čovječije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga.

3. Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga.

4. Zar neće da se urazume koji god čine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, i ne prizivaju Boga?

5. Drhtaće od straha gdje straha nema. Jer će Bog rasuti kosti onijeh koji ustaju na tebe. Ti ćeš ih posramiti, jer ih Bog odvrže.

6. Ko će poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povratu zarobljeni narod svoj, radovaće se Jakov, veseliće se Izrailj.

Molitva za spasenje.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Nauk Davidov. Kad dođoše Zifeji i kazaše Saulu: David se krije kod nas.

54. Bože! imenom svojim pomози mi, i krjepošću svojom odbrani me na sudu.

2. Bože! usliši molitvu moju, čuj riječi usta mojih.

3. Jer tuđini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom.

4. Gle, Bog je Pomoćnik moj, Gospod daje snagu duši mojoj.

5. Obratiće zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiće ih.

6. Rado ću prinijeti žrtvu, proslaviću ime tvoje, Gospode, jer je dobro.

7. Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

Molitva protiv lažne braće.

Utjeha u Gospoda.

Načelniku pjevačkom. Uz žice.
Nauk Davidov.

55. Usliši, Bože, *molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega. *Psal. 54,2.

2. Pazi, i saslušaj me; cvilim u jadu svom i uzdišem

3. Od vike neprijateljske i od dosade bezbožničke; jer dižu na me zlo, i u gnjevu gone me.

4. Srce je moje uzdrhtalo u meni, i strah smrtni popade me;

5. Strah i trepet dođe na me, i groza poduze me.

6. I rekoh: ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odleteo i počnuo;

7. Daleko bih pobjegao, i nastanio se u pustinji.

8. Pohitao bih da utečem od vihora i od bure.

9. Porazi, Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svađu u gradu;

10. Danju i noću to hodi po zidovima njegovijem; zločinstvo je i muka posred njega.

11. Usred njega je pogibao, s ulice njegove ne odlazi prijevera i lukavstvo.

12. Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenavidnik, od njega bih se sakrio.

13. Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj,

14. S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni.

15. Neka ih ugrabi smrt, neka živi siđu u pakao, jer je zločinstvo u stanu njihovu i u njima.

16. Ja Boga prizivljam, i Gospod će me spasti.

17. Večerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem, i čuće glas moj;

18. Učiniće, te će duša moja biti mirna od onih koji napadaju na me, jer ih mnogo imam.

19. Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga.

20. Dižu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu.

21. Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Riječi su im blaže od ulja, ali su goli mačevi.

22. Stavi na Gospoda breme svoje, i on će te potkrijepiti. Neće dati dovijeka pravedniku da posrne.

23. Ti ćeš ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi neće sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

Molitva za utjehu u gonjenju.

Načelniku pjevačkom.

Zapis Davidov, kad ga Filisteji uhvatiše u Gat. (1. Samuilova 21,11)

56. Smiluj se na me, Bože, jer čovjek hoće da me proguta, neprijatelj me svaki dan pritješnjuje.

2. Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo.

3. Kad me je strah, ja se u tebe uzdam.

4. Bogom se hvalim za riječ njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti tijelo?

5. Svaki dan izvrću riječi moje; što god misle, sve meni o zlu.

6. Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojim; jer traže dušu moju.

7. Kod ovake zloće izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože.

8. U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje čuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj.

9. Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivljam; po tom znam da je Bog sa mnom.

10. Bogom se hvalim za riječ njegovu, Gospodom se hvalim za riječ njegovu.

11. U Boga se uzdam, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?

12. Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe ću hvaliti;

13. Jer si izbavio *dušu moju od smrti, noge moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh.

*O Jovu 33,30.

Molitva Davidova za pomoć.

Veličanje milosti Božije.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad od Saula uteče u pećinu.

57. Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne prođu nevolje.

2. Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro čini;

3. Da pošlje s Neba i sačuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju.

4. Duša je moja među lavovima, ležim među onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih koplja i strijele, i njihov jezik mač oštar.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

6. Metnuše zamku nogama mojim, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i sami padoše u nju.

7. Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaću te i slaviti.

8. Probudi se, slavo moja, probudi se, psaltire i harfo; ustaću rano.

9. Hvaliću Gospoda po narodima, pjevaću ti po plemenima.

10. Jer je velika do *nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. *Psal. 108,4.

11. Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

Bog je još Sudija na zemlji.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov.

58. Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi čovječiji?

2. Ta, bezakonja sastavljate u srcu, mećete na mjerila zločinstva ruku svojih na zemlji.

3. Od samoga rođenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreći laž.

4. U njima je jed kao jed zmijinji, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje,

5. Koja ne čuje glasa bajaču, vračaru, vještu u vraćanju.

6. Bože! polomi im zube u ustima njihovim; razbij čeljusti lavovima, Gospode!

7. Nek se proliju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene.

8. Kao puž, koji se raščinja, neka iščile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca.

9. Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovo i nagorjelo neka raznese vjhor.

10. Obradovaće se pravednik kad vidi osvetu, opraće noge svoje u krvi bezbožnikovoj.

11. I reći će ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog Sudija na *zemlji!

*Prop. 5,8,9.

Molitva za pomoć Božiju protiv zamki pakosnijih neprijatelja.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Zapis Davidov, kad Saul posla da čuvaju kuću da bi ga ubili. (1. Samuilova 19,11)

59. Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me.

2. Izbavi me od onijeh koji čine bezakonje, i od krvopija sačuvaj me.

3. Evo zlo namišljaju duši mojoj, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode.

4. Bez krivice moje stječu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj.

5. Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obidi sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika.

6. Nek se vrate uveče, laju kao psi i idu oko grada.

7. Evo ruže jezikom svojim, mač im je u ustima, jer, vele, ko će čuti?

8. Ali ti ćeš se, Gospode, smijati njima i posramiti sve ove narode.

9. Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog Čuvar moj.

10. Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje bez straha da gledam neprijatelje svoje.

11. Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, Braniču naš,

12. Za grijeh usta njihovijeh, za riječi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili.

13. Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznaju da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih.

14. Nek se vrate uveče, laju kao psi i idu oko grada.

15. Neka tumaraju tražeći hrane, i ne nasitivši se neka noći provode.

16. A ja ću pjevati silu tvoju, rano ujutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio Odbrana i Utočište u dan nevolje moje.

17. Silo moja! tebi ću pjevati, jer si ti Bog čuvar moj, Bog koji me miluje.

Molitva u vrijeme rata.

Načelniku pjevačkom. Uz muzičku spravu susan edut. Zapis Davidov. Za učenje; kad vojeva sa Sirijom Mesopotamskom i Sirijom Sovskom, i kad vraćajući se pobi osamnaest tisuća Idumejaca na Slanom polju. (2.Samuilova 8,3,13)

60. Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas.

2. Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njiše.

3. Dao si narodu svojemu da pozna ljutu nevolju, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo.

4. Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka,

5. Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me.

6. Bog reče u Svetinji svojoj: veselicu se, razdijelicu Sihem, i dolinu Sohot razmjericu.

7. Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj,

8. Moav čaša moja, iz koje se umivam, na Edoma pružicu obuću svoju. Pjevaj mi, Filistejska zemljo!

9. Ko će me odvesti u tvrdi grad? Ko će me otpratiti do Edoma?

10. Zar nećeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom?

11. Daj nam pomoć u tjeskobi. A odbrana je čovječija uzalud.

12. Bogom smo jaki; On gazi neprijatelje naše.

Molitva potištenog cara.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Davidov.

61. Čuj, Bože, viku moju, slušaj *molitvu moju. *Psal. 55,1.

2. Od kraja zemlje vičem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti.

3. Jer si ti Utočište moje, tvrdi Zaklon od neprijatelja.

4. Da živim u stanu tvom dovijeka, i počinem pod krovom krila tvojih.

5. Jer ti, Bože, čuješ zavjete moje i daješ mi dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje.

6. *Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno. *Psal. 21,4.

7. Neka caruje dovijeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga čuvaju.

8. Tako ću pjevati imenu tvomju svagda, izvršujući zavjete svoje svaki dan.

Uzdanje u Boga.
Ništavilo čovječije.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Psalam Davidov.

62. Ta, u Boga je mir duši mojoj, od njega je spasenje moje!

2. Ta, On je Grad moj i Spasenje moje, Utočište moje, neću posrnuti ni malo.

3. Dokle ćete napadati na čovjeka? Svi hoćete da ga oborite kao zid navaljen, kao ogradu isprovaljivanu.

4. Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljaju, a u srcu kunu.

5. Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad moj.

6. On je Grad moj i Spasenje moje, Utočište moje, neću posrnuti.

7. U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu.

8. Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utočište.

9. Ta, sinovi su prostački ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa.

10. Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, ne mojte biti ništavi; kad raste bogatstvo, ne dajte da vam *srce prione za nj. *Jezek. 28,5.

11. Jednom reče Bog i više puta čuh, da je krjepost u Boga.

12. I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaćaš svakome po djelima njegovijem.

Čeznja za Bogom u njegovoj Svetinji.

Psalam Davidov, kad bijaše u pustinji Maon. (1.Samuilova 23,25)

63. Bže! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom čezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj.

2. Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju.

3. Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe;

4. Tako bih te blagosiljao za života svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje.

5. Kao salom i uljem nasitila bi se duša moja, i radosnijem glasom hvalila bi te usta moja.

6. Kad te se sjećam na postelji, sve noćne straže razmišljam o tebi.

7. Jer si ti Pomoć moja, i u sjenu krila tvojih veselim se.

8. Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me.

9. Koji traže pogibao duši mojoj, oni će otići pod zemlju.

10. Izgинуće od mača, i dopašće liscama.

11. A car će se veseliti o Bogu, hvaliće se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

Molitva Davidova da ga Gospod zaštiti od opadača.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

64. Čuj, Bože, glas moj u jadu mom; od strašnoga neprijatelja sačuvaj život moj.

2. Sakrij me od gomile bezakonika, od čete zločinaca,

3. Koji naoštriše jezik svoj kao mač, strijelaju riječima, koje zadaju rane,

4. Da bi iz potaje ubili pravoga. Iznenada udaraju na nj i ne boje se;

5. Utvrđuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako će zamke sakriti, vele: ko će ih vidjeti?

6. Izmišljaju zločinstva i govore: svršeno je! šta će se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u čovjeku duboko je.

7. Ali će ih Bog poraziti; udariće ih strijela iznenada.

8. Oboriće jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježeće od njih.

9. Svi će se ljudi bojati i kazivaje čudo Božije, i poznaće u tome djelo njegovo.

10. A pravednik će se veseliti o Gospodu i uzdaće se u njega, i hvaliće se svi koji su prava srca.

Zahvalna pjesma naroda Božijega za duhovne i tjelesne darove.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Pjesma.

65. U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršavaju zavjeti.

2. Ti slušaš molitvu; k tebi dolazi svako tijelo.

3. Bezakonja me pritiskuju, ti ćeš očistiti grijehе naše.

4. Blago onome koga biraš i primaš, da živi u dvoru tvom! Nasitićemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje.

5. Divno nam odgovaraš po pravdi svojoj, Bože, Spasitelju naš, Uzdanico svih krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko.

6. Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jačinom,

7. Koji utišavaš huku morsku, huku vala njihovijeh i bunu po narodima!

8. Boje se tvojih čudesa koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i večerom ti budiš da slavi tebe.

9. Nadgledaš zemlju i zalivaš je, obilno je obogaćavaš; potok je Božji pun vode, spremaš za njih žito, jer si tako uredio.

10. Brazde njezine napajaš, ravniš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiljaš je da rađa.

11. Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro činiš; stope su tvoje pune masti.

12. Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošću.

13. Luke se osipaju stadima, i polja se zaođijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

Zahvalnost Bogu što je mudro vodio narod svoj.

Načelniku pjevačkom. Pjesma. Psalam.

66. Poklikni Bogu, sva zemljo!

2. Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu.

3. Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji.

4. Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu.

5. Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima svojim nad sinovima ljudskim.

6. On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijedosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu;

7. Vlada silom svojom uvijek, oči njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se niste podigli!

8. Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasilite hvalu njemu.

9. On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne noga naša.

10. Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao *srebro što se pretapa. *Zah. 13,9.

11. Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na leđa naša.

12. Dao si nas u jaram čovjeku, uđosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor.

13. Ući ću u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiću ti zavjete svoje,

14. Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj.

15. Žrtve paljenice pretile ću tu prinijeti s dimom od pretiline ovnujske, prinijecu ti teoce s jarićima.

16. Hodite, čujte svi koji se bojite Boga, ja ću vam kazati šta je učinio duši mojoj.

17. K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavih ga.

18. Da sam vidio u srcu svom *bezakonje, ne bi me uslišio †Gospod.

*O Jovu 11,14. †Priče 15,29.

19. Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega.

20. Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i ne ostavi me bez milosti svoje!

Slavljenje Boga zbog blagoslova koji je izlio na sve narode.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam. Pjesma.

67. Bože, budi nam *milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, *4.Moj. 6,25.

2. Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje.

3. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

4. Da se vesele i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljáš.

5. Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi!

6. Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilja Bog, Bog naš!

7. Da nas blagosilja Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

Pjesma pobjede.

Načelniku pjevačkom. Davidov Psalam. Pjesma.

68. Ustaće Bog, i rasuće se neprijatelji njegovi, i pobjeći će od lica njegova koji mrze na nj.

2. Ti ćeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako će bezbožnici izginuti od lica Božijega.

3. A pravednici će se veseliti, radovaće se pred Bogom, i slaviti u radosti.

4. Pojte Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put Onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se.

5. Otac je sirotama i Sudija udovicama Bog u svetome stanu svom.

6. Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša.

7. Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje,

8. Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailjeva.

9. Blagodatni si dažd izlivaio, Bože, i kad iznemagaše dostojanje tvoje, ti si ga krijepio.

10. Stado tvoje življaše ondje; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovio hranu jadnome.

11. Gospod daje riječ; glasnika veliko je mnoštvo.

12. Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli plijen.

13. Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrana a perje joj se zlatni.

14. Kad je Svemogućí rasipao careve na ovoj zemlji, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu.

15. Gora je vasanska gora Božija; gora je vasanska gora humovita.

16. Zašto gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj će *Gospod živjeti dovijeka.

*Jer. 25,30.

17. Kola Božijih ima sila, tisuće tisuća. Među njima je *Gospod, Sinaj u svetinji.

*5.Moj. 33,2.

18. Ti si izašao na visinu, doveo si *roblje, primio darove za ljude, a i za one koji se protive da ovdje nastavaš, Gospode Bože!

*Sud. 5,12.

19. Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže.

20. Ovaj je Bog naš Bog Spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna.

21. Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeđe onoga koji ostaje u bezakonju svojem.

22. Reče Gospod: od Vasana ću dovesti, dovešću iz dubine morske,

23. Da ti ogrezne noga u krvi neprijatelj-skoj i jezik pasa tvojih da je liže.

24. Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, Car moj.

25. Naprijed idahu pjevači, za njima svira-ći sred djevojaka s bubnjima:

26. »Na saboru blagosiljajte Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izrailjeva!«

27. Ondje mladi Venijamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaoći njihov; knezovi Zavulonovi, knezovi Neftalimovi.

28. Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi, Bože, ovo što si učinio za nas!

29. U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi će prinostiti *darove.

*2.Dnev. 32,23.

30. Ukroti zvijer u ritu, krd volova s teoci-ma naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji žele bojeve.

31. Doći će vlastela iz Misira, Etiopija će pružiti ruke svoje k Bogu.

32. Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu,

33. Koji sjedi na nebesima nebesa iskon-skih. Evo grmi glasom jakim.

34. Dajte slavu Bogu; veličanstvo je njego-vo nad Izrailjem i sila njegova na oblacima.

35. Divan si, Bože, u Svetinji svojoj! Bog Izrailjev daje silu i krjepost narodu. Blago-sloven Bog!

Sluga Gospodnji u velikoj nevolji.

Načelniku pjevačkom. Uz muzičku spravu sosanim. Psalam Davidov.

69. Pomozi mi, Bože, jer dođe voda do guše.

2. Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrpavaju.

3. Iznemogoh vičući, promuče mi grlo, pobijelješe mi oči pogledajući Boga.

4. Onijeh koji mrze na me ni za što ima vi-še nego kose na glavi mojoj; osiliše koji ho-će da me pogube, lažljivi neprijatelji moji. Što nijesam otimao, valja da vratim.

5. Bože! ti znaš je li u meni bezumlje, i kri-vice moje nijesu sakrivene od tebe.

6. Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad voj-skama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izrailjev!

7. Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje.

8. Tuđin postadoh braći svojoj, i neznan sinovima matere svoje.

9. Jer revnost za kuću tvoju jede me i ruže-nja onijeh koji tebe ruže padaju na me.

10. Plačem, postim dušom svojom, i to mi se prima za zlo;

11. Mjesto haljine oblačim vreću, i bivam im priča.

12. O meni razgovaraju sjedeći na vrati-ma, pijući vino pjevaju me.

13. A ja se molim tebi, Gospode; vrijeme je da se smiluješ, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito *spasenje tvoje.

*Isa. 49,8.

14. Izvadi me iz gliba, da ne propadnem; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode;

15. Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždere pučina, i da ne sklopi jama na-da mnom ždrijela svojega.

16. Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me.

17. Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me.

18. Približi se *duši mojoj, izbavi je; nasuprot neprijateljima mojim izbavi me.

*Psal. 72,14.

19. Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su svi neprijatelji moji.

20. Sramota satre srce moje, iznemogoh; čekam hoće li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoće li me ko potješiti, ali ne nalazim.

21. Daju mi žuč da jedem, i u žeđi mojoj poje me octom.

22. Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude *plata. *Rim. 11,9.

23. Neka im potamne oči njihove, da ne vide, i njihova bedra raslabi za svagda.

24. Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojeg neka ih obuzme!

25. Stan njihov neka opusti, i u njihovijem šatorima neka ne bude nikoga da živi.

26. Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jade onima koje si ti ranio.

27. Meći na njih krivicu za krivicom, da ne dođu do *pravde tvoje. *Rim. 9,31.

28. Neka se izbrišu iz *Knjige živijeh, i s pravednicima nek ne budu zapisani.

*2.Moj. 32,32.

29. A ja sam ništ i bolan; pomoć tvoja, Bože, nek me zakloni.

30. Slaviću ime Božije u pjesmi, veličaću ga u hvali.

31. To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima.

32. Vidjeće ništi i radovaće se. Koji tražite Boga, oživjeće srce vaše.

33. Jer Bog čuje uboge, i sužanja svojih ne oglušća se.

34. Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima miče!

35. Jer će Bog spasti *Sion, sazidaće gradove Judine; i ljudi će se ondje naseliti i naslijediće ga. *Psal. 102,13.

36. I natražje će se sluga njegovijeh utvrditi u njemu i koji ljube ime njegovo nastavaće na njemu.

Molba Davidova za pomoć protiv njegovijeh neprijatelja.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov. Za spomen.

70. **B**ože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomogneš!

2. Nek se postide i posrame koji traže dušu moju! Nek ustupe natrag, i osramote se koji mi zlo žele!

3. Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha!

4. Nek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje tvoje, neka jednako govore: velik je Bog!

5. A ja sam ništ i ubog, Bože, pohitaj k meni! ti si Pomoć moja i Izbavitelj moj, Gospode, ne časi!

Molitva za Božiju milost u starosti.

71. **U**tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vječnom.

2. Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomози mi.

3. Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti Grad moj i Krjepost moja.

4. Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonikove i nasilnikove.

5. Jer si ti Nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje.

6. Tebe se držim od rođenja, od utrobe matere moje ti si Branič moj; tobom se hvalim svagda.

7. Čudo sam mnogima, a ti si Utočište moje jako.

8. Usta su moja puna hvale tvoje, slave tvoje svaki dan.

9. Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti.

10. Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se,

11. Govoreći: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti.

12. Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoć.

13. Nek se *postide i poginu protivnici tđuše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla!

*Psal. 35,4. †Psal. 40,14.

14. A ja ću se svagda uzdati, i ponavljaću hvale tebi.

15. Usta će moja kazivati *pravdu tvoju, svaki dan dobročinstva tvoja, jer im ne znam broja.

*Psal. 35,28.

16. Ući ću u silu Gospoda Gospoda, i slaviti ću samo tvoju pravdu.

17. Bože! ti si me učio od mladosti, i do danas kazujem čudesa tvoja.

18. Ni u starosti i kad osijedjeh nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu tvoju natražju, svoj omladini silu tvoju,

19. Pravda je tvoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si učinio, Bože, ko je kao ti?

20. Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, ali si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio.

21. Mnogo si me puta podizao i ponavljao utjehe.

22. I ja te hvalim uz psaltir, tvoju vjernost, Bože moj; sviram ti na harfi, Sveće Izrailjev!

23. Raduju se usta moja kad pjevam tebi, i *duša moja, koju si izbavio.

*Pláč 3,58.

24. I jezik moj svaki dan kazuje pravdu tvoju; jer su postidjeni i posramljeni koji mi traže zla.

Pohvala velikom caru i njegovoj vladi.

Psalam o Solomunu.

72. Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu:

2. On će suditi narodu tvojemu po pravdi, i nevoljnicima tvojim po pravici.

3. Rodiče narodu gore mirom, i humovi pravdom.

4. On će suditi nevoljnicima u narodu, pomoći će sinovima ništuga, i nasilnika će oboriti,

5. Bojaće se tebe, dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena.

6. Sići će kao dažd na pokošenu livadu, kao kaplje koje porašaju zemlju.

7. Procvjetaće u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teče mjeseca.

8. Vladaće od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih.

9. Pred njim će popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah će lizati.

10. Carevi tarsijski i ostrvljani donijeće dare, *carevi šavski i savski daće danak.

*Isa. 49,7.

11. Klanjaće mu se svi *carevi, svi narodi biće mu pokorni.

*Psal. 138,4.

12. Jer će izbaviti ubogoga koji cvili i nevoljnoga koji nema pomoćnika.

13. Biće milostiv ništemu i ubogom, i duše će jadnima spasti.

14. Od prijevare i nasilja iskupiće duše njihove, i skupa će biti krv njihova pred očima njegovima.

15. Oni će dobro živjeti, i donijeće mu zlato iz Šave; i svagda će se moliti za njega, i svaki će ga dan blagosiljati.

16. Biće pšenice na zemlji izobila; po vrhovima gorskim lelijaće se klasje njezino kao livanska šuma, i po gradovima cvjetaće ljudi kao trava na zemlji.

17. Ime će njegovo biti uvijek; dokle teče sunca, ime će njegovo rasti. Blagosloviće se u njemu, svi će ga narodi zvati blaženim.

18. Blagosloven Gospod Bog, Bog Izrailjev, koji Jedini čini *čudesa!

*Joilo 2,26.

19. I blagosloveno slavno ime njegovo uvijek! slave njegove napuniće se sva zemlja. Amin i amin.

20. Svršiše se molitve Davida, sina Jesejeva.

Srdnja i utjeha pravednikova kad gleda sreću bezbožnikovu.

Psalam Asafov.

73. Ta dobar je Bog Izrailju, onima koji su čista srca.

2. A noge moje umalo ne zađoše, umalo ne popuznuše stopala moja,

3. Jer se rasrdih na bezumnike videći kako bezbožnici dobro žive.

4. Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo.

5. Na poslovima čovječijim nema ih, i ne muče se s drugim ljudima.

6. Toga radi optočeni su ohološću kao ogrlicom, i obučeni u obijest kao u stajaće ruho.

7. Od debljine izbuljeno im je oko, srce puno klape.

8. Patsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore.

9. Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov.

10. I zato se onamo navraćaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora.

11. I govore: kako će razabrati Bog? zar Višnji zna?

12. Pa eto, ovi bezbožnici srećni na svijetu umnožavaju bogatstvo.

13. Zar, dakle, uzalud čistim *srce svoje, i umivam bezazlenošću ruke svoje, *Psal. 24,4.

14. Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro?

15. Kad bih kazao: govoriću kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih.

16. I tako stadoh razmišljati da bih ovo razumio; ali to bješe teško u očima mojima.

17. Dok najposlije uđoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov.

18. Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaš ih u propast!

19. Kako začas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote!

20. Kao san, kad se čovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obraćaš utvaru njihovu.

21. Kad kipljaše srce moje i rastrzah se u sebi,

22. Tada bijah nezalica i ne razumijevah; kao živinče bijah pred tobom.

23. Ali sam svagda kod tebe, ti me držiš za desnu ruku.

24. Po svojoj volji vodiš me, i poslije ćeš me odvesti u slavu.

25. Koga imam na nebu? i s tobom ničega neću na zemlji.

26. Čezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mogega i dio moj dovijeka.

27. Jer evo koji otstupiše od tebe, ginu; ti istrebljuješ svakoga koji čini preljubu ostavlajući tebe.

28. A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polažem nadanje svoje, i kazivaću sva čudesa tvoja.

Molba za pomoć kad se strašno opustoši Svetinja.

Nauk Asafov.

74. Zašto se, Bože, srdiš na nas dugo; Zdimi se *gnjev tvoj na *ovce paše tvoje? *Psal. 85,5; †Psal. 95,7.

2. Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u nasljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio.

3. Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u Svetinji.

4. Riču neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje običaje postavljaju mjesto naših običaja.

5. Vidiš, oni su kao onaj koji podiže sjekiru na spletenne grane u drvetu.

6. Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama.

7. Ognjem sažegoše svetinju tvoju; na zemlju obalivši oskvrniše stan imena tvojega.

8. Rekoše u srcu svojem: potrimo ih sasvim. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji.

9. Običaja svojih ne vidimo, nema više proroka, i nema u nas ko bi znao dokle će to trajati.

10. Dokle će se, Bože, rugati nasilnik? hoće li dovijeka protivnik prkositi imenu tvojemu?

11. Zašto ustavljaš ruku svoju i desnicu svoju? Pruži li njedara svojih, i istrijebi ih.

12. Bože, *Care moj, koji od starine tvoriš spasenje posred zemlje! *Psal. 44,4.

13. Ti si silom svojom raskinuo more, i sattro glave vodenim nakazama.

14. Ti si razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu.

15. Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio *rijeke koje ne presišu. *Psal. 105,41.

16. Tvoj je dan i tvoja je noć, ti si *postavio zvijezde i sunce. *Jer. 33,25.

17. Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, lje-to i zimu ti si uredio.

18. Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime tvoje.

19. Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti *stada stradalaca svojih za svagda. *Pjes. 4,1.

20. Pogledaj na zavjet; jer su sve pećine zemaljske pune stanova bezakonja.

21. Nevoljnik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvale ime tvoje.

22. Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumni ruga svaki dan!

23. Ne zaboravi objesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici tvoji!

Zahvalnost Bogu koji sudi oholijem.

Načelniku pjevačkom. Nemoj pogubiti. Psalam Asafov. Pjesma.

75. Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime tvoje. Za tebe kazuju čudesa tvoja.

2. »Kad vidim da je vrijeme, sudiću pravo.

3. Njiše se zemlja sa svima koji žive na njoj, ja utvrđujem stupove njezine.«

4. Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga.

5. Ne dižite uvis roga svojega, ne govorite tvrdoglavo.

6. Jer uzvišavanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje;

7. Nego je Bog Sudija, jednoga ponižuje, a drugoga uzvišuje.

8. Jer je čaša u ruci Gospodu, vino vri, natočio je punu, i razdaje iz nje. I talog će njezin progutati, ispiće svi bezbožnici na zemlji.

9. A ja ću kazivati dovijeka, pjevaću Bogu Jakovljevu.

10. »Sve ću rogeve bezbožnicima polomiti, a rogovi pravednikovi uzvišiće se.«

Veličina nebeskog sudije.

Načelniku pjevačkom. Uz žice. Psalam Asafov. Pjesma.

76. Zna se u Judeji za Boga, u Izrailja je veliko ime njegovo.

2. U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu.

3. Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i mač i rat.

4. Ti si svijetao; divniji od gora hajdučkih.

5. Koji su junačkog srca postashe plijen, zapashe snom svojim, i junaci ne nađoshe ruku svojim.

6. Od prijatnje tvoje, Bože Jakovljeve, drijemlju kola i konj.

7. Ti si strašan, i ko će se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš?

8. S Neba javljaš sud; zemlja se prepada i muči,

9. Kad Bog ustaje na sud, da pomogne svima koji stradaju na zemlji.

10. I gnjev ljudski obraća se u slavu tebi, kad se jednom opašes gnjevom.

11. Položite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite *dare Strašnome. *Psal. 68,29.

12. On ukročava duh knezovima, On je strašan carevima zemaljskim.

Jadikovanje u teškoj nevolji; utjeha u milosti koju je Bog ranije činio svojemu narodu.

Načelniku pjevača Idutunovijeh. Asafov psalam.

77. Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj ide k Bogu, i On će me uslišiti.

2. U dan tuge svoje tražih Gospoda; noću je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja neće da se utješi.

3. Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj.

4. Držim oči svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu govoriti.

5. Prebrajam stare dane i godine od vijekova.

6. Opominjem se pjesama svojih noću; razgovaram sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj:

7. »Zar će se dovijeka gnjeviti na nas Gospod, i neće više ljubiti?

8. Zar je za svagda prestala milost njegova, i riječ se prekinula od koljena na koljeno?

9. Zar je zaboravio milostiv biti i u gnjevu zatvorio milosrdne svoje?«

10. I rekoh: žalosna je za mene ova promjena desnice Višnjega.

11. Pamtim djela Gospodnja; pamtim pređašnje čudo tvoje.

12. Mislio sam o svijem djelima tvojim, razmišljao o radnji tvojoj;

13. Bože! put je tvoj svet; koji je bog tako velik kao Bog naš?

14. Ti si Bog, koji si činio čudesa, pokazivao silu svoju među narodima;

15. Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove.

16. Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadrmaše.

17. Iz oblaka lijaše voda, oblaci davahu glas, i strijele tvoje lećahu.

18. Grmljahu gromovi tvoji po nebu; munje tvoje sijevahu po vasiljenoj, *zemlja se tresijaše i njijaše. *2.Sam. 22,8.

19. Po moru bijaše put tvoj, i staze tvoje po velikoj vodi, i trag tvoj ne poznavашe se.

20. Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

Vjernost Božija u vođenju njegova neposlušna naroda.

Nauk Asafov.

78. Čuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k riječima usta mojih.

2. Otvaram za priču usta svoja, kazaću stare pripovijetke.

3. Što slušasmo i doznasmo, i što nam kazivaše oci naši,

4. Nećemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javićemo slavu Gospodnju i silu njegovu i čudesa koja je učinio.

5. Svjedočanstvo podiže u Jakovu, i u Izrailju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeci svojoj;

6. Da bi znao potonji naraštaj, djeca koja će se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeci

7. Da polažu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božija, i zapovijesti njegove da drže;

8. I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim.

9. Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljaju iz luka, vratiše se natrag, kad bijaše boj.

10. Ne sačuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi.

11. Zaboraviše djela njegova, i čudesa, koja im je pokazao,

12. Kako pred ocima njihovijem učini čudesa u *zemlji misirskoj, na polju Soanu; *1.Moj. 32,3.

13. Razdvoji more, i provede ih, od vode načini zid;

14. I vodi ih danju oblakom, i svu noć svijetlijem ognjem;

15. Raskida stijene u *pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane; *Psal. 105,41.

16. Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama.

17. Ali oni još jednako griješiše njemu, i gnjeviše Višnjega u pustinji.

18. I kušaše Boga u srcu svom, ištući jela po volji svojoj,

19. I vikaše na Boga, i rekoše: »Može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?

20. Evo! On udari u kamen, i poteče voda, i rijeke ustadoše; može li i hljeba dati? hoće li i mesa postaviti narodu svojemu?«

21. Gospod ču i razljuti se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izrailja.

22. Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoć njegovu.

23. Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska,

24. I pusti, te im podaždje mana za jelo, i *hljeb nebeski dade im. *Nem. 9,15.

25. Hljeba anđelskoga jeđaše čovjek; posla im jela do sitosti.

26. Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug;

27. I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama krilatim;

28. Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovijeh.

29. I nadoše se i dade im što su željeli.

30. Ali ih još i ne prođe želja, još bješe jelo u ustima njihovijem,
31. Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najjače među njima, i mladiće u Izrailju pobi.
32. Preko svega toga još griješiše, i ne vjerovalaše čudesima njegovijem.
33. I pusti, te dani njihovi prolaziše uzalud, i godine njihove u strahu.
34. Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraćahu se i iskahu Boga;
35. I pominjahu da je Bog odbrana njihova, i Višnji Izbavitelj njihov.
36. Laskahu mu ustima svojim, i jezikom svojim lagahu mu.
37. A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu.
38. Ali on bješe *milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, često ustavljaše †gnjev svoj, i ne podizaaše sve jarosti svoje.
*Nem. 9,17; 2.Moj. 34,6. †Isa. 48,9.
39. Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraća se.
40. Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi!
41. Sve nanovo kušaše Boga, i Sveca Izraeljeva dražiše.
42. Ne sjećaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje,
43. U koji učini u Misiru znake svoje i čudesna svoja na polju Soanu;
44. I provrže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti.
45. Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more.
46. Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima.
47. Vinograde njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom.
48. Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji.
49. Posla na njih ognjeni *gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, četu zlijeh anđela.
*Rim. 2,8.
50. Ravni stazu gnjevu svojem, ne čuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru.
51. Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem.
52. I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje.
53. Vodi ih pouzdano, i oni se ne bojaše, a neprijatelje njihove zatrpao more.
54. I dovede ih na mjesto *Svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova.
*2.Moj. 15,17.
55. Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovijem naseli koljena Izraeljeva.
56. Ali oni kušaše i srdiše Boga Višnjega i uredaba njegovijeh ne sačuvaše.
57. Odustaaše i odvrgoše se, kao i oci njihovi, sлагаše kao rdav luk.
58. Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga.
59. Bog ču i razgnjevi se i rasrdi se na Izraelja veoma.
60. Ostavi naselje svoje u *Silomu, šator, u kojem življaše s ljudma.
*Jer. 7,12.
61. I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve.
62. I predade maču narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtje se.
63. Mladiće njegove jede oganj, i djevojkama njegovijem ne pjevaše svatovskih pjesama;
64. Sveštenici njegovi padaše od mača, i *udovice njegove ne plakaše. *O Jovu 27,15.
65. Najposlije kao iza sna probudi se *Gospod, prenu se kao junak kad se napije †vina.
*Isa. 42,13. †Zah. 9,15.
66. I pobi neprijatelje svoje s leđa, vječnoj sramoti predade ih.
67. I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra.
68. Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje.
69. I sagradi *Svetinju svoju kao gornje svoje stanove, i kao †zemlju utvrdi je do vijeka.
*2.Moj. 15,17. †1.O car. 6,1.
70. I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovčijih,

71. I od dojljica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, *Izrailja.

*2.Sam. 5,2.

72. I on ih pase čistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

Tužbalica nad razorenim Jerusolimom.

Psalam Asafov.

79. Bože! neznabošci dođoše u do-
stojanje tvoje; oskvrniše svetu
crkvu tvoju, *Jerusolim pretvoriše u zidine.

*Jer. 26,18.

2. Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim.

3. Proliše krv njihovu kao vodu oko Jerusolima, i ne bješe ko da pogrebe.

4. Postadosmo potsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas.

5. Dokle ćeš se, Gospode, jednako gnjeviti, jarost tvoja gorjeti kao oganj?

6. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivlju tvojeja imena.

7. Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše.

8. Ne pominji pređašnjih bezakonja naših, već pohitaj da nas presreteš milosrdem svojim, jer smo veoma ološali.

9. Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i očisti od grijeha naših radi imena svojega.

10. Zašto da govore neznabošci: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred očima našim osveta nad neznabošcima za prolivenu krv sluga tvojih!

11. Neka izađu pred lice tvoje uzdasi sužanjski, silom mišice svoje sačuvaj namijenjene smrti.

12. Sedminom vrati u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode!

13. A mi narod tvoj i ovce paše tvoje dovi-
jeka ćemo te slaviti i od koljena na kolje-
no kazivati hvalu tvoju.

Molitva da Gospod održi narod
izrailjski – čokot koji je sam posadio.

Načelniku pjevačkom. Uz muzičku spravu
sosanim edut. Asafov psalam.

80. Pastire Izrailjev, čuj! koji vodiš
sinove Josifove kao ovce, koji
sjediš na heruvimima, javi se!

2. Pred Jefremom i Venijaminom i Mana-
sijom probudi krjepost svoju, i hodi da
nam pomogneš.

3. Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje
da se spasemo!

4. Gospode, Bože nad vojskama! dokle ćeš
se gnjeviti kad te moli narod tvoj?

5. Hraniš ih hljebom suznijem, i pojiš ih
suzama trostrukom mjerom.

6. Učinio si da se oko nas svađaju susjedi
naši, i neprijatelji se naši smiju među
sobom.

7. Bože nad vojskama! povrati nas, neka
zasja lice tvoje da se spasemo!

8. Iz Misira si prenio čokot, izagnao naro-
de, i posadio ga.

9. Okrčio si za nj, i on pusti žile, i zauze
svu zemlju.

10. Gore se pokriše njegovijem sjenom, i
loze su mu kao kedri Božiji.

11. Pustio je loze svoje do mora i ogranke
svoje do *rijeka.

*Psal. 72,8.

12. Zašto si mu razvalio ogradu, da ga ki-
da ko god prođe?

13. Gorski vepar podgriza ga, i poljska
zvijer jede ga.

14. Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj
s *Neba i vidi, i obidi vinograd ovaj,

*5.Moj. 26,15.

15. Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja,
i sina, kojega si ukrijepio sebi!

16. Popaljen je ognjem, isječen, od stra-
šnoga pogleda tvojeja propade.

17. Neka bude ruka tvoja nad čovjekom
desnice tvoje, nad sinom čovječijim kojega
si utvrdio sebi!

18. I nećemo ostupiti od tebe, oživi nas, i
ime tvoje prizivaćemo.

19. *Gospode, Bože nad vojskama! povra-
ti nas, neka zasja lice tvoje, da se spasemo!

*Psal. 27,4.

Istinsko praznovanje.

Načelniku pjevačkom. Uz getsku spravu.
Psalam Asafov.

81. Radujte se Bogu, koji nam daje
krjepost; poklikujte Bogu Jakovljevu.

2. Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke
harfe sa psaltinom.

3. Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi
praznika našega.

4. Jer je takav zakon u Izrailja, naredba od
Boga Jakovljeva.

5. Za svjedočanstvo postavi Josifu ovo,
kad išaše na zemlju misirsku. Jezik, kojega
ne znah, čuh:

6. »Uklonio sam ramena njegova od bre-
mena, ruke njegove oprostije se kotarica.

7. U nevolji si me zazvao, i izbavih te, usli-
ših te usred groma, na vodi Merivi iskušah
te.

8. Slušaj, narode moj, i zasvjedočiću ti,
Izrailju, o kad bi me poslušao:

9. Da ne bude u tebe tuđega boga, i bogu
stranome nemoj se klanjati.

10. Ja sam *Gospod, Bog tvoj, koji sam te
izveo iz zemlje misirske; otvori usta svoja, i
ja ću ih napuniti.

*Psal. 37,3.

11. Ali ne poslušaj narod moj glasa moje-
ga, Izrailj ne mari za me.

12. I ja ih pustih na volju *srca njihova,
neka hode po svojim mislima. *Rim. 1,24.

13. O kad bi narod moj slušao mene, i si-
novi Izrailjevi hodili putevima mojim!

14. Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i
na protivnike njihove digao bih ruku
svoju;

15. Koji mrze na Gospoda, bili bi im po-
korni, i dobri dani njihovi bili bi dovijeka;

16. Najboljom bi pšenicom hranio njih, i
*medom bih iz kamena sitio ih.«

*5.Moj. 32,13.

U govoru Gospod prijeti
nepravdnijem vlastima.

Psalam Asafov.

82. Bog stade na saboru Božijem,
usred bogova izreče sud:

2. »Dokle ćete suditi nepravo, i bezbožni-
cima gledati ko je ko?

3. Sudite ubogome i siroti, onoga koga go-
ne i ništega pravdajte.

4. Izbavljajte ubogoga i ništega, iz ruke
bezbožničke otimajte.

5. Ne poznaše, niti razumješe, hode po ta-
mi; zadrmaše se zemlji svi temelji.

6. Rekoh: bogovi ste, i sinovi Višnjega svi.

7. Ali ćete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki
knez pašćete.«

8. Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po
našljedstvu svi narodi.

Molitva za pomoć protiv
neprijatelja Izrailjeva.

Pjesma. Psalam Asafov.

83. Bože! nemoj zamuknuti, nemoj
šutjeti, niti počivaj, Bože!

2. Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše, i koji
te nenavide, podigoše glavu.

3. Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju
se na izbrane tvoje.

4. Rekoše: hodite da ih istrijebimo izme-
đu naroda da se više ne spominje ime
Izrailjevo.

5. Složno pristaše i suprot tebi vjeru
uhvatiše:

6. Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i
Agareni,

7. Geval i Amon i Amalik, Filisteji s
Tircima;

8. I Asur udruži se s njima; postadoše mi-
šica sinovima Lotovijem.

9. Učini im onako kao Madijanu, kao Si-
sari, kao Javinu na potoku Kisonu,

10. Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagn-
jiše sobom zemlju.

11. Uradi s njima, s knezovima njihovi-
jem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima gla-
varima njihovijem kao sa Zevejem i
Salmanom.

12. Jer govore: osvojimo naselja Božija.
 13. Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetro
 14. Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore,
 15. Tako ih pognaj burom svojom i vihorom svojim smeti ih.
 16. Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode!
 17. Neka se stide i srame dovijeka, neka se smetu i izginu!

18. I neka znadu da si ti, kojemu je ime *Gospod, jedini najviši nad svom zemljom. *2.Moj. 15,3.

Čežnja za svetinjom.

Načelniku pjevačkom. Uz getsku spravu.
 Psalam sinova Korejevih.

84. Kako su mili stanovi tvoji, *Gospode nad silama!

*Jezek. 24,21. Psal. 26,8.

2. Gine duša moja želeći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome.
 3. I ptica nahodi kuću, i lastavica gnijezdo sebi gdje leže ptiće svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, Care moj i Bože moj!
 4. Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka.
 5. Blago onima kojima je sila u tebi, i kojima su u srcu putevi tvoji!
 6. Idući dolinom plačevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima.
 7. Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu.
 8. Gospode, Bože nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljevi!
 9. Bože, Braniču naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega!
 10. Jer je bolji jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim.
 11. Jer je Gospod Bog Sunce i Štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne uskraćuje nijednoga dobra.

12. Gospode nad silama! blago čovjeku, koji se u te uzda!

Molba da Gospod opet blagoslovi narod prema kojem je ranije bio milostiv.

Načelniku pjevačkom. Psalam sinova Korejevih.

85. Smilovao si se, *Gospode, na zemlju svoju, povratio si troblje Jakovljevo. *Jezek. 39,25; Jer. 30,18. †Psal. 126,1.

2. Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijeh
 3. Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega.
 4. Povrati nas, Bože, Spasitelju naš, prekini srdnju svoju na nas.
 5. Zar ćeš se dovijeka gnjeviti na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno?
 6. Zar se nećeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi?
 7. Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoć svoju daj nam.
 8. Da poslušam šta govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svecima svojim, i onima koji se obraćaju srcem k njemu.
 9. Da, blizu je onijeh koji ga se boje pomoć njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj!
 10. Milost i *istina sreće se, †pravda i mir poljubiće se. *Mih. 7,20. †Psal. 72,2.
 11. Istina će niknuti iz *zemlje i pravda će s neba priniknuti. *Isa. 45,8.
 12. I Gospod će dati dobro, i zemlja naša daće plod svoj.
 13. Pravda će pred njim ići, i postaviće na put stope svoje.

Molitva u velikoj nevolji.

Molitva Davidova.

86. Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ.

2. Sačuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda.
 3. Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi ičem vas dan.
 4. Obeseli dušu slugu svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svojgu.

5. Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivlju.

6. Čuj, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mogega.

7. U dan tuge svoje prizivljem te, jer ćeš me uslišiti.

8. Nema među bogovima takvoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takijeh kakva su tvoja.

9. Svi narodi, koje si stvorio, doći će i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje.

10. Jer si ti velik i tvoriš čudesa; ti si jedan Bog.

11. Pokaži mi, Gospode, put svoj, i ići ću u istini tvojoj; učini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvogega.

12. Slavicu te, Gospode Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaću ime tvoje dovijeka.

13. Jer je milost tvoja velika nada mnom, i izvadio si *dušu moju iz pakla najdubljega.

*Psal. 56,13.

14. Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom.

15. Ali ti, *Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrotom i istinom,

*Psal. 103,8; 86,5.

16. Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojem, i pomozu sinu sluškinje svoje;

17. Učini sa mnom čudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

Sion se slavi što je obratio mnogobošće.

Psalam sinova Korejevih. Pjesma.

87. Što je sam osnovao na gorama svetijem,

2. Vrata sionska ljubi Gospod više svijeh stanova Jakovljevijskih.

3. Slavno kazuju za tebe, grade Božji!

4. »Među one, koji me znaju, brojiću Misir i Vavilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili.«

5. O Sionu će se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam Višnji utvrđuje ga.

6. Gospod će u prijepisu naroda zavikati: ovaj se rodio u njemu.

7. I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

Molitva u teškom iskušenju i u smrtnoj opasnosti.

Pjesma. Psalam sinova Korejevih. Načelniku pjevačkom, da se pjeva uz sviralu. Nauk Emanu od plemena Zarina.

88. Gospode Bože, Spasitelju moj, danju vičem i noću pred tobom.

2. Nek izađe preda te molitva moja, prigni uho svoje k jauku mojemu;

3. Jer je duša moja puna jada, i život se moj primače paklu.

4. Izjednačih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao čovjek bez sile,

5. Kao među mrtve bačen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjećaš, i koji su od ruke tvoje daleko.

6. Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdan.

7. Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me.

8. Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio; zatvoren sam, i ne mogu izaći.

9. Oko moje usahnu od jada, vičem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje.

10. Eda li ćeš na mrtvima činiti čudesa? ili će mrtvi ustati i tebe slaviti?

11. Eda li će se u grobu pripovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju?

12. Eda li će u tami poznati čudesa tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja?

13. Ali ja, Gospode, k tebi vičem, i jutrom molitva moja sreta te.

14. Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvrćaš lice svoje od mene?

15. Mučim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam.

16. Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me.

17. Optječu me svaki dan kao voda, stežu me otsvuda.

18. Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji sakrili su se u mrak.

Utjeha za Davidov dom u
Božijem obricanju.

Nauk Etana od plemena Zarana.

89. Milosti ću Gospodnje pjevati uvijek, od koljena na koljeno javljaću istinu tvoju ustima svojim.

2. Jer znam da je zavavijek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoj, rekavši:

3. »Učinih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, služi svojemu:

4. Dovijeka ću utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena.«

5. Nebo kazuje čudesa tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh.

6. Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko će se izjednačiti s Gospodom među sinovima Božijim?

7. Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega.

8. Gospode, Bože nad vojskama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe.

9. Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukročavaš.

10. Ti si oborio oholi Misir kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje.

11. Tvoja je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj.

12. Sjever i jug ti si stvorio, *Tavor i Ermon o tvom se imenu raduje. *Isa N. 19,22.

13. Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.

14. Blagost je i *pravda podnožje prijestolu tvom, milost i istina ide pred licem tvom. *Psal. 85,10.

15. Blago narodu koji zna trubni poklič! Gospode! u svjetlosti lica tvoje oni hode;

16. Imenom se tvom raduju vas dan, i pravdom tvojom uzvišuju se.

17. Jer si ti krasota sile njihove, i po milosti tvojoj uzvišuje se rog naš.

18. Jer je od Gospoda odbrana naša, i od Svetoga Izrailjeva car naš.

19. Tada si govorio u utvri vjernima svojim, i rekao: »Poslah pomoć junaku, uzvisih *izbranoga svojega iz naroda.

*Psal. 89, 3.

20. Nadoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga.

21. Ruka će moja biti jednako s njim, i mišica moja krijepiče ga.

22. Neće ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja neće mu dosaditi.

23. Potrću pred licem njegovijem neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziću.

24. Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uzvisiće se rog njegov.

25. Pružiću na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu.

26. On će me zvati: ti si Otac moj, Bog moj i Grad spasenja mojega.

27. I ja ću ga učiniti prvencem, višim od careva zemaljskih.

28. Dovijeka ću mu hraniti milost svoju, i *zavjet je moj s njim vjeran. *Isa. 55,3.

29. Produljiću sjeme njegovo dovijeka, i prijesto njegov kao dane nebeske.

30. Ako sinovi njegovi ostave *zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim;

*Jer. 9,13.

31. Ako pogaze uredbu moje, i zapovijesti mojih ne sačuvaju,

32. Onda ću ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo;

33. Ali milosti svoje neću uzeti od njega, niti ću prevrnuti istinom svojom;

34. Neću pogaziti zavjeta svojega, i što je izašlo iz usta mojih neću poreći.

35. Jednom se zakleh svetošću svojom; zar da slažem Davidu?

36. Potomstvo će njegovo trajati dovijeka, i *prijesto njegov kao sunce preda mnom;

*2.Sam. 7,16.

37. On će stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima.«

38. A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega;

39. Zanemario si *zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov.

*Zah. 11,10.

40. Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine.

41. Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta potsmijeh u susjeda svojijeh.

42. Uzvisio si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove.

43. Zavratio si oštrice mača njegova, i nijesi ga ukrijepio u boju;

44. Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju;

45. Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu.

46. Dokle ćeš se, Gospode, jednako odvracati, dokle će kao oganj plamtjeti gnjev tvoj?

47. Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove?

48. Koji je čovjek živio i nije smrti vidio, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh?

49. Gdje su pređašnje *milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom.

*Isa. 55,3.

50. Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda,

51. Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvojega.

52. Blagosloven Gospod uvijek! Amin, amin.

Bog je vječan, grješni ljudi su prolazni.

Molitva za milost.

Molitva Mojsija, čovjeka Božijega.

90. Gospode! ti si nam Utočište od koljena do koljena.

2. Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog.

3. Ti povraćaš čovjeka u trulež, i govoriš: Vratite se sinovi ljudski!

4. Jer je tisuća godina pred očima tvojima kao dan jučerašnji, kad mine, i kao straža noćna.

5. Ti ih kao povodnjem odnosiš; oni su kao san, kao trava, koja rano vene,

6. Ujutru cvjeta i uvene, uveče se pokosi i sasušila.

7. Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo.

8. Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega.

9. Svi se dani naši prekračuju od srdnje tvoje, godine naše prolaze kao glas.

10. Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jačega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijećemo.

11. Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao?

12. Nauči nas tako brojati dane naše, da bismo stekli *srce mudro. *Priče 2,2.

13. Povrati se, Gospode! Dokle ćeš? Smiluj se na sluge svoje.

14. Ujutru nas nasiti dobrote svoje, i radovaćemo se i veseliti u sve dane svoje.

15. Obraduj nas prema danima, u koje si nas mučio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju.

16. Neka se pokaže na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovijem.

17. Neka bude dobra volja *Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

*2.Sol. 2,16; Isa. 26,12.

Svemogući Bog je zaštita u svijem opasnostima.

91. Koji živi u zaklonu Višnjega, u sjenu Svemogućega počiva.

2. Govori Gospodu: ti si Utočište moje i Branič moj, Bog moj, u kojega se uzdam.

3. On će te izbaviti iz zamke ptičareve, i od ljutoga pomora;

4. Perjem svojim osjenice te, i pod krilima njegovijem zaklonićeš se; istina je njegova štiti i ograda.

5. Nećeš se bojati strahote noćne, strijele, koja leti danju,

6. Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u podne mori.

7. Pašće pored tebe tisuća i deset tisuća s desne strane tebi, a tebe se neće dotaći.

8. Samo ćeš gledati očima svojima, i vidjećeš platu bezbožnicima.

9. Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utočište.

10. Neće te zlo zadesiti, i udarac neće dosegnuti do kolibe tvoje.

11. Jer *anđelima svojim zapovijeda za tebe da te čuvaju po svijem putovima tvojim.

*Mat. 4,6.

12. Na ruke će te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

13. Na lava i na aspidu nastupaćeš i gazićeš lavića i zmaja.

14. »Kad me ljubi, izbaviću ga; zakloniću ga, kad je poznao ime moje.

15. Zazvaće me, i uslišiću ga; s njim ću biti u nevolji, izbaviću ga i proslaviću ga.

16. Duga života nasitiću ga, i pokazaću mu *spasenje svoje.«

*Psal. 50,23.

Hvala Bogu koji kažnjava bezbožnike i blagosilja pravednike.

Psalam. Pjesma za Subotu.

92. Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, Višnji,

2. Javljati jutrom milost tvoju, i istinu tvoju noću,

3. Uz deset žica i uz psaltir, i uz jasnu liru!

4. Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se.

5. Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje.

6. Bezumnik ne zna, i nezalica ne razumije toga.

7. Kad bezbožnici niču kao trava i cvjetaju svi koji čine bezakonje, to biva zato da bi se istrijebili dovijeka.

8. A ti si, Gospode, visok uvijek.

9. Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji čine bezakonje;

10. A moj rog ti uzvišuješ kao rog u jedno-roga, ja sam *pomazan novijem uljem.

*Psal. 23,5.

11. I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje.

12. Pravednik se zeleni kao finik, kao ke-dar na Livanu uzvišuje se.

13. Koji su zasađeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega;

14. Rodni su i u starosti, jedri i zeleni,

15. Javljujući da je pravedan Gospod, Bra-nič moj, i da nema u njemu *nepravde.

*Rim. 9,14.

Veličanstvo carstva Božijeg.

93. Gospod *caruje. Obukao se u $\dagger$ veličanstvo, obukao se $\dagger$ Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neće se pomjeriti.

*Isa. 52,7. $\dagger$ Psal. 104,1. $\dagger$ Otkr. 19,6.

2. Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si.

3. Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje:

4. Od hujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silniji je na visini Gospod.

5. Svjedočanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

Molitva protiv ugnjetača naroda Gospodnjeg.

94. Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se!

2. Podigni se, Sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima.

3. Dokle će se bezbožnici, Gospode, dokle će se bezbožnici hvaliti?

4. Ruže i oholo govore, veličaju se svi koji čine bezakonje.

5. Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muče.

6. Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more.

7. I govore: neće vidjeti Gospod, i neće doznati Bog Jakovljevi.

8. Urazumite se, preludi ljudi! budale! kad ćete biti pametni?

9. Koji je stvorio uho, zar ne čuje? i koji je oko načinio, zar ne vidi?

10. Zar neće obličiti koji narode urazumljuje, koji uči čovjeka da zna?

11. *Gospod zna misli ljudima kako su ništave. *1.Kor. 3,20.

12. Blago *čovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim učiš;

*O Jovu 5,17.

13. Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku.

14. Jer neće odbaciti *Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega neće ostaviti.

*5.Moj. 31,6.

15. Jer će se sud vratiti na pravdu, i njega će naći svi pravoga srca.

16. Ko će ustati za mene suprot zlima? ko će stati za mene suprot onima koji čine bezakonje?

17. Kad mi Gospod ne bi bio Pomoćnik, brzo bi se duša moja preselila onamo gdje se muči.

18. Kad rečem: drhće mi noga, milost tvoja, Gospode, prihvata me.

19. Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju.

20. Eda li će blizu tebe stati prijesto krvnički, i onaj koji namišlja nasilje nasuprot zakonu?

21. Spremaj se na dušu pravednikovu, i krv pravu okrivljuju.

22. Ali je Gospod moje Pristanište, i Bog je moj tvrdo Utočište moje.

23. On će im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloću istrijebiće ih, istrijebiće ih Gospod, Bog naš.

Pozivanje na hvaljenje Boga.

Opomena neposlušnijem.

95. Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo Bogu, gradu spasenja svojega!

2. Izadžimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu!

3. Jer je Gospod velik Bog i velik Car nad svijem bogovima.

4. U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su.

5. Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove načinile.

6. Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom Tvorcem svojim.

7. Jer je on Bog naš, i mi narod paše njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov:

8. »Nemojte da vam odrveni srce vaše kao Merivi, kao u dan kušanja u pustinji,

9. Gdje me kušашe oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje.

10. Četrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova njihovih;

11. I zato se zakleh u gnjevu svom da neće ući u mir moj.«

Gospod je slavni Tvorac
sve Zemlje.

96. Pjevajte Gospodu pjesmu novu, *pjevaj Gospodu, sva zemljo!

*1.Dnev. 16,23.

2. Pjevajte Gospodu, blagosiljajte ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo.

3. Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima čudesa njegova.

4. Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti: strašniji je od svih bogova.

5. Jer su svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio.

6. Slava je i veličanstvo pred licem njegovijem, sila i krasota u Svetinjii njegovoj.

7. Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i čast.

8. Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove.

9. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepi pred njim, sva zemljo!

10. Recite narodima: *Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neće se pomjestiti; On će suditi narodima pravo. *Psal. 93,1.

11. Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu;

12. Neka skače polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska,

13. Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiće vasiljenoj po *pravdi, i narodima po istini svojoj. *Otkr. 19,11.

Sion se raduje što je Bog visok nad svom zemljom.

97. Gospod caruje: nek se raduje zemlja! nek se vesele ostrva mnoga.

2. Oblak je i mrak oko njega; blagost i pravda podnože su prijestolu njegovu.

3. Oganj pred njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove.

4. Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; viđi i strepi zemlja.

5. Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji.

6. Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu.

7. Nek se stide svi koji se klanjaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi.

8. Čuje i raduje se Sion, i kćeri se judejske vesele radi sudova tvojih, Gospode!

9. Jer si ti, Gospode, visok nad svom zemljom i nadvišuješ sve bogove.

10. Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On čuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožničkih otima ih.

11. Svjetlost se prosipa na pravednika, i veselje na one koji su prava srca.

12. Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

Klicanje i popijevanje o pobjedama Gospodnjim po svemu svijetu.

Psalam.

98. Pojte Gospodu pjesmu novu, jer učinio čudesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova.

2. Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju.

3. Opomenu se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

4. Raduj se Gospodu, sva zemljo; pjevajte, poklikujte i popijevajte!

5. Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim.

6. U trube i rogove zatrubite pred carem Gospodom.

7. Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive;

8. Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju

9. Pred licem Gospodnjim; jer ide da sudi zemlji; sudiće vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

Svetost vlada u carstvu Gospodnjem.

99. Gospod caruje: neka strepe narodi; sjedi na heruvimima: nek se drma zemlja!

2. Gospod je na Sionu velik, i visok nad svima narodima.

3. Neka slave veliko i strašno ime tvoje; da je svet!

4. Neka slave silu cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrdio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu.

5. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet!

6. Mojsije i Aron, sveštenici njegovi, i Samuilo jedan od onih koji prizivlju ime njegovo, prizivahu Boga, i On ih usliši.

7. U stupu od oblaka govoraše njima; oni čuvaže zapovijesti njegove i uredbu koju im dade.

8. Gospode, Bože naš, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plaćao za djela njihova.

9. Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

Pohvalna pjesma za narod Božiji.

Psalam pohvalan.

100. Raduj se Gospodu, sva zemljo!

2. Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pjevajući!

3. Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje njegovo, narod njegov i ovce paše njegove.

4. Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljajte ime njegovo.

5. Jer je dobar Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

Ogledalo vlade Davidove.

Psalam Davidov.

101. Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim.

2. Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom.

3. Ne stavljam pred oči svoje riječi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima.

4. Srce pokvareno daleko je od mene; zlijev ne znam.

5. Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i naduta srca, toga ne trpim.

6. Oči su moje obraćene na vjerne na zemlji, da bi sjedeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni.

7. Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred očima mojima.

8. Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji čine bezakonje.

Pokajnička molitva da Gospod opet podigne Sion.

Molitva nevoljnoga, kad mu je teško, i pred Gospodom izliva tugu svoju.

102. Gospode! čuj molitvu moju, i govika moja nek izade preda te.

2. Nemoj odvratiti lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me.

3. Jer prodoše kao dim dani moji, kosti moje kao topionica ogorješe.

4. Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hljev svoj.

5. Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje.

6. Postadoh kao gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama.

7. Ne spavam, i sjedim kao ptica bez dru- ga na krovu.

8. Svaki dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnom se uklinju.

9. Jedem pepeo kao hljev, i piće svoje rastvaram suzama

10. Od gnjeva tvojega i srdnje tvoje; jer podigavši me bacio si me.

11. Dani su moji kao sjen, koji prolazi, i ja kao trava osuši se.

12. A ti, Gospode, ostaješ dovijeka, i spomen tvoj od koljena do koljena.

13. Ti ćeš ustati, smilovaćeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme;

14. Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale.

15. Tada će se neznabošci bojati imena Gospodnjega, i svi *carevi zemaljski slave njegove; *Psal. 138,4.

16. Jer će Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj;

17. Pogledaće na molitvu onijeh koji nemaju pomoći, i neće se oglušiti molbe njihov.

18. Napišaće se ovo potonjemu rodu, i narod novo stvoren hvaliće Gospoda,

19. Što je prinikao sa svete visine svoje, *Gospod pogledao s tneba na zemlju, *Psal. 14,2. †5.Moj. 26,15.

20. Da čuje uzdisanje sužnjevo, i odriješi sinove smrtni;

21. Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje i hvalu njegovu u Jerusalamu,

22. Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu.

23. Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje.

24. Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena.

25. Davno si postavio *zemlju, i tnebesa su djelo ruku tvojih. *1.Moj. 1,1. †Jevr. 1,10.

26. To će proći, a ti ćeš ostati; sve će to kao haljina oveštati, kao haljinu promijeniće ih i promijeniće se.

27. Ali ti si taj isti i godine tvoje neće isteći.

28. Sinovi će slugu tvojih živjeti, i potomstvo će se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

Slavljenje milosti Božije prema grješnijem i slabijem ljudima.

Psalam Davidov.

103. **B**lagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo.

2. Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljaj nijednoga dobra što ti je učinio.

3. On ti prašta sve grijeha i iscjeljuje sve bolesti tvoje;

4. Izbavlja od groba život tvoj, vjenčava te dobrotom i milošću;

5. Ispunja dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja.

6. Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo čini.

7. Pokaza puteve svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja.

8. Milostiv je i dobar Gospod, spor na gnjev i veoma blag.

9. Ne gnjevi se jednako, niti se dovijeka srdi.

10. Ne postupa s nama po grijesima našim, niti nam vraća po nepravdama našim.

11. Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje.

12. Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša.

13. Kako otac žali sinove, tako *Gospod žali one koji ga se boje. *5.Moj. 8,5.

14. Jer zna građu našu, opominje se da smo prah.

15. Dani su čovječiji kao trava; kao cvijet u polju, tako cvjeta.

16. Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti će ga više poznati mjesto njegovo.

17. Ali *milost Gospodnja ostaje od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje, i pravda njegova na sinovima sinova, *2.Moj. 20,6.

18. Koji drže *zavjet njegov, i pamte zapovijesti njegove, da ih izvršuju. *5.Moj. 7,9.

19. Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada.

20. Blagosiljajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krjepošću, izvršujete riječ njegovu slušajući glas riječi njegovae.

21. Blagosiljajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu.

22. Blagosiljajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda!

Slava Božija u djelima njegovijem.

104. **B**lagosiljaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Bože moj, velik si veoma, obukao si se u veličanstvo i krasotu.

2. Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator;

3. Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake načinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetrenijem.

4. Činiš vjetrove da su ti anđeli, plamen ognjeni da su ti sluge.

5. Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti na vijek vijeka.

6. Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stoje vode.

7. Od prijatnje tvoje bježe, od gromovnoga glasa tvoga teku.

8. Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto koje si im utvrdio.

9. Postavio si među, preko koje ne prelaze, i ne vraćaju se da pokriju zemlju.

10. Izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode.

11. Napajaju sve zvijeri poljske; divlji *magarci gase žed svoju. *O Jovu 39,8.

12. Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov.

13. Napajaš gore s visina svojih, plodovima djela tvojih siti se *zemlja. *Psal. 147,8.

14. Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist *čovjeku, da bi izvodio †hljeb iz †zemlje. *1.Moj. 2,5. †O Jovu 28,5. †1.Moj. 1,29.

15. I *vino veseli srce čovjeku, i lice se svijetli od †tulja, i hljeb srce čovjeku krijepi.

*Sud. 9,13. †Jer. 31,12.

16. Site se drveta Božija, kedri *livanski, koje si posadio. *Psal. 29,5.

17. Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rodin na jelama.

18. Gore visoke divokozama, kamen je utočište zečevima.

19. Stvorio si mjesec da pokazuje vreme-
na, sunce poznaje zapad svoj.

20. Stereš tamu, i biva noć, po kojoj izlazi
sve zvijerje šumsko;

21. Lavovi riču za plijenom, i traže od Boga
hrane sebi.

22. Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu
u lože svoje.

23. Izlazi čovjek na posao svoj, i na rad
svoj do večera.

24. Kako je mnogo djela tvojih, Gospode!
Sve si premudro stvorio; puna je *zemlja
blaga tvoje. *1.Moj. 1,20.

25. Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez
broja, životinja mala i velika;

26. Tu lađe plove, krokodil, kojega si stvo-
rio da se *igra po njemu. *O Jovu 40,15.

27. Sve tebe čeka, da im daješ hranu na
vrijeme.

28. Daješ im, primaju; otvoriš ruku svoju,
site se dobra.

29. Odvrtiš lice svoje, žaloste se; uzmeš
im duh, ginu, i u prah svoj povraćaju se.

30. Posljedš dah svoj, postaju, i ponavljaš li-
ce zemlji.

31. Slava Gospodu uvijek; nek se veseli
Gospod za djela svoja!

32. On pogleda na zemlju, i ona se trese;
dotakne se gora, i dime se.

33. Pjevaću Gospodu za života svojega;
hvaliću Boga svojega dok sam god.

34. Neka mu bude mila besjeda moja! ve-
seliću se o Gospodu.

35. Neka nestane grješnika sa *zemlje, i
bezbožnika neka ne bude više! Blagosiljaj,
dušo moja, Gospoda! Aliluja! *Priče 2,22.

Veličanje Gospoda zbog njegovijeh
dobročinstava u Izraelju.

105. Hvalite Gospoda; glasite ime
njegovog; javljajte po naro-
dima djela njegova.

2. Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva ču-
desa njegova.

3. Hvalite se svetijem imenom njegovijem;
nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda.

4. Tražite Gospoda i silu njegovu, tražite
lice njegovo bez prestanka.

5. Pamтите čudesa njegova koja je učinio,
znake njegove i sudove usta njegovijeh.

6. Sjeme Avramovo sluge su njegove, sino-
vi Jakovljevi izabrani njegovi.

7. On je Gospod Bog naš, po svoji zem-
lji sudovi njegovi.

8. Pamti uvijek zavjet svoj, riječ, koju je
dao na tisuću koljena,

9. Što je zavjetovao Avramu, i za što se
kleo Isaku,

10. To je postavio Jakovu za zakon, i Izrai-
lju za zavjet vječni,

11. Govoreći: tebi ću dati *zemlju Hanan-
sku u našljedni dio. *1.Moj. 15,18.

12. Tada ih još bijaše *malo na broj, bijaše
ih malo, i bjehu došljaci. *1.Moj. 34,30.

13. Iđahu od naroda do naroda, iz jedno-
ga carstva k drugome plemenu.

14. Ne dade nikome da im naudi, i karaše
za njih careve:

15. »Ne dirajte u pomazanike moje, i pro-
cima mojim ne činite zla.«

16. I pusti glad na onu zemlju; i potre sav
*hljeb što je za hranu. *3.Moj. 26,26.

17. Posla pred njima čovjeka; u roblje pro-
dan bi Josif.

18. Okovima stegoše noge njegove, gvo-
žde tistaše dušu njegovu,

19. Dok se steče riječ njegova, i riječ Go-
spodnja proslavi ga.

20. Posla car i odriješi ga; gospodar nad
narodima, i pusti ga.

21. Postavi ga gospodarem nad domom
svojim, i zapovjednikom nad svijem što
imaše.

22. Da vlada nad knezovima njegovijem po
svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje.

23. Tada dođe Izraelj u *Misir, i Jakov se
preseli u zemlju Hamovu. *1.Moj. 46,6.

24. I namnoži Bog narod svoj i učini ga ja-
čim od neprijatelja njegovijeh.

25. Prevrnu se srce njihoveto te omrznuše
na narod njegov, i činiše lukavstvo slugama
njegovijem.

26. Posla Mojsija, slugu svojega, Arona iza-
branika svojega.

27. Pokazaše među njima čudotvornu silu
njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj.

28. Pusti mrak i zamrači, i ne protivioše se
riječj njegovoj.

29. Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu.

30. Prove zemlja njihova žabama, i sobe careva njihovijeh.

31. Reče, i dođoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem.

32. Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlju njihovu.

33. I pobi čokote njihove i smokve njihove, i potre drveta u krajevima njihovijem.

34. Reče, i dođoše skakavci i gusjenice nebrojene;

35. I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, i pojedoh rod u polju njihov.

36. I pobi sve prvence u *zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova. *2.Moj. 11,5.

37. Izvede Izrailce sa srebrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem.

38. Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao.

39. Razastrije im oblak za pokrivač, i oganj da svijetli noću.

40. Moliše, i posla im prepelice, i hljbom ih nebeskim hrani.

41. Otvori kamen i proteče voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji.

42. Jer se opominjaše svete riječi svoje Avramu, služi svojemu.

43. I izvede narod svoj u radosti, izabrane svoje u veselju.

44. I dade im *zemlju naroda i trud tuđinaca u našljedstvo. *5.Moj. 6,10.

45. Da bi čuvali zapovijesti njegove, i zakone njegove pazili. Aliluja.

Pjesma zahvalnosti za milost kad je Izrailj zgriješio. Aliluja.

106. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je do vijeka milost njegova.

2. Ko će iskazati silu Gospodnju? ispričati svu slavu njegovu?

3. Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda!

4. Opomeni me se, Gospode, po svojoj milosti narodu svojemu; pohodi me pomoću svojom,

5. Da bih vidio u dobru izabrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvoga, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim.

6. Zgriješismo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici.

7. Oci naši u Misiru ne razumješe čudesa tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj Crvenoga mora.

8. Ali im On pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju.

9. Zaprijeti Crvenom moru, i presahnu; i prevede ih preko bezdana kao preko pustinje;

10. I sačuva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve.

11. Pokri voda neprijatelje njihove, nijedan od njih ne osta.

12. Tada vjerovali riječima njegovijem, i pjevali mu hvalu.

13. Ali brzo zaboraviše djela njegova, i ne počekaše volje njegove.

14. Polakomiše se u pustinji, i stadoše kušati Boga u zemlji gdje se ne živi.

15. On ispuni molbu njihovu, ali posla pogibao na dušu njihovu.

16. Pozavidješe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod posvetio.

17. Rasjede se zemlja, i proždrije Datana i zatrapa četu Avironovu.

18. I spali oganj četu njihovu, i plamen sažeže bezbožnike.

19. Načiniše tele kod Horiva, i klanjahu se kipu.

20. Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu.

21. Zaboraviše Boga, Spasitelja svojega, koji je učinio velika djela u Misiru,

22. Divna u zemlji Hamovoj, strašna na Crvenom moru.

23. I ščase ih istrijebiti, da *Mojsije izabranik njegov ne stade kao u rasjelini pred njim, i ne odvrti jarost njegovu da ih ne istrijebi. *4.Moj. 14,13.

24. Poslije ne mariše za *zemlju željenu, ne vjerovali riječi njegovoj. *4.Moj. 14,31.

25. Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušahu glasa Gospodnjega.

26. I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji,

27. Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama.

28. I pristaše za *Velfegorom, i jedoše prineseno na žrtvu mrtvima.

*5.Moj. 4,3. †4.Moj. 25,2.

29. I rasrdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao.

30. I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao.

31. I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena dovijeka.

32. I razgnjeviše Boga na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi;

33. Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojim.

34. Ne istrijebiše naroda, za koje im je *Gospod rekao;

*5.Moj. 7,2.

35. Nego se pomiješaše s neznabošcima, i naučiše djela njihova.

36. Stadoše služiti idolima njihovijem, i oni im bjehu zamka.

37. Sinove svoje i *kćeri svoje prinosiše na žrtvu đavolima.

*Jezek. 16,20.

38. Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kćeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima hananskim, i oskvrni se *zemlja krvnjem djelima.

*4.Moj. 35,33.

39. Oskvrniše sebe djelima svojim, i činiše preljubu postupanjem svojim.

40. I planu gnjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov.

41. I predade ih u ruke neznabožačke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima.

42. Dosađivaše im neprijatelji njihovi, i oni bjehu pokoreni pod vlast njihovu.

43. Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i bjehu poništeni za bezakonje svoje.

44. Ali On pogleda na nevolju njihovu, čuvši tužnjavu njihovu,

45. I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj;

46. I učini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjehu zarobili.

47. Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznabožaca, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom!

48. Blagosloven Gospod Bog Izrailjev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

Zahvalna pjesma izjavljenijeh koji su prizivali Gospoda u nevolji.

107. Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost njegova.

2. Tako neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve,

3. Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora.

4. Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše;

5. Bjehu gladni i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima;

6. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove.

7. I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni.

8. *Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

*Psal. 107, 15. 21. 31.

9. Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra.

10. Sjedješe u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i u gvožđe;

11. Jer ne slušaše riječi Božijih, i ne mariše za volju Višnjega.

12. On poništi srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomogne.

13. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove;

14. Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove.

15. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

16. Jer razbi vrata mjedena, i *prijevornice gvozdene slomi.

*Isa. 45,2.

17. Bezumnici stradaše za nevaljale puteve svoje, i za nepravde svoje.

18. Svako se jelo gadilo duši njihovoj, i dođoše do vrata smrtnijeh.

19. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove.

20. Posla *riječ svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova. *2.O car. 20,4.

21. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

22. I neka prinesu *žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama! *3.Moj. 7,12.

23. Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama,

24. Oni su vidjeli djela Gospodnja, i čudesa njegova u dubini.

25. Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu,

26. Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva;

27. Posrću i ljuljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje.

28. Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove.

29. On obraća vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu.

30. Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele.

31. Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za čudesa njegova radi sinova ljudskih!

32. Neka ga uzvišuju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga!

33. On pretvara *rijeke u ↑pustinju, i izvore vodene u suhotu, *Jezek. 30,12. †Joilo 1,20.

34. Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj.

35. On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene,

36. I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življenje;

37. Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu.

38. Blagosilja ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje.

39. Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše.

40. On sipa *sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po ↑pustinji gdje nema puteva. *O Jovu 12,21. †4.Moj. 14,33.

41. On izvlači ubogoga iz nevolje, i plemena množi kao stado.

42. Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja.

43. Ko je mudar, neka zapamti ovo, i neka poznađu milosti *Gospodnje. *Jer. 9,12.

Veličanje Božije dobrote i vjernosti. Molba za pobjedu nad neprijateljima.

108. G^otovo je srce moje, Bože; pjevaću i hvaliću zajedno sa slavom svojom.

2. Preni se psaltire i gusle, ustaću rano.

3. Slaviću tebe, Gospode, po narodima, pojaću tebi po plemenima.

4. Jer je svrh nebesa milost tvoja i do oblaka istina tvoja.

5. Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

6. Da bi se izbavili mili tvoji, pomози desnicom svojom, i usliši me.

7. Bog reče u Svetinji svojoj: »Veseliću se, razdijeliću Sihem, i dolinu Sokot razmjeriću.

8. Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj.

9. Moav je čaša iz koje se umivam, Edomu ću pružiti obuću svoju; nad zemljom Filištejskom popijevaću.«

10. Ko će me odvesti u tvrdi *grad? ko će me otpratiti do Edoma? *Psal. 60,9.

11. Zar nećeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim?

12. Daj nam pomoć u tjeskobi, odbrana je čovječija uzalud.

13. Bogom smo jaki; On gazi neprijatelje naše.

Molitva gonjenoga da se kazne njegovi neprijatelji i da se Bog smiluje na nj u bijedi.

Načelniku pjevačkom. Davidov psalam.

109. B^ože, slavo moja, nemoj mučati,

2. Jer se usta bezbožnička i usta lukava na me otvoriše; govore sa mnom jezikom lažljivijem.

3. Riječima zlobnijem sa svih strana gone me, i oružaju se na me ni za što.

4. Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim.

5. Vraćaju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju.

6. Postavi nad njim starješinu bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane.

7. Kad se stane suditi, neka izađe kriv, i molitva njegova neka bude grijeh.

8. Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi.

9. Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica.

10. Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže hljeba izvan svojih pustolina.

11. Neka mu uzme zajmodavac sve što ima, i neka razgrabe tuđini muku njegovu.

12. Nek se ne nađe niko ko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove.

13. Natražje njegovo nek se zatre, u društom koljenu neka pogine ime njihovo.

14. Bezakonje starijih njegovijeh nek se spomene u Gospoda, i *grijež matere njegove nek se ne izbriše. *Nem. 4,5.

15. Neka budu svagda pred Gospodom, i On neka istrijebi spomen njihov na zemlji;

16. Zato što se nije sjećao činiti milost, nego je gonio čovjeka ništa i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt.

17. Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega.

18. Nek se obuče u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove.

19. Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblači, i kao pojas, kojim se svagda paše.

20. Takva plata nek bude od Gospoda onima koji me nenavide, i koji govore zlo na dušu moju.

21. A meni, Gospode, Gospode, učini što priliči imenu tvome. Ti si dobar, milošću svojom izbavi me.

22. Jer sam nevoljan i ništ, i srce je moje ranjeno u meni.

23. Nestaje me kao sjena, kad se odmiče; tjeraju me kao skakavce.

24. Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša.

25. Postadoh potsmijeh njima; videći me mašu glavom svojom.

26. Pomози mi, Gospode, Bože moj, spasi me po *milosti svojoj. *Psal. 51,1.

27. Neka poznaju da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo učinio.

28. Oni kunu, a ti blagoslovi; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje.

29. Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim.

30. Hvaliću Gospoda veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviću ga,

31. Jer stoji s desne strane ubogome, da bi ga spasio od onijeh koji osuđuju dušu njegovu.

Hristos vječni Car
i Prvosveštenik.

Davidov psalam.

110. Reče *Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. *Mat. 22,44.

2. Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih.

3. U dan rata tvogega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. Kao rosa zori iz utrobe, takva je u tebe mladost tvoja.

4. Gospod se zakleo, i neće se pokajati: ti si Sveštenik dovijeka po redu Melhisedekovu.

5. Gospod je tebi s desne strane. Pobiće u dan gnjeva svojega careve;

6. Sudiće narodima, napuniće zemlju trupova; satrće glavu na zemlji širokoj.

7. Iz potoka će na putu piti, i zato će podignuti glavu.

Zahvalna pjesma na duhovnijem i
tjelesnijem darovima Božijim.

Aliluja.

111. Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeću pravedničkom i na * saboru. *Jevr. 12,23.

2. Velika su djela Gospodnja, draga svima koji ih ljube.

3. Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje dovijeka.

4. Čudesa je svoja učinio da se ne zaborave; dobar je i milostiv Gospod.

5. Hranu daje onima koji ga se boje, pamti uvijek zavjet svoj.

6. Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im našljedstvo naroda.

7. Djela su ruku njegovijeh istina i pravda; vjerne su sve zapovijesti njegove;

8. Tvrde su za vavijek vijeka, osnovane na istini i pravdi.

9. Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi zavavijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati.

10. Početak je mudrosti strah Gospodnji; dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovijeka.

Blaženi su oni koji se boje Boga
i koji su milostivi.

Aliluja.

112. Blago čovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljele zapovijesti njegove.

2. Silno će biti na zemlji sjeme njegovo, rod pravednički biće blagosloven.

3. Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje dovijeka.

4. U tami sjaji vidjelo pravednicima od Dobroga, Milostivoga i Pravednoga.

5. Blago onome koji je milostiv i daje u zakon! On će dati tvrđu riječima svojim na sudu.

6. Jer neće posrnuti dovijeka, pravednik će se spominjati uvijek.

7. Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda.

8. Utvrđeno je srce njegovo, neće se pobojati, i vidjeće kako padaju neprijatelji njegovi.

9. Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje dovijeka, rog se njegov uzvišuje u slavi.

10. Bezbožnik vidi i jedi se, škrguču zubima svojim, i sahne. Želja će bezbožnicima propasti.

Bog je milostiv prema smirenijem.

Aliluja.

113. Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje,

2. Da bude ime Gospodnje blagosloveno otsad i dovijeka.

3. Od istoka sunčanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje.

4. Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova.

5. Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini;

6. Koji se sagiba da vidi šta je na nebesima i na zemlji;

7. Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništa;

8. I posađuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu;

9. Od nerotkinje naseljava kuću, učinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

Čuda Božija koja je učinio,
kada je izvodio svoj narod iz Misira.

114. Kad izađe Izrailj iz Misira, dom Jakovljevi iz naroda tuđega,

2. Judeja postade svetinja Božija, Izrailj oblast njegova.

3. More vidje i pobježe; Jordan se obrati natrag.

4. Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci.

5. Što ti bi, more, te pobježe i tebi, Jordane, te se obrati natrag?

6. Gore, što skaćete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci?

7. Pred licem Gospodnjim drhći, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva.

8. Koji pretvara kamen u jezero vodeno, granit u izvor vodeni.

Slava jedino Gospodu!

115. Ne nama, Gospode, ne nam daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj.

2. Zašto da govore narodi: gdje li je Bog njihov?

3. Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoće.

4. Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku čovječijih.

5. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;

6. Uši imaju, a ne čuju; nozdrve imaju, a ne mirišu;

7. Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega.

8. Takvi su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.

9. Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; On im je pomoć i štít.

10. Dome *Aronov, uzdaj se u Gospoda; On im je pomoć i štít. *Psal. 118,3.

11. Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; On im je pomoć i štít.

12. Gospod nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov;

13. Blagosilja one koji se boje *Gospoda, male i velike. *5.Moj. 11,27.

14. Da vam Gospod umnoži blagoslove, vama i sinovima vašim!

15. *Gospod da vas †blagoslovi, Tvorac †neba i zemlje!

*Psal. 96,5. †1.Moj. 14,19. †1.Moj. 1,1.

16. Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima čovječijim.

17. Neće te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji siđu onamo gdje se muči.

18. Nego ćemo mi blagosiljati Gospoda otsad i dovijeka. Aliluja!

Zahvalnost i zavjet Gospodu
zbog spasenja od smrti.

116. **M**ilo mi je što Gospod usliši
molitveni glas moj;

2. Što prignu k meni uho svoje; i zato ću ga u sve dane svoje prizivati.

3. Opkoliše me bolesti smrtna, i jadi pakleni zadesiše me, naiđoh na tugu i muku;

4. Ali prizvah ime Gospodnje: Gospode! izbavi dušu moju!

5. Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv;

6. Čuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi.

7. Vrati se dušo moja, u mir svoj! jer je Gospod Dobrotvor tvoj!

8. Ti si izbavio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja.

9. Hodiću pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh.

10. Vjerovah kad govoriš: u ljutoj sam nevolji.

11. Rekoh u smetnji svojoj: svaki je *čovjek laža. *Rim. 3,4.

12. Šta ću vratiti Gospodu za sva dobra što mi je učinio?

13. Uzeću čašu spasenja, i prizvaću ime Gospodnje.

14. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem.

15. Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovijeh.

16. O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje.

17. Žrtvu za hvalu prinijeću tebi, i ime Gospodnje prizvaću.

18. Izvršiću obećanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem,

19. U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!

Hvaljenje Gospoda.

117. **H**valite Gospoda svi narodi,
slavite ga sva plemena;

2. Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja traje dovijeka. Aliluja!

Pravednik se raduje pobjedi.

118. **H**valite Gospoda, jer je do-
bar, jer je dovijeka milost
njegova.

2. Neka reče Izrailj da je dovijeka milost njegova;

3. Neka reče dom Aronov da je dovijeka milost njegova;

4. Neka reku svi koji se boje Gospoda da je dovijeka milost njegova.

5. Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mjesto Gospod.

6. Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta će mi učiniti čovjek?

7. Gospod mi je Pomoćnik: slobodno ću gledati u neprijatelje svoje.

8. Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na čovjeka;

9. Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na knezove.

10. Svi me narodi opkoliše; ali ih u ime Gospodnje razbih.

11. Optekoše, opkoliše me; ali ih u ime Gospodnje razbih.

12. Opkoliše me kao pčele sat, i ugasiše se kao oganj u trnju: u ime ih Gospodnje razbih.

13. Otisnuo si me da padnem, ali me Gospod prihvati.

14. *Gospod je hvala moja i pjesma; On mi postade Spasitelj. *2.Moj. 15,2.

15. Glas radosti i spasenja čuje se u kolibama pravedničkim: »Desnica Gospodnja daje silu;

16. Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu.«

17. Neću umrijeti, nego ću živ biti, i kazivati djela Gospodnja.

18. Karajući pokara me Gospod; ali me smrti ne dade.

19. Otvorite mi vrata pravde, ući ću na njih, slaviću Gospoda.

20. »Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici!«

21. Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi Spasitelj.

22. Kamen koji odbaciše zidari, *posta glava od ugla. *Mat. 21,42.

23. To bi od Gospoda i divno je u našim očima.

24. Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nj!

25. O Gospode, pomози! o Gospode, daj da bude u napredak!

26. Blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega.

27. Gospod je Bog krjepak, i On nas obasja; žrtvu prazničnu, vezanu vrvicama, vodite k rogovima žrtveniku.

28. Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem.

29. Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova dovijeka.

Slava riječi Božije (ili »zlatna azbuka« nazvana tako što u jevrejskom rukopisu po osam stihova počinju istim slovom, a po azbučnom redu).

119. Blago onima kojima je put čist, koji hode u zakonu Gospodnjem.

2. Blago onima koji čuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga;

3. Koji ne čine bezakonja, hode putevima njegovijem!

4. Ti si dao zapovijesti svoje, da se čuvaju dobro.

5. Kad bi putevi moji bili upravljani da čuvam naredbe tvoje!

6. Onda se ne bih postidio, pazeći na zapovijesti tvoje;

7. Hvalio bih te s pravijem srcem, učeći se pravednijem zakonima tvojim.

8. Čuvaću naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sasvijem.

9. Kako će mladić očistiti put svoj? Vladajući se po tvojim riječima.

10. Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zaždem od zapovijesti tvojih.

11. U *srce svoje zatvorio sam riječ tvoju, da ti ne griješim. *Luka 2,19.

12. Blagosloven si, *Gospode! nauči me naredbama svojim. *Psal. 25,4.

13. Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih.

14. Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo.

15. O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na puteve tvoje.

16. Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam riječi tvoje.

17. Učini milost sluzi svojem, da bih živio i čuvao riječ tvoju.

18. Otvori oči moje, da bih vidio čudesa zakona tvogjega;

19. Gost sam na *zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih. *Jevr. 11,13.

20. Iznemože duša moja želeći bez prestanka poznati sudove tvoje.

21. Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjaju od zapovijesti tvojih.

22. Odvrati od mene rug i sramotu, jer čuvam otkrivenja tvoja.

23. Sjede knezovi i dogovaraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim.

24. Otkrivenja su tvoja utjeha moja, sa vjetnici moji.

25. Duša moja leži u prahu; oživi me po riječi tvojoj.

26. Kazujem puteve svoje, i čuješ me; nauči me naredbama svojim.
27. Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaću o čudesima tvojim.
28. Suze proлива duša moja od tuge, okrijepi me po riječi svojoj.
29. Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi.
30. Put istini izbrah, zakone tvoje tražim.
31. Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode; nemoj me osramotiti.
32. Putem zapovijesti tvojih trčim, jer si raširio *srce moje. *1.O car. 4,29.
33. Pokaži mi, Gospode, put naredaba svojih, da ga se držim do kraja.
34. Urazumi me, i držaću se zakona tvoje-ga, i čuvati ga svijem srcem.
35. Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljela.
36. Privij *srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakomstvu. *Jezek. 33,31.
37. Odrvati oči moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me.
38. Ispuni sluzi svojemu *riječ svoju da te se boji. *2.Sam. 7,25.
39. Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi.
40. Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me.
41. Neka dođe na me milost tvoja, Gospode, pomoć tvoja po riječi tvojoj.
42. I ja ću odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u riječ tvoju.
43. Nemoj uzeti nigda od usta mojih riječi istine, jer čekam sudove tvoje.
44. I čuvaću zakon tvoj svagda, do vijeka i bez prestanka.
45. Hodiću slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje.
46. Govoriću o otkrivenjima tvojim pred carevima, i neću se stidjeti.
47. Tješiću se zapovijestima tvojim, koje ljubim.
48. Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim.
49. Opomeni se riječi svoje k sluzi svojemu, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam.
50. U nevolji mojoj tješi me što me *riječ tvoja oživljava. *Jer. 15,16.
51. Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne otstupam od zakona tvoje-ga.
52. Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se.
53. Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj.
54. Naredbe su tvoje pjesma moja u putničkom stanu mojem.
55. Noću pominjem ime tvoje, Gospode, i čuvam zakon tvoj.
56. To je moje, da čuvam zapovijesti tvoje.
57. Dio moj ti si, Gospode; naumio sam čuvati riječi tvoje.
58. Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po riječi svojoj.
59. Razmatram puteve svoje, i obraćam noge svoje k otkrivenjima tvojim.
60. Hitam, i ne zatežem se čuvati zapovijesti tvoje.
61. Mreže bezbožničke opkoliše me, ali zakona tvoje-ga ne zaboravljam.
62. U po noći ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje.
63. U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji čuvaju zapovijesti tvoje.
64. Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja; naredbama svojim nauči me.
65. Učinio si dobro sluzi svojemu, Gospode, po riječi svojoj.
66. Dobroj misli i znanju nauči me, jer zapovijestima tvojim vjerujem.
67. Prije stradanja svojega lutah, a sad čuvam riječ tvoju.
68. Ti si dobar, i dobro činiš; nauči me naredbama svojim.
69. Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih.
70. Zadriglo je *srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim. *Djela 28,27.
71. Dobro mi je što stradam, da se naučim naredbama tvojim.
72. Miliji mi je zakon usta tvojih nego ti-suće *zlata i *srebra. *Psal. 19,10. †Priče 8,10.
73. Ruke tvoje stvorile su me i načinile me; urazumi me, i naučiću se zapovijestima tvojim.
74. Koji se tebe boje, vidjeće me, i radovaće se što se uzdam u tvoju riječ.

75. Znam da su sudovi tvoji, *Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš. *Isa. 38,16.
76. Neka bude dobrotva tvoja utjeha moja, kao što si rekao sluzi svojemu.
77. Neka dođe k meni milosrđe tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja.
78. Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim.
79. Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znaju otkrivenja tvoja.
80. Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim.
81. Čezne *duša moja za spasenjem tvojim, riječ tvoju čekam. *Psal. 42,1.
82. Čeznu oči moje za riječju tvojom; govorim: kad ćeš me utješiti?
83. Postadoh kao mijeh u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravih.
84. Koliko će biti dana sluge tvoje? Kad ćeš suditi onima koji me gone?
85. Oholi iskopaše mi jamu nasuprot zakonu tvojemu.
86. Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomози mi.
87. Umalo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih.
88. Po milosti svojoj oživi me, i čuvaću otkrivenja usta tvojih.
89. Dovijeka je, Gospode, *riječ tvoja utvrđena na nebesima, *1.Petr. 1,25.
90. Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio *zemlju, i stoji. *Prop. 1,4.
91. Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi.
92. Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj.
93. Zapovijesti tvojih neću zaboraviti do vijeka, jer me njima oživljavaš.
94. Ja sam tvoj, pomози mi, jer tražim zapovijesti tvoje.
95. Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima.
96. Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka.
97. Kako ljubim *zakon tvoj! Vas dan milim o njemu. *Psal. 1,2.
98. Zapovijest tvoja čini me mudrijim od neprijatelja mojih; jer je sa mnom uvijek.
99. Razumniji postah od svih učitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima.
100. Mudriji sam od staraca; jer zapovijesti tvoje čuvam.
101. Od svakoga zloga puta zaustavljam noge svoje, da bih čuvao riječ tvoju.
102. Od naredaba tvojih ne oступam; jer si me ti naučio.
103. Kako su slatke jeziku mojem riječi tvoje, slađe od meda ustima mojima!
104. Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni.
105. Riječ je tvoja žizak nozi mojoj, i djelo stazi mojoj.
106. Zakleh se da ću čuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiću.
107. Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po riječi svojoj.
108. Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna *žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauči me. *Os. 14,2.
109. Duša je moja u ruci mojoj neprestano u nevolji; ali zakona tvoje ne zaboravljam.
110. Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranih.
111. Prisvojih otkrivenja tvoja zavavijek; jer su radost srcu mojem.
112. Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje va vijek, do kraja.
113. Koji prestupaju zakon, ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim.
114. Ti si zaklon moj i štit moj; riječ tvoju čekam.
115. Idite od mene, bezakonici! I čuvaću zapovijesti Boga svojega.
116. Ukrijepi me po riječi svojoj i biću živ, i nemoj me osramotiti u nadanju mom.
117. Utvrdi me, i spašću se, i razmišljaću o naredbama tvojim bez prestanka.
118. Obaraš sve koji oступaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž.
119. Kao gar bacaš sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja.

120. Drhće od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se.
121. Činim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone.
122. Odbrani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne čine sile oholi.
123. Oči moje čeknu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje.
124. Učini sluzi svojem po milosti svojoj, i naredbama svojim nauči me.
125. Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaću otkrivenja tvoja.
126. Vrijeme je da Gospod radi; oboriše zakon tvoj.
127. Toga radi ljubim zapovijesti tvoje većma nego zlato i drago kamenje.
128. Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim.
129. Divna su otkrivenja tvoja; zato ih čuva duša moja.
130. Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljuju proste.
131. Otvaram usta svoja da odahnem, jer sam žedan zapovijesti tvojih.
132. Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje.
133. Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakvome bezakonju da ovlada mnom.
134. Izbavi me od nasilja ljudskoga, i čuvaću zapovijesti tvoje.
135. Svjetlošću lica svojega obasjaj slugu svojega, i nauči me naredbama svojim.
136. Oči moje liju potoke, zato što ne čuvaju zakona tvojega.
137. Pravedan si, *Gospode, i pravi su sudovi tvoji. *Jer. 12,1.
138. Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu.
139. Revnost moja jede me, zato što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje.
140. Riječ je tvoja veoma čista, i sluga je tvoj veoma ljubim.
141. Ja sam malen i poništen, ali zapovijesti tvojih ne zaboravljam.
142. Pravda je tvoja pravda vječna, i zakon tvoj *istina. *Psal. 19,9.
143. Tuga i nevolja nađe me, zapovijesti su tvoje utjeha moja.
144. Vječna je pravda u otkrivenjima tvojim; urazumi me, i biću živ.
145. Vičem iz svega srca: usliši me, Gospode; sačuvaću naredbe tvoje.
146. Prizivam te, pomози mi; držaću se otkrivenja tvojih.
147. Pretječem svanuće, i vičem; riječ tvoju čekam.
148. Pretječū oči moje jutrenju stražu, da bih razmišljao o riječi tvojoj.
149. Čuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po sudu svojem oživi me.
150. Prikučuju se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega.
151. Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje *istina. *Psal. 145,18.
152. Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio zavavijek.
153. Pogledaj nevolju moju, i izbavi me, jer ne zaboravljam zakona tvojega.
154. Primi se stvari moje, i odbrani me; po riječi svojoj oživi me.
155. Daleko je od bezbožnika *spasenje, jer se ne drže naredaba tvojih. *O Jovu 5,4.
156. Milosrđe je tvoje, Gospode, veliko; po pravome sudu svom oživi me.
157. Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; ali ja ne odstupam od otkrivenja tvojih.
158. Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne čuvaju riječi tvoje.
159. Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me.
160. Osnova je riječi tvoje istina, i vječan je svaki sud pravde tvoje.
161. Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje.
162. Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije veliki plijen.
163. Mrzim na laž i gadim se na nju, ljubim zakon tvoj.
164. Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje.
165. Veliki mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja.
166. Čekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem.

167. Duša moja čuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma.

168. Čuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su svi putevi moji pred tobom.

169. Neka izađe tužnja moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me.

170. Neka dođe moljenje moje preda te! Po riječi svojoj izbavi me.

171. Usta će moja pjevati hvalu, kad me naučiš naredbama svojim.

172. Jezik će moj kazivati riječ tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje pravedne.

173. Neka mi bude ruka tvoja u pomoći; jer mi omilješe zapovijesti tvoje;

174. Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja.

175. Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomognu.

176. Zađoh kao *ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

*Isa. 53,6.

Protiv opadača.

Pjesma za penjanje.

120. **K**a Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me.

2. Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivijeh i od jezika lukavoga.

3. Šta će ti dati i šta će ti prinijeti jezik lukavi?

4. On je kao oštre strijele u jakoga, kao ugljevlje smrekovo.

5. Teško meni kad sam tuđin kod Meseha, živim kod šatora kidarskih.

6. Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir.

7. Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

Gospod je vjerni Čuvar ljudi.

Pjesma za penjanje.

121. **P**odizem oči svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoć.

2. Pomoć je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju.

3. Neće dati da popuzne noga tvoja; ne drijemlje čuvar tvoj.

4. Gle, ne drijemlje i ne spava Čuvar Izrailjev.

5. Gospod je Čuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, On ti je s desne strane.

6. Danju te neće sunce ubiti ni mjesec noću.

7. Gospod će te sačuvati od svakoga zla, sačuvaće dušu tvoju Gospod.

8. Gospod će čuvati ulazak tvoj i izlazak tvoj, otsad i dovijeka.

U slavu Jerusalima.

Davidova pjesma za penjanje.

122. **O**bradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnji!

2. Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jeruslime!

3. Jerusolim je izidan, kao grad sliven u jednu zgradu.

4. Onamo idu plemena, plemena Gospodnja, po naredbi Izrailjevoj da slave ime Gospodnje.

5. Ondje stoje prijestoli sudski, prijestoli doma Davidova.

6. Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe!

7. Neka bude mir oko zidova tvojih, i čestitost u dvorima tvojim!

8. Radi braće svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti!

9. Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

Duša koja pati od sramote i poruge izgleda milost Božiju.

Pjesma za penjanje.

123. **K**tebi podizem oči svoje, koji živiš na nebesima!

2. Kao što su oči slugama uprte u ruku gospodara njihovijeh, kao oči sluškinjine u ruku gospođe njezine, tako su oči naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas.

3. Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote;

4. Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

Bog je sa nama u nevolji.

Pjesma za penjanje. Davidova.

124. **D**a nije bio Gospod s nama, neka reče Izrailj,

2. Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas,
3. Žive bi nas proždri, kad se raspali gnjev njihov na nas;
4. Potopila bi nas voda, rijeka bi pokrila dušu našu;
5. Pokrila bi dušu našu silna voda.
6. Blagosloven Gospod, koji nas ne daje zubima njihovijem da nas rastržu!
7. Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovačke; zamka se raskide, i mi se izbavismo.
8. Pomoć je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

Ko se uzda u Gospoda
neće dopasti sramote.

Pjesma za penjanje.

125. Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje dovijeka.

2. Oko Jerusalima su gore, i Gospod je oko naroda svojega otsad i dovijeka.
3. Jer neće ostati skiptar bezbožnički nad dijelom pravedničkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje.
4. Učini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca.
5. A koji svrću na krive puteve, otjeraće Gospod s onima koji čine bezakonje. Mir Izrailju!

Spasenje roblja sionskog.

Pjesma za penjanje.

126. Kad vraćаше Gospod roblje sionsko, bijasmo kao u snu.

2. Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo čini Gospod na njima.
3. Veliko djelo čini Gospod na nama; razveselismo se.
4. Vraćaj, Gospode, roblje naše, kao potok na sasušenu zemlju.
5. Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem.
6. Ide i plače koji nosi sjeme da sije; poći će s pjesmom noseći snopove svoje.

Sve zavisi od Božijeg blagoslova.

Pjesma za penjanje. Solomunova.

127. Ako Gospod neće graditi doma, uzalud se muče koji ga

grade; ako neće Gospod čuvati grada, uzalud ne spava stražar.

2. Uzalud ranite, dockan liježete, jedete hljeb umorni; milome svojemu on daje san.
3. Evo našljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega.
4. Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi.
5. Blago čovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neće se osramotiti kad se stanu razgovarati s neprijateljima na vratima.

Blagosloven je dom pobožnoga čovjeka.

Pjesma za penjanje.

128. Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putevima njegovijem!

2. Jer će jesti od trudova ruku svojih. Blago ti, i dobro ti je.
3. Žena je tvoja kao rodna loza usred doma tvojega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvojega.
4. Gle, tako će biti blagosloven čovjek koji se boji Gospoda.
5. Blagosloviće te Gospod sa Siona, i gladaćeš dobro jerusalimsko u sve dane života svojega;
6. Vidjećeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

Postidjeće se svi koji dosađuju Izrailju.

Pjesma za penjanje.

129. Mnogo mi dosađivaše od mladosti moje, neka reče Izrailj,

2. Mnogo mi dosađivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše.
3. Na leđima mojim oraše orači, i vodiše duge brazde svoje.
4. Gospod je pravedan; isiječe konopce bezbožničke.
5. Postidjeće se, odbiće se svi koji nenavide Sion.
6. Biće kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se počupa,
7. Od koje neće žetelac napuniti ruke svoje, niti naručja svojega vezilac;
8. I koji prolaze neće reći: »Blagoslov Gospodnji na vama! blagosiljamo vas imenom Gospodnjim.«

Molitva za praštanje grijehova.

Pjesma za penjanje.

130. Iz dubine vapim k tebi, *Gospode!
*Plač 3,55.

2. Gospode! čuj glas moj. Neka paze uši tvoje na glas moljenja mogega.

3. Ako ćeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko će ostati?

4. Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali.

5. Čekam Gospoda; čeka duša moja; uzdam se u riječ njegovu.

6. Duša moja čeka Gospoda većma nego straže jutarnje, koje straže jutrom.

7. Neka čeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospoda milost, i velik je u njega otkup.

8. I on će otkupiti Izrailja od svih bezakonja njegovijeh.

Smjernost srca.

Davidova pjesma za penjanje.

131. Gospode! ne nadima se srce moje; niti se uznose oči moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene.

2. Smjieran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni.

3. Nek se uzda Izrailj u Gospoda otsad i do vijeka.

Molitva za Davidov dom
zbog Božijega obricanja.

Pjesma za penjanje.

132. Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove,

2. Kako se kunijaše Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu:

3. »Neću ući u šator doma svojega, niti ću leći na postelju odra svojega;

4. Neću dati sna očima svojim, ni vjeđama svojim drijema;

5. Dok ne nađem mjesta Gospodu, stana Bogu Jakovljevu.«

6. Evo, čusmo da je u Jefremovoj zemlji, našosmo ga na poljima kirijat-jarimskim.

7. Udimo u stan njegov, poklonimo se podnožju nogu njegovijeh.

8. Stani, Gospode, na počivalištu svojem, ti i kovčeg sile tvoje.

9. Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju.

10. Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega.

11. Zakle se Gospod *Davidu u istini, od koje neće odstupati; od poroda tvogega posadiću na †prijestolu tvomemu.

*1.O car. 8,25. †2.Dnev. 6,16.

12. Ako sinovi tvoji ušćuvaju zavjet moj i otkrivenja moja kojima ću ih naučiti, onda će i sinovi njihovi do vijeka sjedjeti na prijestolu svom.

13. Jer je izabrao *Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu. *Psal. 68,16.

14. Ovo je počivalište moje uvijek, ovdje ću se naseliti; jer mi je omiljelo.

15. Hranu ću njegovu blagosloviti, nište njegove nasitiću hljeba.

16. Sveštenike ću njegove obući u spasenje, i sveti će se njegovi radovati.

17. Tu ću učiniti da uzraste rog *Davidu, postaviću vidjelo pomazaniku svojemu.

*Luka 1,69.

18. Neprijatelje ću njegove obući u sramotu; a na njemu će cvjetati vijenac njegov.

Blagoslovena je bratska sloga.

Davidova pjesma za penjanje.

133. Kako je lijepo i krasno kad sva *braća žive zajedno!

*1.Moj. 13,8.

2. Kao dobro ulje na glavi, koje se staće na bradu, bradu Aronovu, koje se staće na skut od haljine njegove;

3. Kao rosa na Ermonu, koja slazi na gore sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov i život do vijeka.

Zahvalna pjesma u domu
Gospodnjem noću.

Pjesma za penjanje.

134. Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noću.

2. Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda.

3. Blagosloviće te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

Svemogućnost Božija,
nemoć idolska.

Aliluja.

- 135.** Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje,
2. Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga našega.
  3. Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko.
  4. Jer Jakova izabra sebi Gospod, Izrailja za dostojanje svoje.
  5. Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svih bogova.
  6. Što god hoće, sve Gospod čini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima.
  7. Izvodi oblake od kraja zemlje, munje čini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh.
  8. On pobi prvence u Misiru od čovjeka do živinčeta.
  9. Pokaza znake i čudesa usred tebe, Misiru, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem.
  10. Pobi narode velike, i izgubi careve jake:
  11. Siona, cara amorejskoga, i Oga, cara vasanskoga, i sva carstva hananska;
  12. I dade *zemlju njihovu u dostojanje, u dostojanje Izrailju, narodu svojemu.
- *1.Moj. 17,8.
13. Gospode! ime je tvoje vječno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena.
  14. Jer će suditi *Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaće se. *5.Moj. 32,36.
  15. Idoli su neznabožački srebro i zlato, djelo ruku čovječijih;
  16. Usta imaju, a ne govore; oči imaju, a ne vide;
  17. Uši imaju, a ne čuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem.
  18. Kakvi su oni onakvi su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih.
  19. Dome Izrailjev, blagosiljaj Gospoda; dome Aronov, blagosiljaj Gospoda;
  20. Dome Levijev, blagosiljaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosiljajte Gospoda.
  21. Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalimu! Aliluja!

Veličanje vječne milosti Božije
i Božijih čuda.

- 136.** Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je do vijeka milost njegova;
2. Slavite Boga nad bogovima; jer je do vijeka milost njegova.
  3. Slavite gospodara nad gospodarima; jer je do vijeka milost njegova;
  4. Onoga, koji Jedini tvori čudesa velika; jer je do vijeka milost njegova;
  5. Koji je stvorio nebesa premudro; jer je do vijeka milost njegova;
  6. Utvrdio zemlju na vodi; jer je do vijeka milost njegova;
  7. Stvorio velika vidjela; jer je do vijeka milost njegova;
  8. Sunce, da upravlja danom; jer je do vijeka milost njegova;
  9. Mjesec i zvijezde, da upravljaju noću; jer je do vijeka milost njegova;
  10. Koji pobi Misir u prvencima njegovijem; jer je do vijeka milost njegova;
  11. Izvede iz njega Izrailja; jer je do vijeka milost njegova;
  12. Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je do vijeka milost njegova;
  13. Koji razdvoji Crveno more; jer je do vijeka milost njegova;
  14. I provede Izrailja kroz sred njega; jer je do vijeka milost njegova;
  15. A Faraona i vojsku njegovu vrže u more Crveno; jer je do vijeka milost njegova;
  16. Prevede narod svoj preko pustinje; jer je do vijeka milost njegova;
  17. Pobi *careve velike; jer je do vijeka milost njegova;
- *Psal. 135,10.
18. I izgubi careve znatne; jer je do vijeka milost njegova;
  19. *Siona cara amorejskoga; jer je do vijeka milost njegova;
- *4.Moj. 21,21.
20. I Oga cara vasanskoga; jer je do vijeka milost njegova;
  21. I dade *zemlju njihovu u dostojanje; jer je do vijeka milost njegova;
- *Isus N. 12,1.
22. U dostojanje Izrailju, sluzi svojemu; jer je do vijeka milost njegova;

23. Koji nas se opomenu u poniženju našem; jer je do vijeka milost njegova;
24. I izbavi nas od neprijatelja naših; jer je do vijeka milost njegova;
25. Koji daje hranu svakome tijelu; jer je do vijeka milost njegova;
26. Slavite Boga nebeskoga; jer je do vijeka milost njegova.

Tugovanje zarobljenih u Vavilonu.

137. Na vodama vavilonskim sjedašmo i plakasmo opominjući se Siona.

2. O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje.
3. Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: »Pjevajte nam pjesmu sionsku.«
4. Kako ćemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuđoj?
5. Ako zaboravim tebe, Jeruslime, neka me zaboravi desnica moja.
6. Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jeruslima svrh veselja svojega.
7. Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan jerusalimski, kad govoriše: raskopajte, raskopajte ga do temelja.
8. Kćeri vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama učinila!
9. Blago onome koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen.

Zahvalna pjesma zbog pomoći Božije u nevolji.

Psalam Davidov.

138. Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred moćnima pjevam tebi.

2. Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao riječ svoju.
3. U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju.
4. Slavice te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad čuju riječi usta tvojih;

5. I pjevaće putove Gospodnje, jer je velika slava Gospodnja.
6. Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga izdaleka poznaje.
7. Ako pođem u tuzi, ti ćeš me oživiti; na zloću neprijatelja mojih pružićeš ruku svoju i zakloniće me desnica tvoja.
8. Gospod će završiti za mene. Gospode! milost je tvoja do vijeka; djela ruku svojih ne ostavljaš.

Bog sve zna i sve vidi.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

139. Gospode! ti me kušaš i znaš.

2. Ti znaš kad sjednem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka;
3. Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve puteve moje vidiš.
4. Još nema riječi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, već sve znaš.
5. Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju.
6. Čudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokučim.
7. Kuda bih otišao od Duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao?
8. Da izađem na nebo, ti si ondje. Da siđem u *pakao, ondje si. *šeol; podzemlje
9. Da se dignem na krilima od zore, i preselim se na kraj mora:
10. I ondje će me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja.
11. Da rečem: da ako me mrak sakrije; ali je i noć kao vidjelo oko mene.
12. *Ni mrak neće zamračiti od tebe, i noć je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo. *O Jovu 34, 22.
13. Jer si ti stvorio što je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje.
14. Hvalim te, što sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja to zna dobro.
15. Nijedna se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj.
16. Zametak moj vidješe oči tvoje, u knjizi je tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo ni jednoga.

17. Kako su mi nedokučljive pomisli tvoje, Bože! Kako im je veliki broj!

18. Da ih brojim, više ih je nego pijeska. Kad se probudim, još sam s tobom.

19. Da hoćeš, Bože, ubiti *bezbožnika! Krvopije, idite od mene. *Isa. 11,4.

20. Oni govore ružno na tebe; uzimaju ime tvoje uzalud neprijatelji tvoji.

21. Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe?

22. Punom mržošću mrzim na njih; neprijatelji su mi.

23. Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje.

24. I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vječni.

Molitva za zaštitu od mreže lukavijeh neprijatelja.

Načelniku pjevačkom. Psalam Davidov.

140. Izbavi me, Gospode, od *čovjeka zloga, sačuvaj me od nasilnika, *Psal. 18,48.

2. Koji pomišljaju zlo u srcu i svaki dan podižu rat;

3. Oštre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem.

4. Sačuvaj me, Bože, od ruku bezbožničkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje.

5. Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, pređu razapeše mi.

6. Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega.

7. Gospode, Gospode, krjepki Spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni!

8. Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu da dokuči što je naumio, da se ne uznese.

9. Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih.

10. Neka padne na njih živo ugljevlje; neka ih on baci u oganj, u propasti, da ne ustanu.

11. Čovjek jezičan neće se utvrditi na zemlji, nepravednoga će zloća uvaliti u pogibao.

12. Znam da će Gospod pokazati pravdu nevoljnome i pravicu ubogima.

13. Da! pravedni će slaviti ime tvoje, pravi će ostati pred licem tvojim.

Molitva da nas Bog sačuva od zlijeh.

Psalam Davidov.

141. Gospode, vapim k tebi, pohiti k meni, čuj glas moljenja mojega, kad vičem k tebi.

2. Nek izađe molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos večernji.

3. Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, čuvaj vrata usta mojih.

4. Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da čini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladošti njihovijeh.

5. Neka me bije pravednik, to je milost; neka me kara, to je ulje za glavu moju; glava moja neće odbaciti, ako će i više; nego je molitva moja protiv zloće njihove.

6. Rasuše se po kamenijem vrljetima sudi je njihove, i čuše riječi moje kako su blage.

7. Kao kad ko siječe i teše, tako se razletješe kosti naše do čeljusti paklenijeh.

8. Ali su k tebi, Gospode, Gospode, upravljene oči moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje.

9. Sačuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji čine bezakonje.

10. Pašće u mreže svoje bezbožnici, a ja ću jedan proći.

Duša u velikom strahu uzdiše i traži pomoć Božiju.

Nauk Davidov. Molitva, koju je izgovorio kad bješe u vrljetima. (1.Samuilova 24,3)

142. Glasom svojim ka Gospodu gvičem, glasom svojim Gospodu se molim.

2. Izlivi pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem,

3. Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku.

4. Pogledam nadesno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utočišta, niko ne mari za dušu moju.

5. Vičem k tebi, Gospode; velim: ti si Utočište moje, dio moj na zemlji živijeh.

6. Čuj tužnjavu moju; jer se mučim veoma. Izbavi me od onijeh koji me gone, jer su jači od mene.

7. Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene će se skupiti pravednici, kad mi učiniš dobro.

Molitva da nas Bog izbavi
i da nas vodi.

Psalam Davidov.

143. **G**ospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj.

2. I ne idi na sud sa slugom svojim, *jer se neće opravdati pred tobom niko živ.

*O Jovu 9,2; Psal. 130, 3.

3. Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posađuje me u mrak, kao davno pomrle.

4. Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega.

5. Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih.

6. Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom.

7. Pohitaj, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer ću biti kao oni koji odlaze u grob.

8. Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju.

9. Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritijećem.

10. Nauči me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; Duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj.

11. Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke *dušu moju.

*Psal. 142,7.

12. I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muče dušu moju, *jer sam tvoj sluga.

*Psal. 116,16.

Molitva da Bog zaštiti i
blagoslovi svoj narod.

Psalam Davidov.

144. **B**lagosloven Gospod, Grad moj, koji uči ruke moje boju, prste moje ratu,

2. Dobrotvor moj i Ograda moja, Utočište moje i Izbavitelj moj, Štit moj, Onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj.

3. Gospode! šta je čovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš?

4. Čovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi.

5. Gospode! *savij nebesa svoja, i siđi; †dotakni se gora, i zadimiće se.

*Psal. 18,9. †Psal. 104,32.

6. Sijevni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih.

7. Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuđinaca,

8. Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica, desnica lažna.

9. Bože! pjesmu novu pjevaću ti, u psaltir od deset žica udaraću tebi,

10. Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od ljutoga mača.

11. Izbavi me i otmi me iz ruke tuđinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica, desnica lažna.

12. Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mladosti; kćeri naše kao stupovi prekrasno izrađeni u dvoru;

13. Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuće i na sto tisuća po stanovima našim.

14. Volovi naši neka budu tovnji; neka ne budu napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim.

15. Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je *Gospod Bog!

*5.Moj. 33,29.

Milost i pravičnost Boga
u njegovu carstvu.

Hvala Davidova.

145. Uzvišavaću te, Bože moj, Care moj, blagosiljaću ime tvoje od vijeka do vijeka.

2. Svaki ću te dan blagosiljati, i hvaliću ime tvoje do vijeka i bez prestanka.

3. Veliki je Gospod, i valja ga slaviti, i Veličanstvo njegovo ne može se dosegnuti.

4. Od koljena do koljena hvaliće djela tvoja, i silu tvoju kazivati.

5. O visokoj slavi tvojega Veličanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam.

6. Pripovijedaće silu čudesa tvojih, i ja ću Veličanstvo tvoje kazivati.

7. Hvaliće veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaće.

8. Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti.

9. Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja.

10. Neka te slave, *Gospode, sva djela tvoja, i sveci tvoji neka te blagosiljaju.

*Psal. 103,22.

11. Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju,

12. Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega.

13. Carstvo je tvoje carstvo svih vijekova, i vlada tvoja na sva koljena.

14. Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute.

15. Oči su svih k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme;

16. Otvaraš ruku svoju, i sitiš sve živo po želji.

17. Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim.

18. Gospod je blizu svih koji ga prizivaju, svih, koji ga prizivaju u istini.

19. Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu čuje, i pomaže im.

20. Čuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve će istrijebiti.

21. Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovo uvijek i bez prestanka.

Vječna vjernost Božija.

Aliluja.

146. Hvali, dušo moja, Gospoda.

2. Hvaliću Gospoda za života svojega, pjevaću Bogu svojemu dok me je god.

3. Ne uzdajte se u knezove, u sina čovječijega, u kojega nema pomoći.

4. Iziđe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove.

5. Blago onome, kojemu je Pomoćnik Bog Jakovljevi, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu,

6. Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru uvijek,

7. Čini sud onima, kojima se čini krivo; daje hranu gladnima. Gospod drijehi svezane,

8. Gospod otvara oči slijepima, podiže oborene, Gospod ljubi pravednike.

9. Gospod čuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnički prevraća.

10. Gospod je Car do vijeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja.

Proslavljanje duhovnijeh i tjelesnijeh darova Božijih.

147. Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati o Bogu našem, jer blagome prilikuje hvala.

2. Gospod zida Jerusolim, sabira rasijane sinove Izrailjeve;

3. Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i liječi tuge njihove;

4. Izbraja mnoštvo zvijezda, i sve ih zove imenom.

5. Velik je Gospod naš i velika je krjepost njegova, i razumu njegovu nema mjere.

6. Prihvata smjerne Gospod, a bezbožne ponižava do zemlje.

7. Redom pjevajte Gospodu hvalu, svirajte Bogu našem na harfi.

8. On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, čini te raste na gorama trava;

9. Daje stoci hranu njezinu, i vranićima, koji viču k njemu.

10. Ne mari za silu konjsku, niti su mu mile noge čovječije.

11. Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu.

12. Slavi, Jerusalime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione!

13. Jer On utvrđuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi.

14. Ograđuje međe tvoje mirom, nasućava te jedre pšenice.

15. Šalje govor svoj na zemlju, brzo teče riječ njegovu.

16. Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo.

17. Baca grad svoj kao zalogaje, pred mrazom njegovijem ko će ostati?

18. Pošlje riječ svoju, i sve se raskravi; done dahom svojim, i poteku vode.

19. On je javio riječ svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje *Izrailju. *Mal. 4,4.

20. Ovo nije učinio nijednome drugom narodu, i sudova njegovijeh oni ne znaju. Aliluja!

Neka cio svijet hvali Gospoda.

Aliluja.

148. Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini.

2. Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove!

3. Hvalite ga, sunce i mjeseče, hvalite ga, sve zvijezde sjajne!

4. Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima!

5. Neka hvale ime Gospodnje, jer On zapovjedi i stvorise se.

6. Postavi ih zasvagda i zavavijek, dade naredbu, koja neće proći.

7. Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane;

8. Oganj i grad, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje riječ njegovu,

9. Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kedri,

10. Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate,

11. Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske,

12. Momci i djevojke, starci i djeca,

13. Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime uzvišeno, slava njegova na *zemlji i na nebu. *Isa. 6,3.

14. On je uzvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailjevih, naroda, koji je blizu njega.

Neka Sion hvali Gospoda!

Aliluja.

149. Pojte *Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh. *Isa. 42,10.

2. Neka se veseli Izrailj o Stvoritelju svom, sinovi sionski nek se raduju o Caru svom.

3. Neka hvale ime njegovo poklikujući, u bubanj i gusle neka mu udaraju.

4. Jer je mio Gospodu narod njegov, ukrašava smjerne spasavajući ih.

5. Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim.

6. Slava je Božija u ustima njihovijem, i mač s obje strane oštar u ruci njihovoj,

7. Da se osvete narodima, i pokaraju plemena;

8. Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene,

9. I izvrše na njima napisani sud. Ova je čast svima svecima njegovijem. Aliluja!

Sve što diše neka hvali Gospoda!

Aliluja.

150. Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrđi slave njegove.

2. Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome Veličanstvu njegovu.

3. Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltir i gusle.

4. Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ.

5. Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne.

6. Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!

PRIČE SOLOMUNOVE

Upoznati mudrost! Treba se
čuvati mamca grješnika.
Kazna za neposlušnost.

1. Priče Solomuna sina Davidova, cara Izrailjeva,

2. Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne,

3. Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo,

4. Da se daje ljudima razboritost, mladićima znanje i pomnjinost.

5. Mudar će slušati i više će znati, i razuman će steći mudrost,

6. Da razumije priče i značenje, riječi mudrih ljudi i zagonetke njihove.

7. Početak je mudrosti strah Gospodnji; ljudi preziru mudrost i nastavu.

8. Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.

9. Jer će biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom.

10. Sine moj, ako bi te mamili grješnici, ne pristaj;

11. Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedemo pravome ni za što;

12. Proždrijecemo ih kao *grob žive, i svekolike kao one koji slaze u jamu; *Psal. 28,1.

13. Svakojakoga blaga dobićemo, napunićemo kuće svoje plijena;

14. Bacaćeš ždrijeb svoj s nama; jedan će nam tobolac biti svjema;

15. Sine moj, ne idi na put s njima, čuvaj nogu svoju od staze njihove,

16. Jer nogama svojim trče na zlo i hitaju da proljevaju krv.

17. Jer se uzalud razapinje mreža na oči svakoj ptici;

18. A oni vrebaju svoju krv i zasjedaju svojoj duši.

19. Takvi su putevi svih lakomijeh na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima.

20. Premudrost viče na polju, na ulicama pušta glas svoj;

21. U najvećoj vrevi viče, na vratima, u gradu govori svoje besjede:

22. Ludi, dokle ćete ljubiti ludost? i potsmjevačima dokle će biti mio potsmijeh? i bezumni dokle će mrziti na znanje?

23. Obratite se na karanje moje; evo, izasuću vam duh svoj, kazaću vam riječi svoje.

24. Što zвах, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari,

25. Nego odbaciste svaki savjet moj, i karanja mojeg ne htjeste primiti;

26. Zato ću se i ja smijati vašoj nevolji, rugaću se kad dođe čega se bojite;

27. Kad kao pustoš dođe čega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dođe, kad navalí na vas nevolja i muka.

28. Tada će me zvati, ali se neću odazvati; rano će tražiti, ali me neće naći.

29. Jer mrziše na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše;

30. Ne pristaše na moj savjet, i preziraše sva karanja moja.

31. Zato će jesti plod od puteva svojih, i nasititi se savjeta svojih.

32. Jer će lude ubiti mir njihov, i bezumne će pogubiti sreća njihova.

33. Ali ko me sluša, boraviće bezbrižno, i biće na miru ne bojeći se zla.

Opomena da ozbiljno tražimo
mudrost da bismo se sačuvali
od iskušenja.

2. Sine moj, ako primiš riječi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe,

2. Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu,

3. Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj,

4. Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš;

5. Tada ćeš razumjeti strah Gospodnji, i poznanje Božije naći ćeš.

6. Jer Gospod daje mudrost, iz njegovijeh usta dolazi znanje i razum.

7. Čuva pravima što doista jest, štiti je oni-ma koji hode u bezazlenosti,

8. Da bi se držali staza pravijeh, a On čuva put svetaca svojih.

9. Tada ćeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobri put.

10. Kad dođe mudrost u *srce tvoje, i zna-nje omili duši tvojoj, *Priče 22,18.

11. Pomnjjivost će paziti na te, razum će te čuvati,

12. Izbavljajući te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari,

13. Koji ostavljaju prave puteve da idu pu-tevima mračnijem,

14. Koji se raduju zlo čineći, i igraju u zli-jem opačinama;

15. Kojih su putevi krivi, i sami su opaki na stazama svojim;

16. Izbavljajući te od *žene tuđe, od tuđin-ke, koja laska svojim riječima, *4.Moj. 5,12.

17. Koja ostavlja vođu mladosti svoje, i za-boravlja zavjet Boga svojega.

18. Jer k smrti vodi dom njezin, i k mrtvi-ma staze njezine.

19. Ko god uđe k njoj ne vraća se, niti izla-zi na put životni.

20. Zato hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravedničkih.

21. Jer će pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni će ostati na njoj.

22. A bezbožni će se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici će se iščupati iz nje.

Blagosloven je strah
Gospodnji i mudrost.

3. Sine moj, ne zaboravljaj nauke moje, i zapovijesti moje neka hrane srce tvoje.

2. Jer će ti donijeti dug život, dobre godine i mir.

3. Milost i istina neka te ne ostavlja; prive-ži ih sebi na grlo, upiši ih na ploči srca svojega.

4. Te ćeš naći milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima.

5. Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svoj-im, a na svoj razum ne oslanjaj se.

6. Na svijem putevima svojim imaj ga na umu, i On će upravljati staze tvoje.

7. Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjaj se oda zla.

8. To će biti zdravlje tijelu tvomeu i zalje-vanje kostima tvojim.

9. Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvi-nama od svega dohotka svojega;

10. I biće pune žitnice tvoje obilja, i presi-paće se vino iz kaca tvojih.

11. Sine moj, ne odbacuj nastave *Go-spodnje, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo. *Jevr. 12,5.

12. Jer koga ljubi *Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio. *5.Moj. 8,5.

13. Blago čovjeku koji nađe mudrost, i čo-vjeku koji dobije razum.

14. Jer je bolje njom trgovati nego trgo-vati srebrom, i dobitak na njoj bolji je od *zlata. *Priče 8,19.

15. Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se iz-jednačiti s njom.

16. Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava.

17. Putevi su njezini mili putevi i sve staze njezine mirne.

18. Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži srećan je.

19. Gospod je mudrošću osnovao zemlju, utvrdio *nebesa razumom. *Priče 8,27.

20. Njegovom mudrošću razvališe se bez-dane i *oblaci kaplju rosom. *O Jovu 36,28.

21. Sine moj, da ti to ne odlazi iz očiju; ču-vaj pravu mudrost i razboritost;

22. I biće život duši tvojoj i nakit grlu tvomeu.

23. Tada ćeš ići bez brige putem svojim, i noga tvoja neće se spotaći.

24. Kad liježeš, nećeš se plašiti, i kad počivaš, sladak će ti biti san.

25. Nećeš se plašiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožničke kad dođe.

26. Jer će ti Gospod biti uzdanica i čuvaće ti nogu da se ne uhvati.

27. Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš učiniti.

28. Ne govori bližnjemu svojemu: idi, i dođi drugi put, i sutra ću ti dati, kad imaš.

29. Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige.

30. Ne svađaj se ni s kim bez uzroka, ako ti nije učinio zla.

31. Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabrati kojega puta njegova.

32. Jer je mrzak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova.

33. Prokletstvo je Gospodnje u kući bezbožnikovoj, a stan pravednički blagosilja.

34. Jer potsmjevačima On se potsmijeva, a krotkima daje milost.

35. Mudri će naslijediti slavu, a bezumni-ke će odnijeti *sramota. *Dan. 12,2.

Nastava očina kako ići
putem mudrosti.

4. **S**lušajte, *djeco, nastavu očinu, i pazite da biste poznali mudrost.

*Psal. 34,11.

2. Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega.

3. Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac u matere svoje,

4. On me učaše i govoraše mi: neka primi srce tvoje riječi moje, drži zapovijesti moje i bićeš živ.

5. Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravljaj i ne odstupaj od riječi usta mojih.

6. Nemoj se ostaviti, i čuvaće te, ljubi je, i hraniće te.

7. Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum.

8. Podiži je i ona će te uzvisiti, proslaviće te kad je zagrliš.

9. Metnuće ti na glavu vijenac od milina, krasnu krunu daće ti.

10. Slušaj, sine moj, i primi riječi moje, i umnožiće ti se godine životu.

11. Učim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem.

12. Kad ushodiš, neće se stezati koraci tvoji, i ako potrčiš nećeš se spotaknuti.

13. Drži se nastave i ne puštaj, čuvaj je, jer ti je život.

14. Ne idi na stazu bezbožničku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj.

15. Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga.

16. Jer ne spavaju ako ne učine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore.

17. Jer jedu hljeb bezbožnosti i piju vino nasilja.

18. A put je pravednički kao svijetlo vidjelo, koje sve većma svijetli, dok ne bude pravi dan.

19. A put je bezbožnički kao mrak, ne znaju na što će se spotaknuti.

20. Sine moj, slušaj riječi moje, prigni uho svoje besjedi mojoj.

21. Da ti ne odlaze iz očiju; čuvaj ih usred srca svojega.

22. Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu.

23. Svrh svega što se čuva čuvaj *srce svoje, jer iz njega izlazi život. *Luka 6,45.

24. Ukloni od usta svojih opačinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji.

25. Oči tvoje neka gledaju upravo i vjeđe tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom.

26. Mjeri stazu nogama svojim, i svi putevi tvoji neka su poravnjeni.

27. Ne svrći ni nadesno ni nalijevo, odvrćaj nogu svoju oda zla.

Treba se čuvati razvrata.

5. **S**ine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje,

2. Da se držiš razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje.

3. Jer s usana tuđe žene kaplje med, i grlo joj je mekše od ulja;

4. Ali joj je posljedak gorak kao pelen, oštar kao mač s obje strane oštar.

5. Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini.

6. Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš.

7. Zato, djeco, poslušajte mene, i ne odstupajte od riječi usta mojih.

8. Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuće njezine,

9. Da ne bi do drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome,

10. Da se ne bi tuđinci nasitili tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tuđoj kući,

11. I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje,

12. I rečeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje!

13. I ne poslušah glasa učitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me učaju!

14. Umalo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine.

15. Pij vodu iz svojega studenca i što teče iz tvojega izvora.

16. Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama.

17. Imaj ih sam za se, a ne tuđin s tobom.

18. Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje;

19. Neka ti je kao košuta mila i kao *srna ljupka; dojke njezine neka te opijaju u svako doba, u ljubavi njezinoj posrći jednako.

*Pjes. 2,9.

20. A zašto bi, sine, posrtao za tuđinkom i golio njedra tuđoj,

21. Kad su pred očima Gospodu putevi svačiji, i mjeri sve staze njegove?

22. Bezbožnika će uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zapleće se;

23. Umriječće bez nastave, i od mnoštva ludosti svoje lutaće.

Treba se čuvati jemstva,
lijenosti, zlobe i preljube.

6. Sine moj, kad se podjemčiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tuđincu,

2. Vezao si se riječima usta svojih, uhvatio si se riječima usta svojih.

3. Zato učini tako, sine moj, i oprostí se, jer si dopao u ruke bližnjemu svomemu; idi, pripadni, i navali na bližnjega svojega.

4. Ne daj sna očima svojim, ni vjeđama svojima drijema.

5. Otmí se kao srna iz ruke lovcu, i kao ptica iz ruke ptičaru.

6. Idi k mravu, ljenivče, gledaj putove njegove, i omudraj.

7. Nema vođa ni upravitelja ni gospodara;

8. I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbira uz žetvu piću svoju.

9. Dokle ćeš, ljenivče, ležati? kad ćeš ustati od sna svojega?

10. Dok malo prospavaš, dok malo prodriješ, dok malo sklopiš ruke da priligneš,

11. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

12. Čovjek nevaljao i nitkov hodi sa zlijem ustima;

13. Namiguje očima, govori nogama, pokazuje prstima;

14. Svaka mu je opačina u srcu, kuje zlo svagda, zameće svađu.

15. Zato će ujedanput doći pogibao njegova, časom će se satrti i neće biti lijeka.

16. Na ovo šestoro mrzi Gospod, i sedmo je gad duši njegovoj:

17. Oči ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu,

18. Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo trče na zlo,

19. Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameće svađu među braćom.

20. Čuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje.

21. Priveži ih sebi na srce zasnagda, i spuci ih sebi oko grla.

22. Kuda god pođeš, vodiće te; kad zaspiš, čuvaće te; kad se probудиš, razgovaraće te;

23. Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje poučava;

24. Da te čuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tuđa.

25. Ne zaželi u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjeđama svojim.

26. Jer sa žene bludnice spada čovjek na komad hljeba, i žena pusta lovi dragocjenu *dušu.

*Jezek. 13,18.

27. Hoće li ko uzeti ognja u njedra a haljine da mu se ne upale?

28. Hoće li ko hodati po živom ugljčevlju, a nogu da ne ožeže?

29. Tako biva onome koji ide k ženi bližnjega svojega; neće biti bez krivice ko je se god dotakne.

30. Ne sramote lupeža koji ukrade da na-siti dušu svoju, budući gladan;

31. Nego kad ga uhvate plati samosedmo, da sve imanje doma svojega.

32. Ali ko učini preljubu sa ženom, bezu-man je, dušu svoju gubi ko tako čini;

33. Muke i ruga dopada, i sramota se nje-gova ne može izbrisati.

34. Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete;

35. Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako ćeš i mnogo darova davati.

Opisivanje zavoda i razvrat.
Žalosne posljedice toga zavoda i razvrat.

7. Sine, čuvaj riječi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe.

2. Čuvaj zapovijesti moje i bićeš živ, i nauku svoju kao zjenicu očiju svojih.

3. Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploči srca svojega.

4. Reci mudrosti: sestra si mi; i prijatelji-com zovi razboritost,

5. Da bi te čuvala od žene tuđe, od tuđin-ke, koja laska riječima.

6. Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah,

7. I vidjeh među ludima, opazih među djecom bezumna mladića,

8. Koji iđahu ulicom pokraj ugla njezina, i koračaše putem ka kući njezinoj,

9. U sumrak, uveče, kad se unoća i smrče;

10. A gle, srete ga *žena u odijelu bludni-čkom i lukava srca, *4.Moj. 5,12.

11. Plaha i pusta, kojoj noge ne mogu sta-jati kod kuće,

12. Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše.

13. I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reče mu:

14. Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjete svoje;

15. Zato ti izidoh na susret da te tražim, i nadoh te.

16. Nastrla sam odar svoj pokrivačima ve-zenijem i prostirkama misirskim.

17. Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimedom.

18. Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem.

19. Jer mi muž nije kod kuće, otišao je na put daljni,

20. Uzeo je sa sobom tobolac novčani, vratiće se kući u određeni dan.

21. Navrati ga mnogim riječima, glatkim usnama odvuče ga.

22. Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u puto da bude karan,

23. Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajući da joj je o život.

24. Zato dakle, djeco, poslušajte me, i pa-zite na riječi usta mojih.

25. Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem.

26. Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onijeh koje je sve pobila.

27. Kuća je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtno.

Poziv i obricanje mudrosti
koja je vječno u Bogu.

8. Ne viče li mudrost? i razum ne pu-šta li glas svoj?

2. Navrh visina, na putu, na raspusicama stoji,

3. Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvaraju vrata, viče:

4. Vas vičem, o ljudi, i glas svoj obraćam k sinovima ljudskim.

5. Naučite se ljudi mudrosti, i bezumni urazumite se.

6. Slušajte, jer ću govoriti velike stvari, i usne moje otvarajući se kazivaće što je pravo.

7. Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost.

8. Prave su sve riječi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopačeno.

9. Sve su obične razumnomu i prave su onima koji nalaze znanje.

10. Primite nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato.

11. Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednačiti s njom.

12. Ja mudrost boravim s razboritošću, i razumno znanje nalazim.

13. Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka.

14. Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila.

15. Mnom *carevi caruju, i vladaoci postavljaju pravdu. *Dan. 2,21.

16. Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske.

17. Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me.

18. U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i *pravda. *Mat. 6,33.

19. Plod je moj bolji od *zlata i od najboljega zlata, i dobitak je moj bolji od najboljega srebra. *O Jovu 28,15.

20. Putem pravednijem hodim, posred staza pravice,

21. Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim.

22. *Gospod me je imao u *početku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena. *Priče 3,19. †Jovan 1,1.

23. Prije vijekova postavljena sam, prije *početka, prije †postanja ‡ zemlje. *Mih. 5,2. †Jovan 17,24. †1.Moj. 1,26.

24. Kad jošte ne bijaše bezdana, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom.

25. Prije nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila;

26. Još ne bješe načinio zemlje ni polja ni početka prahu vasiljenskom;

27. Kad je uređivao nebesa, ondje bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom.

28. Kad je utvrđivao oblake gore i krijepio izvore bezdanu;

29. Kad je postavljao moru među i vodom da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji;

30. Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda;

31. Veseljah se na vasiljenoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim.

32. Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže puteva mojih.

33. Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti.

34. Blago čovjeku koji me sluša stražeći na vratima mojim svaki dan i čuvajući pragove vrata mojih.

35. Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od *Gospoda. *Fil. 3,8.

36. A ko o mene griješi, čini krivo duši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

Prijateljski poziv mudrosti.

9. Premudrost sazida sebi kuću, i otesa sedam stupova;

2. Pokla stoku svoju, rastvori vino svoje, i postavi sto svoj.

3. Posla djevojke svoje, da zovu svrh visina gradskih:

4. Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumnima veli:

5. Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila.

6. Ostavite ludost i bićete živi, i idite putem razuma.

7. Ko uči potsmjevača, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug.

8. Ne karaj potsmjevača da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiće te.

9. Kaži mudrome, i biće još mudriji; pouči pravednoga, i znaće više.

10. Početak je mudrosti strah Gospodnji, i znanje je svetijeh stvari razum.

11. Jer će se mnoom umnožiti dani tvoji i dodaće ti se godine životu.

12. Ako budeš mudar, sebi ćeš biti mudar; ako li budeš potsmjevač, sam ćeš tegliti.

13. Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna;

14. I sjedi na vratima od kuće svoje na stolicama, na visinama gradskim,

15. Te više one koji prolaze, koji idu pravo svojim putem:

16. Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome govori:

17. Voda je kradena slatka, i *hljeb je sakriven ugodan. *Priče 20,17.

18. A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine.

Pravičnost se blagosilja,
grijev se proklinje.

Priče Solomunove.

10. Mudar je sin radost ocu svojoj, a lud je sin žalost materi svojoj.

2. Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti.

3. *Ne da Gospod da glada duša pravednikova, a imanje bezbožničko razmeće.

*Psal. 37,25.

4. Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaćava.

5. Ko zbira u ljeto, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan.

6. Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnička pokriva nasilje.

7. Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožničko trune.

8. Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, pašće.

9. Ko hodi bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putevima svojim, poznaće se.

10. Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, pašće.

11. Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnička pokrivaju nasilje.

12. Mrzost zameće svađe, a *ljubav prikriva sve prijestupe. *1.Kor. 13,4.

13. Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za leđa je bezumnoga batina.

14. Mudri sklanjaju znanje, a usta ludoga blizu su pogibli.

15. Bogatstvo je bogatima tvrđ *grad, siromaštvo je siromasima pogibao.

*Priče 18,11.

16. Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grijeh.

17. Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta.

18. Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je.

19. U mnogim riječima ne biva bez grijeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je.

20. Jezik je pravednikov srebro odabrano; srce bezbožničko ne vrijedi ništa.

21. Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja.

22. Blagoslov Gospodnji obogaćava a bez muke.

23. Bezumniku je šala činiti zlo, a razuman čovjek drži se mudrosti.

24. Čega se boji bezbožnik, ono će ga snaći; a što pravednici žele, Bog će im dati.

25. Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vječitom temelju.

26. Kakav je ocat zubima i dim očima, takav je ljenivac onima koji ga šalju.

27. Strah Gospodnji dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraćuju.

28. Čekanje pravednijeh radost je, a nada nje bezbožnijeh propada.

29. Put je Gospodnji krjepost bezazlenomu, a strah onima koji čine bezakonje.

30. Pravednik se neće nigda pokolebati, a bezbožnici neće nastaviti na zemlji.

31. Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiće se.

32. Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnička su usta opačina.

Sreća pobožnijeh,
nesreća bezakonika.

11. Lažna su *mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je.

*3. Moj. 19, 35; Priče 16,11.

2. Kad dođe oholost, dođe i sramota; a u smjernijeh je mudrost.

3. Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloća njihova.

4. Neće pomoći bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti.

5. Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti.

6. Pravedne izbavlja pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svoj zloći.

7. Kad umre bezbožnik, propada nadanje, i najjače uzdanje propada.

8. Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto.

9. Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem.

10. Dobru pravednijih raduje se grad; a kad propadaju *bezbožnici, biva pjevanje.

*Priče 29,2; Priče 28,12.

11. Blagoslovima pravednijih ljudi podiže se grad, a s usta bezbožničkih raskopava se.

12. Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman čovjek muči.

13. Opadač tumarajući izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taj stvari.

14. Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoć je u mnoštvu savjetnika.

15. Zlo prolazi ko se jamči za tuđina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je.

16. Žena mila dobija čast, a silni dobijaju bogatstvo.

17. Milostiv čovjek čini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu.

18. Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije *pravdu, pouzdana mu je plata.

*Os. 10,12.

19. Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je.

20. Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu.

21. Zao čovjek neće ostati bez kara, ako i druge uzme u pomoć; a potomstvo pravednijih izbaviće se.

22. Žena lijepa a bez razuma zlatna je brnjica u gubici svinji.

23. Želja je pravednijih samo dobro, a očekivanje bezbožnijih * gnjev. *Rim. 2,8.

24. Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrđuje suviše, i sve je siromašniji.

25. Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam će biti napojen.

26. Ko ne da žita, proklinje ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom.

27. Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiće ga.

28. Ko se uzda u *bogatstvo svoje, propašće; a pravednici će se kao grana zelenjeti.

*Mar. 10,24.

29. Ko zatire kuću svoju, naslijediće vjetar; i bezumnik će služiti mudrome.

30. Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obučava duše.

31. Gle, pravedniku se na zemlji plaća, a kamoli bezbožniku i grješniku?

Vladanje mudrijeh i bezumnijeh.

12. Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud.

2. Dobar čovjek dobija ljubav od Gospoda, a čovjeka zlikovca osuđuje.

3. Neće se čovjek utvrditi bezbožnošću, a korijen pravednijeh neće se pomaći.

4. Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima.

5. Misli su pravednijeh prave, a savjeti bezbožnijeh prijevara.

6. Riječi bezbožnijeh vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova.

7. Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednijeh ostaje.

8. Prema razumu svom hvali se čovjek; a ko je opaka srca, prezreće se.

9. Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliča, a hljeba nema.

10. Pravednik se brine za život svojega živinčeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo.

11. Ko radi svoju *zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, bezuman je.

*1.Moj. 3,19.

12. Bezbožnik želi odbranu oda zla, ali korijen pravednijeh daje je.

13. Zlome je zamka u grijehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe.

14. Od ploda usta svojih siti se *čovjek dobra, i platu za djela svoja prima čovjek.

*Priče 15,23.

15. Bezumniku se čini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je.

16. Gnjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu.

17. Ko govori istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijearu.

18. Ima ko govori kao da mač probada, a jezik je mudrijeh lijek.

19. Istinita usta stoje tvrdo dovijeka, a jezik lažljivi za čas.

20. Koji zlo misle, prijeara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir.

21. Nikakva nesreća neće zadesiti pravednika, a bezbožnici će se napuniti zla.

22. Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu.

23. Pametan čovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglauše bezumlje.

24. Ruka radljiva gospodariće, a lijena će davati danak.

25. Briga u srcu čovječijem obara; a dobra *riječ razveseljava. *Isa. 50,4.

26. Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov.

27. Ljenivac neće peći lova svoga, a u vrijedna je čovjeka dobro dragocjeno.

28. Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

Nastavak opisivanja mudroga i bezumnoga života.

13. **M**udar sin sluša nastavu oca svojega; a potsmjevač ne sluša ukora.

2. *Od ploda usta svojih svaki će jesti dobro, a duša nevaljalijeh ljudi nasilje.

*Priče 12, 14.

3. Ko čuva usta svoja, čuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada.

4. Željna je duša ljenivčeva, ali nema ništa; a duša vrijednijeh ljudi obogatiće se.

5. Na lažnu riječ mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti.

6. Pravda čuva onoga koji hodi bezazleno; a bezbožnost obara grješnika.

7. Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago.

8. Otkup je za život čovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje.

9. Vidjelo pravedničko svijetli se, a žižak bezbožnički ugasio se.

10. Od oholosti biva samo svađa, a koji primaju savjet, u njih je mudrost.

11. Blago koje se taštinom teče umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava.

12. Dugo nadanje mori srce, i želja je ispunjena drvo životno.

13. Ko prezire riječ sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiće mu se.

14. Nauka je mudroga izvor životni da se sačuva prugala smrtnijeh.

15. Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonički hrapav.

16. Svaki pametan *čovjek radi razumom, a bezuman raznosi bezumlje. *Priče 12,23.

17. Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lijek.

18. Siromaštvo i sramota doći će na onoga koji odbacuje nastavu; a ko čuva karanje, proslaviće se.

19. Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko ostepiti oda zla.

20. Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori.

21. Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraća dobro.

22. Dobar čovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje čuva se pravedniku.

23. Izobila hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave.

24. Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena.

25. Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

Pohvala pravoj mudrosti u čovječijem životu.

14. **M**udra *žena zida kuću svoju, a luda svojim rukama raskopava. *Ruta 4,11.

2. Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putevima, prezire ga.

3. U ustima je bezbožnikovijem prut oholosti, a mudre čuvaju usta njihova.

4. Gdje nema volova, čiste su jasje; a obilata je ljetina od sile volovske.

5. Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govori laž.

6. Potsmjevač traži mudrost, i ne nahodi je; a razumnomu je znanje lako naći.

7. Idi od čovjeka bezumna, jer nećeš čuti pametne riječi.

8. Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijih prijevara.

9. Bezumnima je šala grijeh, a među pravednima je dobra volja.

10. Srce svačije zna jad duše svoje; i u veselje njegovo ne miješa se drugi.

11. Dom bezbožnički raskopaće se, a šator pravednijih cvjetaće.

12. Neki se put čini *čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. *Priče 16,25.

13. I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost.

14. Puteva svojih nasitiće se ko je izopačena *srca, ali ga se kloni †čovjek dobar. *Fil. 4,7. †Priče 12,14.

15. Lud vjeruje svašta, a pametan pazi na svoje korake.

16. Mudar se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i slobodan je.

17. Nagao čovjek čini bezumlje, a pakostan je čovjek mrzak.

18. Ludi našljeđuje bezumlje, a razboriti vjenčava se znanjem.

19. Klanjaju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga.

20. Ubogi je mrzak i *prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja. *Priče 19,7.

21. Ko prezire bližnjega svojega griješi; a ko je milostiv ubogima, blago njemu.

22. Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biće onima koji smišljaju dobro.

23. U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaštvo.

24. Mudrima je vijenac bogatstvo njihovo, a bezumlje bezumnijeh ostaje bezumlje.

25. Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govori prijevaru.

26. U strahu je Gospodnjem jako pouzdanje, i sinovima je utočište.

27. *Strah je Gospodnji izvor životu da se čovjek sačuva od prugala smrtnijeh.

*Priče 13,14.

28. U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vladaocu.

29. Ko je spor na *gnjev, velika je razuma; a ko je nagao pokazuje ludost. *Priče 15,18.

30. Život je tijelu srce zdravo, a zavist je *trulež u kostima. *Priče 12,4.

31. Ko čini krivo ubogome, *sramoti Stvoritelja njegova; a poštuje ga ko je milostiv siromahu. *Priče 17,5.

32. Za zlo svoje povrgnuće se bezbožnik, a pravednik nada se i na smrti.

33. Mudrost počiva u *srcu razumna čovjeka, a što je u bezumnima poznaje se. *Priče 2,10.

34. Pravda podiže narod, a grijeh je sramota narodima.

35. Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna gnjevi se.

Mudrost donosi spasenje, a bezumlje i grijehovi propast.

15. Odgovor blag utištava gnjev, a riječ prijeka podiže srdnju.

2. Jezik mudrijeh ljudi ukrašava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje.

3. Oči su Gospodnje na svakom mjestu gledajući zle i dobre.

4. Zdrav je jezik drvo životno, a opačina s njega kršenje od vjetra.

5. Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan.

6. U kući pravednikovoj ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožnikovu rasap.

7. Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumničko ne čini tako.

8. Žrtva je bezbožnička gad Gospodu, a molitva pravednijeh ugodna mu je.

9. Gad je Gospodu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom, njega ljubi.

10. Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeće.

11. Pakao je i pogibao pred Gospodom, a kamoli *srca sinova čovječijih. *Djela 1,24.

12. Potsmjevač ne ljubi onoga ko ga koristi, ide k mudrima.

13. Veselo *srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh.
*Nem. 2,2.

14. Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijih ljudi naslađuju se bezumljem.

15. Svi su dani nevoljnikovi zli; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako.

16. *Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemiro.
*Psal. 37,16; Priče 16,8.

17. Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mržnja.

18. Čovjek gnjevljiv zameće raspru; a ko je spor na gnjev, utišava svađu.

19. Put je lijenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednijih nasuta.

20. Mudar je sin radost ocu, a čovjek bezuman prezire mater svoju.

21. Bezumlje je radost bezumniku, a razuman čovjek hodi pravo.

22. Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stoje gdje je mnogo *savjetnika.
Priče 11,14.

23. Raduje se čovjek odgovorom usta svojih, i riječ u vrijeme kako je dobra!

24. Put k životu ide gore razumnome da se sačuva od pakla ozdo.

25. Gospod raskopava kuću ponositima, a među udovici utvrđuje.

26. Mrske su Gospodu misli zle, a besjede čistijih mile su.

27. Lakomac zatire svoju kuću, a ko mrzi na poklone živ će biti.

28. Srce pravednikovo premišlja šta će govoriti, a usta bezbožnička rigaju zlo.

29. Daleko je Gospod od bezbožnijih, a molitvu pravednijih čuje.

30. Vid očinji veseli srce, dobar glas goji kosti.

31. Uho koje sluša karanje životno nastavaće među mudrima.

32. Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman.

33. Strah je Gospodnji nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

Bog vidi čovjekova djela.

16. Čovjek sprema srce, ali je od Gospoda što će jezik govoriti.

2. Čovjeku se svi putovi njegovi čine čisti, ali Gospod ispituje duhove.

3. Ostavi na Gospoda djela svoja, i biće tvrde namjere tvoje.

4. Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan.

5. Mrzak je Gospodu ko je god ponosita srca, i neće ostati bez kara ako će i druge uzeti u pomoć.

6. Milošću i istinom očičša se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se čovjek oda zla.

7. Kad su čiji putevi mili Gospodu, miri s njim i neprijatelje njegove.

8. Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom.

9. Srce čovječije izmišlja sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove.

10. Proroštvo je na usnama carevijem, u sudu neće pogriješiti usta njegova.

11. *Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo.
*Priče 11,1.

12. Gadno je carevima činiti nepravdu, jer se pravdom utvrđuje prijesto.

13. Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govori pravo.

14. Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar čovjek ublažiće ga.

15. *U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznijem daždem.
*Priče 19,12.

16. Koliko je bolje teći *mudrost nego zlato! i teći razum koliko je ljepše nego srebro!
*Priče 4,5.

17. Put je pravednijih uklanjaње oda zla; čuva dušu svoju ko pazi na put svoj.

18. Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast.

19. Bolje je biti ponizna duha s krotkima nego dijeliti plijen s oholima.

20. Ko pazi na riječ, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, *blago njemu. *Isa. 30,18.

21. Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku.

22. *Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je.

*Priče 13,14; 14,27.

23. Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem.

24. Ljubazne su riječi sat meda, slast duši i zdravlje kostima.

25. Neki se put čini čovjeku prav, a kraj mu je put k smrti.

26. Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova.

27. Čovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali.

28. Opak čovjek zameće svađu, i opadač rastavlja glavne prijatelje.

29. Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar;

30. Namiguje očima, kad misli naopako; kad miče usnama, čini zlo.

31. Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom.

32. Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad.

33. Ždrijeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

Mudrost i bezumlje osobito u govoru.

17. Bolji je zalogaj suha hljeba s mirom nego kuća puna poklane stoke sa svađom.

2. Razuman sluga biće gospodar nad sirom sramotnijem i s braćom će dijeliti našljedstvo.

3. Topionica je za srebro i peč za zlato, a srca iskušava Gospod.

4. Zao čovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan.

5. Ko se ruga siromahu, sramoti Stvoritelja njegova; ko se raduje nesreći, neće ostati bez kara.

6. Vijenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi.

7. Ne priliči bezumnom visoka besjeda, a kamoli knezu lažljiva besjeda.

8. Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje.

9. Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje.

10. Ukor tišti razumnoga većma nego ludoga sto udaraca.

11. Zao čovjek traži samo odmet, ali će se ljut glasnik poslati na nj.

12. Bolje je da čovjeka sreće *medvjedica kojoj su oteti medvjedići, nego bezumnik u svom bezumlju. *2.Sam. 17,8.

13. Ko vraća zlo za dobro, neće se zlo odmaći od kuće njegove.

14. Ko počne svađu, otvori ustavu vodi; zato prije nego se zametne, prođi se raspre.

15. Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu.

16. Na što je blago bezumnome u ruci, kad nema razuma da pribavi mudrost?

17. U svako doba ljubi prijatelj, i brat postaje u nevolji.

18. Čovjek bezuman daje ruku i jamči za prijatelja svojega.

19. Ko miluje svađu, miluje grijeh; ko podiže uvis vrata svoja, traži pogibao.

20. Ko je opaka srca, neće naći dobra; i ko dvoliči jezikom, pašće u zlo.

21. Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti će se radovati otac luda.

22. Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti.

23. Bezbožnik prima *poklon iz njedara da prevrati puteve pravdi. *2.Moj. 23,8.

24. Razumnomu je na licu mudrost, a oči bezumniku vrljaju nakraj zemlje.

25. Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditelji svojoj.

26. Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo.

27. Usteže riječi svoje čovjek koji zna, i tiha je duha čovjek razuman.

28. I bezuman kad muči, misli se da je mudar, i razuman, kad stiska usne svoje.

Prijateljstvo i miroljubivost.

18. Čovjek samovoljan traži što svašta. Čje njemu milo i miješa se u javlja srce njegovo.

2. Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo.

3. Kad dođe bezbožnik, dođe i rug, i prijekor sa sramotom.

4. Riječi su iz usta čovječijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se razljeva.

5. *Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se učini krivo pravomu na sudu.

*5.Moj. 1,17.

6. Usne bezumnikove pristaju u svađu, i usta njegova dozivaju boj.

7. Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovoj.

8. Riječi su opadačeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

9. I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikući.

10. Tvrđa je kula ime Gospodnje, k njemu će uteći pravednik, i biće u visokom zaklonu.

11. Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli.

12. Pred propast podiže se srce čovjeku, a prije slave ide smjernost.

13. Ko odgovara prije nego čuje, to mu je ludost i sramota.

14. Duh čovječji snosi bol svoj; a duh oboren ko će podignuti?

15. Srce razumna čovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje.

16. Dar *čovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje.

*1.Moj. 41,38.

17. Pravedan se čini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad dođe bližnji njegov, ispituje se.

18. Raspre prekida ždrijeb, i između silnijeh rasuđuje.

19. Uvrijeđen je brat kao tvrd grad, i svađa je kao prijevornica na dvoru.

20. Svakome se trbuh siti plodom usta njegovijeh, dohotkom od usana svojih siti se.

21. Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, ješće plod njegov.

22. Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda.

23. Siromah govori moleći, a bogat odgovara oštro.

24. Ko ima *prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

*Jovan 15,14.

Bezazleno siromaštvo, šteta od bezumlja, od lijenosti i od potsmijevanja.

19. Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman.

2. Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotiče se.

3. Ludost čovječija prevraća put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda.

4. Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov.

5. Lažan svjedok neće ostati bez kara, i ko govori laž, neće uteći.

6. Mnogi ugađaju knezu, i svako je prijatelj čovjeku podatljivu.

7. Na siromaha mrze sva braća njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega; više za njima, ali ih nema.

8. Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, naći će dobro.

9. Svjedok lažan neće ostati bez kara, i ko govori laž, poginuće.

10. Ne dolikuju bezumnom miline, ni služi da vlada knezovima.

11. Razum zadržava čovjeka od gnjeva, i čast mu je mimoići krivicu.

12. Careva je srdnja kao rika mladoga lava, i ljubav je njegova kao rosa travi.
13. Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisi- vanje.
14. Kuća i imanje našljeđuje se od otaca; a od *Gospoda je razumna žena. *Priče 18,22.
15. Lijenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladovaće.
16. Ko drži zapovijesti, čuva dušu svoju; a ko ne mari za puteve svoje, poginuće.
17. Gospodu pozaima ko poklanja siro- mahu, i platiće mu za dobro njegovo.
18. Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja.
19. Gnevljiv plaća kaznu, i kad mu opro- tiš, samo uvećavaš njegov gnev.
20. Slušaj savjet i primaj nastavu, da posli- je budeš mudar.
21. Mnogo ima misli u srcu čovječijem, ali što Gospod naumi ono će ostati.
22. Želja čovjeku treba da je da čini mi- lost, a bolji je siromah nego laža.
23. Strah je Gospodnji na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo.
24. Ljenivac krije ruku svoju u njedra, ni k ustima svojim ne prinosi je.
25. Udri potsmjevača da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku.
26. Sin sramotan i prijekoran upropašćuje oca i odgoni mater.
27. Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od riječi razumnijeh.
28. Nevaljao svjedok potsmijeva se prav- di, i usta bezbožnička proždiru nepravdu.
29. Gotovi su potsmjevačima sudovi i be- zumnicima boj na leđa.
30. Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, griješi svojoj duši.
31. Slava je čovjeku da se okani svađe; a ko je god bezuman, upleće se.
32. Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija.
33. Savjet je u srcu čovječijem duboka vo- da, ali čovjek razuman crpe ga.
34. Najviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko će naći čovjeka istinita?
35. Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sinovima njegovijem poslije njega!
36. Car sjedeći na prijestolu sudskom rasi- pa očima svojim svako zlo.
37. Ko može reći: očistio sam srce svoje, čist sam od grijeha svojega?
38. Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko *Gospodu. *Priče 20,23.
39. Po djelima svojim poznaje se i dijete hoće li biti čisto i hoće li biti pravo djelo njegovo.
40. Uho koje čuje, i oko koje vidi, oboje je *Gospod načinio. *2.Moj. 4,11.
41. Ne ljubi sna, da ne osiromašiš; otvaraj oči svoje, i bićeš sit hljeba.
42. Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali.
43. Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit.
44. *Uzmi haljinu onome koji se pod- jemči za tuđina, uzmi zalog od njega za tuđinku. *Priče 27,13.
45. Sladak je čovjeku hljeb od prijevare, ali mu se poslije napune usta pijeska.
46. Misli se utvrđuju savjetom; zato ra- zumno ratuj.
47. Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; zato se ne miješaj s onijem koji razvaljuje usta.
48. *Ko psuje oca svojega ili mater svoju, njegov će se žižak ugasiti u crnom mraku. *2.Moj. 21,17.
49. Našljedstvo koje se iz početka brzo do- bija, ne biva na posljatku blagosloveno.

Opomena zbog neumjerenosti u jelu i piću, i zbog neobuzdanosti.

20. Vⁱno je potsmjevač i silovito pi- će nemirnik, i ko god za njim luta neće biti mudar.

22. Ne govori: vratiću zlo. Čekaj Gospoda, i sačuvaće te.

23. Mrzak je Gospodu dvojak poteg, mjerila lažna nijesu dobra.

24. Od *Gospoda su koraci čovječji, a čovjek kako će razumjeti put njegov?

*Jer. 10,23.

25. Zamka je čovjeku da proždre svetinju, i poslije zavjeta opet da traži.

26. Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo.

27. Vidjelo je Gospodnje duša čovječija, istražuje sve što je u srcu.

28. Milost i istina čuvaju cara, i milošću podupire svoj prijesto.

29. Slava je mladićima sila njihova, a starcima čast sijeda kosa.

30. Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

Božija promisao
upravlja srcima
i putevima ljudskijem.

21. Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vodeni; kuda god hoće, savija ga.

2. Svaki se put čovjeku čini prav, ali Gospod ispituje srca.

3. Da se čini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva.

4. Ponosite oči i naduto srce i oranje bezbožničko grijeh je.

5. Misli vrijedna čovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštvo.

6. Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi među one koji traže smrt.

7. Grabež bezbožnijih odnijeće ih, jer ne htješe činiti što je pravo.

8. Čiji je put kriv, on je tuđ; a ko je čist, njegovo je djelo pravo.

9. *Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

*Priče 21,19; 25,24.

10. Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega.

11. Kad potsmjevač biva karan, ljudi mudra; i kad se mudri poučava, prima znanje.

12. Uči se pravednik od kuće bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo.

13. Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaće i sam, ali neće biti uslišen.

14. Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju.

15. Radost je pravedniku činiti što je pravo, a strah onima koji čine bezakonje.

16. Čovjek koji zađe s puta mudrosti počiniće u zboru mrtvih.

17. Ko ljubi veselje, biće siromah; ko ljubi vino i ulje, neće se obogatiti.

18. Otkup za pravednike biće *bezbožnik i za dobre bezakonik.

*Priče 11,8.

19. Bolje je živjeti u zemlji pustojskoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom.

20. Dragocjeno je blago i *ulje u stanu mudroga, a čovjek bezuman proždire ga.

*Mat. 25,3.

21. Ko ide za pravdom i milošću, naći će život, pravdu i slavu.

22. U grad jakih ulazi mudri, i obara silu u koju se uzdaju.

23. Ko čuva usta svoja i jezik svoj, čuva dušu svoju od nevolja.

24. Ponositom i obijesnom ime je potsmjevač, koji sve radi bijesno i oholo.

25. Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove neće da rade;

26. Svaki dan želi; a pravednik daje i ne šteti.

27. Žrtva je bezbožnička gad, a kamoli kad je prinose u grijehu?

28. Lažni svjedok poginuće, a čovjek koji sluša, govoriće svagda.

29. Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik udešava svoje pute.

30. Nema mudrosti ni savjeta nasuprot Bogu.

31. Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

O dobrom imenu, kako se
stiče i gubi.

22. **B**olja je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato.

2. Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio.

3. Pametan čovjek vidi zlo i skloni se, a ljudi idu dalje i plaćaju.

4. Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život.

5. Trnje i zamke su na putu opakoga; ko čuva dušu svoju, biće daleko od toga.

6. Uči dijete prema putu kojim će ići, pa neće odstupati od njega ni kad ostari.

7. Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onome koji daje.

8. Ko sije bezakonje neće muku, i pruta gnjeva njegova neće.

9. Blago oko biće blagosloveno, jer daje hljeba svojega ubogome.

10. Otjeraj potsmjevača, i otići će raspra i prestaće svađa i sramota.

11. Ko ljubi čisto srce, i čije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj.

12. Oči Gospodnje čuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara.

13. Ljenivac govori: lav je napolju; nasred ulice poginuo bih.

14. Usta su tuđih *žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod, onamo će pasti.

*Priče 2,16.

15. Bezumlje je privezano djetetu na srce; prut kojim se kara ukloniće ga od njega.

16. Ko čini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, zacijelo će osiromašiti.

17. Prigni uho svoje i slušaj riječi mudrih ljudi, i srce svoje privij k nauci mojoj.

18. Jer će ti biti milina ako ih složiš u *srce svoje, ako sve budu poređane na usnama tvojim.

*Priče 2,10.

19. Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako čini.

20. Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje,

21. Da bih ti pokazao tvrđu istinitijeh riječi da bi mogao istinitijem riječima odgovarati onima koji pošlju k tebi?

22. Ne otimaj siromahu zato što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima.

23. Jer će Gospod braniti njihovu stvar, i oteče dušu onima koji njima otimaju.

24. Ne druži se s čovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim,

25. Da se ne bi navikao na puteve njegove i metnuo zamke na dušu svoju.

26. Ne budi od onijeh koji ruku daju, koji se jamče za dugove.

27. Ako nemaš čim platiti, zašto da se odnese postelja ispod tebe?

28. Ne pomiči stare međe, koju su postavili oci tvoji.

29. Jesi li vidio čovjeka ustaoca na poslu? Takav će pred carevima stajati, a neće stajati pred prostacima.

Pouke o mudrosti u životu
i o pobožnosti.

23. **K**ad sjedneš da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom.

2. Inače bi satjerao sebi nož u grlo, ako bi bio lakom.

3. Ne želi preslačkaka njegovijeh, jer su lažna hrana.

4. Ne muči se da se obogatiš, i prođi se svoje mudrosti.

5. Hoćeš li baciti oči svoje na ono čega brzo nestaje? jer načini sebi krila i kao orao odleti u nebo.

6. Ne jedi hljeba u zavidljivca, i ne želi preslačkaka njegovijeh.

7. Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj tako ti jelo njegovo. Govoriće ti: jedi i pij; ali srce njegovo nije s tobom.

8. Zalogaj što pojedesh izbljuvačeš, i izgubićeš ljubazne riječi svoje.

9. Pred bezumnijem ne govori, jer neće mariti za mudrost besjede tvoje.

10. Ne pomiči stare međe, i ne stupaj na njivu siročadi.

11. Jer je jak osvetnik njihov; braniće stvar njihovu od tebe.

12. Obrati k nauci srce svoje i uši svoje k riječima mudrijem.

13. Ne uskraćuj kara djetetu; kad ga biješ prutom, neće umrijeti.

14. Ti ga bij prutom, i dušu ćeš mu izbaviti iz pakla.

15. Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliće se srce moje u meni;

16. I igraće bubrezi moji kad usne tvoje stanu govoriti što je pravo.

17. Srce tvoje neka ne zavidi grješnici-ma, nego budi u strahu Gospodnjem vazda.

18. Jer ima plata, i nadanje tvoje neće se zatrti.

19. Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje.

20. Ne budi među pijanicama ni među izjelicama.

21. Jer pijanica i izjelica osiromašiće, i spavač hodiće u ritama.

22. Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari.

23. Kupuj istinu i ne prodaj je; kupuj mudrost, znanje i razum.

24. *Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega.

*Priče 10,1.

25. Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja.

26. Sine moj, daj mi srce svoje, i oči tvoje neka paze na moje puteve.

27. Jer je bludnica duboka jama, a tijesan studenac tuđa žena.

28. Ona i zasjeda kao lupež i umnožava zločince među ljudima.

29. Kome: jaoh? kome: kuku? kome svađa? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u očima?

30. Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorena vina.

31. Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u čaši pokazuje lice svoje i upravo iskaće.

32. Na pošljedak će kao zmija ujesti i kao aspida upeći.

33. Oči će tvoje gledati na tuđe žene, i srce će tvoje govoriti opačine.

34. I bićeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra.

35. Reći ćeš: izbiše me, ali me ne zabolje; tukoše me, ali ne osjetih; kad se probudim, ići ću opet da tražim to.

Opomene da budemo strpljivi i pomirljivi.

24. Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima.

2. Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o mucu.

3. Mudrošću se zida kuća i razumom utvrđuje se.

4. I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mila.

5. Mudar je čovjek jak, i razuman je čovjek silan snagom.

6. Jer mudrijem savjetom ratovaćeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika.

7. Visoke su bezumnome mudrosti; neće otvoriti usta svojih na vratima.

8. Ko misli zlo činiti zvaće se zlikovac.

9. Misao bezumnikova grijeh je, i pot-smjeverač je gad ljudski.

10. Ako kloneš u nevolji, skratice ti se sila.

11. *Izbavljaj pohvatane na smrt, i koje hoće da pogube, nemoj se ustegnuti od njih.

*Psal. 82,4.

12. Ako li rečeš: gle, nijesmo znali za to; neće li razumjeti onaj koji ispituje *srca, i koji čuva dušu tvoju neće li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem?

*Otkr. 2,23.

13. Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu.

14. Tako će biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je nađeš; i biće plata, i nadanje tvoje neće se zatrti.

15. Bezbožniče, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu počivanja.

16. Jer ako i sedam puta padne *pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu.

*Psal. 34,19.

17. Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje.

18. Jer bi vidio Gospod i ne bi mu bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe.

19. Nemoj se žestiti radi nevaljalaca, nemoj zavidjeti bezbožnicima.

20. Jer nema plate nevaljalcu, žižak će se bezbožnicima ugasiti.

21. Boj se Gospoda, sine moj, i *cara, i ne miješaj se s nemirnicima.

*1.Petr. 2,17.

22. Jer će se ujedanput podignuti pogibao njihova, a ko zna propast koja ide od obojice?

23. I ovo je za mudrace: gledati ko je ko na sudu nije dobro.

24. Ko govori bezbožniku: pravedan si, njega će proklinjati ljudi i mrziće na nj narodi.

25. A koji ga karaju, oni će biti mili, i doći će na njih blagoslov dobrih.

26. Ko govori riječi istinite, u usta ljubi.

27. Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, potom i kuću svoju zidaj.

28. Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnama svojim.

29. Ne govori: kako je on meni učinio tako ću ja njemu učiniti; platiću ovom čovjeku po djelu njegovu.

30. Iđah mimo njivu čovjeka lijena i mimo vinograd čovjeka bezumna;

31. I gle, bješe sve zaraslo u trnje i sve pokrio čkalj, i ograda im kamena razvaljena.

32. I vidjevši uzeh na um, i gledah i poučih se.

33. *Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemlješ, dok malo sklopiš ruke da počineš,

*Priče 6,9.

34. U tom će doći siromaštvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan čovjek.

Prava je slava biti nagrađen mudrošću.

25. **I** ovo su priče Solomunove koje sabraše ljudi Jezequije cara Judina.

2. Slava je Božija skrivati stvar, a slava je carska istraživati stvar.

3. Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti.

4. Uzmi od srebra trosku, i izaći će livcu zaklad.

5. Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiće se pravdom prijesto njegov.

6. Ne veličaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoje vlastelji.

7. Jer je bolje da ti se kaže: hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim očima.

8. Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi učinio napošljtku ako bi te osramotio bližnji tvoj.

9. Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tuđe tajne ne otkrivaj,

10. Da te ne bi psovao ko čuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi.

11. Zlatne jabuke u srebrnijem sudovima jesu zgodne riječi.

12. Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karač onome koji sluša.

13. Vjeran je *poslanik kao studen šnježna o žetvi onima koji ga pošlju, i rashlađuje dušu svojim gospodarima. *Priče 13,17.

14. Ko se hvali darom lažnijem, on je kao *oblaci i vjetar bez dažda.

*Juda 11.12.

15. Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti.

16. Kad nađeš med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbljuvao ga.

17. Rijetko neka ti noga stupa u kuću bližnjega tvojega, da ne bi nasitivši se tebe omrzao na te.

18. Ko god govori lažno svjedočanstvo na bližnjega svojega, on je kao malj i mač i oštra strijela.

19. Uzdanje je u nevjernika u nevolji zub slomljen i noga ugušana.

20. Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji svlači haljinu na zimi, i kao ocat na salitru.

21. *Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hljeba, i ako je žedan, napoj ga vode.
Rim. 12,20.

22. Jer ćeš živo ugljevlje zgrnuti na glavu njegovu, i *Gospod će ti platiti.

*2.Sam. 16,12.

23. Sjeverni vjeter nosi dažd, a potajni jezik lice srdito.

24. *Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kući zajedničkoj.

Priče 21,9.

25. Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši.

26. Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamućen i kao studenac pokvaren.

27. Jestli mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno.

28. Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

Bezumni, lijeni i lažljivi ljudi
nijesu vrijedni nikakve časti.

26. Kao snijeg u ljeto i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumnome čast.

2. Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezasluzena neće doći.

3. Bič konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na leđa.

4. Ne odgovaraj bezumniku po bezumlju njegovu, da ne budeš i ti kao on.

5. Odgovori bezumniku prema bezumlju njegovu, da ne misli da je mudar.

6. Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on otsijeca sebi noge i pije nepravdu.

7. Kako hromi hramlje nogama svojim, takva je besjeda u ustima bezumnijeh.

8. Kao da baca dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko čini čast bezumnome.

9. Kao trn kad dođe u ruku pijanome, takva je besjeda u ustima bezumnijeh.

10. Mnogo muke zadaje svjema ko plaća bezumniku i ko plaća prestupnicima.

11. Kao što se pas povraća na svoju *bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje.
*2.Petr. 2,22.

12. Jesi li vidio čovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega.

13. Ljenivac govori: ljuti je lav na putu, lav je na ulicama.

14. Kao što se vrata obrću na čepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj.

15. *Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško mu je prinijeti je k ustima.

*Priče 19,24.

16. Ljenivac misli da je mudriji od sedmorice koji odgovaraju razumno.

17. Psa za uši hvata ko se prolazeći žesti za tuđu raspru.

18. Kakav je bezumnik koji baca iskre i strijele smrtnne,

19. Takav je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli: šalio sam se.

20. Kad nestane drva, ugasi se oganj; *tako kad nema opadača, prestaje raspra.

*Priče 22,10.

21. Ugalj je za žeravicu, drva za oganj, a *čovjek svadljivac da raspaljuje svađu.

*2.Sam. 20,1.

22. Riječi su opadačeve kao riječi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuh.

23. Kao srebrna pjena kojom se obloži riječ, takve su usne neprijateljske i zlo srce.

24. Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijeveru.

25. Kad govori umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova.

26. Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloća njezina otkriva na zboru.

27. *Ko jamu kopa, u nju će pasti; i ko kamen valja, na njega će se prevaliti.

*Psal. 7,15; Prop. 10,8.

28. Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

Ne treba se hvaliti
i biti osion.

27. Ne *hvali se sutrašnjim danom,
jer ne znaš šta će dan donijeti.
*Jak. 4,13.14.

2. Neka te hvali drugi, a ne tvoja usta, tuđin, a ne tvoje usne.

3. Težak je kamen, i pijesak je težak; ali je gnjev bezumnikov teži od obojega.

4. Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko će odoljeti zavisti?

5. Bolji je javni ukor nego tajna ljubav.

6. Udarci od prijatelja istiniti su, a cjelivi nenavidnikovi lažni.

7. Duša sita gazi sat, a gladnoj duši slatko je sve što je gorko.

8. Kakva je ptica koja odleti iz svojega gnjezda, takav je čovjek koji otide iz svojega mjesta.

9. Ulje i kad vesele srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdačnijem.

10. Ne ostavljaj prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuću brata svojega ne ulazi u nesreći svojoj; bolji je susjed blizu nego brat daleko.

11. Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onome ko me ruži.

12. Pametan *čovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaćaju.
*Isa. 32,2.

13. Uzmi haljinu onome koji se podjamči za tuđina, i uzmi zalog od njega za tuđinku.

14. Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajući, primiće mu se za kletvu.

15. Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su;

16. Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici.

17. Gvožđe se gvožđem oštri, tako čovjek oštri lice prijatelja svojega.

18. Ko čuva smokvu, ješće roda njezina; tako ko čuva gospodara svojega, biće poštovan.

19. Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce čovječije prema čovjeku.

20. *Grob i propast nikada se ne mogu zasititi, tako i oči čovječije nikada nijesu site.

*Priče 30,16. †Prop. 1,8.

21. Srebro u topionici i *zlato u peći, a čovjek u ustima onoga koji ga hvali poznaje se.

*Priče 17,3.

22. Da bezumnoga tucaš u stupi tučkom s prekrupom, ne bi otišlo od njega bezumlje njegovo.

23. Dobro gledaj stoku svoju i staraj se za stada svoja.

24. Jer bogatstvo ne traje dovijeka niti kruna od koljena do koljena.

25. Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama.

26. Jaganjci su ti za odijelo, i jarići cijena za njivu.

27. I dosta ima mlijeka kozjega tebi za jelo, i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djevojkama.

Blagoslovena je pobožnost i poštenje,
prokleta bezbožnost.

28. Bježe bezbožnici kad ih niko ne
bgoni, a pravednici su kao lavići bez straha.

2. Kad se u zemlji zla čine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se nađe čovjek razuman i vješt, ostaje dugo.

3. Čovjek siromah koji čini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba.

4. Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se.

5. Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospoda, razumiju sve.

6. Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putevima ako je i bogat.

7. Ko čuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega.

8. Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji će razdavati siromasima.

9. Ko odvraća uho svoje da ne čuje zakona, i molitva je njegova mrska.

10. Ko zavodi prave na zao put, pašće u jamu svoju, a bezazleni naslijediće dobro.

11. Bogat čovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga.

12. *Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se čovjek. *Priče 11,10.

13. *Ko krije prijestupe svoje, neće biti srećan; a ko priznaje i ostavlja, dobiće milost. *Psal 32,3,5; 1.Jov. 1,8.

14. Blago čovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo.

15. Bezbožnik koji vlada narodom siromašnijem, lav je koji riče i medvjed gladan.

16. Knez bez razuma čini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeće dugo.

17. Čovjek koji čini nasilje krvi ljudskoj, bježaće do groba, a niko ga neće zadržati.

18. Ko hodi u bezazlenosti, spašće se; a ko je opak na putovima, pašće u jedan mah.

19. Ko radi svoju zemlju, biće sit hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitiće se sirotinje.

20. Čovjek vjeran obiluje blagoslovima; *a ko nagli da se obogati, neće biti bez krivice. *Priče 20,21.

21. Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalogaj hljeba čovjek će učiniti zlo.

22. Nagli da se obogati čovjek zavidljiv, a ne zna da će mu doći siromaštvo.

23. Ko ukorava čovjeka naći će poslije veću milost nego koji laska jezikom.

24. Ko krađe oca svojega i mater svoju, i govori: nije grijeh, on je drug krvniku.

25. Oholi zameće svađu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaće.

26. Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbaviće se.

27. Ko daje siromahu, neće mu nedostajati; a ko odvraća oči svoje, biće mu mnogo kletava.

28. Kad se podižu bezbožnici, sakriva se čovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

Mudrost donosi blagoslov, a bezumlje grijeh i propast.

29. Čovjek koji po karanju ostaje tvrdoglav, ujedanput će propasti, da neće biti lijeka.

2. Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod.

3. Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s bludnicama, rasipa svoje dobro.

4. Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je.

5. Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem.

6. U grijehu je zla čovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se.

7. Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna.

8. Potsmjevači raspaljuju grad, a mudri utišavaju gnjev.

9. Mudar čovjek kad se pre s ludijem, ili se srdio ili smijao, nema mira.

10. Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu.

11. Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag.

12. Koji knez sluša lažne riječi, sve su mu sluge bezbožne.

13. Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospod prosvjetljuje oči.

14. Koji car pravo sudi siromasima, njegov će prijesto stajati dovijeka.

15. Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju.

16. Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici će vidjeti propast njihovu.

17. Karaj sina svojega, i smiriće te, i učiniće milinu duši tvojoj.

18. Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži *zakon, †blago njemu!

*Jak. 1,25. †Jovan 13,17.

19. Riječima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša.

20. Jesi li vidio čovjeka nagla u besjedi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega.

21. Ako ko mazi slugu od malena, on će najposlije biti sin.

22. Gnjevljiv čovjek zameće svađu, i ko je naprasit, mnogo griješi.

23. Oholost ponižava čovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu.

24. Ko dijeli s lupežem, mrzi na svoju dušu, čuje prokletstvo i ne prokazuje.

25. Strašljiv čovjek meće sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biće u visokom zaklonu.

26. Mnogi traže lice vladaočevu, ali je od Gospoda sud svakome.

27. Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

Agurova ispovijest.

30. Riječi Agura sina Jakejeva; sa-
brane riječi toga čovjeka Itilu,
Itilu i Ukalu.

2. Ja sam luđi od svakoga, i razuma čovječjega nema u mene.

3. Niti sam učio mudrosti niti znam svetijeh stvari.

4. Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregršti svoje? ko je svezao vode u plašt svoj? ko je utvrdio sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? znaš li?

5. Sve su riječi Božije čiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj.

6. Ništa ne dodaj k riječima njegovijem, da te ne ukori i ne nađeš se laža.

7. Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ:

8. Taštinu i riječ lažnu udalji od mene; siromaštva ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljebom po obroku mom,

9. Da ne bih najedavši se odrekao se tebe i rekao: ko je Gospod? ili osiromašivši da ne bih krao i uzalud uzimao ime Boga svojega.

10. Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio kriv.

11. Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje.

12. Ima rod koji misli da je čist, a od svoga kala nije opran.

13. Ima rod koji drži visoko oči svoje, i vjeđe mu se dižu uvis.

14. Ima rod kojemu su zubi mačevi i kutnjaci noževi, da proždire siromahe sa *zemlje i uboge između ljudi. *Amos 8,4.

15. Pijavica ima dvije kćeri, koje govore: daj, daj. Ima troje nesito, i četvrto nikad ne kaže: dosta:

16. Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, i ogranj, koji ne govori: dosta.

17. Oko koje se ruga ocu i neće da sluša matere, ključaće ga gavrani s potoka i jesti orlići.

18. Troje mi je čudesno, i četvrtoga ne razumijem:

19. Put orlov u nebo, put zmijin po stijeni, put lađin posred mora, i put čovječiji k djevojci.

20. Takav je put bludnice: jede, i ubriše usta, pa veli: nijesam učinila zla.

21. Od troga se potresa zemlja, i četvrtoga ne može podnijeti:

22. Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba,

23. Od puštenice, kad se uda, od sluškinje kad naslijedi gospođu svoju.

24. Četvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudraca:

25. Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljavaju u ljeto sebi hranu;

26. Pitomi zečevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuću;

27. Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom;

28. Pauk, koga rukama hvataš, u carskim je dvorima.

29. Troje lijepo korača, i četvrto lijepo hodi:

30. Lav, najjači između zvjerova, koji ne uzmiče ni pred kim,

31. Konj opasan po bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje.

32. Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta.

33. Kad se razbija mlijeko, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameće svađu.

Materine pouke jednome caru.
Pohvala vrsnoj ženi.

31. Riječi cara Lemuila; sabrane riječi, kojima ga je učila mati njegova.

2. Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih?

3. Ne daj krijepkosti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve.

4. Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piće,

5. Da ne bi pijuci zaboravio uredbe, i izmijenio pravicu kojemu nevoljniku.

6. Podajte silovito piće onome koji hoće da propadne, i vino onima koji su tužna srca;

7. Neka se napije i zaboravi svoje siromaštvo, i da se više ne sjeća svoje muke.

8. Otvaraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenjenijeh smrti.

9. Otvaraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnome i ubogome.

10. Ko će naći vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser.

11. Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka neće nedostajati.

12. Čini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega.

13. Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim.

14. Ona je kao lađa trgovačka, izdaleka donosi hranu svoju.

15. Ustaje dok je još noć, daje hranu *čeljadi svojoj i posao djevojkama svojim.

*Luka 12,42.

16. Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd.

17. Opasuje snagom bedra svoja i krijepi mišice svoje.

18. Vidi kako joj je dobar posao, ne gasi joj se noću žižak.

19. Rukama svojima maša se preslice, i pristima svojima drži vreteno.

20. Ruku svoju otvara siromahu, i pruža ruke ubogome.

21. Ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje haljine.

22. Pokrivače sama sebi gradi, tanko platno i skerlet odijelo joj je.

23. Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim.

24. Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu.

25. Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide.

26. Usta svoja otvara mudro i na jeziku joj je nauka blaga.

27. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede.

28. Sinovi njezini podižu se i blagosiljaju je; muž njezin također hvali je;

29. Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvišuješ sve.

30. Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji *Gospoda, ona zaslužuje pohvalu.

*Psal. 112,1.

31. Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

KNJIGA PROPOVJEDNIKOVA

Taština svijeh
zemaljskijeh stvari.

1. Riječi propovjednika sina Davidova caru u Jerusalimu.

2. Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština.

3. *Kakva je korist čovjeku od svega truda njegovga, kojim se trudi pod suncem?

*Prop. 2,22.

4. Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvijek.

5. Sunce izlazi i zalazi, i opet hita na mjesto svoje odakle izlazi.

6. Vjetar ide na jug i obrće se na sjever: ide jednako obrćući se, i u obrtanju svom vraća se.

7. Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunja; odakle teku rijeke, onamo se vraćaju da opet teku.

8. Sve je mučno, da čovjek ne može iskazati; oko se ne može nagedati, niti se uho može naslušati.

9. Što je bilo to će biti, što se činilo to će se činiti, i nema ništa novo pod suncem.

10. Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Već je bilo za vijekova koji su bili prije nas.

11. Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što će poslije biti neće se pominjati u onih koji će poslije nastati.

12. Ja propovjednik bijah car nad Izraeljem u Jerusalmu;

13. I upravih srce svoje da tražim i razberem mudročću sve što biva pod nebom; taj mučni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muče oko njega.

14. Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka *duhu. *Prop. 6,9.

15. Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti.

16. Ja rekoh u *srcu svom govoreći: evo, ja postah velik, i pretekoh mudročću sve koji bjehu prije mene u Jerusalmu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja.

*1.O car. 3,12.

17. I upravih *srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumlje i ludost; pa doznah da je i to muka duhu. *Prop. 2,3.

18. Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

Zadovoljstvo na zemlji i
veselo uživanje taština je.

2. Ja rekoh u *srcu svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština. *Psal. 10,6.

2. Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš?

3. Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piće, i srcem svojim upravljajući mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da čine pod nebom dok su živi.

4. Velika djela učinih: sazidah sebi kuće, nasadih sebi vinograde;

5. Načinih sebi vrtove i voćnjake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijih;

6. Načinih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveta;

7. Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga rođenijeh u kući mojoj; i imah govoda i ovaca više od svijeh koji bjehu prije mene u Jerusalmu;

8. Također, nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevača i pjevačica i milina ljudskih, i sprava muzičkih svakojakih.

9. I tako postah veći i silniji od svijeh koji bjehu prije mene u Jerusalmu; i mudrost moja osta sa mnom.

10. I što god željahu oči moje, ne branjah im niti uskraćivah srcu svojemu kakvoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega.

11. A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem.

12. Tada se obratih da vidim *mudrost i ludost i bezumlje, jer šta bi činio čovjek koji bi nastao poslije cara? što je već učinjeno. *Prop. 1,17.

13. I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka.

14. Mudri ima oči u glavi, a bezumni ide po mraku; ali također doznah da jednako biva svjema.

15. Zato rekoh u srcu svom: meni će biti kao bezumniku što biva; šta će mi dakle pomoći što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština.

16. Jer se neće spominjati mudrac kao ni bezumnik do vijeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudrac umire kao i bezumnik.

17. Zato mi omrže život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu.

18. I omrže mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer ću ga ostaviti čovjeku koji će nastati nakon mene.

19. I ko zna hoće li biti mudar ili lud? i opet će biti gospodar od svega truda moje- ga oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština.

20. Zato dođoh na to da mi srce izgubi na- danje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem.

21. Jer ima ljudi koji se trude mudro i ra- zumno i pravo, pa to ostavljaju u dio dru- gome koji se nije trudio oko toga. I to je ta- ština i veliko zlo.

22. Jer šta ima čovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem?

23. Jer su svi dani njegovi muka, a poslovi njegovi briga; ni noću se ne odmara srce njegovu. I to je taština.

24. Nije li, dakle, dobro čovjeku da jede i pije i da gleda da mu je duši dobro od truda njegovu? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božije.

25. Jer ko je jeo i uživao više nego ja?

26. Jer čovjeku koji mu je po volji daje mu- drost i razum i radost, a grješniku daje mu- ku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

Svakom poslu ima vrijeme, što tvrdi da Bog traje dovijeka. Boj se Boga i budi zadovoljan svojijem djelom.

3. Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme.

2. Ima vrijeme kad se rađa, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadi, i vrijeme kad se čupa posađeno;

3. Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se is- cjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi.

4. Vrijeme plaču i vrijeme smijehu; vrije- me ridanju i vrijeme igranju;

5. Vrijeme kad se razmeće kamenje, i vrije- me kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grljenje;

6. Vrijeme kad se teče, i vrijeme kad se gu- bi; vrijeme kad se čuva, i vrijeme kad se baca;

7. Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sa- šiva; vrijeme kad se muči, i vrijeme kad se govori;

8. Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru.

9. Kakva je korist onome koji radi od ono- ga oko čega se trudi?

10. Vidio sam poslove koje je Bog dao si- novima ljudskim da se muče oko njih.

11. Sve je učinio da je lijepo u svoje vrije- me, i misao o vječnosti metnuo im je u srce, ali *da ne može čovjek dokučiti djela koja Bog tvori, ni početka ni kraja. *Prop. 8,17.

12. Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i čine dobro za života svoga.

13. I kad svaki čovjek jede i pije i uživa do- bra od svakoga truda svojega, to je dar Božji.

14. Doznah da što god tvori Bog ono traje dovijeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali.

15. Što je bilo to je sada, i što će biti to je već bilo; jer Bog povraća što je prošlo.

16. Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto *pravde bezbo- žnost. *Prop. 5,8.

17. I rekoh u srcu svom: Bog će suditi pra- vedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme sve- mu i svakom poslu.

18. Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka.

19. Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednako im biva; kako gine ona tako ginu i oni, i svi imaju isti dah; i *čovjek ni- šta nije bolji od stoke, jer je sve taština. *Psal. 49,12.

20. Sve ide na jedno mjesto; sve je od pra- ha i sve se vraća u prah.

21. Ko zna da dah sinova ljudskih ide go- re, a dah stoke da ide dolje pod zemlju?

22. Zato vidjeh da ništa nema bolje čovje- ku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko će ga dovesti da vidi što će biti poslije njega?

Siromah nema utjehe, vrijedan nema mira, ni sam car nije pouzdan.

4. Opet vidjeh sve nepravde koje se čine pod suncem, i gle, suze oni-

jeh kojima se čini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im čine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješio.

2. Zato hvalih mrtve koji već pomriješe više nego žive koji još žive.

3. Ali je bolji i od jednijeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije vidio zla što biva pod suncem.

4. Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist čovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu.

5. Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo.

6. Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu.

7. Opet vidjeh taštinu pod suncem:

8. Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oči njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: za koga se mučim i oduzimam svojoj duši dobra? I to je taština i zao posao.

9. Bolje je dvojici nego jednome, jer imaju dobru dobit od svoga truda.

10. Jer ako jedan padne, drugi će podignuti druga svojega; a teško jednome! ako padne, nema drugoga da ga podigne.

11. Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga; a jedan kako će se zgrijati?

12. I ako bi ko nadjačao jednoga, dvojica će mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako.

13. Bolje je dijete ubogo a mudro, nego car star a bezuman, koji se već ne zna poučiti.

14. Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaši.

15. Vidjeh sve žive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje će stupiti na njegovo mjesto.

16. Nema kraja narodu koji bijaše pred njim, a koji poslije nastanu neće se radovati njemu. I to je taština i muka duhu.

Ne treba biti nagao u govoru.

Bogatstvo je taština.

5. Čuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš; to je bo-

lje nego što bezumni daju *žrtve, jer ne znaju da zlo čine. *1.Sam. 15,22.

2. Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na Nebu a ti si na zemlji, zato neka bude malo riječi tvojih.

3. Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnikov od mnogih riječi.

4. Kad učiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispuni.

5. Bolje je da ne zavjetuješ negoli da zavjetuješ pa ne ispuniš.

6. Ne daj ustima svojima da na grijeh navode tijelo tvoje, i ne govori pred anđelom da je bilo nehotice. Zašto bi se gnjevio Bog na riječi tvoje i potro djelo ruku tvojih?

7. Jer kao što u mnoštvu snova ima taštine, tako i u mnogim riječima; nego boj se Boga.

8. Ako vidiš gdje se čini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemlji, ne čudi se tome, jer viši pazi na visokoga, i ima još viših nad njima.

9. Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi.

10. Ko ljubi novce, neće se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, neće imati koristi od njega. I to je taština.

11. Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onijeh koji ga jedu; pa kakva je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim očima.

12. Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatome ne da spavati.

13. Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se čuva na zlo onome čije je.

14. Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku.

15. Kao što je izašao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj.

16. I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kakva mu je korist što se trudio u vjetar,

17. I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se brinuo i žalostio i ljutio?

18. Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo čovjeku da jede i pije i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebom za života svojega, koji mu Bog da, jer mu je to dio.

19. I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji.

20. Jer se neće mnogo opominjati dana života svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

I bogatstvo i slava su taština.

6. Ima zlo koje vidjeh pod suncem i često je među ljudima:

2. Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taština i ljuto zlo.

3. Da bi ko rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošče od njega.

4. Jer uzalud dođe i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno;

5. Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a počiva bolje nego onaj.

6. I da bi živio dvije tisuće godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto?

7. Sav je trud čovječji za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova.

8. Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati među živima?

9. Bolje je vidjeti očima negoli željeti; i to je taština i muka duhu.

10. Što je ko, davno je tijekom nazvan; i zna se da je *čovjek i da se ne može suditi s jačim od sebe.

*O Jovu 9,32.

11. Kad, dakle, ima mnogo stvari koje umnožavaju taštinu, kakva je korist čovjeku?

12. Jer ko zna šta je dobro čovjeku u životu, za *malo dana taštoga života njegova, koji mu prolaze kao sjen? ili ko će ka-

zati čovjeku šta će biti poslije njega pod suncem?

*Jak. 4,14.

Dobro je biti mudar, zadovoljan i živjeti prosto.

7. Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrti nego dan u koji se ko rodi.

2. Bolje je ići u kuću gdje je žalost nego ići u kuću gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga čovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje.

3. Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje.

4. Srce je mudrijih ljudi u kući gdje je žalost, a srce bezumnijih u kući gdje je veselje.

5. Bolje je slušati karanje mudroga, nego da ko sluša pjesmu bezumnijih.

6. Jer kao što prašti trnje pod loncem, takav je smijeh bezumnikov; i to je taština.

7. Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopačuje srce.

8. Bolji je kraj stvari nego početak joj; bolji je ko je strpljiva duha negoli ko je ponosita duha.

9. Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev počiva u njedrima bezumnijih.

10. Ne govori: šta je to, te su predašnji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaš.

11. Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce.

12. Jer je *mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je pretežnije znanje mudrosti tijekom što daje život onome ko je ima.

*Prop. 9,16.

13. Pogledaj djelo Božije; jer ko može ispraviti što On iskrivi?

14. U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom zato da čovjek ne zna šta će biti.

15. Svašta vidjeh za vremena taštine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i *bezbožnika koji dugo živi u svojoj zloći.

*Prop. 8,14.

16. Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; zašto bi sebe upropastio?

17. Ne budi suviše bezbožan ni lud; zašto bi umro prije vremena?

18. Dobro je da držiš jedno, a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbaviće se od svega.

19. Mudrost krijepi čovjeka više nego deset knezova koji su u gradu.

20. Doista nema *čovjeka pravedna na t zemlji koji tvori dobro i ne griješi.

*1.O car. 8,46. †2.Dnev. 6,36.

21. Ne uzimaj na um svašta što se govori, ako bi i slugu svojega čuo gdje te psuje;

22. Jer srce tvoje zna da si i ti više puta pozvao druge.

23. Sve to ogleдах mudroču i rekoh: biću mudar; ali mudrost bješe daleko od mene.

24. Što je tako daleko i vrlo duboko, ko će naći?

25. Okretah se srcem svojim da poznam i izvidim i iznađem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumlja.

26. I nađoh da je gorča od smrti *žena kojoj je srce mreža i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, sačuvaće se od nje, a grješnika će uhvatiti ona. *Priče 5,3.

27. Gle, to nađoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, tražeći da razumijem.

28. Još traži duša moja, ali ne nađoh. Čovjeka jednoga u tisući nađoh, ali žene među svjema ne nađoh.

29. Samo, gle, ovo nađoh: da je Bog stvorio *čovjeka dobra; a oni traže svakojake pomisli. *1.Moj. 1,27.

Poslušnost prema vlastima.

Onima koji se Boga boje ipak je dobro.

8. Ko je kao mudri? i ko zna šta znače stvari? Mudrost prosvjetljuje čovjeku lice, a tvrdoća lica njegova mijenja se.

2. Ja ti kažem: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božije radi.

3. Ne budi brz da otiđeš ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer će učiniti što god hoće.

4. Jer gdje je god riječ careva ondje je vlast, i ko će mu reći: šta radiš?

5. Ko izvršuje zapovijest, neće znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i način.

6. Jer svačemu ima vrijeme i način; ali mnoga zla snalaze čovjeka,

7. Što ne zna šta će biti; jer kad će što biti, ko će mu kazati?

8. Čovjek nije vlastan nad dahom da bi ustavio dah, niti ima vlasti nad danom smrtnijem, niti ima odbrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je.

9. Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Katkad vlada čovjek nad čovjekom na zlo njegovo.

10. I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratiše; a koji dobro činjahu otiđoše sa svetoga mjesta i bjehu zaboravljeni u gradu. I to je taština.

11. Što nema odmah osude za zlo djelo, zato *srce sinova ljudskih kipi u njima da čine zlo. *Psal. 10,6.

12. Neka *grješnik sto puta čini zlo i odgađa mu se, ja, ipak, znam da će biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova. *Isa. 65,20.

13. A bezbožniku neće biti dobro, niti će mu se produljiti dani, nego će biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega.

14. Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožničkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravedničkim. Rekoh: i to je taština.

15. Zato ja hvalih veselje, jer nema ništa bolje čovjeku pod suncem nego da jede i pije i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da pod suncem.

16. Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noću ne dolazi čovjeku san na oči,

17. Vidjeh na *svijem djelima Božijim da čovjek ne može dokučiti ono što se radi pod suncem, oko čega se trudi čovjek tražeći, ali ne nalazi, i ako i mudrac reče da zna, ipak ne može dokučiti. *Prop. 3,11.

Neka te ne zavarava što svima jednako biva, pravedniku i bezbožniku! Uživaj veselo u Božijim darovima i čini što ti je zapovijeđeno. Mudrost caruje.

9. Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvijetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a *čovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim. *1.Sam. 2,9.

2. Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobrome i čistome kao nečistome, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobrome tako grješniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve.

3. A to je najgore od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srcu dok su živi, a potom umiru.

4. Jer ko će biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živu bolje je nego mrtvu lavu.

5. Jer živi znaju da će umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio.

6. I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u čemu što biva pod suncem.

7. Hajde, jedi hljeb svoj s radošću, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja.

8. Svagda neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premiče.

9. Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvajega kojim se trudiš pod suncem.

10. Sve što ti dođe na ruku da činiš, čini po mogućnosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš.

11. Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijih, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgone.

12. Jer čovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesrećnom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi čovječiji u zao čas, kad navali na njih iznenada.

13. Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se učini velika:

14. Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i dođe na nj velik car, i opkoli ga i načini oko njega velike opkope.

15. A nađe se u njemu siromah čovjek mudar, koji izbavi grad mudrošću svojom, a niko se ne sjećaše toga siromaha čovjeka.

16. Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i riječi se njegove ne slušahu.

17. Riječi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda među ludima.

18. Bolja je *mudrost nego oružje ubojito; ali jedan grješnik kvari mnogo dobra.

*Prop. 7,12.

Mudrost i ludost u velikijeh i malijeh.

10. Od mrtvijeh muha usmrdi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi.

2. Srce je mudrome s desne strane, a ludome je s lijeve strane.

3. Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman.

4. Ako se podigne na te gnjev onoga koji vlada, ne ostavljaj mjesta svojega, jer blagost uklanja velike grijeha.

5. Ima zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogrješka koja dolazi od vladaoca:

6. Ludost se posaduje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu.

7. Vidjeh sluga na konjima, a knezovi idu pješice kao sluga.

8. Ko jamu kopa, u nju će pasti, i ko razvaljuje ogradu, uješće ga zmija.

9. Ko odmiče kamenje, udariće se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih.

10. Kad se zatupi gvožđe i oštrica mu se ne naoštiri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti.

11. Ako ujede *zmija prije bajaranja, ništa neće pomoći baječ. *Jer. 8,17.

12. Riječi iz usta mudroga ljupke su, a bezumnoga proždiru usne njegove.

13. Početak je riječima usta njegovijeh ludost, a svršetak govoru njegovu zlo bezumlje.

14. Jer ljudi mnogo govori, a čovjek ne zna šta će biti; i ko će mu kazati što će poslije njega biti?

15. Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otići.

16. Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu!

17. Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkrijepe a ne da se opiju.

18. S lijenosti ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapljuje kuća.

19. Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve.

20. Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoj spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeće glas i što krila ima dokazaće riječ.

Rano sij sjeme svoje.

11. Baci hljeb svoj povrh vode; jer nećeš ga naći poslije mnogo vremena.

2. Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kako će zlo biti na zemlji.

3. Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlju, i ako padne drvo na jug ili na sjever, gdje padne drvo ondje će ostati.

4. Ko pazi na vjetar, neće sijati, i ko gleda na oblake, neće žeti.

5. Kako *ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve.

*Jovan 3,8.

6. Izjutra sij sjeme svoje i uveče nemoj da ti počivaju ruke, jer ne znaš šta će biti bolje, ovo ili ono, ili će oboje biti jednako dobro.

7. Slatka je svjetlost, i dobro je očima gledati sunce;

8. Ali da čovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako će ih biti mnogo, sve što je bilo biće taština.

9. Raduj se, mladiću, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oči tvoje gledaju; ali znaj da će te za sve to Bog izvesti na sud.

10. Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinstvo i mladost taština.

Misli na Boga u mladosti svojoj, pa ćeš imati utjehu u starosti.
Glavno je u svemu: Boga se boj!

12. Ali opominji se Tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego dođu dani zli i prispiju godine, za koje ćeš reći: nijesu mi mile;

2. Prije nego pomrkne sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet dođu oblaci iza dažda,

3. Kad će drhtati stražari kućni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore,

4. I kad će se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad će se ustajati na ptičji glas i prestati sve pjevačice,

5. I visokoga mjesta kad će se bojati i strahiti se na putu, kad će badem ucvijetati i skakavac otežati i želja proći, jer čovjek ide u kuću svoju vječnu, i pokajnice će hoditi po ulicama;

6. Prije nego se prekine uže srebrno, čaša se zlatna razbije i raspe se vijedro na izvoru i slomi se točak na studencu,

7. I *vrati se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vrati k Bogu, †koji ga je dao.

*1.Moj. 3,19. †Prop. 3,21.

8. Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština.

9. A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod učeše mudrosti, i motreći i istražujući složī mnogo priča.

10. Staraše se propovjednik da nađe ugodne riječi, i napisao što je pravo, riječi istine.

11. Riječi su mudrijih ljudi kao žalci i kao klini udareni; riječi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir.

12. I tako, sine moj, čuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju

mnogih knjiga, i mnogo čitanje umor je tijelu.

13. Glavno je svemu što si čuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve čovjeku.

14. Jer će svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

PJESMA NAD PJESMAMA

Prijateljeva i prijateljčina ljubav.

1. Solomonova pjesma nad pjesmama.

2. Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina.

3. Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; zato te ljube djevojke.

4. Vuci me, za tobom ćemo trčati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaćemo se i veselimo se tobom, spominjaćemo ljubav tvoju više nego vino; pravo je da te ljube.

5. Crna sam, ali lijepa, kćeri jerusalimske, kao šatori kidarski, kao zavjesi Solomonovi.

6. Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasrdivši se na me postaviše me da čuvam vinograde, i ne čuvah svojega vinograda, koji ja imam.

7. Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer zašto bih lutala među stadima drugova tvojih?

8. Ako ne znaš, najljepša između žena, pođi tragom za stadom, i pasi jariće svoje pokraj stanova pastirskih.

9. Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima faraonovijem.

10. Obrazi su tvoji okićeni grivnama, i grlo tvoje nizovima.

11. Načinimo ti zlatne grivne sa šarama srebrnijem.

12. Dok je car za stolom, nard moj pušta svoj miris.

13. Dragi mi je moj kita smirne, koja među dojkama mojim počiva.

14. Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda engadskih.

15. Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oči su ti kao u golubice.

16. Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se.

17. Grede su nam u kućama kedrove, daske su nam jelove.

Čežnja prijateljice za prijateljem.

2. Ja sam ruža saronka, ljiljan u dolu.

2. Što je ljiljan među trnjem, to je draga moja među djevojkama.

3. Što je jabuka među drvetima šumskim, to je dragi moj među momcima; željeh hlada njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu.

4. Uvede me u kuću gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni.

5. Potkrijepite me suhim groždem, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi.

6. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me gri.

7. Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja.

8. Glas dragoga mojega; evo ga, ide skačući preko gora, poskakujući preko humova.

9. Dragi je moj kao srna ili kao jelenče; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku.

10. Progovori dragi moj i reče mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

11. Jer gle, zima prođe, minuše daždi, otidoše.

12. Cvijeće se vidi po zemlji, dođe vrijeme pjevanju, i glas grličin čuje se u našoj zemlji.

13. Smokva je pustila zemetke svoje, i loza vinova ucvala miriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi.

14. Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrljetnom! daj da vidim lice tvoje, daj da čujem *glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno. *Pjes. 8,13.

15. Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinogradi cvatu.

16. Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase među ljiljanima.

17. Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao *srna, dragi moj, ili kao jelen-če po gorama razdijeljenijem. *Pjes. 2,9.

Vjernost prijateljčina.
Slava prijateljeva.

3. Na *postelji svojoj noću tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne nađoh. *Psal. 6,6.

2. Sada ću ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiću onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne nađoh.

3. Nađoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja?

4. Malo ih zaminuh, i nađoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i neću ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuću matere svoje i u ložnicu roditeljeke svoje.

5. *Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. *Pjes. 2,7.

6. Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkađena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim?

7. Gle, odar Solomunov, a oko njega šezdeset junaka između junaka Izrailjevijeh.

8. Svi imaju mačeve, vješti su boju, u svakoga je mač o bedru radi straha noćnoga.

9. Odar je načinio sebi car Solomun od drveta livanskoga;

10. Stupce mu je načinio od srebra, uzglavlje od *zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastri ljubavlju za kćeri jerusalimske.

*1.Petr. 1,7.

11. Izidite, kćeri sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegova.

Miline prijateljčine.

4. Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si, loči su ti kao u golubice između vitica tvojih; kosa ti je kao *stado koza koje se vide na gori Galadu; *Pjes. 6,4.

2. Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove.

3. Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje između vitica tvojih;

4. Vrat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisućama štitovi i svakoja-ko oružje junačko;

5. Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu među ljiljanima.

6. Dok dan zahladi i sjenke otidu, ići ću ka gori smirnovoj i ka humu tamjanovu.

7. Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi.

8. Hodi sa mnom s Livana, nevjesto, hodi sa mnom s Livana, da gledaš s vrha amanškoga, s vrha senirškoga i ermonškoga, iz pećina lavovskih, s gora risovskih.

9. Otelu si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednijem okom svojim i jednijem lančićem s grla svojega.

10. Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svih mirisnijeh stvari.

11. S usana tvojih kaplje sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mlijeko, i miris je haljina tvojih kao miris *livanski. *Os. 14,6.

12. Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapečaćen.

13. Bilje je tvoje voćnjak od šipaka s voćem krasnijem, od kipa i narda.

14. Od narda i šafrana, od *idirota i cime-
ta sa svakojakim drvljem za kad, od smir-
ne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima.

*lekovita biljka – *Acorus calamus*

15. Izvore vrtovima, studenče vode žive i
koja teče s Livanja!

16. Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po
vrtu mom da kaplju mirisi njegovi; neka
dođe dragi moj u vrt svoj, i jede krasno vo-
će svoje.

Prijateljica sluša glas prijateljev,
tuguje zbog rastanka s njim i slavi
njegovu ljepotu.

5. **D** ođoh u vrt svoj, sestro moja *ne-
vjesto, berem smirnu svoju i mi-
rise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem
vino svoje i mlijeko svoje; jedite, prijatelji,
pijte, i opijte se, mili moji! *Jovan 3,29.

2. Ja spavam, a srce je moje budno; eto
glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi,
sestro moja, draga moja, golubice moja,
bezazlena moja; jer je glava moja puna ro-
se i kosa moja noćnijeh kapi.

3. Svušla sam haljinu svoju, kako ću je
obući? oprala sam noge svoje, kako ću ih
kaljati?

4. Dragi moj promoli ruku svoju kroz ru-
pu, a što je u meni ustrepta od njega.

5. Ja ustah da otvorim dragome svojemu,
a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste
moje poteče smirna na držak od brave.

6. Otvorih dragome svome, ali dragoga
mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe
kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne na-
đoh; vikah ga, ali mi se ne odazva.

7. Nađoše me stražari, koji obilaze po gra-
du, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj
s mene stražari po zidovima.

8. Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, ako
nađete dragoga mojega, šta ćete mu kazati?
Da sam bolna od ljubavi.

9. Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih,
o najljepša među ženama? što je tvoj dragi
bolji od drugih dragih, te nas tako
zaklinješ?

10. Dragi je moj bio i rumen, zastavnik iz-
među deset tisuća;

11. Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je
kudrava, crna kao gavran;

12. Oči su mu kao u goluba na potocima
vodenijem, mlijekom umivene, i stoje u
obilju;

13. Obrazi su mu kao lijehe mirisnoga bi-
lja, kao cvijeće mirisno; usne su mu kao lji-
ljan, s njih kaplje smirna žitka;

14. Na rukama su mu zlatni prsteni, na
kojima su ukovani virili; trbuh mu je kao
svijetla slonova kost obložena safirima.

15. Gnjati su mu kao stupovi od mramora,
uglavljani na zlatnom podnožju; stas mu je
Livan, krasan kao kedri.

16. Usta su mu slatka i sav je ljubak. Takav
je moj dragi, takav je moj mili, kćeri
jerusalimske.

17. Kuda otide dragi tvoj, najljepša među
ženama? kuda zamaće dragi tvoj, da ga tra-
žimo s tobom?

Radovanje povratku
prijateljici.

6. **D** ragi moj siđe u vrt svoj, k lijeha-
ma mirisnoga bilja, da pase po vr-
tovima i da bere ljiljane.

2. Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi
moj, koji pase među ljiljanima.

3. Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna
si kao Jerusalem, strašna kao vojska sa
zastavama.

4. Odvrati oči svoje od mene, jer me ra-
spaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se
vide na Galadu.

5. Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz
kupala, koje se sve blizne, a nijedne nema
jalove.

6. Jagodice su tvoje između vitica tvojih
kao kriška šipka.

7. Šezdeset ima carica i osamdeset inoča, i
djevojaka bez broja;

8. Ali je jedna golubica moja, bezazlena
moja, jedinica u matere svoje, izabrana u
roditeljke svoje. Vidješe je djevojke i nazi-
vaše je blaženom; i carice i inoče hvališe je.

9. Ko je ona što se vidi kao zora, lijepa kao
mjesec, čista kao sunce, strašna kao vojska
sa zastavama?

10. Siđoh u orašje da vidim voće u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci.

11. Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova.

12. Vrati se, vrati se Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta ćete gledati na Sulamki? kao ćete vojničke.

Razgovor između prijatelja
i prijateljice.

7. **K**ako su lijepe noge tvoje u obući, kćeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grivne, djelo ruku umjetničkih.

2. Pupak ti je kao čaša okrugla, koja nije nikad bez pića; trbuh ti je kao stog pšenice ograđen ljiljanima;

3. Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnčeta;

4. Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oči su ti kao jezera u Esevonu na vratima vavavimskim; nos ti je kao kula livanska koja gleda prema Damasku;

5. Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana.

6. Kako si lijepa i kako si ljupka, o ljubavi u milinama!

7. Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi.

8. Rekoh: popeću se na palmu, dohvatiću grane njezine; i biće dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvoga kao jabuke;

9. I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i čini da govore usne onijeh koji spavaju.

10. Ja sam dragoga svojega, u njega je želja za mnom.

11. Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noćujemo u selima.

12. Ranićemo u vinograde *da vidimo cvate li vinova loza, zameće li se grožđe, cvatu li šipci; ondje ću ti dati ljubav svoju.

*Pjes. 6,10.

13. Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voće, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

Vjernost vječno
sjedinenih.

8. **O** da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bih bila prijekorna.

2. Povala bih te i dovela bih te u kuću matere svoje; ti bi me učio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka.

3. Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli.

4. Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dokle joj ne bude volja.

5. Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjajući se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja.

6. Metni me kao pečat na srce svoje, kao pečat na mišicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji.

7. Mnoga voda ne može ugasiti ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se.

8. Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta ćemo činiti sa sestrom svojom kad bude riječ o njoj?

9. Ako je zid, sagrađićemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdićemo ih daskama kedrovijem.

10. Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u očima njegovijem kao ona koja nađe mir.

11. Vinograd imaše Solomun u Valamunu; dade *vinograd čuvarima da svaki donosi za rod njegov po tisuću srebrnika.

*Mat. 21,33.

12. Moj vinograd koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Solomune, tisuća, i dvije stotine onima koji čuvaju rod njegov.

13. Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju *glas tvoj, daj mi da ga čujem.

*Pjes. 2,14.

14. Brže, dragi moj! i budi kao *srna ili kao jelenče na gorama mirisnijem.

*Pjes. 2,17.

KNJIGA PROROKA ISAIJE

Izrailjevo otpadništvo i kazna. Pozivanje da se uistinu obrati Bogu, a ne samo da prinosi žrtve. Obricanje i prijetnja.

1. Utvara Isaije sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalem za vremena Ozije, Jotama, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh.

2. Čujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospod govori: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene.

3. Vo poznaje gospodara svojega i magarac jaslje gospodara svojega, a Izrailj ne poznaje, narod moj ne razumije.

4. Da grješna naroda! naroda ogrezla u bezakonju! naraštaja zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostaviše Gospoda, prezreše Sveca Izrailjeva, otstupiše natrag.

5. Što biste još bili bijeni kad se sve više odmećete? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo.

6. Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni iscijeđene ni zavijene ni uljem zablazene.

7. Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tuđini na vaše oči, i pustoš je kao što opustošavaju tuđini.

8. I osta kći sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen.

9. Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednačili bismo se s Gomorom.

10. Čujte riječ Gospodnju, knezovi sedomski, poslušajte zakon Boga našega, narode gomorski!

11. Što će mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava *paljenica od ovnova i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv junčiju i jagnjeću i jareću.

*Psal. 50,8.

12. Kad dolazite da se pokažete preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu?

13. Ne prinosite više žrtve zaludne; na kad gadim se; a o mladinama i subotama i o sazivanju skupštine ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine.

14. Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnositi.

15. Zato kad širite ruke svoje, zaklanjam oči svoje od vas; i kad množite *molitve, ne slušam; ruke su vaše pune krvi. *1.Tim. 2,8.

16. Umijte se, očistite se, uklonite zloću djela svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti.

17. Učite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlaččenoga, dajte pravicu siroti, branite udovicu.

18. Tada dođite, veli *Gospod, pa ćemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna. *1.Sam. 12,7.

19. Ako hoćete slušati, dobra zemaljska ješćete.

20. Ako li nećete, nego budete nepokorni, mać će vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše.

21. Kako posta bludnica vjerni grad? Pun bijaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici.

22. Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom.

23. Knezovi su tvoji *odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovička ne dolazi pred njih. *Os. 9,15.

24. Zato govori *Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljiću se na protivnicima svojim, i osvetiću se neprijateljima svojim. *5.Moj. 28,63.

25. I okrenuću ruku svoju na te, i sažeći ću trosku tvoju da te prečistim, i ukloniću sve olovo tvoje.

26. I postaviću ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao ispočetka; tada ćeš se zvati grad pravedni, grad vjerni.

27. Sion će se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u njega vrata.

28. A odmetnici i grješnici svi će se satrti, i koji ostavljaju Gospoda, izginuće.

29. Jer ćete se posramiti od gajeva koje željeste, i zastidjeti se od vrtova koje izabraste.

30. Jer ćete biti kao hrast kojemu opada lišće i kao vrt u kome nema vode.

31. I biće junak kao kučina i djelo njegovo kao iskra, i oboje će se zapaliti, i neće biti nikoga da ugasi.

Iz Siona dolazi spasenje i mir svijem narodima; ali će se najprije suditi Izraelju koji se klanja idolima.

2. Riječ koja dođe u utvari Isaiji sinu Amosovu za Judu i za Jerusalim.

2. Biće u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrđena uvrh gora i uzvišena iznad humova, i stjećaće se k njoj svi narodi.

3. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i učiće nas svojim putevima, i hodićemo stazama njegovijem; jer će iz Siona izaći zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

4. I sudiće među narodima, i karaće mnoge narode, te će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove, neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju.

5. Dome Jakovljeve, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj.

6. Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljeve, jer su puni zala istočnihih i gataju kao Filišteji, i mili su im sinovi tuđinski.

7. I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovijem nema kraja.

8. Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što načiniše prsti njihovi.

9. I klanjaju se prosti ljudi, i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti.

10. Uđi u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave veličanstva njegova.

11. Ponosite oči čovječije ponizice se, i visina ljudska ugnuće se, a *Gospod će sam biti uzvišen u onaj dan. *Isa. 2,17.

12. Jer će doći dan *Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te će biti poniženi, *Mih. 2,3.

13. I na sve kedre livanske velike i visoke i na sve hrastove vasanske,

14. I na sve gore visoke i na sve humove izdignute,

15. I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi,

16. I na sve *lađe tarsijske i na sve likove mile. *Isa. 23,14.

17. Tada će se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, i Gospod će sam biti uzvišen u onaj dan.

18. I idola će nestati sasvijem.

19. I ljudi će ići u pećine kamene i u rupe zemaljske od straha *Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre ↑zemlju. *2.Sol. 1,9. †Agej 2,6.

20. Tada će baciti čovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje načini sebi da im se klanja, krticama i slijepijem mišima,

21. Ulazeći u rasjeline kamene i u pećine kamene od straha *Gospodnjega i od slave veličanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. *Isa. 2,10.

22. Prođite se čovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

Sud zbog grijeha narodnijih i zbog ženske taštine.

3. Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeće Jerusalimu i Judi potporu i pomoć, svaku potporu u hljebu i svaku potporu u vodi,

2. Junaka i vojnika, sudiju i proroka, i mudraca i starca,

3. Pedesetnika i ugledna čovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i čovjeka rječita.

4. I daću im knezove mladiće, i djeca će im biti gospodari.

5. I činiće silu u narodu jedan drugome i svaki bližnjemu svojem; dijete će ustajati na starca i nepošten čovjek na poštena.

6. I čovjek će uhvatiti brata svojega iz kuće oca svojega govoreći: imaš haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom.

7. A on će se zakleti u onaj dan govoreći: neću biti ljekar, niti imam kod kuće hljeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu.

8. Jer se obori Jerusolim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protiv Gospodu da draže oči slave njegove.

9. Što se vidi na licu njihovu svjedoči na njih, razglašuju grijeh svoj kao Sodom, ne taj; teško duši njihovoj! jer sami sebi čine zlo.

10. Recite pravедniku da će mu dobro biti, jer će jesti plod od djela svojih.

11. Teško bezbožniku! zlo će mu biti, jer će mu se naplatiti ruke njegove.

12. Narodu mojemu čine silu djeca, i žene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvogoga.

13. Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima.

14. Gospod će doći na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovijem, jer vi potrste *vinograd, grabež od siromaha u vašim je kućama. *Mat. 21,33.

15. Zašto gazite narod moj i lice siromasima satirete? govori Gospod, Gospod nad vojskama.

16. Još govori *Gospod: što se poniješe kćeri sionske i idu opružena vrata i namigujući očima, sitno koračaju i zvekeću nogama, *1.O car. 16,13.

17. Zato će Gospod učiniti da očelavi tje-me kćerima sionskim, i otkriće Gospod golotinju njihovu.

18. Tada će Gospod skinuti nakit s obuće i vezove i mjesečice,

19. Nizove i lančice i trepetljike,

20. Ukosnike i podveze i pojase i stakalca mirisna i oboce,

21. Prstene i počeonike,

22. Svečane haljine i ogrtače i prijevjesi i toboce,

23. I ogledala i košuljice i oglavlja i pokrivala.

24. I mjesto mirisa biće smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pletenica čela, mjesto širokih skuta pripasana vreća, i mjesto ljepote ogorjelina.

25. Tvoji će ljudi pasti od mača i junaci tvoji u ratu.

26. I tužice i plakače vrata njegovaa, a on će pust ležati na *zemlji. *Jer. 14,2.

O mesijinom spasenju.

4. I u ono vrijeme sedam će *žena uhvatiti jednoga čovjeka govoreći: svoj ćemo hljeb jesti i svoje ćemo odijelo nositi, samo da se zavemo tvojim imenom, skini s nas sramotu. *Jer. 31,22.

2. U ono vrijeme biće klica Gospodnja na slavu i čast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izrailjevu.

3. I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusolimu, zvaće se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusolimu,

4. Kad Gospod opere nečistotu kćeri sionskih i iz Jerusolima očisti krv njegovu duhom koji sudi i sažiže.

5. Gospod će stvoriti nad svakim stanom na gori sionskoj i nad zborovima njezinijem oblak danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noću, jer će nad svom slavom biti zaklon.

6. I biće sjenica, da sjenom zaklanja danju od vrućine i da bude utočište i zaklon od poplave i od dažda.

Priča o nerodnu vinogradu Gospodnjem. Prijetnja Božijim sudom, osobito neprijateljskijem upadom.

5. Zapjevaću sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdašcu.

2. I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i počeka da rodi grožđem, a on rodi vinjagom.

3. Pa sada, stanovnici jerusalimski i ljudi Judejci, sudite između mene i vinograda mojega.

4. Šta je još trebalo činiti vinogradu mojemu što mu ne učinih? kad čekah da rodi grožđem, zašto rodi vinjagom?

5. Sada ću vam kazati šta ću učiniti vinogradu svojemu. Oboriti ću mu ogradu, neka opusti; razvaliću mu zid, neka se pogazi;

6. Uparložiću ga, neće se rezati ni kopati, nego će rasti čkalj i trnje, i zapovjediću oblacima da ne puštaju više dažda na nj.

7. Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; On čeka sud, a gle nasilja, čeka pravdu, a gle vike.

8. Teško onima koji sastavljaju kuću s kućom, i njivu na njivu nastavljaju, da već ne bude mjesta i vi sami ostanete u zemlji.

9. Od Gospoda nad vojskama čuh: mnoge kuće opustjeće, u velikim i lijepijem neće biti nikoga.

10. Jer će deset rala vinograda dati jedan vat, i *gomer sjemena daće efu.

*3.Moj. 27,16.

11. Teško onima koji rane, te idu na siloviti piće i ostaju do mraka dok ih vino raspali.

12. I na gozbama su im harfe i psaltiri i bubnji i virale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovijeh.

13. Zato se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žeđi.

14. Zato se raširio grob i razvalio ždrijelo svoje preveć, i sići će u nj slava njegova i mnoštvo njegovo i vreva njegova i koji se vesele u njemu.

15. I pognuće se prost čovjek, i visoki će se poniziti, i ponosite oči oboriće se;

16. Gospod nad vojskama uzvisiće se sudom, i Bog sveti posvetiće se pravdom.

17. I jaganjci će pasti po svom običaju, i došljaci će jesti s pustijeh mjesta pretilinu.

18. Teško onima koji vuku bezakonje uzicama od taštine, i grijeh kao užem kolskim,

19. Koji govore: neka pohiti, neka brzo dođe djelo njegovo, da vidimo, i neka se

približi i dođe što je naumio Svetac Izrailjev, da poznamo.

20. Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko.

21. Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni.

22. Teško onima koji su jaki piti vino i junaci u miješanju silovita pića.

23. Koji pravdaju bezbožnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu.

24. Zato kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako će korijen njihov biti kao trulež i cvijet njihov otići će kao prah, jer odbaciše zakon Gospoda nad vojskama i prezreše *riječ Sveca †Izrailjeva.

*Jovan 12,48. †1.O car. 17,14.

25. Zato se raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadrmaše i mrtva tjelesa njegova bjehu kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njego ne odvrati, nego je ruka njegova još podignuta.

26. I podignuće *zastavu narodima daljnijem, i zazviždaće im s kraja zemlje; i gle, oni će doći odmah, brzo.

*Isa. 18,3.

27. Neće biti među njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanjiva, nikome se neće raspasati pojas oko njega, niti će se kome otkinuti remen na obući.

28. Strijele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovijeh biće kao kremen i točkovi njihovi kao vjhor.

29. Rika će im biti kao u lava, i rikaće kao lavići; bučaće i ugrabiće plijen i odnijeti ga, i neće biti nikoga da otme.

30. Bučaće nad njim u to vrijeme kao što more bući. Tada će pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i *svjetlost će se pomračiti nad pogibljju njihovom.

*Jer. 13,16.

Isaijino viđenje slave Gospodnje i pozivanje da prorokuje.

6. Godine koje umrije car Ozija vidjeh *Gospoda gdje sjedi na †pri-

jestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispu-
njavaše crkvu. *1.O car. 22,19. †Jezek. 1,26.

2. Serafimi stajahu više njega, svaki od
njih imaše šest krila: dvjema zaklanjaše li-
ce svoje i dvjema zaklanjaše noge svoje, a
dvjema lećaše.

3. I vikahu jedan drugome govoreći: svet,
svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je
sva zemlja slave njegove.

4. I zadrmaše se pragovi na vratima od
glasa kojim vikahu, i dom se napuni
dima.

5. I rekoh: jaoh meni! pogiboh, jer sam
čovjek nečistijeh usana, i živim usred na-
roda nečistijeh usana, jer Cara Gospoda
nad vojskama vidjeh svojim očima.

6. A jedan od serafima doletje k meni
držeći u ruci živ ugljen, koji uze s oltara
klijestima,

7. I dotače se usta mojih i reče: evo, ovo se
dotače usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se,
i grijeh tvoj očisti se.

8. Potom čuh glas Gospodnji gdje reče:
koga ću poslati? i ko će nam ići? A ja rekoh:
evo mene, pošlji mene.

9. A On reče: idi, i reci tome narodu: *slu-
šajte ali nećete razumjeti, gledajte ali neće-
te poznati.

*Mat. 13,14; Jovan 12,30; Djela 28,26.

10. Učini da odeblja srce tome narodu i
uši da im otežaju, i oči im zatvori, da ne vi-
de očima svojim i ušima svojim da ne čuju
i srcem svojim da ne razumiju i ne obrate
se i ne iscijele.

11. A ja rekoh: dokle Gospode? A On re-
če: dokle ne opuste gradovi da budu bez
stanovnika i kuće da budu bez ljudi, i *ze-
mlja dokle sasvijem ne opusti, *Isa. 24,3.

12. I dokle *Gospod opravi daleko ljude i
bude sama pustoš u †zemlji.

*5.Moj. 28,64. †Isa. 10,23.

13. Ali će još biti u njoj desetina, pa će se i
ona zatrti; ali kao hrast ili brijest kojima i
kad zbate lišće ostaje stablo, tako će sveto
sjeme biti njezino stablo.

Jerusalim u nevolji zbog Siraca i Izrailjaca.
Utješno obricanje Emanuila. Kazna preko
Asiraca.

7. U vrijeme Ahaza sina Jotama sina
Ozije cara Judina dođe *Resin car
sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailjev na
Jerusalim da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti.
*2.O car. 16,5.

2. I dođe glas domu Davidovu i rekoše: Si-
rija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo i
srce naroda njegova ustrepta kao drveće u
šumi od vjetra.

3. Tada reče Gospod Isaiji: izidi na su-
sret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvoj, nakraj
jaza gornjega jezera, na put kod polja
Bjeljareva.

4. I reci mu: čuvaj se i budi miran, ne boj
se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kra-
ja ovijeh glavanja što se puše, od raspalje-
noga gnjeva Resinova i sirskoga i sina
Remalijina.

5. Što se Sirci i Jefrem i sin Remalijin do-
govoriše na tvoje zlo govoreći:

6. Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i
da je osvojimo i da postavimo u njoj carem
sina Taveilova;

7. Zato ovako veli Gospod Bog: neće se to
učiniti, neće biti.

8. Jer je glava Siriji Damask, a Damasku
je glava Resin; i do šezdeset i pet godina
satreće se Jefrem, tako da više neće biti
narod.

9. I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je
glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, ne-
ćete se održati.

10. I još reče Gospod Ahazu govoreći:

11. Išti znak od Gospoda Boga svojega,
išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine.

12. A Ahaz reče: neću iskati, niti ću kušati
Gospoda.

13. Tada reče Isaija: slušajte sada, dome
Davidov; malo li vam je što dosađujete lju-
dima, nego dosađujete i Bogu mojemu?

14. Zato će vam sam Gospod dati znak:
eto djevojka će zatrudnjeti i rodiće sina, i
nadjenuće mu ime *Emanuilo. *Mat. 1,23.

15. Maslo i med ješće, dokle ne nauči od-
baciti zlo a izabrati dobro.

16. Jer prije nego nauči dijete odbaciti zlo, a izabrati dobro, ostaviće zemlju, na koju se gadiš, dva cara njezina.

17. *Gospod će pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca tvojega dane, kakvih nije bilo otkad se Jefrem odvoji od Jude, preko †cara Asirskoga.

*2.Dnev. 28,19. †1.O car. 12,16.

18. I tada će Gospod zazviždati muhama koje su nakraj rijeke misirskih, i pčelama koje su u zemlji Asirskoj;

19. I doći će i popadaće sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve česte i na sva-ko drveće.

20. Tada će Gospod obrijati britvom zaku- pljenom ispreko rijeke, carem asirskim, glavu i dlake po nogama, i *brađu svu.

*Jezek. 5,1.

21. I tada ko sačuva kravicu i dvije ovce,

22. Od mnoštva mlijeka što će davati ješće maslo; jer maslo i med ješće ko god ostane u zemlji.

23. I tada će svako mjesto gdje ima tisuća čokota za tisuću srebrnika zarasti u čkalj i trnje.

24. Sa strijelama i lukom ići će se onamo, jer će sva zemlja biti čkalj i trnje.

25. A na sve gore koje su se kopale moti- kom, na njih neće doći strah od čkalja i tr- nja, nego će biti ispust volovima i gaziće ih ovce.

Utjeha vjernijeh u zlijem
vremenima. Opomena da se vjeruje
u Boga živoga.

8. I reče mi Gospod: uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom čovječijim: brz na plijen, hitar na grabež.

2. I uzeh vjerne svjedoke, Uriju sveštenika i Zahariju sina Jevrehijina.

3. Potom pristupih k proroci, i ona zatrudnje i rodi sina. A Gospod mi reče: nadjeni mu ime: Brz na plijen, hitar na grabež.

4. Jer prije nego dijete nauči vikati: oče moj i majko moja, odnijeće se blago da- maštansko i plijen samarijski pred carem asirskim.

5. I još mi reče Gospod govoreći:

6. Što ovaj narod ne mari za vodu siloam- sku koja teče tiho, i raduje se Resinu i sinu Remalijinu,

7. Zato, evo, Gospod će navesti na njih vo- du iz rijeke silnu i veliku, cara asirskoga i svu slavu njegovu, te će izaći iz svihjeh poto- ka svojih, i teći će povrh svihjeh bregova svojih,

8. I navalice preko Jude, plavice i razlivaće se i doći do grla, i krila će joj se raširiti pre- ko svekolike zemlje tvoje, Emanuilo!

9. Združujte se, narodi, ali ćete se potrti; čujte svi koji ste u daljnoj zemlji: oružajte se, ali ćete se potrti; oružajte se, ali ćete se potrti.

10. Dogovarajte se, dogovor će vam se ra- zbiti: recite riječ, neće biti od nje ništa, jer je s nama Bog.

11. Jer mi ovako reče Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreći:

12. Ne govorite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se čega se on boji, i ne plašite se.

13. Gospoda nad vojskama svetite; i On neka vam je strah i bojazan.

14. I biće vam *svetinja, a kamen za spoti- canje i stijena za sablazan objema domovi- ma Izrailjevijem, zamka i mreža stanovni- cima jerusalimskim.

*Jezek. 11,16.

15. I spotaknuće se mnogi i pašće i satrće se, zaplešće se i uhvatiće se.

16. Sveži svjedočanstvo, zapečati zakon mojim učenicima.

17. Čekaću, dakle, Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaću se u njega.

18. Evo ja i *djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i †čudo Izrailju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu.

*Jevr. 2,13. †Isa. 20,3.

19. I ako vam reku: pitajte vraće i gatare, koji šapću i mrmrlaju; recite: ne treba li na- rod da pita Boga svojega? ili će pitati *mr- tve mjesto živijeh?

*Isa. 26,14.

20. Zakon i svjedočanstvo tražite. Ako li kod ne govori tako, njemu nema zore.

21. I hodiće po zemlji potučajući se i gladujući; i kad bude gladan, ljutiće se i psovati *cara svojega i Boga svojega gore.

*2.O car. 3,10.

22. A kad pogleda na *zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

*Isa. 5,30.

Mesijino rođenje, ime i carstvo.
Sud Izrailju.

9. Ali neće se onako zamračiti pritiješnjena *zemlja kao prije kad se dotaće zemlje †Zavulonove i zemlje †Nef-talimove, ili kao poslije kad dosađivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznaočačkoj.

*2.O car. 15,29. †Mat. 4,15. †2.Dnev. 16,4.

2. Narod koji hodi u tami vidjeće vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvijetliće vidjelo.

3. Umnožio si narod, i uveličao si mu radost; i radovaće se pred tobom kao što se raduju o žetvi, kao što se vesele kad dijele plijen.

4. Jer si slomio jaram u kome vucijaše, i štap kojim ga bijahu po plećima i palicu nasilnika njegova kao u dan madijanski.

5. Jer će obuča svakoga ratnika koji se bije u graji i odijelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju.

6. Jer nam se rodi dijete, sin nam se daje, kojemu je vlast na ramenu, i ime će mu biti: Divni, Savjetnik, Bog silni, Otac vječni, Knez mirni.

7. Bez kraja će rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom otsada do vijeka. To će učiniti revnost Gospoda nad vojskama.

8. Gospod posla riječ Jakovu, i ona pade u Izrailju.

9. I znaće sav narod, Jefrem i stanovnici samarijski, koji oholo i ponosita srca govore:

10. Padoše opeke, ali ćemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posječeni, ali ćemo mi zamijeniti kedrima.

11. Ali će Gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiće neprijatelje njegove,

12. Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te će ždrijeti Izrailja na sva usta. Kod svega toga neće se odvratiti *gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta. *Isa. 5,25.

13. Jer se narod neće obratiti k onomu ko ga bije, i neće tražiti *Gospoda nad vojskama.

*Jer. 5,3.

14. Zato će otsjeći Gospod Izrailju glavu i rep, granu i situ u jedan dan.

15. Starješina i ugledan čovjek to je glava, a *prorok koji uči laž to je rep. *Os. 4,5.

16. Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali.

17. Zato se Gospod neće radovati mladićima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove neće se smilovati, jer su svikoliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga neće se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

18. Jer će se razgorjeti bezbožnost kao *oganj, koji sažeže čakalj i trnje, pa upali gustu šumu, te otide u dim visoko. *Psal. 83,14.

19. Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamračiće se zemlja i narod će biti kao hrana ognju, niko neće požaliti brata svojega.

20. I zgrabiće s desne strane, pa će opet biti gladan, i ješće s lijeve strane, pa se opet neće nasititi; svaki će jesti meso od mišice svoje,

21. Manasija *Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica će se složiti na †Judu. Kod svega toga neće se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

*Isa. 11,13. †Zah. 11,14.

Kazna nepravednijih sudija.

Asirova objest i poniženje.

Ostatak u Izrailju obrača se Bogu.

10. Teško onima koji postavljaju za-kone nepravedne i koji pišu nepravdu,

2. Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i sirote grabež.

3. A što ćete činiti u dan pohođenja i pogibli koja će doći izdaleka? kome ćete pribjeći za pomoć? gdje li ćete ostaviti slavu svoju?

4. Da se ne bi unizila među roblje i među pobijene pala? Kod svega toga neće se odvratiti gnjev njegov, nego će ruka njegova još biti podignuta.

5. Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost.

6. Na narod licemjerni poslaću ga, i zapovjediću mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama.

7. Ali on neće tako misliti i srce njegovo neće tako suditi, nego mu je u srcu da zatre i istrijebi mnoge narode.

8. Jer će reći: knezovi moji nijesu li svi carevi?

9. Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damask?

10. Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jači od jerusalimskih i samarijskih,

11. Neću li učiniti Jerusalimu i njegovijem lažnijem bogovima onako kako sam učinio Samariji i njezinijem lažnijem bogovima?

12. Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori sionskoj i u Jerusalimu, tada ću običi plod ohologa srca cara asirskoga i slavu ponositijeh očiju njegovijeh.

13. Jer reče: krjepošću ruke svoje učinih i mudroču svojom, jer sam razumam, i premjestih međe narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike.

14. I ruka moja nađe kao gnijezdo bogatstvo u naroda, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne.

15. Hoće li se sjekira veličati nad onijem koji njom siječe? hoće li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta.

16. Zato će Gospod, Gospod nad vojskama, pustiti na pretile njegove mršu, i slavu će njegovu potpaliti da gori kao oganj.

17. Jer će vidjelo Izrailjevo biti oganj, i svetac će njegov biti plamen, i upaliće i sažeći trnje njegovo i čkalj njegov u jedan dan.

18. I krasotu *šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiće, i biće kao bjeGUNAC kad iznemogne. *Isa. 37,24.

19. I što ostane drveta šume njegove, biće malo, da bi ih dijete moglo popisati.

20. I u to vrijeme ostatak Izrailjev i koji se izbave u domu Jakovljevu neće se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego će se oslanjati na Gospoda Sveca *Izrailjeva istinom. *Isa. 4,2.

21. Ostatak će se obratiti, ostatak Jakovljeve, k Bogu silnome.

22. Jer ako bude naroda tvojega, Izrailju, kao pijeska morskoga, ostatak će se njegov obratiti. Pogibao je određena, različite se pravda.

23. Jer će Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao određenu u svoj *zemlji. *Isa. 28,22.

24. Zato ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sionu; prutom će te udariti i štap svoj podignuće na te kao u Misiru.

25. Jer još malo, i *gnjev će prestati; tada će se jarost moja obratiti na njihovu pogibao. *Dan. 11,36.

26. Jer će podignuti na nj Gospod nad vojskama bič, te će biti kao rasap madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuće ga kao u Misiru.

27. I tada će se skinuti breme njegovo s ramena tvojega i jaram njegov s vrata tvojege, i izlomitiće se jaram od pomazanja.

28. Dođe u Ajat, prođe u Migron, u *Mihmasu raspri prtlljag svoj. *Nem. 11,31.

29. Pođoše klancem, u Gavaji zanočiše, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobježe.

30. Viči iza glasa, kćeri Galimova; nek se čuje u Laisu, jadni Anatole!

31. Madmina pobježe, stanovnici gevimski utekoše.

32. Još jedan dan, pa će stajati u Novu, mahnuće rukom svojom na goru kćeri sionske, na hum jerusalimski.

33. Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaće silom grane; što je visoko posjeći će, i što je uzdignuto snižiće.

34. I gustu će *šumu isjeći sjekirom, i Livan će pasti od silnoga. *Isa. 10,18.

Mesija i njegovo carstvo mira.

Spasenje rasutih sinova narodnijeh.

11. Ali će izaći Šibljika iz stabla Jesejeva, i Izdanak iz korijena njegova izniknuće.

2. I na njemu će počivati Duh Gospodnji, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega.

3. I mirisanje će mu biti u strahu Gospodnjem, a neće suditi po viđenju svojih očiju, niti će po čuvenju svojih ušiju karati.

4. Nego će po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariće zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiće bezbožnika.

5. I pravda će mu biti pojas po bedrima, i istina pojas po bocima.

6. I vuk će boraviti s jagnjetom, i ris će ležati s jaretom, tele i lavić i ugojeno živinče biće zajedno, i malo dijete vodiće ih.

7. I krava i medvjedica zajedno će pasti, mlad njihova ležaće zajedno, i lav će jesti slamu kao vo.

8. I dijete koje sisa igraće se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavladiće ruku svoju u rupu zmije vasilinske.

9. Neće uditi ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, *jer će zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno. *Avak. 2,14.

10. I u to će vrijeme za korijen Jesejev, koji će biti *zastava narodima, raspitivati narodi, i počivalište njegovo biće slavno. *Isa. 11,12.

11. I tada će *Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobije ostatak naroda svojega, što ostane od †Asirske i od †Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih.

*Jer. 44,2. †Zah. 10,10. †Os. 11,11.

12. I podignuće zastavu narodima i progane Izrailjeve i rasijane Judine sabraće s četiri kraja zemaljska,

13. I *netaće zavisti Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiće se; Jefrem neće zavijediti Judi, a Juda neće zlobiti Jefremu. *Jezek. 37,22.

14. Nego će složno letjeti na pleća Filištejima k zapadu; zajedno će plijeniti narode istočne; na Edomce i Moavce dignuće ruke svoje, i sinovi Amonovi biće im pokorni.

15. I Gospod će presušiti zaliv mora Misirskoga, i mahnuće rukom svojom svrh *rijeke sa silnijem vjetrom svojom, i udariće je po sedam krakova da se može prelaziti u obući. *Otkr. 16,12.

16. I biće put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izrailju kad izide iz zemlje misirske.

Zahvalna pjesma spasenijeh.

12. I reći ćeš u ono vrijeme: hvalim te, *Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me. *Zah. 8,11. Zah. 1,16.

2. Gle, Bog je spasenje moje, uzdaću se i neću se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, On mi bi Spasitelj.

3. S radošću ćete crpsti vodu iz izvora ovoga spasenja.

4. I tada ćete reći: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo.

5. Pojte Gospodu, jer učini velike stvari, neka se zna po svoj zemlji.

6. Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je Svetac Izrailjev veliki posred vas.

Proricanje da će Miđani
razoriti Vavilon.

13. Breme Vavilonu, koje vidje Isaija sin Amosov.

2. Na gori visokoj podignite zastavu, vičite im iza glasa, mašite rukom, neka uđu na vrata kneževska.

3. Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj, koji se raduju s veličine moje.

4. Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenih naroda; Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu.

5. Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i oruđa srdnje njegove, da zatre svu zemlju.

6. Ridajte, jer je blizu dan Gospodnji; doći će kao pustoš od Svemogućega.

7. Zato će svaka ruka klonuti, i svako srce čovječije rastopiti se.

8. I oni će se smesti, muke i bolovi spopašće ih, mučiće se kao porodilja, prepašće se jedan od drugoga, lica će im biti kao plamen.

9. Evo, ide dan Gospodnji ljuti s gnjevom i jarošću da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje.

10. Jer *zvijezde nebeske i prilike nebeske neće pustiti svjetlosti svoje, †sunce će pomrčati o rođaju svom, i mjesec neće pustiti svjetlosti svoje. *Mat. 24,29. †O Jovu 9,7.

11. I pohodiću vasiljenu za zloću, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuću razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboriću.

12. Učiniću da će čovjek više vrijediti nego *zlatu čisto, više nego zlatu ofirsko.

*Pláč 4,2.

13. Zato ću zatresti *nebo, i †zemlja će se pokrenuti sa svoga mjesta od jarosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov. *Joil 3,16. †Isa. 2,19.

14. I biće kao srna poplašena i kao stado kojega niko ne sabira; svak će gledati za svojim narodom, i svak će bježati u svoju *zemlju. *Jer. 50,16.

15. Ko se god nađe, biće proboden, i koji se god skupe, poginuće od mača.

16. I *djecu će im razmrskati na njihove oči, kuće će im oplijeniti i žene će im sramotiti. *Naum 3,10.

17. Evo, ja ću podignuti na njih Miđane, koji neće mariti za srebro, niti će zlata iskati.

18. Nego će iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neće se smilovati, niti će dječice žaliti oko njihovog.

19. I Vavilon, ures carstvima i dika slavi haldejskoj, biće kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatre.

20. Neće se u njemu živjeti niti će se ko naseliti od koljena do koljena, niti će Arapin razapeti u njemu šatora, niti će pastiri počivati onuda.

21. Nego će počivati ondje divlje *zvijeri, i kuće će njihove biti pune velikih zmija, i ondje će nastaviti sove, i aveti će skakati onuda. *Isa. 34,14.

22. I dovikivaće se buljine u pustijem kućama i zmajevi u dvorima veselijem. A doći će njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi njegovi neće se protegnuti.

Oslobođenje Izrailja i pobjedna pjesma zbog pogibli cara vavilonskoga. Propast Asiraca i Filisteja.

14. Jer će se smilovati *Gospod na Jakovu, i opet će izabrati †Izrailja, i namjestiće ih u †zemlji njihovoj, i prilijepiće se k njima došljaci i pridružit će se domu Jakovljevu. *Psal. 102,16. †Jer. 31,10. †Jer. 23,8.

2. Jer će ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediće ih Izrailjci u zemlji Gospodnjoj da im budu sluge i sluškinje, i zarobiće one koji ih bjehu zarobili, i biće gospodari svojim nasilnicima.

3. I kad te smiri Gospod od truda tvogoga i muke i od ljutoga ropstva u kome si robovao,

4. Tada ćeš izvoditi ovu priču o caru vavilonskom i reći ćeš: kako nesta nastojnika, nesta danka?

5. Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladaocima,

6. Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice.

7. Sva zemlja počiva i mirna je; pjevaju iza glasa.

8. Vesele se s tebe i jele i kedri livanski govoreći: otkako si pao, ne dolazi niko da nas siječe.

9. Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te srete kad dođeš, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diže s prijestola njihovih sve careve narodne.

10. Svi će progovoriti i reći tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednačio se s nama?

11. Spusti se u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivač.

12. Kako pade s *neba, zvijezdo Danice, kćeri Zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode? *Otkr. 8,10.

13. A govorio si u *srcu svom: izaći ću na †Nebo, više †zvijezda Božijih podignuću prijesto svoj, i sješću na gori zbornoj na strani sjevernoj;

*Jer. 49,16. †O Jovu 20,6. †Dan. 8,10.

14. Izaći ću u visine nad oblake, izjednačiću se s Višnjim.

15. A ti se u podzemlje svrže, u dubinu grobnu.

16. Koji te vide pogledaće na te, i gledaće te govoreći: to li je onaj koji je tresao *zemlju, koji je drmao carstva, *Avak. 1,10.

17. Koji je vasiljenu obraćao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? roblje svoje nije otpuštao kući?

18. Svi carevi narodni, svikoliki, leže slavno, svaki u svojoj kući.

19. A ti se izbaci iz groba svojega, kao gad na grana, kao haljina pobijenijeh, mačem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogažen strv.

20. Nećeš se združiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neće se spominjati sjeme zlikovačko dok je vijeka.

21. Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovijeh da se ne podignu i ne naslijede *zemlje i ne napune vasiljene gradovima. *Mat. 23,35.

22. Jer ću ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatruču ime Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod.

23. I načiniću od njega stan ćukovima i jezera vodena, i omešću ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama.

24. Zakle se Gospod nad vojskama govoreći: doista, biće kako sam smislio, i kako sam naumio izvršiće se.

25. Potruču Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziću ga; tada će se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleća njihovijeh skinuće se.

26. To je namišljeno svoj zemlji, i to je ručka podignuta na sve narode.

27. Jer je *Gospod nad vojskama naumio, ko će razbiti? i njegovu ruku podignutu ko će odvratiti? *Isa. 23,9.

28. Godine koje umrije car *Ahaz bi objavljeno ovo breme: *2.O car. 16,20.

29. Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer će iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasiljenska, i plod će mu biti zmaj ognjeni krilati.

30. I prvenci siromaški nahraniće se, i ubogi će počivati bez straha; a tvoj ću korijen umoriti glađu, i ostatak tvoj on će pobiti.

31. Ridajte, vrata; viči, grade; rastopila si se, sva *zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se neće osamiti u zborovima njegovijem. *Jer. 47,2.

32. I šta će se odgovoriti poslanicima narodnijem? Da je Gospod osnovao Sion i da će u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

Proricanje o propasti Moava.

15. Breme *Moavu. Da, obnoć se raskopa Ar Moavski i propade; da, obnoć se raskopa Kir Moavski i propade. *Sof. 2,9; Jer. 48,1.

2. Otide u dom i u Devon, na visine, da plaće: Moav će ridati za Nevonom i za Medevom, sve će mu glave biti čelave, svaka brada oskubena.

3. Po ulicama će njegovijem pripasivati kostrijet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve će ridati suze lijući.

4. I vikaće Esevon i Eleala, do Jase čuće im se glas; i vojnici će moavski vikati, duša će se u svakom uzmučiti.

5. Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Sigora kao junica trećakinja; jer će se ići uz brdo luitsko plaćući, i putem oronaimskim razlijeगाće će se jauk.

6. Jer će nestati voda nimrimskih, jer će posahnuti bilje, nestaće trave, zeleni neće biti.

7. I zato što su ostavljali i što su čuvali odnijeće se na potok arapski.

8. Jer će vika ići oko međa moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov.

9. Jer će se voda dimonska napuniti krvi; i još ću dometnuti Dimonu, na bjegunce moavske i na ostatak zemaljski poslaću lavove.

Nastavak proricanja o propasti Moava.

16. Šaljite jaganjce gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kćeri sionske.

2. Jer će biti kćeri moavske na brodovima arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gnijezda.

3. Učini vijeće, narode, načini sjen u podne kao noć, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca.

4. Neka kod tebe borave izgnani moji, Moave; budi im zaklon od pustošnika; jer će nestati nasilnika, prestaće pustošenje, istrijebiće se sa zemlje koji gaze druge.

5. I utvrdiće se prijesto milošću, i na njemu će sjedjeti jednako u šatoru Davidovu koji će suditi i tražiti što je pravo i biti brz da čini pravdu.

6. Čusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i objest njegovu; laži njegove neće biti tvrde.

7. Zato će ridati Moavac nad Moavcem, svi će ridati; nad temeljima kir-aresetskim uzdisaćete, jer su razvaljeni.

8. I polja esevonska posušise se i čokot sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazira i vija-

hu se po pustinji; odvođe njegove pružahu se i prelažahu preko mora.

9. Zato ću plakati plačem jazirskim za čokotom sivamskim; zaljevaću te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade.

10. I nesta radosti i veselja s polja rodnoга, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacamа ne gazi gazilac; učinih kraj pjesmama.

11. Zato utroba moja ječi kao gusle za *Moavom, i srce moje za Kir-Eresom.

*Jer. 48,36.

12. I kad se vidi da se umorio *Moav na visini svojoj, ući će u svetinju svoju da se pomoli; ali ništa neće svršiti. *4.Moj. 22,4.

13. Ovo je riječ što reče Gospod za Moava davno.

14. A sada veli *Gospod govoreći: do tri godine, kao što su godine najamničke, ološaće slava Moavova sa svijem mnoštvom njegovijem, i što ostane biće vrlo malo i neјako.

*5.Moj. 15,18.

Proricanje o propasti Damaska i Izrailja

17. Breme *Damasku. Gle, †Damask će se ukinuti da ne bude više †grad, nego će biti gomila razvalina. *Zah. 9,1. †Jer. 49,23. †5.Moj. 13,16.

2. Gradovi aroirski biće ostavljeni, biće za stada, te će u njima počivati, i niko ih neće plašiti.

3. Nestaće gradova Jefremovijeh i carstva u Damasku i ostatku sirskom, biće kao slava sinova Izrailjevijeh, veli Gospod nad vojskama.

4. I u taj će dan istančati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omršaće.

5. Jer će biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biće kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj.

6. Ali će se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i četiri pet na rodnijem granama, veli Gospod Bog Izrailjev.

7. U to će vrijeme čovjek pogledati na Tvorca svojega, i oči njegove gledaće na Sveca Izrailjeva;

8. A neće pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti će gledati na ono što su načinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunčane.

9. U to će vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljen grm i ogranak, jer će se ostaviti radi sinova Izrailjevijeh, i biće pustoš.

10. Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjećao Stijene sile svoje; zato sadi krasne sadove i lozu stranu presađuj;

11. Danju radi da uzraste što posadiš, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad dođe do branja razgrabiće se, i ostaće ti ljuta žalost.

12. Teško mnoštvu velikih naroda, što buće kao što buće mora, i uzavrelijem narodima, kojih stoji vrea kao silnijeh voda;

13. Vrea stoji naroda kao velikih voda; ali će povikati na njih, i oni će pobjeći daleko, i biće gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora.

14. Uveče eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onijeh koji nas gaze, i našljedstvo onijeh koji otmilju od nas.

Etiopska zemlja proslavlja
Gospoda.

18. Teško zemlji koja sjen čini krilima s one strane rijeka etiopskih;

2. Koja šalje poslanike preko mora, u ladama od site po vodama, govoreći: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanju i oplijenjenju, k narodu strašnu otkako je dosad, k narodu razmjerenu i pogaženu, kojemu zemlju raznose rijeke.

3. Svi koji živite na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte.

4. Jer ovako mi reče Gospod: umiriću se i gledaću iz stana svojega, kao vrućina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vrućini žetvenoj.

5. Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaće odvođe kosijerom, i uzeće lozu i otsjeći.

6. Sve će se ostaviti pticama gorskim i zvijerima zemaljskim; i ptice će ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaće.

7. Tada će se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijenjenoga, od naroda strašnoga otkako je dosad, od naroda razmjerenoga i pogaženoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori sionskoj.

Proricanje o propasti Misira.
Misir se udružuje sa Asiroim i
Izrailjem da služi Gospodu.

19. Breme *Misiru. Gle, †Gospod sjedeći na †oblaku laku doći će u Misir; i zatrešće se od njega idoli misirski, i srce će se rastopiti u Misircima. *Jezek. 30,4. †Naum 1,3. †Psal. 104,3.

2. I razdražiću Misirce jedne na druge, te će vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo.

3. I nestaće duha Misiru, i namjeru njegovu razbiću; tada će pitati svoje idole i opsjenare i vrače i gatare.

4. I predaću Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut će car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama.

5. I nestaće vode iz mora, i rijeka će presahnuti i zasušiti se.

6. I rijeke će oteći, opašće i presahnuti potoci misirski, trska i sita posušiće se.

7. Trava kraj potoka, na ušću potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuće i nestaće ih i propašće.

8. I tužiće ribari i sjetovaće svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuće se.

9. I stidjeće se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno.

10. I nasipi će mu se razvaliti, i koji zgrađuju ribnjake, svi će biti žalosna srca.

11. Doista, knezovi su soanski bezumni, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako možete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva?

12. Gdje su? gdje su mudraci tvoji? Neka ti kažu ako znadu šta je naumio za Misir Gospod nad vojskama.

13. Poludješe knezovi soanski; prevariše se knezovi nofski; prelastiše *Misir glave plemena njegovijeh. *Os. 9,6.

14. *Gospod je izlio među njih duh prijevaren, te učiniše da posrće Misir u svijem poslovima kao što posrće pijan čovjek bljujući. *2.Dnev. 18,22.

15. I neće biti djela u Misiru što bi učinila glava ili rep, grana ili sita.

16. Tada će biti Misirci kao žene; bojaće se i drhtati od ruke *Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih. *Zah. 2,9; Jer. 30,5.

17. I zemlja će Judina biti strah Misiru; ko je se god opomene, prepašće se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naučio suprot njemu.

18. U to će vrijeme biti pet gradova u *zemlji *misirskoj koji će govoriti jezikom hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan će se zvati grad Aheres. *Isa. 65,16. †Jer. 43,13.

19. U to će vrijeme biti *oltar Gospodnji usred *zemlje misirske, i spomenik Gospodnji na međi njezinj; *2.Moj. 24,4. †1.Moj. 12,7.

20. I biće znak i svjedočanstvo *Gospodu nad vojskama, u zemlji misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on će im poslati spasitelja i kneza i izbaviće ih. *Isa. 55,13.

21. I biće poznat *Gospod Misircima, i poznaće Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiće mu žrtvama i darima, i zavjetovaće zavjete Gospodu, i izvršivaće. *Mal. 1,11.

22. Tako će *Gospod udariti Misir, i udariv iscijeliće, jer će se obratiti ka Gospodu, umoliće mu se, i iscijeliće ih. *Jezek. 29,13.

23. U to će vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac će ići u Misir i Misirac u Asirsku, i služiće Gospodu Misirci s Asircima.

24. U to će vrijeme Izrailj biti treći s Misircima i Asircima, i biće blagoslov posred zemlje.

25. Jer će ih blagosloviti *Gospod nad vojskama govoreći: da je blagosloven moj narod misirski i asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrailj. *Psal. 100,3.

Proricanje o pobjedama Asiraca nad Misirrom i Etiopijom.

20. Godine koje dođe Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car *asirski, te bi Azot i uze ga, *2.O car. 18,17.

2. U to vrijeme reče Gospod preko Isaije sina Amosova govoreći: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuću s nogu svojih. I učini tako i iđaiše go i bos.

3. Tada reče Gospod: kako ide sluga moj Isaija go i bos za znak i čudo što će biti od tri godine Misiru i Etiopskoj,

4. Tako će odvesti car asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Misircima.

5. I prepašće se i posramiće se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira, ponosa svojega.

6. I reći će tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecasmo za pomoć da se sačuvamo od cara asirskoga; kako ćemo se izbaviti?

Proricanje o propasti Vavilona, Dume (Edoma) i Arapske.

21. Breme pustinji na moru. Kao vi-hori koji prolaze na jug, tako će doći iz pustinje, iz zemlje strašne.

2. Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjerru čini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju učiniću kraj.

3. Zato su bedra moja puna bola; muke me obužeše kao kad se muči porodilja; zgurih se čujuć, prepadoh se videći.

4. Srce mi se smete, groza me poduze; noć milina mojih pretvori mi se u strah.

5. Postavi sto, stražar neka straži; jedi, pij; ustajte knezovi, mažite štitove.

6. Jer ovako mi reče Gospod: idi, postavi stražara da ti javi šta vidi.

7. I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i pažaše dobro velikom pažnjom.

8. I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straži danju, i stojim na straži po svu noć.

9. I evo dođoše na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reče: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovijeh razbiše se o zemlju.

10. Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što čuh od *Gospoda nad vojskama, Boga †Izrailjeva, javih vam. *Mih. 4,13. †Jer. 51,33.

11. Breme Dumi. Viče k meni neko sa Sira: stražaru! šta bi nočas? stražaru! šta bi nočas?

12. Stražar reče: doći će jutro, ali i noć; ako ćete tražiti, tražite, vratite se, dođite.

13. Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noćivaćete, putnici dedanski!

14. Iznosite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretnite s hlebom bjeGUNCA.

15. Jer će bježati od mača, od mača golo-ga, od luka zapetoga i od žestokoga boja.

16. Jer ovako mi reče Gospod: za godinu, kao što je godina najamnička, nestaće sve slave *kidarske. *Pjes. 1,5.

17. I što ostane hrabrih strijelaca sinova kidarskih, biće malo; jer Gospod Bog *Izrailjev reče. *1.Sam. 15,29.

Jerusalim opkoljen. Somna svrgnut.
Elijakim na vlasti.

22. Breme *Dolini viđenja. Što ti je te si sva izašla na krovove?

*Isa. 22,5.

2. Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni mačem niti pogiboše u boju.

3. Glavari tvoji uzmaoše svikoliki, pove-zaše ih strijelci; što se god nađe tvojih, svi su povezani, ako i pobjegoše daleko.

4. Zato rekoh: prođite me se, da plaćem gorko; ne trudite se da me tješite za pogibijom kćeri naroda mojega.

5. Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od Gospoda, Gospoda nad vojskama, u dolini viđenja; obaliće zid, i vika će biti do gore.

6. I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjici-ma, i Kir istaće štit.

7. I krasne doline tvoje napuniše se kola, i konjici se namjestiše pred vratima.

8. I odastrije se zastirač Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u *kući šumskoj.

*1. O car. 7,2.

9. I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru.

10. I izbrojiste kuće jerusalimske, i razvaliste kuće da utvrdite zid.

11. I načiniste jaz među dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to učinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavno spremio.

12. I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaćete i ridate i da skubete kose i pripašete kostrijet;

13. A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju *vino govoreći: jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umrijeti.

*Isa. 56,12.

14. Ali Gospod nad vojskama javi mi: neće vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospod, Gospod nad vojskama.

15. Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onome rizničaru, k *Somni, upravitelju dvorskom, *2.O car. 18,37.

16. I reci mu: šta ćeš ti tu? i ko ti je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si sebi grob na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu.

17. Evo, čovječe, Gospod će te baciti daleko i zatrpaće te.

18. Zavitlaće te i hititi kao loptu u *zemlju prostranu; ondje ćeš umrijeti i ondje će biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega; *Psal. 52,5.

19. I svrgnuću te s mjesta tvoje-ga, i istjeraću te iz službe tvoje.

20. I u to vrijeme pozvaću slugu svojega Elijakima sina Helkijina;

21. I obući ću mu tvoju haljinu, i tvojim ću ga pojasom opasati, i tvoju ću mu vlast dati u ruku, i biće otac Jerusalimljanima i domu Judinu.

22. I metnuću mu ključ od doma Davido-va na rame: kad on otvori, neće niko zatvoriti, i kad on zatvori, neće niko otvoriti.

23. I kao *klin uglaviću ga na tvrdu mjestu, i biće prijesto slave domu oca svojega; *Jezd. 9,8.

24. I o njemu će se vješati sva slava doma oca njegovog, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i čaše i mjehovi.

25. U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama, pomjeriće se klin uglavljen na tvrdom mjestu, i izvadiće se i pašće, i teža što je na njemu propašće; jer Gospod reče.

Razorenje i obnovljenje Tira
u slavu Božiju.

23. Breme Tiru. Ridajte lađe tarsijske, jer je raskopan, da nema kuće niti ko dolazi. Iz zemlje kitimske javi im se.

2. Umuknite koji živite na ostrvu, koje trgovci sidonski pomorci puniše.

3. I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima.

4. Stidi se, Sidone, jer govori more, sila morska veli: ne mučim se porođajem, ne rađam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka.

5. Kao što se ožalostiše kad čuše za Misir, tako će se ožalostiti kad čuju za Tir.

6. Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani!

7. Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove će ga noge zanijeti daleko u tuđinstvo.

8. Ko je to smislio na Tir, koji razdavaše vijence, čiji trgovci bjehu knezovi, i kupci slavni na zemlji?

9. Gospod je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji.

10. Prijedi preko zemlje svoje kao potok, kćeri tarsijska; nema više pojasa.

11. Ruku svoju podiže na more, zadrma carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi.

12. I veli: nećeš se više veseliti, osramoćena djevojko, kćeri sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni ondje nećeš imati mira.

13. Eto zemlje haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigoše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline.

14. Ridajte *lađe †tarsijske, jer je raskopan vaš grad. *Isa. 2,16. †Jezek. 27,25.

15. I tada će Tir biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaće se Tiru kao bludnici:

16. Uzmi harfu, idi po gradu, zaboravljena bludnice; dobro udaraj, pjevaj i pijevaj, eda bi te se opet opomenuli.

17. Jer poslije sedamdeset godina *Gospod će pohoditi Tir, a on će se vratiti na bludnu zaslugu svoju, i bludničići će sa svijem carstvima na †zemlji.

*Isus N. 11,8. †Otkr. 17,2.

18. Ali će trgovina njegova i zasluga njegova biti posvećena Gospodu, neće se ostavljati ni čuvati, nego će trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

Božiji sud zemlji. Buduće otkrivenje
slave Božije na gori Sionu.

24. Gle, Gospod će isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuće je i rasijaće stanovnike njezine.

2. I biće sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospođa kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje.

3. Sasvijem će se isprazniti zemlja, i sasvijem će se oplijeniti. Jer Gospod reče ovu riječ.

4. Tužiće zemlja i opasti, iznemoći će vasiljena i opasti; iznemoći će glavari naroda zemaljskoga.

5. Jer se zemlja oskvrni pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vječni.

6. Zato će prokletstvo proždrijeti zemlju, i zatrće se stanovnici njezini; zato će izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo će ljudi ostati.

7. Tužiče vino, uvenuće loza vinova, uzdišaće svi koji su vesela srca.

8. Prestaće veselje uz bubnje, nestaće graje onijeh koji se vesele, prestaće veselje uz harfu.

9. Neće piti vina uz pjesme, ogrknuće silovito piće onima koji ga piju.

10. Razbiće se pusti grad, zatvorene će biti sve kuće da niko ne ulazi.

11. Tužnjava će biti po ulicama radi vina, proći će svako veselje, otići će radost zemaljska.

12. Pustoš će ostati u gradu, i vrata će se razvaliti.

13. Jer će biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe.

14. Ovi će podignuti glas svoj i pjevaće, radi veličanstva Gospodnjega podvikivaće od mora.

15. Zato slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izrailjeva.

16. S kraja zemlje čusmo pjesme u slavu pravednome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru čine, baš nevjernici nevjeru čine.

17. Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovniče zemaljski!

18. I ko uteče čuvši za strahotu, pašće u jamu; a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer će se ustave na visini otvoriti i zatrešće se temelji *zemlji. *Psal. 18,7.

19. Sva će se zemlja razbiti, sva će se zemlja raspasti, sva će se zemlja uskolebati.

20. Sva će se zemlja ljuljati kao pijan čovjek, i premjestiće se kao koliba, jer će joj otežati bezakonje njezino, te će pasti i neće više ustati.

21. I u to će vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske.

22. I skupiće se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biće zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biće pohodeni.

23. I posramiće se mjesec i sunce će se zadržati kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u *Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

*Jevr. 12,22.

Slavljenje Gospoda.
Gozba naroda na gori Sionu.

25. **G**ospode, ti si Bog moj, uzvišivaću te, slaviću ime tvoje, jer si učinio čudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina.

2. Jer si od grada načinio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za stranice, dovijeka se neće sagraditi.

3. Zato će te slaviti narod silan, grad stranijih naroda bojaće te se.

4. Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utočište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnički kao poplava koja obaljuje zid.

5. Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnika prekide.

6. I Gospod će nad vojskama učiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretילה mesa, gozbu od čista vina, od pretילה mesa s moždanima, od vina bez taloga.

7. I pokvariće na ovoj gori zastirač kojim su zastrti svi narodi, i pokrivač kojim su pokriveni svi narodi.

8. Uništiće smrt zauvijek, i utrće Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuće sa sve zemlje; jer Gospod reče.

9. I reći će se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega čekasmo, i spašće nas; ovo je Gospod, njega čekasmo; radovaćemo se i veselimo se za spasenje njegovo.

10. Jer će ruka Gospodnja počiniti na ovoj gori, a Moav će se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj.

11. I razmahnuće rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivač da pliva, i oboriće oholost njegovu mišicama ruku svojih.

12. I *grad i visoke zidove tvoje sniziće, oboriće, baciće na zemlju u prah. *Isa. 26,5.

Pjesma narodna u slavu Bogu
i uzdanje u Boga.

26. Tada će se pjevati ova pjesma u *zemlji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje. *Isa. 60,18.

2. Otvorite vrata da uđe narod pravedni, koji drži vjeru.

3. Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda.

4. Uzđajte se u Gospoda dovijeka, jer je Gospod Gospod vječna Stijena.

5. Jer ponižuje one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraća ga u prah.

6. Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnijeh.

7. Put je pravedniku prav, ti ravniš stazu pravednome.

8. I na putu sudova tvojih, Gospode, čeka-mo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša.

9. Dušom svojom žudim tebe noću, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uče se pravdi koji žive u vasiljenoj.

10. Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uči se pravdi, u zemlji najpravednijoj čini bezakonje i ne gleda na veličanstvo Gospodnje.

11. Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeće i posramiće se od revnosti za narod, i oganj će proždrijeti neprijatelje tvoje.

12. Gospode! nama ćeš dati mir, jer sva djela naša ti si nam učinio.

13. Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pominjemo ime tvoje.

14. Pomriješ, neće oživjeti, *mrtvi budući neće ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, zatro svaki spomen njihov. *Prop. 9,5.

15. Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske.

16. *Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao.

*2.Dnev. 33,12.

17. Kao trudna žena kad hoće da se porodi pa se muči i više od bola, takvi bijasmo mi pred tobom, Gospode!

18. Zatrudnjesimo, mučismo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj.

19. *Oživjeće mrtvi tvoji, i moje će mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja će izmetnuti mrtvace.

*Jezeq. 37,6.

20. Hajde narode moj, uđi u klijeti svoje, i zaključaj vrata svoja za sobom, prikrivaj se za čas, dokle prođe *gnjev. *O Jovu 14,13.

21. Jer, gle, *Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja će otkriti krvi svoje niti će više pokrivati pobijenijeh svojih.

*Mih. 1,3.

Poniženje svetskih sila,
sabiranje sinova Izrailjevih.

27. Tada će *Gospod pokarati mahom čem svojim ljutijem i velikim i jakim flevijatana, prugu žmiju, i levijatana, krivuljastu zmiju, i ubiće zmaja koji je u moru.

*Jezeq. 29,3. †morsko čudovište koje Bog pobeđuje †Amos 9,3.

2. Tada pjevajte o vinogradu koji rađa crvenijem vinom:

3. Ja Gospod čuvam ga, u svako doba zaljevaću ga; dan noć čuvaću ga da ga ko ne ošteti.

4. Nema gnjeva u mene; ko će staviti u boj nasuprot meni čkalj i trnje? ja ću pogaziti i spaliti sve.

5. Ili neka se uhvati za silu moju da učini mir sa mnom; učiniće mir sa mnom.

6. Jednom će se ukorijeniti Jakov, procvjetaće i uzrasti Izrailj, i napuniće vasiljenu plodom.

7. Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio?

8. S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnijem vjetrom svojim istočnijem.

9. Zato će se tijekom očistiti bezakojne Jakovljevo i to će biti sva korist što će se uzeti grijeh njegov, kad sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno krečno kamenje i ne bude više gajeva ni sunčanijeh likova,

10. Jer će tvrdi grad opustjeti i biće stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje će pasti tele i ondje će lijegati, i poješće mu grane.

11. Kad se posuše grane, polomiće se; žene će dolaziti i ložiti ih na *oganj. Jer je narod nerazuman; zato ga neće žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je saznao neće se smilovati na nj. *Jezek. 15,4.

12. U to će vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka misirskoga, a vi, sinovi Izrailjevi, sabraćete se jedan po jedan.

13. I tada će se zatrubiti u veliku *trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju misirsku, doći će i klanjaće se †Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu. *4.Moj. 10,2. †Otkr. 11,15.

Sud Jefremu i Judi. Skupocjen kamen od ugla. Divan Gospodnji savjet.

28. Teško gizzdavome vijencu pijanica Jefremovijeh, uvelom cvijetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina!

2. Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grada, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboriće sve na zemlju rukom.

3. Nogama će se izgaziti gizzdavi vijenac, pijanice Jefremove.

4. I uveli cvijet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biće kao voće uzrelo prije ljeta, koje čim ko vidi, uzme u ruku i pojede.

5. U ono će vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna Kruna i dičan Vijenac ostatku naroda svojega,

6. I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji uzbijaju boj do vrata.

7. Ali se i oni zanose od vina, i posrću od silovita pića; sveštenik i prorok zanose se od silovita pića, osvojilo ih je vino, posrću

od silovita pića, zanose se u prorokovanju, spotiču se u suđenju.

8. Jer su svi stolovi puni bljuvotine i nečistoće, nema mjesta čista.

9. Koga će učiti mudrosti, i koga će uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise?

10. Jer zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo davaše se.

11. Zato će nerazumljivom besjedom i tuđim jezikom govoriti tome narodu;

12. Jer im reče: ovo je počinak, ostavite umorna da počine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati.

13. I biće im riječ Gospodnja, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju nauznakom i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate.

14. Zato slušajte riječ Gospodnju, ljudi potsmjevači, koji vladate narodom što je u Jerusalimu.

15. Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smrću, i ugovorismo s grobom; kad zađe bič kao povodanj, neće nas dohvatiti, jer od laži načinismo sebi utočište, i za prijevaru zaklonismo se;

16. Zato ovako veli *Gospod Gospod: evo, ja mečem u †Sionu †kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd; ko vjeruje neće se plašiti.

*Isa. 14,32. †Rim. 9,33. †Psal. 118,22; Rim. 9,33; 10,11; 1.Petr. 2,6.

17. I izvršicu sud po pravilu i pravdu po mjerilima; i grad će potrti lažno utočište i voda će potopiti zaklon.

18. I vjera vaša sa smrću uništiće se, i ugovor vaš s grobom neće ostati, a kad zađe bič kao povodanj, potlačiće vas.

19. Čim zađe, odnijee vas, jer će zalaziti svako jutro, danju i noću, i kad se čuje vika, biće sam strah.

20. Jer će odar biti kratak da se čovjek ne može pružiti, i pokrivač uzak da se ne može umotati.

21. Jer će *Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjevice se kao u dolu gavaonskom, da učini djelo svoje, neobično djelo svoje, da svrši posao svoj, neobičan posao svoj.

*4.Moj. 16,30.

22. Nemojte se, dakle, više potsmijevati da ne postanu jači okovi vaši, jer čuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao određenu svoj zemlji.

23. Slušajte, i čujte glas moj, pazite i čujte besjedu moju.

24. Ore li orač svaki dan da posije? ili brazdi i povlači njivu svoju?

25. Kad poravna ozgo, ne sije li grahor i kim? i ne meće li pšenicu na najbolje mjesto, i ječam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto?

26. I Bog njegov ga uči i upućuje kako će raditi.

27. Jer se grahor ne vrše branom, niti se točak kolski obrće po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom.

28. Pšenica se vrše, ali neće jednako vrijeći niti će je satrti točkom kolskim ni zupcima razdrobiti.

29. I to dolazi od *Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

*Psal. 40,5.

Jerusalem će se pritisniti i potom će se spasti. Narod će zaslijepljeti.

Čudna promjena.

29. Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznične.

2. Ali ću pritisniti Arila, i biće žalost i tuga, jer će mi biti kao Aril.

3. Jer ću te opkoliti vojskom, i stegnuću te opkopima i podignuću suprot tebi kule.

4. Te ćeš oboren govoriti sa zemlje i iz praha ćeš mucati, i glas će ti biti sa zemlje kao u bajača i iz praha ćeš šapćući govoriti.

5. A mnoštvo neprijatelja tvojih biće kao sitan prah i mnoštvo nasilnika kao pljeva kad se razmeće; i to će biti začas, iznenada.

6. Gospod nad vojskama pohodiće ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i

burom i plamenom ognjenijem koji proždire.

7. I mnoštvo svijeh naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritiješnjuju, biće kao utvara noćna u snu.

8. Biće kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da pije, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; takvo će biti mnoštvo svijeh naroda što vojuju na goru sionsku.

9. Stanite i čudite se; vapijte i vičite: pijani su, ali ne od vina; posrću, ali ne od silovita pića.

10. Jer je Gospod izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oči, oslijepio proroke i vidioc, glavare vaše.

11. I svaka utvara biće vam kao riječi u zapečaćenoj knjizi, koju daju čovjeku koji zna čitati govoreći: čitaj to; a on reče: ne mogu, jer je zapečaćeno.

12. Ili da dadu knjigu onom koji ne zna čitati govoreći: čitaj to; a on reče: ne znam čitati.

13. Zato reče *Gospod: što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a ĩsrce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su naučeni,

*1.Sam. 15,30. ĩJezek. 33,31.

14. Zato ću evo još raditi čudesno s tijem narodom, čudesno i divno, i *mudrost mudrijuh njegovijeh poginuće i razuma razumnijeh nestaće.

*Jer. 49,7.

15. Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u mraku i govore: ko nas vidi? i ko nas zna?

16. Naopake misli vaše nijesu li kao kao lončarski? Govori li djelo za onoga koji ga je načinio: nije me načinio? i lonac govori li za onoga koji ga je načinio: ne razumijete?

17. Neće li se doskora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu?

18. I u taj će dan gluhi čuti riječi u knjizi, i iz tame i mraka vidiće oči slijepijeh.

19. I krotki će se veoma radovati u Gospodu, i ništi između ljudi veseliće se sa Sveca Izrailjeva.

20. Jer nasilnika neće biti, i nestaće potsmjevača, i istrijebiće se svi koji gledaju da čine *bezakonje, *Mih. 2,1.

21. Koji okrivljuju čovjeka za riječ, i meću zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažju.

22. Zato Gospod, koji je otkupio *Avrama, ovako govori za dom Jakovljevi: neće se više Jakov postidjeti, niti će mu lice pobjljedjeti. *Isus N. 24,3.

23. Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku svojih, tada će oni svetiti ime moje, svetiće Sveca Jakovljeva i bojaće se Boga Izrailjeva.

24. I koji lutaju duhom urazumiće se, i vikači će primiti nauku.

Teško onijem koji pobjegnu u Misir! Blago onijem koji se uzdaju u Gospoda! Sud Asiru.

30. Teško sinovima odmetnicima, govori *Gospod, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeću grijeh na grijeh; *Jer. 42,19.

2. Koji slaze u Misir ne pitajući šta ću ja reći, da se ukrijepe silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom misirskim.

3. Jer će vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom misirskim na porugu.

4. Jer knezovi njegovi biše u Soanu, i poslanici njegovi dođoše u Hanes.

5. Ali će se svi posramiti s naroda, koji im neće pomoći, niti će im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu.

6. Tovar će biti na stoci južnoj: u zemlji gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i lavići, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeće blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamilama na grbama, k narodu koji neće pomoći.

7. Jer će Misirci uzalud i naprazno pomagati; zato vičem o tom: jačina im je da sjede s mirom.

8. Sada idi, napiši ovo pred njima na daščicu, napiši u knjigu, da ostane za vreme na koja će doći, dovijeka;

9. Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji neće da slušaju zakona Gospodnjega;

10. Koji govore vidiocima: nemojte viđati, i prorocima: nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru;

11. Svrnite s puta, oступite od staze, neka nestane ispred nas Sveca Izrailjeva.

12. Zato ovako veli Svetac Izrailjev: kad odbacujete ovu riječ, i uzdate se u prijevaru i opačinu i na nju se oslanjate,

13. Zato će vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoće da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo ujedanput obori.

14. I razbiće ga kao što se razbija razbijen sud lončarski, ne žali se, te se ne nađe ni crijepa kad se razbije da uzmeš oganj s ognjišta ili da zahvatiš vode iz jame.

15. Jer ovako govori Gospod Gospod, Svetac Izrailjev: ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša; ali vi nećete.

16. Nego govorite: ne; nego ćemo na konjima pobjeći. Zato ćete bježati. Pojahaćemo brze konje. Zato će biti brži koji će vas tjerati.

17. Bježaće vas tisuća, kad jedan poviče; kad poviču petorica, bježaćete svi, dokle ne ostanete kao okresano drvo navrh gore i kao zastava na humu.

18. A zato čeka *Gospod da se smiluje na vas, i zato će se uzviniti da vas pomiluje; jer je Gospod pravedan Bog; †blago svjema koji ga čekaju. *Jer. 17,7. †Priče 16,20.

19. Jer će narod nastavati u Sionu, u Jerusalimu; nećeš više plakati, doista će te pomilovati kad povičeš; čim te čuje, odazvaće ti se.

20. Premda će vam Gospod dati hljeba tužnoga i vode nevoljničke; ali ti se više neće

uzimati učitelji tvoji, nego će oči tvoje gledati učitelje tvoje,

21. I uši će tvoje slušati riječ iza tebe gdje govori: to je put, idite njim, ako biste svrnuli nadesno ili nalijevo.

22. I oprznicete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i bacićete ih kao nečistotu, i reći ćeš im: odlazite.

23. I daće dažd sjemenu tvojemu koje posiješ na njivi, i hljeb od roda zemaljskoga biće obilat i sit; tada će stoka tvoja pasti na paši prostranoj.

24. Volovi i magarci, što rade zemlju, ješće čistu zob ovijanu lopatom i rešetom.

25. I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biće izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule.

26. I svjetlost će mjesečna biti kao svjetlost sunčana, a svjetlost će sunčana biti sedam puta veća, kao svjetlost od sedam dana, kad *Gospod zavije ulom narodu svojemu i iscijeli rane koje mu je zadao.

*Isa. 60,19.

27. Gle, ime Gospodnje ide izdaleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljutine i jezik mu je kao oganj koji sažiže.

28. A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otiđu u ništa, i biće u čeljustima narodima uzda koja će ih goniti da lutaju.

29. Pjevaćete kao noću uoči praznika, i veselićete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnju, k Stijeni Izrailjevoj,

30. I Gospod će pustiti da se čuje slava glasa njegova, i pokazaće kako maše rukom svojom s ljutijem gnjevom i plamenom ognjenijem koji proždire, s rasapom i sa silnijem daždem i s gradom.

31. Jer će se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom.

32. I kuda god prođe palica pouzdana, kojom će Gospod navaliti na nj, biće bubnji i harfe, i ratovima žestokim ratovaće na njih.

33. Jer je već pripravljen Tofet, i samom caru pripravljen je, načinio je dubok i širok; mjesta, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodnji kao potok sumporni upaliće ga.

Slaba pomoć od Misira.

Božija pomoć u borbi s Asircima.

31. Teško onima koji idu u *Misir za pomoć, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na Sveca Izrailjeva i ne traže †Gospoda.

*5.Moj. 17,16. †Psal. 20,7.

2. Ali je i On mudar, i navući će zlo, i neće poreći svoje riječi, nego će ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji čine bezakonje.

3. A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i zato će Gospod mahnuti rukom svojom, te će pasti pomašač, pašće i onaj kome pomaže, i svi će zajedno poginuti.

4. Jer ovako mi reče Gospod: kao što lav i lavić riče nad lovom svojim, i ako se i sviče na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako će Gospod nad vojskama sići da vojuje za goru sionsku i za hum njezin.

5. Kao ptice krilima Gospod će nad vojskama zaklanjati Jerusalem, i zaklanjajući izbaviće, i obilazeći sačuvaće.

6. Vratite se k njemu, od kojega se sasvim odvrgoste, sinovi Izrailjevi!

7. Jer će u onaj dan svaki odbaciti idole svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaše načiniše na grijeh.

8. I Asirac će pasti od mača ne čovječijega, i mač ne čovječiji poješće ga, i bježaće ispred mača, i mladići će njegovi plaćati danak.

9. I stijena će njegova proći od straha, i knezovi će se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, čiji je oganj na Sionu i peč u Jerusalmu.

Srećne prilike naroda Božijega
pod pravednijem carem, ali poslije
ranije osude.

32. Evo, car će carovati pravo i kne-
zovi će vladati po *pravdi.

*Jer. 23,5.

2. I čovjek će biti kao zaklon od vjetera, i kao utočište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj.

3. I oči onijeh koji vide neće biti zaslijepljene, i uši onijeh koji čuju slušaće.

4. I srce nerazumnijeh razumjeće mudrost, i jezik mutavijeh govoriće brzo i razgovijetno.

5. Nevaljalac se neće više zvati knez, niti će se tvrdica nazivati podašnjem.

6. Jer nevaljalac o nevaljalstvu govori, i srce njegovo gradi bezakonje, radeći licemjerno i govoreći na Boga laž, da isprazni dušu gladnome i napoj žednome da uzme.

7. I sprave tvrdičine zle su; smišlja lukavštine da zatre nište riječima lažnijem i kad siromah govori pravo.

8. Ali knez smišlja kneževski, i ustaje da radi kneževski.

9. Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kćeri bezbrižne, čujte riječi moje.

10. Za mnogo godina bićete u smetnji, vi bezbrižne; jer neće biti berbe, i sabiranje neće doći.

11. Strašite se, vi mirne; drščite, vi bezbrižne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe kostrijet,

12. Bijuci se u prsi za lijepijem njivama, za rodnijem čokotima.

13. Trnje i čkalj niknuće na zemlji naroda mojega, i po svijem kućama veselijem, u gradu veselom.

14. Jer će se dvorovi ostaviti, vreve gradske nećace; kule i stražare postaće pećine do vijeka, radost divljim magarcima i paša stadima,

15. Dokle se ne izlije na nas Duh s visine i pustinja postane njiva, a njiva se stane uzimati za šumu.

16. Tada će sud stanovati u pustinji, i pravda će stajati na njivi.

17. I mir će biti djelo *pravde, što će pravda učiniti biće pokoj i bezbrižnost do vijeka. *Psal. 72,2.

18. I moj će narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanijem, na počivalištima tihim.

19. Ali će grad pasti na *šumu, i grad će se vrlo sniziti. *Zah. 11,2.

20. Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i pušate volove i *magarce. *Isa. 30,24.

Narodu Božijemu, koji jadikuje, obriče se propast neprijatelja, grješnicima na strah, a vjernijem na radost.

33. Teško tebi, koji pustošiš, a tebe ne pustoše, i koji činiš nevjeru, a tebi se ne čini nevjera; kad prestaneš pustošiti, bićeš opustošen, kad prestaneš činiti nevjeru, činiće ti se nevjera.

2. Gospode, smiluj se na nas, tebe čekamo; budi nam mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji.

3. Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi što se ti podiže.

4. I pokupiče se plijen vaš kao što se kupe gusjenice, skočiće na nj kao što skaču skakavci.

5. Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniće Sion suda i pravde.

6. I tvrđa vremena tvojega, sila spasenja tvojega biće mudrost i znanje; strah Gospodnji biće blago tvoje.

7. Eto, junaci njihovi viču na polju, i poslanici mirni plaču gorko:

8. Putevi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za čovjeka.

9. Zemlja tuži i čezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe.

10. Sada ću ustati, veli *Gospod, sada ću se uzvisiti, sada ću se podignuti.

*5.Moj. 32,36.

11. Zatrudnjete slamom, rodićete strnjiku; gnjev vaš proždriće vas kao oganj.

12. I narodi će biti kao peći krečne, izgorjeće ognjem kao trnje posječeno.

13. Slušajte koji ste daleko što sam učinio, i koji ste blizu poznajte moć moju.

14. Grješnici u Sionu uplašiće se, drhat će spopasti licemjere, i reći će: ko će od nas ostati kod ognja koji proždire? ko će od nas ostati kod vječne žege?

15. Ko hodi u pravdi i govori što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresa ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne čuje za krv, i zažima oči svoje da ne vidi zla;

16. On će nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biće mu utočište, hljeb će mu se davati, vode mu se neće premicati.

17. Oči će ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaće zemlju daleku.

18. Srce će tvoje misliti o strahu govoreći: gdje je pisar? gdje brojač? gdje je onaj što pregleda kule?

19. Nećeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbira, u koga je jezik mutav da se ne razumije.

20. Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oči tvoje neka vide Jerusolim, mirni stan, šator, koji se neće odnijeti, kojemu se kolje neće nigda pomjeriti, i nijedno mu se uže neće otkinuti.

21. Nego će nam ondje *Gospod veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih, po kojima neće ići lađa s veslima, niti će velika lađa prolaziti onuda.

*Zah. 2,5.

22. Jer je Gospod naš Sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je Car naš, On će nas spasti.

23. Oslabiše tvoja uža, ne mogu tvrdo držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada će se razdijeliti velik plijen, hromi će razgrabiti plijen.

24. I niko od stanovnika neće reći: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostiće se bezakonje.

Božiji sud svijem neprijateljima
njegova naroda, osobito Edomu.

34. **P**ristupite, narodi, da čujete; pazite, narodi; neka čuje ze-

mlja i što je u njoj, vasiljena i što se god rađa u njoj.

2. Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i razljutio se na svu vojsku njihovu, zatrće ih, predaće ih na pokolj.

3. I pobijeni njihovi baciće se, i od mrtvac njihovijeh dizaće se smrad i gore će se rasplinuti od krvi njihove.

4. I sva će se vojska nebeska rastopiti, i *saviće se nebesa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaće kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve.

*Otkr. 6,14.

5. Jer je opijen na nebu mač moj, evo, sići će na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo da se zatre.

6. Mač je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline, od krvi jagnjeće i jarčije, od pretiline bubrega ovnujskih; jer Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemlji Edomskoj.

7. I jednorozci će sići s njima i junci s bikovima; zemlja će se njihova opiti od krvi i prah će njihov utiti od pretiline.

8. Jer će biti dan osvete Gospodnje, godina plaćanja, da bi se osvetio Sion.

9. I potoci će se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja će njihova postati smola razgorjela.

10. Neće se gasiti ni noću ni danju, dovijeka će se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaće pusta, niko neće prelaziti preko nje dovijeka.

11. Nego će je naslijediti gem i čuk, sova i gavran naseliće se u njoj, i Gospod će rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši.

12. Plemiće njezine zvaće da caruju, ali neće biti nijednoga, i svi će knezovi njezini otići u ništa.

13. I trnje će izniknuti u dvorima njihovijem, kopriva i *čkalj u gradovima njihovijem, i biće stan zmajevima i naselje sovama.

*Isa. 32,13.

14. I sretaće se divlje zvijeri s buljinama, aveti će se dovikivati, ondje će se naseliti vještice i naći počivalište.

15. Ondje će se gnijezditi čuk i nositi jaja i leći ptice i sabirati ih pod sjen svoj; ondje će se sastajati i jastrebovi jedan s drugim.

16. Tražite u knjizi Gospodnjoj i čitajte, ništa od ovoga neće izostati i nijedno neće biti bez drugoga; jer što kažem, On je zapovjedio, i Duh će ih njegov sabrati.

17. Jer im On baci ždrijeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju užem, i njihova će biti dovijeka, od koljena do koljena nastavaće u njoj.

Dobro naroda Božijega poslije podnesenijeh muka.

35. Radovaće se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliće se puštoš i procvjetati kao *ruža. *Pjes. 2,1.

2. Procvjetaće obilno, i veseliće se radujući se i popijevajući; slava livanska daće joj se i krasota karmilska i saronka; ta će mjesta vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga našega.

3. Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrdite.

4. Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vašega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spašće vas.

5. Tada će se otvoriti oči slijepima, i uši gluhima otvoriće se.

6. Tada će hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaće, jer će u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenjoj.

7. I suho će mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodeni, u stanu zmajevskom, po ložama njihovijem, biće trava, trska i sita.

8. I ondje će biti nasap i put, koji će se zvati sveti put; neće ići po njemu nečisti, nego će biti za njih; ko uzide njim, ni lud neće zaći.

9. Neće ondje biti lava, i ljuta zvijer neće ići po njemu, niti će se ondje naći, nego će hoditi izbavljeni.

10. I koje iskupi *Gospod, vratiće se i doći će u †Sion pjevajući, i vječna će radost biti

nad glavom njihovom, dobiće radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaće.

*Isa. 25,8. †Isa. 51,11.

Senahirim opkoljava
Jerusalim.

36. Četrnaeste godine carovanja *Jeze kijina podiže se †Senahirim car asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. *2.Dnev. 32,32. †2.Dnev. 32,1.

2. I posla car asirski Ravsa k od Lahisa u Jerusalim k caru Jeze kiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja Bjeljareva.

3. Tada izide k njemu Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar.

4. I reče im Ravsak: kažite Jeze kiji: ovako kaže veliki car, car asirski: kakva je to uzdanica u koju se uzdaš?

5. Da rečem, ali su prazne riječi, da imaš savjeta i sile za rat. U što se, dakle, uzdaš, te si se odmetnuo od mene?

6. Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, ući će mu u ruku i probošće je; takav je Faraon car misirski svjema koji se uzdaju u nj.

7. Ako li mi rečeš: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj čije je visine i oltare oborio Jeze kija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se?

8. Hajde zateci se mojemu gospodaru caru asirskom, i daću ti dvije tisuće konja, ako možeš dobiti koji će jahati.

9. Kako ćeš, dakle, odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih slugu gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike.

10. Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je.

11. Tada Elijakim i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govori slugama svojim sirske, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti judejski da sluša narod na zidu.

12. A Ravsak reče: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove riječi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju nečist i da piju svoju mokraću s vama?

13. Tada stade Ravsak i povika iza glasa judejski i reče: čujte riječi velikoga cara asirskoga.

14. Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija, jer vas ne može izbaviti.

15. Nemojte da vas nagovori *Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći: Gospod će nas izbaviti, ovaj se grad neće dati u ruke caru asirskom. *Isa. 37,10.

16. Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car asirski: učinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga čokota i svaki sa svoje *smokve, i pijte svaki iz svojega studenca, *Zah. 3,10.

17. Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima.

18. Nemojte da vas vara Jezekija govoreći: *Gospod će nas izbaviti. Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara asirskoga? *Jezek. 25,8.

19. Gdje su bogovi ematski i arfadski? gdje su su bogovi sefarvinski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku?

20. Koji su između svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod će izbaviti Jerusolim iz moje ruke?

21. Ali oni mučahu, i ne odgovoriše mu ni riječi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu.

22. Tada *Elijakim sin †Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezekiji razdrvši haljine, i kazaše mu riječi Ravsakove.

*2.O car. 18,18. †2.O car. 18,37.

Senahirimova sila poslije molitve Jezekijine za noć se razbija.

37. **A** kad to ču car *Jezekija, razdrvši haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnji.

*2.O car. 19,1.

2. I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obučene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu.

3. I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prispješe djeca do porođaja, a nema snage da se rode.

4. Da ako je čuo Gospod Bog tvoj što reče Ravsak, kojega posla car asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeđa riječima koje je čuo Gospod Bog tvoj, pomoli se za ostatak koji se nalazi.

5. I dođoše k Isaiji sluge cara Jezekije.

6. I reče im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od riječi koje si čuo, kojima huliše na me sluge cara asirskoga.

7. Evo, ja ću pustiti na nj duh, te će čuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i učiniću da pogine od mača u svojoj zemlji.

8. I tako vrativši se Ravsak nađe cara asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe čuo da je otišao od Lahisa.

9. A on ču za Tiraku cara huskoga gdje kazaše: ide da se bije s tobom. I čuvši posla poslanike k Jezekiji govoreći:

10. Ovako recite *Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreći: neće se dati Jerusolim u ruke caru asirskom. *Isa. 36,15.

11. Eto, čuo si šta su učinili carevi asirski svijem zemljama potrvši ih sasvijem; a ti li ćeš se izbaviti?

12. Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove koji bijahu u Telasaru?

13. Gdje je car ematski i car arfadski i car od grada Sefarvima, od Ene i Ave?

14. A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i pročita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom.

15. I pomoli se Jezekija Gospodu govoreći:

16. Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, koji sjediš na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju.

17. Prigni, Gospode, uho svoje i čuj; otvori, Gospode, oči svoje i vidi; čuj sve riječi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga.

18. Istina je, opustošili su carevi asirski sve one narode i zemlje njihove,

19. I pobacali su bogove njihove u ogranj, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku čovječijih, drvo i kamen, zato ih potrše.

20. I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovijeh, da poznaju sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod.

21. Tada posla Isaija sin Amosov k Jezeckiji i poruči mu: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: uslišao sam za što si mi se molio radi Senahirima cara asirskoga.

22. Ovo je riječ koju izreče Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kći *sionska, za tobom maše glavom kći jerusalimska.

*Plač 2,13.

23. Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao uvis oči svoje? Na Sveca Izraeljeva.

24. Preko slugu svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih iziđoh na visoke gore, na strane livanske, i posjeći ću visoke kedre njegove, i lijepje jele njegove, i doći ću na najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmila.

25. Ja sam kopao, i pio vodu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima.

26. Nijesi li čuo da ja to odavna činim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile.

27. Zato koji u njima žive iznemogoše, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri.

28. Znam sjedenje tvoje i polaženje tvoje i dolazjenje tvoje i kako bjesniš na me.

29. Jer bjesniš na me, i tvoja objijest dođe do mojih ušiju, zato ću metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa ću te odvesti natrag putem kojim si došao.

30. A tebi ovo neka bude znak: ješćete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treće godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih.

31. Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet će pustiti žile ozdo i roditi ozgo.

32. Jer će iz *Jerusalima izaći ostatak, i iz gore Siona, koji se sačuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama učiniće to.

*2.O car. 19,31.

33. Zato ovako veli Gospod za cara asirskoga: neće ući u ovaj grad, niti će baciti amo strijele, neće se primaći k njemu sa štitom, niti će iskopati opkopa oko njega.

34. Vratit će se putem kojim je došao, a u grad ovaj neće ući, veli Gospod.

35. Jer ću braniti taj *grad i sačuvaću ga sebe radi i radi Davida sluge svojega.

*2.O car. 20,6.

36. Tada iziđe *anđeo Gospodnji i pobi u okolu asirskom sto i osamdeset i pet tisuća; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci.

*2.O car. 19,35.

37. Te se podiže Senahirim car asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji.

38. I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga mačem, a sami pobjegoše u zemlju araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

Jezeckija se razbolijeva, ozdravlja i hvali Boga.

38. **U** to vrijeme razbolje se *Jezeckija na smrt; i dođe k njemu prorok †Isaija sin Amosov i reče mu: ovako veli †Gospod: naredi za kuću svoju, jer ćeš umrijeti i nećeš ostati živ.

*2.O car. 20,1. †2.Dnev. 32,32. †2.Dnev. 32,24.

2. A Jezeckija se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu,

3. I reče: oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijeljem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezeckija veoma.

4. Tada dođe riječ Gospodnja Isaiji govoreći:

5. Idi i reci Jezeckiji: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: čuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje, evo dodacu ti vijeku petnaest godina.

6. I izbaviću tebe i ovaj grad iz ruku cara asirskoga, i braniću ovaj grad.

7. I ovo neka ti bude znak od Gospoda da će učiniti Gospod što je rekao.

8. Evo ja ću vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunčaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo.

9. Ovo napisala Jezeckija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje:

10. Ja rekoh, kad se presjekoš dani moji: idem k vratima grobnijem, uze mi se ostatak godina mojih.

11. Rekoh: neću vidjeti Gospoda Gospoda u *zemlji živijeh, neću više vidjeti čovjeka među onima koji stanuju na svijetu.

*Psal. 27,13.

12. Vijek moj prođe i prenese se od mene kao šator pastirski; presjekoh život svoj kao tkáč, otsjeći će me od osnutka; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

13. Mišljah za jutra da će kao lav potrti sve kosti moje; od jutra do večera učinićeš mi kraj.

14. Pištah kao ždral i kao lastavica, ukah kao golubica, oči mi iščilješe gledajući gore: Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi.

15. Šta da rečem? On mi kaza, i učini. Proživjeću sve godine svoje po jadu *duše svoje.

*O Jovu 7,11.

16. Gospode, o tom se živi i u tom je svemu život duha mojega, iscijelio si me i sačuvao u životu.

17. Evo, na mir dođe mi ljut jad; ali tebi bi milo da izvučeš dušu moju iz jame pogibli, jer si bacio za leđa svoja sve *grijehe moje.

*Psal. 51,9.

18. Jer neće *grob tebe slaviti, neće te smrt hvaliti, i koji siđu u grob ne nadaju se tvojoj istini.

*Psal. 30,9.

19. Živi, živi, oni će te slaviti kao ja danas: otac će sinovima javljati istinu tvoju.

20. Gospod me spase, zato ćemo pjevati pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god živi.

21. A Isaija bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te će ozdraviti.

22. I Jezeckija bješe rekao: šta će biti znak da ću otići u dom Gospodnji?

Jezeckiji je nagoveštena kazna.

39. U to vrijeme Merodah Valadan, sin *Valadanov, car vavilonski, poslao knjigu s darom Jezeckiji; jer bješe čuo da je bio bolestan i ozdravio.

*2.O car. 20,12.

2. I Jezeckija se obradova tome, i pokazao im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuću gdje mu bješe oružje, i što se god nalažalo u riznicama njegovijem, ne osta ništa da im ne pokaže Jezeckija u kući svojoj i u svemu gospodstvu svom.

3. Tada dođe prorok Isaija k caru Jezeckiji i reče mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezeckija reče: iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona.

4. A on reče: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezeckija reče: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao.

5. Tada reče Isaija Jezeckiji: čuj riječ Gospoda nad vojskama.

6. Evo doći će vrijeme kad će se odnijeti u Vavilon sve što ima u kući tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neće ostati ništa, veli Gospod.

7. I sinove tvoje, koji će izaći od tebe, koje ćeš roditi, uzeće da budu dvorani u dvoru cara vavilonskoga.

8. A Jezeckija reče Isaiji: dobra je riječ Gospodnja koju si rekao. Još reče: je li za moga vijeka biće mir i vjera?

Gospod dolazi da spase svoj narod.
Gospod je neizmjerljivo moćan i slavan.

40. Tješite, tješite narod moj, govori Bog vaš.

2. Govorite Jerusalimu ljubazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijehе svoje.

3. Glas je nekoga koji viče: pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu.

4. Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna.

5. I javiće se slava Gospodnja, i svako će tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govoriše.

6. Glas govori: viči. I reče: šta da vičem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski.

7. Suši se trava, cvijet opada kad dah Gospodnji dune na nj; doista je narod trava.

8. Suši se trava, cvijet opada; ali riječ Boga našega ostaje dovijeka.

9. Izidi na visoku goru, Sione, koji javljaš dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusaleme, koji javljaš dobre glase; podigni, ne boj se. Kaži gradovima Judinijem: evo Boga vašega.

10. Evo, *Gospod Bog ide na jakoga, i mišica će njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. *Isa. 62,11.

11. Kao *pastir pašće stado svoje; u naručje svoje sabraće jaganjce, i u njedrima će ih nositi, a dojlilice će voditi polako. *Jezek. 34,23.

12. Ko je izmjerio vodu grstima svojim i nebesa premjerio pedu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg?

13. Ko je upravljao duh *Gospodnji? ili mu bio savjetnik i naučio ga? *1.Kor. 2,16.

14. S kim se dogovarao i ko ga je urazumio i naučio putu suda, i naučio ga znanju i pokazao mu put razuma?

15. Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak.

16. Ni Livan ne bi bio dosta za oganj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu.

17. Svi su narodi kao ništa pred njim, manje negoli ništa i taština vrijede mu.

18. S kim ćete dakle izjednačiti Boga? i kakvu ćete mu priliku naći?

19. Umjetnik lije lik, i zlatar ga pozlaćuje, i verižice srebrne lije.

20. A ko je siromah, te nema šta prinijeti, bira drvo koje ne trune, i traži vješta umjetnika da načini rezan lik, koji se ne pomiče.

21. Ne znate li? ne čujete li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih?

22. On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; On je razastro nebesa kao platno i *razapeo ih kao šator za stan. *Psal. 104,2.

23. On obraća knezove u ništa, sudije zemaljske čini da su kao taština.

24. Kao da nijesu posađeni ni posijani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, čim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih.

25. S kim ćete me, dakle, izjednačiti da bih bio kao on? veli Sveti.

26. Podignite gore oči svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj *i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moći ne izostaje nijedno? *Psal 147,4.

27. Zašto govoriš, Jakove, i kažeš, Izrailju: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega?

28. Ne znaš li? nijesi li čuo da Bog vječni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruđuje? razumu njegovu nema mjere.

29. On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krjepost.

30. Djeca se more i sustaju, i mladići padaju;

31. Ali koji se nadaju *Gospodu, dobijaju novu snagu, podižu se na krilima kao orlovi, trče i ne sustaju, hode i ne more se.

*Jer. 48,15; Isa. 8,17.

Bog poziva svojega slugu
da tješi siromahe i posrami
idolopoklonike.

41. Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka reku: hajdemo da se sudimo.

2. Ko je podigao pravdu s *istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? tko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i učinio te su kao prah maču njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu?

*Isa. 46,11: †Isa. 45,1.

3. Pogna ih, prođe mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim.

4. Ko je uradio i učinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, Prvi i Posljednji, Ja isti.

5. Vidješe ostrva i uplašise se, krajevi zemaljski zadrhtaše, približiše se i dođoše.

6. Jedan drugom pomagaše, i bratu svojem govoraše: budi hrabar.

7. Drvodjelja hrabraše zlatara; koji kleplje hrabraše onoga koji kuje na nakovnju, govoreći: dobro je za spajanje. I pritvrđivaše klincima da se ne pomiče.

8. Ali ti, Izrailju, slugo moj; Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega!

9. Ti, kojega uzeh s krajeva zemaljskih, i između izbranih njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbacih tebe;

10. Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijepiću te i pomoći ću ti, i poduprijeću te desnicom pravde svoje.

11. Gle, postidjeće se i posramiće svi koji se ljute na tebe; biće kao ništa i izginuće protivnici tvoji.

12. Potražičeš suparnike svoje, ali ih nećeš naći, biće kao ništa, i koji vojuju na te, nećeš ih.

13. Jer ja *Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kažem ti: ne boj se, ja ću ti pomagati. *Jer. 30,10.

14. Ne boj se, crviću Jakovljevi, narodiću Izrailjevi, ja ću ti pomagati, govori Gospod i Izbavitelj tvoj, Svetac Izrailjev.

15. Gle, učiniću te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima: vrijeći ćeš gore i satrćeš ih, i brda ćeš obratiti u pljevu.

16. Vijaeš ih, i vjetar će ih odnijeti i vihor će ih rasuti, a ti ćeš se veseliti u Gospodu i hvaličeš se Svecem Izrailjevijem.

17. Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od žeđi, njih ću uslišiti ja Gospod, ja Bog Izrailjev neće ih ostaviti.

18. Otvoriću rijeke na visovima, i *izvore usred dolina, †pustinju ću obratiti u jezero vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene.

*Psal. 107,35. †Isa. 35,6.

19. Posadiću u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiću u pustoj zemlji jelu, brijest i šimšir,

20. Da vide i poznaju i da promisle i razumiju da je to uradila ruka *Gospodnja, i Svetac Izrailjev da je to stvorio.

*O Jovu 12,9.

21. Iznosite parbu svoju, veli Gospod, покаžite razloge svoje, veli car Jakovljevi.

22. Neka dođu i neka nam objave šta će biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta će biti iza toga; ili kažite nam šta će biti unapredak.

23. Kažite šta će biti poslije, i poznaćemo da ste bogovi; ili učinite što dobro ili zlo, i divićemo se i gledati svi.

24. Gle, vi nijeste ništa, a djelo vaše nije ništa; koji vas izbira, gad je.

25. Podigoh jednoga sa sjevera, i doći će; od istoka sunčanoga prizivaće ime moje, stupaće po glavarima kao po kalu i kao što lončar gazi blato.

26. Ko je objavio od iskona, da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli: istina je?

Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da bi naprijed kazao, niti ima koga da bi čuo riječi vaše.

27. Ja prvi Sionu kažem: eto, eto toga. U Jerusolimu ću dati ko će javljati dobre glase.

28. Jer pogledam, ali nema nikoga, nema među njima nijednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni riječi.

29. Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

Sluga Božiji (Mesija) u svojoj blagosti vidjelo idolopoklonicima i vođ zaslijepljena naroda.

42. Evo *Sluge mojeg, kojega podupirem, Izbranika mojeg, koji je mio †duši mojoj; metnuću Duh svoj na njega, sud narodima javljaće.

*Isa. 43,10; 49,3. †Mat. 12,18.

2. Neće vikati ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama.

3. Trske stučene neće prelomiti, i svejštila koje se puši neće ugasiti; javljaće sud po istini.

4. Neće mu dosaditi, niti će se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva će čekati nauku njegovu.

5. Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona rađa, koji daje disanje narodu što je na njoj i dah onima što hode po njoj:

6. Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaću te za ruku, i čuvaću te, i učiniću te *da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima;

*Isa. 49,8.

7. Da otvoriš oči slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami.

8. Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje neću dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem.

9. Evo, pređašnje dođe, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam.

10. Pjevajte *Gospodu †pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima. *Psal. 40,3. †Psal. 33,3.

11. Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora.

12. Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima.

13. *Gospod će izaći kao junak, podignuće revnost svoju kao vojnik, vikaće i klikovati, nadvladaće neprijatelje svoje.

*Psal. 78,65.

14. Mučah dugo, činjah se gluh, ustezah se; ali ću sada vikati kao žena kad se porađa, i sve ću potrti i istrijebiti.

15. Opustiću gore i bregove, i svaku travu na njima osušiću, i od rijeka ću načiniti ostrva, i jezera ću isušiti.

16. I vodiću slijepce putem kojega nijesu znali; vodiću ih stazama kojih nijesu znali; obratiću pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To ću im učiniti, i neću ih ostaviti.

17. Tada će se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenijem: vi ste naši bogovi.

18. Čujte, gluhi; progledajte, slijepi, a vidite.

19. Ko je slijep osim sluge mojeg? i ko je gluh kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnji?

20. Gledaš mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne čuješ.

21. Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, učini zakon velikim i slavnim.

22. A narod je oplijenjen i potlačen, svi su koliki povezani u pećinama i sakriveni u tamnicama; postaše plijen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao: vrati.

23. Ko između vas čuje ovo i pazi i sluša za poslize?

24. Ko je dao Jakova da se potlači i Izrailja otimačima? Nije li Gospod, kojemu zgrije-

šismo? Jer ne htješe hoditi putevima njegovijem niti slušaše zakona njegova.

25. Zato izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga unaokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

Bog izbavlja svoj narod
kao što je obećao i milostivo
mu oprašta grijeh.

43. Ali sada ovako veli *Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izrailju: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si.

*Isa. 42,6.

2. Kad pođeš preko vode, ja ću biti s tobom, ili preko rijeka, neće te potopiti; kad pođeš kroz oganj, nećeš izgorjeti i neće te plamen opaliti.

3. Jer sam ja Gospod, Bog tvoj, Svetac Izrailjev, Spasitelj tvoj; dadoh u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu umjesto tebe.

4. Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadoh ljude za te i narode za dušu tvoju.

5. Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka ću dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraću te.

6. Kazaću sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje izdaleka i kćeri moje s krajeva zemaljskih,

7. Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdah i načinih.

8. Izvedi narod slijepi koji ima oči, i gluhi koji ima uši.

9. Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je između njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoke svoje i opravdaju se; ili neka čuju, i reku: istina je.

10. Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja; prije mene nije bilo Boga niti će poslije mene biti.

11. Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema Spasitelja.

12. Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a nikoji tuđ bog među vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog.

13. Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko će smesti?

14. Ovako govori Gospod Izbavitelj vaš, Svetac Izrailjev: vas radi poslaću u Vavilon i pobacaću sve prijevornice, i Haldejce s lađama, kojima se hvale.

15. Ja sam Gospod Svetac vaš, Stvoritelj Izrailjev, Car vaš.

16. Ovako govori Gospod koji je načinio *po moru put i po *silnijem vodama stazu,

*2.Moj. 14,22. †Isa. 43,16.

17. Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo:

18. Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima.

19. Evo, ja ću učiniti novo, odmah će nastati; nećete li ga poznati? Još ću načiniti u pustinji put, rijeke u suhoj *zemlji.

*Psal. 126,4.

20. Slaviće me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbrajnika svojega.

21. Narod koji sazdah sebi, pripovjedaće hvalu moju.

22. A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izrailju.

23. Nijesi mi prinio jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me počastio; nijesam te nagonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš.

24. Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtava svojih nasitio, nego si me mučio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim.

25. Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i *grijeha tvojih ne pominjem.

*Psal. 51,9.

26. Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš.

27. Otac tvoj prvi sagriješi, i učitelj tvoji skriviše mi.

28. Zato ću izbaciti iz Svetinje knezove, i daću Jakova u *prokletstvo i Izrailja u šramotu.

*Dan. 9,11. †Psal. 79,4.

Izlijevanje duha milosti.

Idolopoklonstvo je bezumlje.

Milost Gospodnja i spasenje Izrailja.

44. **A** li sada čuj, *Jakove, slugo moj, i Izrailju, kojega izabrah.

*Jer. 30,10; Isa. 41,8.

2. Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah.

3. Jer ću izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliću Duh svoj na potomstvo tvoje i blagoslov svoj na tvoje natražje.

4. I procvjetaće kao u travi, kao vrbe pokraj potoka.

5. Ovaj će reći: ja sam Gospodnji, a onaj će se zvati po imenu Jakovljevu, a drugi će se pisati svojom rukom Gospodnji, i prezivaće se imenom Izrailjevijem.

6. Ovako govori Gospod Car Izrailjev i Izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: Ja sam Prvi i Ja sam Posljednji, i osim mene nema Boga.

7. I ko kao ja oglašuje i objavljuje ovo, ili mi uređuje otkako naselih stari narod? Ne ka im javi što će biti i što će doći.

8. Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? Vi ste mi svjedoci; ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne.

9. Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili.

10. Ko gradi boga i lije lik, nije ni na kakov korist.

11. Gle, svi će se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biće ih strah i posramiće se svi.

12. Kovač klijestima radi na živom ugljevlju, i kuje čekićem, i radi snagom svoje ruke, gladauje, te iznemogne, i ne pije vode, te sustane.

13. Drvodjelja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i načinja kao lik čovječji, kao lijepa čovjeka, da stoji u kući.

14. Siječe sebi kedre, i uzima česvinu i hrast ili što je najčvršće među drvrljem šumskim; sadi jasen, i od dažda raste.

15. I biva čovjeku za oganj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peče hljeb; i još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljena pred njim.

16. Polovinu loži na oganj, uz polovinu jede meso ispekavši pečenje, i biva sit, i grije se i govori: aha, ogrijah se, vidjeh oganj.

17. A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljena i klanja se, i moli mu se i govori: izbavi me, jer si ti bog moj.

18. Ne znaju, niti razumiju, jer su im oči zaslijepljene da ne vide, i *srca, da ne razumiju.

*Psal. 81,12.

19. Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu ovoga spalih na oganj, i na uglju od njega ispekoh hljeb, ispekoh meso i jedoh; i od ostatka eda li ću načiniti gad, i panju drvenom hoću li se klanjati?

20. Takav se hrani pepelom, prevareno *srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reći: nije li laž što mi je u desnici?

*5.Moj. 11,16.

21. Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izrailju, neću te zaboraviti.

22. Rasuću kao oblak prijestupe tvoje, i *grijehe tvoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio.

*Rim. 5,16; Isa. 43,25.

23. Pjevajte, *nebesa, jer Gospod učini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drva u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izrailju.

*Psal. 69,34.

24. Ovako govori *Gospod, Izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe materine: ja Gospod načinih sve: †razapeh †nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom;

*Isa. 43,1. †Psal. 104,2. †O Jovu 9,8.

25. Uništujem znake lažljivcima, i vrače obezumljujem, vraćam natrag mudrace, i pretvaram *mudrost njihovu u ludost;

*1.Kor. 1,20.

26. Potvrđujem riječ slugе svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naselićeš se; i gradovima Judinijem: sazidaćete se; i pustoline njihove podignuću;

27. Govorim dubini: presahni i isušiću rijeke tvoje;

28. Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršiće svu volju moju, i kazaće Jerusalimu: sazidaćeš se; i crkvi: osnovaćeš se.

Kir je oruđe Svemogućega za poniženje idola i spasenje Izrailja.

45. Ovako govori *Gospod pomazaniku svojemu Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspašem, da se otvaraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena:

*Isa. 41,13.

2. Ja ću ići pred tobom, i puteve neravne poravniču, vrata mjedena razbiću i prijevornice gvozdene slomiću.

3. I daću ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznaš da sam ja Gospod Bog Izrailjev, koji te zovem po imenu.

4. Radi slugе svojega Jakova i Izrailja izbranika svojega prozvaht te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaš.

5. Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaš,

6. Da bi poznali od istoka sunčanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga,

7. Koji pravim svjetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod činim sve to.

8. Rosite, nebesa, ozgo, i oblaci neka kaplju pravdom, neka se otvori zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to.

9. Teško onom ko se svađa s Tvorcem svojim; crijep s drugim crepovima neka se

svađa; ali hoće li kao reći lončaru svojemu: šta radiš? za tvoj posao nema ruku.

10. Teško onom ko govori ocu: šta rađaš? i ženi: što se poradaš?

11. Ovako veli Gospod Svetac Izrailjev i Tvorac njegov: pitajte me što će biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih naređujte mi.

12. Ja sam načinio *zemlju i čovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoj dao zapovijest.

*Jer. 27,5.

13. Ja ga podigoh u pravdi, i sve puteve njegove poravniču; on će sazidati moj grad i roblje moje otpustiće, ne za novce ni za darove, veli *Gospod nad vojskama.

*Jezd. 1,1.

14. Ovako veli *Gospod: trud misirski i trgovina etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doći će k tebi i biti tvoja; za tobom će pristati, u okovima će ići, i tebi će se klanjati, tebi će se moliti govoreći: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga boga.

*Zah. 8,23; Zah. 8,22.

15. Da, ti si Bog, koji se kriješ, Bog Izrailjev, Spasitelj.

16. Oni će se svi postidjeti i posramiti, otići će sa sramotom svikoliki koji grade likove.

17. A Izrailja će spasti Gospod spasenjem vječnijem, nećete se postidjeti niti ćete se osramotiti dovijeka.

18. Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i načinio je i utvrdio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugoga.

19. Nijesam govorio tajno ni na mračnu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemenu Jakovljevu: tražite me uzalud. Ja *Gospod govorim pravdu, javljam što je pravdo.

*Isa. 48,16.

20. Skupite se i dođite, pristupite svi koji ste se izbacili između naroda. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoći.

21. Oglasite, i dovedite, neka vijećaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema

osim mene drugoga boga, nema boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene.

22. Pogledajte u mene, i spašćete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga.

23. Sobom se zakleh; iziđe iz usta mojih riječ pravedna, i neće se poreći, da će mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik,

24. I govoriće: u Gospodu je pravda i sila; k njemu će doći; ali će se posramiti svi koji se gnjeve na nj.

25. U Gospodu će se opravdati i proslaviti sve sjeme Izrailjevo.

Pad vavilonskih idola. Spas je Izrailjev u Bogu koji mu je vjeran.

46. Pade *Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriće.

*Jer. 50,2.

2. Izvališe se, padoše svi, ne mogoše izbaviti tovara, *nego i sami otidoše u ropstvo.

*Jer. 48,7.

3. Slušajte me, dome Jakovljevi i svi koji ste ostali od doma Izrailjeva, koje nosim od utrobe, koje držim od rođenja.

4. I do starosti vaše ja ću biti isti, i ja ću vas nositi do sijeda vijeka; ja sam stvorio i ja ću nositi, ja ću vas nositi i izbaviću.

5. S kim ćete me izjednačiti i isporediti? koga ćete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja?

6. Prosipaju zlato iz toboca i mjere srebro na mjerila, plaćaju zlataru da načini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se.

7. Meću ga na rame i nose ga, i postavljaju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne miče se s mjesta svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove.

8. Pamтите to, i pokažite se da ste ljudi, uzмите na um, prestupnici!

9. Pamтите što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga boga, i niko nije kao ja,

10. Koji od početka javljam kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i učiniću sve što mi je volja.

11. Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje čovjeka koji će izvršiti što sam naumio. Rekoh i dovešću to, naumih i učiniću.

12. Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od *pravde.

*Rim. 10,3.

13. Približih *pravdu svoju, nije daleko, i *spasenje moje neće odocniti, jer ću u Sionu postaviti spasenje, u Izrailju slavu svoju.

*Isa. 56,1. †Joil 2,32.

Propast obijesnoga i praznovjernoga Vavilona.

47. Sidi i sjedni u prah, djevojko, *kćeri vavilonska; sjedni na *zemlju, nema prijestola, kćeri haldejska; jer se nećeš više zvati nježna i ljupka.

*Jer. 48,18. †Pláč 2,10.

2. Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali golijene, idi preko rijeka.

3. Otkriće se golotinja tvoja, i vidjeće se sramota tvoja; osvetiću se, i niko mi neće smetati.

4. Ime je izbavitelju našem Gospod nad vojskama, Svetac Izrailjev.

5. Sjedi mučević, i udi u tamu, kćeri haldejska; jer se nećeš više zvati gospođa carstvima.

6. Razgnjevih se na narod svoj, oskvrnih našljedstvo svoje i predadoh ga tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metala preteški jaram svoj;

7. I govorila si: dovijeka ću biti gospođa; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomišljala šta će biti na posljedak.

8. Sada, dakle, čuj ovo, koja živiš u slastima i bez brige sjediš i govoriš u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, neću biti udovica niti ću osirotjeti.

9. To će ti oboje doći ujedanput, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doći će ti potpuno, radi mnoštva čini tvojih i radi velike sile čaranja tvoga.

10. Jer si se pouzdala u zloću svoju govoreći: niko me ne vidi. Mudrost tvoja i znanje tvoje prevariše te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge.

11. Zato će doći na te zlo, a nećeš znati odakle izlazi, i popašće te nevolja, da je nećeš moći odbiti, i doći će na te ujedanput pogibao, za koju nećeš znati.

12. Stani sada s vraćanjem svojim i s mnoštvom čini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrijepila.

13. Umorila si se od mnoštva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdari, koji gledaju zvijezde, koji proriču svakoga mjeseca, i neka te sačuvaju od onoga što će doći na te.

14. Gle, oni su kao pljeva, oganj će ih spaliti, ni sami sebe neće izbaviti iz plamena; neće ostati uglja da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega.

15. Takvi će biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjeći će se svaki na svoju stranu; neće biti nikoga da te izbavi.

Gospod traži od svojega tvrdovratoga naroda da vjeruje u njegovu milost i spasenje i da ga sluša.

48. Čujte ovo, dome Jakovljevi, koji se zovete imenom Izrailjevijem, i iz vode Judine iziđoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izrailjeva pominjete, ali ne po istini i po pravdi.

2. Jer se imenuju po svetom gradu, oslanjaju se na Boga Izrailjeva, kojemu je ime Gospod nad vojskama.

3. Što je pređe bivalo, kazivah naprijed odavna, i što iz mojih usta iziđe i objavih, učinih brzo i zbi se.

4. Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdена žila, i čelo da ti je od mjedi.

5. I zato ti odavna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj učini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjediše tako.

6. Čuo si; pogledaj sve to; a vi nećete li objavljivati? otsele ti javljam novo i sakriveno, što nijesi znao;

7. Sada se stvori, i nedavno, i prije ovoga dana nijesi čuo, da ne rečeš: gle, znao sam.

8. Niti si čuo ni znao, i prije ti se uši ne otvoriše, jer znadijah da ćeš činiti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine.

9. Imena svojega radi ustegnuću gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaću se prema tebi, da te ne istrijebim.

10. Evo, pretopiću te, ali ne kao *srebro, prebraću te u peći nevolje. *Psal. 66,10.

11. Sebe radi, sebe radi učiniću, jer kako bi se hulilo na ime moje? i slave svoje neću dati drugome.

12. Čuj me, Jakove i Izrailju, kojega Ja pozvah: Ja sam Prvi, Ja sam i Pošljednji.

13. I moja je ruka osnovala *zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa pedu; kad ih zovnem, svi dođu. *Psal. 102,25.

14. Skupite se svi i čujte: ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on će izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica će njegova biti nasuprot Haldejcima.

15. Ja, ja rekoh, i pozvah ga, dovešću ga, i biće srećan na svom putu.

16. Pristupite k meni, čujte ovo: od početka nijesam govorio tajno; otkako to bi, bijah ondje; a sada *Gospod Gospod posla me i Duh njegov. *Isa. 45,19.

17. Ovako veli Gospod, Izbavitelj tvoj, Svetac Izrailjev: ja sam Gospod Bog tvoj koji te učim da bi napredovao, vodim te putem kojim treba da ideš.

18. O, da si pazio na zapovjesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski;

19. I potomstva bi tvoje bilo kao pijeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovijeh; ime se njihovo ne bi zatrlo ni istrijebilo ispred mene.

20. Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajući objavljujte, kazujte,

razglašujte do krajeva zemaljskih; recite: izbavi *Gospod slugu svojega Jakova.

*Zah. 2,6.

21. Neće ožednjeti kad ih povede preko pustinje; *vodu iz stijene točiće im, jer će rascijepiti kamen i poteći će voda.

*2.Moj. 17,6.

22. Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

Sluga Božiji vidjelo
idolopoklonicima i spas Izrailjev.
Gospod tješi narod svoj.

49. Poslušajte me, ostrva, i pazite, narodi daljni. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomeni ime moje.

2. I učinio je usta moja da su kao oštar mač, u sjenu ruke svoje sakri me; učinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me.

3. I reče mi: ti si sluga moj, u Izrailju ću se tobom proslaviti.

4. A ja rekoh: uzalud se trudih, uzalud i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega.

5. A sada govori Gospod, koji me je sazdao od utrobe materine da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet ću se proslaviti pred Gospodom, i Bog će moj biti sila moja.

6. I reče mi: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te učinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih.

7. Ovako veli Gospod, Izbavitelj Izrailjev, Svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, služi onijeh koji gospodare: carevi će vidjeti i ustati, i knezovi će se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi Sveca Izrailjeva, koji te je izabrao.

8. Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i čuvaću te i daću te da budeš zavjet narodu

da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo našljedstvo;

9. Da kažeš suznjima: izidite; onima koji su u mraku: pokažite se. Oni će pokraj puteva pasti, i paša će im biti po svijem visokim mjestima.

10. Neće biti gladni ni žedni, neće ih biti vrućina ni sunce; jer kome ih je žao, on će ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provođiće ih.

11. I sve gore svoje obratiću u puteve, i staze će moje biti povišene.

12. Gle, ovi će izdaleka doći, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske.

13. Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljnike svoje smilova se.

14. Ali Sion reče: ostavi me *Gospod, i zaboravi me Gospod.

*Isa. 54,6.

15. Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na čedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neću zaboraviti tebe.

16. Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom.

17. Pohitjeće sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiše, otići će od tebe.

18. Podigni oči svoje unaokolo, i vidi: svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenućeš se, i uredićeš se njima kao nevjesta.

19. Jer razvaline tvoje i pustoline i potrvjena *zemlja tvoja biće tada tijesna za stanovnike kad se udalje oni koji te proždiraše.

*Zah. 10,10.

20. I *djeca koju ćeš imati, pošto si bila bez djece, reći će da čuješ: tijesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti.

*Mat. 3,9.

21. A ti ćeš reći u srcu svom: ko mi ih rodi, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othrani? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu?

22. Ovako veli *Gospod Gospod: evo, podignuću ruku svoju k narodima, i k plemenima ću podignuti ž zastavu svoju, i

donijeće sinove tvoje u naručju, i kćeri tvoje na ramenima će se nositi.

*Isa. 66,20. †Isa. 11,10.

23. I carevi će biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaće ti se licem do *zemlje, i prah s nogu tvojih lizaće, i poznaćeš da sam ja †Gospod, i da se neće osramotiti oni koji mene čekaju.

*4.Moj. 11,12. †Psal. 34,22.

24. Hoće li se junaku uzeti plijen i hoće li se oteti roblje pobjedniku?

25. Jer ovako govori Gospod: i roblje junaku uzeće se i plijen jakomu oteće se, jer ću se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja ću izbaviti;

26. I koji ti krivo čine, nahraniću ih njihovijem mesom i opiće se svojom krvlju kao novijem vinom; i poznaće svako tijelo da sam ja *Gospod Spasitelj tvoj i Izbavitelj tvoj, jaki Bog Jakovljevi.

*Isa. 43,3.

Izrailj je odbačen zbog svojijeh bezakonja. Sluga Gospodnji donosi spasenje.

50. **O**vako veli Gospod: gdje je raspusna *knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je između rukodavaca mojih kome vas prodadoh? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prijestupe bi puštena mati vaša.

*5.Moj. 24,1.

2. Zašto kad dođoh ne bi nikoga? kad zвах, niko se ne odazva? *da nije kako god okraćala ruka moja, te ne može iskupiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isušujem more; obraćam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove zato što nestane vode, i mru od žeđi.

*4.Moj. 11,23; Isa. 59,1.

3. Oblačim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivač.

4. Gospod Gospod dađe mi jezik učen da umijem progovoriti zgodnu riječ umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao učenici.

5. Gospod Gospod otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne otstupih natrag.

6. Leđa svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me čupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljivanja.

7. Jer mi Gospod Gospod pomaže, zato se ne osramotih, zato stavih čelo svoje kao kremen, i znam da se neću postidjeti.

8. *Blizu je onaj koji me pravda; ko će se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni.

*Rim. 8, 32-34.

9. Gle, Gospod Gospod pomaže mi: ko će me osuditi? Gle, svi će oni kao haljina ovetšati, moljac će ih izjesti.

10. Ko se među vama boji *Gospoda i sluša glas sluge njegovog? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega.

*Psal. 18,18; 2.Dnev. 20,20.

11. Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspaliste. To vam je iz moje ruke, u mukama ćete ležati.

Pravedni se vraćaju i nastaje radost u Sionu.

51. **P**oslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenju iz koje ste isječeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani;

2. Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inokosna pozvah i blagoslovih ga i umnožih ga.

3. Jer će Gospod utješiti Sion, utješiće sve razvaline njegove, i pustinju njegovu učiniće da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnji, radost će se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje.

4. Poslušaj me, narode moj, i čuj me, rode moj; jer će zakon od mene izaći i sud svoj postaviću da bude vidjelo narodima.

5. Blizu je pravda moja, izaći će spasenje moje, i mišice će moje suditi narodima; mene će ostrva čekati i u moju će se mišicu uzdati.

6. Podignite k nebu oči svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer će nebesa iščeznuti kao

dim i zemlja će kao haljina oveštati, i koji na njoj žive pomrijeće također; a spasenje će moje ostati dovijeka, i pravde moje neće nestati.

7. Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se.

8. Jer će ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izješće ih crv; a pravda moja ostaje dovijeka i spasenje moje od koljena na koljeno.

9. Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnja; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prošlih; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja?

10. Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske načinila put da prođu izbavljeni?

11. Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i dođu u Sion pjevajući, i veselje vječno neka bude nad glavom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi.

12. Ja, Ja sam Utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš čovjeka smrtnoga i sina čovječijega, koji je kao trava?

13. I zaboravio si Boga Tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te pritješnjuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji pritješnjuje?

14. Brzo će se oprostiti sužanj, neće umrijeti u jami, niti će biti bez hljeba.

15. Jer sam ja *Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buče; Gospod nad vojskama ime mi je. *2.Moj. 14,21.

16. Ja ti metnuh u usta riječi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrdim *nebesa i osnujem *zemlju, i rečem Sionu: ti si moj narod. *Isa. 65,17. †2.Petr. 3,13.

17. Probudi se, probudi se, ustani, Jerusaleme! koji si pio iz ruke Gospodnje *čašu gnjeva njegovoga, pio si, i talog iz strašne čaše ispio si. *Otkr. 14,10.

18. Od svih sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svih sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku.

19. *Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i mač; ko će te utješiti?

*Isa. 47,9.

20. *Sinovi tvoji obamrli leže po krajevima svih ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega.

*Pláč 2,11.

21. Zato čuj ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina.

22. Ovako veli *Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke čašu strašnu, talog u čaši gnjeva svojega; nećeš više piti. *Jer. 50,34.

23. Nego ću je dati u ruke onima koji te muče, koji govoriše duši tvojoj: sagri se da prijedemo, i ti si im podmetao leđa svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

Glasnici mira objavljuju
spasenje Siona.

52. Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jerusaleme grade sveti; jer neće više ući u tebe neobrezani i nečisti.

2. Otrasi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusaleme; skini okove s vrata svojega, zarobljena kćeri sionska.

3. Jer ovako veli Gospod: zabadava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca.

4. Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir siđe moj narod prije da ondje žive kao došljaci; ali Asirci im činiše silu ni za što.

5. A sada šta ću tu? veli Gospod; jer je narod moj zaboravljen ni za što; koji vladaju njim, cvijeje ga, veli Gospod, i jednako sva-ki dan huli se na ime moje.

6. Zato će poznati narod moj ime moje, zato će poznati u onaj dan da sam ja koji govorim: evo me.

7. Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje.

8. Stražari će tvoji podignuti glas, podignuće glas, i svi će zapjevati, jer će očima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion.

9. Klikujte i pjevajte, razvaline jerusalimske, jer Gospod utješi narod svoj, izbavi Jerusolim.

10. Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega.

11. Ostupite, ostupite, iziđite odatle, ne dotičite se ničega nečista; iziđite ispred njega, očistite se vi koji nosite sude Gospodnje.

12. Jer nećete izaći u hitnji, niti ćete ići bježeći; jer će *Gospod ići pred vama, i zadnja tvojska biće vam Bog Izrailjev.

*Sud. 4,14. †4.Moj. 10,25.

13. Gle, sluga će moj biti srećan, podignuće se i uzvisiće se i proslaviće se.

14. Kako se mnogi začudiše tebi, što bijaše nagrđen u licu mimo svakoga *čovjeka, i u stasu mimo sinove čovječije, *Psal. 22,6.

15. Tako će opet udiviti mnoge narode, *carevi će pred njim zatisnuti usta svoja, jer će vidjeti što im nije kazivano i razumjeće što nijesu slušali. *Isa. 49,7.

Patnja i slava sluge Božijeg.

53. Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica *Gospodnja kome se otkri? *Jovan 12,38.

2. Jer izniče pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje; ne bi obličja ni ljepote u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na očima, čega radi bismo ga poželjeli.

3. Prezren bješe i odbačen između ljudi, bolnik i vičan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimasmoo.

4. A on bolesti naše nosi i nemoći naše uze na se, a mi mišljasmoo da je ranjen, da ga Bog bije i muči.

5. Ali On bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo.

6. Svi mi kao ovce zađosmo, svaki od nas se okrenu svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svih nas.

7. Mučen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje vođen bi i kao ovca nijema pred onijem koji je striže ne otvori usta svojih.

8. Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko će iskazati? jer se istrže iz zemlje živih i za prijestupe naroda mojega bi ranjen.

9. Odrediše mu grob sa zločincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne učini nepravde, niti se nađe *prijevera u ustima njegovijem. *1.Pet. 2,22; 1.Jov. 3,5.

10. Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za *griješ, vidjeće natražje, produljiće dane, i što je Gospodu ugodno napredovaće njegovom rukom. *3.Moj. 9,15.

11. Vidjeće trud duše svoje i nasitiće se; pravedni sluga moj opravdaće mnoge svojim poznanjem, i sam će nositi bezakonja njihova.

12. Zato ću mu dati dio za mnoge, i sa silnima će dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut među zločince, i sam nosi grijehoo mnogih, i za zločince se moli.

Bog obriče svojemuu narodu da će se rasprostraniti po cijelom svijetu i zajemčava mu svoju vječnu milost.

54. Veseli se, *nerotkinjo koja ne rađaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne trpiš muka od porođaja, jer pusta ima više djece nego li ona koja ima muža, veli Gospod. *1.Sam. 2,5. †Gal. 4,27.

2. Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana svojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, kolje svoje utvrdi.

3. Jer ćeš se nadesno i nalijevo rasprostraniti, i sjeme će tvoje naslijediti narode, i puste će gradove naseliti.

4. Ne boj se, jer se nećeš osramotiti, i ne moj se stidjeti, jer nećeš biti prijekorna, nego ćeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovišta svojega nećeš se više sjećati.

5. Jer ti je muž Tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i Izbavitelj ti je Svetac Izrailjev, Bog svoj zemlji zvaće se.

6. Jer kao ženu ostavljenju i u duhu ožalošćenu dozva te Gospod, i kao mladu ženu puštenu, govori Gospod.

7. Za malo ostavih te, ali s velikom milošću pribraću te.

8. U malom gnjevu sakrih za čas lice svoje od tebe, ali ću te vječnom milošću pomilovati, veli Izbavitelj tvoj Gospod.

9. Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zakleh da potop Nojev neće više doći na zemlju, tako se zakleh da se neću razgnjeviti na te niti ću te karati.

10. Ako će se i gore pomaknuti i humovi se pokolebati, opet milost moja neće se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega neće se pokolebati, veli *Gospod, koji ti je milostiv. *Jer. 31,36.

11. Nevoljnice, koju vjetar razmeće, koja si bez utjehe, evo ja ću namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaću te na safirima.

12. I načiniću ti prozore od kristala, i vrata od kamena rubina, i sve međe tvoje od dragoga kamenja.

13. A sinovi će tvoji svi biti naučeni od *Gospoda, i obilan mir imaće sinovi tvoji. *Jer. 31,34.

14. Pravdom ćeš se utvrditi, daleko ćeš biti od nasilja, te se nećeš bojati, i od strahote, jer ti se neće približiti.

15. Gle, biće ih koji će se sabirati na te, ali neće biti od mene; koji se god saberu na te, pašće.

16. Gle, ja sam stvorio kovača koji raspaljuje ugljevlje i vadi oruđe za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija.

17. Nikakvo oružje načinjeno protiv tebe neće biti srećno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu saprećeš. To je našljedstvo sluga Gospodnjih i *pravda njihova od mene, veli Gospod. *Isa. 45,24.

Opšti poziv na zavjet milosti.
Sila riječi Božije.

55. **O**j žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i jedite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka.

2. Zašto trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa ćete jesti što je dobro, i duša će se vaša nasladiti pretiline.

3. Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa će biti duša vaša, i učiniću s vama zavjet vječan, milosti Davidove istinite.

4. Evo, dadoh ga za svjedoka narodima, za vođu i zapovjednika narodima.

5. Evo, zvaćeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali steći će se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i Sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

6. Tražite Gospoda, dok se može naći; prizivajte ga, dokle je blizu.

7. Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vrati ka Gospodu, i smilovaću se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo.

8. Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putevi moji putevi, veli Gospod;

9. Nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putevi moji viši od vaših puteva, i misli moje od vaših misli.

10. Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraća se onamo, nego natapa *zemlju i učini da rađa i da se zeleni, da daje sjemena da se sije i hljeba da se jede, *Os. 2,21.

11. Tako će biti riječ moja kad izide iz mojih usta: neće se vratiti k meni prazna, nego će učiniti što mi je drago, i srećno će svršiti na što je posljem.

12. Jer ćete s veseljem izaći, i u miru ćete biti vođeni; gore i bregovi pjevaće pred va-

ma od radosti, i sva će drveta poljska pljeskati rukama.

13. Mjesto trnja niknuće jela, mjesto koprive niknuće mirta; i to će biti Gospodu u slavu, za vječan znak, kojega neće nestati.

Opomijanje na spasenje koje će doći.
Obraćanje neznabožaca. Kazna rdavijeh narodnijeh pastira.

56. Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer će skoro doći spasenje moje, i pravda će se moja objaviti.

2. Blago čovjeku koji tako čini, i sinu čovječijemu koji se drži toga čuvajući subotu da je ne oskvrni, čuvajući ruku svoju da ne učini zla.

3. I neka ne govori tuđin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odlučio od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo.

4. Jer ovako veli Gospod za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj,

5. Njima ću dati u domu svom i među zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kćeri, ime vječno daću svakome od njih, koje se neće zatrti.

6. A tuđine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskvrne i drže zavjet moj,

7. Njih ću dovesti na svetu goru svoju i razveseliću ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biće ugodne na oltaru mom, jer će se dom moj zvati dom molitve svijem narodima.

8. Gospod, Gospod govori, koji sabira prognanike Izrailjeve: još ću mu sabrati osim onijeh koji su sabrani.

9. Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske.

10. Svi su mu stražari *slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanjivi su, leže, mio im je drijemež. *Mat. 15,14.

11. I psi su proždrljivi, koji ne znaju za si-tost; i pastiri su koji ne znaju za razum,

svaki se okreće svojim putem, svaki za svojom korišću sa svoga kraja.

12. Hodite, uzeću vina i napićemo se silovita pića, i sutra će biti kao danas, i još mnogo više.

Mir pravednika i u smrti;
nemir bezbožnika.

57. Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeća da se pred zlo uzima pravednik;

2. Dolazi u mir i počiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem.

3. A vi sinovi vračarini, rode bludnički, koji blud činite, pristupite ovamo.

4. Kome se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi pre-stupnički, sjeme lažno?

5. Koji se upaljujete za lugovima, *pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrljetima kamenijem.

*Jer. 2,20.

6. Dio ti je među glatkim kamenjem potočnim; to je, to je tvoj dio; njemu lijevaš naljev svoj, prinosiš dar; tijekom li ću se umiriti?

7. Na gori visokoj i uzvišenoj mećeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu.

8. I iza vrata i iza dovratka mećeš spomen svoj; ostupivši od mene otkrivaš se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto.

9. Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba.

10. Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: zaludu. Nalaziš život ruci svojoj, zato ne sustaješ.

11. I od koga si se uplašila i koga si se po-bojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala niti si marila? što ja mučah odavna, zato li me se ne bojiš?

12. Ja ću objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti neće pomoći.

13. Kad staneš vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali će ih sve vjetar odnijeti, i uzeće ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijeđiće *zemlju i dobiće svetu goru moju.

*Psal. 37,3.

14. I reći će se: poravnite, poravnite, napravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega.

15. Jer ovako govori Visoki i Uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime Sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena *srca i smjerna duha oživljujući duh smjernijeh i oživljujući srce skrušenijeh.

*Psal. 34,18.

16. Jer se neću jednako preti niti ću se do vijeka gnjeviti, jer bi iščeznuo preda mnogom duh i duše koje sam stvorio.

17. Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevih se, i udarih ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem *srca svojega.

*Jezek. 33,31.

18. Vidim puteve njegove, ali ću ga iscijeliti, vodiću ga i daću opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže.

19. Ja stvaram plod usnama: mir, mir onome ko je daleko i ko je blizu, veli *Gospod, i iscijeliću ga.

*Djela 2,39.

20. A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmeće nečistoću i blato.

21. Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

Kazna za prividnu svetost. Blagoslov za istinsku službu Bogu.

58. Viči iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao *truba, i objavi narodu mojemu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijeha njihove,

*Jezek. 33,3.

2. Premda me svaki dan traže i radi su znati puteve moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, žele približiti se k Bogu.

3. Zašto postismo, vele, a ti ne pogleda, mučismo duše svoje, a ti ne htje znati? Gle, kad postite, činite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan.

4. Eto postite da se prete i svađate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se čuo gore glas vaš.

5. Takav li je post koji izabrah da čovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li ćeš zvati post i dan ugodan Gospodu?

6. A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlačene, i da izlomite svaki jaram?

7. Nije li da prelamaš hljeb svoj gladnome, i siromahe prognane da uvedeš u kuću? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela?

8. Tada će sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje će tvoje brzo procvasti, i pred tobom će ići pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža.

9. Tada ćeš prizivati, i Gospod će te čuti: vikaćeš, i reći će: evo me. Ako izbaciš između sebe jaram i prestaneš pružati prst i govoriti zlo;

10. I ako otvoriš dušu svoju gladnome, i naitiš dušu nevoljnu; tada će zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama će tvoja biti kao podne.

11. Jer će te Gospod voditi vazda, i sitiće dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krijepiće, i bićeš kao vrt zaliven i kao izvor kojemu voda ne presihće.

12. I tvoji će sazidati stare pustoline, i podignućes temelje koji će stajati od koljena do koljena, i prozvaćeš se: koji sazida razvaline i opravi puteve za naselje.

13. Ako odvratiš nogu svoju od *subote da ne činiš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnji slavnijem, i budeš ga slavio ne idući svojim putovima i ne čineći što je tebi drago, ni govoreći riječi,

*3.Moj. 19,30.

14. Tada ćeš se veseliti u *Gospodu, i izvešću te na visine zemaljske, i daću ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta †Gospodnja rekoše. *O Jovu 22,26. †Isa. 1,20.

Pokvarenost bezbožnog naroda.
Obricanje spasitelja.

59. Gle, nije okraćala ruka *Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može čuti.

*4.Moj. 11,23.

2. Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne čuje.

3. Jer su ruke vaše oskrvrnjene krvlju i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izriče opačinu.

4. Nema nikoga da viče za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; začinju nevolju, i rađaju muku.

5. Nose jaja aspidina i tkaju paučinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbije, izljeze guja.

6. Platno njihovo nije za haljine, niti će se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovim jezikom nasilje.

7. Noge im trče na zlo i brze su na proljevanje krvi prave; misli su njihove bezakonje; na putevima je njihovijem pustoš i rasap.

8. Puta mirnoga ne znaju, i na putevima njihovijem nema pravde; načinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir.

9. Zato je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; čekamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami.

10. Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju očiju pipamo; spitićemo se u podne kao u sumračje; u obilju smo kao mrtvi.

11. Ričemo svikoliki kao medvjedi, i jednako učemo kao golubice; čekamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas.

12. Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoče na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezakonja svoja znamo,

13. Da nevjeru učinismo i slagismo Gospodu, i otstupismo od Boga svojega, govo-

rismo o nasilju i odmetu, da sastavljismo i iznosismo iz *srca riječi lažne. *Mat. 12,34.

14. Zato sud odstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina pade na ulici i pravda ne može da prođe.

15. I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje plijen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda.

16. I vidje gdje nema *čovjeka, i začudi se što nema posrednika; zato učini mu spasenja mišica njegova, i pravda njegova doprije ga. *Jer. 5,1.

17. Jer se obuče u *pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogrte se revnošću kao plaštem. *2.Kor. 6,7.

18. Po djelima, po djelima da vrati gnjev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati.

19. I bojaće se imena Gospodnjega sa zapada, i slave njegove s *istoka sunčanoga; jer će neprijatelj navaliti kao řrijeka, a duh će Gospodnji podignuti zastavu suprotnjemu. *Psal. 113,3. †Otkr. 12,15.

20. I doći će *Izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraćaju od grijeha, veli Gospod. *Rim. 11,26.

21. A ovo će biti *zavjet moj s njima, veli řGospod: Duh moj, koji je u tebi, i riječi moje, koje metnuh u usta tvoja, neće otići od usta tvojih ni od usta potomstva tvoje- ga, ni od usta potomstva potomstva tvoje- ga, veli řGospod, otsele i dovjeka. *Jevr. 8,10. †Isa. 61,1. †Isa. 57,19.

Slava Siona. obraćenje neznabožaca.

Gospod je vječno vidjelo
svojemu narodu.

60. Ustani, svijetli se, jer dođe *svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te. *Isa. 4,5.

2. Jer, gle, mrak će pokriti zemlju i tama narode; a tebe će obasjati Gospod i slava njegova pokazaće se nad tobom.

3. I narodi će doći k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja će te obasjati.

4. Podigni oči svoje unaokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi će tvoji iz daleka doći i kćeri tvoje nosiće se u naručju.

5. Tada ćeš vidjeti, i obradovaćeš se, i srce će ti se udiviti i raširiti, jer će se k tebi okrenuti mnoštvo morsko i sila naroda doći će k tebi.

6. Mnoštvo kamila prekriliće te, dromedari iz Madijama i Efe; svi iz Save doći će, zlato i kad donijeće, i slavu Gospodnju javljaće.

7. Sva stada kidarska skupiće se k tebi, ovnovi navajotski biće ti na potrebu; prineseni na oltaru mom biće ugodni, i dom slave svoje proslaviću.

8. Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje?

9. Ostrva će me čekati i prve lađe tarsijske, da dovezu sinove tvoje izdaleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojege i Sveca Izrailjeva, jer te proslavi.

10. I tuđini će sazidati zidove tvoje, i *carevi njihovi služiće ti; jer u gnjevu svom udarih te, a po milosti svojoj pomilovaću te. *Otkr. 21,24.

11. I tvoja će vrata biti svagda otvorena, neće se zatvoriti ni danju ni noću, da ti se dovede sila naroda, i carevi njihovi da se dovedu.

12. Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuće, takav će se narodi sasvijem zatrti.

13. Slava *livanska tebi će doći, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto Svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih. *Isa. 35,2.

14. I sinovi onijeh koji su te mučili doći će k tebi klanjajući se, i svi koji te preziraju padaće k stopalima nogu tvojih, i zvaće te gradom Gospodnjim, Sionom Sveca Izrailjeva.

15. Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroza te, mjesto toga ću ti učiniti vječnu slavu, i veselje od koljena do koljena.

16. Jer ćeš mlijeko naroda sati, i sise carske dojićeš, i poznaćeš da sam ja *Gospod †Spasitelj tvoj i Izbavitelj tvoj, Silni Jakovljevi. *Psal. 98,2. †Isa. 43,3.

17. Mjesto mjedi donijeću zlata, i mjesto gvožđa donijeću srebra, i mjedi mjesto dr-

va, i gvožđa mjesto kamenja, i postaviću ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu.

18. Neće se više čuti o nasilju u tvojoj *zemlji ni o pustošenju i potiranju na međama tvojim; nego ćeš zvati zidove svoje spašenjem i vrata svoja hvalom. *Isa. 26,1.

19. Neće ti više biti *sunce vidjelo danju, niti će ti sjajni mjesec svijetliti; nego će ti †Gospod biti vidjelo vječno i Bog tvoj biće ti slava. *Otkr. 21,23. †Zah. 2,5.

20. Neće više zalaziti *sunce tvoje, niti će mjesec tvoj pomrčati; jer će ti Gospod biti vidjelo vječno, i dani žalosti tvoje svršit će se. *Amos 8,9.

21. I tvoj će narod biti sav pravedan, naslijedit će *zemlju navijek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biće na moju slavu. *Psal. 37,11.

22. Od maloga će postati tisuća i od nečinkoga silan narod; ja Gospod brzo ću učiniti to kad bude vrijeme.

Jevanđelje o budućem Mesiji punom milosti.

61. Duh je Gospoda Boga na meni, jer me *Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da će im se otvoriti tamnica. *Psal. 34,18.

2. Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne,

3. Da učinim žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se prozovu hrastovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu.

4. I oni će sazidati davnašnje pustoline, podignuće stare razvaline i ponoviće gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja.

5. I tuđini će stajati i pasti stada vaša, i inostranci će biti vaši orači i vinogradari.

6. A vi ćete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoriće vam se, blago naroda ješćete i slavom njihovom hvalićete se.

7. Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše: rug je dio njihov, zato će u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaće vječnu radost.

8. Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daću im platu uistinu, i vječan zavjet učiniću s njima.

9. I sjeme će se njihovo znati u narodima i natražje njihovo među plemenima; ko ih god vidi poznaće ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod.

10. Veoma ću se radovati u *Gospodu, i duša će se moja veseliti u Bogu mojem, jer me obuču u haljine spasenja i plaštem pravde ogrte me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se tñevjesta uresi uresom svojim.

*Joil 2,23. †Otkr. 21,2.

11. Jer kao što iz *zemlje raste bilje i u vrtu niče što se posije, tako će Gospod Bog učiniti da nikne tpravda i pohvala pred svijem narodima.

*Isa. 45,8. †Isa. 46,13.

Buduća slava Siona.

62. Siona radi neću umuknuti, i Jerusalima radi neću se umiriti, dokle ne izađe kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeća.

2. Tada će vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvaćeš se novijem imenom, koje će usta Gospodnja izreći.

3. I bićeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega.

4. Nećeš se više zvati ostavljena, niti će se zemlja tvoja zvati pustoš, nego ćeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer ćeš biti mio Gospodu i zemlja će tvoja biti udata.

5. Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako će se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako će se tebi radovati Bog tvoj.

6. Na zidovima tvojim, Jerusalime, postavih stražare, koji neće umuknuti nigda, ni danju ni noću. Koji pominjete Gospoda, nemojte mučati.

7. I ne dajte da se umukne o njemu, dokle ne utvrdi i učini Jerusolim slavom na zemlji.

8. Zakle se Gospod desnicom svojom i krjepkom mišicom svojom: neću više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti će tuđini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio;

9. Nego koji ga žanju, oni će ga jesti i hvatiti Gospoda, i koji ga beru oni će ga piti u trijemovima Svetinje moje.

10. Prođite, prođite kroz vrata, *pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima.

*Isa. 57,14.

11. Evo, *Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite tćceri sionskoj: evo, Spasitelj tvoj ide; evo, tplata je njegova kod nje-ga i djelo njegovo pred njim.

*Isa. 40,10. †Zah. 9,9. †Otkr. 22,12.

12. I oni će se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti ćeš se prozvati: traženi, grad neostavljeni.

Gospod gazi neprijatelje. Osvrt na stare dane. Molitva za spasenje.

63. Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenijem haljinama? krasno odjeven, koračajući u veličini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti.

2. Zašto ti je crveno odijelo i haljine ti kao u onoga koji gazi u kaci?

3. Gazih sam u kaci, i niko između naroda ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlačih u ljutini svojoj; i krv njihova popraska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje.

4. Jer je dan od osvete u srcu mom, i dođe godina da se moji iskupe.

5. Pogledah, a nikoga ne bješe da pomogne, i začudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jaro-st moja poduprije me.

6. I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošću svojom, i proljah na zemlju krv njihovu.

7. Pominjaću dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je učinio Gospod, i mnoštvo dobra što je učinio domu Izrailjevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj.

8. Jer reče: doista su moj narod, sinovi, koji neće iznevjeriti. I bi im Spasitelj.

9. U svakoj tuzi njihovoj On bješe tužan, i *anđeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi On ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme.

*2.Moj. 33,14.

10. Ali se odmetaše i žalostiše Sveti Duh njegov; zato im posta neprijatelj, i ratova na njih.

11. Ali se opomenu starijih vremena, Mojsija, naroda svojega: gdje je Onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je Onaj što metnu usred njih Sveti Duh svoj?

12. Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji *razdvoji vodu pred njima, da steče sebi vječno ime?

*2.Moj. 14,22.

13. Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše?

14. Duh Gospodnji vodi ih tiho, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da stečeš sebi slavno ime.

15. Pogledaj s Neba, i vidi iz stana Svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoštvo milosrđa tvojeg i milosti tvoje? eda li će se meni ustegnuti?

16. Ti si zaista Otac naš, ako i ne zna Avram za nas, i Izrail nas ne poznaje; ti si, Gospode, Otac naš, ime ti je otkako je vjeka Izbavitelj naš.

17. Zašto si nam dao da zađemo, Gospode, s puteva tvojih? da nam otvrdne *srce da te se ne bojimo? Vрати se radi slugu svojih, radi plemena našljedstva svojega. *Isa. 6,10.

18. Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijatelji naši pogaziše svetinju tvoju.

19. Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizivano ime tvoje nad njima.

Nastavak molitve za spasenje.

64. **O** da bi razdro *nebesa i sišao, da se rastope gore od tebe,

*2.Sam. 22,10.

2. Kao što se na ognju razgori granje i voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznadu neprijatelji tvoji i da narodi drhću od tebe.

3. Kad si činio strahote kojima se ne nada-smo, ti si slazio, i gore se rastapahu od tebe.

4. Otkako je vijeka ne ču se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako učinio onima koji ga čekaju.

5. Sretao si onoga koji se raduje tvoreći pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio što griješismo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasili.

6. Ali svi bijasmo kao nečisto što, i sva naša pravda kao nečista haljina; zato opadomo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas.

7. Nikoga ne bi da priziva ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim.

8. Ali sada, Gospode, ti si naš Otac; mi smo kao, a ti si naš Lončar, i svi smo djelo ruku tvojih.

9. Gospode, ne gnjevi se veoma, i ne pominji dovijeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod.

10. Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jerusolim posta pustoš.

11. Dom naše *Svetinje i naše krasote, u kome te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe drago potvrveno je.

*Psal. 74,7.

12. Hoćeš li se na to uzdržati, Gospode, i mučati, i jednako nas mučiti?

Odgovor Gospodnji: primanje neznažaca i ostatka od Izrailja. Kažnjavanje naroda koji se otpadio. Novo nebo i nova zemlja.

65. **P**otražiše me koji ne pitahu za me; nađoše me koji me ne tražahu; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me.

2. Vazdan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar,

3. Narodu, koji me jednako gnjevi u oči, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opekama;

4. Koji sjede kod grobova i noćuju u pećinama, jedu meso svinjeće i juha im je nečista u sudovima;

5. Koji govore: odlazi, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vazdan.

6. Eto, napisano je preda mnom: neću mučati, nego ću platiti, platiću im u njedra.

7. Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriću im u njedra platu za djela koja činiše od početka.

8. Ovako veli Gospod: kao kad ko nađe vina u grozdu, pa reče: ne kviri ga, jer je blagoslov u njemu, tako ću učiniti radi slugu svojih, neću ih potrti svijeh,

9. Jer ću izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude nasljednika gorama svojim, i naslijediće ih izbranici moji, i sluge moje naseliće se ondje.

10. A Saron će biti tor za ovce i *dolina ahorska počivalište za goveda narodu mojemu koji me traži. *Os. 2,15.

11. A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto Gadu i ljevate naljev Meniju,

12. Vas ću izbrojiti pod mač, i svi ćete pasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivate, govoriš a vi ne slušaste, nego činiste što je zlo preda mnom i izabraste što meni nije po volji.

13. Zato ovako veli *Gospod †Gospod: gle, sluge će moje jesti, a vi ćete gladovati; gle, sluge će moje piti, a vi ćete biti žedni; gle, sluge će se moje veseliti, a vi ćete se stidjeti. *Jezek. 35,14. †Isa. 62,9.

14. Gle, sluge će moje pjevati od radosti u srcu, a vi ćete vikati od žalosti u srcu i ridaćete od tuge u duhu.

15. I ostavite ime svoje izbranima mojim za uklin; i *Gospod će te Bog ubiti, a sluge će svoje nazvati drugim imenom. *Jer. 29,22.

16. Ko se uzblagosilja na *zemlji, blagosiljaće se Bogom istinjem; a ko se uskune na zemlji, kleće se Bogom istinjem; jer će se prve nevolje zaboraviti i sakrivene će biti od očiju mojih. *Isa. 19,18.

17. Jer, gle, ja ću stvoriti nova nebesa i novu *zemlju, i što je prije bilo neće se pominjati niti će na um dolaziti. *2.Petr. 3,13.

18. Nego se radujte i veselite se dovijeka radi onoga što ću ja stvoriti; jer gle, ja ću stvoriti Jerusalem da bude veselje i narod njegov da bude radost.

19. I ja ću se veseliti radi Jerusalama, i radovaću se radi naroda svojega, i neće se više čuti u njemu plač ni nauk.

20. Neće više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navršio dana svojih; jer će dijete umirati od sto godina, a *grješnik od sto godina biće proklet. *Prop. 8,12.

21. I oni će graditi kuće i sjedeće u njima; i sadiće vinograde i ješeće rod njihov.

22. Neće oni graditi a drugi se naseliti, neće saditi a drugi jesti, jer će dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima će mojim ovetšati djela ruku njihovih.

23. Neće raditi uzalud, niti će rađati za strah, jer će biti sjeme blagoslovenijeh od *Gospoda, i natražje će njihovo biti s njima. *Mal. 3,12; Isa. 49,4.

24. I prije nego poviču, ja ću se odazvati; još će govoriti, a ja ću uslišiti.

25. Vuk i *jagnje zajedno će pasti, i lav će jesti slamu kao vo; a zmiji će biti hrana prah; neće uditi ni potirati na svoj Svetog gori mojoj, veli †Gospod.

*Otkr. 14,1. †1.Moj. 3,14.

Kažnjavanje pretvorica. Spas novoga Jerusalama i značaj za sve narode. Posljednji sud.

66. O vako veli Gospod: *Nebo je †prijesto moj i zemlja pod-

nožje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje počivanje? *2.Dnev. 6,18. †Psal. 11,4.

2. Jer je sve to ruka moja stvorila, to je postalo sve, veli Gospod; *ali na koga ću pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drhće od moje riječi.

*Isa. 57,15.

3. Ko kolje vola, to je kao da ubije čovjeka; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeću; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi.

4. Izabraću i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiću na njih čega se boje; jer zвах, a niko se ne odazva, govorih, a oni ne slušaše, nego činiše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji.

5. Slušajte riječ Gospodnju, koji drhćete od njegove riječi: braća vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena njegova radi, govore: neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazace se na vašu radost, a oni će se posramiti.

6. Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaća neprijateljima svojim.

7. Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dođoše muke, rodi djetića.

8. Ko je igda čuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja roditi u jedan dan? može li se narod roditi ujedanput? a Sion rodi sinove svoje čim osjeti bolove.

9. E da li ja, koji otvaram matericu, ne mogu roditi? veli Gospod; e da li ću ja, koji dam da se rađa, biti bez poroda? veli Bog tvoj.

10. Radujte se s Jerusolimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste.

11. Jer ćete sati sise od utjehe njegove, i nasitit ćete se, saćete i naslađivaćete se u svjetlosti slave njegove.

12. Jer ovako veli *Gospod: gle, ja ću kao trijeka dovesti k njemu mir i slavu naroda

kao potok bujan, pa ćete sati; bićete nošeni na rukama i milovani na koljenima.

*Isa. 60,16; Isa. 49,22. †Isa. 48,18.

13. Kao kad koga mati njegova tješi tako ću ja vas tješiti, i utješit ćete se u Jerusalmu.

14. Vidjećete i obradovaće se srce vaše i *kosti će se vaše pomladiti kao trava, i znaće se ruka Gospodnja na slugama njegovim i gnjev na neprijateljima njegovim.

*Jezeek. 37,1.

15. Jer, gle, *Gospod će doći s ognjem, i kola će mu biti kao vihor, da izlije gnjev svoj u jarošti i prijetnju u plamenu ognjenom.

*Jer. 46,15.

16. Jer će *Gospod suditi ognjem i mačem svojim svakom tijelu, i mnogo će biti pobijenih od †Gospoda.

*Isa. 27,1. †Jer. 25,33.

17. Koji se osveštavaju i koji se očišćaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeće i stvari gadne i miše, svi će izginuti, veli Gospod.

18. A ja znam djela njihova i misli njihove, i doći će vrijeme, te ću sabrati sve narode i jezike, i doći će i vidjeće slavu moju.

19. I postaviću znak na njih, i poslaću između njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tovel i u Javan i na daljna ostrva, koja ne čuše glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaće slavu moju po narodima.

20. I svu će *braću vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka Svetoj gori mojoj u Jerusalmu, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izraeljevi dar u čistu sudu u dom Gospodnji.

*Rim. 12,1.

21. I između njih ću uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod.

22. Jer kao što će nova *nebesa i nova †zemlja, što ću ja načiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako će stajati sjeme vaše i ime vaše.

*Isa. 51,16. †2.Petr. 3,13.

23. I od mladine do mladine, i od subote do subote dolaziće svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli Gospod.

24. I izlaziće i gledaće mrtva tjelesa onih ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov neće umrijeti i *oganj njihov neće se ugasiti, i biće gad svakom tijelu.
*Jezek. 39,9.

KNJIGA PROROKA JEREMIJE

Jeremija pozvan za proroka.

1. **R**iječi Jeremije sina Helkijina između sveštenika koji bijahu u Anatu u zemlji Venijaminovoj,

2. Kojemu dođe riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegovga,

3. I u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jerusalem, petoga mjeseca.

4. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Prije nego te sazdah u utrobi, znah te; i prije nego izide iz utrobe, posvetih te; za proroka narodima postavih te.

6. A ja rekoh: oh, Gospode, Gospode! evo, ne znam govoriti, jer sam dijete.

7. A Gospod mi reče: ne govori: dijete sam; nego idi kuda te god pošljem, i govori što ti god kažem.

8. Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govori Gospod.

9. I pruživši Gospod ruku svoju dotaće se usta mojih, i reče mi Gospod: eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta.

10. Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatireš i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš.

11. Poslije mi dođe riječ Gospodnja govoreći: šta vidiš, Jeremija? I rekoh: vidim prut bademov.

12. Tada mi reče Gospod: dobro si vidio, jer ću nastati oko riječi svoje da je izvršim.

13. Opet mi dođe riječ Gospodnja drugom govoreći: šta vidiš? I rekoh: vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru.

14. Tada mi reče *Gospod: sa sjevera će navaliti zlo na sve stanovnike ove t zemlje.

*Jer. 47,2. †Zah. 6,6.

15. Jer, gle, ja ću sazvati sve porodice iz sjevernijih carstava, veli Gospod, te će doći, i svaki će metnuti svoj prijesto na vratima jerusalimskim i oko svih zidova njegovijeh i oko svih *gradova Judinijeh.

*Jer. 34,1.

16. I izreći ću im sud svoj za svu zloću njihovu što me ostaviše, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih.

17. Ti, dakle, opaši se i ustani i govori im sve što ću ti zapovjediti; ne boj ih se, da te ne bih satio pred njima.

18. Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozdin i kao zidove mjeđene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu zemaljskom.

19. Oni će udariti na te, ali te neće nadvladati, jer sam ja s tobom, veli *Gospod, da te izbavljam.

*4.Moj. 14,9.

Izrailjeva nezahvalnost i kazna.

2. **O**pet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Idi i viči Jerusalimu da čuje i govori: ovako veli Gospod: opominjem te se po milosti u mladosti tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad iđaše za mnom po pustinji, i po zemlji gdje se ne sije.

3. Izrailj bješe svetinja Gospodu i prvina od rodova njegovijeh; koji je jeđahu svi bijahu krivi, zlo dolažaaše na njih, veli Gospod.

4. Čujte riječ Gospodnju, dome Jakovljevi sve porodice doma Izrailjeva.

5. Ovako veli Gospod: kakvu nepravdu nadoše oci vaši u mene, te odstupiše od

mene, i pristaše za ništavilom, i postaše ništavi?

6. I ne rekoše: gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio?

7. I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskvrniste zemlju moju i od našljedstva mojega načiniste gad.

8. Sveštenici ne rekoše: gdje je Gospod? I koji se bave zakonom ne poznaše me, i pastiri odustaše me, i proroci prorokovaše Valom i idoše za stvarima zaludnijem.

9. Zato ću se još preći s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših preću se.

10. Jer prođite ostrva kitimska i vidite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što:

11. Je li koji narod promijenio bogove, ako i nijesu bogovi? a moj narod promijeni slavu svoju na stvar zaludnu.

12. Čudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se! veli Gospod.

13. Jer dva zla učini moj narod: ostaviše mene, *Izvor žive vode, i iskopaše sebi studence isprovaljivane, koji ne mogu da drže vode. *Psal. 36,9; Jer. 17,13.

14. Je li Izrailj rob? je li rob u kući rođen? zašto posta grabež?

15. Rikaše na nj lavići i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima.

16. I sinovi nofske i tafneske opasoše ti tjeme.

17. Nijesi li to sam sebi učinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te vođaše putem?

18. A sada što će ti put misirski da piješ vode siorske? što li će ti put asirski da piješ vode iz rijeke?

19. Tvoja će te zloća pokarati i tvoje će te odmetanje prekorigiti. Poznaj, dakle, i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Go-

spoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama.

20. Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reče: neću biti sluga; a na *svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da činiš blud. *Isa. 57,5; Jer. 3,6.

21. Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuđe loze?

22. Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet će se poznavati *bezakonje tvoje preda mnom, veli Gospod Gospod.

*Psal. 90,8.

23. Kako možeš reći: nijesam se oskvrnio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si učinila, brza kamilo, koja ostavljaš znake na svojim putevima.

24. Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuče u se vjetar, kad navali, ko će je vratiti? koji je traže neće se umoriti, naći će je u mjesecu njezinu.

25. Čuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veliš: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tuđe, i za njima ću ići.

26. Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako će se posramiti dom Izrailjev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi,

27. Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamentu: ti si me rodio; jer mi okrenuše leđa a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas.

28. A gdje su bogovi tvoji koje si načinio sebi? neka ustanu, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji, jer imaš, *Judo, bogova koliko gradova. *Jer. 11,13.

29. Zašto hoćete da se pravdate sa mnom? vi ste se svi odmetnuli od mene, veli Gospod.

30. Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; mač vaš proždrije *proroke vaše kao lav koji davi. *Djela 7,52.

31. O rode! vidite riječ Gospodnju; bijah li pustinja Izraelju ili mračna zemlja? zašto govori moj narod: gospodari smo, nećemo više doći k tebi?

32. Zaboravlja li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja.

33. Zašto govoriš da je dobar tvoj put tražeći što ljubiš? pa si i nevaljale žene naučio svojim putevima.

34. I još te na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajuć, nego je na svjema njima.

35. A ti govoriš: nijesam kriv, gnjev se njegov odvratio od mene. Evo ja ću se preći s tobom što govoriš: nijesam zgriješio.

36. Zašto trčkaš tako mijenjajući svoj put? Posramićeš se od Misirca kako si se posramio od *Asirca. *Os. 5,13.

37. Otići ćeš i odatle s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i nećeš biti srećan u njima.

Poziv na pokajanje.

Obricanje Božije milosti.

3. Govore: ako ko pusti *ženu svoju, i ona otišavši od njega uda se za drugoga, hoće li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sasvijem oskvrnila ona ↑zemlja? A ti si činila blud s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli †Gospod.

*1.Moj. 3,12. †5.Moj. 24,4. †Jer. 4,1.

2. Podigni oči svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi činila blud; na putovima si sjedjela čekajući ih kao Arapin u pustinji, i oskvrnila si zemlju bludničanjem svojim i zloćom svojom.

3. Zato se ustaviše daždi, i ne bi poznoga dažda; ali u tebe bješe čelo žene bludnice, i ne htje se stidjeti.

4. Hoćeš li otsele vikati k meni: Oče moj, ti si vođ mladosti moje?

5. Hoće li se srditi jednako? hoće li se gnjeviti dovijeka? Eto, govoriš, a činiš zlo koliko god možeš.

6. Još mi reče Gospod za vremena cara Josije: jesi li vidio što učini odmetnica, Izra-

ilj? kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i čini blud ondje.

7. I pošto učini sve to, rekoh: vrati se k meni; ali se ne vrati; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda.

8. I svidje mi se za sve to što učini preljubu odmetnica Izrailj da je pustim i dam joj knjigu rasmusnu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva.

9. I sramotnijem bludničanjem svojim oskrvni zemlju, jer činjaše preljubu s kamenom i s drvetom.

10. I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govori Gospod.

11. Zato mi reče Gospod: odmetnica Izrailj opravda se više nego nevjernica Juda.

12. Idi i viči ove riječi k sjeveru, i reci: vrati se, odmetnice *Izrailju, veli Gospod, i neću pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, neću se gnjeviti dovijeka. *Jer. 4,1.

13. Samo poznaj *bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu, ti si tumarala k tuđima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mojega, veli †Gospod. *3.Moj. 26,40. †Jer. 31,18.

14. Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muž vaš, i uzeću vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odvešću vas u Sion.

15. I daću vam *pastire po srcu svojemu, koji će vas pasti znanjem i razumom. *Jer. 23,4.

16. I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, neće više govoriti: kovčeg zavjeta Gospodnjega; niti će im dolaziti na um niti će ga pominjati, niti će hoditi k njemu, niti će ga više opravljati.

17. U to će se vrijeme Jerusallim zvati *prijesto Gospodnji, i svi će se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusallimu, i neće više ići po misli srca svojega zloga. *Jer. 17,12.

18. U to će vrijeme dom Judin ići s domom Izrailjevijem, i doći će zajedno iz *zemlje †sjeverne u zemlju koju dadoh u našljedstvo ocima vašim. *Os. 1,11. †Zah. 2,6.

19. Ali ja rekoh: kako bih te postavio među sinove i dao ti zemlju željenu, krasno nasljedstvo mnoštva naroda? I rekoh: ti ćeš me zvati: Oče moj; i nećeš se odvratiti od mene.

20. Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome *Izrailjev, veli Gospod. *Jer. 5,11.

21. Glas po visokim mjestima neka se čuje, plač, molbe sinova Izrailjevijeh, jer pravratiše put svoj, zaboraviše Gospoda Boga svojega.

22. Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijeliću odmete vaše. Evo, mi idemo k tebi, jer si ti Gospod Bog naš.

23. Doista, zaludu su humovi, mnoštvo gora; doista, u *Gospodu je Bogu našem spasenje Izrailjevo. *Isa. 12,2; Psal. 3,8.

24. Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kćeri njihove.

25. Ležimo u *sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš; jer Gospodu Bogu svojemu grijehismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega. *Jezd. 9,7.

Ponovna besjeda za pokajanje.

Proricanje o pustošenju judejske zemlje.

Žalost prorokova.

4. **A**ko ćeš se vratiti, Izrailju, veli Gospod, k meni se vrati, i ako uklopiš gadove svoje ispred mene, nećeš se skitati.

2. I klečeš se istinito, vjerno i pravo: tako da je živ Gospod. I narodi će se blagosiljati njim, i njim će se hvaliti.

3. Jer ovako veli Gospod Judejcima i Jerusallimljanima: orite sebi krčevinu, i ne sijte u trnje.

4. Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jerusallimljani, da ne izide jarost moja kao oganj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša.

5. Objavite u Judeji i oglasite u Jerusallimu i recite: trubite u trubu po zemlji; vičite, sa-

zovite narod i recite: skupite se, i uđimo u tvrde gradove.

6. Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer ću dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku.

7. Izlazi lav iz česte svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjesta svojega da obrati zemlju tvoju u pustoš, gradovi tvoji da se raskopaju da ne bude nikoga u njima.

8. Zato pripažite kostrijet, plačite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnji nije odvratio od nas.

9. I tada će, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveštenici će se udiviti i proroci će se začuditi.

10. I rekoh: ah *Gospode Gospode! baš si prevario ovaj narod i Jerusallim govoreći: imaćete mir, a mač dođe do duše.

*Jeze. 14,9; Isa. 63,17.

11. U to će se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusallimu: vjetar vrući s visokih mjesta u *pustinji duva ka kćeri naroda mojega, ne da provije ni pročisti. *Os. 13,5.

12. Vjetar jači od tjih doći će mi; i ja ću im sada izreći sud.

13. Gle, kao *oblak podiže se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od ⚡orlova. Teško nama! propadosmo.

*Jeze. 38,9. †Pláč 4,19.

14. Umij *srce svoje oda zla, Jerusallime, da bi se izbavio; dokle će stajati u tebi misli tvoje ništave? *Jak. 4,8.

15. Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Jefremove.

16. Kazujte narodima; evo oglašujte za Jerusallim da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na *gradove Judine.

*Jer. 1,15.

17. Kao čuvari poljski staće oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospod.

18. Put tvoj i djela tvoja to ti učiniše; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca.

19. Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; *srce mi bije; ne mogu mučati; jer glas trubni čuješ, dušo moja, viku ubojni.

*Isa. 16,11.

20. Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, najedanput će se opustošiti moji šatori, zavjesi moji časas.

21. Dokle ću gledati zastavu? slušati glas trubnih?

22. Jer je narod moj bezuman, ne poznaje me, ljudi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo čine, a dobro činiti ne umiju.

23. Pogledah na *zemlju, a gle bez obličja je i pusta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema. *1.Moj. 1,2.

24. Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se.

25. Pogledah, a gle, nema čovjeka, i sve ptice *nebeske odtjele. *Sof. 1,3.

26. Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oboreni od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova.

27. Jer ovako govori Gospod: sva će zemlja opustjeti; ali neću sasvijem zatrti.

28. Zato će tužiti *zemlja, i nebo će gore potamnjeti, jer rekoh, namislih, i neću se raskajati, niti ću udariti natrag. *Jer. 12,4.

29. Od vike konjika i strijelaca pobjeći će svi *gradovi, otići će u guste šume i na stijene će se popeti; svi će gradovi biti ostavljeni i niko neće u njima živjeti. *Isa. 6,11.

30. A ti, opustošena, šta ćeš činiti? Ako se i oblačiš u skerlet, ako se i kitiš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krašiš, preziru te milosnici, traže *dušu tvoju. *Pláč 1,19.

31. Jer čujem glas kao porodiljin, cviljenje kao *žene koja se prvi put porađa, glas kćeri sionske, koja rida, pruža ruke svoje govoreći: teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca. *Pláč 1,17.

Različiti grijesi judejskoga naroda i prijetnja kaznama zbog njih.

5. Prođite po ulicama jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoćete li naći čovjeka, ima li ko da čini što je pravo i da traži istinu, pa ću oprostiti.

2. Ako i govore: tako da je živ Gospod! opet se krivo kunu.

3. Gospode! ne gledaju li oči tvoje na istinu! Biješ ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali neće da prime nauke, tvrde im je lice od kamena, neće da se obrate.

4. I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega.

5. Idem k vlasteljima, i njima ću govoriti, jer oni znaju put Gospodnji, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze.

6. Zato će ih pobiti lav iz šume, vuk će ih večernji potrti, ris će vrebati kod gradova njihovijeh, ko god izide iz njih biće rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovijeh i silni su odmeti njihovi.

7. Kako ću ti oprostiti to? Sinovi tvoji ostaviše mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše činiti preljubu, i u kuću kurvinu stječu se gomilom.

8. Jutrom su kad ustaju kao tovní konji, svaki rže za ženom bližnjega svojega.

9. Zato li neću pohoditi? veli Gospod, i duša moja neće li se osvetiti takvom narodu?

10. Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sasvijem zatrti, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje.

11. Jer me sasvijem iznevjeri dom *Izrailjev i dom Judin, veli Gospod. *Jer. 3,20.

12. Udariše u bah *Gospodu i rekoše: nije tako, neće nas zlo zadesiti, i nećemo vidjeti mača ni gladi. *Jer. 14,13.

13. A ti proroci otići će u vjetar, i riječi nema u njima, njima će biti tako.

14. Zato ovako veli *Gospod Gospod nad vojskama: kad tako govorite, evo ja ću učiniti da riječi moje u ustima tvojim budu kao *oganj, a ovaj narod drva, te će ih spaliti. *Jer. 1,9. †Otkr. 11,5.

15. Gle, ja ću dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli *Gospod, narod jak, narod star, narod kojem jezika nećeš znati niti ćeš razumjeti šta govori; *5.Moj. 28,49.

16. Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki.

17. I poješće ljetinu tvoju i hljeb tvoj, što sinovi tvoji i kćeri tvoje šćahu jesti, poješće

*ovce tvoje i goveda tvoja, poješće vinovu lozu tvoju i smokve tvoje, i mačem će zatrti tvrde gradove tvoje u koje se uzdaš.

*5.Moj. 28,31.

18. Ali ni tada, veli Gospod, neću vas savijem zatrti.

19. Jer kad rećete: zašto nam čini *Gospod Bog naš sve ovo? tada im reci: kako ostavite mene i služite tuđim bogovima u zemlji svojoj, tako ćete služiti tuđincima u zemlji koja nije vaša.

*5.Moj. 28,48. †5.Moj. 29,24.

20. Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoreći:

21. Čujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oči a ne vidite, koji imate uši a ne čujete.

22. Mene li se nećete bojati? veli *Gospod; od mene li nećete drhtati? koji postavim pijesak moru za među vječnom naredbom, i neće prijeći preko nje; ako mu i ustaju vali, neće nadjačati, ako i buče, neće je prijeći.

*Otkr. 15,4. †O Jovu 26,10.

23. Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; otstupiše i otiđoše.

24. Niti rekoše u srcu svom: bojmo se *Gospoda Boga svojega, koji nam daje †dažd rani i pozni na vrijeme, i čuva nam nedjelje određene za †žetvu.

*Joilo 2,23. †Mat. 5,45. †1.Moj. 8,22.

25. Bezakonja vaša odvraćaju to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas.

26. Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptičari kad se pritaje, među zamke da hvataju ljude.

27. Kao krletka puna ptica tako su kuće njihove pune prijevare; zato postashe veliki i obogatiše.

28. Ugojiše se, sjaje se, mimoilaze zlo, ne čine pravde ni siročetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima.

29. Zato li neću pohoditi? veli *Gospod, i duša moja neće li se osvetiti takvom narodu?

*Mal. 3,5.

30. Čudo i strahota biva u zemlji.

31. Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospoduju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta ćete raditi na posljedak?

Na narod nepouzdan dolaze strašni neprijatelji.

6. Skupite se iz *Jerusalima, sinovi Svenijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vet-Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao.

*Sud. 1,21.

2. Učinih kćer sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka.

3. K njoj će doći pastiri sa stadima svojim, razapeće oko nje šatore, svaki će opasti svoje mjesto.

4. Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u podne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke večernje oduljaše.

5. Ustanite da udarimo obnoć i razvalimo dvorove njezine.

6. Jer ovako govori Gospod nad vojskama: sijekite drva, i načinite opkope prema Jerusalimu; to je grad koji treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu.

7. Kao što izvor toči vodu svoju, tako on toči zloću svoju; nasilje i otimanje čuje se u njemu, preda mnom su jednako bolovi i rane.

8. Popravi se, Jerusalime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlju gdje se ne živi.

9. Ovako govori Gospod nad vojskama: ostatak će se Izraeljev pabirčiti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao berač u kotarice.

10. Kome ću govoriti i svjedočiti da čuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu čuti; gle, *riječ je Gospodnja njima potsmijeh, nije im mila.

*Jer. 20,8.

11. Zato sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh ustežući ga; prosuću ga na djecu po ulicama i na sabrane mladiće, i čovjek i žena uhvatiće se, i stari i vremeniti.

12. I kuće će njihove pripasti drugima, i njive i *žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod.

*Jer. 8,10.

13. Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice.

14. I liječe rane kćeri naroda mojega ovlaš, govoreći: mir, mir; a mira nema.

15. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato će popadati među onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

16. Gospod reče ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naći ćete mir duši svojoj. A oni rekoše: nećemo da idemo.

17. I postavih vam stražare govoreći: pazite na glas trubni. A oni rekoše: nećemo da pazimo.

18. Zato čujte, narodi, i poznaj, zборе, šta je među njima.

19. Čuj, zemljo! evo ja ću pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovijeh, jer ne paze na moje riječi, i odbaciše zakon moj.

20. Što će mi tamjan, što dolazi iz Save, i dobri cimeti iz daleke zemlje? Žrtve vaše *paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi *prinosi vaši mili. *Isa. 1,11. †Isa. 66,3.

21. Zato ovako govori *Gospod: evo ja ću metnuti ovom narodu smetnje, o koje će se spotaći i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuće. *Jer. 13,16.

22. Ovako govori Gospod: evo narod će doći iz zemlje sjeverne, i velik će narod ustati od krajeva zemaljskih.

23. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti i nemilostivi, glas će im bučati kao more, i ja haće na konjima, spremni kao junaci da se biju s tobom, kćeri sionska.

24. Kad čujemo *glas o njemu, klonuće nam ruke, tuga će nas spopasti i bolovi kao porodilju. *Jer. 4,31.

25. Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je mač neprijatelj i strah unaokolo.

26. Kćeri naroda mojega, pripaši *kostrijet i valjaj se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer će brzo doći na nas zatirač. *Isa. 32,11.

27. Postavim te da si stražara i grad narodu mom da doznaješ i izviđaš put njihov.

28. Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, *mjed su i gvožđe, svi su pokvareni. *Jezek. 22,18.

29. Izgorješe mjehovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odlučiti.

30. Oni će se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

Spoljašnje služenje Bogu bez kajanja
gadno je pred Bogom i ne može
podnijeti sud.

7. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi ondje ovu riječ, i reci: čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu.

3. Ovako govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: popravite svoje puteve i djela svoja, pa ću učiniti da stanujete na ovom mjestu.

4. Ne uzdajte se u lažne riječi govoreći: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je.

5. Nego doista popravite svoje puteve i djela svoja, i sudite pravo između čovjeka i bližnjega njegov.

6. Inostrancu, siroti i udovici ne činite krivo, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo.

7. Tada ću učiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim.

8. Eto, vi se uzdate u riječi lažne, koje ne pomažu.

9. Kradete, ubijate i činite preljubu, kunete se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate;

10. Pa onda dohodate i stajete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i govorite: izbavismo se, da činite sve ove gadove.

11. Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim očima *pećina hajdučka? Gle, i ja vidim, veli Gospod. *Mat. 21,13.

12. Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestih ime svoje is-

početka, i vidite što sam mu učinio za zloću naroda svojega *Izrailja. *1.Sam. 4,10.

13. Zato sada, što činite sva ona djela, veli *Gospod, i što vam govorim zarana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate, *2.Dnev. 36,15.

14. Zato ću učiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam učinio *Silomu. *Psal. 78,60.

15. I odbaciću vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braću vašu, sve sjeme Jefremovo.

16. Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govori mi za njih; jer te neću uslišiti.

17. Zar ne vidiš šta čine po gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim?

18. Sinovi kupje drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolače carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili.

19. Mene li draže? govori *Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu?

*1.Kor. 10,22.

20. Zato ovako govori *Gospod †Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izliće se na ovo mjesto, na ljude i na stoku i na drveta poljska i na rod zemaljski, i raspaliće se, i neće se ugasiti. *Jer. 21,12. †Sof. 1,2.

21. Ovako veli *Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: žrtve svoje †paljenice sastavite sa prinosima svojim, i jedite meso.

*Isa. 1,11. †Jer. 6,20.

22. Jer ne govorih ocima vašim, niti im zapovjedih, kad ih izvedoh iz zemlje misirske, za *žrtve †paljenice ni za prinose.

*1.Sam. 15,22. †Psal. 51,16.

23. Nego im ovo zapovjedih govoreći: slušajte *glas moj i biću vam Bog i vi ćete mi biti narod, i idite svijem putevima koje vam zapovjedih, da bi vam dobro bilo.

*2.Moj. 15,26.

24. Ali ne poslušaste, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga *srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed. *5.Moj. 29,19.

25. Otkad iziđoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve sluge svoje *proroke svaki dan zarana i bez prestanka. *Nem. 9,30.

26. Ali ne poslušaste me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i činiše gore nego oci njihovi.

27. Govorićeš im sve ove riječi, ali te neće poslušati; i zvaćeš ih, ali ti se neće odazvati.

28. Zato im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesta je iz usta njihovijeh.

29. Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi.

30. Jer sinovi Judini učiniše što je zlo preda mnom, govori Gospod, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili.

31. I sagrađiše visine Tofetu, koji je u *dolini sina Enomova, da sažižu sinove svoje i kćeri svoje ognjem, što nijesam zapovjedio niti mi je došlo na um. *2.O car. 23,10.

32. Zato evo, idu dani, veli Gospod, kad se više neće zvati *Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebaće se u Tofetu, jer neće biti mjesta.

*2.O car. 23,10.

33. I mrtva će tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i neće biti nikoga da ih plaši.

34. I učiniću, te će iz *gradova Judinijeh i s ulica jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina; jer će zemlja opustjeti. *3.Moj. 26,33.

Najveća sramota, pustošenje i progonstvo snalazi narod zbog njegova otpadništva.

8. **U** to vrijeme, govori Gospod, izvađić se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovijeh i kosti svešteničke i kosti proročke, i kosti stanovnika jerusalimskih;

2. I razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima

služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; neće se pokupiti ni pogrepsti, nego će biti gnoj po zemlji.

3. I voljeće smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih razdenem, govori Gospod nad vojskama.

4. Još im reci: ovako veli Gospod: ko padne, ne ustaje li? ko zađe, ne vraća li se?

5. Zašto je zašao taj narod jerusalimski zasvagda? Drže se prijevare, neće da se obrate.

6. Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reče: šta učinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagne u boj.

7. I roda pod nebom zna svoje vrijeme, grlica i ždral i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega.

8. Kako govorite: mudri smo, i zakon je Gospodnji u nas? Doista, gle, laž učini lažljiva pisaljka književnička.

9. Mudraci se osramotiše, uplašiše se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodnju, pa kakva im je mudrost?

10. Zato ću dati *žene njihove drugima, njive njihove onima koji će ih naslijediti, jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i proroci i *sveštenici, svi su varalice. *O Jovu 31,10. †Jer. 5,31.

11. Jer liječe rane *kćeri naroda mojega ovlaš govoreći: mir, mir; a mira nema.

*Jer. 6,14.

12. Eda li se postidješe što činiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato će popadati među onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod.

13. Sasvijem ću ih istrijebiti, govori Gospod, nema grozda na lozi, ni *smokve na drvetu, i lišće je opalo; i što sam im dao uzeće im se. *Mat. 21,19.

14. Što stojimo? skupite se i uđimo u tvrde gradove, i ondje mučimo; jer nas je *Gospod Bog naš umučkao napojivši nas žuču, jer zgriješismo Gospodu. *Jer. 23,15.

15. Čekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

16. Od Dana ću se *frkanje konja njegovijeh, od rzanja pastuha njegovijeh sva se *zemlja zatrese, dođoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji življahu u njima. *O Jovu 39,23. †Jer. 51,29.

17. Jer, evo, ja ću pustiti na vas zmije, aspiđe, od kojih nema bajaranja, te će vas ujedati, govori Gospod.

18. Okrijepio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo.

19. Eto vike kćeri naroda mojega iz daljne zemlje: zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Zašto me razgnjeviše svojim likovima rezanijem, tuđim taštinama?

20. Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo.

21. Satrven sam što je kći naroda mojega satrvena, u žalosti sam, čudo osvoji me.

22. Nema li balsama u *Galadu? nema li ondje ljekara? zašto se, dakle, ne iscijeli kći naroda mojega? *1.Moj. 37,25.

Jadikovanje zbog pokvarenosti naroda koji je sa svojijem neobrezanijem srcem prezreo jedini put spasenja.

9. O da bi glava moja bila voda, a oči moje izvori suzni! da plačem danju i noću za pobijenim kćerima naroda svojega.

2. O, da mi je u pustinji stanak putnički! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su svi preljubočinci, zbor nevjernički;

3. I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, govori Gospod.

4. Čuvajte se svaki prijatelja svojega i nijednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada.

5. I svaki vara prijatelja svojega i ne govori istine, uče jezik svoj da govori laž, muče se da čine zlo.

6. Stan ti je usred prijevare; radi prijevare neće da znaju za me, govori Gospod.

7. Zato ovako govori Gospod nad vojskama: gle, pretopiću ih, i okušaću ih; jer šta bih činio radi kćeri naroda svojega?

8. Jezik im je strijela smrtna, govori prijevare; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu.

9. Zato li ih neću pohoditi? govori Gospod; duša moja neće li se osvetiti takvom narodu?

10. Za ovijem gorama udaraću u plač i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da niko ne prolazi niti se čuje glas od stada, i ptice *nebeske i stoka pobjegoše i otidoše. *Jer. 4,25.

11. I obratiću Jerusalem u gomilu, u stan zmajevski; i *gradove Judine obratiću u pustoš, da neće niko onuda živjeti.*Jer. 1,15.

12. Ko je mudar da bi razumio? i kome govoriše usta *Gospodnja, da bi objavio zašto zemlja propade i izgorje kao pustinja da niko ne prolazi? *Psal. 107,43.

13. Jer Gospod reče: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodiše za njim,

14. Nego hodiše za mislima srca svojega i za Valima, čemu ih naučiše oci njihovi,

15. Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo ja ću nahraniti taj narod pelenom i napojiću ih žuču.

16. I rasijaću ih među narode, kojih ne poznavate ni oni ni oci njihovi; i puštaću za njima mač, dokle ih ne istrijebim.

17. Ovako veli *Gospod nad vojskama: gledajte i zovite narikače neka dođu, i pošljite po vješte neka dođu, *Amos 5,16.

18. I neka brže nariču za nama, da se rone suze od očiju naših, i od vjeđa naših da teče voda.

19. Jer se glasno ridanje ču od Siona: kako propadosmo! posramismo se vrlo, jer se rastavljasmo sa zemljom, jer obaraju stonove naše.

20. Zato, žene, čujte riječ Gospodnju i neka primi uho vaše riječ usta njegovijeh, i učite kćeri svoje ridati i jedna drugu naricati.

21. Jer se pope smrt na prozore naše i uđe u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiće s puteva.

22. Reci: ovako govori Gospod: i mrtva će tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi.

23. Ovako veli Gospod: mudri da se ne hvali mudrošću svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim.

24. Nego ko se hvali, neka se hvali tijekom što razumije i poznaje mene da sam ja *Gospod koji činim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod.

*Mih. 6,8.

25. Eto, idu dani, veli Gospod, kad ću pohoditi sve, obrezane i neobrezane,

26. Misirce i Judejce i Edomce i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su svi ti narodi *neobrezani, i sav je dom Izrailjev neobrezana ťsrca. *3.Moj. 26,41. †Djela 7,51.

Idole i idolopoklonike
živi će Bog upropastiti, a svoj narod
kazniće s mjerom.

10. S lušajte riječ koju vam govori
Gospod, dome Izrailjev.

2. Ovako veli Gospod: ne učite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi.

3. Jer su uredbe u naroda taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetničkih sjekirama;

4. Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i čekićima utvrđuju ga da se ne pomiče;

5. Stoje pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu ići; ne boj ih se, jer ne mogu zla učiniti, a ne mogu ni dobra učiniti.

6. Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime tvoje u sili.

7. Ko se ne bi tebe bojao, Care nad narodima! jer tebi to pripada; jer među svijem mudracima u naroda i u svijem carstvima njihovijem nema takvoga kakav si ti.

8. Nego su svi ljudi i bezumni, drvo je nauka o taštini.

9. Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetničko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfire i skerleta, sve je djelo umjetničko.

10. A Gospod je pravi Bog, Bog živi i Car vječni, od njegove srdnje tresu se *zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi.

*Jer. 51,29.

11. Ovako im recite: bogova, koji nijesu načinili neba ni zemlje, nestaće sa zemlje i ispod neba.

12. On je načinio *zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudročću svojom, i razumom svojim razastro nebesa; *1.Moj. 1,1.

13. On kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta *munje sa daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh.

*Psal. 135,7.

14. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanim, jer su laž liveni likovi njegovi, i nema duha u njima.

15. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuće.

16. Nije takav dio Jakovljevi, jer je *Tvorac svemu, i Izrailj mu je našljedstvo, ime mu je †Gospod nad vojskama.

*Jer. 51,19. †Psal. 16,5.

17. Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu.

18. Jer ovako veli *Gospod: gle, ja ću izbaciti kao praćom stanovnike ove zemlje, i pritjesniću ih da osjete.

*1.Sam. 25,29.

19. Teško meni od muke moje, reći će; ljuta je rana moja; a ja rekoh: to je bol, treba da ga podnosim.

20. Moj je šator upustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otidoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjese moje.

21. Jer pastiri postashe bezumni i Gospoda ne tražiše; zato ne biše srećni, i sve se stado njihovo rasprša.

22. Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne *zemlje da obrati gradove Judine u pustoš, u stan zmajevski.

*Jer. 1,14.

23. Znam, *Gospode, da put čovječiji nije u njegovoj vlasti niti je čovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim.

*Priče 16,9; Priče 16,1.

24. Karaj me, *Gospode, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatro.

*Jer. 30,11; Psal. 6,1.

25. Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer proždriješe Jakova, proždriješe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

Božiji zavjet. Njevjerstvo naroda.

Jeremija u životnoj opasnosti.

11. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Slušajte riječi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima jerusalimskim.

3. I reci im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: proklet da je ko ne poslušaju riječi ovoga zavjeta,

4. Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje misirske iz peći gvozdene govoreći: slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa ćete mi biti narod i ja ću vam biti Bog.

5. Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleah ocima vašim da ću im dati zemlju u kojoj teče mlijeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh: amin, Gospode.

6. Potom reče mi Gospod: kazuj sve ove riječi po gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim govoreći: slušajte riječi ovoga zavjeta, i izvršujte ih.

7. Jer tvrdo zasvjedočavah ocima vašim otkad ih izvedoh iz zemlje misirske do danas, zarana jednako govoreći: slušajte glas moj.

8. Ali ne poslušashe i ne prignuše uha svojega, nego hodiše svaki za mislima zloga srca svojega; zato pustih na njih sve riječi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše, a oni ne vršiše.

9. Tada mi reče Gospod: buna je među ljudima Judinijem i stanovnicima jerusalimskim.

10. Vratili su se na bezakonja starijih svojih, koji ne htješe slušati mojih riječi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailjev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji učinih s ocima njihovijem.

11. Zato ovako veli *Gospod: evo, ja ću pustiti na njih zlo, iz kojega neće moći izaći, i vapice k meni, ali ih neću uslišiti.

*Zah. 7,13; Psal. 18,41.

12. Tada će gradovi Judini i stanovnici jerusalimski ići i vapiti k bogovima kojima kađe, ali im neće pomoći u nevolji njihovoj.

13. Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalamu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu.

14. Ti se, dakle, ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih neću uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj.

15. Što će mili moj u domu mom, kad čini grdilno s mnogima, i sveto meso otide od tebe, i veseliš se kad zlo činiš?

16. Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobrog roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali oganj oko nje, i grane joj se polomiše.

17. Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreče zlo po te, za zloću doma Izrailjeva i doma Judina, koju činiše među sobom da bi me razgnjevili kadeći Valu.

18. Gospod mi objavi, te znam; ti mi pokazaj djela njihova.

19. A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadjah da se dogovaraju na me: oborimo drvo s rodnom njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više.

20. Ali, *Gospode nad vojskama, Sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kažah parbu svoju. *Psal. 7,8. †1.Sam. 16,7.

21. Zato ovako veli Gospod za Anatoćane, koji traže *dušu tvoju govoreći: ne prorokuj u ime Gospodnje, da ne pogineš od naših ruku; *Jer. 34,20.

22. Zato ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću ih pohoditi; mladići će njihovi iz-

ginuti od mača, sinovi njihovi i kćeri njihove izginuće od gladi.

23. I neće biti od njih ostatka; jer ću pustiti zlo na Anatoćane kad ih pohodim.

Teške prilike u zemlji zbog grijehova njenijeh stanovnika. Proricanje o susednijem narodima.

12. Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali ću progovoriti o sudovima tvojim. Zašto je put bezbožnički srećan? zašto žive u miru svi koji čine nevjeru?

2. Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod rađaju; ti si im blizu usta, ali daleko od bubrega.

3. Ali, Gospode, ti me poznaješ, razgledaš me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvući ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad će se ubiti.

4. Dokle će tužiti zemlja, i trava svega polja sahnuti sa zloće onijeh koji žive u njoj? nesta sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega.

5. Kad si trčao s pješacima pa te umoriše, kako ćeš se utrkivati s konjima? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta ćeš činiti kad ustane Jordan?

6. Jer i braća tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni viču za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili.

7. Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dadoh ga u ruke neprijateljima njegovijem.

8. Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, zato mi omrznu.

9. Našljedstvo moje posta mi ptica grabljiva; ptice, sletite na nju, skupite se svi zjevovi poljski, hodite da jedete.

10. Pastiri mnogi pokvariće moj *vino-grad, potlaćiće dio moj, mili dio moj obraćiće u golu pustoš. *Isa. 5,1.

11. Obratiće ga u pustoš, opustošen plakaće preda mnom; sva će ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um.

12. Na sva visoka mjesta po pustinji doći će zatirači; jer će mač Gospodnji proždirati od jednoga kraja *zemlje do drugoga, neće biti mira nijednom tijelu. *Jer. 46,10.

13. Sijaće pšenicu, a trnje će žeti; mučiće se, a koristi neće imati, i stidjeće se ljetine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega.

14. Ovako govori *Gospod za sve zle susjede moje, koji diraju našljedstvo što dade narodu svojemu Izrailju: evo, ja ću ih počupati iz zemlje njihove, i dom Judin iščupaću isred njih. *5.Moj. 30,3.

15. A kad ih iščupam, opet ću se smilovati na njih, i dovešću opet svakoga od njih na našljedstvo njegovo i svakoga u *zemlju njegovu. *Jezek. 28,25.

16. I ako dobro nauče puteve naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ *Gospod! kao što su oni učili moj narod da se kune Valom, tada će se sazidati usred naroda mojega. *Jer. 4,2.

17. Ako li ne poslušaju, tada ću iščupati savijem takav narod i zatrti, govori Gospod.

Kazna Judejaca pretstavljena u dva znaka.
Odvođenje u ropstvo.

13. Ovako mi reče Gospod: idi i kupi sebi pojas lanen i opaši se njim, a ne meći ga u vodu.

2. Tako kupih pojas po riječi Gospodnjoj, i opasah se njim.

3. Potom dođe mi opet riječ Gospodnja govoreći:

4. Uzmi taj pojas što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga ondje u kakvu rasjelinu kamenu.

5. I otidoh i sakrih ga kod Efrata, kako mi zapovjedi Gospod.

6. A poslije mnogo vremena reče mi Gospod: ustani i idi na Efrat, i uzmi pojas koji ti zapovjedih da sakriješ ondje.

7. I otidoh na Efrat i otkopah i uzeh pojas s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojas otrunuo, i ne bješe ni za što.

8. Tada mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

9. Ovako veli Gospod: tako ću učiniti da otrune ponos Judin i veliki ponos jerusalimski,

10. Toga naroda nevaljaloga, što neće da sluša mojih riječi, što hodi po mislima *srca svojega i ide za drugim bogovima služeći im i klanjajući im se; i biće kao taj pojas, koji nije ni za što. *Jer. 9,14.

11. Jer kako se pojas pripoji oko čovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izrailjev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavu i hvalu i diku; ali ne poslušашe.

12. Zato im reci ovu riječ: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: svi se mjehovi pune vina. A oni će reći: zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina?

13. Tada im reci: ovako veli *Gospod: evo, ja ću napuniti pjanosti sve stanovnike ove t zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike jerusalimske.

*Jezek. 23,32. †Isa. 63,6.

14. I razbiću ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; neću požaliti ni poštediti niti se smilovati, da ih ne potrem.

15. Slušajte i čujte, nemojte se ponositi, jer Gospod govori.

16. Dajte slavu *Gospodu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mračnijem, da čekate tsvjetlost a On je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu.

*Amos 8,9; Isus N. 7,19. †Isa. 5,30.

17. Ako li ovo ne poslušate, duša će moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze će teći iz oka mojega, jer će se zarobiti stado Gospodnje.

18. Recite *caru i carici: dolje sjedite, jer će se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave.

*2.O car. 24,12.

19. Gradovi južni zatvorit će se i neće biti nikoga da ih otvori, odvešće se Juda u ropstvo, sasvijem će se odvesti u ropstvo.

20. Podignite oči svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave tvoje?

21. Šta ćeš reći kad te pohodi? Jer si ih ti naučio da budu knezovi nad tobom. Ne-

će li te spopasti bolovi kao ženu kad se porađa?

22. Ako li rečeš u srcu svom: zašto me to zadesi? za mnoštvo *bezakonja tvojega uzgrnuće se skuti tvoji i obuća ti se skinuti.

*Jer. 16,10.

23. Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi činiti dobro naučivši se činiti zlo?

24. Zato ću ih razmetnuti kao što razmeće pljevu vjetar iz pustinje.

25. To je dio tvoj i obrok tvoj od mene, govori *Gospod, zato što si me zaboravio i pouzdao se u laž.

*Mih. 3,11.

26. Zato ću ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja.

27. Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotno bludničenje tvoje po humovima, po poljima, gadove tvoje vidio sam; teško tebi, Jerusalime! zar se nećeš očistiti? dokle još?

Objavljivanje suše i gladi.

14. Riječ Gospodnja koja dođe Jeremiji o suši.

2. Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalima podiže se.

3. Najveći između njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraćaju se s praznijem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju.

4. Zemlja je ispucala, jer ne bješe dažda na zemlji; zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju.

5. I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave.

6. I divlji magarci stojeći na visovima vuču u se vjetar kao zmajevi, oči im iščilješe, jer nema trave.

7. Kad bezakonja naša svjedoče na nas, Gospode, učini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo.

8. Nade Izrailjeve! Spasitelju njegov u nevolji! zašto si kao tuđin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrti da prenoći?

9. Zašto si kao umoran čovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas,

Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti.

10. Ovako govori *Gospod za narod ovaj: milo im je da se skitaju, ne ustavljaju nogu svojih, zato nijesu mili Gospodu; sada će se opomenuti †bezakonja njihova i pohodiće ‡grijehe njihove.

*Os. 8,13. †1.O car. 17,18. ‡Jevr. 8,12.

11. Potom reče mi Gospod: ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro.

12. Ako će i postiti, neću uslišiti vike njihove; i ako će prinijeti žrtve paljenice i dar, neće mi to ugoditi, nego mačem i glađu i pomorom pomoriću ih.

13. Tada rekoh: oh, Gospode Gospode, evo, proroci im govore: nećete vidjeti mača, i neće biti gladi u vas, nego ću vam dati mir pouzdan na ovom mjestu.

14. A Gospod mi reče: laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju.

15. Zato ovako veli *Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime, a ja ih nijesam poslao, i govore: neće biti mača ni gladi u ovoj zemlji: od mača i gladi izginuće ti proroci.

*Jer. 23,15.

16. A narod ovaj kojemu oni prorokuju biće povaljan po ulicama jerusalimskim od gladi i mača, i neće biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kćeri njihove; tako ću izliti na njih zloću njihovu.

17. Reci im dakle ovu riječ: neka oči moje liju suze danju i noću i neka ne prestaju, jer djevojka kći mojega naroda satre se veoma, od udarca preljuta.

18. Ako izidem u polje, eto pobijenijeh mačem; ako uđem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i prorok i sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju.

19. Eda li si sasvijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši tvojoj Sion? Zašto si nas udario tako da nam nema lijeka? Čekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah.

20. Priznajemo, *Gospode, zloću svoju, bezakonje otaca svojih, zgriješili smo ti.

*Jezd. 9,5.

21. Nemoj nas odvrći radi imena svojega; nemoj naružiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti.

22. Ima li među taštinama u naroda koji da daje *dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Zato tebe čekamo, jer ti činiš sve to. *O Jovu 38,28.

Propast naroda je neizbježna,
ali će ostatak naći milost.

Osobita utješna riječ za Jeremiju.

15. I reče mi *Gospod: da stane Moj-sije i Samuilo preda me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze.

*1.Sam. 7,9; 2.Moj. 32,11.

2. I ako ti reku: kuda ćemo ići? tada im reci: ovako veli Gospod: ko je za smrt, na smrt; ko je za mač, pod mač; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo.

3. I pustiću na njih četvoro, govori Gospod: mač, da ih ubija, i pse, da ih razvlače, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe.

4. I daću ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jeze-kijina cara Judina za ono što je učinio u Jerusalamu.

5. Jer ko bi se smilovao na tebe, Jerusali-me? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je?

6. Ti si me ostavio, govori Gospod, otišao si natrag; zato ću mahnuti rukom svojom na te i pogubiću te; dosadi mi žaliti.

7. Zato ću ih izvijati vijačom na vratima zemaljskim, učiniću ih sirotima, potrcu narod svoj, jer se ne vraćaju s puteva svojih.

8. Više će mi biti udovica njegovijeh nego pijeska morskoga, dovešću im na majke momačke zatirače u podne, i pustiću iznena-da na njih smetnju i strahotu.

9. Iznemoći će koja je rodila sedmoro i is-pustiće dušu, sunce će joj zaći još za dana,

sramiče se i stidjeće se, a ostatak ću njihov dati pod mač pred neprijateljima njihovim, govori Gospod.

10. Teško meni, majko moja, što si me ro-dila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svađa sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi proklinju.

11. Gospod reče: doista, ostatku će tvoje-mu biti dobro, i braniću te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi.

12. Eda li će gvozdje slomiti gvozdje sjever-no i mjed?

13. Imanje tvoje i *blago tvoje daću da se razgrabi bez cijene po svijem međama tvo-jim, i to za sve grijehе tvoje. *Jer. 17,3.

14. I odvešću te s neprijateljima tvojim u *zemlju koju ne poznaješ, jer se raspalio oganj od gnjeva mojega, i gorjeće nad vama. *5.Moj. 32,22.

15. Ti znaš, *Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onih koji me gone; nemoj me zgrabiti dokle se uestežš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi.

*Jer. 11,20.

16. Kad se nađoše riječi tvoje, pojedoh ih, i riječ tvoja bi mi radost i veselje srcu moje-mu, jer je ime tvoje prizvano na me, Go-spode Bože nad vojskama.

17. Ne sjedim u vijeću potsmjevačkom ni-ti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje.

18. Zašto bol moj jednako traje? i zašto je rana moja smrtna, te neće da se iscijeli? Hoćeš li mi biti kao varalica, kao voda nepostojana?

19. Zato ovako veli Gospod: ako se obra-tiš, ja ću te opet postaviti da stojiš preda mnom, ako odvojiš što je dragocjeno od rđavoga, bićeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraćaj k njima.

20. I učiniću da budeš tome narodu kao jak zid mjeden, i udaraće na te, ali te neće nadvladati; jer sam ja s tobom da te čuvam i izbavljam, govori Gospod.

21. I izbaviću te iz ruku zlih ljudi, i isku-piću te iz ruku nasilničkih.

Opustošenje i progonoštvu Judino zbog idolopoklonika. Povratak Izrailja iz Vavilona.

16. Potom dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kćeri na tom mjestu.

3. Jer ovako govori Gospod za sinove i kćeri što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji:

4. Ljutom će smrću pomrijeti, neće biti oplakani niti će se pogrepsti, biće gnoj po zemlji, i od mača i od gladi izginuće, i mrtva će tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

5. Jer ovako govori Gospod: ne ulazi u kuću u kojoj je žalost, i ne idi da plačeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje.

6. Pomriječte mali i veliki u ovoj zemlji, neće biti pogrebni niti će se oplakati, niti će se ko rezati ni glave striči za njima.

7. Neće im se dati hljeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti će ih napojiti iz čaše radi utjehe za ocem ili za materom.

8. Tako ne ulazi u kuću u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ.

9. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću učiniti da na ovom mjestu pred vašim očima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjestina.

10. A kad kažeš tome narodu sve ove riječi, ako ti reku: zašto izreče *Gospod sve to veliko zlo na nas? i kako je $\dagger$ bezakonje naše ili kakav je grijeh naš, kojim zgriješismo Gospodu Bogu svojemu?

*5.Moj. 29,24. $\dagger$ Jer. 13,22.

11. Tada im reci: jer oci vaši ostaviše mene, govori *Gospod, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostaviše i zakona mojega ne držaše;

*1.O car. 9,9.

12. A vi još gore činite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajući mene.

13. Zato ću vas izbaciti iz ove *zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje ćete služiti drugim bogovima dan i noć dokle vam ne učinim milost.

*3.Moj. 18,27.

14. Zato, evo, idu dani, govori *Gospod, kad se neće više govoriti: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje misirske;

*Jer. 23,7.

15. Nego: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje sjeverne i iz svih zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer ću ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovijem.

16. Gle, ja ću poslati mnoge ribare, govori *Gospod, da ih love, i poslije ću poslati mnoge lovce da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenijem.

*Jer. 6,9.

17. Jer oči moje paze na sve puteve njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih očiju.

18. I platiću im prvo dvojinom za bezakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskrvniše zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnusobama svojim.

19. *Gospode, Krjeposti moja i Grade moj i Utočište moje u nevolji, k tebi će doći narodi od krajeva zemaljskih, i reći će: doista oci naši imaše laž, i taštinu i što nimalo ne pomaže.

*Psal. 18,2.

20. Eda li će čovjek načiniti sebi bogove, koji, ipak, nijesu bogovi?

21. Zato, evo, ja ću ih naučiti sada, pokažu im ruku svoju i silu svoju, da poznaju da mi je ime *Gospod.

*2.Moj. 6,3.

Kazna zbog idolopoklonstva, uzdanja u ljude i prijekare. Poziv na praznovanje Subote.

17. Grijeh je Judin zapisan *gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploči $\dagger$ srca njihova i na rogovima oltara vaših,

*O Jovu 19,24. $\dagger$ Priče 3,3.

2. Da se sinovi njihovi sjećaju oltara njihovijeh i lugova njihovijeh pod zelenijem drvetima, na visokim humovima.

3. Goro s poljem, daću imanje tvoje, sve blago tvoje daću da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem međama tvojim.

4. I ti ćeš i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje koje sam ti dao, i učiniću da služiš neprijateljima svojim u zemlji koje ne poznaješ; jer ste raspalili oganj gnjeva mogega koji će gorjeti dovijeka.

5. Ovako veli Gospod: da je proklet čovjek koji se uzda u čovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišiću, a od Gospoda otpusta srce njegovo.

6. Jer će biti kao vriješ u pustinji, koji ne osjeća kad dođe dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi.

7. Blago čovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod Uzdаница.

8. Jer će biti kao drvo usađeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeća kad dođe pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje rađati rod.

9. Srce je prijevarno više svega i opako; ko će ga poznati?

10. Ja *Gospod ispitujem †srca i iskušavam †bubregе, da bih dao svakome prema putevima njegovijem i po plodu djela njegovijeh. *1.Sam. 16,7. †Psal. 7,9. †Jer. 11,20.

11. Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo, ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostaviće ga i najposlije će biti lud.

12. Mjesto je svetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od početka.

13. Nade *Izrailjeve, †Gospode! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji otstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostaviše Izvor vode žive, Gospoda.

*Jer. 2,26. †Jezek. 16,63; Isa. 65,13.

14. Iscijeli me, Gospode, i biću iscijeljen; izbavi me, i biću izbavljen, jer si ti hvala moja.

15. Gle, oni mi govore: gdje je riječ *Gospodnja? Neka dođe. *Amos 5,18.

16. A ja se ne zatezah ići za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaš; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je.

17. Ne budi mi strah, ti si Utočište moje u zlu.

18. Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polomom polomi ih.

19. Ovako mi reče *Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnijeh, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata jerusalimska. *Jer. 7,2.

20. I reci im: čujte *riječ Gospodnju, carevi Judini i svi Judejci i svi Jerusallimljani, koji ulazite na ova vrata. *Jer. 22,2.

21. Ovako veli Gospod: čuvajte se da ne nosite bremena u *subotu i ne unosite na vrata †jerusalimska.

*4.Moj. 15,32. †Nem. 13,19.

22. I ne iznosite bremena iz kuća svojih u *subotu, i nikakvoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio oćima vašim. *2.Moj. 31,13.

23. Ali ne poslušajte niti prigruše uha svojega, nego otvrdnuše vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke.

24. Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeći u njoj nikakvoga posla,

25. Tada će ulaziti na vrata grada ovoga *carevi i knezovi, koji sjede na †prijestolu Davidovu, na kolima i na konjima, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusallimljani, i stajaće ovaj grad dovijeka.

*Jer. 22,4. †Jer. 22,2.

26. I dolaziće iz gradova *Judinijeh i iz okoline jerusalimske, i iz †zemlje Venijaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiće †žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiće u dom Gospodnji. *Jer. 32,44. †Jer. 33,13. †Psal. 107,22.

27. Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeći na vrata jerusalimska u subotu, onda ću raspaliti *oganj na vratima njegovijem, koji će upaliti dvorove jerusalimske i neće se ugasiti.

*Pláč 4,11.

Kajanje održava, nekajanje upropašćuje.
Plač i molitva Jeremijina.

18. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Ustani, i siđi u kuću lončarevu, i ondje ću ti kazati riječi svoje.

3. Tada siđoh u kuću lončarevu, i gle, on rađaše posao na svom kolu.

4. I pokvari se u ruci lončaru sud koji građaše od kala, pa načini iznova od njega drugi sud, kako bijaše volja lončaru da načini.

5. Tada dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

6. Ne mogu li činiti od vas kao ovaj lončar, dome Izrailjev? govori Gospod; gle, što je kao u ruci lončarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev.

7. Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem;

8. Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni će biti žao sa zla, koje mišljah da mu učinim.

9. A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim;

10. Ako učini što je zlo preda mnom ne slušajući glasa mojega, i meni će biti žao dobra koje rekoh da mu učinim.

11. Zato sada reci Judejcima i Jerusalmljanima govoreći: ovako veli Gospod: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; *vratite se dakle svaki sa svojega puta zloga, i popravite puteve svoje i djela svoja.

*Jer. 7,3; 25,5.

12. A oni rekoše: nema ništa od toga, nego ćemo ići za svojim mislima i činićemo svaki po misli srca svojega zloga.

13. Zato ovako govori Gospod: pitajte po narodima je li ko čuo tako što? grdilo veliko učini djevojka Izrailjeva.

14. Ostavlja li snijeg livanski sa stijene moja polja? ostavljaju li se vode studene, koje teku?

15. A narod moj mene zaboravi, kadi taštini, i spotiču se na svojim putovima, na starijem stazama, da hode stazama puta nepravljena,

16. Da bih obratio *zemlju njihovu u puštoš, na vječnu tšramotu, da se tčudi ko god prođe preko nje i maše glavom svojom. *5.Moj. 29,24. tMih. 6,16. tJer. 42,18.

17. Kao ustokom razmetnuću ih pred neprijateljem; leđa a ne lice pokazaću im u nevolji njihovoj.

18. A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer neće nestati zakona svešteniku ni svjeta mudracu ni riječi proroku; hodite ubijmo ga jezikom i ne pazimo na riječi njegove.

19. Pazi na me, Gospode, i čuj glas mojih protivnika.

20. Eda li će se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreći za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih.

21. Zato predaj sinove njihove gladi i učini da izginu od mača, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladiće njihove da pobije mač u boju.

22. Neka se čuje vika iz kuća njihovih, kad dovedeš na njih vojsku iznenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namjestiše nogama mojim.

23. A ti, *Gospode, znaš sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti tbezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

*Jer. 26,8; Psal. 109,14. tNem. 4,5.

Opustošenje Jerusalima
označeno razbijanjem jednoga
zemljanoga krčaga.

19. Ovako reče Gospod: idi i kupi krčag zemljan u lončara s nekoliko *starješina narodnjih i starješina svešteničkih.

*Jezeq. 8,11.

2. I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istočnijem, i ondje proglasi riječi koje ću ti kazati.

3. I reci: čujte riječ Gospodnju, carevi Judini i stanovnici jerusalimski; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja

ću pustiti zlo na to mjesto da će zujati uši svakome ko ga čuje.

4. Jer me ostaviše i oskvrniše ovo mjesto kadeći na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krvi prave.

5. I pogradiše visine Valu da sažižu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, čega ne zapovjedih niti o tom govorih, niti mi na um dođe.

6. Zato, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto neće više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina.

7. Jer ću uništiti savjet Judin i jerusalimski na ovom mjestu, i učiniću da padnu od mača pred neprijateljima svojim i od ruke onih koji traže dušu njihovu, i mrtva ću tjelesa njihova dati za hranu pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim.

8. I obratiću taj grad u pustoš i rug: ko god prođe mimo njega, čudiće se i zviždaće za sve muke njegove.

9. I učiniću da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kćeri, i svaki će jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi kojom će im dosađivati neprijatelji njihovi i koji traže dušu njihovu.

10. Potom razbij krčag pred ljudima koji će ići s tobom.

11. I reci im: ovako veli *Gospod nad vojskama: tako ću razbiti taj narod i taj grad kao što se razbije sud lončarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu će se pogrebavati, jer neće biti mjesta za pogrebavanje. *Jer. 7,32.

12. Tako ću učiniti tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovijem i učiniću taj grad da bude kao Tofet;

13. I kuće jerusalimske i kuće careva Judinijeh biće nečiste kao mjesto *Tofet, sve kuće, gdje na krovovima kadiše svoj vojski nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima. *2.O car. 23,10.

14. Potom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorokuje, i *stade u trijemu doma Gospodnjega, i reče svemu narodu: *2.Dnev. 20,5.

15. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrdnuše vratom svojim da ne slušaju riječi mojih.

Zlostavljan od Pashora, Jeremija
proriče Vavilonsko ropstvo,
i jada se što je postao prorok.

20. **A**koji bijaše starješina u domu *Gospodnjem, ču Jeremiju gdje prorokuje te riječi. *Jer. 29,26.

2. I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovijem uz dom Gospodnji.

3. A sutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reče mu Jeremija: Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misaviv.

4. Jer ovako veli Gospod: evo, ja ću pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji će pasti od mača neprijatelja svojih, i oči će tvoje vidjeti, i svega ću Judu dati u ruke caru vavilonskom, koji će ih odvesti u Vavilon, i pobiće ih mačem.

5. I daću sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daću neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiće i uzeti i odnijeti u Vavilon.

6. I ti, Pashore, i svi koji žive u tvom domu otići ćete u ropstvo; i doći ćeš u Vavilon i ondje ćeš umrijeti i ondje ćeš biti pogreben ti i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovao lažno.

7. Nagovarao si me, Gospode, i dadoh se nagovoriti; bio si jači od mene i nadvladao si me; na potsmijeh sam svaki dan, svak mi se potsmijeva.

8. Jer otkad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vičem, jer mi je riječ Gospodnja na porugu i na potsmijeh svaki dan.

9. I rekoh: neću ga više pominjati, niti ću više govoriti u ime njegovo; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadržavajući ga, i ne mogoh više.

10. Jer čujem poruge od mnogih, strah otvuda: prokažite da prokažemo; svi koji bijahu u miru sa mnom, vrebaju da posrnem: da ako se prevari, te ćemo ga nadvladati i osvetićemo mu se.

11. Ali je *Gospod sa mnom kao strašan junak; zato oni koji me gone spotaknuće se i neće nadvladati; posramiče se vrlo; jer neće biti srećni, sramota vječna neće se zaboraviti. *Isa. 41,13.

12. Zato, *Gospode nad vojskama, koji kušaš pravednika, koji vidiš bubrege i tšrece, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju.

*Jer. 17,10; Jer. 11,20. †Jer. 12,3.

13. Pjevajte *Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovačke.

*Psal. 35,9.

14. Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven!

15. Proklet da je čovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoreći: rodi ti se sin.

16. I taj čovjek da bi bio kao *gradovi koje Gospod zatre i ne bi mu žao! neka sluša viku ujutru i vrisku u podne, *1.Moj. 19,25.

17. Što me ne usmrti u utrobi materinoj da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala dovijeka trudna.

18. Zašto izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani moji?

Na pitanje cara Sedekije proriče Jeremija razorenje Jerusalima i otkriva jedini put spasenja.

21. Riječ koja dođe *Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pashora sina Melhijina i †Sofoniju sina †Masijina sveštenika, i poručiti:

*Jer. 38,1. †2.O car. 25,18. †Jer. 29,25.

2. Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonosor car vavilonski zavojšti na nas; eda bi nam učinio Gospod po svijem čudesima svojim, da otide od nas.

3. A Jeremija im reče: ovako recite Sedekiji:

4. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja ću okrenuti natrag oružje što je u vašim

rukama, kojim se bijete s carem vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiće ih usred toga grada.

5. I ja ću vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krjepkom i gnjevom i jarošću i žestinom velikom.

6. I pobiću stanovnike toga grada, i ljude i stoku; od pomora velikoga pomrijeće.

7. A poslije, veli Gospod, daću Sedekiju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od mača i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te će ih pobiti mačem, neće ih žaliti ni štedjeti niti će se smilovati.

8. A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti.

9. Ko ostane u tom gradu, poginuće od mača ili od gladi ili od pomora; a ko izađe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaće živ, i duša će mu biti mjesto plijena.

10. Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govori *Gospod; u ruke tcaru vavilonskom biće predan, i on će ga spaliti ognjem. *Jer. 34,2; Jer. 20,4. †Jer. 38,3.

11. A za dom cara Judina čujte riječ Gospodnju:

12. Dome Davidov, tako veli Gospod, sudiće svako jutro, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izađe kao oganj gnjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloću djela vaših.

13. Evo me na tebe, koji sjediš u *dolini, kao stijena u ravnici, govori †Gospod, na vas, koji govorite: ko će doći na nas? i ko će ući u stanove naše? *Jer. 49,4. †Jezeek. 13,8.

14. Jer ću vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod, i raspaliću oganj u šumi njegovoj, koji će proždrijeti sve što je oko njega.

Proricanje protiv careva Saluma, Joakima i Jehonije.

22. Ovako govori Gospod: sidi u dom cara Judina, i reci ondje ovu riječ,

2. I kaži: slušaj riječ Gospodnju, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i slugе tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata.

3. Ovako veli Gospod: činite sud i pravdu, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne činite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne činite im sile, i krvi prave ne proljevajte na ovom mjestu.

4. Jer ako doista uzradite ovo, ulaziće na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjima, oni i slugе njihove i narod njihov.

5. Ako li ne poslušate ovijeh riječi, zaklinjem se sobom, veli Gospod, da će opustjeti taj dom.

6. Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh livanski, ali ću te obratiti u pustinju, u gradove u kojima se ne živi.

7. I spremiću na tebe zatirače, svakoga s oružjem, i posjeći će tvoje krasne kedre i pobacati ih u ogranj.

8. I mnogi će narodi prolaziti mimo taj grad, i govoriće jedan drugome: zašto učini ovo Gospod od toga grada velikoga?

9. I reći će: jer ostaviše zavjet Gospoda Boga svojega i klanjaše se drugim bogovima i služiše im.

10. Ne plaćite za mrtvijem niti ga žalite; nego plaćite za onijem koji odlazi, jer se neće više vratiti niti će vidjeti svoje postojbine.

11. Jer ovako govori Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesta: neće se više vratiti.

12. Nego će umrijeti u mjestu kuda ga odvedoše u ropstvo, i neće više vidjeti ove zemlje.

13. Teško onome koji gradi svoju kuću ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i *plate za trud njegov ne daje mu; *Jak. 5,4.

14. Koji govori: sagradiću sebi veliku kuću i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kedrom i maže crvenilom.

15. Hoćeš li carovati kad se miješaš s kedrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad činjaše sud i *pravdu, tada mu bijaše dobro.

*1.Sam. 8,3.

16. Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govori *Gospod.

*1.Dnev. 28,9.

17. Ali oči tvoje i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da proljevaš krv pravu i da činiš nasilje i krivdu.

18. Zato ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina: neće naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestrol! neće naricati za njim: jaoh gospodarul! ili: jaoh slavo njegovul!

19. Pogrebom magarećim pogrepšće se, izvući će se i baciće se iza vrata jerusalimskih.

20. Izidi na Livan i viči, i na Vasanu pusti glas svoj, i viči preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube.

21. Govorih ti u sreći tvojoj, a ti reče: neću da slušam; to je put tvoj od djetinjstva tvogega da ne slušaš glasa mojega.

22. Sve će pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otići će u ropstvo; tada ćeš se posramiti i postidjeti za svu zloću svoju.

23. Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kedrima, kako ćeš biti ljupka, kad ti dođu muke i bolovi kao porodilji!

24. Kako sam ja živ, veli *Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten pečatni na desnoj ruci mojoj, i odande ću te otrgnuti. *Agej 2,23.

25. I daću te u ruke onima koji traže *dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom i u ruke Haldecima. *Jer. 34,20.

26. I baciću tebe i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tuđu, gdje se nijeste rodili, i ondje ćete pomrijeti.

27. A u *zemlju u koju ćete željeti da se vratite, nećete se vratiti u nju. *Jer. 44,14.

28. Je li taj čovjek Honija ništav idol izlomljen? je li sud u kome nema miline? zašto bjehu istjerani, on i potomstvo njegovu, i bačeni u zemlju, koju ne poznaju?

29. O zemljo, zemljo, zemljo! čuj riječ Gospodnju.

30. Ovako veli Gospod: zapišite da će taj čovjek biti bez djece i da neće biti srećan do svoga vijeka; i niko neće biti srećan od sjemena njegova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

Protiv zlijeh pastira. Obricanje
dobroga pastira i cara iz Davidova doma.
Protiv lažnijeh proroka.

23. Teško pastirima koji potiru i razmeću *stado paše moje! govori †Gospod. *Jezek. 34,2. †Zah. 11,5.

2. Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev za pastire koji pasu narod moj: vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja ću vas obići za zloću djela vaših, govori Gospod.

3. I ostatak ovaca svojih ja ću skupiti iz svih zemalja, u koje ih razagnah, i vratiću ih u torove njihove, gdje će se naploditi i umnožiti.

4. I postaviću im pastire, koji će ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govori Gospod.

5. Gle, idu dani, govori Gospod, u koje ću podignuti Davidu klicu pravednu, koja će carovati i biti srećna i činiti sud i pravdu na zemlji.

6. U njegove dane spašće se Juda, i Izrailj će stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim će se zvati: Gospod pravda naša.

7. Zato, evo, idu dani, govori Gospod, u koje se neće više govoriti: tako da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izrailjeve iz zemlje misirske;

8. Nego: tako da je živ Gospod, koji je izveo i doveo potomstvo doma Izrailjeva iz sjeverne zemlje i iz svih zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni će sjedjeti u svojoj zemlji.

9. Radi proroka puca srce u meni, trepeću sve kosti moje, kao pijan sam i kao čovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovijeh radi svetijeh riječi.

10. Jer je zemlja puna preljubočinaca, i s kletava tuži zemlja, posušise se paše u pustinj; trk je njihov zao i moć njihova nepravna.

11. Jer i prorok i sveštenik skvrne je, nalezim i u domu svom zloću njihovu, govori Gospod.

12. Zato će put njihov biti kao klizavica po tami, gdje će popuznuti i pasti; jer ću pustiti na njih zlo godine pohoda njihova, govori Gospod.

13. U proroka samarijskih vidio sam bezumlje, prorokovahu Valom, prelaščivahu narod moj Izrailja;

14. Ali u proroka jerusalimskih vidim strahotu: čine preljubu i hode u laži, ukrjepljuju ruke zlikovcima da se niko ne vrati od svoje zloće; svi su mi kao *Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor. *Isa. 1,9.

15. Zato ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima: evo, ja ću ih nahraniti pelenom i napojiću ih žući; jer od proroka jerusalimskih izide oskvrnjenje po svojoj zemlji.

16. Ovako veli *Gospod nad vojskama: ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodnjih. *Jer. 14,14.

17. Jednako govore onima koji ne mare za me: *Gospod je rekao: imaćete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govore: neće doći na vas zlo. *2.Dnev. 18,5.

18. Jer ko je stajao u vijeću Gospodnjem, i vidio ili čuo riječ njegovu? ko je pazio na riječ njegovu i čuo?

19. Evo, vihor Gospodnji, gnjev, izići će vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

20. Neće se odvratiti *gnjev Gospodnji dokle ne učini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije ćete razumjeti to sasvijem. *2.O car. 23,26.

21. Ne slah tijeh proroka, a oni trčaše; ne govori ih, a oni prorokovaše.

22. Da su stajali u mom vijeću, tada bi kazivali moje riječi narodu mojemu, i odvracali bi ih s puta njihova zloga i od zloće djela njihovijeh.

23. Jesam li ja Bog izbliza, govori *Gospod, a nijesam Bog i izdaleka?

*1.O car. 20,28.

24. Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govori *Gospod; ne ispunjam li ja †nebo i zemlju? govori †Gospod.

*Isa. 66,1. †1.O car. 8,27. †Psal. 11,4.

25. Čujem što govore ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoreći: snio sam, snio sam.

26. Dokle će to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega prorokuju?

27. Koji misle da će učiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sne njihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Vala.

28. Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je *riječ moja, neka govori riječ moju istinito; šta će pljeva sa pšenicom? govori Gospod.

*2.Kor. 2,17.

29. Nije li riječ moja kao oganj, govori Gospod, i kao malj koji razbija kamen?

30. Zato, evo me na te proroke, govori *Gospod, koji krađu moje riječi jedan od drugoga.

*Jer. 14,14.

31. Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govore: On veli.

32. Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospod, i pripovijedajući ih zavode narod moj lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i neće ništa pomoći tome narodu, govori Gospod.

33. Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoreći: kakvo je breme *Gospodnje? tada im reci: kakvo breme? ostaviću vas, govori Gospod.

*Jer. 17,15.

34. A proroka i sveštenika i narod koji reče: breme Gospodnje, ja ću pokarati toga čovjeka i dom njegov.

35. Nego ovako govorite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: šta odgovori Gospod? i: šta reče Gospod?

36. A bremena Gospodnjega ne pominjite više, jer će svakome biti breme *riječ njegova, jer izvrćete riječi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega.

*Mat. 12,36.

37. Ovako reci proroku: šta ti odgovori Gospod? i: šta ti reče Gospod?

38. Ali kad kažete: breme Gospodnje, zato ovako veli Gospod: što govorite tu riječ: breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu: ne govorite: breme Gospodnje,

39. Zato evo me, ja ću vas zaboraviti sasvim i odbaciću od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim.

40. I navaliću na vas porugu vječnu i *sramotu vječnu koja se neće zaboraviti.

*Jer. 20,11.

Bolji i gori dio Judina naroda označen u slici dobrijem i rđavijem smokvama.

24. Pokaza mi Gospod, i gle, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, pošto *Navuhodonosor car †vavilonski zarobi Jehoniju sina Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i †drvodjelje i kovače iz Jerusalima i odvede ih u Vavilon.

*2.Dnev. 36,10. †2.O car. 24,12. †2.O car. 24,14.

2. U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kakve bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rđave smokve, koje se ne mogahu jesti, tako bijahu rđave.

3. I reče mi Gospod: šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh: smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rđave, vrlo rđave, koje se ne mogu jesti, tako su rđave.

4. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kakve su te smokve dobre, tako će mi biti dobra radi roblje Judino, koje odaslah iz ovoga mjesta u zemlju Haldejsku.

6. I obratiću oči svoje na njih dobra radi, i dovešću ih opet u ovu zemlju, i sazidaću ih i neću ih razoriti, i nasadiću ih i neću ih počupati.

7. Jer ću im dati srce da me poznaju da sam ja Gospod, i biće mi narod i ja ću im biti Bog, jer će se obratiti k meni svijem srcem svojim.

8. A kakve su te rđave smokve da se ne mogu jesti, kako su rđave, takvim ću, veli Gospod, učiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalimljana koji

ostaše u ovoj zemlji i koji žive u zemlji misirskoj.

9. Učiniću da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i priča i rug i uklin po svijem mjestima, kuda ih razdenem.

10. I poslaću na njih mač, *glad i tpmomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovijem.

*Jer. 15,2. †Jer. 29,17.

Sedamdesetogodišnje ropstvo Judino.
Propast Vavilona. Čaša gnjeva za sve narode.

25. Riječ koja dođe Jeremiji za sav narod Judin četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara vavilonskoga,

2. Koji reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima jerusalimskim, govoreći:

3. Od trinaeste godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi riječ Gospodnja i govori ih vam zarana jednako, ali ne poslušaste.

4. I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke zarana jednako, ali ne poslušaste, niti prigruste uha svojega da biste čuli.

5. I govorahu: vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloće djela svojih, pa ćete ostati u zemlji koju daje Gospod vama i ocima vašim odvijeka do vijeka.

6. I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i neću vam učiniti zla.

7. Ali me ne poslušaste, govori Gospod, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo.

8. Zato ovako veli Gospod nad vojskama: što ne poslušaste mojih riječi,

9. Evo, ja ću poslati po sve narode sjeverne, govori Gospod, i po Navuhodonosora cara vavilonskoga slugu svojega, i dovešću ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje ću zatrti, i učiniću da budu čudo i potsmijeh i pustoš vječna.

10. I učiniću da nestane među njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevjestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiška.

11. I sva će ta zemlja biti pustoš i čudo, i ti će narodi služiti *caru vavilonskom sedamdeset godina.

*Isa. 23,15.

12. A kad se navrši sedamdeset godina, onda ću pohoditi *cara vavilonskoga i onaj narod, govori †Gospod, za bezakone njihove, i zemlju Haldejsku, i obratiću je u pustoš vječnu.

*Jer. 27,8. †Dan. 9,2.

13. I pustiću na tu zemlju sve što sam govorio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode.

14. Jer će veliki narodi i silni *carevi i njih pokoriti; tada ću im platiti po djelima njihovijem i po onome što su činili rukama svojim.

*Jer. 27,7.

15. Jer ovako mi reče *Gospod Bog Izraeljev: uzmi iz moje ruke †čašu †vina, ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem,

*Isa. 51,22. †Psal. 75,8. †Otkr. 14,10.

16. Neka piju i smetu se i polude od oštroga mača koji ću ja poslati među njih.

17. I uzeh čašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospod:

18. *Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i čudo i potsmijeh i uklin, kao što je danas,

*Jezek. 9,8.

19. *Faraona cara misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov,

*Jer. 46,2.

20. I svu mješavinu, i sve careve *zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostatak od Azota,

*O Jovu 1,1.

21. Edomce i Moavce i sinove Amonove,

22. I sve careve tirske i sve careve sidonske i careve na ostrvima preko mora,

23. Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu,

24. I sve *careve arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji, *2.Dnev. 9,14.

25. I sve careve zimrijske, i sve careve elamske, i sve careve midske,

26. I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemlji; a car sisaški piće poslije njih.

27. I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: pijte i opijte se, i bljujte i padajte, da ne ustanete od mača koji ću pustiti među vas.

28. Ako li ne bi htjeli uzeti *čaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: zaista ćete piti.

*Jer. 25,17.

29. Jer evo počinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li ćete ostati bez kara? nećete ostati bez kara, jer ću dozvati mač na sve stanovnike zemaljske, govori *Gospod nad vojskama.

*Jezek. 38,21.

30. Ti dakle prorokuj im sve ove riječi i reci im: *Gospod će s visine riknuti, i iz stana Svetinje svoje pustiće †glas svoj, silno će riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze groždje podignuće viku na sve stanovnike zemaljske.

*Psal. 68,16. †Joilo 3,16.

31. Proći će graja do kraja *zemlje, jer raspru ima †Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike će dati pod mač, govori Gospod.

*Joilo 3,2. †Os. 4,1.

32. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja će poći od naroda do naroda, i veliki će se vihor podignuti od krajeva zemaljskih.

33. I u onaj će dan biti od kraja do kraja *zemlje pobijeni od Gospoda, neće biti oplakani, niti će se pokupiti i pogrepsti, biće gnoj po zemlji.

*Jer. 12,12.

34. Ridajte, pastiri, i vičite i valjajte se po prahu, glavari stadu, jer se navršise vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i pašćete kao skupocjen sud.

35. I neće biti utočišta pastirima, ni izbaavljenja glavarima od stada.

36. Vikaće pastiri i ridaće glavari od stada, jer će potrti Gospod pašu njihovu.

37. I razvaliće se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega.

38. Kao lavić ostavio je šator svoj, jer će zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegova.

Jeremijin govor o pokajanju. Optužba i odbrana od strane knezova.

26. U početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova riječ od Gospoda govoreći:

2. Ovako govori Gospod: stani u trijemu doma Gospodnjega, i govori svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve riječi koje ti zapovijedam da im kažeš, ne izostavi ni riječi,

3. Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoja zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim učiniti za zloću djela njihovijeh.

4. Rec i dakle: ovako veli Gospod: ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas,

5. Da slušate riječi slugu mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah zarana jednako, ali ih ne poslušaste,

6. Učiniću s domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daću u prokletstvo svijem narodima na zemlji.

7. A sveštenici i proroci i sav narod čuše Jeremiju gdje govori te riječi u domu Gospodnjem.

8. I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatiše ga sveštenici i proroci i sav narod govoreći: poginućeš.

9. Zašto prorokova u ime Gospodnje govoreći: ovaj će dom biti kao Silom, i ovaj će grad opustjeti da neće u njemu niko živjeti? I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnji.

10. A knezovi Judini čuvši to dođoše iz doma carskoga u dom Gospodnji, i sjedoše pred nova vrata Gospodnja.

11. I rekoše sveštenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreći: ovaj je *čovjek zaslužio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što čuste svojim ušima.

*Jer. 38,4.

12. Tada progovori Jeremija svijem knezovima i svemu narodu govoreći: *Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što čuste.

*Jer. 26,15.

13. Zato popravite puteve svoje i djela svoja, i poslušajte riječ *Gospoda Boga svojega, i sažalije se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas. *Jer. 7,3. Isa. 55,7.

14. A ja, evo sam u vašim rukama, činite od mene što mislite da je dobro i pravo.

15. Ali znajte zacijelo, ako me ubijete, krv pravu svalićete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me posla k vama da govorim sve ove riječi da čujete.

16. Tada rekoše knezovi i sav narod sveštenicima i prorocima: nije ovaj čovjek služio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga našega.

17. I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše:

18. Mihej Morašćanin prorokova u vrijeme *Jezekije cara Judina i govori svemu narodu Judinu i reče: ovako veli Gospod nad vojskama: †Sion će se preorati kao njiva i grad će Jerusalem biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka šuma.

*Mih. 1,1. †Mih. 3,12.

19. Je li ga zato ubio *Jezekija car Judin i sav Juda? nije li se pobojavao †Gospoda i molio se Gospodu? i Gospodu se sažali radi zla koje bješe izrekao na njih; mi, dakle, činimo veliko zlo dušama svojim.

*2.Dnev. 32,26. †2.Moj. 32,14.

20. I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodnje, Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija.

21. I kad ču car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi riječi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija čuvši pobja se i pobježe i dođe u Misir.

22. A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahovorova i druge s njim.

23. I oni izvedoše Uriju iz Misira i doveđoše k caru Joakimu, i ubi ga mačem, i baci tijelo njegovo u groblje prostoga naroda.

24. Ali ruka *Ahikama sina †Safanova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube. *2.O car. 22,12. †Jer. 39,14.

Jeremija poziva cara nad Judom i druge careve, da se po Božijoj volji priklone jarmu vavilonskom.

27. U *početku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći:

*Jer. 28,1.

2. Ovako mi reče Gospod: načini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata.

3. Potom pošlji ih caru edomskom i caru moavskom i caru sinova Amonovijeh i caru tirkskom i caru sidonskom, po poslanicima koji će doći u Jerusalem k Sedekiji caru Judinu.

4. I naruči im neka reku svojim gospodarima: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ovako recite svojim gospodarima:

5. Ja sam stvorio zemlju i ljude i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; i dajem je kome mi je drago.

6. I sada ja dadoh sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom sluzi svojemu, dadoh mu i zvijerje poljsko da mu služi.

7. I svi će narodi služiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle dođe vrijeme i njegovoj zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga.

8. A koji narod ili carstvo ne bi htio služiti Navuhodonosoru caru vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara vavilonskoga, takav ću narod pohoditi mačem i glađu i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom.

9. Ne slušajte dakle proroka svojih ni vrača svojih ni sanjača svojih ni gataru svojih ni bajača svojih, koji vam govore i vele: nećete služiti caru vavilonskom.

10. Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izginete.

11. A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram *cara vavilonskoga i služio mu, ostaviću ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj. *Jer. 40,9.

12. I *Sedekiji †caru Judinu rekoh sve ovo govoreći: savijte vrat svoj pod jaram cara †vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, pa ćete ostati živi.

*Jer. 28,1. †Jer. 28,2. †Jer. 38,17.

13. Zašto da poginete ti i narod tvoj od mača i od gladi i od pomora, kako reče Gospod za narod koji ne bi služio caru vavilonskom?

14. Ne slušajte, dakle, šta govore *proroci koji vam kažu i vele: nećete služiti caru vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž.

*Jer. 14,14.

15. Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju.

16. I sveštenicima i svemu narodu govorih i rekoh: ovako veli Gospod: ne slušajte šta govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreći: evo, posuđe doma *Gospodnjega vratiće se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž.

*2.O car. 24,13.

17. Ne slušajte ih; služite caru vavilonskom, i ostaćete živi; zašto taj grad da opusti?

18. Ako li su proroci i ako je riječ Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u domu cara Judina i u Jerusolimu ne otidu u Vavilon.

19. Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnožja i za druge sudove što su ostali u tom gradu,

20. Kojih ne uze *Navuhodonosor car vavilonski kad odvede u ropstvo Jehoniju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalima u Vavilon, i sve glavare Judine i jerusalimske;

*Jer. 24,1.

21. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaše u domu Gospodnjem i u domu cara Judina u Jerusolimu:

22. U *Vavilon će se odnijeti i ondje će biti do dana kad ću ih pohoditi, veli †Gospod, kad ću ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

*Jer. 32,5. †Dan. 9,2.

Lažni prorok Ananija protivreći Jeremiji, koji mu prorokuje smrt i te je godine umro krak Ananija.

28. **A** iste godine, u *početku carovanja †Sedekije †cara Judina, četvrte godine, petoga mjeseca, reče mi Ananija sin Azorov, prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred sveštenicima i svijem narodom govoreći:

*Jer. 27,1. †Jer. 36,12. †Jer. 51,59.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: slomih jaram cara vavilonskoga.

3. Do dvije godine ja ću vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car vavilonski odavde i odnese u Vavilon.

4. I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino što otide u Vavilon, ja ću dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer ću slomiti jaram cara vavilonskoga.

5. Tada reče Jeremija prorok Ananiji proroku pred sveštenicima i pred svijem narodom, koji stajaše u domu Gospodnjem,

6. Reče Jeremija prorok: amin, da Gospod učini tako, da Gospod ispuni tvoje riječi što si prorokovao da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblje iz Vavilona na ovo mjesto.

7. Ali čuj ovu riječ koju ću ja kazati pred tobom i pred svijem narodom:

8. Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor.

9. Prorok koji proriče mir, kad se zbude riječ toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod.

10. Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proroku i slomi ga.

11. I reče Ananija pred svijem narodom govoreći: ovako veli Gospod: ovako ću slomiti jaram Navuhodonosora cara vavilonskoga do dvije godine s vrata svijeh naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem.

12. Ali dođe riječ Gospodnja Jeremiji, pošto slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proroku, i reče:

13. Idi i kaži Ananiji i reci: ovako veli Gospod: slomio si jaram drveni, ali načini mjesto njega gvozden jaram.

14. Jer ovako veli *Gospod nad vojskama Bog †Izrailjev: gvozden ću jaram metnuti na vrat †svijem tijekom narodima da služe Navuhodonosoru caru vavilonskom, i služiće mu, dao sam mu i zvizjerje poljsko.

*5.Moj. 28,48. †Jer. 27,4. †Jer. 15,13.

15. Potom reče Jeremija prorok Ananiji proroku: čuj, Ananija; nije te poslao *Gospod, a ti si učinio da se narod ovaj pouzda u laž.

*Jer. 29,31.

16. Zato ovako veli Gospod: evo, ja ću te skinuti sa *zemlje, ove godine ti ćeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda.

*4.Moj. 14,37.

17. I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

Jeremijino pismo zarobljenjem
Judejcima u Vavilonu.
Semaja će biti kažnjen.

29. **A**ovo su riječi u poslanici koju poslao prorok Jeremija iz *Jerusalima k ostatku starješina zarobljenijih i sveštenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon,

*Jer. 29,25.

2. Pošto otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i jerusalimski, i drvodjelje i kovači,

3. Po Elasi sinu Safanovu i Gemariji sinu Helkijinu, koje sla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru vavilonskom; i u knjizi govoraše:

4. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselili iz Jerusalima u Vavilon:

5. Gradite kuće i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov;

6. Ženite se i rađajte sinove i kćeri; i sinove svoje ženite, i kćeri svoje udajte, neka rađaju sinove i kćeri, i množite se tu i ne umaljujte se.

7. I tražite dobro gradu, u koji vas preselili, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu biće vama dobro.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: nemojte da vas varaju vaši proroci što su među vama i vaši vrači, i ne gledajte na sne svoje što sanjate.

9. Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospod.

10. Jer ovako veli Gospod: kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodiću vas, i izvršiću vam dobru *riječ svoju da ću vas vratiti na ovo mjesto.

*2.Dnev. 36,21.

11. Jer ja znam misli koje mislim za vas, govori *Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dam posljedak kakav čekate.

*Jezek. 11,16.

12. Tada ćete me prizivati i ići ćete i molićete mi se, i uslišiću vas.

13. I tražićete me, i naći ćete me, kad me potražite *svijem srcem svojim.

*Jer. 24,7.

14. I daću vam se da me nađete, govori *Gospod, i vratiću †roblje vaše, i sabraču vas iz †svijeh naroda i iz svijeh mjesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i dovešću vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio.

*5.Moj. 4,7. †5.Moj. 30,3. †Jer. 23,3.

15. Jer rekoste: Gospod nam podiže proroke u Vavilonu.

16. Jer ovako veli Gospod za cara koji sjedi na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braću vašu što ne otidoše s vama u ropstvo.

17. Ovako veli *Gospod nad vojskama: evo, ja ću pustiti na njih mač, †glad i pomor, i učiniću ih da budu kao †smokve rdave, koje se ne mogu jesti, kako su rdave.

*Jer. 24,8. †Jer. 24,10. †Jer. 24,2.

18. I goniću ih mačem i glađu i pomorom, i učiniću da se potucaju po *svijem †carstvima zemaljskim, da budu uklini i †čudo i potsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih prognam.

*1.O car. 9,7. †Jer. 15,4. †2.Dnev. 29,8.

19. Jer ne poslušaste mojih riječi, govori *Gospod, kad slah k njima sluge svoje proroke zarana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod.

*Jer. 25,4.

20. Slušajte dakle riječ Gospodnju vi svi zarobljeni, koje poslao iz Jerusalima u Vavilon.

21. Ovako veli *Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, Ja ću ih predati u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom, da ih pobije na vaše oči. *Jer. 29,15.

22. I od njih će se uzeti uklin među sve roblje Judino što je u Vavilonu, te će govoriti: *Gospod da učini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeče car vavilonski na ognju. *Isa. 65,15.

23. Jer učiniše grdilo u Izrailju čineći preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreći laž na moje ime, što im ne zapovjedih; Ja znam to, i *svjedok sam, govori Gospod. *Mal. 3,5.

24. I Semaji iz Nelama reci govoreći:

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalmu, i *Sofoniji sinu †Masijinu svešteniku i svijem sveštenicima, govoreći:

*2.O car. 25,18. †Jer. 21,1.

26. *Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da pazite u domu Gospodnjem na svakoga †čovjeka bezumna i koji se gradi †prorok, da ih mečeš u tamnicu i u klade.

*5.Moj. 13,5. †2.O car. 9,11. †5.Moj. 13,1.

27. Zašto dakle ne ukori Jeremije Anatoćanina, koji se gradi prorok među vama?

28. Jer posla k nama u Vavilon i poruči: dugo će trajati; gradite kuće i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov.

29. I Sofonija sveštenik pročita tu knjigu pred prorokom Jeremijom.

30. I dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

31. Pošlji ka svemu roblju i poruči: ovako veli *Gospod za Semaju iz Nelama: što vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i čini da se uzdate u laž, *Jer. 28,15.

32. Zato ovako veli *Gospod: evo, Ja ću pohoditi Semaju Nelamljanina i potomstvo njegovo, neće od njega niko ostati u ovom narodu niti će vidjeti dobra što ću ja učiniti

narodu svojem, govori †Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

*Jer. 28,16. †2.Moj. 20,5.

Proricanje o spasenju Izrailja i Jude, i o budućnosti pomazanika.

30. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreći: napiši u knjigu sve riječi koje ti govoriš.

3. Jer evo idu dani, govori Gospod, kad ću povratiti roblje naroda svojega Izrailja i Jude, govori Gospod, i dovešću ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovijem, i držaće je.

4. I ovo su riječi koje reče Gospod za Izrailja i Judu.

5. Jer ovako veli Gospod: čusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema.

6. Pitajte, i vidite, eda li muško rađa? zašto dakle vidim gdje se svaki čovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promijenila lica i pobljedjela?

7. Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak će se izbaviti iz nje.

8. Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiću jaram njegov s vrata tvoje, i sveze tvoje pokidaću; i neće ga više tuđini nagoniti da im služi.

9. Nego će služiti Gospodu Bogu svojem i Davidu caru svojem, kojega ću im podignuti.

10. Ti se, dakle, ne boj, Jakove slugo moj, govori *Gospod, i ne plaši se, Izrailju; jer, evo, ja ću te izbaviti iz daljne zemlje, i potomstvo tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov će se vratiti i počivati, i biće miran, i niko ga neće plašiti. *Isa. 41,13.

11. Jer sam ja s tobom, govori *Gospod, da te izbavim; i učiniću kraj svijem narodima, među koje sam te rasijao, ali tebi neću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a neću te ostaviti sasvijem bez kara.

*Amos 9,8.

12. Jer ovako veli Gospod: smrtan je plom tvoj i rana tvoja ljuta.

13. Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te liječi, nema lijeka koji bi ti pomogao.

14. Svi koji te ljube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarih udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne *grijehe tvoje. *Jer. 5,6.

15. Zašto višeš radi rane svoje, smrtnoga bola svegoga? za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje činim ti to.

16. Ali svi koji te proždiru, proždrijeće se, i neprijatelji tvoji svikoliki otići će u ropstvo, i koji te gaze, biće pogaženi, i sve koji te plijene, daću ih da se oplijene.

17. Jer ću te iscijeliti, i rane ću ti izliječiti, govori *Gospod, jer te zvaše otjeranom: Sionom, kojega niko ne traži. *2.Moj. 15,26.

18. Ovako veli *Gospod: evo, Ja ću povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaću se na stanove njegove; i grad će se sazidati na mjestu svom, i dvor će stajati na svoj način. *Zah. 12,7; Jer. 31,38.

19. I iz njih će izlaziti hvale i glas ljudi veseljih, jer ću ih umnožiti, i neće se umaljavati, i uzvisiću ih, i neće se poniziti.

20. I sinovi će njegovi biti kao prije, i zbor će njegov biti utvrđen preda mnom, i pohodiću sve koji mu čine silu.

21. I knez će njihov biti od njih, i vladalac će njihov izlaziti isred njih; i daću mu da pristupa, i pristupaće k meni; jer ko je taj koji se usuđuje pristupiti k meni? govori *Gospod. *4.Moj. 16,5.

22. I bićete mi narod, i Ja ću vam biti Bog.

23. Gle, vihor Gospodnji, gnjev, izići će, vihor, koji ne prestaje, pašće na glavu bezbožnicima.

24. Neće se povratiti žestoki *gnjev Gospodnji, dokle ne učini i izvrši što je naučio u srcu svom; naposljetku ćete razumjeti to. *Jer. 23,20.

Dalje proricanje o budućem spasenju Izrailja i Jude i o novom zavjetu.

31. U to vrijeme, govori *Gospod, Ja ću biti Bog svijem porodicama Izrailjevijem, i oni će mi biti narod.

*Amos 3,1.

2. Ovako veli Gospod: narod što osta od mača nađe milost u pustinji, kad idah da dam odmor Izrailju.

3. Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vječnom, zato ti jednako činim milost.

4. Opet ću te sazidati, i bićeš sazidana, djevojko Izrailjeva, opet ćeš se veseliti bubnjima svojim, i izlazićeš sa zborom igračkima.

5. Opet ćeš saditi vinograde na brdima samarijskim, sadiće vinogradari i ješće rod.

6. Jer će doći dan kad će vikati čuvari na gori Jefremovoj: ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svojemu.

7. Jer ovako veli Gospod: pjevajte veselo radi Jakova, i podvikujte radi glave narodi-ma; javljajte, hvalite i govorite: spasi, Gos-pode, narod svoj, ostatak Izrailjev.

8. Evo, Ja ću ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraču ih s krajeva zemaljskih, i slijeпа i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiće se ovamo.

9. Ići će plaćući, i s molitvama ću ih dovesti natrag; vodiću ih pokraj potoka pravim putem, na kom se neće spoticati; jer sam Otac Izrailju, i Jefrem je prvenac moj.

10. Čujte, narodi, riječ Gospodnju, i javljajte po dalekim ostrvima i recite: koji rasi-je Izrailja, skupiće ga, i čuvaće ga kao *pastir stado svoje. *Isa. 40,11.

11. Jer iskupi *Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jačega od njega. *Isa. 44,23.

12. I doći će i pjevaće na visini sionskoj, i steći će se k dobrom Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima; i *duša će im biti kao vrt zaliven, i neće više tužiti. *Isa. 58,11.

13. Tada će se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promijeniću žalost njihovu na radost, i utješiću ih, i razveseliću ih po žalosti njihovoj.

14. I napitaću sveštenicima dušu pretilonom, i narod će se moj nasititi dobra moje-ga, govori Gospod.

15. Ovako veli Gospod: glas u *Rami ču se, narančanje i †plač veliki; Rahilja plače za djecom svojom, neće da se utješi za djecom svojom, jer ih nema. *Isus N. 18,25. †Mat. 2,18.

16. Ovako veli *Gospod: ustavi glas svoj od plača i oči svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni će se vratiti iz †zemlje neprijateljske.

*Jezek. 11,17. †Os. 1,11.

17. I imaš nada za pošljedak, govori Gospod, da će se vratiti sinovi tvoji na međe svoje.

18. Čujem doista Jefrema gdje tuži: pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim, jer si ti *Gospod Bog moj.

*Dan. 9,14.

19. Jer pošto se obratih, pokajah se; i pošto se naučih, udarih se po bedru; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje.

20. Nije li mi Jefrem mio sin? nije li dijete predrago? Otkad govoriš protiv njega, jednako ga se opominjem; zato je *srce moje ustreptalo njega radi, doista ću se smilovati na nj, govori Gospod.

*Os. 11,8.

21. Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojim si išla; vrati se, djevojko Izrailjeva, vrati se u gradove svoje.

22. Dokle ćeš lutati, kćeri *odmetnice! jer je †Gospod učinio nešto novo na zemlji: žena će opkoliti čovjeka.

*Jer. 3,6. †Os. 4,16.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: još ću ovu riječ govoriti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad na-trag dovedem roblje njihovo: Gospod da te blagoslovi, stane pravde, sveta goro!

24. Jer će se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovi, i ratari i koji idu za stadom.

25. Jer ću napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu.

26. Utom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak.

27. Evo idu dani, govori Gospod, kad ću zasijati dom Izrailjev i dom Judin sjemenom čovječijim i sjemenom od stoke.

28. I kao što sam pazio na njih da ih istrijebljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i mučim, tako ću paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod.

29. U te dane neće se više govoriti: oci je-došće kiselu *grožđe, a sinovima trnu zubi.

*Jezek. 18,2.

30. Nego će svaki za svoj grijeh poginuti; ko god jede kiselu grožđe, tome će zubi trnuti.

31. Evo, idu dani, govori *Gospod, kad ću učiniti s domom †Izrailjevijem i s domom Judinijem nov †zavjet,

*Jer. 33,14. †Jevr. 8,8. †Jer. 32,40.

32. Ne kao onaj zavjet koji učinih s ocima njihovijem, kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod;

33. Nego ovo je *zavjet što ću učiniti s domom Izrailjevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuću zakon svoj u njih, i na †srcu njihovu napisaću ga, i biću im Bog i oni će mi biti narod.

*Jer. 32,40. †Psal. 40,8.

34. I neće više učiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoreći: poznajte Gospoda; jer će me znati svi od maloga do velikoga, govori *Gospod; jer ću im oprostiti †bezakonnja njihova, i grijeha njihovijeh neću više pominjati.

*Jer. 50,20; Isa. 54,13. †Jer. 33,8.

35. Ovako veli *Gospod, koji daje sunce da svijetli danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noću, koji raskida more i buče vali njegovije, kojemu je ime Gospod nad vojskama:

*Isa. 51,15.

36. Ako tihjeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i potomstvo će Izrailjevo prestati biti narod preda mnom navijek.

37. Ovako veli Gospod: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada ću i ja odbaciti sve *sjeme Izrailjevo za sve što su učinili, veli Gospod.

*Jer. 33,22.

38. Evo idu dani, govori Gospod, u koje će se sazidati Gospodu ovaj grad od kule *Ananeilove do vrata na uglu.

*Nem. 3,1.

39. I još će dalje otići uže mjerачko do huma Gariva i obrnuće se na Goat.

40. I sva dolina od mrtvih tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla Konjskih vrata k istoku, biće svetinja Gospodu; neće se razvaliti ni potrti dovijeka.

Jeremija za znak povratka iz Vavilona
kupuje jednu njivu, moli se Bogu
i dobija ponovo Božije obricanje,
da će se Izrailj spasiti.

32. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda desete godine *Sedekije cara Judina, koja je osamnaesta godina Navuhodonosorova; *Jer. 39,1.

2. A tada vojska cara vavilonskoga bijaše opkolila Jerusalem, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnice, koja bijaše u dvoru cara Judina.

3. Jer ga zatvori Sedekija car Judin govoreći: zašto prorokuješ govoreći: ovako veli Gospod: evo, ja ću predati taj grad u ruke caru vavilonskom i uzeće ga?

4. I Sedekija car Judin neće uteći iz ruku haldejskih, nego će zacijelo biti predan u ruke caru vavilonskom, i usta će ovoga govoriti s ustima onoga, oči će se ovoga vidjeti s očima onoga.

5. I odvešće Sedekiju u Vavilon, te će ostati ondje, dokle ga ne pohodim, govori Gospod; ako se bijete s Haldejcima, nećete biti srećni.

6. Reče, dakle, Jeremija: dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

7. Evo, Anameilo sin Saluma strica tvoje ide k tebi da ti kaže: kupi njivu moju što je u Anatotu, jer ti imaš po srodstvu pravo da je kupiš.

8. I dođe k meni Anameilo sin strica mogea po riječi Gospodnjoj u trijem od tamnice, i reče mi: hajde kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je riječ Gospodnja.

9. I kupih od Anameila sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjerih mu novce, sedamnaest sikala srebra.

10. I napisah knjigu, i zapečatih, i uzeh svjedoke izmjeriv novce na mjeru.

11. I uzeh knjigu o kupovini zapečaćenu po zakonu i uredbama, i otvorenu,

12. I dadoh *knjigu o kupovini Varuhu sinu †Nirije sina Masijina pred Anameilom bratučedom svojim i pred svjedocima koji se potpisaše na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjedahu u trijemu od tamnice. *Jer. 36,4. †Jer. 51,59.

13. I zapovjedih Varuhu pred njima govoreći:

14. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapečaćenu i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljan sud da ostanu dugo vremena.

15. Jer ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: još će se kupovati kuće i njive i vinogradi u ovoj zemlji.

16. I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirijinu, pomolih se *Gospodu govoreći:

*Fil. 4,6; 1.Moj. 32,9.

17. Ah, *Gospode Gospode! eto, ti si stvorio †nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije tebi teško.

*Jer. 33,2; 1.Moj. 18,14; †2.O car. 19,15.

18. Činiš *milost na tisućama, i vraćaš za †bezakonje otačko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime †Gospod nad vojskama;

*2.Moj. 20,6. †5.Moj. 5,9. †Jer. 10,16.

19. Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oči tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putevima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh;

20. Koji si činio znake i čudesa do danas u *zemlji misirskoj i u Izrailju i među svijem ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas; *2.Moj. 9,16.

21. Jer si izveo narod svoj Izrailja iz *zemlje misirske znacima i čudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom; *2.Sam. 7,23.

22. I dao si im ovu *zemlju, za koju se zackle ocima njihovijem da ćeš im je dati, zemlju gdje teče mljeko i med. *2.Moj. 3,8.

23. Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušajte glasa tvoga, i po tvom zakonu ne hodiše, i što si im god zapovjedio da čine, ne činiše, zato si učinio te ih snađe sve ovo zlo.

24. Evo, opkopi dođoše do grada da ga uzmu; i od mača i gladi i pomora grad će se dati u ruke Haldecima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš.

25. A ti mi veliš, Gospode, Gospode: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldecima.

26. Tada dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

27. Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, e da li je meni što teško?

28. Zato ovako veli Gospod: evo ja dajem taj grad u ruke Haldecima i u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom da ga uzme.

29. I Haldejci koji biju taj *grad ući će u nj, i upaliće ognjem taj grad i spaliće ga i kuće gdje na krovovima kadiše Valu i ljevaše naljeve bogovima drugim da bi me razgnjevili. *Jer. 34,2.

30. Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini činiše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjeviše djelima ruku svojih, govori Gospod.

31. Jer taj *grad bješe mi na gnjev i na srdnju otkad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe, *2.O car. 23,27.

32. Za sve zlo sinova Izrailjevijeh i sinova Judinijeh što činiše gnjeveći me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusallimljani.

33. I okrenuše mi leđa a ne lice; i kad ih ućah zarana jednako, ne poslušajte da bi primili nauku.

34. Nego metnuše svoje *gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskvrniše ga. *Jer. 7,30.

35. I sagradiše visine *Valu što su u †dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kćeri svoje †Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi dođe na um, da bi činili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh.

*Jer. 19,5. †2.O car. 23,10. †3.Moj. 18,21.

36. Ali zato opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da će se dati u ruke caru vavilonskom od mača i gladi i pomora:

37. Evo, Ja ću ih sabrati iz *svijeh zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarošti svojoj i u velikoj ljutini, i dovešću ih opet na ovo mjesto i učiniti da nastavaju bez straha. *5.Moj. 30,3.

38. I biće mi narod i Ja ću im biti Bog.

39. I daću im jedno *srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. *Jezek. 11,19.

40. I učiniću s njima *zavjet vječan da se neću odvratiti od njih čineći im dobro, i daću im strah svoj u †srce da ne otstupe od mene. *Isa. 55,3. †Jer. 31,33.

41. I radovaću im se čineći im dobro i zasađiću ih u ovoj *zemlji tvrdo svijem srcem svojim i svom dušom svojom. *5.Moj. 28,63.

42. Jer ovako veli Gospod: kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako ću dovesti na njih sve dobro koje im obričem.

43. Tada će se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kažete da je pusta i da nema u njoj ni živinčeta i da je dana u ruke Haldecima.

44. Kupovaće njive za novce, i pisaće knjige i pečatiti i uzimati svjedoke u *zemlji Venijaminovoj i po okolini jerusalimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i u gradovima po ravnicima i u gradovima južnijem, jer ću povratiti †roblje njihovo, govori Gospod. *Jer. 17,26. †Jer. 33,7.

Proricanje o izbavljenju iz Vavilona i o vječnom Božijem zavjetu.

33. I dođe riječ Gospodnja *Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoren u trijemu od †tamnice, govoreći:

*Jer. 32,2. †Jer. 37,21.

2. Ovako veli Gospod koji čini to, Gospod koji udešava i potvrđuje to, kojemu je ime Gospod:

3. Zovi me, i odazvaću ti se, i kazaću ti velike i tajne stvari, za koje ne znaš.

4. Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva

Judinijeh koji će se razvaliti opkopima i mačem,

5. I za one koji dođoše da se biju s Haldejcima, ali će ih napuniti mrtvijem tjelesima ljudi koje će pobiti u gnjevu svom i u jarošti svojoj odvrativ lice svoje od toga grada za svu zloću njihovu:

6. Evo, Ja ću ga iscijeliti i zdravlje mu dati, iscijeliću ih i pokazaću im obilje mira, postojanoga mira.

7. Jer ću povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaću ih kao prije.

8. I očistiću ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiše, i *oprostiću im sva bezakonja njihova, kojima mi sagriješiše i kojima se odmetnuše od mene.

*Jer. 31,34.

9. I biće mi milo ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji, koji će čuti za sve dobro što ću im učiniti, i uplašiće se i drhtaće radi svega dobra i radi svega mira što ću im ja dati.

10. Ovako veli Gospod: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni čovjeka ni živinčeta, u gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim opustjelim da nema čovjeka ni stanovnika ni živinčeta opet će se čuti

11. Glas radostan i *glas veseo, glas ženikov i glas nevjestin, glas onijeh koji će govoriti: slavite †Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je do vijeka milost njegova; koji će prinostiti prinose zahvalne u domu Gospodnjem; jer ću vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod.

*2.Dnev. 5,13. †2.Dnev. 29,31.

12. Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustom, gdje nema čovjeka ni živinčeta, i u svijem gradovima njegovim opet će biti torovi pastirski da počivaju stada.

13. U gradovima po gorama, u gradovima po ravnicima i u gradovima južnijem i u *zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalima i po gradovima Judinijem opet će prolaziti stada ispod ruku brojačevijeh, veli Gospod.

*Jer. 17,26.

14. Evo, idu dani, govori *Gospod, kad ću izvršiti ovu dobru †riječ koju rekoah za dom Izrailjev i za dom Judin.

*Jer. 23,5. †Jer. 29,10.

15. U te dane i u to vrijeme učiniću da proklija Davidu *klica prava, koja će činiti sud i pravdu na zemlji.

*Isa. 4,2.

16. U te dane spašće se Juda, i Jerusalem će stajati bez straha, i zvaće se: *Gospod †pravda naša.

*Isa. 45,17. †Psal. 4,1.

17. Jer ovako veli Gospod: neće nestati Davidu čovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva.

18. Ni sveštenicima Levitima neće nestati preda mnoom čovjeka koji bi prinosisu *žrtvu paljenicu i palio dar i klaao žrtvu do vijeka.

*Rim. 12,1.

19. Potom dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

20. Ovako veli Gospod: ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noć da ne bude dana ni noći na vrijeme,

21. Onda će se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carovao na prijestolu njegovu, i s Levitima sveštenicima slugama mojim.

22. Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako ću umnožiti *potomstvo Davida sluge svojega i Levita slugu svojih.

*1.Moj. 13,16.

23. Opet dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

24. Nijesi li vidio što reče taj narod govoreći: dvije porodice, koje bješe izabrao Gospod, odbaci ih? I ruže moj narod kao da već nije narod pred njima.

25. Ovako veli Gospod: ako nijesam *postavio zavjeta svojega za dan i za noć i uredbe nebesima i †zemlji,

*Psal. 74,16. †1.Moj. 8,22.

26. Onda ću i potomstvo *Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od potomaka njegovih onijeh koji će vladati potomstvom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer ću povratiti roblje njihovo i smilovaću se na njih.

*Isa. 14,1.

Prorokovanje da će car Sedekija biti kažnjen zajedno s narodom zbog prijestupa zakona o godini oslobođenja.

34. Riječ koja dođe *Jeremiji od Gospoda, kad †Navuhodonosor car vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašću, i svi narodi vojevahu na Jerusolimu i na sve †gradove njegove, i reče:

*Jer. 32,2. †2.O car. 25,1. †Jer. 1,15.

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: idi i kaži Sedekiji caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospod: evo, ja ću predati taj grad u ruke caru vavilonskom, i on će ga spaliti ognjem.

3. A ti nećeš uteći iz njegove ruke, nego ćeš biti uhvaćen i predan u njegove ruke, i oči će se tvoje vidjeti s očima cara vavilonskoga i njegova će ustava govoriti s tvojim ustima, i otići ćeš u Vavilon.

4. Ali čuj riječ Gospodnju, Sedekija care Judin; ovako veli Gospod za te: nećeš poginuti od mača.

5. Nego ćeš umrijeti na miru, i kao što pališe očima tvojima, predašnjim carevima, koji su bili prije tebe, tako će paliti i tebi, i narikaće za tobom: jaoh gospodar! jer ja rekoh ovo, govori Gospod.

6. I kaza Jeremija prorok Sedekiji caru Judinu sve ove riječi u Jerusolimu.

7. A vojska cara vavilonskoga udaraše na Jerusolim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Aziku, jer ti bjehu ostali tvrđi gradovi između gradova Judinijeh.

8. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija učini zavjet sa svijem narodom koji bješe u Jerusolimu da im proglašava slobodu,

9. Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov.

10. I poslušahu svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušahu i otpustiše.

11. A poslije opet staše uzimati robove i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje.

12. I dođe riječ Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoreći:

13. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: Ja učinih zavjet s očima vašim kad vas izvedoh iz zemlje misirske, iz doma ropskoga, govoreći:

14. Kad se svršuje sedma godina, otpuštajte svaki brata svojega *Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušahu me oči vaši niti prignuše uha svojega.

*5.Moj. 15,12; 2.Moj. 21,2.

15. I vi se bjeste sada obratili i učinili što je pravo preda mnom proglašivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, učinivši *zavjet preda mnom u domu koji se zove mojim imenom.

*2.O car. 23,3.

16. Ali udariste natrag i pogrdiste ime moje uzevši opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju, i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje.

17. Zato ovako veli Gospod: vi ne poslušaste mene da proglasite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori *Gospod, †maču, pomoru i gladi, i predaću vas da se potucate po svijem carstvima zemaljskim.

*Jer. 32,36. †Jer. 32,24.

18. I predaću ljude koji prestupiše moj *zavjet, koji ne izvršise riječi zavjeta koji učiniše preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši između polovina,

*Psal. 50,5.

19. Knezove *Judine i knezove jerusalimske, dvorane i sveštenike i sav narod ove zemlje, koji prodoše između polovina onoga teleta,

*Jer. 26,10.

20. Predaću ih u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže *dušu njihovu, i †mrtva će tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i †zvijerima zemaljskim.

*Jer. 22,25. †5.Moj. 28,26. †Psal. 79,2.

21. I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predaću u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara vavilonskoga, koja se vratila od vas.

22. Evo, Ja ću im zapovjediti, veli Gospod, i dovešću ih opet na ovaj *grad, i biće ga i uzeće ga i spaliće ga ognjem; i †gradove †Judine obratiću u pustoš da niko neće stanovati u njima. *Jer. 37,8. †Jer. 9,11. †Jer. 39,1.

Poslušnost sinova Rihavovijeh prema zapovijestima njihova praoca i neposlušnost judejskoga naroda prema Bogu.

35. Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda u vrijeme *Joakima sina Josijina †cara †Judina, govoreći:

*2.O car. 23,34. †Jer. 22,18. †Dan. 1,1.

2. Idi k domu sinova Rihavovijeh i govori s njima, te ih dovedi u dom Gospodnji, u koju klijet, i podaj im vina neka piju.

3. Tada uzeh Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braću njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovijeh.

4. I dovedoh ih u dom Gospodnji, u klijet sinova Anana sina Igdalijina čovjeka Božijega, koja je do klijeti knezovske, nad klijetću Masije sina Salumova, vratara.

5. I metnuh pred sinove doma Rihavova krčage pune vina, i čaše, pa im rekoh: pijte vino.

6. A oni rekoše: nećemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši: ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši dovijeka;

7. I kuće ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došli.

8. I poslušasmo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da ne pijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene, ni sinovi naši ni kćeri naše,

9. Ni da gradimo kuća da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva.

10. Nego živimo u šatorima, i slušamo i činimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš.

11. A kad dođe *Navuhodonosor car vavilonski u ovu zemlju, rekosmo: hajde da oti-

demo u Jerusalem ispred vojske haldejske i vojske sirske; i tako ostasmo u Jerusalemu. *2.O car. 24,1.

12. Tada dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći:

13. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: idi reci Judejcima i Jerusalemljanima: zar nećete da primite nauke da slušate riječi moje? govori Gospod.

14. Izvršuju se riječi Jonadava sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego slušaju zapovijest oca svojega; a ja vam govori zarana jednako, a vi me ne poslušaste.

15. I slah k vama sve sluge svoje *proroke zarana jednako govoreći: vratite se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeći im, pak ćete ostati u †zemlji koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prignuste uha svojega niti me poslušaste.

*Jer. 7,25. †Jer. 25,5.

16. Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene.

17. Zato ovako veli *Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja ću pustiti na Judu i na sve stanovnike jerusalimske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govoriš a oni ne poslušашe, i zvah ih a oni se ne odazvaše.

*Isus N. 23,15.

18. A porodici Rihavovoj reče Jeremija: ovako veli *Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: što slušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i činite sve kako vam je zapovjedio,

*2.Moj. 20,12.

19. Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: neće nestati Jonadav sinu Rihavovu čovjeka koji bi stajao preda mnom dovijeka.

Proročanstva Jeremijina spaljuju, ali po zapovijesti Gospodnjoj bivaju ponovo napisana.

36. A četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći:

2. Uzmi knjigu i napiši u nju sve riječi koje sam ti rekao za Izrailja i Judu i za sve narode, otkada ti počeh govoriti, od vremena Josijina, do danas;

3. Eda bi čuo dom Judin sve zlo koje im mislim učiniti i vratio se svak sa svoga zloga puta, da bih im oprostio bezakonje i grijeh njihov.

4. Tada Jeremija dozva Varuha sina Nirijina, i napisava Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve riječi Gospodnje koje mu govori.

5. Potom zapovjedi Jeremija Varuhu govoreći: meni nije slobodno, te ne mogu otići u dom Gospodnji.

6. Nego idi ti, i pročitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, riječi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judejcima koji dođu iz gradova svojih pročitaj;

7. Ne bi li moleći se pripali ka Gospodu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik gnjev i jarost što je Gospod izrekao za taj narod.

8. I učini Varuh sin Nirijin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i pročita iz knjige riječi Gospodnje u domu Gospodnjem.

9. A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglašise post pred Gospodom svemu narodu jerusalimskom i svemu narodu koji dođe iz gradova Judinijeh u Jerusalem.

10. I pročita Varuh iz knjige riječi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeh vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom.

11. A kad ču Mihej sin Gemarije sina Safanova sve riječi Gospodnje iz knjige,

12. On siđe u dom carev u klijet pisarevu, i gle, ondje sjedahu svi knezovi, *Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i Elnatan sin Ahvorov, i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi. *Jer. 36,20.

13. I kaza im Mihej sve riječi što ču kad Varuh čitaše knjigu narodu.

14. Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Husi-

jeva, i poručise mu: knjigu koju si čitao narodu uzmi u ruku i dođi ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirijin, i dođe k njima.

15. I oni mu rekoše: sjedi i čitaj da čujemo. I Varuh im je pročita.

16. A kad čuše sve one riječi, svi se uplašise i rekoše Varuhu: kazaćemo caru sve te riječi.

17. I zapitaše Varuha govoreći: kaži nam kako si napisao sve te riječi iz usta njegovijeh.

18. A Varuh im reče: iz usta svojih kaziva mi sve te riječi, a ja pisah u knjigu mastilom.

19. Tada rekoše knezovi Varuhu: idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste.

20. Potom otidoše k caru u trijem ostavivši knjigu u klijeti *Elisame pisara, i kazaše caru sve te riječi. *Jer. 36,12.

21. A car posla *Judija da donese knjigu; i donese je iz klijeti Elisame pisara, i stade čitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara. *Jer. 36,14.

22. A car sjeđaše u zimnoj kući devetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje.

23. I kad Judije pročita tri četiri lista, isijechе je car nožem pisarskim, i baci u oganj na žeravicu, te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici.

24. Ali se ne uplašise, niti razdriechе haljina svojih car niti koji od slugu njegovijeh čuvši sve one riječi.

25. I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša.

26. Nego zapovjedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiji sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri *Gospod.

*Psal. 34,19.

27. I dođe riječ Gospodnja Jeremiji, pošto car sažeže knjigu i riječi koje napisava Varuh iz usta Jeremijinih, govoreći:

28. Uzmi opet drugu knjigu, i napiši u nju sve predašnje riječi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin.

29. A za Joakima cara Judina reci: ovako veli Gospod: ti si sažegao onu knjigu govov-

reći: zašto si napisao u njoj i rekao: doći će car vavilonski i zatrti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljude i stoku?

30. Zato ovako veli Gospod za Joakima *cara Judina: neće imati nikoga ko bi sjedio na †prijestolu Davidovu, i mrtvo će tijelo njegovo biti bačeno na pripeku obdan i na mraz obnoć.

*2.O car. 24,12. †Jer. 22,30.

31. Jer ću pohoditi njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiću na njih i na stanovnike jerusalimske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih, ali ne poslušашe.

32. I uze Jeremija drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirijinu pisaru, a on napisa u nju iz usta Jeremijinih sve riječi što bijahu u onoj knjizi, koju sažee Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onijem mnogo onakih riječi.

Jeremiju tuku i robe.

37. Potom carova *Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega †postavi carem u zemlji Judinoj †Navuhodonosor car vavilonski.

*1.Dnev. 3,16. †2.Dnev. 36,10. †Dan. 1,1.

2. Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu riječi Gospodnjih, koje govoraše preko Jeremije proroka.

3. I posla car Sedekija Jeahala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše: pomoli se za nas Gospodu Bogu našem.

4. I Jeremija iđaše među narod i još ga ne bjehu metnuli u tamnicu.

5. I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldejci koji bijahu Jerusalam čuvši glas o njoj otidoše od Jerusalama.

6. A riječ Gospodnja dođe Jeremiji proroku govoreći:

7. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate: evo vojska Faraonova koja pođe vama u pomoć, vratiće se u svoju zemlju, u Misir.

8. A Haldejci će opet doći i opkoliće taj grad i uzeće ga i spaliće ga ognjem.

9. Ovako veli Gospod: ne varajte se govoreći: otići će od nas Haldejci; jer neće otići.

10. I da pobijete svu vojsku haldejsku, koja će se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni će ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem.

11. A kad otide vojska haldejska od Jerusalima radi vojske Faraonove,

12. Izide Jeremija iz Jerusalama da bi otišao u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande među narod.

13. Ali kad bijaše na vratima Venijaminovijem, ondje bijaše starješina stražarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroka govoreći: ti bježiš ka Haldejcima.

14. A Jeremija reče: nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima.

15. A knezovi se razgnjeviše na *Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u †tamnicu u kući Jonatana pisara, jer od nje bijahu načinili tamnicu.

*Jer. 20,1. †Djela 12,6.

16. A kad *Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta ondje dugo vremena.

*Jer. 38,6.

17. Potom posla car *Sedekija, te ga izvadila, i upita ga u svojoj kući nasamo, i reče mu govoreći: ima li riječ od Gospoda? A Jeremija reče: ima. Još reče: bićeš predan u ruke caru vavilonskomu.

*Jer. 21,7.

18. Potom reče Jeremija caru Sedekiji: šta sam ti skrivio ili slugama tvojim ili tomu narodu, te me metnuste u tamnicu?

19. I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreći: neće doći car vavilonski na vas ni na ovu zemlju?

20. Sada dakle poslušaj, *care gospodaru moj, pusti preda se molbu moju, nemoj me vraćati u kuću Jonatana pisara, da ne umrem ondje.

*Jer. 38,26.

21. Tada zapovjedi car Sedekija da zatvore *Jeremiju u trijem od tamnice i da mu daju svaki dan po hljeb s ulice hljebarske, dokle

traje hljeba u gradu. Tako sjedaše Jeremija u trijemu od tamnice. *Jer. 32,2.

Jeremija bačen u jamu; oslobađaju ga po zapovijesti carevoj od kojega traži da se preda neprijatelju.

38. A Sefatija sin Matanov i Godolija sin Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pashor sin Malhijin čuše riječi koje govori *Jeremija svemu narodu rekavši:

*Jer. 21,1.

2. Ovako veli Gospod: ko ostane u tom gradu, poginuće od mača, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaće živ, i duša će mu njegova biti mjesto plijena, i biće živ.

3. Ovako veli Gospod: doista će taj grad biti predan u ruke vojsci cara vavilonskoga, i uzeće ga.

4. I rekoše knezovi caru: da se pogubi taj čovjek, jer on oslabljava ruke vojnicima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govoreći im takve riječi, jer taj čovjek ne traži dobra ovom narodu nego zlo.

5. A car Sedekija reče: eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama.

6. Tada uzeše Jeremiju i baciše ga u jamu Malhije sina Amelehova, koja bijaše u trijemu od tamnice, i spustiše Jeremiju o užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib.

7. Ali kad ču Avdemeleh Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjedaše na vratima Venijaminovijem,

8. Izide Avdemeleh iz dvora careva i reče caru govoreći:

9. Care gospodaru moj, zlo učiniše ti ljudi u svemu što učiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i ondje gdje je bio od gladi umro, jer nema više hljeba u gradu.

10. Zato car zapovjedi Avdemelehu Etiopljaninu govoreći: uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz jame dok nije umro.

11. Tada uze Avdemeleh ljude, i dođe u dom carev pod riznicu, i uze odande iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiji u jamu o užima.

12. I reče Avdemeleh Etiopljanin Jeremiji: podmetni te stare haljine i rite pod pazuhu ispod uža. I učini Jeremija tako.

13. I izvukoše *Jeremiju na užima i izvadiše ga iz jame; i osta Jeremija u trijemu od tamnice. *Jer. 37,21.

14. Potom car Sedekija posla po Jeremiju proroka, te ga dovedoše preda nj u treći ulazak koji bijaše u domu Gospodnjem; i reče car Jeremiji: zapitaću te nešto, nemoj mi zatajiti.

15. A Jeremija reče Sedekiji: da ti kažem, nećeš li me pogubiti? a da te svjetujem, nećeš me poslušati.

16. Tada se car Sedekija zakle Jeremiji nasamo govoreći: tako da je živ *Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu, neću te pogubiti niti ću te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju. *Isa. 42,5.

17. Tada Jeremija reče Sedekiji: ovako veli *Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: ako otideš knezovima †cara vavilonskoga, živa će ostati duša tvoja, i grad ovaj neće izgorjeti ognjem, i tako ćeš ostati u životu ti i dom tvoj. *Jer. 27,8. †Jer. 21,10.

18. Ako li ne otideš knezovima *cara vavilonskoga, ovaj će grad biti predan u ruke Haldejcima, koji će ga spaliti ognjem, i ti nećeš uteći iz ruku njihovijeh. *Jer. 32,4.

19. A car Sedekija reče Jeremiji: ja se bojim Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke, te će mi se narugati.

20. A Jeremija reče: neće te predati; poslušaj glas Gospodnji, koji ti ja govorim, i dobro će ti biti i živa će biti tvoja duša.

21. Ako li nećeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospod:

22. Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odvešće se knezovima cara vavilonskoga, i one će reći: nagovoriše te i prevariše te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag.

23. Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešće se Haldejcima, i ti nećeš uteći iz ruku njihovih; nego ćeš dopasti u ruke caru vavilonskom, i ovaj će grad izgorjeti ognjem.

24. Tada reče Sedekija Jeremiji: niko da ne dozna za te riječi, da ne pogineš.

25. Ako li knezovi čuši da sam govorio s tobom dođu k tebi i reku ti: kaži nam šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te nećemo pogubiti, i šta je car tebi govorio?

26. Reci im: ja pripadoh k *caru moleći se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem ondje. *Jer. 37,20.

27. I dođoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sasvijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga.

28. A *Jeremija osta u trijemu od *tamnice do dana kad uzeše Jerusalem; i on bijaše ondje kad uzeše Jerusalem.

*Jer. 39,14. †Jer. 39,15.

Jerusalem osvojen. Sedekija s iskopanim očima odveden u Vavilon. Jeremija zaštićen od Navuhodonosora prorokuje Avdemelehu da će se izbaviti.

39. Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga dođe *Navuhodonosor car *vavilonski sa svom vojskom svojom na *Jerusalim i stade ga biti. *2.O car. 25,1. †Jer. 52,4. †Jezek. 24,2.

2. Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca četvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad.

3. I udoše svi knezovi cara vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergal-Sareser, Samgarnevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-Sareser, starješina nad vračima, i svi drugi knezovi cara vavilonskoga.

4. A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i iziđoše noću iz grada pokraj vrta carskoga na vrata među dva zida; i išahu preko polja.

5. A vojska haldejska gonjaše ih, i stiže Sedekiju u polju jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi.

6. I zakla car vavilonski sinove Sedekijine u Rivlu na njegove oči, i sve znatne ljude od Jude pokla car vavilonski.

7. Iza toga Sedekiji iskopa oči, i sveza ga u dvoje verige mjedene, da ga odvede u Vavilon.

8. A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove jerusalimske raskopaše.

9. A ostatak naroda što osta u gradu i prebjege koji prebjegoše k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon.

10. Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi *Nevuzardan zapovjednik stražarski u *zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive.

*2.O car. 25,11. †Jer. 40,7.

11. A Navuhodonosor car vavilonski zapovjedi za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreći:

12. Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne čini mu zla, nego mu čini što ti god kaže.

13. I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevusazvan, starješina nad dvoranima, i Nergal-Sareser, starješina nad vračima, i svi knezovi cara vavilonskoga,

14. Poslaše, te uzeše *Jeremiju iz trijema od *tamnice, i predaše ga *Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kući; tako osta među narodom.

*Jer. 26,24. †Jer. 38,28. †Jer. 40,5.

15. A Jeremiji dođe riječ Gospodnja kad bješe zatvoren u trijemu od tamnice govoreći:

16. Idi i reci *Avdemelehu Etiopljaninu govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo ja ću učiniti da se zbudu riječi moje tome gradu na zlo, a ne na dobro, i navršice se pred tobom u onaj dan.

*Jer. 38,7.

17. Ali ću tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospod, i nećeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš.

18. Jer ću te doista sačuvati, te nećeš pasti od *mača, i biće ti duša tvoja mjesto plijena zato što si se pouzdao u me, govori *Gospod.

*Jer. 21,9. †Ruta 2,12.

Jeremija ostaje kod namjesnika Godolije u zemlji. Godolija ne vjeruje u zavjeru protiv svojega života.

40. Riječ koja dođe *Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga pošto bješe okovan u verige među svijem robljem jerusalimskim i Judinijem, koje se vođaše u Vavilon. *Jer. 39,14.

2. I uzevši zapovjednik stražarski Jeremiju reče mu: Gospod Bog tvoj izreče ovo zlo za ovo mjesto;

3. I nanese i učini kako reče, jer zgriješite Gospodu i ne slušaste glasa njegova, zato vas snađe ovo.

4. Ali sada, evo, ja te opraštam danas veriga što su ti na rukama; ako ti je volja počti sa mnom u Vavilon, hodi, ja ću se brinuti za te; ako li ti nije volja počti sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idi kuda god hoćeš i kuda ti je drago.

5. Ili ako ostaneš, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim među narodom, ili idi kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjeneice i dar, i otpusti ga.

6. I tako dođe Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji.

7. A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad čuše da je car vavilonski postavio Godoliju sina Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu između siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon,

8. Dođoše u Mispu ka Godoliji Ismailo sin Netanijin i Joanan i Jonatan sinovi Karijini, i Seraja sin Tanumetov, i sinovi Jofije Netofaćanina, i Jezanija sin nekoga Mahaćanina, oni i ljudi njihovi.

9. I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovijem govoreći: ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru vavilonskom, i dobro će vam biti.

10. A ja evo ću stajati u Mispi da dočekujem Haldejce koji će dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voće i ulje, i ostavljajte u sudove svoje, i stojte u gradovima svojim koje držite.

11. Tako i svi Judejci, koji bijahu među Moavcima i sinovima *Amonovijem i Edomcima i po řsvijem zemljama, čuvši da je car vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sina Ahikama sina Safanova, *Jer. 41,10. řJer. 24,9.

12. Vratite se svi Judejci iz svih mjesta kuda bijahu razagnani, i dođoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabraše vina i voća vrlo mnogo.

13. A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjehu u polju dođoše ka *Godoliji u Mispu, *Jer. 41,1.

14. I rekoše mu: znaš li da je Valis car sinova *Amonovijeh poslao Ismaila sina Netanijina da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov. *Jer. 41,10.

15. Tada Joanan sin Karijin reče Godoliji nasamo u Mispi govoreći: idem da ubijem Ismaila sina Netanijina, niko neće doznati. Zašto da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin?

16. Ali Godolija sin Ahikamov reče Joananu sinu Karijinu: nemoj to činiti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

Ismailo ubija Godoliju i više Judejaca i Haldejaca. Joanan ga goni. Judejci hoće da idu u Misir.

41. A sedmoga mjeseca dođe *Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka řGodoliji sinu Ahikamovu u řMispu, i jedoše ondje u Mispi s njim.

*2.O car. 25,25. řJer. 40,6. řJer. 40,8.

2. Potom usta Ismailo sin Netanijin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše mačem Godoliju sina Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car vavilonski nad zemljom.

3. I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše ondje, vojnike, pobi Ismailo.

4. A sutradan pošto ubi Godoliju, dok još niko ne dozna,

5. Dođoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imahu u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnji.

6. Tada Ismailo sin Netanijin izide im na susret iz Mispe i idāše plaćući, i sretavši se s njima reče im: hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu.

7. A kad dođoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanijin s ljudima koji bijahu s njim i baci ih u jamu.

8. A među njima se nađe deset ljudi koji rekoše Ismailu: nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i ječma i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braćom njihovom.

9. A jama u koju pobaca Ismailo sva tjelesa ljudi koje pobi uz Godoliju bijaše ona koju načini car Asa bojeći se Vase cara Izrailjeva; i Ismailo sin Netanijin napuni je pobijenijeh ljudi.

10. I zarobi *Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, ṫkćeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe ṫpostavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sina Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanijin pođe da prijeđe k sinovima Amonovijem.

*Jer. 40,14. ṫJer. 43,6. ṫJer. 40,7.

11. Ali *Joanan sin Karijin i sve ṫvojvode što bijahu s njim čuše sve zlo što učini Ismailo sin Netanijin. *Jer. 40,13. ṫJer. 40,7.

12. Tada uzeše sve svoje ljude i pođoše da udare na Ismaila sina Netanijina, kojega nađoše kod *velike vode u Gavaonu.

*2.Sam. 2,13.

13. I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joanana sina Karijina i sve vojvode što bjehu s njim, obradova se,

14. I sav narod što Ismailo zarobi iz Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijinu.

15. A Ismailo sin Netanijin pobježe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem.

16. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povратиše od Ismaila sina Netanijina, koji ubiv Godoliju sina Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona;

17. I otišavši stadoše u gostionici Himmovoj kod Vitlejema, da bi otišli i prešli u Misir,

18. Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanijin ubi *Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car vavilonski nad zemljom. *Jer. 40,5.

Jeremija po zapovijesti Gospodnjoj zabranjuje Joananu i drugijem Judejcima da idu u Misir.

42. Potom dođoše sve *vojvode i ṫJoanan sin ṫKarijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko, *Jer. 40,13. ṫJer. 40,8. ṫJer. 41,11.

2. I rekoše Jeremiji proroku: pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oči tvoje vide,

3. Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim ćemo ići i šta ćemo raditi.

4. A Jeremija prorok reče im: poslušaću; evo, pomolću se Gospodu Bogu vašemu po vašim riječima, i što vam odgovori Gospod kazaću vam, neću vam zatajiti ni riječi.

5. A oni rekoše Jeremiji: Gospod neka nam je svjedok istinit i vjeran da ćemo činiti sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas.

6. Bilo dobro ili zlo, poslušaćemo riječ Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljem, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega.

7. A poslije deset dana dođe riječ Gospodnja Jeremiji;

8. Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko,

9. I reče im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem preda nj molbu vašu:

10. Ako ostanete u ovoj *zemlji, sazidaću vas, i neću vas razoriti, i nasadiću vas i neću vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam učinio. *Jer. 24,6.

11. Ne bojte se cara vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori *Gospod, jer sam ja s vama da vas sačuvam i da vas izbavim iz njegove ruke. *4.Moj. 14,9.

12. I učiniću vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu.

13. Ako li rećete: nećemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajući glasa Gospoda Boga svojega,

14. Govoreći: ne, nego idemo u zemlju misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne čujemo i ne budemo gladni hljeba, i ondje ćemo se naseliti,

15. Onda čujte riječ Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli *Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidete da se naselite ondje, *5.Moj. 17,16.

16. Ondje će vas u zemlji misirskoj stignuti mač kojega se bojite, i glad, zbog koje se brinete, goniće vas ondje u Misiru i ondje ćete pomrijeti.

17. I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuće od *mača i od gladi i od pomora, i nijedan ih neće ostati niti će koji uteći od zla koje ću pustiti na njih. *Jer. 44,28.

18. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se *gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike jerusalimske, tako će se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i bićete uklin i Ćudo i Ćkletva i rug, i nećete više vidjeti ovoga mjesta.

*2.Dnev. 34,25. †Jer. 18,16. †Jer. 44,8.

19. *Gospod vam govori, ostaci Judini! ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedočim danas. *5.Moj. 17,16.

20. Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodu Bogu našem, i kako reče Gospod Bog naš, javi nam i učinićemo.

21. A kad vam javih danas, nećete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas.

22. Znajte, dakle, da ćete izginuti od *mača i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otići da se stanite. *Jezek. 6,11.

Judejci protiv opomene Božije idu u Misir i uzimaju sa sobom samoga proroka, koji tamo proriče upad Navuhodonosorov.

43. A kad izgovori Jeremija svemu Anarodu sve riječi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te riječi,

2. Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreći: nije istina što govoriš; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš: ne idite u Misir da se ondje stanite.

3. Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon.

4. I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušahu glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj.

5. Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani,

6. Ljude i žene i djecu i kćeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovjednik stražarski s Godolijom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Varuha sina Nirijina,

7. I otidoše u zemlju misirsku, jer ne poslušahu glasa Gospodnjega; i dođoše do Tafnesa.

8. I dođe riječ Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreći:

9. Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peći za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci;

10. I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja ću poslati i dovesti *Navuhodonosora cara vavilonskoga slugu svojega, i metnuću prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeće carski šator svoj na njemu. *Jer. 27,6.

11. Jer će doći i zatrti *zemlju misirsku; ko bude za †smrt otići će na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za mač, pod mač.

*Jer. 44,13. †Jer. 15,2.

12. I raspaliću *oganj u kućama bogova misirskih; i popaliće ih i odvešće ih u ropstvo, i ogrnuće se zemljom †misirskom kao što se pastir ogrće plaštem svojim, i otići će odande s mirom.

*Jer. 49,27. †Isa. 19,1; 2.Moj. 12,12.

13. I izlomiče stupove u domu sunčanom što je u zemlji misirskoj, i kuće bogova misirskih popaliće ognjem.

Bog prijeti Judejcima u Misiru
zbog njihova idolopoklonstva
teškijem kaznama.

44. Riječ koja dođe Jeremiji za sve Judejce koji življahu u *zemlji misirskoj, koji življahu u †Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji †Patrosu, govoreći:

*Jer. 43,7. †2.Moj. 14,2. †Isa. 11,11.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalem i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima,

3. Za zloću njihovu koju činiše da bi me gnjevili hodeći da kađe i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši.

4. I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreći: ne činite toga gada, na koji mrzim.

5. Ali ne poslušaste niti prigruše uha svojega da se vratite od zloće svoje, da ne kađe drugim bogovima.

6. Zato se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim, te postaaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas.

7. A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: zašto sami sebi činite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljude i žene, djecu i koja sisaju, da ne oстане u vas ostatka,

8. Gnjeveći me djelima ruku svojih, kadeći drugim bogovima u zemlji misirskoj, u koju dodoste da se stanite da biste se istri-

jbili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji.

9. Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovijeh, i svoja zla i zla žena svojih, koja činiše u zemlji Judinoj i po ulicama jerusalimskim?

10. Ne pokoriše se do danas niti se pobojše, niti hodiše po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oca vaše.

11. Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog *Izrailjev: evo, Ja ću vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce.

*3.Moj. 17,10.

12. I uzeću ostatak *Judin, koji okrenu lice svoje da ide u †zemlju †misirsku da se ondje stani, i izginuće svi; u zemlji će misirskoj pasti i izginuti od mača i od gladi, malo i veliko, izginuće od mača i od gladi, i biće uklin i čudo i prokletstvo i rug.

*Zah. 8,13. †Jer. 18,16. †Jer. 2,18.

13. I pohodiću one koji nastavaju u *zemlji misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalem, mačem, glađu i pomorom; *Jer. 43,11.

14. I nijedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju misirsku da se ondje stane, neće uteći niti se izbaviti da se vrate u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se neće vratiti, osim koji pobjegnu.

15. Tada odgovoriše *Jeremiji svi ljudi koji znađahu da žene njihove kađe drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji misirskoj, u Patrosu, govoreći:

*Jer. 44,24.

16. Što nam kaza u ime Gospodnje, neće mo te poslušati;

17. Nego ćemo činiti sve što je izašlo iz naših usta kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve, kao što smo činili mi i oci naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim, jer bijasmo siti hljeba i bijaše nam dobro i zla ne viđasmo.

18. A otkad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od mača i od gladi.

19. I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eđa li joj bez glavara svojih pe-

ćemo kolače služeći joj i ljevamo joj naljeve?

20. Tada reče Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreći:

21. Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama jerusalimskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne dođe li mu u srce?

22. I ne može *Gospod više podnositi zloće djela vaših i gadova koje činiste, te ¶zemlja vaša posta pustoš i ¶čudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas. *1.Moj. 6,3. †Jer. 25,11. †Jer. 25,18.

23. Zato što kadiste i što griješiste Gospodu i ne slušaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedočanstvima njegovijem ne hodiste, zato vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas.

24. Još reče Jeremija svemu narodu i svijem ženama: čujte riječ Gospodnju, svi Judejci, koji ste u *zemlji misirskoj. *Jer. 43,7.

25. Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreći: vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršiste govoreći: izvršavaćemo zavjete svoje što zavjetovasmo kadeći carici nebeskoj i ljevajući joj naljeve. Doista ispuniste zavjete svoje i izvršiste.

26. Zato čujte Judejci riječ Gospodnju, svi Judejci koji stanujete u zemlji misirskoj: evo, Ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli *Gospod, da se ime moje neće više izricati ustima nijednoga Judejca u svoj zemlji misirskoj da bi rekao: tako da je živ Gospod Gospod! *Jezeq. 20,39.

27. Evo, Ja ću paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judejci koji su u *zemlji misirskoj svi će ginuti od mača i od gladi, dokle ih ne bude nijednoga. *Jer. 5,19.

28. A koji uteku od mača, vrtiće se iz *zemlje †misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što otidoše u zemlju misirsku da se ondje nastane, poznaće čija će se ¶riječ navršiti, moja ili njihova.

*3.Moj. 26,44. †Isa. 27,13. †Avak. 3,2.

29. A ovo da vam je znak, govori Gospod, da ću vas pohoditi na tom mjestu da znate da će se doista ispuniti riječi moje vama na zlo;

30. Ovako veli *Gospod: evo, Ja ću dati †Faraona Vafrija cara misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onijem koji traže dušu njegovu, kao što sam dao †Sedekiju cara Judina u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji tražaoše dušu njegovu.

*Jezeq. 29,3. †Jer. 46,25. †Jer. 39,5.

Prorok tješi Varuha Božijim obećanjem da će mu poštediti život.

45. Riječ koju reče *Jeremija prorok †Varuhu sinu ¶Nirijinu, kad pisaše ove riječi u knjigu iz usta Jeremijinijeh, četvrte godine Joakima sina Josijina, govoreći: *Jer. 36,1. †Jer. 36,4. †Jer. 36,32.

2. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev za tebe, Varuše:

3. Rekao si: teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišući, i mira ne nalazim.

4. Reci mu ovo: ovako veli Gospod: evo, što sam sagradio Ja razgrađujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji.

5. A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži; jer evo, ja ću pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali ću tebi dati dušu tvoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otideš.

Proricanje o propasti Misiraca.

Utjeha Izrailju.

46. Riječ Gospodnja koja dođe Jeremiji proroku za narode:

2. Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara misirskoga, koja bijaše na reci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car vavilonski četvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina.

3. Pripravite štite i štitiće, i idite u boj;

4. Prežite konje, i pojašite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblaćite se u oklope.

5. Zašto ih vidim gdje se poplašišu, vraćaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i

bježe bez obzira? Strah je otsvuda, govori Gospod.

6. Da ne uteče laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijegu rijeke Efrata spotaknu i padnu.

7. Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke?

8. Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriću zemlju, zatrcu grad i one koji žive u njemu.

9. Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izađu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk.

10. Jer je ovaj dan Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; mač će ih proždrijeti i nasitit će se i opiće se krvlju njihovom; jer će biti *žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji sjevernoj na rijeci Efratu. *Isa. 34,6.

11. Iziđi u Galad i uzmi *balsama, djevojko †kćeri misirska; zaludu su ti mnogi lije-kovi, nećeš se izliječiti. *Jer. 8,22. †Isa. 47,1.

12. Narodi čuše sramotu tvoju, i vike tvoje puna je *zemlja, jer se spotiču junak o junaka, te obojica padaju. *Jer. 47,2.

13. Riječ koju reče *Gospod Jeremiji proroku o dolasku †Navuhodonosora †cara vavilonskoga da potre zemlju misirsku:

*Isa. 19,1. †Jer. 43,10. †Jezek. 29,19.

14. Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite: stani i pripravi se, jer mač proždrije što je oko tebe.

15. Zašto se povaljaše junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara.

16. Čini, te se mnogi spotiču i padaju jedan na drugoga, i govore: ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postojbinu svoju ispred *mača nasilnikova.

*3.Moj. 26,37.

17. Viču ondje: Faraon car misirski propade, prođe mu rok.

18. Tako da sam ja živ, govori car, kojemu je ime *Gospod nad vojskama; kao Tavor među gorama i kao Karmil na moru doći će.

*Isa. 48,2.

19. Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, *kćeri misirska; jer će Nof opustjeti i spalit će se da neće niko živjeti u njemu.

*Jer. 48,18.

20. Misir je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera.

21. I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuše i pobje-goše, ne ostaše, jer dođe na njih dan nesre-će njihove, vrijeme pohoda njihova.

22. Glas će njihov ići kao zmijinj, jer oni idu s vojskom i doći će sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva.

23. I oni će posjeći šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja.

24. Posrami se kći misirska, predana je u ruke narodu sjevernom.

25. Govori *Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, Ja ću pohoditi ljudstvo u Noji, i †Faraona i Misir i bogove njegove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzda-ju u nj. *Jezek. 30,13. †Jer. 44,30.

26. I daću ih u ruke onima koji traže *aru-šu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije će biti naseljen kao prije, govori †Gospod.

*Jer. 44,30. †Isa. 19,4.

27. A ti se ne boj, slugo moj *Jakove, i ne plaši se, Izrailju, jer evo Ja ću te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme tvoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov će se vratiti i počiva-će, i biće miran i niko ga neće plašiti.

*Isa. 44,2.

28. Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam Ja s tobom; jer ću učiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi neću učiniti kraja, nego ću te pokarati s mjerom, a neću te ostaviti sasvijem bez kara.

Proricanje o propasti Filisteja,
Tira i Sidona.

47. Riječ Gospodnja koja dođe Jere-miji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji *Gazu. *Jer. 25,20.

2. Ovako vele Gospod: evo, voda dolazi sa sjevera, i biće kao potok koji se razljeva, i

potopiće zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi će vikati, i ridaće svi stanovnici zemaljski.

3. Od topota kopita jakih konja njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske točkova njegovijeh, neće se obazreti ocevi na sinove, jer će im ruke klonuti,

4. Od onoga dana koji će doći da istrijebi sve Filisteje i da zatre Tír i Sidon i sve ostale pomoćnike, jer će Gospod istrijebiti Filišteje, ostatak ostrva Kaftora.

5. Očelaviće Gaza, propašće Askalon i ostatak doline njihove; dokle ćeš se *rezati?

*Amos 1,7.

6. Jaoh, maču Gospodnji, kad ćeš se smiriti? vrati se u korice svoje, stani i smiri se.

7. Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod daje zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

Proricanje o propasti Moava.

48. **Z** *Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: teško Nevonu! jer će se opustošiti; Kirijatajim će se posramiti i uzeti; Mizgav će se posramiti i prepasti.

*Isa. 15,1.

2. Neće se više hvaliti Moav Esevonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjećeš; mač će te goniti.

3. Čuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko.

4. Moav se satire; stoji vika djece njegove.

5. Jer će se putem luitskim dizati plač bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji će čuti strašnu viku:

6. Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vrijes u pustinji.

7. Jer što se uzdaš u svoja djela i u blago svoje, zato ćeš se i ti uzeti, i Hamos će otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

8. I doći će zatirač u svaki grad, neće se sačuvati nijedan grad; dolina će propasti i ravnicu će se opustošiti, jer Gospod reče.

9. Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer će gradovi njegovi opustjeti da neće niko živjeti u njima.

10. Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko usteže mač svoj od krvi!

11. Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i počivao na droždini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; zato mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio.

12. Zato, evo, idu dani, govori Gospod, da mu pošljem premetače, koji će ga premetnuti, i sudove njegove isprazniti i mjehove njegove pokidati.

13. I Moav će se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izraeljev s *Vetilja, gada svojega.

*Amos 5,5; 1.O car. 12,29.

14. Kako govorite: jaki smo i junaci u boju?

15. Moav će se opustošiti i gradovi će njegovi propasti, i najbolji mladići njegovi sići će na zaklanje, govori car, kojemu je ime *Gospod nad vojskama.

*Jer. 51,57.

16. Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti.

17. Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica?

18. Sidi sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, *kćeri, koja živiš u Devonu; jer će zatirač Moavov doći na tebe i raskopaće gradove tvoje.

*Isa. 47,1.

19. Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u *Aroiru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi?

*5.Moj. 2,36.

20. Posrami se Moav; jer se razbi; ridajte i vičite; javite u *Arnon da se Moav opustoši.

*4.Moj. 21,13.

21. Jer sud dođe na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat,

22. I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim,

23. I na Kirijatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon,

24. I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje moavske, koji su daleko i koji su blizu.

25. Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod.

26. Pijte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja *Moav u bljuvotini svojoj, i bude i on potsmijeh. *Jer. 48,39.

27. Jer nije li tebi Izrailj bio potsmijeh? je li se zatekao među lupežima, te kad god govoriš o njemu poskakuješ?

28. Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdi u kraju i rasjelini.

29. Čusmo *ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegovu i ponos, razmetaње njegovo i obijest njegovu. *Isa. 16,6.

30. Znam ja, govori Gospod, obijest njegovu; ali neće biti tako; laži njegove neće učiniti ništa.

31. Zato ću ridati za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaće se za onima u Kir-Eresu.

32. Više nego za Jazirom plakaću za tobom, lozo sivamska; odvođe tvoje prijeđeše more, dopriješe do mora Jazirskog; zatirač napade na ljetinu tvoju i na berbu tvoju.

33. I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje moavske, i učinih te nesta u kacamama vina; niko neće gaziti pjevajući; *pjesma neće se više pjevati. *Isa. 16,9.

34. Od vike esevonske, koja doprije do *Eleale, podigoše viku do Jase, od †Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer će i voda nimrimskih nestati.

*Isa. 15,4. †Isa. 15,5.

35. I učiniću, govori Gospod, da ne bude u Moavu čovjeka koji bi prinosiso žrtvu na visini i kadio bogovima svojim.

36. Zato će srce moje pištati za Moavom kao svirala, i srce će moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-Eresu, jer će mu sva tečevina propasti.

37. Jer će sve glave biti čelave i sve *brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara †kostrijet. *Isa. 15,2,3. †1.Moj. 37,34.

38. Na svijem krovovima Moavovijem i po ulicama njegovijem biće sam plač, jer ću razbiti Moava kao sud na kome nema miline, govori Gospod.

39. Ridajte: kako je satrven! kako Moav obrnu pleći sramotan? i posta Moav potsmijeh i strahota svjema koji su oko njega.

40. Jer ovako govori Gospod: evo, kao *orao doletjeće i raširiće krila svoja nad Moavom. *Jer. 49,22.

41. Kerijot je pokoren i tvrda se mjesta zauzeše, i srca će u junaka Moavovijeh biti u onaj dan kao srce u žene koja se porađa.

42. I Moav će se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospoda.

43. Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniče moavski, govori Gospod.

44. Ko uteče od straha, pašće u jamu, a ko izljeze iz jame, uhvatiće se u zamku; jer ću pustiti na njega, na Moava, godinu pohođenja njihova, govori Gospod.

45. U sjenu esevonskom ustaviše se koji bježahu od sile; ali će *oganj izaći iz Esevona i plamen isred Siona, i opaliće kraj Moavu i tje me nemirnicima. *4.Moj. 21,28.

46. Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove tvoje zarobiše, i *kćeri tvoje odvedoše u ropstvo. *4.Moj. 21,29.

47. Ali ću povratiti *roblje Moavovo u posljednje vrijeme, govori †Gospod. Dovde je sud Moavu. *Jer. 49,6. †Jer. 49,39.

Proricanje o propasti Amona, Edoma, Damaska, Kidara, Asora i Elama.

49. Za sinove Amonove: ovako veli *Gospod: zar Izrailj nema sinova? zar nema nasljednika? zašto Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i zašto se narod njegov naseli u njegovijem gradovima?

*Amos 1,13.

2. Zato evo idu dani, govori Gospod, kad ću učiniti da se čuje vika ubojna u Ravi sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popaljena ognjem; i Izrailj će obladati onima koji bjehu njim obladali, govori Gospod.

3. Ridaj Esevone, jer je Gaj opustošen; vičite sela ravska; pripašite oko sebe kostrijet, naričite i trčite oko plotova; jer će Malhom otići u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa.

4. Što se hvališ dolinama? Rastopila se dolina tvoja, kćeri odmetnico! koja se uzdaš u blago svoje: ko bi udario na me?

5. Evo ja ću pustiti na te strah otvuda unaokolo, govori Gospod Gospod nad vojskama, i raspršaćete se svi, i neće biti niko-ga da sakupi bježan.

6. Ali ću poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospod.

7. Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nestaj li svjeta razumnima? iščilje li mudrost njihova?

8. Bježite, obratite pleći, sakrijte se duboko, stanovnici dedanski, jer ću pustiti na Isava pogibao njegovu u vrijeme kad ću ga pohoditi.

9. Da ti dođu berači, ne bi li ti ostavili pabiraka? da dođu lupeži noću, ne bi li odnijeli koliko im je dosta?

10. Ali ja razotkrih Isava, otkrih potaje njegove da se ne može sakriti; propade sjeme njegovo, braća njegova i susjedi njegovi, niko ne osta.

11. Ostavi sirote svoje, ja ću im život sačuvati, i *udovice tvoje neka se uzdaju u me.
*Mal. 3,5.

12. Jer ovako veli Gospod: evo, koji ne bi trebalo da piju iz čaše, doista će piti; a ti li ćeš ostati bez kara? nećeš ostati bez kara, nego ćeš zacijelo piti.

13. Jer sobom se zaklinjem, govori *Gospod, da će †Vosora biti pustoš, rug, čudo i prokletstvo, i svi će gradovi njezini biti pustinja vječna.
*Isa. 34,6. †Amos 1,12.

14. Čuh *glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima da reče: skupite se i idite na nju, i dignite se u boj.
*Avd.1.

15. Jer gle, učiniću te da budeš mali među narodima i prezren među ljudima.

16. Obijest tvoja i ponositost srca tvogjega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem i držiš se visokih humova; da načiniš sebi gnijezdo visoko kao *orao, i odande ću te svaliti, govori †Gospod.

*O Jovu 39,30. †Priče 15,25.

17. I *zemlja će edomska biti †pustinja, ko prođe mimo nju, svak će se čuditi i zviždati zbog †svijeh rana njezinijeh.

*Jer. 18,16. †Jezeck. 35,9. †Jer. 50,13.

18. Kao kad se zatr *Sodom i †Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, neće se naseliti ondje niko niti će se baviti ondje sin čovječji.

*5.Moj. 29,23. †Jer. 50,40.

19. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego *Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te †zemlje, i †postaviću nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao Ja i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti?

*Isus N. 3,15. †Jer. 4,7. †Jer. 50,44.

20. Zato čujte namjeru *Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike temanske: zaista najmanji iz stada razvlačice ih, zaista će opustjeti stan s njima.

*Jer. 50,45.

21. Od praske padanja njihova zemlja će se tresti, i vika će se njihova čuti na Crvenom moru.

22. Gle, doći će i doletjeće kao *orao i raširiće krila svoja nad Vosorom, i biće srce u junaka edomskih kao srce u žene koja se porađa.

*Jer. 48,40.

23. Za *Damask. Posrami se Emat i Arfad, jer ću zle glase; rastopiše se, strah je na moru, ne može se umiriti.

*Isa. 17,1.

24. Damask klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojiše ga kao porodilju.

25. Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje?

26. Zato će popadati mladići njegovi na ulicama njegovijem, i svi će *vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama.

*Jer. 50,30.

27. I raspliću *oganj u zidovima damaštanskim, i proždrijeće dvore Ven-Adadove.

*Amos 1,4.

28. Za Kidar i za carstva asorska, koja razbi Navuhodonosor car vavilonski, ovako veli Gospod: ustanite, idite na Kidar, i zartrite sinove istočne.

29. Uzeće im šatore i stada, zavjese njihove i sudove njihove i kamilе njihove oteće, i vikaće na njih strašno otvuda.

30. Bježite, selite se daleko, sakrijte se duboko, stanovnici asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas.

31. Ustanite, idite k narodu mirnome, koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni *prijevornica, žive sami.

*Jeze. 38,11.

32. I kamile će njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaću ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i dovešću pogibao na njih sa svih strana, govori *Gospod.

*5.Moj. 28,64.

33. I Asor će biti stan zmajevski, *pustinja dovijeka: niko se neće ondje naseliti, niti će se baviti u njemu sin čovječji.

*Mal. 1,3.

34. Riječ Gospodnja koja dođe Jeremiji proroku za *Elam, u početku carovanja Sedekije cara Judina, govoreći:

*1.Moj. 10,22.

35. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja ću slomiti luk *Elamu, glavnu silu njegovu;

*Dan. 8,2.

36. I dovešću na Elam četiri vjetra s četiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaću ih, tako da neće biti naroda kuda neće otići prognanici elamski.

37. I uplašiću Elamce pred neprijateljima njihovijem, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiću zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiću za njima mač dokle ih ne zatrem.

38. I namjesticu *prijesto svoj u Elamu, i istrijebiću odande cara i knezove, govori Gospod.

*Jer. 43,10.

39. Ali u posljednje vrijeme povratiću *roblje elamsko, govori Gospod.

*Jer. 48,47.

Proricanje o propasti Vavilona i o spasenju jeudskog naroda.

50. Riječ koju reče Gospod za Vavilon i za *zemlju haldejsku preko Jeremije proroka.

*Isa. 21,1.

2. Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi.

3. Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji će mu zemlju opustiti, da neće biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeći će i otići.

4. U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doći će sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, ići će plaćući i tražiče Gospoda Boga svojega.

5. Pitaće za put u Sion, i obrativši se onamo reći će: hodite, sjedinimo se s Gospodom zavjetom vječnijem, koji se ne zaboravlja.

6. Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj.

7. Ko ih nađe, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriše: nećemo biti krivi, jer zgriješše Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadi otaca njihovijeh.

8. Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje haldejske i budite kao oinovni pred stadom.

9. Jer, evo, ja ću podignuti i dovešću na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji će se uvrstati da se biju s njim, i uzeće ga; strijele su im kao u dobra junaka, ne vraćaju se prazne.

10. I zemlja će se haldejska oplijeniti, svi koji će je plijeniti nasitice se, govori Gospod.

11. Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneci moje našljedstvo; jer bješnjeste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji.

12. Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biće posljednja među narodima, pustinja, *zemlja suha i pustoš.

*Jer. 51,43.

13. Od gnjeva Gospodnjega neće se u njoj živjeti, nego će sva opustjeti; ko god prođe mimo Vavilon, čudiće se i zviždaće radi *svijeh rana njegovijeh.

*Jer. 49,17.

14. Postavite se oko Vavilona svi koji natežete luk, strijelajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospodu.

15. Vičite na nj unaokolo; pruža ruku; temelji mu padoše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je činio, onako mu učinite.

16. Istrijebite iz Vavilona sijača i onoga koji maše srpom o žetvi; od mača nasilnikova neka se vrati svaki svome narodu, i svaki u svoju *zemlju neka bježi. *Isa. 13,14.

17. *Izrailj je stado razagnano, lavovi ga rasplašise; najprije ga jede car ʔasirski, a poslije mu kosti izlomi ʔNavuhodonosor car vavilonski.

*Os. 8,8. †2.O car. 17,6. †Jer. 51,34.

18. Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, Ja ću pohoditi cara vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara asirskoga.

19. I povratiću Izrailja u torove njegove, i pašće po Karmilu i Vasanu; i po gori Jefremovoj i Galadu sitiće se duša njegova.

20. U one dane i u ono vrijeme, govori *Gospod, tražit će se ʔbezakonje Izrailjevo, ali ga neće biti; i grijesi Judini, ali se neće naći, jer ću oprostiti onima koje ostavim.

*Isa. 1,9. †Jer. 31,34.

21. Iziđi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i učini sve kako ti zapovjedim.

22. Vika je ubojna u zemlji i polom velik.

23. Kako se slomi i skrši *malj cijele zemlje? kako Vavilon posta čudo među narodima?

*Jer. 51,20.

24. Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si zaratio s Gospodom.

25. *Gospod otvori riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda, Gospoda nad vojskama u zemlji haldejskoj.

*5.Moj. 29,23.

26. Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka.

27. Pokoljite mačem sve teoce njezine, neka siđu na zaklanje; teško njima! jer dođe dan njihov, vrijeme pohođenja njihova.

28. Čuje se glas onijeh koji bježe i koji utekoše iz zemlje vavilonske da jave u *Sionu osvetu Gospoda Boga našega, osvetu dvora njegova.

*Jer. 51,10.

29. Sazovite na Vavilon mnoštvo; svi koji natežete luk, stanite u oko prema njemu

unaokolo da ne uteče nijedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je činio, onako mu učinite, jer se je suprot Gospodu uznosio, suprot Svecu Izrailjevu.

30. Zato će mladići njegovi pasti po ulicama njegovijem, i svi će vojnici njegovi izginiti u onaj dan, govori Gospod.

31. Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod, Gospod nad vojskama, jer dođe dan tvoj, vrijeme da te pohodim.

32. Ponositi će se spotači i pasti, i neće biti nikoga da ga podigne; i raspaliću *oganj u gradovima njegovijem, i spaliće svu okolinu njegovu.

*Jer. 21,14.

33. Ovako veli Gospod nad vojskama: sila se čini sinovima Izrailjevim i sinovima Judinijem; koji ih zarobiše, drže ih, neće da ih puste.

34. Izbavitelj je njihov silan, ime mu je *Gospod nad vojskama, On će doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smete stanovnike vavilonske.

*Isa. 47,4.

35. Mač na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike vavilonske i na knezove njegove i na mudrace njegove.

36. Mač na laže njegove, i poludjeće; mač na junake njegove, i prepašće se.

37. Mač na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaće kao žene; mač na blago njegovo, i razgrabiće se.

38. Suša na vode njegove, i usahnuće, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju.

39. Zato će se ondje nastaniti divlje *zvijeri i buljine, i sove će ondje stanovati; i neće se naseliti do vijeka i neće se u njoj živjeti nigda.

*Isa. 13,21.

40. Kao kad *Gospod zatre ʔSodom i ʔGomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, neće se niko ondje naseliti, niti će se baviti u njoj sin čovječji.

*5.Moj. 29,23. †Isa. 1,9. †Jer. 49,18.

41. Evo, narod će doći sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuće se od krajeva zemaljskih.

42. Luk i koplje nosiće, žestoki će biti, niti će žaliti; *glas će im kao more bučati i jaha-

će na konjima, spremni kao junaci za boj, na tebe, kćeri vavilonska. *Jer. 6,23.

43. Car vavilonski kad čuje glas o njima, klonuće mu ruke, tuga će ga spopasti i bolovi kao porodilju.

44. Gle, kao lav izaći će podižući se više nego *Jordan na stan silnoga; ali ću ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviću nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko će se preti sa mnom? i koji će mi pastir odoljeti? *Jer. 12,5.

45. Zato čujte namjeru *Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju haldejsku; zaista će najmanji iz stada razvlačće ih, zaista će opustiti stan s njima. *Psal. 33,11.

46. Od praske kad se uzme Vavilon potrešće se zemlja, i vika će se čuti po narodima.

Nastavak: Miđani ruše Vavilon;
Judejcima dopušten povratak.

51. **O**vako govori Gospod: evo, Ja ću podignuti na Vavilon i na one koji žive usred onijeh koji ustaju na me vjetar koji mori.

2. Poslaću na Vavilon vijače koji će ga razvijati i zemlju njegovu isprazniti, jer će ga opkoliti sa svih strana u dan nevolje njegove.

3. Strijelac neka nateže luk na strijelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladića njegovijeh, potrite mu svu vojsku,

4. Neka padnu pobijeni u zemlji haldejskoj i izbodeni na ulicama njegovijem.

5. Jer nije ostavio Izrailja i Jude Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice Svecu Izrailjevu.

6. Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaća mu što je zaslužio.

7. Vavilon bijaše zlatna čaša u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju; vina njegova piše narodi, zato poludješe narodi.

8. Ujedanput pade Vavilon i razbi se; ridadjte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscijelio.

9. Liječismo Vavilon, ali se ne iscijeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba dopire sud njegov i diže se do oblaka.

10. Gospod je iznio *pravdu našu; hodite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega. *Psal. 37,6.

11. Čistite strijele, uzmite štitove; Gospod podiže duh *careva midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodnja, osveta crkve njegove. *Jer. 25,25.

12. Na zidovima vavilonskim podignite zastavu, utvrdite stražu, postavite stražare, namjestite zasjede; jer je *Gospod namislio, i učiniće što je rekao za stanovnike vavilonske. *Jer. 50,25.

13. O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! dođe kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu.

14. *Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniću te ljudima kao skakavcima, i oni će ti pjevati pjesmu. *Jer. 49,13.

15. On je stvorio *zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razapeo nebesa. *1.Moj. 1,1.

16. Kad pusti glas svoj, buče vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, i pušta *munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh. *Psal. 135,7.

17. Svaki čovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima.

18. Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim poginuće.

19. Nije takav dio Jakovljevi; jer je On *Tvorač svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je †Gospod nad vojskama.

*Jer. 10,16. †Psal. 16,5.

20. Ti si mi bio *malj, oružje ubojno, i tobom sath narode i tobom rasuh carstva.

*Jer. 50,23.

21. I tobom sath konja i jahača njegova; i tobom sath kola i koje sjedaahu na njima.

22. I tobom sath čovjeka i ženu, i sath tobom starca i dijete, i sath tobom momka i djevojku.

23. I tobom sattrh pastira i stado njegovo, i tobom sattrh orača i volove njegove ujarmljene, i sattrh tobom knezove i vlastelje.
24. I platiću Vavilonu i svijem stanovnicima haldejskim za sve zlo koje učiniše Sionu, na vaše oči, govori Gospod.
25. Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuću rukom svojom na te i svaliću te sa stijena, i načiniću od tebe goru izgorjelu.
26. I neće uzeti od tebe kamena za ugao ni kamena za temelj, jer ćeš biti pustoš vječna, govori Gospod.
27. Podignite *zastavu u zemlji, zatrubite u trube među narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo araratsko, minijsko i ashanasko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste. *Isa. 13,2.
28. Pripravite narode suprot njemu, careve midske i vojvode njihove i sve vlastelje njihove i svu zemlju države njihove.
29. I zemlja će se zatresti i uzmučiti, jer će se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj.
30. Prestaše vojevati junaci vavilonski, stoje u gradu, nesta sile njihove, postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, *prijevornice njihove polomiše se. *Pláč 2,9.
31. Glasnik će sretati glasnika, i poslanik će sretati poslanika da jave caru vavilonskom da mu je uzet grad sa svih krajeva,
32. I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i *vojnici se prepali. *Jer. 52,7.
33. Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog *Izrailjev: kći je vavilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa će doći vrijeme da se požnje. *Isa. 21,10.
34. Izjede me i potr me *Navuhodonosor car vavilonski, načini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera me. *Jer. 24,1.
35. Nepravda koja se čini meni i mojemu tijelu neka dođe na Vavilon, reći će stanovnica sionska, i krv moja na stanovnike haldejske, govoriče Jerusolim.
36. Zato ovako veli Gospod: evo, Ja ću raspraviti parbu tvoju i osvetiću te; i osušiću more njegovo, i izvore ću njegove osušiti.
37. I Vavilon će postati gomila, stan zmajevski, *čudo i potsmijeh, da niko neće živjeti u njemu. *2.Dnev. 29,8.
38. Rikaće svi kao lavovi i viti kao lavići.
39. Kad se ugriju, iznijeću im da piju, i opiću ih da se razvesele i zaspe vječnijem snom, da se ne probude, govori Gospod.
40. Sveću ih na zaklanje kao jaganjce, kao ovnove s jarcima.
41. Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje? kako *Vavilon posta čudo među narodima? *Isa. 13,19.
42. More usta na Vavilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh.
43. Gradovi njegovi postaše pustoš, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz nju sin čovječji.
44. I pohodiću Vila u Vavilonu i izvući ću iz usta njegovijeh što je proždoro, i neće se više stjecati k njemu narodi, i zid će vavilonski pasti.
45. Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodnjega.
46. Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplašite od glasa koji će se čuti u zemlji; a doći će *glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje će biti u zemlji, i gospodar će ustati na gospodara. *2.O car. 19,7.
47. Zato evo idu dani kad ću pohoditi rezane likove vavilonske, i sva će se zemlja njegova posramiti, i svi će pobijeni njegovi pasti usred njega.
48. Nebo i *zemlja i sve što je u njima pjevaće nad Vavilonom, jer će doći na nj sa sjevera zatirač, govori †Gospod. *Jer. 50,3. †Isa. 44,23.
49. I kao što je Vavilon učinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako će pasti u Vavilonu pobijeni sve zemlje.
50. Koji utekoste od *mača, idite, ne stojte; pominjite Gospoda izdaleka, i Jerusolim neka vam je u srcu. *Jer. 44,28.

51. Posramismo se, što čusmo rug, stid popade lice naše, što tuđini uđoše u Svetinjnu Zato Gospodnjega.

52. Zama, gle, idu dani, govori Gospod, kad ću pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj ječaće ranjenici.

53. Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doći će od mene na nj zatirači, govori Gospod.

54. Čuje se velika vika iz Vavilona, i *velik polom iz zemlje haldejske. *Jer. 50,22.

55. Jer *Gospod zatire Vavilon, i ukida u njemu veliku vrevu; i vali će njihovi bučati kao velika voda, vika će se njihova razlijevati. *Jer. 50,25.

56. Jer dođe na nj, na Vavilon, zatirač, junaci se njegovi zarobiše, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospod Bog koji plaća, doista će platiti.

57. Opiću knezove njegove i mudrace njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da će zaspati vječnijem snom i neće se probuditi, govori Car kojemu je ime *Gospod nad vojskama. *Jer. 46,18.

58. Ovako veli Gospod nad vojskama: široki zidovi vavilonski sasvijem će se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem će se spaliti, te će biti da su ljudi uzalud radili, i narodi se trudili za *oganj. *Avak. 2,13.

59. Riječ što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijina, kad pođe od Sedekije cara Judina u Vavilon četvrte godine carovanja njegova; a Seraja bješe glavni posteljnik.

60. A Jeremija napisa u jednu knjigu sve zlo koje sčaaše doći na Vavilon, sve ove riječi što su napisane za Vavilon.

61. I reče Jeremija Seraji: kad dođeš u Vavilon, tada gledaj i pročitaj sve ove riječi;

62. I reci: Gospode, ti si govorio za ovo mjesto da ćeš ga zatrti da niko ne živi u njemu, ni čovjek ni živinče, nego da je puštoš do vijeka.

63. A kad pročitaš ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Efrat.

64. I reci: tako će potonuti *Vavilon i neće se podignuti oda zla koje ću pustiti na nj, i oni će iznemoci. Dovde su riječi Jeremijine. *Otkr. 18,21.

Kratka istorija razorenja Jerusalima; pomilovanje cara Joahina.

52. Dvadeset i jedna godina bijaše *Sedekiji kad poče carovati, i carova jedanaest godina u †Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala kći Jeremijina, iz Livne. *2.O car. 24,18. †2.Dnev. 36,11.

2. On činjaše što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je činio Joakim.

3. Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalimu i Judi, te ih odbaci ispred sebe. A Sedekija se odmetnu od cara vavilonskoga.

4. I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dođe Navuhodonosor car vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim; i stadoše u oko pod njim, i načiniše opkope oko njega.

5. I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina.

6. I devetoga dana četvrtoga mjeseca nastala velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hljeba.

7. Tada grad bi provaljen, i vojnici svi objegoše i izidoše iz grada noću na vrata između dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoše putem k pustinji.

8. Ali vojska haldejska potjera cara, i stiogoše Sedekiju u polju jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbježe se od njega.

9. I uhvatiše cara i odvedoše ga k caru vavilonskom u Rivlu u zemlji ematskoj; i ondje mu sudi.

10. I pokla car *vavilonski sinove Sedekijine na njegove oči, i sve knezove Judine pokla u Rivli. *Jer. 39,6.

11. I *Sedekiji iskopa oči, i svezav ga u dvoje verige mjedene odvede ga car vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, gdje osta do smrti svoje. *Jer. 39,7.

12. A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja *Navuhodonosora cara vavilonskoga dođe u Jerusalem †Nevuzardan zapovjednik stražarski, koji služaše caru vavilonskom. *2.O car. 25,8. †Jer. 39,9.

13. I popali dom *Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalamu; sve velike kuće popali ognjem. *2.O car. 25,9.

14. I sve zidove *jerusalimske unaokolo razvali sva vojska haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim. *Jer. 39,8.

15. A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjege što prebjegoše k caru vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski.

16. Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski koji će biti vinogradari i ratari.

17. I stupove mjedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja i more mjedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mjed od njih odnesoše u *Vavilon. *2.O car. 20,17.

18. I lonce i lopate i viljuške i kotliče i kadionice i sve sudove mjedene kojima služahu, uzeše,

19. I umivaonice i kliješta s kotličima i loncima i svijetnjacima i kadionicama i čašama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski.

20. Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mjedjenih što bijahu pod podnožjima, što načini car Solomun za dom Gospodnji, ne bješe mjere mjedi od svijeh tih sudova.

21. A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata u visinu, a unaokolo od dvanaest lakata, a četiri prsta bješe svaki debeo i šupalj;

22. I ozgo na njemu bijaše oglavlje mjedeno, i oglavlje bješe visoko pet lakata, i pletenica i šipci oko oglavlja, sve od mjedi; tako bijaše i drugi stup sa šipcima.

23. I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pletenici unaokolo bijaše sto.

24. Uze zapovjednik stražarski i *Seraju prvoga sveštenika i †Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara.

*2.O car. 25,18. †Jer. 21,1.

25. A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se nađoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nađoše u gradu.

26. Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru vavilonskom u Rivlu.

27. A car ih vavilonski pobi i pogubi u Rivli u *zemlji ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. *3.Moj. 26,33.

28. Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuće i dvadeset i tri Judejca;

29. Godine osamnaeste Navuhodonosorove preseli iz Jerusalama osam stotina i trideset i dvije duše;

30. Godine dvadeset treće Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik stražarski Judejca sedam stotina i četrdeset i pet duša; svega četiri tisuće i šest stotina duša.

31. A trideset sedme godine otkako se zaroni *Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petoga dana, Evil-Merodah car vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. *2.O car. 25,27.

32. I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu.

33. I promijeni mu haljine tamničke, i on jeđaše svagda s njim svega vijeka svojega.

34. I hrana mu se jednako davaše od cara vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

PLAČ JEREMIJIN

Jerusalim opustošen i osramoćen
tuži i moli za pomoć.

1. **K**ako sjedi sam, posta kao udovica,
grad koji bješe pun naroda! velik
među narodima, glava među zemljama
potpade pod danak!

2. Jednako plaće noću, i suze su mu na
obrazima, nema nikoga od svijeh koji ga
ljubljahu da ga potješi; svi ga prijatelji nje-
govi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji.

3. Iseli se Juda od muke i ljutoga ropstva;
sjedi među narodima, ne nalazi mira; svi
koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu.

4. Putevi sionski tuže, jer niko ne ide na
praznik; sva su vrata njegova pusta, svešte-
nici njegovi uzdišu, djevojke su njegove ža-
losne, i sam je jadan.

5. Protivnici njegovi postaše glava, nepri-
jateljima je njegovijem dobro; jer ga Go-
spod ucvijeli za mnoštvo bezakonja njego-
va; djeca njegova idu u ropstvo pred
neprijateljem.

6. I otide od kćeri sionske sva slava njezi-
na; knezovi su njezini kao jeleni koji ne na-
laze paše; idu nemoćni pred onijem koji ih
goni.

7. Opominje se Jerusalim u mucu svojoj i u
jadu svom svijeh milina što je imao od sta-
rine, kad pada narod njegov od ruke nepri-
jateljeve a nikoga nema da mu pomogne;
neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku
njegovu.

8. Teško sagriješi Jerusalim, zato posta
kao nečista žena; svi koji su ga poštovali
preziru ga, jer vidješe golotinju njegovu; a
on uzdiše, i okreće se natrag.

9. Nečistota mu bješe na skutovima; nije
mislilo na kraj svoj; pao je za čudo a nema
nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode,
muku moju, jer se neprijatelj ponio.

10. Neprijatelj poseže rukom na sve drage
stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze
u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio:
da ne dolaze na *sabor tvoj. *5.Moj. 23,3.

11. Sav narod njegov uzdiše tražeći hljeba,
daju dragocjene stvari svoje za jelo da okri-

jepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako
sam poništen.

12. Zar vam nije stalo, svi koji prolazite
ovuda? pogledajte i vidite, ima li bola ka-
kav je moj, koji je meni dopao, kojim me
ucvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva
svojega.

13. S visine pusti oganj u *kosti moje, koji
ih osvoji; razape mrežu nogama mojima,
obori me nauznako, pustoši me, te po vas
dan tužim. *Psal. 102,3.

14. Svezan je rukom njegovom *jaram od
†grieha mojih, usukani su i dodoše mi na
vrat; obori silu moju; predame me Gospod
u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti.

*5.Moj. 28,48. †Priče 5,22.

15. Polazi Gospod sve junake moje usred
mene, sazva na me sabor da potre mladiće
moje; kao grožđe u kaci izgazi Gospod dje-
vojku kćer Judinu.

16. Zato ja plačem, oči moje, oči moje liju
suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi
ukrijepio dušu moju; sinovi moji propado-
še, jer nadvlada neprijatelj.

17. Sion širi ruke svoje, nema nikoga da
ga tješi; Gospod zapovjedi za Jakova, te ga
opkoliše neprijatelji; Jerusalim posta među
njima kao nečista žena.

18. Pravedan je Gospod, jer se suprotih
zapovijesti njegovoj; čujte, svi narodi, i vi-
dite bol moj; djevojke moje i mladići moji
otidoše u ropstvo.

19. Zvah prijatelje svoje, oni me prevariše;
sveštenici moji i starješine moje pomriješe
u gradu tražeći hrane da okrijepe dušu
svoju.

20. Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga,
utroba mi se uskolebala, *srce se moje pre-
vrće u meni, jer se mnogo suprotih; na pol-
ju učini me sirotom mač, a kod kuće sama
smrt. *Isa. 16,11.

21. Čuju gdje uzdišem, ali nema nikoga
da me potješi; svi neprijatelji moji čuše za
nesreću moju i raduju se što si to učinio;
dovešćeš dan koji si oglosio, te će oni biti
kao ja.

22. Neka izađe preda te sva zloća njihova, i učini kao što si učinio meni za sve grijehe moje; jer je mnogo uzdahala mojih i srce je moje žalosno.

Tugovanje zbog propasti Jude
i Jerusalima.

2. Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kćer sionsku! svrže s neba na zemlju slavu *Izrailjevu, i ne opomenu se podnožja nogu svojih u dan gnjeva svojega! *2.Sam. 1,19.

2. Gospod potre nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kćeri Judine, i na zemlju obori, oskvrni carstvo i knezove njegove.

3. Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izrailju, obrati natrag desnicu svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao oganj plamena, koji proždire sve oko sebe.

4. Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago očima; na šator kćeri sionske prosu kao oganj gnjev svoj.

5. Gospod posta kao neprijatelj; potre Izrailja, potre sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kćeri Judinoj žalost i jad.

6. Razvali mu ogradu kao vrtu; potre mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i sveštenika.

7. Odbaci Gospod oltar svoj, omrže na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik.

8. Gospod naumi da raskopa zid kćeri sionske, rasteže uže, i ne odvratit ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa.

9. Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potre prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini među narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda.

10. Starješine *kćeri sionske sjede na tze-mlji i muče, posule su prahom glavu i pri-

pasale kostrijet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke jerusalimske.

*Isa. 47,1. †O Jovu 2,13.

11. Iščilješe mi oči od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kćeri naroda mojega, jer *djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim.

*Plač 2,19.

12. Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u naručju matera svojih.

13. Koga ću ti uzeti za svjedoka? s čim ću te izjednačiti, kćeri jerusalimska? kakvu ću ti priliku naći, da te utješim, djevojko, kćeri sionska? jer je nesreća tvoja velika kao more, ko će te iscijeliti?

14. Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumlje, i ne otkrivaše *bezakonja svojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje će te prognati. *Isa. 58,1.

15. Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kćerju jerusalimskom: to li je *grad, za koji govora-hu da je prava ljepota, radost svoj tze-mlji?

*Psal. 48,2. †1.O car. 9,8.

16. Razvaljuju usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škrguću zubima govoreći: proždrijesmo; ovo je doista dan koji čekasmo; dočekasmo, vidjesmo.

17. Učini *Gospod što naumi, ispuni riječ svoju, koju kaza odavno; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim. *Plač 1,5.

18. Viče srce njihovo ka Gospodu: zide kćeri sionske, proljevaj potokom suze dan i noć, ne daj sebi mira, i zjenica oka svojega da ne staje.

19. Ustani, viči obnoć; u početku straže, proljevaj *srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu tđjece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svojih ulica. *Psal. 62,8. †Plač 2,11.

20. Pogledaj, *Gospode, i vidi, kome si ovako učinio. Eda li tžene jedu porod svoj, djecu koju nose u naručju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik i prorok?

*5.Moj. 28,53; 2.Moj. 32,11. †Plač 4,10.

21. Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladići moji padoše od mača, pobio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleći.

22. Sazvao si kao na praznik strahote moje otsvuda, i u dan gnjeva Gospodnjega niko ne uteče niti osta. Koje na rukama nosih i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.

Jeremijin plač i utjeha.

3. Ja sam čovjek koji vidjeh muku od Jpruta gnjeva njegova.

2. Odvede me i opravi me u tamu, a ne na vidjelo.

3. Samo se na me obraća, obraća ruku svoju po vazdan.

4. Učini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje.

5. Zazida me, i optoči me žučju i mukom.

6. Posadi me u tamu kao umrle odavna.

7. Ogradi me da ne izađem, i metnu na me teške okove.

8. Kad vičem i vapijem, odbija molitvu moju.

9. Zagradi puteve moje tesanijem kameonom, i prevrati staze moje.

10. Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji.

11. Pomete puteve moje, i razdrije me, i uništi me.

12. Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljegu.

13. Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega.

14. Postah potsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan.

15. Nasiti me gorčinom, opoji me pelenom.

16. Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo.

17. Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro.

18. I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda.

19. Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žučji.

20. Duša se moja opominje bez prestanka, i poništala se u meni.

21. Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam:

22. Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sasvijem, jer milosrđa njegova nije nestalo.

23. Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja.

24. *Gospod je dio moj, govori duša moja; zato ću se u njega uzdati. *Psal. 16,5.

25. Dobar je Gospod onima koji ga čekaju, duši, koja ga traži.

26. Dobro je mirno čekati spasenje Gospodnje.

27. Dobro je *čovjeku nositi jaram za mladosti svoje. *Psal. 94,12.

28. Sam će sjedjeti i mučati, jer Bog metnu breme na nj.

29. Metnuće usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja.

30. Podmetnuće obraz svoj onome koji ga bije, biće sit sramote.

31. Jer Gospod ne odbacuje za svagda.

32. Jer ako i ucvijeli, opet će se i smilovati radi mnoštva *milosti svoje. *Psal. 106,45.

33. Jer ne muči iz srca svojega ni cvijeli sinova čovječjih.

34. Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji,

35. Kad izvrcu pravicu čovjeku pred Višnjim,

36. Kad čine krivo čovjeku u parnici njegovoj, ne vidi li Gospod?

37. Ko je rekao što i zbilo se, a Gospod da nije zapovjedio?

38. Ne dolaze li i zla i dobra iz usta Višnjega?

39. Zašto se tuži čovjek živ, čovjek na kar za grijeh svoje?

40. Pretražimo i razgledajmo puteve svoje, i povratimo se ka Gospodu.

41. Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima.

42. Zgriješismo i nepokorni bismo; ti ne praštaš.

43. Obastro si se gnjevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ.

44. Obastro si se oblakom da ne prodre molitva.

45. Načinio si od nas *smetlište i odmet usred tih naroda. *1.Kor. 4,13.

46. Razvaljuju usta svoja na nas svi neprijatelji naši.

47. Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje.

48. Potoci teku iz očiju mojih radi pogibli kćeri naroda mojega.

49. Oči moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora,

50. Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s *neba. *Isa. 63,15.

51. Oko moje muči mi dušu radi svih kćeri grada mojega.

52. Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što.

53. Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me.

54. Dođe mi voda svrh glave; reko: pogiboh!

55. Prizivah ime tvoje, *Gospode, iz jame najdublje. *2.Dnev. 33,12.

56. Ti ču glas moj; ne zatiskuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje.

57. Pristupao si kad te prizivah, i govorio si: ne boj se.

58. Raspravljao si, Gospode, parbu *duše moje, i izbavljao si život moj. *Psal. 71,23.

59. Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se čini; raspravi parbu moju.

60. Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle.

61. Čuješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle,

62. Što govore oni koji ustaju na me i što zamišljaju protiv mene po vas dan.

63. Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma.

64. Plati im, *Gospode, po djelima ruku njihovijeh. *2.Tim. 4,14; Psal. 28,4.

65. Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje.

66. Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod *nebesa Gospodnjih. *Psal. 8,3.

Bijeda i sramota Judina.

4. Kako potamnje zlato, promijeni se čisto zlato? kamenje je od Svetinje razmetnuto po uglovima svih ulica.

2. Dragi sinovi sionski, cijenjeni kao najčistije zlato, kako se cijene zemljani sudovi, kao djelo ruku lončarevijeh!

3. I zvijeri ističu sise svoje i doje mlad svoju, a kći naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji.

4. Jezik djetetu koje sisa prionu za grlo od žeđi; djeca istu hljeba, a nema nikoga da im lomi.

5. Koji jedahu poslastice, ginu na ulicama; koji odrastoše u skerletu, valjaju se po bunjištu.

6. I kar koji dopade kćeri naroda mojega veći je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatre u času i ruke se ne zabaviše oko njega.

7. Nazirevi njezini bjehu čistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir.

8. A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se priljepila za kosti, osušila se kao drvo.

9. Bolje bi onima koji su pobijeni mačem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestašice roda zemaljskoga.

10. Svojim rukama *žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kćeri naroda mojega. *Plac 2,20. †5.Moj. 28,56.

11. Navrši Gospod gnjev svoj, izli žestoki gnjev svoj, i raspali *oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje. *5.Moj. 32,22.

12. Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da će neprijatelj i protivnik ući na vrata jerusalimska.

13. Ali bi za grijeh *proroka njegovijeh i za bezakonja sveštenika njegovijeh, koji proljevahu krv pravedničku usred njega. *Mat. 23,31.

14. Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljaju se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotiču haljinama svojim.

15. Ostupite, nečisti, viču im, otstupite, otstupite, ne dodijevajte se ničega. I odlaze i skitaju se; i među narodima se govori: neće se više staniti.

16. Gnjev Gospodnji rasija ih, neće više pogledati na njih; ne poštuju sveštenika, nijesu žalostivi na starce.

17. Već nam oči iščilješe izgledajući pomoć zaludnu; čekasmo narod koji ne može izbaviti.

18. Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršise se dani naši, dođe kraj naš.

19. Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše.

20. Disanje nozdrva naših, pomazanik Gospodnji, za kojega govorasmo: da ćemo živjeti pod sjenom njegovijem među narodima, uhvati se u jame njihove.

21. Raduj se i veseli se, kćeri edomska, koja živiš u *zemlji Uzu! doći će do tebe čaša, opićeš se, i otkrićeš se. *O Jovu 1,1.

22. Svrši se kar za bezakonje tvoje, kćeri Sionska; neće te više voditi u ropstvo; pohodiće tvoje bezakonje, kćeri edomska, otkriće grijeha tvoje.

Molitve ugnjetenoga naroda
za milost i pomoć.

5. Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu.

2. Našljedstvo naše privali se tuđincima, domovi naši inostrancima.

3. Postasmo sirote, bez oca, matere naše kao udovice.

4. Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo.

5. Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoreni nemamo odmora.

6. Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba.

7. Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova.

8. Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovijeh.

9. Sa strahom za život svoj od mača u pustinji donosimo sebi hljeb.

10. Koža nam pocrnje kao peč od ljute gladi.

11. Sramote *žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem. *Isa. 13,16.

12. Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staračkoga.

13. Mladiće uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima.

14. Staraca nema više na vratima, ni mladića na pjevanju.

15. Nesta radosti srcu našem, igra naša pretvori se u žalost.

16. Pade vijenac s glave naše; teško nama, što zgriješismo!

17. Stoga je srce naše žalosno, stoga oči naše potamnješe,

18. Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj.

19. Ti, Gospode, ostaješ dovijeka, prijesto tvoj od koljena do koljena.

20. Zašto hoćeš da nas zaboraviš dovijeka, da nas ostaviš zadugo?

21. Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratićemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije.

22. Jer eda li ćeš nas sasvijem odbaciti i gnjeviti se na nas veoma?

KNJIGA PROROKA JEZEKILJA

Javljanje slave Božije
nad heruvimima.

1. Godine tridesete, mjeseca četvrtoga, petoga dana, kad bijah među robljem na rijeci *Hevaru, otvoriše se *nebesa, i vidjeh utvare Božje.

*Jezek. 3,23. †Mat. 3,16.

2. Petoga dana toga mjeseca, pete godine otkako se zarobi car Joahin,

3. Dođe riječ Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji haldejskoj na rijeci Hevaru, i ondje dođe ruka Gospodnja nada nj.

4. I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaoše od sjevera, i velik oblak i oganj koji se razgorijevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost;

5. Isred njega još kao četiri *životinje, koje na oči bijahu nalik na čovjeka; *bića

6. I u svake bijahu četiri lica, i četiri krila u svake;

7. I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao ugladena mjed.

8. I ruke im bijahu čovječije pod krilima nad četiri strane, i lica im i krila bijahu na četiri strane.

9. I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga.

10. I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plač i narančanje i jaoh.

Bog daje proroku da pojede jednu knjigu. Jezekilj uklonjen, postavljen za stražara domu Izrailjevu, i ponovo vidi slavu Božiju.

3. I reče mi: sine čovječji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu *knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu. *Jezek. 2,9.

2. I otvorih usta, i založi me onom knjigom.

3. I reče mi: sine čovječji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med.

4. Zatijem reče mi: sine čovječji, idi k domu Izrailjevu, i govori im moje riječi.

5. Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu;

6. Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima riječi ne bi razumio; k njima da te pošljem, poslušali bi te.

7. Ali dom Izrailjev neće te poslušati, jer neće mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obraza i uporna srca.

8. Evo dadoh tebi obraz tvrd prema njihov obrazu, i čelo tvrdo prema njihovom čelu.

9. Kao kamen dijamant, tvrde od stijene dadoh ti čelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, zato što su dom odmetnički.

10. Potom reče mi: sine čovječji, sve riječi moje što ću ti govoriti primaj u srce svoje i slušaj ušima svojim.

11. Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im: tako veli Gospod Gospod; *poslušali ili ne poslušali.

*Jezek. 2, 5, 7.

12. Tada podiže me duh, i čuh za sobom glas gdje se silno razliježe: blagoslovena slava *Gospodnja s mjesta njegova;

*Djela 8,39.

13. I lupu krila onih životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku točkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše.

14. I duh me podiže i odnese, i idah žalostan od srdnje u duhu svom; ali ruka *Gospodnja silna bješe nada mnom.

*2.O car. 3,15.

15. I dođoh k roblju u Tel Aviv, koje stanovaše na rijeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjedahu, i sjedeh ondje među njima sedam dana čudeći se.

16. A poslije sedam dana dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

17. Sine čovječji, *postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš riječi iz mojih usta i opominješ ih od mene. *Jer. 6,17.

18. Kad rečem bezbožniku: poginućeš, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegovoga, da bi ga sačuvao u životu, onaj će bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali ću krv njegovu iskati iz tvojih ruku.

19. A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se i ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on će poginuti s bezakonja svojega, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

20. Ako li se *pravednik odvrati od pravde svoje, i stane činiti bezakonje, i ja mu podmetnem na što će se spotaći, te pogine, a ti ga ne opomenu, on će poginuti sa svojega grijeha, i neće se pomenuti pravedna djela njegovoga što je činio, ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

*Jezek. 18,24.

†Jezek. 33,12.

21. Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane griješiti, on će živjeti, jer primi opomenu, i ti ćeš sačuvati dušu svoju.

22. I dođe ondje nada me ruka Gospodnja, i reče mi: ustani, izidi u polje, i ondje ću govoriti s tobom.

23. I ustavši otidoh u polje, a gle, slava *Gospodnja stajaše ondje kao slava koju vidjeh na rijeci †Hevaru, i padoh na lice svoje.

*Jezek. 44,4. †Jezek. 1,1.

24. I uđe u me Duh, i *postavi me na noge; i progovori sa mnom i reče mi: idi, zatvori se u kuću svoju.

*Jezek. 2,2.

25. Jer, sine čovječji, evo, metnuće na te uzice, i svezaće te njima, i nećeš izlaziti među njih.

26. I ja ću učiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te ćeš onijemiti, i nećeš ih karati, jer su dom odmetnički.

27. Ali kad ti progovorim, otvoriću ti usta, i kazaćeš im: ovako veli *Gospod Gospod; ko će slušati, neka sluša, a ko neće slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnički.

*Jezek. 24,27.

Pretpostavljanje opsade Jerusalama.

4. **A**ti, sine čovječji, uzmi opeku i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jerusalim.

2. I postavi oko njega opsadu, i načini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega.

3. Potom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid između sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on će se opsjesti, i ti ćeš ga opsjesti. To će biti znak domu Izrailjevu.

4. Potom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj, toliko ćeš nositi njihov bezakonje.

5. A Ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, trista i devedeset dana, i toliko ćeš nositi bezakonje doma Izrailjeva.

6. A kad ih navršiš, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina četrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu.

7. I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalmu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega.

8. I evo vezaću te uzicama da se ne prevrneš s jedne strane na drugu dokle ne navršiš dane opsade svoje.

9. I uzmi pšenice i ječma i boba i leća i prosa i krupnika, i saspi sve u jedan sud, i načini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje ćeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana ješćeš ga.

10. I jela tvojega što ćeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga.

11. I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove.

12. A hljeb prijesan ječmen jedi, ispekav ga na kalu čovječijem na njihove oči.

13. I reče Gospod: tako će jesti sinovi Izrailjevi hljeb svoj nečist među narodima u koje ću ih razagnati.

14. Tada rekoh: ah *Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskvrnila, jer od djetinjstva svojega dosada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zvjerkla razdrila, niti je ušlo u usta moja meso nečisto. *Jezek. 9,8.

15. A on mi reče: vidi, dajem ti govedu balegu mjesto čovječijega kala, da na njoj ispečeš sebi hljeb.

16. Zatijem reče mi: sine čovječji, evo Ja ću slomiti potporu u hljebu u *Jerusalimu, te će jesti †hljeb na mjeru i u brizi, i vodu će piti na mjeru i u čudu.

*Isa. 3,1. †3.Moj. 26,26.

17. Jer će im nestati hljeba i vode da će se čuditi među sobom i sasušiče se od *bezakonja svojega. *3.Moj. 26,39.

Božija osuda nad Jerusalmom.

5. **P**otom, sine čovječji, uzmi nož oštar, britvu brijačku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po *bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli. *3.Moj. 21,5.

2. Trećinu sažeži ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade, a drugu trećinu uzmi i isijeci mačem oko njega, a ostalu trećinu razmetni u vjetar, i ja ću izvući mač za njima.

3. Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj.

4. I od toga još uzmi i baci u oganj i sažeži ognjem; odatle će izaći oganj na sav dom Izrailjev.

5. Ovako veli Gospod Gospod: ovo je Jerusalm koji postavih usred naroda i optočih ga zemljama.

6. Ali promijeni zakone moje na bezakonje većma nego narodi, i uredbu moje većma nego zemlje što su oko njega, jer odbaa-

čiše moje zakone, i ne hodiše po mojim uredbama.

7. Zato ovako veli Gospod Gospod: što postate gori od naroda koji su oko vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne činite,

8. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo i mene na te, i izvršiću usred tebe sudove na vidiku narodima;

9. I učiniću ti što još nijesam učinio niti ću više učiniti za sve gadove tvoje.

10. Zato oci će jesti sinove usred tebe, i sinovi će jesti oce svoje, i izvršiću na tebi sudove i rasijaću sav ostatak tvoj u sve vjetrove.

11. Zato, tako ja živ bio, veli *Gospod Gospod, što si oskvrnio moju Svetinju svakojakim nečistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, zato ću i ja tebe potrti, i neće oko moje žaliti, niti ću se smilovati.

*Jeze. 11,21.

12. Trećina će tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi će izginiti usred tebe, a druga će trećina pasti od *mača oko tebe, a trećinu ću rasijati u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

*Jer. 15,2.

13. I tako će se izvršiti *gnjev moj i namiriću jarost svoju na njima i zadovoljiću se, i oni će poznati da sam ja †Gospod govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima.

*Plač 4,11. †5.Moj. 32,36.

14. I učiniću od tebe pustoš i rug među narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi.

15. I bićeš rug i *sramota i nauk i †čudo narodima što su oko tebe kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošću i ljutijem kañanjem; ja ‡Gospod rekoh;

*Psal. 79,4. †5.Moj. 28,37. †Jeze. 25,17.

16. Kad pustim na vas ljute *strijele gladi, koje će biti smrtno, koje ću pustiti da vas zatrem, i kad †glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu,

*5.Moj. 32,23. †Jeze. 14,21.

17. Kad pustim na vas *glad i ljute †zvijeri, koje će ti djecu izjesti; i kad pomor i krv prođu kroza te, i kad pustim mač na te. Ja Gospod rekoh.

*Jeze. 14,21. †3.Moj. 26,22.

Pustošenje idolopokloničke zemlje.

6. **O**pet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevijem, i prorokuj protiv njih,

3. I reci: gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, Ja ću pustiti na vas mač i oboriću visine vaše.

4. I vaši će se oltari raskopati, i sunčani likovi vaši izlomiće se, i povaljaću pobijene vaše pred gadnijem bogovima vašim.

5. I pobacaću mrtva tjelesa sinova Izrailjevijeh pred *gadne bogove njihove, i razmetnuću kosti vaše oko oltara vaših.

*3.Moj. 26,30.

6. Svuda gdje nastavate gradovi će se opustošiti i visine će opustjeti, i oltari će se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiće se i neće ih više biti, i sunčani likovi vaši isjeći će se, i djela će se vaša uništiti.

7. I pobijeni će padati usred vas, i poznate da sam ja Gospod.

8. Ali ću vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od mača među narodima, kad se rasijete po zemljama.

9. I koji od vas uteku, opomenuće se mene među narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužase srcem svojim bludničkim koje ostupi od mene, i očima svojim bludničkim, kojima idošo za gadnijem bogovima svojim, i sami će sebi biti mrski za zla koja činiše u svijem gradovima svojim.

10. I poznaćete da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da ću im učiniti to zlo.

11. Ovako veli *Gospod Gospod: pljesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svih gadnijeh zala doma Izrailjeva, jer će pasti od †mača, od gladi i od pomora.

*Jeze. 12,16. †3.Moj. 26,36.

12. Ko bude daleko, umrijeće od pomora; a ko bude blizu, pašće od mača; a ko ostane

i bude opkoljen, umrijeće od gladi; tako ću navršiti gnjev svoj na njima.

13. I poznaćete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi među gadnijem bogovima njihovijem, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatijem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnijem mirisima svijem gadnijem bogovima svojim.

14. Jer ću zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiću zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlate po svijem stanovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

Strahovita osuda Božija
nad Izrailjem.

7. Potom dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu: kraj, dođe kraj na četiri strane zemlji.

3. Dođe ti kraj, i pustiću gnjev svoj na te, i sudiću ti po putovima tvojim i obratiću na te sve gadove tvoje.

4. I oko moje neće te požaliti, niti ću se smilovati, nego ću puteve tvoje obratiti na te, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospod.

5. Ovako veli Gospod Gospod: zlo, jedno zlo, evo ide.

6. Kraj dođe, kraj dođe, usta na te, evo dođe.

7. Dođe jutro tebi, stanovniče zemaljski, dođe vrijeme, približi se dan, kad će biti polom a ne jeka gorska.

8. Sada ću odmah izliti jarost svoju na te, i navršiću gnjev svoj na tebi, i sudiću ti po tvojim putevima, i obratiću na te sve gadove tvoje.

9. Neće žaliti oko moje, niti ću se smilovati, daću ti po putevima tvojim, i gadovi će tvoji biti usred tebe, i poznaćete da sam ja Gospod, koji bije.

10. Evo dana, evo dođe, jutro nast, provate prut, ponositost napupi.

11. Nasilje naraste prut bezakonja, niko neće ostati od njih ni od mnoštva njihova

ni od buke njihove, niti će biti naricanja za njima.

12. Dođe vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer će doći gnjev na sve ljudstvo njihovo.

13. Jer ko prodaje, neće opet doći do onoga što proda, ako i ostane živ; jer utvara za sve mnoštvo njihovo neće se vratiti natrag, i niko se neće okrijepiti bezakonjem svojim da sačuva život svoj.

14. Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izađe u boj, jer se gnjev moj raspalio na sve ljudstvo njihovo.

15. Napolju mač, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuće od mača; a ko bude u gradu, njega će glad i pomor proždrijeti.

16. A koji uteku, izbaviće se i biće po gorama kao golubovi iz dolina, svi će uzdisati, svaki za svoje bezakonje.

17. Sve će ruke klonuti i sva će koljena *postati kao voda. *Jezek. 21,12.

18. I pripasaće oko sebe *kostrijet, i drhat će ih popasti, i na svakom će licu biti stid, i sve će im glave biti čelave. *Jer. 6,26.

19. Srebro će svoje pobacati po ulicama, i *zlatu će njihovo biti kao nečistoća; srebro njihovo i zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neće nasititi duše svoje niti će napuniti trbuha svojega, jer im je †bezakonje njihovo spoticanje. *Sof. 1,18. †Jezek. 44,12.

20. Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i načiniše od njega likove *gadova svojih, gnusobe svoje; zato učinih da im je nečistoća. *Jer. 7,30.

21. I daću ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezbožnicima na zemlji da je plijen, i oskvrniće ga.

22. I odvratit će lice svoje od njih, i oskvrniće Svetinju moju, i ući će u nju lupeži i oskvrniće je.

23. Načini verige, jer je *zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja. *Jezek. 9,9.

24. Zato ću dovesti najgore između naroda da naslijede kuće njihove, i ukinuću oholost silnijeh, i sveta mjesta njihova oskvrniće se.

25. Ide pogibao; oni će tražiti mira, ali ga neće biti.

26. Nevolja za nevoljom dolaziće, i glas za glasom stizaće; i oni će tražiti utvaru od proroka; zakona će nestati u sveštenika i svjeta u staraca.

27. Car će tužiti, i knezovi će se obući u žalost, i ruke narodu zemaljskom drhtaće; učiniću im po putovima njihovijem i sudiću im prema sudovima njihovijem; i poznaće da sam ja Gospod.

Prorok odnijet u Jerusalem gleda gadnu službu idolima u hramu.

8. A šeste godine, šestoga mjeseca, dana petoga, kad sjedah u svojoj kući i *starješine Judine sjedahu preda mnom, pade ondje na me ruka Gospoda, Gospoda. *2.O car. 6,32.

2. I vidjeh, a to oblik na oči kao oganj, od bedara mu dolje bješe oganj, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost.

3. I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh među nebo i zemlju, i odnese me u Jerusalem u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajaše idol od revnosti, koji draži na revnost.

4. I gle, ondje bješe slava Boga Izrailjeva na oči kao ona što je vidjeh u polju.

5. I reče mi: sine čovječji, podigni oči svoje k sjeveru. I podigoh oči svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku.

6. Potom mi reče: sine čovječji, vidiš li što ti rade? velike gadove koje tu čini dom Izrailjev da otidem daleko od Svetinje svoje? Ali ćeš još vidjeti većih gadova.

7. I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu.

8. A on mi reče: sine čovječji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata.

9. Tada mi reče: uđi i vidi opake gadove koje čine tu.

10. I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamižu i svakojaki gadni skotovi, i svi

gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda unaokolo.

11. I pred njima stajaše sedamdeset ljudi između *starješina doma Izrailjeva s Jazanimom sinom Safanovijem, koji stajaše među njima, svaki s kadionicom svojom u ruci, i podizaše se gust oblak od kada.

*Jer. 19,1.

12. Tada mi reče: vidiš li, sine čovječji, šta čine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore: ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju.

13. Potom mi reče: još ćeš vidjeti većih gadova koje oni čine.

14. I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle, žene sjedahu i plakahu za Tamuzom.

15. I reče mi: jesi li vidio, sine čovječji? još ćeš vidjeti većih gadova od tjih.

16. I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu *Gospodnju između trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutih leđima k crkvi Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se žsuncu prema istoku.

*Joilo 2,17. †Jezek. 40,6. †5.Moj. 4,19.

17. Tada mi reče: jesi li vidio, sine čovječji? malo li je domu *Judinu što čine te gadove koje čine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draže; i eto drže granu pred nosom svojim.

*Jezek. 9,9.

18. Zato ću i Ja učiniti u gnjevu, neće žaliti oko moje, niti ću se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, neću ih uslišiti.

Velika propast Jerusalem,
pošteđa pobožnijeh.

9. Potom povika iza glasa, te čuh, i reče: pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci.

2. I gle, šest ljudi dođe do visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i među njima bješe jedan čovjek obučen u platno s opravam pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mjenodoga.

3. A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu čovjeka obučenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku.

4. I reče mu Gospod: prođi posred grada, posred Jerusalima, i *zabilježi biljegom čela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se čine usred njega.

*Otkr. 7,3.

5. A drugima reče i čuh: prođite za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujete;

6. Starce i mladiće, i djevojke i djecu i žene pobijte da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i počnite od moje Svetinje. I počese od starješina što bijahu pred domom.

7. I reče im: oskvrnite dom, i napunite trimjmove pobijenijeh; idite. I izašavši stadoše ubijati.

8. A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh: jaoh Gospode Gospode, eda li ćeš zatrti sav ostatak Izrailjev izlivši gnjev svoj na Jerusalim?

9. A On mi reče: bezakonje doma Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opačine; jer rekoše: *Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi.

*Jezeq. 8,12.

10. Zato ni moje oko neće žaliti, niti ću se smilovati; put njihov obratiću na glavu njihovu.

11. I gle, čovjek, obučen u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreći: učinio sam kako si mi zapovjedio.

Slava Božija nad heruvimima.

10. Potom vidjeh, i gle, na *nebu koje bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen †safir na oči kao prijesto.

*Jezeq. 1,22. †Jezeq. 1,26.

2. I progovori čovjeku obučenom u platno, i reče: uđi među točkove pod heruvimima, i uzmi pune pregršti žeravice između heruvima i razaspi na grad. I uđe na moje oči.

3. A heruvimi stajahu s desne strane doma kad uđe čovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem.

4. I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje.

5. I lupa krila u heruvima čujaše se do spoljašnjega trijema kao glas Boga svemogućega kad govori.

6. I kad zapovjedi čovjeku obučenome u platno govoreći: uzmi ognja između točkova između heruvima; on uđe i stade kod točkova.

7. I jedan heruvim pruži ruku svoju između heruvima k ognju koji bijaše među heruvimima, i uze i metnu u pregršti obučenome u platno, i on primi i iziđe.

8. A viđaše se u heruvima kao ruka čovječija pod krilima.

9. I vidjeh, i gle, četiri točka kod heruvima, po jedan točak kod jednoga heruvima, i točkovi bijahu na oči kao kamen hrisolit.

10. I na oči bijahu sva četiri točka jednaka, i kao da je točak u točku.

11. Kad išahu, išahu sva četiri, svaki na svoju stranu, i idući ne skretahu, nego kada gledaše glava onamo išahu i idući ne skretahu.

12. A sve im tijelo i leđa i ruke i krila i točkovi, sva četiri točka njihova, bijahu puna očiju svuda unaokolo.

13. A točkovi se zвахu kako čuh: kola.

14. A četiri lica imaše svaka životinja: jedno lice heruvimsko, drugo lice čovječije i treće lice lavovo i četvrto lice *orlovo.

*Jezeq. 1,10.

15. I podigoše se heruvimi uvis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rijeci Hevaru.

16. A kad išahu heruvimi, išahu i točkovi uz njih, i kad heruvimi mahahu krilima svojim da se podignu od *zemlje, točkovi se ne odmicahu od njih.

*Jezeq. 1,19.

17. Kad se oni ustavljahu, ustavljahu se i točkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i točkovi; jer bijaše duh *životinjski u njima.

*bića

18. I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stade nad heruvime.

19. I *heruvimi mahnuvši krilima podiže se od t zemlje preda mnoom polazeći, i točkovi prema njima; i stadoše na istočnijem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima.

*Jezeek. 11,22. †Jezeek. 1,19.

20. To bijahu iste *životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevijem na rijeci †Hevaru, i poznah da su heruvimi. *bića †Jezeek. 1,1.

21. Svaka imaše četiri lica i četiri krila, i kao ruka čovječija bješe im pod krilima.

22. I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; obličja bijahu ista, isti bijahu; svaki išaše pravo napremase.

Poglavari Judini kažnjeni,
roblje utješeno.

11. Tada me podiže duh, i odnese me na istočna vrata doma *Gospodnjega koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i među njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne.

*Jezeek. 10,19.

2. I reče mi: sine čovječji, ovi ljudi smišljaju bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu,

3. Govoreći: nije blizu; da gradimo kuće; ovaj je grad lonac a mi meso.

4. Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, sine čovječji.

5. I pade na me Duh Gospodnji i reče mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vašega.

6. Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njihove pobijenijeh.

7. Zato ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas ću izvesti iz njega.

8. Bojite se mača; mač ću pustiti na vas, govori Gospod Gospod.

9. I izvešću vas iz njega, i daću vas u ruke tuđincima, i izvršiću na vama sudove.

10. Od mača ćete pasti, na međi Izrailjevoj sudiću vam, i poznaćete da sam ja Gospod.

11. Ovaj grad neće vam biti lonac niti ćete vi biti u njemu meso; na međi Izrailjevoj sudiću vam.

12. I poznaćete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršavaste, nego činiste po zakonima tih naroda što su oko vas.

13. A kad prorokovah, umrije Felatija sin Venajin; tada padoh na lice svoje i povikah iza glasa i rekoh: jaoh *Gospode Gospode! hoćeš li da istrijebiš ostatak Izrailjev?

*Jezeek. 9,8.

14. A glas Gospodnji dođe mi govoreći:

15. Sine čovječji, braća su tvoja, braća tvoja, rodbina tvoja i dom Izrailjev vaskoliki, kojima govoriše Jerusalimljani: idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo.

16. Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: ako ih i odagnah daleko među narode, ako ih i rasijah po zemljama, opet ću im biti *Svetinja za malo u zemljama u koje otidoše.

*Isa. 8,14.

17. Zato reci: ovako veli *Gospod Gospod: sabraču vas iz naroda i pokupiću vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daću vam zemlju Izrailjevu.

*Jer. 24,5.

18. I kad dođu u nju, izbaciće iz nje sve gadove njezine i sve gnusobe njezine.

19. I daću im jedno *srce i nov duh metnuću u njih, i izvadiću iz tijela njihova kamenno srce i daću im srce mesno,

*5.Moj. 30,6.

20. Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršavali ih; i biće mi narod, i ja ću im biti Bog.

21. A kojima *srce ide po želji gnusoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov ću put obratiti na njihovu glavu, govori †Gospod Gospod.

*Jevr. 3,12. †Jezeek. 5,11.

22. Potom mahnuše heruvimi krilima svojim, i *točkovi otidoše prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima.

*Jezeek. 1,19.

23. I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s *istoka grada.

*Zah. 14,4; Jezeek. 43,2.

24. A mene duh podiže i odnese u utvari Duhom Božjim u Haldejsku k roblju; i utvara koju vidjeh otide od mene.

25. I kazah roblju sve riječi Gospodnje što mi pokazava.

Odvođenje cara i naroda označeno u slici i objavljeno brzo ispunjenje ovoga proročanstva.

12. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, usred doma odmetničkoga sjediš, koji ima oči da vidi i ne vidi, ima uši da čuje i ne čuje; jer su dom odmetnički.

3. Zato ti, sine čovječji, spremi što treba za seobu, i seli se obdan na njihove oči; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oči, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnički.

4. I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli obdan na njihove oči, a sam iziđi uveče na njihove oči kao oni koji se sele.

5. Na njihove oči prokopaj zid, i iznesi svoje stvari.

6. Na njihove oči digni na ramena i iznesi po mraku, lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadoh da budeš znak u domu Izrailjevu.

7. I učinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesoh obdan kao kad se seli; a uveče prokopah zid rukom; i po mraku iznesoh na ramenima noseći na njihove oči.

8. A ujutru dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

9. Sine čovječji, reče li ti dom Izrailjev, dom odmetnički: šta radiš?

10. Reci im: ovako veli Gospod Gospod: ovo je breme za kneza koji je u Jerusalimu i za sav dom Izrailjev što je ondje.

11. Reci: Ja sam vam znak, kako Ja učinih tako će im biti; preseliće se i otići u ropstvo.

12. I knez koji je među njima noseći na ramenima po mraku će izaći; oni će prokopati zid da iznesu; on će pokriti lice svoje da ne vidi zemlje očima.

13. Ali ću mu razapeti mrežu svoju i uhvaćiće se u zamku moju, i odvešću ga u *Vavilon, u *zemlju haldejsku, ali je neće vidjeti, a ondje će umrijeti. *2.O car. 25,7. †Jer. 52,9.

14. I sve koji su oko njega, pomoćnike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaću u sve vjetrove, i izvući ću mač za njima.

15. I poznaće da sam Ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama.

16. A ostaviću ih nekoliko ljudi koji će ostati od *mača i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje među narodima u koje otidu; i poznaće da sam Ja Gospod. *Jezek. 6,8.

17. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, hljeb svoj jedi prezajući i vodu svoju pij drhćući i brinući se.

19. I reci narodu zemaljskom: ovako veli *Gospod Gospod za stanovnike jerusalimske, za *zemlju Izrailjevu: hljeb će svoj jesti u brizi i vodu će svoju piti prepadajući se, jer će zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bezakonje *švijeh koji žive u njoj. *1.Moj. 13,10. †Psal. 107,34. †Zah. 7,14.

20. I gradovi u kojima žive opustjeće, i zemlja će biti pusta, i poznaćete da sam Ja Gospod.

21. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

22. Sine čovječji, kakva je to priča u vas o zemlji Izrailjevoj što govorite: protežu se dani, i od utvare neće biti ništa?

23. Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: ukinuću tu priču i neću je više govoriti u Izrailju; nego im reci: blizu su dani i riječ svake utvare.

24. Jer neće više biti u domu Izrailjevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska.

25. Jer ću Ja *Gospod govoriti, i što rečem zbiće se; neće se više odgađati, nego za vašega vremena, dome odmetnički, reći ću †triječ i izvršiću je, govori Gospod Gospod. *Zah. 1,6. †Isa. 55,11.

26. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

27. Sine čovječji, gle, dom *Izrailjev govori: utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorokuje.

*Isa. 5,19.

28. Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: neće se više odgađati nijedna moja riječ; riječ koju rečem zbiće se, govori Gospod Gospod.

Prorokovanje protiv lažnih proroča i proročica.

13. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj protiv proroča Izrailjevijeh koji prorokuju, i reci tijekom koji prorokuju iz svoga srca: čujte riječ Gospodnju.

3. Ovako govori Gospod, Gospod: teško ljudijem prorocima koji idu za svojim duhom, a ništa nijesu vidjeli.

4. Proroci su tvoji, Izrailju, kao lisice po pustinjama.

5. Ne izlazite na prolome i ne ograđujete doma Izrailjeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji.

6. Vide taštinu i gatanje lažno, pa govore: Gospod kaže, a Gospod ih nije poslao, i daju nad da će se riječ ispuniti.

7. Ne vidate li taštu utvaru i ne govorite li lažno gatanje? a opet kažete: Gospod reče; a ja ne rekoh.

8. Zato ovako veli Gospod Gospod: zato što govorite taštinu i vidite laž, zato evo mene na vas, govori Gospod Gospod.

9. I ruka će moja biti protiv proroča koji vide taštinu i gataju laž; neće ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izrailjeva neće biti zapisani, niti će doći u zemlju Izrailjevu; i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

10. Zato, zato što prelastiše narod moj govoreći: mir je, a mira ne bješe; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše krečom nevaljalijem;

11. Recí onijem što mažu nevaljalijem krečom da će pasti; doći će silan *dažd, i vi, kamenje velikoga grada, pašće i oluja će razvaliti. *Jezeek. 38,22.

12. I gle, kad padne zid, neće li vam se reći: gdje je kreč kojim mazaste?

13. Zato ovako veli Gospod Gospod: razvaliću olujom u gnjevju svom, i silan će dažd doći u gnjevju mom, i kamenje velikoga grada u jarosti mojoj da potre.

14. I razvaliću zid koji namazaste nevaljalijem krečom, i oboriću ga na zemlju da će mu se otkriti temelj, i pašće, i vi ćete izginiti usred njega, i poznaćete da sam ja *Gospod. *Jezeek. 14,8.

15. I tako ću navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu krečom nevaljalijem, i reći ću vam: nema zida, niti onijeh koji ga mazaše,

16. Proroka Izrailjevijeh koji prorokuju Jerusalmu i vide mu utvare za mir, a mira nema, govori Gospod Gospod.

17. A ti, sine čovječji, okreni lice svoje prema kćerima naroda svojega, koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih.

18. I reci: ovako veli Gospod Gospod: teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love *duše. Lovite duše kojega naroda, a svoje li ćete duše sačuvati?

*Priče 6,26.

19. I skvrnite me kod naroda mojega za grst ječma i za zalogaj hljeba ubijajući duše, koje ne bi trebalo da umru, i čuvajući u životu duše koje ne treba da žive, lažući narodu momemu, koji sluša laž.

20. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam dolijeću, i poderaću ih ispod lakata vaših, i pustiću duše koje lovite da vam dolijeću.

21. I poderaću pokrivala vaša i izbaviću svoj narod iz vaših ruku, i neće više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaćete da sam ja Gospod.

22. Jer žalostiste lažju srce pravедniku, kojega ja ne ožalostih, i krijepiste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se sačuva u životu.

23. Zato nećete viđati taštine i nećete više gatati, nego ću izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaćete da sam ja *Gospod.

*Jezeek. 14,8.

Idolopoklonici ne dobijaju odgovor od Gospoda. Sud Božji nad Jerusalimom ne može više da otkloni ni molba najpobožnijih.

14. Potom dođoše k meni neki od *starješina †Izrailjevijeh i sje- doše preda me. *Jezeke. 8,1. †Jezeke. 20,1.

2. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

3. Sine čovječji, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spoticu na bezakonje svoje; traže li me doista?

4. Zato govori im i reci im: ovako veli Gospod Gospod: ko je god od doma Izrailjeva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spoticu na bezakonje svoje, pa dođe k proroku, Ja Gospod odgovoriću mu kad dođe za mnoštvo gad- njih bogova njegovijeh,

5. Da uhvatim dom Izrailjev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gad- njem bogovima svojim.

6. Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: obratite se i ostupite od gadnijeh bogova svojih, odvratite lice svoje od svihjeh gadova svojih.

7. Jer ko bi god od doma Izrailjeva ili od inostranaca koji žive u Izrailju ostupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što će se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu ću od- govoriti ja sam Gospod sobom.

8. I okrenuću lice svoje prema tom čovje- ku, i učiniću od njega znak i pričū, i istrije- biću ga iz naroda svojega, te ćete poznati da sam ja Gospod.

9. I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignuću ruku svoju na nj, i istrijebiću ga iz na- roda svojega Izrailja.

10. I ponijeće obojica svoje bezakonje: ka- ko je bezakonje onoga koji pita tako će biti i prorokovo bezakonje,

11. Da više dom Izrailjev ne ostupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu na-

rod, i Ja da im budem Bog, govori *Gospod Gospod. *Jer. 24,7.

12. Opet mi dođe riječ Gospodnja govo- reći:

13. Sine čovječji, ako mi koja zemlja zgri- ješi učinivši nevjeru, i ja dignem ruku svo- ju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i stoku,

14. Ako bi u njoj bila ova tri čovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni će pravdom svojom izba- viti *duše svoje, govori †Gospod Gospod.

*Jer. 15,1. †2.Petr. 2,9.

15. Ako pustim ljute *zvijeri u zemlju, te pomore ljude, i ona opusti da niko ne mo- že prolaziti od zvijerjā; *3.Moj. 26,22.

16. Ako bi u njoj bila ta tri čovjeka, tako Ja živ bio, govori Gospod Gospod, neće izba- viti sinova ni kćeri, nego će se sami izbavi- ti, a zemlja će opustjeti.

17. Ili ako mač pustim na tu *zemlju, i re- čem: †maču, prođi tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku; *Jezeke. 33,2. †Jezeke. 5,12.

18. Ako bi ta tri čovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neće izba- viti sinova ni kćeri, nego će se sami izbaviti.

19. Ili ako pustim *pomor na zemlju i izli- jem †gnjev svoj na nju da bi krv tekla da is- trijebim u njoj ljude i stoku;

*2.Sam. 24,15. †Jezeke. 7,8.

20. Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, ta- ko Ja živ bio, govori Gospod Gospod, neće izbaviti sina ni kćeri, nego će svoje duše iz- baviti pravdom svojom.

21. Jer ovako veli *Gospod †Gospod: a ka- moli kad pustim četiri ljuta zla svoja, mač i glad i zle zvijeri i †pomor na Jerusalim, da istrijebim u njemu ljude i stoku.

*Jezeke. 5,17. †Jer. 15,2. †Amos 4,10.

22. I opet, gle, nekoliko će ih ostati u nje- mu koji će se izbaviti, sinovi ili kćeri, oni će izaći k vama, i vidjećete put njihov i djela njihova, i utješićete se za zlo koje ću pustiti na Jerusalim, za sve što ću pustiti na nj.

23. I oni će vas utješiti kad vidite put nji- hov i djela njihova; i poznaćete da nijesam bez uzroka učinio što sam god učinio u njemu, govori *Gospod Gospod. *Jer. 22,8.

Nekorisno drvo od loze.

15. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveću u šumi?

3. Uzima li se od nje drvo da se načini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud?

4. Gle, meće se u oganj da izgori; kad joj oba kraja sažeže oganj, i sredina joj izgori, hoće li još biti za što?

5. Gle, dok bijaše cijela, ne mogaše se ništa od nje načiniti, a kamoli će biti za što kad je oganj proždrije i izgorje.

6. Zato ovako veli Gospod Gospod: kakvo je među drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dadoh ognju da ga jede, takve ću učiniti stanovnike jerusalimske.

7. Jer ću im nasuprot okrenuti lice svoje; kad iziđu iz jednoga ognja, drugi će ih oganj proždrijeti, i poznaćete da sam Ja Gospod, kad okrenem lice svoje nasuprot njima.

8. I obratiću zemlju u pustinju, jer učiniše nevjeru, govori Gospod Gospod.

Jerusalimsko nevjerstvo,
kazna i oprostaj. (Jezekilj 23)

16. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, pokaži Jerusalmu gadove njegove,

3. I reci: ovako veli Gospod Gospod Jerusalmu: postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bješe Amorejca a mati Hetejka.

4. A o rođenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i nijesi okupana vodom da bi bila čista, niti si solju natrvena ni pelenama povita.

5. Oko te ne požali da ti učini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi bačena u polje, jer bijaše mrska duša tvoja onoga dana kad si se rodila.

6. I idući mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krvi, rekoh ti: da si živa u

svojoj krvi! i opet ti rekoh: da si živa u svojoj krvi!

7. I učinih da rasteš na tisuće kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i dođe od najveće ljepote; dojde ti napupiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola, naga.

8. I idući mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju tvoju, i zakleh ti se i učinih vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja.

9. I okupah te vodom, i sprah s tebe krv tvoju, i pomazah te uljem.

10. I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti sandale od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom.

11. I nakitih te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata.

12. I *grivnu oko čela metnuh ti, i oboce u uši, slavan vijenac na glavu. *1.Moj. 24,22.

13. I ti bijaše okićena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jeđaše bijelo brašno i med i *ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispje do carstva.

*5.Moj. 32,13.

14. I razide se glas o tebi po narodima radi *ljepote tvoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod.

*Plać 2,15.

15. Ali se ti osloni na *ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prospipala bludništvo svoje svakome koji prolazaše, i bivala si njegova.

*Jezek. 16,25.

16. I uzevši od haljina svojih načinila si šarene visine, i činila si blud na njima, kako nigda nije bilo niti će biti.

17. I uzevši krasni nakit svoj od moga zлата i od moga srebra što ti dadoh, načinila si sebi muške likove, i kurvala si se s njima.

18. I uzevši vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih.

19. I hljeb moj, koji ti dadoh, bijelo brašno i *ulje i med, čim te hranjah, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod Gospod.

*5.Moj. 32,13.

20. I uzimala si sinove svoje i *kćeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bješe bludničenja tvoje,

*Jer. 7,31.

21. Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu kroz oganj?

22. I uza sve gadove svoje i bludničenja svoja nijesi se opominjala dana mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj.

23. I poslije sve zloće svoje, teško, teško tebi! govori Gospod Gospod,

24. Sagradila si sebi kuću bludničku, i načinila si sebi visine na svakoj ulici,

25. Na svakoj rasputici načinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljepotu, i razmetala si noge svoje svakome koji prolazaše, i umnožila si bludničenje svoje.

26. Činila si blud sa sinovima misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjevila.

27. Zato, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obrok tvoj, i dadoh te na volju ne-navidnicima tvojima, kćerima *filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga puta tvoje.

*Jeze. 16,57.

28. Činila si blud sa sinovima asirskim, jer se ne mogaše nasititi; bludničila si s njima, i opet se nijesi nasitila.

29. I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji hananskoj dori do *haldejske, i ni tako se nijesi nasitila.

*Jeze. 23,14.

30. Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod Gospod, kad činiš sve što čini najgora bludnica,

31. Kad si gradila bludničku kuću na svakoj rasputici i činila visinu na svakoj ulici! A ni kao bludnica nijesi, jer nijesi marila za platu;

32. Nego kao žena preljubočinica, koja mjesto muža svoga prima druge.

33. Svijem bludnicama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da čine blud s tobom.

34. I tako je u tebe naopako prema ženama u tvom bludničenju: jer niko ne ide za

tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako.

35. Zato, bludnice, čuj riječ Gospodnju.

36. Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvoj prosu, i što se u bludničenju tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnijem *idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala,

*Psal. 106,38.

37. Zato, evo, Ja ću skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiću ih sve oko tebe, i otkriću im golotinju tvoju da vide svu golotinju tvoju.

38. I sudiću ti kako se sudi onima koje čine *preljubu i onima koje krv proljevaju, i daću te na smrt gnjevu i revnosti.

*Jeze. 23,37.

39. I predaću te u njihove ruke, te će razoriti tvoju kuću bludničku i raskopati visine tvoje, i svući će haljine s tebe, i uzeće ti krasni *nakit i ostaviće te голу, nagu.

*Jeze. 23,26.

40. I dovešće na te ljudstvo, te će te zasuti kamenjem, i izbošće te mačevima svojim.

41. I popaliće kuće tvoje ognjem, i izvršiće na tebi sud pred mnogim ženama, i učiniću te češ se okaniti kurvanja i nećeš više davati plate.

42. I namiriću *gnjev svoj nad tobom, i revnost će se moja ukloniti od tebe, i umiriću se, i neću se više gnjeviti.

*Jeze. 5,13.

43. Zato što se nijesi opominjala dana mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, zato, evo, i Ja ću obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori Gospod Gospod, te nećeš činiti grdila niti kakvih gadova svojih.

44. Gle, ko god govori priče, govoriće o tebi priču, i reći će: kakva mati, takva joj kći.

45. Ti si kći matere svoje, koja se odmetnula od muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše od muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac.

46. A starija ti je sestra Samarija s kćerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlađa

ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kćerima svojim.

47. A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, niti si činila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putevima svojim.

48. Tako Ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kćeri njezine nijesu činile kako si činila ti i tvoje kćeri.

49. Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome;

50. Nego se ponašahu i *činjahu gadove preda mnom, zato ih zatrh kad vidjeh.

*1.Moj. 18,20.

51. Samarija nije zgriješila ni pola koliko ti, jer si počinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si učinila.

52. I ti, dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehе svoje, kojima si postala grđa od njih; one su pravednije od tebe; i ti se, dakle, stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje.

53. Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje sodomsko i *kćeri njezinijeh, i roblje samarijsko i kćeri njezinijeh, dovešću i tvoje roblje iz ropstva među njima,

*Jezeke. 16,55.

54. Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si činila, i da im budeš utjeha.

55. Ako se sestre tvoje, Sodom i kćeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kćeri njezine povrate kao što su bile, povratit ćeš se i ti i kćeri tvoje kao što ste bile.

56. Jer usta tvoja ne pominjaše Sodoma sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje,

57. Prije nego se otkri zloća tvoja kao u vrijeme sramote od kćeri sirskih i od svijeh što su oko njih, kćeri filistejskih, koje te sramočahu sa svijeh strana.

58. Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod.

59. Jer ovako veli *Gospod Gospod: učiniću ti kako si ti učinila prezrevši †zakletvu i prestupivši †zavjet.

*5.Moj. 29,12. †Jezeke. 17,16. †5.Moj. 29,14.

60. Ali ću se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam učinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrdiću ti vječan *zavjet.

*Jer. 32,40.

61. Tada ćeš se opomenuti puteva svojih i postidjećeš se kad primiš *sestre svoje starije od sebe i mlađe, koje ću ti dati za kćeri, ali ne po tvom zavjetu.

*Pjes. 8,8.

62. I ja ću utvrditi svoj *zavjet s tobom, i poznaćeš da sam Ja Gospod.

*Djela 7,8.

63. Da se opomeneš i postidiš i da ne otvoriš više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si učinila, govori Gospod Gospod.

Zagonetka o sadašnjosti i budućnosti doma Davidova.

17. **O**pet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, zagonetni zagonetku i kaži priču o domu Izrailjevu,

3. I reci: ovako veli Gospod Gospod: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, dođe na Livan i uze vrh od kedra,

4. Odlomi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovačku, u grad trgovački metnu ga.

5. I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro.

6. I izniče, i posta busat čokot, nizak, kojemu se loze pružahu k njemu, a žile bijahu pod njim; posta čokot, i pusti grane i izbi odvode.

7. A bijaše drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj čokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada.

8. Posađen bijaše u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i rađa rod i bude krasna loza.

9. Kaži: ovako veli Gospod Gospod: hoće li napredovati? neće li mu počupati žile i rod mu odlomiti da se posuši? Sve će mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile

i bez mnogoga naroda iščupaće ga iz korijena.

10. Eto, posađen je, hoće li napredovati? i neće li se sasvijem posušiti čim ga se dohvati ustoka? Posušiće se u brazdi gdje je posađen.

11. Potom dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

12. Kaži tome domu odmetničkom: ne znate li šta je ovo? Reci: evo, dođe car *vavilonski u Jerusalem, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon.

*2.O car. 24,11.

13. I uze jednoga od carskoga potomstva, i učini s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji,

14. Da bi *carstvo bilo sniženo da se ne bi podiglo, nego da bi držeci vjeru s njim stajalo.

*Jeze. 29,14.

15. Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u *Misir da mu da konja i mnogo naroda. Hoće li biti srećan? hoće li uteći ko tako čini? ko prestupa vjeru hoće li uteći?

*5.Moj. 17,16.

16. Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga *cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega će u Vavilonu umrijeti.

*Jer. 52,9.

17. Niti će mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoći u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše.

18. Jer prezre zakletvu prestupajući vjeru; i gle, davši ruku čini sve to; neće uteći.

19. Zato ovako veli Gospod Gospod: tako Ja živ bio, obratiću mu na glavu zakletvu svoju koju prezre i vjeru svoju koju prestupi.

20. Jer ću *razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiti se u zamku moju; i odvešću ga u †Vavilon, i ondje ću se suditi s njim za bezakonje koje mi učini.

*Jeze. 12,13. †2.Dnev. 33,11.

21. I sva bježan njegov sa svom vojskom njegovom pašće od mača, a koji ostanu raspršće se u sve vjetrove, i poznaćete da sam ja Gospod govorio.

22. Ovako veli *Gospod Gospod: ali ću Ja uzeti s vrha od toga visokoga kedra, i posadiću; s vrha od mladijeh grana njegovijeh odlomiću grančicu, i posadiću na gori visokoj i uzdignutoj.

*Jer. 23,5.

23. Na visokoj gori Izrailjevoj posadiću je, i pustiće grane, i rodiće, i postaće krasan kedar, i pod njim će nastaviti svakojake ptice, u hladu grana njegovijeh nastavaće.

24. I sva će drveta poljska poznati da Ja *Gospod snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuših zeleno drvo i učinih da ozeleli suho drvo. Ja Gospod rekoh, i učiniću.

*Jeze. 21,3.

Svaki treba da umre samo za svoje sopstvene grijehove. Gospodu je ugodno obraćenje bezbožnika.

18. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Šta hoćete vi koji govorite priču o zemlji Izrailjevoj govoreći: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi?

3. Tako Ja bio živ, govori Gospod Gospod, nećete više govoriti te priče u Izrailju.

4. Gle, sve su duše moje, kako duša očina tako i duša sinovljeva moja je, koja duša zgriješi ona će poginuti.

5. Jer ako je ko pravedan i čini sud i pravdu,

6. Na gorama ne jede i očiju svojih ne podiže ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi nečistote,

7. I nikome ne čini nasilja, zalog dužniku svojemu vraća, ništa ne otima, hljeb svoj daje gladnome i gologa odijeva,

8. Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo suđi između jednoga čovjeka i drugoga,

9. Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreći istinu; taj je pravedan, doista će živjeti, govori Gospod Gospod.

10. Ako rodi sina lupeža, koji bi krv proljevao ili bi činio tako što,

11. A ne bi činio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio,

12. Siromahu i ubogome nasilje činio, otimao što, zaloga ne bi vraćao, i ka gadnijem bogovima podizao bi oči svoje čineći gad,

13. Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoće li taj živjeti? Neće živjeti; učinio je sve te gadove, doista će poginuti, krv će njegova na njemu biti.

14. Ali gle, ako rodi sina koji bi vidio sve grijeha oca svojega što čini, i uzeo bi na um, te ne bi činio onako,

15. Ne bi jeo na gorama, niti bi očiju svojih podizao ka gadnijem bogovima doma Izrailjeva, *žene bližnjega svojega ne bi skvrnio, *Jezek. 18,11.

16. I nikome ne bi činio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi *hljeb svoj gladnome i gologa bi odijevao, *Prop. 11,1.

17. Od siromaha bi ustezao ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršavao i po uredbama mojim hodio; taj neće poginuti za bezakonje oca svojega, doista će živjeti.

18. A otac njegov, što je činio nasilje, otimao od brata svojega i činio što nije dobro u narodu svom, gle, on će poginuti za svoje bezakonje.

19. Ali govorite: zašto da ne nosi sin *bezakonja očina? Jer sin čini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista će živjeti. *5.Moj. 5,9.

20. Koja *duša zgriješi ona će umrijeti, sin neće nositi bezakonja očina niti će otac nositi bezakonja sinovljega; na pravedniku će biti pravda njegova, a na bezbožniku će biti bezbožnost njegova. *Rim. 2,9.

21. Ako li bi se *bezbožnik obratio od svojih grijeha svojih koje učini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista će živjeti, neće poginuti. *Jezek. 33,12.

22. Bezakonja njegova što ih je god učinio neće mu se više spominjati, u *pravdi svojoj koju čini živjeće. *Jezek. 33,16.

23. Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govori *Gospod, a ne da se odvrati od puteva svojih i bude živ? *2.Petr. 3,9.

24. Ali kad bi se *pravednik odvratio od pravde svoje i činio nepravdu, i radio po svijem gadovima koje čini bezbožnik, hoće li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god činio, neće se spomenuti; za bezakonje svoje koje učini za grijeh svoj kojim zgriješi poginuće. *Jezek. 3,20. †Jezek. 33,12.

25. Još govorite: nije prav put *Gospodnji. Čujte, dome Izrailjev, moj li put nije prav? nijesu li vaši putevi nepravi? *Jezek. 33,20.

26. Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i čini zlo i umre zato, umrijeće za zlo svoje koje učini.

27. A kad se bezbožnik odvrati od bezbožnosti svoje koju je činio, i čini sud i pravdu, on će sačuvati u životu dušu svoju.

28. Jer uzevši na um vrati se od svojih bezakonja svojih koja učini; doista će živjeti, i neće poginuti.

29. Ali dom Izrailjev veli: put Gospodnji nije prav. Moji li putevi nijesu pravi? dome Izrailjev, nijesu li vaši putevi nepravi?

30. Zato, dome Izrailjev, sudiću vam svakome po putevima njegovijem, govori Gospod; obratite se i prođite se svojih grijeha svojih, i neće vam bezakonje biti na spoticanje.

31. Odbacite od sebe sva bezakonja koja činiste, i načinite sebi novo *srce i nov duh; i zašto da mrete? dome Izrailjev. *Jer. 32,39.

32. Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori *Gospod Gospod; obratite se, dakle, i budite živi. *Jezek. 33,11.

Izrailj je ojađena lavica,
loza osušena.

19. **A** ti nariči za knezovima Izrailjevijem;

2. I reci: šta bješe mati tvoja? lavica; među lavovima ležашe, mlad svoju među lavovima hranjaše.

3. I othrani jedno mlade svoje, i posta lavić, i naučiv se loviti žderaše ljude.

4. I čuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju misirsku.

5. A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlade svoje, i učini od njega lavića.

6. I on idući među lavovima posta lavić, i nauči se loviti i žderaše ljude.

7. I pozna dvore njihove, i pustošaše gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove.

8. I ustaše na nj narodi iz okolnijih zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu.

9. I metnuše ga u kretku u verigama, i odvedoše ga caru vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne čuje glas po gorama Izrailjevijem.

10. Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posađena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode.

11. I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalačku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naočita visinom svojom, mnoštvom grana svojih.

12. Ali bi iščupana u gnjevu i na zemlju bačena, i ustoka osuši rod njezin; polomiše se i posušise se jaki prutovi njezini; oganj ih proždrije.

13. A sada je posađena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj.

14. I izađe *oganj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalačku. To je naricanje, i biće naricanje. *Sud. 9,15.

Izrailjeva neposlušnost u prošlosti i sadašnjosti. Sud i obricanje.

20. A sedme godine, petoga mjeseca, dana desetoga, dođoše neki od *starješina †Izrailjevijeh da upitaju †Gospoda, i sjedoše preda mnom.

*2.O car. 6,32. †Jezek. 14,1. †Jezek. 8,1.

2. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

3. Sine čovječji, kaži starješinama Izrailjevijem i reci im: ovako veli Gospod Gospod:

dođoste li da me pitate? Tako ja živ bio, nećete me pitati, govori Gospod Gospod.

4. Hoćeš li da im sudiš? hoćeš li da im sudiš? sine čovječji. Pokaži im gadove otaca njihovijeh.

5. I reci im: ovako veli Gospod Gospod: kojega dana *izabrah Izrailja i podigoh ruku svoju potomstvu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji misirskoj, i podigoh im ruku svoju govoreći: ja sam Gospod Bog vaš; *2.Moj. 6,7.

6. Onoga dana podigoh im ruku svoju da ću ih odvesti iz zemlje misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama.

7. I rekoh im: odbacite svaki gadove ispred svojih očiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove misirske, ja sam Gospod Bog vaš.

8. Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, nijedan ne odbaci gadova ispred očiju svojih, i gadnijeh bogova misirskih ne ostaviše; zato rekoh da ću izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje misirske.

9. *Ali imena svojega radi, da se ne oskvrni pred onijem narodima među kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, učinih da ih izvedem iz zemlje misirske.

*2.Moj. 32,12; Jezek. 36, 21, 22.

10. I izvedoh ih iz zemlje misirske, i doveдох ih u pustinju.

11. I dadoh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ će biti kroz njih.

12. I *subote svoje dadoh im da su znak između mene i njih da bi znali da sam ja †Gospod koji ih posvećujem.

*Nem. 9,14. †5.Moj. 5,12.

13. Ali se odvrže od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodiše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grdno oskvrniše; zato rekoh da ću izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebim.

14. Ali učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

15. I Ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih neću odvesti u zemlju koju im dadoh, gdje teče mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama;

16. Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodiše, i subote moje oskvrniše, jer *srce njihovo idāše za gadnijem bogovima njihovijem. *Psal. 78,37.

17. Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebih, i ne zadrž ih u pustinji.

18. Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji: ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnijem bogovima njihovijem.

19. Ja sam *Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte; *5.Moj. 5,32.

20. I *subote moje svetkujte da su znak između mene i vas, da znate da sam ja †Gospod Bog vaš. *Nem. 13,17. †2.Moj. 20,11.

21. Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodiše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih; subote moje oskvrniše; zato rekoh da ću izliti jarost svoju na njih i navršiti gnjev svoj na njima u pustinji.

22. Ali povratih ruku svoju i učinih imena svojega radi da se ne oskvrni pred narodima pred kojima ih izvedoh.

23. I Ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ću ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama.

24. Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvrniše, i oči im gledahu za gadnijem bogovima otaca njihovijeh.

25. Zato im i ja dadoh uredbu ne dobre i zakone kroz koje neće živjeti.

26. I oskvrnih ih darovima njihovijem što propuštahu kroz *oganj sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznaju da sam Ja †Gospod. *2.O car. 17,17. †2.Dnev. 28,3.

27. Zato govori domu Izrailjevu, sine čovečji, i kaži im: ovako veli Gospod Go-

spod: još me i ovijem ružiše oci vaši čineći mi bezakonje:

28. Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podigoh ruku svoju da ću im je dati, gdje god vidješe visok hum i drvo granato, ondje prinosiše svoje žrtve i stavljāše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i ondje ljevaše naljeve svoje.

29. I rekoh im: šta je visina, na koju idete? I opet se zove visina do danas.

30. Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: ne skvrnite li se na putu otaca svojih? i sa gadovima njihovijem ne činiste li blud?

31. I prinoseći dare svoje, provodeći sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li ćete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori *Gospod Gospod, nećete me pitati. *Zah. 7,13.

32. A šta mislite, neće biti nikako, što govorite: bićemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeći drvetu i kamenu.

33. Tako Ja bio živ, govori Gospod Gospod, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom carovaću nad vama.

34. I izvešću vas iz naroda, i sabraču vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenijem gnjevom.

35. I odvešću vas u pustinju tjih naroda, i ondje ću se suditi s vama licem k licu.

36. Kako sam se sudio s ocima vašim u pustinji *zemlje misirske, tako ću se suditi s vama, govori Gospod Gospod. *4.Moj. 14,21.22.

37. I propustiću vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne.

38. I odlučiću između vas odmetnike i koji odustaju od mene; izvešću ih iz *zemlje gdje su došljaci, ali neće ući u zemlju Izrailjevu, i poznaćete da sam ja †Gospod. *Jezek. 13,9. †Jezek. 34,17.

39. Vi dakle, dome *Izrailjev, ovako veli Gospod Gospod: idite, služite svaki gadnijem bogovima svojim i unapredak, kad nećete da me slušate; ali imena mojega sveto-

ga ne skvrnite više darovima svojim i gadnijem bogovima svojim. *Jer. 44,25.

40. Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori *Izrailjevoj, govori †Gospod Gospod, ondje će mi služiti sav dom Izrailjev, koliko ih god bude u zemlji, ondje će mi biti mili i ondje ću iskati prinose vaše i prvine od darova vaših sa †svijem svetijem stvarima vašim. *Jeze. 17,23. †Zah. 8,20. †Isa. 56,7.

41. Mili ćete mi biti s ugodnijem mirisom, kad vas izvedem iz naroda i saberem vas iz zemalja u koje ste rasijani; i biću posvećen u vama pred narodima.

42. I poznaćete da sam Ja *Gospod kad vas dovedem u †zemlju Izrailjevu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim. *Jer. 24,7. †Jeze. 11,17.

43. I ondje ćete se opomenuti puteva svojih i svojih djela svojih, kojima se oskvrniste, i sami ćete sebi biti mrski za sva zla svoja koja činiste.

44. I poznaćete da sam Ja *Gospod kad vam učinim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putevima niti po opakim djelima vašim, dome †Izrailjev, govori Gospod Gospod. *Jeze. 24,24. †Jeze. 36,22.

Mač haldejski protiv Judejaca i sinova Amonovijeh.

21. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje na jug i pokaplji prema jugu, i prorokuj na šumu u južnom polju.

3. I reci šumi južnoj: čuj riječ Gospodnju, ovako veli Gospod Gospod: evo Ja ću raspaliti u tebi oganj koji će proždrijeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli neće se ugasiti, i izgorjeće od njega sve od juga do sjevera.

4. I svako će tijelo vidjeti da sam Ja zapalio; neće se ugasiti.

5. A ja rekoh: jaoh Gospode Gospode, oni govore za me: ne govori li taj same priče?

6. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

7. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Jerusalimu, i pokaplji prema svetijem mjestima, i prorokuj protiv zemlje Izrailjeve.

8. I reci zemlji Izrailjevoj: ovako veli Gospod: evo me na te; izvući ću mač svoj iz korica, i istrijebiću iz tebe pravednoga i bezbožnoga.

9. Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, zato će izaći mač moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera.

10. I poznać će svako tijelo da sam Ja Gospod izvukao mač svoj iz korica njegovih, neće se više vratiti.

11. A ti, sine čovječji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima.

12. A kada ti reku: zašto uzdišeš? ti reci: za glas što ide, od kojega će se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga će duha nestati, i svaka će koljena postati kao voda; evo, ide, i navršće se, govori Gospod Gospod.

13. Potom dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

14. Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: reci: mač, mač je naoštren, i ugladen je.

15. Naoštren je da kolje, ugladen je da sije; hoćemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kakvo drvo?

16. Dao ga je da se ugladi da se uzme u ruku; mač je naoštren i ugladen, da se da u ruku ubici.

17. Viči i ridaj, sine čovječji; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izrailjeve; pod mač će biti okrenuti s narodom mojim, zato udri se po bedru.

18. Kad bješe karanje, šta bi? eda li ni od pruta koji ne haje neće biti ništa? govori Gospod Gospod.

19. Ti, dakle, sine čovječji, prorokuj i pljeskaj rukama, jer će mač doći i drugom i trećom, mač koji ubija, mač koji velike ubija, koji prodire u klijeti.

20. Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od mača; jaoh! pripravljen je da sije, naoštren da kolje.

21. Stegni se, udri nadesno, nalijevo, kuda se god obrneš.

22. Jer ću i ja pljeskati rukama, i namiriću *gnjev svoj. Ja †Gospod rekoh.

*Jezek. 16,42. †5.Moj. 28,63.

23. Još mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

24. A ti, sine čovječji, načini dva puta, kada će doći mač cara vavilonskoga; iz jedne zemlje neka izlaze oba; i izberi stranu, gdje počinje put gradski, izberi.

25. Načini put, kojim će doći mač na *Ravu sinova †Amonovijeh, i u Judeju na tvrđi Jerusolim.

*5.Moj. 3,11. †Jer. 49,2.

26. Jer će car vavilonski stati na raspatici, gdje počinju dva puta, te će vraćati, gladice strijele, pitaće likove, gledaće u jetru.

27. Nadesno će mu vraćanje pokazati Jerusolim da namjesti ubojne sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujući, da namjesti ubojne sprave prema vratima, da načini opkope, da pogradi kule.

28. I učiniće se vraćanje zaludno zakletima, a to će napomenuti bezakonje da se uhvate.

29. Zato ovako veli Gospod Gospod: što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, zato što dođoste na pamet, bićete pohvatani rukom.

30. A ti, nečisti bezbožniče, kneže Izraijev, kome dođe dan kad bi na kraju bezakonje,

31. Ovako veli *Gospod Gospod: skini tu kapu i svrzi taj vijenac, neće ga biti; nisko-ga ću uzvisiti a visokoga ću poniziti.

*Isa. 24,1.

32. Unišću, unišću, unišću ga, i neće ga biti, dokle ne dođe onaj kome pripada, i njemu ću ga dati.

33. A ti, sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu; reci dakle: mač, mač je izvučen, uglađen da kolje, da zatire, da sijeva,

34. Dokle ti viđaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenijem bezbožnicima, kojima dođe dan kad bi kraj bezakonju.

35. Ostavi mač u korice; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiću ti;

36. I izliću na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunuću na te i predaću te u ruke žestokim ljudma, vještim u zatiranju.

37. Ognju ćeš biti hrana, krv će ti biti posred zemlje, nećeš se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

Grijevovi i kazna jerusalimska.

22. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. A ti, sine čovječji, hoćeš li suditi, hoćeš li suditi gradu krvničkom? i hoćeš li mu pokazati sve gadove njegove?

3. Reci: ovako veli Gospod Gospod: ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni.

4. Skrivio si krvlju koju si prolio, i oskvrnio si se o gadne bogove svoje koje si načinio; i učinio si te se približiše dani tvoji, i došao si do godina svojih, zato ću učiniti od tebe rug među narodima i potsmijeh po svijem zemljama;

5. Koje su blizu tebe i koje su daleko potsmijevaće ti se, gadni imenom, veliki smetnjom!

6. Gle, knezovi Izraijevi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom.

7. Oca i mater preziru u tebi, čine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici čine nasilje u tebi;

8. Svete stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš.

9. U tebi su opadači da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, grdila čine usred tebe.

10. Golotinju očinu otkrivaju u tebi, liježu u tebi sa ženom za nečistote njezine.

11. I jedan čini gad sa ženom *bližnjega svojega; a drugi skvrni snahu svoju grdilom; a drugi siluje sestru svoju, kćer oca svojega, u tebi.

*Jer. 5,8.

12. Mito primaju u tebi da proljevaju krv; ujam i pridatak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govori *Gospod Gospod.*Jezek. 23,35.

13. Zato, evo, pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobijaš, i radi krvi što je u tebi.

14. Hoće li se održati *srce tvoje, ili ruke tvoje hoće li biti jake u one dane kad stanim raditi s tobom? Ja †Gospod rekoh, i učiniću. *Jezeq. 21,12. †Isa. 31,3.

15. Jer ću te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiću nečistotu tvoju iz tebe.

16. I bićeš skvrnavan sobom pred narodima, i poznaćeš da sam ja *Gospod.

*2.Moj. 8,22.

17. Potom dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, dom Izrailjev *posta mi †droždina; svi su mjed i kositer i gvožđe i olovo u peći; droždina od srebra postaje.

*Isa. 1,22. †talog, troška

19. Zato ovako veli Gospod Gospod: što svi vi postaste droždina, zato, evo, Ja ću vas skupiti u Jerusolim.

20. Kako se skuplja srebro i mjed i gvožđe i olovo i kositer usred peći, te se raspali oganj oko njega da se istopi, tako ću vas skupiti gnjevom svojim i jarošču, i složivši rastopiću vas.

21. Da, skupiću vas, i raspaliću oko vas oganj gnjeva svojega, i istopićete se usred njega.

22. Kako se topi srebro u peći, tako ćete se vi istopiti u njemu, i poznaćete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas.

23. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

24. Sine čovječji, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi očistila; neće pasti na te dažd u dan gnjeva.

25. Proroci njezini složiše se u njoj, kao lav su, koji riče i grabi plijen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje.

26. Sveštenici njezini prestupaju *zakon moj i skvrne svoje svete stvari, ne razlikuju sveto od oskvrnjenoga, i nečisto od čistoga ne raspoznaju, kriju oči svoje od subota mojih, i bivam oskvrnjen među njima.

*Mal. 2,8.

27. Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe plijen, proljevajući krv, gubeći duše sramotnoga dobitka radi.

28. I proroci njezini mažu je nevaljalijem krečom, viđaju taštinu i gataju im laž govoreći: tako reče *Gospod Gospod; a Gospod ne reče. *Jezeq. 13,6.

29. Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome čini nasilje, i došljaku čini krivo.

30. I tražih među njima koji bi opravio ogradu i stao na prolomu preda me za tu *zemlju, da je ne zatrem; ali ne nađoh nikoga. *Jer. 8,16.

31. Zato ću izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarošti svoje istrijebiću ih, put njihov obratiću im na glavu, govori Gospod Gospod.

Izrailj i Juda žive bestidno s idolopoklonicima. Kazna za nevjerstvo prema Bogu.

23. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, bijahu dvije žene, kćeri jedne matere.

3. One činjahu blud u Misiru, u mladosti svojoj činjahu blud, ondje im pipaše grudi, i ondje im zgnječīše dojke djevojačke.

4. A imena im bijahu, starijoj Ola a sestri joj Oliva; one postaje moje, i rodiše sinove i kćeri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu.

5. I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima,

6. Koji nošahu porfiru, i bijahu knezovi i vlastelji, sve ljepi mladići, vitezovi, koji jahahu na konjima.

7. I udari u bludničćenje s njima, koji svi bijahu najljepši između sinova asirskih, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove.

8. A ni s Misircima ne okani se bluda svojega, jer spavahu s njom od mladosti njezine i oni joj gnječīše djevojačke dojke i s njom činiše blud.

9. Zato je dadoh u ruke milosnicima njezinijem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše.

10. Oni otkriše golotinju njezinu, uzeše joj sinove i kćeri, a nju mačem ubiše; i ona iza-

đe na glas među ženama kad sudove izvršiše na njoj.

11. A *sestra njezina Oliva videći to upaljavaše se još gore nego ona, i blud njezin bijaše gori od bluda sestre joj. *Jezek. 16,51.

12. Upaljavaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjima i svi bijahu lijepi mladići.

13. I vidjeh gdje se oskvrni, i gdje obje idu jednjem putem.

14. I ova se još više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove *haldejske napisane crvenilom, *Jezek. 16,29.

15. Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oči kao vojvode nalik na sinove vavilonske iz zemlje Haldejske, svoje postojbine,

16. Upaljavaše se za njima čim ih viđaše očima svojim, i slaše poslanike k njima u Haldejsku.

17. I Vavilonjani dolazahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je bludničenjem svojim, i pošto bi se oskvrnila s njima, odvracaše se duša njezina od njih.

18. I kad otkri bludničenja svoja i otkri golotinju svoju, odvrati se *duša moja od nje kao što se odvrati duša moja od sestre njezine. *Jer. 15,1.

19. Jer umnoži bludničenja svoja opominjući se dana mladosti svoje kad činjaše blud u zemlji misirskoj,

20. I upaljavaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i tečenje kao u konja.

21. I tako si se vratila na nevaljalstvo mladosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojačkih dojaka tvojih.

22. Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću podignuti milosnike tvoje na te, one od kojih se odvrtila duša tvoja, i dovešću ih na te otsvuda,

23. Vavilonjane i sve Haldejce, Fekođane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiće, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude čuvene, koji svi jašu na konjima.

24. I doći će na te s kolima i s kolicima i s točkovima i s mnoštvom naroda, i opkolice te sa štitovima i štiticima i šljemovima; i njima ću dati sud da ti sude svojim sudom.

25. I staviću revnost svoju tebi nasuprot, te će raditi s tobom gnjevno, nos i uši otsjeci će ti, i što te ostane pašće od *mača, i uzeće sinove tvoje i kćeri tvoje, i što te ostane proždriječće oganj. *Jezek. 24,21.

26. I svuci će s tebe haljine, i uzeće krasni *nakit tvoj. *Jezek. 16,39.

27. Tako ću učiniti kraj grdlu tvojemu i tvojemu bludu u zemlji misirskoj, te nećeš podignuti očiju svojih k njima i nećeš se više sjećati Misiraca.

28. Jer ovako veli *Gospod Gospod: evo, ja ću te dati u ruke onima na koje mržiš, u ruke onima od kojih se odvrtila duša tvoja. *Jer. 21,7.

29. I oni će raditi s tobom neprijateljski, i uzeće svu muku tvoju, i ostaviće te голу, nagu, te će se otkriti golotinja bludničenja tvoga, i grdilo tvoje i bludničenje tvoje.

30. To ću ti učiniti što si bludničila za narodima, što si se oskvrnila o njihove gadne bogove.

31. Putem sestre svoje išla si, zato ću dati *čašu njezinu tebi u ruku. *Jer. 25,15.

32. Ovako veli *Gospod Gospod: čašu sestre svoje ispićeš duboku i široku, bićeš potsmijeh i rug, jer čaša mnogo bere. *5.Moj. 28,37.

33. Napunićeš se pijanstva i žalosti čašom pustošenja i zatiranja, čašom *sestre svoje Samarije. *Jezek. 23,31.

34. I ispićeš je i iscijediti, i razbićeš je, i dojke ćeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govori Gospod Gospod.

35. Zato ovako veli Gospod *Gospod: što si me zaboravila i bacila me za leđa svoja, zato i ti nosi grdilo svoje i bludničenja svoja. *Jer. 3,21.

36. Potom reče mi Gospod: sine čovječji, hoćeš li suditi Oli i Olivu? Pokaži im gadove njihove,

37. Da su činile *preljubu i da je krv na rukama njihovijem i da su činile preljubu s

gadnijem bogovima svojim i vodile kroz oganj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu.

*Jeze. 16,38.

38. Još i ovo mi činiše: skvrniše Svetinju moju u isti dan, i *subote moje prziše.

*Jeze. 22,8.

39. Jer zaklavši sinove svoje gadnijem bogovima svojim dolaziše u *Svetinju moju istoga dana da je oskrvrne; i gle, tako činiše usred doma mojega.

*Jeze. 44,7.

40. I još slaše po ljude da bi došli izdaleka, i oni, čim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oči svoje i kitila si se nakitom.

41. I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metala kad moj i *ulje moje.

*Jeze. 16,18.

42. I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovođahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave.

43. I rekoh za ostarjelu u bludničanju: još će činiti blud.

44. I dolazahu k njoj kao što idu k ženi bludnici; tako dolazahu k Oli i Olivi, ženama nevaljalijem.

45. Zato će im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljubočinicama i kao što se sudi onima koje proljevaju krv; jer su preljubočnice i krv je na rukama njihovijem.

46. Zato ovako govori Gospod Gospod: dovešću na njih ljudstvo, i daću ih da se zlostave i oplijene.

47. I ljudstvo će ih zasuti kamenjem, i isjeći će ih *mačevima svojim; sinove će njihove i *kćeri njihove pobiti, i kuće će njihove spaliti ognjem.

*Jeze. 16,40. †Jeze. 24,21.

48. I tako ću ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i naučićete se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu.

49. I vrci će vaše nevaljalstvo na vas, i nošćete grijeh gadnijih bogova svojih, i poznaćete da sam ja Gospod Gospod.

Slika razorenja Jerusalima:
lonac na vatri i smrt Jezekiljeve žene.

24. Potom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga dana, dođe mi *riječ Gospodnja govoreći: *Jeze. 26,1.

2. Sine čovječji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan dođe car vavilonski na Jerusalem.

3. I kaži priču tome domu odmetničkom, i reci im: ovako veli Gospod Gospod: pristavi lonac, pristavi, i nalij u nj vode.

4. Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleće, i napuni ga najboljih kostiju.

5. Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti ras-kuhaju u njemu.

6. Jer ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvničkom, loncu, na kome stoji zagorijel, s kojega neće da siđe zagorijel; povadi dio po dio; ždrijeb da se ne baci za nj.

7. Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne proli je na zemlju da se pokrije prahom.

8. Raspalivši gnjev da učinim osvetu, metnuću krv njegovu na go kamen da se ne pokrije.

9. Zato ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvničkom! i Ja ću naložiti velik oganj.

10. Nanesi drva, i raspali oganj, neka se stroši meso, začini korijenjem, i kosti neka izgore.

11. Metni ga prazna na živo ugljivlje da se ugrije i izgori mjed njegova i da se stopi u njemu nečistota njegova i da nestane zagorijeli njegove.

12. Lažima dosadio mi je; zato neće izaći iz njega mnoga zagorijel njegova; u oganj će zagorijel njegova.

13. U nečistoti je tvojoj grdilo tvoje; jer sam te čistio, ali se ti ne očisti; nećeš se više čistiti od nečistote svoje, dokle ne namirim *gnjev svoj nad tobom.

*Jeze. 5,13.

14. Ja *Gospod govoriš; doći će, i izvršiću; neću odustati niti ću žaliti niti ću se raska-

jati, po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiće ti, govori Gospod Gospod.

*Jezek. 5,11.

15. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

16. Sine čovječji, evo ja ću ti uzeti želju očiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plači, niti suza roni.

17. Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuću svoju obuj na noge, i usta svojih nemoj pokriti i hljeba ničijega ne jedi.

18. I govorih ujutru narodu, a uveče mi umrije žena; i sjutra dan učinih kako mi bješe zapovjedbena.

19. I reče mi narod: hoćeš li nam kazati šta nam je to što radiš?

20. I odgovorih im: dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

21. Reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod *Gospod: evo, Ja ću oskvrniti Svetinju svoju, veličanstvo sile vaše, želju očiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi će vaši i kćeri vaše koje ostaviste pasti od mača.

*Psal. 27,4.

22. I činićete kako Ja činim: usta nećete pokriti i hljeba ničijega nećete jesti;

23. I kape će vam biti na glavama i obuća na nogama; nećete tužiti ni plakati, nego ćete sa *bezakonja svojih čiljeti i uzdisaćete jedan s drugim.

*3.Moj. 26,39.

24. I Jezekilj će vam biti znak: činićete sve što on čini; kad to dođe, poznaćete da sam ja *Gospod Gospod.

*Jezek. 20,44.

25. A ti, sine čovječji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju očiju njihovih i za čim teži duša njihova, sinove njihove i kćeri njihove,

26. U taj dan ko uteče, neće li doći k tebi da ti donese glas?

27. U taj će se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteče, i govorićeš i nećeš više biti nijem; i bićeš im znak, i oni će poznati da sam ja Gospod.

Proricanje o propasti sinova Amonovijeh, Moavaca, Edomaca i Filisteja.

25. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorokuj na njih.

3. I reci sinovima Amonovijem: čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod: što si govorio: aha! za Svetinju moju, što se oskvrni, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo;

4. Zato, evo, ja ću te dati u nasljedstvo istočnijem narodima, i pogradiće u tebi dvorove sebi, i načiniće sebi kolibe u tebi; oni će jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje.

5. I od Rave ću načiniti obor kamilama i od zemlje sinova Amonovijeh tor ovčji, i poznaćete da sam ja Gospod.

6. Jer ovako veli Gospod Gospod: što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustošio svu zemlju Izrailjevu,

7. Zato, evo, Ja ću dignuti ruku svoju na te, i daću te narodima da te plijene, i istrijebiću te između naroda i zatruću te između zemalja, i iskorijeniću te, i poznaćeš da sam ja Gospod.

8. Ovako veli Gospod Gospod: što govori Moav i Sir: eto, dom je Judin kao svi narodi;

9. Zato, evo, ja ću otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na međi, krasnu zemlju Vet-Jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku,

10. Narodima istočnijem iza zemlje sinova Amonovijeh, i daću im je u nasljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem među narodima.

11. I na Moavcima ću izvršiti svoje sudove, i poznaće da sam ja Gospod.

12. Ovako veli *Gospod †Gospod: što se †Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se,

*Avd.1. †Psal. 137,7. †Jezek. 32,29.

13. Zato ovako veli Gospod Gospod: dignuću ruku svoju na Edomsku i istrijebiću

iz nje i ljude i stoku, i obratiću je u pustoš, od Temana do Dedana pašće od mača.

14. I osvetiću se Edomcima rukom naroda svojega Izrailja, i učiniće s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaće moju osvetu, govori Gospod Gospod.

15. Ovako veli Gospod *Gospod: što Filišteji radiše iz osвете, i osvetiše se radujući se iz srca i potirući iz stare mržnje,

*Amos 1,6.

16. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo Ja ću dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiću Hereteje, i potrcu ostatak od primorja.

17. I učiniću na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaće da sam ja *Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

*Jezeek. 6,7.

Proricanje o razorenju grada Tira.

26. **A** jedanaeste godine prvi dan mjeseca dođe mi *riječ Gospodnja govoreći:

*Jezeek. 30,20.

2. Sine čovječji, što Tir govori za Jerusalem: ha, ha! razbiše se vrata narodima, obratiše se k meni, napuniću se kad opustje;

3. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na te, Tira, i dovešću mnoge narode na te kao da bih doveo more s valima njegovijem.

4. I oni će obaliti zidove tirske i kule u njemu raskopati, i omeću prah njegov i pretvoriću ga u go kamen.

5. I postaće mjesto da se razastiru mreže usred mora, jer ja govori, veli Gospod Gospod, i biće grabež narodima.

6. I kćeri njegove po polju izginuće od mača, i poznaće da sam ja Gospod.

7. Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, Ja ću dovesti na Tir Navuhodonosora cara vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima i s vojskama i mnogim narodom.

8. Kćeri tvoje po polju pobiće mačem, i načiniće prema tebi kule, i iskopaće opkope prema tebi, i podignuće prema tebi štitove.

9. I namjestiće ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliće kule tvoje oružjem svojim.

10. Od mnoštva konja njegovijeh pokriće te prah, od praske konjika i točkova i kola zatrešće se zidovi tvoji, kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad isprovaljivan.

11. Kopitama konja svojih izgaziće sve ulice tvoje, pobiće narod tvoj mačem, i stupovi sile tvoje popadaće na zemlju.

12. I poplijeniće blago tvoje i razgrabiti trg tvoj, i razvaliće zidove tvoje i lijepе kuće tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciće u vodu.

13. I prekinuću jeku pjesama tvojih, i *glas kitara tvojih neće se više čuti.

*Otkr. 18,22.

14. I učiniću od tebe go kamen, bićeš mjesto gdje se razastiru mreže, nećeš se više sazidati; jer ja Gospod govori, veli Gospod Gospod.

15. Ovako veli *Gospod Gospod Tiru: neće li se zadržati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajauču ranjenici, kad pokolj bude u tebi?

*Jezeek. 31,15.

16. Svi će knezovi morski sići s *prijestola svojih i skinuće sa sebe plašte i svući sa sebe vezene haljine, i obući će se u strah; sjedeće na t zemlji, i drhtaće svaki čas i čuditi se tebi.

*Jona 3,6. †O Jovu 2,13.

17. I naricaće za tobom i govoriće ti: kako propade, slavni grade! u kome življahu pomorci, koji bijaše jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi.

18. Sad će se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smeće se ostrva po moru od propasti tvoje.

19. Jer ovako veli Gospod Gospod: kad te učinim pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije,

20. I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima *zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada ću opet postaviti slavu u zemlji živijeh.

*Jezeek. 32,18.

21. Učiniću da budeš strahota kad te nestane, i tražiće te i nećeš se naći do vijeka, govori Gospod Gospod.

Naricanje za Tirom.

27. **O**pet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. I ti, sine čovječji, nariči za Tirom,
3. I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje s narodima na mnogim ostrvima: ovako veli Gospod Gospod: Tire, ti govoraše: ja sam sasvijem lijep.

4. Međe su ti u srcu morskom; koji te zidaše, načiniše te sasvijem lijepim.

5. Od jela senirskih gradiše ti daske, kedre s Livana uzimaše da ti grade stupove.

6. Od hrastova vasanskih gradiše ti vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva kitejskih.

7. Tanko platno misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva eliskih pokrivaio si se.

8. Stanovnici sidonski i arvadski bijahu ti veslari; mudraci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari.

9. Starješine i mudraci gevalski upravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve lađe morske i lađari bijahu u tebi trgujući s tobom.

10. Persijanci i *Ludeji i †Puteji bijahu u vojski tvojoj tvoji vojnici; štitove i šljemove vješahu u tebi; oni te ukrašavahu.

*Jer. 46,9. †Jezek. 30,5.

11. Sinovi arvadski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim unaokolo, i Gama-deji bijahu u kulama tvojim, štitove svoje vješahu na zidovima tvojim unaokolo, oni ti dovršavahu ljepotu.

12. Tarsis trgovaše s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvožđem, s kositerom i s olovom dolazahu na sajmove tvoje.

13. *Javan, Tovel i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenjem dolazahu na sajmove tvoje. *1.Dnev. 1,5.

14. A koji su od doma Togarmina, s konjima i konjicima i mazgama dolazahu na sajmove tvoje.

15. Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaše u tvojim rukama; kosti slonove i drvo evenovo donosahu ti u promjenu.

16. Sirija trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, dolazahu na sajmove tvoje sa smaragdnom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom.

17. Juda i *zemlja Izrailjeva bijahu tvoji trgovci, dolazahu na sajmove tvoje sa pšenicom minitskom i finičkom i medom i uljem i balsamom.

*Djela 12,20.

18. Damask trgovaše s tobom mnoštvom djela tvojih, mnoštvom svakoga blaga, vinom helvonskim i bijelom vunom.

19. I Dan i *Javan i Mosel dolazahu na sajmove tvoje; urađeno gvožđe i kasiju i cimet mijenjahu s tobom.

*Jezek. 27,13.

20. Dedan trgovaše s tobom skupocjenjem prostirkama za kola.

21. Arapi i svi knezovi kidarski trgovahu s tobom; s jaganjcima i ovnovima i jarcima dolazahu na sajmove tvoje.

22. Trgovci *savski i ramski trgovahu s tobom; dolazahu na sajmove tvoje sa svakojakim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom.

*Psal. 72,10.

23. Haran i Kana i Eden, trgovci savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom.

24. Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i uzvodom i kovčezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kedra.

25. Lađe *tarsijske bijahu prve u tvojoj trgovini, i ti bijaše veoma pun i veoma slavan u srcu morskom.

*Psal. 48,7.

26. Veslari tvoji odvezoše te na pučinu; vjetar istočni razbi te usred mora.

27. Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, lađari tvoji i krmari tvoji i koji upravljahu kvarne *lađe tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bješe u tebi pašće u srce moru kad ti propadneš.

*Jezek. 27,9.

28. Od vike tvojih krmara uskolebaće se vali morski.

29. I izaći će iz *lađa svojih svi veslari, lađari, svi krmari morski, i staće na zemlju.

*Otkr. 18,17.

30. I povikaće za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuće prahom glave svoje i po pepelu će se valjati.

31. I za tobom će se načiniti čelavi, i pripasaće kostrijet, i plakaće za tobom gorko iz srca, i gorko će ridati.

32. I za tobom će zapijevati u žalosti svojoj i naricaće za tobom: ko je bio kao Tir, oboreni usred mora?

33. Kad izlažahu trgovci tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoštvom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaćavao si careve zemaljske.

34. Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade.

35. Svi ostrvljani prepadoše se od tebe, i carevi njihovi uzdrhtaše se i priblijiđiše u licu. *Jezek. 32,10.

36. Trgovci po narodima zazviđaše nad tobom: postao si strahota, i neće te biti dovijeka.

Proricanje propasti tirkoga kneza.
Sidonov pad. Izrailjeva pouzdanost i mir.

28. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, reci knezu tirkome: ova-ko veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a čovjek si a ne Bog i izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim;

3. Eto mudriji si od Danila, nikakva tajna nije sakrivena od tebe;

4. Stekao si blago mudročću svojom i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznice svoje;

5. Veličinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnožio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim;

6. Zato ova-ko veli Gospod Gospod: što izjednačuješ srce svoje sa srcem Božjim,

7. Zato, evo, ja ću dovesti na tebe inostrance najljuće između naroda, i oni će istrgnuti mačeve svoje na ljepotu mudrosti tvoje, i ubiće svjetlost tvoju.

8. Svaliće te u jamu, i umrijećeš usred mora smrću pobijenijeh.

9. Hoćeš li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si čovjek a ne Bog u ruci onoga koji će te ubiti?

10. Umrijećeš smrću neobrezanijeh od ruke tuđinske; jer ja rekoh, govori *Gospod Gospod. *Jezek. 31,18.

11. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

12. Sine čovječji, nariči za carem tirkim, i reci mu: ova-ko veli *Gospod Gospod: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijep. *Jezek. 27,3.

13. Bio si u *Edemu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sard, topaz, dijamant, hrisolit, oniks, jaspis, safir, karbunkul, smaragd i zlato; onaj dan kad si se rodio načinjeni ti biše bubnji tvoji i svirale. *1.Moj. 2,8.

14. Ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božijoj, hođaše posred kamenja ognjenoga.

15. Savršen bješe na putevima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nađe bezakonje na tebi.

16. Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i griješio si; zato ću te baciti kao nečistotu s gore Božje, i zatrću te između kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaču!

17. Srce se tvoje ponese ljepotom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošću svojom; baciću te na zemlju, pred careve ću te položiti da te gledaju.

18. Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskvrnio si sveti-nju svoju; zato ću izvesti *oganj ispred tebe, koji će te proždrijeti, i obratiću te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju. *Amos 1,10.

19. Svi koji te poznaju među narodima prepašće se od tebe; bićeš strahota, i neće te biti dovijeka.

20. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

21. Sine čovječji, okreni lice svoje prema *Sidonu, i prorokuj protiv njega, *Isa. 23,4.

22. I reci: ova-ko veli *Gospod Gospod: evo me na tebe, Sidone, i proslaviću se usred tebe, i poznaće se da sam ja Gospod,

kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu.

*2.Moj. 14,4.

23. I poslaću pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni će padati usred njega od mača, koji će navaliti na njih sa svih strana, i poznaće da sam Ja Gospod.

24. I neće više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svih susjeda njihovih, koji ih plijene; i poznaće da sam Ja *Gospod Gospod.

*Isus N. 23,13.

25. Ovako veli Gospod Gospod: kad skupim dom Izrailjev iz naroda među koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj *zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu,

*Os. 1,11.

26. Tada će živjeti u njoj bez straha, i gradiće kuće, i sadiće vinograde, i živjeće bez straha kad izvršim sudove na svjema koji ih plijenše sa svih strana, i poznaće da sam Ja Gospod Bog njihov.

O propasti Misira.

29. Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Faraonu caru misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira.

3. Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reče: moja je rijeka; ja sam je načinio sebi.

4. Zato ću ti metnuti u čeljusti udicu, i učiniću da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti tvoje; i izvući ću te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti tvoje.

5. I ostaviću u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašćeš na zemlju i nećeš se pokupiti ni sabrati, zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim daću te da te jedu.

6. I svi će stanovnici misirski poznati da sam Ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu.

7. Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasiječe im sve rame; a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva bedra.

8. Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja ću pustiti na te mač, i istrijebiću iz tebe ljude i stoku.

9. I zemlja će se misirska opustošiti i biti pusta, i poznaće se da sam Ja Gospod, jer reče: moja je rijeka, i Ja sam je načinio.

10. Zato evo me na tebe i na *rijeka tvoje, i obratiću zemlju misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule sinske do međe etiopske.

*Jezek. 30,12.

11. Neće prelaziti preko nje nogom svojom čovjek, niti će živinče nogom svojom prelaziti preko nje, i neće se živjeti u njoj četrdeset godina.

12. I učiniću od zemlje misirske pustoš među zemljama opustošenim, i *gradovi će njezini među pustijem gradovima biti pustoš četrdeset godina, i rasijaću †Misirce među narode i razasuću ih po zemljama.

*Jezek. 30,7. †Jezek. 30,23.

13. Jer ovako veli *Gospod †Gospod: poslije četrdeset godina skupiću Misirce iz naroda u koje budu rasijani.

*Jer. 46,25. †Isa. 19,23.

14. I povratiću *roblje misirsko, i doveću ih opet u †zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje će biti malo carstvo.

*Jezek. 16,53. †Jezek. 17,13.

15. Malo će biti mimo ostala carstva, niti će se više uzdignuti nad narode, jer ću ih smanjiti da ne vladaju narodima.

16. I neće više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje *bezakonje kad bi gledali za njima; i poznaće da sam ja Gospod Gospod.

*Jezek. 21,28.

17. A dvadeset sedme godine, prvoga mjeseca, prvoga dana, dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, Navuhodonosor car vavilonski zadade vojsci svojoj tešku službu protiv Tira; svaka glava očelavi i svako se rame odrije, a plate ne bi ni njemu ni vojsci njegovoj od Tira za službu kojom služiše protiv njega.

19. Zato ovako veli *Gospod †Gospod: evo Ja dajem Navuhodonosoru caru vavi-

lonskom zemlju misirsku, i on će odvesti narod i odnijeti plijen i pograbit grabež, i to će biti plata njegovoj vojsci.

*Isa. 19,4. †Jezek. 30,10. †Jer. 43,11.

20. Za trud kojim se trudio oko toga da doh mu zemlju misirsku, jer se za me trudiše, govori Gospod Gospod. *Jer. 25,9.

21. U onaj ću dan učiniti da naraste rog domu Izrailjevu, i tebi ću otvoriti usta među njima, i znaće da sam ja *Gospod.

*1.Moj. 18,17.

Navuhodonosor ruši moć Misira,
saveznika i cara.

30. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana!

3. Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnji, oblačan dan, vrijeme narodima.

4. I mač će doći na Misir, i strah će biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi.

5. Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mješavina i Huveji i sinovi zemalja među kojima je vjera, pašće s njima od mača.

6. Ovako veli Gospod: pašće koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboriće se, od kule sinske pašće u njemu, govori Gospod Gospod.

7. I biće pusti među pustijem zemljama, i gradovi će njegovi biti među pustijem gradovima.

8. I poznaće da sam Ja Gospod kad zapalim oganj u Misiru i svi se pomoćnici njegovi satru.

9. U onaj će dan izaći poslanici od mene na lađama da uplaše Etiopsku bezbrižnu, i biće među njima strah velik kao dana misirskoga; jer evo, ide.

10. Ovako veli *Gospod Gospod: pogubiću mnoštvo misirsko rukom Navuhodonosora cara vavilonskoga. *Jezek. 29,19.

11. On i narod njegov s njim, najljući između naroda, biće dovedeni da zatru zemlju, i izvući će mačeve svoje na Misir i napuniće zemlju pobijenijeh. *Jezek. 28,7.

12. I isušiću rijeke, i predaću zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiću zemlju i što je u njoj rukom tuđinskom. Ja Gospod govorih.

13. Ovako veli *Gospod †Gospod: i gadne ću bogove potrti, i istrijebiću likove u Nofu i neće više biti kneza iz zemlje misirske, i pustiću strah u zemlju misirsku.

*Zah. 13,2. †Isa. 19,16. †Zah. 10,11.

14. I opustošiću *Patros, i upaliću Soan, i izvršiću sud na Novu. *Jezek. 29,14.

15. I izliću gnjev svoj na Sin, grad misirski, i istrijebiću ljudstvo u Novu.

16. Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto će se uzmučiti Sin, i Nov će se raspasti, i Nof će biti u tjeskobi svaki dan.

17. Mladići avinski i pivesetski pašće od mača, a djevojke će otići u ropstvo.

18. I u Tafnisu će pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak će ga pokriti; a kćeri će njegove otići u ropstvo.

19. I izvršiću sudove na Misiru, i oni će poznati da sam ja Gospod.

20. Opet jedanaeste godine, prvoga mjeseca, sedmoga dana, dođe mi *riječ †Gospodnja govoreći: *Jezek. 31,1. †Jezek. 32,1.

21. Sine čovječji, slomih mišicu Faraonu caru misirskom, i eto neće se zaviti da se liječi, neće se metnuti zavoj niti će se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati mač.

22. Zato ovako veli *Gospod Gospod: evo me na Faraona †cara misirskoga, i slomiću mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiću mu mač iz ruke. *Psal. 37,17. †2.O car. 24,7.

23. I rasijaću *Misirce po narodima, i razasuću ih po zemljama. *Jezek. 29,12.

24. I ukrijepiću mišicu caru vavilonskom, i daću mu u ruku svoj mač, i polomiću mišice Faraonu, i ječaće pred njim kao što ječi čovjek ranjen na smrt.

25. Da, ukrijepiću mišice *caru vavilonskom, a Faraonu će mišice klonuti, i poznaće se da sam ja Gospod, kad dam mač svoj u ruku caru vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku. *Jer. 44,30.

26. I rasijaću Misirce među narode i razasuću ih po zemljama, i poznaće da sam ja Gospod.

Faraon mora kao i car asirski
da propadne.

31. **A** jedanaeste godine, trećega mjeseca, prvoga dana, dođe mi *riječ †Gospodnja govoreći:

*Jezeq. 32,1. †Jezeq. 32,17.

2. Sine čovječji, kaži Faraonu caru misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj?

3. Eto, Asirac bježe kedar na Livanu, lijepi-
geh grana i debela hlada i visoka rasta, koje-
mu vrhovi bijahu među gustijem granama.

4. Voda ga odgoji, bezdana ga uzvisi; ona
rijekama svojim tecijaše oko njegova stabla
i puštaše potoke svoje k svijem drvetima
poljskim.

5. Zato rast njegov nadvisi sva drveta polj-
ska, i umnožiše se grane njegove, i od
mnoštva vode raširiše se odvode njegove
kad ih puštaše.

6. Na granama njegovijem vijahu gnijezda
sve ptice nebeske, i pod granama njegovi-
jem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu
njegovu sjedahu svi veliki narodi.

7. I bijaše lijep veličinom svojom i duži-
nom grana svojih, jer mu korijen bijaše
kod velike vode.

8. Kedri u vrtu Božijem ne mogahu ga za-
kloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s nje-
govijem granama, i javori ne bijahu kao
ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Boži-
jem ne bješe na ljepotu tako kao on.

9. Učinih ga lijepa mnoštvom grana da
mu zavidahu sva drveta edemska što bija-
hu u vrtu Božijem.

10. Zato ovako veli *Gospod Gospod: što
je visok narastao, i digao vrh svoj među
guste grane, i †srce se njegovo ponijelo vi-
sinom njegovom, *Jak. 4,6. †2.Dnev. 25,19.

11. Zato ga dadoh u ruku najsilnijemu
među narodima da čini s njim što hoće,
odvrgoh ga za bezbožnost njegovu.

12. I tuđinci, najljući između naroda, po-
sjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popada-
še po gorama i po *svijem dolinama, i
ogranci mu se izlomīše po svijem potoci-

ma na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše
iz hlada njegova i ostaviše ga. *Jezeq. 35,8.

13. Na izvaljenom panju njegovu stanuju
sve ptice nebeske, i na granama su njegovi-
jem sve zvijeri poljske,

14. Da se ne ponosi visinom svojom ni-
jedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega
među guste grane, i od svihjeh što se nata-
paju da se nijedno ne uzda u se radi svoje
veličine; jer su svi predani na smrt, bačeni
u najdonji kraj *zemlje među sinove ljud-
ske s onima koji slaze u jamu. *Jezeq. 32,18.

15. Ovako veli Gospod Gospod: u koji
dan siđe u grob, učinih žalost, pokrih bez-
danu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i
velika voda stade, i rascvijelih za njim Li-
van, i sva drveta poljska povenuše za njim.

16. Praskom padanja njegova ustresoh na-
rode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze
u jamu; i utješīše se na najdonjoj strani ze-
mlje sva drveta edemska, što je najbolje i
najljepše na Livanu, sva što se natapahu.

17. I oni sidoše s njim u grob k onima što
su pobijeni mačem, i mišica njegova, i koji
sjedahu u hladu njegovu među narodima.

18. Na koje si među drvetima edemskim
nalik slavom i veličinom? Ali ćeš biti obo-
ren s drvetima edemskim u najdonji kraj
zemlje, među *neobrezanima ćeš ležati s
onima koji su pobijeni mačem. To je Fa-
raon i sav narod njegov, govori †Gospod
Gospod. *Jezeq. 32,19. †Jezeq. 28,10.

Misirci moraju kao i drugi narodi
da siđu u jamu.

32. **O** pet dvanaeste godine, dvanae-
stoga mjeseca, prvoga dana,
dođe mi *riječ †Gospodnja govoreći:

*Jezeq. 31,1. †Jezeq. 40,1.

2. Sine čovječji, nariči za Faraonom carem
misirskim, i reci mu: ti si kao lavić među
narodima i kao zmaj u moru, i prolaziš ri-
jeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i
gaziš po rijekama njezinijem.

3. Ovako veli Gospod Gospod: razapeću ti
mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i
izvući će te u mojoj mreži.

4. I ostaviću te na zemlji, i baciću te u polje, i pustiću sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiću tobom zvijeri sa sve zemlje.

5. I razmetnuću meso tvoje po gorama i napuniću doline gomilama od tebe.

6. I zemlju gdje plivaš napojiću krvlju tvojom do vrh gora, i potoci će biti puni tebe.

7. I kad te ugasim, zastrijeću nebo, i zvijezde na njemu pomračiti, sunce ću zakloniti oblakom, i mjesec neće svijetliti svjetlošću svojom.

8. Sva ću svijetla vidjela na nebu pomračiti za tobom, i pustiću tamu na tvoju zemlju, govori Gospod Gospod.

9. I ustrašiću srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju među narodima, po zemljama kojih ne znaš.

10. I udiviću tobom mnoge narode, i *carevi će se njihovi zgroziti od tebe, kad mahnem mačem svojim pred njima, i drhtaće svaki čas svaki za dušu svoju u dan kad padneš. *Jezek. 27,35.

11. Jer ovako veli *Gospod Gospod: mać Ćcara vavilonskoga doći će na te.

*Jer. 46,25. †Jer. 46,26.

12. Mačevima junačkim povaljaću mnoštvo tvoje, mačevima najljućih između naroda; oni će razoriti ponos Misiru, i sve će se mnoštvo njegovo potrti.

13. I potrcu svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih neće više mutiti noga čovječija niti će ih papak od kakve životinje mutiti.

14. Tada ću stišati vodu njihovu, i učiniću da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod.

15. Kad opustim zemlju misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada će poznati da sam ja *Gospod. *2.Moj. 7,5.

16. Ovo je naricanje što će se naricati; tako će naricati kćeri narodne, za Misirom i za svijem mnoštvom njegovijem naricaće, govori Gospod Gospod.

17. Potom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

18. Sine čovječji, nariči za mnoštvom misirskim, i svali njih i kćeri jakih naroda u

najdonji kraj *zemlje s onima koji slaze u jamu. *Jezek. 26,20.

19. Od koga si ljepši? siđi i lezi s neobrezanima.

20. Pašće posred pobijenijeh mačem, mać je dat, vucite ga i sve mnoštvo njegovo.

21. Govoriće mu najhrabriji junaci isred groba s pomoćnicima njegovijem, koji siđoše i leže neobrezani, pobijeni *mačem.

*Jezek. 32,20.

22. Ondje je Asirac i sav zbor njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od maća.

23. Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maća, koji zadavahu strah *zemlji živijeh. *Jezek. 32,26.

24. Ondje je *Elam i sve mnoštvo njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maća, koji siđoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu. *Jer. 49,34.

25. Među pobijenima namjestiše postelju njemu i svemu mnoštvu njegovu, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su među pobijene.

26. Ondje je *Meseh, †Tovel i sve mnoštvo njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni mačem, koji zadavahu strah žzemlji živijeh.

*1.Moj. 10,2. †Jezek. 27,13. †Jezek. 38,2.

27. Ali ne leže među junacima koji padoše između neobrezanijeh, koji siđoše u grob s oružjem svojim, i metnuše mačeve pod glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem, ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh.

28. I ti ćeš se satrti među neobrezanima, i ležaćeš kod pobijenijeh mačem.

29. Ondje je *Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti među pobijene mačem; leže među neobrezanima i s onima koji siđoše u jamu. *Jezek. 25,12.

30. Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji siđoše k pobijenima sa strahom

svojim, stideći se sile svoje; i leže neobreznani s onima koji su pobijeni mačem, i nose sramotu svoju s onima koji siđoše u jamu.

31. Njih će vidjeti Faraon, i utješice se za svijem mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

32. Jer zadadoh svoj strah *zemlji živijeh, i Faraon će i sve mnoštvo njegovo ležati među neobrezanima s onima koji su pobijeni mačem, govori Gospod Gospod.

*Jezek. 32,26.

O dužnosti duhovnijeh stražara. Božija dobrota i pravičnost. Glas o razorenju Jerusalima. Nova propovijed i kazna.

33. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im: kad pustim na koju zemlju mač, ako narod one zemlje uzme koga između sebe, i postave ga sebi za stražara,

3. I on vidjevši mač gdje ide na zemlju zaturbi u trubu, i opomene narod,

4. Ako se ko čuvši trubu ne uzme na um, i mač došavši pogubi ga, krv će njegova biti na njegovoj glavi.

5. Jer ću glas trubni, i ne uzme se na um, krv će njegova biti na njemu; da se uzme na um, sačuvao bi dušu svoju.

6. Ako li stražar vidjevši mač gdje ide ne zaturbi u trubu i narod ne bude opomenut, a mač došav pogubi koga između njih, taj će poginuti za svoje bezakonje, ali ću krv njegovu iskati iz ruke stražareve.

7. I tebe, sine čovječji, tebe postavih stražarem domu Izrailjevu; slušaj, dakle, riječ iz mojih usta i opominji ih od mene.

8. Kad rečem bezbožniku: bezbožniče, poginućeš; a ti ne progovoriš i ne opomeneš bezbožnika da se prođe puta svojega; taj će bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali ću krv njegovu iskati iz tvoje ruke.

9. Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vrati sa svoga puta, a on se ne vrati sa svoga puta, on će poginuti za svoje bezakonje, a ti ćeš sačuvati dušu svoju.

10. Zato ti, sine čovječji, reci domu Izrailjevu: vi govorite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli?

11. Reci im: tako bio ja živ, govori *Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vrati bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se za slijehe putova svojih, jer zašto da mrete, dome †Izrailjev? *Jezek. 18,3. †Jezek. 18,31.

12. Zato ti, sine čovječji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga neće izbaviti *pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik neće propasti sa bezbožnosti svoje, kad se vrati od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi.

*Jezek. 3,20.

13. Kad rečem pravedniku da će doista živjeti, a on se pouzda u *pravdu svoju pa učini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se neće spomenuti, nego će poginuti s nepravde svoje koju učini. *Jezek. 3,20.

14. A kad rečem bezbožniku: doista ćeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane činiti sud i pravdu,

15. I vrati bezbožnik zalog, i vrati što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnijem ne čineći bezakonja, doista će biti živ, neće umrijeti.

16. Od svih grijeha što je zgriješio ništa mu se neće spomenuti; činio je sud i *pravdu, doista će živ biti. *Jezek. 18,22.

17. A sinovi naroda tvojega govore: nije prav put Gospodnji; a njihov put nije prav.

18. Kad se pravednik odvrti od pravde svoje i učini nepravdu, poginuće s toga.

19. A kad se bezbožnik odvrti od svoje bezbožnosti i učini sud i pravdu, on će živ biti s toga.

20. A vi govorite: nije prav put *Gospodnji. Sudiću vam, dome Izrailjev, svakome po putevima njegovijem. *Jezek. 18,25.

21. A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga mjeseca, petoga dana dođe k meni jedan koji uteče iz Jerusalima, i reče: uze se *grad. *2.O car. 25,4.

22. A ruka *Gospodnja dođe nada me uveče prije nego dođe onaj što uteče, i

otvori mi usta dokle onaj dođe k meni ujutru; otvoriše mi se usta, te više ne mučah.

*Jezek. 1,3.

23. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

24. Sine čovječji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izrailjevjoj govore i kažu: Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju; a nas je mnogo; nama je data ova zemlja u našljedstvo.

25. Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: jedete s krvlju, i oči svoje podižete ka gadnijem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoćete da naslijedite zemlju?

26. Opirete se na mač svoj, činite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoćete da naslijedite zemlju?

27. Ovako im reci: ovako veli *Gospod Gospod: tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašće od mača; i koji je u polju, tžvijerima ću ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po pećinama, od pomora će pomrijeti.

*Jezek. 14,21. †Jezek. 39,4.

28. Tako ću sasvijem opustiti tu *zemlju, i nestaće ponosa sile njezine, i opustjeće gore Izrailjeve da neće niko prolaziti.

*2.Dnev. 36,21.

29. I oni će poznati da sam Ja Gospod kad zemlju sasvijem opustim za sve gadove njihove što činiše.

30. A o tebi, sine čovječji, sinovi naroda tvoga kazuju o tebi uza zidove i na vratima kućnijem, i govore jedan drugome, svaki bratu svojemu, i vele: hodite i čujte kakva riječ dođe od *Gospoda. *Isa. 29,13.

31. I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša riječi tvoje, ali ih ne izvršuje; u ustima su im ljupke, a srce njihovo ide za svojim lakomstvom.

32. I gle, ti si im kao ljupka pjesma, kao čovjek lijepa glasa i koji dobro svira; sluša ju riječi tvoje, ali ih ne izvršuju.

33. Ali kad to dođe, a evo ide, onda će poznati da je bio *prorok među njima.

*Jezek. 2,5.

Proricanje o propasti nevjernih pastira. Obricanje pravoga pastira iz doma Davidova.

34. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, prorokuj protiv pastira Izrailjevijeh, prorokuj i reci tijekom pastirima: ovako veli Gospod Gospod: teško *pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebel! Ne treba li stado da pasu pastiri? *Jer. 23,1.

3. Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete toвно, stada ne pašete.

4. Slabijeh ne krijepite, i bolesne ne liječite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovedite natrag, izgubljene ne tražite, nego *silom i žestinom gospodarite nad njima.

*Zah. 11,16.

5. I raspršaše se nemajući pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim.

6. Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži.

7. Zato, pastiri, čujte riječ Gospodnju:

8. Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce koje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajući pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu;

9. Zato, pastiri, čujte riječ Gospodnju:

10. Ovako veli Gospod Gospod: evo me na te pastire, i iskaću stado svoje iz njihovih ruku, i neću im dati više da pasu stado, i neće više pastiri pasti sami sebe, nego ću oteti ovce svoje iz usta njihovijeh i neće im biti hrana.

11. Jer ovako veli Gospod Gospod: evo me, Ja ću tražiti ovce svoje i gledati ih.

12. Kao što pastir traži stado svoje, kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako ću tražiti ovce svoje i oteću ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblačno i mračno.

13. I izvešću ih iz naroda, i pokupiću ih iz zemalja, i dovešću ih u zemlju njihovu, i pašću ih na gorama Izrailjevijem pokraj

potoka i po *svijem mjestima naseljenijem u zemlji. *Jer. 23,3.

14. Na dobroj paši pašću ih, i tor će im biti na visokim gorama Izrailjevijem; ondje će ležati u dobrom toru i po obilatoj će paši pasti na gorama Izrailjevijem.

15. Ja ću pasti stado svoje, i ja ću ih odmarati, govori Gospod Gospod.

16. Tražiću izgubljenju, i dovešću natrag odagnanu, i ranjenu ću zaviti i *bolesnu okrijepiti; a tovnju ću i jaku potrti, pašću ih pravo. *Mar. 2,17.

17. A vama, *stado moje, ovako govori Gospod Gospod: evo Ja ću suditi između ťovce i ovce, između ovnova i jaraca.

*Zah. 10,3. †Mat. 25,32.

18. Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatak paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatak mutite nogama svojim?

19. A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim.

20. Zato ovako im veli Gospod Gospod: evo me, Ja ću suditi između ovce debele i ovce mršave.

21. Što bokovima i ramenima otiskujete i rogovima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste napolje,

22. Zato ću izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiću između ovce i ovce.

23. I podignuću im jednoga pastira koji će ih pasti, slugu svojega Davida; on će ih pasti i biće im *pastir. *Isa. 40,11.

24. A ja *Gospod biću im Bog, i sluga moj David †knez među njima. Ja Gospod rekoh. *Luka 1,32. †Jezek. 44,3.

25. I učiniću s njima zavjet mirni, istrijebiću zle *zvijeri iz zemlje, i oni će živjeti u pustinji bez straha i spavaće u šumama.

*3.Moj. 26,6.

26. I *blagosloviću njih i što je oko gore moje, i pušću ťdažd na vrijeme; daždi će blagoslovni biti. *1.Moj. 12,2. †3.Moj. 26,4.

27. I drveta će poljska rađati svoj rod, i *zemlja će rađati svoj rod; i oni će biti u svojoj zemlji bez straha, i poznaće da sam

Ja †Gospod kad polomim palice jarma njihov, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše. *Psal. 85,12. †Jer. 30,8.

28. I neće više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske neće ih jesti, nego će živjeti bez straha i niko ih neće plašiti.

29. I podignuću im biljku za slavu, i neće više umirati od gladi u zemlji, niti će podnositi *sramote od naroda. *Jezek. 36,15.

30. I poznaće da sam Ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, govori Gospod Gospod.

31. A vi ste stado moje, *ovce paše moje, vi ljudi, a Ja sam Bog vaš, govori Gospod Gospod. *Psal. 100,3.

Proricanje o propasti Edoma.

35. **O**pet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorokuj protiv nje.

3. I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, goro Sire! i dignuću ruku svoju na te, i opustiću te sasvijem.

4. Gradove ću tvoje opustiti, i ti ćeš biti pustoš, i poznaćeš da sam ja Gospod.

5. Što je u tebi vječno neprijateljstvo, i raspasš sinove Izrailjeve mačem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu,

6. Zato, tako Ja bio živ, govori Gospod Gospod, krvi ću te predati i krv će te goniti, jer ne mrziš na krv, krv će te goniti.

7. I obratiću goru Sir sasvijem u pustoš, da niko neće dolaziti ni odlaziti.

8. I napuniću gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaće pobijeni od mača.

9. Vječnu pustinju načiniću od tebe i gradovi se tvoji neće opraviti, i poznaćete da sam Ja Gospod.

10. Što govoriš: ova dva naroda i ove dvije *zemlje moje će biti, i naslijedićemo ih, ako i jest Gospod bio ondje, *Joilo 3,2.

11. Zato, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, učiniću po gnjevju tvom i po zavi-

sti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biću poznat među njima kad ti sudim.

12. I poznaćeš da sam ja Gospod čuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izrailjeve rekavši: opustješe, nama su dane da ih jedemo.

13. I veličaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me riječi svoje; čuo sam.

14. Ovako veli Gospod Gospod: kad se sva *zemlja stane veseliti, tebe ću opustiti.

*Isa. 14,7.

15. Kako si se ti veselila našljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako ću i tebi učiniti: opustjećeš, goro Sire, i sva *zemljo edomska; i poznaće se da sam ja Gospod. *Avd.1.

Izbavljenje Izrailja. Obricanje novoga srca i blagoslovene zemlje.

36. Ti, sine čovječji, prorokuj gorama *Izrailjevijem, i reci: gore †Izrailjeve, čujte riječ Gospodnju.

*Jezek. 6,2. †Jezek. 38,8.

2. Ovako veli Gospod Gospod: što neprijatelj govori za vas: ha ha! vječne visine postaje naše našljedstvo;

3. Zato prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: što vas pustoše i proždiru sa svih strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste priča i rug narodima,

4. Zato, gore Izrailjeve, čujte riječ Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjevijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaje grabež i pot-smijeh ostalijem narodima unaokolo,

5. Zato ovako veli Gospod Gospod: u ognju revnosti svoje govoriš protiv ostalih naroda i protiv sve Edomske, što osvojiše moju zemlju radujući se iz svega srca i rugajući se iz duše da bi je oplijenili.

6. Zato prorokuj za zemlju Izrailjevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja govoriš u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda,

7. Zato ovako veli Gospod Gospod: Ja podiđoh ruku svoju da će narodi što su oko vas nositi sramotu svoju.

8. A vi, gore Izrailjeve, pušćaćete grane svoje, i rod svoj nosićete narodu mojemu Izrailju, jer će skoro doći.

9. Jer evo me kod vas, i gledaću vas, i bićete rađene i zasijevane.

10. I umnožiću u vama ljude, dom Izrailjev svekoliki, i *gradovi će se naseliti i pustoline sagraditi.

*Isa. 61,4.

11. Umnožiću u vama ljude i stoku, i namnožiće se i naploditi, i naseliću vas kako bijaste prije; i učiniću vam dobra više nego prije; i poznaćete da sam ja *Gospod.

*Jer. 31,27.

12. I dovešću k vama ljude, narod svoj Izrailja, i naslijediće vas, i bićete im našljedstvo, i nećete ih više zatirati.

13. Ovako veli Gospod Gospod: što vam govore da ste *zemlja koja proždire ljude i zatire svoje narode,

*4.Moj. 13,33.

14. Zato nećeš više proždirati ljude, i naroda svojih nećeš više zatirati, govori Gospod Gospod.

15. I neću dati da se više u tebi čuje *sramota od naroda, i ruga od naroda nećeš više podnositi, i nećeš više zatirati svojih naroda, govori †Gospod Gospod.

*Jezek. 34,29. †Jezek. 21,33.

16. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

17. Sine čovječji, dom Izrailjev živeći u svojoj *zemlji oskvrni je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaše preda mnoom kao nečistota †žene odvojene.

*Jer. 2,7. †3.Moj. 15,19.

18. Zato izlih gnjev svoj na njih radi krvi koju proliše na *zemlju i radi gadnijeh bogova njihovijeh, kojima je oskvrniše.

*Plać 2,1.

19. I rasijah ih po narodima, i razasuše se po zemljama; po putevima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im.

20. I kad dođoše među narode, gdje god dođoše oskvrniše sveto ime moje, a za njih se govoraše da su Gospodnji narod i da su iz zemlje njegove izašli.

21. Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskvrni dom Izrailjev u narodima u koje dođe.

22. Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli *Gospod Gospod: neću vas radi učiniti, dome †Izrailjev, nego radi svetoga imena svojega, koje oskvrniste u narodima u koje dođoste; *5.Moj. 9,5. †Djela 2,36.

23. I posvetiću ime svoje veliko oskvrnjeno u narodima, koje vi oskvrniste među njima; i narodi će poznati da sam Ja *Gospod, govori Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima. *Jezek. 38,23.

24. Jer ću vas uzeti iz naroda, i pokupiću vas iz *svijeh zemalja, i dovešću vas u vašu zemlju. *Jezek. 34,13.

25. *I pokropiću vas vodom čistom, i bićete čisti; ja ću vas očistiti od svih nečistota vaših i od svih gadnijeh bogova vaših.

*Jevr. 10,22.

26. I daću vam novo *srce, i nov ću duh metnuti u vas, i izvadiću kameno srce iz tijela vašega, i daću vam srce mesno.

*Psal. 51,10.

27. I Duh svoj metnuću u vas, i učiniću da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete.

28. I nastavaćete u *zemlji koju sam dao ocima vašim, i bićete mi narod i ja ću vam biti Bog. *Jezek. 28,25.

29. I oprostiću vas svih nečistota vaših, i dozvaću žito i umnožiću ga, i neću pustiti na vas gladi.

30. I umnožiću rod na drvetima i rod na njivi, te nećete više podnositi sramote među narodima zbog gladi.

31. I opomenućete se zlijeh puteva svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami ćete sebi biti mrski za *bezakonja svoja i za gadove svoje. *3.Moj. 26,39.

32. Neću vas radi učiniti, govori *Gospod †Gospod; znajte; posramite se i postidite se puteva svojih, dome Izrailjev.

*5.Moj. 9,5. †Dan. 9,19.

33. Ovako veli Gospod Gospod: kad vas očistim od svih bezakonja vaših, naseliću gradove, i pustoline će se opet sagrađiti.

34. I pusta će se *zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolazaše. *Jer. 25,9.

35. I reći će se: zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrdiše se i naseliše se.

36. I narodi koji ostanu oko vas poznaće da Ja *Gospod sagrađujem razvaljeno i zasađujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i učiniću. *Jezek. 17,24.

37. Ovako veli *Gospod Gospod: još će me tražiti dom Izrailjev da im učinim, da ih umnožim ljudima kao stado. *Isa. 45,11.

38. Kao sveto stado, kao stado u Jerusalmu o praznicima njihovijem, tako će pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznaće da sam ja Gospod.

Izrailjevo vaskrsenje i ujedinjenje.

37. Ruka *Gospodnja dođe nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti. *Jezek. 3,14.

2. I provede me pokraj njih unaokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijaše vrlo suhe.

3. I reče mi: sine čovječji, hoće li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Gospode, ti znaš.

4. Tada mi reče: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, čujte riječ Gospodnju.

5. Ovako govori Gospod Gospod ovijem kostima: gle, ja ću metnuti u vas duh, i oživjećete.

6. I metnuću na vas žile, i obložiću vas mesom, i navući ću na vas kožu, i metnuću u vas duh, i oživjećete, i poznaćete da sam ja Gospod.

7. Tada stadoh prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah nasta glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti.

8. I pogledah, i gle, po njima iziđoše žile i meso, i ozgo se koža navuče; ali duha ne bješe u njima.

9. Tada mi reče: prorokuj duhu, prorokuj, sine čovječji, i reci duhu: ovako veli Go-

spod Gospod: od četiri vjetra dođi, duše, i duni na ove pobijene da ožive.

10. I prorokovah, kako mi se zapovjedi i uđe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika.

11. Tada mi reče: sine čovječji, ove su *kosti sav dom Izrailjev; gle, govore: posahnuše kosti naše i prođe nadanje naše, propadosmo. *Psal. 141,7.

12. Zato prorokuj, i kaži im: ovako veli *Gospod Gospod: evo, Ja ću otvoriti grobove vaše, i izvešću vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešću vas u *zemlju *Izrailjevu. *Jezd. 1,1. †Isa. 26,19. †Os. 1,11.

13. I poznaćete da sam Ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i izvedem vas iz grobova vaših, narode moj.

14. I metnuću duh svoj u vas da oživite, i naseliću vas u vašoj zemlji, i poznaćete da Ja govorim i činim, govori *Gospod.

*Zah. 4,6.

15. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

16. Ti, sine čovječji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu: *Judi i sinovima †Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši: Josifu drvo Jefremovo i svega doma †Izrailjeva, drugova njegovijeh.

*2.Dnev. 11,12. †4.Moj. 17,2. †2.Dnev. 11,16.

17. I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u tvojoj ruci.

18. I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoreći: hoćeš li nam kazati šta ti je to?

19. Reci im: ovako veli *Gospod Gospod: evo, Ja ću uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevijeh, drugova njegovijeh, i sastaviću ga s drvatom Judinijem, i načiniću od njih jedno drvo, i biće jedno u mojoj ruci. *Zah. 10,6.

20. I drveta, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima.

21. I reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, Ja ću uzeti sinove Izrailjeve iz naroda u koje otidoše, i sabraču ih otsvuda, i dovešću ih u *zemlju njihovu. *Jezek. 36,24.

22. I načiniću od njih jedan narod u *zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan će car

biti car svjema njima, niti će više biti dva naroda, niti će više biti razdijeljeni u dva carstva. *Jer. 3,18.

23. I neće se više skvrniti gadnijem bogovima svojim ni gnusobama svojim niti kakovijem prijestupima svojim, i izbaviću ih iz *svijeh stanova njihovijeh u kojima griješiše, i očistiću ih, i oni će mi biti narod i ja ću im biti Bog. *Jezek. 20,43.

24. I sluga moj David biće im car, i svi će imati jednoga pastira, i hodiće po mojim zakonima, i uredbe će moje držati i izvršavati.

25. I sjedjeće u *zemlji koju dadoh sluzi svojemu Jakovu, u kojoj sjedješe oci vaši; u njoj će sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh do vijeka, i David sluga moj biće im *knez do vijeka.

*Isa. 60,21. †Jezek. 44,3.

26. I učiniću s njima *zavjet mirni, biće vječan zavjet s njima, i utvrdiću ih i umnožiću ih, i namjestiću Svetinju svoju usred njih navijek. *Psal. 89,3.

27. I šator će moj biti kod njih, i Ja ću im biti Bog i oni će mi biti narod.

28. I narod će poznati da sam Ja *Gospod koji posvećujem Izrailja, kad Svetinja moja bude usred njih do vijeka. *Jezek. 38,23.

Proricanje o upadu Goga u zemlju Izrailjevu i o njegovu polomu.

38. Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

2. Sine čovječji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tovelu; i prorokuj na nj;

3. I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tovelu;

4. I vratiću te natrag, i metnuću ti žvale u čeljusti, i izvešću tebe i svu vojsku tvoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitićima, sve koji mačem mašu,

5. S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima,

6. Gomera i sve ćete njegove, dom Togarmina sa sjevernoga kraja i sve ćete njegove, mnoge narode s tobom.

7. Pripravi sve i spremi se ti i sve ljudstvo tvoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar.

8. Poslije mnogo vremena bićeš pohođen, i posljednjih godina doći ćeš u zemlju izbačenu od mača i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izrailjeve, koje bjehu jednako puste, a oni će izvedeni iz naroda svi živjeti bez straha.

9. I podignućeš se, i doći ćeš kao bura, bićeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve ćete tvoje i mnogi narodi s tobom.

10. Ovako veli Gospod Gospod: i tada će ti doći u srce stvari, i smišljaćeš zle misli.

11. I reći ćeš: idem na *zemlju gdje su sela, i udariću na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata, *Sud. 18,7.

12. Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabeža, da posegneš rukom svojom na pustinje naseljene i na narod sabrani iz naroda, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje.

13. Sava i Dedan i trgovci tarsijski i svi lavići njegovi kazaće ti: jesi li došao da plijeniš plijen? jesi li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odneseš srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena?

14. Zato prorokuj, sine čovječji, i reci Gogu: ovako veli Gospod Gospod: u ono vrijeme, kad će moj narod Izrailj živjeti bez straha, nećeš li znati?

15. I doći ćeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašući na konjima, mnoštvo veliko i vojska velika.

16. I podignućeš se na moj narod Izrailja kao oblak da pokriješ zemlju; u posljednje vrijeme dovešću te na zemlju svoju da me poznadu narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože!

17. Ovako veli Gospod Gospod: nijesi li ti onaj o kom govoriš u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izrailjevih, koji pro-

rokovali su u ono vrijeme godinama da ću te dovesti na njih.

18. A kad dođe Gog na zemlju Izrailjevu, govori Gospod Gospod, onda će se podignuti jarost moja u gnjevu mom.

19. I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoriću: doista, tada će biti drhat veliki u *zemlji Izrailjevoj. *Jezeek. 36,5.

20. I *ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi po zemlji zadrhtaće od mene, i gore će se razvaliti i vrleti popadati, i svi će zidovi popadati na zemlju. *Os. 4,3.

21. I dozvaću na nj mač po svijem gorama svojim, govori *Gospod Gospod: mač će se svakoga obratiti na brata njegova. *Sud. 7,22.

22. I sudiću mu pomorom i krvlju; i pustiću na nj i na ćete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grada, oganj i sumpor.

23. I proslaviću se i posvetiću se i biću poznat pred mnogim narodima, i poznaće da sam Ja Gospod.

Nastavak proricanja o propasti Goga.
Povratak Izrailjev.

39. **T**i dakle, sine čovječji, prorokuj protiv *Goga, i reci: ovako veli †Gospod Gospod: evo me na te, Gože, kneže i glavo Mesehu i Tovelu.

*Jezeek. 38,2. †Jezeek. 38,3.

2. I vратиću te natrag i vodiću te, i izvešću te iz sjevernijih krajeva i dovešću te na gore Izrailjeve.

3. I izbiću ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuću ti iz desne ruke strijele.

4. Na gorama ćeš Izrailjevijem pasti ti i sve ćete tvoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daću te da te izjedu.

5. Na polju ćeš pasti, jer Ja rekoh, govori Gospod Gospod.

6. I pustiću oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznaće da sam Ja Gospod.

7. I sveto ime svoje obznaniću usred naroda svojega Izrailja, i neću više dati da se

skvrni sveto ime moje, nego će poznati narodi da sam Ja Gospod, Svetac u Izrailju.

8. Evo, doći će, i zbiće se, govori Gospod Gospod; to je dan za koji govorih.

9. Tada će izaći stanovnici gradova Izrailjevijeh, i naložit će na oganj i spalit će oružje i štitive i štitiće, lukove i strijele, sulice i koplja, i ložit će ih na oganj sedam godina.

10. I neće nositi drva iz polja, niti će sjeći u šumi, nego će oružje ložiti na oganj, i oplijenit će one koji ih plijenit će, i pootimaće od onih koji od njih otimaše, govori Gospod Gospod.

11. I u to ću vrijeme dati Gogu mjesto za grob ondje u Izrailju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona će stisnuti usta putnicima; ondje će biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo i prozvaće se dolina mnoštva Gogova.

12. I ukopavaće ih dom Izrailjev sedam mjeseci, da bi očistili *zemlju. *5.Moj. 21,23.

13. I ukopavaće ih sav narod, i biće im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govori *Gospod Gospod. *Psal. 126,2.

14. I odvojit će ljude koji će jednako ići po zemlji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemlji da je očiste; poslije sedam mjeseci tražit će.

15. I prohodit će zemlju i ići po njoj, i ko vidit kosti ljudske, načinit će kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova.

16. A i gradu će biti ime Amona; i tako će očistiti zemlju.

17. Ti, dakle, sine čovječji, ovako govori Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama i svijem *zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svih strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevijem, i ješćete mesa i pićete krvi; *Isa. 18,6.

18. Ješćete mesa junačkoga i pićete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke *vasanske. *Psal. 22,12.

19. I ješćete pretiline da ćete se nasititi, i pićete krvi da ćete se opiti od žrtava mojih što ću vam naklati.

20. I nasitit će se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govori Gospod Gospod.

21. I pustit ću slavu svoju među narode, i svi će narodi vidjeti sud moj koji ću učiniti i moju ruku koju ću dignuti na njih.

22. I poznaće dom Izrailjev da sam Ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije.

23. I narodi će poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izrailjev, što meni zgriješit će, te sakrih lice svoje od njih, i dadoh ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoh od mača.

24. Po nečistoti njihovoj i po prijestupu njihovu učinih im i sakrih lice svoje od njih.

25. Toga radi ovako govori *Gospod Gospod: povratit ću roblje Jakovljevo i smilovaću se svemu domu †Izrailjevu i revnovaću za sveto ime svoje, *Jer. 30,3. †Jezek. 37,11.

26. Pošto podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupit će, dok sjedahu u svojoj *zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plaši, *3.Moj. 26,5.

27. Kad ih dovedem natrag iz naroda i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima.

28. I poznaće da sam Ja *Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo među narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih nijednoga ondje. *Jezek. 34,30.

29. I neću više kriti lica svojega od njih kad izlijem Duh svoj na dom Izrailjev, govori *Gospod Gospod. *Isa. 54,8.

Utvara o novom hramu. Njegove prednje prostorije, vrata i trijemovi.

40. Dvadeset pete godine robovanja našega, u početku godine, deseti dan mjeseca, četrnaeste godine otkako se uze *grad, isti dan dođe nada me ruka †Gospodnja i odvede me onamo.

*Jezek. 33,21. †Jezek. 1,3.

2. Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagrađen grad.

3. I odvede me onamo, i gle, čovjek, koji na oči bješe kao od mjedi, s užem lanenijem u ruci i s trskom mjeračkom, i stajaše na vratima.

4. I progovori mi taj čovjek: sine čovječji, gledaj očima svojim i slušaj ušima svojim, i uzmi na um sve što ću ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokažem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš.

5. I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom čovjeku trska mjeračka od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od običnoga; i izmjeri građevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska.

6. Pa dođe na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska;

7. I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široka; a između klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske.

8. I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska.

9. I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakta; a trijem na vratima bješe iznutra;

10. I klijeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo.

11. I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, i trinaest lakata bješe u dužinu vratima.

12. I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata otuda i šest lakata odovuda.

13. Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima.

14. I načini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima unaokolo.

15. I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata.

16. I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda unaokolo, i po dovratnicima *palme. *Jezek. 40,22.

17. Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod načinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu.

18. A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod.

19. Potom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata k istoku i sjeveru.

20. I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu;

21. I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu a u širinu dvadeset i pet lakata;

22. I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja gledaju na istok, i iđaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima.

23. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernijem i istočnijem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata.

24. Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijemove, i bješe ista mjera.

25. I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

26. I iđaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemovi bijahu pred njima, i palme jedna otuda a jedna odovuda po dovratnicima.

27. I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata.

28. Tada me uvede u unutrašnji trijem južnijem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera.

29. I klijeti njihove i dovratnici i trijemovi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima unaokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu.

30. I trijemovi bijahu unaokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu.

31. I trijemovi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i *palme po dovratnicima, i uz osam basamaka išaše se k njima.

*Pjes. 7,7.

32. Potom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera;

33. I klijeti im i dovratnici i trijemovi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata;

34. I trijemovi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka išaše se k njima.

35. Potom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere.

36. Tako i klijeti im i dovratnici i trijemovi i prozori unaokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata.

37. I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tamo i amo, i uz osam basamaka išaše se k njima.

38. I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tih vrata, ondje se prahu *žrtve paljenice.

*3.Moj. 1,9.

39. A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju *žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu;

*3.Moj. 5,6. †3.Moj. 6,6.

40. I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istih vrata bijahu dva stola;

41. Četiri stola bjehu s jedne strane i četiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše.

42. A četiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljahu oruđe kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve.

43. I unutra bijahu kuke s podlanice svuda unaokolo, a na stolove se metaše meso od žrtava.

44. I spolja pred vratima unutrašnjim bjehu klijeti za pjevače u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istočna vrata i gledahu prema sjeveru.

45. Tada mi reče: ove klijeti što gledaju na jug jesu za sveštenike koji služe oko doma;

46. A one klijeti što gledaju na sjever jesu za sveštenike koji služe kod oltara; to su sinovi *Sadokovi, koji između sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe.

*Jezek. 43,19.

47. Potom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, četvrtast; i oltar bijaše pred domom.

48. Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i tri lakta odovud;

49. *Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se išaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

*1.O Car. 6,3.

Opis unutrašnjosti hrama.

41. Poslije me odvede u *crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru. *Zah. 6,12.

2. A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata otuda i od pet lakata odovuda; potom izmjeri joj dužinu, i bješe četrdeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata.

3. Pa uđe unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakta; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata.

4. I izmjeri dužinu ondje, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je Svetinja nad svetinjama.

5. I izmjeri zid domu, i bješe šest lakata, i širina klijeti unaokolo u domu bješe četiri lakta.

6. A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bješe ih trideset, i dopirahu do zida

koji bijaše u domu unaokolo za klijeti da ih drži, a ne držaše ih zid od doma.

7. Jer se raširivaše građevina ozgo unaokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda unaokolo, i zato građevina bijaše ozgo šira, i najniže klijeti bijahu ozgo šire za srednje.

8. I vidjeh uz dom visinu unaokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata.

9. Širina zidu uz klijeti spolja bješe pet lakata, a bješe prazno mjesto klijetima koje bjehu uz dom.

10. I među klijetima bješe dvadeset lakata širine oko doma.

11. A vrata od klijeti bjehu k praznom mjestu, jedna prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda unaokolo.

12. A *građevina koja bješe pred odijeljenom stranom k zapadu imaše sedamdeset lakata u širinu, a zid te građevine bješe pet lakata širok unaokolo, i devedeset lakata dug. *Jezek. 42,1.

13. Potom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i građevina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata.

14. I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku imaše sto lakata.

15. I izmjeri dužinu građevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine otuda i odovuda, i bješe sto lakata; i unutrašnji dom i hodnike od trijema;

16. Pragove i prozore sužene, i klijeti unaokolo u tri reda, prema pragu, što bješe obloženo drvetom svuda unaokolo, od zemlje do prozora, i prozori bjehu obloženi;

17. Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid unaokolo iznutra i spolja na mjeru.

18. I bjehu načinjeni *heruvimi i palme, jedna palma među dva heruvima, i u svakoga heruvima bjehu dva lica: *1.Moj. 3,24.

19. Lice čovječije prema palmi otuda, i lice lavovo prema palmi odovuda; tako bješe načinjeno po svemu domu unaokolo;

20. Od zemlje do vrh vrata bjehu heruvimi i palme načinjene, tako i po zidu u crkvi.

21. U crkve do vratnici bjehu na četiri ugla; i Svetinji lice bješe onako.

22. Oltar bješe drven, tri lakta visok, i dva lakta dug, s uglovima, i dužina i strane bjehu od drveta. I reče mi: to je sto, koji stoji pred *Gospodom. *2.Moj. 30,8.

23. Dvoja vrata bjehu u crkvi i Svetinji;

24. A u vrata bjehu dva krila, koja se obrtahu, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih.

25. I na vratima crkvenijem bjehu načinjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijehu pred trijemom spolja.

26. I bijahu uski prozori i *palme otuda i odovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama. *Jezek. 40,16.

Sporedne zgrade i mjere hrama.

42. I izvede me u spoljašnji trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema *građevini na sjeveru. *Jezek. 41,12.

2. S lica bješe u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širinu pedeset lakata.

3. Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spoljašnjega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda.

4. I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga lakta, i vrata bjehu prema sjeveru.

5. A najgornje klijeti bjehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradi izlažahu većna nego one.

6. Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i zato se suživaše iznad donjega i srednjega od zemlje.

7. A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima imaše u dužinu pedeset lakata.

8. Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bješe sto lakata.

9. A pod tijem kljetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulazaše u njih iz spoljašnjega trijema.

10. U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred građevinom bijahu kljetii.

11. A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh kljetii; jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka.

12. I kakva bijahu vrata u kljetii koje bijahu prema jugu, takva bijahu vrata gdje počinjaše put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima.

13. I reče mi: sjeverne kljetii i južne kljetii pred odijeljenom stranom jesu svete kljetii, gdje sveštenici koji pristupaju ka *Gospodu jedu presvete stvari, ondje će ostavljati presvete stvari i dar i prinos za tgrijeh i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto.

*3.Moj. 10,3; 2.Moj. 30,20. t4.Moj. 18,9.

14. Kad sveštenici uđu, neće izlaziti iz *Svetinje u spoljašnji trijem, nego će ondje ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svete, i oblaćice druge haljine, pa onda izlaziti k narodu.

*3.Moj. 16,23.

15. I izmjerivši dom unutrašnji odvede me na vrata istočna i izmjeri svuda unaokolo.

16. Izmjeri istočnu stranu trskom mjeračkom, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom unaokolo.

17. Izmjeri sjevernu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom unaokolo.

18. Izmjeri južnu stranu, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

19. I okrenuvši se na zapadnu stranu, izmjeri, i bješe pet stotina trsaka, trskom mjeračkom.

20. Izmjeri sa četiri strane, i bješe zid unaokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

Slava novoga hrama. Oltar i njegovo osvećenje.

43. Potom me odvede k vratima koja gledaju na *istok. *Jezek. 44,1.

2. I gle, slava Boga Izrailjeva dohodaše od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sjaše od slave njegove.

3. I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad dođoh da zatrem grad: bješe utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje.

4. A slava Gospodnja uđe u dom na vrata koja gledaju na istok.

5. I podiže me duh i odvede me u unutrašnji trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje.

6. I čuh gdje mi progovori iz doma, i čovjek stajaše kod mene.

7. I reče mi: sine čovječji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje ću nastavati usred sinova Izrailjevijeh dovijeka; i dom Izrailjev neće više skvrniti svetoga imena mojega, ni oni ni carevi njihovi bludničnjem svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih na visinama svojim.

8. Metaše prag svoj do moga praga, i do vratnike svoje do mojih do vratnika i pregradu između mene i sebe, te skvrniše sveto ime moje gadovima svojim koje činjahu; zato ih sath u gnjevu svom.

9. Sada neka uklone daleko od mene bludničenje svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastavaću usred njih dovijeka.

10. Ti, sine čovječji, pokaži domu *Izrailjevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve. *Jezek. 40,4.

11. I kad se postide svega što su činili, pokaži im oblik od doma i red i izlaske i ulaske, i sve oblike i svu uredbu, i sve oblike i sve zakone, i opiši im ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako čine.

12. A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima unaokolo da bude svetinja nad svetinjama. Eto, to je zakon za dom.

13. A ovo je mjera za oltar na lakte, a u laktu je jedan običan lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a oplata na njemu po kraju unaokolo s pedi; takva je gornja strana oltaru.

14. A od podnožja na zemlji do nižega pojasa dva lakta, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do većega pojasa četiri lakta, i u širinu lakat.

15. A sam oltar da bude četiri lakta visok, od oltara gore da bude četiri roga.

16. A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i četvrtast na četiri strane.

17. I pojas da je četrnaest lakata dug i četrnaest lakata širok na četiri strane, a oplata oko njega od po lakta, i podnožje mu od lakta unaokolo, i basamacu mu da budu okrenuti na istok.

18. I reče mi: sine čovječji, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za *oltar kad se načini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju. *3.Moj. 1,5.

19. I sveštenicima *Levitima koji su od potomstva †Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, da ćeš junca za žrtvu za †grijev.

*Jer. 33,18. †Jezek. 40,46. †3.Moj. 8,14.

20. I uzmi krvi njegove, i pomaži mu četiri roga i četiri ugla od pojasa i oplatu unaokolo, tako ćeš ga očistiti i učiniti očišćenje za njega.

21. Potom uzmi junca za *grijev, i neka se spali na mjestu određenom u domu izvan †Svetinje. *2.Moj. 29,14. †Jevr. 13,11.

22. A drugi dan prinesi jarca zdrava za grijev, i neka očiste njim oltar kako su očistili juncem.

23. A kad očistiš, prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava.

24. I kad ih prineseš pred Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu.

25. Sedam dana prinosi jarca za *grijev svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose. *Jezek. 43,22.

26. Sedam dana neka čine očišćenje za oltar, i očiste ga i posvete.

27. A kad se navrše ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose sveštenici na oltaru *žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primiću vas, govori Gospod Gospod.

*O Jovu 42,8.

O sveštenicima novoga hrama.

44. I odvede me opet k vratima spoljašnjim od Svetinje, koja gledaju na *istok, a ona bjehu zatvorena.

*Jezek. 43,1.

2. I reče mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvaraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; zato neka budu zatvorena.

3. Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hljeb pred Gospodom; kroz trijem od ovijeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi.

4. I odvede me k sjevernijem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnji bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje.

5. I reče mi Gospod: sine čovječji, pazi srcem svojim i vidi očima svojim i slušaj ušima svojim, što ću ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srcem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz Svetinje.

6. I reci odmetničkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev,

7. Što uvodiste tuđince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj Svetinji da skvrne dom moj, i prinosisite moj hljeb, pretilinu i krv, i tako prestupaste moj zavjet osim svijeh gadova vaših;

8. I ne izvršavaste što treba za moju Svetinju, nego postaviste ljude po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj Svetinji.

9. Ovako veli Gospod Gospod: nijedan tuđin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju Svetinju, nijedan od svijeh tuđinaca koji su među sinovima Izrailjevim.

10. A *Leviti koji otpustiše od mene kad zađe Izrailj, koji zađoše od mene za gadnjem bogovima svojim, nosiće bezakonje svoje. *Jezek. 48,11.

11. I biće sluge u mojoj Svetinji u *službi na vratima od doma služeći domu; oni će klati †žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajće pred njima služeći im.

*4.Moj. 16,9. †Jezek. 46,24.

12. Što im služiš pred gadnijem bogovima njihovijem i biše domu Izrailjevu spoticanje na bezakonje, zato podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da će nositi bezakonje svoje,

13. I neće pristupati k meni da mi vrše svešteničku službu, niti kojoj *svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama neće pristupati, nego će nositi †sramotu svoju i gadove svoje, koje činiše.

*4.Moj. 18,3. †Jezek. 32,30.

14. Nego ću ih postaviti za čuvare domu na svaku *službu njegovu i na sve što biva u njemu.

*1.Dnev. 23,28.

15. A sveštenici Leviti sinovi *Sadokovi, koji izvršavahu što treba u mojoj Svetinji, kad sinovi Izrailjevi zađoše od mene, oni će pristupati k meni da mi služe, i stajace preda mnom prinoseći mi pretilinu i krv, govori †Gospod Gospod.

*Jezek. 40,46. †5.Moj. 10,8.

16. Oni neka ulaze u moju Svetinju i oni neka pristupaju k stolu mojemu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje.

17. I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu.

18. Na glavama neka im budu kape lanene i gaće lanene po bedrima, i da se ne pašu ničim oda šta bi se znojili.

19. A kad izlaze u trijem spoljašnji, u spoljašnji trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svetijem, pa neka obuku druge haljine, da ne osvećuju naroda haljinama svojim.

20. I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje.

21. I *vina da ne pije nijedan sveštenik kad hoće da uđe u unutrašnji trijem.

*Luka 1,15.

22. I udovicom ni puštenicom da se ne *žene, nego djevojkom od potomstva doma Izrailjeva ili udovicom svešteničkom neka se žene.

*3.Moj. 21,7.

23. I narod moj neka uče što je sveto što li nije sveto, i neka ih uče raspoznavati nečisto od čistoga.

24. A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe moje neka drže o svijem praznicima mojim, i *subote moje neka svetkuju.

*Jezek. 22,26.

25. I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvrne; samo za ocem i za materom i za sinom i za kćerju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvrniti.

26. A kad se očisti, neka mu se broji sedam dana.

27. I u koji bi dan ušao u Svetinju, u trijem unutrašnji, da služi u Svetinji, neka prinese *žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod Gospod.

*3.Moj. 4,3.

28. A našljedstvo što će imati, *Ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izrailju, ja sam njihovo dostojanje.

*4.Moj. 18,20.

29. Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni će jesti; i sve zavjetovano u Izrailju njihovo će biti.

30. I prvine od svakoga prvoga roda i svi prinosi podizani od svega između svijeh prinosa vaših biće sveštenicima; i prvine od tijesta svojega davaćete svešteniku da bi počivao blagoslov na domovima vašim.

31. Sveštenici da ne jedu *mrcinoga ni što zvjerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

*3.Moj. 22,8.

Naročita zemlja za svetinju, sveštenike, Levite i knezove. Mjerila za prinos knežev.

Zakon o žrtvi.

45. A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos *Gospodu, svet dio od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuća lakata, i u širinu deset tisuća, to neka bude sveto po svijem međama svojim unaokolo.

*Priče 3,9.

2. Od toga neka bude za Svetinju pet stotina lakata u dužinu i pet stotina u širinu, četvrtasto otsvuda, i pedeset lakata unaokolo za podgrađa.

3. Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuća i u širinu deset tisuća, i tu neka bude Svetinja i Svetinja nad svetinjama.

4. To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u Svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuće i sveto mjesto za Svetinju.

5. A dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i deset tisuća u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset kljjeti.

6. I gradu podajte dostojanje pet tisuća lakata u širinu i dvadeset i pet tisuća u dužinu prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev.

7. A knezu neka bude s obje strane sveto-ga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istočne strane na istok, a dužina da bude prema svakom od tih dijelova od zapadne međe do istočne međe.

8. Ta zemlja da mu je dostojanje u Izrailju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego ostalu zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem.

9. Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; dođite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod.

10. Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav.

11. Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru.

12. I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala.

13. Ovo je prinos što ćete prinostiti: šestina efe od homora pšenice, tako i od ječma dajite šestinu efe od homora.

14. A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je humor od deset vata, jer je deset vata humor.

15. A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrih pasišta sinova Izrailjevijeh za dar i za *žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se čini očišćenje za njih, govori Gospod Gospod.

*3.Moj. 1,4.

16. Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu.

17. A *knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da čini očišćenje za dom Izrailjev.

*Jezeq. 46,4.

18. Ovako veli Gospod Gospod: prvoga dana prvoga mjeseca uzmi junca zdrava, i očisti *Svetinju njim.

*3.Moj. 16,16.

19. I neka sveštenik uzme krvi od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i četiri ugla od pojasa na oltaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu.

20. Tako učini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako ćete očistiti dom.

21. Prvoga mjeseca četrnaestoga dana da vam je *pasha, praznik sedam dana, tihlebovi prijesni da se jedu.

*3.Moj. 23,5. †2.Moj. 12,18.

22. I taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na *žrtvu za grijeh.

*3.Moj. 4,14.

23. A za sedam dana praznika neka prinosi na *žrtvu †paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnova zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarca na dan.

*3.Moj. 23,8. †4.Moj. 28,15.

24. I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in *ulja na svaku efu.

*Jezeq. 46,5.

25. Sedmoga mjeseca petnaestoga dana na *praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

*3.Moj. 23,34.

Žrtva kneževa. Dar od njegova našljedstva. Kuhinje za žrtvu.

46. O vako veli *Gospod †Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnijeh, a u *subotu neka se otvaraju, i na dan mladine neka se otvaraju.

*Isa. 66,23. †Jezeq. 46,3. †Jezeq. 45,17.

2. I knez neka dođe kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu pa-

ljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvaraju do večera.

3. I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istijem vratima u subote i na mladine.

4. A žrtva paljenica, što će prinositi knez Gospodu subotom, biće šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav;

5. A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu;

6. A o mladini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo;

7. I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu.

8. A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istijem putem neka odlazi.

9. A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko uđe na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko uđe na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraća na vrata na koja uđe, nego neka izlazi na ona koja su nasuprot.

10. A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze.

11. I o praznicima i o svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jaganjce koliko mu ruka dade, a ulja in na efu.

12. A kad knez prinosi dragovoljnu *žrtvu, †paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje ‡Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako čini subotom; potom neka iziđe, i vrata neka se zatvore kad iziđe.

*3.Moj. 1,3. †3.Moj. 23,37. ‡4.Moj. 29,39.

13. I *prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga. *2.Moj. 29,39.

14. I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja trećinu ina, da se pokropi bijelo brašno; to je vazdašnji dar Gospodu uredbom vječnom.

15. I tako neka prinosi jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnjju.

16. Ovako veli Gospod Gospod: ako knez da dar kome sinu svom od svojega nasljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojanje.

17. Ako li da dar od svojega nasljedstva kome služi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vrati knezu, jer je njegovo nasljedstvo, sinovima njegovijem neka bude.

18. I *knez da ne uzima narodu ništa od nasljedstva tjerajući ih s njihova nasljedstva; od svojega dostojanja neka daje sinovima svojim nasljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega nasljedstva.

*Jezeq. 45,8.

19. Potom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti sveštenečke koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu.

20. I reče mi: ovo je mjesto gdje će sveštenci variti prinos za krivicu i za *grijeh, gdje će peći dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posvećuju. *Jezeq. 44,29.

21. Tada me izvede u spoljašnji trijem, i provede me u četiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem.

22. U četiri ugla od trijema bijahu trijemovi s dimnjacima, u dužinu od četrdeset lakata, a u širinu od trideset lakata, sva četiri na uglovima bijahu jedne mjere.

23. U njima četirma bješe zid unaokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda unaokolo.

24. I reče mi: ovo su kuhinje, gdje će *žrtve narodne kuhati koji služe domu.

*Rim. 12,1.

Blagoslovena voda koja teče iz hrama.
Granice zemlje.

47. Potom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlaziše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara.

2. Potom me izvede vratima sjevernijem, i provede me okolo spoljašnjim putem k

spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok i gle, voda tecijaše s desne strane.

3. I kad *čovjek iziđe na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, i voda bijaše do gležanja.

*Jezek. 40,3.

4. Potom opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuću lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa.

5. I opet izmjeri tisuću lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeći, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti.

6. Tada mi reče: vidje li, sine čovječji? I odvede me i povrati me na brijeg rijeci.

7. A kad se vratih, gle, po brijegu rijeci vrlo mnogo drva otud i odovud.

8. I reče mi: ova voda teče u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utječe u more, i kad dođe u more, njegova će voda postati zdrava.

9. I sve životinje što se miču kuda god dođu ove rijeke, biće žive i biće veliko mnoštvo riba, jer kad dođe ova voda onamo, druga će postati zdrava, i sve će biti živo gdje ova rijeka dođe.

10. I *ribari će stajati kraj njega od Engada do En-Eglajima i razapinjati mreže; i biće riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru.

*Isa. 19,8.

11. A bare njegove i glibovi neće biti zdravi, nego će ostati slani.

12. A kraj *rijeka po brijegu otud i odovud rašće drveta svakojaka rodna, kojima lišće neće opadati niti će roda na njima nestajati; svakoga će mjeseca rađati nov rod, jer joj voda teče iz svetinje; zato će rod njihov biti za jelo i lišće njihovo za lijek.

*Otkr. 22,2.

13. Ovako veli Gospod Gospod: ovo su međe u kojima ćete naslijediti *zemlju po dvanaest plemena Izrailjevijeh: Josifu dva dijela.

*1.Moj. 48,5.

14. Naslijedit ćete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da ću je dati ocima vašim; i pripašće vam ta *zemlja u našljedstvo.

*4.Moj. 34,2.

15. Ovo je dakle međa zemlji: na sjevernoj strani od velikoga mora na Etlon kako se ide u Sedad,

16. *Emat, Virota, Sivrajim, koji je između međe damaštanske i međe ematske, Asaratihon, koji je na međi avranskoj.

*4.Moj. 34,8.

17. Tako će biti međe od mora Asarenan, međa damaštanska i *sjeverna strana na sjever, i međa ematska; to je sjeverna strana.

*4.Moj. 34,9.

18. A istočnu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izrailjeve na Jordanu, od te međe do mora istočnoga. I to je istočna strana.

19. A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu.

20. A zapadna će strana biti veliko more, od te međe do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana.

21. I razdijelite tu zemlju među se po plemenima Izrailjevijem.

22. A razdijelite je u našljedstvo među se i među inostrance koji se bave među vama, koji bi izrodili sinove među vama, i oni neka su vam kao domorodac među sinovima Izrailjevijem, s vama neka dobiju našljedstvo među plemenima Izrailjevijem.

23. I u kome se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospod Gospod.

Podjela zemlje. Obim svetoga grada i nazivi vrata gradskih.

48. Ovo su imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz put etlonski kako se ide u Emat i Asarenan, na među damaštansku na sjever pokraj Emata, od istočne strane do zapadne, Danovo, jedno.

2. A uz među Danovu, od istočne strane do zapadne, Asirovo, jedno.

3. A uz među Asirovu, od istočne strane do zapadne, Neftalimovo, jedno.

4. A uz među Neftalimovu, od istočne strane do zapadne, Manasijino, jedno.

5. A uz među Manasijinu, od istočne strane do zapadne, Jefremovo, jedno.

6. A uz među Jefremovu, od istočne strane do zapadne, Ruvimovo, jedno.

7. A uz među Ruvimovu, od istočne strane do zapadne, Judino, jedno.

8. A uz među Judinu, od istočne strane do zapadne, neka bude prinos što ćete prinijeti, dvadeset i pet tisuća lakata u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istočne strane do zapadne, i Svetinja da bude usred njega.

9. Prinos koji ćete prinijeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu i od deset tisuća u širinu.

10. I taj će sveti prinos biti sveštenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, a sa zapada deset tisuća u širinu, i s istoka deset tisuća u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuća u dužinu; i *Svetinja Gospodnja da bude usred njega. *Jeze. 45,3.

11. To će biti sveštenicima posvećenijem između sinova Sadokovijeh koji drže što sam naredio da se drži i ne zađoše kao drugi *Leviti, kad zađoše sinovi Izrailjevi.

*2.Dnev. 29,4.

12. Njihov će biti sveti prinos od zemlje, svetinja nad svetinjama, uz međe Levitske.

13. A Leviti da imaju uz međe sveštenečke dvadeset i pet tisuća lakata u dužinu, i deset tisuća u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuća, a širina deset tisuća.

14. A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je *svetinja Gospodu. *3.Moj. 27,28.

15. A pet tisuća lakata što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuća biće mjesto posvećeno, za grad, za naselje, i za podgrađa, i grad da bude usred njega.

16. A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina lakata, i s južne strane četiri tisuće i pet stotina, i s istočne strane četiri tisuće i pet stotina, i sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina.

17. I podgrađe će biti dvjesta i pedeset lakata sa sjevera, i dvjesta i pedeset s juga, i

dvjesta i pedeset s istoka, i dvjesta i pedeset sa zapada.

18. A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuća lakata na istok i deset tisuća na zapad prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim.

19. A sluge koje će služiti gradu biće iz svih plemena Izrailjevijeh.

20. Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuća lakata uz dvadeset i pet tisuća, četvrtast, prinijet će u prinos sveti za dostojanje gradu.

21. A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuća lakata prinosu do međe *istočne, i sa zapada prema dvadeset i pet tisuća lakata duž zapadne međe prema dijelovima, to da je knežev; tako će sveti prinos i Svetinja doma biti u srijedi.

*Jeze. 45,7.

22. A od dostojanja levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je knežev, između međe Judine i međe Venijaminove, da je knežev.

23. A ostala plemena biće: od istočne strane do zapadne strane, Venijaminovo, jedno;

24. A uz među Venijaminovu, od istočne strane do zapadne, Simeunovo, jedno;

25. A uz među Simeunovu, od istočne strane do zapadne, Isaharovo, jedno;

26. A uz među Isaharovu, od istočne strane do zapadne, Zavulonovo, jedno;

27. A uz među Zavulonovu, od istočne strane do zapadne, Gadovo, jedno;

28. A uz među Gadovu s južne strane, na jug, međa je od *Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora.

*Jeze. 47,19.

29. To je *zemlja koju ćete ždrijebom razdijeliti plemenima Izrailjevijem u nasljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod.

*Jeze. 47,14.

30. A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane četiri tisuće i pet stotina lakata da bude mjera;

31. A vrata gradska da se nazovu imenima plemena *Izrailjevijeh, troja vrata sa sjevera; jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeja; *Otkr. 21,12.

32. I s istočne strane četiri tisuće i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Josifova, jedna vrata Venjaminova, jedna vrata Danova;

33. I s južne strane četiri tisuće i pet stotina lakata da bude mjera, i troja vrata: jedna

vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova;

34. Sa zapadne strane četiri tisuće i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova.

35. Unaokolo će biti osamnaest tisuća lakata, a ime će gradu od toga dana biti: *Gospod je tu. *Mal. 1,11.

KNJIGA PROROKA DANILA

Učenje Danilo i njegovijeh prijatelja u vavilonskom dvoru, njihova pamet i mudrost.

1. Godine treće carovanja Joakima cara Judina dođe *Navuhodonosor car [†]vavilonski na Jerusalem, i opkoli ga.

*2.O car. 24,1. †2.Dnev. 36,6.

2. I Gospod mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega.

3. I reče car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede *između sinova Izrailjevijeh, i od carskoga roda i od knezova

*2.O Car. 20,18.

4. Mladića na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uči knjigu i jezik haldejski.

5. I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine, a poslije da stoje pred carem.

6. A među njima bjehu od sinova Judinijeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija.

7. A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiji Sedrah, a Misailu Misah, a Azariji Avidenago.

8. Ali Danilo naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni.

9. I dade Bog Danilu te nađe milost i ljubav u starješine nad dvoranima.

10. I reče starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalih mladića, vaših vrsnika, zašto da mi učinite da budem glavom kriv caru?

11. A Danilo reče Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom:

12. Ogleđaj slugе svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo.

13. Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladićima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako čini sa slugama svojim.

14. I poslušaj ih u tom, i ogledaj ih za deset dana.

15. A poslije deset dana lica im dođoše ljepša i mesnatija nego u svih mladića koji jedahu carsko jelo.

16. I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva.

17. I dade Bog svoj četvorici mladića znanje i *razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne. *Priče 2,6.

18. I kad prođe vrijeme po kome car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora.

19. I govori car s njima, i ne nađe se među svjema njima nijedan kao *Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem. *Dan. 2,13.

20. I u svemu čemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nađe da su deset puta bolji od svih *vrača i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu. *Dan. 2,2.

21. I osta *Danilo do prve godine †cara Kira. *Dan. 6,28. †Dan. 10,1.

Danilo objašnjava Navuhodonosorov san o četiri svjetska carstva i o vječnom carstvu Božijem i zadobija veliki ugled.

2. A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga prođe.

2. I reče car da dozovu vrače i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dođoše i staše pred carem.

3. I reče im car: usnih san, i uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio.

4. A Haldeji rekoše caru sirski: care, da si živ dovijeka! pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo ti kazati što znači.

5. A car odgovori i reče Haldejima: zabravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znači, bićete isječeni i kuće će vaše biti buništa.

6. Ako li mi kažete što sam snio i što znači, dobićete od mene dare i poklone i veliku čast; kažite mi, dakle, što sam snio i što znači.

7. Odgovoriše opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa ćemo kazati što znači.

8. Car odgovori i reče: doista vidim da hoćete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio.

9. Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znači, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnoom laž i prijevaru dok se promijeni vrijeme; zato kažite mi san, pa ću vidjeti da mi možete kazati što znači.

10. Odgovoriše Haldeji *caru i rekoše: nema čovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; zato nijedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vrača ili †zvjezdara ili Haldejca.

*Dan. 2,27. †Isa. 47,13.

11. I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati *caru osim bogova, koji ne žive među ljudima. *Dan. 5,11.

12. Zato se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudraci vavilonski.

13. I kad iziđe zapovijest, te ubijahu mudrace, tražahu i Danila i drugove njegove da ih ubiju.

14. Tada *Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudrace vavilonske; *Dan. 2,24.

15. Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: zašto je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu.

16. A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak će kazati caru što san znači.

17. Potom otide Danilo kući svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim,

18. Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudracima vavilonskim.

19. I objavi se tajna Danilu u noćnoj utvari; tada Danilo blagoslovi Boga nebeskoga.

20. Progovori Danilo i reče: da je *blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova †mudrost i sila;

*Psal. 113,2. †O Jovu 12,13.

21. I on mijenja vremena i čase; smeće careve, i *postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima. *Dan. 4,17.

22. On otkriva što je duboko i sakriveno, zna šta je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje.

23. Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu.

24. Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudrace vavilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudraca vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znači.

25. Tada Arioh brže izvede *Danila pred cara, i ovako mu reče: nađoh čovjeka između roblja Judina, koji će kazati caru što san znači. *Dan. 5,13.

26. A car progovori i reče Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znači?

27. Odgovori Danilo caru i reče: tajne koje car ište ne mogu kazati caru mudraci ni zvjezdari ni vraći ni gataru.

28. Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru šta će biti do pošljedka. San tvoj i što ti je vidjela glava na *postelji tvojoj ovo je: *Dan. 4,5.

29. Tebi, care, dođoše misli na postelji što će biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti šta će biti.

30. A meni se ova tajna nije objavila mudroču koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da se javi caru šta san znači i da doznaš misli srca svojega.

31. Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na očima.

32. Glava tome liku bijaše od čistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi,

33. Golijeni mu od *gvožđa, a stopala koje od gvožđa koje od zemlje. *Dan. 2,40.

34. Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjedena i zemljana, i satire ih.

35. Tada se satire i gvožđe i *zemlja i mjed i srebro i zlato, i tpostu kao pljeva na gumnu u ljeto, te odnese vjetar, i ne nađe mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju. *Isa. 11,9. †Otkr. 11,15.

36. To je san; a sada ćemo kazati caru što znači.

37. Ti si, *care, car nad carevima, jer ti Bog tnebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; *Jezeq. 26,7. †Jezd. 1,2.

38. I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice *nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijekom. Ti si ona glava zlatna. *Dan. 4,21.

39. A nakon tebe nastaće drugo *carstvo, manje od tvojega; a potom treće carstvo, mjedeno, koje će vladati po svoj zemlji. *Dan. 5,28.

40. A četvrto će *carstvo biti tvrdo kao tgvožđe, jer gvožđe satire i troši sve, i kao gvožđe što sve lomi, tako će satrti i polomiti. *Dan. 7,23. †Dan. 2,33.

41. A što si vidio stopala i prste koje od kala lončarskoga koje od *gvožđa, biće carstvo razdijeljeno, ali će biti u njemu tvrde od gvožđa, jer si vidio gvožđe pomiješano s kalom lončarskim. *Dan. 2,33.

42. I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, carstvo će biti nešto jako a nešto trošno.

43. A što si vidio *gvožđe pomiješano sa kalom lončarskim, to će se oni pomiješati sjemenom čovječijim, ali neće prionuti jedan za drugoga kao što se gvožđe ne može smiješati s kalom. *Dan. 2,33.

44. A u vrijeme tih careva Bog će nebeski podignuti *carstvo koje se dovijeka neće rasuti, i to se carstvo neće ostaviti drugom narodu; ono će satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo će stajati dovijeka, *Isa. 60,12.

45. Kako si vidio gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satire gvožđe, mjed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što će biti poslije; san je istinit, i tumačenje mu vjerno.

46. Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad.

47. Car progovori Danilu i reče: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu.

48. Tada car uzvisi *Danila, i dade mu mnoge velike darove i učini ga gospodarem svoj zemlji vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudracima vavilonskim. *Jezeq. 28,3.

49. I *Danilo izmoli u tcaru, te postavi nad poslovima zemlje vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu. *Dan. 1,17. †Jez. 39,3.

Tri čovjeka u ognjenoj peći.

3. Car Navuhodonosor načini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u *zemlji vavilonskoj.

*1.O car. 12,28.

2. I posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, rizničare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da dođu da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor.

3. Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, rizničari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom što ga postavi Navuhodonosor.

4. A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori.

5. Kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor.

6. A ko ne bi pao i poklonio se, onaj čas biće bačen u peć ognjenu užarenu.

7. Zato svi narodi kako čuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor.

8. A neki Haldeji taj čas dođoše i tužiše Jevreje,

9. I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ dovijeka!

10. Ti si, care, zapovjedio, svaki ko čuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku;

11. A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peć ognjenu užarenu.

12. A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima *zemlje vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, †care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio.

*Dan. 2,49. †Jest. 3,8.

13. Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše te ljude pred cara.

14. Navuhodonosor progovori i reče im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih?

15. Jeste li, dakle, gotovi, kad čujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji načinih? ako li se ne poklonite, onaj čas bićete bačeni u peć ognjenu užarenu; a koji je bog što će vas izbaviti iz mojih ruku?

16. Odgovoriše Sedrah, Misah i Avdenago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to.

17. Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peći ognjene užarene; i izbaviće nas iz tvojih ruku, care.

18. A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim nećemo služiti niti ćemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio.

19. Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na *Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovarajući zapovjedi da se užari peć sedam puta većma nego što bješe običaj. *Dan. 3,22.

20. I zapovjedi najjačim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peć ognjenu užarenu.

21. Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obući i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peć ognjenu užarenu.

22. Kako zapovijest careva bješe hitna i peć vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga.

23. A ta tri čovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peći ognjene užarene.

24. Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reče svojim dvoranima: ne bacismo li tri čovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care.

25. Odgovori i reče: eno, vidim četiri čovjeka odriješana gdje hode posred ognja i nije im ništa, i četvrti kao da je Sin Božji.

26. Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peći užarenoj, i progovori i reče: Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Boga Višnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja.

27. I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijećnici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih.

28. Progovori Navuhodonosor i reče: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla *anđela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga. *Djela 12,11.

29. Zato zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isijee i kuća da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti.

30. Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji vavilonskoj.

Navuhodonosor objavljuje svoj drugi san. Njegovo objašnjavanje.

Car gubi um i ponižava se.

4. Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži.

2. Svidje mi se da objavim znake i čudesa što mi učini Bog Višnji.

3. Znaci njegovi kako su veliki! i čudesa njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vječno, i vlast njegova od koljena do koljena.

4. Ja Navuhodonosor bijah miran u kući svojoj i cvatijah u dvoru svom.

5. Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me.

6. I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudraci vavilonski da mi kažu što znači san.

7. Tada dođoše vračari, zvjezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne moguše kazati što znači.

8. Najposlije dođe preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kome je duh Svetoga Boga, i pripovjedih mu san:

9. Valtasare, poglavare vračarima, znam da je duh Svetoga Boga u tebi i nikakva tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i šta znači.

10. A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred *zemlje, i visina mu velika. *Dan. 4,20.

11. Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viđaše se do kraja sve zemlje.

12. Lišće mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice *nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo.

*Jezek. 31,6.

13. Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, Stražar i *Svetac siđe s †Neba. *Dan. 8,13. †Dan. 4,23.

14. Povika jako i reče ovako: posijecite *drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišće i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh.

*Mat. 3,10.

15. Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenijem i mjedeni- jem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske.

16. Srce čovječije neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka prođe preko njega.

17. To su odredili Stražari i izrekli Sveti da bi poznali živi da Višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoće, i *postavlja nad njim najnižega između ljudi. *Dan. 2,21.

18. Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasare, kaži šta znači, jer nijedan mudrac u carstvu mom ne može da mi kaže

šta znači; a ti možeš, jer je u tebi duh Svetoga Boga.

19. Tada *Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u čudu za jedan sahat, i misli ga uzne-miravahu. A car progovori i reče: Valtasare, san i značenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reče: gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i značenje njegovo neprijateljima tvojim.

*Dan. 7,15.

20. Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina doseže do neba i koje se viđaše po svoj zemlji,

21. Kojemu lišće bješe lijepo i rod obilan, i na kome bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjedahu ptice nebeske,

22. To si ti, *care, koji si velik i silan, i veličina je tvoja visoka i doseže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih.

*Jer. 27,6.

23. A što car vidje Stražara i Sveca gdje slažaše s Neba i govoraše: posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa *nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena prođe preko njega,

*Dan. 5,21.

24. Ovo znači, care, i ovo je naredba Višnjega koja će se izvršiti na mom gospodaru caru:

25. Bićeš prognan između ljudi, i sa zvijerima ćeš poljskim živjeti, i hraniće te travom kao goveda, i rosa će te nebeska kvasiti, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da Višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

26. A što se reče da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo će ti ostati, kad poznaš da Nebesa vladaju.

27. Zato, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se *grijeha svojih pravdom, i bezakonja svojih milošću prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir.

*1.Petr. 4,8.

28. Sve ovo dođe na cara Navuhodonosora.

29. Poslije dvanaest mjeseci hodaše po carskom dvoru u Vavilonu.

30. I progovori car i reče: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava *veličanstvu momjemu?

*Isa. 26,10.

31. Te riječi još bjehu u ustima caru, a glas dođe s neba: tebi se govori, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe.

32. I bićeš prognan između ljudi, i živjećeš sa zvijerjem poljskim, hraniće te travom kao goveda, i sedam će vremena proći preko tebe dokle poznaš da Višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoće.

33. U taj čas ispuni se ta riječ na Navuhodonosoru; i bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa *nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao pera u orla i nokti kao u ptica.

*Dan. 4,25.

34. Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oči svoje k *nebu, i um joj vrati mi se, i blagoslovih Višnjega, i hvalih i slavih Onoga koji živi dovjeka, čija je vlast vlast vječna i čije je carstvo od koljena do koljena;

*Dan. 12,7. †Luka 1,33.

35. I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu prema njemu, i radi šta hoće s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: šta radiš?

36. U to vrijeme um moj vrati mi se, i na slavu carstva mogega vrati mi se veličanstvo moje i svjetlost moja; i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više veličanstva.

37. Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim Cara nebeskoga, čija su sva djela istina i čiji su putevi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

Valtasarova gozba;
čudnovato pismo na zidu.
Danilo ga objašnjava.

5. Car Valtasar učini veliku *gozbu tisući knezova svojih, i pijaše tvinu pred tisućom njih.

*Jest. 1,3. †Naum 1,10.

2. Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve je-

rusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoče njegove.

3. I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusolimu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoče njegove;

4. Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene.

5. U taj čas izidoše prsti ruke čovječije, i pisahu prema svijetnjaku po okrečenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koju pisашe.

6. Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uznemiriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo.

7. Povika car iza glasa; te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reče mudracima vavilonskim: ko pročita ovo pismo i kaže mi šta znači, onaj će se obući u skerlet, i nosiće zlatnu verižicu o vratu, i biće treći gospodar u carstvu.

8. Tada pristupiše svi mudraci carevi; ali ne mogoše pročitati pisma niti kazati caru šta znači.

9. Tada se car Valtasar vrlo uznemiri i lice mu se sasvijem izmijeni; i knezovi se njegovi prepadoše.

10. Dođe carica radi toga što se dogodi *caru i knezovima njegovijem u kuću gdje bješe gozba, i progovori carica i reče: care, da si živ dovijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja. *Dan. 2,4.

11. Ima čovjek u tvom carstvu, u kome je duh Svetoga Boga; i u vrijeme oca tvoga nađe se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakva je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, *care, postavi ga glavarem vračarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima; *Dan. 2,11.

12. Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje snova i pogađanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nađe se u *Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on će kazati šta znači. *Dan. 6,3.

13. Tada *Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reče: jesi li ti Dani-

lo između roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj? *Dan. 6,13.

14. Čuh za tebe da je duh Svetoga Boga u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nađe u tebe.

15. A sada su dovedeni preda me mudraci, zvjezdari, da pročitaju pismo i kažu mi šta znači; ali ne mogu da kažu šta to znači.

16. A za tebe ja čuh da možeš protumačiti, i zamršene stvari razmršiti. Ako, dakle, možeš pročitati ovo pismo i kazati mi šta znači, obući ćeš se u skerlet, i zlatnu verižicu nosićeš o vratu, i bićeš treći gospodar u carstvu.

17. Tada odgovori Danilo i reče pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo ću ja pročitati caru i kazati šta znači.

18. Care, Bog Višnji dade *carstvo i veličinu i slavu i čast Navuhodonosoru ocu tvojemu. *Dan. 2,37.

19. I od veličine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drhtahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoćaše, i ostavljahu u životu koga hoćaše, uzvišivaše koga hoćaše, i poniživaše koga hoćaše.

20. Ali kada mu se podiže *srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu. *Priče 16,5.

21. I bi prognan između ljudi i *srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog Višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoće †postavlja nad njim. *2.Moj. 9,14. †Dan. 4,17.

22. A ti, Valtasare, sine njegov, nijesi ponižio *srca svojega premda si znao sve ovo. *Isa. 14,13.

23. Nego si se podigao na *Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoče tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjedene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti čuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u čijoj je ruci duša tvoja i svi putevi tvoji. *Priče 20,24.

24. Zato od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano.

25. A ovo je pismo napisano: MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN.

26. A ovo znače te riječi: MENE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio.

27. TEKEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak.

28. FERES, razdijeljeno je *carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima. *Jezd. 1,1.

29. Tada zapovjedi Valtasar, te obukoše Danila u skerlet, i metnuše mu zlatnu verižicu oko vrata, i proglasiše za nj da je treći gospodar u carstvu.

30. Istu noć bi ubijen Valtasar car haldejski.

31. A *Darije Midijanin preuze †carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

*Dan. 9,1. †Dan. 5,28.

Danilo u lavovskoj jami.

6. Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom;

2. A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima će upravitelji davati račune da ne bi caru bilo štete.

3. A taj Danilo nadvišavaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim.

4. Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naći zabave ni pogrješke, jer bješe vjeran, i ne nalažase se u njezga pogrješke ni mane.

5. Tada rekoše oni ljudi: nećemo naći na toga Danila ništa, ako ne nađemo što na nj radi zakona Boga njegova.

6. Tada dođoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ dovijeka.

7. Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijećnici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome

god bogu ili čovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku.

8. Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po *zakonu midskom i persijskom, koji je nepromjenit. *Jest. 1,19.

9. I car Darije napisao knjigu i zabranu.

10. A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kući, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što činjaše prije.

11. Tada se sabraše oni ljudi, i nađoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu.

12. I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili čovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reče: tako je po zakonu midskom i persijskom, koji je nepromjenit.

13. Tada odgovoriše i rekoše caru: *Danilo, koji je između †roblja Judina, ne haje za te, †care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom.

*Dan. 1,6. †Dan. 5,13. †Jest. 3,8.

14. Tada car čuvši to ožalosti se vrlo, i namu da izbavi Danila, i trudaše se do zahoda sunčanoga da ga izbavi.

15. Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja.

16. Tada car reče te dovedoše Danila i bacije ga u jamu lavovsku; i car progovori i reče Danilu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi.

17. I donesoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapečati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila.

18. Tada otide car u svoj dvor, i prenoći ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što čim bi se razveselio, i ne može zaspati.

19. Potom car usta ujutru rano i otide brže k jami lavovskoj.

20. I kad dođe k jami, viknu Danila žalostnijem glasom; i progovori car i reče Danilu: Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova?

21. Tada Danilo reče caru: *care, da si živ dovijeka!
*Dan. 2,4.

22. Bog moj posla *anđela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše; jer se nađoh čist pred njim, a ni tebi, †care, ne učinih zla.
*Dan. 3,28. †Jer. 37,18.

23. Tada se car veoma obradova tome, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne nađe se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu.

24. Potom zapovjedi car, te dovedoše ljude koji bijahu optužili Danila, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne dođoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše.

25. Tada car Darije pisa *svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji: mir da vam se umnoži.
*Dan. 4,1.

26. Od mene je zapovijest da se u svoj državi *carstva mojega svak boji i straši Boga Danilova, jer je On Bog živi, koji ostaje do vijeka, i carstvo se njegovo neće rasuti, i vlast će njegova biti do kraja;
*Dan. 2,44.

27. On izbavlja i spasava, i čini znake i *čudesa na nebu i na zemlji, On je izbavio Danila od sile lavovske.
*Dan. 4,3.

28. I taj *Danilo bijaše srećan za carovanja Darijeva i za carovanja †Kira Persijanca.

*Dan. 1,21. †Jezd. 1,1.

Danilo u snu vidi četiri svjetska
carstva i vječno carstvo
Sina Čovječijega.

7. Prve godine Valtasara *cara vavilonskoga usni †Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i pripovjedi ukratko.

*Dan. 2,28. †Dan. 8,1.

2. Danilo progovori i reče: vidjeh u utvari svojoj noću, a to četiri vjetra nebeska udaraše se na velikom moru.

3. I četiri velike zvijeri iziđoše iz mora, svaka drugačija.

4. Prva bijaše kao lav, i imаше krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao čovjek, i srce ljudsko dade joj se.

5. Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imаше tri rebra u ustima među zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa.

6. Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imаше na leđima četiri krila kao ptica, i četiri glave imаше zvijer, i dade joj se vlast.

7. Potom vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, četvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imаше velike zube gvozdene, jedaše i satiraše, i gažаше nogama ostatak, i razlikovaše se od svih zvijeri predašnjih, i imаше deset rogova.

8. Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste među onijema, i tri prva roga iščupаше se pred njim; i gle, oči kao oči čovječije bjehu na tom rogu, i usta koja govoraše velike stvari.

9. Gledah dokle se postaviše prijestoli, i *Starac sjede, na kome bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao čista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, †točkovi mu kao oganj razgorio.

*Psal. 90,2; †Jezek. 1,15.

10. Rijeka ognjena izlažаше i tecijaše ispred njega, *tisuća tisuća služаше mu, i deset tisuća po deset tisuća stajahu pred njim; sud sjede, i †knjiže se otvoriše.

*Psal. 68,17. †Otkr. 20,12.

11. Tada gledah radi glasa velikih riječi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena *zvijer i tijelo joj se raščini i dade se da izgori ognjem.
*Otkr. 19,20.

12. I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu bješe im određena do vremena i do roka.

13. Vidjeh u utvarama noćnijem, i gle, kao Sin Čovječji iđaše s oblacima nebeskim, i dođe do Starca i stade pred njim.

14. I dade mu se vlast i slava i *carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast

je njegova vlast vječna, koja neće proći, i carstvo se njegovo neće rasuti. *Isa. 9,7.

15. Meni *Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me. *Dan. 7,28.

16. Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu ondje, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znači:

17. Ove četiri velike zvijeri jesu četiri cara, koji će nastati na zemlji.

18. Ali će sveci Višnjega preuzeti *carstvo, i držaće carstvo navijek i dovijeka.

*Isa. 60,12.

19. Tada zaželjeh znati istinu o četvrtoj *zvijeri, koja se razlikovaše od svijeh i bijaše vrlo strašna, i imашe zube gvozdenene i nokte mjedene, i jeđaše i satiraše, a ostatak nogama gažашe, *Dan. 7,23; Dan. 7,7.

20. I o deset *rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imашe oči i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po viđenju veći od drugih. *Otkr. 17,12.

21. Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlađivaše ih,

22. Dokle dođe Starac, i dade se sud svecima Višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo.

23. Ovako reče: četvrta *zvijer biće četvrto carstvo na zemlji, koje će se razlikovati od svijeh carstava, i izješe svu zemlju i pogaziti i satrti. *Dan. 7,7.

24. I deset *rogova jesu deset careva, koji će nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaje drugi, i on će se razlikovati od predašnjih, i pokoriće tri cara. *Otkr. 17,12.

25. I *govoriće riječi na Višnjega, i potiraće svece Višnjega, i pomišljaće da promijeni vremena i zakone; i daće mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za po vremena.

*Otkr. 13,5.

26. Potom će sjesti sud, i uzeće mu se vlast, te će se istrijebiti i zatrti sasvijem.

27. A *carstvo i vlast i veličanstvo carsko pod svijem nebom daće se narodu svetaca

Višnjega; njegovo će carstvo biti vječno carstvo, i sve će vlasti njemu služiti i slušati ga.

*Luka 1,33.

28. Ovdje je kraj ovoj riječi. A mene Danila vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali riječ sačuвах u *srcu svom. *Luka 2,19.

Viđenje o carstvu Midskom, Persijskom i Grčkom i jednom caru nemilostivom prema narodu Božijem.

8. Treće godine carovanja Valtasarova pokazala se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije.

2. I vidjeh u utvari; a bjeh u Susanu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju.

3. I podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imашe dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije.

4. Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i nijedna zvijer ne mogашe mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego činjaše što hoćaše, i osili.

5. A kad ja motrah, gle, iđaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imашe rog znamenit među očima svojim.

6. I dođe do ovna koji imашe dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potrča na nj gnjevno silom svojom.

7. I vidjeh ga gdje dođe do ovna, i razgnjev se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega.

8. I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita četiri roga prema četiri vjetra nebeska.

9. I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema Krasnoj zemlji.

10. I naraste dori do vojske nebeske, i obori na *zemlju neke od vojske i od †zvijezda, i pogazi ih. *Dan. 11,28. †Isa. 14,13.

11. I naraste dori do poglavara toj vojsci, i uze mu svagdašnju *žrtvu, i sveti stan njegov obori. *2.Moj. 29,42.

12. I *vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što činjaše napredovaše mu. *Dan. 8,13.

13. Tada čuh jednoga sveca gdje govoraše, i jedan svetac reče nekome koji govoraše: dokle će trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi Svetinja i vojska?

14. I reče mi: do dvije tisuće i tri stotine dana i noći; onda će se Svetinja očistiti.

15. A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao čovjek.

16. I čuh glas čovječji nasred Ulaja, koji povika i reče: *Gavriilo, kaži ovome utvaru. *Dan. 9,21.

17. I dođe gdje ja stajah; i kad dođe uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reče: pazi, sine čovječji, jer je ova utvara za posljednje vrijeme.

18. A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležeći ničice na zemlji; a on me se dočaće, i ispravi me, te stadoh.

19. I reče: evo, ja ću ti kazati šta će biti na kraju gnjeva; jer će u određeno vrijeme biti kraj.

20. Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi midski i persijski.

21. A runjavi je *jarac car grčki; i veliki rog što mu bješe među očima, to je prvi car. *Dan. 8,5.

22. A što se on slomi, i mjesto njega narastoše četiri, to su četiri carstva, koja će nastati iza toga naroda, ali ne s njegovom silom.

23. A na posljedak carovanja njihova, kad bezakonic navršše mjeru, nastaće car bestidan i lukav.

24. Sila će mu biti jaka, ali ne od njegove jačine, i čudեսno će pustošiti, i biće srećan i svršivaće, i gubiće silne i narod sveti.

25. I lukavstvom njegovijem napredovaće prijevera u njegovoj ruci, i podignuće se u srcu svom, i u miru će pogubiti mnoge, i

ustaće na Kneza nad knezovima, ali će se potrti bez ruke.

26. A rečena utvara o danu i noći istina je; zato ti zapečati utvaru, jer je za mnogo vremena.

27. Tada ja *Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i čudih se utvari, ali niko ne dozna. *Dan. 2,48.

Danilova pokajnička molitva za narod izrailjski. Božije otkrivenje o sedamdeset sedmica.

9. Prve godine *Darija sina Asvirova od plemena midskoga, koji se zacementar nad carstvom Haldejskim, *Dan. 5,31.

2. Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da će se navršiti razvalinama jerusalimskim, sedamdeset godina.

3. I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu tražeći ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom.

4. I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovijedajući se rekoh: o Gospode, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje;

5. Zgriješismo i zlo činismo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i otstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih.

6. I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom.

7. U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalimljana i u svih Izrailjaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijehе njihove, kojima ti grijеšiše.

8. Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješismo.

9. U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega,

10. I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovi-

jem, koje nam je dao preko slugu svojih proroka.

11. I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i otstupi da ne sluša glasa tvojega; zato se izli na nas *prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluga Božijega, jer mu zgriješismo. *5.Moj. 29,27.

12. I On potvrdi riječi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalmu.

13. Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to zlo dođe na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju.

14. I Gospod nasta oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja čini, jer ne slušamo glasa njegovoga.

15. Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo.

16. *Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojega Jerusalmu, svete gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalmu i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas. *Jer. 50,7.

17. Sada, dakle, poslušaj, Bože naš, molitvu sluga svojega i molbe njegove, i obasjaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi.

18. Bože moj, prigni uho svoje, i čuj; otvori oči svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleći se.

19. Gospode, usliši, Gospode, oprost, Gospode, pazi i učini, ne časi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod.

20. A dok ja još govorah i moljah se i isповijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izrailja, i padah moleći se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega,

21. Dok još govorah moleći se, onaj čovjek Gavrilo, kojega vidjeh prije u utvari, doleće brzo i dotae me se o večernjoj žrtvi.

22. I nauči me i govori sa mnom i reče: Danilo, sada izidoh da te urazumim.

23. U početku molitve tvoje izide riječ, i ja dođoh da ti kažem, jer si mio; zato slušaj riječ, i razumij utvaru.

24. Sedamdeset je sedmica određeno tvoje narodu i tvoje gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se očisti *bezakonje i da se dovede vječna pravda, i da se zapečati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. *Jezeek. 35,5.

25. Zato znaj i razumij; otkad iziđe riječ da se Jerusalm opet sazida do Pomazanika vojvode biće sedam sedmica, i šezdeset i dvije sedmice da se opet pograda ulice i zidovi, i to u teško vrijeme.

26. A poslije te šezdeset i dvije sedmice pogubljen će biti Pomazanik i ništa mu neće ostati; narod će vojvodin doći i razoriti Grad i Svetinju; i kraj će mu biti s potopom, i određeno će pustošenje biti do svršetka rata.

27. I utvrdiće zavjet s mnogima za sedmicu dana, a u polovinu sedmice ukinuće *žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka određenoga izlice se na pustoš. *Dan. 11,31.

Novo otkrivenje posle jedne nebeske pojave.

10. Treće godine *Kira cara persijskoga objavi se riječ Danilu, koji se zvaše Valtasar; i riječ bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra riječ i razumje utvaru. *Dan. 1,21.

2. U to vrijeme ja Danilo bjeh u žalosti tri sedmice dana.

3. Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne uđe u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršise tri sedmice dana.

4. A dvadeset četvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijegu velike rijeke Hidekela.

5. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to jedan čovjek obučen u platno, i *pojas bješe oko njega od čistoga zlata iz Uzaza;

*Otkr. 1,13-15.

6. A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oči mu kao lučevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjed ugladena, a glas od riječi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva.

7. I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se.

8. I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagradi, i ne imah snage.

9. I čuh glas od riječi njegovijeh, i kad čuh glas od riječi njegovijeh, izvan sebe padoh ničice licem na zemlju.

10. I gle, ruka me se dotače i podiže me na koljena moja i na dlanove moje.

11. I reče mi: Danilo, mili čovječe! slušaj riječi koje ću ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reče tu riječ, ustah drhćući.

12. I reče mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da mučiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše riječi tvoje, i ja dođoh tvojih riječi radi.

13. Ali *knez carstva persijskoga staja mi nasuprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dođe mi u pomoć; tako ja ostah ondje kod careva persijskih.

*Dan. 12,1.

14. I dođoh da ti kažem šta će biti tvome narodu poslije; jer će još biti utvara za te dane.

15. I kad mi govoraše tako, oborih oči svoje na zemlju i zanijemjeh.

16. I gle, kao čovjek dotače se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navališe moji bolovi na mene i nema snage u meni.

17. A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? Jer od ovoga časa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni.

18. Tada onaj što bijaše kao čovjek opet me se dotače i ohrabri me.

19. I reče: ne boj se, mili čovječe; mir da ti jel ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govori gospodar moj, jer si me ohrabrio.

20. A on reče: znaš li zašto sam došao k tebi? a sada ću se vratiti da vojujem na kneza persijskoga; potom ću otići, i gle, doći će knez grčki.

21. Ali ću ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junački radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

Proricanje o carevima u Persiji,
o Aleksandru Velikom,
o caru južnom i sjevernom,
a osobito o posljednjem dobu.

11. I ja prve godine *Darija Midijani-
na stadoh da mu pomognem, i
da ga potkrijepim. *Dan. 5,31.

2. A sada ću ti kazati istinu. Evo, još će tri cara nastati u Persiji; i četvrti će biti bogatiji od svih, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve će podignuti na Grčko carstvo.

3. Potom će nastati silan car, i vladace velikom državom i radiće što hoće.

4. A kako nestane, *rasuće se carstvo njegovo i razdjeliće se u četiri vjetra nebeska, ne među natražje njegovo niti s vlašću s kojom je on vladao, jer će se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima.

*Dan. 8,8.

5. I car južni osiliće, i jedan od knezova njegovijeh, i biće silniji od njega, i vladace, i država će njegova biti velika.

6. I poslije nekoliko godina oni će se oprijateljiti, i kći južnoga cara doći će k caru sjevernom da učini pogodbu; ali ona neće sačuvati sile mišići, niti će se on održati mišicom svojom, nego će biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme.

7. Potom će od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji će do-

ći s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biće ih i osvojiće ih.

8. I bogove će njihove i knezove njihove sa zakladama njihovijem dragocijenijem zlatnijem i srebrnijem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaće nekoliko godina jači od cara sjevernoga.

9. I tako će car južni doći u svoje carstvo, i vratiće se u svoju zemlju.

10. Ali će sinovi njegovi zaratiti, i skupiće veliku vojsku; i jedan će doći iznenađa, i poplaviti i proći; i vrativši se ratovaće do grada njegova.

11. Tada će se razljutiti car južni, i izaći će i ratovaće s njim, s carem sjevernijem, i podignuće veliku vojsku, te će mu biti data u ruke vojska.

12. I kad razbije vojsku, ponijeće se *srce njegovo, i pobiće tisuće, ali se neće ukrijepiti. *2.Dnev. 25,19.

13. Jer će car sjeverni opet dignuti vojsku veću od prve; i poslije nekoliko godina doći će s velikom vojskom i s velikim blagom.

14. I u to će vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvogega naroda podignuće se da se potvrdi utvara, i popadaće.

15. I doći će car sjeverni, i načiniće opkope, i uzeće tvrde gradove, i mišice južnoga *cara neće odoljeti ni izabrani narod njegov, niti će biti sile da se opre. *Psal. 33,16.

16. I onaj došav na nj činiće što hoće, i neće biti nikoga da mu se opre; i ustaviće se u Krasnoj *zemlji, koju će potrti svojom rukom. *Dan. 8,9.

17. Potom će okrenuti da dođe sa silom svega carstva svojega, ali će se pogoditi s njim, i daće mu kćer za ženu da bi ga upro-pastio, ali se ona neće držati, niti će biti s njim.

18. Potom će se okrenuti na ostrva, i osvojiće mnoga; ali će jedan vojvoda prekinuti sramotu koju čini, i oboriće na nj sramotu njegovu.

19. Potom će se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuće se i pašće, i neće se više naći.

20. I na njegovo će mjesto nastati koji će poslati nastojnika u slavi carskoj; ali će za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja.

21. A na njegovo će mjesto doći neznatan čovjek, kome nije namijenjena čast carska; ali će doći mirno i osvojiće carstvo laskanjem.

22. I mišice koje plave on će poplaviti i polomiti, pa i kneza s kojim je učinio vjeru.

23. Jer udruživši se s njim učiniće prijekaru, i došavši nadvladaće s malo naroda.

24. I doći će mirno u rodna mjesta u zemlji, i učiniće što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovijeh ne učiniše, razdijeliće im plijen i grabež i blago, i smišljaće misli na gradove, za neko vrijeme.

25. Potom će podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car će južni doći u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali neće odoljeti, jer će mu se činiti nevjera.

26. I koji jedu hljeb njegov satrće ga; vojska će njegova poplaviti, i mnogi će pasti pobijeni.

27. I *srce će obojice careva raditi o zlu, i za jednijem će stolom lagati; ali se neće izvršiti; jer će kraj još biti u određeno vrijeme.

*Psal. 12,2.

28. I tako će se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce će se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiće se u svoju zemlju.

29. U određeno će vrijeme opet doći na jug; ali drugi put neće biti kao prvi put.

30. Jer će doći na nj *lađe kitimske, i on će se ojaditi, te će se vratiti; i razljutiće se na sveti zavjet, i izvršiće; i vrativši se složiće se s onima koji ostavljaju sveti zavjet.

*4.Moj. 24,24.

31. I vojska će stajati uza nj, i oskvrniće svetinju u gradu, i ukinuti *žrtvu svagdašnju i postaviće gnusobu pustošnu.

*Dan. 8,11.

32. I koji su bezbožni prema zavjetu, on će ih laskanjem otpaditi; ali narod koji pozna je Boga svojega ohrabriće se i izvršiće.

33. I razumni u narodu naučiće mnoge, i padaće od mača i ognja, ropstva i grabeža mnogog vremena.

34. Ali padajući dobiće malu pomoć; i mnogi će pristati s njima dvoličeci.

35. I od razumnijeh će pasti neki da bi se okušali i očistili i ubijelili do roka, jer će još biti rok.

36. I taj će car činiti što hoće, i *podignuće se i uzvisiće se iznad svakoga boga, i čudno će govoriti na Boga nad bogovima, i biće srećan dokle se ne svrši gnjev, jer će se izvršiti što je određeno.

*Dan. 7,8,25; 2.Sol. 2,4; Otkr. 13,5,6.

37. Neće mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti će za koga boga mariti, nego će se uzvišivati nada sve.

38. I na mjesto Boga najsilnijega slaviće boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviće zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima.

39. I učiniće da gradovi Boga najsilnijega budu boga tuđega; koje pozna umnožiće im slavu i učiniće ih gospodarima nad mnogima i razdijeliće zemlju mjesto plate.

40. A u posljednje vrijeme južni će se car pobiti s njim; i car će sjeverni udariti na nj kao vjor s kolima i konjicima i s mnogim lađama, i ušavši u zemlje poplaviće i proći.

41. I doći će u Krasnu zemlju, i mnogi će propasti, a ove će se izbaviti od njegovijeh ruku: Edomska, Moavska i glavni dio sinova Amonovijeh.

42. I posegnuće rukom svojom na zemlje, i zemlja misirska neće umaknuti.

43. I osvojiće blago u zlatu i u srebru i sve zaklade misirske; i Livijani i Etiopljani ići će za njim.

44. Ali će ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te će izaći s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge.

45. I razapeće šatore dvora svojega među morima na Krasnoj svetoj gori; i kad dođe k svome kraju, niko mu neće pomoći.

Proricanje zapečaćeno.

12. **A** u to će se vrijeme podignuti *Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i tbiće žalosno vrijeme, kakvoga nije bilo otkako je naroda dotada; i u to će se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se nađe zapisan u knjizi.

*Dan. 10,13. †Mat. 24,21.

2. I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiće se, *jedni na život vječni a drugi na sramotu i prijekor vječni.

*Jovan 5,29.

3. I razumni će se *sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao tzvijezde vazda i dovijeka.

*Mat. 13,43. †1.Kor. 15,41.

4. *A ti Danilo zatvori ove riječi i t zapečati ovu knjigu do posljednjega vremena; mnogi će pretraživati, i znanje će se umnožiti.

*Dan. 12,9. †Otkr. 10,4.

5. Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijegu rijeke, a drugi s one strane na brijegu rijeke.

6. I jedan reče *čovjeku obučenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: t kad će biti kraj tjem čudesima?

*Dan. 10,5. †Dan. 8,13.

7. I čuh čovjeka obučenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se Onijem koji živi uvijek da će se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda.

8. I ja čuh, ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav će biti kraj tome?

9. A on reče: idi Danilo, jer su zatvorene i zapečaćene ove riječi do posljednjega vremena.

10. Mnogi će se očistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici će raditi bezbožno, niti će koji bezbožnik razumjeti; ali će razumni razumjeti.

11. A od vremena kad se ukine žrtva vadašnja i postavi gnusoba pustošna, biće tisuća i dvjesta i devedeset dana.

12. Blago onome koji pretrpi i dočeka tisuću i tri stotine i trideset i pet dana.

13. A ti idi ka kraju; i počivaćeš i ostaćeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

KNJIGA PROROKA OSIJE

Izrailjevo idolopoklonstvo
i kazna.

Savez Božiji s njegovijem narodom
raskinut i obnovljen.

1. Reče Gospodnja koja dođe Osiji sinu Veirijevu za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva.

2. Kad Gospod poče govoriti Osiji, reče Gospod Osiji: idi, oženi se bludnicom, i rodi kopilad, jer se zemlja prokurva otstupivši od Gospoda.

3. I otide, i uze Gomeru kćer divlaimsku, koja zatrudnje i rodi mu sina.

4. Tada mu reče Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa ću pohoditi krv jezraelsku na domu Jujevu i ukinuću carstvo doma Izrailjeva.

5. I u to ću vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini jezraelskoj.

6. I ona opet zatrudnje i rodi kćer; i Gospod mu reče: nadjeni joj ime Loruhamu; jer se više neću smilovati na dom Izrailjev, nego ću ih ukinuti sasvim.

7. A na dom Judin smilovaću se, i izbaviću ih Gospodom Bogom njihovijem, a neću ih izbaviti lukom ni mačem ni ratom ni konjima ni konjicima.

8. Potom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodi sina.

9. I reče Gospod: nadjeni mu ime Loamija; jer vi nijeste moj narod, niti ću ja biti vaš.

10. Ali će ipak broj sinova *Izrailjevijeh biti kao pjesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i umjesto da im se reče: nijeste moj narod, reći će im se: sinovi Boga živoga.

*Rim. 9,27.

11. I sabraće se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi ujedno, i postaviće sebi jednoga poglavara i otići će iz zemlje, jer će biti velik dan jezraelski.

2. Recite braći svojoj: narode moj; i sestrama svojim: pomilovana.

2. Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci bludničenja svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih,

3. Da je ne bih svukao голу i učinio je kakva je bila onaj dan kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je žeđu.

4. I neću se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad.

5. Jer se mati njihova bludnica, sramoti se roditeljka njihova; jer govori: ići ću za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moje i piće moje.

6. Zato evo ja ću joj zagraditi put trnjem i zazidaću zidom da ne nađe staza svojih.

7. I trčaće za svojim milosnicima, ali ih neće stignuti; i tražiće ih, ali ih neće naći; pa će reći: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada.

8. Jer ona ne zna da sam joj ja davao žito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega načiniše Vala.

9. Zato ću uzeti natrag žito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeću vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju.

10. I otkriću rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i niko je neće izbaviti iz moje ruke.

11. I ukinuću svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine.

12. I potrcu čokote njezine i smokve, za koje govori: plata su mi, što mi dadoše milosnici moji; i obratiću ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko.

13. I pohodiću na njoj dane valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, i mene zaboravila, govori Gospod.

14. Ali evo, Ja ću je primamiti i odvešću je u *pustinju, i govoriću s njom lijepo.

*Jezek. 20,35.

15. I daću joj vinograde njezine od toga mjesta, i *dolinu Ahor za vrata nadanju, i ondje će pjevati kao za mladosti svoje i kao kad je išla iz Misira.

*Isus N. 7,26.

16. I tada ćeš me, govori Gospod, zvati: mužu moj; a nećeš me više zvati: Vale moj.

17. Jer ću ukloniti iz usta njezinijeh imena Vala; i neće im se više pominjati imena.

18. I tada ću im učiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubinama zemaljskim; i polomiću luk i mač i rat da ih nestane u *zemlji, i učiniću da leže bez straha.

*3.Moj. 26,5.

19. I zaručiću te sebi do vijeka, zaručiću te sebi pravdom i sudom i milošću i milosrdjem.

20. I zaručiću te sebi vjerom, i poznaćeš *Gospoda.

*Isa. 54,13.

21. I tada ću se odazvati, govori Gospod, odazvaću se nebesima, a ona će se odazvati *zemlji.

*Zah. 8,12.

22. A zemlja će se odazvati žitu i vinu i ulju, a to će se odazvati Jezraelu.

23. I posijaću je sebi na zemlji, i smilovaću se na Loruhamu, i reći ću Loamiji: ti si moj narod, i on će reći: Bože moj!

Božija strpljivost najposlije će obratiti njegov narod.

3. Potom reče mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik, a ona čini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izrailjeve, a oni gledaju za tuđim bogovima i ljube žbanove vinske.

2. I kupih je za petnaest sikala srebra i gomor i po ječma.

3. I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne bludniči, i ne budi drugoga; tako ću i ja biti tvoj.

4. Jer će dugo vremena sinovi Izrailjevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez žrtve i bez stupa i bez oplečka i likova.

5. Poslije će se obratiti i tražiće Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu će pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoj u posljednja vremena.

Govor o kazni za Izrailj zbog grijehova. Opomena Judi da ne griješi.

4. Čujte riječ *Gospodnju, sinovi Izrailjevi, jer †Gospod ima parbu sa stanovnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemlji;

*Mih. 6,2. †Jer. 25,31.

2. Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i krađu i čine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu.

3. Zato će tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoći će, i zvijeri poljske i ptice nebeske; i ribe će morske pomrijeti.

4. Ali niko da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod tvoj kao oni koji se prepiru sa sveštenikom.

5. Zato ćeš pasti danju, i s tobom će prorok pasti noću, i pogubiću mater tvoju.

6. Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja ću tebe odbaciti da mi ne vršiš službe sveštenečke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja ću zaboraviti sinove tvoje.

7. Što se više množiš, to mi više griješiše; slavu njihovu pretvoriću u sramotu.

8. Od grijeha naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo.

9. Zato će biti svešteniku kao narodu; pohodiću ga za puteve njegove i platiću mu za djela njegova.

10. I oni će jesti, a neće se nasititi; činiće blud, a neće se množiti; jer pretaše služiti Gospodu.

11. Bludničenje i *vino i mast oduzima srce. *Isa. 28,7.

12. Narod moj pita drvo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh bludnički zavodi ih da čine blud otstupivši od Boga svojega.

13. Navrh gora prinose žrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i bristovima, jer im je sjen dobar; zato bludniče *kćeri vaše i snahe vaše čine preljubu. *Amos 7,17.

14. Neću karati kćeri vaših kad se kurvaju, ni snahe vaših kad čine preljubu; jer se oni odvajaju s bludnicama i prinose žrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumni propašće.

15. Ako se ti kurvaš, Izrailju, neka ne griješi Juda; i ne idite u *Galgal niti idite u Vetaven, i ne kunite se: tako da je živ Gospod. *Amos 5,5.

16. Jer je Izrailj uporan kao uporna junica; sada će ih pasti Gospod kao jagnje na prostranu mjestu.

17. Jefrem se udružio s lažnijem bogovima; ostavi ga.

18. Piće se njihovo prevrnu, jednako čine blud; milo im je: dajte. Braniči su njegovi sramota.

19. Vjetar će ih stegnuti krilima svojim, i oni će se posramiti od žrtava svojih.

Prijetnja carstvima
Judi i Izrailju.

5. Čujte, sveštenici, i pazi, dome Izrailjev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispil i mreža razapeta na Tavoru.

2. Iz potaje klaše one koji zalaze; ali ću ih ja pokarati sve.

3. Ja poznajem Jefrema i Izrailj nije sakriven od mene; jer sada činiš blud, Jefreme, Izrailj se oskvrni.

4. Ne upravljaju djela svojih da se vrate k Bogu svojem; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospoda.

5. I ponositost Izrailjeva svjedoči mu u očima; zato će Izrailj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pašće i Juda s njima.

6. Ići će s ovcama svojim i s govedima svojim da traže Gospoda, ali ga neće naći; uklonio se od njih.

7. Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tuđe sinove; zato će ih proždrijeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem.

8. Trubite u rog u Gavaji, u trubu u Rami; vičite u Vetavenu: za tobom, Venijamine!

9. Jefrem će opustjeti u dan kara; objavih među plemenima Izrailjevijem što će zacijelo biti.

10. Knezovi su Judini kao oni koji premještaju među; izliću na njih kao vodu jarost svoju.

11. Jefremu se čini nasilje, satrven je sudom, jer od svoje volje otide za zapovijesću.

12. Zato ću ja biti Jefremu kao moljac i kao crv domu Judinu.

13. I Jefrem vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Jefrem k Asircu, i Juda posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti će vas oprostiti rane vaše.

14. Jer ću ja biti kao lav Jefremu, kao *lavić domu Judinu; ja, ja ću zgrabiti, i otići ću, odnijecu i niko neće izbaviti. *Jer. 25,38.

15. Otići ću i vratiću se na svoje mjesto dokle ne priznaju svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiće me.

Božija kazna dovodi
do pokajanja.

6. Hodite da se vratimo Gospodu; jer Hon razdrije, i iscijeliće nas, rani, i zaviće nas.

2. Povratite nam život do dva dana, treći dan podignuće nas, i živjećemo pred njim.

3. Tada ćemo poznati Gospoda i sve ćemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uređen kao zora i doći će nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju.

4. Što da ti učinim, Jefreme? što da ti učinim, Judo? jer je dobrota vaša kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane.

5. Zato ih sjekoh preko proroka i ubijah riječima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide.

6. Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga većma nego žrtva paljenica.

7. Ali oni prestupiše zavjet kao Adam; tu me iznevjeriše.

8. Galad je grad onijeh koji čine bezakone, po njemu su krvavi tragovi.

9. A družina je sveštenička kao četa koja dočekuje ljude, ubijaju na putu u Sihem, čine grdilo.

10. U domu Izrailjevu vidim strahotu; ondje je bludničenje Jefremovo, Izrailj se oskvrni.

11. I tebi je, Judo, pripravljena žetva, kad vratim *roblje naroda svojega. *Psal. 126,1.

Jadikovanje nad pokvarenijem Izrailjem i objavljivanje zaslužjenih kazni.

7. Kad liječim Izrailja, tada se pokazuje bezakone Jefremovo i zloća samarijska; jer čine laž, i lupež ulazi, i napolju udara četa.

2. I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakone njihovo; sada stoje oko njih djela njihova, preda mnom su.

3. Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove.

4. Svi čine preljubu; kao peč su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne.

5. Na dan cara našega razbolješe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju potsmjevačima.

6. Jer na zasjede svoje upravljaju srce svoje, koje je kao peč; hljebar njihov spava cijelu noć, ujutru gori kao plamen ognjeni.

7. Svi su kao peč ugrijani i proždiru svoje sudije; svi carevi njihovi padaju, nijedan između njih ne viče k meni.

8. Jefrem se pomiješao s narodima; Jefrem je pogača neprevrnut.

9. Inostranci jedu mu silu, a on ne zna; sijede kose popadaju ga, a on ne zna.

10. I ponositost Izrailjeva svjedoči mu u oči, ali se ne vraćaju ka Gospodu Bogu svojemu niti ga traže uza sve to.

11. I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku.

12. Kad otidu, razapeću na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svući ću ih, karaću ih kako je kazivano u zboru njihovu.

13. Teško njima, jer zađoše od mene; pogibao će im biti, jer me iznevjeriše; ja ih iskupih, a oni govoriše na me laž.

14. Niti me prizivaše iz *srca svojega, nego ridaše na odrima svojim; žita i vina radi skupljajući se otpustaju od mene. *Isa. 29,13.

15. Kad ih karah, ukrijepih im mišice; ali oni misliše zlo na me.

16. Vraćaju se, ali ne k Višnjemu, postaće kao luk lažljiv; knezovi će njihovi popadati od mača s objesti jezika svojega; to će im biti potsmijeh u *zemlji misirskoj.

*Psal. 73,9.

Neprijateljska navala i idolopoklonički narod.

8. Trubu na usta, i reci: kao *orao ide na dom Gospodnji; jer prestupiše zavjet moj i otpadiše se od zakona mojega.

*Jer. 48,40.

2. Izrailj će vikati k meni: Bože moj; poznajemo te.

3. Izrailj je ostavio dobro; neprijatelj će ga goniti.

4. Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od zlata svojega grade sebi likove, da se istrijebe.

5. Ostavilo te je tele tvoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se neće moći očistiti?

6. Jer je i ono od Izrailja; načinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele će samarijsko otići u komade.

7. Jer siju vjetar, pa će žeti oluju; stabljike neće imati, klica neće dati brašna; da bi i dala, proždrijeće ga tuđinci.

8. Proždrijeće se Izrailj, biće među narodima kao sud na kome nema miline.

9. Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Jefrem naima ljubavnike.

10. A što naimaše među narodima, ja ću ih sabrati; a već i okusiše malo radi breme-na *cara nad knezovima. *Jezeek. 26,7.

11. Što umnoži Jefrem oltare da griješi, biće mu oltari na grijev.

12. Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se čine kao nešto tuđe.

13. Za žrtve, koje mi prinose, prinose meso, i jedu ga; *Gospod ih ne prima; sada će se opomenuti bezakonja njihova i pohodiće grijehe njihove; oni će se vratiti u Misir.

*Jezek. 29,16.

14. Izrailj zaboravi Tvorca svojega, i sagradi dvorove, i *Juda umnoži tvrde gradove; ali ću pustiti oganj u gradove ovome, i spalioće dvorove onome.

*Amos 2,5.

Radost prolazi, osveta je tu.

9. Ne raduj se, Izrailju, veseleći se kao narodi, što činiš blud otstupivši od Boga svojega, miluješ platu bludničku po svijem gumnima žitnijem.

2. Gumno i kaca neće ih hraniti, i mast će ih prevariti.

3. Oni neće nastaviti u zemlji Gospodnjoj; nego će se vratiti Jefrem u Misir, i oni će jesti nečistotu u Asirskoj.

4. Neće prinostiti Gospodu vina, niti će mu biti ugodne žrtve njihove, nego će im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskvrniće se, jer im je hljeb za žrtve njihove, neće ući u dom Gospodnji.

5. Šta ćete činiti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega?

6. Jer gle, otići će pustošenja radi; Misir će ih pribрати, Memfis će ih pogrepsti; zaklade njihove od srebra naslijediće kopriva, trnje će im biti u šatorima.

7. Dođoše dani pohođenju, dođoše dani plaćanju; poznaće Izrailj; proroci su ljudi, bezumni su u kojima je duh, za mnoštvo bezakonja tvojega i veliku mržnju.

8. Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptičarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegov.

9. Duboko su se pokvarili kao u vrijeme gavajsko; opomenuće se bezakonja njihova, i pohodiće grijehe njihove.

10. Nađoh *Izrailja kao grožđe u pustinji; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u početku njegovu; oni otidoše k Velfegoru, i odvojiše se za sramotom, i postaje gadni kako im bješe milo.

*4.Moj. 25,3.

11. Jefremova će slava odletjeti kao ptica od rođenja i od utrobe i od začetka.

12. Ako li i othrani sinove svoje, ja ću ih učiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan; i teško njima kad otstupim od njih.

13. Jefrem, kad ga gledah, bješe kao Tir, posađen na ljupku mjestu; ali će Jefrem izvesti krvniku sinove svoje.

14. Podaj im, Gospode; šta ćeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle.

15. Sva je zloća njihova u Galgalu; zato ondje mrzim na njih; za zloću djela njihovih izagnaću ih iz doma svojega; neću ih više ljubiti: svi su knezovi njihovi odmetnici.

16. Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neće roditi roda; ako i rode, ubiću mili porod utrobe njihove.

17. Odbaciće ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaće se po narodima.

Bez pravičnosti nema spasenja.

10. Izrailj je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove.

2. Srce im je razdijeljeno, zato su krivi; On će oboriti oltare njihove, polomicće likove njihove.

3. Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospoda; i šta bi nam učinio car?

4. Govore riječi kunući se lažno kad ugovaraju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdamama na njivi mojoj.

5. Za junice vetavenske uplašioće se stanovnici samarijski; jer će za njima žaliti narod njihov, i sveštenici njihovi, koji im se radovahu, jer će slava njihova otići od njih.

6. I on će sam biti odveden u Asirsku na dar *caru braniču; Jefrema će popasti stid, i Izrailj će se osramotiti namjerom svojom.

*Os. 5,13.

7. Cara će samarijskoga nestati kao pjene povrh vode.

8. I oboriće se visine avenske, grijeh Izrailjev; trnje će i čkalj rasti po oltarima njihovijem, i govoriće gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas.

9. Od vremena gavajskoga grijeshio si, Izrailju; ondje ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike.

10. Po svojoj ću ih volji pokarati, i narodi će se skupiti na njih da ih zarobe za dvojaka bezakonje njihov.

11. Jefrem je junica naučena, koja rado vrše; ali ću joj doći na lijepi vrat; upregnuću Jefrema, Juda će orati, Jakov će povlačiti.

12. Sijte *pravdu, žecete milost; orite krčevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaždio vam pravdom.

*Priče 11,18.

13. Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka.

14. Zato će se podignuti vrema među tvojim narodom, i svi će se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-Arvel kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima.

15. Tako će vam učiniti Vetilj za veliku zloću vašu; zorom će poginuti car Izrailjev.

Usrdno Božije sažaljevanje.

11. Kad *Izrailj bješe dijete, ljubljah ga, i iz †Misira dozvah sina svojega.

*2.Moj. 4,22. †Mat. 2,15.

2. Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Valima, kadiše likovima.

3. Ja učih Jefrema hoditi držeći ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja liječio.

4. Vukoh ih uzicama čovječjim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s čeljusti, i davah im hranu.

5. Neće se vratiti u zemlju misirsku, nego će mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti.

6. I mač će stajati u gradovima njegovijem, i potrče prijevornice njegove i proždrijeti za namjere njihove.

7. Narod je moj prionuo za otpad od mene; zovu ga k Višnjemu, ali se nijedan ne podiže.

8. *Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izrailju? kako da učinim od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustreptalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti.

*Jer. 9,7; Os. 6,4.

9. Neću izvršiti ljutoga gnjeva svojega, neću opet zatrti Jefrema; jer sam Ja Bog a ne čovjek, Svetac usred tebe; neću doći na grad.

10. Ići će oni za Gospodom; on će rikati kao lav; kad rikne, sa strahom će dotrčati sinovi s mora;

11. Sa strahom će dotrčati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i nseliću ih u kućama njihovijem, govori Gospod.

Pradjed Jakov ugled svojemu narodu.

12. Okolilo me je Jefrem lažju i dom Izrailjev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

2. Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir.

3. I s Judom ima Gospod parbu i pohodiće Jakova prema putevima njegovijem, platiće mu po djelima njegovijem.

4. U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoj bori se s Bogom;

5. Bori se s anđelom, i nadjača; plaka, i moli mu se; nađe ga u Vetilju, i ondje govori s nama.

6. Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen.

7. Ti, dakle, obrati se k Bogu svojemu, čuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega.

8. Trgovac je Jefrem, u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da čini krivo.

9. I govori Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom neće mi naći nepravde koja bi bila grijeh.

10. A Ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje misirske, još ću ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima.

11. I govoriću preko proroka, i umnožiću utvare, i davaću priču preko proroka.

12. Doista je Galad *bezakonje, postaše sama taština; u Galgalu prinose junce na žrtvu, i oltari su im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj. *Amos 4,4.

13. I Jakov pobježe u zemlju sirsku, i Izrailj služi za ženu, i za ženu čuva ovce.

14. I prorokom izvede Gospod Izrailja iz Misira, i prorokom čuva ga.

15. Jefrem ga ljuto razgnjevi; zato će ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiće mu *sramotu njegovu †Gospod njegov.

*Dan. 11,18. †5.Moj. 28,37.

Spasenje od smrti.
Propast grijeha.

13. Kad Jefrem govoraše, bješe strah; bješe se uzvisio u Izrailju; ali se ogriješi o *Vala, te umrije.

*2.O car. 17,16.

2. I sada jednako griješe i grade sebi lijuci od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su svi djelo umjetničko, a oni govore za njih: ljudi koji prinose žrtve neka cje-luju teoce.

3. Zato će biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka.

4. A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje misirske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao.

5. Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj.

6. Imajući dobru pašu bijahu siti; ali čim se nasitiše, ponese se srce njihovo, zato me zaboraviše.

7. Zato ću im biti kao lav, kao ris vrebaću ih na putu.

8. Srešću ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediće, i rastrgaću im sve srce njihovo i izješću ih ondje kao lav; zvijerje poljsko raskinuće ih.

9. Propao si, Izrailju; ali ti je pomoć u meni.

10. Gdje ti je car? gdje je? neka te sačuva u *svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio: daj mi cara i knezove? *1.Sam. 8,5; 1.Sam. 12,17.

11. Dadoh ti *cara u gnjevu svom, i uzeh ga u jarosti svojoj. *1.Sam. 8,22.

12. Svezano je *bezakonje Jefremovo, ostavljen je grijeh njegov. *O Jovu 14,17.

13. Bolovi kao u porodilje spopašće ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi.

14. Od groba ću ih izbaviti, od smrti ću ih sačuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kajanje će biti sakriveno od očiju mojih.

15. Rodan će biti među braćom svojom; ali će doći istočni vjetar, vjetar Gospodnji, koji ide od pustinje, i usahnuće mu izvor, i studenac će mu zasušiti; on će odnijeti blago od svih dragih zaklada.

16. Samarija će opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni će pasti od mača, djeca će se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasprioriti.

Izrailjevo obraćenje
i procvjetavanje u budućnosti.

14. Obrati se, Izrailju, ka *Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja. *1.Sam. 7,3.

2. Uzmite sa sobom riječi, i obratite se ka Gospodu; recite mu: oprostite sve bezakonje, i primi dobro; i daćemo žrtve usana svojih.

3. Asirac nas ne može izbaviti, nećemo jahati na konjma, niti ćemo više govoriti djelu ruku svojih: Bože naš; jer u tebe nalazi milost sirota.

4. Iscijeliću otpad njihov, ljubiću ih drage volje; jer će se gnjev moj odvratiti od njega.
5. Biću kao rosa Izrailju, procvjetaće kao ljiljan i pustiće žile svoje kao drveta livanska.
6. Raširiće se grane njegove, i ljepota će mu biti kao u masline i miris kao livanski.
7. Oni će se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, rađaće kao žito i cvjetaće kao

- vinova loza; spomen će mu biti kao vino livansko.
8. Jefreme, šta će mi više idoli? Ja ću ga uslišiti i gledati; ja ću mu biti kao jela zelena; od mene je tvoj plod.
9. Ko je mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putevi Gospodnji, i pravednici će hoditi po njima, a prestupnici će pasti na njima.

KNJIGA PROROKA JOILA

Napast od skakavaca i znaci dana
Gospodnjega, jadikovanje i molba.

1. Riječ Gospodnja koja dođe Joilu sinu Fatuilovu.

2. Čujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca?

3. Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu.

4. Što osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv.

5. Otrijeznite se, pijanice, i plačite; i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših.

6. Jer dođe na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u lavice.

7. Potre vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sasvijem ih oguli i pobaca, te im se grane bijele.

8. Ridaj kao mladica opasana kostrijeću za mužem mladosti svoje.

9. Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje.

10. Opustje polje, tuži zemlja; jer je potrveneno žito, usahlo *vino, nestalo ulja.

*Isa. 24,7.

11. Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i ječma radi, jer propade žetva na njivi;

12. Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posah-

nuše, jer nesta radosti između sinova ljudskih.

13. Opašite se i plačite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, dođite, noćujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se ne unosi u dom Boga vašega dar i naljev.

14. Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom *Gospoda Boga svojega, i vapijte ka Gospodu:

*2.Dnev. 20,3.

15. Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnji, i doći će kao pogibao od svemogućega.

16. Nije li nestalo hrane ispred očiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega?

17. Sjeme istruhnu pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito.

18. Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju paše; i *ovce ginu.

*Jona 3,7.

19. K tebi, Gospode, vičem, jer oganj sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju.

20. I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vođeni i oganj sažeže paše u pustinji.

Nastavak opisivanja napasti od skakavaca.

Poziv na pokajanje. Obricanje novoga blagoslova. Sveti Duh.

2. Trubite u trubu na Sionu, i vičite na svetoj gori mojoj, neka drhću svi stanovnici zemaljski, jer ide dan *Gospodnji, jer je blizu,

*Avd.1.15.

2. Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, tako ide narod velik i silan, kakvoga nije bilo otkad je vijeka niti će ga poslije kad biti od koljena do koljena.
3. Pred njim proždire oganj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt edemski, a za njim pustinja pusta, ništa neće uteći od njega.
4. Na očima su kao konji i trčaće kao konjici.
5. Skakaće povrh gora topoćući kao kola, praskajući kao plamen ognjeni koji sažiže strnjiku, kao silan narod spreman za boj.
6. Pred njim će se prepadati narodi, svako će lice pocrnjeti.
7. Oni će trčati kao junaci, kao vojnici skakaće na zid, i svaki će ići svojim putem, niti će otstupati sa svoje staze.
8. I jedan drugoga neće tiskati, svaki će ići svojim putem, i na mačeve navirući neće se raniti.
9. Po gradu će hoditi, po zidovima će trčati, u kuće će se peti, ulaziće kroz prozore kao lupež.
10. Pred njima će se zemlja tresti, nebesa će se pokolebati, *sunce će i mjesec pomrknuti i zvijezde će ustegnuti svjetlost svoju. *Isa. 13,10.
11. A *Gospod će pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer će oko njegov biti vrlo velik, jer će biti silan onaj koji će izvršiti volju njegovu; jer će dan Gospodnji biti velik i vrlo strašan, i ko će ga podnijeti? *Jer. 50,34.
12. Zato još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteći i plačući i tužeći.
13. I razderite *srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka †Gospodu Bogu svojem, jer je †milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. *2.O car. 22,19. †Jona 4,2. †2.Moj. 34,6.
14. Ko zna, neće li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga *blagoslov, dar i naljev za †Gospoda Boga vašega. *Isa. 65,8. †Sof. 2,3.
15. Trubite u trubu na Sionu, naredite post, proglasite svetkovinu.
16. Saberite narod, osveštajte sabor, skupite starce, saberite *djecu i koja sisaju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje. *2.Dnev. 20,13.
17. Između trijema i oltara neka plaču sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku: prosti, *Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njim obladaju narodi; zašto da reku u narodima: gdje im je Bog? *Isa. 37,20; 2.Moj. 32,11.
18. I *Gospod će revnovati za zemlju svoju i požaliće narod svoj. *5.Moj. 32,36.
19. I *Gospod će odgovoriti i reći će svoje narodu: evo, ja ću vam poslati žita i vina i ulja, i bićete ga siti, i neću vam više dati pod sramotu među narodima. *Mal. 3,10.
20. Jer ću udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u *zemlju suhu i pustu, prednju četu njegovu u istočno more a zadnju u more zapadno, i podignuće se smrad njegov, i trulež će se njegov podignuti, pošto učini velike stvari. *2.Moj. 10,19.
21. Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer će Gospod učiniti velike stvari.
22. Ne bojte se, zvijeri poljske; jer će se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta će nositi rod svoj, smokva će i loza vinova davati silu svoju.
23. I vi, sinovi sionski, radujte se i veselite se u *Gospodu Bogu svojem, jer će vam dati †dažd na vrijeme, i spustiće vam dažd rani i pozni na vrijeme. *Zah. 10,7. †3.Moj. 26,4.
24. I gumna će se napuniti žita, a kace će se preljevati vinom i uljem.
25. I naknadiću vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crv i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas.
26. I ješćete izobila, i bićete siti i hvalićete ime Gospoda Boga svojega, koji učini s vama čudesa, i narod moj neće se posramiti do vijeka.
27. I poznaćete da sam ja usred Izraelja, i da sam Ja *Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj neće se posramiti do vijeka. *Isa. 45,5.

28. I poslije ću izliti Duha svojega na svako tijelo, i proricaće sinovi vaši i *kćeri vaše, starci će vaši sanjati sne, mladići će vaši viđati utvare.

*Djela 21,9.

29. I na sluge ću i na sluškinje u one dane izliti Duha svojega;

30. I učiniću čudesa na nebu i na zemlji, krv i oganj i pušenje dima.

31. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji.

32. I svaki koji prizove ime *Gospodnje spašće se; jer će na gori †Sionu i u Jerusalmu biti spasenje, kao što je rekao †Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

*Isa. 4,2. †Isa. 46,13. †Isa. 11,11.

Kazna Božija nad neprijateljem.
Spasenje i blagovanje naroda Božijega.

3. Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalmisko,

2. Sabraču sve narode, i svešću ih u dolinu Josafatovu, i ondje ću se suditi s njima za svoj narod i za nasljedstvo svoje Izrailja, kojega rasijaše među narode i razdijeliše zemlju moju;

3. I za moj narod bacaše ždrijeb, i davaše dijete za bludnicu, i prodavaše djevojku za vino, te piše.

4. I šta hoćete vi sa mnom, Tیره i Sidone, i svi krajevi palestinski? hoćete li da mi platite? i hoćete li da mi vratite? Odmah ću vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu.

5. Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najljepše zaklade moje unesoste u svoje crkve.

6. I sinove Judine i sinove jerusalimske prodadoste sinovima grčkim da biste ih otjerali daleko od međe njihove.

7. Evo, Ja ću ih dignuti s mjesta kuda ih prodadoste, i platiću vam platu vašu na vašu glavu.

8. I prodaću vaše sinove i vaše kćeri u ruke sinovima Judinijem, i oni će ih pro-

dati Savejcima u narod daljni, jer Gospod reče.

9. Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka dođu i idu svi vojnici.

10. Raskujte raonike svoje na *mačeve, i srpove svoje na koplja; ko je slab, neka reče: junak sam.

*Isa. 2,4.

11. Skupite se i hodite, svi narodi unaokolo, i saberite se! tamo svedu, Gospode, junake svoje.

12. Neka se podignu i dođu narodi u *dolinu Josafatovu; jer ću ondje sjesti da sudim svijem narodima unaokolo.

*2.Dnev. 20,26.

13. *Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, sidite, jer je tjesak pun, kace se preljevaju; jer je zloća njihova velika.

*Otkr. 14,15.

14. Gomile, gomile u dolini sudskoj; jer je dan Gospodnji blizu u dolini sudskoj.

15. *Sunce će i mjesec pomrknuti, i zvijezde će ustegnuti svoju svjetlost.

*Joilo 2,10.

16. I *Gospod će riknuti sa †Siona, i iz Jerusalma će pustiti glas svoj, i zatrešće se nebo i zemlja; ali će Gospod biti utočište svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem.

*Jer. 25,30. †Amos 1,2.

17. I poznaćete da sam Ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jerusalm će biti svet, i tuđinci neće više ići po njemu.

18. I tada će gore kapati slatkim vinom, i humovi će se topiti od mlijeka, i svijem potocima Judinijem teći će voda, i izaći će izvor iz doma Gospodnjega i natopiće dolinu Sitim.

19. Misir će opustjeti, i Edomska će biti pusta pustinja za nasilje učinjeno sinovima Judinijem, jer proliše krv pravu u zemlji njihovoj.

20. A Juda će stajati dovijeka i Jerusalm od koljena do koljena.

21. I očistiću krv njihovu, koju ne očistih; i *Gospod će nastavati u Sionu.

*Jezek. 48,35.

KNJIGA PROROKA AMOSA

O kazni susjeda Izrailjevih.

1. **R**iječi Amosa koji bijaše između pastira iz *Tekuje, što vidje za Izraelja za vremena †Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva, dvije godine prije †trusa.

*2.Sam. 14,2. †Os. 1,1. †Zah. 14,5.

2. Reče dakle: Gospod će *riknuti sa Siona, i iz Jerusalima će pustiti glas svoj, i tužiće stanovni pastirski i posušiće se vrh Karmilu.

*Jer. 25,30.

3. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini *Damask, neću mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom.

*Isa. 17,1.

4. Nego ću pustiti oganj u dom Azailov, te će proždrijeti dvorove Ven-Adadove.

5. I polomiću prijevornice Damasku, i istrijebiću stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edenova, i *otići će u ropstvo narod sirski u Kir, veli Gospod.

*2.O car. 16,9.

6. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini *Gaza, neću joj oprostiti, jer ih zarobiše sasvijem i predadoše Edomcima.

*2. Dnev. 28,18.

7. Nego ću pustiti oganj u zidove Gazi, te će joj proždrijeti dvorove.

8. I istrijebiću stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuću ruku svoju na Akaron, i izginuće ostatak filistejski, veli Gospod Gospod.

9. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Tir, neću mu oprostiti, jer sasvijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjećaoše se bratske vjere.

10. Nego ću pustiti oganj u zidove Tiru, te će proždrijeti dvorove njegove.

11. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini *Edom, neću mu oprostiti, jer goni †brata svojega mačem potrvši u sebi sve žaljenje, i gnjev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži uvijek. *Mal. 1,4. †5.Moj. 23,7.

12. Nego ću pustiti oganj u Teman, i proždrijeće dvore u Vosori.

13. Ovako veli *Gospod: za tri zla i za četiri što učiniše sinovi Amonovi, neću im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire među svoju.

*Jer. 49,1.

14. Nego ću zapaliti oganj u zidovima *Ravi, te će joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora.

*5.Moj. 3,11.

15. I car će njihov otići u *ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

*Jer. 49,3.

O kazni nad Moavom, Judom i Izrailjem.

2. **O**vako veli *Gospod: za tri zla i za četiri što učini Moav, neću mu oprostiti, jer sažeže kosti cara edomskoga u kreč.

*Jezeq. 25,8.

2. Nego ću pustiti oganj na Moava, te će proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav će poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnijem.

3. I istrijebiću sudiju iz njega i sve knezove njegove pobiću s njim, veli Gospod.

4. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Juda, neću mu oprostiti, jer prezeše zakon Gospodnji i uredaba njegovih ne držaše, i prevariše se lažima svojim, za kojima hodiše oci njihovi.

5. Nego ću pustiti oganj u Judu, te će proždrijeti dvore jerusalimske.

6. Ovako veli Gospod: za tri zla i za četiri što učini Izrailj, neću mu oprostiti, jer predaše pravednika za novce i ubogoga za jedne sandale.

7. Čeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevraćaju put smjernima; i sin i otac odlaze k jednoj djevojci da skvrne sveto ime moje.

8. I na haljinama u *zalogu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kući bogova svojih. *2.Moj. 22,26.

9. *A Ja istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kedri i jaki kao hrastovi, i potreh rod njihov ozgo i žile njihove ozdo. *4.Moj. 21,21-24.

10. I ja vas izvedoh iz zemlje misirske, i vodih vas po pustinji četrdeset godina da biste naslijedili zemlju amorejsku.

11. I podizah između sinova vaših proroke i između mladića vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailjevi, govori Gospod.

12. A vi pojiste nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreći: ne prorokujte.

13. Evo, ja ću vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snoplja.

14. I neće biti bijega brzomu, i jaki neće utvrditi krjeposti svoje, i hrabri neće spasti duše svoje.

15. I strijelac neće se održati, i laki na nogu neće se izbaviti, niti će konjik spasti duše svoje.

16. Nego će najhrabriji među junacima go pobjeći u onaj dan, govori Gospod.

Po prorokovoj riječi dolazi kazna Izrailju od Gospoda.

3. Čujte riječ koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailjevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje misirske, govoreći:

2. Samo vas poznah između svih plemena zemaljskih, zato ću vas pohoditi za sva bezakonja vaša.

3. Hoće li dvojica ići zajedno, ako se ne sastanu?

4. Hoće li riknuti lav u šumi, ako nema lova? hoće li lavić pustiti glas svoj iz pećine svoje, ako ne uhvati što?

5. Hoće li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoće li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati?

6. Hoće li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrči uplašen? hoće li biti nesreća u gradu, a Gospod da je ne učini?

7. Jer Gospod Gospod ne čini ništa ne otkrivši tajne svoje slugama svojim prorocima.

8. Kad lav rikne, ko se neće bojati? kad Gospod reče, ko neće prorokovati?

9. Oglasite po dvorovima azotskim i po dvorovima u zemlji misirskoj, i recite: skupte se na gore samarijske i vidite velike neredu u njoj i nasilje u njoj.

10. Ne znaju činiti pravo, govori Gospod, sabiraju blago nasiljem i grabežom u dvorima svojim.

11. Zato ovako veli Gospod Gospod: neprijatelj je oko zemlje i oboriće ti silu tvoju, i oplijenice se dvorovi tvoji.

12. Ovako veli Gospod: kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije golijeni ili kraj od uha, tako će se istrgnuti sinovi Izrailjevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i na kraj postelje.

13. Čujte i zasjeđoćite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama.

14. Kad pohodim Izrailja za grijeh njegove, tada ću pohoditi i oltare vetiljske, i odbiće se rogovi oltaru i pašće na zemlju.

15. I udariću kuću zimnu i ljetnu kuću, i propašće kuće od *slonove kosti, i nestaće velikih kuća, govori Gospod. *1.O car. 22,39.

Prijetnja poglavarima u Izrailju.

4. Čujte ovu riječ, krave vasanske, koje krivo činite ubogima i satirete siromahe, koje govorite gospodarima svojim: donesite da pijemo.

2. Zakle se Gospod Gospod svetošću svojom da će vam evo doći dani, te će vas izvlačiti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim.

3. I kroz prolome ćete izljesti, svaka napremase, i pobacaćete što bude u dvorovima, govori Gospod.

4. Idite u Vetilj, i činite bezakonje, u Galgalu množite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treće godine desetke svoje;

5. I palite žrtvu zahvalnu od hljeba kiselog, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite,

jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi, govori Gospod Gospod.

6. I zato vam Ja dadoh da su vam čisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hljeba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni, govori Gospod.

7. A Ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažda, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne daždje, posuši se.

8. Tako dva i tri grada idahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

9. Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoše obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod.

10. Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih mačem mladiće vaše i odvedoh konje vaše, i učinih te se podizaste smrad iz okola vašega i u nozdrve vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori *Gospod. *Jer. 49,26.

11. Zatirah vas kao što *Gospod zatre †Sodom i Gomor, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. *Jer. 49,18. †Isa. 13,19.

12. Zato ću ti tako učiniti, Izrailju; i što ću ti tako učiniti, pripravi se, Izrailju, da srećeš Boga svojega.

13. Jer eto Onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja *čovjeku što misli, čini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je †Gospod Bog nad vojskama. *Jovan 2,25. †Isa. 47,4.

Naricanje i pozivanje na pokajanje.

Ništa ne pomaže spoljašnje služenje Bogu.

5. Čujte ovu riječ, naricanje koje podižem za vama, dome Izrailjev.

2. Pade, neće više ustati djevojka Izrailjeva; bačena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne.

3. Jer ovako veli Gospod Gospod: u gradu iz kojega je izlazila tisuća ostaće stotina, a

iz kojega je izlazila stotina u njemu će ostati deset domu Izrailjevu.

4. Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu: tražite me, i bićete živi.

5. A ne tražite Vetilja, i ne idite u Galgal, i ne prolazite u Virsaveju, jer će Galgal otići u ropstvo, a Vetilj će se obratiti u ništa.

6. Tražite Gospoda i bićete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetilj.

7. Koji obraćate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate,

8. Onoga tražite koji je stvorio zvijezde kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noć, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod.

9. Koji podiže pogibao na jakoga, te pogibao dođe na grad.

10. *Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo. *Isa. 29,21.

11. Zato što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuće od tesana kamena, ali nećete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali nećete piti *vina iz njih. *Mih. 6,15.

12. Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grijeha vaše, koji su veliki, koji mućite pravednika, primate poklone i izvrćete pravdu ubogima na vratima.

13. Zato će pravedni mućati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme.

14. Tražite dobro, a ne zlo, da biste bili živi; i tako će *Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste. *Mih. 3,11.

15. *Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov. *Psal. 34,14.

16. Zato ovako veli *Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biće tužnja po svijem ulicama, i po svijem putovima govoriće: jaoh! jaoh! i zvaće ratare na žalost i na tužnju one koji umiju naricati. *Jer. 9,17.

17. I po svijem će vinogradima biti tužnja, jer ću *proći posred tebe, govori Gospod. *2.Moj. 12,12.

18. Teško onima koji žele dan Gospodnji! što će vam dan Gospodnji? tada je mrak, a ne vidjelo.

19. Kao da bi ko bježao od lava pa bi ga sreo medvjed; ili kao da bi ko došao u kuću i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela.

20. Nije li dan Gospodnji mrak, a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti?

21. Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neću da mirišem svetkovina vaših.

22. Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, neću ih primiti, i neću pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše.

23. Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih neću da čujem.

24. Nego sud neka teče kao voda i pravda kao silan potok.

25. Jeste li meni prinosili *žrtve i dare u pustinji četrdeset godina, dome Izrailjev?

*Djela 7,42.

26. Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi načiniste.

27. Zato ću vas preseliti iza Damaska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

Prijetnja raspuštenijem i
objesnijem poglavarima
u Judi i Izrailju.

6. Teško bezbrižnima u Sionu i onima koji su bez straha u gori samarijskoj, koji su na glasu između poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izrailjev.

2. Prođite u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije sidite u Gat Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im međe prostranije od vaših međa?

3. Teško vama koji mislite da je daleko zli dan, a primićete stolicu na kojoj je nasilje;

4. Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jaganjce iz stada i teoce ugojene;

5. Koji pjevate uza psaltire, i izmišljate sprave muzičke kao David;

6. Koji pijete vino velikim čašama, i mažete se skupocjenijem mirisima, a ne marite za polom Josifov.

7. Zato će sada otići u ropstvo među prvima koji će otići u ropstvo, i prestaće radost onijeh koji se goste.

8. Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadih na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; zato ću predati grad i sve što je u njemu.

9. I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umrijeće.

10. I kad uzme koga stric mu ili koji će ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuće, reći će onome koji bude u kutu u kući: ima li jošte ko kod tebe? A on će reći: nema nikoga. A on će reći: mući; jer ne pominjaše imena Gospodnjega.

11. Jer evo, Gospod zapovijeda i udariće dom veliki da se razvali i mali dom da popuca.

12. Trče li konji po stijeni i ore li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuč, i plod od pravde u pelen.

13. Vi se radujete onome što nije ništa, i govorite: nijesmo li svojom snagom dobili robove?

14. Jer, gle, Ja ću podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji će vas pritijesniti od ulaska u *Emat do potoka u pustinji.

*1.O car. 8,65.

Videnje kazne nad Izrailjem i Jerovoamovijem domom. Amos proriče propast Amasiji, koji ga optužuje.

7. Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazđavaše skakavce kad počinjaše nicati otava, i gle, bijaše otava po carevoj kosidbi.

2. A kad pojedošte travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

3. Gospod se raskaja za to: neće biti, reče Gospod.

4. Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da će suditi ognjem; i oganj proždrije veliku bezdanu i proždrije dio zemlje.

5. A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako će se podignuti Jakov? jer je mali.

6. Gospod se raskaja za to: ni to neće biti, reče Gospod Gospod.

7. Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila.

8. I reče mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reče: evo, Ja ću metnuti mjerila posred naroda svojega Izrailja, neću ga više prolaziti.

9. Jer će se razoriti visine Isakove, i sveti-nje će Izrailjeve opustjeti, i ustaću na dom Jerovoamov s mačem.

10. Tada *Amasija sveštenik vetiljski posla k Jerovoamu †caru Izrailjevu i poruču mu: Amos diže bunu na te usred doma Izrailjeva, †zemlja ne može podnijeti svihjeh riječi njegovijeh.

*2.O car. 14,23. †Jezd. 4,12. †1.O car. 12,32.

11. Jer ovako govori Amos: Jerovoam će poginuti od mača, a Izrailj će se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo.

12. Potom reče Amasija Amosu: vidioče, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj;

13. A u *Vetlju više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski. *1.O car. 12,32.

14. A Amos odgovori i reče Amasiji: ne bjeħ *prorok ni proročki sin, nego bjeħ govedar i brah dudove; *Zah. 13,5.

15. A Gospod me uze od stada i reče mi Gospod: idi, prorokuj narodu mojemu Izrailju.

16. Sada dakle čuj *riječ Gospodnju. Ti kažeš: ne prorokuj u Izrailju, i ne kropi po domu Isakovu. *Jezek. 13,2.

17. Zato ovako veli Gospod: *žena će ti činiti blud u gradu, i sinovi će tvoji i kćeri

tvoje pasti od mača, i zemlja će se tvoja razdijeliti užem, i ti ćeš umrijeti u nečistoj zemlji, a Izrailj će se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo. *Pláč 5,11.

U zelenoškom će Izrailju zbog kazne doći uzaludna žeđ riječi Božije.

8. Ovo mi pokaza Gospod: gle, kotarica ljetnoga voća.

2. I reče: što vidiš, Amose? A ja rekoh: kotaricu ljetnoga voća. A Gospod mi reče: dođe kraj narodu mojemu Izrailju, neću ga više prolaziti.

3. I pjesme će crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod; biće mnoštvo mrtvih tjelesa, koja će se svuda pobacati mućeći.

4. Čujte ovo, koji proždirete uboge i satirete siromahe u zemlji,

5. Govoreći: kad će proći mladina da prodajemo žito? i subota da otvorimo pšenicu? umaljujući efu i povećavajući sikal i varajući lažnijem mjerilima;

6. Da kupujemo siromahe za novce i ubogoga za jedne sandale, i da prodajemo oćinke od pšenice.

7. Zakle se Gospod slavom Jakovljevom: neću nikad zaboraviti nijednoga djela njihova.

8. Neće li se zemlja potresti od toga, i pro-tužiti svaki koji živi na njoj? i neće li se sva razliti kao rijeka? i neće li se odnijeti i potopiti kao od rijeke misirske?

9. I u onaj dan, govori Gospod Gospod, učiniću da sunce zađe u podne, i pomračiću zemlju za bijela dana.

10. I pretvoriću praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plač, i metnuću *kostrijet oko svihjeh bedara, i učiniću da svaka glava oćelavi i da bude žalost kao za jedin-cem, i kraj će joj biti kao gorak dan. *Jer. 6,26.

11. Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad ću pustiti * glad na †zemlju, ne glad hljeba ni žeđ vode, nego slušanja riječi Gospodnjih. *Jezek. 7,15.26. †Os. 2,3.

12. I potuće se od mora do mora, i od sjevera do istoka trčaće tražeći riječ Gospodnju, i neće je naći.

13. U to će vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladići od žeđi,

14. Koji se kunu krivicom samarijskom i govore: tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I pašće, i neće više ustati.

Strašan sud Izrailju.

Obricanje srećne budućnosti.

9. Vidjeh Gospoda, a On stajaše na oltaru, i reče: udari u gornji prag od vrata da se zatresu dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiću mačem; neće uteći između njih nijedan, niti će se koji spasti.

2. Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande će ih uzeti ruka moja; i da izađu na nebo, odande ću ih skinuti;

3. I da se sakriju na vrh Karmila, naći ću ih i uzeću ih odande; i da se sakriju ispred mojih očiju na dno morsko, ondje ću zapovjediti zmiji da ih ujede;

4. Da otidu u ropstvo pred neprijateljima svojim, i ondje ću zapovjediti maču da ih pobije, i obratiću oči svoje njima na zlo, a ne na dobro.

5. Jer Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i *tuže svi koji žive na njoj, i razljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke misirske.

*Amos 8,8.

6. On je sagradio sebi klijeti na Nebu i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode

morske i izljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod.

7. Nijeste li mi, sinovi Izrailjevi, kao sinovi etiopski? govori Gospod; ne izvedoh li Izrailja iz zemlje misirske, a Filisteje iz Katora i Sirce iz Kira?

8. Gle, oči su Gospodnje upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali neću sasvijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod.

9. Jer, evo, Ja ću zapovjediti i razmetaću među svijem narodima dom Izrailjev kao što se razmeće žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju.

10. Od mača će poginuti svi grješnici između mojega naroda, koji govore: neće doći, niti će nas zadesiti zlo.

11. U to ću vrijeme podignuti opali šator *Davidov, i zatvoriću mu pukotine, i opraviću mu što je razvaljeno, i opet ću ga sagraditi kao što je bio prije, *Djela 15,16.

12. Da bi naslijedili ostatak edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji čini ovo.

13. Evo, idu dani, govori Gospod, kad će orač stizati žeteoca, i koji gazi grožđe sijača, i gore će kapati slatkim vinom, a svi će se humovi rastapati.

14. I povratiću roblje naroda svojega Izrailja, i opet će sagraditi puste *gradove i naseliće se, i nasadiće vinograde i piti vino iz njih, i načiniće vrtove i jesti rod iz njih.

*Isa. 61,4.

15. I posadiću ih u *zemlji njihovoj, i neće se više iščupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj. *Isa. 60,21.

KNJIGA PROROKA AVDIJE

Proricanje kazne zburadajem Edomcima i izbavljanja Izrailja.

Utvvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: čusmo glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nju u boj.

2. Gle, učiniću te malijem među narodima, bićeš vrlo prezren.

3. Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govoriš u srcu svom: ko će me oboriti na zemlju?

4. Da podigneš visoko kao orao i među zvijezde da metneš gnijezdo svoje, odande ću te oboriti, govori Gospod.

5. Kako si oplijenjen? da su došli k tebi kradljivci ili lupeži noću, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi berači vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka?

6. Kako se pretraži Isav, kako se nađoše potaje njegove!

7. Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvladaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hljeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi.

8. U onaj dan, govori Gospod, neću li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj?

9. I tvoji će se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove.

10. Za nasilje učinjeno bratu tvojemu *Jakovu pokriće te stid i istrijebićeš se zasnagda. *1.Moj. 27,41.

11. Onaj dan, kad ti stajaše nasuprot; onaj dan, kad inostranci odvođahu u *ropstvo vojsku njegovu, i tuđinci ulažahu na vrata njegova i bacahu ždrijeb za Jerusalim, bješe i ti kao koji od njih. *Naum 3,10.

12. Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvođашe u tuđu zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove.

13. Ne trebaše ti ući na vrata naroda mogea u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti

gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove.

14. Niti trebaše da staneš na raspoticu da ubijaš bježan njihovo, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje.

15. Jer je dan Gospodnji blizu svijem narodima; kako si činio, tako će ti biti, *plata će ti se vratiti na glavu tvoju. *Sud. 1,7.

16. Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako će piti svi narodi vazda, piće, i ždrijeće, i biće kao da ih nije bilo.

17. A na gori će Sionu biti spasenje, i biće sveta, i dom će Jakovljevi naslijediti nasljedstvo svoje.

18. I dom će Jakovljevi biti *oganj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika; i razgorjeće se na njih, i spaliće ih; i neće biti ostatka domu Isavovu, jer Gospod reče. *Zah. 12,6.

19. I naslijediće jug, goru Isavovu, i ravnice, Filisteje; i naslijediće polje Jefremovo i polje samarijsko i Venijaminovo i Galad;

20. I zarobljena vojska sinova Izrailjevijeh naslijediće što je bilo hananejsko do Sarepte; a roblje jerusalimsko, što je u Sefaradu, naslijediće južne gradove.

21. I izbavitelji će izaći na goru Sion da sude gori Isavovoj, i *carstvo će biti Gospodnje. *Otkr. 11,15.

KNJIGA PROROKA JONE

Gospod poziva Jonu koga kažnjava zbog neposlušnosti.

1. **D**ođe riječ Gospodnja *Joni sinu Amatijevu govoreći: *2.O car. 14,25.

2. Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega, jer izađe zloća njihova preda me.

3. A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nađe lađu koja idашe u

Tarsis, i plativ vozarinu uđe u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda.

4. Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljahu da će se razbiti lađa.

5. I ladari uplašivši se prizivahu svaki svojega boga, i bacahu što bješe u lađi u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lađi, i legav spavače tvrdo.

6. A upravitelj od lađe pristupi k njemu i reče mu: šta ti spavaš! ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo.

7. Potom rekoše jedan drugome: hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dođe na nas ovo zlo. I baciše ždrijeb, i pade ždrijeb na Jonu.

8. Tada mu rekoše: kaži nam zašto dođe ovo zlo na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda?

9. A on im reče: Jevrejim sam, i bojim se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju.

10. Tada se vrlo uplašise ljudi, i rekoše mu: šta si učinio? Jer doznaše ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza.

11. I rekoše mu: što ćemo činiti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veća.

12. A on im reče: uzmite me i bacite me u more, i more će vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura.

13. A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veća.

14. Tada prizvaše *Gospoda i rekoše: molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga čovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospode, činiš kako hoćeš. *5.Moj. 21,8.

15. Potom uzeše Jonu i baciše ga u more, i presta bura na moru.

16. Tada se pobojaše oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i učiniše zavjete.

Jonina molitva i izbavljenje.

2. A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i *Jona bi u truhu ribljem tri dana i tri noći. *Mat. 12,40.

2. I zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz truha ribljege,

3. I reče: zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me; iz utrobe grobne povi-kah, i ti ću glas moj.

4. Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteče; sve poplave tvoje i vali tvoji prelaziše preko mene.

5. I rekoh: odbačen sam ispred očiju tvojih; ali ću još gledati svetu crkvu tvoju.

6. Optekoše me vode do guše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave.

7. Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nada mnomo su dovijeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj.

8. Kad nestajашe duše moje u meni, pome-nuh Gospoda, i molitva moja dođe k tebi, u svetu crkvu tvoju.

9. Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost.

10. A ja ću ti glasom zahvalnijem prinijeti *žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spase-nje je u Gospoda. *Psal. 50,14.

11. I *Gospod zapovjedi ribi, te izbljuva Jonu na zemlju. *Jona 2,1.

Propovijed u Nineviji
o propasti grada.

3. I dođe riječ Gospodnja *Joni drugi put govoreći: *Luka 11,30.

2. Ustani, i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti Ja kažem.

3. I ustav Jona otide u Nineviju po riječi Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda.

4. I Jona poče ići po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče: jošte četrdeset dana, pa će Ninevija propasti.

5. I Ninevljani povjerovaše Bogu, i oglašise post, i obukoše se u kostrijet od najvećega do najmanjega.

6. Jer kad dođe ta riječ do cara ninevijskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuče se u kostrijet i sjede u pepeo.

7. I proglašise se i kaza po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreći: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode.

8. Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeću, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga zloga puta i od nepravde koja mu je u rukama.

9. Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog i povrati se od ljutoga gnjeva svojega, te ne izginemo.

10. I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reče da im učini, i ne učini.

Jona, srdit što Bog nije uništio Nineviju, urazumljuje se.

4. A Joni bi vrlo nedrago, i rasrdi se.

2. I pomoli se Gospodu i reče: Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji? zato šćah prije pobjeći u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem, i kaješ se oda zla.

3. Sada Gospode, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti.

4. A Gospod reče: je li dobro što se srdiš?

5. I Jona iziđe iz grada, i sjede s istoka grada, i načini ondje kolibu, i sjeđaše pod njom u hladu da vidi šta će biti od grada.

6. A Gospod Bog zapovjedi, te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomogne u mucni njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma.

7. Potom zapovjedi Bog, te dođe crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu.

8. I kad ogranu sunce, posla Bog suh istočni vjetar; i sunce stade žeći Jonu po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreći: bolje mi je umrijeti nego živjeti.

9. A Bog reče Joni: je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče: dobro je što se srdim do smrti.

10. A Gospod mu reče: tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noć uzraste, a drugu noć propade.

11. A meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada, u kome ima više od sto i dvadeset tisuća ljudi koji još ne znaju šta je dešno šta li lijevo, i mnogo stoke?

KNJIGA PROROKA MIHEJA

Pustošenje Jude i Izrailja zbog idolopoklonstva.

1. Riječ Gospodnja koja dođe Miheju Moresećaninu za vremena Jotama, Ahaza i *Jezekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusalim. *Jer. 26,18.

2. Čujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje.

3. Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega, i sići će, i *hodiće po visinama zemaljskim.

*Amos 4,13.

4. I gore će se rastopiti pred njim, i doline će se rasjesti, kao vosak od ognja i kao voda što teče niz strmen.

5. Sve je to za zločinstvo Jakovljevo i za grijeh doma Izrailjeva. Koje je zločinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Judine? nije li Jerusalim?

6. Zato ću učiniti od Samarije gomilu u polju da se sade vinogradi, i pobacaću kamenje njezino u dolinu i otkriću joj temelje.

7. I svi rezani likovi njezini razbiće se, i svi će se darovi njezini sažeći ognjem, i sve ću idole njezine potrti, jer od plate bludničke nakupi, i opet će biti plata bludnička.

8. Zato ću plakati i ridati; hodiću svučen i go; plakaću kao zmajevi i tužiću kao sove.

9. Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, dođoše do Jude, dopriješe do vrata mojega naroda, do Jerusalima.

10. Ne javljajte u Gatu, ne plaćite; u Vit-Afri valjaj se po prahu.

11. Iziđi, stanovnice safirska, s golom sramotom; stanovnica sananska neće izaći; žalost vet-ezilska neće vam dati stanka.

12. Jer stanovnica marotska tuži za svojim dobrom. Jer siđe zlo od Gospoda do vrata Jerusalimskih.

13. Upregni brze konje u kola, stanovnice lahiska, koja si početak grijehu kćeri sionskoj, jer se u tebi nađoše zločinstva Izrailjeva.

14. Zato pošlji dare Moresetu Gatskom; do-movi ahsivski prevariće careve Izrailjeve.

15. Još ću ti dovesti našljednika, stanov-nice mariska; doći će do Odolama, slave Izrailjeve.

16. Načini se ćelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi ćelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

Bol zbog bezbožnika koji u laži
nalazi radost. Obricanje
vremena milosti.

2. Teško onima koji smišljaju bezako-nje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci.

2. Žele njive, i otimaju ih; žele kuće, i uzimaju; čine silu čovjeku i kući njegovoj, čovjeku i našljedstvu njegovu.

3. Zato ovako veli Gospod: evo, Ja mislim zlo tome rodu, iz kojega nećete izvući vratova svojih, niti ćete hoditi ponosito, jer će biti zlo vrijeme.

4. U ono vrijeme govoriće se priča o vama, i naricaće se žalosno govoreći: propad-smo; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze! uzevši njive naše razdijeli.

5. Zato nećeš imati nikoga ko bi ti povu-kao uže za ždrijeb u zboru Gospodnjem.

6. Nemojte prorokovati, neka oni proro-kuju; ako im ne prorokuju, neće otstupiti sramota.

7. O ti, koji se zoveš dom Jakovljeve, je li se umalio Duh Gospodnji? jesu li to djela nje-gova? eda li moje riječi nijesu dobre ono-me koji hodi pravo?

8. A narod se moj prije podiže kao nepri-jatelj; preko haljine skidate plašt s onijeh koji prolaze ne bojeći se, koji se vraćaju iz boja.

9. Žene naroda mojega izgonite iz milijeh kuća njihovijeh, od djece njihove otimate slavu moju navijek.

10. Ustanite i idite, jer ovo nije počivalište; što se oskrvni, pogubiće vas pogibljju veli-kom.

11. Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži govoreći: prorokovaću ti za vino i za silovito piće; taj će biti prorok ovome narodu.

12. Doista ću te sabrati svega, Jakove, doista ću skupiti ostatak Izrailjev; posta-viću ih zajedno kao ovce vosorske, kao stado usred tora njihova, biće vrema od ljudstva.

13. Pred njima će ići koji razbija; oni će razbiti i proći kroz vrata, i izaći će; i car će njihov ići pred njima, i Gospod će biti pred njima.

Kažnjavanje starješina svjetovnijeh i duhovnijeh. Proricanje o razorenju Jerusalima.

3. Zato rekoh: čujte, starješine Jako-zvljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati šta je pravo?

2. Koji mrzite na dobro a ljubite zlo, sadi-rette kožu s njih i meso s kosti njihovijeh;

3. I *jedete meso naroda mojega i sadire-te kožu s njih i kosti im prebijate, i sasije-cate kao u lonac i kao meso u kotao.

*Psal. 14,4.

4. Tada će vikati ka Gospodu, ali ih neće uslišiti, nego će sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše.

5. Ovako veli Gospod za proroke koji za-vode moj narod, koji grizu zubima svojim i viču: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, di-žu rat na nj.

6. Zato će vam utvara biti noć i proricanje vaše tama; i sunce će zaći tijem prorocima i dan će im se smračiti.

7. Tada će se postidjeti vidiooci, i vračari će se posramiti, i svi će zastrijeti usne svoje, jer neće biti odgovora Božijega.

8. Ali ja sam pun sile od Duha Gospod-njega, i suda i hrabrosti *da kažem Jakovu zločinstvo njegovo i Izrailju grijeh njegov.

*Isa. 58,1.

9. Čujte ovo, starješine doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvrćete;

10. Koji gradite Sion krvlju i Jerusalim bezakonjem.

11. Poglavari njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uče za *platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoreći: nije li †Gospod usred nas? neće doći zlo na nas. *Mih. 7,3. †Isa. 48,2.

12. Zato će se zbog vas *Sion preorati kao njiva, i †Jerusalim će postati gomila, i gora od doma visoka šuma. *Jer. 26,18. †Psal. 79,1.

O carstvu Mesijinu, povratak i izbavljenje Izrailja posle velike patnje.

4. **A**li će u posljednja vremena biti utvrđena gora doma *Gospodnjega navrh gora i uzvišena iznad humova, i narodi će se stjecati k njoj. *Isa. 2,2.

2. I ići će mnogi narodi govoreći: hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i učite nas svojim putevima, i hodićemo njegovijem stazama; jer će iz Siona izaći zakon i riječ Gospodnja iz Jerusalima.

3. I sudiće među mnogim narodima, i pokaraće jake narode nadaleko, i oni će raskovati mačeve svoje na raonike, i koplja svoja na srpove; neće dizati mača narod na narod, niti će se više učiti ratu.

4. Nego će sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i neće biti nikoga da ih plaši; jer usta Gospoda nad vojskama rekoše.

5. Jer će svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi ćemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega uvijek i dovijeka.

6. U to vrijeme, govori Gospod, sabraću hrome, i skupiću odagnane i kojima zlo učinih.

7. I učiniću od hromijeh ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod će carovati nad njima na gori Sionu otsada i dovijeka.

8. I ti, kulo stadu, stijeno kćeri sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast, carstvo kćeri jerusalimske.

9. Zašto vičeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgiboše tvoji savjetnici, te te obužeše bolovi kao porodilju?

10. Muči se i viči, kćeri sionska, kao porodilja, jer ćeš izaći iz grada i stanovaćeš u polju, i otići ćeš u Vavilon; ondje ćeš se osloboditi, ondje će te iskusiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih.

11. A sada se sabraše na te mnogi narodi govoreći: da se oskrvni, i da se oči naše nagledaju Siona.

12. Ali ne znaju misli Gospodnjih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snoplje na gumno.

13. Ustani i vrsi, kćeri sionska, jer ću ti načiniti rog gvozden, i kopita ću ti načiniti mjedena, te ćeš satrpi mnoge narode, i posvetiću *Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje. *Isa. 21,10.

O Hristovu mjestu rođenja i carstvu milosti. Slava Izrailjeva i obraćanje.

5. **S**aber se sada u čete, četnice, opsjednuti smo, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva.

2. A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesi najmanji među tisućama Judinijem, iz tebe će mi izaći koji će biti Gospodar u Izrailju, kojemu su izlasci od početka, od vječnijeh vremena.

3. Zato će ih ostaviti dokle ne rodi ona koja će roditi; tada će se ostatak braće njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem.

4. I stajaće i pašće ih silom Gospodnjom, veličanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni će nastavati, jer će on tada biti velik do krajeva zemaljskih.

5. I on će biti mir; kad dođe Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada ćemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda.

6. I oni će opasti zemlju asirsku mačem i zemlju Nevrodovu na vratima njegovijem; i on će nas izbaviti od Asirca kad dođe u našu zemlju i kad stupi na među našu.

7. I ostatak će Jakovljevi biti usred mnogih naroda kao rosa od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne čeka čovjeka niti se uzda u sinove čovječije.

8. I ostatak će Jakovljevi biti među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zvjericama šumskim, kao lavić među stadi-
ma ovaca, koji kad ide tlači i rastrže i nema nikoga da izbavi.

9. Ruka će ti se uzvisiti nad protivnicima tvojim, i svi će se neprijatelji tvoji istrijebiti.

10. *I u ono ću vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potreću kola tvoja. *Zah. 9,10.

11. I zatreću gradove u tvojoj zemlji, i razvaliću sva tvrda mjesta tvoja;

12. I istrijebiću vraćanje iz ruku tvojih, i nećeš imati gataru;

13. I istrijebiću likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i nećeš se više klanjati djelu ruku svojih;

14. I iskorijeniću gajeve tvoje isred tebe, i raskopaću gradove tvoje,

15. I izvršiću osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

Narodna nezahvalnost.
Žrtva koju Gospod prihvata.
Žetva zle sjetve.

6. **S**lušajte šta govori Gospod: ustani, sudi se s gorama, i neka čuju humovi glas tvoj.

2. Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izrailjem se sudi.

3. Narode moj, šta sam ti učinio? i čim sam ti dosadio? Odgovori mi.

4. Jer te izvedoh iz zemlje misirske i iskupih iz kuće ropske i poslaha pred tobom Mojsija, Arona i Mariju.

5. Narode moj, opomeni se što naumi Valak car moavski i što mu odgovori Valam sin Veorov, od Sitima od Galgala šta bi, da poznaš pravdu Gospodnju.

6. Sa čim ću doći pred Gospoda da se poklonim Bogu Višnjemu? hoću li doći pred nj sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine?

7. Hoće li Gospodu biti mile tisuće ovnova? desetine tisuća potoka ulja? hoću li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje?

8. Pokazao ti je, čovječe, šta je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da činiš što je pravo i da ljubiš milost i da hodiš smjerno s Bogom svojim?

9. Glas Gospodnji viče gradu, i ko je mudar vidi ime tvoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio.

10. Nije li jošte u kući bezbožnikovoj blago nepravo? i efa krnja, gadna?

11. Hoće li mi biti čist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kamenje?

12. Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran.

13. Zato ću te i Ja biti da oboliš, pustošiću te za grijeh te svoje.

14. Ti ćeš jesti, ali se nećeš nasititi, i padanje tvoje biće usred tebe; i sklanjaćeš, ali nećeš izbaviti, i što izbaviš predaću maču.

15. Ti ćeš sijati, ali nećeš žeti; ti ćeš cijediti masline, ali se nećeš namazati uljem, cedićeš grožđe, ali nećeš piti vina.

16. Jer se drže uredbe *Amrijeve i sva djela doma †Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u potsmijeh, i nosićete šramotu naroda mojega.

*1.O car. 16,25. †1.O car. 16,30. ‡Mih. 2,6.

Malo je pobožnijeh.
Obricanje bogate božanske
milosti poslije kazne.

7. **T**eško meni! jer sam kao kad se obele tre ljetina, kao kad se pabirči poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voća želi duša moja.

2. Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga među ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom.
3. Da čine zlo objema rukama što više mogu, ište knez; i sudija sudi za platu, i ko je velik govori opačinu duše svoje, i spleću je.
4. Najbolji je između njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražara tvojih, pohođenje tvoje, dođe, sada će se smesti.
5. Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na vođu; od one koja ti na krilu leži, čuvaj vrata usta svojih.
6. Jer sin grdi oca, kći ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su čovjeku domašnji njegovi.
7. Ali ja ću Gospoda pogledati, čekaću Boga spasenja svojega; uslišiće me Bog moj.
8. Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaću; ako sjedim u mraku, Gospod će mi biti vidjelo.
9. Podnosiću gnjev Gospodnji, jer mu zgriješih, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravicu; izvešće me na vidjelo, vidjeću pravdu njegovu.
10. Neprijateljica će moja vidjeti, i sram će je pokriti, koja mi govori: *gdje je Gospod Bog tvoj? oči će je moje vidjeti; sada će se ona pogaziti kao blato na ulicama.
*Psal. 79,10.
11. U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to će vrijeme otići zapovijest nadaleko;
12. U to će vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore.
13. A zemlja će biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh.
14. Pasi narod svoj palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme.
15. Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje misirske pokazaću mu čudesa.
16. Narodi će vidjeti, i postidjeće se od sve sile svoje; metnuće ruku na usta, uši će im zagluhnuti.
17. Lizaće prah kao zmiija; kao bubine zemaljske drhćući izlješće iz rupa svojih; pritrčaće uplašeni ka Gospodu Bogu našem, i tebe će se bojati.
18. Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži dovijeka gnjeva svojega, jer mu je mila *milost.
*Jer. 9,24.
19. Opet će se smilovati na nas; pogaziće naša bezakonja; bacićeš u dubine morske sve *grijehe njihovih.
*Isa. 38,17.
20. Pokazaćeš *istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.
*Psal. 85,10.

KNJIGA PROROKA NAUMA

Božije veličanstvo protiv
Asirije.

1. Breme Nineviji; knjiga od utvare
Nauma Elkošanina.

2. Bog je revnitelj i Gospod je osvjetnik; osvjetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži gnjev prema neprijateljima svojim.
3. Gospod je spor na gnjev i velike je moći; ali nikako ne pravda krivca; put je Go-

spodnji u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh.

4. Zaprećuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasan i Karmil, i cvijet vasan-ski vene.
5. Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj.
6. Pred gnjevom njegovijem ko će se održati? i ko će se oprijeti jarosti gnjeva njego-

va? jarost se njegova izlijeva kao oganj, i stijene se raspadaju pred njim.

7. Dobar je Gospod, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj.

8. Ali će silnom poplavom učiniti kraj mjestu njezinu, i tama će goniti neprijatelje njegove.

9. Šta smišljate Gospodu? On će učiniti kraj; neće se dva puta podignuti pogibao.

10. Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeće se kao suha slama.

11. Iz tebe je izašao koji smišlja zlo Gospodu, savjetnik nevaljao.

12. Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet će se isjeći i proći. Mučio sam te, neću te više mučiti.

13. Nego ću sada slomiti jaram njegov s tebe, i pokidaću tvoje okove.

14. Ali za tebe zapovjedi Gospod da se ne sije više ime tvoje; iz doma bogova tvojih istrijebiću likove rezane i livene; načiniću ti od njega grob kad bude prezren.

15. Eto, *na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir. Praznuj, Judo, svoje praznike, ispunjavaj zavjete svoje, jer zlikovac neće više prolaziti po tebi; savijem se zatro. *Isa. 52,7.

Proricanje o razorenju grada Ninevije.

2. Izađe zatirač na te, čuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro.

2. Jer Gospod povrati slavu Jakovljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše.

3. Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola će mu biti kao zapaljeni lučevi na dan kad se uvrsta, i jele će se ljuljati strašno.

4. Kola će praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biće kao lučevi, i trčaće kao munje.

5. Pominjaće junake svoje, a oni će padati idući, pohitjeće k zidovima njegovijem, i zaklon će biti gotov.

6. Vrata će se rijekama otvoriti, i dvor će se razvaliti.

7. I koja stoji, zarobiće se i odvešće se, djevojke njezine pratiće je uzdišući kao golubice, bijući se u prsi.

8. Ninevija bijaše kao jezero vođeno otkako je; ali bježe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire.

9. Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoštvo je svakojakih dragih zaklada.

10. Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi, koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela.

11. Gdje je loža lavovima i pasište lavićima, kuda iđaše lav i lavica i lavić, i nikoga ne bješe da plaši?

12. Lav lovljaše svojim lavićima dosta, i davljaše lavicama svojim, i punjaše pećine svoje lova i lože svoje grabeža.

13. Evo me na te, govori *Gospod nad vojskama, i popaliću kola tvoja u dim, i mač će proždrijeti laviće tvoje, i istrijebiću sa zemlje grabež tvoj, i neće se čuti glas poslanika tvojih. *Jer. 50,31.

Grijevovi grada Ninevije uzrok su kazni koja ide na nju.

3. Teško gradu krvničkom, sav je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega.

2. Pucaju bičevi, i točkovi prašte, i konji topoću, i kola skaču,

3. Konjanici poskakuju, i mačevi sjaje, i koplja sijevaju, i mnoštvo je pobijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvacu,

4. Za mnoštvo bludnosti ljupke bludnice, vješte bajačice, koja prodaje narode svojim bludničenjem i plemena vraćanjem svojim.

5. Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuću ti skute tvoje na lice, i pokazaću narodima golotinu tvoju i carstvima sramotu tvoju.

6. I baciću na tebe gadove i naružiću te, i načiniću od tebe ugled.

7. I ko te god vidi, bježeće od tebe, i govoriće: opustje Ninevija; ko će je žaliti? gdje ću tražiti one koji bi te tješili?

8. Jesi li bolja od No-Amona, koji ležao među rijekama, optočen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovi mu bjehu more?

9. Jačina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjehu ti pomoćnici.

10. I on bi preseljen, otide u *ropstvo, i dječica njegova biše razmrskana po uglovima svih ulica; i za glavare njegove bacaše ždrijeb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta.

*Avd. 1.11. †Plać 2,19.

11. I ti ćeš se opiti i krićeš se, i ti ćeš tražiti zaklon od neprijatelja.

12. Svi će gradovi tvoji biti kao *smokve s ranijem rodnom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoće da jede.

*Jer. 24,2.

13. Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima će tvojim biti širom otvorena vra-

ta od zemlje tvoje, oganj će proždrijeti prijevornice tvoje.

14. Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; udi u kao i ugazi blato, opravi peč za opeke.

15. Ondje će te proždrijeti oganj, mač će te isjeći, izješće te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hruštava, neka vas je mnogo kao skakavaca.

16. Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebu; hruštavi padoše, pa odletješe.

17. Glavari su tvoji kao skakavci i vojvode tvoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijeću, i mjesto im se ne poznaje gdje bjehu.

18. Zadrjemaše tvoji pastiri, *care asirski, polijegaše junaci tvoji, narod se tvoj raspriša po gorama, i nema nikoga da ih zbere.

*Jer. 50,18.

19. Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana tvoja; ko god čuje glas o tebi, pljeskaće rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloća tvoja jednako?

KNJIGA PROROKA AVAKUMA

Judini grijehovi. Kazna zbog njih preko Haldejaca. Prorokova molitva i jadikovanje.

1. Breme koje vidje prorok Avakum.

2. Dokle ću, Gospode, vapiti, a ti nećeš da čuješ? dokle ću ti vikati: nasilje! a ti nećeš da izbaviš?

3. Zašto puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svađu i raspru?

4. Zato se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optječe pravednika, zato sud izlazi izopačen.

5. Pogledajte po narodima i vidite, i čudite se i divite se, jer ću učiniti djelo u vaše dane kojega nećete vjerovati kad se stane pripovijedati.

6. Jer, evo, ja ću podignuti Haldejce, narod ljut i nagao, koji će ići po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova.

7. Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi.

8. Konji će mu biti brži od risova i ljući od vukova uveče, veliko će mnoštvo biti konjika njegovijeh, i idući izdaleka konjici njegovi doletjeće kao orao kad hita na lov.

9. Svi će doći na grabež, s lica će biti kao istočni vjetar, pokupiće roblje kao pijesak.

10. I carevima će se rugati i knezovi će im biti potsmijeh, smijaće se svakom gradu, nasuće zemlje, i uzeće ga.

11. Tada će mu se promijeniti duh, proći će i skriviće; ta će mu sila njegova biti od boga njegova.

12. Nijesi li ti od vijeka, Gospode Bože moj, Sveće moj? nećemo umrijeti; ti si ga,

Gospode, odredio za sud; i utvrdio si ga, Stijeno, za karanje.

13. Čiste su oči tvoje da ne možeš gledati zla, i bezakonja ne možeš gledati; zašto gledaš bezakonike? mučiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe?

14. I hoćeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara?

15. Izvlači ih sve udicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgrće ih predom svojom, zato se veseli i raduje.

16. Zato prinosi žrtvu svojoj mreži, i kadi svojoj pređi; jer je tijekom njegov pretio i hrana mu izabrana.

17. Hoće li zato izvlačiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

Utjeha za vjeru. Grijevovi
Haldejaca. Proricanje propasti
oholijeh.

2. **N**a straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta će mi reći i šta bih odgovorio onome koji me koraše.

2. I odgovori mi Gospod i reče: piši utvaru, i da bude razgovijetno na pločama da se lako čita.

3. Jer će još biti utvara do određenoga vremena, i govoriće šta će biti do pošljedka i neće slagati; ako oklijeva, čekaj je, jer će zajicelo doći, i neće odocniti.

4. Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a *pravednik će od vjere svoje živ biti. *Rim. 1,17; Gal. 3,11; Jevr. 10,38.

5. A kako vino vara, takav je čovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrt je, koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena.

6. Neće li ga svi oni uzeti u priču i u zagonetke, i reći: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle će? i koji trpa na se gusto blato.

7. Neće li najedanput ustati oni koji će te gristi? i neće li se probuditi oni koji će te rastrzati, i kojima ćeš biti grabež?

8. Što si ti oplijenio mnoge narode, tebe će oplijeniti sav ostatak od naroda, za krv ljudsku i za nasilje učinjeno zemlji, gradu i svima koji žive u njemu.

9. Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kući svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i sačuva se oda zla.

10. Smislio si sramotu kući svojoj da zatreš mnoge narode, i ogriješio si se o svoju dušu.

11. Jer će kamen iz zida vikati, i čvor iz drveta svjedočiti.

12. Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom!

13. Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rađe za *oganj i narodi se trude ni za što? *Isa. 50,11.

14. *Jer će se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje kao što je more puno vode. *Isa. 11,9.

15. Teško onome koji poji bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj da bi ga opio i gledao mu golotinju.

16. Nasitićeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doći će k tebi čaša u desnici Gospodnjoj, i bljuvotina će sramna biti na slavi tvojoj.

17. Jer nasilje učinjeno Livanu pokriće te i pustoš među zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje učinjeno zemlji, gradu i svima koji žive u njemu.

18. Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i učitelj laži, te se umjetnik uzda u djelo svoje gradeći nijeme idole?

19. Teško onome koji govori drvetu: preni se! i nijemu kamenu: probudi se! Hoće li on učiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu.

20. A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muči pred njim, sva zemljo!

Prorokova molitva puna
radosnog pouzdanja.

3. Molitva proroka Avakuma; za pjevanje.

2. Gospode, čuh riječ tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina sačuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti.

3. Bog dođe od Temana i Svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove.

4. Svjetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlazažu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena sila njegova.

5. Pred njim išaše pomor, i živo ugljevlje išaše ispod nogu njegovijeh.

6. Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vječne gore, slegoše se humovi vječni; putevi su mu vječni.

7. Vidjeh šatore etiopske u mucu, ustreptaše zavjesi zemlji madijanskoj.

8. Eda li se na rijeke razgnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnjev tvoj? na more jarost tvoja, kad si pojezdio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje?

9. Pomoli se luk tvoj kao što si se zakleo plemenima; razdro si zemlju za rijeke.

10. Vidješe te gore i uzdrhtaše, povodan navali; bezdana pusti glas svoj, uvis podiže ruke svoje.

11. Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja tvojega.

12. Srdito si išao po *zemlji, gnjevno si gazio narode. *Mih. 4,13.

13. Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kući bezbožničkoj do vrata otkrivši temelj.

14. Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navaljivahu kao vihor da me razaspu, radovahu se kao da će proždrijeti siromaha u potaji.

15. Išao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode.

16. Čuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrhtaše na glas, u *kosti mi uđe trulež, i ustresoh se na mjestu svom; kako ću počivati u dan nevolje, kad dođe na narod koji će ga opustošiti. *Jer. 23,9.

17. Jer smokva neće cvasti, niti će biti roda na lozi vinovoj; rod će maslinov prevariti, i njive neće dati hrane, ovaca će nestati iz tora, i goveda neće biti u oboru.

18. Ali ću se ja radovati u *Gospodu, vseliću se u Bogu spasenja svojega. *Isa. 61,10.

19. *Gospod je Gospod sila moja, i daće mi noge kao u košute, i vodiće me po visinama mojim. Načelniku pjevačkom uz žice moje. *Psal. 27,1.

KNJIGA PROROKA SOFONIJE

Dan gnjeva.

1. Riječ Gospodnja koja dođe Sofoniji sinu Husija sina Godolije sina Amarije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina.

2. Sve ću uzeti sa zemlje, govori Gospod;

3. Uzeću ljude i stoku, uzeću ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiću ljude sa zemlje, govori Gospod.

4. Jer ću mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike jerusalimске, i istrijebiću iz mjesta ovoga ostatak Valov i ime sveštenika idolskih s drugim sveštenicima,

5. I one koji se klanjaju na *krovovima vojski nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom. *Jer. 19,13.

6. I one koji se odvrću od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj.

7. *Muči pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnji, jer je Gospod prikovio žrtvu i pozvao svoje zvanice.

*Avak. 2,20.

8. I u dan žrtve Gospodnje pohodiću knezove i carske sinove i sve koji nose tuđinsko odijelo.

9. I pohodiću u taj dan sve koji skaču preko praga, koji pune kuću gospodara svojih grabežem i prijevarom.

10. I u taj će dan, veli Gospod, biti vika od ribljih vrata, i jauk s druge strane, i polom velik s humova.

11. Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovački, istrijebiše se svi koji nose srebro.

12. I u to ću vrijeme razgledati Jerusolim sa žišcima, i pohodiću ljude koji leže na svojoj droždini, koji govore u *srcu svom: Gospod ne čini ni dobro ni zlo.

*Psal. 10,11.

13. I blago će se njihovo razgrabiti i kuće njihove opustošiti; grade kuće, ali neće sjedjeti u njima; i sade vinograde, ali neće piti *vina iz njih.

*Os. 2,9.

14. Blizu je veliki dan *Gospodnji, blizu je i ide vrlo brzo; glas će biti dana Gospodnjega, gorko će tada vikati junak. *Joil 2,1.

15. Taj je dan dan, kada će biti gnjev, dan, kada će biti tuga i muka, dan, kada će biti pustošenje i zatiranje, dan, kada će biti mrak i tama, dan, kada će biti oblak i magla,

16. Dan, kada će biti trubljenje i poklič na tvrde *gradove i na visoke uglove.

*Jer. 8,16.

17. I pritjesniću ljude, te će ići kao slijepi, jer zgriješiše Gospodu; i krv će se njihova prosuti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj.

18. Ni *srebro njihovo ni zlato njihovo neće ih moći izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu će t zemlju proždrijeti oganj revnosti njegove; jer će brzo učiniti kraj svima stanovnicima zemaljskim.

*Jezek. 7,19. †Sof. 3,8.

Opomena narodu da se pokaje.

Kazna nad narodom.

2. **S**aberite se, saberite se, narode nemili,

2. Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodnji, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega.

3. Tražite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji činite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega.

4. Jer će se Gaza ostaviti i Askalon će opustjeti; Azot će se odagnati u podne i Akaron će se iskorijeniti.

5. Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu heretejskom: riječ je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo filistejska, ja ću te zatrti da ne bude stanovnika u tebi.

6. I bregovi će morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada.

7. I taj će kraj biti ostatku doma Judina; ondje će pasti; u domovima će askalonskim lijegati uveče; jer će ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo.

8. Čuo sam rug Moavov i ukore sinova Amonovijeh kojima ružiše moj narod, i raširiše se preko međa njihovijeh.

9. Zato, tako Ja bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav će biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomer, mjesto koprivama, i slanica i vječna pustoš: ostatak naroda mojega oplijeniće ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediće ih.

10. To će im biti za ponositost njihovu; jer ružiše narod Gospoda nad vojskama i podizaše se na nj.

11. Strašan će im biti *Gospod, jer će istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu će se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna.

*Mal. 1,11.

12. I vi, Etiopljani, bićete pobijeni mačem mojim.

13. I dignuće ruku svoju na sjever, i zatrće Asirsku, i Nineviju će opustiti da bude suha kao pustinja.

14. I u njoj će ležati stada, svakojako zvi-
jerje između naroda, i gem i ćuk noćivaće
na dovratnicima njezinijem; glasom će
pjevati na prozorima; pustoš će biti na pra-
govima, jer će se poskidati kedrovina.

15. Takav će biti veseli grad, koji sjedi bez
*brige, koji govori u [†]srcu svom: ja sam, i
osim mene nema drugoga. Kako opustje!
posta loža zvijerju! Ko god prođe mimo
njega zviždaće i mahati rukom.

*Isa. 47,8. [†]Otkr. 18,7.

Prijetnja Jerusalmu. Utješno obricanje
Mesijanskog vremena.

3. Teško gradu odmetničkom i oskvr-
njenom, nasilničkom!

2. Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda
se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu.

3. Knezovi su u njemu lavovi koji riču; su-
dije su vuci večernji, koji ne glođu kosti do
jutra.

4. Proroci su mu hvališe, varalice; svešte-
nici njegovi skvrne Svetinju, izvrću zakon.

5. Gospod je pravedan usred njega, ne čini
nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidje-
lo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid.

6. Istrijebih narode, kule im se razoriše,
ulice im opustih, te niko ne prolazi; grado-
vi im se raskopaše, da nema nikoga, nema
stanovnika.

7. Rekoh: pobojaćeš me se, primićeš nauk;
neće mu se zatrti stan ničim čime bih ga
pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva
djela svoja.

8. Zato čekajte me, govori Gospod, do da-
na kad ću se podignuti na plijen; jer je sud
moj da saberem narode i pokupim carstva,
da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu ja-
rosti svoje, jer će oganj revnosti moje pro-
ždrijeti svu zemlju.

9. Jer ću tada promijeniti narodima usne,
te će biti čiste, da bi svi prizivali ime Go-
spodnje i služili mu složnijem ramenima.

10. Ispreko *rijeka huskih koji se meni
mole, rasijani moji, donijeće mi [†]dare.

*Isa. 18,7. [†]Mal. 1,11.

11. Tada se nećeš više stidjeti nijednoga
od svojih djela, kojima si mi zgriješio; jer
ću onda uzeti iz tebe one koji se hvale sla-
vom tvojom, i nećeš se više veličati na sve-
toj gori mojoj.

12. I ostaviću u tebi narod nevoljan i siro-
mašan, i oni će se uzdati u ime Gospodnje.

13. Ostatak Izrailjev neće činiti bezakonja
niti će govoriti laži, niti će se naći u ustima
njihovijem jezik prijeveran; nego će pasti i
ležati i neće biti nikoga da ih plaši.

14. Pjevaj, kćeri sionska; klikuj, Izrailju;
raduj se i veseli se iz svega srca, kćeri
jerusalimska!

15. Ukloni *Gospod sudove tvoje, odvрати
neprijatelje tvoje; car [†]Izrailjev Gospod
usred tebe je, nećeš se više bojati zla.

*Jezek. 48,35. [†]Jovan 1,49.

16. U onaj dan reći će se gradu Jerusalmu:
ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke.

17. Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe,
Silni, spašće te; radovaće ti se veoma, umi-
riće se u ljubavi svojoj, veseliće se tebe radi
pjevujući.

18. Koji tuže za praznicima, sabraću ih,
koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na
tebi.

19. Gle, uništiću u ono vrijeme sve koji te
muče, i izbaviću hrome i sabrati odagnane,
i dobaviću im hvalu i slavu po svoj zemlji,
gdje su bili pod sramotom.

20. U ono vrijeme dovešću vas, u ono vri-
jeme sabraću vas; jer ću vam dobiti slavu
i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad
povratim roblje vaše pred vašim očima,
govori *Gospod.

*Jezek. 39,13.

KNJIGA PROROKA AGEJA

Priekor zbog nezidanja hrama.

1. Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu *Salatilovu, upravitelju tjudejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenučkom, govoreći:

*Agej 1,14. †Agej 2,2.

2. Ovako veli Gospod nad vojskama govoreći: taj narod govori: još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnji.

3. Zato dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći:

4. Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženijem daskama, a ovaj je dom pust?

5. Zato sada ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um puteve svoje.

6. Sijete mnogo, a uvozite malo; jedete, a ne bivate siti; pijete, a ne napijate se; odijevate se, a nijedan ne može da se zgrije; i koji zaslužuje novce, meće ih u prodrt tobolac.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um putove svoje.

8. Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom; i biće mi mило, i proslaviću se, veli Gospod.

9. Izgledate mnogo, a eto malo; i što unesete u kuću, ja razduham; zašto? veli Gospod nad vojskama; zato što je dom moj pust, a vi svaki trčite za svoj dom.

10. Zato se zatvori *nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina. *5.Moj. 28,23.

11. I dozvah sušu na *zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja rađa, i na ljude i na stoku i na svaki rad ručni. *2.O car. 8,1.

12. I posluša *Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar sveštenučki, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda. *Jezd. 5,2.

13. I govori Agej, poslanik Gospodnji, narodu kao što ga posla *Gospod, i reče: Ja sam s vama, govori Gospod. *2.Dnev. 15,2.

14. I *Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju tjudejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenučkom, i duh svemu ostatku narodom, te dođe i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega,

*2.Dnev. 36,22. †Agej 2,21.

15. Dvadeset četvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

Proricanje buduće slave Hrama i mesijanskog vremena.

2. Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dođe *riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: *Agej 2,10.

2. Kaži sada Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenučkom, i ostatku narodnom govoreći:

3. Ko je među vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj? a kakav vi sada vidite? nije li prema onom kao ništa u vašim očima?

4. Nego sada budi hrabar, Zorovavelju, govori Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru sveštenučki, i budi hrabar sav narode zemaljski, govori Gospod, i radite; jer sam Ja s vama, govori Gospod nad vojskama.

5. Po riječi kojom sam učinio zavjet s vama kad iziđoste iz Misira, Duh će moj stajati među vama, ne bojte se.

6. Jer ovako veli Gospod nad vojskama: još jednom, domalo, i Ja ću potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju;

7. I potrešću sve narode, i doći će izabrani iz svih naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama.

8. Moje je srebro i moje je zlato, govori Gospod nad vojskama.

9. Slava će ovoga doma posljednjega biti veća nego onoga prvoga, veli Gospod nad

vojskama; i postaviću mir na ovom mjestu, govori Gospod nad vojskama.

10. Dvadeset četvrtoga dana devetoga mjeseca druge godine Darijeve dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći:

11. Ovako veli Gospod nad vojskama: upitaj sveštenike za zakon, i reci:

12. Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hljeba ili variva ili vina ili ulja ili kakvoga god jela, bi li se osvetio? A sveštenici odgovoriše i rekoše: ne.

13. Potom reče Agej: ako bi se ko nečist od mrtvaca dotakao čega toga, hoće li biti nečisto? A sveštenici odgovoriše i rekoše: biće nečisto.

14. Tada Agej odgovori i reče: takav je taj narod i takvi su ti ljudi preda mnom, govori Gospod, i takvo je sve djelo ruku njihovih, i što god prinose tamo, nečisto je.

15. A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj,

16. Prije toga kad ko dođe ka gomili od dvadeset mjera, bješe deset; kad dođe ka kaci da dobije pedeset vjedara iz kace, bješe dvadeset;

17. Bih vas sušom i *medljikom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne obratiste k meni, govori †Gospod.

*5.Moj. 28,22. †Amos 4,6.

18. Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset četvrtoga mjeseca devetoga, od dana kad se osnova *crkva Gospodnja, uzmite na um.

*Zah. 8,9.

19. Ima li jošte sjemena u žitnici? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslina još ne rodi; od ovoga ću dana blagosloviti.

20. Potom dođe *riječ Gospodnja drugi put Ageju dvadeset četvrtoga dana mjeseca govoreći:

*Agej 2,10.

21. Kaži Zorovavelju upravitelju *judejskom, i reci: Ja ću potresti †nebo i zemlju;

*Agej 1,14. †Jevr. 12,26.

22. I prevaliću prijesto carstvima, i satrću silu carstvima narodnijem, prevaliću kola i one koji sjede na njima, i popadaće konji i konjici, svaki od mača brata svojega.

23. U to vrijeme, govori *Gospod nad vojskama, uzeću tebe, Zorovavelju, sine Salatilov, slugo moj, govori Gospod, i postaviću te kao pečat; jer sam te izabrao, govori Gospod nad vojskama.

*Jer. 22,24.

KNJIGA PROROKA ZAHARIJE

Poziv na pokajanje.

Pojava anđela Gospodnjega.

Vide se četiri roga i četiri kovača.

1. **O**smoga mjeseca druge godine Darijeve, dođe *riječ Gospodnja proroku †Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći:

*Agej 1,1. †Jezd. 5,1.

2. Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše.

3. Zato im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i Ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama.

4. Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu predašnji proroci govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se sa zlijeh puteva svojih i od zlijeh djela svojih; ali

ne poslušaste niti paziše na me, govori Gospod.

5. Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li do vijeka?

6. Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovjedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospod nad vojskama bješe namislio učiniti nam prema putevima našim i po djelima našim, tako nam učini.

7. Dvadeset četvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dođe riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći:

8. Vidjeh noću, a to čovjek jahaše na konju riđu, i stajaše među mirtama koje bijahu u

dolu, a za njim bijahu konji riđi, šareni i bijeli.

9. I rekoh: šta je ovo, gospodaru moj? A anđeo koji govoraše sa mnom reče mi: ja ću ti pokazati šta je ovo.

10. Tada čovjek koji stajaše među mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospod da obilaze *zemlju. *Zah. 6,7.

11. I oni progovoriše *anđelu Gospodnjemu koji stajaše među mirtama, i rekoše: mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja počiva i mirna je. *Psal. 103,20.

12. Tada anđeo Gospodnji odgovori i reče: Gospode nad vojskama, kad ćeš se već smilovati Jerusalimu i gradovima Judinijem, na koje se gnjeviš već sedamdeset godina?

13. A Gospod odgovori anđelu koji govoraše sa mnom, dobrijem riječima, milijem riječima.

14. I reče mi anđeo koji govoraše sa mnom: viči i reci: ovako veli *Gospod nad vojskama: revnujem za Jerusalim i za †Sion veoma. *Joil 2,18. †Zah. 8,2.

15. I gnjevim se silno na narode bezbrižne, jer se malo razgnjevih a oni pomogoše na zlo.

16. Zato ovako veli *Gospod: obratih se k †Jerusalimu milošću, dom će se moj opet sazidati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže će se zategnuti preko Jerusalima. *Isa. 12,1. †Zah. 8,3.

17. Još viči i reci: ovako veli *Gospod nad vojskama: opet će gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod će opet utješiti Sion i opet će izabrati †Jerusalim.

*Isa. 51,3. †Zah. 3,2.

18. Tada podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, četiri roga.

19. I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: šta je to? A on mi reče: to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalim.

20. Potom pokaza mi Gospod četiri kovača.

21. I rekoh: šta su ti došli da rade? A On odgovori i reče: ono su rogovi koji razmetnuše Judu da niko ne podiže glave; a ovi dođoše da ih uplaše, da odbiju robove na-

rodima, koji podigoše rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

Čovjek s užetom mjeračkim.
Radosno doba povratka iz Vavilona.
Pozivanje mnogobožaca.

2. Opet podigoh oči svoje i vidjeh, i gle, *čovjek, i u ruci mu uže mjeračko.

*Jezeq. 40,3.

2. I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjerim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.

3. I gle, anđeo koji govoraše sa mnom iziđe, i drugi anđeo iziđe mu na susret.

4. I reče mu: trči, govori onom mladiću i reci: Jerusallimljani će se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što će biti u njemu.

5. I ja ću mu, govori Gospod, biti zid ogranjen unaokolo i biću za slavu usred njega.

6. Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u četiri vjetra nebeska, govori Gospod.

7. Ej Sione, koji sjediš kod kćeri vavilonske, izbavi se.

8. Jer ovako veli Gospod nad vojskama: za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tiče u vas, tiče u zjenicu oka njegovga.

9. Jer evo ja ću mahnuti rukom svojom na njih, i biće plijen slugama svojim, i poznaćete da me je poslao Gospod nad vojskama.

10. Pjevaj i veseli se, kćeri sionska, jer evo ja idem i nastavaću usred tebe, govori *Gospod.

*Jezeq. 48,35.

11. I mnogi će se narodi prilijepiti ka Gospodu u taj dan, i biće mi narod, i ja ću nastavati usred tebe, i poznaćeš da me je poslao k tebi *Gospod nad vojskama.

*Zah. 2,9.

12. I Gospod će naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet će izabrati Jerusalim.

13. Neka muči svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

Isus poglavar sveštinički pred anđelom Gospodnjim. Proricanje o Čovjeku klici (Mesija).

3. Poslije mi pokaza *Isusa poglavara sveštiničkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. *Agej 1,1.

2. A Gospod reče sotonu: Gospod da te ukori, sotonu, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusolim. Nije li on glavna istrgnuta iz ognja?

3. A Isus bijaše obučen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom.

4. A on progovori i reče onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine.

5. I rekoh: neka mu metnu čistu kapu na glavu. I metnuše mu čistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a anđeo Gospodnji stajaše.

6. I anđeo Gospodnji zasnjeđoči Isusu govoreći:

7. Ovako veli Gospod nad vojskama: ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada ćeš ti suditi domu momemu i čuvaćeš trijemove moje, i daću ti da hodiš među ovima što stoje.

8. Čuj, Isuse, poglavaru sveštinički, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi čudo; evo, ja ću dovesti slugu svojega, klicu.

9. Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa, na tom je jednom kamenu sedam očiju; gle, ja ću ga otesati, govori Gospod nad vojskama, i uzeću bezakonje te zemlje u jedan dan.

10. U taj dan, govori *Gospod nad vojskama, zvaćete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu. *Jer. 32,15.

Zlatan svijećnjak i dvije masline.

4. Potom vrati se anđeo koji mi govoraše, i probudi me kao čovjeka koji se budi oda sna.

2. I reče mi: šta vidiš? A ja rekoh: vidim, eto svijećnjak sav od zlata, i gore na njemu

čaša, i sedam žizaka njegovijeh na njemu, i sedam lijevaka za sedam žizaka što su gore na njemu,

3. I dvije masline uza nj, jedna s desne strane čaši a jedna s lijeve.

4. I progovorih anđelu koji govoraše sa mnom, i rekoh: šta je to, gospodaru moj?

5. A anđeo koji govoraše sa mnom odgovori i reče mi: zar ne znaš šta je to? I rekoh: ne, gospodaru moj.

6. A on odgovori i reče mi govoreći: to je riječ Gospodnja Zorovavelju: ne silom ni krjepošću nego Duhom mojim, veli Gospod nad vojskama.

7. Što si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on će iznijeti najviši kamen, s usklikima: milost, milost njemu.

8. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

9. Ruke *Zorovaveljeve osnovaše ovaj dom, ruke će njegove i dovršiti, i poznaćeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. *Jezd. 3,8.

10. Jer ko je prezreo dan malijeh stvari? jer će se radovati kad vide kamen mjerački u ruci Zorovavelju onijeh sedam očiju Gospodnjih koje prelaze svu *zemlju.

*2.Dnev. 16,9.

11. Tada odgovarajući rekoh mu: šta su one dvije masline s desne strane svijećnjaku i s lijeve?

12. I opet progovorih i rekoh mu: šta su one dvije grančice maslinove, šta su među dva lijevka zlatna, koji toče zlato?

13. I reče mi govoreći: zar ne znaš šta je to? A ja rekoh: ne, gospodaru moj.

14. Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.

Knjiga koja leti; žena u efi.

5. Potom opet podigoh oči svoje i vidjeh, a to knjiga lećaše.

2. I on mi reče: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata.

3. Tada mi reče: to je prokletstvo koje izađe na svu zemlju, jer svaki koji krađe istrijebiće se po njoj s jedne strane, i koji se god

kune krivo istrijebiće se po njoj s druge strane.

4. Ja ću je pustiti, govori Gospod nad vojskama, te će doći na kuću lupežu i na kuću onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajće mu usred kuće i satrće je, i drvlje joj i kamenje.

5. Potom iziđe anđeo koji govoraše sa mnom, i reče mi: podigni oči svoje i vidi šta je ovo što izlazi.

6. A ja rekoh: šta je? A on reče: to je efa što izlazi. I reče: to im je oko po svoj zemlji.

7. I gle, podizaše se talanat olova, i jedna žena sjedaše usred efe.

8. I on reče: to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrijelo joj.

9. I podigoh oči svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu među zemlju i nebo.

10. I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: kuda one nose efu?

11. A on mi reče: da joj načine kuću u zemlji Senaru; i ondje će se namjestiti i postaviti na svoje podnožje.

Četvora kola. Ponovno proricanje o Čovjeku Klici, koji će biti car i sveštenik.

6. Potom opet podigoh oči svoje, i vidjeh, a to četvora kola izlažahu između dvije gore, a te gore bijahu od mjedi.

2. U prvijem kolima bjehu konji riđi, a u drugim kolima konji vrani,

3. A u trećim kolima konji bijeli, a u četvrtijem kolima konji šareni, jaki.

4. I progovoriv rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: šta je to, gospodaru moj?

5. A anđeo odgovori i reče mi: to su četiri vjetra nebeska, koji izlaze ispred Gospoda sve zemlje, gdje stajaše.

6. Konji vrani što su u jednijem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šareni idu u zemlju južnu.

7. I jaki izašavši šćahu da idu i prolaze zemlju; i reče: idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju.

8. Tada me zovnu, i reče mi: vidi, koji otiđoše u zemlju sjevernu, umiriše duh moj u zemlji sjevernoj.

9. Potom mi dođe riječ Gospodnja govoreći:

10. Uzmi od roblja, od Heldaja i od Tovije i od Jedaje, koji dođoše iz Vavilonske, pa dođi istoga dana i uđi u dom Josije sina Sofonijina.

11. Uzmi srebra i *zlata, i načini vijence, i metni na glavu Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, *2.Moj. 28,36.

12. I reci mu govoreći: ovako veli *Gospod nad vojskama: evo čovjeka, kojemu je ime †Klica, koja će klijati s mjesta svoga i sagradiće †crkvu Gospodnju.

*Zah. 13,7. †Isa. 4,2. †Mal. 3,1.

13. Jer će On sagraditi crkvu Gospodnju, i nosiće slavu, i sjedjeće i vladati na svom prijestolu, i biće *Sveštenik na prijestolu svom, i svjet mirni biće među objema.

*Psal. 110,4.

14. I vijenci neka budu Elemu i Toviji i Jedaji i Henu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodnjoj.

15. I koji su daleko, doći će i gradiće crkvu Gospodnju, i poznaćete da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. I to će biti ako uzaslušate glas Gospoda Boga svojega.

Bogu se ne sviđa spoljašnji post, već dobra djela.

7. Potom četvrte godine cara Darija dođe riječ Gospodnja Zahariji četvrtoga dana devetoga mjeseca, Hisleva,

2. Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljude svoje da mole Gospoda,

3. I da govore sveštenicima, koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i reku: hoćemo li plakati petoga mjeseca odvajajući se, kako činismo već toliko godina?

4. I dođe mi riječ Gospodnja govoreći:

5. Kaži svemu narodu zemaljskom i sveneticima, i reci: kad postiste i tužiste petoga i sedmoga mjeseca za sedamdeset godina, eda li meni postiste?

6. A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami?

7. Nijesu li to riječi koje je Gospod proglasio preko predašnjih proroka, kad Jerusalem bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica?

8. Dođe riječ Gospodnja Zahariji govoreći:

9. Ovako govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom.

10. I ne činite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom.

11. Ali ne htješe slušati, i uzmakosje ramednom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne čuju.

12. I srcem svojim otvrdnuše kao dijamant da ne čuju zakona i riječi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka predašnjih; zato dođe velik gnjev od Gospoda nad vojskama.

13. Zato kao što je on vikao a oni ne slušasje, tako i oni vikaše a Ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama.

14. Nego ih razmetnuh vikorom po svijem narodima, kojih ne poznavasje, i zemlja opustje iza njih da niko u nju ne dohodaše niti se iz nje vraćasje, i obratiše milu zemlju u pustoš.

Obricanje budućega spasenja Božijemu narodu, koji će mnoge mnogobošce potstaći da traže pravoga Boga.

8. Opet dođe riječ Gospoda nad vojskama govoreći:

2. Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošću, i velikim gnjevom revnujem za nj.

3. Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalem će se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora.

4. Ovako veli Gospod nad vojskama: opet će sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svako sa štakom u ruci od velike starosti.

5. I ulice će gradske biti pune djetića i djevojaka, koje će se igrati po ulicama.

6. Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je čudno u očima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li će biti čudno i u mojim očima? govori Gospod nad vojskama.

7. Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, Ja ću izbaviti svoj narod iz zemlje istočne i iz zemlje zapadne.

8. I doveću ih, i oni će nastavati usred Jerusalima, i biće mi narod i Ja ću im biti Bog, istinom i pravdom.

9. Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove riječi iz usta proročkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva.

10. Jer prije tih dana ne bješe plate ni za čovjeka ni za živinče, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlazaše ni onome koji dolazaše, i pustih sve ljude jednoga na drugoga.

11. A sada neću biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama.

12. Nego će usjev biti miran, vinova će loza nositi plod svoj, i *zemlja će radati rod svoj, i nebo će davati rosu svoju; i sve ću to dati u našljedstvo ostatku toga naroda.

*Isa. 61,7.

13. I kao što bijaste uklin među narodima, dome Judin i dome Izrailjev, tako ću vas izbaviti te ćete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se okrijepe ruke.

14. Jer ovako veli *Gospod nad vojskama: kao što vam namislih zlo učiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se, *Jer. 31,28.

15. Tako opet u ove dane namislih da dobro činim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se.

16. Ovo je što treba da činite: govorite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim;

17. I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve, jer na sve to mrzim, govori *Gospod. *Priče 6,16.

18. Potom dođe mi riječ Gospoda nad vojskama govoreći:

19. Ovako veli *Gospod nad vojskama: post četvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiće se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. *Isa. 35,10.

20. Ovako veli Gospod nad vojskama: još će dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova;

21. Dolaziće stanovnici jednoga u drugi govoreći: hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja.

22. Tako će doći mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu.

23. Ovako veli Gospod nad vojskama: u to će vrijeme deset ljudi od svih jezika narodnijih uhvatiti jednoga Judejca za skut govoreći: idemo s vama, jer čujemo da je Bog s vama.

Skrušenost mnogobožaca. Obricanje mirnoga i moćnoga cara, Mesije.

9. Breme riječi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje će počiniti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na *svijem plemenima Izrailjevijem.

*Psal. 145,15.

2. I Emat će zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri,

3. I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu.

4. Gle, Gospod će ga otjerati, i vrći će u more silu njegovu, i on će ognjem izgorjeti.

5. Askalon će vidjeti i uplašiće se, i Gaza će se vrlo uzmučiti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuće car u Gazi; i Askalon se neće naseliti.

6. I u Azotu će sjedjeti tuđin, i ponos ću filistejski zatrti.

7. I ukloniću krv njihovu od usta njihovijeh, i gadove njihove iz zuba njihovijeh, i

ko ostane biće i on Boga našega, i biće kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jevusejac.

8. I postaviću oko kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik neće više prolaziti kroz njih, jer sada pogledah svojim očima.

9. Raduj se mnogo, kćeri sionska, podvikuj, kćeri jerusalimska; evo, Car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na magarcu, i na magaretu, mladetu magaričinu.

10. Jer ću istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiće se luk ubojiti; i On će kazivati mir narodima, i vlast će mu biti od mora do mora i od *rijeke do krajeva zemaljskih. *Psal. 72,8.

11. A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode.

12. Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da ću ti platiti dvojinom.

13. Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i učinih te da si kao mač junački.

14. I *Gospod će se pokazati nad njima, i strijela će njegova izaći kao munja, i Gospod, Gospod zatrubioće u trubu i poći će s viorima južnijem. *Zah. 14,3.

15. Gospod nad vojskama zaklanjaće ih, i oni će jesti pogazivši kamenje iz pračke, i piće podvikujući kao od vina, i biće puni kao čaša, kao uglovi od oltara.

16. I *Gospod Bog njihov izaviće ih u taj dan kao stado svojega naroda, jer su oni drago kamenje u vijencu koje će zasjati u zemlji njegovoj. *Mal. 3,17.

17. Jer koliko će biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita će rasti momci, a od slatkoga vina djevojke.

Narod se spasava nasilnika, sabira se i opet zadobija blagoslov.

10. I štite od *Gospoda dažda u vrijeme poznoga dažda, Gospod će pustiti munje, i daće vam izobila dažda i svakome trave u polju. *Jer. 14,22.

2. Jer likovi govore ništavilo i vraći vide laž i govore zaludne sne, tješe taštinom; zato otidoše kao stado, i ojadiše se, jer ne bješe pastira.

3. Gnjev se moj raspali na pastire, i pokarah jarce; jer Gospod nad vojskama obiđe stado svoje, dom Judin, i učini da su mu kao konj okičen za boj.

4. Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojiti, od njega izlazi i svaki nastojnik.

5. I oni će biti kao junaci, gaziće u boju kao blato po ulicama, i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjima osramotiče se.

6. I ukrijepiću dom Judin, i dom ću Josifov spasti, i dovešću ih natrag, jer mi ih je žao, i biće kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišiću ih.

7. I oni od Jefrema biće kao junak, i srce će im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeće i veselice se, i srce će im se radovati o Gospodu.

8. Zazviždaću im i sabraču ih, jer ću ih izbaviti, i oni će se umnožiti kao što su se bili umnožili.

9. I rasijaću ih među narode da se u daljnijem mjestima opominju mene, i živeći sa sinovima svojima da se vrate.

10. I dovešću ih natrag iz zemlje misirske, i sabraču ih iz * Asirske, i dovešću ih u zemlju Galadsku i na Livan; i neće im biti dosta mjesta.

*Isa. 11,11.

11. I od tjeskobe će prijeći preko mora, i razbiće vale u moru, i sve će dubine rijeci presahnuti, i oboriće se ponos asirski i palica će se *misirska uzeti.

*Jezek. 30,13.

12. I ukrijepiću ih Gospodom, i oni će hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

Jadikovanje zbog nevjernih pastira narodnih. Štapovi, blagost i sveza.

Trideset srebrnika za jednoga dobroga pastira.

11. Otvori, *Livane, vrata svoja, i oganj neka proždre kedre tvoje.

*Avak. 2,17.

2. Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer krasnici propadoše; ridajte, hrastovi vasanski, jer se posijee šuma ograđena.

3. Stoji jauk pastira, jer se zatre slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos jordanski.

4. Ovako veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice,

5. Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju govore: blagosloven da je Gospod, obogatih se; i koji ih pasu, nijedan ih ne žali.

6. Zato neću više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego ću evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni će potrti zemlju a ja je neću izbaviti iz ruku njihovijeh.

7. I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado.

8. I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljučaše na njih, i duša njihova mržaše na me.

9. I rekoh: neću vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koji ostanu neka jedu meso jedna drugoj.

10. I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji učinih sa svijem narodima.

11. I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe riječ Gospodnja.

12. I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije, nemojte; *i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika.

*Mat. 26,15.

13. I reče mi Gospod: baci lončaru tu časnju cijenu kojom me precijenije. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gospodnji lončaru.

14. Potom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo između Jude i Izrailja.

15. I *Gospod mi reče: uzmi jošte opravu bezumna pastira.

*Jezek. 34,2.

16. Jer evo ja ću podignuti pastira u zemlji, koji neće obilaziti one koja gine, neće tražiti nejake, niti će liječiti ranjene, niti će nositi sustale, nego će jesti meso od pretelijeh, i papke će im kidati.

17. Teško pastiru nikakvom, koji ostavlja *stado! Mač mu je nad mišicom i nad desnijem okom; mišica će mu usahnuti i desno će mu oko potamnjeti. *Jer. 23,1.

Moćna Božija zaštita Jerusalima.
Obricanje duha milosti. Tuženje naroda za Onijem kojega su proboli.

12. Breme riječi Gospodnje za Izraela. Govori Gospod, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio čovjeku dah koji je u njemu:

2. Evo, Ja ću učiniti Jerusolim *čašom za opijanje svijem narodima unaokolo, koji će opsjesti Jerusolim ratujući na Judu.

*Isa. 51,17.

3. I u taj ću dan učiniti Jerusolim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbudu dignuti, satrće se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj.

4. U taj ću dan, govori Gospod, učiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoriću oči svoje na dom Judin, i oslijepiću sve konje narodima.

5. Te će govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim.

6. U onaj ću dan učiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luč zapaljen u snopovima, te će proždrijeti i nadesno i nalijevo sve narode unaokolo, a Jerusolim će još ostati na svom mjestu, u Jerusalimu.

7. I Gospod će sačuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika jerusalimskih.

8. U onaj će dan Gospod zaklanjati stanovnike jerusalimske, i najslabiji među njima biće u taj dan kao David, i dom će Davidov biti kao Bog, kao anđeo Gospodnji pred njima.

9. I u taj dan tražiću da istrijebim sve narode koji dođu na Jerusolim;

10. I izliću na dom Davidov i na stanovnike jerusalimske duh milosti i molitava, i *pogledaće na mene kojega probodoše; i

plakaće za njim kao za jedincem, i tužiće za njim kao za prvcem.

*Jovan 19,37; Otkr. 1,7.

11. U ono će vrijeme biti tužnja velika u *Jerusalimu kao tužnja u Adadrimonu u polju megidonskom. *2.Dnev. 35,24.

12. I tužiće zemlja, svaka porodica napose; porodica doma * Davidova napose, i žene njihove napose; porodica doma Natanova napose, i žene njihove napose;

*Luka 3,31.

13. Porodica doma Levijeva napose, i žene njihove napose; porodica Semejeva napose, i žene njihove napose;

14. Sve ostale porodice, svaka napose, i žene njihove napose.

Blagodati novoga zavjeta. Smrt Velikoga pastira. Rasturanje i prikupljanje njegovoga stada.

13. U taj će dan biti otvoren izvoru domu Davidovu i stanovnicima jerusalimskim za grijeh i za nečistotu.

2. I u taj ću dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i nečisti duh ukloniću iz zemlje.

3. I ako ko još usprorokuje, reći će mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: nećeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnje. I otac će ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, *probosti, što prorokova.

*5.Moj. 18,20.

4. I u taj će se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokovao, i neće se ogrtati plaštem od kostrijeti da bi lagali.

5. Nego će svaki reći: nijesam prorok, ratar sam, jer me čovjek najmi od mladosti moje.

6. I ako mu ko reče: kakve su ti to rane na rukama? on će odgovoriti: dopadoh ih u kući prijatelja svojih.

7. Maču, ustani na pastira mojega i na čovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, *udari pastira, i ovce će se razbjeći, ali ću okrenuti ruku svoju k malima.

*Mat. 26,31.

8. I u svoj zemlji, govori Gospod, dva će se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treći će ostati u njoj;

9. I tu ću trećinu metnuti u oganj, i pretoću ih kako se pretapa srebro, i okušaću ih kako se kuša zlato; oni će prizvati ime moje, i ja ću im se odazvati i reći ću: to je moj narod; a oni će reći: Gospod je Bog naš.

Jerusalim u nevolji. Božansko spasenje.
Kažnjavanje neprijatelja. Slava i
prostranstvo carstva Božijega.
Sve će biti svetinja Gospodu.

14. Evo ide dan Gospodnji, i plijen će se tvoj razdijeliti usred tebe.

2. Jer ću skupiti sve narode na Jerusalem u boj, i grad će se uzeti, i kuće oplijeniti i žene osramotiti, i polovina će grada otići u ropstvo, a ostali narod neće se istrijebiti iz grada.

3. Jer će Gospod izaći, i vojevaće na narode kao što vojuje na dan kad je boj.

4. I noge će njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalemu s istoka, i gora će se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da će biti prodol vrlo velika, i polovina će gore ustupiti na sjever a polovina na jug.

5. I bježaćete u prodol gorsku, jer će prodol gorska dopirati do Asala, i bježaćete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doći će Gospod Bog moj, i svi će sveti biti s tobom.

6. I u taj dan neće biti vidjelo svijetlo i mračno;

7. Nego će biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, neće biti dan i noć, jer će i uveče biti svjetlost.

8. I u taj će dan proteći iz Jerusalemia voda živa, pola k istočnom moru a pola k zapadnom moru, i biće i ljeti i zimi.

9. I Gospod će biti Car nad svom zemljom, u onaj dan biće Gospod jedan i ime njegovo jedno.

10. I sva će se zemlja pretvoriti u ravnicu od Gavaje do Rimona s juga Jerusalemu, ko-

ji će se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovijeh do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule *Ananailove do tijeska careva. *Nem. 3,1.

11. I oni će nastaviti u njemu, i neće više biti prokletstva, i Jerusalem će stajati bez straha.

12. A ovo će biti zlo kojim će Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalem: tijelo će svakom posahnuti dok još stoji na nogama, i oči će svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik će svakom posahnuti u ustima.

13. I u to će vrijeme biti velika smetnja među njima od Gospoda, i hvataće jedan drugoga za ruku, i ruka će se jednoga podignuti na ruku drugoga.

14. A i Juda će vojevati na Jerusalem, i blago svih naroda unaokolo sabraćće se, zlato i srebro i odijela vrlo mnogo.

15. I zlo kao to zlo snaći će konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu.

16. I ko god ostane od svih naroda koji dođu na Jerusalem, svak će dolaziti od godine do godine da se pokloni Caru *Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica. *Nem. 8,14; 3.Moj. 23,34.

17. I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalem da se poklone Caru, Gospodu nad vojskama, za njih neće biti dažda;

18. I ako se pleme *misirsko ne bi podiglo i došlo, za koje ne daždi, biće isto zlo kojim će Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. *5.Moj. 11,10.

19. Takav će biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica.

20. U taj će dan biti na zvoncima konjskim: *svetinja Gospodu; i lonci će u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred oltarom; *2.Moj. 28,36.

21. I svi će lonci u Jerusalemu i u Judi biti svetinja *Gospodu nad vojskama, i svi koji hoće da prinesu žrtvu dolazeći uzimaće ih i kuhati u njima; i u taj dan neće više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama. *Jezek. 45,1.

KNJIGA PROROKA MALAHIJE

Izrailjeva nezahvalnost.
Kažnjavanje sveštenika i naroda zbog nezakonite žrtve.

1. Breme riječi Gospodnje Izrailju preko Malahije.

2. Ljubim vas, veli Gospod; a vi govorite: u čem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? govori Gospod; ali Jakova ljubih.

3. A na Isava mrzeh; zato gore njegove opusteh i našljedstvo njegovo dadoh zmajevima iz pustinje.

4. Što Edom govori: osiromašismo, ali ćemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama: neka oni grade, ali ću ja razgraditi, i oni će se zvati: krajina bezakonička i narod na koji se gnjevi Gospod dovijeka.

5. I oči će vaše vidjeti i vi ćete reći: velik je Gospod na međama Izrailjevijem.

6. Sin poštuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je čast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i govorite: u čemu preziremo ime tvoje?

7. Donosite na moj oltar hljeb oskrvrnjen, i govorite: čim te oskrvnismo? Tijem što govorite: sto je Gospodnji za preziranje.

8. I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga starješini svojem, hoćeš li mu ugoditi i hoće li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama.

9. Zato, molite se Bogu da se smiluje na nas; kad je to iz vaših ruku, hoće li na koga od vas gledati? govori Gospod nad vojskama.

10. Ko je među vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli *Gospod nad vojskama, i neću primiti dara iz vaše ruke.

*Isa. 1,11.

11. Jer od *istoka sunčanoga do zapada veliko će biti ime moje među narodima, i na svakom će se mjestu prinositi kad ime-

nu mojemu i čist dar; jer će ime moje biti veliko među narodima, veli †Gospod nad vojskama.

*Isa. 59,19. †Jezek. 48,35.

12. A vi ga skvrnite govoreći: sto je Gospodnji nečist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje.

13. I govorite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, govori Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li ću primiti iz ruke vaše? govori Gospod.

14. Proklet da je varalica, koji ima u svom stadu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodu kvarno; jer sam veliki Car, veli *Gospod nad vojskama, i ime je moje strašno među narodima.

*3.Moj. 22,26.

Propovijed i kazna sveštenika i naroda zbog njihovijeh grijehova, naročito zbog brakova sa mnogobožackijem ženama.

2. I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici.

2. Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavu imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada ću pustiti na vas prokletstvo i prokleću blagoslove vaše; i prokleh ih, jer ne stavljate u srce.

3. Evo Ja ću vam pokvariti usjev, i baciću vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom.

4. I poznaćete da sam vam Ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama.

5. Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dadoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašase.

6. Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne nađe na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvrti od bezakonja.

7. Jer usne sveštenikove treba da čuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovijeh usta, jer je andeo Gospoda nad vojskama.

8. Ali vi zađoste s puta, i učiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama.

9. Zato i ja vas učinih prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih puteva i u zakonu gledate ko je ko.

10. Nije li nam svima jedan Otac? nije li nas jedan Bog stvorio? zašto nevjeru činimo jedan drugome skvrneći zavjet otaca svojih?

11. Juda čini nevjeru, i gad se čini u Izraelju i u Jerusalamu; jer skvrni Juda svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeći se kćerju tuđega boga.

12. Gospod će istrijebiti iz šatora Jakovljevijeh čovjeka koji čini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama.

13. Još i ovo činite: pokrivajte suzama oltar Gospodnji, plačem i uzdasima; zato ne gleda više na prinos, niti mu je drago primiti što iz vaših ruku.

14. A vi govorite: zašto? Zato što je Gospod svjedok između tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti činiš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri.

15. Jer nije li učinio jedno, ako i imaše još više duha? a zašto jedno? da traži sjeme Božije; zato čuvajte duh svoj, i *ženi mladosti svoje ne činite nevjere. *Mat. 19,4.

16. Jer *Gospod Bog Izrailjev veli da mrzi na puštanje, jer takav pokriva nasilje plamem svojim, govori Gospod nad vojskama; zato čuvajte duh svoj da ne činite nevjere. *5.Moj. 24,1.

17. Dosađujete Gospodu riječima svojim, i govorite: u čemu mu dosađujemo? U tome što govorite: ko god čini zlo, po volji je Gospodu, i takvi su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

O Mesijinu preteći.

3. Evo, Ja ću poslati *anđela svojega, i koji će pripremiti put preda mnom, i iznenada će doći u crkvu svoju †Gospod, kojega vi tražite, i †anđeo zavjetni, kojega

vi želite, evo doći će, veli Gospod nad vojskama. *Mar. 1,2. †Agej 2,7. †Isa. 63,9.

2. Ali ko će podnijeti dan dolaska njegova? i ko će se održati kad se pokaže? jer je On kao oganj livčev i kao milo bjeljarsko.

3. I sješće kao onaj koji lije i čisti srebro, i očistiće sinove Levijeve, i pretopiće ih kao zlato i srebro, i oni će prinositi Gospodu prinose u pravdi.

4. I ugodan će biti Gospodu prinos Judin i jerusalimski kao u staro vrijeme i kao pređašnjih godina.

5. I doći ću k vama na sud, i biću brz Svjedok protiv vračara i protiv preljubočinaca, i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo čine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama.

6. Jer Ja Gospod ne mijenjam se; zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste.

7. Od vremena otaca svojih ostupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i Ja ću se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u čemu bismo se vratili?

8. Eda li će čovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i govorite: u čemu te zakidamo? u desetku i u prinosu.

9. Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod.

10. Donesite sve desetke u spremne da bude hrane u mojoj kući, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoću li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta.

11. I zaprijetiću vas radi proždrljivcu, te vam neće kvariti roda zemaljskoga, i vino-va loza u polju neće vam biti nerodna, veli *Gospod nad vojskama. *Amos 4,9.

12. I zvaće vas blaženim svi narodi, jer ćete biti *zemlja mila, veli †Gospod nad vojskama. *Dan. 8,9. †Sof. 3,20.

13. Žestoke bjehu vaše riječi na me, veli Gospod; a vi velite: šta govorismo na tebe?

14. Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kakva će biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodom nad vojskama?

15. Zato hvalimo ponosite da su srećni; napreduju koji čine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se.

16. Tada koji se boje *Gospoda govoriše jedan drugome, i pogleda Gospod, i ču, i napisa se Knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu.

*1.O car. 18,3.

17. Ti će mi biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad Ja učinim, i biću im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi.

18. Tada ćete se obratiti i vidjećete razliku između pravednika i bezbožnika, između onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

Gospod o budućnosti.

4. Jer, gle, ide dan, koji gori kao peč, i svi će ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliće ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i neće im ostaviti ni korijena ni grane.

2. A vama, koji se bojite imena mojega, granuće sunce pravde, i zdravlje će biti na zracima njegovijem, i izlazićete i skakaćete kao teoci od jasala.

3. I izgazićete bezbožnike, jer će oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja učinim, veli Gospod nad vojskama.

4. Pamтите zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horivu za svega Izrailja uredbe i zakone.

5. Evo, Ja ću vam poslati Iliju proroka prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnji;

6. I on će obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne dođem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVJET

GOSPODA NAŠEGA

ISUSA HRISTA

PREVEO

VUK STEF. KARADŽIĆ

GDJE JE ŠTO

KNJIGE NOVOGA ZAVJETA

	Strana		Strana
Sveto jevanđelje po Mateju	5	Timotiju poslanica druga	
Sveto jevanđelje po Marku	39	sv. apostola Pavla	218
Sveto jevanđelje po Luki	59	Titu poslanica sv. apostola Pavla	221
Sveto jevanđelje po Jovanu	95	Filimonu poslanica	
Djela svetijeh apostola	121	sv. apostola Pavla	223
Rimljanima poslanica		Jevrejima poslanica	
sv. apostola Pavla	156	sv. apostola Pavla	224
Korinćanima poslanica prva		Saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	171	sv. apostola Jakova	234
Korinćanima poslanica druga		Prva saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	185	sv. apostola Petra	238
Galatima poslanica sv. apostola Pavla .	194	Druga saborna poslanica	
Efescima poslanica sv. apostola Pavla .	198	sv. apostola Petra	242
Filibljanima poslanica		Prva saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	203	sv. apostola Jovana Bogoslova	244
Kološanima poslanica		Druga saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	207	sv. apostola Jovana Bogoslova	248
Solunjanima poslanica prva		Treća saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	210	sv. apostola Jovana Bogoslova	249
Solunjanima poslanica druga		Saborna poslanica	
sv. apostola Pavla	213	sv. apostola Jude	249
Timotiju poslanica prva		Otkrivenje svetoga	
sv. apostola Pavla	215	Jovana Bogoslova	250

SVETO JEVANĐELJE PO MATEJU

Rodoslov Hristov, začće,
ime i rođenje.

1. Rodoslov* Isusa †Hrista, sina †Da-
vida Avraamova sina.

*U Vukovom originalu: pleme
†Mat. 22,42. †Psal. 132,11.

2. Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova.
A Jakov rodi Judu i braću njegovu.

3. A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A
Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama.

4. A Aram rodi Aminadava. A Aminadav
rodi Naasona. A Naason rodi Salmona.

5. A Salmon rodi Vooza s Ravom. A Vooz
rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja.

6. A Jesej rodi Davida cara. A David car
rodi Solomuna s Urijinicom.

7. A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam
rodi Aviju. A Avija rodi Asu.

8. A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jora-
ma. A Joram rodi Oziju.

9. A Ozija rodi Jotama. A Jotam rodi Aha-
za. A Ahaz rodi Jezekiju.

10. A Jezekija rodi *Manasiju. A Manasija
rodi Amona. A Amon rodi Josiju.

*2.O car. 20,21.

11. A Josija rodi *Jehoniju i braću njego-
vu, u seobi †Vavilonskoj.

*Jer. 27,20. †Jer. 52,11; 2.O car. 25,11.

12. A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi
Salatiila. A Salatiilo rodi *Zorovavelja.

*Jezd. 3,2.

13. A Zorovavelj rodi Avijuda. A Avijud
rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora.

14. A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi
Ahima. A Ahim rodi Elijuda.

15. A Elijud rodi Eleazara. A Eleazar rodi
Matana. A Matan rodi Jakova.

16. A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja
rodi Isusa prozvanoga Hrista.

17. Svega dakle koljena od Avraama do
Davida, koljena četrnaest, a od Davida do
seobe Vavilonske, koljena četrnaest, a od
seobe Vavilonske do Hrista, koljena
četrnaest.

18. A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako:
kad je Marija, mati njegova, bila isprošena
za Josifa, a još dok se nijesu bili sastali, na-
đe se da je ona trudna od Duha Svetoga.

19. A Josif muž njezin, budući pobožan, i
ne hotěći je javno sramotiti, namisli je taj-
no pustiti.

20. No kad on tako pomisli, a to mu se javi
u snu *anđeo Gospodnji govoreći: Josife,
sine Davidov, ne boj se uzeti Marije žene
svoje; jer ono što se u njoj začelo od Duha
je Svetoga.

*Luka 1,35.

21. Pa će roditi sina, i nadjeni mu ime
Isus; jer će On izbaviti svoj narod od *gri-
jeha njihovih.

*Dan. 9,24.

22. A ovo je sve bilo da se izvrši što je Go-
spod kazao preko proroka koji govori:

23. Eto, djevojka će zatrudnjeti, i rodiće
sina, i nadjenuće mu ime * Emanuilo, koje
će reći: S nama Bog.

*Isa. 7,14.

24. Kad se Josif probudi od sna, učini kao
što mu je zapovjedio anđeo Gospodnji, i
uzme ženu svoju.

25. I ne znadijaše za nju, dok ne rodi sina
svojeoga prvencu, i nadjede mu ime Isus.

Mudraci od istoka. Bježanje Hristovo u
Misir. Irod ubija djecu. Hristov povratak i
nastanjanje u Nazaretu.

2. A kad se rodi Isus u Vitlejemu ju-
dejskome, za vremena cara Iroda,
a to dođu mudraci od istoka u Jerusalem, i
kažu:

2. Gdje je car judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo.

3. Kad to čuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusolim s njim.

4. I sabravši sve glavare svešteničke i književnike narodne, pitaše ih: gdje će se roditi Hristos?

5. A oni mu rekoše: u Vitlejemu judejskome; jer je tako prorok napisao:

6. *I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po čem nisi najmanji u državi Judinoj; jer će iz tebe izići Čelovođa koji će pasti narod moj Izrailja. *Mihej 5,2.

7. Onda Irod tajno dozva mudrace, i ispitivaše ih kad se pojavila zvijezda.

8. I poslavši ih u Vitlejem, reče: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga nađete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim.

9. I oni saslušavši cara, pođoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, išaše pred njima, dok ne dođe i stade odozgo gdje bješe dijete.

10. A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti.

11. I ušavši u kuću, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padoše i pokloniše mu se; pa otvoriše dare svoje i *darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom.

*Psal. 72,10; Isa. 60,6.

12. I primivši u snu zapovijest da se ne vraćaju k Irodu, drugim putem otidoše u svoju *zemlju. *1.Sam. 22,5.

13. A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo, dok ti ne kažem; jer će Irod tražiti dijete da ga pogubi.

14. I on ustavši uze dijete i mater njegovu noću i otide u Misir.

15. I bi tamo do smrti Irodove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govori: iz *Misira dozvah sina svojega.

*4.Moj. 24,8.

16. Tada Irod kad vidje da su ga mudraci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svojoj okolini nje-

govoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudraca.

17. Tada se zbi što je kazao prorok *Jeremija govoreći: *Jer. 31,15.

18. Glas u Rami ču se, plač, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahilja plače za svojom djetecom, i neće da se utješi, jer ih nema.

19. A po smrti Irodovoj, gle, anđeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru.

20. I reče: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u *zemlju Izrailjevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju.

*2.Moj. 4,19.

21. I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dođe u zemlju Izrailjevu.

22. Ali čuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboja se onamo ići; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve galilejske.

23. I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da se zbude kao što su kazali *proroci da će se Nazarećanin nazvati.

*Jovan 1,45.

Jovan poziva narod na pokajanje i krštava Isusa.

3. **U**ono pak doba dođe *Jovan Krstitelj, i učaše u †pustinji Judejskoj. *Mar. 1,4. †Luka 3,2,3.

2. I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko.

3. Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što viče u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove.

4. A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlji.

5. Tada izlažaše k njemu Jerusolim i sva Judeja, i sva okolina jordanska.

6. I on ih krštavaše u Jordanu, i ispovijedahu grijeha svoje.

7. A kad vidje (Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reče im: porodi aspidiini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite, dakle, rod dostojan pokajanja.

9. I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamenja ovoga podignuti djecu Avraamu.

10. Već i sjekira kod korijena drveta stoji; svako dakle *drvo koje ne rađa dobra roda, sijeće se i u *toganj se baca.

*Dan. 4,14. †Mal. 3,2.

11. Ja, dakle, krštam vas vodom za pokajanje; a Onaj što ide za mnom, jači je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuće ponijeti; On će vas krstiti Duhom Svetijem i ognjem.

12. Njemu je lopata u ruci njegovoj, pa će otrijebiti gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu će sažeci ognjem vječnijem.

13. Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti.

14. A *Jovan branjaše mu govoreći: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni?

*Djela 13,25.

15. A Isus odgovori i reče mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku *pravdu. Tada Jovan ostavi ga.

*Dan. 9,24.

16. I krstivši se Isus iziđe odmah iz vode; i gle, otvoriše mu se nebesa, i vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dođe na njega.

17. I gle, *glas s neba koji govori: ovo je Sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

*Luka 9,35.

Isusa kuša sotona; počinje da uči,
poziva svoje prve učenike
i iscjeljuje svaku bolest.

4. Tada Isusa odvede Duh u *pustinju da ga đavo kuša.

*Mar. 1,12.

2. I postivši dana četrdeset i noći četrdeset, napašletku ogladnje.

3. I pristupi k njemu kušač i reče: ako si Sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu.

4. A On odgovori i reče: pisano je: ne živi čovjek o samom hljebu, no o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božijih.

5. Tada odvede ga đavo u Sveti grad i postavi ga navrh crkve;

6. Pa mu reče: ako si Sin Božij, skoči dolje, jer u Pismu stoji da će anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeće te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojim.

7. A Isus reče njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega.

8. Opet uze ga đavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu;

9. I reče mu: sve ovo daću tebi ako padneš i pokloniš mi se.

10. Tada reče njemu Isus: idi od mene, sotonu; jer stoji napisano: *Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi.

*5.Moj. 6,13.

11. Tada ostavi ga đavo, i gle, anđeli pristupiše i služahu mu.

12. A kad ču *Isus da je Jovan predan, otiđe u Galileju.

*Luka 4,14.

13. I ostavivši Nazaret dođe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na međi Zavulonovoj i Neftalimovoj,

14. Da se zbude što je rekao Isaija prorok govoreći:

15. Zemlja *Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznabožačka.

*Isa. 9,1.

16. Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasnijetli vidjelo.

17. Otada poče *Isus učiti i govoriti: pokajte se, jer se približi *carstvo neseko.

*Mar. 1,14. †Mat. 10,7.

18. I idući pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, *Simona, koji se zove †Petar, i Andriju brata njegovu, gdje među mreže u more, jer bijahu ribari.

*Mar. 1,16. †Mat. 16,18.

19. I reče im: hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.

20. A oni taj čas ostaviše mreže i za njim otiđoše.

21. I otišavši odatle vidje druga dva brata, *Jakova †Zevedejeva, i Jovana brata njego-

va, u lađi sa Zevedejem ocem njihovijem gdje krpe mreže svoje, i pozva ih.

*Mar. 1,19. †Luka 5,10.

22. A oni taj čas ostaviše lađu i oca svojega i za njim otidoše.

23. I prohođaše Isus po svoj *Galileji učeći po †zbornicama njihovijem, i propovijedajući jevanđelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

*Mar. 1,39; Luka 4,15. †sinagoga

24. I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razliĉnijeh bolesti i s razliĉnijem mukama, i bijesne, i mješecnjake, i uzete, i iscijeli ih.

25. I za njim iĉaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

Besjeda na gori: blaženstva.
Dostojanstvo i dužnosti uĉenika.
Zakon će se cio izvršiti.

5. **A** kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uĉenici njegovi.

2. I otvorivši usta svoja uĉaše ih govoreći:

3. *Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; *Isa. 57,15.

4. *Blago onima koji plaĉu, jer će se utješiti; *Isa. 61,2.

5. *Blago krotkima, jer će naslijediti zemlju; *Psal. 37,11.

6. Blago gladnima i žednima pravde, jer će se nasititi;

7. Blago milostivima, jer će biti pomilovani;

8. Blago onima koji su čistoga srca, jer će Boga vidjeti;

9. Blago onima koji mir grade, jer će se sinovi Božiji nazvati;

10. Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko.

11. Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rđave rijeĉi lažući, mene radi.

12. Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas.

13. Vi ste so zemlji; ako so obljutavi, ĉim će se osoliti? Ona već neće biti ni za što, osim da se prospe napolje i da je ljudi pogaze.

14. Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji.

15. Niti se užiže svijeća i meće pod sud nego na svijeĉnjak, te svijetli svima koji su u kući.

16. Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vašega koji je na nebesima.

17. Ne mislite da sam ja došao da pokvarim *zakon ili proroke: nijesam došao da pokvarim, nego da ispunim. *Gal. 3,24.

18. Jer vam zaista kaŹem: dokle *nebo i zemlja stoji, neće nestati ni najmanjega slova ili jedne title iz zakona, dok se sve ne izvrši. *Luka 16,17.

19. Ako ko pokvari jednu od ovijeh najmanjijeh zapovijesti i nauĉi tako ljude, najmanji nazvaće se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauĉi, taj će se veliki nazvati u carstvu nebeskome.

20. Jer vam kaŹem da ako ne bude veća *pravda vaša nego knjiŹevnika i fariseja, nećete ući u carstvo nebesko. *Rim. 10,3.

21. Ćuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biće kriv sudu.

22. A ja vam kaŹem da će svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reĉe bratu svojemu: raka! biće kriv skupštini; a ko reĉe: budalo! biće kriv paklu ognjenom.

23. Zato, dakle, ako prineseš dar svoj k oltaru, i ondje se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te,

24. Ostavi ondje dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda dođi i prinesi dar svoj.

25. Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda *sudiji, a sudija da te ne preda služi i u tamnicu da te ne vrgnu. *Luka 12,58.

26. Zaista ti kažem: nećeš izići odande, dok ne daš do posljednjega dinara.

27. Čuli ste kako je kazano starima: ne čini preljube.

28. A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, već je učinio preljubu u *srcu svojemtu. *Priče 6,25.

29. A ako te oko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u *pakao.

*Mar. 9,43.

30. I ako te desna ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih nego li sve tijelo tvoje da bude bačeno u pakao.

31. Tako je kazano: ako ko pusti *ženu svoju, da joj da knjigu raspusnu.

*5.Moj. 24,1.

32. A ja vam kažem da svaki koji pusti *ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te čini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu čini.

*Mar. 10,11.

33. Još ste čuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuni što si se *Gospodu zakleo.

*3.Moj. 19,12; 2.Moj. 20,7.

34. A ja vam kažem: ne kunite se nikako: ni *Nebom, jer je prijestol Božij; *Jak. 5,12.

35. Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni Jerusolimom, jer je *grad velikoga cara.

*Psal. 48,2.

36. Ni glavom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne učiniti.

37. *Dakle, neka bude vaša riječ: da, da; ne, ne; a što je više od ovoga, oda zla je.

*Jak. 5,12.

38. Čuli ste da je kazano: oko za oko, i zub za zub.

39. A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvom obrazu, obrni mu i drugi;

40. I koji hoće da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu.

41. I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva.

42. Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoće da mu uzajmiš, ne odreci mu.

43. Čuli ste da je kazano: ljubi *bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega.

*3.Moj. 19,18.

44. A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, činite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone;

45. Da budete sinovi Oca svojega koji je na nebesima; jer On zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednima i nepravednima.

46. Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakvu platu imate? Ne čine li to i carinici?

47. I ako Boga nazivate samo svojoj braći, šta odviše činite? Ne čine li tako i nezna-bošci?

48. Budite vi, dakle, savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.

Nastavak besjede na gori: o milostinji, molitvi i postu. Ne treba se brinuti za ono što je zemaljsko.

6. Pazite da pravdu svoju ne činite pred ljudima da vas oni vide; inače plate nemate od Oca svojega koji je na nebesima.

2. Kad, dakle, daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što čine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaista vam kažem: primili su platu svoju.

3. A ti kad daješ milostinju, da ne zna ljevica tvoja što čini desnica tvoja.

4. Tako da bude milostinja tvoja tajna; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

5. I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršću po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaista vam kažem da su primili platu svoju.

6. A ti kad se moliš, uđi u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se Ocu svojemu koji je u tajnosti; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

7. A kad se molite, ne govorite mnogo, kao neznabošci; jer oni misle da će za mnoge riječi svoje biti uslišeni.

8. Vi, dakle, ne budite kao oni; jer zna Otac vaš šta vam treba prije molitve vaše;

9. Ovako dakle molite se vi: *Oče naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje;

*Luka 11,2.

10. Da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na Nebu;

11. Hljeb naš potrebnj daj nam danas;

12. I oprostí nam dugove naše kao i mi što opraštamo dužnicima svojijem;

13. I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje *carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin.

*1.Dnev. 29,11.

14. Jer ako opraštate ljudima grijeha njihove, oprostíće i vama Otac vaš nebeski.

15. Ako li ne opraštate ljudima grijeha njihovijeh, ni Otac vaš neće oprostíti vama grijeha vašijeh.

16. A kad postíte, ne budíte žalosni kao licemjeri; jer oni načine blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaista vam kažem da su primili platu svoju.

17. A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij,

18. Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego Otac tvoj koji je u tajnosti; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno.

19. Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rđa kvari, i gdje lupeži potkopavaju i krađu;

20. Nego sabirajte sebi *blago na Nebu, gdje ni moljac ni rđa ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne krađu.

*Mat. 19,21.

21. Jer gdje je vaše blago, ondje će biti i srce vaše.

22. Svijeća je tijelu oko. Ako, dakle, bude oko tvoje zdravo, sve će tijelo tvoje svijetlo biti.

23. Ako li oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je, dakle, vidjelo što je u tebi tama, a kamoli tama?

24. Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti;

ili jednoga voljeti, a za drugog ne *mariti. Ne možete Bogu služiti i ŧmamoni.

*Luka 16,13. †bogatstvu

25. Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta ćete jesti, ili šta ćete piti; ni za tijelo svoje, u što ćete se obući. Nije li život pretežniji od hrane, i tijelo od odijela?

26. Pogledajte na ptice nebeske kako ne silju, niti žnju, ni sabiraju u žitnice; pa Otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih?

27. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojem lakat jedan?

28. I za odijelo što se brinete? Pogledajte na ljiljane u polju kako rastu; ne trude se niti predu.

29. Ali ja vam kažem da ni Solomun u svojoj slavi ne obuče se kao jedan od njih.

30. A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva; a kamoli vas, malovjerni?

31. Ne brinite se, dakle, govoreći: šta ćemo jesti, ili, šta ćemo piti, ili, čim ćemo se odjenuti?

32. Jer sve ovo neznabošci ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo.

33. Nego ištíte najprije *carstva Božijega, i pravde njegove, i ovo će vam se sve dodati.

*Luka 12,31.

34. Ne brinite se, dakle, za sutra; jer sutra brinuće se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

Kraj besjede na gori: o suđenju bez ljubavi, o moći molitve i o izvršenju Božije volje.

7. N^e *sudite da vam se ne sudi;

*Rim. 2,1; 1.Kor. 4,5.

2. Jer kakvijem sudom sudíte, onakvijem će vam suditi; i kakvom mjerom mjeríte, onakvom će vam se mjeriti.

3. A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojem ne osjećaš?

4. Ili, kako možeš reći bratu svojem: stani da ti izvadim trun iz oka tvogega; a eto brvno u oku tvojemu?

5. Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

6. Ne dajte svetinje psima; niti mećite bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas.

7. Ištite, i daće vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvoriće vam se.

8. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvoriće mu se.

9. Ili koji je među vama čovjek u koga ako zaište sin njegov hljeba, kamen da mu da?

10. Ili ako ribe zaište, da mu da zmiju?

11. Kad, dakle, vi, zli buduću, umijete *dare dobre davati djeci svojoj, koliko će više Otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole?

*Luka 11,13.

12. Sve, dakle, što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima: jer je to *zakon i proroci.

*Mat. 22,40.

13. Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu.

14. Kao što su uska vrata i tijesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze.

15. Čuvajte se od lažnijih *proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčijemu, a unutra su vuci grabljivi.

*Mih. 3,5.

16. Po rodovima njihovijem poznaćete ih. Eda li se bere s trnja grožđe, ili s čička smokve?

17. Tako svako *drvo dobro rodove dobre rađa, a zlo drvo rodove zle rađa. *Jer. 11,19.

18. Ne može drvo dobro rodova zlijeh rađati, ni drvo zlo rodova dobrijih rađati.

19. Svako, dakle, drvo koje ne rađa roda dobra, sijeku i u oganj bacaju.

20. I tako, dakle, po rodovima njihovijem poznaćete ih.

21. Neće svaki koji mi govori: *Gospode! Gospode! ući u carstvo nebesko; no koji čini po volji oca svojega koji je na nebesima.

*Djela 19,13.

22. Mnogi će reći meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojijem imenom davole iz-

gonili, i tvojijem imenom čudesa mnoga tvorili?

23. I tada ću im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji činite *bezakonje.

*Psal. 5,5.

24. Svaki, dakle, koji sluša ove moje riječi i izvršuje ih, kazaću da je kao mudar čovjek koji sazida kuću svoju na kamenu:

25. I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuću onu, i ne pade; jer bješe utvrđena na kamenu.

26. A svaki koji sluša ove moje riječi, a ne izvršuje ih, on će biti kao čovjek lud koji sazida kuću svoju na pijesku:

27. I udari dažd, i dođoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuću onu, i pade, i raspade se strašno.

28. I kad svrši Isus riječi ove, divljaše se narod nauci njegovoj.

29. Jer ih učaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

Isus iscjeljuje gubavoga, slugu kapetanova, Petrovu taštu i druge bolesnike, poučava svoja dva učenika, stišava oluju i pomaže dva bijesna čovjeka.

8. **A** kad siđe s gore, za njim išaše naroda mnogo.

2. I gle, čovjek gubav dođe i klanjaše mu se govoreći: Gospode! ako hoćeš, možeš me očistiti.

3. I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreći: hoću, očisti se. I odmah očisti se od gube.

4. I reče mu Isus: gledaj, nikome ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedočanstva njima.

5. A kad uđe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleći ga

6. I govoreći: Gospode! sluga moj leži doma uzet, i muči se vrlo.

7. A Isus reče mu: ja ću doći i iscijeliti ga.

8. I kapetan odgovori i reče: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj udeš; nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

9. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome: idi, i ide; i drugome: dođi, i dođe; i služi svojemu: učini to, i učini.

10. A kad ču Isus, udivi se i reče onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izrailju tolike vjere ne nađoh.

11. I to vam kažem da će mnogi od *istoka i zapada doći i sješće za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskome: *Luka 13,29.

12. A sinovi *carstva izgnaće se u tamu najkrajnju; ondje će biti †plač i škrgut zuba. *Mat. 21,43. †Mat. 13,42.

13. A kapetanu reče Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj čas.

14. I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i *groznica je tresla. *Luka 4,38.

15. I prihvati je za ruku, i pusti je groznica, i usta, i služaše mu.

16. A uveče dovedoše k njemu bijesnijeh mnogo, i izgna duhove riječju, i sve *bolesnike iscijeli: *Mar. 1,32.

17. Da se zbude što je kazao Isaija prorok govoreći: on nemoći naše uze i *bolesti ponese. *Isa. 53,4.

18. A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi učenicima svojim da idu na onu stranu.

19. I pristupivši jedan književnik reče mu: Učitelju! ja idem za tobom kud god ti pođeš.

20. Reče njemu *Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a Sin Čovječij nema gdje glave zakloniti. *2.Kor. 8,9.

21. A drugi od učenika njegovijeh reče mu: *Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. *Luka 9,59.

22. A Isus reče njemu: hajde za mnom, a ostavi neka *mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. *Ef. 2,1.

23. I kad uđe u lađu, za njim udoše učenici njegovi.

24. I gle, *oluja velika postade na moru da se tlađa pokri valovima; a On spavaše.

*Luka 8,23. †Mar. 4,37.

25. I prikučivši se učenici njegovi probudiše ga govoreći: Gospode! izbavi nas, izgibosmo.

26. I reče im: zašto ste strašljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika.

27. A ljudi čudiše se govoreći: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more?

28. A kad dođe na onu stranu u zemlju gergesinsku, sretoše ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, tako zla da ne mogaše niko proći putem onijem.

29. I gle, povikaše: šta je tebi do nas, *Isuse, Sine Božij? zar si došao amo prije vremena da mučiš nas? *Mar. 1,24.

30. A daleko od njih pasijaše veliko krdo svinja.

31. I đavoli moljahu ga govoreći: ako nas izgoniš, pošlji nas da idemo u krdo svinja.

32. I reče im: idite. I oni iziđavši otidoše u svinje. I gle, navali svo krdo s brijega u more, i potopiše se u vodi.

33. A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne.

34. I gle, sav grad iziđe na susret Isusu; i vidjevši ga moliše da bi otišao iz njihovoga kraja.

Uzeti. Matej i učenici Jovanovi.

Kći Jairova i žena koja boluje od tečenja krvi. Dva slijepca i jedan nijem. Poziv učenicima da se mole za poslanike na žetvi.

9. I ušavši u *lađu prijeđe i dođe u svoji grad. *Mar. 5,21.

2. I gle, donesoše mu uzeta koji ležase na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reče uzetome: ne boj se, sinko, opraštaju ti se grijesi tvoji.

3. I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga.

4. I videći Isus pomisli njihove reče: zašto zlo mislite u srcima svojim?

5. Jer šta je lakše reći: opraštaju ti se grijesi; ili reći: ustani i hodi?

6. Ali da znate da vlast ima Sin Čovječij na zemlji opraštati grijeha, tada reče uzetome: ustani, uzmi odar svoj i idi doma.

7. I ustavši otide doma.

8. A ljudi videći čudiše se, i hvališe Boga, koji je dao vlast takvu ljudima.

9. I odlazeći Isus odande vidje čovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

10. I kad jeđaše u kući, gle, mnogi *carinici i grješnici dođoše i jeđahu s Isusom i s učenicima njegovijem. *Mar. 2,15.

11. I vidjevši to *fariseji govoraahu učenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima Učitelj vaš jede i pije? *Luka 5,30.

12. A Isus čuvši to reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.

13. Nego idite i naučite se šta znači: *milošti hoću, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no †grješnike na pokajanje. *Mat. 12,7. †1.Tim. 1,15.

14. Tada pristupiše k njemu *učenici †Jovanovi govoreći: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a učenici tvoji ne poste?

*Mar. 2,18. †Luka 5,33.

15. A Isus reče im: eda li mogu svatovi plakati, dok je s njima *ženik? Nego će doći vrijeme kad će se oteti od njih ženik, i onda će †postiti. *Jovan 3,29. †1.Kor. 7,5.

16. Jer niko ne meće nove zakrpe na staru haljinu; jer će zakrpa odadrijeti od haljine, i gora će rupa biti.

17. Niti se lijeva *vino novo u mjehove stare; inače mjehovi prodru se i vino se prolije, i mjehovi propadnu. Nego se lijeva vino novo u mjehove nove, i oboje se sačuva.

*O Jovu 32,19.

18. Dok On tako govoraše njima, gle, knez nekakav dođe i klanjaše mu se govoreći: kći moja sad umrije; nego dođi i metni na nju ruku svoju, i oživljeće.

19. I ustavši Isus za njim pođe i učenici njegovi.

20. I gle, *žena koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove.

*3.Moj. 15,25.

21. Jer govoraše u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdraviću.

22. A *Isus obazrevši se i vidjevši je reče: ne boj se, kćeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi †žena od toga časa.

*Mar. 10,52. †Luka 7,50.

23. I došavši Isus u dom knežev i vidjevši svirače i ljude zabunjene,

24. Reče im: *otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se.

*Djela 20,10.

25. A kad istjera ljude, uđe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka.

26. I otide *glas ovaj po svoj zemlji onoj.

*Luka 7,17.

27. A kad je *Isus odlazio odande, za njim idahu dva slijepca vičući i govoreći: pomiluj nas, Sine †Davidov!

*Mat. 20,30. †Mat. 15,22.

28. A kad dođe u kuću, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus: vjerujete li da mogu to učiniti? A oni mu rekoše: da, Gospode.

29. Tada dohvati se očiju njihovijeh govoreći: po vjeri vašoj neka vam bude.

30. I otvoriše im se oči. I zaprijeti im *Isus govoreći: gledajte da niko ne dozna.

*Jovan 9,14.

31. A oni izišavši razglasiše ga po svoj zemlji onoj.

32. Kad oni pak iziđu, gle, dovedoše k njemu čovjeka nijema i bijesna.

33. I pošto izгна đavola, progovori nijemi. I divljaše se narod govoreći: nigda se toga nije vidjelo u Izraelju.

34. A fariseji govoraahu: pomoću kneza đavolskog izgoni đavole.

35. I prohodaše Isus po svijem gradovima i selima učeći po zbornicama njihovijem i propovijedajući Jevanđelje o carstvu, i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć po ljudima.

36. A gledajući ljude sažali mu se, jer bijaahu smeteni i rasijani kao *ovce bez pastira.

*4.Moj. 27,17.

37. Tada reče učenicima svojijem: *žetve je mnogo, a poslanika malo. *Luka 10,2.

38. Molite se, dakle, gospodaru od žetve da izvede poslanike na žetvu svoju.

Isus šalje dvanaest svojijeh učenika, ovlašćuje ih i upućuje ih.

10. I dozvavši svojijeh dvanaest učenika dade im vlast nad *duhovima nečistijem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake †bolesti i svake nemoći.

*Mar. 6,7. †Luka 9,1.

2. A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov;

3. Filip i Vartolomije; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija;

4. Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predade.

5. Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govoreći: na put neznabožaca ne idite, i u grad samarjanski ne ulazite.

6. Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva.

7. A hodeći propovijedajte i kazujte *da se približilo carstvo nebesko.

*Mat 4,17; Luka 10,9.

8. Bolesne iscjeljujte, gubave čistite, mrtve dižite, đavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite.

9. Ne nosite zlata ni srebra ni mjedi u pojasima svojijem,

10. Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuće ni štapa; jer je *poslenik dostojan svoga jela.

*Luka 10,7.

11. A kad u koji grad ili selo uđete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne izađete.

12. A ulazeći u kuću nazovite joj: mir kući ovoj.

13. I ako bude kuća dostojna, doći će mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir će se vaš k vama vratiti.

14. *A ako vas ko ne primi niti poslušati riječi vašijeh, izlazeći iz kuće ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh.

Luka 10,10,11.

15. Zaista vam kažem: lakše će biti zemlji sodomskoj i gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome.

16. Eto, ja vas šaljem kao ovce među vukove: budite, dakle, mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi.

17. A čuvajte se od ljudi; jer će vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biće vas.

18. I pred vlastelje i careve vodiće vas mene radi za svjedočanstvo njima i neznabošcima.

19. A kad vas predadu, ne brinite se kako ćete ili šta ćete govoriti; jer će vam se u onaj čas dati šta ćete kazati.

20. Jer vi nećete govoriti, nego Duh Oca vašega govoriće iz vas.

21. A *predaće brat brata na smrt i otac sina; i ustaće djeca na roditelje i običe ih.

*Mat. 10,35.

22. I svi će mrziti na vas imena mojeg radi; *ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

*Mat. 24,13.

23. A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista: neće te obići *gradova Izrailjevijeh, dok dođe Sin Čovječij.

*Djela 14,6.

24. Nema učenika nad učitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega.

25. Dosta je učeniku da bude kao učitelj njegov i sluzi kao gospodar njegov. Kad su domaćina nazvali Veelzevulom, a kamoli domaće njegove?

26. Ne bojte ih se dakle; *jer nema ništa sakriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće doznati.

*Mar. 4,22; Luka 8,17; 12,2.

27. Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapće na uši, propovijedajte s krovova.

28. I ne bojte se onijeh koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti; nego se bojte ono-

ga koji može i dušu i tijelo pogubiti u *paklu. *u geheni

29. Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa nijedan od njih ne može pasti na zemlju bez Oca vašega.

30. A vama je i kosa na glavi sva izbrojena.

31. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

32. A koji god prizna mene pred ljudima, priznaću i ja njega pred Ocem svojijem koji je na nebesima.

33. *A ko se odreće mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred Ocem svojijem koji je na nebesima. *Luka 9,26.

34. *Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego mač.

*Luka 12,51.

35. Jer sam došao da rastavim *čovjeka od oca njegova i kćer od matere njezine i snahu od svekrve njezine: *Mih. 7,6.

36. I neprijatelji čovjeku postaće domašnji neprijatelji.

37. Koji ljubi oca ili mater većma nego mene, nije mene dostojan; i koji ljubi sina ili kćer većma nego mene, nije mene dostojan.

38. *I koji ne uzme krsta svojega i ne pođe za mnom, nije mene dostojan.

*Mat. 16,24.

39. Koji čuva *dušu svoju, izgubiće je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

*Mat. 16,25.

40. *Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao.

*Mat. 18,5.

41. Koji prima proroka u ime proročko, platu proročku primiće; a koji prima pravednika u ime pravedničko, platu pravedničku primiće.

42. *I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo čašom studene vode u ime učeničko, zaista vam kažem, neće mu plata propasti. *Mat. 25,40; Mar. 9,41.

Pitanje Krstiteljevo i Isusovo svjedočanstvo o njemu. Teško gradovima koji se nijesu pokajali. Hvala Ocu. Pozivanje umornijeh.

11. Kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici učenika svojijeh, otide odande dalje da uči i da propovijeda po gradovima njihovijem.

2. A *Jovan čuvši tu tamnici djela Hristova posla dvojicu učenika svojijeh,

*Luka 7,18. †Mat. 14,3.

3. I reče mu: jesi li ti Onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

4. A Isus odgovarajući reče im: idite i kažite Jovanu što čujete i vidite:

5. Slijepi progledaju i hromi hode, gubavci čiste se i gluhi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se Jevanđelje.

6. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

7. A kad ovi otidoše, poče Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljujla vjetar?

8. Ili šta ste izišli da vidite? Čovjeka u meke haljine obučen? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima.

9. Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka.

10. Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem *anđela svojega pred licem tvojijem, koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

*Mal. 3,1.

11. Zaista vam kažem: nijedan između rođenijeh od žena nije izišao veći od Jovana Krstitelja; a najmanji u carstvu nebeskome veći je od njega.

12. A od vremena Jovana Krstitelja dosad *carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga.

*Luka 16,16.

13. Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana.

14. I ako hoćete vjerovati, on je *Ilija što će doći.

*Mal. 4,5.

15. Koji ima uši da čuje neka čuje.

16. Ali kakav ću kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i viču svojim drugovima,

17. I govore: sviramo vam, i ne igrate; žalismo vam se, i ne jaukaste.

18. Jer Jovan dođe, koji ni jede ni pije, a oni kažu: đavo je u njemu.

19. Dođe Sin Čovječij, koji i jede i pije, a oni kažu: gle *čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima. I opravdaše premudrost †djeca njezina.

*Luka 19,7. †Luka 7,35.

20. Tada poče Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveća *čudesa njegova, pa se nijesu pokajali:

*Luka 10,13.

21. Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila čudesa koja su bila u vama, davno bi se u vreći i pepelu pokajali.

22. Ali vam kažem: *Tiru i Sidonu lakše će biti u dan strašnoga suda nego vama.

*Mat. 10,14; 11,24.

23. I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla ćeš propasti: jer da su u Sodomu bila čudesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana.

24. Ali vam kažem da će zemlji sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi.

25. *U to vrijeme odgovori Isus, i reče: hvalim te, Oče, Gospode neba i zemlje, †što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima.

*Luka 10,21. †1.Kor. 1,27.

26. Da, Oče, jer je tako bila volja tvoja.

27. *Sve je meni predao Otac moj, i niko ne zna Sina do Otac; niti Oca ko zna do Sin i ako kome Sin hoće kazati.

*Mat. 28,18; Jovan 3,35.

28. Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti.

29. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smjieran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojim.

30. Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

Hristos brani one što kidaju klasje i liječenje u Subotu, iscjeljuje bijesna, kažnjava farisejsko huljenje na Boga i neće da da znaka; pokazuje ko su njegovi pravi srodnici.

12. U to vrijeme iđaše Isus u *subotu kroz usjeve: a učenici njegovi ogladniješe, i počеше trgati †klasje, i jesti.

*Mar. 2,23. †5.Moj. 23,25.

2. A fariseji vidjevši to rekoše mu: gle, učenici tvoji čine što ne valja činiti u subotu.

3. A on reče im: nijeste li čitali što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako uđe u kuću Božiju, i hljebove postavljene pojede, kojijeh nije valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima.

5. Ili nijeste čitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi subotu pogane, pa nijesu krivi?

6. A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veći od crkve.

7. Kad biste pak znali šta je to: milosti hoću a ne priloga, nikad ne biste osuđivali pravijeh;

8. Jer je gospodar i od subote Sin Čovječij.

9. I otišavši odande dođe u zbornicu njihovu.

10. I gle, *čovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreći: valja li u †subotu liječiti? da bi ga okrivili.

*Jovan 9,16. †Luka 13,14.

11. A on reče im: koji je među vama čovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u *subotu upadne u jamu neće je uzeti i izvaditi?

*Luka 13,15.

12. A koliko li je čovjek pretežniji od ovce? Dakle, valja u subotu dobro činiti.

13. Tada reče čovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga.

14. A *fariseji izišavši načiniše vijeću o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande.

*Mar. 3,6.

15. I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve.

16. I zaprijeti im da ga ne razglašuju:

17. Da se zbudе što je kazao Isaija prorok govoreći:
18. Gle, sluga moj, koga sam izabrao, ljubazni moj, koji je po volji *duše moje: metnuću Duh svoj na njega, i sud neznabošcima javiće. *Isa. 42,1.
19. Neće se svađati ni vikati, niti će čuti ko po raspusicama glasa njegova.
20. Trske stučene neće prelomiti i svještila zapaljena neće ugasiti, dok pravda ne održa pobjede.
21. I u ime njegovo uzdaće se narodi.
22. Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da nijemi i slijepi stade govoriti i gledati.
23. I divljahu se svi ljudi govoreći: nije li ovo *Hristos, Sin Davidov? *Jovan 4,29.
24. A fariseji čuvši to rekoše: ovaj drukčije ne izgoni *đavola do pomoću Veelzevula kneza đavolskoga. *Mar. 3,22.
25. A *Isus znajući misli njihove reče im: svako *carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće. *Mat. 9,4. †Luka 11,17.
26. I ako sotona sotonu izgoni, sam po sebi razdijelio se; kako će, dakle, ostati carstvo njegovo?
27. I ako ja pomoću Veelzevula izgonim đavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Zato će vam oni biti sudije.
28. A ako li ja Duhom Božijim izgonim *đavole, dakle je došlo k vama †carstvo nebesko. *Luka 11,20. †Dan. 2,44.
29. Ili kako može ko ući u kuću jakoga i pokućstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda će kuću njegovu oplijeniti.
30. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa.
31. Zato vam kažem: svaki *grijeh i hula oprostiće se ljudima; a na Duha Svetoga hula neće se oprostiti ljudima. *1.Jov. 5,16.
32. I ako ko reče riječ na Sina Čovječijega, oprostiće mu se; a koji reče na Duha Svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome.
33. Ili usadite *drvo dobro, i rod njegov biće dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao biće; jer se po rodu drvo poznaje. *Mat. 7,17.
34. Porodi *aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška †srca. *Mat. 3,7. †Luka 6,45.
35. Dobar čovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao čovjek iz zle klijeti iznosi zlo.
36. A ja vam kažem da će za svaku praznu riječ koju reku, ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda.
37. Jer ćeš se svojijem riječima opravdati, i svojijem ćeš se riječima osuditi.
38. Tada odgovoriše neki od književnika i *fariseja govoreći: Učitelju! mi bismo radi od tebe znak vidjeti. *Mat. 16,1.
39. A On odgovarajući reče im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neće mu se dati znak osim znaka Jone proroka.
40. Jer kao što je *Jona bio u trбуhu kitovom tri dana i tri noći: tako će biti i Sin Čovječij u srcu zemlje tri dana i tri noći. *Jona 2,1.
41. *Ninevljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer se pokajашe Joninijem poučenjem: a gle, ovdje je veći od †Jone. *Jona 3,5. †Luka 11,32.
42. Carica južna izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer ona dođe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomonovu: a gle, ovdje je veći od Solomuna.
43. A kad nečisti duh iziđe iz *čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne nađe ga. *Luka 11,24.
44. Onda reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši nađe prazan, pometen i ukrašen.
45. Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje gore čovjeku onome od prvoga. Tako će biti i ovome rodu zlome.
46. Dok on još govoraše ljudima, gle, mati njegova i *braća njegova stajahu napolju i †čekahu da govore s njime. *Mar. 3,31. †Luka 8,19.

47. I neko mu reče: evo mati tvoja i braća tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom.

48. A on odgovori i reče onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braća moja?

49. I pruživši ruku svoju na učenike svoje reče: eto mati moja i *braća moja. Jer ko izvršuje volju oca mogega, koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

*Mat. 25,40.

Seдам прича о царству Божијем.
Исус презрен на својој постојбини.

13. I onaj dan izišavši Isus iz kuće sjedaše kod mora.

2. I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora ući u lađu i sjesti; a narod sav stajaše po brijegu.

3. I on im kaziva mnogo u pričama govoreći: gle, iziđe sijač da sije.

4. I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ih;

5. A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje.

6. I kad obasja sunce, povenuše, i budući da nemahu žila, posahnuše.

7. A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih.

8. A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset.

9. Ko ima uši da čuje neka čuje.

10. I pristupivši *učenici rekoše mu: zašto im govoriš u pričama?

*Luka 8,9.

11. A on odgovarajući reče im: vama je dano da znate tajne *carstva nebeskoga, a njima nije dano.

*Mar. 4,11.

12. Jer ko ima, daće mu se, i preteći će mu; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

13. Zato im govorim u pričama, jer gledajući ne vide, i čujući ne čuju niti razumiju.

14. I zbiva se na njima proroštvo Isaijino, koje govori: ušima ćete čuti, i nećete razumjeti; i očima ćete gledati, i nećete vidjeti.

15. Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško čuju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim.

16. A *blago vašijem očima što vide, i ušima vašijem što čuju.

*Mat. 16,17.

17. Jer vam kažem zaista da su mnogi *proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

*1.Petr. 1,10.

18. Vi pak čujte priču o sijaču:

19. Svakome koji sluša *riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano.

*Luka 8,12.

20. A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radosti primi je,

21. Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari natrag.

22. A posijano u trnju to je koji sluša riječ, no briga ovoga svijeta i prijevara *bogatstva zaguše riječ, i bez roda ostane.

*Luka 18,24.

23. A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji, dakle, i rod rađa, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset.

24. Drugu priču kaza im govoreći: carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu,

25. A kad ljudi pospaše, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide.

26. A kad ničē usjev i rod donese, onda se pokazala kukolj.

27. Tada dođoše sluge domaćinove i rekoše mu: gospodaru! nijesi li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj?

28. A on reče im: neprijatelj čovjek to učini. A sluge rekoše mu: hoćeš li, dakle, da idemo da ga počupamo?

29. A on reče: ne; da ne biste čupajući kukolj počupali zajedno s njime pšenicu.

30. Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reći ću žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snoplje da ga sažežem; a pšenicu svezite u žitnicu moju.

31. Drugu priču kaza im govoreći: *carstvo je nebesko kao zrno gorušično koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj,

*Mar. 4,30.

32. Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrća, i bude drvo da ptice *nebeske dolaze, i sjedaju na njegovijem granama. *Jezek. 31,6.

33. Drugu priču kaza im: *carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme žena i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne.

*Luka 13,20.

34. Sve ovo u pričama govori Isus ljudima, i bez priče ništa ne govoraše im:

35. Da se zbude što je rekao prorok govoreći: otvoriću u pričama usta svoja, kazaću sakriveno od *postanja svijeta.

*Rim. 16,25.

36. Tada ostavi Isus ljude, i dođe u kuću. I pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: kaži nam priču o kukolju na njivi.

37. A on odgovarajući reče im: koji sije dobro sjeme ono je Sin Čovječij;

38. A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla;

39. A neprijatelj koji ga je posijao jest đavo; a *žetva je posljedak ovoga vijeka; a žeteci su anđeli.

*Joilo 3,13.

40. Kao što se, dakle, kukolj sabira, i ognjem sažiže, tako će biti na pošljedku ovoga vijeka.

41. Poslaće Sin Čovječij *anđele svoje, i sabraće iz carstva njegova sve sablazni i koji čine bezakonje.

*Mat. 24,31.

42. I baciće ih u peč ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zuba.

43. Tada će se pravednici zasjati kao sunce u carstvu Oca svojega. Ko ima uši da čuje neka čuje.

44. Još je carstvo nebesko kao *blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono.

*Priče 2,4.

45. Još je carstvo nebesko kao čovjek trgovac koji traži dobra bisera,

46. Pa kad nađe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga.

47. Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe;

48. Koji kad se napuni, izvukoše na kraj, i sjedavši, izabraše dobre u sudove, a zle baciše napolje.

49. Tako će biti na pošljedku vijeka: izići će anđeli i odlučice zle od pravednijeh.

50. I baciće ih u peč ognjenu: ondje će biti plač i škrgut zuba.

51. Reče im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode.

52. A on im reče: zato je svaki književnik koji se naučio carstvu nebeskome kao domaćin koji iznosi iz klijeti svoje novo i staro.

53. I kad svrši Isus priče ove, otide odande.

54. I došavši na postojbinu svoju, učaše ih po zbornicama njihovijem tako da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i moći?

55. Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova *Marija, i †braća njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda?

*Mar. 15,40. †Mat. 12,46.

56. I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve?

57. I sablažnjavahu se o njega. A *Isus reče im: nema proroka bez †časti osim na †postojbini svojoj i u domu svojemu.

*Mar. 6,4. †Jovan 4,44. †Luka 4,24.

58. I ne stvori ondje čudesa mnogijeh za nevjerstvo njihovo.

Pogubljenje Jovana Krstitelja. Isus hrani pet hiljada ljudi, hoda po moru i pomaže Petru koji tone. Iscjeljuje sve koji ga se dotaknu.

14. U to vrijeme dođe glas do Iroda četvorovlasnika o Isusu;

2. I reče slugama svojijem: to je Jovan Krstitelj; on ustade iz mrtvih, i zato čini čudesa.

3. Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu zbog Irodijade žene Filipa brata svojega.

4. Jer mu govoraše Jovan: ne možeš ti nje imati.

5. I ščaise da ga ubije, ali se poboja naroda; jer ga držahu za proroka.

6. A kad bijaše dan rođenja Irodova, igra kći Irodijadina pred njima i ugodi Irodu.

7. Zato i s kletvom obreče joj dati šta god zaište.

8. A ona naučena od matere svoje: daj mi, reče, ovdje na krugu glavu Jovana Krstitelja.

9. I zabrinu se car; ali zbog kletve i onijeh koji se goščahu s njim, zapovjedi joj dati.

10. I posla te posjekoše Jovana u tamnici.

11. I donesoše glavu njegovu na krugu, i dadoše djevojci, i odnese je materi svojoj.

12. I došavši učenici njegovi, uzeše tijelo njegovu i ukopaše ga; i dođoše Isusu te javiše.

13. I čuvši *Isus, otide odande u tlađi u pusto mjesto nasamo. A kad to čuše ljudi, idoše za njim pješice iz tgradova.

*Jovan 6,1. †Mar. 6,32. ‡Mat. 10,23.

14. I izišavši *Isus vidje mnogi narod, i sazali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove.

*Mar. 1,41.

15. A predveče pristupiše k njemu učenici njegovi govoreći: ovdje je pusto mjesto, a dockan je već; otpusti narod neka ide u *sela da kupi sebi hrane.

*Mar. 6,36.

16. A *Isus reče im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu.

*Jovan 13,29.

17. A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe.

18. A on reče: donesite mi ih ovamo.

19. I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onijeh pet *hljebova i dvije ttribe, i pogledavši na nebo blagoslovi, i prelomivši dade tucenicima svojijem, a učenici narodu.

*Mat. 15,36. †Jovan 6,11. ‡Mat. 26,26.

20. I jedoše svi, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče dvanaest kotarica punijeh.

21. A onijeh što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece.

22. I odmah natjera Isus *učenike svoje da uđu u lađu i naprijeđe da idu na onu stranu, dok on otpusti narod.

*Mar. 6,45.

23. I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveče bijaše ondje sam.

24. A lađa bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar.

25. A u četvrtu stražu noći otide k njima Isus idući po moru.

26. I vidjevši ga učenici po moru gdje ide, poplašise se govoreći: to je utvara; i od straha povikaše.

27. A Isus odmah reče im govoreći: ne bojte se; ja sam, ne plašite se.

28. A Petar odgovarajući reče: Gospode! ako si ti, reci mi da dođem k tebi po vodi.

29. A on reče: hodi. I izišavši iz lađe Petar iđaše po vodi da dođe k Isusu.

30. No videći vjetar veliki uplašise, i počevši se topiti, povika govoreći: Gospode, pomagaj!

31. I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reče mu: malovjerni! zašto se posumnja?

32. I kad uđoše u lađu, presta vjetar.

33. A koji bijahu u lađi pristupiše i pokloniše mu se govoreći: vaistinu ti si sin Božij.

34. I prešavši dođoše u *zemlju genisaretsku.

*Mar. 6,53.

35. I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svojoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike.

36. I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdraviše.

Isus odbacuje ljudske običaje.

Uslišena žena Hananejka. Iscjeljuje bolesnike. Hrani četiri hiljade ljudi.

15. Tada pristupiše k Isusu književnici i *fariseji od Jerusallima govoreći:

*Mar. 7,1.

2. Zašto učenici tvoji prestupaju običaje starijih? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu.

3. A on odgovarajući reče im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za običaje svoje?

4. Jer Bog zapovijeda govoreći: poštuju oca i mater; i koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

5. A vi kažete: ako koji reče ocu ili materi: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći;

6. Može i da ne poštuje oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za običaje svoje.

7. Licemjeri! dobro je za vas prorokovao Isajja govoreći:

8. Ovi *ljudi približavaju se k meni ustima svojijem, i usnama poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. *Isa. 29,13.

9. No zaludu me poštuju učeći naukama i zapovijestima ljudskima.

10. I dozvavši ljude, reče im: slušajte i razumijte.

11. Ne pogani čovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani čovjeka.

12. Tada pristupiše učenici njegovi i rekoše mu: znaš li da fariseji čuvši tu riječ sablazniše se?

13. A on odgovarajući reče: svako drvo koje nije usadio Otac moj nebeski, iskorijenice se.

14. Ostavite ih: oni su *slijepi vođi slijepcima; a †slijepac slijepca ako vođi, oba će u jamu pasti. *Mat. 23,16. †Luka 6,39.

15. A Petar odgovarajući reče mu: kaži nam priču ovu.

16. A Isus reče: eda li ste i vi još nerazumni?

17. Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuh ide, i izbacuje se napolje?

18. A što izlazi iz usta od *srca izlazi, i ono pogani čovjeka. *Mat. 12,34.

19. Jer od *srca izlaze zle misli, ubistva, †preljube, bludničenja, krađe, lažna svjedočanstva, hule na Boga.

*1.Moj. 6,5. †Mar. 7,21.

20. I ovo je što pogani čovjeka, a neumivenijem rukama jesti ne pogani čovjeka.

21. I izišavši odande Isus otide u krajeve *tirske i sidonske. *Mar. 7,24.

22. I gle, žena Hananejka iziđe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreći: pomi-

luj me Gospode Sine Davidov! moju kćer vrlo muči đavo.

23. A On joj ne odgovori ni riječi. I pristupivši učenici njegovi moljahu ga govoreći: otpusti je, kako više za nama.

24. A On odgovarajući reče: Ja sam poslan samo k izgubljenijem ovcama doma Izrailjeva.

25. A ona pristupivši pokloni mu se govoreći: Gospode pomози mi!

26. A on odgovarajući reče: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima.

27. A ona reče: da, Gospode, ali i psi jedu od mrvica što padaju s trpeze njihovijeh gospodara.

28. Tada odgovori Isus, i reče joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoćeš. I ozdravi kći njezina od onoga časa.

29. I otišavši *Isus odande, dođe k moru †Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje. *Mar. 7,31. †Mat. 4,18.

30. I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih,

31. Tako da se narod divljaše, videći nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepe gdje gledaju; i hvališe Boga Izrailjeva.

32. A *Isus dozvavši †učenike svoje reče: žao mi je ovoga naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. *Mar. 1,41. †Mar. 8,1.

33. I rekoše mu učenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod?

34. I reče im Isus: koliko *hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice.

*Mar. 8,5.

35. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji.

36. I uzevši onijeh sedam *hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade učenicima svojijem, a učenici narodu. *Mat. 14,19.

37. I jedoše svi, i nasitih se; i nakupiše komada što preteče sedam kotarica punijeh.

38. A onihle što su jeli bijaše četiri hiljade ljudi, osim žena i djece.

39. I otpustivši narod uđe u *lađu, i dođe u okoline magdalske. *Mar. 8,10.

Fariseji ištu znak. O kvascu. Petrovo svjedočanstvo o Isusu. Prvo pretskazivanje stradanja. Hristovi sledbenici.

16. I pristupiše k njemu *fariseji i sadukeji, i kušajući ga iskahu da im pokaže znak s †neba. *Mat. 12,38. †Mar. 8,11.

2. A on odgovarajući reče im: uveće govoreći: biće vedro; jer je nebo crveno.

3. I ujutru: danas će biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati?

4. Rod zli i preljubočinački traži znak, i znak neće mu se dati osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide.

5. I polazeći učenicima reče im: na onu stranu zaboraviše uzeti hljeba.

6. A Isus reče im: čuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog.

7. A oni mišljahu u sebi govoreći: to je što nijesmo hljeba uzeli.

8. A Isus razumjevši reče im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli?

9. Zar još ne razumijete niti pamтите pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste?

10. Ni sedam *hljebova na četiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? *Mat. 15,34.

11. Kako ne razumijete da vam ne rekoх da hljebove da se čuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog?

12. Tada razumješe da ne reče kvasca hljebnoga da se čuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske.

13. A kad dođe *Isus u okoline Ćesarije Filipove, pitaše učenike svoje govoreći: ko govore ljudi da je Sin Ćovječij? *Mar. 8,27.

14. A oni rekoše: jedni govore da si *Jovan Krstitelj, drugi da si † Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od †proroka.

*Mat. 3,1. †Mal. 4,5. †Luka 9,8.

15. Reče im Isus: a vi šta mislite ko sam ja?

16. A Simon *Petar odgovori i reče: ti si †Hristos, Sin Boga živoga.

*Mar. 8,29. †Luka 9,20.

17. I odgovarajući Isus reče mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego Otac moj koji je na nebesima.

18. A i ja tebi kažem: ti si *Petar, i na ovome kamenu sazidaću † crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati.

*Jovan 1,42. †Otkr. 3,12.

19. I daću ti ključeve od carstva nebeskoga: i što svezješ na zemlji biće svezano na nebesima; i što razdriješ na zemlji biće razdriješeno na nebesima.

20. Tada zaprijeti Isus učenicima svojim da nikom ne kazuju da je on Hristos.

21. Otada poče Isus kazivati učenicima svojim da njemu valja ići u Jerusalem, i mnogo postradati od starješina i od glavaru svešteničkih i književnika, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

22. I uzevši ga Petar poče ga odvrćati govoreći: Bože sačuvaj! to neće biti od tebe.

23. A on se obrnuvši reče Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko.

24. Tada Isus reče učenicima svojim: ako ko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom.

25. Jer ko hoće svoju dušu da sačuva, izgubiće je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naći će je.

26. Jer kakva je korist čovjeku ako sav svijet dobije a *duši svojoj naudi? ili kakav će otkup dati †čovjek za svoju dušu?

*O Jovu 27,8. †Mar. 8,37.

27. Jer će doći Sin Ćovječij u slavi Oca svojega s anđelima svojim, i tada će se vratiti svakome po djelima njegovim.

28. Zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neće okusiti smrti dok ne vide Sina Ćovječijega gdje ide u *carstvu svojemu.

*Mar. 9,1.

Hristovo preobraženje. Iscjeljenje jednoga mjesečara. Drugo kazivanje o stradanju. Porez Hramu.

17. I poslije šest dana uze Isus Petra i *Jakova i †Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same.

*Mar. 5,37. †Luka 9,28.

2. I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svjetlost.

3. I gle, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu.

4. A Petar odgovarajući reče Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoćeš da načinimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliju.

5. Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gle, glas iz oblaka govoreći: ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte.

6. I čuvši učenici padoše ničice, i uplašiše se vrlo.

7. I pristupivši Isus dohvati ih se, i reče: ustanite, i ne bojte se.

8. A oni podignuvši oči svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama.

9. I silazeći s gore *zapovjedi im Isus govoreći: nikom ne kazujte šta ste vidjeli, dok Sin Čovječij iz mrtvih ne ustane.

*Mat. 16,20.

10. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći: zašto, dakle, književnici kažu da *Ilija najprije treba da dođe?

*Mal. 4,5.

11. A Isus odgovarajući reče im: Ilija će doći najprije i urediti sve.

12. Ali vam kažem da je *Ilija već došao, i ne poznaše ga; nego učiniše s njime šta htješe: tako i Sin Čovječij treba da postrada od njih.

*Mar. 9,12.

13. Tada razumješe učenici da im govori za Jovana Krstitelja.

14. I kad dođoše k narodu, pristupi k njemu čovjek klanjajući mu se

15. I govoreći: Gospode! pomiluj sina mogega; jer o mijeni bjesni i muči se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu.

16. I dovedoh ga učenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti.

17. A Isus odgovarajući reče: o rode nevjerni i pokvareni! dokle ću biti s vama? dokle ću vas trpljeti? Dovedite mi ga amo.

18. I zaprijeti mu Isus; i đavo izide iz njega; i ozdravi momče od onoga časa.

19. Tada pristupiše *učenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izagnati?

*Mar. 9,28.

20. A *Isus reče im: za nevjerstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno †gorušično, reći ćete gori ovoj: prijedi odavde tamo, i prijedi će, i ništa neće vam biti nemoguće.

*Mat. 21,21. †Luka 17,6.

21. A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom.

22. A kad su hodili po *Galileiji, reče im Isus: predaće se Sin Čovječij u ruke ljudske;

*Luka 24,6.

23. I ubiće ga, i treći dan ustaće. I neveseli bijahu vrlo.

24. A kad dođoše u *Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš učitelj neće dati didrahme?

*Mar. 9,33.

25. Petar reče: hoće. I kad uđe u kuću, preteče ga Isus govoreći: šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i harače, ili od svojijeh sinova ili od tuđijeh?

26. Reče njemu Petar: od tuđijeh. Reče mu Isus: dakle, ne plaćaju sinovi.

27. Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatiš ribu, uzmi je; i kad joj otvoriš usta naći ćeš statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

Budite kao djeca! Sablazan.

Moć apostolskijeh sveza. Opraštanje i priča o velikom dužniku.

18. U taj čas pristupiše učenici k Isusu govoreći: ko je, dakle, najveći u carstvu nebeskome?

2. I dozva Isus dijete, i postavi ga među njih,

3. I reče im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, nećete ući u carstvo nebesko.

4. Koji se, dakle, ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome.

5. I koji primi takvo dijete u ime moje, mene prima.

6. A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku.

7. Teško svijetu od sablazni! jer je potrebno da dođu sablazni; ali teško onom čovjeku kroz koga dolazi sablazan.

8. *Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni. *Mat. 5,29-30.

9. I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednijem okom u život ući, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni.

10. Gledajte da ne prezrete jednoga od malijeh ovijeh; jer vam kažem da *anđeli njihovi na nebesima jednako gledaju lice oca mojega nebeskoga.

*Luka 1,19; Dan. 6,22.

11. Jer Sin Čovječij dođe da iznađe i spase izgubljeno.

12. Što vam se čini? Kad ima jedan *čovjek sto ovaca pa zađe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traži onu što je zašla? *Luka 15,4.

13. I ako se dogodi da je nađe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle.

14. Tako nije volja Oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovijeh malijeh.

15. *Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokoraj ga među sobom i njim samijem; ako te poslušna, dobio si brata svojega.

*3.Moj. 19,17; Luka 17,3.

16. Ako li te ne poslušna, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve riječi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka.

17. Ako li njih ne poslušna, kaži crkvi; a ako li ne poslušna ni crkve, da ti bude kao nezabožac i carinik.

18. Jer vam kažem zaista: što god svezete na zemlji biće svezano na Nebu, i što god razdriješite na zemlji biće razdriješeno na Nebu.

19. Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u čemu mu drago, za što se uzmore, daće im Otac moj koji je na nebesima.

20. Jer gdje su dva ili tri sabrani u ime moje ondje sam ja među njima.

21. Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta?

22. Reče njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset.

23. Zato je carstvo nebesko kao čovjek car koji namisli da se proračuni sa svojijem slugama.

24. I kad se poče računiti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata.

25. I budući da nemaše čim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodađu, i *ženu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati.

*2.O car. 4,1.

26. No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći: gospodar! pričekaj me, i sve ću ti platiti.

27. A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprostio mu.

28. A kad iziđe sluga taj, nađe jednoga od svojijeh drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljaše govoreći: daj mi što si dužan.

29. Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći: pričekaj me, i sve ću ti platiti.

30. A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga.

31. Vidjevši pak drugari njegovi taj događaj žao im bi vrlo, i otišavši kazaše gospodaru svojemu sav događaj.

32. Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio.

33. Nije li trebalo da se i ti smiluješ na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah?

34. I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga mučiteljima dok ne plati sav dug svoj.

35. Tako će i Otac moj nebeski učiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojijeh.

O razvodu braka. Isus blagosilja djecu.
O bogatom mladiću.

19. I kad svršši Isus riječi ove, otide iz Galileje, i dođe u okoline *judejske preko †Jordana.

*Mar. 10,1. †Jovan 10,40.

2. I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih ondje.

3. I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li čovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu?

4. A on odgovarajući reče im: nijeste li čitali da je Onaj koji je u početku stvorio čovjeka muža i ženu stvorio ih?

5. I reče: zato ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

6. Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

7. Rekoše mu: *zašto, dakle, Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti?

*5.Moj. 24,1.

8. Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrdi vašega srca puštati svoje žene; a ispočetka nije bilo tako.

9. Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za preljubu, i oženi se drugom, čini preljubu; i koji uzme puštenicu čini preljubu.

10. Rekoše mu učenici njegovi: ako je tako čovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti.

11. A on reče im: *ne mogu svi primiti tih je riječi do oni kojima je dano.

*1.Kor. 7,7,17.

12. Jer ima uškopljenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljenika

koje su ljudi uškopili; a ima uškopljenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti nekva prami.

13. Tada privedoše k njemu *djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a tučenici zabranjivahu im.

*Mar. 10,13. †Luka 18,15.

14. A Isus reče: ostavite *djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovijeh carstvo nebesko.

*Mat. 18,3.

15. I metnuvši na njih ruke otide odande.

16. I gle, neko pristupivši reče mu: *učitelju blagi! kakvo ću dobro da učinim da imam život vječni?

*Luka 10,25.

17. A on reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. A ako želiš ući u život, drži zapovijesti.

18. Reče mu: koje? A Isus reče: da ne ubiješ; ne činiš preljube; ne ukradeš; ne svjedočiš lažno;

19. Poštuj oca i mater; i ljubi *bližnjega svoga kao samog sebe.

*3.Moj. 19,18.

20. Reče mu mladić: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje; šta mi još treba?

21. Reče mu Isus: ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš blago na Nebu; pa hajde za mnom.

22. A kad ču mladić riječ, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. A *Isus reče učenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome ući u carstvo nebesko.

*Mar. 10,24.

24. I još vam kažem: lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli *bogatome ući u carstvo Božije.

*Mar. 10,25.

25. A kad to čuše učenici, divljahu se vrlo govoreći: ko se, dakle, može spasti?

26. A *Isus pogledavši na njih reče im: ljudima je ovo nemoguće, a Bogu je sve moguće.

*Mar. 10,27.

27. Tada odgovori *Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: šta će, dakle, biti nama?

*Mar. 10,28.

28. A Isus reče im: zaista vam kažem da ćete vi koji idete za mnom, u drugom rođenju, kad sjede Sin Čovječij na prijestolu slave

svoje, sjećete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izrailjevijeh.

29. I svaki, koji ostavi kuće, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiće sto puta onoliko, i dobiće život vječni.

30. Ali će mnogi prvi biti posljednji i posljednji prvi.

Priča o radnicima u vinogradu.
Treće kazivanje o stradanju. Sinovi Zevedejevi. Borba za prvenstvo.
Dva slijepca.

20. Jer je carstvo nebesko kao čovjek domaćin koji ujutru rano iziđe da najima poslenike u vinograd svoj.

2. I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj.

3. I iziđavši u treći sahat, vidje druge gdje stoje na trgu besposleni,

4. I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daću vam.

5. I oni otidoše. I opet iziđavši u šesti i deveti sahat, učini tako.

6. I u jedanaesti sahat iziđavši nađe druge gdje stoje besposleni, i reče im: što stojite ovdje vazdan besposleni?

7. Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reče im: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo primićete.

8. A kad bi uveče, reče gospodar od vinograda pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu počevši od posljednjih do prvijeh.

9. I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš.

10. A kad dođoše prvi, mišljahu da će više primiti: i primiše i oni po groš.

11. I primivši vikahu na gospodara

12. Govoreći: ovi posljednji jedan sahat radiše, i izjednači ih s nama koji smo se čitav dan mučili i gorjeli.

13. A on odgovarajući reče jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne činim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš?

14. Uzmi svoje pa idi; a ja hoću i ovome posljednjemu da dam kao i tebi.

15. Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu činiti šta hoću? Zar je oko tvoje zlo što sam ja dobar?

16. Tako će biti posljednji prvi i prvi posljednji; jer je mnogo zvanijeh a *malo izbranijeh.

*Luka 14,24.

17. I pošavši *Isus u †Jerusalim uze nasamo dvanaest učenika na putu, i reče im:

*Jovan 12,12. †Mar. 10,33.

18. Evo idemo u *Jerusalim, i Sin Čovječij biće predan glavarima sveštencičkim i književnicima; i osudiće ga na smrt;

*Mat. 16,21.

19. I predaće ga neznabošcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treći dan ustaće.

20. Tada pristupi k njemu mati sinova *Zevedejevijeh sa svojijem sinovima klanjajući mu se i moleći ga za nešto.

*Mat. 27,56.

21. A on joj reče: šta hoćeš? Reče mu: zapovjedi da sjednu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu.

22. A Isus odgovarajući reče: ne znate šta ištete; možete li piti *čašu koju ću ja piti, i krstiti se †krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo.

*Psal. 75,8. †Luka 12,50.

23. I reče im: čašu, dakle, moju ispićete, i krstićete se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjednete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio Otac moj.

24. I kad čuše ostalih deset učenika, raskrdiše se na ta dva brata.

25. A Isus dozvavši ih reče: znate da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljaju njim.

26. Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći među vama, da vam služi.

27. I koji hoće među vama da bude prvi, da vam bude sluga.

28. Kao što ni Sin Čovječij nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otkup da za mnoge.

29. I kad je izlazio iz *Jerihona za njim ide narod mnogi. *Mar. 10,46.

30. I gle, dva slijepca sjedahu kraj puta, i čuvši da Isus prolazi povikaše govoreći: pomiluj nas Gospode, Sine Davidov!

31. A narod priječaše im da učute; a oni još većma povikaše govoreći: pomiluj nas Gospode, Sine Davidov!

32. I ustavivši se Isus dozva ih, i reče: šta hoćete da vam učinim?

33. Rekoše mu: Gospode, da se otvore oči naše.

34. I smilova se Isus, i dohvati se očiju njihovih, i odmah progledaše oči njihove, i otidoše za njim.

Hristov ulazak u Jerusolim.

Čišćenje Hrama. Neplodna smokva.

Govor Hristov u Hramu.

Priča o vinogradarima.

21. I kad se približiše k *Jerusalmu i dododoše u Vitfagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva *učenika

*Zah. 14,4. †Mar. 11,1.

2. Govoreći im: idite u selo što je prema vama, i odmah ćete naći magaricu privezanu i magare s njom: odriješite je i dovedite mi.

3. I ako vam ko reče što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah će ih poslati.

4. A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreći:

5. Kažite kćeri Sionovoj: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magaričinu.

6. I učenici otidoše, i učinivši kako im zapovjedi Isus,

7. Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih haljine svoje, i posadiše ga na njih.

8. A ljudi mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu.

9. A narod koji išaše pred njim i za njim, vikaše govoreći: Osana Sinu Davidovu! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! Osana na visini!

10. I kad On uđe u *Jerusolim, uzbuni se sav †grad govoreći: ko je to?

*Mat. 2,3. †Ruta 1,19.

11. A narod govoraše: ovo je Isus *prorok iz Nazareta Galilejskoga. *Luka 7,16.

12. I uđe *Isus u †crkvu Božiju, i izгна sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove.

*Mar. 11,11. †Mal. 3,1.

13. I reče im: u *pismu stoji: dom moj dom †molitve neka se zove; a vi načiniste od njega †pećinu hajdučku.

*Luka 19,46. †Isa. 56,7. †Jer. 7,11.

14. I pristupiše k njemu hromi i slijepi u *crkvi, i iscijeli ih. *Djela 3,1.

15. A kad vidješe glavari sveštenički i književnici čudesa što učini, i djecu gdje viču u crkvi i govore: Osana Sinu Davidovu, rasrđiše se.

16. I rekoše mu: čuješ li što ovi govore? A *Isus reče im: da! zar nijeste nikad čitali: iz usta †male djece i koja sisaju načinio si sebi hvalu? *Mat. 11,25. †Psal. 8,2.

17. I ostavivši ih iziđe napolje iz grada u *Vitaniu, i zanoći ondje. *Mar. 11,11.

18. A ujutru vraćajući se u grad ogladnje.

19. I ugledavši smokvu jednu kraj puta dođe k njoj, i ne nađe ništa na njoj do lišća sama, i reče joj: da nikad na tebi ne bude roda dovijeka. I odmah usahnu smokva.

20. I vidjevši to učenici diviše se govoreći: kako odmah usahnu smokva!

21. A *Isus odgovarajući reče im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno učinićete, nego i gori ovoj ako rećete: digni se i baci se u more, biće. *Mat. 17,20.

22. I sve što uzistete u *molitvi vjerujući, dobićete. *Mar. 11,24.

23. I kad dođe u *crkvu i stade učiti, pristupiše k njemu glavari †sveštenički i starješine narodne govoreći: kakvom vlasti to činiš? i ko ti daje vlast tu?

*Mar. 11,27. †Luka 20,1.

24. A Isus odgovarajući reče im: i ja ću vas upitati jednu riječ, koju ako mi kažete, i ja ću vama kazati kakovnu vlasti ovo činim.

25. Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljahu u sebi govoreći: ako rećemo: s Neba, reći će nam: zašto mu, dakle, ne vjerovaste?

26. Ako li rećemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svi *Jovana držahu za ↑proroka.

*Luka 20,6; Mar. 6,20. ↑Mat. 14,5.

27. I odgovarajući Isusu rekoše: ne znamo. Reče i on njima: ni ja vama neću kazati kakvom vlasti ovo činim.

28. Šta vam se čini? Čovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reče: sine! idi danas radi u vinogradu mome.

29. A on odgovarajući reče: neću; a poslije se raskaja i otide.

30. I pristupivši k drugome reče tako. A on odgovarajući reče: hoću, gospodaru; i ne otide.

31. Koji je od ove dvojice ispunio volju očinu? Rekoše mu: prvi. Reče im Isus: zaista vam kažem da će *carinici i bludnice prije vas ući u carstvo Božije. *Luka 7,29.

32. Jer dođe k vama Jovan putem pravednijem, i ne vjerovaste mu; a *carinici i bludnice vjerovalaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete.

*Luka 3,12.

33. Drugu priču čujte: bijaše *čovjek domaćin koji posadi ↑vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide.

*Mat. 25,14. ↑Pjes. 8,11.

34. A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove.

35. I vinogradari pohvatavši sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem.

36. Opet posla druge sluge, više nego prije, i učiniše im tako isto.

37. A potom posla k njima sina svojega govoreći: postidjeće se sina mojega.

38. A vinogradari vidjevši sina rekoše među sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo.

39. I uhvatiše ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše.

40. Kad dođe, dakle, gospodar od vinograda šta će učiniti vinogradarima onijem?

41. Rekoše mu: zločince će zlom smrti pomoriti; a *vinograd daće drugijem vinogradarima, koji će mu davati rodove u svoje vrijeme. *Luka 20,16.

42. Reče im Isus: zar nijeste nikad čitali u pismu: Kamen koji odbaciše zidari, onaj *posta glava od ugla; to bi od ↑Gospoda i divno je u vašijem očima.

*Psal. 118,22. ↑Isa. 28,16.

43. Zato vam kažem da će se od vas uzeti *carstvo Božije, i daće se narodu koji njegove rodove donosi. *Mat. 8,12.

44. I ko padne na ovaj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga.

45. I čuvši glavari sveštenički i fariseji priče njegove razumješe da za njih govori.

46. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

Priča o svadbi careva sina. Novac harački.
Vaskrsenje. Najveća zapovijest.
Hristos Davidov Sin i Gospod.

22. I odgovarajući Isus opet reče im u pričama govoreći:

2. Carstvo je nebesko kao čovjek car koji načini svadbu sinu svojemu.

3. I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doći.

4. Opet posla druge sluge govoreći: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjenici poklani su, i sve je gotovo; dođite na svadbu.

5. A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj.

6. A ostali uhvatiše sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih.

7. A kad to ču car onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali.

8. Tada reče slugama svojima: svadba je, dakle, gotova, a zvanice ne bjehu dostojne.

9. Idite dakle na raskršća i koga god nađete, dozovite na svadbju.

10. I izišavši sluge one na raskršća sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju.

11. Izišavši pak car da vidi goste ugleda ondje *čovjeka neobučena u svadbeno ruho. *Ef. 4,24.

12. I reče mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oćutje.

13. Tada reče car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmite te bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti *plač i škrgut zuba. *Mat. 8,12.

14. Jer su mnogi zvani, ali je *malo izbranih. *Mat. 20,16.

15. Tada otidoše *fariseji i načiniše vijeću kako bi ga uhvatili u riječi. *Mar. 12,13.

16. I poslaše k njemu učenike svoje s Irodovcima, te rekoše: *Učitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista učiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. *Luka 20,21.

17. Kaži nam, dakle, šta misliš ti? treba li dati harač ćesaru ili ne?

18. Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reče: što me kušate, licemjeri?

19. Pokažite mi novac harački. A oni donesoše mu novac.

20. I reče im: čiji je obraz ovaj i natpis?

21. I rekoše mu: ćesarev. Tada reče im: podajte, dakle, ćesarevo *ćesaru, i Božije Bogu. *Luka 23,2.

22. I čuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše.

23. Taj dan pristupiše k njemu *sadukeji koji govore da nema †vaskrsenija, i upitaše ga, *Mat. 3,7. †Mar. 12,18.

24. Govoreći: Učitelju! Mojsije reče: ako ko umre bez *djece, da uzme brat njegov †ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. *5.Moj. 25,5. †1.Moj. 38,8.

25. U nas bješe sedam braće; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu.

26. A tako i drugi, i treći, tja do sedmoga.

27. A poslije sviju umrije i žena.

28. O vaskrseniju, dakle, koga će od sedmorice biti žena? jer je za svima bila.

29. A Isus odgovarajući reče im: varate se, ne znajući *pisma ni sile Božije,

*Jovan 20,9.

30. Jer o vaskrseniju niti će se ženiti ni udavati; nego su kao *anđeli Božiji na Nebu.

*Zah. 3,5; Psal. 103,20.

31. A za vaskrsenije mrtvih nijeste li čitali što vam je rekao Bog govoreći:

32. Ja sam Bog *Avraamov, i Bog †Isakov, i Bog †Jakovljev? Nije Bog Bog mrtvih, nego živijeh.

*Mar. 12,26. †2.Moj. 3,6. †2.Moj. 3,16.

33. I čuvši narod divljaše se nauci njegovoj.

34. A fariseji čuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno.

35. I upita jedan od njih zakonik kušajući ga i govoreći:

36. Učitelju! koja je zapovijest najveća u zakonu?

37. A Isus reče mu: ljubi *Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom.

*5.Moj. 10,12; 5.Moj. 6,5.

38. Ovo je prva i najveća zapovijest.

39. A druga je kao i *ova: ljubi †bližnjega svojega kao samoga sebe.

*Mar. 12,31. †3.Moj. 19,18.

40. O ovima dvjema zapovijestima visi sav *zakon i proroci. *Mat. 7,12.

41. A kad se sabraše fariseji, upita ih *Isus *Mar. 12,35.

42. Govoreći: šta mislite za Hrista, čiji je Sin? Rekoše mu: Davidov.

43. Reče im: kako dakle David njega Duhom naziva Gospodom govoreći:

44. Reče *Gospod †Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje kao podnožje nogama tvojima? *Psal. 110,1. †Djela 2,34.

45. Kad, dakle, David naziva njega Gospodom, kako mu je sin?

46. I niko mu ne mogaše odgovoriti riječi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

Isus kori književnike i fariseje.
Teški jerusalimski grijesi. Proricanje o razorenju Hrama.

23. Tada Isus reče narodu i učenicima svojim,

2. Govoreći: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji.

3. Sve, dakle, što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni čine ne činite; jer govore a ne čine.

4. Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleća ljudska; a prstom svojijem neće da ih prihvate.

5. A sva djela svoja čine da ih vide ljudi: raširuju svoje amajlije, i grade velike skute na haljinama svojim.

6. I traže začelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama,

7. I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi!

8. A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan Ravi, Hristos, a vi ste svi braća.

9. I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan Otac koji je na nebesima.

10. Niti se zovite učitelji; jer je u vas jedan Učitelj, Hristos.

11. A najveći između vas da vam bude sluga.

12. Jer koji se podiže, poniziće se, a koji se ponižuje, podigneće se.

13. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što zatvarate carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli.

14. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što jedete kuće udovičke, i lažno se Bogu molite dugo; zato ćete većma biti osuđeni.

15. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što prohodite more i zemlju da biste prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, činite ga sinom paklenijem udvoje većijem od sebe.

16. Teško vama vođi *slijepi koji govorite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenijem kriv je. *Isa. 56,10.

17. Budale slijepi! šta je veće, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti.

18. I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu kriv je.

19. Budale slijepi! šta je veće, ili dar, ili *oltar koji dar osveti? *2.Moj. 29,37.

20. Koji se, dakle, kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu.

21. I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj.

22. I koji se kune *Nebom, kune se prijestolom Božijem i Onijem koji sjedi na njemu. *Otkr. 4,2; Mat. 5,34.

23. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što dajete *desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpretežnije u zakonu: pravdu i ↑milost i vjeru; a ovo je trebalo činiti i ono ne ostavljati. *Luka 11,42. ↑Os. 6,6.

24. Vođi slijepi koji ocjeđujete komarca, a kamilu proždirete.

25. Teško vama književnici i *fariseji, lice-mjeri, što čistite spolja ↑čašu i zdjelu, a iznutra su pune grabeža i nepravde.

*Luka 11,39. ↑Mar. 7,4.

26. Fariseju slijepi! Očisti najprije iznutra čašu i zdjelu da budu i spolja *čiste.

*Titu 1,15.

27. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što ste kao okrečeni grobovi, koji se spolja vide lijepi a unutra su puni kostiju mrtvačkih i svake nečistote.

28. Tako i vi spolja se pokazujete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja.

29. Teško vama književnici i fariseji, lice-mjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika,

30. I govorite: da smo mi bili u vrijeme svojijeh otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka.

31. Tijem samo svjedočite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili *proroke.

*1.Sol. 2,15.

32. I vi dopunite mjeru otaca svojijeh.

33. Zmije, porodi *aspidini! kako ćete po-
bjeći od presude u oganj pakleni? *Mat. 3,7.

34. Zato evo ja ću k vama poslati *proroke
i premudre i književnike; i vi ćete jedne
pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama
svojima i goniti od grada do grada,

*Luka 11,49.

35. Da dođe na vas sva krv pravedna što je
prolivena na *zemlji od krvi †Avelja pra-
vednoga do krvi Zarije sina Varahijina, ko-
jeja ubiste među crkvom i oltarom.

*Otkr. 18,24. †1.Moj. 4,8.

36. Zaista vam kažem da će ovo sve doći
na rod *ovaj.

*Mat. 24,34.

37. Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš pro-
roke i zasipaš kamenjem poslana k sebi!
koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja,
kao što kokoško skuplja piliće svoje pod krila,
i ne htjeste!

38. Eto će vam se ostaviti vaša kuća pusta.

39. Jer vam kažem: nećete mene vidjeti ote-
sele, dok ne rećete: *blagosloven koji ide u
ime †Gospodnje. *Mat. 21,9. †Psal. 118,26.

O razorenju Jerusalima.
Ponovni Hristov dolazak i
kraj sveta. Stražite!

24. Izišavši Isus iđaše od *crkve, i
pristupiše k njemu učenici nje-
govi da mu pokažu građevinu crkvenu.

*Mar. 13,1.

2. A Isus reče im: ne vidite li sve ovo? Zai-
sta vam kažem: neće ostati ovdje ni kamen
na kamenu koji se neće razmetnuti.

3. A kad sjeđaše na gori Maslinskoj pristu-
piše k njemu učenici nasamo govoreći: ka-
ži nam kad će to biti? i kakav je znak tvoje-
ga dolaska i pošljedka vijeka?

4. I odgovarajući Isus reče im: čuvajte se
da vas ko ne prevari.

5. Jer će mnogi doći u ime moje govoreći:
ja sam Hristos. I mnoge će prevariti.

6. Čućete ratove i glasove o ratovima. Gle-
dajte da se ne uplašite; jer treba da to sve
bude. Ali nije još tada pošljedak.

7. Jer će ustati narod na narod i carstvo na
carstvo; i biće gladi i pomori, i zemlja će se
tresti po svijetu.

8. A to je sve početak stradanja.

9. Tada će vas predati na muke, i pobiće
vas, i svi će narodi omrznuti na vas imena
mojega radi.

10. I tada će se mnogi sablazniti, i drug
druga izdaće, i omrznuće drug na druga.

11. I izići će mnogi lažni proroci i prevari-
će mnoge.

12. I što će se bezakonje umnožiti, ohlad-
nijeće ljubav mnogijeh.

13. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. I propovjediće se ovo *Jevanđelje o
carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo
svijem narodima. I tada će doći pošljedak.
*Kol. 1,23.

15. Kad, dakle, ugledate mrzost opuše-
nja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji
na mjestu svetome, koji čita da razumije:

16. Tada koji budu u Judeji neka bježe u
gore;

17. I koji bude na krovu da ne silazi uzeti
što mu je u kući;

18. I koji bude u polju da se ne vrati natrag
da uzme haljine svoje.

19. A teško trudnima i dojilicama u te
dane.

20. Nego se molite Bogu da ne bude bje-
žan vaša u zimu ni u subotu;

21. Jer će biti nevolja velika kakva nije bila
od postanja svijeta dosad niti će biti;

22. I da se oni dani ne skrate, niko ne bi
ostao; ali izbranih radi skratit će se dani
oni.

23. Tada ako vam ko reče: evo ovdje je
Hristos ili ondje, ne vjerujte.

24. Jer će izići lažni hristosi i lažni proroci,
i pokazat će znake velike i *čudesna da bi pre-
varili, ako bude moguće, i izbrane.

*Otkr. 13,13.

25. Eto vam kazah naprijed.

26. Ako vam, dakle, reku: evo ga u pustinji,
ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte.

27. Jer kao što *munja izlazi iz stoka i
pokazuje se do zapada, takav će biti dola-
zak Sina Čovječijega. *Jezeek. 1,14.

28. Jer gdje je strvina onamo će se i *orlovi kupiti. *Luka 17,37.

29. I odmah će po nevolji dana tihaj *sunce pomrčati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i *zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. *Isa. 13,10. †Jezek. 32,7.

30. I tada će se pokazati znak Sina Čovječijega na nebu; i tada će proplakati sva plemena na zemlji; i ugledaće Sina Čovječijega gdje ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom.

31. I poslaće anđele svoje s velikijem glasom trubnijem; i sabraće izbrane njegove od četiri vjetra, od kraja do kraja nebesa.

32. Od *smokve naučite se pričati: kad se već njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto. *Luka 21,29.

33. Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata.

34. Zaista vam kažem: *ovaj naraštaj neće proći, dok se ovo sve ne zbude. *Mat. 23,36.

35. Nebo i *zemlja proći će, ali riječi moje neće proći. *Isa. 51,6.

36. A o danu tome i o času niko ne zna, ni anđeli nebeski, do Otac moj sam.

37. Jer kao što je bilo u vrijeme *Nojevo tako će biti i dolazak Sina Čovječijega. *Luka 17,26.

38. Jer kao što pred potopom jedahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u *kovčeg, *1.Petr. 3,20.

39. I ne osjetite dok ne dođe potop i odnese sve; tako će biti i dolazak sina Čovječijega.

40. Tada će biti dva na njivi; jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti.

41. Dvije će mljeti na žrvnjevima; jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti.

42. Stražite, dakle, jer ne znate u koji će čas doći Gospod vaš.

43. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koje će vrijeme doći * lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje. *Otkr. 3,3.

44. Zato i vi budite gotovi; jer u koji čas ne mislite doći će Sin Čovječij.

45. Ko je, dakle, taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad

svojima domašnjima da im daje hranu na obrok?

46. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako.

47. Zaista vam kažem: postaviće ga nad svijem imanjem svojim.

48. Ako li taj rđavi sluga reče u srcu svome: neće moj gospodar još zadugo doći;

49. I počne biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama;

50. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli.

51. I rasjeci će ga napola, i daće mu platu kao i licemjerima; ondje će biti *plač i škrgut zuba. *Mat. 25,30.

Priča o deset djevojaka. Povjereno blago. O strašnom sudu.

25. Tada će biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i iziđoše na susret ženiku.

2. Pet od njih bijahu mudre, a pet lude.

3. I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja.

4. A mudre uzeše ulje u sudovima sa žiškima svojim.

5. A budući da ženik odocni, zadrijemaše sve, i pospaše.

6. A u ponoći stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret.

7. Tada ustaše sve djevojke one i ukrasiše žiške svoje.

8. A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoće da se ugase.

9. A mudre odgovoriše govoreći: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi.

10. A kad one otidoše da kupe, dođe ženik, i gotove udoše s njim na svadbu, i zatvoriše se vrata.

11. A poslije dođoše i one druge djevojke govoreći: gospodaru! gospodaru! otvori nam.

12. A on odgovarajući reče im: zaista vam kažem: ne poznajem vas.

13. *Stražite, dakle, jer ne znate dana ni časa u koji će Sin Čovječij doći. *Mat. 24,42.

14. Jer kao što *čovjek polazeći dozva služe svoje i predade im blago svoje;

*Mat. 21,33.

15. I jednome, dakle, dade pet talanata, a drugome dva, a trećemu jedan, svakome prema njegovoj moći; i otide odmah.

16. A onaj što primi pet talanata otide te radi s njima, i dobi još pet talanata.

17. Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva.

18. A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega.

19. A po dugom vremenu dođe gospodar tih slugu, i stade se računiti s njima.

20. I pristupivši onaj što je primio pet talanata, donese još pet talanata govoreći: gospodaru! predao si mi pet talanata; evo još pet talanata ja sam dobio s njima.

21. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjerran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.

22. A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reče: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima.

23. A gospodar njegov reče mu: dobro, slugo dobri i vjerni! u malom bio si mi vjerran, nad mnogijem ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.

24. A pristupivši i onaj što je primio jedan talant reče: gospodaru! znao sam da si ti tvrd čovjek: žnješ gdje nijesi sijao, i kupiš gdje nijesi vijao;

25. Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvoj u zemlju; i evo ti tvoje.

26. A gospodar njegov odgovarajući reče mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjem gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao:

27. Trebalo je, dakle, moje srebro da daš trgovcima; i ja došavši uzeo bih svoje s dobitkom.

28. Uzmite, dakle, od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta.

29. Jer svakome koji ima, daće se, i preteći će mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeće se od njega.

30. I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje će biti plač i škrgut zuba.

31. A kad dođe Sin Čovječij u slavi svojoj i svi sveti *anđeli s njime, onda će sjesti na prijestolu slave svoje.

*Juda 14.

32. I sabraće se pred njim svi narodi, i razlučiče ih između sebe kao pastir što razlučuje *ovce od jaraca.

*Jezek. 34,17.

33. I postaviće ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve.

34. Tada će reći Car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni Oca mogega; primite *carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta.

*Luka 12,32.

35. Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napojiste me; gost bijah, i primiste me;

36. Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obidoste me; u tamnici bijah, i dođoste k meni.

37. Tada će mu odgovoriti pravednici govoreći: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo?

38. Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo?

39. Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i dođosmo k tebi?

40. I odgovarajući Car reći će im: zaista vam kažem: kad učiniste jednome od ove moje najmanje braće, meni učiniste.

41. Tada će reći i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vječni pripravljen đavolu i anđelima njegovijem.

42. Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napojiste me;

43. Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obidoste me.

44. Tada će mu odgovoriti i oni govoreći: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužismo te?

45. Tada će im odgovoriti govoreći: zaista vam kažem: kad ne učiniste jednome od ove moje male *braće, ni meni ne učiniste.

*1.Kor. 8,12.

46. I ovi će otići u muku vječnu, a pravednici u život vječni.

Posljednje kazivanje o stradanju Isusovom. Pomazanje u Vitaniji. Pasha i Sveta večera. Borba u Getsimaniji. Judina izdaja. Hvataju Isusa. Saslušanje pred poglavarom sveštenećikjem.

Petrovo odricanje.

26. I kad svrši Isus riječi ove, reče učenicima svojima:

2. Znaete da će do dva dana biti pasha, i Sina Čovječijega predaće da se razapne.

3. Tada skupiše se glavari sveštenećiki i književnici i starješine narodne u dvor poglavara sveštenećikoga po imenu Kajafa;

4. I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili.

5. I govorahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio.

6. A kad Isus bješe u Vitaniji u kući Simona gubavoga,

7. Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjedaše za trpezom.

8. A kad vidješe to učenici njegovi, rasrdiše se govoreći: zašto se čini takva šteta?

9. Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima.

10. A kad razumje Isus, reče im: šta smetate ženi? Ona učini dobro djelo na meni.

11. Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda.

12. A ona izlivši miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi.

13. Zaista vam kažem: gdje se god usprovidjeda ovo *Jevanđelje po svemu svijetu, kazaće se i to za spomen njezin što učini ona.

*Mar. 13,10.

14. Tada jedan od dvanaestorice, po imenu *Juda †Iskariotski, otide ka glavarima sveštenećikjem,

*Mat. 10,4. †Mar. 14,10.

15. I reče: šta ćete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika.

16. I otada tražaše zgodu da ga izda.

17. A u prvi dan prijesnijeh hljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći: gdje ćeš da ti zgotovimo *pashu da jedeš?

*3.Moj. 23,5.

18. A On reče: idite u *grad k tome i tome, i kažite mu: Učitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe ću da učinim pashu sa učenicima svojijem.

*Mar. 14,13.

19. I učiniše učenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu.

20. A kad bi uveče, sjede za trpezu sa dvanaestoricom.

21. I kad jeđahu reče im: zaista vam kažem: jedan između vas izdaće me.

22. I zabrinuvši se vrlo počеше svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode?

23. A on odgovarajući reče: koji umoči sa mnom ruku u zdjelu onaj će me izdati.

24. Sin Čovječij, dakle, ide kao što je pisano za njega; ali teško onome *čovjeku koji izda Sina Čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek.

*Mar. 14,21; Mat. 18,7.

25. A Juda, izdajnik njegov, odgovarajući reče: da nijesam ja, Ravi? Reče mu: ti kaza.

26. I kad jeđahu, uze *Isus †hljeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče: uzмите, jedite; ovo je tijelo moje.

*1.Kor. 11,23. †Luka 24,30.

27. I uze čašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi;

28. Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge radi otpuštenja *grijeha.

*Rim. 5,15.

29. Kažem vam pak da neću otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad ću piti s vama novoga u carstvu Oca svojega.

30. I otpojavši hvalu izidoše na goru *Maslinsku.

*Mar. 14,26.

31. Tada reče im *Isus: svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer u Pismu stoji: udaricu pastira i †ovce od stada razbjeći će se.

*Mar. 14,27. †Zah. 13,7.

32. A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u *Galileju. *Mat. 28,16.
33. A *Petar reče mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neću nikad sablazniti. *Mar. 14,29.
34. Reče mu *Isus: zaista ti kažem: noćas, dok ti pijetao ne zapjeva, tri puta ćeš me se odreći. *Mar. 14,72. †Luka 22,34.
35. Reče njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neću te se odreći. Tako i svi učenici rekoše.
36. Tada dođe *Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima: sjedite tu, dok ja idem tamo da se pomolim Bogu. *Jovan 18,1.
37. I uzevši Petra i oba sina *Zevedejeva zabrinu se i poče tužiti. *Mat. 4,21.
38. Tada reče im Isus: žalosna je *duša moja do smrti; očekajte ovdje, i stražite sa mnom. *Psal. 88,14.
39. I otišavši *malo pade na lice svoje moleći se i govoreći: Oče moj! ako je moguće da me mimoiđe †časa †ova; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti. *Mar. 14,35. †Mat. 20,22. †Jovan 12,27.
40. I došavši k učenicima nađe ih gdje spavaju, i reče Petru: zar ne mogoste jedan čas postražiti sa mnom?
41. *Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan, ali je tijelo slabo. *Mar. 14,38.
42. Opet po drugi put otide i pomoli se govoreći: Oče moj! ako me ne može ova časa mimoići da je ne pijem, neka bude volja tvoja.
43. I došavši nađe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oči otežale.
44. I ostavivši ih otide opet i treći put te se pomoli govoreći one iste riječi.
45. Tada dođe k učenicima svojijem i reče im: jednako spavate i počivate; evo se približi čas, i Sin Čovječij predaje se u ruke grješnika.
46. Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj.
47. I dok on još tako govoraše, gle, *Juda, jedan od dvanaestorice, dođe, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkih i starješina narodnjih. *Mar. 14,43.
48. A izdajnik njegov dade im znak govoreći: koga ja cjelivam onaj je; držite ga.
49. I odmah pristupivši k Isusu reče: zdravo, Ravi! i cjeliva ga.
50. A Isus reče mu: prijatelju! šta ćeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvatiše ga.
51. I gle, jedan od onih što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari slugu poglavara svešteničkoga, i otiče mu uho.
52. Tada reče mu Isus: vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svi koji se maše za nož od noža će izginuti.
53. Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošlje više od dvanaest legionu anđela?
54. Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude?
55. U taj čas reče Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio učeći u crkvi, i ne uhvatiste me.
56. A ovo sve bi da se zbudu Pisma proročka. Tada učenici svi ostaviše ga, i pobjegoše.
57. I oni što uhvatiše *Isusa odvedoše ga poglavaru svešteničkome †Kajafi, gdje se književnici i starješine sabraše. *Mar. 14,53. †Jovan 18,13.
58. A *Petar iđaše za njim izdaleka do dvora poglavara svešteničkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. *Jovan 18,15.
59. A glavari sveštenički i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedočanstva na Isusa da bi ga ubili;
60. I ne nađoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne nađoše. Najposlije dođoše dva lažna svjedoka,
61. I rekoše: On je kazao: Ja mogu razvaliti *crkvu Božiju i za tri dana načiniti je. *Mat. 27,40.
62. I ustavši *poglavar sveštenički reče mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče? *Mar. 14,60.

63. A Isus mučaće. I poglavar *sveštenički odgovarajući reče mu: zaklinjem te živijem Bogom da nam kažeš jesi li ti Hristos Sin Božij?
*Mat. 27,12.

64. Reče mu *Isus: ti kaza. Ali ja vam kažem: otsele ćete vidjeti Sina Čovječijega gdje sjedi s desne strane Sile i ide na oblaci-ma nebeskijem.
*Djela 7,55.

65. Tada poglavar sveštenički razdrije haljine svoje govoreći: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad čuste hulu njegovu.

66. Šta mislite? A oni odgovarajući rekoše: zaslužio je *smrt.
*Jer. 26,11.

67. Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu dadoše i priuške

68. Govoreći: proroci nam, Hriste, ko te udari?

69. A *Petar sjedaše napolju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: i ti si bio s Isusom Galilejcem. *Jovan 18,25.

70. A on se odreče pred svima govoreći: ne znam šta govoriš.

71. A kad iziđe k vratima ugleda ga druga, i reče onima što bijahu ondje: i ovaj bješe s Isusom Nazarećaninom.

72. I opet odreče se s kletvom: ne znam tog čovjeka.

73. A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje.

74. Tada se poče kleti i preklinjati da ne zna tog čovjeka. I odmah zapjeva pijetao.

75. I opomenu se Petar riječi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta ćeš me se odreći. I izišavši napolje plaka gorko.

Isus pred Pilatom. Smrt Jude izdajnika.
Isus i Varava. Isusa šibaju, rugaju mu se.
Raspeće i smrt. Isusov pogreb.

27. A kad bi ujutru, učiniše vijeću svi glavari *sveštenički i † starješine narodne za †Isusa da ga pogube.

*Mar. 15,1. †Luka 22,66. †Jovan 18,28.

2. I svezavši ga odvedoše, i predadoše ga Pontiju Pilatu, sudiji.

3. Tada vidjevši Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima svešteničkijem i starješinama,

4. Govoreći: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti ćeš vidjeti.

5. I bacivši srebrnike u crkvi izide, i otide te se objesi.

6. A glavari sveštenički uzevši srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeto za krv.

7. Nego se dogovoriše te kupiše za njih lončarevu njivu za groblje gostima.

8. Od toga se i prozva ona njiva Krvna njiva i do danas.

9. Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreći: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga, koga su cijenili sinovi Izrailjevi;

10. I dadoše ih za njivu lončarevu, kao što mi kaza Gospod.

11. A *Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreći: ti li si car †judejski? A Isus reče mu: ti kažeš. *Jovan 18,37. †Mar. 15,2.

12. I kad ga tužahu glavari *sveštenički i starješine, ništa ne odgovori. *Mat. 26,63.

13. Tada reče mu Pilat: čuješ li šta na tebe svjedoče?

14. I ne odgovori mu ni na jednu riječ tako da se sudija divljaše vrlo.

15. A o svakom prazniku *pashe bijaše običaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoće. *Luka 23,17.

16. A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu.

17. I kad se sabraše, reče im Pilat: koga hoćete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista?

18. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali.

19. A kad sjedaše u sudu, poruči mu žena njegova govoreći: nemoj se ti ništa miješati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi.

20. A glavari *sveštenički i starješine nagovoriše narod da ištu †Varavu, a Isusa da pogube. *Mar. 15,11. †Jovan 18,40.
21. A sudija odgovarajući reče im: koga hoćete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu.
22. Reče im Pilat: a šta ću činiti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne.
23. Sudija pak reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iz glasa povikaše govoreći: da se razapne.
24. A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veća buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreći: ja nijesam kriv u krvi ovoga pravednika: vi ćete vidjeti.
25. I odgovarajući sav narod reče: krv njegova na nas i na djecu našu.
26. Tada pusti im *Varavu, a †Isusa šibavši predade da se razapne. *Mar. 15,15. †Jovan 19,1.
27. Tada vojnici sudijini uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu četu vojnika.
28. I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu.
29. I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreći: zdravo, care judejski!
30. I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi.
31. I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u haljine njegove, i povedoše ga da ga razapnu.
32. I izlazeći nađoše *čovjeka iz †Kirine po imenu Simona i natjeraše ga da mu ponese krst. *4.Moj. 15,35. †Mar. 15,21.
33. I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest Koštarnica,
34. *Dadoše mu da pije ocat pomiješan sa žuči, i okusivši ne htjede da pije. *Psal. 69,21.
35. A kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacivši kocke;
36. I sjedahu ondje te ga čuvahu.
37. I metnuše mu više glave krivicu njegovu napisanu: ovo je * Isus car †judejski. *Jovan 19,19. †Mar. 15,26.
38. Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane.
39. A koji prolazahu huljahu na nj mašući glavama svojima,
40. I govoreći: ti koji *crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš pomози sam sebi; ako si Sin Božij, siđi s krsta. *Mat. 26,61.
41. A tako i glavari sveštenički s književnicima i starješinama potsmijevajući se govorahu:
42. Drugima pomože, a sebi ne može pomoći. Ako je car Izrailjev, neka siđe sad s krsta pa ćemo ga vjerovati.
43. On se uzdao u Boga: neka mu pomogne sad, ako mu je po volji, jer govoraše: ja sam Sin Božij.
44. Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se.
45. A od šestoga sahata bi tama po svojoj zemlji do sahata devetoga. *Amos 8,9.
46. A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreći: Ili! Ili! lima savahtani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio?
47. A neki od onijeh što stajahu ondje čuvši to govorahu: ovaj zove Iliju.
48. I odmah otrča jedan od njih te uze sunder, i napuni octa, pa natače na trsku, te ga pojaše.
49. A ostali govorahu: stani da vidimo hoće li doći Ilija da mu pomogne.
50. A Isus opet povika iza glasa, i ispusti †đušu. †zdahnu
51. I gle, *zavjes †crkveni razdrije se navoje od gornjega kraja do donjega; i †zemlja se potrese, i kamenje se raspade; *2.Moj. 26,31. †Mar. 15,38. †Psal. 18,7.
52. I grobovi se otvoriše, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli;
53. I izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uđoše u sveti grad i pokazaše se mnogima.

54. A *kapetan i koji s njim čuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i šta bi, poplašiše se vrlo govoreći: zaista ovaj bijaše Sin Božij.

*Mar. 15,39.

55. I ondje bijahu i gledahu izdaleka mnoge *žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu.

*Luka 8,2.

56. Među kojima bijaše *Marija Magdalina i Marija mati Jakovljeva i Josijina i mati sinova Zevedejevijeh.

*Mar. 15,40.

57. A kad bi uveče, dođe *čovjek bogat iz †Arimateje, po imenu Josif, koji je, također, bio učenik Isusov.

*Luka 23,50. †Jovan 19,38.

58. Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedi da mu dadu tijelo.

59. I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno čisto;

60. I metnu ga u novi svoj *grob što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od †gropa otide.

*Isa. 53,9. †Jovan 11,38.

61. A ondje bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjedahu prema grobu.

62. Sjutra dan pak po petku sabraše se glavari sveštenički i fariseji kod Pilata,

63. I rekoše: gospodar! mi se opomenu-smo da ovaj laža kaza još za života: poslije tri dana ustaću.

64. Zato zapovjedi da se utvrdi grob do trećega dana da ne dođu kako učenici njegovi noću i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvih; i biće posljednja prijevarena gora od prve.

65. Reče im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate.

66. A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapečatiše kamen.

Isusovo vaskrsenje. Vaskrsnuli se javlja učenicima. Zapovijest o krštavanju svih naroda.

28. A po večeru subotnom na osvitak prvoga dana *nedjelje, dođe † Marija †Magdalina i druga Marija da ogledaju grob.

*Mar. 16,2. †Mat. 27,56. †Mar. 16,1.

2. I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anđeo Gospodnji siđe s Neba, i pristupivši odvali

kamen od vrata grobnijeh i sjedaše na njemu.

3. A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg.

4. I od straha njegova uzdrhtaše stražari, i postadoše kao mrtvi.

5. A anđeo odgovarajući reče ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite.

6. Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod.

7. Pa idite brže te kažite učenicima njegovim da je ustao iz mrtvih. I gle, On će pred vama otići u Galileju; tamo ćete ga vidjeti. Eto ja vam kazah.

8. I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave učenicima njegovijem.

9. A kad idahu da jave učenicima njegovijem, i gle, srete ih Isus govoreći: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se.

10. Tada reče im Isus: ne bojte se; idite te javite braći mojoj neka idu u Galileju; i tamo će me vidjeti.

11. A kad idahu, gle, neki od stražara dođoše u grad i javiše glavarima svešteničkijem sve što se dogodilo.

12. I oni sastaviše se sa starješinama učiniše vijeću, i dadoše vojnicima dovoljno novaca,

13. Govoreći: kažite: učenici njegovi dođoše noću i ukradoše ga kad smo mi spavali.

14. I ako to čuje sudija, mi ćemo njega umiriti, i načiniti da vama ništa ne bude.

15. A oni uzevši novce učiniše kao što su naučeni bili. I razglasi se ova riječ po Jevrejima i do danas.

16. A jedanaest učenika otidoše u *Galileju u goru kuda im je kazao Isus.

*Mat. 26,32.

17. I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnjaše.

18. I pristupivši Isus reče im govoreći: da-de mi se svaka vlast na *Nebu i na zemlji.

*1.Petr. 3,22.

19. *Idite dakle i naučite sve narode krsteći ih va ime Oca i Sina i Svetoga Duha,
*Mar. 16,15.

20. Učeci ih da sve drže što sam vam zapovijedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin.

SVETO JEVANĐELJE PO MARKU

Jovan objavljuje dolazak Isusa Hrista.
Isusovo krštenje i kušanje.
Isus propovijeda Jevanđelje, poziva
učenike i iscjeljuje bolesnike.

1. Početak Jevanđelja Isusa Hrista Sina Božijega.

2. Kao što stoji u proroka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojim, koji će pripremiti put tvoj pred tobom.

3. Glas onoga što više u pustinji: pripravi-te put Gospodnji, poravnite staze njegove.

4. Pojavi se Jovan krsteći u pustinji, i propovijedajući krštenje pokajanja za oproštenje grijeha.

5. I izlažase k njemu sva judejska zemlja i Jerusallimljani; i krštavaše ih sve u Jordanu rijeci, i ispovijedahu grijeha svoje.

6. A Jovan bijaše obučen u kamilju dlaku, i imаше pojas kožan oko sebe; i jeđaše skakavce i med divlji.

7. I propovijedase govoreći: ide za mnom jači od mene, pred kim ja nijesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obući njegovoj.

8. Ja vas krštavam vodom, a on će vas krstiti Duhom Svetijem.

9. I u to vrijeme dođe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu,

10. I odmah izlazeći iz vode vidje *nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siđe na nj.

*Jovan 1,32.

11. I *glas dođe s neba: ti si Sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

*Mat. 3,17.

12. I odmah Duh izvede ga u *pustinju.

*Mat. 4,1.

13. I bi ondje u pustinji dana četrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zvjerinjem, i *anđeli služahu mu.

*Mat. 4,11.

14. A pošto predadoše Jovana, dođe *Isus u Galileju propovijedajući Jevanđelje o carstvu Božijemu

*Mat. 4,23.

15. I govoreći: iziđe vrijeme i približi se *carstvo Božije; pokajte se i vjerujte Jevanđelje.

*Dan. 2,44.

16. I hodeći pokraj mora vidje *Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari.

*Mat. 4,18.

17. I reče im Isus: hajdete za mnom, i učiniću vas lovcima ljudskijem.

18. I odmah ostavivši mreže svoje pođoše za njim.

19. I otišavši malo odande ugleda *Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u lađi krpljahu mreže;

*Mat. 4,21.

20. I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u lađi s najamnicima pođoše za njim.

21. I dođoše u *Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu učaše.

*Luka 4,31; Mat. 4,13.

22. I divljahu se nauci njegovoj; jer ih učaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici.

23. I bijaše u zbornici njihovoj *čovjek s duhom nečistijem, i povika,

*Mar. 5,2.

24. Govoreći: prođi se, šta je tebi do nas, *Isuse †Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, †Svetac Božij.

*Mar. 5,7. †Luka 4,34. †Psal. 16,10.

25. I zaprijeti mu Isus govoreći: umukni, i iziđi iz njega.

26. I strese ga duh nečisti, i povika iza glasa, i iziđe iz njega.

27. I uplašise se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreći: šta je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima nečistijem zapovijeda, i slušaju ga?

28. I otide glas o njemu odmah po svoj okolini galilejskoj,

29. I odmah iziđavši iz zbornice dođoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom.

30. A tašta Simonova ležase od groznice; i odmah kazaše mu za nju.

31. I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznica odmah, i služase im.

32. A kad bi predveče, pošto *sunce zađe, donošaahu k njemu sve †bolesnike i bijesne.
*Luka 4,40. †Djela 5,16.

33. I sav grad bijaše se sabrao k vratima.

34. I iscijeli mnoge bolesnike od razlićnijeh bolesti, i *đavole mnoge istjera, i ne dadijaše đavolima da kazuju da ga poznavaahu.

*Luka 4,41.

35. A ujutru vrlo rano ustavši iziđe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu.

36. I za njim potrćaše Simon i koji bijahu s njim.

37. I našavši ga rekoše mu: traže te svi.

38. I reče im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovijedam: jer sam ja za to došao.

39. I propovijeda po zbornicama njihovim po svoj *Galileji, i đavole izgoni.

*Mat. 4,23.

40. I dođe k njemu gubavac moleći ga i na koljenima klećeći pred njim i reče mu: ako hoćeš, možeš me očistiti.

41. A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reče mu: hoću, očisti se.

42. I tek što mu to reče, a guba otide s njega, i osta čist.

43. I zaprijetivši mu odmah istjera ga,

44. I reče mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za očišćenje svoje što je zapovjedio *Mojsije za svjedoćanstvo njima.

*Luka 5,14.

45. A on iziđavši poče mnogo propovijedati i kazivati šta je bilo tako da Isus ne može javno u grad ući, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolazaahu k njemu sa sviju strana.

Izlećenje oduzetog. Isus poziva Mateja. O postu. Trganje klasova u Subotu.

2. I *uđe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i ću se da je u kući.

*Mat. 9,1; Luka 5,18.

2. I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rijeć.

3. I dođoše k njemu s uzetijem koga nošaše ćtvoro.

4. I ne mogući približiti se k njemu od naroda otkriše kuću gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležase.

5. A Isus vidjevši vjeru njihovu reče uzetome: sinko! opraštaju ti se grijesi tvoji.

6. A ondje sjeđaahu neki od književnika i pomišljahu u srcima svojima:

7. Šta ovaj tako huli na Boga? *Ko može opraštati grijeha osim jednoga Boga?

*Isa. 43,25.

8. I odmah razumjevši Isus duhom svojim da oni tako pomišljaju u sebi, reče im: što tako pomišljate u srcima svojim?

9. Šta je lakše? reći uzetome: opraštaju ti se grijesi? ili reći: ustani i uzmi odar svoj, i hodi?

10. No da znate da vlast ima Sin Ćovječij na zemlji opraštati grijeha, reče uzetome:

11. Tebi govorim: ustani i uzmi *odar svoj, i idi doma.

*Jovan 5,9.

12. I usta odmah, i uzevši odar iziđe pred svima tako da se svi divljahu i hvaljahu Boga govoreći: nigda toga vidjeli nijesmo.

13. I iziđe opet k moru; i sav narod idaše k njemu, i ućaše ih.

14. I prolazeći vidje *Leviya Alfejeva gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim.

*Luka 5,27.

15. I kad sjeđaše Isus za trpezom u kući njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjeđahu s njim i s učenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji idahu za njim.

16. A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i s grješnicima govorahu učenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i pije?

17. I čuvši *Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego tbolesni. Ja nijesam došao da dozovem pravednike no #grješnike na pokajanje. *Mat. 9,12. †Luka 5,31. †Luka 15,7.

18. I bijahu *učenici †Jovanovi i farisejski koji pošćahu; i dođoše i rekoše mu: zašto učenici Jovanovi i farisejski poste, a tvoji učenici ne poste? *Mat. 9,14. †Luka 5,33.

19. I reče im Isus: eda li mogu svatovi postiti, dok je *ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti.

*Ef. 5,25; Jovan 3,29.

20. Nego će doći dani kad će se oteti od njih ženik, i tada će postiti u one dane.

21. I niko ne prišiva nove zakrpe na staru haljinu; inače će odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora će rupa biti.

22. I niko ne lijeva nova vina u mjevove stare; inače novo vino prodre mjevove, i vino se prolije, i mjevovi propadnu; nego novo vino u nove mjevove ljevati treba.

23. I dogodi mu se da iđāše u *subotu kroz usjeve, i †učenici njegovi trgašu putem †klasje. *Mat. 12,1. †Luka 6,1. †5.Moj. 23,25.

24. I fariseji govorašu mu: gledaj, zašto čine u subotu što ne valja?

25. A on reče im: nijeste li nikad čitali šta učini David kad mu bi do nevolje i ogladne s onima što bijahu s njim?

26. Kako uđe u Božiju kuću pred Avijatarom poglavarom svešteničkijem i *hljebove postavljene pojede kojijeh ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? *2.Moj. 25,30.

27. I govoraše im: subota je načinjena čovjeka radi, a nije čovjek subote radi.

28. Dakle je gospodar Sin Čovječij i od *subote. *Mat. 12,8.

Isus iscjeljuje u Subotu suhu ruku, izgoni nečiste duhove. Izbor dvanaestorice. Kažnjava fariseje što hule na Duha Svetoga. Kazuje ko su njegovi pravi srodnici.

3. I uđe opet u zbornicu, i ondje bješe *čovjek sa suhom rukom. *Luka 6,6.
2. I motrahu za njim neće li ga u subotu iscijeliti da ga okrive.

3. I reče čovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu.

4. I reče im: valja li u subotu dobro činiti ili zlo činiti? dušu održati, ili pogubiti? A oni mućahu.

5. I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odrvenila reče čovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga.

6. I izišavši fariseji odmah učiniše za njega vijeću s irodovcima kako bi ga pogubili.

7. A Isus otide s učenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje;

8. I iz Jerusalisa i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko čuvši šta On čini, dođe k njemu.

9. I reče učenicima svojijem da bude lađa u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosađuje.

10. Jer mnoge iscijeli, tako da navaljivahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu.

11. *I duhovi nečisti kad ga viđahu, pripadahu k njemu i vikahu govoreći: ti si Sin Božij. *Luka 4,41.

12. I mnogo im prijećāše da ga ne prokažu.

13. I iziđoše na goru, i dozva koje on šćāše; i dođoše mu.

14. I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošilje da propovijedaju,

15. I da imaju vlast da iscjeljuju od bolesti, i da izgone đavole:

16. Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar;

17. I Jakova Zevedejeva i Jovana brata *Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znači Sinovi gromovi; *Luka 9,54.

18. I *Andriju i Filipa i Vartolomija i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, *Djela 1,13.

19. I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade.

20. I dođoše u kuću, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hljeba jesti.

21. I čuvši to rod njegov iziđoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe.

22. A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalema govorahu: u njemu je *Veelzevul; i: on pomoću kneza †đavolskoga izgoni †đavole. *Mat. 12,24. †Luka 11,15. †Mat. 9,34.

23. I dozvavši ih govoraše im u pričama: kako može sotona sotonu izgoniti?

24. I ako se *carstvo samo po sebi razdijeli, ne može ostati carstvo ono; *Luka 11,17.

25. I ako se dom sam po sebi razdijeli, ne može ostati dom onaj;

26. I ako sotona ustane sam na se i razdijeli se, ne može ostati, nego će propasti.

27. Niko ne može pokućstvo jakoga, ušavši u kuću njegovu, oteni ako najprije jakoga ne sveže: i onda će kuću njegovu oplijeniti.

28. Zaista vam kažem: svi grijesi oprostiće se sinovima čovječijim, i huljenja na Boga, makar kakva bila:

29. A koji pohuli na Duha Svetoga nema oprostjenja vavijek, nego je kriv vječnome sudu.

30. Jer govorahu: u njemu je nečisti duh.

31. I dođe mati njegova i *braća njegova, i stojeći napolju poslaše k njemu da ga zovu. *Mat. 12,46.

32. I sjedaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja i *braća tvoja i †sestre tvoje napolju pitaju za te. *Mat. 13,55. †Mar. 6,3.

33. I odgovori im govoreći: ko je mati moja ili braća moja?

34. I pogledavši oko sebe na narod koji sjedaše, reče: evo mati moja i *braća moja. *5.Moj. 33,9.

35. Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

Priče o carstvu Božijem.

Utišavanje bure.

4. I opet poče učiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora ući u *lađu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. *Mar. 4,36.

2. I učaše ih u pričama mnogo, i govoraše im u nauči svojoj;

3. Slušajte: evo iziđe sijač da sije.

4. I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ga.

5. A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah izniče; jer ne bijaše u dubinu zemlje:

6. A kad obasja sunce, uvenu, i budući da nemaše korijena, usahnu.

7. I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne donese roda.

8. I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donosaše po trideset i po šeset i po sto.

9. I reče: ko ima uši da čuje neka čuje.

10. A kad osta sam, zapitaše ga koji bijahu s njim i sa dvanaesticom za ovu priču.

11. I reče im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u pričama biva;

12. Da očima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oprostite grijesi.

13. I reče im: zar ne razumijete ove priče? A kako ćete sve priče razumjeti?

14. Sijač *riječ sije. *Mat. 13,19.

15. A ono su kraj puta, gdje se sije riječ i kad je čuju odmah dođe sotona i otme riječ posijanu u scima njihovijem.

16. Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima, koji kad čuju riječ odmah je prime s radošću;

17. Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju riječi radi, odmah se sablazne.

18. A ono su što se u trnju sije koji slušaju riječ,

19. Ali brige ovoga svijeta i prijevara *bogatstva i ostale slasti uđu i zagaše riječ, i bez roda ostane. *Psal. 52,7.

20. A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju riječ i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto.

21. I govoraše im: eda li se svijeća užije da se metne pod sud ili pod *odar? a ne da se na svijetnjak metne? *Luka 8,16.

22. Jer nema ništa tajno što neće biti javno; niti ima što sakriveno što neće izići na vidjelo.

23. Ako ima ko uši da čuje neka čuje.

24. I govoraše im: pamтите što čujete: *kakvom mjerom mjerite onakvom će vam se mjeriti i dometnuće se vama koji slušate.

*Mat. 7,2.

25. Jer ko ima, daće mu se; a koji nema, uzeće mu se i ono što ima.

26. I govoraše im: takvo je *carstvo Božije kao *čovjek kad baci sjeme u zemlju;

*Mat. 3,2. †Mat. 13,24.

27. I spava i ustaje noću i danju; i sjeme niče i raste, da ne zna on.

28. Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu.

29. A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasta žetva.

30. I govoraše: kakvo ćemo kazati da je *carstvo Božije? ili u kakvoj ćemo ga pričti iskazati?

*Luka 13,18.

31. Ono je kao zrno *gorušično koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji;

*Mat. 13,31.

32. A kad se posije, uzraste i bude veće od svega povrća, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske živjeti.

33. I takvijem mnogijem pričama kazivaše im riječ koliko mogahu slušati.

34. A bez priča ne govoraše im ni riječi. A učenicima osobito kazivaše sve.

35. I reče im onaj dan uveče: hajdemo na onu stranu.

36. I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u lađi; a i druge lađe bijahu s njim.

37. I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u lađu da se već napuni.

38. A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: Učitelju! zar ti ne mariš što ginemo?

39. I ustavši zaprijeti vjetru, i reče moru: ćuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika.

40. I reče im: zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vjere.

41. I uplašilo se vrlo, i govoraše jedan drugome: ko je *ovaj, dakle, da ga i vjetar i more slušaju?

*Luka 8,25.

Isusovo čudo na čovjeku s duhom nečistijem. Čudo sa ženom koja je bolovala od tečenja krvi i čudo sa Jairovom kćeri.

5. I dođoše preko mora u okolinu *gadarinsku.

*Luka 8,26.

2. I kad iziđe iz lađe, odmah ga sreće čovjek s duhom nečistijem,

3. Koji življaše u grobovima i niko ga ne mogaše svezati ni verigama;

4. Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i puta izlomio; i niko ga ne mogaše ukrotiti.

5. I jednako dan i noć bavljaše se u grobovima i u gorama vičući i bijući se kamenjem.

6. A kad vidje Isusa izdaleka, poteče i pokloni mu se.

7. I povikavši iza glasa reče: šta je tebi do mene, Isuse Sine Boga Višnjega? Zaklinjem te Bogom, ne muči me.

8. Jer mu govoraše: iziđi, duše nečisti, iz čovjeka.

9. I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legion mi je ime; jer nas je mnogo.

10. I molíše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline.

11. A ondje po brijegu pasijaše veliki krd svinja.

12. I molíše ga svi đavoli govoreći: pošlji nas u svinje da u njih uđemo.

13. I dopusti im *Isus odmah. I izišavši duhovi nečisti uđoše u svinje; i navali krd s brijega u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopiše se u moru.

*Mat. 28,18.

14. A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I iziđoše ljudi da vide šta je bilo.

15. I dođoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legion gdje sjedi obučen i pametan; i uplašilo se.

16. A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja.

17. I počeše ga moliti da ode iz njihovijeh krajeva.

18. I kad uđe u lađu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim.

19. A Isus ne dade mu, već mu reče: idi kući svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospod učini, i kako te pomilova.

20. I otide i poče pripovijedati u Deset Gradova šta mu učini Isus; i svi se divljahu.

21. I kad prijede Isus u *lađu opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. *Mat. 9,1.

22. I gle, dođe jedan od *starješina zborničkijeh po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. *Luka 8,41.

23. I moljaše ga vrlo govoreći: kći je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi.

24. I pođe s njim; i za njim išaše naroda mnogo i turkahu ga.

25. I *žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od tečenja krvi, *3.Moj. 15,25.

26. I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore načinili,

27. Kad je čula za Isusa, dođe u narodu sastrag, i dotače se haljine njegove.

28. Jer govoraše: ako se samo dotaknem haljina njegovijeh ozdraviću.

29. I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od *bolesti. *2.Moj. 15,26.

30. I odmah *Isus osjeti u sebi silu što iziđe iz njega, i obazrevši se na narod reče: ko se to dotače mojijeh haljina? *Luka 8,46.

31. I rekoše mu učenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotače mene?

32. I on se obziraše da vidi onu koja to učini.

33. A žena uplašivši se drhtaše, i znajući šta joj se dogodi, dođe i kleče pred njim, i kaza mu svu istinu.

34. A on reče joj: *kćeri! vjera tvoja pomogne ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. *Luka 8,48.

35. Još On govoraše, a dođoše od *starješine zborničkoga govoreći: kći tvoja umrije; šta već trudiš Učitelja? *Luka 8,49.

36. A *Isus odmah čuvši riječ što rekoše reče starješini: ne boj se, samo vjeruj. *Jovan 11,25.

37. I ne dade za sobom ići nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva.

38. I dođe u kuću starješine zborničkoga, i vidje vrevu i plač i jauk veliki.

39. I ušavši reče im: šta ste uzavreli te plačete? Djevojka nije umrla, nego spava.

40. I potsmijevahu mu se. A On istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i uđe gdje ležase djevojka.

41. I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znači: Djevojko, tebi govorim, ustani.

42. I odmah usta djevojka i hođaše; a bješe od dvanaest godina. I začudiše se čudom velikijem.

43. I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj neka jede.

Isus prezren u svojoj postojbini.

Odašiljanje dvanaestorice. Krstitelju otsječena glava. Nahranjeno pet hiljada ljudi. Isus na moru. Iscjeljivanje bolesnika.

6. I iziđe odande, i dođe na svoju postojbinu; i za njim idoše učenici njegovi.

2. I kad dođe subota, poče učiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljahu se govoreći: otkud ocome to? I kakva mu je premudrost dana? I čudesa takva rukama njegovijem čine se?

3. Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljevi i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovdje među nama? I s blažnjavahu se o njega.

4. A Isus reče im: nigdje nije prorok bez časti do na postojbini svojoj i u rodu i u domu svome.

5. I ne mogaše ondje nijednoga čuda da učini, osim što malo bolesnika iscijeli metnuvši na njih ruke.

6. I divljaše se nevjerstvu njihovome. I išaše po okolnijem selima i učaše.

7. I dozva dvanaesticu, i poče ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima nečistijem.

8. I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hljeba ni novaca u pojasu;

9. Nego obuveni u opanke, i ne oblačiti dviju haljina.

10. I reče im: gdje uđete u dom ondje ostanite, dok ne iziđete odande.

11. I ako vas ko ne primi i ne poslušava, izlazeći odande otresite prah s nogu svojih za svjedočanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše će biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga suda nego gradu onome.

12. I otišavši propovijedahu da se treba kajati;

13. I đavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscjeljivahu.

14. I začu car *Irod za Isusa, jer njegovo ime bijaše se razglasilo, i reče: Jovan Krstitelj iz mrtvih usta, zato čini čudesa.

*Luka 23,8.

15. Drugi govoraše: to je *Ilija. A drugi govoraše: to je prorok ili kao koji od proroka.

*Mat. 16,14.

16. A kad ču Irod, reče: to je *Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvih.

*Luka 3,19.

17. Jer ovaj Irod posla te uhvatiše Jovana, i svezavši baci ga u tamnicu zbog Irodijade žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom.

18. Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati *žene brata svojega.

*3.Moj. 18,16.

19. A Irodijada rasrdi se na njega, i šćaše da ga ubije, ali ne mogaše.

20. Jer se Irod bojaše *Jovana znajući ga da je čovjek pravedan i svet, i čuvaše ga, i mnogo koješta činjaše kako mu on reče, i rado ga slušaše.

*Mat. 21,26.

21. I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše večeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama galilejskijem.

22. I ušavši kći Irodijadina i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem, reče car djevojci: išti u mene šta god hoćeš, i daću ti.

23. I zakle joj se: što god zaišteš u mene daću ti, da bi bilo i do po *carstva moga.

*Jest. 5,3.

24. A ona izišavši reče materi svojoj: šta cu iskati? A ona reče: glavu Jovana Krstitelja.

25. I odmah ušavši brzo k caru zaiska govoreći: hoću da mi daš sad na krugu glavu Jovana Krstitelja.

26. I zabrinu se car, ali zbog kletve i gostiju svojih ne htje joj odreći.

27. I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu.

28. A on otišavši posiječe ga u tamnici, i donese glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a djevojka dade je materi svojoj.

29. I čuvši *učenici njegovi dođoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob.

*Mat. 14,12.

30. I skupiše se *apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što učiniše i šta ljude naučiše.

*Luka 9,10.

31. I reče im: dođite vi sami nasamo, i počinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti.

32. *I otidoše na lađi u pusto mjesto sami.

*Mat. 14,13.

33. I vidješe ih ljudi kad iđahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega.

34. I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao *ovce bez pastira; i poče ih učiti mnogo.

*Mat. 9,36.

35. I kad bi već pred noć, pristupiše k njemu *učenici njegovi govoreći: pusto je mjesto, a već je dockan;

*Mat. 14,15.

36. Otpusti ih neka idu u okolna sela i zaseoke da kupe sebi hljeba; jer nemaju šta jesti.

37. A on odgovarajući reče im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: već ako da idemo da kupimo za dvjesta *groša hljeba, i da im damo da jedu?

*Jovan 6,7.

38. A on im reče: koliko *hljebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hljebova i dvije ribe.

*Mat. 14,17.

39. I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi.

40. I posadiše se na gomile po sto i po pedeset.

41. I uzevši onijeh pet hljebova i dvije ribe pogleda na nebo, i *blagoslovi, pa prelomi hljebove, i dade učenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije ribe razdjeli svima. *1.Sam. 9,13.

42. I jedoše svi, i nasitiše se.

43. I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba.

44. A bijaše onijeh što su jeli hljebove oko pet hiljada ljudi.

45. I odmah natjera *učenike svoje da uđu u tlađu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu, dok on otpusti narod.

*Mat. 14,22. †Jovan 6,17.

46. I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu.

47. I uveče bijaše lađa nasred mora, a On sam na zemlji.

48. I vidje ih gdje se mučahu veslajući; jer im bijaše protivan vjetar. I oko četvrte straže noćne dođe k njima idući po moru; i šćadijaše da ih mimoide.

49. A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše;

50. Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reče im: ne bojte se, Ja sam, ne plašite se.

51. I uđe k njima u lađu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se.

52. Jer ih ne naučiše hljevovi; jer se bijaše *srce njihovo okamenilo. *Mar. 3,5.

53. I prešavši dođoše u *zemlju genisaretsku; i stadoše u kraj. *Mat. 14,34.

54. I kad iziđoše iz lađe, odmah ga poznaše ljudi.

55. I optičavši sav onaj kraj počeoše na odrima donositi bolesnike gdje čujahu da je On.

56. I kud god iđaše u sela ili u gradove ili u zaseoke, na raskršćima metahu *bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljahu svi koji ga se doticahu. *Djela 5,15.

O ljudskim zakonima. Isus iscjeljuje kćer žene Hananejke, gluve i nijeme.

7. I skupiše se oko njega *fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. *Mat. 15,1.

2. I vidjevši neke od učenika njegovijeh da nečistijem, to jest neumivenijem, rukama jedu hljeb, ukoriše ih.

3. Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeći se onoga što im je ostalo od starijeh;

4. I kad dođu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: peru čaše i žbanove i kotlove i klupe.

5. A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto učenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hljeb neumivenijem rukama?

6. A On odgovarajući reče im: dobro je prorokovao Isajja za vas licemjere, kao što je pisano: *ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. *Isa. 29,13.

7. No zaludu me poštuju učeći naukama, zapovijestima ljudskim.

8. Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite običaje ljudske, pranje žbanova i čaša; i druga mnoga takva činite.

9. I reče im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj običaj sačuvate.

10. Jer Mojsije reče: poštuj oca svojega i mater svoju; i: koji opsuje oca ili mater smrću da umre.

11. A vi kažete: ako reče čovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je čim bih ti ja mogao pomoći.

12. I tako ne date mu ništa učiniti ocu svojemu ili materi svojoj,

13. Ukidajući riječ Božiju svojijem običajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta činite.

14. I dozvavši sav narod reče im: poslušajte mene svi, i razumijte.

15. Ništa nema što bi čovjeka moglo opoganiti da uđe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani čovjeka.

16. Ako ko ima uši da čuje neka čuje.

17. I kad dođe od naroda u kuću pitahu ga učenici njegovi za priču.

18. I reče im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da što god u čovjeka spolja ulazi ne može ga opoganiti?

19. Jer mu ne ulazi u srce nego u trbuh; i izlazi napolje čisteći sva jela.

20. Još reče: što izlazi iz čovjeka ono pogani čovjeka;

21. Jer iznutra iz *srca ljudskoga izlaze misli zle, †preljube, blud, ubistva,

*1.Moj. 6,5. †Mat. 15,19.

22. Krađe, lakomstva, pakosti, zloće, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje.

23. Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane čovjeka.

24. I ustavši odande otide u krajeve *tirske i sidonske, i ušavši u kuću šćadijaše da ni-ko ne čuje za nj; i ne može se sakriti.

*Mat. 15,21.

25. Jer čuvši za nj žena što u njezinoj kćeri bijaše duh nečisti, dođe i pade k nogama njegovima.

26. A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofi-ničanka, i moljaše ga da istjera đavola iz kćeri njezine.

27. A *Isus reče joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hljeb od djece i baciti psima.

*Mat. 10,5.

28. A ona odgovarajući reče mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjijeh.

29. I reče joj: za tu riječ idi; iziđe *đavo iz kćeri tvoje.

*1.Jov. 3,8.

30. I došavši kući nađe da je đavo izišao, i kći ležala na odru.

31. I opet iziđe *Isus iz krajeva tirskih i sidonskih i dođe na more Galilejsko u krajeve desetogradske.

*Mat. 15,29.

32. I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku.

33. I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova;

34. I pogledavši na *nebo uzdahnu, i reče mu: Efata, to jest: otvori se.

*Mar. 6,41.

35. I odmah mu se otvoriše uši, i razdriješ se sveza jezika njegova, i govoraše lijepo.

36. I zaprijeti im da nikome ne kazuju; ali što im on zabranjivaše, oni još većma razglašivahu.

37. I vrlo se divljahu govoreći: sve dobro čini; i gluhe čini da čuju i nijeme da govore.

Nahranjeno četiri hiljade ljudi. Traženje znaka. Treba se čuvati fariseja i Iroda.

Iscjeljenje slijepoga. Petrova ispovijest.

Prvo proricanje stradanja.

8. U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imadijahu šta jesti, dozva *Isus učenike svoje i reče im:

*Mat. 15,32.

2. Žao mi je naroda, jer već tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti.

3. I ako ih otpustim gladne kućama njihovijem, oslabiće na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka.

4. I odgovoriše mu učenici njegovi: otkuda ćemo uzeti hljeba ovdje u pustinji da ih nahranimo?

5. I zapita ih: koliko imate hljebova? A oni kazaše: sedam.

6. I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hljebova i hvalu davši, prelomi, i dade učenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu.

7. I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reče da i njih razdadu.

8. I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteče sedam kotarica.

9. A onijeh što su jeli bijaše oko četiri hiljade. I otpusti ih.

10. I odmah uđe u *lađu s učenicima svojijem, i dođe u okoline dalmanutske.

*Mat. 15,39.

11. I iziđoše *fariseji, i počeo se prepirati s njim, i kušajući ga iskahu od njega znak s neba.

*Mat. 12,38.

12. I uzdahnuvši duhom svojijem reče: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neće se dati rod ovome znak.

13. I ostavivši ih uđe opet u lađu, i otiđe na onu stranu.

14. I zaboraviše *učenici njegovi uzeti hljeba, i nemahu sa sobom u lađi do jedan hljeb. *Mat. 16,5.

15. I zapovijedaše im govoreći: gledajte, čuvajte se kvasca *farisejskoga i kvasca Irodova. *Mat. 16,11.

16. I mišljahu, jedan drugome govoreći: to je što hljeba nemamo.

17. I razumjevši *Isus reče im: šta mislite što hljeba nemate? Zar još ne osjećate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno †srce vaše? *Mat. 16,8. †Isa. 63,17.

18. Oči imate i ne vidite? uši imate i ne čujete? I ne pamтите li

19. Kad ja pet *hljebova prelomih na pet hiljada, koliko †kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. *Jovan 6,13. †Mat. 14,20.

20. A kad sedam na četiri hiljade, koliko punijeh *kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. *Mat. 15,37.

21. I reče im: kako ne razumijete?

22. I dođe u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne.

23. I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i pljunuvši mu u oči metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što.

24. I pogledavši reče: vidim ljude gdje idu kao drva.

25. I potom opet metnu mu ruke na oči, i reče mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo.

26. I posla ga kući njegovoj govoreći: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu.

27. I iziđe *Isus i †učenicima njegovi u sela oko Česarije Filipove; i putem pitaše učenike svoje govoreći im: ko govore ljudi da sam ja? *Mat. 16,13. †Luka 9,18.

28. A oni odgovoriše: *Jovan Krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proroka. *Mat. 14,2.

29. A on im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A *Petar odgovarajući reče mu: ti si †Hristos. *Mat. 16,16. †Jovan 1,41.

30. I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega.

31. I poče ih učiti da Sinu Čovječijemu valja mnogo postradati, i da će ga okriviti *starješine i glavari sveštenički i književnici, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati. *Luka 9,22.

32. I govoraše o tom ne ustručavajući se. I Petar uze ga i poče ga odvrćati.

33. A on obrnuvši se i pogledavši na učenike svoje zaprijeti Petru govoreći: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko.

34. I dozvavši narod s *učenicima svojima reče im: ko hoće za mnom da ide neka se odreče sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. *Mat. 16,24.

35. Jer ko hoće *dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i †Jevanđelja onaj će je sačuvati. *Mat. 10,39. †1.Kor. 9,23.

36. Jer kakva je korist čovjeku ako zadobije sav svijet, a duši svojoj naudi?

37. Ili kakav će otkup dati čovjek za dušu svoju?

38. Jer ko se *postidi mene i mojijeh riječi u rodu ovome preljubotvornome i grješnom, i Sin će se Čovječij postidjeti njega kad dođe u slavi Oca svojega s †anđelima svetima. *Luka 9,26. †Luka 12,9.

Hristovo preobraženje. Iscjeljenje čovjeka s duhom nečistijem. Drugo proricanje stradanja. Borba za prvenstvo. Poniženi će se uzvisiti. Treba se čuvati sablazni.

9. I reče im: zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neće okusiti smrti dok ne vide *carstvo Božije da dođe u sili. *Mat. 16,28.

2. I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i izvede ih na goru visoku same; i preobrazi se pred njima.

3. I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bjelija ubijeliti na zemlji.

4. I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom.

5. I Petar odgovarajući reče Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da načinimo tri

sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliji jednu.

6. Jer ne znadijaše šta govori; jer bijahu vrlo uplašeni.

7. I postade oblak te ih zakloni; i dođe glas iz oblaka govoreći: ovo je Sin moj ljubazni; njega poslušajte.

8. I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom.

9. A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok Sin Čovječij ne ustane iz mrtvih.

10. I *riječ zadržase u sebi pitajući jedan drugoga: šta to znači ustati iz mrtvih?

*Dan. 7,28.

11. I pitahu ga govoreći: kako govore književnici da *Ilija treba najprije da dođe?

*Mal. 4,5.

12. A on odgovarajući reče im: *Ilija će doći najprije, i urediti sve; ali i Sin Čovječij treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano.

*Mat. 17,11.

13. Ali vam kažem da je i *Ilija došao i učiniše s njim šta htjedeše kao što je pisano za njega.

*Mat. 11,14.

14. I došavši k učenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se prepiru s njima.

15. I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritrčavši pozdravljahu ga.

16. I upita književnike: šta se prepirete s njima?

17. I odgovarajući jedan od naroda reče: *Učitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh nijem.

*Luka 9,38.

18. I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škruguće zubima; i suši se. I rekoh učenicima tvojijem da ga istjeraju; i ne možeš.

19. A on odgovarajući mu reče: o rode nevjerni! dokle ću s vama biti? dokle ću vas trpljeti? Dovedite ga k meni.

20. I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh *stade lomiti; i padnuvši na zemlju valjaše se bacajući pjenu. *Luka 9,42.

21. I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reče: iz djetinjstva.

22. I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozti nam, smiluj se na nas.

23. A *Isus reče mu: ako možeš vjerovati: sve je moguće onome koji vjeruje.

*Mat. 17,20.

24. I odmah povikavši otac djetinji sa suzama govoraše: vjerujem, Gospode! pomozti mojemu nevjerju.

25. A *Isus videći da se stječe narod zaprijeti duhu nečistome govoreći mu: †duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, izidi iz njega i više ne ulazi u njega.

*Mar. 1,25. †Mar. 5,8.

26. I povikavši i izlomivši ga vrlo iziđe; i učini se kao mrtav tako da mnogi govoraahu: umrije.

27. A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta.

28. I kad uđe u kuću pitahu ga *učenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati?

*Mat. 17,19.

29. I reče im: ovaj se rod ničim ne može istjerati do molitvom i postom.

30. I izišavši odande idahu kroz Galileju; i ne šćadijaše da ko dozna,

31. Jer učaše učenike svoje, i govoraše im da će se Sin Čovječij predati u ruke ljudske, i ubiće ga, i pošto ga ubiju ustaće treći dan.

32. A oni ne razumijevahu riječi, i ne smedijahu da ga zapitaju.

33. I dođe u Kapernaum, i kad bješe u kući zapita ih: šta se prepiraste putem među sobom?

34. A oni mučahu; jer se putem prepiraste među sobom ko je najveći.

35. I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im: koji hoće da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga.

36. I uzevši dijete metnu ga među njih i zagrlivši ga reče im:

37. Ko jedno ovakvo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego Onoga koji je mene poslao.

38. Odgovori mu Jovan govoreći: Učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem

izgoni đavole koji ne ide za nama: i zabranismo mu, jer ne ide za nama.

39. A Isus reče: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojijem čudo činio da može brzo zlo govoriti za mnóm.

40. Jer ko nije protiv vas s vama je.

41. Jer ko vas napoji *čašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neće mu propasti plata. *Mat. 10,42.

42. A koji sablazni jednoga od ovijeh *malijeh koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenični o vratu njegovu i da se baci u more. *Mat. 18,6.

43. I ako te ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je bez ruke u život ući, negoli s obje ruke ući u pakao, u oganj vječni,

44. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

45. I ako te noga tvoja sablažnjava, otsijeci je: bolje ti je ući u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u *pakao, u oganj vječni, *gehenu

46. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

47. Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednijem okom ući u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni,

48. Gdje crv njihov ne umire, i oganj se ne gasi.

49. Jer će se svaki ognjem posoliti, i svaka će se *žrtva solju posoliti. *Jezek. 43,24.

50. Dobra je so; ali ako so bude neslana, čim će se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte među sobom.

O razvodu braka. Hristos blagosilja djecu. Bogati mladić. Treće proricanje o stradanju. Sinovi Zevedejevi. Vartimej.

10. I ustavši odande dođe u okoline *judejske preko †Jordana, i steče se opet narod k njemu; i kao što običaj imaše, opet ih učaše. *Mat. 19,1. †Jovan 10,40.

2. I pristupivši fariseji upitaše kušajući ga: može li čovjek pustiti ženu?

3. A on odgovarajući reče im: šta vam zapovijeda Mojsije?

4. A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da ruspuna knjiga i da se pusti.

5. I odgovarajući Isus reče im: po tvrdi vašega srca napisava vam on zapovijest ovu.

6. A u početku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog.

7. Zato ostavi čovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj,

8. I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo.

9. A što je Bog sastavio čovjek da ne rastavlja.

10. I u kući opet zapitaše ga za to učenicima njegovima.

11. I reče im: koji pusti *ženu i oženi se drugom, čini †preljubu sa njom.

*Mat. 5,32. †Mat. 19,9.

12. I ako žena ostavi muža svojega i počde za drugoga, čini preljubu.

13. I donošahu k njemu *djecu da ih se dotakne; a †učenicima branjahu onima što ih donošahu. *Mat. 19,13. †Luka 18,15.

14. A *Isus vidjevši rasrdi se i reče im: pustite †djecu neka dolaze k meni, i ne brani te im; jer je takvijeh †carstvo Božije.

*Mat. 19,14. †Luka 18,16. †Mat. 18,4.

15. Zaista vam kažem: koji ne primi *carstva Božijega kao dijete, neće ući u njega.

*Mat. 18,3.

16. I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovi.

17. I kad iziđe na put, pritrča neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: *Učitelju †blagi! šta mi treba činiti da dobijem život vječni?

*Mat. 19,16. †Luka 18,18.

18. A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga.

19. Zapovijesti znaš: ne čini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoči lažno; ne čini nepravde nikome; poštuju oca svojega i mater.

20. A on odgovarajući reče mu: Učitelju! sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

21. A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reče mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaćeš *blago na nebu; i dođi te hajde za mnom uzevši krst. *Mat. 6,19.

22. A on posta zlovoljan od ove riječi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat.

23. I pogledavši *Isus reče učenicima svojim: kako je teško bogatima ući u $\dagger$ carstvo nebesko! *Mat. 19,23. $\dagger$ Luka 18,24.

24. A učenici se uplašiše od riječi njegovih. A Isus opet odgovarajući reče im: *djeco! kako je teško onima koji se uzdaju u svoje $\dagger$ bogatstvo ući u carstvo Božijel

*Psal. 17,14. $\dagger$ Psal. 52,7.

25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni se vrlo divljahu govoreći u sebi: ko se, dakle, može spasti?

27. A *Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguće, ali nije Bogu: jer je sve moguće Bogu. *Mat. 19,26.

28. A *Petar mu poče govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. *Mat. 19,27.

29. A Isus odgovarajući reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuću, ili braću, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i Jevanđelja radi,

30. A da neće primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuća, i braće, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u progono-njenju, a na onome svijetu život vječni.

31. Ali će mnogi prvi biti posljednji, i posljednji prvi.

32. A kad iđahu putem u *Jerusalim, Isus iđaše pred njima, a oni se čuđahu, i za njim iđahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poče im kazivati šta će biti od njega:

*Mat. 20,17.

33. Evo idemo u Jerusalim, i Sin Čovječij predaće se glavarima svešteničkijem i knji-ževnicima i osudiće ga na smrt, i predaće ga neznabošcima;

34. I narugaće mu se, i biće ga, i popljuvaće ga, i ubiće ga, i treći dan ustaće.

35. I pred njega dođoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreći: Učitelju! hoćemo da nam učiniš za što ćemo te moliti.

36. A on reče: što hoćete da vam učinim?

37. A oni mu rekoše: daj nam da sjednemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj.

38. A Isus im reče: ne znate šta ištete: možete li piti čašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim?

39. A oni mu rekoše: možemo. A Isus reče im: čašu, dakle, koju ja pijem ispićete; i krštenjem kojijem se ja krstim krstićete se;

40. Ali da sjednete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno.

41. I čuvši to desetorica počeše se srditi na Jakova i na Jovana.

42. A Isus dozvavši ih reče im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim.

43. Ali među vama da ne bude tako; nego koji hoće da bude veći među vama, da vam služi.

44. I koji hoće prvi među vama da bude, da bude svima sluga.

45. Jer Sin Čovječij nije došao da mu služe nego da služi, i da da *dušu svoju u otkup za mnoge. *Isa. 53,10.

46. I dođoše u Jerihon. I kad izlažaše iz *Jerihona, On i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjedaše kraj puta i prošaše. *Mat. 20,29.

47. I čuvši da je to *Isus Nazarećanin stade vikati i govoriti: Sine Davidov Isuse! pomiluj me! *Otkr. 22,16.

48. I prijećahu mu mnogi da učuti, a on još većma vikaše: Sine Davidov! pomiluj me!

49. I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreći mu: ne boj se; ustani, zove te.

50. A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dođe k Isusu.

51. I odgovarajući reče mu Isus: šta ćeš da ti učinim? A slijepi reče mu: Ravuni! da progledam.

52. A Isus reče mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

Isus ulazi u Jerusolim, proklinje smokvu, čisti Hram, preporučuje vjeru, molitvu i praštanje. Brani svoju vlast.

11. I kad se približi k *Jerusalimu, k †Vitfagi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojijeh

*Djela 1,12; Mat. 21,1. †Luka 19,29.

2. I reče im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naći ćete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite.

3. I ako vam ko reče: šta to činite? kažite: treba Gospodu; i odmah će ga poslati amo.

4. A oni otiđoše, i nađoše magare privezano kod vrata napolju na raskršću, i odriješite ga.

5. I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto drijesite magare?

6. A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostaviše ih.

7. I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj.

8. A mnogi prostriješeh haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu.

9. A koji idahu pred njim i za njim, vikahu govoreći: Osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje!

10. Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime *Gospodnje! Osana na visini! *Luka 13,35.

11. I uđe *Isus u Jerusolim, i u crkvu; i promotrivši sve, kad bi uveče, iziđe u Vitaniju s dvanaesticom. *Mat. 21,12.

12. I sutradan kad iziđoše iz Vitanije, ogladnje.

13. I vidjevši izdaleka smokvu s lišćem dođe ne bi li što našao na njoj; i došavši k njoj ništa ne nađe osim lišća; jer još ne bježe vrijeme smokvama.

14. I odgovarajući Isus reče joj: da otsad od tebe niko ne jede roda do vijeka. I slušahu učenici njegovi.

15. I dođoše opet u Jerusolim; i ušavši Isus u *crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvi; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. †Luka 19,45.

16. I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvu.

17. I učaše govoreći im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom *molitve svima narodima? A vi načiniste od njega hajdučku †pečinu. *Isa. 56,7. †Jer. 7,11.

18. I čuše književnici i glavari *sveštenički, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojahu; jer se sav narod čuđаше nauci njegovoj. *Mat. 21,45.

19. I kad bi uveče iziđe napolje iz grada.

20. I ujutru prolazeći vidješe *smokvu gdje se posušila iz korijena. *Mat. 21,19.

21. I opomenuvši se Petar reče mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se.

22. I odgovarajući Isus reče im:

23. Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reče gori ovoj: digni se i baci se u more, i ne posumnja u srcu svojemu, nego uzvjeruje da će biti kao što govori: biće mu što god reče.

24. Zato vam kažem: sve što ištete u svojoj *molitvi vjerujte da ćete primiti; i biće vam. *Mat. 21,22.

25. I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i Otac vaš, koji je na nebesima, oprostí vama pogreške vaše.

26. Ako li pak vi ne opraštate, ni Otac vaš koji je na nebesima neće oprostí vama pogrešaka vašijeh.

27. I dođoše opet u Jerusolim; i kad hođаше po *crkvi dođoše k njemu glavari †sveštenički i književnici i starješine, *Mat. 21,23. †Luka 20,1.

28. I rekoše mu: kakvom vlasti to činiš? i ko ti dade vlast tu, da to činiš?

29. A Isus odgovarajući reče im: i ja ću vas da upitam jednu riječ, i odgovorite mi; pa ću vam kazati kakvom vlasti ovo činim.

30. Krštenje Jovanovo ili bi s Neba ili od ljudi? odgovorite mi.

31. I mišljahu u sebi govoreći: ako rećemo: s Neba; reći će: zašto mu, dakle, ne vjerovaste?

32. Ako li rećemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljahu za *Jovana da zaista prorok bješe. *Mar. 6,20.

33. I odgovarajući rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima: ni ja vama neću kazati kakvom vlasti ovo činim.

Priča o vinogradarima. Pitanje o davanju harača, o vaskrsenju mrtvih i o najvećoj zapovijesti. Davidov Sin i Gospod. Treba se čuvati književnika! Udovičina lepta.

12. I poče im govoriti u pričama: posadi *čovjek †vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i načini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide.

*Mat. 21,33. †Pjes. 8,11.

2. I kad dođe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga.

3. A oni uhvativši slugu izbiše ga, i poslaše prazna.

4. I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna.

5. I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše.

6. Još, dakle, imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći: postidjeće se sina mojega.

7. A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama će ostati očevina njegova.

8. I uhvatiše ga, i ubiše, i izbacije ga napo-lje iz vinograda.

9. Šta će, dakle, učiniti gospodar od vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, i daće vinograd drugima.

10. Zar nijeste čitali u Pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj *posta glava od ugla;

*Psal. 118,22.

11. To bi od Gospoda i divno je u našijem očima?

12. I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe da za njih govori priču; i ostavivši ga otidoše.

13. I poslaše k njemu neke od *fariseja i Irodovaca da bi ga uhvatili u riječi.

*Mat. 22,15.

14. A oni došavši rekoše mu: *Učitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu

Božijemu učiš; treba li cesaru davati harač ili ne? Hoćemo li dati ili da ne damo?

*Luka 20,21.

15. A on znajući njihovo licemjerje reče im: što me kušate? Donesite mi novac da vidim.

16. A oni donesoše. I reče im: čiji je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: cesarev.

17. I odgovarajući Isus reče im: podajte cesarevo cesaru, i Božije Bogu. I čudiše mu se.

18. I dođoše k njemu *sadukeji koji kažu da nema †vaskrsenija, i zapitaše ga govoreći:

*Mat. 22,23. †Luka 20,27.

19. Učitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi *ženu a †djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu.

*1.Moj. 38,8. †5.Moj. 25,5.

20. Sedam braće bješe: i prvi uze ženu, i umrije bez poroda.

21. I drugi uze je, i umrije, i ni on ne ostavi poroda; tako i treći.

22. I uzeše je sedmorica, i ne ostaviše poroda. A poslije sviju umrije i žena.

23. O vaskrseniju, dakle, kad ustanu koga će od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila.

24. I odgovarajući Isus reče im: zato li se vi varate što ne znate Pisma ni sile Božije?

25. Jer kad iz mrtvih ustanu, niti će se ženiti ni udavati, nego su kao *anđeli na nebesima.

*Mat. 22,30.

26. A za mrtve da ustaju nijeste li čitali u knjigama Mojsijevijem kako mu reče Bog kod kupine govoreći: ja sam Bog *Avraamov, i Bog †Isakov, i Bog Jakovljevi?

*Mat. 22,32. †2.Moj. 3,6.

27. Nije Bog Bog mrtvih, nego Bog živih. Vi se, dakle, vrlo varate.

28. I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju?

29. A *Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: čuj Izrailju, †Gospod je Bog naš Gospod jedini;

*Mar. 12,29. †5.Moj. 6,4.

30. I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svi-

jem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest.

31. I druga je kao i ova: ljubi *bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veće od ovijeh nema. *3.Moj. 19,18.

32. I reče mu književnik: dobro, Učitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega;

33. I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veće je od svijju žrtava i priloga.

34. A Isus vidjevši kako pametno odgovori reče mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita.

35. I odgovori *Isus i reče učeći u crkvi: kako govore književnici da je †Hristos Sin Davidov? *Mat. 22,41. †Luka 20,41.

36. Jer sam David kaza Duhom Svetijem: reče *Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. *Psal. 110,1.

37. Sam, dakle, David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radošću.

38. I govoraše im u nauci svojoj: čuvajte se književnika koji idu u dugačkim haljinama, i traže da im se klanja po ulicama,

39. I prvijeh mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama.

40. Ovi što jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo, biće još većma osuđeni.

41. I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meće novce u Božiju haznu. I mnogi *bogati metahu mnogo.

*Luka 21,1.

42. I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije leptе, koje čine jedan kodrant.

43. I dozvavši učenike svoje reče im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od svijju koji meću u Božiju haznu.

44. Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hranu svoju.

Isusov govor o razorenju Jerusalima i o svojoj budućoj slavi. Savjeti i opomene, osobito o straženju.

13. I kad izlažaše iz *crkve reče mu jedan od učenika njegovijeh: učitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva građevina! *Mat. 24,1.

2. I odgovarajući Isus reče mu: vidiš li ove velike građevine? ni kamen na kamenu neće ovdje ostati koji se neće razmetnuti.

3. I kad sjedaše na gori Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija:

4. Kaži nam kad će to biti? i kakav će znak biti kad će se to sve svršiti?

5. A Isus odgovarajući im počе govoriti: čuvajte se da vas ko ne prevari.

6. Jer će mnogi doći u moje ime govoreći: ja sam; i mnoge će prevariti.

7. A kad čujete ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije posljedak.

8. Ustaće narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja će se tresti po svijetu; i biće gladi i bune. To je početak stradanju.

9. A vi se čuvajte; jer će vas predavati u sudove i po zbornicama biće vas, i pred kraljeve i careve izvodićе vas mene radi sa svjedočanstvo njima.

10. I u svima narodima treba da se najprije propovjedi *Jevanđelje. *Mat. 24,14.

11. A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed šta ćete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj čas ono govorite; jer vi nećete govoriti nego Duh Sveti.

12. A predaće brat brata na *smrt i otac sina, i ustaće djeca na roditelje i pobiće ih. *Mat. 10,21.

13. I svi će omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu.

14. A kad vidite mrzost opušćenja, za koju govori *prorok Danilo, da stoji gdje ne treba, koji čita da razumije: tada koji budu u †Judeji neka bježe u gore;

*Mat. 24,15. †Luka 21,21.

15. I koji bude na krovu da ne silazi u kuću, niti da ulazi da uzme što iz kuće svoje;

16. I koji bude u polju da se ne vraća na-
trag da uzme haljinu svoju.

17. Ali teško trudnima i dojilicama u te
dane!

18. Nego se molite Bogu da ne bude bje-
žan vaša u zimu.

19. Jer će u dane te biti nevolja kakva nije
bila od početka stvorenja koje je Bog stvo-
rio dosad, i neće ni biti.

20. I da Gospod ne skрати dane niko ne bi
ostao; ali radi izabranijeh, koje izabra, skra-
tio je dane.

21. Tada ako vam ko reče: evo ovdje je
Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte.

22. Jer će izići lažni *hristosi i lažni proro-
ci, i pokazće znake i čudesa da bi prevari-
li, ako bude moguće, i izbrane. *Mat. 24,24.

23. Ali vi se čuvajte: eto vam sve kazah
naprijed.

24. Ali u te dane, poslije te nevolje, *sunce
će pomrčati, i mjesec svoju svjetlost
izgubiti. *Luka 21,25.

25. I zvijezde će spadati s neba i sile nebe-
ske pokrenuti se.

26. I tada će ugledati Sina Čovječijega gdje
ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

27. I tada će poslati anđele svoje i sabrać
izbrane svoje od četiri vjetrova, od kraja ze-
mlje do kraja neba.

28. A od smokve naučite se priči: kad se
već njezina grana pomladi i stane listati,
znate da je blizu ljeto.

29. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva,
znajte da je blizu kod vrata.

30. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj ne-
će proći, dok se ovo sve ne zbude.

31. Nebo i *zemlja proći će, ali riječi moje
neće proći. *Isa. 51,6.

32. A o danu tome ili o času niko ne zna,
ni anđeli koji su na nebesima, ni Sin, do
Otac.

33. Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne
znate kad će vrijeme nastati.

34. Kao što *čovjek odlazeći ostavi kuću
svoju, i da slugama svojima vlast, i sva-
kome svoj posao; i vrataru zapovjedi da
straži. *Mat. 25,14.

35. Stražite, dakle, jer ne znate kad će doći
gospodar od kuće, ili uveče ili u ponoći ili
u pijetle ili ujutru;

36. Da ne dođe iznenada i da vas ne nađe
a vi spavate.

37. A što vam kažem, svima kažem:
stražite.

Hristovo pomazanje u Vitaniji.

Pashalno jagnje. Tajna večera. Borba u
Getsimaniji. Hvatanje. Saslušavanje,
zapovijest i stradanje pred Kajafo.

Petrovo odricanje i kajanje.

14. B ijahu pak još dva dana do *pas-
he i do dana prijesnijeh hljebo-
va; i tražahu glavari *sveštenički i književ-
nici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili.

*Mat. 26,2. †Jovan 11,47.

2. Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi
narod pobunio.

3. I kad bijaše On u Vitaniji u kući Simona
gubavoga i sjedaše za trpezom, dođe žena
sa sklenicom mnogocjenoga mira čistoga
nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na
glavu.

4. A neki se srdahu govoreći: zašto se to
miro prosipa tako?

5. Jer se mogaše za nj uzeti više od trista
groša i dati siromasima. I vikahu na nju.

6. A Isus reče: ostavite je; šta joj smetate?
ona učini dobro djelo na meni.

7. Jer siromahe imate svagda sa sobom, i
kad god hoćete možete im dobro činiti; a
mene nemate svagda.

8. Ona što može, učini: ona pomaza na-
prijed tijelo moje za ukop.

9. Zaista vam kažem: gdje se god uspropo-
vijeda Jevanđelje ovo po svemu svijetu, ka-
zaće se i to za spomen njezin.

10. I *Juda Iskariotski, jedan od dvanae-
storice, otide ka glavarima svešteničkim
da im ga izda. *Mat. 10,4.

11. A oni čuvši obradovaše se, i obrekoše
mu novce dati: i tražaše zgodu da ga izda.

12. I u prvi dan prijesnijeh *hljebova, kad
klahu pashu, rekoše mu učenici njegovi:
gdje ćeš da idemo da ti zgotovimo pashu
da jedeš? *Mat. 26,17.

13. I posla dvojicu od učenika svojijeh i reče im: idite u grad, i srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim,

14. I gdje uđe kažite gospodaru od one kuće: Učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti *pashu s učenicima svojijem?*3.Moj. 23,5.

15. I on će vam pokazati veliku sobu prosturu gotovu: ondje nam zgotovite.

16. I iziđoše učenici njegovi, i dođoše u grad, i nađoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu.

17. I kad bi uveče, dođe sa dvanaestoricom.

18. I kad sjedahu za trpezom i jeđahu, reče Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaće me.

19. A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugim: da ne ja? i drugi: da ne ja?

20. A on odgovarajući reče im: jedan od dvanaestorice koji umoči sa mnom u zdjelu.

21. Sin Čovječij, dakle, ide kao što je pisano za njega; ali teško onome *čovjeku koji izda Sina Čovječijega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj čovjek. *Mat. 26,24; Zah. 13,7.

22. I kad jeđahu uze *Isus ḥljeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje.

*Mat. 26,26. †Luka 22,19.

23. I uze čašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi.

24. I reče im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja će se proliti za mnoge.

25. Zaista vam kažem: više neću piti od roda vinogradskoga do onoga dana kad ću ga piti novoga u carstvu Božijemu.

26. I otpjavši hvalu iziđoše na goru *Maslinsku. *Mat. 26,30.

27. I reče im Isus: svi ćete se vi sablazniti o mene ovu noć; jer je pisano: udariću pastira i *ovce će se razbjeći. *Zah. 13,7.

28. Ali po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju.

29. A *Petar mu reče: ako se i svi sablazne, ali ja neću. *Jovan 13,37.

30. I reče mu Isus: zaista ti kažem: noćas dok dvaput pijetao ne zapjeva, tri puta ćeš me se odreći.

31. A on još većma govoraše: da bih znao s tobom i umrijeti neću te se odreći. Tako i svi govoraahu.

32. I dođoše u *selo koje se zove Getsimania, i reče ḥučenicima svojijem: sjedite ovdje, dok ja idem da se pomolim Bogu.

*Mat. 26,36. †Jovan 18,1.

33. I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poče tužiti.

34. I reče im: žalosna je *duša moja do smrti; počekajte ovdje, i stražite. *Isa. 53,12.

35. I otišavši malo pade na zemlju, i moljaše se da bi ga mimoišao čas ako je moguće.

36. I govoraše: Ava Oče! sve je moguće tebi; pronesi čašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoću nego kako ti.

37. I dođe i nađe ih gdje spavaju, i reče Petru: Simone! Zar spavaš? Ne možeš li jednoga časa postražiti?

38. Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh srčan ali je tijelo slabo.

39. I opet otišavši pomoli se Bogu one iste riječi govoreći.

40. I vrativši se nađe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oči otežale; i ne znadijahu šta bi mu odgovorili.

41. I dođe treći put, i reče im: jednako spavate i počivate; dosta je; dođe čas; evo se predaje Sin Čovječij u ruke grješnicima.

42. Ustanite da idemo; evo *izdajnik se moj približi. *Mat. 26,46.

43. I odmah, dok On još govoraše, dođe *Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkih i od književnika i starješina. *Mat. 26,47.

44. I izdajnik njegov dade im znak govoreći: koga ja cjelivam onaj je: držite ga, i vodite ga čuvajući.

45. I došavši odmah pristupi k njemu, i reče: Ravi! Ravi! i cjeliva ga.

46. A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatiše ga.

47. A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara svešteničkoga, i otsiječe mu uho.

48. I odgovarajući *Isus reče im: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, *Mat. 26,55.

49. A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i učio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo.

50. I ostavivši ga učenci svi pobjegoše.

51. I za njim iđase nekakav mladić ogrnut platnom po голу tijelu; i uhvatiše onoga mladića.

52. A on ostavivši platno go pobježe od njih.

53. I dovedoše *Isusa k poglavaru svešteničkome, i stekoše se k njemu svi glavari *sveštenički i književnici i starješine.

*Mat. 26,57. †Jovan 18,13.

54. I *Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara svešteničkoga, i sjedaše sa slugama, i grijaše se kod ognja. *Mar. 14,66.

55. A glavari *sveštenički i sva skupština tražahu na Isusa svjedočanstva da ga ubiju; i ne nađoše; *Mat. 26,59.

56. Jer mnogi svjedočahu lažno na njega i svjedočanstva ne bijahu jednaka.

57. I jedni ustavši svjedočahu na njega lažno govoreći:

58. Mi smo čuli gdje on govori: ja ću razvaliti ovu *crkvu koja je rukama načinjena, i za tri dana načinicu drugu koja neće biti rukama načinjena. *Mar. 15,29.

59. I ni ovo svjedočanstvo njihovo ne bijaše jednako.

60. I ustavši *poglarar sveštenički na srijedu zapita Isusa govoreći: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoče? *Mat. 26,62.

61. A on mučашe i ništa ne odgovaraše. Opet *poglarar sveštenički zapita i reče: jesi li ti Hristos, Sin Blagoslovenoga? *Mat. 26,63.

62. A *Isus reče: jesam; i vidjećete Sina Čovječijega gdje sjedi s desne strane Sile i čov na oblacima nebeskijem. *Djela 1,11.

63. A poglarar sveštenički razdrije svoje haljine, i reče: šta nam trebaju više svjedoci?

64. Čuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zaslužio smrt.

65. I počеше jedni pljuvati na nj, i pokriva ti mu lice, i čušati ga, i govoriti mu: proroci; i sluge ga bijahu po obrazima.

66. I kad bijaše *Petar dolje na dvoru, dođe jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga, *Mat. 26,58.

67. I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reče: i ti si bio s Isusom Nazarećaninom.

68. A on se odreče govoreći: ne znam niti razumijem šta ti govoriš. I iziđe napolje pred dvor: i pijetao zapjeva.

69. I opet kad ga vidje sluškinja, poče govoriti onima što stajahu ondje: *ovaj je od njih. *Mat. 26,71.

70. A on se opet odričашe. I *malo zatijem opet oni što stajahu ondje rekoše Petru: va istinu si od njih: jer si †Galilejac, i govor ti je onakav. *Mat. 26,73. †Luka 22,59.

71. A on se poče kleti i preklinjati: ne znam toga čovjeka za koga vi govorite.

72. I drugi put zapjeva *pijetao. I opomenu se Petar riječi što mu reče Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreći ćeš me se triput. I stade plakati. *Luka 22,61.

Isus pred Pilatom. Osuda. Trnov vijenac. Smrt Isusova na krstu. Pogreb Isusov.

15. I odmah ujutru učiniše vijeću glavari sveštenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši *Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu.

*Jovan 18,28.

2. I upita ga Pilat: jesi li ti car judejski? A on odgovarajući reče mu: ti kažeš.

3. I tužahu ga glavari sveštenički vrlo.

4. A Pilat opet upita ga govoreći: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoče na tebe.

5. Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat.

6. A o svakom prazniku puštaše im po jednoga suznja koga iskahu.

7. A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima, koji su u buni učinili krv.

8. I povikavši narod stade iskati što im svagda činjaše.

9. A Pilat im odgovori govoreći: hoćete li da vam pustim cara judejskoga?

10. Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički.

11. Ali glavari sveštenički podgovoriše narod bolje Varavu da iđu da im pusti.

12. A Pilat opet odgovarajući reče im: a šta hoćete da činim s tijem što ga zovete carem judejskijem?

13. A oni opet povikaše: raspni ga.

14. A Pilat im reče: a kakvo je zlo učinio? A oni iza glasa vikahu: raspni ga.

15. A *Pilat želeći ugoditi narodu pusti im Varavu, a †Isusa šibavši predade da ga razapnu. *Luka 23,24. †Jovan 19,1.

16. A *vojnici ga odvedoše u sudnicu, i savzaše svu četu vojnika, *Mat. 27,27.

17. I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše na nj.

18. I stadoše ga pozdravljati govoreći: zdravo, care judejski!

19. I bijahu ga po glavi trskom, i pljuvahu na nj, i padajući na koljena poklanjahu mu se.

20. I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu.

21. I natjeraše nekoga *Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iđaše iz polja, da mu ponese krst. *Mat. 27,32.

22. I dovedoše ga na mjesto *Golgotu, koje će reći: †Košturnica.

*Jovan 19,17. †Luka 23,33.

23. I davahu mu da pije vino sa smirnom, a On ne uze.

24. I kad ga *razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajući kocke za njih koje će šta uzeti. *Jovan 19,23.

25. A bijaše sahat treći kad ga razapeše.

26. I bijaše natpis njegove krivice natpis: car *judejski. *Mat. 27,37.

27. I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu.

28. I izvrši se Pismo koje govori: i metnuše ga među zločince.

29. I koji prolazahu huljahu na nj mašući glavama svojima i govoreći: aha! ti što *crkvu razvaljuješ i za tri dana načinjaš, *Mar. 14,58.

30. Pomozi sam sebi i siđi s krsta.

31. Tako i glavari sveštenički s književnicima rugahu se govoreći jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoći.

32. Hristos car Izrailjev neka siđe sad s krsta da vidimo, pa ćemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se.

33. A u šestome sahatu bi tama po svoj *zemlji do sahata devetoga. *Luka 23,44.

34. I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreći: Eloii! Eloii! lima savahtani? koje znači: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio?

35. I neki od onijeh što stajahu ondje čuvši to govorahu: eno zove Iliju.

36. A jedan otrča te napuni sunđer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreći: stanite da vidimo hoće li doći Ilija da ga skine.

37. A *Isus povika iza glasa, i izdahnu.

*Mat. 27,50.

38. I *zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha do na dno. *2.Moj. 26,31.

39. A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takvom vikom izdahnu, reče: zaista čovjek ovaj Sin Božij bješe.

40. A bijahu i *žene koje gledahu izdaleka, među kojima bješe i Marija Magdalena i Marija Jakova Maloga i Josije mati, i Solomija, *Luka 23,49.

41. Koje iđahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalem.

42. I kad bi uveče, jer bijaše petak, to jest uoči subote,

43. Dode Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega čekaše, i usudi se te uđe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo.

44. A Pilat se začudi da je već umro; i dozvavši kapetana zapita ga: je li davno umro?

45. I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu.

46. I kupivši platno, i skinuvši ga, obavi platnom, i metnu ga u *grob koji bješe isječen u kamenu, i navali kamen na vrata od †groba. *Isa. 53,9. †Jovan 20,1.

47. A Marija Magdalena i Marija Josijina gledahu gdje ga metahu.

Hristovo vaskrsenje. Vaskrslu se javlja učenicima. Zapovijest o krštavanju po svemu svijetu. Vaznesenje.

16. I pošto prođe *subota, †Marija Magdalena i Marija mati Jakovljeva i Solomija kupiše mirisa da dođu i da pomažu Isusa. *Luka 23,56. †Mat. 28,1.

2. I vrlo rano u prvi dan nedjelje dođoše na grob oko sunčanoga rođaja.

3. I govorahu među sobom: ko će nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh?

4. I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen, jer bješe vrlo veliki.

5. I ušavši u grob vidješe mladića obučena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašise se.

6. A on im reče: ne plašite se, Isusa tražite Nazarećanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše.

7. Nego idite kažite učenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo ćete ga vidjeti, kao što vam reče.

8. I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaha, jer se bojahu.

9. A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam đavola.

10. A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu.

11. I oni čuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovalaše.

12. A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome obličju, kad su išli u selo.

13. I oni otišavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovalaše.

14. A najposlije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekori ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovalaše onima koji su ga vidjeli da je ustao;

15. I reče im: idite po svemu svijetu i propovjedite *Jevanđelje svakome stvorenju.

*Kol. 1,23.

16. Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašće se; a ko ne vjeruje osudiće se.

17. A znaci onima koji vjeruju biće ovi: imenom mojim izgoniće đavole; govoriće novijem jezicima;

18. Uzimaće *zmije u ruke, ako i smrtno što popiju, neće im nauditi; na bolesnike metaće ruke, i ozdravljaje. *Djela 28,4.

19. A *Gospod †pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane.

*Psal. 110,1. †Djela 1,2.

20. A oni iziđoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i riječ potvrđiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

SVETO JEVANĐELJE PO LUKI

Uvod. Anđeo objavljuje rođenje Jovana Krstitelja. Anđeo Gavriilo objavljuje Hristovo rođenje. Marija kod Jelisavete. Marijin slavopoj. Jovanovo rođenje i obrezanje. Zarijino prorokovanje.

1. Budući da mnogi počeoše opisivati događaje koji se ispuniše među nama,

2. Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i sluge Riječi biše:

3. Namislih i ja, ispitavši sve od početka, po redu pisati tebi, čestiti Teofile,

4. Da poznaš temelj onijeh riječi kojima si se naučio.

5. U vrijeme Iroda cara judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijina, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta.

6. A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i življahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjijem bez mane.

7. I ne imadijahu djece; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje već stari.

8. I dogodi se, kad on slušaše po svome redu pred Bogom,
9. Da po običaju sveštenstva dođe na njega da iziđe u crkvu Gospodnju da kadi.
10. I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kađenja.
11. A njemu se pokaza anđeo Gospodnji, koji stajaše s desne strane oltara kadionoga.
12. I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj.
13. A anđeo reče mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva; i *žena tvoja Jelisaveta rodiće ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. *1.Sam. 1,19.
14. I biće tebi radost i veselje, i mnogi će se obradovati njegovu rođenju.
15. Jer će biti veliki pred Bogom, i neće piti *vina i sikera; i napuniće se Duha Svetoga još u utrobi matere svoje; *4.Moj. 6,3.
16. I mnoge će sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome;
17. I on će naprijed doći pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati *srca otaca k djeci, i nevjernike k mudrosti pravednika, i da pripravi †Gospodu narod gotov. *1.Sam. 7,3. †1.Dnev. 29,18.
18. I reče Zarija anđelu: po čemu ću ja to poznati? jer sam ja star i *žena je moja vremenita. *1.Moj. 17,17.
19. I odgovarajući anđeo reče mu: ja sam *Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. *Dan. 8,16.
20. I evo, onijemićeš i nećeš moći govoriti do onoga dana, dok se to ne zbude; jer nisi vjerovao mojim riječima koje će se zbiti u svoje vrijeme.
21. I narod čekaše Zariju, i čudahu se što se zabavi u crkvi.
22. A izišavši ne mogaše da im govori; i razumješe da mu se nešto utvorilo u crkvi; i on namigivaše im; i osta nijem.
23. I kad se navršise dani njegove službe otide kući svojoj.
24. A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoreći:
25. Tako mi učini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima.
26. A u šesti mjesec posla Bog anđela Gavriila u grad galilejski po imenu Nazaret
27. K djevojci isprošenoj za muža, po imenu *Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. *Luka 2,4; Mat. 1,18.
28. I ušavši k njoj anđeo reče: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, *blagoslovena si ti među ženama. *Sud. 5,24.
29. A ona vidjevši ga poplaši se od riječi njegove i pomisli: kakav bi ovo bio pozdrav?
30. I reče joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga.
31. I evo zatrudnjećeš, i rodićeš sina, i nadjeni mu ime Isus.
32. On će biti veliki, i nazvaće se Sin Najvišega, i daće mu *Gospod Bog †prijesto †Davida oca njegova; *2.Sam. 7,11. †Isa. 16,5. †Psal. 132,11.
33. I carovaće u domu Jakovljevu vavijek, i *carstvu njegovom neće biti kraja. *Dan. 2,44.
34. A Marija reče anđelu: kako će to biti kad ja ne znam za muža?
35. I odgovarajući *anđeo reče joj: Duh Sveti doći će na tebe, i sila najvišega osjениće te; zato i ono što će se roditi biće sveto, i nazvaće se Sin Božij. *Mat. 1,20.
36. I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njoj, koju zovu nerotkinjom.
37. Jer u Boga sve je moguće što reče.
38. A Marija reče: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po riječi tvojoj. I anđeo otide od nje.
39. A Marija ustavši onijeh dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin.
40. I uđe u kuću Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom.
41. I kad Jelisaveta ču čestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha Svetoga,

42. I povika zdravo i reče: *blagoslovena si ti među ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. *Sud. 5,24.
43. I otkuđ meni ovo da dođe mati Gospoda mojega k meni?
44. Jer gle, kad dođe glas čestitanja tvajega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj.
45. I blago onoj koja vjerova; jer će se izvršiti što joj kaza Gospod.
46. I reče Marija: veliča duša moja Gospoda;
47. I obradova se duh moj Bogu Špasu mojemu,
48. Što pogleda na poniženje sluškinje svoje; jer gle, otsad će me zvati *blaženom svi naraštaji; *1.Moj. 30,13.
49. Što mi učini veličinu Silni, i Sveto ime njegovo;
50. I *milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. *2.Moj. 20,6.
51. Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova.
52. Zbaci silne s prijestola, i podiže ponižene.
53. Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne.
54. Primi Izrailja slugu svojega da se opomene milosti;
55. Kao što govori ocima našijem, *Avraamu i potomstvu njegovu do vijeka. *Gal. 3,16.
56. Marija pak prebiva s njom oko tri mjeseca, i vrati se kući svojoj.
57. A Jelisaveti dođe vrijeme da rodi, i rodi sina.
58. I čuše njezini susjedi i rodbina da je *Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. *Ruta 4,14.
59. I u osmi dan dođoše da obrežu dijete, i šćadijahu da mu nadjenu ime oca njegovga, Zarija.
60. I odgovarajući mati njegova reče: ne, nego da bude Jovan.
61. I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime.
62. I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime.
63. I zaiskavši daščicu, napisala govoreći: Jovan mu je ime. I začudiše se svi.
64. I odmah mu se otvoriše usta i jezik njegov, i govoraše hvaleći Boga.
65. I uđe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasi se sav ovaj događaj.
66. I svi koji čuše metnuše u *srce svoje govoreći: šta će biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. *Luka 2,19.
67. I Zarija otac njegov napuni se Duha Svetoga, i prorokova govoreći:
68. Blagosloven *Gospod Bog Jakovljevev što pohodi i izbavi narod svoj, *Zah. 10,3.
69. I podiže nam rog spasenija u domu *Davida sluge svojega, *Jer. 30,9.
70. Kao što govori ustima svetijeh *proroka svojijeh od vijeka *Djela 3,21.
71. Da će nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas;
72. Učiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega,
73. Kletve kojom se kleo *Avraamu ocu našemu da će nam dati *Jevr. 6,13.
74. Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojijeh, i da mu služimo bez straha,
75. U svetosti i u *pravdi pred njim, dok smo god živi. *Ef. 4,24.
76. I ti, dijete, nazvaćeš se prorok Najvišega; jer ćeš ići naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put;
77. Da daš razum spasenija narodu njegovu za oprostjenje grijeha njihovijeh,
78. Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio Istok s visine;
79. Da obasjaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira.
80. A dijete rastijaše i jačaše duhom, i bijaše u pustinji dotle, dok se ne pokazao Izrailju.

Hristovo rođenje, obrezanje i donošenje u Hram. Simeun i Ana. Dvanaestogodišnji Isus u Hramu. Njegovo djetinjstvo u Nazaretu.

2. U to vrijeme pak iziđe zapovijest od ćesara Avgusta da se prepíše sav svijet.

2. Ovo je bio prvi prijepis za vladanja Kirinova Sirijom.
3. I pođoše svi da se prepisu svaki u svoj grad.
4. Tada pođe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitilejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova,
5. Da se prepíše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna.
6. I kad onamo bijahu, dođe vrijeme da ona rodi.
7. I rodi sina svojega Prvenca, i povi ga, i metnu ga u jaslje; jer im ne bijaše mjesta u gostionici.
8. I bijahu pastiri u onome kraju koji čuvahu noćnu stražu kod stada svojega.
9. I gle, anđeo Gospodnji stade među njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo.
10. I reče im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja će biti svemu narodu.
11. Jer vam se danas rodi Spas, koji je *Hristos †Gospod, u gradu Davidovu.
*Fil. 2,11. †Isa. 7,14.
12. I eto vam znaka: naći ćete dijete povito gdje leži u jaslama.
13. I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskijeh, koji hvaljahu Boga govoreći:
14. Slava na visini Bogu, i na *zemlji mir, među ljudima dobra volja. *Kol. 1,20.
15. I kad anđeli otidoše od njih na Nebo, pastiri govorahu jedan drugome: hajdemo do Vitilejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod.
16. I dođoše brzo, i nađoše Mariju i Josifa i dijete gdje leži u jaslama.
17. A kad vidjеше, kazaše sve što im je kazano za to dijete.
18. I svi koji čuše diviše se tome što im kazaše pastiri.
19. A Marija čuvaše sve riječi ove i slagашe ih u *srcu svojemu. *1.Sam. 21,12.
20. I vratіše se pastiri slaveći i hvaleći Boga za sve što čuše i vidjеше kao što im bi kazano.
21. I kad se navršі osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao, dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi.
22. I kad dođe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusolim da ga metnu pred *Gospoda,
*1.Sam. 1,22.
23. Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu;
24. I da prinesu prilog, kao što je rečeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubića.
25. I gle, bijaše u Jerusalimu čovjek po imenu Simeun, i taj čovjek bješe pravedan i pobožan, koji čekaše utjehe Izrailjeve, i Duh Sveti bijaše u njemu.
26. I njemu bješe Sveti Duh kazao da neće vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega.
27. I kaza mu Duh te dođe u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da izvrše za njega zakon po običaju,
28. I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reče:
29. Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, *Gospode, po riječi svojoj; *Otkr. 14,13.
30. Jer vidjеше oči moje spasenije tvoje,
31. Koje si ugotovio pred licem sviju naroda,
32. Vidjelo, da obasja neznabošće, i slavu naroda tvojega Izrailja.
33. I Josif i mati njegova čuđahu se tome što se govoraše za njega.
34. I blagoslovi ih Simeun, i reče Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge obori i podigne u *Izrailju, i da bude znak protiv koga će se govoriti, *Isa. 8,18.
35. A i tebi samoj probošće nož dušu, da se otkriju misli mnogih srca.
36. I bješe Ana *proročica, kći Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina živjela s mužem od djevojaštva svojega, *2.Moj. 15,20.
37. I udova oko osamdeset i četiri godine, koja ne odlazaše od crkve, i služaahe Bogu dan i noć postom i molitvama.

38. I ona u taj čas dođe, i hvaljaše Gospoda i govoraše za njega svima koji čekahu spasenija u Jerusalimu.

39. I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratiše se u Galileju u grad svoj Nazaret.

40. A dijete rastijaše i jačaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božija bješe na njemu.

41. I roditelji njegovi idahu svake godine u Jerusalim o prazniku *pashe. *5.Moj. 16,1.

42. I kad mu bi dvanaest godina, dođoše oni u Jerusalim po običaju praznika;

43. I kad dane provedoše i oni se vratiše, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova;

44. Nego misleći da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima.

45. I ne našavši ga vratiše se u Jerusalim da ga traže.

46. I poslije tri dana nađoše ga u crkvi gdje sjedi među učiteljima, i sluša ih, i pita ih,

47. I svi koji ga slušahu divljahu se njegovu razumu i odgovorima.

48. I vidjevši ga začuđiše se, i mati njegova reče mu: Sine! šta učini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražismo te.

49. I reče im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je Oca mojega?

50. I oni ne razumješe riječi što im reče.

51. I sīde s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova čuvaše sve riječi ove u *srcu svojem. *Dan. 7,28.

52. I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

Jovanova propovijed o pokajanju i svjedočanstvo o Hristu.
Isusovo krštenje i poreklo.

3. U petnaestoj godini vladanja cesara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod četvorovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov četvorovlasnik u

Itureji i u Trahonitskoj, i Lisanije četvorovlasnik u Avilini,

2. Za poglavara svešteničkijeh Ane i Kafaje, reče Bog Jovanu sinu Zarijnu u pustinji,

3. I dođe u svu okolinu jordansku propovijedajući krštenje pokajanja za oprostjenje grijeha;

4. Kao što je napisano u knjizi riječi proroka Isaije koji govori: glas onoga što više u pustinji: pripravite put Gospodnji; poravnajte staze njegove;

5. Sve doline neka se ispune, i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putevi neka budu glatki;

6. I svako će tijelo vidjeti spasenije Božije.

7. Jovan pak govoraše ljudima koji izlazaahu da ih krsti: porodi aspidini! ko vam ka- za da bježite od gnjeva koji ide?

8. Rodite, dakle, rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu.

9. Jer već i sjekira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne rađa si- ječe se i u oganj se baca.

10. I pitahu ga ljudi govoreći: šta ćemo dakle činiti?

11. On pak odgovarajući reče im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka čini tako.

12. Dođoše pak i *carinici da ih krsti, i rekoše mu: Učitelju! šta ćemo činiti?

*Mat. 21,32.

13. A on im reče: ne ištite više nego što vam je rečeno.

14. Pitahu ga pak i vojnici govoreći: a mi šta ćemo činiti? I reče im: nikome da ne činite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom.

15. A kad narod bješe u sumnji i pomišljaahu svi u srcima svojijem za Jovana: da nije on *Hristos?

*Jovan 1,20.

16. Odgovaraše Jovan svima govoreći: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jači od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti

remena na obući njegovoj; on će vas krstiti Duhom Svetijem i ognjem.

17. On ima lopatu u ruci svojoj, i očistiće gumno svoje, i skupiće pšenicu svoju, a pljevu će sažeci ognjem vječnijem.

18. I drugo mnogo šta javlja narodu i napominja Jevanđelje.

19. Iroda pak četvorovlasnika koraše *Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva zla što učini Irod; *Mat. 11,2. †Mar. 6,17.

20. I svrh svega učini i to te zatvori Jovana u *tamnicu. *Jovan 3,24.

21. A kad se krsti sav narod, i *Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se †nebo, *Mat. 3,13. †Jovan 1,32.

22. I siđe na nj Duh Sveti u tjelesnome obliku kao golub, i ču se glas s neba govoreći: ti si Sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji.

23. I taj *Isus imaše oko trideset godina kad poče; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijeva, *Jovan 6,42.

24. Sina Matatova, sina Levijeva, sina Melhijeva, sina Janejeva, sina Josifova,

25. Sina Matatijeva, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijeva, sina Nagejeva,

26. Sina Maatova, sina Matatijeva, sina Semejeva, sina Josifova, sina Judina,

27. Sina Joananova, sina Risajeva, sina Zoravjeljeva, sina Salatillova, sina Nirijna,

28. Sina Melhijeva, sina Adijeva, sina Kosamova, sina Irova,

29. Sina Josijina, sina Elijezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijeva,

30. Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Elijahimova,

31. Sina Melejeva, sina Mainanova, sina Matatijeva, sina *Natanova, sina Davidova, *Zah. 12,12.

32. *Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Vozova, sina Salmonova, sina Naasonova, *Ruta 4,18.

33. Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina,

34. Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahorova,

35. Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina,

36. Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova,

37. Sina Matusalova, sina Enohova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova,

38. Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

Kušanje Hristovo. Počinje da uči narod i propovijeda u Nazaretu i Kapernaumu gdje iscjeljuje Petrovu taštu i mnoge bolesnike.

4. **I** sus pak pun Duha Svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u *pustinju, *Mat. 4,1.

2. I četrdeset dana kuša ga đavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje,

3. I reče mu đavo: ako si Sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb.

4. I odgovori mu Isus govoreći: u Pismu stoji: neće živjeti čovjek o samom hljebu, nego o svakoj riječi Božijoj.

5. I izvedavši ga đavo na goru visoku pokazao mu sva carstva ovoga svijeta u trenuću oka,

6. I reče mu đavo: tebi ću dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoću daću je;

7. Ti, dakle, ako se pokloniš preda mnom biće sve tvoje.

8. I odgovarajući Isus reče mu: idi od mene, sotonu; u Pismu stoji: poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi.

9. I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga na vrh crkve, i reče mu: ako si Sin Božij, skoči odavde dolje;

10. Jer u Pismu stoji da će *anđelima svojijem zapovjediti za tebe da te sačuvaju, *Psal. 91,11.

11. I uzeće te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom.

12. I odgovarajući Isus reče mu: kazano je: ne kušaj *Gospoda Boga svojega.

*5.Moj. 6,16.

13. I kad svrši đavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme.

14. I vrati se *Isus u sili duhovnoj u †Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. *Mat. 4,12. †Djela 10,37; Jovan 4,43.

15. I on učaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljahu.

16. I dođe u *Nazaret gdje bješe odrastao, i uđe po običaju svome u dan †subotni u zbornicu, i ustade da čita.

*Mat. 2,23. †Djela 13,14.

17. I dade mu knjigu proroka Isaije, i otvorivši knjigu nađe mjesto gdje bješe napisano:

18. Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim Jevanđelje siromasima; posla me da iscijelim skrušene u srcu; da propovjedim zarobljenima da će se otpustiti, i slijepima da će progledati; da otpustim sužnje;

19. I da propovjedam prijatnu godinu Gospodnju.

20. I zatvorivši knjigu dade sluzi, pa sjede: i svi u zbornici gledahu na nj.

21. I poče im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima.

22. I svi mu svjedočahu, i divljahu se riječima blagodati koje izlažahu iz usta njegovijeh, i govorahu: nije li ovo sin *Josifov?

*Jovan 6,42.

23. I reče im: vi ćete meni bez sumnje kazati ovu priču: ljekaru! izliječi se sam; što smo čuli da si činio u *Kapernaumu učini i ovdje na svojoj †postojbini.

*Mat. 4,13. †Mat. 13,54.

24. Reče pak: zaista vam kažem: nikakav *prorok nije mio na svojoj †postojbini.

*Mar. 6,4. †Mat. 13,57.

25. A zaista vam kažem: mnoge *udovice bijahu u Izrailju u vrijeme Ilijino kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji;

*1.O car. 17,9.

26. I ni k jednoj od njih ne bi poslan Ilija do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici.

27. I mnogi bijahu gubavi u Izrailju za proroka Jelisija; i nijedan se od njih ne očisti do Neemana Sirijanina.

28. I svi se u zbornici napuniše gnjeva, kad čuše ovo.

29. I ustavši istjeraše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo.

30. Ali on prođe između njih, i otide.

31. I dođe u Kapernaum grad galilejski, i učaše ih u *subote.

*Mar. 1,21.

32. I čuđahu se nauci njegovoj; jer njegova besjeda bješe silna.

33. I u zbornici bješe *čovjek u kome bješe nečisti duh đavolski, i povika iza glasa,

*Mar. 1,23.

34. Govoreći: prođi se, šta je tebi do nas, Isuse Nazarećanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, *Svetac Božij.

*Psal. 16,10.

35. I zaprijeti mu Isus govoreći: umukni, i izidi iz njega. I oborivši ga đavo na srijedu, izide iz njega, i nimalo mu ne naudi.

36. I u sve uđe strah, i govorahu jedan drugome govoreći: kakva je to riječ, da vlašću i silom zapovijeda nečistijem duhovima, i izlaze?

37. I otide glas o njemu po svima okolnijem mjestima.

38. Ustavši pak iz zbornice dođe u kuću Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika *groznica, i molíše ga za nju.

*Mat. 8,14.

39. I stavši više nje zaprijeti groznici, i pusti je. I odmah ustade i služaše im.

40. A kad zahodaše *sunce, svi koji imadijahu †bolesnike od različitijeh bolesti dovođahu ih k njemu; a On na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljivaše ih.

*Mar. 1,32. †Mat. 8,16.

41. A i *đavoli izlažahu iz mnogijeh vičući i govoreći: ti si Hristos Sin Božij. I zaprećivaše im da ne govore da znaju da je On Hristos.

*Mar. 1,34.

42. A kad nasto dan, iziđe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaoše, i dođe k njemu, i zadržavahu ga da ne ide od njih.

43. A On im reče: i drugijem gradovima treba mi propovjediti *Jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan. *Mar. 1,14.

44. I propovijedaše po zbornicama galilejskijem.

Petrov ribolov. Iscjeljenje gubavoga i uzetoga. Pozivanje Levija.
Isus o postu.

5. Jedanput pak kad narod nalezje k njemu da slušaju riječ Božiju On stajaše kod jezera Genisaretskoga,

2. I vidje dvije lađe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže:

3. I uljeze u jednu od lađa koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši učaše narod iz lađe.

4. A kad presta govoriti, reče Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite.

5. I odgovarajući Simon reče mu: Učitelju! svu noć smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvojoj riječi baciju mrežu.

6. I učinivši to uhvatiše veliko mnoštvo riba, i mreže im se prodriješe.

7. I dadoše znak društvu koje bješe na drugoj lađi da dođu da im pomognu; i dođoše, i napuniše obje lađe tako da se gotovo potopiše.

8. A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreći: izidi od mene, Gospode! ja sam čovjek grijehšan.

9. Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnoštva riba koje uhvatiše;

10. A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reče Isus Simonu: ne boj se; otsele ćeš ljude loviti.

11. I izvukavši obje lađe na zemlju ostaviše sve, i otidoše za njim.

12. I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, *čovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade ničice moleći mu se i govoreći: †Gospode! ako hoćeš možeš me očistiti.

*Mat. 8,2. †Jer. 32,27; 1.Moj. 18,14.

13. I pruživši ruku dohvati ga se, i reče: hoću, očisti se. I odmah guba spade s njega.

14. I On mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za očišćenje svoje, kako je zapovjedio *Mojsije za †svjedočanstvo njima.

*3.Moj. 13,1. †Mat. 8,4.

15. Ali se glas o njemu još većma razlažaše, i mnoštvo naroda stjecaaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti.

16. A On odlazaše u pustinju i moljaše se Bogu.

17. I jedan dan učaše On, i ondje sjedahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz svijuz sela galilejskijeh i judejskijeh i iz Jerusali-ma; i sila Gospodnja iscjeljivaše ih.

18. I gle, ljudi donesoše na odru čovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu preda nj;

19. I ne našavši kuda će ga unijeti od naroda, popeše se na kuću i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa.

20. I vidjevši vjeru njihovu reče mu: čovječe! opraštaju ti se *griješ tvoji. *Mat. 9,2.

21. I počeše pomišljati književnici i fariseji govoreći: ko je *ovaj što huli na Boga? Ko može opraštati †grijehe osim jednoga Boga?

*Mat. 9,3. †2.Moj. 34,7.

22. A kad razumje Isus pomisli njihove, odgovarajući reče im: šta mislite u srcima svojijem?

23. Šta je lakše reći: opraštaju ti se griješ tvoji? ili reći: ustani i hodi?

24. Nego da znate da vlast ima Sin Čovječij na zemlji opraštati *grijehe, reče uzetome: tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kući svojoj.

*Djela 5,31.

25. I odmah ustade pred njima, i uze na čemu ležaše, i otide kući svojoj hvaleći Boga.

26. I svi se zadiviše, i hvaljahu Boga, i napunivši se straha govorahu: čuda se nagle-dasmo danas!

27. I potom iziđe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reče mu: hajde za mnom.

28. I ostavivši sve, ustade i pođe za njim.

29. I zgotovi mu Levije kod kuće svoje veliku čast; i bješe mnogo carinika i drugijeh koji sjedahu s njim za trpezom.

30. I vikahu na njega književnici i fariseji govoreći učenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jedete i pijete?

31. I odgovarajući Isus reče im: ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni.

32. Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego *grješnike na pokajanje.

*Mat. 9,13.

33. A oni mu rekoše: zašto *učenici †Jovanovi poste često i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju?

*Mat. 9,14. †Mar. 2,18.

34. A on im reče: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima?

35. Nego će doći dani kad će se oteti od njih ženik, i onda će *postiti u one dane.

*Mat. 6,16.

36. Kaza im pak i priču: niko ne meće zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inače će i novu razdrijeti, i staroj ne liči što je od novoga.

37. I niko ne lijeva vina novoga u mjevove stare; inače prodre novo vino mjevove i ono se prolje, i mjevovi propadnu;

38. Nego vino novo u mjevove nove treba ljevati, i oboje će se sačuvati.

39. I niko pivši staro neće odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

Isus pravda trganje klasova i iscjeljenje čovjeka sa suhom rukom u Subotu.

Izbor dvanaestorice apostola.

Propovijed na gori.

6. Dogodi mu se pak u prvu *subotu po drugome danu pashe da iđaše kroz usjeve, i †učenici njegovi trgahu klasove, i satirahu rukama te jeđahu.

*Mat. 12,1. †Mar. 2,23.

2. A neki od fariseja rekoše im: zašto činite što ne valja činiti u subotu?

3. I odgovarajući Isus reče im: zar nijeste čitali ono što učini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim?

4. Kako uđe u kuću Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojijih nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh sveštenika.

5. I reče im: Sin je Čovječij gospodar i od subote.

6. A dogodi se u drugu subotu da On uđe u zbornicu i učaše, i bješe ondje čovjek kome desna ruka bješe suha.

7. Književnici pak i fariseji gledahu za njim neće li u subotu iscijeliti, da ga okrive.

8. A On znadijaše pomisli njihovih, i reče čovjeku koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustade i stade.

9. A Isus reče im: da vas zapitam: šta valja u subotu činiti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni mučahu.

10. I pogledavši na sve njih reče mu: pruži ruku svoju. A on učini tako; i ruka posta zdrava kao i druga.

11. A oni se svi napuniše bezumlja, i govorahu jedan drugome šta bi učinili Isusu.

12. Tijeh pak dana iziđe na goru da se pomoli Bogu; i provede svu noć na molitvi Božijoj.

13. I kad bi dan, dozva *učenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva:

*Mat. 10,1.

14. Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegovoga, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija,

15. Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota,

16. *Judu †Jakovljeva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade.

*Jovan 14,22. †Juda 1.

17. I iziđavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila učenika njegovijeh; i mnoštvo naroda iz sve *Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja tirskega i sidonskoga,

*Mat. 4,25.

18. Koji dođoše da ga slušaju i da se iscjeljuju od svojijeh bolesti, i koje mučahu duhovi nečisti; i iscjeljivahu se.

19. I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlažaše sila i iscjeljivaše ih sve.

20. I On podignuvši oči na učenike svoje govoraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše *carstvo Božije. *Mat. 5,3.

21. Blago vama koji ste gladni sad; jer ćete se nasititi. Blago vama koji plaćete sad; jer ćete se nasmijati.

22. Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo zbog Sina Čovječijega.

23. Radujte se u onaj dan i igrajte, jer gle, vaša je velika plata na Nebu. Jer su tako činili prorocima ocevi njihovih.

24. Ali teško vama bogati; jer ste već primili utjehu svoju.

25. Teško vama siti sad; jer ćete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer ćete zaplakati i zaridati.

26. Teško vama kad stanu svi dobro govoriti za vama; jer su tako činili i lažnijem prorocima ocevi njihovi.

27. Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro činite onima koji na vas mrze;

28. Blagosiljajte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrijeđaju.

29. Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoće da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju.

30. A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvoje uzme, ne išti.

31. I kako hoćete da čine vama ljudi činite i vi njima onako.

32. I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube.

33. I ako činite dobro onima koji vama dobro čine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici čine tako.

34. I ako dajete u zajam onima od kojijeh se nadate da ćete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmu opet onoliko.

35. Ali ljubite neprijatelje svoje, i činite dobro, i dajite u zajam ne nadajući se ničemu; i biće vam velika plata, i bićete sinovi Najvišega, jer je On blag i neblagodarnima i zlima.

36. Budite, dakle, milostivi kao i Otac vaš što je milostiv.

37. I ne sudite, i neće vam suditi; i ne osuđujte, i neće biti osuđeni; opraštajte, i oprostiće vam se.

38. Dajite, i daće vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daće vam u *naručje vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakvom će vam se vratiti. *Mar. 4,24.

39. I kaza im priču: može li *slijepac slijepca voditi? Neće li obadva pasti u jamu?

*Mat. 15,14.

40. Nema *učenika nad učitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuči, biće kao i učitelj njegov.

*Mat. 10,24.

41. A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojem oku ne osjećaš?

42. Ili kako možeš reći bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvno u svojem oku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa ćeš onda vidjeti da izvađiš trun iz oka brata svojega.

43. Jer nema drveta dobra da rađa zao rod; niti drveta zla da rađa dobar rod.

44. Jer se svako *drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine.

*Mat. 12,33.

45. Dobar čovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao čovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta njegova govore od suviška srca.

46. A što me zovete: *Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam govorim?

*Luka 13,25.

47. Svaki koji ide za mnom i sluša riječi moje i izvršuje ih, kazaću vam kakav je:

48. On je kao čovjek koji gradi kuću, pa iskopa i udubi i udari *temelj na kamenu; a kad dođoše vode, navali rijeka na onu kuću i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu.

*2.Tim. 2,19.

49. A koji sluša i ne izvršuje on je kao čovjek koji načini kuću na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuća ona strašno.

O kapetanovom sluzi i mladiću u Nainu. Jovanovo poslanstvo. Grješnica pomazuje Isusa mirom.

7. **A**kad svrši sve riječi svoje pred narodom, dođe u Kapernaum.

2. U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio.

3. A kad ču za Isusa, posla k njemu starješine judejske moleći ga da bi došao da mu iscijeli slugu.

4. A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo govoreći: dostojan je da mu to učiniš;

5. Jer ljubi narod naš, i načini nam zbornicu.

6. A Isus iđaše s njima. I kad već bijahu blizu kuće, posla kapetan k njemu prijatelje govoreći mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da uđeš pod moj krov;

7. Zato i ne držah sebe dostojna da ti dođem, nego samo reci riječ, i ozdraviće sluga moj.

8. Jer i ja sam čovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa rečem jednome: idi, i ide; i drugome: dođi, i dođe; i služi svojemu: učini to, i učini.

9. A kad to ču Isus, zadivi se, i okrenuvši se narodu, koji iđaše za njim reče: kažem vam: ni u Izraelju tolike vjere ne nađoh.

10. I vrativši se poslani nađoše bolesnoga slugu zdrava.

11. I potom iđaše u grad koji se zove Nain, i s njim iđahu mnogi učenici njegovi i mnoštvo naroda.

12. Kad se približiše k vratima gradskim, i gle, iznošahu mrtvac, jedinca sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iđaše s njom.

13. I vidjevši je Gospod sažali mu se za njom, i reče joj: ne plači.

14. I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioci stadoše, i reče: momče! tebi govorim, ustani.

15. I sjede mrtvac i stade govoriti; i dade ga materi njegovoj.

16. A strah obuze sve, i hvaljahu Boga govoreći: veliki *prorok iziđe među nama, i Bog pohodi narod svoj. *Luka 24,19.

17. I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini.

18. I javiše Jovanu učenici njegovi za sve ovo.

19. I dozvavši Jovan dva od učenika svojih posla ih k Isusu govoreći: jesi li ti Onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

20. Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Jovan Krstitelj posla nas k tebi govoreći: jesi

li ti Onaj što će doći, ili drugoga da čekamo?

21. A u taj čas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zlijeh duhova, i mnogima slijepijem darova vid.

22. I odgovarajući *Isus reče im: idite i kažite Jovanu šta vidjeste i čuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi čiste se, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima propovijeda se †Jevanđelje. *Mat. 11,4 †Luka 4,18.

23. I blago onome koji se ne sablazni o mene.

24. A kad otidoše učenici Jovanovi, poče narodu govoriti za Jovana: šta ste izišli u *pustinji da vidite? Trsku, koju ljulja vjetar? *Mat. 11,7.

25. Šta ste, dakle, izišli da vidite? Čovjeka u meke haljine obučena? Eto, koji gospodске haljine nose i u slastima žive po carskijem su dvorovima.

26. Šta ste, dakle, izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka;

27. Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto ja šaljem *anđela svojega pred licem tvojijem koji će pripraviti put tvoj pred tobom.

*Mal. 3,1.

28. Jer vam kažem: nijedan između rođenih od žena nije veći prorok od Jovana Krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veći je od njega.

29. I svi ljudi koji slušahu i *carinici opravdaše Boga, i krstiše se krštenjem Jovanovijem; *Luka 3,12.

30. A fariseji i književnici odbaciše savjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti.

31. A Gospod reče: kakvi ću kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su?

32. Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: svirasmo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste.

33. Jer dođe *Jovan Krstitelj koji ni jede hljeba ni pije †vina, a vi kažete: đavo je u njemu; *Mat. 3,4 †Luka 1,15.

34. Dođe Sin Čovječij koji i jede i pije, a vi kažete: gle čovjeka izjelice i pijanice, druga carinicima i grješnicima.

35. I opravdaše premudrost sva *djeca nejzina. *Mat. 11,19.

36. Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuću farisejevu sjede za trpezu.

37. I gle, *žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kući farisejevoj, donese sklenicu mira; *Luka 8,2.

38. I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otiraše, i cjelivaše noge njegove, i mazaše mirom.

39. A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reče u sebi govoreći: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotiče: jer je grješnica.

40. I odgovarajući Isus reče mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on reče: Učitelju! kaži.

41. A Isus reče: dvojica bijahu dužni jednome zajmodavcu, jedan bješe dužan pet stotina dinara a drugi pedeset.

42. A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji će ga od njih dvojice većma ljubiti.

43. A Simon odgovarajući reče: mislim onaj kome najviše pokloni. A On mu reče: pravo si sudio.

44. I okrenuvši se k ženi reče Simonu: vidiš li ovu ženu? Ja uđoh u tvoju kuću, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr.

45. Cjeliva mi nijesi dao; a ona otkako uđoh ne presta cjelivati mi nogu.

46. Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge.

47. Zato kažem ti: opraštaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo oprašta ima malu ljubav.

48. A njoj reče: opraštaju ti se *grijesi. *Mat. 9,2.

49. I stadoše u sebi govoriti oni što sjedahu s njim za trpezom: ko je *ovaj što i grijehe oprašta? *Mat. 9,3.

50. A *ženi reče: vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. *Mat. 9,22.

Žene pristalice Isusove. Priča o sijaču. Ko su Hristovi srodnici. Utišavanje bure na moru. Iscjeljenje čovjeka s duhom nečistijem. Buđenje Jairove kćeri i čudo sa bolesnom ženom.

8. Poslije toga iđade On po gradovima i po selima učeći i propovijedajući Jevanđelje o carstvu Božijemu, i dvanaestorica s njim.

2. I neke žene koje bijahu iscijeljene od zli-
jeh duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše
Magdalena, iz koje sedam đavola iziđe,

3. I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i
Susana, i druge mnoge koje služahu njemu
imanjem svojijem.

4. A kad se sabra naroda mnogo, i iz svijuh
gradova dolažahu k njemu, kaza u priči:

5. Iziđe sijač da sije sjeme svoje; i kad sija-
še, jedno pade kraj puta, i pogazi se, i ptice
nebeske pozobaše ga.

6. A drugo pade na kamen, i iznikavši
osuši se, jer nemaše vlage.

7. I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i
udavi ga.

8. A drugo pade na zemlju dobru, i izni-
kavši donese rod sto puta onoliko. Govore-
ći ovo povika: ko ima uši da čuje neka čuje.

9. A učenici njegovi pitahu ga govoreći:
šta znači priča ova?

10. A on reče: vama je dano da znate tajne
carstva Božijega; a ostalima u pričama, da
*gledajući ne vide, i čujući ne razumiju.

*Isa. 6,9.

11. A priča ova znači: sjeme je *riječ
Božija. *Mar. 4,14.

12. A koje je kraj puta to su oni koji sluša-
ju, ali potom dolazi đavo, i uzima *riječ iz
srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne
spasu. *Jak. 1,23.

13. A koje je na kamenu to su oni koji kad
čuju s radosti primaju riječ; i ovi korijena
nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad
dođe vrijeme kušanja otpadnu.

14. A koje u trnje pade to su oni koji sluša-
ju, i otišavši, od brige i bogatstva i slasti
ovoga života zagađu se, i rod ne sazri.

15. A koje je na dobroj zemlji to su oni koji riječ slušaju, i u dobrome i čistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreći povika: ko ima uši da čuje neka čuje.

16. Niko pak svijeće ne poklapa sudom kad je zapali, niti meće pod *odar, nego je metne na †svijećnjak da vide †svjetlost koji ulaze. *Mar. 4,21. †Mat. 5,15. †Luka 11,33.

17. Jer nema ništa tajno što neće biti javno, ni sakriveno što se neće doznati i na viđelo izići.

18. Gledajte, dakle, kako slušate; jer ko ima, daće mu se, a ko nema, uzeće se od njega i ono što misli da ima.

19. Dođoše pak k njemu mati i *braća njegova, i ne mogahu od naroda da govore s njim. *Mat. 12,46.

20. I javiše mu govoreći: mati tvoja i braća tvoja stoje napolju, hoće da te vide.

21. A on odgovarajući reče im: mati moja i braća moja oni su koji slušaju riječ Božiju i izvršuju je.

22. I dogodi se u jedan dan On uđe s učenicima svojijem u *lađu, i reče im: da prijeđemo na onu stranu jezera. I pođoše.

*Mat. 8,23.

23. A kad idahu oni On zaspao. I podiže se oluja na jezeru, i topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji.

24. I pristupivši probudiše ga govoreći: Učitelju! Učitelju! izigbismo. A On ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše i posta tišina.

25. A njima reče: gdje je vjera vaša? A oni se poplašiše, i čudahu se govoreći jedan drugome: ko je *ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga? *Mat. 8,27.

26. I dođoše u okolinu *gadarinsku koja je prema Galileji. *Mar. 5,1.

27. A kad iziđe On na zemlju, sreće ga jedan čovjek iz grada u kome bijahu đavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblačao se, i ne življavaše u kući, nego u grobovima.

28. A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reče zdravo: što je tebi do mene, Isuse, Sine Boga najvišega? Molim te, ne muči me.

29. Jer Isus zapovjedi duhu nečistome da iziđe iz čovjeka: jer ga mučao odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga čuvaju, i iskida sveze, i tjeraše ga đavo po pustinji.

30. A Isus ga zapita govoreći: kako ti je ime? A on reče: legion; jer mnogi đavoli bijahu ušli u nj.

31. I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu u *bezdan. *Otkr. 20,3.

32. A ondje pasijaše po gori veliki krđ svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih uđu. I dopusti im.

33. Tada iziđoše đavoli iz čovjeka i uđoše u svinje; i navali krđ s brijega u jezero, i utopi se.

34. A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima.

35. I iziđoše ljudi da vide šta je bilo, i dođoše k Isusu, i nadoše čovjeka iz koga đavoli bijahu izišli a on sjedi obučen i pame-tan kod nogu Isusovijeh; i uplašiše se.

36. A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscijeli bijesni.

37. I moli ga sav narod iz okoline gadarinske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A On uđe u lađu i otide natrag.

38. Čovjek pak iz koga iziđoše đavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreći:

39. Vrati se kući svojoj, i kazuj šta ti učini Bog. I otide propovijedajući po svemu gradu šta mu Isus učini.

40. A kad se vrati *Isus, sreće ga narod, jer ga svi očekivahu. *Mar. 5,21.

41. I gle, dođe čovjek po imenu Jair, koji bješe *starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da uđe u kuću njegovu; *Mar. 5,22.

42. Jer u njega bješe jedinica kći od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad išao Isus, turkaše ga narod.

43. I bješe jedna bolesna *žena od tečenja krvi dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekare i nijedan je nije mogao izlječiti, *3.Moj. 15,25.

44. I pristupivši sastrag dotače se skuta od haljine njegove, i odmah stade tečenje krvi njezine.

45. I reče Isus: ko je to što se dotače mene? A kad se svi odgovarahu, reče Petar i koji bijahu s njim: Učitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotače mene?

46. A Isus reče: neko se dotače mene; jer ja osjetih silu koja iziđe iz mene.

47. A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drhćući, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotače i kako odmah ozdravi.

48. A On joj reče: ne boj se, kćeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.

49. Dok On još govoraše dođe neko od kuće *starješine zborničkoga govoreći mu: umrije kći tvoja, ne trudi Učitelja.

*Mar. 5,35.

50. A kad ču *Isus, odgovori mu govoreći: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeće.

*Mar. 5,36.

51. A kad dođe u kuću, ne dade nijedno me ući osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojčina oca i matere.

52. A svi plakahu i jaukahu za njom; a On reče: ne plačite, nije umrla nego spava.

53. I potsmijevahu mu se znajući da je umrla.

54. A On izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreći: djevojko! ustani!

55. I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede.

56. I diviše se roditelji njezini. A On im zapovjedi da nikome ne kazuju šta je bilo.

Odašiljanje dvanaestorice apostola.
Nahranjeno pet hiljada ljudi. Prvo proricanje o stradanju. Preobraženje Isusovo. Iscjeljenje uzetoga. Taština učenika i njihova usrdnost prema Učitelju.
Isusovi sljedbenici.

9. Sazvavši pak dvanaesticu dade im silu i vlast nad svijem đavolima, i da iscjeljuju od *bolesti.

*Mat. 10,1.

2. I posla ih da propovijedaju carstvo Božje, i da iscjeljuju bolesnike.

3. I reče im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hljeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate.

4. U koju kuću uđete ondje budite i odande polazite.

5. I gdje vas ne prime izlazeći iz grada onoga otrešite i prah s nogu svojijeh, za svjedočanstvo na njih.

6. A kad iziđoše, idahu po selima propovijedajući Jevanđelje i iscjeljujući svuda.

7. A kad ču Irod četvorovlasnik šta On čini, ne mogaše se načuditi, jer neki govora-hu da je Jovan ustao iz mrtvih,

8. A jedni da se Ilija pojavio, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka.

9. I reče Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takva čudesa slušam? I željaše ga vidjeti.

10. I vrativši se *apostoli kazaše mu šta su počinili. I uzevši ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida.

*Mar. 6,30.

11. A narod razumjevši pođe za njim i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja.

12. *A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekoše mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek nađu jela, jer smo ovdje u pustinji.

*Jovan 6,1.

13. A On im reče: podajte im vi neka jedu. A oni rekoše: u nas nema više od pet *hljebova i dvije ribe; već ako da idemo mi da kupimo za sve ove ljude jela? *2.O car. 4,42.

14. Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali On reče učenicima svojijem: posadite ih na gomile po pedeset.

15. I učiniše tako, i posadiše ih sve.

16. A On uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavši na nebo blagoslovi ih i prelomi, i davaše učenicima da razdadu narodu.

17. I jedoše i nasitiše se svi, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteče.

18. I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu *učenici, i zapita ih govoreći: ko govore ljudi da sam ja? *Mar. 8,27.

19. A oni odgovarajući rekoše: jedni vele da si *Jovan Krstitelj, a drugi da si Ilija; a drugi da je koji ustao od starijih proroka.

*Mat. 14,2.

20. A On im reče: a vi šta mislite ko sam ja? A *Petar odgovarajući reče: †Hristos Božij.

*Mar. 8,29. †Jovan 1,41.

21. A On im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga

22. Govoreći da Sinu Čovječijemu treba mnogo postradati, i da će ga *starješine i glavari sveštenički i književnici otkriviti, i da će ga ubiti, i treći dan da će ustati.

*Mar. 8,31.

23. A svima govoraše: ko hoće da ide za mnom neka se odreče sebe i uzme krst svoj i ide za mnom.

24. Jer ko hoće dušu svoju da sačuva, izgubiće je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj će je sačuvati.

25. Jer kakvu će korist imati *čovjek ako sav †svijet pridobije, a sebe izgubi ili sebi naudi?

*Mat. 16,26. †Mar. 8,36.

26. Jer ko se *postidi mene i mojijeh riječi njega će se Sin Čovječij postidjeti kad dođe u slavi svojoj i Očevoj i svetijeh anđela.

*Mar. 8,38.

27. A zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neće okusiti smrti dok ne vide *carstva Božijega.

*Mat. 16,28.

28. A kad prođe osam dana poslije onijeh riječi, uze Petra i *Jovana i Jakova i izide na goru da se pomoli Bogu.

*Mat. 17,1.

29. I kad se moljaše postade lice njegovo drukčije, i odijelo njegovo bijelo i sjajno.

30. I gle, dva čovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i *Ilija.

*2.O car. 2,11.

31. Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalmu.

32. A Petar i koji bijahu s njim bijahu zapali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva čovjeka koji s njim stajahu.

33. I kad se odvojiše od njega reče Petar Isusu: Učitelju! dobro nam je ovdje biti; i da na-

činimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Iliji: ne znajući šta govoraše.

34. A dok on to govoraše dođe oblak i zakloni ih; i uplašise se kad zađoše u oblak.

35. I ču se *glas iz oblaka koji govoraše: ovo je Sin moj ljubazni, njega poslušajte.

*Mat. 3,17.

36. I kad se čujaše glas nađe se *Isus sam. I oni umučaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga što vidješe.

*Mat. 17,9.

37. A dogodi se drugi dan kad siđoše s gore sreće ga mnoštvo naroda.

38. I gle, čovjek iz naroda povika govoreći: Učitelju! molim ti se, pogledaj na sina mogega, jer mi je jedinac:

39. I gle, hvata ga duh, i ujedanput viče, i lomi ga s pjennom, i jedva otide od njega kad ga izlomio;

40. I molih učenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše.

41. I odgovarajući Isus reče: o rode nevjerni i pokvareni! dokle ću biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo.

42. A dok još išaše k njemu obori ga đavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu nečistome, i iscijeli momče, i dade ga ocu njegovu.

43. I svi se divljahu veličini Božijoj. A kad se svi čuđahu svemu što činjaše Isus, reče učenicima svojijem:

44. Metnite vi u uši svoje ove riječi: jer Sin Čovječij treba da se preda u ruke čovječije.

45. A oni ne razumješe riječi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu riječ.

46. A uđe misao u njih ko bi najveći bio među njima.

47. A Isus znajući pomisli srca njihovijeh uze dijete i metnu ga preda se,

48. I reče im: koji primi ovo dijete u ime moje, mene prima; i koji mene prima, prima *Onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji među vama on je veliki.

*Mat. 10,40.

49. A *Jovan odgovarajući reče: Učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem

izgoni đavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom.

*Mar. 9,38.

50. I reče mu *Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je.

*1.Kor. 12,3.

51. A kad se navršise dani uzeca njegovga, On namjeri da ide pravo u Jerusalem.

52. I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i dođoše u selo samarjansko da mu ugotove gdje će noćiti.

53. I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalem.

54. A kad vidješe učenici njegovi Jakov i Jovan, rekoše: Gospode! hoćeš li da rečemo da *oganj siđe s tneba i da ih istrijebi kao i *Ilija što učini?

*1.O car. 18,38. †2.O car. 1,10. †2.O car. 1,12.

55. A on okrenuvši se zaprijeti im i reče: ne znate kakvoga ste vi duha;

56. Jer Sin Čovječij nije došao da pogubi duše čovječije nego da sačuva. I otidoše u drugo selo.

57. *A kad idahu putem reče mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti pođeš.

*Mat. 8,19.

58. I reče mu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda: a Sin Čovječij nema gdje zakloniti glave.

59. A drugome reče: hajde za mnom. A on reče: *Gospode! dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega.

*Mat. 8,21.

60. A Isus reče mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te javljaj carstvo Božije.

61. A drugi reče: Gospode! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domašnjima svojijem.

62. A Isus reče mu: nijedan nije pripravan za carstvo Božije, koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

Odašiljanje i povratak sedamdesetorice učenika. Isusova zahvalna molitva Ocu. Priča o milostivom Samarjaninu. Marija i Marta: Samo je jedno potrebno!

10. A potom izabra Gospod i drugi-
jih sedamdesetoricu, i posla ih

po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šćaše sam doći.

2. A reče im: žetva je, dakle, velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

3. Idite; eto ja vas šaljem kao jaganjce među vukove.

4. Ne nosite kese ni torbe ni obuće, i nikoga ne pozdravljajte na putu.

5. U koju god kuću uđete najprije govorite: mir kući ovoj.

6. I ako, dakle, bude ondje sin mira, ostaće na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiće se k vama.

7. A u onoj kući budite, i jedite i pijte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuće u kuću.

8. I u koji god grad dođete i prime vas, jedite što se donese pred vas.

9. I iscjeljujte bolesnike koji su u njemu, i govorite im: približi se k vama carstvo Božije.

10. I u koji god grad dođete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite:

11. I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otrešamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božije.

12. Kažem vam da će *Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome.

*Jezeck. 16,48; Plać 4,6.

13. Teško tebi, *Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila čudeša što su bila u vama, davno bi se u vreći i u pepelu sjedeći pokajali.

*Mat. 11,21.

14. Ali Tiru i Sidonu biće lakše na sudu nego vama.

15. I ti, *Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla češ propasti.

*Mat. 11,23.

16. Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odriče mene se odriče; a ko se mene odriče, odriče se Onoga koji je mene poslao.

17. Vrtiš se pak sedamdesetorica s radošti govoreći: Gospode! i đavoli nam se pokoravaju u ime tvoje.

18. A On im reče: *ja vidjeh sotonu gdje spade s neba kao munja.

*Jovan 12,31; Otkr. 12,8,9.

19. Evo vam dajem vlast da stajete na *zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neće nauditi.

*Mar. 16,18.

20. Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su *vaša imena napisana na nebesima.

*2.Moj. 32,32; Filib. 4,3.

21. U taj čas obradova se *Isus u duhu i reče: hvalim te, Oče, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, Oče, jer je tako bila volja tvoja.

*Mat. 11,25.

22. I okrenuvši se k učenicima reče: sve je meni predao Otac moj, i niko ne zna ko je Sin osim Oca, ni ko je Otac osim Sina, i ako Sin hoće kome kazati.

23. I okrenuvši se k učenicima nasamo reče: *blago očima koje vide što vi vidite.

*Mat. 13,16.

24. Jer vam kažem da su mnogi *proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i čuti što vi čujete, i ne čuše.

*1.Petr. 1,10.

25. I gle, ustade jedan *zakonik i kušajući ga reče: Učitelju! šta ću činiti da dobijem život vječni?

*Mat. 22,35.

26. A On mu reče: šta je napisano u zakonu? kako čitaš?

27. A on odgovarajući reče: ljubi *Gospoda Boga svojega †svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom misli svojom; i †bližnjega svojega kao samoga sebe.

*5.Moj. 6,5. †Mar. 12,30. †3.Moj. 19,18.

28. Reče mu pak: pravo si odgovorio; to čini i bićeš živ.

29. A on šćadijaše da se opravda, pa reče Isusu: a ko je bližnji moj?

30. A Isus odgovarajući reče: jedan čovjek silažaše iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatiše hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva.

31. A iznenada silažaše onijem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga prođe.

32. A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga prođe.

33. A Samarjanin nekakav prolazeći dođe nad njega, i vidjevši ga sažali mu se;

34. I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse doveđe u gostionicu, i ustade oko njega.

35. I sjutradan polazeći izvadi dva groša te dade krčmaru, i reče mu: gledaj ga, i što više potrošiš ja ću ti platiti kad se vratim.

36. Šta misliš, dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci?

37. A on reče: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reče: idi, i ti čini tako.

38. A kad iđahu putem i On uđe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuću.

39. I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besjedu njegovu.

40. A Marta se bješe zabunila kako će ga dočekati, i prikućivši se reče: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj, dakle, da mi pomogne.

41. A Isus odgovarajući reče joj: Marta! brineš se i trudiš za mnogo,

42. A samo je jedno potrebno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se neće uzeti od nje.

Isus uči učenike da se mole.

Izgoni đavola. Izobličava zlobu i licemjerstvo fariseja i književnika.

11. I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od učenika njegovijeh: *Gospode! nauči nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauči svoje učenike.

*Psal. 10,17.

2. A On im reče: kad se molite Bogu govore: Oče naš koji si na nebesima, da se sve-ti ime tvoje; da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na Nebu;

3. Hljeb naš potrebni daji nam svaki dan;

4. I oprostí nam grijeha naše, jer i mi opraštamo svakome dužniku svojem; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla.

5. I reče im: koji od vas ima prijatelja, i oti-de mu u ponoći i reče mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam;

6. Jer mi dođe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti;
7. A on iznutra odgovarajući da reče: ne uznemiruj me; već su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam.
8. I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo nametljivo iskanje ustaće i daće mu koliko treba.
9. I ja vama kažem: ištite i daće vam se: tražite i naći ćete; kucajte i otvoriće vam se.
10. Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se.
11. Koji je među vama otac u koga ako sin zaište hljeba da mu da kamen? Ili ako zaište ribe da mu da mjesto ribe zmiju?
12. Ili ako zaište jaje da mu da skorpiju?
13. Kad, dakle, vi, zli budući, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više Otac nebeski dati Duha Svetoga onima koji ištu u njega?
14. I jednom izгна đavola koji bješe nijem; kad đavo iziđe progovori nijemi; i diviše se ljudi.
15. A neki od njih rekoše: pomoću Veelzevula kneza đavolskoga izgoni *đavole.
*Mat. 9,34.
16. A drugi kušajući ga iskahu od njega znak s *neba.
*Mat. 16,1.
17. A On znajući pomisli njihove reče im: svako *carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeće, i dom koji se razdijeli sam po sebi, propašće.
*Mar. 3,24.
18. Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako će ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoću Veelzevula izgonim đavole.
19. Ako li ja pomoću Veelzevula izgonim *đavole, sinovi vaši čijom pomoću izgone? Zato će vam oni biti sudije.
*Mar. 9,38.
20. A ako li ja *prstom Božijim izgonim đavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije.
*2.Moj. 8,19.
21. Kad se jaki naoruža i čuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru;
22. A kad dođe jači od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega.
23. Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa.
24. Kad nečisti duh iziđe iz *čovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeći pokoja, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao;
*Mat. 12,43.
25. I došavši nađe pometen i ukrašen.
26. Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje čovjeku onome gore od prvoga.
27. A kad to govoraše, podiže *glas jedna žena iz naroda i reče mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si saol!
*Priče 27,14.
28. A On reče: blago i onima koji slušaju *riječ Božiju, i drže je.
*Luka 8,21.
29. A narodu koji se skupljaše stade govorniti: rod je ovaj zao; ište znak, i neće mu se dati znak osim znaka Jone proroka;
30. Jer kao što Jona bi znak Ninevljanima, tako će i Sin Čovječij biti rodu ovome.
31. Carica južna izići će na sud s ljudima roda ovoga, i osudiće ih; jer ona dođe s kraja *zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veći od Solomuna.
*Fil. 2,10.
32. *Ninevljani izići će na sud s rodom ovijem, i osudiće ga; jer se pokajашe poučenjem Joninijem: a gle, ovdje je veći od Jone.
*Jona 3,5.
33. Niko ne meće zapaljene svijeće na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na *svijećnjak da vide †svjetlost koji ulaze.
*Mat. 5,15. †Luka 8,16.
34. Svijeća je tijelu oko. Ako, dakle, oko tvoje bude zdravo, sve će tijelo tvoje biti svijetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno.
35. Gledaj, dakle, da vidjelo koje je u tebi ne bude tama.
36. Jer ako je sve tijelo tvoje svijetlo da nema nikakvoga uda tamna, biće svijetlo kao kad te svijeća obasjava svjetlošću.

37. A kad govoraše, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu.

38. A farisej se začudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda.

39. A *Gospod reče mu: sad vi fariseji spolja čistite žčaušu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe.

*1.Moj. 6,5. †Mat. 23,25. ‡Mat. 23,26.

40. Bezumni! nije li onaj načinio i iznutra koji je spolja načinio?

41. Ali dajte milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve će vam biti čisto.

42. Ali teško vama farisejima što dajete *desetak od metvice i od rute i od svakoga povrća, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo činiti, i ono ne ostavljati.

*Mat. 23,23.

43. Teško vama farisejima što tražite začelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama.

44. Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znaju ih.

*Mat. 23,27.

45. A neki od zakonika odgovarajući reče: Učitelju! govoreći to i nas sramotiš.

46. A On reče: teško i vama zakonicima što tovarite na ljude bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem nećete da ih prihvatite.

47. Teško vama što zidate *grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili.

*Mat. 23,29.

48. Vi, dakle, svjedočite i odobravate djela otaca svojijeh; jer ih oni pobiše, a vi im grobove zidate.

49. Zato i premudrost Božija reče: poslaću im *proroke i apostole, i od njih će jedne pobiti, a druge protjerati;

*Mat. 23,34.

50. Da se ište od roda ovoga krv svijju proroka koja je prolivena od postanja svijeta,

51. Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarijne, koji pogibe među oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaće se od roda ovoga.

52. Teško vama zakonici što uzeste ključ od znanja: sami ne udoste, a koji šćadijahu da uđu, zabraniste im.

53. A kad im On ovo govoraše, počeše književnici i fariseji vrlo navaljivati k njemu i mnogijem pitanjem zabunjivati ga,

54. Vrebajući i pazeći na njega ne bi li što uloviti iz usta njegovijeh da ga okrive.

Ne treba biti licemjeran ni bojažljiv, lakom i ne treba se brinuti. O straženju. O pomirljivosti. Znak vremena.

12. Kad se oko njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poče najprije govoriti *učenicima svojijem: čuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje.

*Mar. 2,15. †Mat. 16,6.

2. Jer ništa nije sakriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće doznati;

3. Jer što u mraku rekoste, čuće se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaće se na krovovima.

4. Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onijeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više učiniti.

5. Nego ću vam kazati koga da se bojite: bojte se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojte.

6. Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom.

7. A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se, dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca.

8. Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima priznaće i Sin Čovječij njega pred anđelima Božijim;

9. A koji se odreče mene pred ljudima njega ću se odreći pred anđelima Božijim.

10. I svaki koji reče riječ na Sina Čovječijega oprostiće mu se, a koji huli na Svetoga Duha neće mu se oprostiti.

11. A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako ćete ili šta odgovoriti, ili šta ćete kazati;

12. Jer će vas Sveti Duh naučiti u onaj čas šta treba reći.

13. Reče mu pak neki iz naroda: Učitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje.
14. A on mu reče: čovče! ko je mene postavio sudijom ili deliteljem nad vama?
15. A njima reče: gledajte i čuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat.
16. Kaza im pak priču govoreći: u jednoga bogatog čovjeka rodi njiva.
17. I mišljaše u sebi govoreći: šta ću činiti? nemam u što sabrati svoje ljetine.
18. I reče: evo ovo ću činiti: pokvariću žitnice svoje i načiniću veće; i ondje ću sabrati sva svoja žita i dobro svoje;
19. I kazaću *duši svojoj: dušo! imaš mnogo imanje na mnogo godina; počivaj, jedi, pij, veseli se. *Psal. 49,18.
20. A Bog njemu reče: bezumniče! ovu noć uzeće dušu tvoju od tebe; a što si pripravo čije će biti?
21. Tako biva onome koji sebi teče *blago a ne †bogati se u Boga. *Mat. 6,20. †1.Tim. 6,18.
22. A učenicima svojijem reče: zato vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta ćete jesti; ni tijelom u što ćete se obući;
23. Duša je pretežnija od jela i tijelo od odijela.
24. Pogledajte *gavrane kako ne siju, ni žanju, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi pretežniji od ptica? *O Jovu 39,3.
25. A ko od vas brinući se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan?
26. A kad ni najmanje što ne možete, zašto se brinete za ostalo?
27. Pogledajte ljiljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuče se kao jedan od njih.
28. A kad travu po polju, koja danas jest a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, a kamoli vas, malovjerni!
29. I vi ne ištite šta ćete jesti ili šta ćete piti, i ne brinite se;
30. Jer ovo sve ištu i neznabošci ovoga svijeta; a Otac vaš zna da vama treba ovo.
31. Nego ištite *carstva Božijega, i ovo će vam se sve dodati. *Mat. 6,33.
32. Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo.
33. Prodajte što imate i dajte milostinju; načinite sebi torbe koje neće oveštati, haznu koja se nikad neće isprazniti, na nebesima, gdje se lupež ne prikučuje niti moljac jede.
34. Jer gdje je vaše *blago ondje će biti i srce vaše. *Mat. 6,21.
35. Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeće zapaljene;
36. I vi kao ljudi koji čekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako dođe i kucne.
37. Blago onijem slugama koje nađe gospodar kad dođe a oni straže. Zaista vam kažem da će se zapregnuti, i posadiće ih, i pristupiće te će im služiti.
38. I ako dođe u drugu stražu, i u treću stražu dođe, i nađe ih tako, blago onijem slugama.
39. Ali ovo znajte: kad bi znao domaćin u koji će čas doći *lupež, čuvao bi i ne bi dao potkopati kuće svoje. *1.Sol. 5,2.
40. I vi, dakle, budite gotovi: jer u koji čas ne mislite doći će Sin Čovječij.
41. A Petar mu reče: Gospode! govoriš li nama ovu priču ili svima?
42. A Gospod reče: ko je, dakle, taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad *čeljadi svojom da im daje hranu na obrok? *Priče 31,15.
43. Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov nađe da izvršuje tako.
44. Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviće ga.
45. Ako li reče sluga u srcu svojem: neće moj gospodar još zadugo doći; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se;
46. Doći će gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u čas kad ne misli, i rasjeći će ga, i dijel njegov metnuće s nevjernima.
47. A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se pripravio, niti učinio po volji njegovoj, biće vrlo bijen;

48. A koji ne zna pa zasluži boj, biće malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo će se iskati od njega; a kome predaše najviše najviše će iskati od njega.

49. Ja sam došao da bacim ogranj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se već zapalio!

50. Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši!

51. Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor.

52. Jer će otsele pet u jednoj kući biti razdijeljeni, ustaće tri na dva, i dva na tri.

53. Ustaće otac na sina i sin na oca; mati na kćer i kći na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju.

54. A narodu govoraše: kad vidite *oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biće dažd; i biva tako. *1.O car. 18,44.

55. I kad vidite jug gdje duva kažete: biće vrućina; i biva.

56. Licemjeri, lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete?

57. Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno?

58. Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda sluzi, i sluga da te ne baci u tamnicu.

59. Kažem ti: nećeš odande izići, dok ne daš i posljednjega dinara.

Isusova besjeda o propasti Galilejaca i o pokajanju. Iscjeljenje bolesne žene u Subotu. Priče i govori o carstvu Božijem. Irodove zamke. Jadikovanje nad Jerusalimom.

13. U to vrijeme pak dođoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem.

2. I odgovarajući Isus reče im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše?

3. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

4. Ili onih osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivlji bili od sviju Jerusalimljana?

5. Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti.

6. Kaza im pak ovu priču: jedan čovjek imadijaše smokvu usađenu u svome vinogradu, i dođe da traži roda na njoj, i ne nađe.

7. Onda reče vinogradaru: evo treća godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posijeci je, dakle, zašto zemlji da smeta?

8. A on odgovarajući reče mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu, dok okopam oko nje i obaspem gnojem;

9. Pa da ako rodi: ako li ne, posjeci ćeš je na godinu.

10. A kad učaše u jednoj zbornici u subotu,

11. I gle, bješe ondje žena bolesna od duha nemoći osamnaest godina, i bješe zgrčena, i ne mogaše se ispraviti.

12. A kad je vidje, dozva je Isus i reče joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje.

13. I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga.

14. A starješina od zbornice srdāše se što je *Isus †iscijeli u †subotu, i odgovarajući reče narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one, dakle, dolazite te se liječite, a ne u dan subotni.

*Luka 14,3. †Jovan 5,15. †Mat. 12,10.

15. A Gospod mu odgovori i reče: lice-mjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili *magarca od jaslala, i ne vodi da napoji? *Luka 14,5.

16. A ovu kćer Avraamovu koju sveza sotonna evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odrješiti iz ove sveze u dan subotni?

17. I kad On ovo govoraše stidahu se svi koji mu se protivljahu; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela.

18. A On im reče: kakvo je *carstvo Božije? i kakvo ću kazati da je? *Mar. 4,30.

19. Ono je kao zrno *gorušično, koje uzevši čovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. *Mat. 13,31.

20. Opet reče: kakvo ću kazati da je carstvo Božije?

21. Ono je kao kvasac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve.

22. I prolazaše po gradovima i selima učeci i putujući u Jerusalam.

23. Reče mu pak neko: Gospode! je li malo onijeh koji će biti spaseni? A on im reče:

24. Navalite da uđete na tijesna vrata; jer vam kažem: mnogi će tražiti da uđu i neće moći:

25. Kad ustane domaćin i zatvori vrata, i stanete napolju stajati i kucati u vrata govoreći: *Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajući reći će vam: ne poznajem vas otkuda ste. *Isa. 55,6.

26. Tada ćete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem učio si.

27. A On će reći: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; oступite od mene svi koji nepravdu činite.

28. Ondje će biti *plač i škrgut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u ĩcarstvu Božijemu, a sebe napolje istjerane. *Mat. 8,12. †Mat. 8,11.

29. I doći će od istoka i zapada i sjevera i juga i sješće za trpezu u carstvu Božijemu.

30. I gle, ima posljednjih koji će biti prvi, i ima prvijeh koji će biti posljednji.

31. U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreći mu: iziđi i idi odavde, jer Irod hoće da te ubije.

32. I reče im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim đavole i iscjeljujem danas i sutra, a treći dan završiću.

33. Ali danas i sutra i prekosutra treba mi ići; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima.

34. Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš *proroke i zasipaš kamenjem poslana k sebi! koliko puta htjeh da skupim čeda tvoja kao kokoš piliće svoje pod krila, i ne htjeste! *Nem. 9,26.

35. Eto će vam se ostaviti kuća vaša pusta; a ja vam kažem: necete mene vidjeti dok ne dođe da rečete: *blagosloven koji ide u ime †Gospodnje. *Mat. 21,9. †Psal. 118,26.

Iscjeljenje u Subotu čovjeka koji je patio od vodene bolesti. Treba biti ponizan i činiti dobro. Priča o velikoj večeri.

Odricanje samoga sebe.

14. I dogodi mu se da dođe u subotu u kuću jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega.

2. I gle, bješe pred njim nekakav čovjek na kome bješe debela bolest.

3. I odgovarajući Isus reče zakoncima i farisejima govoreći: je li slobodno u subotu iscjeljivati?

4. A oni oćutješe. I dohvativši ga se iscijeli ga i otpusti.

5. I odgovarajući reče im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni?

6. I ne mogoše mu odgovoriti na to.

7. A gostima kaza priču, kad opazi kako izbirahu začelja, i reče im:

8. Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u začelje, da ne bude među gostima ko stariji od tebe;

9. I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda ćeš sa stidom sjesti na niže mjesto.

10. Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na posljednje mjesto, da ti reče kad dođe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada će tebi biti čast pred onima koji sjede s tobom za trpezom.

11. Jer svaki koji se podiže, poniziće se; a koji se ponižuje, podignuće se.

12. A i onome što ih je pozvao reče: kad daješ objed ili večeru, ne zovi prijatelja svojijeh, ne braće svoje, ni rođaka svojijeh, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti;

13. Nego kad činiš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrome, slijepe;

14. I blago će ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego će ti se vratiti o *vaskrseniju pravednijeh. *Jovan 5,29.

15. A kad ču to neki od onijeh što sjedahu s njim za trpezom reče mu: *blago onome koji jede hljeba u ĩcarstvu Božijemu!

*Otkr. 19,9. †Luka 22,16.

16. A On mu reče: jedan *čovjek zgotovi veliku večeru, i pozva mnoge; *Mat. 22,2.

17. I kad bi vrijeme večeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je već sve gotovo.

18. I počeše se izgovarati svi redom; prvi mu reče: kupih njivu, i valja mi ići da je vidim; molim te izgovori me.

19. I drugi reče: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me.

20. I treći reče: oženih se, i zato ne mogu doći.

21. I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaćin i reče slugi svome: idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepe.

22. I reče sluga: gospodaru, učinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima.

23. I reče gospodar slugi: izidi na puteve i među ograde, te natjeraj da dođu da mi se napuni kuća.

24. Jer vam kažem da ni jedan od onijeh zvanijeh ljudi neće okusiti moje večere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranijeh.

25. Idaše pak s njim mnoštvo naroda, i obazrevši se reče im:

26. Ako ko dođe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na *ženu, i na djecu, i na *braću, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj učenik.

*5.Moj. 13,6. †5.Moj. 33,9.

27. I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj učenik.

28. I koji od vas kad hoće da zida kulu ne sjede najprije i ne proračuna šta će ga stati, da vidi ima li da može dovršiti?

29. Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmogne dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati,

30. Govoreći: ovaj čovjek poče zidati, i ne može da dovrši.

31. Ili koji car kad pođe s vojskom da se pobije s drugimem carem ne sjede najprije i ne drži vijecu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljada?

32. Ako li ne može, a on pošlje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire.

33. Tako, dakle, svaki od vas koji se ne odreče svega što ima ne može biti moj učenik.

34. So je dobra, ali ako so obljutavi, čim će se osoliti?

35. Niti je potrebna u zemlju ni u gnoju; nego je prospu napolje. Ko ima uši da čuje neka čuje.

Priče o izgubljenoj ovci,
novcu i sinu.

15. I približavahu se k njemu svi *carinici i *trgješnici da ga čuju.

*Mat. 9,10. †Mar. 2,15.

2. I vikahu na njega fariseji i književnici govoreći: ovaj prima grješnike i jede s njima.

3. A on im kaza priču ovu govoreći:

4. Koji čovjek od vas imajući sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne nađe?

5. I našavši digne je na rame svoje radujuć se,

6. I došavši kući sazove prijatelje i susjede govoreći im: radujte se sa mnom: ja našoħ svoju ovcu izgubljenu.

7. Kažem vam da će tako biti veća radost na Nebu za jednoga grješnika koji se kaje, negoli za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje.

8. Ili koja žena imajući deset *dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svijeće, i ne pomete kuće, i ne traži dobro dok ne nađe?

*drahmi

9. I našavši sazove drugarice i susjede govoreći: radujte se sa mnom: ja našoħ dinar izgubljeni.

10. Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božijima za jednoga grješnika koji se kaje.

11. I reče: jedan čovjek imaoše dva sina,

12. I reče mlađi od njih ocu: oče! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje.

13. I potom do nekoliko dana pokupi mlađi sin sve svoje, i otide u daljnu zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeći besputno.

14. A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se nađe u nevolji.

15. I otišavši pribi se kod jednoga čovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da čuva svinje.

16. I željaše napuniti trbuh svoj roščićima koje svinje jeđahu, i niko mu ih ne davaše.

17. A kad dođe k sebi, reče: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba isuviše, a ja umirem od gladi!

18. Ustaću i idem ocu svojemu, pa ću mu reći: oče! sagriješih *Nebu i tebi, *Luka 15,21.

19. I već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojijeh najamnika.

20. I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potrčavši zagri ga i cjeliva ga.

21. A sin mu reče: oče, sagriješih Nebu i tebi, i već nijesam dostojan nazvati se sin tvoj.

22. A otac reče slugama svojijem: iznesite najljepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuću na noge.

23. I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo.

24. Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i nađe se. I stadoše se veseliti.

25. A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeći kad se približi kući ču pjevanje i podvikivanje.

26. I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to?

27. A on mu reče: brat tvoj dođe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio.

28. A on se rasrdi i ne šćadijaše da uđe. Tada iziđe otac njegov i moljaše ga.

29. A on odgovarajući reče ocu: eto te služim toliko godina, i nikad ne prestupih tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi dao jareta da bih se proveselio sa svojijem društvom;

30. A kad dođe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s bludnicama, zaklao si mu tele ugojeno.

31. A on mu reče: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje.

32. Trebalo je razveseliti se i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i nađe se.

Priča o nepravednom pristavu.
Bogataš i ubogi Lazar.

16. **A** učenicima svojijem govoraše: bijaše jedan čovjek bogat koji imашe pristava, i toga oblaglaš u njega da mu prosipa imanje.

2. I dozvavši ga reče mu: šta ovo ja čujem za tebe? Daj račun kako si kućio kuću: jer više ne možeš kućom upravljati.

3. A pristav od kuće reče u sebi: šta ću činiti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kućom: kopati ne mogu, prositi stidim se.

4. Znam šta ću činiti da bi me primili u kuće svoje kad mi se oduzme upravljanje kućom.

5. I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reče prvome: koliko si dužan gospodaru mojemu?

6. A on reče: sto oka ulja. I reče mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset.

7. A potom reče drugome: a ti koliko si dužan? A on reče: sto oka pšenice. I reče mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset.

8. I pohvali gospodar nevjernoga pristava što mudro učini; jer su sinovi ovoga vjeka mudriji od sinova vidjela u svojemu naraštaju.

9. I ja vama kažem: načinite sebi prijatelje nepravednijem bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vječne kuće.

10. Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran.

11. Ako, dakle, u nepravednom *bogatstvu vjerni ne biste, ko će vam u istinom vjerovati? *Ef. 3,8.

12. I ako u tuđem ne biste vjerni, ko će vam dati vaše?

13. Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će jednome biti vjeran a

za drugoga ne *mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.

*Mat. 6,24.

14. A ovo sve slušahu i *fariseji, koji bija-hu srebroljupci, i rugahu mu se. *Mat. 23,14.

15. I reče im: vi ste oni koji se gradite pravedni pred ljudima; ali Bog zna *srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom.

*1.Sam. 16,7.

16. Zakon i proroci su do Jovana; otsel se *carstvo Božije propovijeda Jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. *Mat. 11,12.

17. Lakše je pak nebu i zemlji proći negoli jednoj titli iz zakona propasti.

18. Svaki koji pušta *ženu svoju i uzima drugu, preljubu čini; i koji se ženi puštenicom, preljubu čini.

*Mar. 10,11.

19. Čovjek neki pak bješe bogat, koji se oblačae u skerlet i u svilu, i življaše svaki dan gospodski i veseljaše se.

20. A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaeše pred njegovijem vratima gnojav,

21. I željaše da se nasiti mrvama koje padahu s trpeze bogatoga; još i psi dolazahu i lizahu gnoj njegov.

22. A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naručje Avraamovo; a umrije i *bogat, i sahraniše ga.

*Jak. 2,5.

23. I u paklu kad bješe u mukama podiže oči svoje i ugleda izdaleka Avraama i Lazara u naručju njegovu,

24. I povikavši reče: oče Avraame! smiluj se na me i pošlji mi Lazara neka umoči u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladi jezik; jer se mučim u ovome plamenu.

25. A Avraam reče: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se mučiš.

26. I preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeći, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze.

27. Tada reče: molim te, dakle, oče, da ga pošalješ kući oca mojega,

28. Jer imam pet braće: neka im posvjedoči da ne bi i oni došli na ovo mjesto mučenja.

29. Reče mu Avraam: oni imaju *Mojsija i proroke, neka njih slušaju.

*Jovan 5,45.

30. A on reče: ne, oče Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvijenih pokajaće se.

31. A Avraam mu reče: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvijenih ustane neće vjerovati.

O sablazni, praštanju, vjeri i djelima.
Iscjeljenje desetorice gubavijenih.
Budućnost carstva Božijega.

17. A učenicima reče: nije moguće onome od koga dolaze;

2. Bolje bi mu bilo da mu se vodenični kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh.

3. Čuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, naka-raj ga; pa ako se pokaje, oprost mu.

4. I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan dođe k tebi i reče: kajem se, oprost mu.

5. I rekoše apostoli Gospodu: dometni nam vjere.

6. A Gospod reče: kad biste imali vjere koliko zrno gorušično, i rekli biste ovome du-du: iščupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas.

7. Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili čuva stoku pa kad dođe iz polja, reče mu: hodi brzo i sjedi za trpezu?

8. Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da večeram, i zapregni se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij?

9. Eda li će on zahvaliti sluzi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem.

10. Tako i vi kad završite sve što vam je zapovjeden, govorite: mi smo zaludne sluge, jer učinismo što smo bili dužni činiti.

11. I kad iđaše u *Jerusalim, on prolazae između †Samarije i Galileje.

*Luka 9,51. †Jovan 4,4.

12. I kad ulazaeše u jedno selo sretoše ga deset gubavijenih ljudi, koji stadoše izdaleka,

13. I podigoše glas govoreći: Isuse, Učitelju! pomiluj nas.

14. I vidjevši ih reče im: idite i pokažite se sveštenicima. I oni idući očistiše se.

15. A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povratu se hvaleći Boga iza glasa,

16. I pade ničice pred noge njegove, i zahvali mu. I to bješe Samarjanin.

17. A Isus odgovarajući reče: ne iscijeliše li se deseterica? Gdje su, dakle, deveterica?

18. Kako se među njima koji ne nađe da se vrati da zahvali Bogu, nego samo ovaj tuđin?

19. I reče mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti.

20. A kad ga upitaše fariseji: kad će doći *carstvo Božije? odgovarajući reče im: carstvo Božije neće doći da se vidi; *Djela 1,6.

21. Niti će se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, *carstvo je Božije unutra u vama.

*Rim. 14,17.

22. A učenicima reče: doći će vrijeme kad ćete zaželjati da vidite jedan dan Sina Čovječijega, i nećete vidjeti.

23. I reći će vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite.

24. Jer kao što *munja sine s neba, i zasvijetli se preko svega što je pod nebom, tako će biti i Sin Čovječij u svoj dan. *Jezek. 1,14.

25. Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljen biti od roda ovoga.

26. I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako će biti u dane Sina Čovječijega:

27. Jeđahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uđe u kovčeg, i dođe potop i pogubi sve.

28. Tako kao što bi u dane Lotove: jeđahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, sađahu, zidahu;

29. A u dan kad iziđe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve.

30. Tako će biti i u onaj dan, kad će se javiti Sin Čovječij.

31. U onaj dan koji se desi na krovu a pokućstvo njegovo u kući, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraća natrag.

32. Opominjte se *žene Lotove.

*1.Moj. 19,26.

33. Koji pođe da sačuva *dušu svoju, izgubiće je; a koji je izgubi, oživljeće je.

*Mat. 16,25.

34. Kažem vam: u onu noć biće dva na jednome odru, jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti;

35. Dvije će mljeti zajedno, jedna će se uzeti, a druga će se ostaviti;

36. Dva će biti na njivi, jedan će se uzeti, a drugi će se ostaviti.

37. I odgovarajući rekoše mu: gdje, Gospode? A on im reče: gdje je strвина onamo će se i *orlovi skupiti.

*Mat. 24,28.

Priče o udovičinoj molbi i o molitvi fariseja i carinika. Isus poziva djecu sebi. Opasnost od bogatstva. Treće proricanje o stradanju. Iscjeljenje slijepoga.

18. Kaza im pak i priču kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži,

2. Govoreći: u jednome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stidaše.

3. A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolazaše k njemu govoreći: ne daj me momu suparniku.

4. I ne šćadijaše zadugo. A najposlije reče u sebi: ako se i ne bojim Boga i ljudi ne sramim,

5. No budući da mi dosađuje ova udovica, odbraniću je, da mi jednako ne dolazi i ne dosađuje.

6. Tada reče Gospod: čujte šta govori nepravedni sudija.

7. A kamoli Bog neće odbraniti izbranijeh svojijeh koji ga mole dan i noć?

8. Kažem vam da će ih odbraniti brzo. Ali Sin Čovječij kad dođe hoće li naći vjeru na zemlji?

9. A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uništavahu kaza priču ovu:

10. Dva čovjeka uđoše u *crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik.

*Mat. 21,12.

11. Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Bože! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljubočinci, ili kao ovaj carinik.

12. Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam.

13. A carinik izdaleka stajашe, i ne ščaše ni očiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreći: Bože, milostiv budi meni grješnome.

14. Kažem vam da ovaj otide opravdan kući svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziće se; a koji se sam ponižuje podignuće se.

15. Donoшahu k njemu i *djecu da ih se dotakne; a kad vidješe učenici, zaprijetiše im. *Mat. 19,13.

16. A Isus dozvavši ih reče: pustite *djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. *1.Kor. 14,20.

17. I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neće ući u njega.

18. I zapita ga jedan knez govoreći: *Učitelj! blagi! šta da učinim da naslijedim život vječni? *Mat. 19,16.

19. A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga.

20. Zapovijesti znaš: ne čini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoči lažno; poštuj oca svojega i mater svoju.

21. A on reče: sve sam ovo sačuvao od mladosti svoje.

22. A kad to ču Isus reče mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imaš i razdaj siromasima; i imaćeš *blago na Nebu; i hajde za mnom. *Mat. 6,19.

23. A kad on ču to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat.

24. A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reče: kako je teško ući u *carstvo Božije onima koji imaju †bogatstvo!

*Jak. 2,5. †Priče 11,28.

25. Lakše je kamili proći kroz iglene uši negoli bogatome ući u carstvo Božije.

26. A oni koji sluшahu rekoše: ko se, dakle, može spasti?

27. A On reče: što je ljudima nemoguće, Bogu je moguće.

28. A *Petar reče: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. *Mat. 19,27.

29. A On im reče: zaista vam kažem: nema nijednoga koji bi ostavio kuću, ili roditelje, ili *braću, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, *5.Moj. 33,9.

30. Koji neće primiti više u ovo vrijeme, i u svijetu koji će doći život vječni.

31. Uze pak dvanaesticu i reče im: evo idemo gore u *Jerusalim, i sve će se svršiti što su proroci pisali za Sina Čovječijega. *Mat. 16,21.

32. Jer će ga predati neznabošcima, i narugaće mu se, i ružiće ga, i popljuvaće ga,

33. I biće ga, i ubiće ga; i treći dan ustaće.

34. I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza.

35. A kad se približi k *Jerihonu, jedan sljepac sjedaše kraj puta proseći.

*Mar. 10,46; Mat. 20,29.

36. A kad ču narod gdje prolazi zapita: šta je to?

37. I kazaše mu da Isus Nazarećanin prolazi.

38. I povika govoreći: Isuse, Sine Davidov! pomiluj me.

39. I prijećahu mu oni što išahu naprijed da učuti; a on još više vikaše: Sine Davidov! pomiluj me.

40. I Isus stade i zapovjedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga,

41. Govoreći: šta hoćeš da ti učinim? A on reče: Gospode! da progledam.

42. A Isus reče: progledaj; vjera tvoja pomože ti.

43. I odmah progleda, i pođe za njim hvalići Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

Zakhej. Priča o kesama srebra koje je gospodar povjerio slugama. Isusov ulazak u Jerusalim. Isus plače nad Jerusalimom i čisti Hram.

19. I kad uđe u *Jerihon i prolazaše kroz nj, *Isus N. 6,26.

2. I gle, čovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinički, i bješe bogat,

3. I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta;
4. I potrcavši naprijed, pope se na *dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalo proći.

*divlja smokva

5. I kad dođe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reče mu: Zakheju! siđi brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kući.

6. I siđe brzo; i primi ga radujući se.

7. I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreći da grješnome čovjeku dođe u kuću.

8. A Zakhej stade i reče Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daću siromasi-ma, i ako sam koga zanio vratiću onoliko četvoro.

9. A Isus mu reče: danas dođe spasenije kući ovoj; jer je i ovo sin Avraamov.

10. Jer je Sin Čovječij došao da nađe i spa-se što je izgubljeno.

11. A kad oni to slušahu, nastavi kazivati priču; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da će se odmah javiti carstvo Božije.

12. Reče, dakle: jedan *čovjek od dobra roda otide u daljnu zemlju da primi sebi carstvo, i da se vrati.

*Mat. 25,14.

13. Dozavavši pak deset svojijeh slugu dade im deset kesa, i reče im: trgujte, dok se ja vratim.

14. A građani njegovi, koji su ga mrzeli, poslaše za njim poslanike govoreći: neće-mo da on caruje nad nama.

15. I kad se on vrati, pošto primi carstvo, reče da dozovu one slugu kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio.

16. Tada dođe prvi govoreći: gospodaru! kesa tvoja donese deset kesa.

17. I reče mu: dobro, dobri slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova.

18. I dođe drugi govoreći: gospodaru! ke-sa tvoja donese pet kesa.

19. A on reče i onome: i ti budi nad pet gradova.

20. I treći dođe govoreći: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i čuva-o.

21. Jer sam se bojao tebe: jer si čovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao.

22. A gospodar mu reče: po tvojjem ću ti riječima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd čovjek, uzimam što nijesam ostavio, i žnjem što nijesam sijao:

23. Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgov-cima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom?

24. I reče onima što stajahu pred njim: uzmite od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa.

25. I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa.

26. A on im odgovori: jer vam kažem da će se svakome koji ima dati; i od onoga ko-ji nema uzeće se od njega i ono što ima.

27. A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isijecite preda mnom.

28. I kazavši ovo pođe naprijed, i idaše go-re u *Jerusalim.

*Mar. 10,32.

29. I kad se približi *Vitfagi i Vitaniji, kod gore koja se zvaše †Maslinska, posla dva od †učenika svojijeh

*Mar. 11,1. †Zah. 14,4. †Mat. 21,1.

30. Govoreći: idite u to selo prema vama, i kad uđete u njega naći ćete magare prive-zano na koje nikakav čovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite.

31. I ako vas ko upita: zašto driješite? ova-ko mu kažite: ono Gospodu treba.

32. A kad otidoše poslani, nađoše kao što im kaza.

33. A kad oni driješahu magare, rekoše im gospodari od njega: zašto driješite magare?

34. A oni rekoše: ono Gospodu treba.

35. I dovedoše ga *Isusu, i baciše haljine svoje na magare, i posadiše Isusa.

*Jovan 12,14; Mar. 11,7.

36. A kad idaše, prostirahu haljine svoje po putu.

37. A kad se približi već da siđe s gore Ma-slinske, poče sve mnoštvo učenika u rado-sti hvaliti Boga iza glasa za sva čudesa što su vidjeli,

38. Govoreći: *blagosloven Car koji ide u ime †Gospodnje! mir na Nebu i slava na visini!

*Mat. 21,9. †Psal. 118,26.

39. I neki fariseji iz naroda rekoše mu: Učitelju! zaprijeti učenicima svojijem.

40. I odgovarajući reče im: kažem vam: ako oni učute, kamenje će povikati.

41. I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim

42. Govoreći: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan šta je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od očiju tvojih.

43. Jer će doći dani na tebe, i okružiće te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliće te, i obužeće te sa sviju strana;

44. I razbiće tebe i djecu tvoju u tebi, i neće ostaviti u tebi kamena na kamenu, zato što nijesi poznao vremena u kojemu si pohođen.

45. I ušavši u *crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu,

*Mat. 21,12; Mar. 11,15.

46. Govoreći im: u pismu stoji: dom moj dom je *molitve, a vi načiniste od njega tpećinu hajdučku. *Isa. 56,7. †Jer. 7,11.

47. I učaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenički i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube.

48. I ne nalažahu šta bi mu učinili; jer sav narod išaše za njim, i slušahu ga.

Hristos o svojoj vlasti. Priča o zlijem vinogradarima. O haraću i o vaskrsenju mrtvih. Čiji je Sin Hristos? Treba se čuvati književnika.

20. I kad On u jedan od onijeh dana učaše narod u *crkvi i propovijedaše Jevanđelje, dođoše glavari sveštenički i književnici sa starješinama, *Mat. 21,23.

2. I rekoše mu govoreći: kaži nam kakvom vlasti to činiš? Ili ko ti je dao vlast tu?

3. A On odgovarajući reče im: i Ja ću vas upitati jednu riječ, i kažite mi:

4. Krštenje Jovanovo ili bi s Neba ili od ljudi?

5. A oni pomišljahu u sebi govoreći: ako rećemo s Neba, reći će: zašto mu, dakle, ne vjerovaste?

6. Ako li rećemo: od ljudi, sav će nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok.

7. I odgovoriše: ne znamo otkuda.

8. A Isus im reče: ni ja vama neću kazati kakvom vlasti ovo činim.

9. A narodu poče kazivati priču ovu: *jedan čovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na duže vremena.

*Mat. 21,33.

10. I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna.

11. I posla opet drugoga slugu; a oni i ovo ga izbiše i osramotivši poslaše prazna.

12. I posla opet trećega; a oni i ovoga raniše, i istjeraše.

13. Onda reče gospodar od vinograda: šta ću činiti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega.

14. A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreći: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo da naše bude *dostojanje.

*nasledstvo

15. I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta će, dakle, učiniti njima gospodar od vinograda?

16. Doći će i pogubiće ove vinogradare, i daće vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog!

17. A On pogledavši na njih reče: šta znači, dakle, ono u pismu: kamen koji odbaciše židari onaj *posta glava od ugla?

*Psal. 118,22.

18. Svaki koji padne na taj kamen razbiće se; a na koga on padne satrće ga.

19. I gledahu glavari sveštenički i književnici u onaj čas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu priču kaza.

20. I pažahu na njega, i poslaše vrebače, koji se građahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u riječi da ga predadu poglavarima i vlasti sudijnoj.

21. I upitaše ga govoreći: *Učitelju! znamo da pravo govoriš i učiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista učiš putu Božijemu:

*Mar. 12,14.

22. Treba li nam ćesaru davati harač, ili ne?

23. A On razumjevši njihovo lukavstvo reče im: šta me kušate?

24. Pokažite mi dinar; čiji je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajući rekoše: cesarev.

25. A On im reče: podajte, dakle, što je cesarevo cesaru, a što je Božije Bogu.

26. I ne mogoše riječi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše.

27. A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema †vaskrsenija, i pitahu ga,

*Mat. 16,1. †Mar. 12,18.

28. Govoreći: Učitelju! Mojsije nam napisao: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne potomstvo bratu svomemu.

*1.Moj. 38,8. †5.Moj. 25,5.

29. Bijaše sedam braće, i prvi uze ženu, i umrije bez djece;

30. I uze drugi ženu, i on umrije bez djece;

31. I treći je uze; a tako i svih sedam; i ne ostaviše djece, i pomriješe;

32. A poslije sviju umrije i žena.

33. O vaskrseniju, dakle, koga će od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena.

34. I odgovarajući Isus reče im: djeca ovog svijeta žene se i udaju;

35. A koji se udostojie dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti će se ženiti ni udavati;

36. Jer više ne mogu umrijeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija.

*Mat. 22,30.

37. A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva.

*2.Moj. 3,6.

38. A Bog nije Bog mrtvih nego živijeh; jer su njemu svi živi.

39. A neki od književnika odgovarajući rekoše: Učitelju! dobro si kazao.

40. I već ne smijahu ništa da ga zapitaju. A On im reče:

41. Kako govore da je Hristos Sin Davidov?

*Mar. 12,35. †Luka 18,38.

42. Kad sam David govori u psaltiru: reče †Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane,

*Djela 2,34. †Psal. 110,1.

43. Dok položim neprijatelj tvoje za podnožje nogama tvojima.

44. David, dakle, njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin?

45. A kad sav narod slušaše, reče učenicima svojijem:

*Mat. 23,1.

46. Čuvajte se od književnika, koji hoće da idu u dugačkim haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prva mjesta po zbornicama, i začelja na gozbama;

47. Koji jedu kuće udovičke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni će još većma biti osuđeni.

Udovičina leptira. Isusov govor o razorenju Jerusolima i njegovoj budućnosti.

21. Pogledavši pak gore vidje bogate gdje među priloge svoje u hazzu Božiju;

*Mar. 12,41.

2. A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije leptje;

3. I reče: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju;

4. Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše.

5. I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reče:

6. Doći će dani u koje od svega što vidite neće ostati ni kamen na kamenu, koji se neće razmetnuti.

7. Zapitaše ga pak govoreći: Učitelju! a kad će to biti? i kakav je znak kad će se to dogoditi?

8. A On reče: čuvajte se da vas ne prevare, jer će mnogi doći u ime moje govoreći: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite, dakle, za njima.

9. A kad čujete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada posljedak.

10. Tada im reče: ustaće narod na narod i carstvo na carstvo;

*Mat. 24,7.

11. I *zemlja će se tresti vrlo po svijetu, i biće gladi i pomori i strahote i veliki znaci biće na nebu.

*Joilo 2,30.

12. A prije svega ovoga metnuće na vas ruke svoje i goniće vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodiće vas pred careve i kraljeve zbog imena mojega.

13. A to će vam se dogoditi za svjedočanstvo.

14. Metnite, dakle, u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako ćete odgovarati:

15. Jer ću vam ja dati usta i premudrost, kojoj se neće moći protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici.

16. A predavaće vas i roditelji i braća i rođaci i prijatelji; i pobiće neke od vas.

17. I svi će omrznuti na vas zbog imena mojega.

18. I dlaka s glave vaše neće poginuti.

19. Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje.

20. A kad vidite da Jerusolim opkoli vojska, onda znajte da se približilo vrijeme da opusti.

21. Tada koji budu u *Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolju neka ne ulaze u njega:

*Mar. 13,14.

22. Jer su ovo dani osvete, da se izvrši sve što je napisano.

23. Ali teško trudnima i dojilicama u te dane! Jer će biti velika nevolja na zemlji, i gnjev na ovom narodu.

24. I pašće od ostrica mača, i odvešće se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusolim će gaziti neznabošci, dok se ne izvrše vremena neznabožaca.

25. I biće znaci u *suncu i u mjesecu i u zvijezdama; i ljudima na *zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova.

*Isa. 13,10. †Isa. 13,13.

26. Ljudi će umirati od straha i od čekanja onoga što ide na zemlju; jer će se i sile *nebeske pokrenuti.

*Mat. 24,29.

27. I tada će ugledati Sina Čovječijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom.

28. A kad se počne ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbaavljenje glave.

29. I каза im priču: gledajte na *smokvu i na sva drveta;

*Mar. 13,28.

30. Kad vidite da već potjeraju, sami znate da je blizu ljeto.

31. Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije.

32. Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neće proći, dok se ovo sve ne zbude.

33. Nebo i zemlja proći će, a riječi moje neće proći.

34. Ali se čuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pijanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne dođe iznenada.

35. Jer će doći kao zamka na sve koji žive po svoj *zemlji.

*2.Petr. 3,10.

36. *Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteći od svega ovoga što će se zbiti, i stati pred Sinom Čovječijim.

*Mat. 24,42.

37. I danju učaše u crkvi, a noću izlažaše i noćivaše na gori koja se zove *Maslinska.

*Jovan 8,1.

38. I sav narod dolazaše izjutra k njemu u *crkvu da ga slušaju.

*Mal. 3,1.

Izdajstvo. Pashalno jagnje i večera.

Taština učenika. Isusova patnja na gori Maslinskoj. Hvatanje. Petrovo odricanje.

Isusovo stradanje pred Kajaфом.

22. Približavaše se pak praznik prijenosnih hljebova koji se zove *pasha.

*3.Moj. 23,5.

2. I gledahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda.

3. A sotona uđe u Judu, koji se zvaše Iskarriot, i koji bješe jedan od dvanaestorice.

4. I otišavši govori s glavarima svešteničkijem i sa starješinama kako će im ga izdati.

5. I oni se obradovaše, i ugovoriše da mu dadu novce.

6. I on se obreče, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda.

7. A dođe dan prijesnijeh hljebova u koji trebaše klati pashu;
8. I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo.
9. A oni mu rekoše: gdje hoćeš da ugotovimo?
10. A On im reče: eto kad uđete u grad, srešće vas čovjek koji nosi vodu u krčagu; idite za njim u kuću u koju on uđe,
11. I kažite domaćinu: *Učitelj veli: gdje je gostionica gdje ću jesti pashu s učenicima svojijem? *Mar. 14,14.
12. I on će vam pokazati veliku sobu prostrtu; ondje ugotovite.
13. A oni otidoše i nađoše kao što im kaza; i ugotoviše pashu.
14. I kad dođe čas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim.
15. I reče im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam;
16. Jer vam kažem da je otsele neću jesti dok se ne ispuni u carstvu Božijemu.
17. I uzevši čašu dade hvalu, i reče: uzmite je i razdijelite među sobom;
18. Jer vam kažem da neću piti od roda vinogradskoga dok ne dođe *carstvo Božije. *Mat. 26,29.
19. I uzevši hljeb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govoreći: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo činite za moj spomen.
20. A tako i čašu po večeri, govoreći: ova je čaša novi zavjet mojom krvi koja se za vas proljeva.
21. Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi.
22. I Sin Čovječij, dakle, ide kao što je uređeno; ali teško *čovjeku onome koji ga izdaje! *Zah. 13,7.
23. I oni stadoše tražiti među sobom koji bi, dakle, od njih bio koji će to učiniti.
24. A posta i prepiranje među njima koji bi se držao među njima da je najveći.
25. A on im reče: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljaju, zovu se dobrotvori.
26. Ali vi nemojte tako; nego koji je najveći među vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga.
27. Jer koji je veći, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam među vama kao sluga.
28. A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojijem kušanjima.
29. I ja ostavljam vama *carstvo kao što je Otac moj meni ostavio: *Luka 12,32.
30. Da jedete i pijete za trpezom mojom u *carstvu mojemu, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena †Izrailjevijeh. *Dan. 7,22. †Mat. 19,28.
31. Reče pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas činio kao pšenicu.
32. A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kadgod obrativši se utvrdi braću svoju.
33. A on mu reče: *Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt ići. *Jovan 13,37.
34. A On reče: kažem ti, Petre! danas neće zapjevati *pijetao, dok se tripud ne odrečeš da me poznaješ. *Mat. 26,34.
35. I reče im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuće, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa.
36. A On im reče: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož.
37. Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u Pismu: i među zločince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, izvršava se.
38. A oni rekoše: Gospode! evo ovdje dva noža. A on im reče: dosta je.
39. I *izišavši otide po običaju na goru Maslinsku; a za njim otidoše učenici njegovi. *Mat. 26,36.
40. A kad dođe na mjesto reče im: molite se Bogu da ne padnete u napast.
41. I sam oštupi od njih koliko se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu.
42. Govoreći: Oče! kad bi htio da proneseš ovu čašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude.

43. A anđeo mu se javi s Neba, i krijepi ga.
 44. I budući u borenju, moljaše se bolje; znop pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju.
 45. I ustavši od molitve dođe k učenicima svojijem, i nađe ih a oni spavaju od žalosti,
 46. I reče im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast.
 47. Dok on još pak govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše *Juda, iđaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cjeliva. Jer im ovo bijaše dao kao znak: ko-
 ga cjelivam onaj je. *Mar. 3,19.
 48. A Isus mu reče: Juda! zar cjelivom izdaješ Sina Čovječijega?
 49. A kad oni što bijahu s njim vidješe šta će biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem?
 50. I udari jedan od njih slugu poglavara svešteničkoga, i otsiječe mu desno uho.
 51. A Isus odgovarajući reče: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga.
 52. A glavarima svešteničkijem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reče Isus: zar kao na hajduka izidoste s noževima i koljem da me uhvatite?
 53. Svaki dan bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš čas i oblast tame.
 54. A kad ga uhvatise, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara svešteničkoga. A *Petar iđaše za njim izdaleka. *Jovan 18,15.
 55. A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjedahu zajedno, i *Petar sjedaše među njima. *Mat. 26,69.
 56. Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reče: i ovaj bješe s njim.
 57. A on ga se odreče govoreći: ženo! ne poznajem ga.
 58. I malo zatijem vidje ga drugi i reče: i ti si od njih. A *Petar reče: čovječe! nijesam. *Jovan 18,25.
 59. I pošto prođe oko jednoga sahata drugi neko potvrđivaše govoreći: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac.

60. A Petar reče: čovječe! ne znam šta govoriš. I odmah dok on još govoraše zapjeva pijetao.
 61. I obazrevši se *Gospod pogleda na Petra, i †Petar se opomenu riječi Gospodnje kako mu reče: prije nego †pijetao zapjeva odreći ćeš me se tripot. *Jezeq. 16,63. †Mat. 26,75. †Mar. 14,72.
 62. I izišavši napolje plaka gorko.
 63. A ljudi koji držahu Isusa rugahu mu se, i bijahu ga.
 64. I pokrivši ga bijahu ga po obrazu i pita-
 tuha ga govoreći: proreci ko te udari?
 65. I druge mnoge hule govorahu na nj.
 66. I kad svanu, sabraše se *starješine narodne i glavari sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud *Mat. 27,1.
 67. Govoreći: jesi li ti *Hristos? kaži nam. A on im reče: ako vam i kažem, nećete vjerovati. *Mat. 26,63.
 68. A ako vas i zapitam, nećete mi odgovoriti, niti ćete me pustiti.
 69. Otsele će Sin Čovječij sjedjeti s desne strane sile Božije.
 70. Svi pak rekoše: ti li si, dakle, Sin Božij? A On im reče: vi kažete da sam ja.
 71. A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedočanstva? jer sami čusmo iz usta njegovijeh.
 Hristovo stradanje i ruženje pred Pilatom i Irododom. Osuda. Na putu ka Golgoti. Raspeće i smrt. Pogreb.

23. I ustavši njih, sve mnoštvo, odvedoše ga k Pilatu.

2. I počeoše ga tužiti govoreći: ovoga nađosmo da otpađuje narod naš, i zabranjuje davati česaru danak, i govori da je on Hristos car.
 3. A Pilat ga zapita: ti li si car judejski? A On odgovarajući reče mu: ti kažeš.
 4. A Pilat reče glavarima svešteničkijem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom čovjeku.
 5. A oni navaljivahu govoreći: on buni ljude učeci po svoj Judeji počevši od Galileje dovde.

6. A Pilat čuvši za Galileju zapita: zar je On Galilejac?

7. I razumjevši da je iz područja Irodova posla ga Irodu, koji također bijaše u Jerusalimu onijeh dana.

8. A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da će vidjeti od njega kakvo čudo.

9. I pita ga mnogo koje za što; ali mu On ništa ne odgovori.

10. A glavari sveštenički i književnici stajahu, i jednako tužahu ga.

11. A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuče mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu.

12. I u taj se dan pomiriše *Pilat i Irod među sobom; jer prije bijahu u zavadi.

*Djela 4,27.

13. A Pilat saznavši glavare svešteničke i knezove i narod,

14. Reče im: dovedoste mi ovoga čovjeka kao koji narod otpađuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom čovjeku nijedne krivice što vi na njega govorite;

15. A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je učinio što bi zasluživalo smrt.

16. Dakle, da ga izbijem pa da pustim.

17. A trebaše o svakom prazniku *pashe da im pusti po jednoga sužnja. *Jovan 18,39.

18. Ali narod sav povika govoreći: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu;

19. Koji bijaše bačen u tamnicu za nekakvu bunu učinjenu u gradu i za krv.

20. A Pilat opet reče da bi on htio pustiti Isusa.

21. A oni vikahu govoreći: raspni ga, raspni.

22. A on im treći put reče: kakvo je dakle On zlo učinio? ja ništa na njemu ne nađoh što bi zasluživalo smrt; dakle, da ga izbijem pa da pustim.

23. A oni jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se On razapne; i nadvlada vika njihov a i glavara svešteničkih.

24. I Pilat presudi da bude kao što oni ištu.

25. I pusti onoga što iskahu, koji bješe bačen u tamnicu za bunu i za krv; a *Isusa ostavi na njihovu volju. *Jovan 19,16.

26. I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga *Simona Kirinca koji iđāše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom.

*Mat. 27,32.

27. A za njim iđāše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim.

28. A Isus obazrevši se na njih reče: kćeri jerusalimske! ne plačite za mnom, nego plačite za sobom i za djecom svojom.

29. Jer gle, idu dani u koje će se reći: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše.

30. *Tada će početi govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas.

*Otkr. 6,16; 9,6.

31. Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta će biti od suha?

32. Vođahu pak i druga dva zločinca da pogube s njim.

33. I kad dođoše na mjesto koje se zvaše *Košturnica, ondje razapeše njega i zločinca, jednoga s desne strane a drugoga s lijeve.

*Mat. 27,33.

34. A Isus govoraše: Oče! oprost i im; jer ne znaju šta čine. A dijeleći njegove haljine bacahu *kocke.

*Mar. 15,24.

35. I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govoreći: drugima pomože, neka pomogne i sebi, ako je on Hristos, Izbranik Božij.

36. A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat,

37. I govorahu: ako si ti car judejski pomoz i sam sebi.

38. A bijaše nad njim i natpis napisan slovima grčkijem i latinskijem i jevrejskijem: ovo je car *judejski.

*Mat. 27,37.

39. A jedan od obješenijeh zločinaca huljaše na njega govoreći: ako si ti *Hristos pomoz i sebi i nama.

*Mar. 15,32.

40. A drugi odgovarajući šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuđen tako?

41. I mi smo još pravedno osuđeni; jer primamo po svojim djelima kao što smo zaslužili; ali On nikakva zla nije učinio.

42. I reče Isusu: opomeni me se, Gospode! kad dođeš u carstvo svoje.

43. I reče mu Isus: zaista ti kažem danas, bićeš sa mnom u raju.

44. A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj *zemlji do sahata devetoga.

*Mat. 27,45.

45. I pomrča sunce, i *zavjes crkveni razdrije se napola.

*Mat. 27,51. †Mar. 15,38.

46. I povikavši Isus iza glasa reče: Oče! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu.

47. A kad vidje *kapetan šta bi, stade hvatiti Boga govoreći: zaista ovaj čovjek bješe pravednik.

*Mat. 27,54.

48. I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje šta biva, vrati se bijući se u prsi svoje.

49. A svi njegovi znanci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo.

50. I gle, *čovjek, po imenu †Josif, savjetnik, čovjek dobar i pravedan,

*Mat. 27,57. †Jovan 19,38.

51. On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao, iz *Arimateje grada judejskoga, koji i sam čekaše carstva Božijega,

*Mar. 15,43.

52. On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo.

53. I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u *grob isječen, u koji niko ne bijaše nikad metnut.

*Isa. 53,9.

54. I dan bijaše petak, i subota osvitaše.

55. A *žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu.

*Luka 8,2.

56. Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u *subotu, dakle, ostaše na miru po zakonu.

*2.Moj. 16,29.

Vaskrsenje Hristovo. Isus se javlja učenicima koji idu u Emaus i potom apostolima. Hristovo vaznesenje.

24. **A**u prvi dan nedjeljni dođoše Avrlo rano na *grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima;

*Mat. 28,1. †Luka 24,22.

2. Ali nađoše kamen odvaljen od groba.

3. I ušavši ne nađoše tijela Gospoda Isusa.

4. I kad se one čuđahu tome, gle, dva čovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama;

5. A kad se one uplašise i oboriše lica k zemlji, rekoše im: što tražite živoga među mrtvima?

6. Nije ovdje; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji,

7. Govoreći da Sin Čovječij treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treći dan da ustane.

8. I opomenuše se riječi njegovijeh.

9. I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem.

10. A to bijaše Magdalena Marija i *Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima.

*Luka 8,3.

11. I njima se učiniše njihove riječi kao laž, i ne vjerovaše im.

12. A *Petar ustavši otrča ka grobu, i nagnuvši se vidje same haljine gdje leže, i otide čudeći se u sebi šta bi.

*Jovan 20,3.

13. *I gle, dvojica od njih idahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potkališta i zvaše se Emaus.

*Mar. 16,12.

14. A oni govorahu među sobom o svima ovijem događajima.

15. I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, a Isus približi se, i idaše s njima.

16. A oči im se držahu da ga ne poznaše.

17. A On im reče: kakav je to razgovor koji imate među sobom idući, i što ste neveseli?

18. A jedan po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedini stranac u Jeru-

salimu koji nijesi čuo šta je u njemu bilo ovijeh dana?

19. I reče im: šta? A oni mu rekoše: za *Isusa †Nazarećanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u riječi pred Bogom i pred svijem narodom;

*Jovan 6,14; Jovan 3,2. †Djela 2,22.

20. Kako ga predadoše glavari sveštenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga?

21. A mi se nadasmo da je On onaj koji će izbaviti Izraelja; ali svrh svega toga ovo je danas treći dan kako to bi.

22. A uplašise nas i žene neke od našijeh, koje su bile rano na grobu,

23. I ne našavši tijela njegova dođoše govoreći da su im se anđeli javili koji su kazali da je On živ.

24. I idoše jedni od našijeh na grob, i našadoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe.

25. I On im reče: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci!

26. Nije li to trebalo da *Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju? *Djela 17,3.

27. I počevši od *Mojsija i od svijju proroka kazivaše im što je za njega u svemu Pismu. *4.Moj. 21,9.

28. I približiše se k selu u koje idahu, i On činjaše se da hoće dalje da ide.

29. I oni ga ustavljaše govoreći: ostani s nama, jer je dan nagao, i blizu je noć. I uđe s njima da noći.

30. I kad sjedaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im.

31. Tada se njima otvoriše oči i poznaše ga. I njega nestade.

32. I oni govoraše jedan drugome: ne goraaše li naše *srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? *Psal. 39,3.

33. I ustavši onaj čas, vratiše se u Jerusolim, i našadoše u skupu jedanaesticu i koji bijahu s njima,

34. Koji govoraše: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu.

35. I oni kazaše šta bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb.

36. A kad oni ovo govoraše, i sam Isus stade među njima, i reče im: mir vam.

37. A oni se uplašise, i poplašeni budući, mišljahu da vide duha.

38. I reče im: šta se plašite? I zašto takve misli ulaze u srca vaša?

39. Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glavom; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam.

40. I ovo rekavši pokaza im ruke i noge.

41. A dok oni još ne vjerovaše od radosti i čuda se reče im: imate li ovdje što za jelo?

42. A oni mu dadoše komad ribe pečene, i meda u satu.

43. I uzevši izjede pred njima.

44. I reče im: ovo su riječi koje sam vam govorio, još dok sam bio s vama, da sve treba da se izvrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima.

45. Tada im otvori um da razumiju Pismo.

46. I reče im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvijeh treći dan;

47. I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje *griješa po svijem narodima počevši od †Jerusalima.

*Jer. 31,34. †Mih. 4,2.

48. A vi ste svjedoci ovome.

49. I gle, ja ću poslati obećanje Oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu jerusalimskome dok se ne obučete u silu s visine.

50. I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih.

51. I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznošaše se na Nebo.

52. I oni mu se pokloniše, i vratiše se u *Jerusalim s velikom radošću. *Djela 1,12.

53. I bijahu jednako u *crkvi hvaleći i blagosiljajući Boga. Amin. *Djela 2,46.

SVETO JEVANĐELJE PO JOVANU

Vječna je Riječ postala tijelo.
Svjedočanstvo Krstiteljevo o Jagnjetu
Božijem. Prvi Isusovi učenici.

1. U početku bješe *Riječ, i Riječ bješe
u Boga, i Bog bješe Riječ.

*Otkr. 19,13.

2. Ona bješe u početku u Boga.

3. *Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa
nije postalo što je postalo.

*Kol. 1,16; Jevr. 1,2.

4. U njoj bješe život, i život bješe vidjelo
ljudima.

5. I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne
obuze.

6. *Posla Bog čovjeka po imenu Jovana.

*Mat. 3,1.

7. Ovaj dođe za svjedočanstvo da svjedoči
za Vidjelo da svi vjeruju kroza nj.

8. On ne bješe Vidjelo, nego da svjedoči za
Vidjelo.

9. Bješe Vidjelo istinito koje obasjava sva-
koga čovjeka koji dolazi na svijet.

10. Na svijetu bješe, i svijet kroza nj posta,
i svijet ga ne pozna.

11. K svojim dođe, i svoji ga ne primiše.

12. A *koji ga primiše dade im vlast da bu-
du sinovi Božiji, koji vjeruju u ime
njegovo,

*Gal. 3,26.

13. Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje
tjelesne, ni od volje muževlje, nego od
Boga.

14. I Riječ postade tijelo i useli se u nas
puno blagodat i istine; i vidjesmo *slavu
njegovu, slavu, kao Jedinorodnoga od Oca.

*2.Pet. 1,17.

15. Jovan svjedoči za njega i više govoreći:
Ovaj bješe za koga rekoh: *koji za mnom
ide preda mnom postade, jer prije mene
bješe.

*Jovan 1,27,30.

16. I od punine njegove mi svi uzemosmo
blagodat za blagodaću.

17. Jer se zakon dade preko Mojsija, a
*blagodat i istina postade od Isusa Hrista.

*Rim. 5,21.

18. *Boga niko nije vidio nikad: Jedino-
rodni Sin koji je u naručju Očinom, On ga
javi.

*Mat. 11,27.

19. I ovo je svjedočanstvo Jovanovo kad
poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i
Levite da ga zapitaju: ko si ti?

20. I on prizna, i ne zataji, i prizna: ja nije-
sam *Hristos.

*Jovan 3,28.

21. I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li *Ilija? I
reče: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori:
nijesam.

*Mal. 4,5.

22. A oni mu rekoše: ko si? da možemo
kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za
sebe?

23. Reče: ja sam glas onoga što više u pu-
stinji: poravnite put Gospodnji; kao što ka-
za Isaija prorok.

24. I bijahu poslanici od fariseja,

25. I zapitaše ga govoreći mu: zašto, dakle,
krštavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilija ni
prorok?

26. Odgovori im Jovan govoreći: ja kršta-
vam vodom, a među vama stoji koga vi ne
znate.

27. On je onaj što će doći za mnom, koji
bješe preda mnom; kome ja nijesam dosto-
jan odriješiti remena na obući njegovoj.

28. Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje
Jovan krštavaše.

29. A sutradan vidje Jovan *Isusa gdje ide
k njemu, i reče: gle, † Jagnje Božije koje uze
na se †grijehe svijeta.

*Jovan 1,36. †2.Moj. 12,3. †1.Kor. 15,3.

30. Ovo je Onaj za koga ja rekoh: za
mnom ide čovjek, koji preda mnom postade,
jer prije mene bješe.

31. I ja ga ne znadoh: nego da se javi Izrai-
lju zato ja dođoh da krstim vodom.

32. I svjedoči Jovan govoreći: vidjeh Duha
gdje silazi s *Neba kao golub i ostade na
njemu.

*Mar. 1,10.

33. I ja ga ne znadoh; nego Onaj koji me
posla da krstim vodom On mi reče: na ko-

ga vidiš da silazi Duh i ostaje na njemu to je Onaj koji će krstiti Duhom Svetijem.

34. I ja vidjeh i zasvjedočih da je ovaj Sin Božij.

35. A sjutra dan opet stajaše Jovan i dvojica od učenika njegovijeh,

36. I vidjevši Isusa gdje ide, reče: gle, Jag-nje Božije.

37. I čuše ga oba učenika kad govoraše, i otidoše za Isusom.

38. A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reče im: šta ćete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znači: Učitelju, gdje stojiš?

39. I reče im: dođite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata.

40. A jedan od dvojice koji čuše od Jovana i idahu za njim bijaše * Andrija brat Simona Petra;

*Mat. 4,18.

41. On nađe najprije brata svojega Simona, i reče mu: mi nađosmo Mesiju, koje znači Hristos.

42. I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reče: ti si Simon, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kifa, koje znači Petar.

43. A sjutra dan namisli izići u Galileju, i nađe Filipa, i reče mu: hajde za mnom.

44. A Filip bješe iz *Vitsaide iz grada Andrijna i Petrova.

*Jovan 12,21.

45. Filip nađe *Natanailo, i reče mu: za koga †Mojsije u zakonu pisa i proroci, nađosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta.

*Jovan 21,2. †4.Moj. 21,9.

46. I reče mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reče mu Filip: dođi i vidi.

47. A Isus vidjevši Natanaila gdje ide k njemu reče za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva.

48. Reče mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reče mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom.

49. Odgovori Natanailo i reče mu: Ravi! ti si Sin Božij, ti si car Izrailjev.

50. Odgovori Isus i reče mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjećeš više od ovoga.

51. I reče mu: zaista, zaista vam kažem: otsele ćete vidjeti *nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k Sinu Čovječijemu.

*1.Moj. 28,12.

Svadba u Kani. Čišćenje Hrama.

2. I u treći dan bi svadba u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova.

2. A pozvan bješe i Isus i učenici njegovi na svadbu.

3. I kad nesta vina, reče mati Isusova njemu: nemaju vina.

4. Isus joj reče: šta je meni do tebe ženo? Još nije došao moj čas.

5. Reče mati njegova slugama: što god vam reče učinite.

6. A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po običaju jevrejskoga čišćenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra.

7. Reče im Isus: napunite sudove vodom. I napuniše ih do vrha.

8. I reče im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše.

9. A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je, a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu, zovnu kum ženika,

10. I reče mu: svaki čovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se *opiju onda rdavije; a ti si čuvao dobro vino doslije.

*zasite pića

11. Ovim učini *Isus početak čudesima u †Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i učenici njegovi vjerovaše ga.

*Jovan 4,54. †Isus N. 19,28.

12. Potom siđe u Kapernaum, On i mati njegova, i *braća njegova, i učenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana.

*Mat. 12,46.

13. I blizu bješe *pasha †jevrejska, i iziđe Isus u †Jerusalim.

*4.Moj. 28,16. †Jovan 5,1. †Jovan 11,55.

14. I nađe u *crkvi gdje sjede oni što prodavahu volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjahu.

*Mat. 21,12.

15. I načinivši bič od uzica, izгна sve iz crkve, i ovce i volove; i mjenjačima prosu novce i stolove ispremeta;

16. I reče onima što prodavahu golubove: nosite to odavde, i ne činite od doma Oca mogega doma trgovačkoga.

17. A učenci se njegovi opomenuše da u pismu stoji: *revnost za kuću tvoju izjede me.
*Psal. 69,9.

18. A Jevreji odgovarajući rekoše mu: kakov nam znak pokazuješ, da to možeš činiti?

19. Isus odgovori i reče im: razvalite ovu *crkvu, i za tri dana ću je podignuti.

*Mat. 26,61.

20. A Jevreji rekoše: četrdeset i šest godina građena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš?

21. A On govoraše za *crkvu tijela svojega.
*Mat. 26,61.

22. A kad usta iz mrtvih, opomenuše se učenci njegovi da ovo govoraše, i vjerovalaše *Pismu i riječi koju reče Isus. *Luka 24,45.

23. A kad bješe u Jerusalmu na praznik pashe, mnogi vjerovalaše u ime njegovo, videći čudesa njegova koja činjaše.

24. Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše,

25. I ne trebaše mu da ko svjedoči za čovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u čovjeku.

Razgovor Isusov s Nikodimom.
Jovan svjedoči o Hristu.

3. Bijaše pak čovjek među farisejima, po imenu Nikodim, knez jevrejski.

2. Ovaj dođe k Isusu noću i reče mu: Ravi! znamo da si ti Učitelj od Boga došao; jer niko ne može čudesa ovijeh činiti koja ti činiš ako nije Bog s njim.

3. Odgovori Isus i reče mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodi, ne može vidjeti carstva Božijega.

4. Reče Nikodim njemu: kako se može čovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put ući u utrobu matere svoje i roditi se?

5. Odgovori Isus: zaista, zaista, ti kažem: ako se ko ne rodi vodom i Duhom, ne može ući u carstvo Božije.

6. Što je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je.

7. Ne čudi se što ti rekoh: valja vam se nanovo roditi.

8. Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki čovjek koji je rođen od Duha.

9. Odgovori Nikodim i reče mu: kako može to biti?

10. Isus odgovori i reče mu: ti si učitelj Izrailjev, i to li ne znaš?

11. Zaista, zaista, ti kažem da mi govori-mo što znamo, i svjedočimo što vidjesmo, i svjedočanstva našega ne primate.

12. Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako ćete vjerovati ako vam kažem nebesko?

13. I niko se ne pope na *Nebo osim koji siđe s Neba, Sin Čovječij koji je na Nebu.

*Priče 30,4.

14. I kao što *Mojsije podiže zmiju u pustinji, tako treba Sin Čovječij da se podigne,

*4.Moj. 21,9.

15. Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni:

16. Jer Bogu tako omilje svijet da je i Sina svojega Jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.

17. Jer Bog ne posla Sina svojega na *svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroz nj.

*1.Jov. 4,14.

18. Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osuđen, jer ne vjerova u ime Jedinorodnoga Sina Božijega.

19. A sud je ovaj što Vidjelo dođe na svijet, i ljudima omilje većma tama negoli Vidjelo; jer njihova djela bijahu zla.

20. Jer svaki koji zlo čini mrzi na vidjelo i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegova, jer su zla.

21. A ko istinu čini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu učinjena.

22. A potom dođe *Isus i tučenci njegovi u judejsku zemlju, i ondje življaše s njima i krštavaše.

*Jovan 4,1. †Jovan 4,2.

23. A Jovan krštavaše u Enonu blizu Salima, jer ondje bješe mnogo vode; i dolazahu te ih krštavaše.

24. Jer još ne bijaše *Jovan bačen u t-tamnicu.

*Luka 3,19. †Mat. 14,3.

25. Tada postade raspra među učenicima Jovanovijem i Jevrejima oko čišćenja.

26. I dođoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! Onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedočio, evo On krštava, i svi idu k njemu.

27. Jovan odgovori i reče: ne može čovjek ništa primati ako mu ne bude dano s Neba.

28. Vi sami meni svjedočite da rekoh: ja nijesam *Hristos, nego sam poslan pred njim.

*Jovan 1,20.

29. Ko ima *nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošću raduje se glasu ženikovu. Ova, dakle, radost moja ispunila se.

*Pjes. 5,1.

30. Onaj treba da raste, a ja da se umanjujem.

31. Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa *zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s †Neba nad svima je.

*Mat. 28,18. †1.Kor. 15,47.

32. I što vidje i ču ono svjedoči; i *svjedočanstva njegova niko ne prima.

*Jovan 3,11.

33. Koji primi njegovo svjedočanstvo, potvrdi da je Bog istinit.

34. Jer koga Bog posla, onaj riječi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru.

35. Jer Otac ljubi Sina, i sve daje u ruke njegove.

36. Ko vjeruje Sina, ima život vječni; a ko ne vjeruje Sina, neće vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu.

Isusov razgovor sa Samarjankom.

Iscjeljenje sina careva čovjeka.

4. Kad razumje, dakle, Gospod da su čuli fariseji da Isus više učenika dobija i krštava nego Jovan,

2. Isus pak sam ne kršćavaše nego učenici njegovi,

3. Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju.

4. A valjalo mu je proći kroz Samariju.

5. Tako dođe u grad samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje daje Jakov Josifu sinu svojemu.

6. A ondje bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjedaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata.

7. Dođe žena Samarjanka da zahvati vode; reče joj Isus; daj mi da pijem,

8. Jer učenici njegovi bijahu otišli u grad da kupe jela.

9. Reče mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima.

10. Odgovori Isus i reče joj: da ti znaš dar Božij, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu.

11. Reče mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš čim, a studenac je dubok; odakle ćeš, dakle, uzeti vodu živu?

12. Eda li si ti veći od našega oca Jakova, koji nam daje ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova?

13. Odgovori Isus i reče joj: svaki koji pije od ove vode opet će ožednjeti;

14. A koji pije od vode koju ću mu ja dati neće ožednjeti dovijeka; nego voda što ću mu ja dati biće u njemu izvor vode koja teče u život vječni.

15. Reče mu žena: *Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu.

*Jovan 6,34.

16. Reče joj Isus: idi zovni muža svojega, i dođi ovamo.

17. Odgovori žena i reče mu: nemam muža. Reče joj Isus: dobro si kazala: nemam muža;

18. Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala.

19. Reče mu žena: Gospode! vidim da si ti *prorok.

*Luka 7,16.

20. Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti.

21. Reče joj Isus: ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se nećete moliti Ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu.

22. Vi ne znate čemu se molite; a mi znamo čemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja.

23. Ali ide vrijeme, i već je nastalo, kad će se pravi bogomoljci moliti Ocu *duhom i istinom, jer Otac hoće takovijeh bogomoljaca. *Fil. 3,3.

24. Bog je Duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole.

25. Reče mu žena: znam da će doći Mesija koji se zove Hristos, kad On dođe kazaće nam sve.

26. Reče joj *Isus: Ja sam koji s tobom govorim. *Jovan 9,37; Jovan 8,25.

27. I tada dođoše učenici njegovi, i čuđahu se gdje govoraše sa ženom; ali nijedan ne reče: šta hoćeš? ili šta govoriš s njom?

28. A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reče ljudima:

29. Hodite da vidite čovjeka koji mi kaza sve što sam učinila: da nije to Hristos?

30. Izidoše, dakle, iz grada i podoše k njemu.

31. A učenici njegovi moljahu ga među tim govoreći: Ravi! jedi.

32. A on im reče: ja imam jelo da jedem za koje vi ne znate.

33. Tada učenici govorahu među sobom: već ako mu ko donese da jede?

34. A On im reče: jelo je moje da izvršim volju Onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao.

35. Ne kažete li vi da su još četiri mjeseca pa će *žetva prispijeti? Eto, velim vam: podignite oči svoje i vidite njive kako su već žute za žetvu. *Mat. 9,37.

36. I koji žnje prima *platu, i sabira rod za život vječni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; *Psal. 19,11.

37. Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje.

38. Ja vas poslao da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov udoste.

39. I iz grada onoga mnogi od Samarjana vjerovalaše ga za besjedu žene koja svjedočalaše: kaza mi sve što sam učinila.

40. Kad dođoše, dakle, Samarjani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i ondje osta dva dana.

41. I mnogo ih više vjerovala za njegovu besjedu.

42. A ženi govorahu: sad ne vjerujemo više za tvoju besjedu, jer sami čusmo i pozna-smo da je ovaj zaista Spas svijetu, *Hristos. *1.Tim. 1,15.

43. A poslije dva dana izide odande, i otide u Galileju:

44. Jer sam *Isus svjedočalaše da †prorok na svojoj †postojbini nema časti.

*Mat. 13,57. †Mar. 6,4. †Luka 4,24.

45. A kad dođe u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što učini u *Jerusalimu na praznik; jer i oni idoše na †praznik. *Jovan 2,23. †5.Moj. 16,16.

46. Dođe pak *Isus opet u †Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u †vino. I bješe neki carev čovjek kojega sin bolovaše u Kapernaumu. *Jovan 2,11. †Jovan 2,1. †Jovan 2,9.

47. Ovaj čuviše da Isus dođe iz Judeje u Galileju, dođe k njemu i moljaše ga da siđe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na samrti.

48. I reče mu Isus: ako ne vidite znaka i čudesa, ne vjerujete.

49. Reče mu carev čovjek: Gospode! siđi dok nije umrlo dijete moje.

50. Reče mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerovala čovjek riječi koju mu reče Isus, i pođe.

51. I odmah kad on silažalaše, gle, sretoše ga slugе njegove i javiše mu govoreći: sin je tvoj zdrav.

52. Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juče u sedmom sahatu pusti ga groznica.

53. Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reče Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerovala on i sva kuća njegova.

54. Ovo, opet, drugo čudo učini Isus kad dođe iz Judeje u Galileju.

Iscjeljenje tridesetosmogodišnjega bolesnika u banji Vitezdi. Isus govori o sebi kao Sudiji i o onom koji vaskrsava mrtve.

5. A potom bješe praznik *jevrejski, i A izide Isus u †Jerusalim.

*Jovan 2,13. †Jovan 11,55.

2. U Jerusalimu pak kod Ovcijeh vrata ima banja, koja se zove jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenijeh trijemova,

3. U kojima ležase mnoštvo bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji čekahu da se zaljula voda;
4. Jer anđeo Gospodnji silažase u određeno vrijeme u banju i mućaše vodu; i koji najprije ulažase pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu.
5. A ondje bijaše jedan čovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan.
6. Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je već odavno bolestan, reče mu: hoćeš li da budeš zdrav?
7. Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam čovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja dođem drugi siđe prije mene.
8. Reče mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi.
9. I odmah ozdravi čovjek, i uzevši odar svoj hođaše. A taj dan bješe subota.
10. Tada govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je *subota i ne valja ti odra nositi. *Nem. 13,19.
11. A on im odgovori: koji me iscijeli On mi reče: uzmi odar svoj i hodi.
12. A oni ga zapitaše: ko je taj čovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi?
13. A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu.
14. A potom ga nađe *Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne griješi, da ti ne bude gore. *Jovan 8,11.
15. A čovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli.
16. I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer činjaše to u subotu.
17. A Isus im odgovaraše: Otac moj doslije čini, i Ja činim.
18. I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i Ocem svojijem nazivaše Boga i građaše se jednak Bogu.
19. A *Isus odgovarajući reče im: zaista, zaista vam kažem: Sin ne može ništa činiti sam od sebe nego što vidi da Otac čini; jer što On čini ono i Sin čini onako; *Jovan 8,28.
20. Jer Otac Sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam čini; i pokazaće mu veća djela od ovijeh da se vi čudite.
21. Jer kao što Otac podiže mrtve i oživljuje, tako i Sin koje hoće oživljuje.
22. Jer Otac ne sudi nikome, nego sav sud daje Sinu,
23. Da svi poštuju Sina kao što Oca poštuju. Ko ne poštuje Sina ne poštuje Oca koji ga je poslao.
24. Zaista, zaista vam kažem: ko moju riječ sluša i vjeruje Onome koji je mene poslao, ima život vječni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrti u život.
25. Zaista, zaista vam kažem: ide čas, i već je nastao, kad će *mrtvi čuti glas Sina Božijega, i čuvši oživjeti. *Ef 2,1.
26. Jer kao što Otac ima život u sebi, tako daje i Sinu da ima život u sebi;
27. I daje mu vlast da i sud čini, jer je Sin Čovječij.
28. Ne divite se ovome, jer ide čas u koji će svi koji su u grobovima čuti glas Sina Božijega,
29. I izići će koji su činili dobro u *vaskrsenije života, a koji su činili zlo u vaskrsenije suda. *Luka 14,14.
30. Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako čujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju Oca koji me je poslao.
31. Ako ja svjedočim za sebe, *svjedočanstvo moje nije istinito. *Jovan 8,13.
32. Ima drugi koji svjedoči za mene; i znam da je istinito svjedočanstvo što svjedoči za mene.
33. Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoči vam za istinu;
34. A ja ne primam svjedočanstva od čovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete.
35. On bješe vidjelo koje goraše i svijetlijaše, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svijetljenju.
36. Ali ja imam *svjedočanstvo veće od Jovanova; jer poslovi koje mi daje Otac da ih završim, ovi poslovi koje Ja radim svjedoče za mene da me Otac posla. *1.Jov. 5,9.

37. I Otac koji me posla sam svjedoči za mene. Ni glasa njegova kad čujete ni lica njegova vidjeste.

38. I riječi njegove nemate u sebi da stoji; jer vi ne vjerujete Onome koga On posla.

39. Pregledajte *Pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za mene. *Luka 24,27.

40. I nećete da dođete k meni da imate život.

41. Ja ne primam slave od ljudi.

42. Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi.

43. Ja dođoh u ime Oca svojega i ne primamete me; ako drugi dođe u ime svoje, njega ćete primiti.

44. Kako vi možete vjerovati kad primamete slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite?

45. Ne mislite da ću vas tužiti Ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate.

46. Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i meni; *jer on pisa za mene. *1.Moj. 3,15.

47. A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako ćete vjerovati mojim riječima?

Isus hrani pet hiljada ljudi, ide po moru, govori o sebi kao o Hljebu života, i o primanju njegova tijela i krvi. Petrova ispovijest.

6. Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod * Tiverijade. *Jovan 6,23.

2. I za njim išaše mnoštvo naroda, jer viđahu čudesa njegova koja činjaše na bolesnicima.

3. A Isus iziđe na goru, i ondje sjedaše s učenicima svojijem.

4. A bijaše blizu pasha praznik jevrejski.

5. Podignuši, dakle, Isus oči, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje ćemo kupiti hljeba da ovi jedu?

6. A ovo govoraše kušajući ga, jer sam znadijaše šta će činiti.

7. Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne.

8. Reče mu jedan od učenika njegovijeh, Andrija, brat Simona Petra:

9. Ovdje ima jedno momče koje ima pet hljebova ječmenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet!

10. A Isus reče: posadite ljude. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se, dakle, ljudi na broj oko pet hiljada.

11. A Isus uzevši one hljebove, i davši hvalu, dade učenicima, a učenici onima koji bijahu posadeni; tako i od riba koliko htješe.

12. I kad se nasitiše, reče učenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne.

13. I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova ječmenijeh što preteče iza onijeh što su jeli.

14. A ljudi vidjevši čudo koje učini Isus govoraahu: ovo je zaista onaj *prorok koji treba da dođe na svijet. *Jovan 1,21.

15. A kad razumje *Isus da hoće da dođu da ga uhvate i da ga učine carem, otide opet u goru sam. *Jovan 18,36.

16. A kad bi uveče siđoše učenici njegovi na more,

17. I uđoše u *lađu, i pođoše preko mora u Kapernaum. I već se bijaše smrklo, a Isus ne bješe došao k njima. *Mar. 6,45.

18. A more se podizaše od velikoga vjetra.

19. Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i dolazi blizu do lađe, i uplašise se.

20. A on im reče: Ja sam; ne bojte se.

21. Onda ga s radošću uzeše u lađu; i odmah lađa bi na zemlji u koju išahu.

22. Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da lađe druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju uđoše učenici njegovi, i da ne uđe Isus s učenicima svojijem u lađu nego sami učenici njegovi otidoše,

23. A druge lađe iz Tiverijade dođoše blizu onog mjesta gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu,

24. Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni učenika njegovijeh, uđoše i oni u lađe, i dođoše u Kapernaum da traže Isusa.

25. I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si došao ovamo?

26. Isus im odgovori i reče: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što čudesa vidjeste, nego što jedoste hljeba i nasitiste se.

27. Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vječni život, koje će vam dati Sin Čovječij, jer ovoga potvrdi Otac Bog.

28. A oni mu rekoše: šta ćemo činiti da radimo djela Božija?

29. Odgovori Isus i reče im: ovo je djelo Božije da vjerujete Onoga koga On posla.

30. A oni mu rekoše: kakav, dakle, ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti?

31. Ocevi naši jedoše manju u pustinji, kao što je napisano: *hljeb s ↑neba dade im da jedu. *2.Moj. 16,15. ↑Nem. 9,15.

32. Tada im reče Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam Otac moj daje hljeb istiniti s Neba;

33. Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s Neba i daje život svijetu.

34. Tada mu rekoše: *Gospode! daj nam svagda taj hljeb. *Jovan 4,15.

35. A *Isus im reče: Ja sam Hljeb života: koji meni dolazi neće ogladnjeti, i koji mene vjeruje neće nikad ožednjeti. *Jovan 7,37.

36. Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete.

37. Sve što meni daje Otac k meni će doći; i koji dolazi k meni neću ga istjerati napolje.

38. Jer siđoh s *Neba ne da činim volju svoju, nego volju Oca koji me posla.

*Jovan 3,13.

39. A ovo je volja Oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u posljednji dan.

40. A ovo je volja Onoga koji me posla da svaki koji vidi Sina i vjeruje ga ima život

vječni; i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan.

41. Tada vikahu Jevreji na njega što reče: Ja sam Hljeb koji siđe s Neba.

42. I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako, dakle, on govori: ja siđoh s *neba? *Jovan 3,13.

43. Onda Isus odgovori i reče im: ne vičite među sobom.

44. Niko ne može doći k meni ako ga ne privuče Otac koji me posla; i Ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan.

45. U prorocima stoji napisano: i biće svi naučeni od Boga. Svaki koji čuje od Oca i nauči, doći će k meni.

46. Ne da je ko vidio Oca osim Onoga koji je od Boga: on vidje Oca.

47. Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vječni.

48. Ja sam Hljeb života.

49. Ocevi vaši jedoše manju u pustinji, i pomriješe.

50. Ovo je Hljeb koji silazi s Neba: da koji od njega jede ne umre.

51. Ja sam *Hljeb živi koji siđe s Neba; koji jede od ovoga Hljeba življeće vavijek; i Hljeb koji ću Ja dati tijelo je moje, koje ću dati za život svijeta. *Jovan 6,33.

52. A Jevreji se prepirahu među sobom govoreći: kako može *ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? *Jovan 9,16.

53. A *Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela Sina Čovječijega i ne pijete krvi njegove, nećete imati života u sebi. *Mat. 26,26.

54. Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vječni, i ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan:

55. Jer je tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piće.

56. Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu.

57. Kao što me posla živi Otac, i Ja živim Oca radi; i koji jede mene i on će živjeti mene radi.

58. Ovo je Hljeb koji siđe s Neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manju, i pomriješe; koji jede Hljeb ovaj življeće vavijek.

59. Ovo reče u zbornici kad učaše u Kapernaumu.

60. Tada mnogi od učenika njegovijeh koji slušahu rekoše: ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati?

61. A Isus znajući u sebi da učenici njegovi viču na to, reče im: zar vas ovo sablažnjava?

62. A kad vidite Sina Čovječijega da odlazi gore gdje je prije bio?

63. Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Riječi koje vam ja rekoh duh su i život su.

64. Ali imaju neki među vama koji ne vjeruju. Jer znadijaše *Isus od početka koji su što ne vjeruju, i ko će ga izdati. *Mat. 9,4.

65. I reče: zato vam rekoh da niko ne može doći k meni ako mu ne bude dano od Oca mogega.

66. Od tada mnogi od učenika njegovijeh otidoše natrag, i više ne idahu s njim.

67. A Isus reče dvanaestorici: da nećete i vi otići?

68. Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života.

69. I mi vjerovasmo i poznasmo da si ti Hristos, Sin Boga živoga.

70. Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaesticu, i jedan je od vas đavo?

71. A govoraše za Judu Simonova Iskariota, jer ga on ščaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

Isus za praznik Sjenica govori o svojoj nauci, o svojem odlasku i o Svetom Duhu. Vladanje naroda i fariseja prema Hristu.

7. I potom hodaše *Isus po Galileji; jer po Judeji ne ščadijaše da hodi, jer gledahu †Jevreji da ga ubiju.

*Jovan 13,1. †Jovan 5,16.

2. Bijaše pak blizu praznik jevrejski građenje sjenica.

3. Tada mu rekoše braća njegova: izidi odavde i idi u Judeju, da i učenici tvoji vide djela tvoja koja činiš;

4. Jer niko ne čini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to činiš javi sebe svijetu.

5. Jer ni braća njegova ne vjerovahu ga.

6. Tada im reče Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo.

7. Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedočim za nj da su djela njegova zla.

8. Vi iziđite na praznik ovaj: ja još neću izići na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo.

9. Rekavši im ovo osta u Galileji.

10. A kad izidoše braća njegova na praznik, tada i sam iziđe, ne javno nego kao tajno.

11. A Jevreji ga tražahu na *praznik i govorahu: gdje je On? *Jovan 11,56.

12. I bijahu o njemu mnoge raspre u narodu: jedni govorahu da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod.

13. Ali niko ne govoraše javno za nj od straha jevrejskoga.

14. Ali odmah u polovini praznika iziđe Isus u crkvu i učaše.

15. I divljahu se Jevreji govoreći: kako ovaj zna knjige, a nije se učio?

16. Tada im odgovori *Isus i reče: moja nauka nije moja, nego Onoga koji me je poslao. *Jovan 8,28.

17. Ko hoće njegovu volju tvoriti, razumjeće je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim.

18. Koji govori sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu Onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde.

19. Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete?

20. Odgovori narod i reče: je li *đavo u tebi? ko traži da te ubije? *Jovan 8,48.

21. Odgovori Isus i reče im: jedno djelo učinih i svi se divite tome.

22. Mojsije vam dade da se obrezujete, ne kao da je od Mojsija nego od otaca; i u subotu obrezujete čovjeka.

23. Ako se čovjek u *subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega čovjeka iscijelih u subotu?

*Luka 6,9.

24. Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite.

25. Tada govorahu neki od Jerusallimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju?

26. I gle, kako govori slobodno i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je On zaista Hristos?

27. Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad dođe, niko neće znati otkuda je.

28. Tada *Isus povika u crkvi učeći i reče: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne dođoh, nego ima Istiniti koji me posla, kojega vi ne znate.

*Jovan 8,14.

29. Ja ga znam, jer sam od njega i On me posla.

30. Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao čas njegov.

31. A od naroda mnogi ga vjerovali, i govorahu: kad dođe Hristos eda li će više čudesu činiti nego ovaj što čini?

32. Čuše fariseji od naroda takav govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenički sluge da ga uhvate.

33. Tada reče Isus: još sam *malo vremena s vama, pa idem k Onome koji me posla.

*Jovan 13,33.

34. Tražićete me i nećete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći.

35. A Jevreji rekoše među sobom: kuda će ovaj ići da ga mi ne nađemo? Neće li ići među raštrkane Grke, i Grke učiti?

36. Šta znači ova riječ što reče: tražićete me i nećete me naći; i gdje sam ja vi ne možete doći?

37. A u posljednji veliki dan praznika stajao Isus i vikaše govoreći: ko je žedan neka dođe k meni i pije.

38. Koji me vjeruje, kao što Pismo reče, iz njegova tijela poteći će rijeke žive *vode.

*Isa. 44,3.

39. A ovo reče za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer

Duh Sveti još ne bješe na njima, jer *Isus još ne bješe proslavljen.

*Jovan 12,16.

40. A mnogi od naroda čuvši ove riječi govorahu: ovo je zaista * prorok.

*Jovan 1,21.

41. Drugi govorahu: ovo je *Hristos. A jedni govorahu: zar će Hristos iz Galileje doći?

*Jovan 4,42.

42. Ne kaza li Pismo da će Hristos doći iz roda *Davidova, i iz sela †Vitlejema odakle bješe David?

*Luka 2,4. †Mat. 2,5.

43. Tako raspra postade u narodu zbog njega.

44. A neki od njih šćadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj.

45. Dođoše pak sluge ka glavarima svešteničkijem i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne dovedoste?

46. A sluge odgovoriše: nikad čovjek nije tako govorio kao ovaj čovjek.

47. Tada im odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste?

48. Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja?

49. Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je.

50. Reče im Nikodim što dolazi k njemu noću, koji bješe jedan od njih:

51. Eda li zakon naš sudi čovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta čini?

52. Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li i ti iz *Galileje? Razgledaj i vidi da prorok iz Galileje ne dolazi.

*Isa. 9,1.

53. I otidoše svaki svojoj kući.

Preljubočinica. Isus vidjelo svijetu.
Govor protiv jevrejskoga nevjerovanja.

8. A Isus otide na goru Maslinsku.

2. A ujutru, opet, dođe u crkvu, i sav narod išao k njemu; i sjedavši učiše ih.

3. A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaćenu u preljubi, i postavivši je na srijedu,

4. Rekoše mu: Učitelju! ova je žena uhvaćena sad u preljubi;

5. A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš?

6. Ovo pak rekoše kušajući ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajući na njih.

7. A kad ga jednako pitahu, ispravi se i reče im: koji je među vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju.

8. Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji.

9. A kad oni to čuše, i pokarani budući od svoje savjesti izlazahu jedan za drugim počevši od starješina do posljednjih; i osta Isus sam i žena stojeći na srijedi.

10. A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga do samu ženu, reče joj: ženo! gdje su oni što te tužahu? Nijedan te ne osudi?

11. A ona reče: nijedan, Gospode! A Isus joj reče: ni ja te ne osuđujem, idi, i otsele više ne grijеši.

12. Isus im pak opet reče: Ja sam Vidjelo svijetu: ko ide za mnom neće hoditi po tami, nego će imati vidjelo života.

13. Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedočiš: *svjedočanstvo tvoje nije istinito.

*Jovan 5,31.

14. *Isus odgovori i reče im: ako ja svjedočim sam za sebe istinito je †svjedočanstvo moje: jer znam otkuda dođoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem.

*Jovan 7,28. †Jovan 5,31.

15. Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome.

16. I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i Otac koji me posla.

17. A i u zakonu vašemu stoji napisano da je *svjedočanstvo dvojice ljudi istinito.

*5.Moj. 17,6.

18. Ja sam koji svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene Otac koji me posla.

19. Tada mu govoraahu: gdje je Otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni Oca mojeg; kad biste znali mene, znali biste i Oca mojeg.

20. Ove riječi reče *Isus kod hazne Božije kad učeše u crkvi; i niko ga ne uhvati, jer još ne bješe došao čas njegov. *Mar. 12,41.

21. A Isus im opet reče: ja idem, i tražićete me; i pomrijećete u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doći.

22. Tada rekoše Jevreji: da se neće sam ubiti, što govori: kud ja idem vi ne možete doći?

23. I reče im: vi ste od nižijeh, ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta.

24. Tako vam kazah da ćete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam Ja, pomrijećete u grijesima svojima.

25. Tada mu govoraahu: ko si ti? I reče im Isus: Početak, kako vam i kažem.

26. Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali Onaj koji me posla istinit je, i Ja ono govorim svijetu što čuh od njega.

27. Ne razumješe, dakle, da im govoraše za Oca.

28. A *Isus im reče: kad podignete Sina Čovječijega, onda ćete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne činim; nego kako me nauči Otac moj onako govorim.

*Jovan 5,19.

29. I Onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi Otac mene sama; jer ja svagda činim što je njemu ugodno.

30. Kad ovo govoraše, *mnogi ga vjerovalaše.

*Jovan 7,31.

31. Tada Isus govoraše onijem Jevrejima koji mu vjerovalaše: ako vi ostanete na mojoj besjedi, zaista ćete biti učenici moji,

32. I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti.

33. Odgovoriše i rekoše mu: mi smo *potomci Avraamovi, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoriš da ćemo se izbaviti?

*Rim. 9,7.

34. Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji čini *grijež rob †griježhu.

*Rim. 6,12. †Priče 5,22.

35. A rob ne ostaje u kući vavijek, sin ostaje vavijek.

36. Ako vas dakle Sin izbavi, zaista ćete biti izbavljeni.

37. Znam da ste potomci Avraamovi; ali gledate da me ubijete, jer moja besjeda ne može u vas da stane.

38. Ja govorim što vidjeh od Oca svojega; i vi tako činite što vidjeste od oca svojega.

39. Odgovoriše i rekoše mu: otac je naš Avraam. Isus im reče: kad biste vi bili *djeca †Avraamova, činili biste djela Avraamova. *Mat. 3,9. †Gal. 3,7.

40. A sad gledate mene da ubijete, čovjeka koji vam istinu kazah koju čuh od Boga: tako Avraam nije činio.

41. Vi činite djela oca svojega. Tada mu rekoše: mi nijesmo rođeni iz preljube: jednoga oca imamo Boga.

42. A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziđoh i dođoh; jer ne dođoh sam od sebe, nego me On posla.

43. Zašto ne razumijete govora mojega? Jer ne možete riječi mojih da slušate.

44. Vaš je otac đavo; i slasti oca svojega hoćete da činite: on je krvnik ljudski od početka, i ne stoji na istini; jer nema *istine u njemu; kad govori laž, svoje govori: jer je laža i otac laži. *1.Moj. 3,1.

45. A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim.

46. Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete?

47. Ko je od Boga riječi Božije sluša; zato vi ne slušate, jer nijeste od Boga.

48. Tada odgovoriše Jevreji i rekoše mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarjanin, i da je đavo u tebi.

49. Isus odgovori: u meni đavola nema, nego poštujem Oca svojega; a vi mene sramotite.

50. A ja ne tražim slave svojega; ima koji traži i sudi.

51. Zaista, zaista vam kažem: ko održi *riječ moju neće vidjeti smrti dovijeka.

*Jovan 5,24.

52. Tada mu rekoše Jevreji: sad vidjesmo da je đavo u tebi: Avraam umrije i *proroci, a ti govoriš: ko održi riječ moju neće okusiti smrti dovijeka. *Zah. 1,5.

53. Eda li si ti veći od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradiš?

54. Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: Otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog.

55. I ne *poznajete ga, a ja ga znam; i ako rečem da ga ne znam biću laža kao vi. Nego ga znam, i riječ njegovu držim.

*Jovan 7,28.

56. Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se.

57. Tada mu rekoše Jevreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio?

58. A *Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se Avraam rodio.

*Jevr. 13,8.

59. Tada uzeše kamenje da bace na nj; a *Isus se sakri, i iziđe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

*Jovan 12,36.

Iscjeljenje slijepoga od rođenja u subotu.
Fariseji ispituju iscjeljenoga.

9. I prolazeći vidje čovjeka slijepa od rođenja.

2. I zapitaše ga učenici njegovi govoreći: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep?

3. Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu.

4. Meni valja raditi djela Onoga koji me posla dok je dan: doći će noć kad niko ne može raditi.

5. Dok sam na svijetu Vidjelo sam svijetu.

6. Rekavši ovo pljunu na zemlju i načini *kao od pljuvanke, i pomaza kalom oči slijepome, *blato

7. I reče: idi umij se u banji Siloamskoj, koje znači poslan. Otide, dakle, i umi se, i dođe gledajući.

8. A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjedaše i prošaše?

9. Jedni govorahu: on je; a drugi: nalik je na nj. A on govoraše: ja sam.

10. Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oči?

11. On odgovori i reče: Čovjek koji se zove Isus načini kao, i pomaza oči moje, i reče mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah.

12. Tada mu rekoše: gdje je on? Reče: ne znam.

13. Tada povedoše k farisejima onoga što bješe nekad slijep.

14. A bješe subota kad načini Isus kao i otvori mu oči.

15. Tada ga opet pitahu i fariseji kako progleda. A on im reče: kao metnu mi na oči, i umih se, i vidim.

16. Tada govorahu neki od fariseja: nije *ovaj čovjek od Boga, jer ne svetkuje subote. Drugi govorahu: kako može čovjek grješan takva čudesa činiti? I posta raspra među njima.

*Jovan 9,24. †Jovan 3,2.

17. Rekoše, dakle, opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oči tvoje? A on reče: *prorok je.

*Jovan 4,19.

18. Tada Jevreji ne vjerovalaše za njega da bješe slijep i progleda, dok ne dozvalaše roditelje onoga što je progledao,

19. I zapitalaše ih govoreći: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako, dakle, sad vidi?

20. A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoše: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep;

21. A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oči mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže za sebe.

22. Ovo rekoše roditelji njegovi, jer se bojahu Jevreja; jer se Jevreji bijahu dogovorili da bude odlučan od zbornice ko ga prizna za Hrista.

23. Zato rekoše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega.

24. Tada po drugi put dozvalaše čovjeka koji je bio slijep, i rekoše mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je čovjek ovaj grješan.

25. A on odgovori i reče: je li grješan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim.

26. Tada mu opet rekoše: šta ti učini? kako otvori oči tvoje?

27. Odgovori im: ja vam već kazah, i ne slušaste; šta ćete opet slušati? Već ako i vi hoćete učenici njegovi da budete?

28. A oni ga ukoriše, i rekoše mu: ti si učenic njegov, a mi smo učenici Mojsijevi.

29. Mi znamo da s Mojsijem govori Bog; a ovoga ne znamo otkuda je.

30. Čovjek odgovori i reče im: to i jest za čudo, što vi ne znate otkuda je, a On otvori oči moje.

31. A znamo da Bog ne sluša grješnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša.

32. Otkako je svijeta nije čuveno da ko otvori oči rođenom slijepcu.

33. Kad On ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa činiti.

34. Odgovoriše i rekoše mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da učiš? I istjeraše ga napolje.

35. Ču Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reče mu: vjeruješ li ti Sina Božijega?

36. On odgovori i reče: a ko je, Gospode, da ga vjerujem?

37. A Isus mu reče: i vidio si ga, i koji govori s tobom on je.

38. A on reče: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se.

39. I reče Isus: ja dođoh na sud na *ovaj †svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi.

*Luka 2,34. †Jovan 3,17.

40. I čuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoše mu: eda li smo i mi slijepi?

41. Reče im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali *grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

*Jovan 15,22.

O dobrom pastiru i njegovom stadu.

10. Zaista, zaista vam kažem: ko ne prelazi na drugom mjestu on je *lupež i hajduk;

*Joilo 2,9.

2. A koji ulazi na vrata jest pastir ovčama:

3. Njemu vratar otvara, i ovce glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih;

4. I kad svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.

5. A za tuđinom neće da idu, nego bježe od njega, jer ne poznaju glasa tuđega.

6. Ovu priču kaza im Isus, ali oni ne razumješe šta to bijaše što im kaza.

7. Tada im reče Isus opet: zaista, zaista vam kažem: ja sam Vrata k ovcama.

8. Svi koliko ih god dođe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušale.

9. Ja sam Vrata; ko uđe kroza me spašće se, i ući će i izići će, i pašu će naći.

10. Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imam život i izobilje.

11. Ja sam *Pastir dobri; Pastir dobri ťdušu svoju polaže za ovce,

*Isa. 40,11. †1.Petr. 2,25.

12. A najamnik, koji nije pastir, kome ni- jesu ovce svoje, vidi vuka gdje ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih;

13. A najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce.

14. Ja sam Pastir dobri i znam svoje, i mo- je mene znaju.

15. Kao što mene zna Otac i ja znam Oca; i dušu svoju polažem za ovce.

16. I druge ovce imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i čuće glas moj, i biće jedno stado i jedan pastir.

17. Zato me Otac ljubi, jer ja dušu svoju polažem da je opet uzmem.

18. Niko je ne otima od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam za- povijest primio od Oca svojega.

19. Tada opet postade raspra među Jevre- jima za ove riječi.

20. Mnogi od njih govorahu: u njemu je đavo, i poludio je; šta ga slušate?

21. Drugi govorahu: ove riječi nijesu lu- doga; zar može đavo slijepima oči otvarati?

22. A bijaše tada praznik obnovljenja Hra- ma u Jerusalmu, i bješe zima.

23. I hodaše Isus u Hramu po trijemu Solomonovu.

24. A Jevreji ga opkoliše, i govorahu mu: dokle ćeš mučiti duše naše? Ako si ti Hri- stos kaži nam slobodno.

25. Isus im odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim Ja u ime Oca svojega ona svjedoče za mene.

26. Ali vi ne vjerujete; jer nijeste od moji- jih ovaca, kao što vam kazah.

27. Ovce moje slušaju glas moj, i ja pozna- jem njih, i za mnom idu.

28. I ja ću im dati život vječni, i nikad neće izginuti, i niko ih neće oteti iz ruke moje.

29. Otac moj koji mi ih dade veći je od svi- ju; i niko ih ne može oteti iz ruke Oca mojeg.

30. Ja i Otac jedno smo.

31. A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju.

32. Isus im odgovori: mnoga vam dobra djela javih od Oca svojega; za koje od oni- jih djela bacate kamenje na me?

33. Odgovoriše mu *Jevreji govoreći: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, ne- go za hulu na Boga, što ti, čovjek budući, gradiš se Bog.

*Jovan 5,18.

34. Isus im odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi ste?

35. Ako one nazva bogovima kojima riječ Božija bi, i Pismo se ne može pokvariti;

36. Kako vi govorite onome kojega Otac posveti i posla na svijet: hulu na Boga go- voriš, što rekoh: ja sam Sin Božij?

37. Ako ne tvorim djela Oca svojega ne vjerujte mi.

38. Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojim vjerujte, da poznate i vje- rujete da je Otac u meni i Ja u njemu.

39. Tada opet gledahu da ga uhvate; ali im se izmače iz ruku.

40. I otide opet preko *Jordana na ono mjesto gdje †Jovan prije krštavaše; i osta ondje.

*Mat. 19,1. †Jovan 1,28.

41. I mnogi dođoše k njemu i govorahu: Jovan ne učini nijednoga čuda, ali sve što kaza Jovan za Ovoga istina bješe.

42. I mnogi vjerovaše ga ondje.

Lazarevo vaskrsenje. Poglavari sveštenički dogovaraju se da ubiju Isusa.

11. Bijaše pak jedan bolesnik, *Lazar iz Vitanije iz tselu Marije i Marte sestre njezine. *Jovan 12,1. †Luka 10,38.

2. A Marija, koje brat Lazar bolovaše, bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otre noge njegove svojom kosom.

3. Onda poslaše sestre k njemu govoreći: Gospode! gle, onaj koji ti je mio bolestan je.

4. A kad ču Isus, reče: ova bolest nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se preko nje proslavi Sin Božij.

5. A Isus ljubljaše Martu i sestru njezinu i Lazara.

6. A kad ču da je bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe.

7. A potom reče učenicima: hajdemo opet u Judeju.

8. Učenici mu rekoše: Ravi! sad Judejci šćadijahu da te ubiju kamenjem, pa opet hoćeš da ideš onamo?

9. Isus odgovori: nije li dvanaest sahata u danu? ko danju ide ne spotiče se, jer vidi vidjelo ovoga svijeta;

10. A ko ide noću spotiče se, jer nema vidjela u njemu.

11. Ovo kaza, i potom reče im: Lazar, naš prijatelj, zaspao; nego idem da ga probudim.

12. Onda mu rekoše učenici njegovi: Gospode! ako je zaspao, ustaće.

13. A Isus im reče za smrt njegovu, a oni mišljahu da govori za spavanje sna.

14. Tada im Isus kaza upravo: Lazar umrije.

15. I milo mi je vas radi što nijesam bio onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu.

16. Onda *Toma, koji se zvaše Blizanac, reče učenicima: hajdemo i mi da pomremo s njim. *Jovan 20,24.

17. A kad dođe Isus, nađe ga a on već četiri dana u grobu.

18. A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potrkališta.

19. I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za bratom njihovijem.

20. Kad Marta, dakle, ču da Isus ide, iziđe preda nj, a Marija sjedaše doma.

21. Onda reče Marta Isusu: Gospode! da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro.

22. A i sad znam da što zaišteš u Boga da će ti Bog.

23. Isus joj reče: brat će tvoji ustati.

24. Marta mu reče: znam da će ustati o *vaskrseniju, u posljednji dan. *Luka 14,14.

25. A *Isus joj reče: Ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje mene ako i umre življeće.

*Jovan 6,35.

26. I nijedan koji živi i vjeruje mene neće umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo?

27. Reče mu: da, Gospode! ja vjerovah da si ti *Hristos Sin Božij koji je trebalo da dođe na tsvijet. *Jovan 4,42. †1.Tim. 1,15.

28. I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestru svojku govoreći: Učitelj je došao, i zove te.

29. A ona kako ču, usta brzo i otide k njemu.

30. Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta.

31. A Judejci onda koji bijahu s njom u kući i tješahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i iziđe, pođoše za njom govoreći da ide na grob da plače onamo.

32. A Marija kako dođe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge njegove govoreći mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj brat.

33. Onda Isus kad je vidje gdje plače, i gdje plaču Judejci koji dođoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan.

34. I reče: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš.

35. Udariše suze Isusu.

36. Onda Judejci govorahu: gledaj kako ga ljubljaše.

37. A neki od njih rekoše: ne mogaše li ovaj koji otvori oči slijepcu učiniti da i ovaj ne umre?

38. A Isus opet se zgrozi u sebi, i dođe na grob; a bijaše pećina, i kamen ležao na njoj.

39. Isus reče: uzмите kamen. Reče mu Marta, sestra onoga što je umro: Gospode! već zaudara; jer su četiri dana kako je umro.

40. Isus joj reče: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjećeš slavu Božiju?

41. Uzeše, dakle, kamen gdje ležаше mrtvac; a Isus podiže oči gore, i reče: Oče! hvala ti što si me uslišio.

42. A ja znadoh da me svagda slušaš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da si me ti poslao.

43. I ovo rekavši zovnu iza glasa: *Lazare! izidi napolje. *Jovan 12,17.

44. I izide mrtvac obaviv platnom po rukama i po nogama, i lice njegovo ubrusom povezano. *Isus im reče: razdriješite ga i pustite nek ide. *Jovan 12,1.

45. Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli k Mariji i vidješe šta učini Isus, vjerovalaše ga.

46. A neki od njih otidoše k farisejima i kazaše im šta učini Isus.

47. Onda glavari sveštenički i fariseji sabraše skupštinu, i govorahu: šta ćemo činiti? Čovjek ovaj čini mnoga čudesa.

48. Ako ga ostavimo tako, svi će ga vjerovati; pa će doći Rimljani i uzeti nam zemlju i narod.

49. A jedan od njih, po imenu *Kajafa, koji one godine bješe † poglavar sveštenički, reče im: vi ne znate ništa; *Luka 3,2. †Djela 4,6.

50. I ne mislite da je nama bolje da jedan *čovjek umre za narod, negoli da narod sav propadne. *Jovan 18,14.

51. A ovo ne reče sam od sebe, nego, budući poglavar sveštenički one godine, proreče da Isusu valja umrijeti za narod;

52. I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju skupi ujedno.

53. Od toga, dakle, dana dogovoriše se da ga ubiju.

54. A *Isus više ne hođаше javno među Judejcima, nego odande otide u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hođаше s učenicima svojim. *Jovan 4,1.

55. A bješe blizu *pasha †jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dođoše u Jerusolim prije pashe da se očiste. *4.Moj. 9,6. †Jovan 2,13.

56. Tada tražahu Isusa, i stojeći u crkvi govorahu među sobom: šta mislite vi zašto ne dolazi na *praznik? *Jovan 7,11.

57. A glavari sveštenički i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

Isusovo pomazanje u Vitaniji. Ulazak u Jerusolim. O njegovoj smrti. Glas s neba. Nevjerovanje Jevreja.

12. A Isus prije pashe na šest dana dođe u *Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih.

*Jovan 11,1.

2. Ondje mu pak zgotoviše večeru, i Marta služаше, a i Lazar sjeđаше s njim za trpezom;

3. A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i otre kosom svojom noge njegove; a kuća se napuni mirisa od mira.

4. Onda reče jedan od učenika njegovijeh, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslije izdade:

5. Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima?

6. A ovo ne reče što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovčežić, i nošаше što se metaše u nj.

7. A Isus reče: ne dirajte u nju; ona je to dohраниla za dan mojega pogreba;

8. Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda.

9. Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i dođoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih.

10. A glavari sveštenički dogovoriše se da i Lazara ubiju;

11. Jer mnogi njega radi išahu iz Judeje i vjerovahu Isusa.

12. A sjutra dan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, čuvši da Isus ide u Jerusolim,

13. Uzeše grane od finika i izidoše mu na susret, i vikahu govoreći: Osana! *blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. *Mat. 21,9.

14. A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano:

15. Ne boj se *kćeri Sionova, evo car tvoj ide sjedeći na magaretu. *Isa. 62,11.

16. Ali ovo učenicima njegovim ne razumiješe prije: nego kad se proslavi *Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu učiniše. *Jovan 7,39.

17. A narod svjedočaše koji bješe prije s njim kad Lazara izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih.

18. Zato ga i srete narod, jer čuše da On učini ovo čudo.

19. A fariseji govorahu među sobom: vidi-te da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim.

20. A bijahu neki Grci među onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu.

21. Oni, dakle, pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoreći: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa.

22. Dođe Filip i kaza Andriji, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu.

23. A *Isus odgovori im govoreći: dođe čas da se proslavi Sin Čovječij. *Jovan 13,31.

24. Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenično padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; ako li umre mnogo roda rodi:

25. Koji ljubi *dušu svoju izgubiće je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, sačuvaće je za život vječni. *Luka 9,24.

26. Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga će poštovati Otac moj.

27. Sad je *duša moja žalosna; i šta da kažem? Oče! sačuvaj me od ovoga časa; ali zato dođoh na čas ovaj. *Psal. 6,3.

28. Oče! proslavi ime svoje! Tada glas dođe s Neba: i proslavio sam, i opet ću proslaviti.

29. A kad ću narod koji stajaše, govorahu: grom zagrmi; a drugi govorahu: anđeo mu govori.

30. Isus odgovori i reče: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi.

31. Sad je sud ovome svijetu; sad će biti is-tjeran *knez ovoga svijeta napolje.

*Jovan 14,30.

32. I kad ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi.

33. A ovo govoraše da pokaže kakvom će smrti umrijeti.

34. Narod mu odgovori: mi čusmo iz zakona da će Hristos ostati vavijek; kako ti govoriš da se Sinu Čovječijemu valja podignuti? Ko je taj Sin Čovječij?

35. A Isus im reče: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide.

36. Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus oti-de i sakri se od njih.

37. Ako je i činio tolika čudesa pred njima, opet ga ne vjerovahu;

38. Da se zbude riječ *Isaije proroka koji reče: Gospode! ko vjerova govorenju našemu? i ruka †Gospodnja kome se otkri?

*Rim. 10,16. †Isa. 53,1.

39. Zato ne mogahu vjerovati, jer opet reče Isaija:

40. Zasljepio je oči njihove i okamenio srca njihova, da ne vide očima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelimo.

41. Ovo reče Isaija kad vidje slavu njegovu i govori za njega.

42. Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovahu; nego zbog *fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; *Luka 7,36.

43. Jer im većma omilje slava ljudska nego slava Božija.

44. A Isus povika i reče: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego Onoga koji me posla;

45. I ko vidi mene vidi Onoga koji me posla.

46. Ja dođoh vidjelo na *svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami.

*Jovan 3,19.

47. I ko čuje moje riječi i ne vjeruje, Ja mu neću suditi; jer Ja ne dođoh da sudim svijetu, nego da spasem *svijet. *Jovan 3,17.

48. Koji se odriče mene, i ne prima riječi mojih, ima sebi sudiju: riječ koju ja govoriš ona će mu suditi u posljednji dan;

49. Jer ja od sebe ne govorih, nego Otac koji me posla On mi daje zapovijest šta ću kazati i šta ću govoriti.

50. I znam da je zapovijest njegova život vječni. Što Ja, dakle, govorim onako govorim kao što mi reče Otac.

Pranje nogu. Isus pokazuje izdajnika.
Nova zapovijest o ljubavi. Isus proriče
Petrovo odricanje.

13. **A** pred praznik pashe, znajući iz ovoga svijeta k Ocu, kako je ljubio svoje koji bijahu na svijetu, do kraja ih ljubi.

*Jovan 13,29.

2. I po večeri, kad već đavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda,

3. Znaajući Isus da mu sve Otac dade u ruke, i da od Boga iziđe, i k Bogu ide,

4. Ustade od večere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže;

5. Potom usu vodu u umivaonicu, i poče prati noge učenicima i otirati ubrusom kojim bješe zapregnut.

6. Onda dođe k Simonu Petru, i on mu reče: Gospode! zar ti moje noge da opereš?

7. Isus odgovori i reče mu: što ja činim ti sad ne znaš, ali ćeš poslije doznati.

8. Reče mu Petar: nikad ti nećeš oprati mojih nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom.

9. Reče mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu.

10. Isus mu reče: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav čist; i vi ste čisti, ali ne svi.

11. Jer znadijaše izdajnika svojega, zato reče: nijeste svi čisti.

12. A kad im oprao noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reče im: znate li šta ja učinih vama?

13. Vi zovete mene Učiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam.

14. Kad, dakle, Ja oprah vama noge Gospod i Učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge.

15. Jer Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što ja vama učinih.

16. Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veći od gospodara svojega, niti je poslanik veći od onoga koji ga je poslao.

17. Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete.

18. Ne govorim za sve vas, jer Ja znam koga izbrah; nego da se zbude Pismo: koji sa mnom *hljeb jede podiže petu svoju na me.

*Psal. 41,9.

19. Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam Ja.

20. *Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima Onoga koji me posla.

*Mat. 10,40.

21. Rekavši ovo Isus *posta žalostan u duhu, i posvjedoči i reče: zaista, zaista vam kažem: jedan između vas izdaće me.

*Mar. 3,5.

22. Onda se učenici zgledahu među sobom, i čudahu se za koga govori.

23. A jedan od *učenika njegovijeh, kojega †Isus ljubljaše, sjedaše za trpezom na krilu Isusovu.

*Jovan 19,26. †Jovan 20,2.

24. Onda dade znak njemu Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govori.

25. A on leže na prsi Isusove i reče mu: *Gospode! ko je to?

*Jovan 21,20.

26. Isus odgovori: onaj je kome ja umočivši zalogaj dam. I umočivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome.

27. I po zalogaju tada uđe u njega *sotona. Onda mu reče Isus: šta činiš čini brže.

*Luka 22,3.

28. A ovo ne razumje niko od onijeh što sjedahu za trpezom zašto mu reče.

29. A neki mišljahu, budući da u Jude bješe kesa, da mu Isus reče: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima.

30. A on uzevši zalogaj odmah iziđe; a bješe noć.

31. Kad on iziđe, onda Isus reče: sad se proslavi Sin Čovječij, i Bog se proslavi u njemu.

32. Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog će njega proslaviti u sebi, i odmah će ga proslaviti.

33. Dječice! još sam malo s vama; tražit ćete me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doći, i vama govorim sad.

34. Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom.

35. Po tom će svi poznati da ste moji učenicima ako uzimate ljubav među sobom.

36. Reče mu Simon Petar: *Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad ići za mnom, ali ćeš poslije poći za mnom. *Jovan 14,5.

37. Petar mu reče: *Gospode! zašto sad ne mogu ići za tobom? dušu ću svoju položiti za te. *Luka 22,33.

38. Odgovori mu Isus: dušu li ćeš svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neće *pijetao zapjevati, dok me se triput ne odrekneš. *Luka 22,61.

Isusov govor na rastanku sa učenicima.
Obricanje Svetoga Duha.

14. **D**a se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte.

2. Mnogi su stanovi u kući Oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto.

3. I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.

4. I kuda ja idem znate, i put znate.

5. Reče mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati?

6. Isus mu reče: Ja sam Put i Istina i Život; niko neće doći k Ocu do kroza me.

7. Kad biste mene znali onda biste znali i Oca mojega; i otsele poznajete ga, i vidjeste ga.

8. Reče mu Filip: Gospode! pokaži nam Oca, i biće nam dosta.

9. Isus mu reče: toliko sam vrijeme s vama i nijesi me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje Oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam Oca?

10. Zar ne vjeruješ da sam Ja u Ocu i Otac u meni? Riječi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego Otac koji stoji u meni On tvori djela.

11. Vjerujte meni da sam Ja u Ocu i Otac u meni; ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tijem djelima.

12. Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on će tvoriti, i veća će od ovijeh tvoriti: jer Ja idem k Ocu svojemu;

13. *I šta god zaištete u Oca u ime moje, ono ću vam učiniti, da se proslavi Otac u Sinu. *Mar. 11,24.

14. I ako što zaištete u ime moje, Ja ću učiniti.

15. Ako imate *ljubav k meni, zapovijesti moje držite. *1.Jov. 5,3.

16. I ja ću umoliti Oca, i daće vam drugoga Utješitelja da bude s vama vavijek:

17. Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama će biti.

18. Neću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.

19. Još *malo i svijet mene više neće vidjeti; a vi ćete me vidjeti; jer ja živim, i vi ćete živjeti. *Jovan 16,16.

20. U onaj ćete vi dan doznati *da sam Ja u Ocu svojemu, i vi u meni, i Ja u vama.

*Jovan 17,21,23.

21. Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima *ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaće k njemu ljubav Otac moj; i ja ću imati ljubav k njemu, i javiću mu se sam. *1.Jov. 2,5.

22. Reče mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da ćeš se nama javiti a ne svijetu?

23. Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i Otac moj imaće ljubav k njemu; i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.

24. Koji nema ljubavi k meni ne drži mojih riječi; a riječ što čujete nije moja nego Oca koji me posla.

25. Ovo vam kazah dok sam s vama.

26. A *Utješitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u ime moje, On će vas naučiti sve-
mu i napomenuće vam sve što vam rekoh.

*Jovan 14,16.

27. Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši *srce vaše, i da se ne boji.

*Fil. 4,7.

28. Čujete da vam ja kazah: *idem, i doći ću k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovali što rekoh: idem k Ocu; jer je Otac moj veći od mene.

*Jovan 14,3.18.

29. I sad vam kazah, prije dok se nije zbililo, da vjerujete kad se zbude.

30. Već neću mnogo govoriti s vama; jer ide *knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa.

*Jovan 12,31.

31. Nego da vidi svijet da imam ljubav k Ocu, i *kao što mi zapovjedi Otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

*Jovan 10,18.

Nastavak. Hristos je čokot.

15. Ja sam pravi čokot, i Otac je moj vinogradar;

2. Svaku lozu na meni koja ne rađa roda otsjeći će je; i svaku koja rađa rod očistiće je da više roda rodi.

3. Vi ste već očišćeni riječju koju vam govorih.

4. Budite u meni i ja ću u vama. Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako u meni ne budete.

5. Ja sam čokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on će roditi mnogi rod; jer bez mene ne možete činiti ništa.

6. Ko u meni ne ostane izbaciće se napolje kao loza, i osušiće se, i skupiće je, i u oganj baciti, i spaliti.

7. Ako ostanete u meni i riječi moje u vama ostanu, šta god hoćete ištite, i biće vam.

8. Tijem će se Otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i bićete moji učenicu.

9. Kao što Otac ima ljubav k meni, i Ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj.

10. Ako zapovijesti moje uzdržite ostaćete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti Oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj.

11. Ovo vam kazah, da *radost moja u vama ostane i radost vaša se ispuni.

*Jovan 16,24.

12. Ovo je zapovijest moja da imate *ljubav među sobom, kao što ja imadoh ljubav k vama.

*Jovan 15,17.

13. Od ove ljubavi niko veće nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje.

14. Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam.

15. Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna šta radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što ćuh od Oca svojega.

16. Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostane, da što god zaištete u Oca u ime moje da vam da.

17. Ovo vam zapovijedam da imate ljubav među sobom.

18. Ako *svijet na vas uzmrzi, znajte da na mene omrznu prije vas.

*1.Jov. 3,13.

19. Kad biste bili od svijeta, onda bi *svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet.

*Jovan 17,14.

20. Opominjte se riječi koju vam ja rekoh: nije sluga veći od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas će izgnati; ako moju riječ održaše, i vašu će održati.

21. Ali sve će vam ovo činiti za ime moje, jer ne poznaju Onoga koji me posla.

22. Da nijesam bio došao i govorio im ne bi *grijeha imali; a sad izgovora neće imati za grijeh svoj.

*Jovan 9,41.

23. Koji mrzi na mene i na Oca mojega mrzi.

24. Da nijesam bio djela tvorio među njima, kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuše na mene i na Oca mojega.

25. Ali da se zbude riječ napisana u zakonu njihovom: omrznuše na mene ni za što.

26. A kad dođe Utješitelj, koga ću vam poslati od Oca, Duh *istine, koji od Oca izlazi, On će svjedočiti za mene. *1.Jov. 5,6.

27. A i vi ćete svjedočiti, jer ste od početka sa mnom.

Nastavak i kraj. O odlasku k Ocu.

16. O^{vo} vam kazah da se ne sablaznite.

2. Izgoniće vas iz zbornica; a doći će vrijeme kad će svaki koji vas ubije misliti da Boga službu čini.

3. I ovo će činiti, jer ne poznaše Oca ni mene.

4. Nego vam ovo kazah kad dođe vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama.

5. A sad idem k Onome koji me poslao, i niko me od vas ne pita: kuda ideš?

6. Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše.

7. Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako Ja ne idem, Utješitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.

8. I kad On dođe pokaraće svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud:

9. Za grijeh, dakle, što ne vjeruju mene;

10. A za *pravdu što idem k Ocu svojemu; i više me nećete vidjeti; *Isa. 42,6.

11. A za sud što je *knez ovoga svijeta osuđen. *Jovan 12,31.

12. Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi.

13. A kad dođe on, Duh *istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti unapredak. *1.Jov. 5,6.

14. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javiće vam:

15. Sve što ima Otac moje je: zato rekoh da će od mojega uzeti, i javiti vam.

16. *Još malo, i nećete me vidjeti, i opet malo, pa ćete me vidjeti: jer idem k Ocu.

*Jovan 14,19.

17. A neki od učenika njegovijeh rekoše među sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i nećete me vidjeti; i opet malo pa ćete me vidjeti; i: ja idem k Ocu?

18. Govorahu, dakle: šta je to što govori: malo? ne znamo šta govori.

19. A Isus razumje da šćadijahu da ga zapitaju, pa im reče: zato li se zapitujete među sobom što rekoh: još malo i nećete me vidjeti, i opet malo pa ćete me vidjeti?

20. Zaista, zaista vam kažem da ćete vi zaplakati i zaridati, a svijet će se radovati; i vi ćete žalosni biti, ali će se vaša žalost okrenuti na radost.

21. Žena kad rađa trpi muku; jer dođe čas njezin: ali kad rodi dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodi čovjek na svijet.

22. Tako i vi, dakle, imate sad žalost; ali ću vas opet vidjeti, i radovaće se *srce vaše, i vaše radosti niko neće uzeti od vas;

*Jovan 14,1.

23. I u onaj dan nećete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da što god uzimate u Oca u ime moje, daće vam.

24. Doslije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primićete, da radost vaša bude ispunjena.

25. Ovo vam govorih u pričama; ali će doći vrijeme kad vam više neću govoriti u pričama, nego ću vam upravo javiti za Oca.

26. U onaj ćete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da ću Ja umoliti Oca za vas;

27. Jer sam Otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovaste da ja od Boga iziđoh.

28. Iziđoh od Oca, i dođoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k Ocu.

29. Rekoše mu učenici njegovi: eto sad upravo govoriš, a priče nikakve ne govoriš.

30. Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao.

31. Isus im odgovori: zar sad vjerujete?

32. Evo ide čas, i već je nastao, da se razbjegnute svaki na svoju stranu i mene sama

ostavite; ali nijesam sam, jer je Otac sa mnom.

33. Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu ćete imati nevolju; ali ne bojte se, jer Ja nadvladah *svijet. *Jovan 14,27.

Hristova prvosveštenička molitva za sebe, svoje učenike i svoju zajednicu.

17. Ovo govori Isus, pa podiže oči svoje na nebo i reče: Oče! dođe čas, proslavi Sina svojega, da i Sin Tvoj proslavi tebe;

2. Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vječni.

3. A ovo je život vječni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista.

4. Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim.

5. I sad proslavi ti mene, Oče, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade.

6. Ja javih ime tvoje ljudima koje si mi dao od svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju riječ održaše.

7. Sad razumješe da je sve što si mi dao od tebe.

8. Jer riječi koje si dao meni dadoh im; i oni primiše, i *poznadoše istinito da od tebe iziđoh, i vjerovalaše da si me ti poslao.

*Jovan 16,30.

9. Ja se za njih molim: ne molim se za svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji.

10. I moje sve je tvoje, i tvoje moje; i ja se proslavih u njima.

11. I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oče Sveti! sačuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi.

12. Dok bijah s njima na svijetu, *Ja ih čuvah u ime tvoje; one koje si mi dao sačuvah, i niko od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude Pismo. *Jovan 6,39.

13. A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi.

14. Ja im dadoh riječ tvoju; i *svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. *1.Jov. 3,13.

15. Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih sačuvaš oda zla.

16. Od svijeta nijesu, kao ni Ja što nijesam od svijeta.

17. Osveti ih istinom svojom: riječ je tvoja istina.

18. Kao što si ti mene poslao u svijet, i Ja njih poslao u svijet.

19. Ja posvećujem sebe za njih, da i oni budu osvećeni istinom.

20. Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove riječi radi;

21. Da svi jedno budu, kao ti, Oče, što si u meni i Ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao.

22. I slavu koju si mi dao ja dadoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno.

23. Ja u njima i ti u meni: da budu sasvim ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao *ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. *Kol. 3,14.

24. Oče! hoću da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam Ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta.

25. Oče pravedni! svijet tebe ne pozna, a Ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao.

26. I pokazah im ime tvoje, i pokazaću: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

Isusa hvataju. Ispitivanje pred Velikim savjetom poglavara svešteničkih. Petar se odriče. Saslušavanje pred Pilatom.

18. I rekavši ovo Isus iziđe s učenicima svojim preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uđe On i *učenici njegovi. *Luka 22,39.

2. A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus često skupljaše ondje s učenicima svojim.

3. *Onda Juda uzme četvrtu i od glavarova svešteničkih i fariseja momke, i dođe onamo s fjenjerima i sa žsvijećama i s oružjem.

*Mat. 26,47; Mar. 14,43; Luka 22,47. †baklje †svetiljke

4. A Isus znajući sve što će biti od njega iziđe i reče im: koga tražite?

5. Odgovoriše mu: Isusa Nazarećanina. Isus im reče: Ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše.

6. A kad im reče: Ja sam; izmakloše se natrag i popadaše na zemlju.

7. Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazarećanina.

8. Isus im odgovori: kazah vam da sam Ja. Ako, dakle, mene tražite, ostavite ove nekidu.

9. Da se izvrši riječ što reče: *ne izgubih nijednoga od onih koje si mi dao.

*Jovan 17,12.

10. A Simon *Petar imaše nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara svešteničkoga, i otsiječe mu desno uho. A služi bješe ime Malho.

*Jovan 18,26.

11. Onda reče Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. *Čašu koju mi dade Otac zar da je ne pijem?

*Mat. 20,22.

12. A četa i vojvoda i momci jevrejski uhvatiše Isusa i svezahu ga,

13. I odvedoše ga najpre Anu, jer bješe tast *Kajafi, koji bješe † poglavara sveštenički one godine.

*Mat. 26,57. †Djela 4,6.

14. A *Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan †čovjek nego narod da propadne.

*Luka 3,2. †Jovan 11,50.

15. *Za Isusom pak išaše Simon Petar i drugi učenik; a učenik onaj bješe poznat kod poglavara svešteničkoga, i uđe s Isusom u dvor poglavara svešteničkoga;

*Mat. 26,58.

16. A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziđe onaj učenik što bješe poznat kod poglavara svešteničkoga i reče vratarici te uvede Petra.

17. Onda reče sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti učenik ovoga čovjeka? On reče: nijesam.

18. A sluga i momci bijahu naložili *oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se.

*Jovan 21,9.

19. Poglavara pak sveštenički zapita Isusa za učenike njegove i za njegovu nauku.

20. *Isus mu odgovori: Ja govorih javno svijetu, Ja svagda učih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih.

*Mat. 26,55.

21. Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio; evo ovi znadu šta sam Ja govorio.

22. A kad On ovo reče, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reče: zar tako odgovaraš poglavaru svešteničkome?

23. Isus mu odgovori: ako zlo rekoš, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me biješ?

24. I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru svešteničkome.

25. A Simon *Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od učenika njegovijeh? A on se odreče i reče: nijesam.

*Luka 22,58.

26. Reče jedan od slugu poglavara svešteničkoga, koji bješe rođak onome što mu Petar otsiječe uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim?

27. Onda se *Petar opet odreče; i odmah †pijetao zapjeva.

*Luka 22,60. †Mat. 26,74.

28. A *Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uđoše u sudnicu da se ne bi opoganili, nego da bi mogli jesti †pashu.

*Jovan 19,11; Mar. 15,1; †5.Moj. 16,2.

29. Onda Pilat iziđe k njima napolje i reče: kakvu krivicu iznosite na ovoga čovjeka?

30. Odgovoriše mu i rekoše: kad On ne bi bio zločinac ne bismo ga predali tebi.

31. A Pilat im reče: uzmite ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti.

32. Da se zbude riječ Isusova koju reče kazujući kakvom će smrtni umrijeti.

33. Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reče mu: ti si car judejski?

34. Isus mu odgovori: govoriš li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene?

35. Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari sveštenički predaše te meni; šta si učinio?

36. *Isus odgovori: †carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. *Jovan 6,15. †Dan. 2,44.

37. Onda mu reče Pilat: dakle ti si car? Isus odgovori: ti govoriš da sam Ja car. Ja sam za to rođen, i zato dođoh na svijet da svjedočim *istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. *1.Jov. 3,19.

38. Reče mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziđe opet k Jevrejima, i reče im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu.

39. A u vas je običaj da vam jednoga pustim na pashu, hoćete li, dakle, da vam pustim cara judejskoga?

40. Onda svi povikaše opet govoreći: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bješe hajduk.

Isus pred Pilatom. Šibanje. Trnov vijenac. Raspeće. Pošljednje riječi i smrt. Pogreb.

19. **T**ada, dakle, *Pilat uze Isusa i šiba ga. *Mar. 15,15.

2. I vojnici spletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu,

3. I govorahu: zdravo, care judejski! i bija-hu ga po obrazima.

4. Onda Pilat iziđe opet napolje, i reče im: evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice.

5. A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljini. I reče im Pilat: evo čovjeka!

6. A kad ga vidješe glavari sveštenički i momci, povikaše govoreći: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmite ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice.

7. Odgovoriše mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našem valja da umre, jer načini sebe Sinom Božijim.

8. Kad, dakle, Pilat ču ovu riječ, poboja se većma.

9. I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora.

10. A Pilat mu reče: zar meni ne govoriš? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te?

11. Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nada mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veći grijeh koji me predade tebi.

12. Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj *ćesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se ćesaru. *Luka 23,2.

13. Pilat, dakle, čuvši ovu riječ izvede Isusa napolje, i sjede na sudijsku stolicu na mjestu koje se zove Kaldrma a jevrejski Gavata.

14. A bješe petak uoči pashe oko šestoga sahata; i Pilat reče Jevrejima: evo car vaš.

15. A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar *cara vašega da razapnem? Odgovoriše glavari sveštenički: mi nemamo cara osim ćesara. *Os. 3,4.

16. Tada im ga, dakle, predade da se razapne. A oni uzeše *Isusa i odvedoše.

*Mat. 27,26.

17. I noseći krst svoj iziđe na mjesto koje se zove *Koštunica a jevrejski Golgota.

*Mar. 15,22.

18. Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi.

19. Pilat pak napisao i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: *Isus Nazarećanin car judejski. *Mat. 27,37.

20. I onaj natpis čitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano jevrejski, grčki, latinski.

21. A jevrejski glavari sveštenički govora-hu Pilatu: ne piši: car judejski, nego da sam reče: ja sam car judejski.

22. Pilat odgovori: što pisah pisah.

23. A vojnici kad razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načiniše četiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolame

bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna.

24. Onda rekoše među sobom: da je ne deremo, nego da bacimo *kocke za nju kome će dopasti. Da se zbude Pismo koje govori: razdijeliše haljine moje među sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici, dakle, tako učiniše. *Mar. 15,24.

25. A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina.

26. A *Isus vidjevši mater i *učenika koga ljubljāše gdje stoji reče materi svojoj: ženo! eto ti sina! *Jovan 2,4. †Jovan 13,23.

27. Potom reče učniku: eto ti matere! I od onoga časa uze je učenik k sebi.

28. Potom znajući Isus da se već sve svrši, da se zbude Pismo reče: žedan sam.

29. Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunder octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem.

30. A kad primi Isus ocat reče: svrši se. I preklonivši glavu predade duh.

31. A budući da bješe petak, pa da ne bi *tijela ostala na krstu u subotu, jer bijaše veliki dan ona subota, Jevreji molīše Pilata da im se prebiju golijeni pa da ih skinu. *5.Moj. 21,23.

32. Onda dođoše vojnici, i prvome, dakle, prebiše golijeni i drugome raspetime s njim.

33. A došavši do Isusa, kad ga vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni;

34. Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda.

35. I onaj što vidje posvjedoči, i svjedočanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govori da vi vjerujete.

36. Jer se ovo dogodi da se zbude Pismo: kost njegova da se ne prelomi.

37. I opet drugo Pismo govori: pogledaće onoga koga probodoše.

38. A potom *Josif iz Arimateje, koji bješe učenik Isusov, ali kradom od straha jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isu-

sovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. *Mat. 27,57.

39. A dođe i *Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noću, i donese pomiješane smirne i aloje oko sto litara. *Jovan 3,1.

40. I uzeše tijelo Isusovo, i obaviše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Jevreja da ukopavaju.

41. A bijaše blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu *grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. *Isa. 22,16.

42. Ondje, dakle, petka radi jevrejskoga, jer bješe blizu *grob, metnuše Isusa. *Isa. 53,9.

Isus se poslije vaskrsenja javlja Mariji Magdalini, potom jedanaestorici učenika, a poslije osam dana Tomi.

20. **A** u prvi dan *nedjelje dođe †Marija Magdalina na †grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba.

*Mat. 28,1. †Mar. 16,1. †Mar. 16,2.

2. Onda otrča, i dođe k Simonu Petru i drugom učeniku koga ljubljāše Isus, i reče im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znamo gdje ga metnuše.

3. A Petar iziđe i drugi učenik, i pođoše ka grobu.

4. Trčahu pak oba zajedno, i drugi učenik trčāše brže od Petra, i dođe prije ka grobu.

5. I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uđe.

6. Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže,

7. I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu.

8. Tada, dakle, uđe i drugi učenik, koji najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova.

9. Jer još ne znadijahu Pisma da njemu valja ustati iz mrtvih.

10. Onda otidoše opet učenici doma.

11. A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad *grob, *Mar. 16,5.

12. I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan čelo glave a jedan čelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo.

13. I rekoše joj oni: *ženo! što plačeš? Reče im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. *Jovan 20,15.

14. I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je *Isus.

*Mat. 28,9.

15. Isus joj reče: ženo! što plačeš? koga tražiš? A ona misleći da je vrtar reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja ću ga uzeti.

16. *Isus joj reče: Marija! A ona obazrevši se reče mu: Ravuni! koje znači Učitelju.

*Jovan 1,38.

17. Reče joj *Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k Ocu svojemu; nego idi k braći mojoj, i kaži im: vraćam se k Ocu svojemu i Ocu vašemu, i Bogu svojemu i Bogu vašemu.

*Mat. 28,10.

18. A *Marija Magdalina otide, i javi učenicima da vidje Gospoda i каза joj ovo.

*Luka 24,10.

19. A kad bi uveče onaj prvi dan nedjelje, i vrata bijahu zatvorena gdje se bijahu učenci njegovi skupili od straha jevrejskoga, dođe *Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam.

*Jovan 21,14.

20. I ovo rekavši pokaza im ruke i *rebra svoja. Onda se učenci obradovaše vidjevši Gospoda.

*Jovan 20,25.

21. A *Isus im reče opet: mir vam; kao što Otac posla mene, i ja šaljem vas.

*Mat. 28,18.

22. I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duha Svetoga.

23. Kojima oprostite grijehе, oprostićе im se; i kojima zadržite, zadržaćе se.

24. A *Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe ondje s njima kad dođe Isus.

*Jovan 11,16.

25. A drugi mu učenci govorahu: vidjemo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neću jerovati.

26. I poslije osam dana opet bijahu učenci njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe *Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: mir vam. *Jovan 21,14.

27. Potom reče Tomi: pruži prst svoj amo i vidi ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budi nevjeran nego vjeran.

28. I odgovori Toma i reče mu: Gospod moj i Bog moj.

29. Isus mu reče: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne videše i vjerovali su.

30. A i mnoga druga čudesa učini *Isus pred učenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj.

*Jovan 21,25.

31. A ova se napisala, da vjerujete da Isus jest Hristos, Sin Božij, i da vjerujući imate život u ime njegovo.

Isus se javlja na Tiverijadskom moru. Upravlja pitanje Petru. Proricanje o Petru i Jovanu. Kraj knjige.

21. **P**oslije toga opet se javi Isus učenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako:

2. Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od učenika njegovijeh.

3. Reče im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziđoše i odmah sjedoše u lađu, i onu noć ne uhvatiše ništa.

4. A kad bi jutro, stade Isus na brijegu; ali učenci ne poznaše da je Isus.

5. A Isus im reče: djeco! eda što imate za *jelo? Odgovoriše mu: nemamo.

*Luka 24,41.

6. A on im reče: *bacite mrežu s desne strane lađe, i naći ćete. Onda baciše, i već ne mogahu izvući je od mnoštva ribe.

*Luka 5,4-6,7.

7. Onda učenik onaj, koga ljubljāše Isus, reče Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad ču da je Gospod, zapreže se košuljom, jer bješe go, i skoči u more.

8. A drugi učenici dođoše na lađu, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesto lakata, vučući mrežu s ribom.

9. Kad, dakle, izađoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb.

10. Isus im reče: prinesite od ribe što sad uhvatiste.

11. A Simon Petar uđe i izvuče mrežu na zemlju punu velikih riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža.

12. Isus im reče: hodite objedujte. A nije-dan od učenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videći da je Gospod.

13. A dođe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu.

14. Ovo se već treći put javi *Isus i učenicima svojijem pošto ustade iz mrtvih.

*Jovan 20,19. †Jovan 21,1.

15. A kad objedovaše, reče Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me većma nego ovi? Reče mu: da, *Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi jaganjce moje.

*2.O car. 20,3.

16. Reče mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reče mu: da, *Gospode! ti znaš da te ljubim. Reče mu Isus: pasi i ovce moje.

*Jevr. 13,20. †1.Petr. 2,25.

17. Reče mu trećom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reče

trećom: ljubiš li me? i reče mu: *Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reče mu i Isus: pasi ovce moje. *Psal. 7,8. †Jovan 13,38.

18. Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širićeš ruke svoje i drugi će te opasati i odvesti kuda nećeš.

19. A ovo reče pokazujući kakvom će smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reče mu: hajde za mnom.

20. A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj učenik, koga * Isus ljubljaaše, koji i na večeri leže na prsi njegove i reče: † Gospode! ko je taj koji će te izdati?

*Jovan 13,23. †Jovan 13,25.

21. Vidjevši Petar ovoga reče Isusu: *Gospode! a šta će ovaj?

*Djela 1,6.

22. Isus mu reče: ako hoću da on ostane dok ja ne dođem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom.

23. Onda iziđe ova riječ među braćom da onaj učenik neće umrijeti: ali Isus ne reče njemu da neće umrijeti, nego: ako hoću da ostane, dok ja ne dođem, što je tebi do toga?

24. Ovo je onaj učenik koji svjedoči za ovo, koji i napisa ovo: i znamo da je *svjedočanstvo njegovo istinito.

*Jovan 19,35.

25. A ima i drugo mnogo što učini Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami *svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane i knjige. Amin.

*Amos 7,10. †Jer. 36,32.

DJELA SVETIJEH APOSTOLA

NAPISAO SVETI APOSTOL I JEVANĐELIST LUKA

Uvod. Hristovo vaznesenje.

Matija izabran za apostola.

1. Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, u oči *Teofile, što poče Isus i tvoriti i učiti

*Luka 1,3.

2. Do dana kad se vaznese, pošto Duhom Svetijem zapovjedi apostolima koje izabra,

3. Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znaci-ma, i javlja im se četrdeset dana, i govori o carstvu Božijemu.

4. I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalisa, nego da čekaju obećanje Očeve, koje čuste, reče, od mene;

5. Jer je Jovan krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom Svetijem ne dugo posle ovijeh dana.

6. A oni onda koji zajedno bijahu, pitahu ga govoreći: Gospode! hoćeš li sad načiniti carstvo Izrailjevo?

7. A On im reče: nije vaše znati vremena i ljeta koje Otac zadržu u svojoj vlasti;

8. Nego ćete primiti silu kad siđe Duh Sveti na vas; i bićete mi svjedoci i u Jerusolimu i po svojoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje.

9. *I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz očiju njihovijeh.

*Luka 24,51.

10. I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva čovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama,

11. Koji i rekoše: ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na Nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na Nebo tako će doći kao što vidjeste da ide na Nebo.

12. Tada se vratitše u Jerusolima s gore koja se zove *Maslinska, koja je blizu †Jerusolima jedan subotni dan hoda.

*Zah. 14,4. †Jovan 11,18.

13. I kad udoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i *Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i †Juda Jakovljevi.

*Luka 6,15. †Juda 1.

14. *Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braćom njegovom.

*Djela 2,1.

15. I u dane one ustavši Petar između učenika reče, a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena:

16. Ljudi braćo! trebalo je da se izvrši ono pismo što proreče Duh Sveti ustima Davidovijem za *Judu koji bješe pred onima što uhvatitše Isusa;

*Jovan 18,3.

17. Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe.

18. On, dakle, steče njivu od *plate nepravdne, i objesivši se puče po srijedi, i izasu se sva utroba njegova.

*2.Petr. 2,15.

19. I postade znano svima koji žive u Jerusolimu da će se ta njiva prozvati njihovijem jezikom Akeldama, koje znači njiva Krvna.

20. Jer se piše u knjizi Psaltiru: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi življeo u njemu, i: *vladičanstvo njegovo da primi drugi.

*Psal. 109,8.

21. Treba, dakle, od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme, kako među nas uđe i iziđe Gospod Isus,

22. Počevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenija jedan od ovijeh.

23. I postavitše dvojicu, Josifa koji se zvaše *Varsava prezimenom Just, i Matija.

*Djela 15,22.

24. I pomolivši se Bogu rekoše: ti, *Gospode! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvojice koga si izabrao,

*1.Sam. 14,41.

25. Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispade Juda da ide na mjesto svoje.

26. I baciše kocke za njih, i pade kocka na Matiju i primiše ga među jedanaest apostola.

Silazak Svetoga Duha. Petrova propovijed o Isusu Mesiji. Zajednica u Jerusolimu.

2. I kad se navršio pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno.

2. I ujedanput postade huka s neba kao duvanje silnoga vjetrova, i napuni svu kuću gdje sjedahu;

3. I pokazase im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih.

4. I napuniše se svi Duha Svetoga, i stadoše govoriti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te govorahe.

5. A u Jerusolimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom.

6. A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom.

7. I divljahu se i čudahu se govoreći jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore?

8. Pa kako mi čujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili?

9. Parćani, i Miđani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije,

10. I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva livijskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i došljaci,

11. Kričani i Arapi, čujemo gdje oni govore našijem jezicima veličine Božije.

12. I divljahu se svi i ne mogahu se načuditi govoreći jedan drugome: šta će, dakle, ovo biti?

13. A drugi potsmijevajući se govorahu: nakitili su se *vina. *1.Sam. 1,14.

14. A Petar stade sa jedanaesticom i podiže glas svoj i reče im: ljudi Judejci i vi svi koji živite u Jerusalamu! ovo da vam je na znanje, i čujte riječi moje.

15. Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treći sahat dana;

16. Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo:

17. I biće u posljednje dane, govori Gospod, izliću od Duha svojega na svako tijelo, i proricaće sinovi vaši i *kćeri vaše, i mladići vaši viđati utvare i starci vaši snivaće snove; *Joilo 2,28.

18. Jer ću na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliti od Duha svojega, i proricaće.

19. I daću *čudesa gore na nebu i znake dolje na zemlji: krv i oganj i pušenje dima. *Joil 2,30.

20. Sunce će se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dođe veliki i slavni dan Gospodnji.

21. I biće da će se svaki spasti koji prizove ime *Gospodnje. *Rim. 10,13.

22. Ljudi Izrailjci! poslušajte riječi ove: Isusa Nazarećanina, čovjeka od Boga potvrđena među vama silama i *čudesima i znacima koje učini Bog preko njega među vama, kao što i sami znate, *Jevr. 2,4.

23. Ovoga određenijem savjetom i promislom Božijim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste;

24. Kojega Bog podiže, razdriješivši sveze smrtne, kao što ne bijaše moguće da ga one drže.

25. Jer David govori za njega: Gospoda jednako gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem;

26. Zato se razveseli srce moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje počivaće u nadu;

27. Jer nećeš ostaviti duše moje u paklu, niti ćeš dati da Svetac tvoj vidi truhljenja.

28. *Pokazao si mi puteve života: napunićeš me veselja s licem svojijem. *Psal. 16,8-11.

29. Ljudi braćo! neka je slobodno kazati vam upravo za praoca Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana.

30. Prorok, dakle, budući, i znajući da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na *prijestolu njegovu, *Psal. 132,11.

31. Predvidjevši govori za vaskrsenje Hristovo da se ne ostavi *On u *paklu, ni tijelo njegovo vidje truhljenja. *Psal. 16,10. †u podzemlju

32. Ovoga Isusa *vaskrse Bog, čemu smo mi svi svjedoci. *Djela 3,15.

33. Desnicom, dakle, Božijom podiže se, i obećanje Svetoga Duha primivši od Oca, izli ovo što vi sad vidite i čujete.

34. Jer David ne izide na nebesa, nego sam govori: reče *Gospod †Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, *Psal. 110,1. †Mat. 22,44.

35. Dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima.

36. Tvrdo, dakle, neka zna sav dom Izrailjev da je i Gospodom i Hristom Bog učinio ovoga Isusa koga vi raspeste.

37. A kad čuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta ćemo činiti, ljudi braćo?

38. A Petar im reče: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oprostjenje grijeha; i primićete dar Svetoga Duha;

39. Jer je za vas obećanje i za *djecu vašu, i za sve daljne koje će god dozvati Gospod Bog naš. *Rim. 9,8.

40. I drugijem mnogijem riječima svjedočaće, i moljaše ih govoreći: spasite se od ovoga pokvarenoga roda.

41. Koji, dakle, rado primiše riječ njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša.

42. I ostaše jednako u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hljeba, i u molitvama.

43. I uđe strah u svaku dušu; jer apostoli činiše mnoga čudesa i znake u Jerusalimu.

44. A svi koji vjerovališe bijahu zajedno, i imahu sve zajedno.

45. I tečevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše.

46. I svaki dan bijahu jednako jednostužno u *crkvi, i lomljahu † hljeb po kućama, i primahu hranu s radosti i u prostoti srca,
*Luka 24,53. †Djela 20,7.

47. Hvaleći Boga, i imajući milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

Čudesno iscjeljenje hromoga.

Svjedočanstvo Petrovo o Isusu Hristu i poziv na pokajanje.

3. **A** Petar i Jovan idahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat.

2. I bijaše jedan čovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu;

3. Koji vidjevši Petra i Jovana da hoće da uđu u crkvu prošaše milostinju.

4. A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reče: pogledaj na nas.

5. A on gledaše u njih misleći da će mu onći što dati.

6. A Petar reče: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazarećanina ustani i hodi.

7. I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji.

8. I skočivši ustade, i hođaše, i uđe s njima u crkvu idući i skačući i hvaleći Boga.

9. I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga.

10. A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjedaše kod Krasnijeh vrata crkvenijeh, i napuniše se čuda i straha za to što bi od njega.

11. A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navalise k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i čudahu se.

12. A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izrailjci! što se čudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošću učinili da on ide?

13. Bog Avraamov i Isakov i Jakovljevi, Bog otaca našijeh, proslavi Sina svojega *Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti.
*Djela 5,30.

14. A vi Sveca i Pravednika odrekoste se, i isprosiste čovjeka krvnika da vam pokloni;

15. A Načelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, čemu smo mi svjedoci.

16. I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovo; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama.

17. I sad, braćo, znam da iz neznanja ono učiniste, kao i knezovi vaši.

18. A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojijeh da će Hristos postradati, izvrši tako.

19. Pokajte se, dakle, i obratite se da se očistite od grijeha svojijeh, da dođu vremena odmaranja od lica Gospodnjega,

20. I da pošlje naprijed narećenoga vam Hrista Isusa,

21. Kojega valja dakle *nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svetijeh proroka svojijeh od postanja svijeta.
*Djela 1,11.

22. *Mojsije, dakle, ocevima našijem reče: †Gospod Bog vaš podignuće vam Proroka iz vaše braće, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže. *Jevr. 3,2. †5.Moj. 18,15.

23. I biće da će se svaka duša koja ne poslušatoga Proroka istrijebiti iz naroda.

24. A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše.

25. Vi ste sinovi proroka i zavjeta koji učini Bog s ocevima vašijem govoreći Avraamu: i u potomstvu tvojemu blagosloviće se svi narodi na *zemlji.
*1.Moj. 12,3.

26. *Vama najprije Bog podiže Sina svojega Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojijeh.

*Djela 13,46.

Petar i Jovan u zatvoru. Njihova ispovijest pred Sinedrionom i oslobođenje. Molitva vjernijeh.
Jedno srce i jedna duša.

4. **A** kad oni govorahu narodu, naidoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji;

2. I rasrdiše se, što oni uče ljude i javljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh.

3. I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer već bješe veče.

4. A od onijeh koji slušahu riječ mnogi vjerovali, i postade broj ljudi oko pet hiljada.

5. A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusolim,

6. I Ana poglavar sveštencički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda sveštencičkoga;

7. I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakvom silom ili u čije ime učiniste vi ovo?

8. Tada Petar napunivši se Duha Svetoga reče im: knezovi narodni i starješine Izrailjeve!

9. Ako nas danas pitate za dobro djelo koje učinismo bolesnu čovjeku te on ozdravi:

10. Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailjevu da u ime * Isusa Hrista Nazarećanina, kojega vi raspeste, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. *Djela 3,6.

11. Ovo je kamen koji vi zidari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednoj drugom spasenija;

12. Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojijem bismo se mi mogli spasti.

13. A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajući da su ljudi neknjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom.

14. A videći iscijeljenoga čovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protiv reći.

15. Onda im zapovjediše da iziđu napolje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga,

16. Govoreći: šta ćete činiti ovijem ljudima? Jer veliki znak što učiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreći;

17. Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome.

18. I dozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uče u ime Isusovo.

19. *Petar i Jovan odgovarajući rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas većma slušamo negoli Boga? *Djela 5,29.

20. Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo.

21. A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih mučili, naroda radi; jer svi hvaljahu Boga za ono što se bješe dogodilo.

22. Jer onome čovjeku bješe više od četrdeset godina na kome se dogodi ovo čudo zdravlja.

23. A kad ih otpustiše, dođoše k svojim, i javiše šta im rekoše glavari sveštencički i starješine.

24. A oni kad čuše, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše: * Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima;

*Psal. 103,1. †2.Moj. 20,11. †Jer. 32,17.

25. Koji ustima Davida slugu svojega reče: zašto se bune neznabošci, i narodi izmišljaju prazne riječi?

26. Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova.

27. Zaista se sabraše u ovome gradu na Svetoga Sina tvojega *Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznabošcima i s narodom Izrailjevijem, *Djela 3,13.

28. Da učine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude.

29. I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom *riječ tvoju; *Ef. 6,19.

30. I pružaj ruku svoju na iscjeljivanje i da znaci i *čudesa bivaju imenom Svetoga Sina tvojegoga †Isusa. *Djela 5,12. †Djela 3,6.

31. I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha Svetoga, i govorahu riječ Božiju sa slobodom.

32. A u naroda koji vjerova bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajedničko.

33. I apostoli s velikom silom svjedočahu za *vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima:

*Djela 1,22.

34. Jer nijedan među njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuće, prodavahu i donošahu novce što uzimahu za to,

35. I metahu pred noge apostolima; i davашe se svakome kao što ko trebaše.

36. A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znači Sin utjehe, Levit rodod iz Kipra,

37. On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

Ananija i Sappira. Apostoli u zatvoru i njihovo spasenje. Gamalilov savjet.

5. A jedan čovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sappirom prodade njivu,

2. I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge.

3. A Petar reče: Ananija! zašto napuni sotonu srce tvoje da slažeš Duhu Svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu?

4. Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si, dakle, takvu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu.

5. A kad ču Ananija riječi ove, pade i izdahnu; i uđe veliki strah u sve koji slušahu ovo.

6. A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše.

7. A kad prođe oko tri sahata, uđe i žena njegova ne znajući šta je bilo.

8. A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reče: da, za toliko.

9. A Petar joj reče: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onijeh koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i izniječte te.

10. I odmah pade pred nogama njegovijem i izdahnu. A momci ušavši nađoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina.

11. I uđe veliki strah u svu crkvu i u sve koji čuše ovo.

12. A rukama apostolskima učiniše se mnogi znaci i *čudesa među ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. *Djela 4,30.

13. A od ostalih niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvaljaše narod.

14. A sve više pristajahu oni koji vjerovahu Gospoda, mnoštvo ljudi i žena,

15. Tako da i po ulicama iznošahu *bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad prođe Petar barem sjenka njegova osjenila koga od njih. *Mar. 6,56.

16. A dolažahu mnogi i iz okolnijeh gradova u Jerusalem, i donošahu bolesnike i koje mučahu nečisti duhovi; i svi ozdravljahu.

17. Ali ustade poglavar *sveštencički i svi koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, *Jovan 11,47.

18. I digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor.

19. A *andeo †Gospodnji otvori noću vrata tamnička, i izvedavši ih reče:

*Djela 12,7. †Psal. 34,7.

20. Idite i stanite u *crkvi te govorite narodu sve riječi ovoga života. *Mat. 21,23.

21. A kad oni čuše, uđoše ujutru u crkvu, i učahu. A kad dođe poglavar sveštencički i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve *starješine od sinova Izrailjevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. *Djela 4,5.

22. A kad slugе otidoše, ne nađoše ih u tamnici; onda se vratise i javise im

23. Govoreći: tamnicu nađosmo zaključanu sa svakom tvrđom i čuvare gdje stoje pred vratima; ali kad otvorismo, unutra nijednoga ne nađosmo.

24. A kad čuše ove riječi poglavar sveštениčki i *vojvoda crkveni i ostali glavari sveštениčki, ne mogahu im se načuditi šta bi to sad bilo. *Djela 4,1.

25. A neko dođe i javi im govoreći: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stoje u crkvi i uče narod.

26. Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu; jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem.

27. A kad ih dovedoše, postaviše ih pred Sabor, i zapita ih poglavar sveštениčki govoreći:

28. Ne zaprijetismo li vam oštro da ne učite u ovo ime? i gle, napuniste Jerusalem svojom naukom, i hoćete da bacite na nas krv ovoga čovjeka.

29. A Petar i apostoli odgovarajući rekoše: većma se treba Bogu pokoravati negoli ljudima.

30. Bog otaca našijeh podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na *drvo. *Djela 10,39.

31. Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za Poglavara i Spasa, da da Izrailju pokajanje i oproštenje *grijeha. *Mat. 1,21.

32. I mi smo njegovi svjedoci ovijeh riječi i Duh Sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju.

33. A kad oni čuše vrlo se rasrđiše, i mišljahu da ih pobiju.

34. Ali onda ustade u skupštini jedan fari-sej, po imenu Gamalilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziđu napolje,

35. Pa reče njima: ljudi Izrailjci! gledajte dobro za ove ljude šta ćete činiti;

36. Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoreći da je on nešto, za kojijem pristade ljudi na broj oko četiri stotine; on bi ubi-

jen, i svi koji ga slušahu razidoše se i propadoše.

37. Potom usta Juda Galilejac, u dane pri-jepisa, i odvuče dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušahu razasuše se.

38. I sad vam kažem: prođite se ovijeh ljudi i ostavite ih; *jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariće se.

*Mat. 15,13.

39. Ako li je od Boga, ne možete ga pokvari-ti, da se kako ne nađete kao *bogoborci.

*Djela 9,5.

40. Onda ga poslušашe, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih.

41. A oni onda otidoše od Sabora radujući se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa.

42. A svaki dan u crkvi i po kućama ne prestajahu učiti i propovijedati Jevanđelje o Isusu Hristu.

Izbor sedmorice za dijeljenje hrane.
Zajednica raste. Stefan optužen.

6. Au ove dane, kad se umnožiše uče-nici, podigoše Grci viku na Jevre-je što se njihove udovice zaboravljahu kad se dijeljaše hrana svaki dan.

2. Onda dvanaestorica dozvavši mnoštvo učenika, rekoše: nije prilično nama da ostavimo riječ Božiju pa da služimo oko trpeza.

3. Nađite, dakle, braćo, među sobom sedam poštenijeh ljudi, punijeh Duha Svetoga i premudrosti, koje ćemo postaviti nad ovijem poslom.

4. A mi ćemo u molitvi i u službi riječi ostati.

5. I ova riječ bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, čovjeka napunjena vjere i Duha Svetoga, i Filipa, i Prohora, i Nikanora, i Timona, i Parmena, i Nikolu pokršte-njaka iz Antiohije.

6. Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih.

7. I riječ Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj učenika u Jerusalmu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri.

8. A Stefan pun vjere i sile činjaše znake i čudesa velika među ljudima.

9. Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liverćanska i Kirinačka i Aleksandrijska i onijeh koji bijahu iz Kilikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom.

10. I ne mogahu protiv stati premudrosti i Duhu kojijem govoraše.

11. *Tada podgovoriše ljude te kazaše: ču-smo ga gdje huli na Mojsija i na Boga.

*Mat. 26,60.

12. I pobuniše narod i starješine i književ-nike, i napadoše i uhvatiše ga, i dovedoše ga na Sabor.

13. I izvedoše lažne svjedoke koji govora-hu: ovaj *čovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon.

*Djela 21,28. †Jevr. 7,12.

14. Jer ga čusmo gdje govori: ovaj *Isus Nazarećanin razvaliče ovo mjesto, i izmije-niče običaje koje nam ostavi Mojsije.

*Mat. 24,2.

15. I pogledavši na nj svi koji sjedahu na Saboru vidješe lice njegovo kao lice *anđela.

*Otkr. 10,1.

Propovijed prvoga mučenika Stefana.
Viđenje i smrt.

7. **A** poglavar sveštencički reče: je li, dakle, tako?

2. A on reče: ljudi braćo i oci! poslušajte. Bog slave javi se ocu našem Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran,

3. I reče mu: iziđi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i dođi u zemlju koju ću ti ja pokazati.

4. Tada iziđe iz zemlje haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite.

5. I ne dade mu našljedstva u njoj ni stope; i obreče mu je dati u držanje i potomstvu

njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta.

6. Ali Bog reče ovako: *potomstvo tvoje biće došljaci u zemlji tuđoj, i natjeraće ga da služi, i mučiće ga četiri stotine godina.

*2.Moj. 12,40.

7. I narodu kome će služiti ja ću suditi, re-če Bog; i potom će izići, i služiće meni na ovome mjestu.

8. I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest praotaca.

9. I praoci zaviđahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim.

10. I izbavi ga od sviju njegovijeh nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem misirskijem, i *postavi ga poglavarom nad Misirrom i nad svijem domom svojijem.

*1.Moj. 45,8.

11. A dođe glad na svu zemlju misirsku i hanaansku i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši.

12. A *Jakov čuvši da ima pšenice u Misiru posla najprije oce naše.

*1.Moj. 42,1.

13. I kad dođoše drugi put, poznaše *Josifa braća njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu.

*1.Moj. 45,3.

14. A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu rodbinu svoju, sedamdeset i pet *duša.

*1.Moj. 46,27.

15. I *Jakov siđe u Misir, i umrije, on i ocevi naši.

*1.Moj. 46,6.

16. I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu.

17. I kad se približi vrijeme obećanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru,

18. Dok nasto drugi car u *Misiru, koji ne znaše Josifa.

*2.Moj. 1,8.

19. Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuči oce naše *da svoju djecu bacaju da ne žive.

*2.Moj. 1,22.

20. U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugodan, i bi tri mjeseca hranjen u kući oca svojega.

21. A kad ga izbaciše, uze ga kći Faraonova, i odgaji ga sebi za sina.

22. I nauči se Mojsije svoj premudrosti misirskoj, i bješe silan u riječima i u djelima.

23. A kad mu se navršivaše četrdeset godina, dođe mu na um da obiđe *braću svoju, sinove Izrailjeve. *2.Moj. 2,11.

24. I vidjevši gdje se jednome čini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se činijaše nepravda, i ubi Misirca.

25. Mišljaše, pak, da braća njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe.

26. A sutradan dođe među takve koji se bijahu svadili, i miraše ih govoreći: ljudi, vi ste braća, zašto činite nepravdu jedan drugome?

27. A onaj što činjaše nepravdu bližnjemu oturi ga govoreći: ko je tebe *postavio knezom i sudijom nad nama? *Luka 12,14.

28. Ili i mene hoćeš da ubiješ kao što si juče ubio Misirca?

29. A *Mojsije pobježe od ove riječi, i posta došljak u zemlji madijanskoj, gdje rodi dva sina. *2.Moj. 2,15.

30. I kad se navrší četrdeset godina, javi mu se u pustinji gore sinajske *anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom u kupini. *2.Moj. 3,2.

31. A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnji k njemu:

32. Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog *Avraamov i Bog †Isakov i Bog ‡ Jakovljevi. A Mojsije bješe uzdrhtao i ne smijaše da pogleda. *Mat. 22,32. †2.Moj. 3,6. ‡2.Moj. 3,15.

33. A Gospod mu reče: izuj obuću sa svojijeh nogu: jer je mjesto na kome stojiš sveta zemlja.

34. Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i čuh njihovo uzdisanje, i siđoh da ih izbavim: i sad hodi da te pošljem u Misir.

35. Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudijom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini.

36. Ovaj ih izvede učinivši *čudesa i znake u †zemlji misirskoj i u Crvenom moru i u †pustinji četrdeset godina.

*Psal. 78,12. †2.Moj. 12,41. ‡2.Moj. 16,1.

37. Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailjevijem: Gospod Bog vaš podigneću vam *proroka iz vaše braće, kao mene: nje-ga poslušajte. *Djela 3,23.

38. Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi riječi žive da ih nama da;

39. Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir,

40. Rekavši Aronu: načini nam bogove koji će ići pred nama, jer ovome *Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje misirske, ne znamo šta bi. *2.Moj. 32,1.

41. I tada načiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj.

42. A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskijem, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i * žrtve prinesoste mi za četrdeset godina u pustinji, dome Izrailjev? *Amos 5,25.

43. I primiste šator Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje načinište da im se molite; i preseliću vas dalje od Vavilona.

44. Ocevi naši imahu Šator svjedočanstva u pustinji, kao što zapovjedi Onaj koji govori *Mojsiju da ga načini po onoj prilici kao što ga vidje; *Jevr. 8,5.

45. Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabožaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida,

46. Koji nađe milost u Boga, i izmoli da nađe mjesto Bogu Jakovljevu.

47. *A Solomun mu načini kuću. *1.O car. 6,1.

48. Ali Najviši ne živi u rukotvorenijem *crkvama, kao što govori prorok:

*Djela 17,24.

49. Nebo je meni *prijestol, a †zemlja podnožje nogama mojima: kako ćete mi kuću

sazidati, govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poćivanje? *Mat. 5,34. †Isa. 66,1.

50. Ne stvori li ruka moja sve ovo?

51. Tvrđovrati i neobrezanih *srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu Svetome; kako vaši oci, tako i vi. *Jezek. 44,9.

52. Kojega od *proroka ne protjeraše oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak Pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; *Mat. 23,34.

53. Koji primiste *zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. *Gal. 3,19.

54. *Kad ovo čuše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrgutahu zubima na nj. *Djela 5,33.

55. A Stefan budući pun Duha Svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu;

56. I reče: evo vidim *nebesa otvorena i Sina Čovječijega gdje stoji s desne strane Bogu. *Mat. 3,16.

57. A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navališe jednodušno na nj.

58. I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladića po imenu Savla.

59. I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše: *Gospode Isuse! primi duh moj. *Psal. 31,5.

60. Onda kleče na koljena i povika iza glasa: *Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije. *Otkr. 14,13.

Savle goni hrišćane. Filip propovijeda u Samariji. Simon vraćar. Obraćanje caričina blagajnika iz Etiopije.

8. Savle pak bješe *pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima judejskijem i samarijskijem osim apostola. *Djela 7,58.

2. A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plać učiniše nad njim.

3. A Savle dosađivaše crkvi, jer idaše po kućama, i vucijaše ljude i žene te predavaše u tamnicu.

4. A oni što se bijahu rasijali prolažahu propovijedajući riječ.

5. A Filip sišavši u grad samarijski propovijedaše im Hrista.

6. A narod pažaše jednodušno na ono što govoraše Filip, slušajući i gledajući znake koje činjaše;

7. Jer duhovi nečisti s velikom vikom izlažahu iz mnogijeh u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdraviše.

8. I bi velika radost u gradu onome.

9. A bješe jedan čovjek, po imenu Simon, koji prije vraćase u gradu i dovođaše u čudo narod samarijski, govoreći da je on nešto veliko;

10. Na kojega gledahu svi, i *malo i veliko, govoreći: ovo je velika sila Božija. *Ef. 4,14.

11. A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena činima udivljašave.

12. Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše Jevandlje o *carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, krštavahu se i ljudi i žene. *Djela 1,3.

13. Tada i Simon vjerova, i krstivši se osta kod Filipa; i videći djela i znake velike koji se činjahu divljaše se vrlo.

14. A kad čuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi riječ Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana.

15. Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha Svetoga;

16. Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda *Isusa. *Djela 2,38.

17. Tada *apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha Svetoga. *Djela 6,6.

18. A kad vidje Simon da se daje Duh Sveti kad apostoli metnu ruke, donese im novce,

19. Govoreći: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha Svetoga.

20. A *Petar mu reče: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. *Djela 2,38.

21. Nema tebi dijela ni *isetu u ovoj riječi; jer tšrce tvoje nije pravo pred Bogom.

*učešća, udela, prava †Isa. 44,20.

22. Pokaj se, dakle, od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga.

23. Jer te vidim da si u grkoj žuči i u svezi nepravde.

24. A Simon odgovarajući reče: pomolite se vi *Gospodu za mene da ne naiđe na mene ništa od ovoga što rekoste. *2.Moj. 8,8.

25. Tako oni posvjedočivši i govorevši riječ Gospodnju vratitše se u Jerusolim, i mnogijem selima samarijskijem propovjediše Jevanđelje.

26. A anđeo Gospodnji reče Filipu govoreći: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusolima u Gazu i pust je.

27. I ustavši pođe. I gle, čovjek Etiopljanin, uškopljenik, vlastelin Kandakije carice etiopske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusolim da se moli Bogu,

28. Pa se vraćаше, i sjedeći na kolima svojijem čitaše proroka Isaiju.

29. A Duh reče Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima.

30. A Filip pritrčavši ču ga gdje čita proroka Isaiju, i reče: a razumiješ li što čitaš?

31. A on reče: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim.

32. A mjesto iz pisma koje čitaše bješe ovo: kao *ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvori usta svojijeh. *Isa. 53,7.

33. U njegovom poniženju ukide se sud njegov. A rod njegov ko će iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje.

34. Onda uškopljenik odgovori Filipu i reče: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga?

35. A Filip otvorivši usta svoja, i počevši od *pisma ovoga, propovjedi mu Jevanđelje Isusovo. *Luka 24,27.

36. Kako išahu putem dođoše na nekakvu vodu; i reče uškopljenik: evo vode, šta brani meni da se krstim?

37. A Filip mu reče: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajući reče: vjerujem da je Isus Hristos Sin Božij.

38. I zapovjedi da stanu kola, i siđoše oba na vodu, i Filip i uškopljenik, i krsti ga.

39. A kad iziđoše iz vode, Duh Sveti pade na uškopljenika, a anđeo *Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškopljenik; nego otiđe putem svojijem radujući se.

*1.O car. 18,12.

40. A Filip se obrete u Azotu; i prolazeći propovjedaše Jevanđelje svima gradovima, dok ne dođe u Česariju.

Savlovo obraćenje i prva iskustva u Damasku i Jerusolimu. Petar iscjeljuje Eneju i vaskrsava Tavitu.

9. A *Savle još dišući prijjetnjom i smrću na učenike Gospodnje pristupi k poglavaru svešteničkome,

*Djela 8,3.

2. I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nađe od ovoga puta, i ljude i žene svezane da dovede u Jerusolim.

3. A kad bješe na putu i dođe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba,

4. I padnuvši na zemlju ču glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš?

5. A on reče: ko si ti, Gospode? A Gospod reče: ja sam Isus, kojega ti goniš: teško ti je protivu bodila praćati se.

6. A on drhćući od straha reče: Gospode! šta hoćeš da činim? I Gospod mu reče: ustani i uđi u grad, pa će ti se kazati šta ti treba činiti.

7. A ljudi koji išahu s njim stajahu i čuđahu se, jer čujahu glas, a ne viđahu nikoga.

8. A Savle usta od zemlje, i otvorenijem očima svojijem nikoga ne viđaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask.

9. I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi.

10. A u Damasku bješe jedan učenik, po imenu Ananija, i reče mu Gospod u tvrtari: Ananija! A on reče: evo me, Gospode!

11. A Gospod mu reče: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu,

12. I vidje u utvari čovjeka, po imenu Ananiju, gdje uđe i metnu ruku na nj da progleda.

13. A Ananija odgovori: Gospode! ja čuh od mnogijeh za toga čovjeka kolika zla počinu svetima tvojima u Jerusalmu;

14. I ovdje ima vlast od glavara svešteničkih da veže sve koji prizivaju ime tvoje.

15. A Gospod mu reče: idi, jer mi je on sud izabrani da iznese ime moje pred nezabošce i careve i sinove Izrailjeve.

16. A ja ću mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje.

17. I pođe *Ananija, i uđe u kuću, i metnuvši ruke na nj reče: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha Svetoga. *Djela 22,12.

18. I odmah otpade od očiju njegovijeh kao krljušt, i odmah progleda, i ustavši krsti se.

19. I pošto pojede okrijepi se; i bi Savle nekoliko dana s učenicima koji bijahu u *Damasku. *Djela 26,20.

20. I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je On Sin Božij.

21. A svi koji slušahu divljahu se i govora-hu: nije li ovo onaj što gonjaše u Jerusalmu one koji spominjahu ime ovo, i ovdje zato dođe da ih povezane vodi glavarima svešteničkijem.

22. A Savle se većma siljaše i zabunjivaše *Jevreje koji žive u †Damasku, dokazujući da je ovo Hristos. *Djela 18,28. †Djela 9,27.

23. A kad se navršu podosta dana, dogovoriše se *Jevreji da ga ubiju. *Djela 23,12.

24. Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni čuvahu vrata dan i noć da bi ga ubili;

25. A učenici ga uzeše noću i spustiše preko zida u *kotarici. *2.Kor. 11,32.

26. A kad dođe Savle u *Jerusalim, ogle-daše da se pribije uz učenike; i svi ga se bo-jahu, jer ne vjerovahu da je učenik. *Djela 15,4.

27. A *Varnava ga uze i dovede k aposto-lima, i kaza im kako na putu vidje Gospo-da, i kako mu govori, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo.

*Djela 4,36.

28. I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i iz-lazi i slobodno propovijedaše ime Gospo-da Isusa.

29. I govoraše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju.

30. A kad razumješe braća, svedoše ga u Česariju, i otpustiše u Tars.

31. A crkve po svoj Judeji i Galileji i Sama-riji bijahu na miru, i napredovahu, i hođa-hu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom Svetoga Duha.

32. I dogodi se kad Petar obilažaše sve, da dođe i k svetima koji življahu u Lidi.

33. I nađe tamo jednoga čovjeka po ime-nu Eneju, koji već osam godina ležaše na odru, jer bješe uzet.

34. I reče mu Petar: Eneja! iscjeljuje te *Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. *Mat. 8,3.

35. I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Saronu, i obratiše se ka *Gospodu.

*Djela 9,42.

36. A u Jopi bješe jedna *učenica, po ime-nu Tavita, koje znači Srna, i ona bješe puna dobrieh djela i milostinje što činjaše.

*Jovan 15,8.

37. I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu.

38. A budući da je Lida blizu Jope, onda učenici čuvši da je Petar u njoj poslaše dva čovjeka moleći ga da ne požali truda doći do njih.

39. A Petar ustavši otide s njima, i kad do-đe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plačuću i pokazujući košulje i haljine što je radila Srna, dok je bila s njima.

40. A Petar izgnavši sve napolje kleče na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvši se k tijelu reče: Tavita! ustani. A ona otvori oči svoje, i vidjevši Petra sjede.

41. Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice, pokaza je živu.

42. I ovo se razglasi po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda.

43. I dogodi se da on osta mnogo dana u *Jopi u nekoga †Simona kožara.

*Isus N. 19,46. †Djela 10,6.

Kornilija i njegov dom
krštava apostol Petar.

10. A u Ćesariji bješe jedan čovjek Apo imenu Kornilije, kapetan od čete koja se zvaše Talijanska.

2. Pobožan i bogobožan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka;

3. On vidje na javi u utvari oko devetoga sahata dana anđela Božijega gdje siđe k njemu i reče mu: Kornilije!

4. A on pogledavši na nj i uplašivši se reče: što je Gospode? A on mu reče: molitve tvoje i milostinje iziđoše pred Boga;

5. I sad pošlji u Jopu ljude i dozovi Simona prozvanoga Petra:

6. On stoji u nekoga Simona kožara, koje- ga je kuća kod mora: on će ti kazati riječi kojima ćeš se spasti ti i sav dom tvoj.

7. I kad otide anđeo, koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojijeh slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu,

8. I kazavši im sve posla ih u Jopu.

9. A sjutradan, kad oni iđahu putem i približiše se gradu, iziđe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat.

10. I ogladnje, i šćaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, dožive viđenje,

11. I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na četiri rogla i spušta se na zemlju;

12. U kome bijahu sve četvorožne životinje na zemlji, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

13. I postade *glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedj.

*Djela 11,7.

14. A Petar reče: nipošto, *Gospode! jer nikad ne jedoh što pogano ili nečisto.

*Jezeq. 4,14.

15. I gle, *glas opet k njemu drugom: što je Bog očistio, ti ne pogani.

*Djela 11,9.

16. I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo.

17. A kad se Petar u sebi divljaše šta bi bilo viđenje koje vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilija, napitavši i našavši dom Simonov stadoše pred vratima,

18. I zovnuvši pitahu: stoji li ovdje Simon prozvani Petar?

19. A dok *Petar razmišljaše o viđenju, reče mu Duh: evo tri čovjeka traže te;

*Djela 15,7.

20. Nego ustani i siđi i idi s njima ne pre- mišljajući ništa, jer ih ja poslah.

21. A Petar sišavši k ljudima poslanijem k sebi od Kornilija reče: evo ja sam koga tra- žite; što ste došli?

22. A oni rekoše: Kornilije kapetan, *čov- vjek pravedan i bogobožan, poznat kod svega naroda jevrejskoga, primio je zapo- vijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da čuje riječi od tebe.

*Djela 22,12.

23. Onda ih dozva unutra i ugosti. A sju- tradan ustavši Petar pođe s njima, i neki od *braće koja bjehu u Jopi pođoše s njim.

*Djela 11,12.

24. I sjutradan uđoše u Ćesariju. A Kornilije čekaše ih sazavši rodbinu svoju i lju- bazne prijatelje.

25. A kad Petar šćaše da uđe, srete ga Kor- nilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se.

26. I Petar ga podiže govoreći: ustani, i ja sam čovjek.

27. I s njim govoreći uđe, i nađe mnoge koji se bijahu sabrali.

28. I reče im: vi znate kako je neprilično čovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tu- đinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga čovjeka ne zovem pogana ili nečista;

29. Zato i bez sumnje dođoh pozvan. Pi- tam vas, dakle, zašto poslaste po mene?

30. I Kornilije reče: od četvrtoga dana od ovoga časa ja postih, i u deveti sahat mo- ljah se Bogu u svojoj kući; i gle, čovjek sta- de preda mnom u haljini sjajnoj,

31. I reče: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i *milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. *Mat. 6,4.

32. Pošlji, dakle, u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kući Simona kožara kod mora, koji kad dođe kazaće ti.

33. Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro učinio što si došao. Sad, dakle, mi svi stojimo pred Bogom da čujemo sve što je tebi od Boga zapovjedbano.

34. A Petar otvorivši usta reče: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko;

35. Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu.

36. Riječ što posla sinovima Izrailjevijem, javljajući mir po *Isusu †Hristu, On je †Gospod svima.

*Djela 2,22. †Ef. 1,20. †Isa. 57,19.

37. Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji, počevši od Galileje, po krštenju koje propovijeda Jovan:

38. *Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom Svetijem i silom, koji prođe čineći dobro i iscjeljujući sve koje đavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim.

*Jovan 3,2.

39. I mi smo svjedoci svemu što učini u zemlji judejskoj i Jerusalimu; kojega i ubiše objesivši na drvo.

40. Ovoga Bog vaskrse treći dan, i dade mu da se pokaže,

41. Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvih.

42. I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedočimo *da je On narečeni od Boga Sudija živijem i mrtvijem.

*Djela 17,31.

43. Za ovo svjedoče svi proroci da će imenom njegovijem primiti oprostjenje *grijeha svi koji ga vjeruju. *Zah. 13,1; Jer. 31,34.

44. A dok još Petar govoraše ove riječi, siđe Duh Sveti na sve koji slušahu riječ.

45. I udiviše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videći da se i na neznabošce izli dar Duha Svetoga.

46. Jer ih slušahu gdje govorahu jezike, i veličahu Boga. Tada odgovori Petar:

47. Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha Svetoga kao i mi?

48. I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga moliše da ostane kod njih nekoliko dana.

Petar opravdava svoje druženje sa mnogobošcima. Širenje Jevanđelja do Antiohije. Ime: hrišćani. Staranje za braću u Judeji.

11. A čuše i apostoli i *braća koji bijahu u Judeji da i neznabošci primiše riječ Božiju. *Djela 15,3.

2. I kad iziđe Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja,

3. Govoreći: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima.

4. A Petar počevši kazivaše im redom govoreći:

5. Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i doživjevši zanos dobih viđenje, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na četiri rogla i spušta se s neba, i dođe do preda me.

6. Pogledavši u nj opazih i vidjev četvoro-nožne životinje zemaljske, i zvjerinje i bubine i ptice nebeske.

7. A čuh glas koji mi govori: ustani, Petre! pokolji i pojedi.

8. A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i nečisto nikad ne uđe u usta moja.

9. A glas mi odgovori drugom s neba govoreći: što je Bog očistio ti ne pogani.

10. A ovo bi tripud; i uze se opet sve na nebo.

11. I gle, odmah tri čovjeka staše pred kućom u kojoj bijah, poslani iz Česarije k meni.

12. A Duh mi reče da idem s njima ne premljavajući ništa. A dođoše sa mnom i ovo šest *braće, i uđosmo u kuću čovjekovu.

*Djela 10,23.

13. I kaza nam kako vidje anđela u kući svojjoj koji je stao i kazao mu: pošlji ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra,

14. Koji će ti kazati riječi kojima ćeš se spasiti ti i sav dom tvoj.

15. A kad ja počeh govoriti, siđe Duh Sveti na njih, kao i na nas u početku.

16. Onda se opomenuh riječi Gospodnje kako govoraše: *Jovan je krstio vodom, a vi ćete se krstiti Duhom Svetijem.

*Luka 3,16.

17. Kad im, dakle, Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, ko bijah ja da bih mogao zabraniti Bogu?

18. A kad čuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoreći: dakle, i neznabošcima Bog dade pokajanje za život.

19. *A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, prodoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikome ne govoreći riječi do samijem Jevrejima.

*Djela 8,1.

20. A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govoraहु Grcima propovijedajući *Jevandjelje o Gospodu Isusu.

*Djela 8,35.

21. I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratiše se ka *Gospodu.

*Djela 9,35.

22. A dođe riječ o njima do ušiju crkve koja bješe u Jerusalmu; i poslaše *Varnavu da ide tja do Antiohije;

*Djela 9,27.

23. Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu;

24. Jer bješe čovjek blag i pun Duha Svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka *Gospodu.

*Djela 5,14.

25. Varnava pak iziđe u *Tars da traži Savla; i kad ga nađe, dovede ga u Antiohiju.

*Djela 9,30.

26. I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i učiše mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše učenike hrišćanima.

27. A u te dane siđoše iz Jerusalmu proroci u Antiohiju.

28. I ustavši jedan od njih, po imenu *Agav, objavi glad veliku koja šćaše biti po vasionom svijetu; koja i bi za Klaudija česara.

*Djela 21,10.

29. A od učenika odredi svaki koliko koji mogaše da pošlju u pomoć braći koja življahu u Judeji.

30. Koje i učiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

Jakovljeva smrt. Petrovo oslobođenje. Irodova smrt.

12. U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muči neke od crkve.

2. I pogubi Jakova brata Jovanova mačem.

3. I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra, a bijahu dani prijesnijeh hljebova,

4. Kojega uhvati i baci u tamnicu, i predađe ga četvorici četvrtnika vojničkijeh da ga čuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod.

5. I tako Petra čuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka.

6. A kad šćaše Irod da ga izvede, onu noć spavaše Petar među dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima čuvahu tamnicu.

7. I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoreći: ustani brže. I spadaoše mu verige s ruku.

8. A anđeo mu reče: opaši se, i obuj obuću svoju. I učini tako. I reče mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom.

9. I izišavši idaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo činjaše, nego mišljaše da vidi utvaru.

10. A kad prodoše prvu stražu i drugu i dođoše k vratima gvozdenijem koja vođahu u grad, ona im se sama otvoriše; i izišavši prodoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega.

11. I kad dođe Petar k sebi reče: sad zaista vidim da Bog posla * anđela svojega te me

izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega čekanja naroda jevrejskoga. *Dan. 6,22.

12. I razmislivši dođe kući Marije matere *Jovana, koji se zvaše † Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu.

*Djela 13,5. †2.Tim. 4,11.

13. A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da čuje.

14. I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utrča i kaza da Petar stoji pred vratima.

15. A oni joj rekoše: jesi li ti luda? A ona potvrđivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov.

16. A Petar jednako kucaše. A kad otvorije, vidješe ga, i udiviše se.

17. A on mahnuvši na njih rukom da čute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reče: javite ovo *Jakovu i †braći. I izišavši otiđe na drugo mjesto.

*Djela 21,18. †Djela 15,13.

18. A kad bi dan, bješe ne mala buna među vojnicima, šta to bi od Petra.

19. A kad ga Irod zaiska i ne nađe, onda ispita stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Česariju onamo življaše.

20. Jer se Irod srđaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodušno dođoše k njemu, i uzevši na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskahu mira, jer se njihove *zemlje hranjahu od njegova carstva.

*Jezeq. 27,17.

21. A u određeni dan obuče se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govoraše im;

22. A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne čovječij.

23. Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i budući izjedan od crva izdahnu.

24. A *riječ Božija rastijaše i množaše se.

*Isa. 55,11.

25. A *Varnava i Savle predavši pomoć vratiše se iz Jerusalima u Antiohiju, uzevši sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

*Djela 15,37.

Prvo Pavlovo putovanje među mnogobošce. Propovijed o Jevanđelju na Kipru i u Antiohiji Pisidijskoj.

13. A u crkvi koja bješe u *Antiohiji bijahu neki proroci i učitelji, to jest: † Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i † Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Irodom četvorovlasnikom, i Savle.

*Djela 14,26. †Djela 9,27. †Rim. 16,21.

2. A kad oni služahu Gospodu i počahu, reče Duh Sveti: odvojte mi Varnavu i Savla na djelo na koje ih pozvah.

3. Tada postivši i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih.

4. Ovi, dakle, poslani od Duha Svetoga siđoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar.

5. I došavši u Salamin javiše riječ Božiju u zbornicama jevrejskima; a imahu i Jovana slugu.

6. A kad prodoše ostrvo tja do Pafa, nađoše nekakvoga čovjeka vračara i lažna pro-roka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus,

7. Koji bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, čovjekom razumnijem. Ovaj do-zvavši Varnavu i Savla zaiska da čuje riječ Božiju.

8. A Elima vračar, jer to znači ime njegovo, stade im se suprotiti, gledajući da od-vrati namjesnika od vjere.

9. A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha Svetoga pogledavši na nj,

10. Reče: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine *đavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravi-jeh puteva Gospodnjih? *1.Jov. 3,8.

11. I sad eto ruke *Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vri-jeme. I ujedanput napade na nj mrak i ta-ma, i pipajući tražашe vođu. *2.Moj. 9,3.

12. Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vje-rova, diveći se nauci Gospodnjoj.

13. A kad se *Pavle sa svojijem društvom odveze iz Pafa, dođoše u Pergu Pamfilij-sku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalim. *Djela 15,38.

14. A oni otišavši iz Perge dođoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedoše.

15. A po čitanju zakona i proroka poslaše starješine zborničke k njima govoreći: ljudi *braćo! ako je u vama riječ utjehe za narod, govorite. *Jevr. 13,22.

16. A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reče: ljudi Izrailjci i koji se Boga bojite! čujte.

17. Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji *misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. *2.Moj. 14,8.

18. I do četrdeset godina prehrani ih u pustinji.

19. I zatrvši sedam naroda u zemlji ha-naanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu.

20. I potom na četiri stotine i pedeset godina *dade im sudije do Samuila proroka. *Sud. 2,16.

21. I od tada iskaše cara, i dade im Bog Sula, sina Kisova, čovjeka od koljena Veniaminova, za četrdeset godina.

22. I uklonivši njega podiže im Davida za *cara, kome i reče svjedočeći: nađoh Davida sina Jesejeva, †čovjeka po srcu mojemu, koji će ispuniti sve volje moje.

*Os. 13,11. †1.Sam. 13,14.

23. Od njegova sjemena podiže Bog po obećanju Izrailju Spasa Isusa;

24. Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailjevu.

25. I kad završavaše Jovan tečenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja, nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obući njegovoj.

26. Ljudi braćo! sinovi roda Avraamova, i koji se među vama Boga boje! vama se posla riječ ovoga spasenija.

27. Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše Ovoga i glasove pro-ročke, koji se čitaju svake subote, osudivši ga izvršiše.

28. I ne našavši nijedne krivice smrtne moliše Pilata da ga pogubi.

29. I kad svršiše sve što je pisano za njega, *skinuše ga s drveta i metnuše u grob.

*Mat. 27,59.

30. A Bog *vaskrse ga iz mrtvih.

*Djela 2,32.

31. I *pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalem, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom.

*Djela 1,3.

32. I mi vam javljamo obećanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa;

33. Kao što je napisano i u drugom psalmu: Ti si moj Sin, ja te * danas rodih.

*Jevr. 5,5.

34. A da ga iz mrtvih vaskrse da se više ne vrati u truhljenje ovako reče: daću vam Svetinju Davidovu vjernu.

35. Zato i na drugom mjestu govori: nećeš dati da tvoj *Svetac vidi truhljenja.

*Psal. 16,10.

36. Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božijoj umrije, i metnuše ga kod ota-ca njegovijeh, i vidje truhljenje.

37. A kojega Bog podiže ne vidje truhljenja.

38. Tako da vam je na znanje, ljudi braćo! da se kroza nj vama propovijeda oprostnje *grijeha.

*Zah. 13,1; Dan. 9,24.

39. I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaće se u njemu svaki koji vjeruje.

40. Gledajte, dakle, da ne dođe na vas ono što je kazano u prorocima:

41. Vidite, nemarljivi, i čudite se, i nek vas nestane; jer ja činim djelo u dane vaše, djelo koje nećete vjerovati, ako vam ko uskazuje.

42. A kad izlažahu iz zbornice jevrejske, moljahu neznabošci da im se ove riječi u drugu subotu govore.

43. A kad se sabor razide, pođoše za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i po-božnijeh došljaka; a oni govoreći im *svjetovahu ih da ostanu u blagodat Božijoj.

*Djela 11,23.

44. A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da čuju riječi Božije.

45. A kad vidješe *Jevreji narod, napuniše se zavisti, i govorahu protivno riječima Pavlovijem nasuprot govoreći i huleći.

*Djela 14,2.

46. A Pavle i Varnava oslobodivši se rekoše: *vama je najprije trebalo da se govori riječ Božija; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da niste dostojni vječnoga života, evo se obrćemo k neznabošcima.

*Mat. 10,6.

47. Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabošcima, da budeš spasenje do samoga kraja zemlje.

48. A kad čuše neznabošci, radovahu se i slavljahu riječ Božiju, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vječni.

49. I riječ se Božija raznošaše po svoj okolini.

50. Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje.

51. A oni otresavši na njih prah sa svojijeh nogu dođoše u Ikoniju.

52. A učenici punjahu se radosti i Duha Svetoga.

Pavlov rad u Ikoniji, Listri i Dervi.
Povratak u Antiohiju.

14. U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uđoše o zbornicu jevrejsku, i govorahu tako da vjerova veliko mnoštvo Jevreja i * Grka.

*Djela 17,4.

2. A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabožaca na braću.

3. Ali oni ostaše dosta vremena govoreći slobodno o Gospodu, koji svjedočaše riječ blagodatit svoje i davaše te se tvorahu znaci i čudesa rukama njihovijem.

4. A mnoštvo gradsko razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima.

5. A kad navališe i neznabošci i Jevreji sa svojijem poglavarima da im dosade i kamenjem da ih pobiju,

6. Oni doznavši pobjegoše u gradove likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu.

7. I onamo propovijedahu Jevanđelje.

8. I jedan čovjek u Listri sjeđaše nemočan u nogama, i bješe hrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio.

9. Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavši na nj i vidjevši da vjeruje da će ozdravit,

10. Reče velikijem glasom: tebi govorim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoči, i hođaše.

11. A kad vidje narod šta učini Pavle, podigoše glas svoj govoreći likaonski: *bogovi načiniše se kao ljudi, i siđoše k nama.

*Djela 28,6.

12. I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše riječju.

13. A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vijence pred vrata, i s narodom šćadijaše da prinese žrtvu.

14. A kad čuše apostoli, Varnava i Pavle, razdriješ haljine svoje, i skočiše među narod vičući i govoreći:

15. Ljudi! šta to činite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo Jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori *nebo i t zemlju i more i sve što je u njima;

*Otkr. 14,7. †Jak. 5,17.

16. Koji u prošavšijem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putevima:

17. I opet ne ostavi sebe neposvjedočena, čineći dobro, dajući nam s neba *dažd i godine rodne, puneći srca naša jelom i veseljem.

*3.Moj. 26,4.

18. I ovo govoreći jedva ustaviše narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kući. A dok oni življahu ondje i učahu,

19. Dođoše iz Antiohije i iz Ikonije nekakvi *Jevreji, i kad se oni prepirahu slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreći da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla ka-

menjem i izvukoše ga iz grada misleći da je mrtav. *Djela 13,45.

20. A kad ga opkoliše učenici njegovi, ustade i uđe u grad, i sjutradan iziđe s Varnavom u Dervu.

21. I propovjedivši Jevanđelje gradu onome i naučivši mnoge vratili se u Listru i Ikoniju i Antiohiju

22. Utvrđujući duše učenika i svjetujući ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja ući u carstvo Božije.

23. I postavivši im starješine po *svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih †Gospodu koga vjerovaše.

*Titu 1,5. †Djela 1,24.

24. I prošavši Pisidiju dođoše u Pamfiliju.

25. I govoreći riječ Gospodnju u Pergi siđoše u Ataliju.

26. I odande otploviše u *Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božijoj na djelo koje svršiše. *Djela 13,1.

27. A kad dođoše i sabraše *crkvu, kazaše sve šta učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere. *Djela 15,4.

28. I ostaše ondje ne malo vremena s učenicima.

Sabor apostolski i odluka da se obraćenjem mnogobošcima ne nameće jaram zakona. Drugo propovjedničko Pavlovo putovanje.

15. I neki sišavši iz Judeje učahu braću: ako se ne obrežete po običaju Mojsijevu, ne možete se spasti.

2. A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepiraše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusolim za ovo pitanje.

3. A oni onda spremljeni od crkve, prolazahu kroz Finikiju i Samariju kazujući o obraćenju neznabožaca, i činjahu veliku radost svoj braći.

4. A kad dođoše u Jerusolim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što učini Bog s njima, i kako otvori neznabošcima vrata vjere.

5. Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i govorahu da ih valja obrezati, i zapovjediti da drže zakon Mojsijev.

6. A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovu riječ.

7. I po mnogom vijećanju usta Petar i reče: ljudi braćo! vi znate da Bog od prvijeh dana izabra između nas da iz mojijeh usta čuju neznabošci riječ Jevanđelja i da vjeruju.

8. I Bog, koji poznaje srca, posvjedoči im i dade im Duha Svetoga kao i nama,

9. I ne postavi nikakve razlike među nama i njima, očistivši vjerom srca njihova.

10. Sad, dakle, šta kušate Boga, i hoćete da metnete učenicima * jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponijeti?

*Gal. 5,1.

11. Nego vjerujemo da ćemo se spasti *blagodaću Gospoda Isusa Hrista kao i oni. *Rim. 3,24.

12. Onda umuče sve mnoštvo, i slušahu Varnavu i Pavla koji pripovijedahu kolike znake i čudesa učini Bog među neznabošcima preko njih.

13. A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreći: ljudi *braćo! poslušajte mene.

*Djela 12,17.

14. Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu.

15. I s ovijem se podudaraju riječi proroka, kao što je napisano:

16. Potom ću se vratiti, i sazidaću dom *Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviću, i podignuću ga, *Amos 9,11.

17. Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo.

18. Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova;

19. Zato ja velim da se ne dira u neznabošce koji se obraćaju Bogu;

20. Nego da im se zapovjedi da se čuvaju od *priloga idolskijeh i od †bluda i od uda-

vljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne čine.

*1.Moj. 35,2; 2.Moj. 20,3,23;
Jezek 20,30; 1.Kor. 8,1; Otkr. 2,14,20; 9,20,21;
†1.Kor. 6,9,18; Gal. 5,19; Ef. 5,3.

21. Jer Mojsije ima od starijih vremena u svijem gradovima one koji ga propovijedaju, i po zbornicama čita se svake subote.

22. Tada nađoše za dobro *apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da ih pošlju u Antiohiju s Pavlom i Varnavom, †Judu koji se zvaše ‡Varsava, i Silu, ljude znamenite među braćom.

*Djela 15,6. †Djela 15,27. ‡Djela 1,23.

23. I napisade rukama svojima ovo: Apostoli i *starješine i braća pozdravljaju braću koja su po Antiohiji i Siriji i Kilikiji što su od neznabožaca.

*Djela 15,6.

24. Budući da mi čusmo da *neki od nas iziđavši smetoše vas riječima, i raslabiše duše vaše govoreći vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovjedismo;

*Djela 15,1.

25. Zato nađosmo za dobro mi jednostavno sabrani izabrane ljude poslati vama s ljubaznijem našijem Varnavom i Pavlom, 26. S ljudima koji su predali *duše svoje za ime †Gospoda našega Isusa Hrista.

*Sud. 5,18. †Fil. 2,29.

27. Poslasmu, dakle, Judu i Silu, koji će to i riječima kazati.

28. Jer nađe za dobro Sveti Duh i mi da nikakvih tegoba više ne mećemo na vas osim ovijeh potrebnijeh:

29. Da se čuvate od priloga idolskijeh i od krvi i od udavljenoga i od bluda, i što nećete da se čini vama ne činite drugima; od čega, ako se čuvate, dobro ćete činiti. Budite zdravi.

30. A kad ih opremiše, dođoše u Antiohiju, i sabravši narod predaše poslanicu.

31. A kad pročitaše, obradovaše se utjesi.

32. A Juda i Sila, koji i *proroci bijahu, mnogijem riječima utješiše braću i utvrdiše.

*Djela 13,1.

33. I pošto bjehu onamo neko vrijeme, otpustiše ih braća s mirom k apostolima.

34. No Sila nađe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalem.

35. A Pavle i *Varnava življahu u Antiohiji i učahu i propovijedahu riječ Gospodnju s mnogima drugijem.

*Djela 13,1.

36. A poslije nekoliko dana reče Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i obiđemo braću po svijem gradovima po kojima propovijedasmu riječ Gospodnju kako žive.

37. A Varnava šćaše da uzmu sa sobom *Jovana prozvanoga †Marka.

*Djela 12,12. †Kol. 4,10.

38. *Pavle pak govoraše: onoga koji je odustao u Pamfiliji i nije išao s nama na djelo na koje smo bili određeni, da ne uzimamo sa sobom.

*Djela 13,13.

39. Tako postade raspra da se oni razdvojiše, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar.

40. A Pavle izabravši Silu iziđe predan *blagodati Božijoj od braće.

*Djela 14,26.

41. I prolažашe kroz Siriju i Kilikiju utvrđujući crkve.

Pavle prihvata Timotija i prenosi Jevanđelje iz Azije u Evropu.

Njegovi doživljaji u Filibi: Lidija i tamničar vjeruju Gospoda.

16. D ođe pak u *Dervu i u †Listru, i gle, ondje bješe neki učenik, po imenu †Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovaše, a oca Grka;

*Djela 14,6. †2.Tim. 3,11. ‡Djela 19,22.

2. Za njega dobro svjedočahu braća koja bijahu u Listri i u Ikoniji.

3. Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima: jer svi znadijahu oca njegova da bješe Grk.

4. I kad prolažahu po gradovima, preda-vaše im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusallimu.

5. A crkve se utvrđivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više.

6. A kad prodoše Frigiju i galatijsku zemlju, zabrani im Duh Sveti govoriti riječ u Aziji.

7. A kad dođoše u Misiju šćadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dađe.

8. A kad prođoše Misiju, siđoše u Troadi.

9. I Pavlu se javi utvara noću: bješe jedan čovjek iz Makedonije, i stajaše moleći ga i govoreći: dođi u Makedoniju i pomozí nam.

10. A kad vidje utvaru, odmah gledasmo da iziđemo u *Makedoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanđelje. *2.Kor. 2,13.

11. A kad se odvezosmo iz Troade, dođosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj,

12. A odande u *Filibu, koja je prvi grad zemlje Makedonije, naselje rimsko; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana.

*Fil. 1,1.

13. A u dan subotni iziđosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govormo ženama koje se bijahu sabrale.

14. I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i *Gospod otvori srce njezino da pazi na riječi Pavlove.

*Isa. 50,5.

15. A kad se krsti ona i kuća njezina, moljaše nas govoreći: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uđite u moju kuću i živite. I natjera nas.

16. A dogodi se kad iđasmo na molitvu da nas sretne jedna robinja koja imaaše duh pogađački i vraćajućí donošaše veliki dobitak svojijem gospodarima.

17. Ova pođe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreći: ovi su ljudi sluge Boga najviše-ga, koji javljaju nama put spasenija.

18. I ovako činjaše mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reče duhu: zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, iziđi iz nje. I iziđe u taj čas.

19. A kad vidješe njezini gospodari da iziđe nada njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima.

20. I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, *i mute po našem gradu,

*1.O car. 18,17.

21. I propovijedaju običaje kojijeh nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani.

22. I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovjediše da ih šibaju.

23. I pošto ih zdravo izbiše baciše ih u *tamnicu, i zapovjediše tamničaru da ih dobro čuva. *2.Kor. 11,23.

24. Primivši takvu zapovijest, on ih baci u najdonju *tamnicu i noge im metnu u klade. *Jer. 20,2.

25. A u ponoći bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvaljahu Boga; a sužnji ih slušahu.

26. A ujedanput tako se vrlo zatrese *zemlja da se pomjesti temelj tamnički; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. *Mat. 28,2.

27. A kad se probudi *tamničar i vidje otvorena vrata tamnička, izvadi nož i ščasaše da se ubije, misleći da su pobjegli sužnji.

*Djela 16,36.

28. A Pavle povika jakim glasom: ne čini sebi zla nikakva, jer smo mi svi ovdje.

29. A on zaškavši svijecú uletje i drhćuci pripade k Pavlu i Sili;

30. I izvedavši ih napolje reče: gospodo! šta mi treba činiti da se spasem?

31. A oni rekoše: vjeruj Gospoda Isusa Hrista i spašćeš se ti i sav dom tvoj.

32. I kazaaše mu riječ Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu.

33. I uze ih u onaj sahat noći i opraa im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah.

34. I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovaše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga.

35. A kad bi dan, poslaše vojvode sluge govoreći: pustite ova dva čovjeka.

36. A tamničar kaza riječi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad, dakle, iziđite i idite s mirom.

37. A *Pavle reče njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, baciše u tamnicu: i sad hoće tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka dođu i izvedu nas. *Djela 22,25.

38. A sluge kazaše vojvodama ove riječi; i uplašise se kad čuše da su *Rimljani;

*Djela 22,29.

39. I došavši umoliše ih i izvedoše, moleći da iziđu iz grada.

40. A kad iziđoše iz tamnice, dođoše k Lidiji, i vidjevši *braću utješise ih, i otidoše.

*Luka 22,32.

Pavle propovijeda u Solunu,
Veriji i Atini.

17. Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju dođoše u Solun, gdje bješe zbornica jevrejska.

2. I Pavle po običaju svome uđe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma,

3. Pokazujući i dokazujući im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega ja, reče, propovijedam vama, jest Hristos.

4. I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijeh Grka mnoštvo veliko, i od žena gospodskih ne malo.

5. Ali tvrdovrati Jevreji zavidahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši četu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuću Jasonovu, i tražahu da ih izvedu pred narod.

6. A kad njih ne nađoše, povukoše Jasona i neke od braće pred starješine gradske vičući: ovi što zamutiše vasioni svijet dođoše i ovdje,

7. Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv česarevijeh zapovijesti, govoreći da ima drugi car, Isus.

8. I smutiše narod i starješine gradske koji ovo čuše.

9. Ali kad ih Jason i ostali zadovoljiše odgovorom, pustiše ih.

10. A *braća odmah noću opraviše Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo uđoše u zbornicu jevrejsku.

*Djela 17,14.

11. Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što žive u Solunu; oni primiše riječ sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako.

12. Tako vjerovaše mnogi od njih, i od poštenijeh grčkih žena i od ljudi ne malo.

13. A kad razabraše Jevreji solunski da Pavle u Veriji propovjeda riječ Božiju, dođoše i onamo te uzdiгоše i pobuniše narod.

14. A braća onda odmah opraviše Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaše ondje.

15. A pratioci dovedoše *Pavla do Atine; i primivši zapovijest za Silu i Timotija da dođu k njemu što brže, vratise se.

*Djela 18,5.

16. A kad ih Pavle čekaše u Atini, razdraži se duh njegov u njemu gledajući grad pun idola;

17. I prepiraše se s Jevrejima i bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se susreताše.

18. A neki od epikurovaca i od stojećikijeh mudraca prepirahu se s njim; i jedni govoraхu: šta hoće ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoće nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaše Jevanđelje o Isusu i o vaskrseniju.

19. Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreći: možemo li razumjeti kakva je та nova nauka što ti kazuješ?

20. Jer nešto novo mećeš u naše uši; hoćemo, dakle, da vidimo šta će to biti.

21. A Atinjani svi i putnici iz drugih zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju.

22. A Pavle stavši nasred Areopaga reče: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni;

23. Jer prolazeći i motreći vaše svetinje nađoh i oltar na kome bješe napisano: Bogu Nepoznatome. Kojega, dakle, ne znajući poštuјete onoga vam ja propovijedam.

24. Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, On budući gospodar *neba i tземlje, ne živi u rukotvorenijem đcrkvama,

*Mat. 11,25. †Djela 14,15. ‡Djela 7,48.

25. Niti prima ugađanja od ruku čovječijih, kao da bi Onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve.

26. I učinio je da od jedne krvi sav rod čovječij živi po svemu licu zemaljskome, i

*postavio je naprijed određena vremena i međe njihovoga življenja: *O Jovu 14,5.

27. Da traže *Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; *Jer. 23,24.

28. Jer kroz njega živimo, i mičemo se, i jesmo; kao što i neki od vašijeh pjevača rekoše: jer smo i rod njegov.

29. Kad smo, dakle, rod Božij, *ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski načinili po smišljanju svome.

*Isa. 40,18.

30. Ne gledajući, dakle, Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju;

31. Jer je postavio dan u koji će suditi vasionome svijetu po pravdi preko čovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih.

32. A kad čuše za vaskrsenije iz mrtvih, onda se jedni rugahu; a jedni rekoše: da te čujemo opet o tom.

33. Tako Pavle otide između njih.

34. A neki ljudi pristaše uza nj i vjerovali; među kojima bješe i Dionisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

Pavle u Korintu, odakle se preko

Efesa vraća u Jerusalim i Antiohiju.

Polazi na svoj treći propovjednički put.

Apolo u Efesu.

18. **A** potom se odluči Pavle od Atine i dođe u Korint,

2. I nađe jednoga Jevrejina, po imenu *Akilu, rodom iz Ponta, koji bješe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom, jer bješe zapovjedio Klaudijie da svi Jevreji idu iz Rima, i dođe k njima.

*Rim. 16,3.

3. I budući da bješe onoga istog zanata, osta kod njih da radi, jer bijahu ćilimarskog zanata.

4. A raspravljalaše se u zbornicama svake subote, i nadgovaralaše Jevreje i Grke.

5. I kad siđoše iz Makedonije Sila i Timotije, Pavle se posveti svjedočenju Jevrejima da je Isus Hristos.

6. A kad se oni protivljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reče im: krv vaša na vaše glave; ja sam čist, otsad idem u nezna-bošće.

7. I otišavši odande dođe u kuću nekoga po imenu Justa, koji poštovaše Boga, i kojega kuća bješe kraj zbornice.

8. A Krisp, starješina zbornički, vjerova Gospoda sa svijem domom svojijem; i od Korinćana mnogi koji slušahu vjerovali i krstiliše se.

9. A Gospod reče Pavlu noću u utvari: ne boj se, nego govori, i da ne učitiš;

10. Jer sam ja s tobom, i niko se neće usuditi da ti što učini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu.

11. I on boravi ondje godinu i šest mjeseci učeci ih riječi Božijoj.

12. A kad bješe Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud,

13. Govoreći: ovaj nagovara ljude da poštuju Boga protiv zakona.

14. A kad *Pavle ščaće da otvori usta, reče Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji!

*Djela 25,19.

15. Ali kad su prepiranja za riječi i za ime-na i za zakon vaš, gledajte sami; jer ja sudi-ja tome neću da budem.

16. I izagna ih iz sudnice.

17. Onda svi Grci uhvatiše *Sostena, starješinu zborničkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario.

*1.Kor. 1,1.

18. A Pavle osta još pozadugo, i oprostivši se s braćom otplovi u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostriže glavu u *Kenhreji, jer se bješe zavjetovao.

*Rim. 16,1.

19. I dođe u Efes; i njih ostavi ondje, a on uđe u zbornicu, i prepiraše se s Jevrejima.

20. A kad ga oni moliliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede,

21. Nego se oprostí s njima govoreći: valja mi, makar kako bilo, * ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiću se opet k vama. I odveze se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaše u Efesu.

*Mat. 26,39.

22. I došavši u Ćesariju, izide i pozdravi se s crkvom, i siđe u Antiohiju.

23. I provedavši nekoliko vremena izide i prođe redom galatijsku zemlju i Frigiju utvrđujući sve učenike.

24. A dođe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, čovjek rječit i silan u knjigama.

25. Ovaj bješe upućen na put Gospodnji, i goreći duhom, govoraše i učaše pravo o *Gospodu, a znadijaše samo †krštenje Jovanovo.

*Rim. 12,11. †Djela 19,3.

26. I ovaj poče slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga čuše Akila i Priskila, primiše ga i još mu bolje pokazaše put Gospodnji.

27. A kad on ščaaše da prijeđe u Ahaju, poslaše braća naprijed i pišaše učenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaću;

28. Jer zdravo nadvlađivaše *Jevreje jednako pred narodom dokazujući iz †pisma da je Isus †Hristos.

*Djela 9,22. †1.Kor. 15,3. †Luka 24,26.

Pavle u Efesu. Buna zlatara
Dimitrija.

19. Dogodi se pak, kad bješe Apolos u Korintu, da Pavle prolazaše gornje zemlje, i dođe u Efes, i našavši neke učenike,

2. Reče im: jeste li primili Duha Svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoše: nije-smo ni čuli da ima Duh Sveti.

3. A on im reče: na što se, dakle, krstiste? A oni rekoše: na krštenje Jovanovo.

4. A Pavle reče: *Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreći narodu da vjeruju Onoga koji će za njim doći, to jest, Hrista Isusa.

*Mat. 3,11.

5. A kad to čuše, krstiše se u ime Gospoda Isusa.

6. A kad Pavle metnu ruke na njih, siđe Duh Sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu.

7. A bijaše ljudi svega oko dvanaest.

8. I ušavši u zbornicu govoraše slobodno tri mjeseca učeći i uvjeravajući za carstvo Božije.

9. I *kad neki bijahu otvrdnuli i svađahu se huleći na put Gospodnji pred narodom, otstupi od njih i odlučí učenike, i svaki dan razgovaraše u školi nekoga Tirana.

*2.Tim. 1,15.

10. I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, čuše riječ Gospoda Isusa.

11. I Bog činjaše ne mala *čudesa rukama Pavloviem,

*Rim. 15,19.

12. Tako da su i pojaseve i ubrušćice znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljivahu od bolesti, i duhovi zli izlažahu iz njih.

13. I počеше neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu *đavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govoreći: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda.

*Mat. 12,27.

14. A bijahu nekijeh sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara svešteničkoga, koji ovo činjahu.

15. A duh zli odgovarajući reče: *Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste?

*Mat. 8,29.

16. I skočivši na njih čovjek u kome bješe zli duh nadvlada ih, i pritište ih pod se tako da goli i izranjeni utekoše iz one kuće.

17. I ovo doznadoše svi koji življahu u Efesu, i Jevreji i Grci; i uđe strah u sve njih, i veličaše se ime Gospoda Isusa.

18. I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su učinili.

19. A mnogi od onijeh koji čarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proračunaše i nadaše da su vrijedele pedeset hiljada groša.

20. Tako silno rastijaše i nadvlađivaše *ri-
ječ †Gospodnja. *Isa. 55,11. †2.Sol. 3,1.

21. I kad se ovo završi, namisli *Pavle da
prođe preko Makedonije i Ahaje, i da ide u
†Jerusalim, i reče: pošto budem tamo, valja
mi i Rim vidjeti. *Djela 20,16. †Djela 20,22.

22. I posla u Makedoniju dvojicu od oni-
jih koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on
osta neko vrijeme u Aziji.

23. A u ono vrijeme podiže se ne mala bu-
na puta radi Gospodnjega,

24. Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitri-
je, koji građaše Dijani srebrne crkvice i da-
vaše majstorima ne mali posao,

25. On skupi ove i drugih ovakovijeh
stvari majstore, i reče: ljudi! vi znate da od
ovoga posla mi imamo dobitak za svoje
življenje;

26. I vidite i čujete da ne samo u Efesu ne-
go gotovo po svoj Aziji, ovaj Pavle odvrati
narod mnogi, govoreći: to nijesu bogovi
što se rukama čovječijim građe.

27. I ne samo što će ova nesreća doći na
naš zanat da ne prolazi, nego se neće mariti
ni za crkvu velike boginje Dijane, i propa-
šće veličanstvo one koju sva Azija i vasioni
svijet poštuje.

28. A kad oni ovo čuše, napuniše se gnje-
va, i vikahu govoreći: velika je Dijana
Efeska!

29. I sav se grad napuni bune: i navalivši
jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Ari-
starha iz *Makedonije, drugove Pavlove.

*Djela 20,1.

30. A kad Pavle ščaaše da ide među narod,
ne dadoše mu učenicu.

31. A neki i od azijskijeh poglavara koji
mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svje-
tujući ga da ne izlazi na zborište.

32. Jedni pak vikahu jedno, a drugi drugo;
jer bijaše sabor smućen, i najviše ih ne zna-
dijahu zašto su se skupili.

33. A jedni od naroda izvukoše Aleksan-
dra, kad ga Jevreji izvedoše. A *Aleksandar
mahnuvši rukom ščaaše da odgovori
narodu. *1.Tim. 1,20.

34. A kad ga poznaše da je Jevrejin, povi-
kaše svi u glas, i vikahu oko dva sahatu: ve-
lika je Dijana Efeska.

35. A pisar utišavši narod reče: ljudi Efe-
sci! Ko je taj čovjek koji ne zna da grad Efes
slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip
nebeski?

36. Kad, dakle, to ne može niko odreći,
valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne
činite;

37. Jer dovedoste ove ljude koji niti su cr-
kvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu
boginju.

38. A Dimitrije i majstori koji su s njim ako
imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju
namjesnici, neka tuže jedan drugoga.

39. Ako li što drugo ištete, neka se izvidi
na pravoj skupštini.

40. Jer se bojimo da ne budemo tuženi za
današnju bunu; a nijednoga uzroka nema
kojijem bismo se mogli opravdati za ovu
bunu. I ovo rekavši raspusti narod koji se
bješe sabrao.

Pavle putuje u Makedoniju i Grčku, a
zatim opet u Malu Aziju. Vraća u život
Evtiha. Pavlov rastanak sa starješinama
crkve u Efesu.

20. A pošto se utiša buna, dozva Pa-
vle učenike, i utješivši ih opro-
sti se s njima, i iziđe da ide u *Makedoniju.

*1.Kor. 16,5.

2. I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih
mnogijem riječima, dođe u Grčku.

3. Poživljevši pak onamo tri mjeseca sta-
doše mu Jevreji raditi o glavi kad ščaaše da
se odveze u Siriju, i namisli da se vrati pre-
ko Makedonije.

4. I pođe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz
Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj
iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz
Azije.

5. Ovi otišavši naprijed čekahu nas u
Troadi.

6. A mi se odvezosmo poslije dana prije-
snijeh hljebova iz Filibe, i dođosmo k nji-
ma u Troadu za pet dana, i ondje ostasmo
sedam dana.

7. A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše učenici da lome hljeb, govoraše im Pavle, jer šćaše sjutra dan da pođe, i proteže besjedu do ponoći.

8. I bijahu mnoge svijeće gore u sobi gdje se bijasmo sabrali.

9. A sjeđaše na prozoru jedno momče, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s trećega poda, i digoše ga mrtva.

10. A Pavle sišavši pade na nj, i zagrlivši ga reče: ne uznemiravajte se, jer je *duša njegova u njemu. *1.O car. 17,21.

11. Onda izide gore, i prelomivši hljeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide.

12. A momče dovedoše živo, i utješise se ne malo.

13. A mi došavši u lađu, odvezosmo se u As, i odande šćasmo da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovjedio, hoteci sam da ide pješice.

14. A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i dođosmo u Mitilinu.

15. I odande odvezavši se dođosmo sjutra dan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noćismo u Trigiliju; i sjutra dan dođosmo u Milit.

16. Jer *Pavle namisli da prođemo mimo Efesa da se ne bi zadržao u Aziji; jer hićaše, ako bude moguće, da bude o †Pedesetnici u Jerusalimu. *Djela 21,4. †1.Kor. 16,8.

17. Ali iz Milita posla u Efes i dozva *stariješine crkvene. *1.Tim. 4,14.

18. I kad dođoše k njemu, reče im: vi znate od prvoga dana kad dođoh u Aziju kako s vama jednako bih

19. Služeći Gospodu sa svakom poniznosti i mnogijem suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi rađahu o glavi;

20. Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas naučim pred narodom i po kućama,

21. Svjedočeći i *Jevrejima i Grcima pokajanje pred Bogom i vjeru u Gospoda našega †Isusa Hrista. *Djela 18,5. †Djela 2,38.

22. I sad evo ja svezan Duhom idem u *Jerusalim ne znajući šta će mi se u njemu dogoditi; *Djela 19,21.

23. Osim da Duh Sveti po svijem gradovima svjedoči, govoreći da me okovi i nevolje čekaju.

24. Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim tečenje svoje s radošću i *službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedočim Jevanđelje blagodati Božije. *Djela 1,17.

25. I evo sad znam da više nećete vidjeti mogega lica, vi svi među kojima prolazih propovijedajući carstvo Božije.

26. Zato vam svjedočim u današnji dan da sam ja čist od krvi sviju;

27. Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju.

28. Pazite, dakle, na sebe i na sve *stado u kome vas Duh Sveti † postavi starešinama da pasete crkvu †Gospoda i Boga koju steče krvlju svojom; *1.Petr. 5,2. †1.Kor. 12,28. †Djela 13,2.

29. Jer ja ovo znam da će po odlasku moje ući među vas teški vuci koji neće štedjeti stada;

30. I između vas samijeh postaće ljudi koji će govoriti izvrnutu nauku da odvrćaju učenike za sobom.

31. Zato gledajte i opominjte se da tri godine, dan i noć, ne prestajah učeći sa suzama svakoga od vas.

32. I sad vas, braćo, predajem Bogu i riječi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo među svima osvećenima.

33. Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaiskah.

34. Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužise ove ruke moje.

35. Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoćnima, i opominjati se riječi *Gospoda Isusa koju On reče: mnogo je blaženije davati negoli uzimati. *Priče 19,17.

36. I ovo rekavši kleče na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu.

37. A sviju stade veliki plač i zagrlivši Pavla cjelivahu ga,

38. Žalosni najviše za riječ koju reče da više neće vidjeti lica njegova; i otpратиše ga u lađu.

Pavle iz Mileta putuje u Jerusolim.
U Hramu uhvaćen i odveden
u rimski okò.

21. I kad bi te se odvezosmo otrgnuvši se od njih, idući pravo dođosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru.

2. I našavši lađu koja polazi u Finikiju, uđosmo i odvezosmo se.

3. A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i plovijasmo u Siriju, i stadosmo u Tirus; jer ondje valjaše da se istovari lađa.

4. I našavši učenike ostasmo ondje sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusolim.

5. A kad bi te mi dane navršismo, izišavši išasmo, i praćahu nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijegu pomolismo se Bogu.

6. I oprostivši se jedan s drugim uđosmo u lađu; a oni se vratіše svojijem kućama.

7. A mi počevši plovljenje od Tira, dođosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braćom ostasmo kod njih jedan dan.

8. A sutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim dođosmo u Ćesariju; i ušavši u kuću *Filipa jevanđelista, koji bješe jedan od sedam đakona, ostasmo kod njega.

*Djela 8,40.

9. I ovaj imaše četiri kćeri djevojke koje proricahu.

10. Stojeći mi pak ondje mnogo dana, dođe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav;

11. I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reče: tako veli Duh Sveti: čovjeka kojega je ovaj pojas, ovako će ga svezati u Jerusalimu Jevreji, i predaće ga u ruke neznabožaca.

12. I kad čusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusolim.

13. A Pavle odgovori i reče: šta činite te plaćete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoću, nego i umrijeti u Jerusalmu gotov sam za ime *Gospoda †Isusa.

*Djela 20,24. †2.Kor. 4,10.

14. A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude.

15. A poslije ovijeh dana spremivši se iziđosmo u Jerusolim.

16. A dođoše s nama i neki učenici iz Ćesarije vodeći sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga učenika, u kojega bismo mi stajali.

17. I kad dođosmo u *Jerusolim, primiše nas braća ljubazno.

*Djela 15,4.

18. A sutradan otide Pavle s nama k *Jakovu, i dođoše sve starješine.

*Djela 15,13; Djela 12,17.

19. I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta učini Bog među neznabošcima njegovom službom.

20. A oni čuvši hvaljahu Boga i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svi teže na stari zakon.

21. A doznali su za tebe da učiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive među neznabošcima, kazujući da im ne treba obrezivati djece svoje, niti držati običaja otačkijeh.

22. Šta ćemo, dakle, sad? narod će se sabrati jamačno; jer će čuti da si došao.

23. Ovo, dakle, učini što ti rećemo: u nas imaju četiri čovjeka koji su se zavjetovali Bogu;

24. Ove uzmi i očisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svi će doznati da ono što su čuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš *zakon i živiš po njemu.

*4.Moj. 6,13.

25. A za neznabošce koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni tako ništa ne drže osim da se čuvaju od priloga idolskijeh, i od krvi, i od udavljenoga, i od bluda.

26. Tada Pavle uze one ljude, i sutradan očistivši se s njima, uđe u *crkvu, i pokazao kako

izvršuje dane očišćenja, dokle se ne prinese žrtva za svakoga od njih. *Djela 24,18.

27. A kad šćaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u *crkvi oni †Jevreji što bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj *Djela 24,18. †1.Sol. 2,14.

28. Vičući: pomagajte, ljudi Izrailjci! ovo je *čovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uči sve svuda; pa još i Grke uvede u †crkvu i opogani sveto mjesto ovo. *Djela 6,13. †Djela 24,6.

29. Jer bijahu vidjeli s njim u gradu *Trofima iz Efesa, za kojega mišljahu da ga je uveo Pavle u crkvu. *2.Tim. 4,20.

30. I sav se grad podiže, i navali narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vucijahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvoriše vrata.

31. A kad šćahu da ga ubiju, dođe glas gore k *vojvodi od čete da se pobuni sav Jerusolim. *Djela 24,22.

32. A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotrča na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike preštaše tući *Pavla. *Djela 22,25.

33. A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je učinio.

34. A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko.

35. A kad bi na stepenicama, moraše ga vojnici nositi zbog sile naroda.

36. Jer za njim prista mnoštvo naroda koji vikahu: pogubi ga.

37. A kad šćaše Pavle da uđe u oko, reče vojvodi: je li mi slobodno govoriti što tebi? A on reče: zar umiješ grčki?

38. Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju četiri hiljade hajduka?

39. A Pavle reče: ja sam čovjek *Jevrejin iz Tarsa, građanin poznatoga grada u Kilikiji: nego te molim dopusti mi da govorim narodu. *Fil. 3,5.

40. A kad mu dopusti, stade Pavle na stepenicama i mahnu rukom na narod; i kad

postav velika tišina progovori jevrejskim jezikom govoreći:

Pavle opisuje Jevrejima svoje obraćenje Hristu.

22. Ljudi, *braćo i ocevi! čujte sad moj odgovor vama. *Djela 7,2.

2. A kad čuše da im jevrejskijem jezikom progovori, još veća tišina posta. I reče:

3. Ja sam čovjek Jevrejin, koji sam rođen u Tarsu Kilikijskome, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamalilovijeh, naučen upravo otačkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas.

4. Ja ovaj put gonih do same smrti, vežući i predajući u tamnicu i ljude i žene,

5. Kao što mi svjedoči i poglavar sveštenički i sve starješine; od kojijeh i poslanice primih na braću koja žive u Damasku; i idah da dovedem one što bijahu onamo svezane u Jerusolim da se muče.

6. A kad idah i približih se Damasku, dogodi mi se oko podne da me ujedanput obasja velika svjetlost s neba.

7. I padoh na zemlju, i čuh glas, koji mi govori: Savle! Savle! zašto me goniš?

8. A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reče: ja sam Isus Nazarećanin, kojega ti goniš.

9. A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplaših se; ali ne čuše glasa koji mi govoraše.

10. A ja rekoh: šta ću činiti, Gospode? A Gospod mi reče: ustani i idi u Damask, i tamo će ti se kazati za sve što ti je određeno da činiš.

11. I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, vođahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i dođoh u *Damask. *Djela 9,8.

12. A neki *Ananija †čovjek pobožan po zakonu, posvjedočen od sviju Jevreja koji žive u Damasku, *Djela 9,10. †Djela 10,22.

13. Došavši k meni stade i reče mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj čas pogledah na nj.

14. A on mi reče: Bog otaca našijeh izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš

Pravednika, i da čuješ glas iz usta njegovijeh:

15. Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si vidio i čuo.

16. I sad šta oklijevaš? Ustani i krsti se, i operi se od grijeha svojijeh, prizvavši ime Gospoda *Isusa. *Djela 2,38.

17. A dogodi se, kad se vratih u *Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da doživjeh zanos, *Djela 9,26.

18. I vidjeh ga gdje mi govori: pohiti te iziđi iz Jerusalima, jer neće primiti svjedočanstva tvojega za mene.

19. I ja rekoh: Gospode! sami znaju da sam ja metao u *tamnice i bio po zbornicama one koje te vjeruju. *Djela 8,3.

20. I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na *smrt njegovu, i čuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. *Djela 8,1.

21. I reče mi: idi; jer ću ja daleko da te pošljem u neznabošce.

22. A oni ga slušahu do ove riječi, pa podiгоše glas svoj govoreći: uzmi sa zemlje takvoга; jer ne treba da živi.

23. A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo,

24. Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reče da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu na nj.

25. I kad ga pritegoše uzicama, reče *Pavle kapetanu, koji stajaše ondje: zar vi možete tući čovjeka Rimljanina, i još bez suda? *Djela 16,37.

26. A kad ću kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreći: gledaj šta ćeš činiti; jer je ovaj čovjek Rimljanin.

27. A vojvoda pristupivši reče mu: kaži mi jesi li ti Rimljanin? A on reče: da.

28. A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga građanstva dobio. A Pavle reče: a ja sam se i rodio s njime.

29. Onda otstupiše odmah od njega oni što šćadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao.

30. A sutradan, želeći doznati istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da dođu glavari sveštenički i sav Sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

Pavle pred Sinedrionom.

Fariseji i sadukeji prepiru se zbog njega. Govori mu Gospod. Pavla odvede u Cesariju i tako se ne ostvaruje zavera protiv njega.

23. **A**nno Pavle pogledavši na Skupštinu reče: ljudi braćo! ja sa svom dobrom savjesti življeh pred Bogom da samoga ovog dana.

2. A poglavar sveštenički Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima.

3. Tada mu reče Pavle: tebe će Bog biti, zide okrećeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajući zakon zapovijedaš da me tuku.

4. A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara svešteničkoga?

5. A Pavle reče: ne znadoh, braćo, da je poglavar sveštenički, jer stoji napisano: *starješini naroda svojega da ne govoriš ružno. *2.Moj. 22,28.

6. A znajući Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja povika na Skupštini: ljudi braćo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz mrtvijeh doveden sam na sud.

7. A kad on ovo reče, postade raspra među sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod.

8. Jer sadukeji govore da nema vaskrsenija, ni anđela ni duha; a fariseji priznaju oboje.

9. I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se među sobom govoreći: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome čovjeku; ako li mu govori duh ili anđeo, da se ne suprotimo Bogu.

10. A kad posta raspra velika, pobojavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siđu vojnici i da ga otmu između njih, i da ga odvedu u oko.

11. A onu noć stade *Gospod pred njega i reče: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedočio za mene u Jerusalmu, tako ti valja i u Rimu svjedočiti. *Djela 18,9.

12. A kad bi dan, učiniše neki od Jevreja vijeću i zakleše se govoreći da neće ni jesti ni piti, dokle ne ubiju Pavla.

13. A bješe ih više od četrdeset koji ovu zakletvu učiniše.

14. Ovi pristupivši glavarima sveštencičkim i starješinama, rekoše: kletvom zaklesmo se da nećemo ništa okusiti, dok ne ubijemo Pavla;

15. Sad, dakle, vi sa Saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli doznati bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi.

16. A sin sestre Pavlove čuvši za ovu zasedu dođe i uđe u oko i kaza Pavlu.

17. A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reče: ovo momče odvedi k *vojvodi, jer ima nešto da mu kaže. *Djela 22,26.

18. A on ga uze i dovede k vojvodi, i reče: sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momče dovedem k tebi koje ima nešto da ti govori.

19. A vojvoda uzevši ga za ruku, i otišavši nasamo, pitaše ga: šta je što imaš da mi kažeš?

20. A ono reče: *Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na Skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; *Djela 20,3.

21. Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga čekaju od njih više od četrdeset ljudi koji su se zakleli da neće ni jesti ni piti, dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i čekaju tvoje obećanje.

22. A vojvoda onda otpusti momče zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio.

23. I dozvavši dvojicu od kapetana reče: priprave mi dvjesta vojnika da idu do Ćesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po trećemu sahatu noći.

24. I neka dovedu konje da posade *Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. *Djela 24,1.

25. I napisao poslanicu u kojoj ovako govoraše:

26. Od Klaudija *Lisija čestitome Filiksuz pozdravlje. *Djela 24,22.

27. Čovjeka ovoga uhvatiše Jevreji i šćahu da ga ubiju; ja pak dođoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljanin.

28. I želeći doznati uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu Skupštinu.

29. Tada nađoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zaslužuje *smrt ili okove. *Djela 26,31.

30. I doznavši ja ugovor jevrejski o glavi ovoga čovjeka, odmah ga poslah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu šta imaju na nj. Zdrav budi!

31. A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noću u Antipatridu.

32. A sjutra dan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se u oko.

33. A oni došavši u *Ćesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla preda nj. *Djela 8,40.

34. A sudija pročitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz *Kilikije, *Djela 6,9.

35. Reče: ispitaću te kad suparnici tvoji dođu. I zapovjedi da ga čuvaju u dvoru Irodovom.

Pavle pred sudijom Filiksom.

24. **A** poslije pet dana siđe *poglavar sveštencički Ananija sa starješinama i s retorom nekim Tertulom, koji iziđoše pred sudiju protiv Pavla. *Djela 23,2.

2. A kad njega dozvaše, poče Tertul tužiti ga govoreći: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu čine tvojijem promišljanjem,

3. U svakom događaju i svuda, čestiti Filikse! primamo sa svakom zahvalnošću.

4. Ali da ti mnogo ne dosađujem, molim te da nas ukratko poslušas sa svojom krotošću.

5. Jer nađosmo ovoga čovjeka da je kuga, i podiže bunu protiv sviju Jevreja po vasio-nom svijetu, i da je kolovođa jeresi nazaretskoj;

6. Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i ščasmo da mu sudimo po zakonu svojemu.

7. Ali dođe Lisije vojvoda, i ote ga iz naših ruku na veliku silu, i posla k tebi,

8. Zapovjediš i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši doznati za sve ovo za što ga mi tužimo.

9. A i Jevreji se složiše govoreći da je ovo tako.

10. A Pavle odgovori kad mu sudija dade znak da govori: znajući od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe:

11. Ti možeš doznati da nema više od dvanaest dana kako ja iziđoh u Jerusalem da se pomolim Bogu,

12. I niti me u *crkvi nađoše da kome govorim, ili bunu da činim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, *Djela 24,18.

13. Niti oni mogu posvjedočiti šta tebi sad na mene govore.

14. Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otačkome, vjerujući sve što je napisano u zakonu i u prorocima,

15. I imajući nadanje na Boga da će biti *vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grješnicima, koje i sami ovi čekaju.

*Mat. 22,31.

16. A za ovo se i ja trudim da imam čistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima.

17. I poslije mnogo godina dođoh i doneh milostinju narodu svome i prinose.

18. U tome me nađoše očišćena u *crkvi, ni s narodom, ni s vikom. *Djela 21,26.

19. A imaju i Jevreji neki iz Azije, kojima je trebalo da dođu preda te, i da se tuže ako imaju što na me.

20. Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na Skupštini,

21. Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stojeći među njima: za *vaskrsenije mrtvih dovedoste me danas na sud.

*Djela 23,6.

22. A kad Filiks ču ovo, odgodi im znajući vrlo dobro za ovaj put i reče: kad dođe Lisije vojvoda, izvidjeću vašu stvar.

23. A kapetanu zapovjedi da se čuva *Pavle, i da mu se olakša, i nijednome od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. *Djela 25,4.

24. A poslije nekoliko dana dođe Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da čuje od njega vjeru u Hrista Isusa.

25. A kad Pavle govoraše o pravdi i o čistoti i o sudu koji će biti, uplaš se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvaću te.

26. A uz to se i nadaše da će mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i često dozi-vaše i razgovaraše se s njim.

27. A kad se navršise dvije godine, izmijeni Filiksa Porkije *Fist. A †Filiks, hotjeći Jevrejima učiniti na volju, ostavi Pavla u sužanjstvu. *Djela 25,9. †Djela 25,14.

Pavle pred sudijom Fistom poziva se na cesara. Predstavljen caru Agripi.

25. A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziđe iz Česarije u Jerusalem.

2. *Onda glavari sveštenički i starješine jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, *Djela 24,1.

3. Ištući milosti protiv njega, da ga pošlje u Jerusalem; i naređivahu zasjedu da ga ubiju na putu.

4. A Fist odgovori da se Pavle čuva u Česariji, a i on će sam skoro onamo da ide:

5. Koji, dakle, mogu od vas, reče, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom čovjeku neka ga tuže.

6. A pošto bi u njih ne više od deset dana, siđe u Česariju, i sjutra dan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla.

7. A kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalemima, i mnoge i teške krivice iznošahu na Pavla, kojijeh ne mogahu posvjedočiti,

8. Kad se on odgovaraše: niti zakonu jevrejskome, ni crkvi, ni ćesaru što sagriješih.

9. Ali Fist, hoteci Jevrejima učiniti na volju, odgovori Pavlu i reče: hoćeš da ideš gore u Jerusolim i ondje da ti sudim za to?

10. A Pavle reče: ja stojim na sudu ćesarevu, ovdje treba da mi se sudi: Jevrejima ništa nijesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš.

11. Ako li sam skrivio, ili učinio što što zaslužuje *smrt, ne marim umrijeti; ako li pak ništa nema na meni šta ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Ćesaru idem. *Djela 26,31.

12. Tada Fist, pogovorivši sa savjetnicima, odgovori: ćesaru reče da hoćeš: ćesaru ćeš poći.

13. A pošto prođe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siđoše u Ćesariju da pohode Fista.

14. I budući da ondje mnogo dana ostaše, kaza *Fist caru za Pavla govoreći: čovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnici, *Djela 24,27.

15. Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, iziđoše preda me glavari sveštenički i starješine jevrejske moleći da ga osudim.

16. Ja im odgovorih da nije običaj u Rimljana da se prije preda kakav čovjek na smrt, dok se optuženi ne suoči s onima koji ga tuže, i dobije priliku da odgovara za svoju krivicu.

17. A kad se oni ovdje sastaše, nikakvoga odlaganja ne učinih, i sjutra dan sjedavši na sudijsku stolicu zapovjedih da dovedu čovjeka.

18. A oko njega stavši suparnici nijedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše.

19. Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojemu sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa *Pavle govoraše da je živ. *Djela 18,14.

20. A ja ne znajući u ovome poslu šta ću činiti, rekoh bi li htio ići u Jerusolim i onamo da mu se sudi za ovo.

21. A kad Pavle reče da ga čuvamo do sada Avgustova, zapovjedih da ga čuvaju dokle ga pošljem k ćesaru.

22. A *Agripa reče Fistu: i ja bih rad čuti toga čovjeka. A on reče: sutra ćeš ga čuti. *Djela 26,1.

23. Sjutra dan pak, kad Agripa i *Vernikija dođoše s velikijem ponosom, i uđoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. *Djela 26,30.

24. I reče Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosađivaše i u Jerusalimu i ovdje, vičući da ne valja da on više živi.

25. A ja doznavši da on ništa nije učinio što zaslužuje *smrt, a i on sam reče da će da ide k svijetlome ćesaru, namislih da ga pošljem. *Djela 25,11.

26. Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati.

27. Jer mi se čini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

Pavle se brani pred Fistom i carem Agripom. Obojica uviđaju da Pavle nije kriv.

26. A Agripa reče Pavlu: dopušta ti se da govoriš sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše:

2. Za sreću svoju držim, care Agripa! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji,

3. A najviše što znam da ti poznaješ sve jevrejske običaje i prepiranja. Zato te molim da me poslušаш milostivo.

4. Moje, dakle, življenje od mladosti, koje je isprva bilo među narodom mojijem u Jerusalimu, znaju svi Jevreji.

5. Kako me znaju isprva, ako hoće posvjedočiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski.

6. I sad stojim pred sudom za nadanje obećanja koje Bog obreče ocevima našijem,

7. Kome se svih dvanaest koljena našijeh jednako dan i noć služeći nadaju da će doći. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja.

8. Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže?

9. Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla činiti protiv imena Isusa Nazarećanina,

10. Kao što i učinih u Jerusalmu; i mnoge od svetijeh ja zatvarah u *tamnice, primivši vlast od glavara svešteničkijeh; i kad ih ubijahu, pristajah na sud. *Djela 8,3.

11. I po svijem zbornicama mučeci ih često, nagonjah da hule na Isusa; i odviše mrzeći na njih gonjah ih tja i do tuđijeh gradova.

12. Za koje idući u Damask s vlašću i zapoviješću od glavara svešteničkijeh,

13. U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veću od sijanja sunčanoga, koja obasja mene i one što idahu sa mnom.

14. A kad mi svi padosmo na zemlju, čuh glas gdje govori meni i kazuje jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protivu bodila praćati se.

15. A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A On reče: Ja sam Isus, kojega ti goniš;

16. Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te učinim slugom i svjedokom ovome što si vidio i što ću ti pokazati,

17. Izbavljajući te od naroda jevrejskoga i od neznabožaca, kojima ću te poslati,

18. Da im otvoriš oči da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje *grijeha i dostojanje među osvećenima vjerom mojom. *Luka 1,77.

19. Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari;

20. Nego najprije onima koji su u *Damasuku i u Jerusalmu, potom i po svoj zemlji jevrejskoj, i neznabošcima propovijedah da se pokaju, i da se obrate Bogu čineći djela dostojna pokajanja. *Djela 9,19.

21. Zato me Jevreji uhvatiše u crkvi i šćahu da me raskinu.

22. Ali dobivši pomoć Božiju stojim da samoga ovog dana, i svjedočim i malom i velikom, ne kazujući ništa osim što proroci kazaše da će biti, i Mojsije:

23. Da će *Hristos postradati, i da će biti prvi iz vaskrsenija mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu jevrejskome i neznabošcima. *1.Kor. 15,20.

24. A kad on ovo odgovaraše, reče Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti.

25. A on reče: ne ludujem, čestiti Fiste, nego riječi istine i razuma kazujem.

26. Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu.

27. Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ.

28. A Agripa reče Pavlu: još malo pa ćeš me nagovoriti da budem hrišćanin.

29. A Pavle reče: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takvi kao i ja što sam, osim okova ovijeh.

30. I kad on ovo reče, usta car i sudija i *Vernikija, i koji sjedahu s njima,

*Djela 25,23.

31. I otišavši razgovarahu se među sobom govoreći: ovaj čovjek nije učinio ništa što zaslužuje *smrt ili okove. *Djela 23,29.

32. A Agripa reče *Fistu: ovaj čovjek mogaoše biti pušten da ne reče da hoće ćesaru. I tako sudija namisli da ga pošlje ćesaru.

*Djela 25,1.

Pavla kao sužnja sprovode u Rim.

Brodolom i spasenje.

Dolazak na Melit.

27. I kao što bi određeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od ćesarave čete.

2. A kad uđosmo u lađu adramitsku da plovimo u azijska mjesta, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Makedonac iz Soluna.

3. I drugi dan dođosmo u Sidon. I Julije *držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju.

*Djela 24,23; 28,16.

4. I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni.

5. I preplovivši pučinu kilikijsku i pamfilijsku dođosmo u Miru Likijsku.

6. I ondje našavši kapetan lađu aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju.

7. I plovivši mnogo dana sporo, i jedva došavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone.

8. I jedva se vozeći pored kraja, dođosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja.

9. A pošto prođe mnogo vremena, i već plovljenje ne bijaše bez straha, jer i post već bješe prošao, svjetovaše Pavle,

10. Govoreći im: ljudi! vidim da će plovljenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i lađe nego i duša našijeh.

11. Ali kapetan poslušavši većma kormanoša i gospodara od lađe negoli Pavlove riječi.

12. A ne budući pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doći do Finika, i ondje da zimuju u pristaništu kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu.

13. I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispuni, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krita.

14. Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon.

15. A kad se lađa ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas.

16. A kad prođosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo održati čamac,

17. Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasm odozdo za lađu; a bojeći se da ne udari na prud, spustismo jedra, i tako plovjasm o.

18. A kad nam veoma dosađivaše bura sjutradan izbacivahu toware.

19. I u treći dan svojim rukama izbacismo alat lađarski.

20. A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaaše, i bura ne mala navelila, bijaše propao sav nad da ćemo se izbaviti.

21. I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši preda njih reče: trebaše, dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete.

22. I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neće propasti osim lađe;

23. Jer u ovu noć *stade preda me řanđeo Boga kojega sam ja i kome služim,

*Djela 23,11. řDjela 5,19.

24. Govoreći: ne boj se, *Pavle! valja ti doći pred ćesara; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom.

*Djela 19,21.

25. Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da će tako biti kao što mi bi rećeno.

26. Ali valja nam doći na jedno ostrvo.

27. A kad bi ćetnaesta noć, i mi u ponoći plovjasm o po adrijanskoj pućini, pomisliše lađari da se približuju nekakvoj zemlji.

28. I izmjerivši dubinu nađoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i nađoše petnaest hvati.

29. Onda bojeći se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa stražnjega kraja lađe ćetiri lengera, pa se moljasm o Bogu da svane.

30. A kad lađari gledahu da pobjegnu iz lađe, i spustiše ćamac u more izgovarajući se kao da hoće s prednjega kraja da spuste lengere,

31. Reće Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u lađi, vi ne moćete živi ostati.

32. Tada vojnici odrezaše uća na ćamcu i pustiše ga te pade.

33. A kad sćaše da svane, moljaše Pavle sve da jedu, govoreći: ćetnaesti je dan danas kako ćekate i ne jedući živite ništa ne okusivši.

34. Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A nijednome od vas dlaka s glave neće otpasti.

35. I rekavši ovo uze hljeb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti.

36. Onda se svi razveselivši i oni jedoše.

37. A u lađi bijaše nas *duša svega dvjesta i sedamdeset i šest. *Djela 2,41.

38. I nasitivši se jela, olakšaše *lađu izbacivši pšenicu u more. *Jona 1,5.

39. A kad bi dan ne poznavahu zemlje; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguće, da izvuku lađu.

40. I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriću koji duhaše, vožasmo se kraju.

41. A kad dođosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se lađa; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbijaše od sile valova.

42. A vojnici se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteče.

43. Ali kapetan želeći sačuvati *Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znaju plivati da iskoče najprije, i da iziđu na zemlju; *Djela 23,10.

44. A ostali jedni na daskama a jedni na čemu od lađe. I tako iziđoše svi živi na zemlju.

Prijateljski prijem na Melitu (sada Malta). Pavlovo čudo, dolazak u Rim i propovijed.

28. I kad iziđoše srećno iz *lađe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. *Djela 27,39.

2. A meštani činjahu nam ne malu ljubav, jer naložiše oganj i primiše nas sve zbog dažda koji iđaše, i zbog zime.

3. A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na oganj, i iziđavši zmija od vrućine skoči mu na ruku.

4. I kad vidješe meštani zmiju gdje visi o ruci njegovoj, govorahu jedan drugome:

jamačno je ovaj čovjek krvnik, kojega izbačena od mora sud Božij ne ostavi da živi.

5. A on otresavši zmiju u oganj ne bi mu ništa zlo.

6. A oni čekahu da on oteče ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo čekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promijeniše se, i govorahu da je on bog.

7. A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplija, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana.

8. A dogodi se da otac Poplijev ležaše od groznice i od srdobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscijeli ga.

9. A kad to bi, dolazahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscijeljivahu se.

10. I poštovahu nas velikijem častima; i kad pođosmo, spremiše nam što je od potrebe.

11. A poslije tri mjeseca odvezosmo se na lađu aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri.

12. I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana.

13. A odande otplovivši dođosmo u Rigi-ju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, dođosmo drugi dan u Potiole.

14. Ondje nađemo braću, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako pođosmo u Rim.

15. I odande čuvši braća za nas iziđoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krčme. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se.

16. A kad dođosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se * Pavlu dopusti da živi gdje hoće s vojnikom koji ga čuvaše. *Djela 24,23.

17. A poslije tri dana Pavle sazva starješine jevrejske. I kad se oni skupiše, govoraše im: ljudi braćo! ja ništa ne učinih protivno narodu ili običajima otačkijem; i Jerusalimljani predaše me kao sužnja u ruke Rimljanima,

18. Koji izvidjevši za mene šćahu da me puste, jer se ne nađe na meni nijedna smrtna krivica.

19. Ali kad Judejci govorahu nasuprot, nadjera me nevolja da se ištem pred *ćesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti.

*Djela 26,32.

20. Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer zbog nada Izrailjeva okovan sam u ovo gvožđe.

21. A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti dođe ko od braće da javi ili da govori što zlo za tebe.

22. Nego molimo da ćujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govori.

23. I odredivši mu dan dođoše k njemu u gostionicu mnogi; kojima kazivaše svjedoćeci o carstvu Božijem i uvjeravajući ih u Isusa iz zakona Mojsijeva i iz *proroka od jutra do samoga mraka.

*Luka 24,27.

24. I jedni vjerovahu onome što govoraše, a jedni ne vjerovahu.

25. A budući nesložni među sobom, odladžahu kad reće Pavle jednu rijeć: dobro kaza Duh Sveti preko proroka Isaije ocevima našijem,

26. Govoreći: idi narodu ovome i kaži: ušima ćete ćuti i nećete razumjeti; i očima ćete gledati i nećete vidjeti.

27. Jer odrveni *srce ovoga naroda, i ušima teško ćuju, i očima svojijem zažmuriše da kako ne vide očima, i ušima ne ćuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim.

*Isa. 44,18.

28. Da vam je, dakle, na znanje da se neznabošćima posla spasenije Božije, oni će i ćuti.

29. I kad on ovo reće, otidoše Jevreji prepirući se među sobom.

30. A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i doćekivaše sve koji mu dolazahu,

31. Propovijedajući carstvo Božije, i ućeći o Gospodu našem Isusu *Hristu slobodno, i niko mu ne branjaše.

*Fil. 1,13.

RIMLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Blagoslov. Uvod: Jevanđelje je sila Božija koja spasava svakoga koji vjeruje. U njemu se javlja pravda Božija iz vjere u vjeru.

Gnjev je Božiji na bezbožnicima.

1. Od *Pavla, sluge †Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za Jevanđelje Božije,

*2.Kor. 1,1. †Kol. 1,1.

2. Koje Bog naprijed obeća preko proroka svojijeh u Svetijem pismima

3. O Sinu svojemu, koji je po tijelu rođen od roda Davidova,

4. A posvjedoćen silno za Sina Božijega Duhom Svetim po vaskrseniju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našem,

5. Preko kojega primismo blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznabošće vjeri imena njegovoga;

6. Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu,

7. Svima koji su u Rimu, ljubaznima Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

8. Prvo, dakle, zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaš glasi po svemu svijetu.

9. Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u Jevanđelju Sina njegovoga, da vas se opominjem bez prestanka,

10. Moleći se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama;

11. Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje,

12. To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom.

13. Ali vam neću zatajiti, braćo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih

zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznabošcima.

14. Dužan sam i Grcima i *divljacima, i mudrima i nerazumnima. *varvarima

15. Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti Jevanđelje.

16. Jer se ne stidim Jevanđelja Hristova; jer je *sila Božija na spasenije svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejину i Grku.

*1.Kor. 1,18.

17. Jer se u njemu javlja *pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: †pravednik će od vjere živ biti.

*Rim. 3,21. †Avak. 2,4.

18. Jer se otkriva *gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. *Rim. 2,5.

19. Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio;

20. Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vječna sila i božanstvo, da nemaju izgovora.

21. Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo.

22. Kad se građahu mudri, poludješe,

23. I pretvoriše slavu vječnoga Boga u obličje smrtnoga *čovjeka i ptica i četvoronožnih životinja i gadova. *5.Moj. 4,16.

24. Zato ih predade Bog u željama njihovih *srca u nečistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima;

*Psal. 81,12.

25. Koji pretvoriše *istinu Božiju u laž, i većma poštovaše i poslužiše tvar nego Tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin.

*1.Sol. 1,9.

26. Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno.

27. Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspališe se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima činjahu sram, i platu koja trebaše za prijevaru njihovu primahu na sebi.

28. I kao što ne marahu da poznaju Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da čine što ne valja,

29. Da budu napunjeni svake nepravde, bluda, zloće, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svađe, lukavstva, zloćudnosti;

30. Šaptači, opadači, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišljači zala, nepokorni roditeljima,

31. Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi.

32. A neki i pravdu Božiju poznavši, da koji to čine zaslužuju smrt, ne samo to čine, nego pristaju na to i onima koji čine.

Jevreji su isto tako grješnici kao i neznabošci.

2. Zato se ne možeš izgovoriti, o čovječe koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuđuješ; jer to činiš sudeći.

2. A znamo da je sud Božij prav za one koji to čine.

3. Nego pomišljaš li, o čovječe koji sudiš onima koji to čine, i sam činiš to, da ćeš ti pobjeći od suda Božijega?

4. Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, *ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi?

*2.Pet. 3,15.

5. Nego svojom drvenosti i nepokajanim srcem sabiraš sebi gnjev za dan gnjeva u koji će se pokazati pravedni sud Boga,

6. Koji će dati svakome po djelima njegovijem:

7. Onima, dakle, koji su trpljenjem u djelu dobrom tražili slavu i čast i neraspadljivost, život vječni;

8. A onima koji se uz prkos suprote istini, a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev.

9. Nevolja i tuga na svaku dušu čovjeka koji čini zlo, a najprije Jevrejina i Grka;

10. A slava i *čast i mir svakome koji čini dobro, a najprije Jevrejину i Grku;

*1.Petr. 1,7.

11. Jer *Bog ne gleda ko je ko.

*Djela 10,34; 1.Pet. 1,17.

12. Jer koji bez zakona sagriješite, bez zakona će i izginuti; i koji u zakonu sagriješite, po zakonu će se osuditi,

13. Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego će se oni opravdati koji ga tvore;

14. Jer kad neznabošci ne imajući zakona sami od sebe čine što je po zakonu, oni zakona ne imajući sami su sebi zakon:

15. Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se čini po zakonu, budući da im savjest svjedoči, i misli među sobom tuže se ili pravdaju,

16. Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista.

17. Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom,

18. I poznaješ volju, i izabiraš što je bolje, jer si naučen od zakona;

19. I misliš da si vođ slijepima, vidjelo onima koji su u mraku,

20. Nakazatelj bezumnima, učitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu.

21. *Učeci, dakle, drugoga sebe ne učiš;

*Psal. 50,16.17.

22. Propovijedajući da se ne krade, kradeš; govoreći: ne čini preljube, činiš preljubu; gadeći se na idole, kradeš njihovu svetinju;

23. Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotiš Boga.

24. Jer se na ime Božije zbog vas huli u neznabošcima, *kao što stoji napisano.

*Isa. 52,5; Jezek. 36,20.

25. Obrezanje pomaže ako *zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo.

*Gal. 5,3.

26. Ako, dakle, neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo?

27. I onaj koji je od roda neobrezan i izvrsuje zakon, osudiće tebe koji si slovima i obrezanjem prestupnik zakona.

28. Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono *obrezanje koje je spolja na tijelu;

*Gal. 6,15.

29. Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i *obrezanje †srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

*Fil. 3,3. †1.Petr. 3,4.

Svi su ljudi bez razlike grješnici, a opravdaće se vjerom.

3. Šta je, dakle, bolji Jevrejin od drugijeh ljudi? Ili šta pomaže obrezanje?

2. Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene riječi Božije.

3. A što neki ne vjerovali, šta je za to? *Eda će njihovo nevjerstvo vjeru Božiju ukinuti?

*Rim. 9,6.

4. Bože sačuvaj! nego Bog neka bude istinit, a *čovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojijem riječima, i da pobijediš kad ti stanu suditi.

*Psal. 62,9; 116,11.

5. Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta ćemo reći? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po čovjeku govorim:

6. Bože sačuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu?

7. Jer ako istina Božija u mojoj laži veća postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuđen?

8. Zašto, dakle, kao što viču na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo, da ne činimo zla da dođe dobro? Njima će sud biti pravedan.

9. Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grieci svi pod grijehom,

10. Kao što stoji napisano: nijednoga nema pravedna;

11. Nijednoga nema razumna, i nijednoga koji traži Boga;

12. Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postade: nema ga koji čini dobro, nema nijednoga ciglog.

13. Njihovo je *grlo grob otvoren, jezicima svojijma varaju, i jed je †aspidin pod usnama njihovima.

*Psal. 5,9. †Psal. 140,3.

14. Njihova su usta puna kletve i gorčine.
15. Njihove su noge brze da proljevaju krv.
16. Na putevima je njihovima raskopavanje i nevolja;
17. I puta mirnoga ne poznaše.
18. Nema straha Božijega pred očima njihovima.
19. A znamo da ono što zakon govori, govori onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu;
20. Jer se djelima zakona nijedno tijelo neće opravdati pred njim; jer kroz *zakon dolazi poznanje grijeha. *Rim. 7,7.
21. A sad se bez zakona javi *pravda Božija, posvjedočena od zakona i od proroka; *Isa. 45,24.
22. A *pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju; jer nema razlike. *Rim. 4,5.
23. Jer svi sagriješiše i izgubili su slavu Božiju,
24. I opravdaće se zabadava *blagodaću njegovom, otkupom Isusa Hrista, *Ef. 2,8.
25. Kojega postavi Bog *očišćenje vjerom u krvi njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem predašnjijeh grijeha; *3.Moj. 16,15.16.
26. U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je On pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove.
27. Gdje je, dakle, hvala? Prođe. Kakvijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere.
28. Mislimo, dakle, da će se *čovjek opravdati vjerom bez djela zakona. *Gal. 2,16.
29. Ili je samo jevrejski Bog, a ne i nezna-božački? Da, i nezna-božački.
30. Jer je *jedan Bog koji će opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. *Rim. 10,12.
31. Kvarimo li, dakle, zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrđujemo.

Opravljanje vjerom potvrđuje primjer Avraamov i svjedočanstvo Davidovo.

4. Šta ćemo, dakle, reći za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao?
2. Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga.
3. Jer šta govori Pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu.
4. A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu.
5. A onome koji ne radi, a vjeruje u Onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu.
6. Kao što i David govori da je blago čovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona:
7. *Blago onima koji se oprostije bezakonnja, i kojima se grijesi priкриše. *Psal. 32,1.
8. Blago čovjeku kome Gospod ne prima grijeha.
9. Ovo, dakle, blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu.
10. Kako mu se, dakle, primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju.
11. I primi znak obrezanja kao pečat *pravde vjere koju imaše u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; *Gal. 3,6.
12. I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama.
13. Jer obećanje *Avraamu ili potomstvu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. *Jevr. 7,6.
14. Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obećanje.
15. Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa.
16. Zato od vjere da bude po milosti da obećanje tvrdo ostane svemu potomstvu, ne samo koje je od zakona, nego i koje je od vjere Avraamove, koji je otac svima nama,

17. Kao što stoji napisano: postavih te ocem mnogijem narodima pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje *mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest. *Ef. 2,1.

18. On vjerova na nad kad se nije bilo ničemu nadati da će on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe rečeno: tako će biti *potomstvo tvoje. *1.Moj. 15,5.

19. I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje već umoreno tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice.

20. I za obećanje Božije ne posumnja s nevjerovanjem, nego ojača u vjeri, i dade slavu Bogu.

21. I znadijaše jamačno da što On obeća kadar je i učiniti.

22. Zato se i primi njemu u pravdu.

23. Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi,

24. Nego i za nas, kojima će se primiti ako vjerujemo u Onoga koji *vaskrse Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvih,

*Djela 13,30.

25. Koji se predade za *grijehe naše, i ustade za opravdanje naše. *Jevr. 9,28.

Divni rodovi opravdanja vjerom.
Grijev i smrt dolaze na svijet preko Adama, opravdanje i život preko Isusa Hrista.

5. **O**pravdavši se, dakle, vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

2. Kroz kojega i pristup nađosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije.

3. Ne samo pak to, *nego se hvalimo i nevoljama, znajući da nevolja trpljenje gradi; *Jak. 1,2.

4. A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje;

5. A nadanje neće se osramotiti, jer se ljubav Božija izli u srca naša Duhom Svetijem koji je dat nama.

6. Jer Hristos još kad slabi bijasmo umrije u vrijeme svoje za bezbožnike.

7. Jer jedva ko umre za pravednika; za dobroga može biti da bi se ko usudio umrijeti.

8. Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrije za nas.

9. Mnogo ćemo, dakle, većma biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvlju njegovom.

10. Jer kad smo se pomirili s Bogom smrću Sina njegova, dok smo još bili neprijatelji, mnogo ćemo se većma spasti u životu njegovu kad smo se pomirili.

11. Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primismo pomirenje.

12. Zato kao što kroz jednoga *čovjeka dođe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljude, jer svi sagriješe.

*Rim. 5,15.

13. Jer *grijev bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primaše kad ne bješe zakona;

*1.Jov. 3,4.

14. Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijesu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika Onoga koji ščadijaše doći.

15. Ali dar nije tako kao *grijev; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veća blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodaću jednoga čovjeka Isusa Hrista.

*Jevr. 9,28.

16. I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuđenje, a dar od mnogijeh grijehova opravdanje.

17. Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko će većma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista!

18. Zato, dakle, kao što za grijeh jednoga dođe osuđenje na sve ljude, tako i pravdom jednoga dođe na sve ljude opravdanje života.

19. Jer kao što neposlušanjem jednoga čovjeka postaše mnogi grješni, tako će i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni.

20. A *zakon dođe uz to da se umnoži †grijev; jer gdje se umnoži grijeh ondje se još većma umnoži blagodat,

*Rim. 3,20. †Rim. 7,13; Jovan 15,22.

21. Da kao što carova *grijev za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vječni, kroz †Isusa Hrista Gospoda našega.

*Rim. 7,13. †Rim. 8,2.

Posvećenje i nova služba plod je
opravdanja vjerom.

6. Šta ćemo dakle reći? Hoćemo li ostati u grijehu da se *blagodat umnoži? Bože sačuvaj!

*Juda 4.

2. Jer koji umrijesmo grijehu kako ćemo još živjeti u njemu?

3. Ili ne znate da svi koji se krstismo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstismo se?

4. Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvih slavom Očevom, tako i mi u novom životu da hodimo.

5. Jer kad smo jednaki s njim jednakom smrću, bićemo i vaskrsenijem;

6. Znajući ovo da se *stari naš čovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu.

*Gal. 5,24.

7. Jer koji umrije, oprost se od grijeha.

8. A ako umrijesmo s Hristom, vjerujemo da ćemo i živjeti s njim,

9. Znajući da Hristos usta iz mrtvih, već više ne umire; smrt više neće ovladati njime.

10. Jer što umrije, *grijehu umrije jedanput; a što živi, Bogu živi.

*Jevr. 7,27.

11. Tako i vi, dakle, držite sebe da ste mrtvi grijehu, a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našem.

12. Da ne caruje, dakle, grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovijem;

13. Niti dajte udova svojijeh grijehu za oružje nepravde; nego dajte sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde.

14. Jer grijeh neće vama obladati, jer niste pod zakonom nego pod blagodaću.

15. Šta dakle? Hoćemo li griješiti kad nismo pod zakonom nego pod blagodaću? Bože sačuvaj!

16. Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu?

17. Hvala, dakle, Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predadoste.

18. Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi.

19. Kao čovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robove nečistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajte ude svoje za sluge *pravdi na posvećenje.

*Rim. 3,5.

20. Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde.

21. Kakav, dakle, onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt.

22. A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posvećenje, a kraj život vječni.

23. Jer je plata za *grijev †smrt, a dar Božij je život vječni u Hristu Isusu Gospodu našem.

*Rim. 5,12. †Jak. 1,15.

Opravdanje vjerom oslobađa službe
Zakonu i obavezuje na službu Hristu.
Borba unutrašnjega i spoljašnjega čovjeka.

7. Ili ne znate, braćo, jer govorim onima koji znaju zakon, da zakon vlada nad čovjekom, dokle je živ?

2. Jer je udata žena privezana zakonom za muža, dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješ se od zakona muževljeva.

3. Zato, dakle, dok joj je muž živ biva preljubočnica ako pođe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljubočnica ako pođe za drugoga.

4. Zato, braćo moja, i vi umrijeste zakonu tijelom Hristovijem, da budete drugoga, Onoga što usta iz mrtvih, da plod donešemo Bogu.

5. Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon rađahu u udima našima da se smrti plod donosi.

6. A sad umrijevši izbavimo se od zakona koji nas držaše, da služimo (Bogu) u obnovljenju Duha a ne u starini slova.

7. Šta ćemo, dakle, reći? Je li zakon grijeh? Bože sačuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znadoh za želju da zakon ne kaza: ne zaželi.

8. A grijeh uze početak kroz zapovijest, i načini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav.

9. A ja življah nekad bez zakona; a kad dođe zapovijest, onda grijeh oživlje,

10. A ja umrijeh, i nađe se da mi zapovijest bi za smrt *koja bješe data za život.

*3.Moj. 18,5.

11. Jer grijeh uzevši početak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome.

12. Tako je, dakle, *zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra.

*1.Tim. 1,8.

13. Dobro li, dakle, bi meni smrt? Bože sačuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom čineći mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovijesću.

14. Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh:

15. Jer ne znam šta činim, jer ne činim ono što hoću, nego na što mrzim ono činim.

16. Ako li ono činim što neću, hvalim zakonu da je dobar.

17. A ovo više ja ne činim nego grijeh koji živi u meni.

18. Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojemu. Jer htjeti imam u sebi, ali učiniti dobru ne nalazim.

19. Jer dobro što hoću ne činim, nego zlo što neću ono činim.

20. A kad činim ono što neću, već ja to ne činim nego grijeh koji živi u meni.

21. Nalazim, dakle, zakon, kad hoću dobro da činim, da me na zlo nagoni.

22. Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu čovjeku;

23. Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojega, i zarobljava me zakonom grjevnijem, koji je u udima mojima.

24. Ja nesrećni čovjek! Ko će me izbaviti od tijela smrti ove?

25. *Zahvaljujem Bogu svojem kroz Isusa Hrista Gospoda našega. Tako, dakle, ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu, a tijelom zakonu grjevnome.

*1.Kor. 15,57.

Oni koji vjeruju oslobađaju se osude; život po Duhu; posinjenje; nadanje u nevolji.

8. **N**ikakva, dakle, sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu.

2. Jer zakon Duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjevnoga i smrti.

3. Jer što zakonu bješe nemoguće, jer bješe oslabljen tijelom, poslao Bog Sina svojega u obličju tijela grjevnoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu,

4. Da se pravda zakona ispuni in nama koji ne živimo po tijelu nego po Duhu;

5. Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po Duhu duhovno misle.

6. Jer *tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir.

*Rim. 6,21.

7. Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može.

8. A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugoditi.

9. A vi nijeste u tijelu nego u Duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.

10. A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi, a Duh živ pravde radi.

11. A ako li živi u vama Duh Onoga koji je vaskrsao *Isusa iz mrtvih, Onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih, oživljeće i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama.

*2.Kor. 4,14.

12. Tako, dakle, braćo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo.

13. Jer ako živite po tijelu, pomriječete; ako li duhom poslove tjelesne morite, življećete.

14. Jer koji se vladaju po Duhu Božijemu oni su sinovi Božiji.

15. Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinačkoga, kojim vičemo: Ava, oče!

16. Ovaj Duh svjedoči našem duhu da smo djeca Božija.

17. A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici, dakle, Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavimo.

18. Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja će nam se javiti.

19. Jer čekanje stvari čeka da se jave sinovi Božiji.

20. Jer se tvar pokori propadljivosti, ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori, na nad,

21. Da će se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije.

22. Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad.

23. A ne samo ona, nego i mi koji novinu Duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo čekajući posinjenje i izbavljenje tijelu svojemu.

24. Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako će mu se nadati?

25. Ako li se nadamo onome što ne vidimo, čekamo s trpljenjem.

26. A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo za što ćemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim.

27. A Onaj što ispituje *srca zna šta je misao Duha, jer po volji Božijoj moli se za svete. *1.Sol. 2,4.

28. A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenju.

29. Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obličju Sina njegovoga, da bi On bio *Prvorođeni među mnogom braćom. *Kol. 1,18.

30. A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi.

31. Šta ćemo dakle reći na ovo? Ako je Bog s nama, ko će na nas?

32. Koji, dakle, svoga Sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako, dakle, da nam s njim sve ne daruje?

33. Ko će optužiti izabrane Božije? Bog koji *pravda? *Gal. 3,8.

34. Ko će osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli se za nas?

35. Ko će nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili mač? kao što stoji napisano:

36. Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje.

37. Ali u svemu ovome pobjeđujemo Onoga radi koji nas je ljubio.

38. Jer znam jamačno da ni smrt, ni život, ni *anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduće, *1.Petr. 3,22.

39. Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvojiti od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našem.

Iako su Izrailjci prije izabrani, a danas se i mnogobošci primili, djelo je milosti i volje Božije.

9. Istinu govorim tako mi *Hrista, ne lažem, to mi svjedoči savjest moja Duhom Svetijem: *2.Kor. 12,19.

2. Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka;

3. Jer bih željeo da ja sam budem odlučen od Hrista za braću svoju koji su mi rod po tijelu,

4. Koji su Izrailjci, kojijeh je posinaštvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obećanja;

5. Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin.

6. A nije moguće da riječ Božija prođe: jer nijesu svi Izrailjci koji su od Izrailja;

7. Niti su svi djeca koja su potomstvo Avramovo, nego u *Isaku, reče, nazvaće ti se potomstvo. *1.Moj. 21,12.

8. To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obećanja primaju se za potomstvo.

9. Jer je ovo riječ obećanja: u ovo vrijeme doći ću i u Sare će biti sin.

10. Ne samo pak ona nego i *Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. *1.Moj. 25,21.

11. Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni učinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru,

12. Ne za djela, nego radi Onoga koji poziva reče joj se: *veći će služiti manjemu, *1.Moj. 25,23.

13. Kao što stoji napisano: *Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. *Mal. 1,2,3.

14. Šta ćemo, dakle, na to reći? Eda li je *nepravda u Boga? Bože sačuvaj! *2.Dnev. 19,7.

15. Jer Mojsiju govori: koga ću pomilovati, pomilovaću, i na koga ću se smilovati, smilovaću se.

16. Tako, dakle, niti stoji do onoga koji hoće, ni do onoga koji trči, nego do Boga koji pomiluje.

17. Jer Pismo govori Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasi ime moje po svoj *zemlji. *2.Moj. 9,16.

18. Tako, dakle, koga hoće miluje, a koga hoće otvrdglavi.

19. Reći ćeš mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj?

20. A ko si ti, o čovječe! da protivno odgovaraš Bogu? *Eda li rukotvorina govori majstoru svome: zašto si me tako načinio? *Isa. 45,9.

21. Ili zar lončar nema vlasti nad kalom da od jedne guke načini jedan sud za *čast, a drugi za sramotu? *2.Tim. 2,20.

22. A kad šćaše Bog da pokaže *gnjev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove gnjeva koji su pripravljeni za pogibao. *1.Sol. 5,9.

23. I da pokaže bogatstvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu;

24. Koje nas i dozva ne samo od Jevreja nego i od neznabožaca,

25. Kao što i u Osiji govori: *nazvaću narod svojim koji nije moj narod, i nemilu milom. *Osija 2,23.

26. I biće na mjestu, gdje im se reče: vi niste moj narod; tamo će se nazvati sinovi Boga živoga.

27. A Isaija više za Izrailja: *ako bude broj sinova Izrailjevijeh kao pijesak morski, Ostatak će se spasti. *Isa. 10,22.

28. Jer će On izvršiti riječ svoju, i naskoro će izvršiti po pravdi, da, ispuniće Gospod naskoro riječ svoju na *zemlji. *Isa. 28,22.

29. I kao što proreče Isaija: da nam nije *Gospod Savaot ostavio potomstva, onda bismo bili kao †Sodom i Gomor. *Isa. 1,9. †Isa. 13,19.

30. Šta ćemo, dakle, reći? Da neznabošci koji ne tražiše pravde dokučiše pravdu, ali pravdu od vjere.

31. A Izrailj tražeći zakon pravde ne dokuči zakona pravde.

32. Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakaoše na kamen spoticanja,

33. Kao što stoji napisano: *evo mećem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neće se postidjeti. *Isa. 8,14; 28,16; Mat. 21,42.

Izrailj je utvrđivao svoju pravdu
i nije našao opravdanje
koje je od vjere.

10. Braćo! želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenje Izrailja.

2. Jer im svjedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu.

3. Jer ne poznajući pravde Božije i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božijoj.

4. Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je.

5. Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: *koji čovjek to čini življe u tom.

*3.Moj. 18,5.

6. A pravda koja je od vjere ovako govori: *da ne rečeš u srcu svojem: ko će izići na Nebo? to jest da svede Hrista;

*5.Moj. 30,12,13.

7. Ili: ko će sići u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvih.

8. Ali šta govori Pismo? *Blizu ti je riječ u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest riječ vjere koju propovijedamo.

*5.Moj. 30,14.

9. Jer ako priznaješ ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojem da ga Bog podiže iz mrtvih, bićeš spasen.

10. Jer se srcem vjeruje za pravdu, a ustima se priznaje za spasenje.

11. Jer Pismo govori: koji ga god vjeruje neće se *postidjeti.

*Rim. 9,33.

12. Jer nema razlike među Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivlju.

13. Jer koji god prizove ime *Gospodnje spašće se.

*Joilo 2,32.

14. Kako će, dakle, prizvati koga ne vjerovao? A kako će vjerovati koga ne čuše? A kako će čuti bez propovjednika?

15. A kako će propovijedati ako ne budu poslani? Kao što stoji napisano: *kako su krasne noge onih koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro!

*Isa. 52,7.

16. Ali svi ne poslušaoše Jevanđelja: jer *Isaija govori: Gospode! ko vjerova našem propovijedanju?

*Jovan 12,38.

17. Tako, dakle, vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje riječju Božijom.

18. Nego velim: zar ne čuše? Još otide po svoj *zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta riječi njihove.

*Psal. 19,4.

19. Nego velim: zar ne razumje Izrailj? Prvi Mojsije govori: ja ću vas izazvati, ne svojijem narodom, nerazumnijem narodom rasrdiću vas.

20. A Isaija govori slobodno: *nađoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju.

*Isa. 65,1,2.

21. A k Izrailju govori: vas dan pružah ruke svoje narodu, koji ne da da mu se kaže i odgovara nasuprot.

Bog nije odbacio svoj narod.
Čudesni su putevi Božiji.

11. Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože sačuvaj! Jer sam i ja Izrailjac od roda Avraamova od koljena *Venjaminova.

*Fil. 3,5.

2. Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori Pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izrailja govoreći:

3. Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raspopaše, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade.

4. A šta mu govori Božij odgovor? *Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne prekloviše koljena pred Vaalom.

*1. O car. 19,18.

5. Tako, dakle, i u sadašnje vrijeme Ostatak bi po izboru blagodati.

6. Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat već ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo već ne bi bilo djelo.

7. Šta dakle? *Šta iskaše Izrailj ono ne dobi; a izabrani dobiše; ostali pak zaslijepiše.

*Rim. 9,31.

8. Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oči da ne vide, i uši da ne čuju do samoga današnjega dana.

9. I David govori: *da bude trpeza njihova zamka i gvožđa, i sablazan i plata njima;

*Psal. 69,22.

10. *Da se njihove oči zaslijepe da ne vide, i leđa njihova jednako da su pognuta.

*Psal. 69,23.

11. Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Bože sačuvaj! *Nego je njihova pogrješka spasenje neznabošcima, da bi se i oni pokrenuli.

*Djela 13,46; Rim. 10,19.

12. A kad je pogrješka njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvo neznabošcima, a kamoli da se ispune?

13. Jer vama govorim neznabošcima; jer, budući da sam ja apostol neznabožaca, hoću da hvalim svoju službu;

14. Ne bih li kako pokrenuo svoj rod, i spasio koga od njih.

15. Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo ponovno primanje, osim života iz mrtvih?

16. Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane.

17. Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao zajedničar u korijenu i u masti od masline;

18. Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe.

19. A reći ćeš: odlomiše se grane da se ja pricijepim.

20. Dobro! nevjerstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boj.

21. Jer kad Bog rođenih grana ne poštedje, da i tebe kako ne nepoštedi.

22. Gledaj, dakle, dobru i nepoštednje Božije: nepoštednje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, *ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti ćeš biti otsječen.

*Jevr. 3,14.

23. A i oni, ako ne ostanu u nevjerstvu, pricijepiće se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti.

24. Jer kad si ti otsječen od rođene divlje masline, i pricijepio se na nerođenu pitomu maslinu; a kamoli ovi koji će se pricijepiti na rođenu svoju maslinu!

25. Jer vam, braćo, neću zatajiti tajne ove, da ne budete ponositi, da šljepota Izrailju pade u dijel *dokle ne uđe neznabožaca koliko treba.

*Luka 21,24.

26. I tako će se spasti sav *Izrailj, kao što je napisano: doći će od *Siona *Izbavitelj i odvratiti bezbožnost od Jakova.

*Psal. 14,7. †Joilo 2,32. †Isa. 59,20.

27. I ovo im je moj *zavjet kad otmem njihove grijeha.

*Jer. 31,31.

28. Po Jevanđelju, dakle, neprijatelji su vama radi; a po izboru ljubazni su otaca radi.

29. Jer se Bog neće raskajati za svoje darove i zvanje.

30. Jer kao i vi što se nekad suprotiste Bogu, a sad biste pomilovani zbog njihovoga suproćenja,

31. Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani.

32. Jer Bog zatvori sve u nevjerstvo, da sve pomiluje.

33. O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božijega! kako su neispitljivi njegovi sudovi i neistražljivi njegovi putevi!

34. Jer ko pozna misao *Gospodnju?

*Isa. 40,13.

35. Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati?

36. Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin.

Hrišćanska pravila za život.

12. Molim vas, dakle, braćo, milosti Božije radi, da date tjelesa svoja u *žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo.

*3.Moj. 14,17.

2. I ne vladajte se prema ovome vijeku, *nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, †da biste mogli kušati šta je dobra i ugodna i savršena volja Božija.

*Ef. 4,23. †Ef. 5,10,17.

3. Jer *kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je među vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti †kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere.

*Rim. 1,5. †1.Kor. 12,11.

4. Jer *kao što u jednom tijelu imamo mnoge ude, a udi svi nemaju jedan posao,

*1.Kor. 12,12.

5. Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo udi jedan drugome.

6. A imamo različite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere;

7. Ako li službu, neka služi; ako je učitelj, neka uči;

8. Ako je tješitelj, neka tješi; *koji daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji čini milost neka čini s dobrom voljom.

*Mat. 6,3; 2. Kor. 9,7.

9. Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra.

10. Bratskom ljubavi budite jedan prema drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga većim činite.

11. Ne budite u poslu lijeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu.

12. *Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednako.

*1.Sol. 5,16.

13. Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike.

14. Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kunite.

15. Radujte se s radosnima, i plaćite s plaćnima.

16. *Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokijem stvarima, nego se držite niskijeh. Ne mislite za sebe da ste mudri.

*Rim. 15,5.

17. A nikome ne vraćajte zla za zlo; promišljajte o tome što je dobro pred svijem ljudima.

18. Ako je moguće, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima.

19. *Ne osvećujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu Božjem, jer stoji napisano: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod.

*3.Moj. 19,18.

20. Ako je, dakle, gladan neprijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer čineći to ugljevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu.

21. Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

Treba se pokoravati vlastima, voljeti bližnje i hoditi po vidjelu.

13. Svaka duša da se pokorava vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene.

2. Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiče grijeh na sebe.

3. Jer knezovi nijesu strah dobrijem djelima nego zlijem. Hoćeš li pak da se ne bojiš vlasti, *čini dobro, i imaćeš hvalu od nje;

1.Pet. 2,14.

4. Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo činiš, boj se; jer uzalud ne nosi mača, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo čini.

5. Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjesti.

6. Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene.

7. *Podajte, dakle, svakome šta ste dužni: kome, dakle, porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome čast, čast.

*Mat. 22,21.

8. I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuni.

9. Jer ovo: ne čini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, ne zaželi, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se riječi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.

10. Ljubav ne čini zla bližnjemu; dakle je ljubav izvršenje zakona.

11. I znajući ovo vrijeme da je već čas došao *da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije negoli kad vjerovasmu.

*Ef. 5,14.

12. Noć prođe, a dan se približi: da odbacimo, dakle, sva djela tamna, i da se obučemo u *oružje vidjela.

*Ef. 6,13.

13. Da hodimo *pošteno kao po danu: ne u žderanju i pijanstvu, ne u bludničanju i nečistoti, ne u svađanju i zavisti;

*Fil. 4,8.

14. Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugađajte po željama.

Kako treba podržati slabe
i ne sablazniti braću.

14. A *slaboga u vjeri primajte lije-
po, da se ne ometa savjest.

*Rim. 15,1.

2. Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje.

3. Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuđuje onoga koji jede; jer ga Bog primi.

4. *Ko si ti koji sudiš tuđemu služiti? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali će ustati; jer je Bog kadar podignuti ga.

*Jak. 4,12.

5. Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednaki: svaki da bude uvjeren za svoju misao.

6. Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dane, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga.

7. Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi.

8. Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako, dakle, živimo, ako umiremo, Gospodnji smo.

9. Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživje da oblada i mrtvima i živima.

10. A ti zašto osuđuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? *Jer ćemo svi izići na sud pred Hrista.

*Mat. 25,31.32; Djela 17,31.

11. Jer je pisano: *tako mi života, govori Gospod, pokloniće mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviće Boga.

*Isa. 45,23; Fil. 2,10.

12. Tako će, dakle, svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe.

13. Zato da ne osuđujemo više jedan drugoga, nego umjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni.

14. Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da *ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano.

*Djela 10,15.

15. A ako je brat tvoj jela radi zalostan, već se ne vladaš po ljubavi: *ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije.

*1.Kor. 8,11.

16. Gledajte, dakle, da se ne huli na vaše dobro.

17. Jer *carstvo Božije nije jelo i piće, nego pravda i mir i radost u Duhu Svetome.

*Luka 17,21.

18. Jer koji ovijem služiti Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima.

19. Tako, dakle, *da se staramo za mir i za ono čime vodimo na bolje jedan drugoga.

*Rim. 12,18.

20. Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve čisto; nego je pogano za čovjeka koji jede sa spoticanjem.

21. Dobro je ne jesti mesa, i vina ne piti, i ono ne činiti na što se tvoj brat spotiće, ili oda šta gori postaje ili slabi.

22. Ti imaš vjeru? Imaj je sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuđuje sebe za ono što nađe za dobro.

23. A koji se sumnja osuđen je ako jede, jer ne čini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

Podnositi slabost slabijih i živjeti u hrišćanskoj slozi. Blagodat Jevanđelja preko apostola.

15. Dužni smo, dakle, mi jaki *sla-
bosti slabijih nositi, i ne sebi
ugađati.

*Rim. 14,1.

2. I svaki od vas da ugađa bližnjemu na dobro za dobar ugled.

3. Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me.

4. Jer što se naprijed napisa za našu se nauku napisa, da trpljenjem i utjehom Pisma nad imamo.

5. A Bog trpljenja i utjehe da vam da da složno mislite među sobom po Hristu Isusu,

6. Da jednodušno jednijem ustima slavite Boga i Oca Gospoda našega Isusa Hrista.

7. Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju.

8. Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obećanje ocevima,

9. A neznaboči po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: *zato ću te hvaliti među neznabošcima, Gospode, i pjevaću ime tvoje. *Psal. 18,49.

10. I opet govori: veselite se neznabošci s narodom njegovijem.

11. I opet: hvalite *Gospoda svi neznabošci, i slavite ga svi narodi. *Psal. 117,1.

12. I opet Isaija govori: biće korijen Jesejev, i koji ustane da vlada nad neznabošcima u onoga će se uzdati neznabošci.

13. A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha Svetoga.

14. A ja sam i sam uvjeren za vas, braćo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge naučiti.

15. Ali vam opet, braćo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga,

16. Da budem sluga Isusa *Hrista u neznabošcima, da služim †Jevanđelju Božijemu, da budu neznabošci prinos povoljan i osvećen Duhom Svetijem.

*1.Tim. 2,7. †Gal. 2,7.

17. Imam, dakle, hvalu u Hristu Isusu kod Boga.

18. Jer ne smijem govoriti što koje Hristos ne učini kroza me za poslušanje neznabožaca riječju i djelom,

19. U sili znaka i *čudesa silom Duha Božijega; tako da od †Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih Jevanđeljem Hristovijem.

*Djela 5,12. †Djela 1,8.

20. I tako se potrudih da propovjedim Jevanđelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuđoj zakopini ne zidam;

21. Nego kao što je pisano: *kojima se ne javi za njega, vidjeće; i koji ne čuše razumjeće. *Isa. 52,15.

22. To me i zadržu mnogo puta da ne dođem k vama.

23. A sad više ne imajući mjesta u ovijem zemljama, a imajući želju od mnogo godina da dođem k vama,

24. Ako pođem u *Španjolsku, doći ću vam; jer se nadam da ću tuda proći i vas vidjeti, i vi ćete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas. *Rim. 15,28.

25. A sad idem u *Jerusalim služući svetima. *Rim. 15,31.

26. Jer Makedonija i Ahaja učiniše dragovoljno neku pomoć za siromahe svete koji žive u Jerusalmu.

27. Oni učiniše dragovoljno, a i dužni su im; jer kad neznabošci dobiše dijel u njihovijem duhovnijem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnima poslužiti.

28. Kad ovo, dakle, završim, i ovaj im plod zapečatim, poći ću preko vas u *Španjolsku. *Rim. 15,24.

29. A znam da kad dođem k vama, doći ću s obilnijem blagoslovom Jevanđelja *Hristova. *Ef. 3,8.

30. Ali vas molim, braćo, zaradi Gospoda našega Isusa *Hrista, i zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; *Fil. 2,1.

31. Da se izbavim od onijeh koji se protive u Judeji, i da služba moja za Jerusalm bude po volji svetima;

32. Da s radošću dođem k vama, s voljom Božijom, i da se razveselim s vama.

33. A Bog mira sa svima vama. Amin.

Preporučivanje Five i pozdravi.

Treba se čuvati opadača.

Pozdravi iz Korinta.

16. Preporučujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja kod crkve u *Kenhreji, *Djela 18,18.

2. Da je primite u Gospodu kao što prilikuje svetima, i da joj budete u pomoći u

svakoj stvari koju od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni.

3. Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoćnike moje u Hristu Isusu,

4. Koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne ja jedan zahvaljujem, nego i sve crkve neznabožačke, i domašnju crkvu njihovu.

5. Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina iz Ahaje u Hristu.

6. Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za nas.

7. Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje drugare u sužanjstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i prije mene vjerovali su Hrista.

8. Pozdravite Amplija, meni ljubaznoga u Gospodu.

9. Pozdravite Urbana, pomoćnika našega u Hristu, i Stahija, meni ljubaznoga.

10. Pozdravite Apelija, okušana u Hristu. Pozdravite domaće Aristovulove.

11. Pozdravite Irodiona, rođaka mojega. Pozdravite domaće Narkisove, koji su u Gospodu.

12. Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu.

13. Pozdravite Rufa izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju.

14. Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Erma, Patrova, Ermija, i braću koja su s njima.

15. Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i Olimpana, i sve svete koji su s njima.

16. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas sve crkve Hristove.

17. Molim vas pak, *braćo, čuvajte se od onih koji čine raspre i razdore na štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih; *2.Sol. 3,6.

18. Jer takvi ne služe *Gospodu našem Isusu Hristu nego svojem trbuhu, i blagijem riječima i blagoslovima prelaščuju *srca bezazlenijeh. *1.Tim. 6,3. †2.Sam. 15,6.

19. Jer vaše slušanje razglasi se svuda. I radujem se za vas; ali hoću da ste vi mudri na dobro, a prosti na zlo.

20. A Bog mira da satre sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

21. Pozdravlja vas *Timotije, pomoćnik moj, i †Lukije i Jason i †Sospatar, rođaci moji. *Djela 16,1. †Djela 13,1. †Djela 20,4.

22. Pozdravljam vas i ja Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu.

23. Pozdravlja vas Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas *Erast, haznađar gradski, i brat Kvart. *2.Tim. 4,20.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

25. A onome koji vas može utvrditi po *Jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, *Rim. 2,16.

26. A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti vječnoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznaboščima,

27. Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista, slava vavijek. Amin.

KORINČANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Zahvalnost Bogu, što je Korintu data blagodat jevanđelska. Treba se čuvati svađa i razdjeljivanja. Riječ o krstu ludost, ali je opet sila Božija.

1. Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od *Sostena brata, *Djela 18,17.

2. Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osvećenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našem:

3. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je data blagodat Božija u Hristu Isusu,

5. Te se u svemu obogatiste kroza nj, u svakoj riječi i svakom razumu,

6. Kao što se svjedočanstvo Hristovo utvrdi među vama;

7. Tako da nemate nedostatka ni u jednoj daru, vi koji čekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista,

8. Koji će vas i utvrditi do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista.

9. Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu Sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega.

10. Molim vas pak, *braćo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, nego da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli. *Rim. 16,17.

11. Jer sam čuo za vas, braćo moja, od Hlojinijih domaćnijih da su svađe među vama,

12. A to kažem da jedan od vas govori: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treći: ja sam Kifin; a četvrti: ja sam Hristov.

13. Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlovo krstiste?

14. Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja;

15. Da ne reče ko da u svoje ime krstih.

16. A krstih i *Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. *1.Kor. 16,15.

17. Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam Jevanđelje, ne premudrijem riječima, da ne izgubi silu krst Hristov.

18. Jer je riječ o krstu ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija.

19. Jer je pisano: pogubiću premudrost premudrijeh, i razum razumnijeh odbaću.

20. Gdje je premudri? Gdje je književnik? Gdje je prepirač ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog *mudrost ovoga svijeta u ludost? *Isa. 44,25.

21. Jer budući da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudročću Boga, bila je Božija volja da ludošču poučenja spase one koji vjeruju.

22. Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže.

23. A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima, dakle, sablazan, a Grcima bezumlje;

24. Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, *Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. *Rim. 1,4.

25. Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jača od ljudi.

26. Jer pogledajte znanje svoje, braćo, da *nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh; *Jovan 7,48.

27. Nego što je ludo pred svijetom, ono izabra Bog da posrami premudre; i što je slabo pred svijetom, ono izabra Bog da posrami jako;

28. I što je neplemenito pred svijetom i uništeno izabra Bog, i što nije, da uništi ono što jest,

29. Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom.

30. Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osvećenje i izbavljenje.

31. Da kao što piše: *ko se hvali, Gospodom da se hvali. *1. Kor. 1,31.

Apostoli poznaju samo Isusa Hrista, raspetoga.

2. I ja došavši k vama, braćo, ne dođoh s visokom riječi ili premudrosti da vam javljam svjedočanstvo Božije.

2. Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i to raspetoga.

3. I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drhtanju.

4. I riječ moja, i poučenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem riječima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile.

5. Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj.

6. Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vijeka ovoga ni knezova vijeka ovoga koji prolaze.

7. Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu;

8. Koje nijedan od knezova vijeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli.

9. Nego kao što je pisano: što oko ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovjeku ne dođe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube.

10. A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.

11. Jer ko od ljudi zna šta je u čovjeku osim duha čovječijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega.

12. A mi ne primismo *duha ovoga svijeta, nego Duha koji je od Boga, da znamo šta nam je darovano od Boga; *Rim. 8,15.

13. Koje i govorimo ne riječima što je naučila čovječija premudrost, nego što uči Duh Sveti; i duhovne stvari duhovno radimo.

14. A tjelesni čovjek ne razumije šta je od Duha Božijega; jer mu se čini ludost i ne može da razumije, jer treba *duhovno da se razgleda. *Rim. 8,5.

15. Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda.

16. Jer ko pozna um *Gospodnji da ga pouči? A mi um Hristov imamo. *Psal. 25,14.

Ukor zbog nesloge i podela zbog učitelja koji su samo sluge Božije. Temelj spasenja je Isus Hristos.

3. I ja, braćo, ne mogoh s vama govoriti kao s *duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu.

*1.Kor. 2,15.

2. *Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, a ni sad još ne možete,

*Jevr. 5,12,13.

3. Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svađe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po čovjeku?

4. Jer kad govori ko: *ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni?

*1.Kor. 1,12.

5. Ko je, dakle, Pavle a ko Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod daje?

6. Ja posadih, Apolo zali, a Bog daje te uzraste.

7. Tako niti je što onaj koji sadi, ni onaj koji zaljeva, nego Bog koji daje te raste.

8. A onaj koji sadi i koji zaljeva jednaki su; i svaki će primiti svoju platu po svojemu trudu.

9. Jer mi smo Bogu pomagači, a vi ste Božija njiva, Božija građevina.

10. Po blagodati Božijoj koja mi je data ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida.

11. Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos.

12. Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, drago kamenje, drvo, sijeno, slamu,

13. Svakoga će djelo izići na vidjelo; jer će dan pokazati, jer će se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaće *oganj kao što jest.

*Jer 23,29.

14. I ako ostane čije djelo što je nazidao, primiće platu.

15. A čije djelo izgori, otići će u štetu: a sam će se spasti tako kao kroz oganj.

16. Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama?

17. Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariće njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi.

18. Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar.

19. Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: *hvata premudre u njihovu lukavstvu.

*O Jovu 5,13.

20. I opet: *Gospod zna pomisliti mudrijeh da su ništa.

*Psal 94,11.

21. Zato niko da se ne hvali čovjekom, jer je sve vaše.

22. Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadašnje, ili buduće: sve je vaše;

23. A vi ste *Hristovi, a Hristos Božij.

*Gal 3,29.

Apostolska služba i poniženje.

4. Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajni Božijeh.

2. A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe.

3. A ja marim što me sudite vi ili čovječij dan; a ni sam sebe ne sudim.

4. Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je.

5. Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne dođe, koji će iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviće sa-

vjete srdačne, i tada će pohvala biti svakome od Boga.

6. A ovo, braćo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas naučite da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga.

7. Jer ko tebe povišuje? Šta li imaš što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio?

8. Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali!

9. Jer mislim da Bog nas apostole poslednje postavi, kao one koji su na smrt osuđeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima.

10. Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaki; vi slavni, a mi sramotni.

11. *Do ovoga časa i gladujemo, i trpimo žeđ, i golotinju, i muke, i potucamo se,

*2.Kor. 11,23-27.

12. I trudimo se radeći svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo;

13. Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetlište svijeta, po kojemu svi gaze dosad.

14. Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas učim kao svoju ljubaznu *djecu.

*2.Kor. 6,13.

15. Jer ako imate i trista učitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih Jevanđeljem.

16. Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na *Hrista.

*1.Kor. 11,1.

17. Zato poslah k vama *Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on će vam opomenuti puteve moje koji su u †Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi učim.

*Djela 19,22. †1.Tim. 1,2.

18. Neki se naduše kao da ja neću doći k vama.

19. Ali ću vam doći skoro, ako Bog da, i neću gledati na riječi onijeh što su se naduili, nego na silu.

20. Jer carstvo Božije nije u riječi nego u sili.

21. Šta hoćete? da dođem k vama s prutom ili s ljubavi i duhom krotosti?

Osuda zbog razvrata.

Ne mešati se sa razvratnicima
i ne trpeti ih u zajednici.

5. **V**rlo se glasi da je blud među vama, i takvo bludničenje kakvo se ni među neznabošcima ne čuje, da nekakav ima *ženu očinu. *3.Moj. 18,8.

2. I vi se još nadimate, umjesto da plaćete, da se izvadi između vas onaj koji je učinio to djelo.

3. *Jer ja, koji ako nijesam kod vas tijelom ali duhom tu živim, već otsudih kao da sam tamo, da se onaj koji je to tako učinio, *Kol. 2,5.

4. U ime Gospoda našega Isusa Hrista, kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista,

5. Da se on preda sotoni na mučenje tijela, da bi se duh spasio u dan Gospoda našega Isusa Hrista.

6. Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da *malo kvasca sve tijesto ukiseli? *Gal. 5,9.

7. Očistite, dakle, stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša *zakla se za nas, Hristos.

Isa. 53,7; 1.Pet. 1,19.

8. Zato *da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnome hljebu čistote i istine.

*2.Moj. 12,15.

9. Pisah vam u poslanici da se ne miješate s bludnicima;

10. I to ja ne rekoh za bludnike ovoga svijeta, ili tvrđice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali izići iz svijeta.

11. A sad vam pisah da se ne miješate ako koji, koji se brat zove, postane bludnik, ili tvrđica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takvima da i ne jedete.

12. Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra?

13. A one koji su napolju sudiće Bog. Izvadite zloga između sebe.

O raspravama pred sudom.
O nepravdnicima i razvratu.

6. **S**mije li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, ići na sud nepravdnika, a ne svetima?

2. Ne znate li da će *sveti suditi svijetu? Kad ćete, dakle, vi svijetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjim stvarima?

*Dan. 7,22; Otkr. 3,21.

3. Ne znate li da ćemo anđelima suditi, a kamoli stvarima ovoga svijeta?

4. A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što!

5. Na sramotu vašu govorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braćom svojom?

6. Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima!

7. I to je već vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. *Zašto radije ne trpите nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu?

*Mat. 5,39.

8. Nego vi sami činite nepravdu i štetu, pa još braći!

9. Ili ne znate da nepravdnici neće naslijediti carstva Božijega? Ne varajte se: ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubočinci, ni *adžuvani, ni muželožnici,

*zloupotrebljeni mladići

10. Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božijega neće naslijediti.

11. I ovakvi bijaste neki; nego se opraste i posvetiste i opravdaste imenom *Gospoda našega †Isusa Hrista i Duhom Boga našega.

*Djela 22,16. †1.Petr. 3,21.

12. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neću da što ovlada mnome.

13. Jela su za trbuh, i trbuh je za jela; ali će Bog i ovo i ono pokvariti. A tijelo nije za bludničenje, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo.

14. A Bog i Gospoda podiže, i nas će podići silom svojom.

15. *Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoću li, dakle, uzeti ude Hristove i od njih načiniti ude bludničine? Bože sačuvaj!
*1.Kor. 12,27.

16. Ili ne znate da ko se s bludnicom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reče, biće dvoje jedno tijelo.

17. A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom.

18. Bježite od bludničenja; jer svaki grijeh koji čovjek čini osim tijela je; a koji čini blud on grijesi svome tijelu.

19. Ili ne znate da su tjelesa vaša *crkva Svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji?
*2.Kor. 6,16.

20. Jer ste kupljeni skupo. Proslavite, dakle, Boga u tjeslisma svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

O braku i o onima koji nijesu u braku.

7. A za ono što mi pisaste: dobro je čovjeku da se ne dohvata do žene:

2. Ali zbog bluda svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža;

3. Muž da čini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu.

4. Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena.

5. Ne zabranjujte se jedno od drugoga, već ako u dogovoru za vrijeme, da postite i molite se Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem.

6. Ali ovo govorim po svjetu, a ne po zapovijesti;

7. Jer hoću da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj, dakle, ovako a onaj onako.

8. A neoženjenijem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam.

9. *Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljevati se.
*1.Tim. 5,14.

10. A oženjenijem zapovijedam, ne ja nego *Gospod, da se žena od muža ne razdvaja
*Jer. 3,20. †Mal. 2,14.

11. Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem; i muž da ne pušta žene.

12. A ostalima govorim ja, a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli živjeti s njim, da je ne ostavlja.

13. I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli živjeti s njom, da ga ne ostavlja.

14. Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se *žena nekrštena od muža krštenoga; jer inače djeca vaša bila bi nečista, a sad su sveta.
*Mal. 2,15.

15. Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takvom događaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog.

16. Jer šta znaš, *ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš?
*1.Petr. 3,1.

17. Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama.

18. Je li ko pozvan obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvan neobrezan, neka se ne obrezuje.

19. Obrezanje je ništa, i *neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh.
*Gal. 6,15.

20. Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan.

21. Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi.

22. Jer koji je pozvan u Gospodu rob, *slobodnjak je Gospodnji, tako i koji je pozvan slobodnjak, †rob je Hristov.

*Filim. 16; †Ef. 6,6.

23. Kupljeni ste skupo, ne budite *robovi ljudima. *3.Moj. 25,42.

24. Svaki, braćo, u čemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom.

25. A za djevojke *nemam zapovijesti Gospodnje, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. *1.Kor. 7,40.

26. Mislim, dakle, ovo da će biti dobro za sadašnju nevolju da je čovjeku dobro tako biti.

27. Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješi; jesi li se odriješio od žene, ne traži žene.

28. A ako li se i oženiš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali će imati takvi nevolje tjelesne; a ja vas žalim.

29. A ovo govorim, braćo, jer je ostalo vrijeme prekraćeno, da će i oni koji imaju *žene biti kao oni koji nemaju; *Zah. 12,13.

30. I koji plaču kao koji ne plaču; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju;

31. I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju: jer prolazi obličje ovoga svijeta.

32. A ja hoću da ste vi bezbrižni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnje, kako će ugoditi Gospodu;

33. A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako će ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka.

34. Koja je neudata brine se za Gospodnje, kako će ugoditi *Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako će ugoditi mužu. *Luka 10,40.

35. A ovo govorim na korist vama samim, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu službu Gospodu bez smetnje.

36. Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane neudata, i ne može drukčije biti, neka čini šta hoće, ne griješi ako se uda.

37. A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je

rasudio u srcu svojem da zadrži djevojku, dobro čini.

38. Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro čini; ali koji ne udaje bolje čini.

39. Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoće da se uda, samo u Gospodu.

40. Ali je blaženija ako ostane tako po momu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

O žrtvi idolima i o upotrebi hrišćanske slobode bez slabizna za bližnje.

8. **A** za meso što je klano idolima znamo, jer svi razum imamo. Razum, dakle, nadima, a ljubav popravlja.

2. Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati.

3. A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio.

4. A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga.

5. Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebu ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda:

6. Ali mi imamo samo jednoga Boga Oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj.

7. Ali nema svako razuma; jer neki koji još i sad misle da su idoli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba budući, pogani se.

8. Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti ćemo biti veći ako jedemo, ni manji ako ne jedemo.

9. Ali se čuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima.

10. Jer ako tebe, koji imaš razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neće li njegova savjest, slaba budući, osloboditi se da jede idolske žrtve?

11. I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Hristos umrije.

12. Tako kad se griješite o *braću, i ranjavate njihovu slabu savjest, o Hrista se griješite. *Mat. 25,40.

13. Zato ako jelo sablažnjava brata mojeg, neću jesti mesa do vijeka, da ne sablažnim brata svojega.

Kako apostol upotrebljava hrišćansku slobodu u svojoj službi. Treba se boriti za neraspadljiv vijenac.

9. Nijesam li ja *apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? *1.Tim. 2,7.

2. Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi pečat mogega apostolstva u Gospodu.

3. Moj odgovor onima koji me uspitaju ovo je:

4. Eda li nemamo vlasti jesti i piti?

5. Eda li nemamo vlasti sestru ženu voditi, kao i ostali apostoli, i braća Gospodnja, i Kifa?

6. Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo činiti?

7. Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadi vinograd i od rodova njegovijeh da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede?

8. Eda li ovo govorim po čovjeku? Ne govori li ovo i zakon?

9. Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove?

10. Ili govori jamačno za nas? Jer se za nas napisalo: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da će dobiti od onoga što vrše.

11. Kada mi vama duhovno sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesno požnjemo?

12. Kad se drugi miješaju u vašu vlast, a kamoli da ne bismo mi? Ali ne učinismo po vlasti ovoj nego sve trpimo da ne učinimo kakve smetnje *Jevanđelju Hristovu. *2.Kor. 11,7.

13. Ne znate li da oni koji čine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele?

14. Tako i Gospod zapovjedi da oni koji Jevanđelje propovijedaju od Jevanđelja žive.

15. A *ja to nijedno ne učinih. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti, nego da ko slavu moju uništi. *Djela 18,3.

16. Jer ako propovijedam Jevanđelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako Jevanđelja ne propovijedam.

17. Ako, dakle, ovo činim od svoje volje, platu imam; a ako li činim za nevolju, služba mi je predata.

18. Kakva mi je, dakle, plata? Da propovijedajući Jevanđelje učinim bez plate Jevanđelje Hristovo, da ne činim po svojoj vlasti u propovijedanju Jevanđelja.

19. Jer premda sam slobodan od svijui, svima sebe učinih robom, da ih više pridobijem.

20. Jevrejima sam bio kao Jevrejin da *Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom; da pridobijem one koji su pod zakonom; *Djela 16,3.

21. Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona.

22. Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga.

23. A ovo činim za Jevanđelje, da bih imao dijel u njemu.

24. Ne znate li da oni što trče trku, svi trče, a jedan dobije dar? Tako trčite da dobijete.

25. Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni, dakle, da dobiju raspadljiv vijenac, a mi neraspadljiv.

26. Ja, dakle, tako trčim, ne kao na nepouzdanu; tako se borim, ne kao onaj koji bježi vjetar;

27. Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajući izbачen ne budem.

O tijelu i idolopoklonstvu.
Zajednica s Hristom u hljebu i vinu.
Obziri savjesti.

10. Ali neću vam zatajiti, braćo, da ocevi naši svi pod oblakom bijahu, i svi kroz more prodoše;

2. I svi se u Mojsija krstiše u oblaku i moru;

3. I svi jedno jelo duhovno jedoše;

4. I svi jedno piće duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja idaše za njima: a stijena bješe Hristos.

5. Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer bjehu pobijeni u pustinji.

6. A ovo bjehu ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe.

7. Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoji napisano: *sjedoše ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju.

*2.Moj. 32,6.

8. Niti da činimo blud, kao neki od njih što bludničije, i *pade ih u jedan dan dva-deset i tri hiljade.

*4.Moj. 25,1.9.

9. Niti da kušamo Hrista, kao što *neki od njih kušaše, i od zmiija izgiboše.

*5.Moj. 6,16.

10. Niti da vičemo na Boga, *kao neki od njih što vikaše, i izgiboše od krvnika.

*4.Moj. 14,2.

11. Ovo se pak sve događашe za ugled njima, a napisa se za nauku nama, na koje pošljedak svijeta dođe.

12. Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne.

13. Drugo iskušenje ne dođe na vas osim čovječijega; ali je vjeran Bog koji vas neće pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti.

14. Zato, ljubazna braćo moja, bježite od idolopoklonstva.

15. Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim.

16. *Čaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvi Hristove? Hljev koji lomo mimo nije li zajednica tijela Hristova?

*Mat. 26,26.

17. Jer smo jedan hljev, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu.

18. Gledajte Izrailja po tijelu: koji jedu *žrtve nijesu li zajedničari oltara?

*3.Moj. 3,3.

19. Šta, dakle, govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što?

20. Nije; nego što žrtvuju neznabošci, da *đavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neću da ste vi zajedničari s đavolima.

*5.Moj. 32,17.

21. *Ne možete piti čaše Gospodnje i čaše đavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi đavolskoj.

*2.Kor. 6,15,16.

22. Ili da prkosimo *Gospodu? Eda li smo mi jači od njega?

*Jezek. 22,14; Jer. 7,19.

23. Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro.

24. *Niko da ne gleda šta je njegovo, nego svaki da gleda šta je drugoga.

*Rim. 15,2; 1.Kor. 10,33.

25. Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi;

26. *Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj.

*Psal. 24,1.

27. Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoćete ići, jedite sve što se pred vas donese, i ne premišljajte ništa savjesti radi.

28. Ako li vam pak ko reče: ovo je idolska *žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja žrtvenja i što je na njoj.

*1.Kor. 8,10. †5.Moj. 10,14.

29. Ali ne govorim za savjest tvoj, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga?

30. Ako ja s blagodaću uživam, zašto da se huli na mene za ono *za što ja zahvaljujem?

*1.Tim. 4,4.

31. *Ako, dakle, jedete, ako li pijete, ako li što drugo činite, sve na slavu Božiju činite.

*Kol. 3,17.

32. Ne budite na sablazan ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj,

33. Kao što i ja u svačemu svima ugađam, ne tražeći svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

Kako se treba moliti i jesti večeru
Gospodnju.

11. U^{gledajte se na mene, kao i ja na}
*Hrista. ^{*Fil. 1,11.}

2. Hvalim vas pak, braćo, što sve moje pamтите i držite zapovijesti kao što vam predadoh.

3. Ali hoću da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu.

4. Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju.

5. I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu svoju; jer je svejedno kao da je obrijana.

6. Ako se, dakle, ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi strići se ili brižati se, neka se pokriva.

7. Ali muž da ne pokriva glave, jer je *obličje i slava Božija; a žena je slava muževlja.
^{*1.Moj. 1,27.}

8. Jer nije muž od žene, nego žena od muža.

9. Jer muž nije sazdan žene radi, nego žena muža radi.

10. Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi.

11. Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu.

12. Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga.

13. Sami među sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu?

14. Ili ne uči li vas i sama priroda da je mužu sramota ako gaji dugačku kosu;

15. A ženi je slava ako gaji dugačku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala.

16. Ako li je ko svadljiv, mi takvoga običajja nemamo, niti crkve Božije.

17. Ali ovo zapovijedajući ne hvalim da se ne na bolje nego na gore sabirate.

18. Prvo, dakle, kad se sabirate u crkvu, čujem da imaju raspre među vama; i nešto vjerujem od ovoga.

19. Jer treba i jeresi da budu među vama, *da se pokažu pošteni koji su među vama.
^{*1.Jov. 2,19.}

20. A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se večera Gospodnja.

21. Jer svaki svoju večeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje, a drugi se opija.

22. Eda li, dakle, nemate kuća da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i *sramotite one koji nemaju? Šta ću vam reći? Hoću li vas pohvaliti za to? Neću.
^{*Jak. 2,6.}

23. Jer ja primih od Gospoda što vam i predadoh, da Gospod Isus onu noć u koju bivaše predan uze hljeb,

24. I zahvalivši prelomi i reče: uzmite, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo činite meni za spomen.

25. Tako i čašu, po večeri, govoreći: ova je čaša Novi zavjet u mojoj krvi; ovo činite, kad god pijete, meni za spomen.

26. Jer kad god jedete ovaj hljeb i čašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne dođe.

27. Tako koji nedostojno jede ovaj hljeb ili pije čašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj.

28. Ali čovjek da ispituje sebe, pa onda od hljeba da jede i od čaše da pije;

29. Jer koji nedostojno jede i pije, sud sebi jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega.

30. Zato su među vama mnogi slabi i bolesni, i dovoljno ih spavaju.

31. Jer kad bismo sebe rasuđivali, ne bismo osuđeni bili.

32. Ali kad smo suđeni, kara nas Gospod, da se ne osudimo sa svijetom.

33. Zato, braćo moja, kad se sastajete da jedete, iščekujte jedan drugoga.

34. Ako li je ko gladan, neka jede kod kuće, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo uređiću kad dođem.

O duhovnijem darovima i o njihovoj upotrebi.

12. **A** za *duhovne darove neću vam, braćo, zatajiti. *1.Kor. 14,1. 2. Znete da kad bijaste neznabošci idoste k idolima bezglasnima, kako vas vođahu.

3. Zato vam dajem na znanje da niko ko Duhom Božijim govori neće reći: *anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom Svetijem.

*proklet Isus

4. Darovi su različni, ali je Duh jedan.

5. I različne su službe, ali je jedan Gospod.

6. I različne su sile, ali je jedan Bog koji čini sve u svemu.

7. A u svakome se pojavljuje Duh na korist;

8. Jer jednome se daje Duhom riječ premudrosti; a drugome riječ razuma po istome Duhu;

9. A drugome vjera, tijem istijem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu;

10. A drugome da čini *čudesa, a drugome proroštvo, a drugome da razlikuje řduhove, a drugome različne jezike, a drugome da kazuje jezike. *Gal. 3,5. ř1.Jov. 4,1.

11. A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće.

12. Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i *Hristos.

*Gal. 3,16.

13. Jer jednijem Duhom mi se svi krstismo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednijem Duhom napojismo.

14. Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi.

15. Ako reče noga: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela?

16. I ako reče uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi sve tijelo bilo oko, gdje je čuvenje?

17. A kad bi sve bilo čuvenje, gdje je mirisanje?

18. Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio.

19. A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo?

20. Sad su pak mnogi udi, a jedno tijelo.

21. Ali oko ne može reći ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi.

22. Nego još koji se udi tijela čine da su najslabiji najpotrebniji su.

23. I koji nam se čine da su najsratomtniji na tijelu, na one udaramo najveću čast;

24. I neugledni naši udi najveće poštenje imaju; a ugledni udi to ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najneuglednijem udu daje najveću čast,

25. Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednako brinu jedan za drugoga.

26. I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi.

27. A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom.

28. I jedne, dakle, postavi Bog u *crkvi prvo řapostole, drugo proroke, treće učitelje, a potom čudotvorce, onda řdarove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike.

*Djela 13,1. řEf. 2,20. řRim. 12,6.

29. Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi čudotvorci?

30. Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju?

31. Starajte se pak za veće darove; pa ću vam još bolji put pokazati.

O ljubavi.

13. **A**ko jezike čovječije i anđeoske agovorim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveći.

2. I ako imam *proroštvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam.

*Mat. 7,22.

3. I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže.

4. Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliča, ne nadima se,

5. Ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne sriđi se, ne misli o zlu,

6. Ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, 7. Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi.

8. Ljubav nikad ne prestaje, a proroštvo ako će i prestati, jezici ako će umuknuti, razuma ako će nestati.

9. Jer nešto znamo i nešto prorokujemo;

10. A kad dođe savršeno, onda će prestati što je nešto.

11. Kad ja bijah malo dijete kao dijete govora, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljah; a kad postadoh čovjek, odbacih djetinjstvo.

12. Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda ćemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda ću poznati kao što sam poznat.

13. A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveća među njima.

O daru onijeh koji govore tuđe jezike i koji prorokuju, i o poretku u službi Bogu.

14. D^ržite se ljubavi, a starajte se za duhovne darove, a osobito da prorokujete.

2. Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu; jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne.

3. A koji prorokuje govori ljudima za popravlanje i utjehu i utvrđenje.

4. Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorokuje crkvu popravlja.

5. Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorokujete: jer je veći onaj koji prorokuje negoli koji govori jezike, već ako ko kazuje, da se crkva popravlja.

6. A sad, braćo, ako dođem k vama jezike govoreći, kaku ću korist učiniti ako vam ne

govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroštvu, ili u nauci?

7. Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili kitarra, ako različna glasa ne daju, kako će se prepoznati svirka svirale ili kitarre?

8. Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko će se pripremiti na boj?

9. Tako i vi ako nerazumljivu riječ rečete jezikom, kako će se razumjeti šta govorite? Jer ćete govoriti u vjetar.

10. Ima na svijetu ko zna koliko različnih glasova, ali nijedan nije bez značenja.

11. Ako, dakle, ne znam sile glasa, biću nijemac onome kome govorim, i onaj koji govori biće meni nijemac.

12. Tako i vi, budući da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravlanje crkve.

13. Zato koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje.

14. Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda.

15. Šta će se, dakle, činiti? Moliću se Bogu duhom, a moliću se i umom; hvaliću Boga duhom, a hvaliću i umom.

16. Jer kad blagosloviš duhom kako će onaj koji je neupućen reći amin po tvome blagoslovu, kad ne zna šta govoriš?

17. Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravlja.

18. Hvala Bogu mojemu što govorim jezike većma od sviju vas.

19. Ali u crkvi volim pet riječi umom svojijem reći, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu riječi jezikom.

20. Braćo! ne budite *djeca umom, nego pakošču djetinjite, a umom budite savršeni.

*Mat. 18,3.

21. U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoriću narodu ovome, i ni tako me neće poslušati, govori Gospod.

22. Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroštvo ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju.

23. Ako se, dakle, skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a dođu i neupućeni, ili nevjernici, neće li reći da ste poludjeli?

24. A ako svi prorokuju, i dođe kakav nevjernik ili neupućen, bude pokaran od svi-ju i suđen od svijuu.

25. I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši ničice pokloniće se Bogu, i kazaće da je zaista Bog s vama.

26. Šta će se, dakle, činiti, braćo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, *ima naku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanja; a sve da biva na popravlanje.

*1.Kor. 12,8-10.

27. Ako govori ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje.

28. Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka čuti u crkvi, a sebi neka govori i Bogu.

29. A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuđuju.

30. Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka čeka dok prvi učiti.

31. Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svi uče, i svi da se tješe.

32. I *duhovi proročki pokoravaju se prorocima;

*1.Jov. 4,1.

33. Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh.

34. *Žene vaše da čute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govori.

*Titu 2,5; 1.Tim. 2,12.

35. Ako li hoće čemu da se nauče, kod kuće muževe svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govori u crkvi.

36. Eda li od vas *riječ Božija iziđe? ili samijem vama dođe?

*Isa. 2,3.

37. Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije šta vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti.

38. Ako li ko ne razumije, neka ne razumije.

39. Zato, braćo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujte govoriti jezicima.

40. A sve neka biva pošteno i uredno.

O vaskrseniju mrtvijeh.

15. **A**li vam napominjem, braćo, Je-
vanđelje, koje vam objavih,
koje i primiste, u kome i stojite,

2. Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; osim ako uzalud vjerovaste.

3. Jer vam najprije predadoh što i primih da Hristos umrije za grijeha naše, po Pismu,

4. I da bi ukopan, i da usta treći dan, po Pismu,

5. I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola;

6. A potom ga vidješe jednom više od pet stotina braće, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomriješe;

7. A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima;

8. A poslije svijuu javi se i meni, kao kakvom nedonoščetu.

9. Jer sam ja najmlađi među apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božijuu.

10. Ali po *blagodat Božijoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od svijuu njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom.

*Ef. 3,7.

11. Bio, dakle, ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste.

12. A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govore neki među vama da nema vaskrsenija mrtvijeh?

13. I ako nema vaskrsenija mrtvijeh, to ni Hristos ne usta.

14. A ako Hristos ne usta, uzalud, dakle, propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša.

15. A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedočimo protiv Boga da vaskrse Hrista, kojega ne vaskrse kad mrtvi ne ustaju.

16. Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta.

17. A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem.

18. Dakle, i oni koji pomriješe u Hristu, izgiboše.
19. I ako se samo u ovom životu uzdamo u *Hrista, najnesrećniji smo od svijui ljudi.
*2.Tim. 3,12.
20. Ali *Hristos usta iz mrtvih, i bi novi-na onima koji umriješe.
*1.Petr. 1,3; Djela 26,23.
21. Jer budući da kroz *čovjeka bi smrt, kroz čovjeka i †vaskrsenije mrtvih.
*Rim. 5,12. †Jovan 11,25.
22. Jer kako po Adamu svi umiru, tako će i po *Hristu svi oživjeti.
*Rim. 5,17.
23. Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovalše *Hristu o njegovu dolasku;
*1.Sol. 4,16.
24. Onda kraj, kad preda *carstvo Bogu i Ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu.
*Dan. 7,14.
25. Jer njemu valja carovati, dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje.
26. A posljednji će se neprijatelj ukinuti smrt.
27. Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoreno, pokazuje se da je osim Onoga koji mu pokori sve.
28. A kad mu sve pokori, onda će se i sam Sin pokoriti Onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu.
29. Šta, dakle, čine oni koji se krste mrtvih radi? Kad mrtvi jamačno ne ustaju, što se i krstavaju mrtvih radi?
30. I mi zašto podnosimo muke i nevolje svaki čas?
31. Svaki dan umirem, tako mi, braćo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našem.
32. Jer ako sam se po čovjeku borio sa zvjerovima u Efesu, kakva mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer ćemo sutra umrijeti.
33. Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre običaje.
34. Otrijeznite se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znaju za Boga, na sramotu vama kažem.
35. Ali će reći ko: kako će ustati mrtvi? i u kakvom će tijelu doći?
36. Bezumniče! ti što siješ neće oživjeti ako ne umre.
37. I što siješ ne siješ tijelo koje će biti, nego golo zrno, bilo pšenično ili drugo kakvo.
38. A Bog mu daje tijelo kako hoće, i svakom sjemenu svoje tijelo.
39. Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo čovječije, a drugo životinjsko, a drugo riblje, a drugo ptičije.
40. I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima.
41. Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi.
42. Tako i vaskrsenije mrtvih: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost;
43. Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili;
44. Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno.
45. Tako je i pisano: prvi *čovjek †Adam postade u tjelesnom životu, a posljednji Adam u duhu koji oživljuje.
*1.Moj. 2,7. †Rim. 5,14.
46. Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno.
47. Prvi je *čovjek od †zemlje, zemljan; drugi je čovjek †Gospod s Neba.
*1.Moj. 2,7. †1.Moj. 3,19. †Luka 2,11.
48. Kakav je zemljani takvi su i zemljani; i kakav je nebeski takvi su i nebeski.
49. I kako nosimo obličje zemljanoga, tako ćemo nositi i obličje nebeskoga.
50. A ovo govorim, braćo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti nasljeđuje.
51. Evo vam kazujem tajnu: jer svi neće-mo pomrijeti, a svi ćemo se pretvoriti,
52. Ujedanput, u trenuću oka u posljednjoj trubi; jer će zatrubiti i mrtvi će ustati neraspadljivi, i mi ćemo se pretvoriti.
53. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost.

54. A kad se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost i ovo se smrtno obuče u besmrtnost, onda će se zbiti ona riječ što je napisana: pobjeda proždrije *smrt.

*Otkr. 20,14.

55. Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakte, pobjeda?

56. A žalac je smrti *grijeah, a sila je grijeha zakon.

*Rim. 7,8.

57. A Bogu hvala koji nam daje pobjedu kroz *Gospoda našega †Isusa Hrista.

*Psal. 98,1. †Rim. 7,25.

58. Zato, *braćo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajući da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

*1.Sol. 2,1.

O skupljanju pomoći za siromašne hrišćane u Jerusalmu.
Preporuka za Timotija. Opomene.
Pozdravi i završne reči.

16. **A** za milostinju svetima, kao što Aurelih po *crkvama galatijskim onako i vi činite.

*Gal. 1,2.

2. Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad dođem.

3. A kad dođem, koje nađete za vrijedne one ću s poslanicama poslati u Jerusalm neka odnesu vašu pomoć.

4. A ako bude vrijedno da i ja idem, poći će sa mnom.

5. A k vama ću doći kad prođem Makedoniju, jer ću proći kroz Makedoniju.

6. A u vas može biti da ću se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud pođem.

7. Sad vas u prolazjenju neću vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti.

8. A u Efesu ću ostati do Trojičina dne (Pedesetnice);

9. Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo.

10. A ako dođe *Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja.

*Rim. 16,21.

11. Da ga niko, dakle, ne prezre, nego ga ispratite s mirom da dođe k meni; jer ga čekam s braćom.

12. A za brata *Apola, mnogo ga molih da dođe k vama s braćom: i nikako ne bješe mu volja da sad dođe; ali će doći kad ima priliku.

*Titu 3,13.

13. Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrđujte se.

14. Sve da vam biva u ljubavi.

15. Molim vas pak, braćo, znate dom *Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se;

*1.Kor. 1,16.

16. Da ste i vi pokorni takvima, i svakome koji pomaže i trudi se.

17. Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadiše što sam bio bez vas;

18. Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte, dakle, takve.

19. Pozdravljaju vas crkve azijske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo *Akila i Priskila s domaćnjom svojom crkvom.

*Djela 18,2.

20. Pozdravljaju vas braća sva. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem.

21. Pozdravljam vas ja *Pavle svojom rukom.

*Filim. 19.

22. Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet. *Maran ata.

*Pozdrav – Gospod dolazi!

23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama;

24. I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

KORINČANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Apostolova zahvalnost Bogu za utjehu u nevoljama. Odbrana od prijekora zbog nepostojanosti.

1. **O**d Pavla, apostola *Isusa Hrista povolji Božijoj i brata Timotija crkvi Božijoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: *Kol. 1,2.

2. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i Otac Gospoda našega Isusa Hrista, Otac milosti i Bog svake utjehe,

4. Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava.

5. Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista.

6. Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tih istijeh stradanja koja i mi podnosimo.

7. I nadanje naše tvrdo je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajući da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u utjehi.

8. Jer vam nećemo, braćo, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji, kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nismo nadali ni življeti;

9. Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrijeti da se već ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve.

10. Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da će nas i još izbaviti,

11. Pomoću i vaše *molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za darove koji su nama dati vas radi. *Filim. 22.

12. Jer je naša slava ovo: svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i *čistoti Božijoj, a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodat Božijoj življeli na svijetu, a osobito među vama. *2.Kor. 2,17.

13. Jer vam drugo ne pišemo nego što čitate i razumijevate. A nadam se da ćete i do kraja razumjeti.

14. Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista.

15. I u ovom pouzdanju šćadijah da vam dođem prije, da drugu blagodat imate;

16. I kroz vas da dođem u *Makedoniju, i opet iz Makedonije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. *1.Kor. 16,5.

17. Ali kad sam ovo htio, eda li sam, dakle, što nepostojano činio? Ili što nameravam, da po tijelu nameravam, da bude u meni da da, a ne ne?

18. Ali je Bog vjeran, te riječ naša k vama ne bi da i ne.

19. Jer Sin Božij *Isus †Hristos, kojega mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da.

*Djela 18,5. †Jevr. 13,8.

20. Jer koliko je obećanja Božijeh, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas.

21. A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas,

22. Koji nas i zapečati, i dade zalog Duha u srca naša.

23. A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeci vas ne dođoh više u Korint.

24. Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagači vaše radosti; jer u vjeri stojite.

Pavle preporučuje ponovan prijem grješnika koji se kaje. Apostol slavi Boga zbog sile čiste propovijedi o Hristu.

2. **O**vo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žalosti.

2. Jer ako ja činim žalost vama, ko je koji će mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene?

3. I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajući se na sve vas, da je moja radost sviju vas.

4. Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama.

5. *Ako li je ko mene ražalio, ne ražali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama.

*1. Kor. 5,1.

6. Jer je dovoljno takvome kar ovaj od mnogijeh.

7. Zato vi nasuprot većma da opraštate i tješite, da takav kako ne padne u preveliku žalost.

8. Zato vas molim, utvrdite prema njemu ljubav.

9. Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svačemu poslušni.

10. A kome vi što oprostite onome opraštam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi umjesto Isusa Hrista,

11. Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli.

12. A kad dođoh u *Troadu da propovijedam Jevanđelje Hristovo, i otvoriše mi se vrata u Gospodu,

*Djela 16,8.

13. Ne imadah mira u duhu svojem, ne našavši Tita, brata svojega; nego oprostivši se s njima iziđoh u Makedoniju.

14. Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu.

15. Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu:

16. Jednima, dakle, miris smrtni za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan?

17. Jer mi nijesmo kao mnogi koji nečisto propovijedaju riječ Božiju, nego iz čistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

Služba u Novome zavjetu je služba duhu i životu, a ne kao služba zakonu – služba slovu koje ubija.

3. Počinjemo li se opet *sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporučnijeh poslanica za vas ili od vas?

*2.Kor. 5,12.

2. *Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i čitaju svi ljudi;

*1.Kor. 9,2.

3. Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeći napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenijem daskama nego na mesnijem daskama srca.

4. A takvo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga,

5. *Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoća od Boga;

*2.Kor. 2,16.

6. Koji i učini nas vrsne da budemo sluge *novom zavjetu, ne tpo slovu nego po Duhu; jer slovo ubija, a Duh oživljuje.

*Jer. 31,31. †Rim. 7,6.

7. Ako li služba smrti, koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izraeljevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijevo od slave lica njegova koja prestaje,

8. A kamoli neće mnogo većma služba Duha biti u slavi?

9. Jer kad je služba osuđenja slava, *mnogo većma izobiluje služba pravde u slavi.

*Rim. 1,17;3,21.

10. Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi.

11. Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo će većma biti u slavi ono što ostaje.

12. Imajući, dakle, takvu nadu s velikom slobodom radimo;

13. I ne kao što *Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinovi Izraeljevi gledati svršetka onome što prestaje.

*2.Moj. 34,33.

14. No zasljepiše pomisli njihove; jer do samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u čitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje.

15. Nego do danas, kad se čita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji.

16. A kad se obrate ka Gospodu, uzeće se pokrivalo.

17. A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda.

18. Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto obličje iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

Pavle svjedoči da dobro popovijeda Jevanđelje i da svoju silu ogleda u nevoljama.

4. Zato imajući ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosađuje nam se;

2. Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvrćemo riječ Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti čovječijoj pred Bogom.

3. Ako li je pak pokriveno Jevanđelje naše u onima je pokriveno koji ginu,

4. U kojima bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvijetli vidjelo Jevanđelja slave Hristove, koji je obličje Boga, koji se ne vidi.

5. Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same kao vaše slugе Isusa Gospoda radi.

6. Jer Bog koji reče da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božije u licu Isusa Hrista.

7. Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premoštvo sile bude od Boga a ne od nas.

8. U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosađuje; zibunjeni smo, ali ne gubimo nadu;

9. Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaljuju nas, ali ne ginemo.

10. I jednako nosimo na tijelu *smrt †Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našem pokaže. *Fil. 3,10. †Gal. 6,17.

11. Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našem.

12. Zato, dakle, smrt vlada u nama, a život u vama.

13. Imajući pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo.

14. Znajući da će Onaj koji podiže *Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. *1.Sol. 4,14.

15. Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju.

16. Zato nam se ne dosađuje; no ako se naš spoljašnji čovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan.

17. Jer *naša laka sadašnja briga donosi nam vječnu i od svega pretežniju slavu, *Rim. 8,18.

18. Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vječno.

Čežnja za vječnom kućom na nebesima. Značaj službe koja propovijeda pomirenje.

5. Jer znamo da kad se zemaljska naša kuća tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuću nerukotvorenu, vječnu na nebesima.

2. Jer za tijem uzdišemo, želeći obući se u svoj nebeski stan.

3. I da se obučeni, ne goli nađemo!

4. Jer budući u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer nećemo da se svučemo, nego da se *preobučemo, da život proždere smrtno. *1.Kor. 15,53.

5. A onaj koji nas za ovo isto stvori, Bog je, koji nam i dađe zalog Duha.

6. Dobre smo, dakle, volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda.

7. Jer *po vjeri živimo, a ne po gledanju. *1.Kor. 13,12.

8. Ali se ne bojimo, i mnogo volimo otići od tijela, i ići ka Gospodu.

9. Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni.

10. *Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, †da primimo svaki što je koji u tijelu činio, ili dobro ili zlo;

*Rim. 14,10. †Rim. 2,6.

11. Znajući, dakle, strah Gospodnji ljude svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašijem savjestima poznati.

12. Jer se *ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo povod da se hvalite nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja, a ne što je u srcu.

*2.Kor 3,1.

13. Jer ako se odviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo.

14. Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to, dakle, svi umriješe.

15. Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego Onome koji za njih umrije i vaskrse.

16. Zato i mi otsad nikoga ne poznajemo po tijelu; i ako Hrista poznasmo po tijelu, ali ga sad više ne poznajemo.

17. Zato ako je ko u *Hristu, nova je tvar: staro prođe, gle, sve novo postade.

*Rim. 16,10.

18. Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja.

19. Jer Bog bješe u *Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne privivši im †grijeha njihovih, i metnuvši u nas riječ pomirenja.

*Rim. 3,24. †Isa. 43,25.

20. Tako smo mi poslani umjesto Hrista, kao da Bog govori kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom.

21. Jer Onoga koji ne znadijaše *grijeha nas radi učini grijehom, da mi budemo †pravda Božija u njemu.

*Dan. 9,24. †Jer. 23,6.

Pavle svojim primjerom
hrabri na dostojno prihvatanje
blagodati Božije.

6. Molimo vas pak kao pomagači da ne primite uzalud blagodat Božiju.

2. Jer On govori: *u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenija pomogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenija!

*Isa. 49,8.

3. Nikakvo ni u čemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi;

4. Nego u svemu pokažite se kao sluge Božije, u trpljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjeskobama,

5. *U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu,

*2.Kor. 11,23.

6. U čistoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu Svetom, u ljubavi istinitoj,

7. U riječi istine, u sili Božijoj, s oružjem pravde i nadesno i nalijevo,

8. Slavom i sramotom, kuđenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti,

9. Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao kažnjavani, a ne umoreni,

10. Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaćavaju, kao oni koji ništa nemaju, a sve imaju.

11. Usta naša otvoriše se k vama, Korinćani, i srce naše rasprostrani se.

12. Vama nije tijesno mjesto u nama, ali vam je tijesno u srcima vašijem.

13. A da mi vratite, kao djeci govorim, rasprostranite se i vi.

14. Ne vucite u tuđemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom?

15. Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom?

16. Ili kako se udara crkva Božija s idolima? *Jer ste vi crkva Boga živoga, kao što reče Bog: useliću se u njih, i življeću u njima, i biću im Bog, i oni će biti moj narod.

*1.Kor. 3,16.

17. Zato iziđite između njih i odvojte se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću vas primiti,

18. I biću vam Otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori *Gospod Svedržitelj.

*Jer. 31,1.

Tvoriti svetinju; žalost po Bogu.

7. Imajući, dakle, ovakva obećanja, o ljubazni! da očistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božijemu.

2. Primate nas, nikome ne učinismo nažao, nikoga ne pokvarismo, nikoga ne zasenosmo.

3. Ne govorim na osuđenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umro i živjeo.

4. Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošću pored sviju briga našijeh.

5. Jer kad dođosmo u Makedoniju, nikakva mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra strah.

6. Ali Bog, koji tješi ponižene, utješi nas dolaskom Titovijem.

7. A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujući vašu želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još većma obradovah.

8. Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas.

9. Ali se sad radujem, ne što bejaste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u čemu ne štetujete.

10. Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenje pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi.

11. Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko učini staranje među vama? kakvo pravdanje, kakvu nepovoljnost, kakav strah, kakvu želju, kakvu revnost, kakvu osvetu? U svemu pokazaste se da ste čisti u djelu.

12. Jer ako vam i pisah, ne zbog onoga koji je skrivio, niti zbog onoga kome je krivo učinjeno, nego da se pokaže među vama staranje naše za vas pred Bogom.

13. Zato se utješismo utjehom vašom; a još se većma obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov.

14. Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorismo vama, tako i pohvala naša pred Titom istinita bi.

15. I srce je njegovo puno ljubavi prema vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drhtanjem primili.

16. Radujem se, dakle, što se u svemu smijem osloniti na vas.

Poziv za pomoć
siromašnijem hrišćanima
u Jerusalmu.

8. Dajemo vam pak na znanje, braćo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama makedonskima,

2. Da u mnogome kušanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvo njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove.

3. Jer po mogućstvu njihovu, ja sam svjedok, i preko mogućstva dobrovoljni bijahu,

4. I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima.

5. I ne kao što se nadasmo, nego najprije sebe predadoše Gospodu i nama, po volji Božijoj,

6. Da mi umolismo Tita da kao što je počeo onako i završi i među vama blagodat ovu.

7. A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u riječi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj prema nama, da i u ovoj blagodati izobilujete.

8. Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita.

9. Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat budući, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite.

10. I svijet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo činiti nego i htjeti počeste još od lanijske godine.

11. A sad dovršite to i činiti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i učiniti, od toga što imate.

12. Jer *ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema.

*Mar. 12,43.

13. Jer se ne želi da drugima bude radost, a vama žalost, nego jednako.

14. Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost,

15. Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je *malo skupio, nije mu nedostalo.

*2.Moj. 16,18.

16. A hvala Bogu, koji je dao takvo staranje za vas u srce Titovo.

17. Jer primi moljenje; a budući da se tako vrlo stara, svojevolutno otide k vama.

18. Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u Jevanđelju po svijem crkvama.

19. A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu *blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda slavu i vašu dobru volju:

*2.Kor. 4,15.

20. Čuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo,

21. I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima.

22. A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnogo puta poznasmo u mnogijem stvarima da je ustalac, a sad mnogo veći zbog velikoga nadanja na vas.

23. A za Tita, on je moj drug i pomagač među vama; a za braću našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova.

24. Pokažite, dakle, na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

Nastavak.

9. Jer za takvu pomoć koja se kupi svetimajima nije mi trijebe pisati vam;

2. Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Makedoncima da se Ahaja prigotovi od lanijske godine, i vaša revnost da podstakne mnoge.

3. A braću poslah da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio;

4. Da se, ako dođu sa mnom Makedonci i nađu vas neprigotovljene, ne osramotimo mi, da ne rečem vi, u toj hvali.

5. Tako nađoh da je potrebno umoliti braću da naprijed idu k vama, i da pripreve ovaj naprijed obrečeni vaš blagoslov da bude gotov tako kao na blagoslov, a ne kao lakomstvo.

6. Ovo pak velim: koji s tvrđom sije, s tvrđom će i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov će i požnjeti.

7. Svaki po volji svojega srca, a ne sa žalošću ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje.

8. A Bog je kadar učiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobilujete za svako dobro djelo;

9. Kao što je pisano: *prosu, dade siromasima; pravda njegova ostaje vavijek.

*Psal. 112,9.

10. A koji daje *sjeme sijaču, daće i hljeb za jelo: i umnožiće sjeme vaše, i daće da uzrastu žita †pravde vaše;

*1.Moj. 1,11. †Os. 10,12.

11. Da se u svemu obogatite za svaku prostotu *koja kroz nas čini hvalu Bogu.

2.Kor. 1,11; 4,15.

12. Jer služba ove pomoći ne ispunjuje samo nedostatak svetijeh, nego čini te se i mnoge hvale daju Bogu,

13. Ogleđom poreze ove hvaleći Boga za vaše pokorno priznanje Jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima,

14. I da se mole Bogu za vas i da čeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama.

15. A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

Pavlova odbrana od opadanja njegovijeh protivnika i lažnijeh apostola.

10. **A** sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama.

2. Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekijeh koji misle za nas da po tijelu živimo;

3. Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu.

4. Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli

5. I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu,

6. I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost.

7. Gledate li na ono što vam je pred očima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi.

8. Jer ako se što i više pohvalim vlašću našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neću se postidjeti.

9. Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama;

10. Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i riječ njegova ne valja ništa.

11. Ovo neka pomisli takav da kakvi smo u riječi po poslanicama kad nijesmo kod vas, takvi smo i u djelu kad smo tu.

12. Jer ne smijemo sebe miješati ili se porediti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mjere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju.

13. A mi se nećemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas.

14. Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas Jevandjeljem Hristovijem,

15. Ne hvaleći se preko mjere u tuđijem poslovanju, imajući pak nad kad uzraste vjera vaša da ćemo se u vama veličati po pravilu svojem u izobilno,

16. Da i u daljnijem stranama od vas propovjedimo Jevandjelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tuđemu pravilu uređeno.

17. A koji se hvali, Gospodom neka se hvali.

18. Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

Nastavak. Apostolove patnje i opasnosti prilikom osnivanja crkava.

11. **O** da biste malo potrpjeli moje bezumlje! no i potrpite me.

2. Jer revnujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekoh mužu jednome, da djevojku čistu izvedem pred Hrista.

3. Ali se bojim da kako kao što zmija Evu prevari lukavstvom svojijem, tako i razum vaš da se ne odvrti od prostote koja je u Hristu.

4. Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovjedasmo, ili drugoga duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevandjelje koje ne primiste, dobro biste potrpjeli.

5. Jer mislim da ni u čemu nijesam manji od prevelikijeh apostola.

6. Jer ako sam i nevješt u riječi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati među vama.

7. Ili grijeh učinih ponižujući sebe da se vi povicite? Jer vam zabadava Božije Jevandjelje propovjedih.

8. Od drugijeh crkava oteh uzevši platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadih nikome.

9. Jer moju sirotinju popuniše braća koja dođoše iz Makedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaću.

10. Kao što je istina Hristova u meni, tako se hvala ova neće uzeti od mene u ahajskim krajevima.

11. Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što činim i činiću,

12. Da otsiječem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome čim se hvale našli se kao i mi.

13. Jer takvi lažni apostoli i prevarljivi poslanici pretvaraju se u apostole Hristove.

14. I nije čudo, jer se sam *sotona pretvara u anđela svijetla. *Otkr. 12,9.

15. Nije, dakle, ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima će *svršetak biti po djelima njihovijem. *Fil. 3,19.

16. Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja što pohvalim.

17. A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale.

18. Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja ću da se hvalim.

19. Jer ljubazno primate bezumne, kad ste sami mudri.

20. Jer primate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliča.

21. Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko slobodan, po bezumlju govorim, i ja sam slobodan.

22. Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izrailjci? i ja sam; jesu li rod *Avraamov? i ja sam; *Djela 13,26.

23. Jesu li sluge *Hristove? Ne govorim po mudrosti, ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnio, više puta sam bio u tamnici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; *2.Kor. 10,7.

24. Od *Jevreja primio sam pet puta četrdeset manje jedan udarac; *Djela 20,19.

25. Tripuit sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se lađa sa mnom razbijala, noć i dan proveo sam u dubini morsknoj.

26. Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pusti-

nji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braćom;

27. U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom počćenju, u zimi i golotinji;

28. Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crkve.

29. Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspalim?

30. Ako mi se valja hvaliti, svojom ću se slabošću hvaliti.

31. Bog i Otac Gospoda našega Isusa *Hrista, koji je † blagosloven uvijek, zna da ne lažem. *2.Kor. 12,19. †Rim. 1,25.

32. U Damasku neznabožački knez cara Arete čuvaše grad Damask i ščasa da me uhvati; i kroz prozor spustiše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovijeh ruku.

Pavle priča o otkrivanju Gospodnjem, stradanju i sili. Podseća braću na svoju čistu ljubav prema njima.

12. Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer ću doći na viđenja i otkrivenja Gospodnja.

2. Znam čovjeka u Hristu koji prije četrnaest godina, ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog zna, bi odnesen do trećega neba.

3. I znam za takvog čovjeka, ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna,

4. Da bi odnesen u raj, i ču neiskazane riječi kojijeh čovjeku nije slobodno govoriti.

5. Tijem ću se hvaliti, a sobom se neću hvaliti, već ako slabostima svojima.

6. Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štedim da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili čuje što od mene.

7. I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anđeo sotonin, da me čuša da se ne ponosim.

8. Zato tripuit Gospoda molih da odstupi od mene.

9. I reče mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem.

Dakle ću se najslabije hvaliti svojijem slabostima, da se useli u mene sila Hristova.

10. Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan.

11. Postadoh bezuman hvaleći se: vi me natjeraste; jer je trebalo da me vi hvalite; jer *ni u čemu nijesam manji od prevelikih apostola, ako i jesam ništa.

*2.Kor. 11,5.

12. Jer znaci apostolovi učiniše se među vama u svakom trpljenju, u znacima i čudesima i silama.

13. Jer šta je to u čemu ste manji od ostalih crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu.

14. Evo sam gotov treći put da vam dođem, i ne dosađujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer *djeca nijesu dužna roditeljima imanja teći nego roditelji djeci.

*1.Kor. 4,14.

15. A ja dragovoljno potrošicu i biću potrošen za *duše vaše, ako i ljubim ja vas odviše, a vi mene manje ljubite.

*1.Sol. 2,8.

16. Ali neka bude, ja ne dosadih vama, nego lukav budući dobih vas prijevaram.

17. Eda li vas što zakidoh preko koga od onih koje slah k vama?

18. *Umolih Tita, i s njim poslao brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednim duhom, ne jednjim li stopama?

*2.Kor. 8,6,16.

19. Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u *Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravlanje.

*Rim. 9,1.

20. Jer se bojim da kad po čemu dođem neću vas naći kakve hoću, i *ja ću se naći vama kakva me nećete: da kako ne budu svađe, zavisti, srdnje, prkosi, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune:

*2.Kor. 10,2.

21. *Da me opet kad dođem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplačem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za nečistotu i blud i sramotu, što počinise.

*2.Kor. 2,1.

Oštri pozivi na pokajanje.
Svršetak.

13. **O**vo treći put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaće svaka riječ.

2. Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne budući kod vas, pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako dođem opet, neću ih poštedjeti.

3. Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govori, koji među vama nije slab, nego je silan među vama.

4. Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božijoj; jer smo i mi slabi u njemu, ali ćemo biti živi s njim silom Božijom među vama.

5. Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? Već ako da u čemu nijeste valjani.

6. A nadam se da ćete poznati da mi nijesmo nevaljani.

7. A molimo se Bogu da vi ne činite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro činite, a mi kao nevaljani da budemo.

8. Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu.

9. Jer se radujemo kad mi slabimo, a vi jačate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo.

10. Zato, ne budući kod vas, pišem ovo da kad dođem ne učinim bez štedenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravlanje, a ne na raskopavanje.

11. A dalje, braćo, radujte se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biće s vama.

12. Pozdravite jedan drugoga cjelivom svetijem. Pozdravljaju vas svi sveti.

13. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i Oca i zajednica Svetoga Duha sa svima vama. Amin.

GALATIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

O nepostojanosti Galata i o Pavlovom apostolstvu.

1. Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz čovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga Oca, koji ga vaskrse iz mrtvih,

2. I sva braća koja su sa mnom, crkvama galatijskijem:

3. Blagodat vam i mir od Boga Oca i Gospoda našega Isusa Hrista,

4. Koji dade sebe za grijeha naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i Oca našega,

5. Kojemu slava vavijek vijeka. Amin.

6. Čudim se da se tako odmah odvrćate na drugo jevanđelje od Onoga koji vas pozva blagodaću Hristovom,

7. Koje nije drugo, samo što neki *smetaju vas, i hoće da izvrnu Jevanđelje Hristovo.

*Djela 15,1.24.

8. Ali ako i mi, ili anđeo s Neba javi vam jevanđelje drukčije nego što vam javismo, proklet da bude!

9. Kao što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanđelje drukčije nego što primiste, proklet da bude!

10. Zar ja sad ljude nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugađam? Jer kad bih ja još ljudima ugađao, onda ne bih bio sluga Hristov.

11. Ali vam dajem na znanje, *braćo, da ono Jevanđelje koje sam ja javio, nije po čovjeku.

*1.Kor. 15,1.

12. Jer ga ja ne primih od čovjeka, niti naučih, nego otkrivenjem *Isusa Hrista.

*Rim. 16,25.

13. Jer ste čuli moje življenje nekad u jevrejstvu, da sam odviše gonio *crkvu Božiju i raspapavao je.

*Djela 8,3.

14. I napredovah u jevrejstvu većma od mnogijeh vrsnika svojijeh u rodu svome, i *odviše revnovah za otačke svoje običaje.

*Djela 26,9.

15. A kad bi ugodno Bogu, koji me izabra od utrobe matere moje i prizva blagodaću svojom,

16. Da javi Sina svojega u meni, da ga Jevanđeljem objavim među neznabošcima; odmah ne pitah tijela i krvi,

17. Niti iziđoh u Jerusalem k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask.

18. A poslije toga na tri godine iziđoh u Jerusalem da vidim Petra, i ostadoh u njega petnaest dana.

19. Ali drugoga od *apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. *1.Kor. 9,5.

20. A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem.

21. A potom dođoh u zemlje sirske i kilikijske.

22. A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama judejskima;

23. Nego samo bijahu čuli da onaj koji nas nekad goni, sad propovijeda vjeru koju nekad raspapavaše.

24. I slavljahu Boga za mene.

Pavle se sporazumijeva s apostolima, protivni se Petru i ostaje pri uvjerenju da se opravdanje dobija vjerom.

2. A potom na četrnaest godina opet iziđoh u *Jerusalem s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita.

*Djela 15,2.

2. Ali iziđoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za Jevanđelje koje propovijedam u neznabošcima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne trčim ili ne bih trčao.

3. Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže.

4. I za lažnu braću koji dođoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe;

5. Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina Jevanđelja ostane među nama.

6. A za one koji se brojahu da su nešto, kakvi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše;

7. Nego nasuprot doznajući da je meni povjereni Jevanđelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima,

8. Jer Onaj koji pomaže Petru u apostolstvu među obrezanima Onaj pomaže i meni među neznabošcima,

9. I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dadoše desnice meni i Varnavi, i pristadoše da mi propovijedamo u neznabošcima, a oni u obrezanima;

10. Samo da se opominjemo siromašnijih, za koje sam se i starao tako činiti.

11. A kad dođe Petar u *Antiohiju, u oči njemu protiv stadoh; jer bješe zazoran.

*Djela 15,35.

12. Jer prije, dok ne dodoše neki od Jakova, jeđaše s neznabošcima, a kad dodoše, ustručavaše se i odvajalo bojeći se onijeh koji su iz obrezanja.

13. I dvoličahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvoličenje.

14. A kad ja vidjeh da ne idu pravo k *istinini Jevanđelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznabožički a ne jevrejski živiš, zašto neznabošce nagoniš da žive jevrejski?

*Gal. 2,5.

15. Mi koji smo rođeni Jevreji, a ne grješnici iz neznabožaca,

16. Pa doznajući da se čovjek neće opravdati djelima zakona, nego samo vjerom *Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neće opravdati. *1.Kor. 6,11.

17. Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo *Hristom, nađosmo i sami grješnici, dakle, je Hristos grijehu sluga? Bože sačuvaj!

*Rim. 15,8.

18. Jer ako opet zidam ono što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik.

19. Jer ja zakonom zakonu umrijeh da Bogu živim; s *Hristom se razapeh. *1.Petr. 4,1.

20. A ja više ne živim, nego živi u meni *Hristos. A što sad živim u tijelu, živim vjerom Sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. *2.Kor. 5,15.

21. Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz *zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije. *Jevr. 7,11.

Opravdanje vjerom još od Avraama.

Zakon je bio čuvar do Hrista.

3. O nerazumni Galati! ko vas je opčinio da se ne pokoravate *istini? Vi, kojima pred očima bješe napisan Isus Hristos, a sad se među vama razape.

*Gal. 5,7.

2. Ovo jedno hoću od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz čuvenje vjere?

3. Tako li ste nerazumni? Počevši Duhom, sad tijelom završavate?

4. Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud!

5. Koji vam, dakle, daje Duha i čini čudesa među vama, čini li djelima zakona ili čuvenjem vjere?

6. Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu.

7. Poznajte, dakle, da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere.

8. A Pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznabošce pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi će se blagosloviti svi neznabošci.

9. Tako koji su od vjere, blagosloviće se s vjernijem Avraamom.

10. Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da čini.

11. A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer *pravednik od vjere življeće. *Avak. 2,4.

12. A zakon nije od vjere; nego čovjek koji to tvori življeće u tome.

13. *Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu;

*Rim. 8,3; 2.Kor. 5,21.

14. Da među neznabošcima bude blagoslov Avraamov u Hristu Isusu, da obećanje Sura primimo kroz vjeru.

15. Braćo, po *čovjeku govorim, niko čovječijega potvrđena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeće. *Rim. 3,5.

16. A *Avraamu i potomstvu njegovu rečena bjehu obećanja. A ne veli: i potomstvima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i potomstvu tvojemu, koje je †Hristos.

*Jevr. 7,6. †1.Kor. 12,12.

17. Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrđen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije četiri stotine i trideset godina, da ukine obećanje.

18. Jer ako je našljedstvo od zakona, onda već nije od obećanja, a Avraamu obećanjem darova Bog.

19. Šta će, dakle, *zakon? Zbog †grijeha dodade se, dokle dođe potomstvo kojemu se obeća, i postavili su ga †andeli rukom posrednika. *Djela 7,53. †Jovan 15,22. †Jevr. 2,2.

20. Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan.

21. Eda li je, dakle, zakon protivan obećanjima Božijim? Bože sačuvaj! Jer da je dat zakon koji može oživjeti, zaista bi od zakona bila pravda.

22. Ali Pismo zatvori sve pod grijeh, da se obećanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju.

23. A prije dolaska vjere bismo pod zakonom čuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati.

24. Tako nam *zakon bi čuvar do Hrista, da se vjerom opravdamo. *Mat. 5,17.

25. A kad dođe vjera, već nijesmo pod čuvarom.

26. Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa;

27. Jer koji se god u Hrista krstiste, u Hrista se obukoste.

28. Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu.

29. A kad ste vi Hristovi, onda ste *potomstvo Avraamovo, i po obećanju našljednici.

*Rim. 9,7.

Hristovim dolaskom primamo posinaštvo i iskupljujemo se od Zakona.

Sara i Agara slika novozavjetne i starozavjetne Crkve.

4. **A**li velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega;

2. Nego je pod zapovjednicima i čuvarima tja do roka očina.

3. Tako i mi kad bijasmo mladi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni;

4. A kad se navršri vrijeme, posla Bog Sina svojega Jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu,

5. Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posinaštvo.

6. I budući da ste sinovi, posla Bog Duha Sina svojega u srca vaša, koji viče: Ava Oče!

7. Tako već nijesi rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božij kroz Isusa Hrista.

8. Ali tada ne znajući Boga služiste onima koji po sebi nijesu bogovi.

9. A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rdave stihije, kojima opet iznova hoćete da služite?

10. Gledate na dane i mjesece, i vremena i godine.

11. Bojim se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas.

12. Budite kao ja što sam; jer sam ja ko vi što ste. Braćo! molim vas, ništa mi ne učinite nažao.

13. A znate da vam u slabosti tijela najprije propovjedih Jevanđelje;

14. I napasti moje, koja bijaše tijelu moje, ne prezreste, ni popljevaste, nego me primiste kao anđela Božijega, kao Hrista Isusa.

15. Kakvo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni.

16. Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći?

17. Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnujete.

18. A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas.

19. Dječice moja, koju opet s mukom rađam, dokle Hristovo obličje ne postane u vama;

20. Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmijenim glas svoj, jer ne mogu da se načudim za vas.

21. Kažite mi, vi koji hoćete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona?

22. Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a drugoga od slobodne.

23. Ali koji bješe od robinje, po tijelu se rodi; a koji od slobodne, po obećanju.

24. Koje znači drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan, dakle, od gore sinajske, koja rađa za robovanje, i to je Agar.

25. Jer Agar znači Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjijem Jerusalomom, i služi sa djecom svojom.

26. A gornji Jerusalom slobodna je, koji je mati svima nama.

27. Jer je pisano: razveseli se, *nerotkinjo koja ne rađaš; prokini i poviči, ti koja ne trpiš muke porođaja; jer pusta ima mnogo više đdjece, negoli ona koja ima muža.

*Psal. 113,9. †Isa. 54,1.

28. A mi smo, braćo, po Isaku djeca obećanja.

29. No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad.

30. Ali šta govori *Pismo? Istjeraj robinju i sina njezina; jer sin robinjin neće naslijediti sa sinom slobodne. *Gal. 3,8.

31. Tako, braćo, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

Opomena da čvrsto stojimo u hrišćanskoj slobodi, i da je dokažemo hodeći po Duhu i u ljubavi.

5. **S**tojte, dakle, u slobodi kojom nas *Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u †jaram ropstva uhvatiti.

*1.Kor. 7,22. †Djela 15,10.

2. Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete, Hristos vam ništa neće pomoći.

3. A opet svjedočim svakome čovjeku koji se obrezuje da je dužan sav zakon tvoriti.

4. Izgubiste Hrista, vi koji hoćete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati.

5. Jer mi duhom čekamo od vjere nad pravde.

6. Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi.

7. Dobro trčaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini?

8. To odvrćanje nije od onoga koji vas pozva.

9. *Malo kvasca ukiseli sve tijesto.

*1.Kor. 5,6.

10. Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo nećete misliti. A *koji vam smeta ponijeće grijeh, makar ko bio. *Gal. 1,7.

11. A ja, braćo, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krsta.

12. O da bi otsječeni bili oni koji vas kvare!

13. Jer ste vi, braćo, na *slobodu pozvani: samo da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome. *1.Petr. 2,16.

14. Jer se sav *zakon izvršuje u jednoj riječi, to jest: ljubi †bližnjega svojega kao sebe.

*Mat. 22,40. †3.Moj. 19,18.

15. Ali ako se među sobom grizete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite.

16. Velim pak: po Duhu hodite, i želja tjelesnijeh ne izvršujte.

17. Jer tijelo želi protiv Duha, a Duh protiv tijela; a ovo se protiv jednog drugome, da ne činite ono što hoćete.

18. Ako li vas Duh vodi, nijeste pod zakonom.

19. A poznata su djela tjelesna, koja su preljubočinstvo, bludničenje, nečistota, besramnost,

20. Idolopoklonstvo, čaranja, neprijateljstva, svađe, pakosti, srdnje, prkosi, raspre, sablazni, jeresi,

21. Zavisti, ubistva, pijanstva, žderanja, i ostala ovakva, za koja vam naprijed ka-

zujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takva djela čine neće naslijediti carstva Božijega.

22. A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera,

23. Krotost, uzdržanje; na to nema zakona.

24. A koji su Hristovi, raspeše tijelo sa slastima i željama.

25. Ako u Duhu živimo, po Duhu i da hodimo,

26. Da ne tražimo lažne slave izazivajući jedan drugoga, i zavideći jedan drugome.

Biti krotak i dobro činiti. Čuvati se lažnih učitelja. Hristov je krst nama jedino i sve.

6. Braćo! ako i upadne čovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takvog duhom krotosti, čuvajući sebe da i ti ne budeš iskušan.

2. Nosite bremena jedan drugoga, i tako ćete ispuniti zakon Hristov.

3. Jer ako ko misli da je što, a nije ništa, umom vara sebe.

4. A svaki da ispita svoje djelo, i tada će sam u sebi imati slavu, a ne u drugome.

5. Jer će svaki svoje breme nositi.

6. A koji se uči riječi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uči.

7. Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta čovjek posije ono će i požnjati.

8. Jer koji sije u tijelo svoje, od tijela će požnjati pogibao; a koji sije u Duh, od Duha će požnjati život vječni.

9. A dobro činiti da nam se ne dosadi; jer ćemo u svoje vrijeme požnjati, ako se ne umorimo.

10. Zato, dakle, dok imamo vremena da činimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri.

11. Vidite koliko vam napisah rukom svojom!

12. Koji hoće da se hvale po tijelu oni vas nagine da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov.

13. Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoće da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale.

14. A ja Bože sačuvaj da se čim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu.

15. Jer u *Hristu Isusu niti što pomaže †obrezanje ni ‡ neobrezanje, nego nova tvar.

*2.Kor. 5,17. †Rim. 2,28. ‡1.Kor. 7,19.

16. I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biće mir i milost, i na *Izrailju Božijemu. *Psal. 73,1.

17. Više da mi niko ne dosađuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim.

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braćo. Amin.

EFESCIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Veličanje Boga koji nas je blagoslovio kroz Hrista. Molitva za rasteenje u milosti.

Hristos je glava Crkvi.

1. Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu:

2. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Blagosloven Bog i Otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio sva-

kijem blagoslovom duhovnijem na nebesima kroz Hrista;

4. Kao što nas izabra kroz njega prije postanja svijeta, *da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, *Ef. 5,27.

5. Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinaštvo, po ugodnosti volje svoje,

6. Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u *Ljubaznome,

Mat. 3,17.

7. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove,

8. Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu,

9. Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokazao u njemu,

10. Za uredbu izvršetka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemlji; u njemu,

11. Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bejasmo po naredbi Boga koji sve čini po savjetu volje svoje,

12. Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista,

13. Kroz kojega i vi, čuvši riječ istine, Jevandjelje spasenija svojega, u kojemu i vjerovavši zapečatiste se Svetijem Duhom obećanja,

14. Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje tečevine na hvalu slave njegove.

15. Zato i ja čuvši vašu vjeru u Hrista Isusa, i ljubav k svima svetima,

16. Ne prestajem zahvaljivati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama,

17. Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, Otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate,

18. I bistre oči srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima,

19. I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po činjenju prevelike sile njegove,

20. Koju učini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvih i posadi sebi s desne strane na nebesima,

21. *Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide.

*Kol. 2,10.

22. *I sve pokori pod noge njegove, i tñjega dade za glavu Crkvi, nad svima,

*Psal. 8,6; †Ef. 4,15.

23. *Koja je tijelo njegovo, punina Onoga tkoji sve ispunjava u svemu.

*Rim. 12,5; †Ef. 4,10.

Čovjekova slabost izvan Hrista,
blagoslov vjernijeh u crkvi Hristovoj,
u domu Božijem.

2. I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje,

2. U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po *knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja;

*Ef. 6,12.

3. U kojima i mi svi življesimo negda po željama tijela svojega, čineći volju tijela i posmisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali;

4. Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama,

5. I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživlje s Hristom, blagodaću ste spaseni,

6. I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu.

7. Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotom na nama u Hristu Isusu.

8. Jer ste blagodaću spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij.

9. Ne od djela, da se niko ne pohvali.

10. Jer smo njegovo djelo, sazdana u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo.

11. Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošci bili i nazivani *neobrezanje od onijeh koji su se zvali po tijelu tñobrezanje, koje se rukom radilo,

*Rim. 2,26. †Rim. 2,28.

12. Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izrailjeva, i bez dijela u zavjetima obećanja, nada ne imajući, i bezbožni na svijetu:

13. A sad u *Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadoste krvlju Hristovom. *Gal. 3,28.

14. Jer je On mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavljao, neprijateljstvo, tijelom svojim.

15. Zakon zapovijesti s njegovijem nauka- ma ukinuvši; da iz oboga načini sobom jednoga novog čovjeka, čineći mir;

16. I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo na njemu.

17. I došavši propovjedi u Jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu.

18. Jer On dovede k Ocu oboje u jednom Duhu.

19. Tako, dakle, više niste tuđi i došljaci, nego *živite sa svetima i domaći ste Bogu, *Jevr. 12,22.23.

20. Nazidani na temelju *apostola i proroka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, *1.Kor. 12,28.

21. Na kome sva građevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu;

22. Na kome ćete se i vi sazidati za stan Božij u Duhu.

Pavle veliča svoj uzvišeni poziv jevanđelskog propovjednika mnogobošcima, i moli ih da jačaju u vjeri.

3. **T**oga sam radi ja *Pavle sužanj †Isusa Hrista za vas neznabošce, *Djela 23,18. †2.Tim. 2,10.

2. Budući da čuste službu blagodatni Božije koja je meni dana među vama,

3. Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko,

4. Odakle možete čitajući poznati moj razum u tajni Hristovoj,

5. Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima čovječijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom Svetijem;

6. *Da neznabošci kroz Jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedničari u obećanju njegovom u Hristu Isusu, *Ef. 2,14.

7. Kojemu postadoh sluga po daru blagodatni Božije, koja mi je data po činjenju sile njegove.

8. Meni najmanjemu od svijuu svetijeh dade se ova blagodat da objavim među neznabošcima neiskazano bogatstvo Hristovo,

9. I da otkrijem svima šta je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista;

10. Da se kroz crkvu sad obznani poglavarstvima i vlastima na *nebu mnogorazlična premudrost Božija, *1.Petr. 1,12.

11. Po naredbi vijekova, koju učini u Hristu Isusu Gospodu našem,

12. U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom.

13. Zato vas molim da ne oslabite zbog nevolja mojijeh za vas, koje su slava vaša.

14. Toga radi preklanjam koljena svoja pred Ocem Gospoda našega Isusa Hrista,

15. Po kome se sva čeljad i na nebesima i na zemlji zovu,

16. Da vam da silu po *bogatstvu slave svoje, da se utvrdite Duhom njegovijem za unutrašnjeg čovjeka, *Fil. 4,19.

17. Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni;

18. Da biste mogli razumjeti sa svima svetima šta je širina i dužina i dubina i visina,

19. I poznati pretežniju od razuma ljubav Hristovu, da se ispunite svakom puninom Božijom.

20. A Onome koji može još izobilnije sve činiti što ištemo ili mislimo, po sili koja čini u nama,

21. Onome slava u Crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vijeka. Amin.

Treba čuvati jedinstvo Duha
i hoditi novijem putem.

4. **M**olim vas dakle ja sužanj u Gos-
podu, *da se vladate kao što
prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani,
*Kol. 1,10.

2. *Sa svakom poniznošću i krotošću, s tr-
pljenjem, trpeći jedan drugoga u ljubavi,
*Kol. 3,12.

3. Starajući se držati jedinstvo Duha u
svezi mira;

4. Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i po-
zvani u jednom nađu zvanja svojega.

5. Jedan Gospod, jedna vjera, jedno
krštenje,

6. Jedan Bog i Otac svijui, koji je nad svi-
ma, i kroza sve, i u svima nama.

7. A svakome se od nas dade blagodat po
mjeri dara Hristova.

8. Zato govori: *izišavši na visinu zaplije-
nio si plijen, i dade dare ljudima.
*Psal. 68,18.

9. A što iziđe, šta je, osim da i siđe u naj-
donja mjesta zemlje?

10. Koji siđe to je Onaj koji i iziđe više svi-
ju *nebesa da ispuni sve. *Jevr. 4,14.

11. I On je dao jedne *apostole, a jedne
proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pasti-
re i učitelje, *Ef. 2,20.

12. Da se sveti pripreve za djelo službe, na
sazidanje tijela Hristova;

13. Dokle dostignemo svi u jedinstvo vje-
re i poznanje Sina Božijega, u čovjeka savr-
šena, u mjeru rasta visine Hristove;

14. Da ne budemo više mala djeca, koju
ljulja i zanosi svaki vjetar nauke, u laži čov-
ječijoj, putem prijevare;

15. Nego vladajući se po istini u ljubavi da
u svemu uzrastemo u onome koji je glava,
Hristos.

16. Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklo-
pljeno svakijem zglavkom, da jedno dru-
gome pomaže dobro po mjeri svakoga uda,
i čini da raste tijelo na popravljanje samoga
sebe u ljubavi.

17. Ovo, dakle, govorim i svjedočim u Gos-
podu da više ne hodite kao što hode i ostali
neznabošci u *praznosti uma svojega,
*Rim. 1,21.

18. Koji imaju smisao tamom pokriven, i
udaljeni su od života Božijega za nezna-
nje koje je u njima, za okamenjenje srca
svojijeh;

19. Koji ostavivši poštenje predadoše se
besramnosti, na činjenje svake nečistote i
lakomstva.

20. Ali vi tako ne poznaste Hrista;

21. Jer ga čuste i u njemu se naučiste, kao
što je istina u Isusu,

22. Da odbacite, po prvome življenju, sta-
roga čovjeka, koji se raspada u željama
prevarljivijem;

23. *I da se obnovite duhom uma svojega,
*Rim. 12,2.

24. I obučete u novoga čovjeka, koji je sa-
zdan po Bogu u pravdi i u svetinji istine.

25. Zato odbacite laž, i govorite istinu sva-
ki sa svojimem bližnijem; jer smo udi jedan
drugome.

26. *Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne
zađe u gnjevu vašemu. *Psal. 4,4.

27. Niti dajite mjesta *đavolu.

*Jak. 4,7.

28. Koji je krao više da ne krade, *nego
još da se trudi, čineći dobro rukama svoji-
ma da ima šta davati potrebnome.

*1. Sol. 4,11.

29. Nikakva rđava riječ da ne izlazi iz usta
vašijeh, nego samo što je dobro za napre-
dovanje vjere, da da blagodat onima koji
slušaju.

30. I ne ožalošćavajte Svetoga Duha Bo-
žijega, kojijem ste zapečaćeni za dan
izbavljenja.

31. Svaka gorčina, i gnjev, i ljutina, i vika i
hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću.

32. A *budite jedan drugome blagi, milo-
stivi, praštajući jedan drugome, kao što je i
Bog u Hristu oprostio vama. *Kol. 3,12.13.

Hoditi svetijem putem.
Dužnosti supružnika.

5. U gledajte se, dakle, na Boga, kao ljubazna djeca,

2. I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris.

3. A bludničenje i svaka nečistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima;

4. *Tako i sramotne i lude riječi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje.

*Ef. 4,29.

5. Jer ovo da znate da nijedan bludnik, ili nečist, ili tvrdica, koji je idolopoklonik, neće imati dijela u carstvu Hrista i Boga.

6. Niko da vas ne vara praznijem riječima; jer zbog ovijeh ide gnjev Božij na sinove nepokornosti.

7. Ne bivajte, dakle, zajedničari njihovi.

8. *Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjela živite;

*Ef. 2,11; 1.Pet. 2,9.

9. Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini.

10. Istražujte šta je Bogu ugodno.

11. I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte.

12. Jer je sramno i govoriti šta oni tajno čine.

13. A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je;

14. Zato govori: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasjaće te *Hristos.

*Rim. 6,4.

15. Gledajte, dakle, da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri;

16. Pazite na vrijeme, jer su dani zli.

17. Zbog toga ne budite nerazumni, nego poznajte šta je volja Božija.

18. I ne opijajte se vinom, u kome je blud, nego se još ispunjavajte Duhom,

19. Govoreći među sobom u psalmima i pojanju i pjesmama *duhovnijem, pjeva-

jući i pripijevajući u srcima svojijem Gospodu;

*Kol. 3,16.

20. Zahvaljujući za svašto u ime Gospoda našega Isusa Hrista Bogu i Ocu;

21. Slušajući se među sobom u strahu Božijemu.

22. Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda.

23. Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava Crkvi, i On je Spasitelj tijela.

24. No kao što Crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu.

25. Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi Crkvu, i sebe predade za nju,

26. Da je osveti očistivši je kupanjem vodenijem u riječi;

27. Da je metne preda se slavnu Crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takvogoga čega, nego da bude sveta i bez mane.

28. Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi.

29. Jer niko ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod Crkvu.

30. Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovijeh.

31. Toga radi ostaviće čovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo.

32. Tajna je ovo velika; a ja govorim za Hrista i za Crkvu.

33. Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

Hrišćani u domu. Obući se u oružje Božije. Završetak.

6. Djeco! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo.

2. Poštuj oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem:

3. Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji.

4. I vi očevi! ne razdražujte djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu.

5. Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drhtanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista;

6. Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugađate, nego kao sluge Hristove, tvoreći volju Božiju od srca.

7. Dragovoljno služite, kao Gospodu, a ne kao ljudima,

8. Znajući da svaki što učini dobro ono će i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak.

9. I vi gospodari, tako činite njima ostavljajući prijete, znajući da je i vama samijem i njima Gospodar na nebesima, i On ne gleda ko je ko.

10. A dalje, braćo moja, jačajte u Gospodu i u sili jačine njegove.

11. Obucite se u sve *oružje Božije, da biste se mogli održati protiv lukavstva đavolskoga: *Rim. 13,12.

12. Jer naš rat nije s krvlju i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.

13. Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve održati se.

14. Stanite, dakle, opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop *pravde, *Isa. 59,17.

15. I obuvši noge u pripravu Jevanđelja mira;

16. A svrh svega uzmite štiti vjere o koji ćete moći pogasiti sve raspaljene strijele nečastivoga;

17. I kacigu spasenija uzmite, i mač duhovni koji je *riječ Božija. *Jevr. 4,12.

18. I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu Duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete,

19. I za mene, da mi se da riječ kad otvorim usta svoja, da obznamim sa slobodom tajnu Jevanđelja,

20. Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu govorim slobodno, kao što mi se pristoji.

21. A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve će vam kazati *Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, *Djela 20,4.

22. Kojega poslah k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša.

23. Mir braći i ljubav s vjerom od Boga Oca i Gospoda Isusa Hrista.

24. Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

FILIBLJANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Pavle okovan zahvaljuje Bogu. Njegova molitva. Uzdanje i poziv na postojanu borbu za vjeru.

1. **O**d Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filibi, s vladikama i đakonima:

2. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Zahvaljujem Bogu svojem, kad se god opomenem vas,

4. Svagda u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se,

5. Što vi postadoste zajedničari u Jevanđelju, od prvoga dana i do danas;

6. Uzdaajući se u ovo isto da će Onaj koji je počeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista.

7. Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju Jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati.

8. Jer Bog mi je Svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista,

9. I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobiluje u razumu i svakoj volji,

10. Da kušate šta je bolje, da budete *čisti i bez spoticanja na dan Hristov,

*Djela 24,16.

11. Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju.

12. Hoću pak da znate, braćo, da ovo što se radi sa mnom iziđe za napredak Jevanđelja,

13. Tako da se razglasi u svoj sudnici i kod svijui ostalih da su moji okovi za Hrista.

14. I mnoga braća u *Gospodu oslobodivši se okovima mojima većma smiju govoriti riječ Božiju bez straha. *Djela 4,29.

15. Istina, jedni iz zavisti i svađe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju.

16. Tako ovi usprkos Hristu objavljuju nečisto, misleći da će nanijeti žalost mojim okovima;

17. A ovi iz ljubavi, znajući da za odbranu Jevanđelja ležim u tamnici.

18. Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaću se;

19. Jer znam da će mi se ovo zbiti na spasenije vašom molitvom i pomoću Duha Isusa Hrista.

20. Kao što čekam i nadam se da se ni u čemu neću postidjeti, nego da će se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos veličati u tijelu mojemu, bilo životom ili smrću.

21. Jer je meni život Hristos, a smrt dobitak.

22. A kad mi življenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta ću izabrati.

23. *A oboje mi je mило, imajući želju otići i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo;

*2.Kor. 5,8.

24. Ali ostati u tijelu potrebnije je vas radi.

25. I ovo znam jamačno da ću biti i ostati kod svijui vas na vaš napredak i radost vjere,

26. Da hvala vaša mnome izobiluje u Hristu Isusu, kad vam opet dođem.

27. Samo živite kao što se pristoji Jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad dođem ili ako vam ne dođem da čujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru Jevanđelja,

28. I ni u čem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli, a vama spasenija, i to od Boga;

29. Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj,

30. Imajući onu istu *borbu kakvu u meni vidjeste i sad čujete za mene. *Kol. 2,1.

Slagati se, biti ponizan kao Hristos i imati hrišćansku ozbiljnost.

Preporučivanje Timotija i Epafrodita.

2. **A**ko ima, dakle, koje poučenje u *Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica Duha, ako ima koje srce žalostivo i milost,

*2.Kor. 13,13.

2. Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jednominisleni:

3. Ništa ne činite usprkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većim od sebe.

4. Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih.

5. Jer ovo da se misli među vama što je i u Hristu Isusu,

6. Koji, *ako je i bio u obličju Božijemu, nije se otimao da se isporedi s Bogom;

*Jovan 1,1,2; 17,5.

7. Nego je ponizio sam sebe uzevši obličje sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oči nađe se kao čovjek,

8. Ponizio je sam sebe *postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. *Jevr. 5,8; 12,2.

9. Zato i Bog njega *povisi, i darova mu ime koje je veće od svakoga imena.

*Djela 2,33.

10. Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onijeh koji su na Nebu i na zemlji i pod zemljom;

11. I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga Oca.

12. Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo većma kad nijesam kod vas, gradite spasenije svoje sa strahom i drhtanjem.

13. Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno.

14. Sve činite bez *vike i premišljanja,

*1. Pet. 4,9.

15. Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojemu svijetlite kao vidjela na svijetu,

16. Pridržavajući se riječi života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud trčanje i trud.

17. No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima.

18. Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni.

19. A nadam se u Gospoda Isusa da ću skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabravši kako ste vi.

20. Jer nijednoga nemam jednake misli sa sobom koji se upravo brine za vas.

21. Jer svi traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa.

22. A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete oca sa mnom je poslužio u Jevanđelju.

23. Njega, dakle, nadam se da ću poslati odmah kako razberem šta je za mene.

24. A nadam se u Gospoda da ću i sam skoro doći k vama.

25. Ali nađoh za potrebno da pošljem k vama brata *Epafrodita, svojega pomagača i drugara u vojevanju, a vašega poslanika i slugu moje potrebe;

*Fil. 4,18.

26. Jer željaše od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste čuli da je bolovao.

27. Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne dođe žalost na žalost.

28. Zato ga poslaha skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo.

29. Primite ga, dakle, u *Gospodu sa svačkom radosti, i takve poštuju; *Rim. 16,2.

30. Jer za djelo Hristovo dođe do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadi u službi mojoj što vas nemam.

Treba se čuvati rdavih poslanika.

Vrlo je značajno poznavanje Isusa Hrista i opravdanje vjerom. Treba težiti nebeskom daru.

3. **A** dalje, braćo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebno.

2. Čuvajte se pasa, čuvajte se zlijeh poslanika, čuvajte se siječenja,

3. Jer mi smo obrezanje koji Duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelo.

4. Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelo. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelo, ja još većma,

5. Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjeva, koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu fariseja.

6. Po revnosti gonih crkvu Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane.

7. No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi.

8. Jer sve držim za štetu prema prevažnome poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem,

9. I da se nađem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere u Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri;

10. Da poznam njega i silu vaskrsenija njegovog i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu,

11. Da bih kako dostigao u *vaskrsenije mrtvih; *Luka 20,35.

12. Ne kao da već dostigoh ili se već savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus.

13. Braćo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se,

14. I trčim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u *Hristu Isusu. *Jevr. 3,1.

15. Koji smo god, dakle, savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo će vam Bog otkriti.

16. Ali šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo.

17. Ugledajte se na mene, braćo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled.

18. Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaćući govorim, kao neprijateljima krsta Hristova;

19. Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuh, i slava u sramu njihovu, koji zemaljski misle.

20. Jer je naše življenje na nebesima, otkuda i Spasitelja očekujemo *Gospoda svojega †Isusa Hrista, *1.Kor. 1,7. †1.Sol. 1,10.

21. Koji će preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

Poziv na jedinstvo, radovanje u Gospodu, molitvu i svako dobro.
Zahvalnost apostolova na dobročinstvima koja su mu učinili Filibljani.
Zaključak i blagoslov.

4. Zato, braćo moja ljubazna i poželjna, zna, radosti i vijenče moj! tako stojte u *Gospodu, ljubazni. *2.Kor. 1,14.

2. Evodiju molim, i Sintihiju molim da jedno misle u Gospodu.

3. Da, molim i tebe, družo pravi, pomaži njima koje se u Jevanđelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i s ostalima pomaga-

ćima mojima, kojijeh su imena u Knjizi života.

4. Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se.

5. Krotost vaša da bude poznata svijem ljudima.

6. Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša.

7. I mir Božij, koji prevazilazi svaki um, da sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu.

8. A dalje, braćo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubavno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite.

9. Što i naučiste, i primiste, i čuste, i vidjeste u meni, ono činite, i Bog mira biće s vama.

10. Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnijem vremenom zadržaste.

11. Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja *navikoh biti dovoljan onijem u čemu sam. *1.Tim. 6,6.

12. Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati.

13. Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moć daje.

14. Ali dobro učiniste što se primiste moje nevolje.

15. A znate i vi, Filibljani, da od početka Jevanđelja, kad iziđoh iz Makedonije, *nijedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; *2.Kor. 11,9.

16. Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi za potrebu moju.

17. Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu.

18. A ja sam primio sve i imam izobila. Ispunio sam se primivši od *Epafrodita što

ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu. *Fil. 2,25.

19. A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu.

20. A Bogu i Ocu našem slava va vijek vijeka. Amin.

21. Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljaju vas braća što su sa mnom.

22. Pozdravljaju vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Ćesareva.

23. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

KOLOŠANIMA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Zahvalnost Bogu i molitva zbog vjere Kološana. Slava Hristova i njegova jevanđelja.

1. Od Pavla, po volji Božijoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija,

2. Svetima koji su u Kolosi i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Zahvaljujemo Bogu i Ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas,

4. Čuvši vjeru vašu u Hrista Isusa, i ljubav koju imate k svima svetima,

5. Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed čuste u riječi istine Jevanđelja,

6. Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako čuste i razumjeste blagodat Božiju u istini,

7. Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubavnoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov,

8. Koji nam i javi vašu ljubav u Duhu.

9. Toga radi i mi od onoga dana kako čustmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj premudrosti i razumu duhovnome,

10. Da živite pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznanju Božijemu,

11. Jačajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću;

12. Zahvaljujući Bogu i Ocu, koji nas prizva u dijel *našljedstva svetijeh u vidjelu; *Ef. 1,11.

13. Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u *carstvo Sina ljubavi svoje, *2.Petr. 1,11.

14. U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijeha;

15. Koji je obličje Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake stvari.

16. Jer kroz njega bi sazđano sve što je na *nebu i što je na zemlji, što se vidi i što se ne vidi, bili prijestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazđa. *1.Petr. 3,22.

17. I On je prije svega, i sve je u njemu.

18. I On je glava tijelu crkve, koji je početak i Prvorodeni iz mrtvijeh, da bude On u svemu prvi;

19. Jer bi volja Očina da se u nj useli sva punina,

20. I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemlji ili na nebu.

21. I vas *koji ste nekad bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, *Ef. 2,12.

22. A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smrću njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se;

23. Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i neodvraćajući se od nade u Jevanđelje, koje čuste, koje je propovijedano svoji stvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga.

24. Sad se radujem u svojemu stradanju za vas, i dovršavam nedostatak nevolja Hristovijeh na tijelu svojemu za tijelo njegovo koje je Crkva,

25. Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božijoj koja mi je data među vama da ispunim riječ Božiju,

26. Tajnu koja je bila sakrivena od *postanija svijeta i naraštaja, a sad se javi svetima njegovijem, *Rim. 16,25.

27. Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među neznabošcima, koje je Hristos u vama, *nad slave; *1. Tim. 1,1.

28. Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga čovjeka, i učeći svakoj premudrosti, da pokažemo svakoga čovjeka savršena u Hristu Isusu.

29. Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno čini.

Treb a čvrsto stajati uz Isusa Hrista,
jedini Izvor života, i ne povoditi se za
lažnijem učenjem.

2. Hoću, dakle, da vi znate koliku H orbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jeropolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu,

2. Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i Oca i Hrista,

3. U kojoj je sve blago premudrosti i razuma sakriveno.

4. A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima.

5. Jer ako tijelom i nijesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujući se i videći vaš red i tvrđu vaše vjere u Hrista.

6. Kako, dakle, primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu,

7. Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što naučiste, izobilujući u njoj zahvalnošću.

8. Braćo! čuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevaram, po kazivanju čovječijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu.

9. Jer u njemu živi svaka punina Božanstva tjelesno.

10. I da budete ispunjeni u njemu, koji je Glava svakome poglavarstvu i vlasti;

11. U kome i obrezani bijaste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnijeh obrezanjem Hristovijem;

12. Zakopavši se s njim krštenjem, u kojemu s njim i ustaste vjerom u silu Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvijeh.

13. I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeo je s njim, poklonivši nam sve grijeh e,

14. I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu;

15. I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu.

16. Da vas, dakle, niko ne osuđuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote;

17. Koje je sve bilo sjen onoga što šćaše da dođe, i tijelo je Hristovo.

18. Niko da vas ne vara, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom anđela, istražujući i što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega,

19. A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeno, i raste za rast Božij.

20. Ako, dakle, umrijeste s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeći u svijetu prepirete:

21. Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji čini,

22. Po zapovijestima i naukama ljudskima?

23. Koje je samo po riječi premudrost samovoljno izabrane službe i poniznosti i neštedjenja tijela, ne za čast kakvu, za zadovoljenje tijela.

Treba misliti na ono što je nebesko i hoditi u Hristu.

Hrišćani u domu.

3. Ako, dakle, vaskrsnuste s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Bogu.

2. Mislite o onome što je gore, a ne što je na zemlji.

3. Jer umrijeteste, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu.

4. A kad se javi Hristos, život vaš, onda će se i vi s njime javiti u slavi.

5. Pomorite, dakle, ude svoje koji su na zemlji: blud, nečistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo;

6. Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja;

7. U kojima i vi negda hođaste kad življaste među njima.

8. A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojijeh.

9. Ne lažite jedan na drugoga; svucite staroga čovjeka s djelima njegovijem,

10. I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po obličju onoga koji ga je sazdao:

11. Gdje nema *Grka ni Jevrejina, obrezanja ni †neobrezanja, varvara ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos.

*Gal. 3,28. †1.Kor. 7,19.

12. Obucite se, dakle, kao izabrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu *milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, *Gal. 5,22.

13. Snoseći jedan drugoga, i opraštajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi.

14. A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva.

15. I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite.

16. Riječ Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj premudrosti učeći i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanjem i pje-

smama *duhovnijem, u †blagodati pjevajući u srcima svojim †Gospodu.

*Ef. 5,19. †Kol. 4,6. †Jer. 15,16.

17. I sve što god činite riječju ili djelom, sve činite u ime *Gospoda Isusa Hrista hvaleći Boga i Oca kroza nj. *Ef. 5,20.

18. Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu.

19. Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih.

20. Djeco! slušajte roditelje svoje u svačemu; jer je ovo ugodno Gospodu.

21. Ocevi! ne razdražujte *djece svoje, da ne gube volje. *Ef. 6,4.

22. Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima radeći kao da ljudima ugađate, nego u prostoti srca, bojeći se Boga,

23. I sve što god činite, od srca činite kao *Gospodu, a ne kao ljudima; *Kol. 3,17.

24. Znajući da ćete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite.

25. A koji skrivi primiće što je skrivio: i nema gledanja ko je ko.

Moliti se Bogu i za apostole i za hrišćansku mudrost u riječima i djelima.
Pozdravi i završetak.

4. Gospodari! pravdu i jednakost činite slugama znajući da i vi imate Gospodara na *nebesima. *Ef. 6,9.

2. Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem,

3. Moleći se i za nas ujedno da nam Bog otvori vrata riječi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za koju sam i svezan,

4. Da je javim kao što mi treba govoriti.

5. Mudro živite prema onima koji su na polju, pazeći na vrijeme.

6. Riječ vaša da biva svagda u blagodati, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati.

7. Za mene kazaće vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni sluga i drugar u Gospodu,

8. Kojega poslah k vama za to isto da zbere kako ste vi, i da utješi srca vaša,

9. S Onisimom vjernijem i ljubaznijem bratom našijem, koji je od vas. Oni će vam sve kazati kako je ovdje.

10. Pozdravlja vas *Aristarh, koji je sa mnom u sužanjstvu, i †Marko nećak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti, ako dođe k vama, primite ga;

*Djela 20,4. †Djela 15,37.

11. I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagači u carstvu Božijemu koji mi bjehu utjeha.

12. Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, sluga Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božijom.

13. Jer ja svjedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju.

14. Pozdravlja vas *Luka ljekar ljubazni, i Dimas. *Filim. 23.

15. Pozdravite braću u Laodikiji, i Nimfana i domašnju crkvu njegovu.

16. I kad se ova poslanica pročita kod vas, učinite da se pročita i u laodikijskoj crkvi, i onu koja je pisana u Laodikiji da i vi pročitate.

17. I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš.

18. Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjte se mojih okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Zahvalnost Bogu za blagosloven prijem Jevanđelja u Solunu.

1. **O**d *Pavla i †Silvana i Timotija crkvi solunskoj u Bogu Ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

*2.Sol. 1,1. †1.Petr. 5,12.

2. Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjući vas u molitvama svojima,

3. I spominjući bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nada Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i Ocem našijem,

4. Znajući, braćo ljubazna, od Boga izbor vaš.

5. Jer Jevanđelje naše ne bi k vama samo u riječi nego i u sili i u Duhu Svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakvi bismo među vama vas radi.

6. I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši Riječ u velikoj nevolji s radošću Duha Svetoga,

7. Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Makedoniji i u Ahaji.

8. Jer od vas odjeknu riječ Gospodnja ne samo u Makedoniji i Ahaji, nego i u svako mjesto izide vjera vaša u Boga tako da nam nije potrebno što govoriti.

9. Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratiste Bogu od idola, da služite Bogu živu i istinu,

10. I da čekate Sina njegova s *nebesa kojega vaskrse iz mrtvih, †Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji će doći.

*2.Petr. 3,12. †Fil. 3,20.

Apostol govori braći o svojem čistom vladanju među njima, zahvaljuje Bogu na njihovoj postojanosti u vjeri i sa čežnjom želi da ih opet vidi.

2. **J**er sami znate, braćo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud;

2. Nego postradavši prije i osramoćeni bejasmo, kao što znate, u *Filibi, †oslobodismo se u Bogu svojemu kazivati vama Jevanđelje Božije s velikom borbom.

*Djela 16,22. †Djela 17,2.

3. Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od nečistote, ni u lukavstvu;

4. Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo Jevanđelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugađajući nego Bogu koji kuša srca naša.

5. Jer nigda iz laskanja ne govorismo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok;

6. Niti tražeći od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih.

7. Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hrištovi apostoli; ali bejasmo krotki među vama, kao što dojlja njeguje svoju djecu.

8. Tako smo vas rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo Jevanđelje Božije, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli.

9. Jer pamтите, braćo, trud naš i posao: jer dan i noć radeći da ne dosadimo nijednome od vas, propovijedasmо vam Jevanđelje Božije.

10. Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete,

11. Kao što znate da svakoga od vas kao otac djecu svoju,

12. Molismo i utješavasmо, i svjedočismo vam da živite kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu.

13. Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas *riječ čuvenja Božijega primiste ne kao riječ čovječiju, nego, kao što zaista jest, riječ Božiju, koja i čini u vama koji vjerujete. *Luka 5,1.

14. Jer vi, braćo, prođoste kao crkve Božije koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postradaste od svojega roda kao i oni od *Jevreja, *Djela 17,5.

15. Koji ubiše i Gospoda Isusa i *proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugođiše, i koji se svijem ljudima protive, *Mat. 5,12.

16. I zabranjuju nam kazivati neznabošcima da se spasu; da ispune grijehe svoje svagda; ali napošletku dođe gnjev na njih.

17. A mi, braćo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, većma hitasmo da vidimo lice vaše s velikom željom.

18. Zato šćadijasmо da dođemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona.

19. Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našim Isusom Hristom o njegovu dolasku?

20. Jer ste vi naša slava i radost.

Radost zbog dobrieh glasova koje je Timotije donio.

Usrdna molitva za crkvu.

3. Zato ne mogući više trpljeti *nau-

mismo sami ostati u Atini, *Djela 17,15.

2. I poslasmо Timotija, brata svojega i slugu Božijega, i pomagača svojega u Jevanđelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj;

3. Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to određeni.

4. Jer kad bijasmо kod vas kazasmо vam naprijed da ćemo padati u nevolje, što i bi, i znate.

5. Toga radi i ja ne mogući više trpljeti poslah da poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušač, i da uzalud ne bude trud naš.

6. A sad kad dođe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeći nas vidjeti, kao i mi vas,

7. Zato se utješismo, braćo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom;

8. Jer smо mi sad živi, kad vi stojite u Gospodu.

9. Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem?

10. Dan i noć molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše.

11. A sam Bog i Otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama.

12. A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilnu ljubav jedan prema drugome i k svima, kao i mi k vama.

13. *Da bi se utvrdila srca vašа bez krivice u svetinji pred Bogom i Ocem našim, za

dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

*Fil. 1,10.

Živjeti u svjetlosti.
Naša nada za umrle.

4. Dalje, braćo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba živjeti i ugađati Bogu, kao što živite, da bivate sve izobilniji.

2. Jer znate kakve vam zapovijesti dadasmo kroz Gospoda Isusa.

3. Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se čuvate od bluda,

4. I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u časti,

5. A ne u slasti želja, kao i neznabošci, koji ne poznaju Boga;

6. I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer će Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedočismo.

7. Jer Bog nas ne dozva na nečistotu, nego u svetost.

8. Koji, dakle, odbacuje, ne odbacuje čovjeka nego Boga, koji je dao Svetoga Duha svojega da bude vama.

9. A za bratoljublje ne treba da vam se piše, jer ste sami od Boga naučeni da se ljubite među sobom,

10. Jer to činite sa svom braćom po cijeloj Makedoniji. Ali vas molimo, braćo, da još izobilnije činite,

11. I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i *da radite svojijem rukama, kao što vam zapovjedismo;

*Ef. 4,28; 2.Sol. 3,8.

12. Da se vladate pošteno prema onima što su napolju, i da od njih ništa ne potrebuje.

13. Neću vam pak zatajiti, braćo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada.

14. Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako će Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim.

15. Jer vam ovo kazujemo riječju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnji, nećemo preteći onih koji su pomrli.

16. Jer će sam Gospod sa zapoviješću, s glasom Arhanđelovijem, i s trubom Božijom sići s Neba; i mrtvi u *Hristu vaskrsnuće najprije;

*Otkr. 20,6.

17. A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima bićemo uzeti u oblake na susret Gospodu na *Nebo, i tako ćemo svagda s Gospodom biti.

*Otkr. 11,12.

18. Tako utješavajte jedan drugoga ovijem riječima.

Doći će dan Gospodnji i zato treba uvijek biti pripravan.

Opomene i pozdravi.

5. A za čase i vremena, braćo, nije vam potrebno pisati;

2. Jer sami znate jamačno da će dan Gospodnji doći kao lupež po noći.

3. Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda će iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neće uteći.

4. Ali vi, braćo, niste u tami da vas dan kao lupež zastane.

5. Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noći niti tame.

6. Tako, dakle, da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni.

7. Jer koji spavaju, u noći spavaju, i koji se opijaju, u noći se opijaju.

8. Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obučeni u oklop vjere i ljubavi, i s kaciгом nada spasenija;

9. Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista,

10. *Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo. *Rim. 14,8,9.

11. Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i činite.

12. Molimo vas pak, braćo, priznajte one koji se trude među vama, i nastojnike svoje u *Gospodu, i učitelje svoje,

*Fil. 2,29.

13. I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni među sobom.

14. Molimo vas pak, braćo, poučavajte neuredne, utješavajte malodušne, branite slabe, snosite svakoga.

15. Gledajte da niko ne vraća kome zla za zlo;

16. Nego svagda idite za dobrom, i među sobom, prema svima.

17. Radujte se svagda.

18. Molite se Bogu bez prestanka. Na svačemu zahvaljujte; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas.

19. Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite.

20. A sve kušajući dobro držite.

21. Uklanjajte se od svakoga zla.

22. A sam Bog mira da posveti vas cijele u svačemu;

23. I cijel vaš duh, i duša i tijelo da se sačuva bez krivice za dolazak *Gospoda našega Isusa Hrista.

*1.Kor. 1,8,9.

24. Vjeran je Onaj koji vas dozva, koji će i učiniti.

25. Braćo! molite se Bogu za nas.

26. Pozdravite braću svu cijelivom svetijem.

27. Zaklanjem vas Gospodom da pročitate ovu poslanicu pred svom braćom svetom.

28. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

SOLUNJANIMA POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Zahvalnost Bogu za rasteenje vjere u braće. Utješno ukazivanje na Hristov ponovan dolazak.

1. **O**d *Pavla i Silvana i †Timotija crkvi solunskoj u Bogu Ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu:

*1.Sol. 1,1. †2.Kor. 1,19.

2. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega i Gospoda Isusa Hrista.

3. Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama,

4. Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božijima, vašijem trpljenjem i vjedom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite,

5. Za znak pravednoga suda Božijega da se udostojite carstva Božijega, za koje i stradate.

6. Jer je pravedno u Boga da vrati muke onima koji vas muče;

7. A vama koje muče, pokoj s nama, kad se pokaže Gospod Isus s Neba s anđelima sile svoje

8. U ognju plamenome, koji će dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju Jevandelja Gospoda našega Isusa Hrista;

9. Koji će primiti muku, pogibao vječnu od lica Gospodnjega *i od slave njegove,

*Isa. 2,19.

10. Kad dođe da se proslavi u svetima svojim, i divan da bude u svima koji ga vjerovate; jer se primi svjedočanstvo naše među vama u onaj dan.

11. Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili;

12. Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

Proricanje o otpadu i protivniku Hristovu, prije nego što opet dođe Gospod.

2. **A**li vas molimo, braćo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu,

2. Da se ne date lako pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom, ni riječju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je već nastao dan Hristov.

3. Da vas niko ne prevari nikakvijem načinom; jer neće doći, dok ne dođe najprije

otpad, i ne pokaže se čovjek bezakonja, sin pogibli,

4. Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da će on sjesti u crkvi Božijoj kao Bog pokazujući sebe da je Bog.

5. Ne pamтите li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio?

6. I sad znate šta ga zadržava da se ne javi u svoje vrijeme.

7. Jer se već radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava.

8. Pa će se onda javiti bezakonik, kojega će Gospod Isus ubiti *duhom usta svojijeh, i iskorijeniti svjetlošću dolaska svojega;

*Isa. 11,4.

9. Kojega je dolazak po činjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnijem čudesima,

10. I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasli.

11. I zato će im Bog poslati silu prijekare, da vjeruju laži;

12. Da prime sud svi koji ne vjerovali isti-ni, nego volješe nepravdu.

13. A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braćo ljubazna u Gospodu! što vas je Bog od početka izabrao za spase-nije u svetinji Duha i vjeri istine.

14. U koje vas dozva Jevanđeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista.

15. Tako, dakle, *braćo, stojte i držite ured-be kojima se naučiste ili riječju ili iz poslani-ce naše.

*2.Sol. 3,6.

16. A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i Otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vječnu i nad dobri u blagodati,

17. Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj riječi i djelu dobrome.

Treba se moliti Bogu da
blagoslovi apostolsku službu.

3. Dalje, braćo, molite se Bogu za nas da riječ Gospodnja trči, i da se slavi kao i među vama;

2. I da se izbavimo od besputnijeh i zlijeh ljudi; jer vjera nije sviju,

3. A Gospod je vjeran, koji će vas utvrditi i sačuvati oda zla.

4. Uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i činite i činićete.

5. A Gospod da upravi srca vaša ljubavi Božijoj i trpljenju Hristovom.

6. Zapovijedamo vam pak, braćo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvoji-te od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas.

7. Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne življesimo neuredno među vama,

8. Niti zabadava hljeb jedosmo u koga, ne-go u trudu i u poslu, dan i noć radeći, da ne budemo na dosadu nikome od vas.

9. Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi.

10. Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovi-jedamo da ako ko neće da radi da i ne jede.

11. Jer čujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeći, nego okrajče i miješaju se u tuđe poslove.

12. Takvima zapovijedamo i molimo ih u *Gospodu našem Isusu Hristu da mirno radeći svoj hljeb jedu.

*Rim. 12,11.

13. A vama, braćo, da ne dotuži dobro činiti.

14. A ako ko ne poslušna riječi naše, onoga poslanicom naznačite, i ne miješajte se s njim, da se posrami.

15. Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata.

16. A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom događaju. Gospod sa svi-ma vama.

17. Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koji je znak u svakoj poslanici, ovako pišem:

18. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

TIMOTIJU POSLANICA PRVA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Poziv za čuvanje čistote
jevanđelskoga učenja onako
kako je Pavlu povjereno.

1. Od *Pavla, apostola †Isusa Hrista,
po zapovijesti Boga Spasa našega
i Gospoda Isusa Hrista, nada našega,

*Gal. 1,1. †Juda 1.25.

2. Timotiju, pravome sinu u vjeri, blago-
dat, milost, mir od Boga Oca našega i Hri-
sta Isusa Gospoda našega.

3. Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad
iđah u Makedoniju, da zapovjediš nekima
da ne uče drukčije,

4. Niti da gledaju na laži i na rodoslove
plemena kojima nema kraja, i koji prije či-
ne prepiranja negoli Božij napredak u
vjeri.

5. A *namjera je zapovijesti ljubav od čista
srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne;

*Rim. 13,10.

6. U kojima neki pogriješivši svrnuše u
prazne govore,

7. I htjeli bi da budu zakonici, a ne razu-
miju ni šta govore, ni šta utvrđuju.

8. A znamo da je zakon dobar, ako ga ko
drži kao što treba.

9. Znajući ovo da pravedniku zakon nije
postavljen, nego bezakonicima i nepokor-
nima i bezbožnicima i grješnicima, neprave-
dnima i poganima, krvnicima oca i ma-
tere, krvnicima ljudskima,

10. Bludnicima, muželožnicima, ljudo-
kradicama, lažljivcima, krivokletnicima, i
ako što drugo ima protivno *zdravoj nauci,

*1.Tim. 6,3.

11. Po Jevanđelju slave blaženoga Boga,
koje je meni povjereno.

12. I zahvaljujem Hristu Isusu *Gospodu
našemu koji mi daje moć, što me za vjerna
primi i postavi me u službu, *1.Kor. 7,25.

13. Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i si-
ledžija; ali bih pomilovan, jer ne znajući
učinih u nevjerstvu.

14. Ali se još većma umnoži *blagodat
Gospoda našega †Isusa Hrista s vjerom i
ljubavi u Hristu Isusu. *1.Kor. 1,4. †Rim. 5,17.

15. Istinita je riječ i svakoga primanja do-
stojna da Hristos Isus dođe na svijet da
spase grješnike, od kojih sam prvi ja.

16. Ali toga radi ja bih pomilovan da na
meni prvome pokaže sve trpljenje Isus
Hristos za ugled onima koji mu hoće vje-
rovati za život vječni.

17. A Caru vječnome, neraspadljivome,
koji se ne vidi, *jedinome premudrome
Bogu čast i slava vavijek vijeka. Amin.

*Rim. 16,27.

18. Ovu pak zapovijest predajem ti, sine
Timotije, po pređašnjem proroštvima za
tebe: *da ratuješ u njima dobar rat,

*1.Tim. 6,12.

19. Imajući vjeru i dobru savjest, koju ne-
ki odbacivši otpadoše od vjere;

20. Među kojima su *Imenej i †Aleksan-
dar koje predadoh sotonu da se nauče ne
huliti.

*2.Tim. 2,17. †2.Tim. 4,14.

Moliti se Bogu za sve ljude i
za sve one koji su u vlasti.

O ponašanju čovjeka i žene.

2. Molim, dakle, prije svega da se či-
ne iskanja, molitve, moljenja,
zahvaljivanja za sve ljude,

2. Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tihi
i mirni život poživimo u svakoj pobožnosti
i poštenju.

3. Jer je ovo dobro i prijatno pred Spasite-
ljem našijem Bogom,

4. Koji hoće da se svi ljudi spasu, i da dođu
u poznanje istine.

5. Jer je jedan Bog, i jedan posrednik iz-
među Boga i ljudi, čovjek Hristos Isus,

6. Koji sebe dade u otkup za sve, za svje-
dočanstvo u svoje vrijeme,

7. Za koje sam *postavljen propovjednik i apostol, istinu govorim u Hristu, ne lažem, učitelj neznabožaca, u vjeri i istini.

*2.Tim. 1,11.

8. Hoću, dakle, da molitve čine ljudi na svakome mjestu, podižući svete ruke bez gnjeva i premissljanja.

9. Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima,

10. Nego dobrijem djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.

11. Žena na miru da se uči sa svakom pokornošću.

12. Ali ženi ne dopuštam da uči niti da vlada mužem, nego da bude mirna.

13. Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva;

14. I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica;

15. Ali će se spasti rađanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

Kakve treba da su starješine i sluge Crkve. Glavna sadržina Jevanđelja.

3. Istinita je riječ: ako ko starešinstva želi dobru stvar želi.

2. Ali starešina treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uči;

3. Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac;

4. Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem;

5. A ako ko ne umije svojijem domom upravljati, kako će se moći starati za crkvu Božiju?

6. Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud đavolji.

7. A valja da ima i dobro svjedočanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku đavolju.

8. Tako i đakoni treba da budu poštene, ne dvojezični, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan,

9. Koji imaju tajnu vjere u čistoj savjesti.

10. A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, ako su bez mane.

11. Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu.

12. Đakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima.

13. Jer koji dobro služe oni dobijaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista.

14. Ovo ti pišem nadajući se da ću skoro doći k tebi.

15. Ako li se zabavim, da znaš kako treba živjeti *u domu Božijemu, koji je crkva Boga živoga, stub i tvrđa istine.

*Ef. 2,21.22; 2.Tim. 2,20.

16. I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabošcima, vjerova se na svijetu, uznesse se u slavi.

Treba se čuvati lažnijeh učitelja koji traže licemjernu oštrinu; treba se poučavati u pobožnosti.

4. A Duh razgovijetno govori da će u Aposljednja vremena otstupiti neki od vjere slušajući lažne duhove i nauke đavolske,

2. U licemjerju laža, žigosanijeh na svojoj savjesti,

3. Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvorila za jelo sa zahvalnošću vjernima i onima koji poznaje istinu.

4. Jer je svako stvorenje Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnošću.

5. Jer se osvećuje riječju Božijom i molitvom.

6. Ovo sve kazujući braći bićeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen riječima vjere i dobrom naukom koju si primio.

7. *A poganijeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obučavaj se u pobožnosti.

*1.Tim. 1,4; 6,20.

8. Jer tjelesno obučavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svašto, imajući obećanje života sadašnjega i onoga koji ide.

9. Ovo je istinita riječ i dostojna svakoga primanja.

10. Jer se zato i trudimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je Spasitelj svima ljudima, a osobito vjernima.

11. Ovo zapovijedaj i uči.

12. Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u riječi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u čistoti.

13. Dokle dođem pazi na čitanje, utješavanje i učenje.

14. Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dat po proroštvu metnuvši starješine ruke na tebe.

15. U ovom se poučavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu.

16. Pazi na sebe i na nauku, i stoj u tome; jer ovo čineći spašćeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

O poštovanju starijih, udovica i sveštenika.

5. Starca ne karaj, nego mu govori kao

1. Socu; mlađićima kao braći;

2. Staricama kao materama; mlađima kao sestrama, sa svakom čistotom.

3. Udovice poštuju, koje su prave udovice.

4. Ako li koja udovica ima djecu ili unučad, da se uče najprije svoj dom poštovati, i zajam vraćati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom.

5. A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noć.

6. A koja živi u sladostima, živa je umrla.

7. I ovo zapovijedaj, da budu bez mane.

8. Ako li ko za svoje, a osobito za domaće ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabošca.

9. A udovica da se ne prima mlađa od šezdeset godina, i koja je bila jednome mužu žena;

10. I koja ima svjedočanstvo u dobrijem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrijem djelom.

11. A mladijih udovica prođi se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoće da se udaju,

12. I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše.

13. A k tome i besposlene uče se skitati po kućama, ne samo pak besposlene, nego i jezične i sveznale, pa govore što ne treba.

14. *Hoću, dakle, da se mlade udovice udaju, djecu rađaju, kuću kuće, a nikakva povoda da ne daju protivniku za huljenje.

*1.Kor. 7,9.

15. Jer se evo neke okrenuše za sotonom.

16. Ako koji vjerni ili vjerna ima *udovice, neka se stara za njih, i da ne dosađuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti.

*1.Tim. 5,9.

17. A starješinama koji se dobro staraju da se daje dvoguba čast, a osobito onima koji se trude u riječi i u nauci.

18. Jer Pismo govori: *volu koji vrše ne vezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate.

*5.Moj. 25,4.

19. Na starješinu ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka.

20. A koji griješe pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah.

21. Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovim anđelima da ovo držiš bez licemjerja, ne čineći ništa po *hateru.

*naklonosti

22. Ruku odmah ne meći ni na koga, niti pristaj u tuđe grijeha. Drži sebe čista.

23. Više ne pij vode, nego pij pomalo vina, želuca radi svojega i čestijeh svojijeh bolesti.

24. A nekijeh su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekijeh idu za njima.

25. Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukčija ne mogu se sakriti.

Dužnosti slugu. O lažnijem učiteljima.

Zadovoljiti se samo onijem što je potrebno. Boriti se za vjeru.

Zapovijest bogatima.

6. R^{obovi} koji su god pod jarmom da pokazuju svaku čast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku.

2. A koji imaju krštene gospodare, da ne postaju nemarljivi za njih što su braća, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajedničari u blagodati. Ovo uči i svjetuj.

3. Ako li ko drukčije uči, i ne pristaje na zdrave riječi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu,

4. Nadu se ne znajući ništa, nego bolujući od zapitkivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svađa, huljenje, zle misli,

5. Zaludna prepiranja onakvih ljudi koji imaju um izopačen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takvih.

6. Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom.

7. Jer ništa ne donesemo na ovaj svijet, dakle, ne možemo ništa ni odnijeti.

8. A kad imamo hranu i odjeću, ovijem da budemo dovoljni.

9. A koji hoće da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju čovjeka u propast i pogibao.

10. Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zadoše od vjere i na sebe navukoše muke velike.

11. A ti, o čovječe Božij! bježi od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti.

12. *Bori se u dobroj borbi vjere, muči se za vječni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima.

*1.Kor. 9,25.26.

13. Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom, koji svjedoči za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje,

14. Da držiš zapovijest čistu i nezazornu do dolaska *Gospoda našega Isusa Hrista,

*1.Sol. 3,13.

15. Koje će u svoje vrijeme pokazati Blaženi i Jedini silni Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima,

16. Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu čast i država vječna. Amin.

17. Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitek;

18. Neka dobro čine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podašni, zajednični,

19. Sabirajući sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vječni.

20. O Timotije! sačuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma,

21. Kojijem se neki hvaleći otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

TIMOTIJU POSLANICA DRUGA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Poziv na postojanost u vjeri.

1. O^d Pavla, apostola *Isusa Hrista po volji Božijoj za obećanje života u Isusu Hristu,

*Ef. 3,6.

2. Timotiju, ljubaznome sinu, blagodat, milost, mir od Boga Oca i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja čistom savjesti, što bez pre-

stanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noć,

4. Želeći da te vidim, opominjući se suza tvojijeh, da se radosti ispunim;

5. Opominjući se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu tvoju Loidu i u mater tvoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi;

6. Zaradi kojega uzroka napominjem ti da podgrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe.

7. Jer nam Bog ne daje duha straha, nego sile i ljubavi i čistote.

8. Ne postidi se, dakle, svjedočanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s Jevanđeljem Hristovijem po sili Boga,

9. *Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je data u Hristu Isusu prije vremena vječnijeh;

*Titu 3,4.

10. A *sad se pokaza u dolasku Spasitelja našega Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost Jevanđeljem;

*Rim. 16,26.

11. Za koje sam ja postavljen apostol i učitelj neznačajaca.

12. Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj sačuvati za dan onaj.

13. Imaj u pameti obraz zdravijeh riječi koje si čuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa.

14. Dobri amanet sačuvaj Duhom Svetijem koji živi u nama.

15. Znaš ovo *da se odvratiše od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen.

*2.Tim. 4,16.

16. A *Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojijeh ne postidje se;

*2.Sam. 2,6.

17. Nego došavši u Rim potraži me još s većijem staranjem i nađe.

18. Da da njemu Gospod da nađe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

Treba biti vjeran i postojan u propovijedanju Jevanđelja, čuvati se praznijeh razgovora s lažnijem učiteljima i ići za onijem što je dobro.

2. Ti, dakle, sine moj, jačaj u blagodati *Isusa Hrista;

*1.Tim. 1,2.

2. I što si čuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernijem ljudima, koji će biti vrijedni i druge naučiti.

3. Ti, dakle, trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista;

4. Jer se nikakav vojnik ne zapleće u trgovine ovoga svijeta da ugoditi vojvodi.

5. Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje.

6. Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda.

7. Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu.

8. Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od roda Davidova, po Jevanđelju mojemu,

9. U kojemu trpim zlo do samijeh okova kao zločinac; *ali se riječ Božija ne veže.

*Fil. 1,13,14.

10. Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju spasenije u Hristu Isusu sa slavom vječnom.

11. Istinita je riječ: ako s njim umrijesmo, to ćemo s njim i oživjeti.

12. Ako trpimo, s njim ćemo i carovati. *Ako se odrećemo, i On će se nas odreći.

*Mat. 10,33.

13. Ako ne vjerujemo, On ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreći.

14. Ovo napominji, i posvjedoči pred *Gospodom da se ne prepiru, jer ništa ne pomaže, nego smeta onima koji slušaju.

*1.Tim. 5,21.

15. Postaraj se da se pokažeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja riječju istine.

16. A poganijeh praznijeh razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti,

17. I riječ se njihova kao živa rana širi; među kojima su *Imenej i Filit, *1.Tim. 1,20.

18. Koji u istini pogriješite govoreći da je *vaskrsenije već bilo; i obaraju vjeru nekijeh. *1.Kor. 15,12.

19. Tvrdo, dakle, stoji temelj Božij imajući ovaj pečat: pozna *Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. *Naum 1,7.

20. A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za *čast, a jedni za sramotu. *Rim. 9,21.

21. Ako, dakle, ko očisti sebe od ovoga, biće sud za čast, osvećen, i potreban domaćinu, pripravljen za svako dobro djelo.

22. *Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivlju Gospoda od čistoga srca; *1. Tim. 6,11.

23. A ludijeh i praznijeh zapitkivanja kloni se znajući da rađaju svađe.

24. A sluga Gospodnji ne treba da se svađa, nego da bude krotak k svima, poučljiv, koji nepravdu može podnositi,

25. I s krotošću poučavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine,

26. I da se iskopaju iz zamke đavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

O zlim učiteljima u posljednje vrijeme; treba ostati uz Sveto pismo.

3. **A**li ovo znaj da će u posljednje dane nastati vremena teška.

2. Jer će ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni,

3. Neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi,

4. Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga,

5. *Koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. *Titu 1,16.

6. Jer su od *ovijeh oni koji se zavlache po kućama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih različne želje, *Titu 1,11.

7. Koje se svagda uče, i nikad ne mogu da dođu k poznanju istine.

8. *Kao što se Janije i Jamvrije protivise Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopačenoga uma, nevješti u vjeri. *2.Moj. 7,11.

9. Ali neće dugo napredovati; jer će njihovo bezumlje postati javno pred svima, kao i onijeh što posta.

10. A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje,

11. Protjerivanja, stradanja, kakva mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakva protjerivanja podnesoh, i od svijuu me izbavi *Gospod. *Psal. 34,19.

12. A i svi koji pobožno hoće da žive u Hristu Isusu, biće gonjeni.

13. A zli ljudi i varalice napredovaće na gore, varajući i varajući se.

14. *Ali ti stoj u tome što si naučio i što ti je povjereno, znajući od koga si se naučio, *1.Tim. 4,16.

15. I budući da iz malena umiješ Sveta *pisma, koja te mogu umudriti na spasenije u Hrista Isusa. *Jovan 5,39.

16. Sve je *Pismo od Boga dano, i korisno za učenje, za karanje, za popravlanje, za poučavanje u pravdi, *Mar. 12,24.

17. Da bude savršen čovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

Poziv na vjernost u propovijedanju. Pavlova borba i vijenac. Glasovi, nalozi i pozdravi.

4. **Z**aklinjem te, dakle, pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji će suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem:

2. Propovijedaj riječ, nastoj u dobro vrijeme i u nevrjeme, pokaraj, zaprije-

ti, umoli sa svakijem snošenjem i učenjem;

3. Jer će doći vrijeme kad zdrave nauke neće slušati, nego će po svojijem željama nakupiti sebi učitelje, kao što ih uši svrbe,

4. I odvratite uši od istine, i okrenuće se ka gaticama.

5. A ti budi trijezan u svačemu, *trpi zlo, učini djelo jevanđelista, službu svoju svrši.
*2.Tim. 2,3.

6. Jer ja se već žrtvujem, i vrijeme mojega odlaska nasta.

7. Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah.

8. Dalje, dakle, meni je pripravljen *vijenac pravde, koji će mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku.
*Jak. 1,12.

9. Postaraj se da dođeš brzo k meni;

10. Jer me *Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji †svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; †Luka je sam kod mene.

*Kol. 4,14. †1.Jov. 2,15. †Filim. 23.

11. *Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu.
*Djela 12,25.

12. A *Tihika poslao sam u Efes.

*Djela 20,4; Ef. 6,21; Kol. 4,7.

13. Kad dođeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne.

14. *Aleksandar kovač mnogo mi zla učini. Da mu †Gospod plati po djelu njegovu.
*Djela 19,33. †2.Sam. 3,39.

15. Čuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivni našijem riječima.

16. U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostaviše. Da im se ne primi!

17. Ali *Gospod bi sa mnom i dade mi pomoć da se kroza me svrši propovijedanje, i da čuju svi neznabošci; i izbavih se od usta lavovijeh.
*2.Petr. 2,9.

18. I *Gospod će me izbaviti od svakoga zla djela, i sačuvaće me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin.
*Psal. 121,7.

19. Pozdravi Priskilu i *Akilu, i Onisiforov dom.
*Djela 18,2.

20. Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna.

21. Postaraj se da dođeš prije zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braća sva.

22. Gospod Isus Hristos neka je sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

TITU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

O postavljanju starješina i o moralnosti na Kritu.

reno po †zapovijesti Spasitelja našega Boga,
*1.Tim. 1,11. †1.Tim. 1,1.

1. Od Pavla, sluge Božijega, a apostola *Isusa Hrista po vjeri izbranih Božijih, i po poznanju †istine pobožnosti,
*1.Tim. 6,3. †2.Tim. 2,25.

4. Titu, *pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga Oca i Gospoda Isusa Hrista, Spasa našega.
*1.Tim. 1,2.

2. Za nad vječnoga života, koji obeća nelažni Bog prije vremena vječnijeh,

5. Zato te ostavih u Kritu da popraviš što je nedovršeno, i da postaviš po svijem gradovima starješine, kao što ti ja zapovjedih,

3. A javi u vremena svoja riječ svoju propovijedanjem, *koje je meni povje-

6. Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za blud ili za nepokornost.

7. Jer nadglednik treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugađa, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak;

8. Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, čist;

9. Koji se drži vjerne riječi po nauci, da bude kadar i svjetovati zdravom naukom, i pokarati one koji se protive.

10. Jer ima mnogo neposlušnijih, praznogovornijih, i umom prevarenijih, a osobito koji su iz obrezanja,

11. Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuće izopačuju učeći što ne treba, poganoga dobitka radi.

12. A reče neko od njih, njihov prorok: Kričani svagda lažljivi, zli zvjerovi, besposleni trbusi.

13. Svjedočanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez štedenja, da budu zdravi u vjeri,

14. *Ne slušajući jevrejskijeh gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvrtaču od istine.

*1.Tim. 4,7.

15. Čistima je sve čisto; a poganima i nevjernima ništa nije čisto, nego je opogađen njihov i um i savjest.

16. Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odriču; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

Savjeti raznijem društvenijem redovima.
Blagodat Božija koja spasava.

2. A ti govori što pristoji zdravoj nauci:

2. Starcima da budu trijezni, poštenu, čisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju;

3. Staricama, također, da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uče dobru,

4. Da uče mlade da ljube muževe, da ljube djecu,

5. Da budu poštene, čiste, dobre kućanice, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na riječ Božiju.

6. Tako i mladiće svjetuj da budu poštenu.

7. *A u svemu sam sebe podaj za ugled dobrieh djela, u nauci cijelost, poštenje,

*1.Tim. 4,12; 1.Pet. 5,3.

8. Riječ zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajući ništa zlo govoriti za nas.

9. Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svačemu, da ne odgovaraju,

10. Da ne krađu, nego u svačemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku Spasitelja našega Boga ukrašuju u svačemu.

11. Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljude,

12. Učeći nas *da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu,

*Ef. 1,4.

13. Čekajući blaženu nadu i javljanje slave velikoga Boga i spasa našega *Isusa Hrista,

*1.Tim. 1,1.

14. *Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izabrani koji čezne za dobriem djelima.

*Gal. 1,4.

15. Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapoviješću da te niko ne prezire.

Treba biti poslušan onijem koji zapovijedaju i krotak za sve ljude.

3. O pominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo;

2. Ni na koga da ne hule, da se ne svađaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijem ljudima,

3. Jer *i mi bijasmo negda ljudi, i nepokorni, i prevareni, služeći različnijem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeći, mrski budući i mrzeći jedan na drugoga.

*1.Kor. 6,11.

4. A *kad se pokaza blagodat i čovjekoljublje Spasa našega Boga,

*Titu 2,11.

5. Ne za djela pravedna koja mi učinismo, nego po svojoj milosti spase nas *banjom prerođenja i obnovljenjem Duha Svetoga, *Jovan 3,5.

6. Koje ga izli na nas obilno kroz Isusa Hrista Spasitelja našega,

7. Da se opravdamo blagodaću njegovom, i da budemo našljednici života vječnoga po nadu.

8. Sine Tite! istinita je riječ, i u ovome hoću da utvrđuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro.

9. *A ludijeh zapitkivanja i rodoslova plemena, i svađa i prepiranja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno.

*1.Tim. 4,7; 2.Tim. 2,23.

10. Čovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se,

11. Znajući da se takav izopačio, i griješi, i sam je sebe osudio.

12. Kad pošljem k tebi Artema ili Tihika, postaraj se da dođeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da ondje zimumjem.

13. Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba.

14. Ali i naši neka se uče napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda.

15. Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

FILIMONU POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Pavle se zauzima za Onisima, slugu koji je odbjegao od Filimona, a sada se obratio.

1. **O**d Pavla, suznja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaču našem,

2. I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našem drugaru u vojevanju, i domašnjoj tvojoj crkvi:

3. Blagodat vam i mir od Boga Oca našega, i Gospoda Isusa Hrista.

4. Zahvaljujem Bogu svojem u spominjući te svagda u molitvama svojim,

5. Čuvši ljubav tvoju i vjeru koju imaš prema Gospodu Isusu i prema svima svetima:

6. Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu.

7. Jer imam veliku radost i utjehu zbog ljubavi tvoje, što srca svetijeh počinuše kroza te, brate!

8. Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno,

9. Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takav kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista;

10. Molim te za svojega sina *Onisima, kojega rodih u okovima svojim;

*Kol. 4,9; 1.Kor. 4,15.

11. Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag;

12. A ti ga, to jest, moje srce primi.

13. Ja ga šćadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima Jevanđelja;

14. Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa činiti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje.

15. Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vječno,

16. Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, a kamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu.

17. Ako, dakle, držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene.

18. Ako li ti u čemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši.

19. Ja *Pavle napisah rukom svojom, ja ću platiti: da ti ne rečem da si i sam sebe meni dužan. *1.Kor. 16,21.

20. Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu.

21. Uzdajući se u tvoju poslušnost napisah ti znajući da ćeš još više učiniti nego što govorim.

22. A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da ću za vaše * molitve biti darovan vama. *2.Kor. 1,11.

23. Pozdravlja te Epafras koji je sa mnomo sužanj u Hristu Isusu, *Marko, †Aristarh, †Dimas, Luka, pomagači moji. *Djela 12,12. †Djela 20,4. †Kol. 4,14.

24. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem. Amin.

JEVREJIMA POSLANICA SVETOGA APOSTOLA PAVLA

Hristos je Božiji Sin i viši
od anđela.

1. **B**og koji je negda mnogo puta i različnijem načinom govorio ocevima preko proroka, govori i nama u pošljedak dana ovijeh preko Sina,

2. Kojega postavi Našljednika svemu, kroz kojega i svijet stvori.

3. Koji budući sjajnost slave i obličje bića njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grijeha našijeh, sjede s desne strane prijestola Veličine na visini,

4. I toliko bolji posta od anđela koliko pre-slavnije ime od njihova dobi.

5. Jer kome od anđela reče kad: Sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: Ja ću mu biti Otac, i On će mi biti Sin.

6. I opet uvodeći Prvorodnoga u svijet govori: i da mu se *poklone svi anđeli Božiji. *Psal. 97,7.

7. Tako i anđelima govori: *koji čini anđele svoje duhovima, i sluge svoje plamenom ognjenim. *Psal. 104,4.

8. A Sinu: *prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga. *Psal. 45,6,7.

9. Omiljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti većma od drugova tvojijeh.

10. I opet: ti si, Gospode, u *početku osnovao †zemlju, i nebesa su djela ruku tvojijeh: *1.Moj. 1,1. †Psal. 102,25.

11. Ona će proći, a ti ostaješ: i sva će ostarjeti kao haljina,

12. I savićeš ih kao haljinu, i izmijeniće se: a ti si onaj isti, i tvojijeh godina neće nestati.

13. A kome od anđela reče kad: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima?

14. Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji će naslijediti spasenije?

Dužni smo da riječ Hristovu
slušamo. Hristov put vodi slavi
kroz stradanje.

2. **T**oga radi valja nam većma paziti na riječi koje slušamo, da kako ne otpadnemo.

2. Jer ako je ono što je govoreno preko anđela utvrđeno, i svaki prestup i oglušenje pravednu platu primi:

3. *Kako ćemo pobjeći na marivši za toliko spasenije? koje poče Gospod propovijedati, i oni koji su čuli potvrdiše među nama, *Jevr. 10,29.

4. Kad i Bog posvjedoči i znacima i čudesima i različnijem silama, i Duha Svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji.

5. Jer Bog ne pokori anđelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo.

6. Ali neko posvjedoči negdje govoreći: *šta je čovjek da ga se opomeneš, ili sin čovječij da ga obiđeš? *Psal. 8,4.

7. Umalió si ga malijem nećim od anđela, slavom i časti vjenčao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojijeh:

8. Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokoreno; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokoreno.

9. A umaljenoga malijem čim od anđela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenčan slavom i časti, da bi po blagodati Božijoj za sve okusio smrt.

10. Jer prilikovaše njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji dovede mnoge sinove u slavu, da dovrši Poglavara spasenija njihova stradanjem.

11. Jer i Onaj koji osvećuje, i oni koji se osvećuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braćom

12. Govoreći: objaviću ime tvoje braći svojoj, i posred crkve zapjevaću te.

13. I opet: ja ću se u njega uzdati. I opet: evo ja i *djeca moja koju mi je dao Bog. *Isa. 8,18.

14. Budući pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i On uze dijel u tome, *da smrću satire onoga koji ima državu smrti, to jest đavola; *2.Tim. 1,10.

15. I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu bjehu robovi.

16. Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima potomstva Avraamova.

17. Zato bješe dužan u svemu da bude kao braća, da bude milostiv i vjeran Poglavar sveštenički pred Bogom, da očisti grijehe narodne.

18. Jer u čemu postrada i iskušan bi u onome može pomoći i onima koji se iskušavaju.

Hristos je viši od Mojsija, zato otpadništvo od njega zaslužuje veću kaznu.

3. Zato, braćo sveta, zajedničari zvanja nebeskoga, poznajte Poslanika i Prvosveštenika, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista,

2. Koji je vjeran Onome koji ga postavi, kao i Mojsije u svemu domu Božijem.

3. Jer ovaj posta toliko dostojan veće časti od Mojsija, koliko veću od doma čast ima onaj koji ga je načinio.

4. Jer svaki dom treba neko da načini; a ko je sve stvorio ono je Bog.

5. I Mojsije, dakle, bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedočanstvo onoga što je trebalo da se govori.

6. Ali je Hristos kao Sin u domu svojemu: kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nađe do kraja tvrdo održimo.

7. Zato, kao što govori Duh Sveti: danas ako glas njegov čujete,

8. Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste u dane napasti u pustinji,

9. Gdje me iskušaaše ocevi vaši, iskušaaše me, i gledaaše djela moja četrdeset godina.

10. Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaaše puteva mojijeh;

11. Zato se zakleh u gnjevju svojemu da neće ući u pokoj moj.

12. Gledajte, braćo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce neverjstva da odstupi od Boga živoga;

13. Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govori, da koji od vas ne odrveni od prijekare grjehovne;

14. Jer postasmo zajedničari Hristovi, samo ako kako smo počeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo;

15. Dokle se govori: *danas, ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se prognjeviste. *Psal. 95,7.8.

16. Jer neki čuvši prognjeviše se, ali ne svi koji iziđoše iz Misira s Mojsijem.

17. A na koje se gnjevio četrdeset godina? Nije li na one koji sagriješite, koji ostaviše kosti u *pustinji? *4.Moj. 14,22.

18. A kojima se zakle da neće ući u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju?

19. I vidimo da ne mogoše ući za nevjerstvo.

Ostavljeno je još počivanje narodu Božijemu uz pomoć Hristovu.

4. Da se bojimo, dakle, da kako, dok je još ostavljeno obećanje da se ulazi u pokoj njegov, ne odocni koji od vas.

2. Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomože riječ koju čuše, jer ne vjerovali oni koji čuše.

3. Jer mi koji vjerovismo ulazimo u pokoj, kao što reče: zato se zakleh u gnjevu svojem da neće ući u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta.

4. Jer negdje reče za sedmi dan ovako: *i počinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojijeh. *1.Mojs. 2,2.

5. I na ovom mjestu opet: neće ući u pokoj moj.

6. Budući pak da neki imaju da uđu u nje-ga, i oni kojima je najprije javljeno ne uđoše za neposlušanje;

7. Opet odredi jedan dan, danas, govoreći u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: *danas ako glas njegov čujete, ne budite drvenastijeh srca. *Psal. 95,7,8.

8. Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom.

9. Dakle, je ostavljeno još subotno počiva-nje narodu Božijemu.

10. Jer koji uđe u pokoj njegov, i on počiva od djela svojijeh, kao i Bog od svojijeh.

11. Da se postaramo, dakle, ući u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva.

12. Jer je živa *riječ Božija, i jaka, i oštija od svakoga mača oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislama srca. *Psal. 147,15.

13. I nema stvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred očima Onoga kojemu govorimo.

14. Imajući, dakle, velikoga Poglavara svešteničkoga, koji je prošao nebesa, Isusa Sina Božijega, da se držimo priznanja.

15. Jer nemamo poglavara svešteničkoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svačemu iskušán kao i mi, osim *grijeha. *Dan. 9,24.

16. Da pristupimo, dakle, slobodno prijestolu blagodati, da primimo milost i nađemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoć.

Hristos je pravi Poglavar sveštenički, viši od Arona.

5. Jer svaki poglavar sveštenički koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu Bogu, da *prinosi dare i žrtve za grijehe, *Jevr. 8,4.

2. Koji može postradati s onima koji ne znaju i zalaze; jer je i on pod slabošću.

3. I zato je dužan, kako za narodne, tako i za svoje grijehe prinositi.

4. I niko sam sebi ne daje časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron.

5. Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenički, nego Onaj koji mu reče: ti si moj Sin, ja te danas rodih.

6. Kao što i na drugome mjestu govori: *ti si Sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. *Psal. 110,4.

7. On u dane tijela svojega moljenja i molitve Onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa suzama prinošaše, i bi utješén po svojoj pobožnosti.

8. Iako i bijaše Sin Božij, ali od onoga što postrada nauči se poslušánju.

9. I savršivši se, postade svima koji ga poslušáše uzrok spasenija vječnoga.

10. I bi narečen od Boga *Poglavar sveštenički po redu Melhisedekovu. *Jevr. 6,20.

11. Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušánju.

12. Jer vi koji bi valjalo da ste učitelji po godinama, opet treba da učite koja su prva slova riječi Božije; i postadoste da trebate *mlijeka, a ne jake hrane. *1.Kor. 3,1-3.

13. Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije riječi pravde, jer je dijete.

14. A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjećanja dugijem učenjem obučena za razlikovanje i dobra i zla.

Treba se čuvati otpadništva od vjere i biti postojan i uzdati se u obrisanje.

6. Zato da ostavimo početak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvih djela, i vjere u Boga,

2. Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenija mrtvih, i suda vječnoga.

3. I ovo ćemo učiniti ako Bog dopusti.

4. Jer nije moguće one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajedničari Duha Svetoga,

5. I okusili dobre riječi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali,

6. Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi nanovo raspinju i ruže Sina Božijega.

7. Jer zemlja koja pije dažđ što često na nju pada, i koja rađa povrće dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga;

8. A koja iznosi trnje i čičak, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže.

9. Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako.

10. Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste u ime njegovo, poslušivši svetima i služeći.

11. Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja;

12. Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obećanje.

13. Jer kad Bog Avraamu obeća, ne imajući ničim većijem da se zakune, zakle se sobom,

14. Govoreći: zaista blagosiljajući blagosloviću te, i umnožavajući umnožiću te.

15. I tako trpeći dugo, dobi obećanje.

16. Jer se ljudi većijem kunu, i svakoj njihovoj prepirki svršetak je zakletva za potvrđenje.

17. Zato i Bog kad šćaše našljednicima obećanja obilnije da pokaže tvrđu odluku svoje, učini posrednika kletvu;

18. Da bismo u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguće slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nadu koja nam je data,

19. Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi iza najdalje zavjese,

20. Gdje Isus uđe naprijed za nas, postavši Poglavar sveštenički do vijeka po redu Melhisedekovu.

Hristos sveštenik kao Melhisedek, veći od sveštenika sinova Levijevih.

7. Jer ovaj *Melhisedek bješe car salimski, †sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraćate s boja careva, i blagoslovi ga; *1.Moj. 14,18. †Psal. 110,4.

2. Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo, dakle, znači car pravde, potom i car salimski, to jest car mira;

3. Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajući ni početka danima, ni svršetka životu, a ispoređen sa Sinom Božijim, i ostaje sveštenik do vijeka.

4. Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena.

5. Iстина, i oni od sinova Levijevijeh, koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braće svoje, ako su i izišli iz bedara Avraamovijeh.

6. Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obećanje.

7. Ali bez svakoga izgovora veće blagoslovi manje.

8. I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjeđoči da živi.

9. I, da ovako rečem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama:

10. Jer bijaše još u bedrima očinama kad ga srete Melhisedek.

11. Ako je, dakle, savršenstvo postalo kroz levitsko sveštenstvo, jer je narod pod njim *zakon primio, kakva je još potreba bila govoriti da će drugi Sveštenik postati po redu Melhisedekovu, a ne po redu Aronovu?

*Gal. 2,21.

12. Jer kad se promijeni sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti.

13. Jer za koga se ovo govori On je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k oltaru.

14. Jer je poznato da Gospod naš od koljena *Judina iziđe, za koje koljeno Mojsije ne govori ništa o sveštenstvu.

*Luka 3,33.

15. I još je više poznato da će po redu Melhisedekovu drugi Sveštenik postati,

16. Koji nije postao po zakonu tjelesne zapovijesti nego po sili života vječnoga.

17. Jer svjedoči: ti si *Sveštenik vavijek po redu † Melhisedekovu. *Psal. 110,4. †Jevr. 5,6.

18. Tako se ukida pređašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna.

19. Jer *zakon nije ništa savršio; a postavi bolju nadu, kroz koju se približavamo Bogu.

*Rim. 3,20.

20. I još ne bez zakletve;

21. Jer oni bez zakletve postase sveštenici; a Ovaj sa zakletvom kroz Onoga koji mu govori: zakle se Gospod i neće se raskajati: ti si Sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu.

22. Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac.

23. I oni mnogi bjehu sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu.

24. A ovaj, budući da ostaje vavijek, ima vječno sveštenstvo.

25. Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih.

26. Jer takav nama trebaše Poglavar sveštenički: svet, bezazlen, čist, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa;

27. Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje *grijehe †žrtve prinositi, a potom za narodne, jer On ovo učini jednom, kad sebe prinese.

*3.Moj. 16,6; 3.Moj. 9,7. †3.Moj. 16,11.

28. Jer zakon *postavlja ljude za sveštenike koji imaju slabost; a riječ zakletve koja je rečena po zakonu, postavi Sina vavijek savršena.

*Jevr. 5,1.

Svetost i služba novozavjetnoga Poglavara viša je nego starozavjetnoga.

8. Ovo je glava od toga što govori Amos: imamo takvoga Poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola Veličine na nebesima;

2. Koji je sluga Svetinjama i istinitoj Skiniji, koju načini Gospod, a ne čovjek.

3. Jer se svaki poglavar sveštenički postavlja da prinosi darove i žrtve; zato valja da i Ovaj što ima što će prinijeti.

4. Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinosе darove po zakonu,

5. Koji služe obličju i *sjenu nebeskijeh stvari, kao što bi rečeno Mojsiju kad ščaise skiniju da načini: gledaj, reče, da načiniš sve po prilici koja ti je pokazana na gori.

*Kol. 2,17.

6. A sad dobi bolju službu, kao što je i Posrednik boljega Zavjeta, koji se na boljijem obećanjima utvrdi.

7. Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta.

8. Jer kudeći ih govori: *evo dani idu, govori Gospod, i načiniću s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov Zavjet;

*Jer. 31,31.34.

9. Ne po zavjetu koji načinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzeh za ruku da ih izvedem iz zemlje misirske; jer oni ne

ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govori Gospod.

10. Jer je ovo *Zavjet koji ću načiniti s domom Izrailjevijem poslije onih dana, govori Izrađ: daću zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisaću ih, i biću im Bog, i oni će biti meni narod.

*1.Moj. 17,7.

11. I nijedan neće učiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govoreći: poznaj Gospoda; jer će me svi poznati od maloga do velikoga među njima.

12. Jer ću biti milostiv nepravdama njihovima, i grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neću više spominjati.

13. A kad veli: nov Zavjet, prvi načini vet-hijem; a što je *vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

*oronulo

Skinija i žrtva Staroga zavjeta nesavršena je; Hristova je žrtva potpuno dovoljna za pomirenje.

9. Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i *Svetinju zemaljsku.

*2.Moj. 25,8.

2. Jer *skinija bješe načinjena prva, u kojoj bijaše sviječnjak i trpeza i postavljeni hljebovi, što se zove Svetinja.

*svetilište

3. A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove Svetinja nad svetinjama,

4. Koja imaše zlatnu kadionicu, i kovčeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploče zavjeta.

5. A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavahu oltar; o čemu se ne može sad govoriti redom.

6. A kad ovo bijaše tako uređeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršiva-hu službu Božiju.

7. A u drugu ulažahu jednom u godini sam poglavar sveštenički, ne bez krvi, koju pri-nosi za sebe i za narodna neznanja.

8. Ovijem pokazivaše Duh Sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji;

9. Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u kome se prinose darovi i žrtve, i ne mogu da se završe po savjesti onoga koji služi,

10. Osim u *jelima i pićima, i različnom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljanja.

*3.Moj. 11,2.

11. Ali došavši Hristos, Poglavar svešte-nički dobara koja će doći, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom građena, to jest, nije ovoga stvorenja,

12. Ni s krvlju jarčijom, niti telećom, nego kroz svoju krv uđe jednom u Svetinju, i na-đe vječni otkup.

13. Jer ako krv junčija i jarčija, i *pepeo ju-ničin, pokropivši njom opoganjene, osve-ćuje na tjelesnu čistotu;

*4.Moj. 19,9.

14. A kamoli neće krv *Hrista, koji Du-hom Svetijem sebe prinese bez krivice Bo-gu, očistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome?

*Rim. 1,4.

15. I zato je Novome zavjetu *Posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupa-ka u prvome zavjetu, obećanje vječnoga našljedstva prime zvani.

*1.Tim. 2,5.

16. Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji čini zavjet.

17. Jer je zavjet po smrti potvrđen: budući da nema nikakve sile, dok je živ onaj koji ga je načinio.

18. *Jer ni prvi nije utvrđen bez krvi.

*2.Moj. 24,6.

19. Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krvi jarčije i teleće, s vodom i vunom crve-nom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod

20. Govoreći: ovo je krv zavjeta koji Bog načini s vama.

21. A tako i skiniju i sve sudove službene pokropi krvlju.

22. I gotovo sve se krvlju *čisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oprostjenje.

*3.Moj. 17,11.

23. Tako je trebalo da se obličja nebeskih ovima čiste, a sama nebeska bolijem žrtvama od ovijeh.

24. Jer Hristos ne uđe u rukotvorenu *svetinja, koja je prilika prave, nego u samo Nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; *2.Moj. 28,29.

25. Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštencički ulazi u Svetinju svake godine s krvlju tuđom:

26. Inače bi On morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh.

27. I kao što je ljudima određeno jednom umrijeti, a potom sud:

28. Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogijeh grijeha; a drugom će se javiti bez *grijeha na spasenije onima koji ga čekaju. *Mat. 26,28.

Sila Hristove žrtve. Slava Novoga zavjeta opominje da ostanemo u vjeri i priznanju.

10. Jer *zakon imajući sjen dobara koja će doći, a ne samo obličje stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinosu one iste žrtve. *Jevr. 7,11.

2. Inače bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikakve savjesti za grijeha, kad se jednom očiste;

3. Nego se njima svake godine čini spomen za grijeha.

4. Jer krv junčija i jarčija ne može uzeti grijeha.

5. Zato ulazeći u svijet govori: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravo.

6. Žrtve i priloga za grijeh nijesu ti bili zgodni.

7. Tada rekoh: evo dođoh, u početku Knjige pisano je za mene, da učinim volju tvoju, Bože.

8. I više kazavši: priloga i prinosa i žrtava, i žrtava za grijeha nijesi htio, niti su ti bili zgodni, što se po zakonu prinosu;

9. Tada reče: evo dođoh da učinim volju tvoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo.

10. Po kojoj smo volji mi osvećeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom.

11. I svaki sveštenik stoji svaki dan služeći i jedne *žrtve mnogo puta prinosući, koje nikad ne mogu uzeti †grijeha.

*4.Moj. 28,3. †Jevr. 7,27.

12. A On prinesavši jedinu žrtvu za *grijehe sjedi svagda s desne strane Bogu,

*Jevr. 1,3.

13. Čekajući dalje dok se polože neprijatelji njegovi za podnožje nogama njegovima.

14. Jer jednijem prinosom savršio je vavijek one koji bivaju osvećeni.

15. A svjedoči nam i Duh Sveti; jer kao što je naprijed kazano:

16. Ovo je *zavjet koji ću načiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod: daću zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisau ih; *Jer. 31,33.

17. I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neću više spominjati.

18. A gdje je oprostjenje ovijeh ondje više nema priloga za grijeha.

19. Imajući, dakle, slobodu, braćo, ulaziti u Svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem,

20. Koji nam je obnovio zavjesom, to jest tijelom svojijem,

21. I sveštenika velikoga nad domom Božijim:

22. Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, očišćeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom čistom;

23. Da se držimo tvrdo priznanja nade: jer je vjeran Onaj koji je obećao;

24. I da razumijevamo jedan drugoga u potsticanju na ljubav i dobra djela,

25. Ne ostavljajući skupštine svoje, kao što neki imaju običaj, nego jedan drugoga svjetujući, i toliko većma koliko vidite da se približava dan sudni.

26. Jer kad mi griješimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijeha;

27. Nego strašno čekanje suda, i revnost ognja koji će pojesti one koji se suprote.

28. Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire *kod dva ili tri svjedoka.

*5.Moj. 17,6.

29. Koliko mislite da će gore muke zaslužiti onaj koji Sina Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za poganu uzdrži, i Duha blagodati naruži?

30. Jer znamo Onoga koji reče: moja je osveta, ja ću vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod će suditi narodu svojem.

31. Strašno je upasti u ruke Boga živoga.

32. Opominjite se pak prvijeh dana svojijeh, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste,

33. Koje postavši gledanje zbog sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako.

34. Jer se na okove moje sažaliste, i dadošte s radošću da se razgrabi vaše imanje, znajući da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na *nebesima.

*Mat. 5,12.

35. Ne odbacujte, dakle, slobode svoje, koja ima veliku platu.

36. Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obećanje.

37. Jer još malo, vrlo malo, *pak će doći Onaj koji treba da dođe i neće odocniti.

*Avak. 2,3.

38. A *pravednik življeće od vjere; ako li ostupi neće biti po volji moje duše.

*Avak. 2,4.

39. A mi, braćo, nijesmo od onijeh koji otstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasa duše.

Vjera i njena sila. Primjeri verskijeh junaka iz Staroga zavjeta.

11. Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo.

2. Jer u njoj stari dobiše svjedočanstvo.

3. Vjerom poznajemo da je svijet riječju Božijom stvoren, da je sve što vidimo iz ništa postalo.

4. Vjerom prinese Avelj Bogu veću žrtvu nego Kain, kroz koju dobi svjedočanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoči za darove njegov; i kroz nju on mrtav još govori.

5. Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne nađe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedočanstvo da ugoditi Bogu.

6. A bez vjere nije moguće ugoditi Bogu; jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaća onima koji ga traže.

7. Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga što još ne vidje, načini kovčeg za spasenije doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri.

8. Vjerom *poslušša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju ščaaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide.

*1.Moj. 12,1.

9. Vjerom dođe Avraam u zemlju obećanu, kao u tuđu, i u šatorima življaše s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obećanja toga.

10. Jer čekaše grad koji ima temelje, kojemu je Zidar i Tvorac Bog.

11. Vjerom i sama *Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaše za vjerna Onoga koji obeća.

*1.Moj. 17,19.

12. Zato se i rodiše od jednoga, *još gotovo mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojeni pjesak pokraj mora.

*Rim. 4,19.

13. U vjeri pomriješ svi ovi ne primivši obećanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došljaci na zemlji.

14. Jer koji tako govore pokazuju da traže otačanstva.

15. I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziđoše, imali bi vremena da se vrate.

16. Ali sad bolje žele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad.

17. Vjerom privede *Avraam Isaka kad bi kušan, i jednorodnoga prinošaše, pošto bješe primio obećanje, *Jak. 2,21.

18. U kojemu bješe kazano: u *Isaku nazvaće ti se potomstvo; *1.Moj. 21,12.

19. Pomislivši *da je Bog kadar i iz mrtvih vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. *Rim. 4,17.

20. Vjerom *blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje će doći. *1.Moj. 27,27.

21. Vjerom *blagoslovi Jakov umirući svakoga sina Josifova, i pokloni se vrhu palice njegove. *1.Moj. 48,15.

22. Vjerom se opominjaše *Josif umirući izlaska sinova Izrailjevijeh, i zapovijedi za tkosti svoje. *1.Moj. 50,24.25. †2.Moj. 13,19.

23. Vjerom *Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. *2.Moj. 2,2.

24. Vjerom *Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kćeri Faraonove; *2.Moj. 2,11.

25. I volje stradati s narodom Božijim, negoli imati zemaljsku sladost grijeha:

26. Državši sramotu Hristovu za veće bogatstvo od svega blaga misirskoga; jer gledaše na platu.

27. Vjerom ostavi Misir, ne pobjavši se ljutine careve; jer se držaše Onoga koji se ne vidi, kao da ga viđaše.

28. Vjerom učini *pashu i proljev krvi, da se onaj koji gubljaše prvorođene ne dotakne do njih. *2.Moj. 12,21.

29. Vjerom prijeđoše Crveno more kao po suhoj zemlji; koje i Misirci okušavši potopiše se.

30. Vjerom *padoše zidovi jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. *Isu. 6,20.

31. Vjerom *Rava bludnica ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugim putem. *Jak. 2,25.

32. I šta ću još da kažem? Jer mi ne bi došlo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o *Varaku i Samsonu i †Jeftaju,

o Davidu i †Samuilu, i o drugim prorocima, *Sud. 4,6. †Sud. 11,1. †1.Sam. 1,20.

33. Koji vjerom pobijediše carstva, učiniše pravdu, dobiše obećanja, zatvoriše usta lavovima,

34. *Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica mača, ojačaše od nemoći, postaće jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuđe; *Dan. 3,25.

35. *Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenje; *1.O car. 17,22.

36. A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice;

37. Kamenjem pobijeni biše, pretrveni biše, iskušani biše, od mača pomriješe; idoše u kožusima i u kozijim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti;

38. Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po pećinama i po rupama zemaljskijem.

39. I ovi svi dobivši svjedočanstvo vjerom ne primiše obećanja;

40. Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez nas savršenstva.

Trpljeti gledajući u Isusa.

Biti blažen u Gospodu gledajući na nebeski Jerusalem.

12. Zato, dakle, i mi imajući oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grijeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da trčimo u bitku koja nam je određena,

2. Gledajući na Načelnika vjere i Svršitelja Isusa, koji umjesto određene sebi radosti pretrplje krst, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega.

3. Pomislite, dakle, na Onoga koji je takvo protivljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži.

4. Jer još do krvi ne dođoste boreći se protiv grijeha,

5. I zaboraviste utjehu koju vam govori, kao sinovima: sine moj! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara;

6. Jer koga ljubi Gospod onoga i kara; a bi je svakoga sina kojega prima.

7. Ako trpite karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara?

8. Ako li ste bez karanja, *u kojemu svi dijel dobiše, dakle, ste kopilad, a ne sinovi.

*Psal. 73,15.

9. Ako su nam, dakle, tjelesni ocevi naši karači, i bojimo ih se, kako da ne slušamo Oca duhova, da živimo?

10. Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a Ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetosti.

11. Jer svako karanje kad biva ne čini se da je radost, nego žalost; ali poslije daće miran rod *pravde onima koji su naučeni njime.

*Jak. 3,18.

12. Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite,

13. I staze poravnite nogama svojim, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscijeli.

14. Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neće vidjeti Gospoda.

15. Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božije: da ne uzraste kakav korijen gorčine, i ne učini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane.

16. Da ne bude ko bludnik ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorođstvo svoje.

17. Jer znate da je i potom, *kad šćaše da primi blagoslov, odbačen; jer pokajanje ne nađe mjesta, ako ga i sa suzama tražase.

*1.Moj. 27,34.

18. Jer ne pristupiste gori koja se može pipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrčini, i oluji,

19. I trubnom glasu, i glasu riječi, kojega se odrekoše oni koji čuše, da ne čuju više riječi;

20. Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biće kamenjem ubijena.

21. I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reče: uplašio sam se i drhćem.

22. Nego pristupiste Sionskoj gori, i gradu Boga živoga, *Jerusalimu nebeskome, i mnogijem hiljadama *anđela,

*Otkr. 3,12. †Juda 14.

23. Saboru i Crkvi prvorođnijeh koji su napisani na nebesima, i Bogu, Sudiji svijui, i duhovima savršenijeh pravедnika,

24. I *Isusu, Posredniku Zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva.

*1.Petr. 1,2.

25. Ali gledajte da se ne odrećete Onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, a kamoli mi koji se odrićemo Nebeskoga,

26. Kojega glas potrese onda *zemlju, a sad obeća govoreći: još jednom ja ću potresti ne samo zemlju nego i nebo. *Agej 2,6.

27. A što veli: još jednom, pokazuje da će se ukinuti ono što se pomiće, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomiće.

28. Zato, primajući carstvo nepokolebano, da imamo blagodati kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom.

29. Jer je Bog naš *oganj koji spaljuje.

*2.Moj. 24,17.

O ljubavi. Treba se čuvati razvrata i srebroljublja i opominjati se dobrijuh učitelja i ugledati se na njih. Završne opomene i pozdravi.

13. Ljubav bratinska da ostane među vama.

2. Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajući iz gostoljubivosti primiše anđele na konak.

3. Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda čini kao da ste i sami u tijelu.

4. Ženidbu da drže svi u časti, i postelja ženidbena da bude čista; a bludnicima i preljubočincima sudiće Bog.

5. Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer On reče: neću te ostaviti, niti ću od tebe odstupiti;

6. Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj Pomoćnik, i neću se bojati; šta će mi učiniti čovjek?

7. Opominjite se svojijeh učitelja koji vam kazivaše riječ Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu.

8. Isus Hristos juče je i danas Onaj isti i vavijek.

9. U nauke tuđe i različne ne pristajte; jer je dobro blagodaću utvrđivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji življeše u njima.

10. Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe Skiniji.

11. Jer kojijeh životinja krv unosi poglavar sveštenički u *Svetinju za grijeha, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. *Jezek. 43,21.

12. Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada.

13. Zato, dakle, da izlazimo k njemu izvan okola, noseći njegovu sramotu.

14. Jer ovdje nemamo grada koji će ostati, nego tražimo onaj koji će doći.

15. Kroz njega, dakle, da svagda prinosimo Bogu *žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. *3.Moj. 7,12.

16. A dobro činiti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takvijem žrtvama ugađa Bogu.

17. Slušajte učitelje svoje i pokoravajte im se, *jer se oni staraju za duše vaše, kao koji će dati odgovor, da to s radošću čine, a ne uzdišući; jer vam ovo ne pomaže.

*Jezek. 3,17.

18. Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajući se u svemu dobro da živimo.

19. A odviše molim činite ovo, da bih se prije vratio k vama.

20. A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga Pastira ovcama, krvlju Zavjeta vječnoga, Gospoda našega Isusa Hrista,

21. Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da učinite volju njegovu, čineći u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava va vijek vijeka. Amin.

22. Molim vas pak, braćo, primite riječ poučenja; jer ukratko napisah i poslaha vam.

23. Znajte da je otišao naš brat *Timotije, s kojijem, ako skoro dođe, vidjeću vas.

*1.Sol. 3,2.

24. Pozdravite sve učitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas braća, koja su iz Talijanske.

25. Blagodat sa svima vama. Amin.

SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JAKOVA

Blagosloven je rod trpljenja u nevolji.

Izvor grijehova. Treba primiti riječ

Božiju i činiti po njoj.

1. Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluga, za svih dvanaest koljena rasijanjem po svijetu pozdravlje.

2. Svaku radost imajte, braćo moja, kad padate u različne napasti,

3. Znajuci da kušanje vaše vjere gradi trpljenje;

4. A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikakve mane.

5. Ako li kome od vas nedostaje premu drosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daće mu se;

6. *Ali neka ište s vjerom, ne sumnjajući ništa; jer koji sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeću.

*Mar. 11,24.

7. Jer takav čovjek neka ne misli da će primiti što od Boga.

8. Koji se dvoumi nepostojan je u svima putevima svojijem.

9. A poniženi brat neka se hvali visinom svojom;

10. A bogati svojom poniznošću; jer će proći kao cvijet travni.

11. Jer sunce ogrija s vrućinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako će i bogati u hođenju svojem uvenuti.

12. Blago čovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primiće vijenac života, koji Bog obreće onima koji ga ljube.

13. Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zlom iskušati, i On ne kuša nikoga;

14. Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuče i mami.

15. Tada zatrudnjevši *slast rađa grijeh; a grijeh učinjen rađa smrt. *zla želja

16. Ne varajte se, ljubazna braćo moja!

17. Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od Oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka;

18. Jer nas dragovoljno porodi riječju istine, da budemo novina od njegova stvorenja.

19. Zato, ljubazna braćo moja, neka bude svaki čovjek brz čuti, a spor govoriti i spor srditi se;

20. Jer srdnja čovječija ne čini pravde Božije.

21. Zato odbacite svaku nečistotu i suvišak zlobe, i s krotošću primite usađenu *riječ koja može spasti duše vaše.

*Djela 13,26.

22. Budite pak tvorci riječi, a ne samo slušači, varajući sami sebe.

23. Jer ako ko sluša riječ, a ne tvori, on je kao čovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu;

24. Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe.

25. Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušač, nego tvorac djela, onaj će biti blažen u djelu svojemu.

26. Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud.

27. Jer vjera *čista i bez mane pred Bogom i Ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopoganjena od svijeta. *1.Tim. 1,5.

Prava vjera ne gleda ko je ko i pokazuje se djelima.

2. Braćo moja! u vjeri *Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; *1.Kor. 2,8.

2. Jer ako dođe u crkvu vašu čovjek sa zlatnijem prstenom i u svjetloj haljini, a dođe i siromah u rđavoj haljini,

3. I pogledate na onoga u svjetloj haljini, i rečete mu: ti sjedi ovdje lijepo, a siromahu rečete: ti stani tamo, ili sjedi ovdje niže podnožja mojega;

4. I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli.

5. Čujte, ljubazna braćo moja, ne izabra li Bog siromahe ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreće onima koji njega ljube?

6. A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati, koji vas muče i vuku vas na sudove?

7. Ne hule li oni na dobro ime vaše kojijem ste se nazvali?

8. Ako, dakle, zakon carski izvršujete po Pismu: ljubi bližnjega kao samoga sebe, dobro činite;

9. Ako li gledate ko je ko, grijeh činite, i bićete pokarani od zakona kao prestupnici;

10. Jer koji sav zakon održi, a sagriješi u jednome, kriv je za sve.

11. Jer Onaj koji je rekao: ne čini *preljube, rekao je i: ne ubij. Ako, dakle, ne učiniš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. *5.Moj. 5,18.

12. Tako govorite i tako tvorite kao oni koji će zakonom slobode biti suđeni;

13. Jer će onome biti sud bez milosti koji ne čini milosti; i hvali se milost na sudu.

14. Kakva je korist, braćo moja, ako ko reče da ima vjeru, a djela nema? Zar ga može vjera spasti?

15. Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu,

16. I reče im koji od vas: idite s mirom, grijte se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže?

17. Tako i vjera, ako nema djela, mrtva je po sebi.

18. No može ko reći: ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojijeh, a ja ću tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojijeh.

19. Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro činiš; i đavoli vjeruju, i dršću.

20. Ali hoćeš li razumjeti, o čovječe sujetni! da je vjera bez djela mrtva?

21. Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese * Isaka sina svojega na oltar?

*1.Moj. 22,9.

22. Vidiš li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savršši se vjera?

23. I izvrši se *Pismo koje govori: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u tpravdu, i prijatelj Božij nazva se.

*Rim. 4,3. †1.Moj. 15,6.

24. Vidite li, dakle, da se djelima pravda čovjek, a ne samom vjerom?

25. A tako i *Rava bludnica ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem?

*Jevr. 11,31.

26. Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrieh djela mrtva.

Grješan jezik. Premudrost odozgo.

3. Ne tražite, *braćo moja, da budete mnogi učitelji, znajući da ćemo većma biti osuđeni,

*Mat. 23,8.

2. Jer svi pogrješujemo mnogo puta. Ali ko u riječi ne pogrješuje, onaj je savršen čovjek, može zauzdati i sve tijelo.

3. Jer gle, i konjima mećemo uzde u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okrećemo.

4. Gle i lađe, ako su i velike i silni ih vjetrovi gone, okreću se malom krmom kuda hoće onaj koji upravlja.

5. A tako je i jezik mali ud, i mnogo čini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeže.

6. I jezik je vatra, svijet put nepravde. Tako i jezik živi među našijem udima, poganeći sve tijelo, i paleći vrijeme života našega, i zapaljujući se od pakla.

7. Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomljava se i pripitomio se rodu čovječijemu;

8. A jezika niko od ljudi ne može pripitimiti, jer je nemirno zlo, puno jieda smrtnosnoga.

9. Njim blagosiljamo Boga i Oca, i njim kunemo ljude, koji su stvoreni po obličju Božijemu.

10. Iz jednijeh usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braćo moja, da ovo tako biva.

11. Eda li može izvor iz jedne glave točiti slatko i gorko?

12. Može li, braćo moja, smokva masline rađati ili vinova loza smokve? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatke vode.

13. Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra življenja djela svoja u krotosti i premudrosti.

14. Ako li imate gorku zavist i svađu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu.

15. Ovo nije ona premudrost *što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, đavolska.

*Jak. 1,17.

16. Jer gdje je zavist i svađa, ondje je nesloga i svaka zla stvar.

17. A koja je premudrost odozgo ona je najprije *čista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrieh plodova, bez hatera, i nelicemjerna.

*1.Petr. 1,22.

18. A plod pravde u miru sije se onima koji mir čine.

Protivljenje željama. Treba se poniziti pred Gospodom. Ne treba se uzdati u svjetovne poslove.

4. Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima?

2. Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete.

3. Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u vlastima svojijem trošite.

4. Preljubočinci i preljubočnice! *ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoće svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje.

*1.Jov. 2,15.

5. Ili mislite da Pismo uzalud govori: duh koji u nama živi mrzi na zavist?

6. A on daje veću blagodat. Jer govori: Gospod suproti se ponositima, a poniženima daje blagodat.

7. Pokorite se, dakle, Bogu, a protivite se đavolu, i pobjeći će od vas.

8. Približite se Bogu, i on će se približiti vama. Očistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani.

9. Budite žalosni i plačite i jaučite: smijeh vaš neka se pretvori u plač, i radost u žalost.

10. Ponizite se pred Gospodom, i podignuće vas.

11. Ne opadajte jedan drugoga, braćo; jer ko opada brata ili osuđuje brata svojega opada zakon i osuđuje zakon, a ako zakon osuđuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija.

12. Jedan je Zakonodavac i Sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuđuješ?

13. Slušajte sad vi koji govorite: danas ili sutra poći ćemo u ovaj ili onaj grad, i sjeđ ćemo ondje jednu godinu, i trgovaćemo i dobijaćemo.

14. Vi koji ne znate šta će biti sutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se zamalo pokaze, a potom je nestane.

15. Umjesto da govorite: ako Gospod htjed bude, i živi budemo, učinimo ovo ili ono.

16. A sad se hvalite svojijem ponosom. Svaka je hvala takva zla.

17. Jer koji zna dobro činiti i ne čini, *grieh mu je.

*Jovan 9,41.

O varljivom bogatstvu. Strpljivost prema braći. O lakomislenom zaklinjanju, moći molitve i ljubavi prema grješniku.

5. Hodite vi sad, bogati, plačite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas.

2. Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedose moljci;

3. Zlato vaše i srebro zarđa, i rđa njihova biće svjedočanstvo na vas: izješće tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u posljednje dane.

4. Gle, više plata vašijeh poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota.

5. Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja.

6. Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se.

7. Trpite, dakle, braćo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak čeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi, dok ne primi dažd rani i pozni.

8. Trpite, dakle, i vi, i utvrdite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi.

9. Ne uzdišite jedan na drugoga, braćo, da ne budete osuđeni: gle, sudija stoji pred vratima.

10. Uzmite, braćo moja, za ugled stradanja *proroke koji govoriše u ime Gospoda.

*Mat. 5,12.

11. Gle, blaženim nazivamo one koji trpplješe. Trpljenje Jovovo čuste, i posljedak *Gospodnji vidjeste: jer je † Gospod †milostiv i smiluje se.

*O Jovu 1,21. †2.Moj. 34,6. †Luka 6,36.

12. A prije svega, braćo moja, ne kunite se ni *neбом ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud.

*Mat. 5,34.

13. Muči li se ko među vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga.

14. Boluje li ko među vama, neka dozove *starješine crkvene, te neka čitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. *1.Petr. 5,1.

15. I molitva vjere pomoći će bolesniku, i podignuće ga Gospod; i ako je grijeha učinio, oprostite mu se.

16. Ispovijedajte, dakle, jedan drugome grijeha, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoći.

17. *Ilija bješe čovjek smrtnan kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari †dažd na †zemlji za tri godine i šest mjeseci.

*1.O car. 17,1. †1.O car. 18,1. †1.O car. 18,42.

18. I opet se pomoli i *nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. *1.O car. 8,36.

19. Braćo! ako ko od vas zađe s puta istine, i obrati ga ko,

20. Neka zna da će onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, *i pokriti mnoštvo grijeha.

*Priče 10,12; 1.Pet. 4,8.

PRVA SABORNA POSLANICA SVETOGA APOSTOLA PETRA

Blagosloven Bog zbog velike nade i blaženstva koje stekoše oni koji vjeruju.
Budite sveti.

1. Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranimjem došljacima, rasijanijem po *Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; *Djela 2,9.

2. Po providenju Boga Oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropljenje krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir.

3. Blagosloven Bog i Otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvih,

4. Za našljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti, sačuvano na nebesima za vas,

5. Koje je sila Božija vjerom sačuvala za spasenije, pripravljeno da se javi u posljednje vrijeme;

6. Kojemu radujte se, premda ste sad malo, gdje je potrebno, žalosni u različnijem nastapima,

7. Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga, koje se kuša ognjem, nađe na hvalu i čast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos;

8. Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom,

9. Primajući kraj svoje vjere, spasenije dušama.

10. Koje spasenije tražiše i ispitivaše za nj *proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; *Luka 10,24.

11. Ispitujući u kakvo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedočeci za Hristove muke i za slave po tome;

12. Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služahu ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovjediše Jevanđelje poslanijem s *Neba Duhom Svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. *Ef. 3,10.

13. Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zacijelo se nadajte blagodati koja će vam se prinijeti kad dođe Isus Hristos.

14. Kao poslušna djeca, ne vladajući se po prvijem željama u svojem neznanju,

15. Nego po Svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.

16. Jer je pisano: *budite sveti, jer sam Ja svet. *3.Mojs. 19,2.

17. I ako zovete Ocem onoga, koji ne gledajući ko je ko, sudi svakome po djelu,

provodite vrijeme svojega življenja sa strahom,

18. Znajući da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca;

19. Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i prečista jagnjeta;

20. Koji je određen još prije *postanja svijeta, a javio se u posljednja vremena vas radi, *Ef. 1,4.

21. Koji kroz njega vjerujete u Boga, koji ga podiže iz mrtvih, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga.

22. Duše svoje očistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolično, od čista srca ljubite dobro jedan drugoga,

23. Kao prerođeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, riječju živoga Boga, koja ostaje dovijeka.

24. Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava čovječija kao cvijet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade;

25. Ali *riječ Gospodnja ostaje dovijeka. A ovo je riječ što je objavljena među vama. *Isa. 40,8.

Hrišćani kao novozavjetni Božiji narod čuvaju se tjelesnih želja, pokoravaju se vlasti i idu Hristovim tragom. Dužnosti slugu.

2. Odbacite, dakle, svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja,

2. I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenije;

3. Jer okusiste da je blag Gospod.

4. Kad dođete k njemu, kao Kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran:

5. I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista.

6. *Jer u Pismu stoji napisano: evo mećem u Sionu Kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neće se postidjeti. *Isa. 28,16.

7. Vama, dakle, koji vjerujete čast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i Kamen spoticanja i Stijena sablazni:

8. Na koji se i spotiču koji se protive riječi, na što su i određeni.

9. A vi ste izabrani rod, *carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome; *2.Moj. 19,6; Otkr. 1,6.

10. Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani.

11. Ljubazni! molim vas, kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu.

12. A vladajte se dobro među neznabošcima, da bi za ono za što vas opadaju kao zločince, vidjevši vaša dobra djela, hvalili Boga u dan pohođenja.

13. Budite, dakle, pokorni svakoj vlasti čovječijoj, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru;

14. Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zločincima, a za hvalu dobrotvorima.

15. Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi.

16. Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivač pakosti, nego kao sluge Božije.

17. Poštujte svakoga: braću ljubite, Boga se bojte, cara poštujte.

18. Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima, ne samo dobrima i krotkima, nego i zlima.

19. Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalosti, stradajući na pravdi.

20. Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite? Nego ako dobro čineći muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom.

21. Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom;

22. Koji grijeha ne učini, niti se nađe *prijevara u ustima njegovijem; *Isa. 53,9.

23. Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijetiti kad strada; nego se oslanjaše na Onoga koji pravo sudi;

24. Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijeha umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.

25. Jer bijaste kao izgubljene *ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k Pastiru i Cuvaru tđuša svojih.

*Psal. 119,176. †Jovan 10,11.

Dužnosti supružnika.
Življeti u ljubavi i u krotosti.

3. **A**tako i vi *žene budite pokorne Asvojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju riječi, ženskiijem življenjem bez riječi da se dobiju, *1.Kor. 7,16.

2. Kad vide čisto življenje vaše sa strahom.

3. Vaša ljepota da ne bude spolja u pletanju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina;

4. Nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno.

5. Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzdahu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima,

6. Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kćeri postale, ako činite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha.

7. *Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštuju ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše.

*Ef. 5,25.

8. A najposlije budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni;

9. Ne vraćajte zla za zlo, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagosiljajte, znajući da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov.

10. Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijekove;

11. Neka se ukloni od zla, i neka učini dobro; neka traži mira i neka se drži njega.

12. Jer oči Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo čine da ih istrijebi sa zemlje.

13. I ko može vama nauditi ako uzidete za dobrom?

14. Nego ako i stradate *pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojte se, niti se plašite; *Mat. 5,10.

15. Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje.

16. S krotošću i strahom imajte dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zločince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu.

17. Jer je bolje, ako hoće volja Božija, da stradate dobro čineći, negoli zlo čineći.

18. Jer i Hristos jedanput za grijeha naše postrada, Pravednik za nepravednike, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživjevši Duhom;

19. Kojijem sišavši propovijeda i duhovima koji su u *tamnici, *Isa. 42,7.

20. Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih očekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se građaše *kovčeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode.

*Jevr. 11,7.

21. Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne nečistote, nego obećanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista.

22. Koji je s desne strane Bogu, otišavši na *Nebo, i slušaju ga tđandeli i vlasti i sile.

*Djela 1,11. †Jevr. 1,6.

U stradanju hrišćanin treba da veliča Boga.

4. Kad, dakle, Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od *grijeha, *Rim. 6,2.

2. Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama čovječijim, nego volji Božijoj.

3. Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabožackoj, živeći u nečistotama, u slastima, u pijanstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskim neznaboštvima.

4. Zato se čude što vi ne trčite s njima u to isto neuredno življenje, i hule na vas.

5. Oni će dati odgovor Onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima.

6. Zato se i mrtvima propovjedi Jevanđelje, da prime sud po čovjeku tijelom, a po Bogu da žive duhom.

7. A svemu se kraj približi. Budite, dakle, mudri i trijezni u molitvama.

8. A prije svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha.

9. Budite gostoljubivi među sobom bez mrmljanja;

10. I služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različne blagodati Božije.

11. Ako ko govori, neka govori kao riječi Božije; ako ko služi neka služi kao po moći koju Bog daje: da se u svačemu slavi Bog kroz *Isusa †Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. *Ef. 5,20. †1.Petr. 2,5.

12. Ljubazni! ne čudite se vrućini koja vam se događa za kušanje vaše, kao da vam se što novo događa;

13. Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje.

14. Ako bivate ukoreni za ime *Hristovo, blago vam! jer Duh slave i Boga počiva na

vama: oni, dakle, hule na nj, a vi ga proslavljate. *2.Kor. 12,9.

15. Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zločinac, ili kao onaj koji se miješa u tuđe poslove;

16. A ako li kao hrišćanin, neka se ne stidi, već neka slavi Boga u ovom događaju.

17. Jer je vrijeme da počne sud od kuće Božije; ako li najprije od vas počne, kakav će biti posljedak onima što se protive Božijemu Jevanđelju?

18. I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje će se javiti?

19. Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjernome Tvorcu predaju duše svoje u dobrijem djelima.

Dužnosti crkvenijeh starješina.
Trebalo se poniziti, pouzdati se u Boga i stražiti. Blagoslov.
Pozdravi i zaključak.

5. Starješine koje su među vama molim, koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja će se javiti:

2. Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca;

3. Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugled stadu;

4. I kad se javi *Poglavar pastirski, primičete vijenac slave koji neće uvenuti.

*Jevr. 13,20.

5. Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a poniženiima daje blagodat.

6. Ponizite se, dakle, pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad dođe vrijeme.

7. Sve svoje brige bacite na nj, jer se On brine za vas.

8. Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere.

9. Branite se od njega tvrđom u vjeri, znajući da se takva stradanja događaju vašoj braći po svijetu.

10. A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Hristu Isusu, On da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji.

11. Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin.

12. Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujući i svjedočeći da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite.

13. Pozdravlja vas crkva s vama izbrana u Vavilonu, i *Marko sin moj. *Djela 12,12.

14. Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA PETRA

Apostol na rastanku opominje na hrišćanske vrline. O Hristovom preobraženju na gori i o pouzdanju prorokoj riječi.

1. **O**d Simona Petra, sluge i apostola *Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu časnu vjeru u pravdi Boga našega i Spasa Isusa Hrista: *Djela 11,17.

2. Blagodat i mir da vam se umnoži poznavanjem Boga i Hrista Isusa Gospoda našega.

3. Budući da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznanjem Onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju,

4. Kroz koje se nama darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imate dijel u Božijoj prirodi, ako utečete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta.

5. I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokažete u vjeri svojoj dobrodjetelj, a u dobrodjetelji razum,

6. A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost,

7. A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav.

8. Jer kad je ovo u vama, i množi se, neće vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista.

9. A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši očišćenje od starijih svojijeh grijeha.

10. Zato, braćo, postarajte se još većma da svoju službu i izbor utvrdite; jer čineći ovo neće te pogriješiti nikad;

11. Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vječno carstvo Gospoda našega i Spasa Isusa Hrista.

12. Zato se neću olijeniti opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrđeni ste u ovoj istini;

13. Jer mislim da je pravo, dokle sam god u ovom tijelu, da vas budim opominjanjem,

14. Znajući da ću skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi каза i *Gospod naš †Isus Hristos. *5.Moj. 4,21. †Jovan 13,36.

15. A trudiću se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga;

16. Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenijem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu.

17. Jer On primi od Boga Oca čast i slavu kad dođe k njemu takav glas: ovo je Sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji.

18. I ovaj glas mi čusmo gdje siđe s Neba kad bijasmo s njim na svetoj gori.

19. I imamo najpouzdaniju proročku riječ, i dobro činite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle dan ne osvane i Danica se ne rodi u srcima vašima.

20. I ovo znajte najprije da nijedno proroštvo književno ne biva po svome kazivanju;

21. Jer nikad proroštvo ne bi od čovječije volje, nego naučeni od Svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.

Treba se čuvati lažnijih i poročnijih proroka.

2. **A** bijaše i lažnijih proroka u narodu, kao što će i među vama biti lažnijih učitelja, koji će unijeti jeresi pogibli, i odrićace se Gospodara koji ih iskupi i dovediće sebi naglu pogibao.

2. I mnogi će poći za njihovijem nečistotama kojima će se huliti na put istine.

3. I u lakomstvu loviće vas izmišljenijem riječima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema.

4. Jer kad Bog ne poštedje anđele koji sagriješiše, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se čuvaju za sud;

5. I prvoga svijeta ne poštedje, nego sačuvavši Noja, propovjednika pravde, i sedmoro s njim, navede potop na svijet bezbožnički;

6. I gradove Sodom i Gomor sažeže i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali;

7. I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici nečistotom življenja;

8. Jer kad življaše pravednik među njima, gledajući i slušajući bezakona djela, mučaoše od dana do dana pravednu dušu;

9. Zna Gospod pobožne izbavljati od nastupi, a nepravednike za kaznu čuvati za dan sudni;

10. A osobito one koji idu za tjelesnijem željama nečistote, i ne mare za Poglavarstvo, i koji su drski i samovoljni, i ne drhću huleći na slavu.

11. Kad anđeli, koji veću snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda;

12. A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propaće,

13. Primajući platu nepravde. Oni misle da je slast častiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem prijevarama, jedući s vama;

14. Imaju oči pune preljubočinstva i neprestanoga grijeha; prelaščuju neutvrđene duše; imaju srce naučeno lakomstvu, djeca kletve;

15. Ostavivši pravi put, zađoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravdedna;

16. Ali bi pokaran za svoje bezakonje: životinja nijema progovorivši glasom čovječijim zabrani bezumlje prorokovo.

17. Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se čuva mrak tamni uvijek.

18. Jer govoreći ponosite i lažljive riječi prelaščuju na nečistote tjelesnijih želja one koji otkora bježe od onijeh što žive u prijevari.

19. I obećavaju im *slobodu, a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. *Gal. 5,13.

20. Jer ako odbjegnju od nečistote svijeta poznanjem Gospoda i Spasa našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im posljednje gore od prvoga;

21. Jer im bješe bolje da ne poznaše puta pravde, negoli kad poznaše da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana.

22. Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraća na svoju *bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu. *Priče 26,11.

Neće izostatati kao što se čini dan
Gospodnji i kraj svijeta. Dostojno se
pripraviti za njega. Zaključak.

3. **E**vo vam, ljubazni, već pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš čisti razum,

2. Da se opominjete riječi, koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospoda i Spasa.

3. I ovo znajte najprije da će u posljednje dane doći rugači koji će živjeti po svojijem željama,

4. I govoriti: gdje je *obećanje dolaska njegova? Jer otkako oci pomriješ sve stoji tako od početka stvorenja.

*Isa. 5,19; Jeze. 12,22.

5. Jer navalice neće da znaju da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom riječi.

6. Zato tadašnji svijet bi vodom potopljen i pogibe.

7. A sadašnja nebesa i zemlja tom istom riječi zadržana su te se čuvaju za dan strašnoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi.

8. Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan.

9. Ne docni Gospod s obećanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neće da ko pogine, nego svi da dođu u pokajanje.

10. Ali će doći dan Gospodnji kao *lupež noću, u koji će nebesa s hukom proći, a stihije će se od vatre raspasti, a zemlja i djela što su na njoj izgorjeće.

*Mat. 24,43.44. †Naum 1,5.

11. Kad će se, dakle, ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti,

12. Čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega će se radi *nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastopiti?

*Isa. 34,4.

13. Ali čekamo po obećanju njegovu novo *nebo i novu zemlju, gdje pravda živi.

*Otkr. 21,1. †Isa. 51,16.

14. Zato, ljubazni, čekajući ovo starajte se da vas On nađe čiste i prave u miru.

15. I *trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa.

*Rim. 2,4.

16. Kao što govori o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrđeni izvrću, kao i ostala *Pisma, na svoju pogibao.

*Mat. 4,6.

17. A vi, dakle, ljubazni, znajući naprijed, čuvajte se da prijevarom bezakonika ne budete odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrđe;

18. Nego napredujte u blagodati i u poznanju Gospoda našega i Spasa *Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vječna vremena. Amin.

*Ef. 3,21.

PRVA SABORNA POSLANICA SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA

O riječi života i o zajednici s Bogom
očišćenjem od grijeha.

1. Što bješe iz početka, što čusmo, što vidjesmo očima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o riječi života:

2. I život se javi, i vidjesmo, i svjedočimo, i javljamo vam život vječni, koji bješe u Oca, i javi se nama;

3. Što vidjesmo i čusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s Ocem i sa Sinom njegovijem Isusom Hristom.

4. I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena.

5. I ovo je obećanje koje čusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve.

6. Ako rećemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine.

7. Ako li u vidjelu hodimo, kao što je On sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugim, i *krv Isusa Hrista, Sina njegovoga, očišćava nas od svakoga grijeha.

*Jevr. 9,14. Otkr. 1,6.

8. Ako rečemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama.

9. Ako priznajemo grijehе svoje, vjераn je i pravedan da nam oprosti grijehе naše, i očisti nas od svake nepravde.

10. Ako rečemo da ne sagriješismo, gradimo ga lažom, i riječ njegova nije u nama.

Zajednica sa Sinom Božijim. Pravi hrišćanin drži njegove zapovijesti, voli braću i odbacuje želje tjelesne. Treba se čuvati protivnika Hristova i ostati u Hristu.

2. Dječice moja! ovo vam pišem da ne grijеšite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod Oca, Isusa Hrista Pravednika,

2. I On očišća grijehе naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.

3. I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegovе držimo.

4. Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovijeh ne drži, laža je, i u njemu istine nema;

5. A koji drži riječ njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu.

6. Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je On hodio.

7. Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste od početka. Zapovijest stara jest riječ koju čušte iz početka.

8. Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo već svijetli.

9. Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami.

10. Koji ljubi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema.

11. A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zaslijepi oči.

12. Pišem vam, dječice, da vam se opraštaju grijesi imena njegova radi.

13. Pišem vam, oci, jer poznaste Onoga koji nema početka. Pišem vam, mladići, jer nadvladaste nečastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste Oca.

14. Pisah vam, oci, jer poznaste Onoga koji je od početka. Pisah vam, mladići, jer ste jaki, i riječ Božija u vama stoji, i nadvladaste nečastivoga.

15. Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi Očine u njemu.

16. Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja očiju, i ponos života, nije od Oca, nego je od ovoga svijeta.

17. I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovijeka.

18. Djeco! posljednje je vrijeme, i kao što čušte da će doći antihrist, i sad mnogi antihristi postae; po tom poznajemo da je posljednji čas.

19. Od nas iziđoše, ali ne bjehu od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se jave da nijesu svi od nas.

20. I vi imate pomazanje od Svetoga, i znate sve.

21. Ne pisah vam kao da ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine.

22. Ko je lažljivac osim onoga koji odriče da *Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odriče Oca i Sina. *1.Jov. 4,3.

23. Koji se god odriče Sina ni Oca nema; a koji priznaje Sina, i Oca ima.

24. Vi, dakle, što čušte iz početka u vama neka stoji; ako u vama ostane što čušte od početka, i vi ćete ostati u Sinu i u Ocu.

25. I ovo je obećanje koje nam On obeća, život vječni.

26. Ovo vam pisah za one koji vas varaju.

27. I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i nije potrebno da vas ko uči; nego kako vas to samo pomazanje uči u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauči ostanite u njemu.

28. I sad, dječice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, *i da se ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku.

*1.Jov. 4,17.

29. Ako znate da je Pravednik, *poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

*1.Jov. 3,7,10.

Djeca se Božija poznaju po tome što ne griješe, što vole braću i što imaju radost u srcu.

3. Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato *svijet ne poznaje nas, jer njega ne pozna.

*Jovan 15,18.

2. Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza šta ćemo biti; nego znamo da kad se pokaže, bićemo kao i On, jer ćemo ga vidjeti kao što jest.

3. I svaki koji ovaj nad ima na njega, čisti se, kao i On što je čist.

4. Svaki koji čini grijeh i bezakonje čini: i grijeh je bezakonje.

5. I znate da se On javi da grijehe naše uzme; i grijeha u njemu nema.

6. Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna.

7. Dječice! niko da vas ne vara: *koji pravdu tvori pravednik je, kao što je On pravedan;

*1.Jov. 2,29.

8. Koji tvori grijeh od đavola je, jer đavo griješi od početka. Zato se javi Sin Božij da raskopa djela đavolja.

9. Koji je god rođen od Boga ne čini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga.

10. Po tom se poznaju djeca Božija i djeca đavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljubi brata svojega.

11. Jer je ovo zapovijest, koju čuste iz početka, da ljubimo jedan drugoga.

12. Ne kao što Kain bješe od nečastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna.

13. Ne čudite se, braćo moja, ako svijet mrzi na vas.

14. Mi znamo da prijeđosmo iz smrti u život, jer ljubimo braću; jer ko ne ljubi brata ostaje u smrti.

15. Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vječnoga života.

16. Po tom poznasmo *ljubav što On za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braću.

*Rim. 5,8.

17. Koji, dakle, ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori *srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu?

*5.Moj. 15,7.

18. Dječice moja! da se ne ljubimo riječju ni jezikom, nego djelom i istinom.

19. I po tom doznajemo da smo od *istine, i pred njim tješimo srca svoja.

*Jovan 18,37.

20. Jer ako nam prigovara srce naše, Bog je veći od srca našega i zna sve.

21. Ljubazni! ako nam srce naše ne prigovori, slobodu imamo pred Bogom;

22. I što god zaištemo, primićemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i činimo što je njemu ugodno.

23. I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime Sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest.

24. I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i On u njemu. *I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

*Rim. 8,9; 1.Jov. 4,13.

Treba kušati lažne učitelje i ukazivati ljubav Bogu i blišnjijem.
Bog je ljubav.

4. Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte *duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni tpororoci iziđoše na svijet.

*1.Kor. 12,10. †Jer. 28,9; Jer. 14,14.

2. Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je;

3. A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga; i ovaj je antihristov, za kojega čuste da će doći, i sad je već na svijetu.

4. Vi ste od Boga, dječice, i nadvladaste ih, jer je veći koji je u vama negoli koji je na svijetu.

5. Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša.

6. Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo Duha istine i duha prijevare.

7. Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga.

8. A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav.

9. Po tom se pokazala ljubav Božija k nama što Bog Sina svojega Jedinorodnoga posla na svijet da živimo kroza nj.

10. U ovom je ljubav ne da mi pokazasmo ljubav Bogu, nego da On pokazala ljubav nama, i posla Sina svojega da očisti grijeha naše.

11. Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav prema nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga.

12. Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav među sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama.

13. Po tom doznajemo da u njemu stoji, i On u nama, što nam je dao od Duha svojega.

14. I mi vidjesmo i svjedočimo da Otac posla Sina da se spase *svijet. *Jovan 3,17.

15. Koji prizna da je *Isus Sin Božij, Bog u njemu stoji i on u Bogu. *Rim. 10,9.

16. I mi poznasmo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji.

17. Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo *slobodu na dan sudni; jer kao što je On i mi smo na svijetu ovom.

*1.Jov. 2,28.

18. U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi.

19. Da imamo mi ljubav prema njemu, jer On najprije pokaza ljubav prema nama.

20. Ako ko reče: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi?

21. I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

Vjera koja pobjeđuje svijet.

Duh koji svjedoči.

5. Koji god vjeruje da je *Isus Hristos, kod Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rodio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. *1.Jov. 2,22.

2. Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo.

3. Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nisu teške.

4. Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobijedi svijet.

5. Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje da je Isus Sin Božij?

6. Ovo je Isus Hristos što dođe vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoči, jer je Duh istina.

7. Jer je troje što svjedoči na Nebu: Otac, Riječ, i Sveti Duh; i ovo je troje jedno.

8. I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno.

9. Kad primamo svjedočanstvo čovječije, svjedočanstvo je Božije veće; jer je ovo svjedočanstvo Božije što svjedoči za Sina svojega.

10. Koji vjeruje Sina Božijega ima *svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu načinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za Sina svojega.

*Jovan 3,33.

11. I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u Sinu je njegovom.

12. Ko ima Sina Božijega ima život; ko nema Sina Božijega nema života.

13. Ovo pisah vama koji vjerujete u ime Sina Božijega, da znate da imate život vječni i da vjerujete u ime Sina Božijega.

14. I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj poslušaj nas.

15. I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da će nam dati što ištemo u njega.

16. Ako ko vidi brata svojega gdje griješi *griješom ne k smrti, neka se moli, i daće

mu život; onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne govorim da se moli. *Mat. 12,31.

17. Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti.

18. Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga čuva se, i nečastivi ne dohvata se do njega.

19. Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zlu.

20. A znamo da Sin Božij dođe, i dao nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome Sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istiniti Bog i život vječni.

21. Dječice! čuvajte se od neznaboštva. Amin.

DRUGA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA

Jednoj vernici i njenoj djeci.

Neka ostanu u istini
u kojoj hode.

1. **O**d starješine izbranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu,

2. Za istinu koja u nama stoji i biće s nama dovijeka:

3. Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga Oca i od Gospoda Isusa Hrista, Sina Očina, u istini i u ljubavi.

4. Obradovah se vrlo što nađoh neke od tvoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od Oca.

5. I sad molim te, gospođo, *ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo iz početka, da imamo ljubav među sobom.

*1.Jov. 2,7.

6. I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što čuste iz početka, da u njoj živite.

7. Jer mnoge varalice iziđoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist.

8. Čuvajte se da ne izgubimo ono što smo učinili, nego da primimo platu potpuno.

9. *Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i Oca i Sina.

*1.Jov. 2,23.

10. Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuću, i ne pitajte se s njim;

11. Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima.

12. Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da ću doći k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena.

13. Pozdravljaju te djeca tvoje sestre izabrane. Amin.

TREĆA SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JOVANA BOGOSLOVA

Gaju. Zahvalnost na gostoprimstvu prema braći. Treba se čuvati rđavijeh primjera.

1. **O**d starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu.

2. Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro.

3. Obradovah se vrlo kad dođoše braća i posvjedočiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš.

4. Nemam veće radosti od ove nego da čujem da moja djeca u istini hode.

5. Ljubazni! vjerno radiš što činiš braći u gostima,

6. Koji posvjedočiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro ćeš učiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom.

7. Jer imena njegova radi iziđoše ne primivši ništa od neznabožaca.

8. Mi smo, dakle, dužni primati takve, da budemo pomagачi istini.

9. Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji želi da bude najstariji među njima, ne prima nas.

10. Zato, ako dođem, spomenuću njegova djela koja tvori ružeći nas zlijem riječima; i nije mu to dosta, nego sam braće ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve.

11. Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro čini od Boga je, a koji zlo čini ne vidje Boga.

12. Dimitriju svjedočiše svi, i sama istina; a i mi svjedočimo; i znate da je *svjedočanstvo naše istinito.

*Jovan 21,24.

13. Mnogo imadoh da pišem; ali neću ma stilom i perom da ti pišem;

14. Nego se nadam da ću te skoro vidjeti, i iz usta govoriti.

15. Mir ti! pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

SABORNA POSLANICA

SVETOGA APOSTOLA JUDE

Treba se čuvati lažnih učitelja, biti postojan u vjeri i u čistoti učenja.

Želja na svršetku.

1. **O**d Jude, Isusa Hrista sluga, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osvećeni Bogom Ocem i održani Isusom Hristom:

2. Milost i mir i ljubav da vam se umnoži.

3. Ljubazni! starajući se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem, moleći da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput data svetima.

4. Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno određeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u nečistotu, i

jedinoga Gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odriču se.

5. Ali ću vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje misirske, potom pogubi one koji ne vjerovaše.

6. I anđele koji ne držeše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan, ostavio je u vječnijem okovima pod mrakom za sud velikoga dana.

7. Kao što i Sodom i Gonor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prepustili bludničenju onako kao i oni, i hodili za drugimj mesom, postavili se za ugled dobivši osudu vječnog ognja:

8. Tako, dakle, i ovi što sanjajući tijelo pogane, a Poglavarstva se odriču, i na slavu hule.

9. A Mihailo Arhanđel, kad se prepiraše s đavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reče: Gospod neka ti zaprijeti.

10. A ovi hule na ono što ne znaju; a što znaju po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju.

11. Teško njima! jer putem Kainovijem jedući s vama bez straha i gojeći se; *oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenja drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena iščupana; *Priče 25,14.

12. Ovo su oni što pogane vaše milostinje jedući s vama bez straha i gojeći se; *oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenja drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena iščupana; *Priče 25,14.

13. Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se čuva mrak vječne tame.

14. Ali i za ovakve prorokova *Enoh, sedmi od Adama, govoreći: gle, ide †Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh

*Jevr. 11,5. †Isa. 26,21.

15. Da učini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost činiše, i za sve ružne riječi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj.

16. Ovo su nezadovoljni vikači, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore

ponosite riječi, i za dobitak gledaju ko je ko.

17. A vi, ljubazni, opominjte se riječi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista,

18. Jer vam kazaše da će u posljednje vrijeme postati rugači, koji će hoditi po svojijem željama i bezbožnostima.

19. Ovo su oni što se odvajaju (od jedinstvi vjere), i jesu tjelesni, koji Duha nemaju.

20. A vi, ljubazni, nazidujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom Svetijem.

21. I sami sebe držite u ljubavi Božijoj, čekajući milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vječni.

22. I tako razlikujući jedne milujte,

23. A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeći i na haljinu opoganjenu od tijela.

24. A Onome koji vas može sačuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti,

25. Jedinome premudrome Bogu i Spasu našem, kroz *Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast rije sviju vijekova i sad i u sve vijekove. Amin.

*Ef. 3,21.

OTKRIVENJE

SVETOGA JOVANA BOGOSLOVA

Uvod i pozdrav. Viđenje preobraženoga Sina Čovječijega.

Tajne sedam zvijezda, sedam svijećnjaka.

1. Otkrivenje Isusa Hrista, koje daje njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta će skoro biti, i pokaza, poslavši po *anđelu svojemu služi svojemu Jovanu,

*Otkr. 22,16.

2. Koji svjedoči riječ Božiju i svjedočanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje.

3. *Blago onome koji čita i onima koji slušaju riječi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. *Otkr. 22,7

4. Od Jovana za sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od Onoga *koji jest, i koji bješe, i koji će doći; i od †sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem;

*2.Moj. 3,14; Otkr. 1,8; †Otkr. 3,1.4.5.6.

5. I od Isusa Hrista, *koji je Svjedok vjernih, i †Prvenac iz mrtvijeh, i Knez nad care-

vima zemaljskima, koji nas ljubi, i umi nas od grijeha našijeh krvlju svojom;

*Otkr. 3,14. †Kol. 1,18.

6. I učini nas careve i sveštenike Bogu i Ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin.

7. Eno, ide s oblacima, i ugledaće ga svako oko, i *koji ga probodoše; i zaplakaće za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista.

*Zah. 12,10.

8. Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji će doći, Svedržitelj.

9. Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za riječ Božiju i za svjedočanstvo Isusa Hrista.

10. Bijah u duhu u *dan nedjeljni, i čuh za sobom †glas veliki kao †trube koje govoraše: ja sam Alfa i Omega, Prvi i Posljednji;

*U originalu: Dan Gospodnji
†Jezek. 3,12. †Otkr. 4,1.

11. I: što vidiš napiši u knjigu, i pošlji crkvama koje su u Aziji: u Efesu, i u Smirnu, i u Pergamu, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju.

12. I obazreh se da vidim *glas koji govoraše sa mnoom; i obazrevši se vidjeh sedam svijećnjaka zlatnijeh,

*Dan. 8,16.

13. I *usred sedam svijećnjaka kao Sina Čovječijega, obučena u dugačku haljinu, i opasana po prsima pojasom zlatnijem.

*Otkr. 2,1.

14. A glava njegova i *kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oči njegove kao †plamen ognjeni;

*Dan. 7,9. †Otkr. 2,18.

15. I noge njegove kao *mjed kad se rastopi u peći; i †glas njegov kao huka voda mnogijeh;

*Jezek. 1,7. †Jezek. 1,24.

16. I držaše u svojoj desnoj ruci sedam *zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše mač oštar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojoj.

*Otkr. 1,20.

17. I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju

na me govoreći mi: ne boj se, ja sam Prvi i Posljednji,

18. I Živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam ključeve od pakla i od smrti.

19. Napiši, dakle, šta si vidio, i šta je, i šta će biti potom;

20. Tajna sedam zvijezda, koje si vidio na desnici mojoj, i sedam svijećnjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svijećnjaka, koje si vidio, jesu sedam crkava.

Pismo Hristovo crkvama u
Efesu, Smirni, Pergamu i
Tijatiri.

2. Anđelu efeske crkve napiši: tako govori Onaj što drži sedam *zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svijećnjaka zlatnijeh: *Otkr. 1,16.

2. Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne;

3. I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i za ime moje trudio si se, i nijesi sustao.

4. No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio.

5. Opomeni se, dakle, otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela čini; ako li ne, doći ću ti skoro, i dignuću svijećnjak tvoj s mjesta njegova, ako se ne pokaješ.

6. No ovo imaš što mrziš na djela nikoliana, na koja i ja mrzim.

7. *Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od †drveta životnoga koje je nasred raja Božijega.

*Otkr. 2,11.17; 3,6.13.22; †1.Moj. 2,9; Otkr. 22,2.

8. I anđelu crkve smiranske napiši: tako govori Prvi i Posljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ:

9. Znam tvoja djela, i nevolju i siromaštvo, ali si *bogat, i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina.

*Jak. 2,5.

10. Ne boj se ni oda šta što ćeš postradati. Gle, đavo će neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaćete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daću ti vijenac života.

11. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi neće mu nauditi druga *smrt. *Otkr. 20,6.

12. I anđelu pergamske crkve napiši: tako govori *Onaj što ima mač oštar s obje strane: *Otkr. 1,16.

13. Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i držiš ime moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotona.

14. No imam na tebe malo, što imaš tu koji drže nauku *Valaama, koji učeše Valaka da položi sablzan pred sinovima Izrailjevijem, da jedu žrtve idolske, i da čine blud.

*2.Petr. 2,15.

15. Tako imaš i ti koji drže nauku nikoliana, na koju ja mrzim.

16. Pokaj se, dakle; ako li ne, doći ću ti skoro, i *vojevaću s njima mačem usta svojijeh. *Otkr. 1,16.

17. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daću mu da jede od mane sakrivene, i daću mu kamen bijel, i na kamenu *novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. *Otkr. 3,12.

18. I anđelu tijatirske crkve napiši: tako govori Sin Božij, koji ima oči svoje kao *plamen ognjeni, i noge svoje kao mjed:

*Otkr. 1,14.

19. Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da posljednjih ima više od prvijeh;

20. No imam na tebe *malo, što dopuštaš ženi Jezavelji, koja govori da je proročica, da uči i da vara sluge moje da čine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. *1.O car. 16,31.

21. I dadoh joj vrijeme da se pokaje od bluda svojega, i ne pokaja se.

22. Evo je ja mećem na odar, i one koji čine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojijeh djela.

23. I djecu njezinu pobiću na mjestu; i poznaće sve crkve da sam ja koji ispitujem *srca i bubrege, i daću vam svakome po djelima vašima: *1.Sam. 16,7.

24. A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiri koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninijeh, kao što govore: neću metnuti na vas drugoga bremena,

25. *Osim koje imate, držite dokle dođem. *Otkr. 3,11.

26. I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daću mu vlast nad neznabošcima;

27. I pašće ih gvozdenom palicom, i oni će se razdrobiti kao sudovi lončarski; kao i ja što primih od Oca svojega;

28. I daću mu *zvijezdu Danicu.

*Otkr. 22,16.

29. Ko ima uho da čuje neka čuje šta govori Duh crkvama.

Hristovo pismo crkvama u Sardu, Filadelfiji i Laodikiji.

3. I anđelu sardske crkve napiši: tako govori Onaj *što ima sedam duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si.

*Otkr. 1,16; 5,6.

2. Straži, i utvrđuj ostale koji hoće da pomru; jer ne nađoh tvojijeh djela savršenijeh pred Bogom svojijem.

3. Opominji se, dakle, kako si primio i kako si čuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastražiš, doći ću na tebe kao lupež, i nećeš čuti u koji ću čas doći na tebe.

4. Ali imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojijeh haljina, i hodiće sa mnom u bijelima, jer su dostojni.

5. Koji pobijedi on će se obući u haljine bijele, i neće izbrisati imena njegova iz Knjige života, i priznaću ime njegovo pred Ocem svojijem i pred anđelima njegovima.

6. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

7. I anđelu filadelfijske crkve napiši: tako govori Sveti, Istiniti, *koji ima ključ

Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. *Isa. 22,22.

8. Znam tvoja djela; gle, *dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju riječ, i nijesi se odrekao imena mojega.

*1.Kor. 16,9.

9. Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu; evo ću ih učiniti da dođu i da se poklone pred nogama tvojima, i da poznaju da te ja ljubim.

10. Jer si održao riječ trpljenja mojega, i ja ću tebe sačuvati od časa iskušenja, koji će doći na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji.

11. Evo ću doći brzo: drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojega.

12. Koji pobijedi učiniću ga stubom u crkvi Boga svojega, i više neće izići napolje; i napisaću na njemu ime Boga svojega, i ime novoga *Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s ↑Neba od Boga mojega, i ime moje novo.

*Jevr. 12,22. †Otkr. 21,1.

13. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

14. I *anđelu laodikijske crkve napiši: tako govori Amin, Svjedok vjerni i istiniti, Početak stvorenja Božijega:

*Otkr. 22,6.

15. Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć!

16. Tako, budući mlak, i nijesi ni studen ni vruć, izbljuvaću te iz usta svojijeh.

17. Jer govoriš: *bogat sam, i obogatio sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go.

*Priče 13,7.

18. Svjetujem te da *kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i †bijeje haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti očinjom pomazi oči svoje da vidiš.

*Isa. 55,1; †Otkr. 16,15.

19. *Ja koje god ljubim one i karam i poučavam; postaraj se, dakle, i pokaj se.

*Priče 3,12; Jevr. 12,6.

20. Evo stojim na vratima i kucam: *ako ko čuje glas moj i otvori vrata, ući ću k njemu i večeraću s njim, i on sa mnom.

*Luka 12,37.

21. Koji pobijedi daću mu da sjedne sa mnom na *prijestolu mojemu, kao i Ja što pobijedih i sjedoh s Ocem svojijem na prijestolu njegovu.

*Mat. 19,28.

22. Ko ima uho neka čuje šta govori Duh crkvama.

Otkrivenje Božije veličanstvenosti i svečano poklonjenje Božijemu prijestolu.

4. Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji čuh kao trubu gdje govori sa mnom, reče: popni se amo, i pokazaću ti šta će biti za ovijem.

2. I odmah *bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjedaše Neko.

*Otkr. 1,10.

3. I Onaj što sjedaše bijaše po viđenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viđenju kao smaragd.

4. I oko prijestola bijahu dvadeset i četiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i četiri starješine gdje sjede, obučene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima.

5. I od prijestola izlazahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih.

6. I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola četiri *životinje, pune očiju sprijed i sastrag.

*živa stvorenja

7. I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treća životinja imaše lice kao čovjek, i četvrta životinja bješe kao orao kad leti.

8. I svaka od četiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna očiju, i mira nemaju dan i noć govoreći: svet, svet, svet

Gospod Bog Svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji će doći.

9. I kad dadoše životinje slavu i čast i hvalu Onome što sjedaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka,

10. Padoše dvadeset i četiri starješine pred Onijem što sjedaše na prijestolu, i pokloniše se Onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoreći:

11. Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i čast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvoreno je.

Jagnje uzima knjigu sa sedam pečata.

5. I vidjeh u desnici Onoga što sjedaše na prijestolu *knjigu napisanu iznutra i spolja, zapečaćenu sa sedam pečata.

*Jezek. 2,9.

2. I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi pečate njezine?

3. I niko ne mogaše ni na Nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjigu ni da zagleda u nju.

4. I ja plakah mnogo što se niko ne nađe dostojan da otvori i da pročita knjigu, niti da zagleda u nju.

5. I jedan od starješina reče mi: ne plači, evo je nadvladao *Lav, koji je od koljena Judina, Korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam pečata njezinijeh.

*1.Moj. 49,9,10.

6. I vidjeh, i gle, nasred prijestola i četiri žživotinje, i posred starješina *Jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i †sedam očiju, koje su sedam duhova Božijih poslanijeh po svemu svijetu.

*Psal. 53,6; Jovan 1,36. †Zah. 4,10. †bića

7. I dođe i uze knjigu iz desnice Onoga što sjedaše na prijestolu.

8. I kad uze knjigu, četiri životinje i dvadeset i četiri starješine padoše pred Jagnje-

tom, imajući svaki *kitaru, i zlatne čaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh.

*Otkr. 14,2; 15,2.

9. I pjevahu pjesmu novu govoreći: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš pečate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena,

10. I učinio si nas Bogu našem carevima i sveštenicima, i carovaćemo na zemlji.

11. I vidjeh, i čuh glas *anđela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, *Jevr. 12,22.

12. Govoreći glasom velikijem: dostojno je Jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premudrost i jačinu i čast i slavu i blagoslov.

13. I svako stvorenje, što je na *Nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve čuh gdje govore: Onome što sjedi na prijestolu, i Jagnjetu blagoslov i †čast i slava i država va vijek vijeka.

*Fil. 2,10. †1.Tim. 1,17.

14. I četiri životinje govorahu: amin. I dvadeset i četiri starješine padoše i pokloniše se Onome što živi va vijek vijeka.

Otvaranje prvijeh šest pečata.

6. I vidjeh kad otvori Jagnje jedan od sedam pečata, i čuh jednu od četiri životinje gdje govori kao glas gromovni: dođi i vidi.

2. I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjedaše na njemu imadijaše strijelu; i njemu se dade vijenac, i iziđe pobjeđujući, i da pobijedi.

3. I kad otvori drugi pečat, čuh drugu životinju gdje govori: dođi i vidi.

4. I iziđe drugi konj riđ, i onome što sjedaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubijaju jedan drugoga, i dade mu se mač veliki.

5. I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gdje govori: dođi i vidi. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjedaše na njemu imadaše mjerila u ruci svojoj.

6. I čuh glas između četiri životinje gdje govori: oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš; a ulja i vina neće ni biti.

7. I kad otvori četvrti pečat, čuh glas *četrte životinje gdje govori: dođi i vidi.

*Otkr. 4,7.

8. I vidjeh, i gle, konj blijed, i onome što sjedaše na njemu bješe ime smrt, i pakao išaše za njim; i njemu se dade oblast na četvrtom dijelu zemlje *da ubije mačem i glađu i smrću i zvjerinjem zemaljskijem.

*Jezek. 14,21.

9. I kad otvori peti pečat, vidjeh pod oltarom duše pobijenijeh za riječ Božiju i za svjedočanstvo koje imahu.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći: dokle, Gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na *zemlji?

*1.Moj. 4,10.

11. I dane bjehu svakome od njih haljine bijele, i rečeno im bi da počinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braća njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni.

12. I vidjeh kad otvori šesti pečat, i gle, zatrese se *zemlja vrlo, i ↑sunce posta crno kao vreća od kostrijeti, i mjesec posta kao krv;

*Joilo 2,10. †Mat. 24,29.

13. I *zvijezde ↑nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupoljke svoje kad je veliki vjetar zaljulja.

*Mat. 24,29. †Mar. 13,25.

14. I nebo se izmače kao *knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjesta svojijeh pokrenuše se.

*Isa. 34,4.

15. I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po pećinama i po kamenjacija gorskijem;

16. I *govoriše gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica Onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva Jagnjetova.

*Luka. 23,30.

17. Jer dođe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

Zapečaćeni iz dvanaest koljena. Blaženo mnoštvo spasenijeh raznih narodnosti.

7. I potom vidjeh četiri *anđela gdje stoje na četiri ugla zemlje, i drže četiri vjetra zemaljska, da ne duva vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikakvo drvo.

*Dan. 6,22.

2. I vidjeh drugoga anđela gdje se penje od istoka sunčanoga, koji imaše pečat Boga živoga; i povika glasom velikijem na četiri anđela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoreći:

3. Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapečatim sluge Boga našega na čelima njihovima.

4. I čuh broj zapečaćenijeh, sto i četrdeset i četiri hiljade zapečaćenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh;

5. Od koljena Judina dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapečaćenijeh;

6. Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapečaćenijeh;

7. Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapečaćenijeh;

8. Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapečaćenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapečaćenijeh.

9. Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojega ne može niko izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred Jagnjetom, obučeni u haljine bijele, i palme u rukama njihovima.

10. I povikaše glasom velikijem govoreći: spasenije Bogu našem, koji sjedi na *prijestolu, i Jagnjetu.

*Otkr. 5,13.

11. I svi anđeli stajahu oko *prijestola i starješine i četiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu,

*Otkr. 4,6.

12. Govoreći: amin; *blagoslov i slava i premudrost i hvala i čast i sila i jačina Bogu našem u vijek vijeka. Amin.

*Otkr. 5,13.

13. I odgovori jedan od starješina govoreći mi: ovi obučeni u bijele haljine ko su, i otkuda dođoše?

14. I rekoh mu: gospodar! ti znaš. I reče mi: ovo su koji dođoše od nevolje velike, i oprašaju haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi Jagnjetovoj.

15. Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noć u crkvi njegovoj; i Onaj što sjedi na prijestolu *useliće se u njih.

*Otkr. 21,3.

16. Više neće ogladnjeti ni ožednjeti, i neće na njih pasti *sunce, niti ikakva vrućina.

*Psal. 121,6.

17. Jer Jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovih.

Otvaranje sedmoga pečata. Prve četiri trube. Trostruko zlo.

8. I kad otvori sedmi pečat, posta tišina i na Nebu oko po sahata.

2. I vidjeh sedam anđela, koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba.

3. I drugi anđeo dođe, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da *molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom.

*Otkr. 5,8.

4. I dim od kađenja u molitvama svetijeh iziđe od ruke anđelove pred Boga.

5. I uze anđeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postashe glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje.

6. I sedam anđela koji imahu sedam truba, pripraviše se da zatrube.

7. I prvi anđeo zatrubi, i posta grad i ogranj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i trećina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje.

8. I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i trećina mora posta krv.

9. I umrije trećina stvorenja koja žive u moru, i trećina lađa propade.

10. I treći anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svijeća, i pade na trećinu rijeka i na izvore vodene.

11. I ime zvijezdi bješe Pelen; i trećina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu gorke.

12. I četvrti anđeo zatrubi, i udarena bi trećina *sunca, i trećina mjeseca, i trećina zvijezda, da pomrča trećina njihova, i trećina dana da ne svijetli, tako i noći.

*Isa. 13,10.

13. I vidjeh, *i čuh jednoga anđela gdje leti posred neba i govori glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalih glasova trubnijeh trojice anđela, koji će trubiti.

*Otkr. 14,6. torla

Peta truba sa prvijem zlom, šesta truba s drugijem zlom.

9. I peti *anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se ključ od studenca bezdana;

*Otkr. 8,10. †Isa. 14,12. †Luka 10,18.

2. I otvori studenac bezdana, i iziđe dim iz studenca kao dim velike peći, i pocrnje sunce i nebo od dima studenčeva;

3. I iz dima iziđoše skakavci na zemlju, i dade im se oblast, kao što i skorprije imaju oblast na zemlji.

4. I reče im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikakvoj zeleni, niti ikakvom drvetu, nego samo ljudima koji nemaju pečata Božijega na čelima svojim.

5. I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muče pet mjeseci; i mučenje njihovo bijaše kao mučenje skorpijinino kad ujede čovjeka;

6. I u te dane tražiće ljudi smrt, i neće je naći; i željeće da umru, i smrt će od njih bježati.

7. *I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica čovječija.

*Joilo 2,4.

8. I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova;

9. I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovijeh bijaše kao glas kola kad mnogi konji trče na boj;

10. I imahu repove kao skorpionjine, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci.

11. I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime jevrejski Avadon, a grčki Apolion.

12. Jedno zlo prođe, evo idu još dva zla za ovijem.

13. I šesti anđeo zatrubi, i čuh glas jedan od četiri rogla zlatnoga oltara, koji je pred Bogom,

14. Gdje govori šestome anđelu koji imaše trubu: odriješite četiri anđela koji su svezani kod *rijeke velike Eufrata. *Otkr. 16,12.

15. I bjehu odriješena četiri anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju trećinu ljudi.

16. I broj vojnika na konjima bijaše dvjesto hiljada hiljada; i čuh broj njihov.

17. I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjedahu na njima, koji imahu oklope ognjene i plavetne i sumporne; i glave konja njihovijeh bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovijeh izlažaše oganj i dim i sumpor.

18. I od ova tri zla pogibe trećina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovijeh.

19. Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bijahu kao zmije i imahu glave, i njima čine štetu.

20. I ostali ljudi koji ne bjehu pobijeni zalima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojijeh da se ne poklanjaju *đavolima, ni idolima zlatnima i srebrnima i mjedenima i kamenima i drvenima, koji ni mogu vidjeti, ni čuti, ni hoditi; *3.Moj. 17,7.

21. Niti se pokajaše od ubistava svojijeh, ni od čaranja svojijeh, ni od bludničenja svojega, ni od krađa svojijeh.

Anđeo s knjigom koju je Jovan pojeo.
Sedam gromova.

10. I vidjeh drugoga *anđela jaka gdje silazi s Neba, koji bješe obučen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao †sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni;

*Otkr. 5,2. †Mat. 17,2.

2. I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju.

3. I povika glasom velikijem, kao lav kad riče; i kad on povika, progovoriše sedam gromova glasovima svojim.

4. I kad govoriše sedam gromova glasove svoje, šćadijah da pišem; i čuh glas s Neba koji mi govori: *zapečati šta govoriše sedam gromova, i ovo ne piši.

*Dan. 8,26; 12,4,9.

5. I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu,

6. I zakle se Onijem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena već neće biti;

7. *Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda će se svršiti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima.

*Otkr. 11,15.

8. I glas koji čuh s Neba, opet progovori sa mnom i reče: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji.

9. I otidoh k anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reče mi: uzmi i izjedi je; i gorka će biti u truhu tvojemu, ali u ustima biće ti slatka kao med.

10. I uzeh knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše gorka u truhu mojemu.

11. I reče mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

Mjerenje crkve Božije. Dva svjedoka ubijena, ali su oživjela.

11. I dade mi se trska kao palica govoreći: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjaju u njoj;

2. A portu što je izvan crkve, izbaci napolje, niti je mjeri, jer je data neznabošcima; i grad sveti gaziće četrdeset i dva mjeseca.

3. I daću dvojici svojijeh svjedoka, i proricace hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obučeni u vreće.

4. Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred Gospodarem zemaljskijem.

5. I ako im ko nepravdu učini, oganj izlazi iz usta njihovijeh, i proždire neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im učini našao onaj valja da bude ubijen.

6. I ovi će imati vlast da zatvore nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaće vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbude.

7. I kad svršše svjedočanstvo svoje, onda će zvijer što izlazi iz bezdana učiniti s njima rat, i pobijediće ih i ubiće ih.

8. I tjelesa njihova ostaviće na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi.

9. I gledaće neki od naroda i plemena i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neće dati da se njihova tjelesa metnu u grobove.

10. I koji žive na *zemlji, obradovaće se i razveseliće se za njih, i slaće dare jedan drugome, jer ova dva proroka mučiše one što žive na zemlji. *Otkr. 12,12.

11. I poslije tri dana i po duh života od Boga uđe u njih; i stadoše oba na noge svoje, i strah veliki napade na one koji ih gledahu.

12. I čuše *glas veliki s †Neba, koji im govori: iziđite amo. I iziđoše na Nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi.

*Otkr. 4,1. †Isa. 14,13.

13. I u taj čas zatrese se zemlja vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemlje pobi sedam hiljada imena čovječijih; i ostali se uplašiše, i dadoše slavu Bogu nebeskome.

14. Zlo drugo prođe; evo zlo treće ide brzo.

15. I sedmi anđeo zatrubi i postadoše veliki glasovi na nebesima govoreći: posta *carstvo svijeta †Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaće va vijek vijeka.

*Psal. 145,13. †Mih. 4,7; Isa. 27,13.

16. I dvadeset i četiri starješine koje sjedahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu,

17. Govoreći: hvalimo te, Gospode Bože Svedržitelju, *koji jesi, i bješe, i bićeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. *Otkr. 4,8.

18. I neznabošci se prognjeviše, i dođe gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojeja, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlju pogubiše.

19. I otvori se *crkva Božija na Nebu, i pokazala se †čivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i bješe sijevanje munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje †zemlje, i grad veliki.

*Otkr. 15,5. †Kovčeg zavjeta †Otkr. 16,1.

Žena obučena u sunce i aždaja.
Borba Mihailova s njom.

12. I znak veliki pokazao se na nebu: žena obučena u *sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. *Isa. 60,19.

2. I bješe trudna, i vikaše od muke, i mučala se da rodi.

3. I pokazao se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaja, koja imalaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna;

4. I rep njezin odvuče trećinu zvijezda nebeskijeh, *i baci ih na zemlju. I aždaja

stajaše pred ženom koja šćaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi.

*Dan. 8,10.

5. I rodi muško, Sina, *koji će pasti sve narode palicom gvozdеноm; i Dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu.

*Psal. 2,9.

6. A žena uteče u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani *hiljadu i dvjesta i šezdeset dana.

*Otkr. 11,3.

7. I posta rat na Nebu. Mihailo i anđeli njegovi udariše na aždaju, i bi se aždaja i anđeli njezini.

8. I ne nadvladaše, i više im se ne nađe mjesto na Nebu.

9. I zbačena bi aždaja velika, stara zmija, koja se zove đavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbačena bi na zemlju, i anđeli njezini zbačeni bjehu s njom.

10. I čuh glas veliki na Nebu koji govori: sad *posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegovog; jer se zbaci opadač braće naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noć.

*Otkr. 11,15.

11. I oni ga pobijediše krvlju Jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti.

12. Zato veselite se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na *zemlji i moru, jer đavo siđe k vama, i vrlo se rasrdio, znajući da vremena malo ima.

*Otkr. 8,13.

13. I kad vidje aždaja da zbačena bi na zemlju, gonjaše ženu koja rodi muško.

14. I *ženi dana bjehu dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje će se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina.

*Otkr. 17,3.

15. I ispusti zmija za ženom iz usta svojih vodu kao *rijeku, da je utopi u rijeci.

*Isa. 59,19.

16. I pomože zemlja ženi, i otvori zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojih.

17. I razgnjevi se zmija na *ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima †svjedočanstvo †Isusa Hrista.

*1.Moj. 3,15. †Otkr. 1,2. †Otkr. 1,9.

Iz mora izlazi zvijer sa sedam glava, a iz zemlje druga zvijer sa dva roga.

13. I stadoh na pijesku morskome; i vidjeh *zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i †rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna.

*Dan. 7,7. †Otkr. 17,3.

2. I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku.

3. I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izliječi se. *I čudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri.

*Otkr. 17,8.

4. I pokloniše se zvijeri govoreći: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom?

5. I dana joj bjehu usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da čini četrdeset i dva mjeseca.

6. I otvori usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuću njegovu, i na one koji žive na Nebu.

7. I dato joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i data joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom.

8. I pokloniše joj se svi koji žive na zemlji kojima imena nijesu zapisana u Životnoj knjizi Jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta.

9. Ako ko ima uho neka čuje.

10. Ko u ropstvo vodi, biće u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh.

11. I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemlje, i imaše dva roga kao u jagnjeta; i govoraše kao aždaja.

12. I svu vlast prve zvijeri činjaše pred njom; i učini da *zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. *Otkr. 17,8.

13. I učini *čudesa velika, i učini da i †oganj silazi s †neba na zemlju pred ljudima.

*Mat. 24,24. †1.O car. 18,38. †2.O car. 1,10.

14. I vara one koji žive na zemlji znacima, koji joj bjehu dani da čini pred zvijeri, govoreći onima što žive na zemlji da načine ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa.

15. I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerina, i da učini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj.

16. I učini sve, male i velike, bogate i siromašne, slobodnjake i robove, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na čelima njihovima,

17. Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime *zvijeri, ili broj imena njezina. *Otkr. 15,2; Otkr. 14,11.

18. Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izračuna broj zvijeri: jer je broj čovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

Sto i četrdeset i četiri hiljade na gori Sionu. Tri anđela s dobrijem, ali i oštrijem vijestima. Vesela žetva, strašna jesen.

14. I vidjeh, i gle, Jagnje stajaše na gori sionskoj, i s njim *sto i četrdeset i četiri hiljade, koji imahu ime Oca njegova napisano na čelima svojima.*Otkr. 7,4.

2. I čuh glas s Neba *kao glas voda mnogijeh, i kao glas groma velikoga; i čuh glas svirača koji pjevaju uz svoje kitare.

*Otkr. 1,15.

3. I pjevahu novu pjesmu pred prijestolom i pred četiri životinje i pred starješina-

ma; i niko ne mogaše naučiti pjesme, osim onijeh sto i četrdeset i četiri hiljade koji su otkupljeni sa zemlje.

4. Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, *jer su djevstvenici, oni idu za Jagnjetom kud god ono pođe. †Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i Jagnjetu.

*2.Kor. 11,2. †Otkr. 5,6.

5. I u njihovijem ustima ne nađe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim.

6. I vidjeh drugoga *anđela gdje leti posred neba, koji imaše vječno Jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu.

*Otkr. 8,13.

7. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer dođe čas suda njegova; i poklonite se Onome koji je stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene.

8. I drugi anđeo za njim ide govoreći: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom bludničenja svojega napoji sve narode.

9. I treći anđeo za njim ide govoreći glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na čelo svoje ili na ruku svoju,

10. I on će piti od *vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utočeno u čašu gnjeva njegova, i biće mučen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred Jagnjetom.

*Psal. 75,8.

11. I dim mučenja njihova izlaziće va vijek vijeka; i neće imati mira dan i noć koji se poklanjaju *zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. *Otkr. 13,17.

12. *Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu.

*Otkr. 13,10.

13. I čuh glas s Neba gdje mi govori: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otasad. Da, govori Duh, *da počinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima.

*Jevr. 4,10.

14. I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjedaše kao Sin Čovječij, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar.

15. I drugi anđeo iziđe iz crkve vičući velikijem glasom Onome što sjedi na oblaku: *zamahni srpom svojijem i žnji, jer dođe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito †zemaljsko.

Joilo 3,13; Mat. 13,39. †Jer. 51,33.

16. I Onaj što sjedaše na oblaku baci srp svoj na zemlju, i požnjevena bi zemlja.

17. I drugi anđeo iziđe iz crkve što je na Nebu, i imaše i on kosijer oštar.

18. I drugi *anđeo iziđe iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreći: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži grožđe vinograda zemaljskoga; jer već sazreše puca njegov.

*Otkr. 16,8.

19. I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božijega.

20. I otoči se kaca izvan grada, i iziđe krv iz kace tja do uzda konjima hiljadu i šest stotina potrkališta.

Pjevači na staklenom moru.

Pošljednjih sedam zala.

Sedam čaša gnjeva.

15. I vidjeh drugi veliki znak na nebu i čudo: sedam anđela koji imahu sedam pošljednjih zala, jer se u njima savršu gnjev Božij.

2. I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imahu kitare Božije;

3. I pjevahu pjesmu Mojsija sluga Božijega, i pjesmu Jagnjetovu, govoreći: velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože Svedržitelju, pravedni su i istiniti putevi tvoji, Care svetijeh.

4. Ko se neće pobožati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti Jedini svet; jer će svi neznabožci doći i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše.

5. I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvori se *crkva †skinije svjedočanstva na Nebu,

*Otkr. 11,19. †Svetilište (Šator svjedočanstva)

6. I iziđoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obučeni u čiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasima zlatnijem;

7. I jedna *od četiri životinje dade sedmorici anđela sedam čaša zlatnijeh napunjenijeh gnjeva Boga, koji živi va vijek vijeka.

*Otkr. 4,6.

8. I napuni se crkva dima od slave Božije i od sile njegove; i niko ne mogaše doći u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice anđela.

Sedam čaša gnjeva Božijega
izlijevaju sedam anđela.

16. I čuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam čaša *gnjeva Božijega na zemlju.

*Otkr. 15,7.

2. I otide prvi anđeo, i izli čašu svoju na zemlju; i postadoše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj.

3. I drugi anđeo izli čašu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru.

4. I treći anđeo izli čašu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv.

5. I čuh anđela vodenoga gdje govori: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, Sveti, što si ovo sudio;

6. Jer proliše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zaslužili.

7. I čuh drugoga iz oltara gdje govori: da, Gospode Bože, Svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji.

8. I četvrti anđeo izli čašu svoju na sunce, i dano mu bi da žeže ljude ognjem.

9. I opališe se ljudi od velike vrućine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu.

10. I peti anđeo izli čašu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola.

11. I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh.

12. I šesti anđeo izli čašu svoju na veliku *rijeku †Eufkrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od †istoka sunčanoga.

*Isa. 11,15. †Otkr. 9,14. †Isa. 41,2.

13. I vidjeh iz usta aždajinijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje iziđoše tri nečista *duha, kao žabe.

*1.Jov. 4,1.

14. Jer su ovo *duhovi đavolski koji čine čudesa, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga Svedržitelja.

*1.Tim. 4,1.

15. Evo idem kao lupez; blago onome koji je budan i koji čuva haljine svoje, da go ne hodi i da se ne vidi sramota njegova.

16. I sabra ih na mjesto, koje se jevrejski zove Armagedon.

17. I sedmi anđeo izli čašu svoju po nebu, i iziđe glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreći: svršši se.

18. I bješe sijevanje *munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakvo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko.

*Otkr. 8,5.

19. I *grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi nezabožački padoše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da †čašu †vina ljutoga gnjeva svojega.

*Otkr. 14,8. †Isa. 51,17. †Otkr. 14,10.

20. I sva ostrva pobjgoše, i gore se ne nađoše,

21. I *grad veliki kao †glava pade s neba na ljude; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

*Otkr. 11,19. †kao talanat

Vavilon, kao žena koja sjedi na zvijeri, koju je Jagnje pobijedilo.

17. I dođe jedan od sedam *anđela koji imahu sedam †časa, i govori sa mnogom govoreći mi: hodi da ti pokazem sud †bludnice velike, koja sjedi na vodama mnogima;

*Otkr. 15,1. †Otkr. 16,1. †Naum 3,4.

2. S kojom bludničiše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom bluda njezina.

3. I uvede me Duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bješe puna imena hulnijeh i imaše sedam glava i deset rogova.

4. I žena bješe obučena u porfiru i skerlet i nakičena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i *imaše čašu u ruci svojoj punu mrzosti i poganštine bluda svojega;

*Jer. 51,7.

5. I na čelu njezinu napisano ime: *tajna, Vavilon †veliki, mati bludnicama i mrzostima zemaljskim.

*2.Sol. 2,7. †Otkr. 14,8.

6. I vidjeh ženu pijanu od *krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovijeh; i začudih se čudom velikijem kad je vidjeh.

†*Otkr. 18,24.

7. I reče mi anđeo: šta se čudiš? Ja ću ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova.

8. Zvijer, koju si vidio bješe i nije, i izići će iz bezdana i otići će u propast; i udiviće se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u Knjizi života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doći će opet.

9. Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi.

10. I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad dođe za malo će ostati.

11. I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice *i u propast ide.

*Otkr. 17,8.

12. I deset *rogova, koje si vidio, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego će oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri.

*Dan. 7,20.

13. Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju daće zvijeri.

14. Ovi će se pobiti s Jagnjetom, i Jagnje će ih pobijediti, jer je Gospodar nad gospodarima i Car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izabrani i vjerni.

15. I reče mi: vode, što si vidio, gdje sjedi bludnica, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici.

16. I deset rogova, što si vidio na zvijeri, oni će omrznuti na bludnicu, i opustošiće je i razotkriti, i meso njezino poješće i sažeći će je ognjem.

17. Jer je Bog dao u srca njihova da učine volju njegovu, i da učine volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše riječi Božije.

18. I žena, koju si vidio, jest *grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskim.

*Otkr. 16,19.

Pad Vavilona. Plač careva, trgovaca i brodara. Radost na Nebu.

18. I poslije ovoga vidjed drugoga anđela gdje silazi s Neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijetli od slave njegove.

2. I povika jakijem glasom govoreći: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan đavolima, i tamnica svakome duhu nečistome, i tamnica sviju ptica nečistijih i morskijih; jer otrovnijem vinom bludničenja svojega napoji sve narode;

3. I carevi zemaljski s njom činiše blud, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine.

4. I čuh glas drugi s Neba koji govori: iziđite iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina.

5. Jer grijesi njezini dopriješe tja do Neba, i Bog se opomenu nepravde njezine.

6. *Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom čašom zahvati vama zahvatajte joj po dva puta onoliko.

*Psal. 137,8; Jer. 50,15,29.

7. Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neću vidjeti.

8. Zato će u jedan dan doći zla njezina: smrt i plač i glad, i sažeći će se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi.

9. I zaplakaće i zajaukati za njom carevi zemaljski koji s njom bludničiše i bjesniše, kad vide dim gorenja njezina,

10. Izdaleka stojeći od straha muka njezinijeh i govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan čas dođe sud tvoj!

11. I *trgovci zemaljski zaplakaće i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje;

*Jezek. 27,27.

12. Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i *uzvoda i porfire i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mjedi i gvožđa i mermerna,

*fino platno †slonova kost

13. I cimeta i balsama i mira i *livana, i vina i ulja, i †nišesteta i pšenice, i govoda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša čovječijih.

*tamjan †fino belo brašno

14. I voće za kojim žudi duša tvoja, otide od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga nećeš naći.

15. Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staće izdaleka zbog straha od mučenja njezina, plačući i jaučući,

16. I govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki, *obučeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakićeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom;

*Otkr. 17,4.

17. Jer u jedan čas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari *lađa, i sav narod u la-

đama, i lađari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka,

*Isa. 23,14.

18. I vikahu, vidjevši dim gorenja njezina, i govoraahu: ko je bio kao ovaj grad veliki?

19. *I baciše prah na glave svoje, i povikaše plačući i ridajući, govoreći: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svi koji imaju lađe na moru od bogatstva njegova, jer u jedan čas opustje!

*Jezek. 27,30.

20. Veseli se nad njim *nebo, i sveti *apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaš na njemu.

*Otkr. 19,1. †Luka 11,49.

21. I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenični, i baci u more govoreći: tako će s hukom biti bačen *Vavilon grad veliki, i neće se više naći;

*Jer. 51,64.

22. I glas gudača i pjevača i svirača i trubača neće se više čuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neće se više naći u tebi, i huka kamenja vodeničnoga neće se čuti u tebi;

23. I vidjelo žiška neće se više svijetliti u tebi, i *glas ženika i neveste neće više biti čuven u tebi; jer trgovci tvoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojijem čaranjem prevareni bjehu svi narodi.

*Jer. 33,11.

24. I u njemu se nađe krv proroča i svetijeh, i svijju koji su pobijeni na * zemlji.

*Jer. 51,49.

Vesela pjesma zbog pada Vavilona.
Svadba jagnjetova. Hristos u viđenju.
Zvijer i lažni prorok srušeni.

19. I poslije ovoga čuh glas veliki naroda mnogoga na Nebu gdje govori: aliluja! spasenije i slava i *čast i sila †Gospodu našem;

*Otkr. 4,11. †Psal. 3,8.

2. *Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio bludnicu veliku, koja pokvari zemlju bludničanjem svojijem, i †pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine.

*Otkr. 16,7; †5.Moj. 32,43; Otkr. 6,10.

3. I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaše va vijek vijeka.

4. *I padoše dvadeset i četiri starješine, i četiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjedaše na prijestolu, govoreći: amin, aliluja!

*Otkr. 5,14.

5. I glas iziđe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki.

6. I čuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog Svedržitelj.

7. Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer dođe svadba Jagnjetova, i žena njegova pripravila se;

8. *I dano joj bi da se obuče u svilu čistu i bijelu: jer je svila pravda svetijeh.

*Psal. 45,13,14.

9. I reče mi: napiši: *blago onima koji su pozvani na večeru svadbe Jagnjetove. I reče mi: ove su riječi istinite Božije.

*Luka 14,15.

10. *I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reče mi: gle, †nemoj, ja sam sluga kao i ti i braća tvoja koja imaju svjedočanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedočanstvo Isusovo Duh proroštva.

*Otkr. 22,8. †Djela 10,26.

11. I vidjeh Nebo otvoreno, i gle, *konj bijel, i koji sjedaše na njemu zove se Vjeran i Istinit, i sudi po †pravdi i vojuje.

Otkr. 6,2. †Isa. 11,4.

12. *A oči su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do On sam.

*Otkr. 1,14.

13. I bješe obučen u haljinu *crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: †Riječ Božija.

*Isa. 63,2. †Jovan 1,1.

14. I vojske nebeske idahu za njim na konjima bijelijem, obučene u svilu bijelu i čistu.

15. I iz usta njegovijeh iziđe mač oštar, da njime pobedi neznabošce; *i On će ih pasti

palicom gvozdenom; i On gazi kacu vina srdnje i gnjeva Boga Svedržitelja.

*Psal. 2,9; Isa. 63,3.

16. I ima na haljini i na stegnu svome ime napisano: Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima.

17. I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreći svima pticama koje lete ispod neba: *dođite i skupite se na veliku večeru Božiju,

*Jezek. 39,17-20.

18. Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od onijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh.

19. I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove skupljene da se pobiju s Onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem.

20. I bi uhvaćena *zvijer, i s njom lažni prorok koji učini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijerin i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi bjehu baćeni oboje u jezero ognjeno, koje gori sumporom.

*Dan. 7,11.

21. A ostali pobijeni bjehu maćem Onoga što sjedi na konju, koji iziđe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

Sotona svezan na hiljadu godina.
Prvo vaskrsenje. Gog i Magog.
Strašni sud.

20. I vidjeh anđela gdje silazi s Neba, koji imaše ključ od bezdana i verige velike u ruci svojoj.

2. I uhvati *aždaju, staru zmiju, koja je đavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina,

*Otkr. 12,9.

3. I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapećati nad njom, da više ne prelaščuje naroda, dok se ne navršii hiljada godina; i potom valja da bude odriješena na malo vremena.

4. I vidjeh prijestole, i sjedahu na njima, i dade im se sud, i duše isječenijeh za svjedočanstvo Isusovo i za riječ Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na ćelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina.

5. A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svršii hiljada godina. Ovo je prvo vaskrsenje.

6. Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego će biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaće s njim hiljadu godina.

7. I kad se svršii hiljada godina, pustiće se sotona iz tamnice svoje,

8. I izići će da vara narode po sva četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojijeh je broj kao pijesak morski.

9. I iziđoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetijeh, i grad ljubazni; i siđe oganj od Boga s Neba, i pojede ih.

10. I đavo koji ih varaše bi baćen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je *zvijer i lažni prorok; i biće mućeni dan i noć va vijek vijeka.

*Dan. 7,11.

11. I vidjeh veliki bijel prijestol, i Onoga što sjedaše na njemu, od ćijega lica bježaše nebo i *zemlja, i mjesta im se ne nađe.

*Dan. 2,35.

12. I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i *knjige se otvoriše; i druga se knjiga otvori, koja je Knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. *Psal. 69,28.

13. I more dade svoje mrtvace, i smrt i *pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima.

*mesto za mrtve; podzemlje

14. I *smrt i pakao baćeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. *1.Kor. 15,26.

15. I ko se ne nađe napisan u Knjizi života, baćen bi u jezero ognjeno.

Novo nebo, nova zemlja,
novi Jerusalim.

21. I vidjeh *nebo novo i †zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja prodoše, i mora više nema.

*2.Petr. 3,13. †Isa. 65,17.

2. I ja Jovan vidjeh *grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s Neba, pripravljen kao nevjesta ukrašena mužu svojemu.

*Jevr. 11,10.

3. I čuh glas veliki s Neba gdje govori: evo skinije Božije među ljudima, i življeće s njima, i oni će biti narod njegov, i sam Bog biće s njima Bog njihov.

4. *I Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh, i smrti neće biti više, ni plača, ni vike, ni bolesti neće biti više; jer prvo prođe.

*Isa. 25,8; Otkr. 7,17.

5. I reče Onaj što sjedaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reče mi: napiši, jer su ove riječi istinite i vjerne.

6. I reče mi: svrši se. *Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak. †Ja ću žednome dati iz izvora vode žive zabadava.

*Otkr. 1,8. †Otkr. 22,17.

7. Koji pobijedi, dobiće sve, i biću mu Bog, i on će biti moj sin.

8. A strašljivima i nevjernima i poganima i krvnicima, i bludnicima, i vračarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga.

9. I dođe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam čaša punih sedam zala pošljednijih, i reče mi govoreći: hodi da ti pokažem nevjestu, Jagnjetovu ženu.

10. I odvede me u Duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi *grad veliki, sveti Jerusalim, gdje silazi s Neba od Boga,

*Jezek. 40,2.

11. I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaše kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli,

12. I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđe-

la, i imena napisana, koja su imena dvanaest koljena * Izrailjevijeh.

*Jezek. 48,31.

13. Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja.

14. I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest *apostola Jagnjetovijeh.

*Mat. 10,2.

15. I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove.

16. I grad na četiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je.

17. I razmjeri zid njegov na sto i četrdeset i četiri lakta, po mjeri čovječijoj, koja je anđelova.

18. I bješe građa zida njegova jaspis, i grad zlato čisto, kao čisto staklo.

19. I temelji zidova gradskih bijahu ukrašeni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halkidon, četvrti smaragd,

20. Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrisopras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist.

21. I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato čisto, kao staklo presvijetlo.

22. I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog Svedržitelj, i Jagnje.

23. *I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje.

*Isa. 24,23; 60,19.20; Otkr. 22,5.

24. I narodi koji su spaseni hodiće u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeće slavu i čast svoju u njega.

25. I vrata njegova neće se zatvarati danju, jer ondje noći neće biti.

26. I donijeće slavu i čast neznabožaca (naroda) u njega.

27. I neće u njega ući ništa pogano, i što čini mrzost i laž, nego samo oni koji su napisani u Životnoj knjizi Jagnjeta.

Rijeka i drvo životno. Zajednica blaženijih s Bogom. Ozbiljni savjeti i opomene. Kraj.

22. I pokaza mi čistu *rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlazi od prijestola Božijega i Jagnjetova.

*Jovan 7,38.

2. Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje rađa dvanaest rodova dajući svakoga mjeseca svoj rod; i lišće od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima.

3. I više neće biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i Jagnjetov biće u njemu; i sluge njegove posluživaće ga,

4. I gledaće lice njegovo, i ime njegovo biće na čelima njihovima.

5. I noći tamo neće biti, i neće potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunčanoga, jer će ih obasjavati Gospod Bog; i carovaće va vijek vijeka.

6. I reče mi: ovo su riječi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojima šta će biti skoro.

7. Evo ću doći skoro: blago onome koji drži riječi proroštva knjige ove.

8. I ja Jovan vidjeh ovo i čuh; i kad čuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokazao.

9. I reče mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti i braća tvoja proroci i oni koji drže riječi knjige ove. Bogu se pokloni.

10. I reče mi: ne zapečaćavaj riječi proroštva *knjige ove; jer je vrijeme blizu.

*Dan. 12,4.

11. Ko čini nepravdu, neka čini još nepravdu; i ko je pogan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još čini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti.

12. I evo ću doći skoro, i *plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem.

*Isa. 40,10.

13. Ja sam Alfa i Omega, Početak i Svršetak, Prvi i Posljednji.

14. Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na Drvo života, i da uđu na vrata u Grad.

15. A napolju su psi i vračari i bludnici i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i čini laž.

16. Ja Isus poslah *anđela svojega da vam ovo posvjedoči u crkvama. Ja sam Korijen i Rod Davidov, i sjajna †Zvijezda Danica.

*1.Petr. 3,22. †4.Moj. 24,17.

17. I Duh i Nevjesta govore: dođi. I koji čuje neka govori: dođi. I ko je žedan neka dođe, i ko hoće neka uzme vodu života zabadava.

18. Jer svjedočim svakome koji čuje riječi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovo-me, Bog će nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj;

19. I ako ko oduzme od riječi *knjige proroštva ovoga, Bog će oduzeti njegov dijel od Knjige života, i od Grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj.

*2.Moj. 32,33.

20. Govori Onaj koji svjedoči ovo: da, doći ću skoro! Amin. Da, dođi, Gospode Isuse.

21. Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.